

تصویر ابو عبد الرحمن الکوردی

حه سه ن جودی

میشووێک له ئاگر

نهینی خوراگری بزووتنه وهی ئاپوچی

دیمانه یهك له گه ل (جه میل بایك) دا

PKK

مېژوویک له ئاگر

نهیښی خوږاگری بزووتنه وهی ئاپوچی

دیمانه یهك له گهڼ (جه میل بایك) دا

حه سهن جودای

له بلاو کراومکانی کۆمیتە ی راگه یانندنی (پ چ د ک)

- ناوی پەرتووک: PKK میژووئیک ئە ئاگر

- بابەت: دیمانهی رۆژنامهیی

- ئامادەکردنی: هەسەن جودی

- تایپ: ئاراس رۆژھەلاتی، کارۆخ

- چاپ: چاپی یەكەم (۲۰۰۸)

- نرخ: ۱۰۰۰۰ دینار

مافی ئە چاپدانەوی ئەم پەرتووکە پارێزراوە

ناومرۇك

دوو قىسە بۇ مېژوويىكى ئاگرىن...!!

- بەشى يەكەم: ئاھرانى مېژوو..... ۲۴۱
- بەشى دووۋەم: رەشى بابەتى و خودى ئەدايىكبوونى تەقكەرى (PKK)..... ۲۲-۲۵
- بەشى سىيەم: رىگايەك بۇ تىكۇشان... رىگايەك بۇ ئازادى (۱۹۷۲-۱۹۷۹)..... ۲۷۰-۲۲
- بەشى جوارەم: كودەتا... بەرخۇدان... يەكەم گوللە (۱۹۸۰-۱۹۸۶)..... ۲۷۰-۲۷۱
- بەشى پىنجەم: بەرمو رىگاندەو... بەرمو چارەسەرى (۱۹۸۶-۱۹۹۱)..... ۴۲۷-۳۶۵
- بەشى شەشەم: زەمەنى پىلانگىرپىيە مەزىنەكان... گەپانەمى مېژووۋە شوومەكە!! (۱۹۹۱-۱۹۹۸)..... ۵۱۹-۴۲۸
- بەشى ھەوتەم: كاروانى رۇما... ئولكەى پىلانگىرپى (۱۹۹۸-۱۹۹۹)..... ۵۶۴-۵۲۰
- بەشى ھەشتەم: ئانى گۇپانكارى... بەرمو پارادىگمايەكى ئوى (۲۰۰۰-۲۰۰۳)..... ۶۰۴-۶۵
- بەشى نۆيەم: بەرمو سىستەمى ئازادى گەل (۲۰۰۲-۲۰۰۶)..... ۷۰۴-۶۰۵
- پاشكۇكان:
- ۱- جەمىل بايك ئەچەندە دىيىرىكندا..... ۷۰۷-۷۰۵
 - ۲- كېرۇنۇنۇزىيە مېژووى پارتى كرىكارانى كوردستان (PKK)..... ۷۲۵-۷۰۸
 - ۳- كوراكراوى ئاوى پارت و رىگراومكان..... ۷۲۷-۷۲۶
 - ۴- ھەرھەتگۇكى ھەندىك ئە وشە و زاراومكان..... ۷۳۵-۷۲۸
 - ۵- ئىستى ئاوى شەھىدانى..... ۷۴۰-۷۳۶
 - ۶- ھەندىك ئە ئارم و ئالاي تەقكەرى ئاپۇچى..... ۷۸۱-۷۲۶
 - ۷- چە پىكىك وىنە ئە مېژووى تىكۇشانى (PKK) وە..... ۷۸۸-۷۸۲

دووقسە بۇ مېژوۋىكى ئاگرىن... ۱۱

-۱-

باۋەرنىڭ بزوۋتەنومىيەك لىمىژوۋ و رۇزگارى ئىمىرۇماندا ھەيىت ھىندى بزوۋتەنومى (PKK) روۋبىرۋى پىلانگىرې و ھىرش و شالاۋى لىناۋىردىن بوۋىتەمۇ. ھەر لىسەرتى سىرھەلەننىيەۋ تاۋمىكو ئىمىرۇ ھەمىشە نەۋ بزوۋتەنومىيە بە مەترسى ھەرە مەزىن دىمىنرېت و ھەۋلى لىناۋىردىن دىمىنرېت. ھەلەمەتە ئىمەش بى ھۇكار نىيە و چەندىن ھۇكارى ھاۋىش و تەنەنەت شارۋە لىپىشت سەرجەم ئىمىرۇ پىلانگىرې و ھىرش و شالاۋەندا خۇى ھەشارداۋە. كەۋاتە ئىمىرۇ ھۇكارانە جىيىن؟ نەيىنى ئىمىرۇ ترس و ھۇبىيا مەزىنە كە لىمىرەمىر بزوۋتەنومى ئاپۇچى و (PKK) دا ھەيە جىيە؟ نەگەر ھەر لىسەرتاۋە ھەۋلى لىناۋىردىن ئىمىرۇ بزوۋتەنومىيە دىمىنرېت، بۇچى نەك ھەر لىناۋ نەمىردا، بەلكى بۇتە گەۋىرتىن بزوۋتەنومى لىمىرۇ چۈر پارچە كوردستان، تەنەنەت بوۋە بىمەكىك لىمىرەرتىن بزوۋتەنومى شۇرېشكېرېيەكانى خۇرەلەتلى ناۋىن و جىيەن؟ كەۋاتە نەيىنى مەزىنەۋ و خۇراگرى (PKK) جىيە؟ (PKK) دوۋزىنى كىيە و كى دوۋزىنەۋىتى (PKK) دىمىنرېت؟ جىيەننىيە و ھەلەۋىست و چەمەكەكانى (PKK) بۇ زىان، مېژوۋ، نازادى، ۋەلەت، گەل، فېكر، ئاپىدېۋلۇزىيا، شۇرش، تەك، كۆمەلگە، دىمەلەت، دىسەلەت، خىيەنەت، ۋەلەتبارىزى و... ھەتە، جىيە؟ ھەمىرۇھا چۇن دىمىرۇننە كىشە كورد، كىشە زىن و كىشە مەۋفەيەتتەۋىكى تر؟ لىمىرۇ پىناۋەدا خاۋىن چىرۇۋىمەكى چارەسەرىيە؟ (PKK) خاۋىن چىرۇۋىمەكى بىرگەندە و زىان و كارگەندە؟ بۇچى ئىمىرۇ پىلان و ھىرش و شالاۋەنى لىناۋىردىن سەرتا "ئۇچەلەن" دىمەنە ئامانجى خۇيان؟ كەۋاتە "ئۇچەلەن" كىيە و خاۋىن چىرۇۋىمەكى سىياسەتتە؟ رۇل و پىگە "ئۇچەلەن" لىمىرۇ ئىمىرۇ بزوۋتەنومىيە جىيە؟ لىمىرەمىر ھەمىرۇ ھەۋلەكانى لىناۋىردىندا، ئاسۋى داھاتۋى بزوۋتەنومى (PKK) جىيە و چۇن دىمى؟

گومەن نىيە كە ئىمىرۇ پىسارىيە و سەدان پىسارى تىر لىمىرۇش و ھىرشى ئىمىرۇ كەسانە دىت و دىمىنرېت كە خاۋىران لىمىرەتتە نەۋە تىيگەن كە بۇچى ھىندە پىلانگىرې و ھىرش و شالاۋ لىمىرۇ (PKK) دىمىنرېت؟ بۇچى (PKK) ھىندە خۇراگرى و بىر خۇدانى دىمىنرېت و تادىت ھەر ھەنگاۋى مەزىنرە دىمىرۇننەۋىت؟

لىمىرۇدا بۇ گەمىشتەن بە ۋەلەمى راستى سەرجەم ئىمىرۇ پىسارىيە و سەدان پىسارى دىكە دىمىرۇننە پەنا بۇ كىلىلى ھەمىرۇ دىمىرۇكان بىمىن، ئىمىرۇش مېژوۋ، مېژوۋى خۇدى بزوۋتەنومى (PKK). بەلەم كاتىك دىمىرۇ مېژوۋى بزوۋتەنومى (PKK) دىمىنرېتەۋە ئىمىرۇپىرۇ دىكە روۋبىرۋى مەۋفە دىمىنرېتەۋە؛ ئىمىرۇ بزوۋتەنومىيە چۇن و كەى و بە چىرۇۋىمەك لىمىرۇپىرۇۋە دىمىنرېت بە جىمىرۇچۇل و تىكۇشان و بىر خۇدان كىرەۋە؟ قۇناخەكانى پىشكەۋىتى ئىمىرۇ بزوۋتەنومىيە جىيىن و كەى و چۇن و بە چىرۇۋىمەك ئىمىرۇ قۇناخە بىمىرۇ پەكدا ھاتوۋن؟ چىرۇۋىپەنداۋە و چىرۇۋىمەك تىيگەن لىمىرۇ خۇياندا ھىناۋە؟ كارمەتەرە سەركىيەكانى ھەر قۇناخىك لىمىرۇ قۇناخە كىن و خاۋىن چىرۇۋىمەك تىيگەن ھەلەۋىمەكەۋەت و پىرەكتىكەكەن؟ ھەر پىسارىك چەندىن كەكە پىسارى لىق و پۇپەى لىدەۋىتەۋە، لىناۋەخى ۋەلەمى ھەر پىسارىكەشدا چەندىن پىسارى دىكە سەركەلەدەنەۋە... لىناكامدا خۇمان لىمىرۇ دىمىرۇپەك پىسارىدا دىمىنرېتەۋە، كە دىمىنرېتەۋە ۋەلەمى ھەر پىسارىك زىاتەر سەرسۇرمانى دىمەنرېت و خۇلىي پىسارى تىر و

وہلامی ترمان لەلا زیاتر دەبیئت... ئیدی چەندە لەنیو ئەو میژووودا قوول دەبینەو هیندەش سەرسام دەبین، هیندەش لەنھێنی پیلان و ھێرش و شالۆمەکانی ئەیارانی تێدەگەین... هیندەش لەنھێنی خۆراگری و بەرخۆدان و مەزنیوونەکی تێدەگەین...

لەمیانە ی ئەو قوولبوونەو مەیداد! سەرما ئەو تێدەگەین کە بزوتنەوێ (PKK) وەک پشکۆیەک لەژێر خۆلەمیشی ھەزاران سالی میژوودا خۆی ھەشارداوێ و ھەر پزێسک دەدا، تا لەزمەنیکێ شەمزمەنگی بەستەلەکرتوودا بایسە دەدا و گرو کلبە دەستی و گروکان ناسا ھەلەدەقوێ، ھەلەدەقوێ و گرو لەمیژووێکی شوم، لەقەدەرێکی سەپنراو بەردەمات... میژووێکی نوێ دەناھێنێ... ئیدی میژوو لەسەرووی قەدەرە سەپنراوەکانەو رێڕەوی خۆی دەگێ...

لەم جوارچێو مەیداد! کاتیەک بەھەمگەبەمەکی پەر لەپەرس و رامانەو دەجیتە نیو دەریای میژووی بزوتنەوێ (PKK) وە، بەسەرھات و رووداوەکان، پشکەوتن و گۆرانکارییەکان، پەلکێشی خۆیت دەکات و تا قوولایی میژووی مەرفاھەتیت دەبات، بەجۆش و مۆرانیکی بەرزو، بە باوەری و ئیرادە و وزەمەکی تۆکمەو، جاریکی دیکە دەستگەرنیئەو نیو رۆژگاری ئەمەرو، لەمانیزەمی ئەمەرو شەو ناسۆ داھاتووێکی پەرشنگدارت نیشان دەدا. بەمەش سەفەر بەنیو ئەو میژووی (PKK) دا، وەک سەفەرە بەنیو سەمفۆنیایەکی ئەمەردا، وەک سەفەرە بەنیو رۆمانیکێ بیکۆتاییدا، سەفەرە بەنیو شیعریکی ھارمۆنیدا، داستانیکێ پەر لەماجەریدا... بێگومان وەک جۆن لەپشت ئەو سیمفۆنیایەدا! ئۆرکسترایەکی مەزن، مایسترییەکی دان، بیسەریکی عاشق دەبین، ئەو ماسۆگەر لەناوای ئەو رۆمانەدا پالەوانەکان، بەمەیل و توانستی خۆیانەو، لەنیو ناکۆکی و مەلانی دان و تادیت گرتی نیو گرت و رووداوەکان نالۆز دەبیئت و روووە کردنەو و چارەسەری دەجیت. ھەر بەھەمان شێوێش لەو شیعەردا لەبری ریتەمیکێ سوا، پانتاییەکی تاریک، چێژ لە ھارمۆنیایەکی ھەمەچەشنە و پانتاییەکی پەر لە نیستانیک وەردەگرت. کاتیەک کە بەمەبەزی رووداوەکانی ئەو داستانەدا ھەلەدەرنی لەپشتدا ھیکایەتخوانیک بەھەموو مەندێ و ھیکمەتی خۆیەو، شێگەرانی ھەلەدەمات ناراستی رووداوەکان بەرەو ئاھاری نازادی ببات، بە قازانجی ھەموو ئەوانی عاشق و دێوانی نازادین بپشکێنێئەو... چونکە بەھانە یەکەم و کۆتایی بۆ لەدایکبوونی ئەم سیمفۆنیایە، ئەم رۆمانە، ئەم شیعەر و داستانە تەنیا و تەنیا نازادییە...

بۆیە کە مەروە بەنیو ئەو میژووودا دەگوزەری، بەرەوام گۆیت لەو زایەلە یە دەبیئت کە بەنەغمەمەکی پەر لەسۆزو دەچرێکێ و دەبیژێ: "ئەگەر ژانیەک ھەبیئت، با بە نازادی و بۆ نازادی بیت، ئەگەر مەردنیکێش ھەبیئت، با ھەر بە نازادی و بۆ نازادی بیت". ئەمە فەلسەفە و کرۆک و ناوڕۆکی بانگەوازی ئەو پشکۆیە کە لەگەڵ یەکەم پزێسی خۆیدا جاری دا... بێگومان کە مەروە بەنیو میژووێکی ناگەرنیدا دەگوزەری، مۆچرک بەدوای مۆچرک بەگیانی مەروەدا دیت، تا ئاستی سەرسامبوون و شۆکبوون دەپوات؛ جۆن مەروە مۆچرک ناگەرنیت و سەرسام و شۆک نابیت کە دەبین؛ لەپێناو ئەو بانگەوازییە ئەمەردا ھەر جەستەمە دەسووتی، ھەر گیانە و ھەلەدەگوزێ... کوا ج سیمفۆنیایەکی ھەبە وەک ئەم سیمفۆنیایە نەغمەکانی گرو بن؟ کوا ج رۆمانیک و شیعریک و داستانیک ھەبە وەک ئەم رۆمانە، ئەم شیعەر و داستانە ھەرفەکانی کلبە بن؟ جۆن مەروە شۆک نابیت ھەر بەتەنیش ئەو رۆح و جەستانە دەبنە تۆپەلیک ناگر و گرو لە ھەموو ناشرینییەکانی گەردوون بەردەم، رۆح و جەستەگەلیکێش ھەن لەبەرد بەردتەن، لەبەستەلەک بەستەلەکرتەن، وەک بلیی گرو ھەموو گەردوون ناتوانی خاوینیان بکاتەو... ئیدی ئەو سیمفۆنیایە کە بێھەلچوون و داچوون نابیت، رۆمانیکە بۆ ناکۆکی و مەلانی نابیت، شیعریکە و داستانیکە بۆ توخمی نەزۆک و شەڕانگێز نابن...!! بەلام شیعری ناگەرنی ئەو میژوو لەجی دایە؟ لەکوێ دایە؟ ئەمە نەئینییەکی و بەتینی گەرم و بلیسەمداری خۆی تا قوولایی خۆی دەتبات، ئینجا پیت دەلیت "ئەو مەن ... ئیدی پەناسە و لێم تێگە..."

بۆيە ئەمەلىي ئەم مېزۇودا دەپخوئىيەتەۋە نەيىنى لەدايىكېۋون و مەزىنبوۋنى بزووتتەۋمىيەكە كە ھىچ كەس مەزىندەى لەدايىكېۋونى ناكات، نەخاسەمە پېشكەۋون و مەزىنبوۋون و سەرگەۋتەكەى، ئەمە ھەر لەدەرمەۋى خەيالى دابوو... كەچى لەدەرمەۋى مەزىندە و شىمانەكان، بەبى ئەمەلىي روخسەت لەبالادەستەكانى ئەمە جوگرافىيە و جىيان ۋەربىگىت، سەربەھەلدا... بەرۋو ئاسا رەگى داکوتا و بالاي كەرد، چەنە چەن و پۇپەى دەرگەرد، چەنە چەن و پۇپە دەكات ئەۋەندەش رەگەدەمەۋى، چەنە بەقۇۋلايى مېزۇودا شۇرەدەبىتەۋە ئەۋەندەش بەرمە لوتكە ھەلەدەكشى... ئىدى لەنەۋى دۆزەخى جوگرافىيەكى ۋەبۇد، ئەمە جوگرافىيەكى كە لەمەز سالا ھەنچەن ھەنچان كەردىۋو و پاشان سەربىۋىيەۋە، دەرەختەك بالانما دەكات و خاۋىزە لەمە دۆزەخەكى كە پېي دەمەۋىتەك گىزاۋ (كائىۋس) نەيىمەكى فەنكە سابايتىكى دەرەختەن بۇ كەلەنى خەيەر لەخۇنەدەۋ، بۇ ژاننى ئازارچەشتەۋ، بۇ مەۋفەيەتى لەسەر خاكى مېزۇپۇتەميا و ھەمەۋ جىيان بىخوئەننى...

- ۲ -

ئەمەلىي ۋە خەرىكە دەپخوئىيەتەۋە بەرگۈلى مېزۇۋى تەيىكۋاننى سى و پېنچ سالاى بزووتتەۋى (PKK) و ئاپۇچىتەيە، لەسەر زەمانى يەكەك لەپېشەنگەنى ئەمە بزووتتەۋمە. ئەمە پەرتۋەكە دىمانەمەكى رۇزنامەۋىيە لەگەل بەرپەز جەمەل پاك (ھەفان جەمە) كە يەكەكە لەدامەزىنەرنەنى بزووتتەۋى ئاپۇچىتەيە و (PKK)، كە بەدەزىيى تەيىكۋاننى سى و پېنچ سالاى ئەمە بزووتتەۋمە (تەمەگەرمە) بەشدارى و رۇلى لەسەرچەم قۇناخەكانى تەيىكۋاننى ھەبۇۋە و شايدەدەل و ئاگادارى رۇودا و ئالوگۇر و پېشكەۋون و گۇرەنكارىيەكان بۇۋە. لەمەيەنى ئەمە دىدارەدا بەرپەز "جەمەل پاك" بەشكىردەنەۋە ھەلەسەنگەندى ۋەدە ۋەراۋەنەۋە بىرەۋەرى و رۇوداۋەكان دەگىرپەتەۋە و باس لەتەۋاۋى قۇناخەكانى مېزۇۋى بزووتتەۋى (PKK) لەسەرەتەۋە تا رۇزى ئەمەرۋ دەكات و ھەيلى گەشتى ئەمە مېزۇۋە دەستەيەن دەكات، كە خۇى لەناۋە خۇدى رۇودا و پېشكەۋتەكاندا بۇۋە و كەركەتەيى گەنگ و جالەكى نەۋە ئەمە مېزۇۋە.

لەراستىدا يەكەك لەمە ھۇكارەنى كە ھانىدام ئەمە دىدارە رەكەبەمە بۇنەۋە دەگەپەتەۋە كە لەجىيان و خۇرەلەتى ناپەندا بەگەشتى و باشۋورى كوردستاندا بەتەبەمەنى، بەشۋەيەمەكى سەستەمەتەك و پلان بۇگەردا، ھەلەمەتەكى فراۋان و، چەۋپە و بەردەۋامى؛ رەشكەرد، ئاۋزەندەن، چەۋاشەكارى و شىۋەندەن لەبەرامبەر راستىنەى بزووتتەۋى (PKK) و رەبەر ەمەۋەللا ئۇچەلان و شۇرەگىرەنى نەۋە ئەمە بزووتتەۋمە ئەنچەمەدراۋە و پېشخاۋە، لەبەرامبەر ەلەسەفە و ھەزە ئايدەۋلۇزىيا و سەستەمە و سەستەمە زىيان و بىر و كەركەندى (PKK) دا ھەۋەل تەفەلەيەكى بىۋەچەن دراۋە و لەمەشدا نەگەر بۇ مەۋەمەكى كورخەپەنەش بىت، تارەدەمەكى بەرچاۋ ئەمە ھەلەمەتەنەيان سەرىگەرتەۋە. ھەلەمەتە دامەدەزگەكانى دەۋلەتە زەلەزە ئەمەپەلەستەكان، توركىيا و داگەركەرانى دىكەى كوردستان، ھەروەھا ھەزە بەركەگىراۋ و تەسلىمەكارەكانى كورد و چەنەندەن نەۋەسەرى قەلەمەۋەش و ۋەزەندەۋەش كورد و بىيانى رۇلىكى گەنگەيان لەمە ھەلەمەتەدا بىنەۋە و تەنەنەت لەمەۋەمەۋە لەنەۋە پېشەكەيەكى سەرسۋەيەنە دابوۋە و تا ئانۋەسەنى ئىستەش لەسەر پېشەستەنى ئەمە ھەلەمەتە ھەر بەردەۋامەن و چاۋەپەش نەكرەت "ئەمەپەلەزىم - داگەركەرانى كوردستان - ھەزە ۋەبەستەكانى كورد - نەۋەسەر خەۋەرەشەكان" ھەروەزە دەستەبەردارى ئەمە ھەلەمەتە ھەۋەشەيان بىن. بىگەۋەن زۇر كەمەن ئەۋەنەى بەبى مەبەستە و لەخەلگەرى و نەزەنەيەۋە كەۋتەۋەتە خەمەتى ئەمە ھەلەمەتە دۇرە شۇرەيەۋە. بۆيە گەپەنەۋە ھەلەسەنگەندەن و شىكىردەنەۋە مېزۇۋى بزووتتەۋى (PKK) لەسەر زەمانى خۇدى (PKK) پەپەكان، ئەۋەنەى بەۋەپەرى دەرۋەستى و راستگۈيى و جەۋرەتەۋە بەردەۋامى بەتەيىكۋاننى ئازادىخاۋەنى خۇيان دەدەن، ئەركەكى گەنگ و پەپەبەپەخە.

بەداخەوە خۆدى شۆڭشگىرپانى ئەم بزووتتەۋىيە لەمپروۋموە كەمتەرخىمىيان نواندوۋە و مېژوۋى ئەم بزووتتەۋىيەمىيان بەشىۋىيەكى فراۋان بەھەموو كەسنىڭ نەناساندوۋە. ئەمەش جىي رەخنەبە. چۈنكە ناسىن و تىگەشتىن لە (PKK) لەمپى خۆدى (PKK) و (PKK)بەھەكان راستىن و زانستىيەنە تىن رىگمە بۇ ناسىن و تىگەشتىن لەمپىزوۋ و فەلسەفە و سىستەمى بىر كىرەنەۋە و ژيان و تىكۆشانەكەى.

لەمىيەنى وردىبونەۋە و لىكەنەۋەى سەرچەم ئەم ھەلەمەتە پىروپاگەندىيەى لەمىزى ئەم تەڭگەرە بەرپۆۋە براۋە دەمبىرنىت كە زۆر شىۋاز و ئوسلوب بەكاربرارۋە بۇ وىنا كىرنىكى ناسرىن بۇ ئەم بزووتتەۋىيە. بەر لەمەموو شىتەك خۋاستوۋىيەنە ئەم بەمىۋىندىيە دىيالىكتىكىمى نىۋان " گەل، (PKK)، ئۆجەلان" بشىۋىن پان بىيچىرپىن و لەمەكىد بىيچىرپىن سەپىر كىرپىن. ئەم ھىز و لاپەنەنە بۇ ئەمەى ئەم بەمىۋىندىيە دىيالىكتىكىيە بشىۋىن و لەمەكىد بىيچىرپىن ھەرچى بەدەمىياندا ھاتوۋە گوۋتوۋىيەنە، ھەرچى لەدەستىيان ھاتوۋە كىردوۋىيەنە، لەكەمپىنى ناۋزىراندن و رەشكەندەۋە بىرگە تادەگاتە ھەۋلەكانى كۈشتن و تىرۆز، لەشەر و ھىزىرىندەۋە تادەگاتە پىلانگىرپىيە نىۋىدەلەتتەيەكان... ھەتە، بەلام سەرمپراى ھەموو ئەم ھەۋل و تەقەللا بەردەۋامانەيەن، كەچى ۋەك لەمىيەنى خۋىنىشەۋەى ئەم دىيالوگەدا دەردەكەۋىت؛ ئەك ھەر بەمىۋىندى تۆكەمى نىۋان" گەل، (PKK) و ئۆجەلان " لاۋاز نەبوۋە و نەپچراۋە، ئەك ھەر ئىرادى نازاد و سەرىيەخۇى. ئەم سىيىنەبە بى كارىگەر نەبوۋە و نەشكاۋە، بەلگو تا ھاتوۋە ئەم ئىرادىيە بەھىز و تۆكەتر بوۋە و رۇخى بەرگىرى و بەرخۇدانى، بەمىۋىستوۋىنى گەل بە فەلسەفە و ژيانى نازادى (PKK) و رېبەر ئۆجەلان تا ھاتوۋە مەزىر بوۋە، تا ھاتوۋشە باۋمىرى (PKK) و رېبەر ئۆجەلان بەھىز و تۋانا ئىرادى گەل و مەۋفائەتى پىشكەۋىتەنخۋايش تۆكە و بەھىزىر بوۋە. بۆيە پىۋىست دەكەت ھەركەس و ھىز و لاپەنىك پىخۋاىت دۆستايەتى پان دوۋزىمنايەتى ئەم بەمىۋىندىيە دىيالىكتىكىيەنى ئەم سىيىنەبە بىكات، ئەۋا پىۋىستە ئەم راستىنەبە بەقۋلى تېگەت كە ئەم بەمىۋىندىيە سەرجاۋەى خۇى لەراستىنەى فەلسەفە و سىستەمى بىر كىرەنەۋە و ژيان و تىكۆشانى رېبەر ئۆجەلان و گەلى كوردستانەۋە ۋەردەگىرپىت.

لەم رۋانگەپەۋە؛ دەگەنە ئەم راستىيەى كە ناكىرپىت بەزىيەنىيەت و جەمەك و لۆزىكە باۋەكان لە (PKK) و رېبەر ئۆجەلان و ناستى نەمپۇى گەلى كوردستان تىيگەن، چۈنكە بەرپىز ئۆجەلان و (PKK) بەزىيەنىيەت و جەمەكىكى نوۋە سەرىيەنەلداۋە و تىكۆشاۋن و پەرمىيان سەندوۋە، بەمەش كەسپىيەكى نوۋ و ھاۋچەرخيان بۇ كورد ناھاراندەۋە. زىيەنىيەتىك لەسەر بىنەماى فەلسەفەيەكى پوۋخت و سەنتىزى (كۆتىزى)پەۋە، لەتىۋزى و كىردارىدا بەناۋىتەى پىگەبىشتوۋە و پىشكەۋىتوۋە. كە قۇناخ بەقۇناخ خۇى پوۋخت و ھەلاۋىرد كىردوۋە و گەبىشتۆتە ئەم ناستەى ۋەك ۋاقىيەك و راستىيەك رەكى خۇى دابكۆتى و لەھەلگىشاندا بىت. بەمەش مېژوۋى ئەم تەڭگەرە بۆتە قۇناخىكى نوۋ و گىرنگ لەمېژوۋى ھاۋچەرخى گەلى كوردستان و مەۋفائەتى، پارچەيەكى دانەپراۋ لەمېژوۋى كوردستان، خۇرەھەلاتى ناۋىن و كۆمەلگەى مەۋفائەتى. ئىدى لەمروۋەلەكانى مېژوۋى تەڭگەرى (PKK)؛ پوۋختەى مېژوۋى گەلىك كە دەستبەردارى مەيلى نازادىپىخۋازانەى خۇى ناپىت و لەپىناۋ گەبىشتن بەنازادى لەناستى ھەرە بلىندا فوربانى، قارمانىتى و گىيانفەيدەى ھەرە مەزنى نواندوۋە و بۆتە سەرجاۋەى مۇرپاۋ و وزە و تۋانستىكى بەھادار بۇ گەلانى خۇرەھەلاتى ناۋىن و جىيەن.

ئىدى لەناكامى تىكۆشانى شكۇدارانەى رېبەر ئۆجەلان و تەڭگەرى (PKK) و خۆدى گەلى كوردستان مەۋنەى تاك و كۆمەلگەيەكى نوۋ و ھاۋچەرخ ناھىرنا، تا ناستىكى بەرىزىش تۋانىۋىيەتى قۇناخى "بەگەلبوۋن" و "بەنمەۋىبوۋن"پىرپىت و بەرادىيەك بىتۋانىت خۇى ناۋىتەى فەلسەفەى نازادى بىكات و بەجۈرئەتەۋە بىزى؛ ئەگەر ژيانىك ھەبىت با بەنازادى و بۇ نازادى بىت، ئەگەر مەرىنىكىش ھەبىت با ھەر بەنازادى و بۇ نازادى بىت" و بىيىتە

نموونەى "گەلى سەركەوتىن"، بېيىتە ناسنامەيەكى ئازاد بۇ خۇرەھەلەتى ناوينىكى نۆى، ئەو گەلى لەھەموو ناستەكاندا نكۆلى لىدەكرا و دىتوايەو و قەدەكرا، تەنانەت گەيەندىرايوو ئەو قۇناخەى خۆى نكۆلى لەخۆى پىكات و رازى بېيت بەم نكۆلىكەرنە و لەمەلەلەى و ناكۆكى و شەپ و پىكەدانە جىيەنى و ھەيەيەكاندا وەك "قۇجى قورىانى"ى ھەمىشەيى و ولتەكەيشى وەك "گۆرەپانى شەپ"ى بەردەوام واپوو، ئەمەزۇ لەسايەى ئەو تىكۇشانە چۆپەرى خۆى و رەپەر ئۇجەلان و تەفكەرى (PKK)دا زۆر بەجورەت و شىلگىرەيەو دەلەيت: "مەن ھەم و جگە لەزىانى ئازادانە و سەركەوتىن بەھىج شىوہ ژيانىكى دىكە و ئەنجامىكى دىكە رازى نابەم" و وەك ئەركىكى شارىستانى و مېزۇوى، ئەخلاقى و مەزۇفەيتى بېيىتە داھەمۆى دىموكراتىزىمىوونى خۇرەھەلەتى ناوين و پەزىسى شۆپشىكى زىھنى – وىژدانى سەرتاپاگىر...

خەسەن جودى

كەركوك - باشوورى كوردستان

ھاوینى ۲۰۰۸

بهشی يه كه م:

ئافراندى مېژوو

پشكۆیهك

له نیو خوڵه میشی میژوودا

با سه رمهتا له م خاله وه دمست پێكهین كه تهفگه ری (PKK) وهك ههر تهفگه ریكى ديكه خاوهن میژووێكه، كهواته شوێنگه ی میژووی (PKK) له میژووی كوردستان و ههرێمه كه و مرؤفایه تیدا چیه؟

(PKK) له میژووی مرؤفایه تیدا شوێنگه یه كى گرنگ و تابه ته خۆی ههیه، (PKK) به و شته ی كه تێكیدا وه و ناشكرای كردوه، بنیادینا وه و ئافران دوویه ته و پێشخستو وه جیى خۆی له میژووی مرؤفایه تیدا گرتو وه، هه میش ههر له ئیستا وه جیى خۆی گرتو وه. (PKK) بۆ میژووی مرؤفایه ته چهن دین ئه ركى بنجینه یی و گرنگی پێكه ینا وه. ئه و ئه ركانه چین؟ یه كه م: تا وه كو ئیستا ئه و میژو وه ی مرؤفایه ته كه ده خویندریت و فام دمبیت، میژووی راسته قینه ی مرؤفایه ته نییه. به لكو زیاتر میژووی دمسه لاته كانه. میژو و به گۆیره ی دمسه لات و به رژه موندیه كانیان و نزیکایه تیان نو و س را وه ته وه. كه چی ئه وه ی له بنه رمه تدا میژو و دمه اف رینیت كۆمه لگای ژیره ومیه. به لام وا نیشاندرا وه و تێگه یه ندراره كه وا كۆمه لگای ژیره وه ه یج رۆلێكى له میژو ودا نییه، وهك بلی ئه وه ی میژووی ئافران دو وه و پێشخستو وه دمسه لاتداره كان بووین، هه لبه ته ئه مه ش راست نییه. میژووی مرؤفایه ته له بنه رمه تدا میژووی كۆمه لگاكانی ژیره ومیه. میژو و له سه ر

شانى كۆمهلگای ژېرموه پېشكهتووه و گهښتوته رۇزى نه مېرؤ. مړؤف ناتوانيت نكؤلى له شوپنگه ى دده لاته كان له مېژوودا بكت، جېى خوږيان ههيه، به لام جېى نه وان زور كهم و لاوازه. دده لاته كان مېژوويان دزيوه، مېژوويان به هه له نووسيو دته وه، نه مه شيان به نه نقه ست كردووه.

له خاله دا (PKK) و سمرؤك ئاپؤ موداخه له ى نه مه شيان كرد. مېژووى راسته قينه چيه؟ مړؤفايه ى له سمر كامه مېژوو گهښتوته رۇزى نه مېرؤ؟ نه وه ى مېژووى پېشخستووه چيه؟ راستينه ى نه و مه سله لانه يان خسته پروو. نه مه يه كيكه له خاله گرنگه كان.

دووهم: مېژووى مړؤفايه ى له سمر شارستانيه ى خوره لاتی ناوين پېشكهوتووه. خوره لاتی ناوين بنچينه ى مېژووى مړؤفايه تيه، بنچينه ى شارستانيه ته. مړؤفايه ى چ هنگاو كې هاوېشتبيت نه و له سمر نه و بنچينه هه ننگاوه كانى هاوېشتوون. به لام نه گمر سمرنج بدمينه نه و مېژووى كه و ئيستا ده خوېندريت يان قام ده كريت دمبينين خوره لاتی ناوينى تيدا نييه. و نيشان ددريت كه و مېژوو له خورئاواوه ده ستپي كړدووه، نه مه ش شيواندن و ناومزوو كړن كيكه. چونكه وه كو باس كړد بناخه ى مېژووى هه موو مړؤفايه ى، مېژووى پېشكهوتنى شارستانيه ته كان خوره لاتی ناوينه. له خوره لاتی ناويندا رمگ و بناخه ى خوږيان داكوتاوه و ئاوا كړدووه و له سمر نه و بنه مايه هه ننگاويان هاوېشتووه. به لام مړؤف دمبينيت نكؤلى له راستيه ده كريت، نه مېرؤ خورئاوا له هه موو روويكه وه موركى له مېژوو داوه، بؤيه به نه نقه ست نكؤلى له شوپنگه ى خوره لاتی ناوين له مېژوودا دهكات. مېژووى له خودى خوږيه وه ده ستپي كړدووه. (PKK)، سمرؤك ئاپؤ بؤ راست كړدنه وه نه مه هه وئيان دا. و انا نه و ميان خسته پروو كه هه موو مړؤفايه ى و شارستانيه ته له خوره لاتی ناوينه وه سهر يانه لداوه و پېشكهوتوون، پېويسته مړؤفايه ى نكؤلى له مېژووى خوږى و رمگ و بناخه ى خوږى نه كات. به پېچه وانه نزيك نه بيته وه. يه كيك له و مه سله لانه ى راستيان كړدوه نه مه بوو.

سپيه مېشيان: له مېژووى مړؤفايه تيدا، له پېشكهوتنى مړؤفايه تيدا، له شارستانيه كاندا رؤلىكى گرنگى كوردان ههيه. شارستانيه ى ئاوا كړدووه و پېشخستووه، هه موو وزه و هيزى خوږى خستوته نيو شارستانيه ته وه. به لام نه مېرؤ كورد له دونيادا په راويز خراوه،

مرؤف دمتوانيت بليت؛ كورد دايكى شارستانىيەتە، دايكى مېژووى مرؤفايەتییە، بەلام ئەو مندالەى لىيەوۋە لەدايكبوو نكۆلى لەدايكى خۆى دەكات. واتا ھىچ رۆئىك بە كورد نابەخسیت. (PKK)، سەرۆك ئاپۇ رۆلى كورد لەمېژوودا، لەشارستانىيەتدا چىيە؟ بۆچى كورد ئەمپرۆ لەم دۆخەدا دەژیت؟ راستىنەى ئەو مەسلانەیان خستۆتەرپوو.

واتا (PKK) لەھەموو روويكەوۋە مېژووى لەشواندن و ئاوەژووكردنەوۋە دوورخستەوۋە و راستىكردەوۋە، ئەو مېژووى لىنگەووقووج بوو، خستىيەوۋە سەرپىيى خۆى.

ئەو مېژووى دەزانریت ھەم بەشىكە لەنيو سەرتاپاى مېژووى مرؤفايەتى، ھەمىش بەشىكى وەھايە كە تىيدا زۆرىك شيواندن و ئاوەژووكردنەوۋە ھەيە. لەبەنرەتدا ئەمە مېژووى مرؤفايەتى نييە، بەلكو راستىنەى مېژووى مرؤفايەتى شاردرامتەوۋە. ئەم مېژووش مېژووى كۆمەلگای ژىرەوۋەيە، مېژووى گەلانى خۆرەلەلاتى ناوينە، لەنيويشدا شوپىنگەيەكى تايبەتى كوردان ھەيە. (PKK)، سەرۆك ئاپۇ ئەمانەیان خستەرپوو.

بېگومان ئەمەش تىروانين و نزيكبوونەوۋەيەكى نوپيە، زىھنىيەتتىكى نوپيە. (PKK) لەدونىادا نزيكبوون و زىھنىيەتتىكى نوپى بۆ مېژوو پيشخست، لەو زىھنىيەتە باوۋى ھەبوو گۆرانكارىيەكى مەزنى ئەنجامدا و ھىشتاش ئەنجامى دەدات. ئىدى مرؤف ئەگەر بىەوئىت بزانيٹ لەمېژوودا چ شوپىنگەيەكى (PKK) ھەيە و ئەم شوپىنگەيە چۆنە، پىويستە لىرەوۋە (PKK) بناسيت و لىي تىبگات.

لەمېژوودا، زۆر تەفكەر و سەرۆك دەرکەوتوون، چ بەخرابى و چ بە باشى، ھەندىك شتيان بۆ مرؤفايەتى ئافرانددوۋە، نەك تەنيا لەبەر ئەوۋى مرؤفايەتییان گۆرپوۋە و پيشخستوۋە، يان بۆ مرؤفايەتى ژيان و بەھايان قازانچكردوۋە و لەمېژوودا شوپىنى خويان گرتوۋە، بەلكو ئەوانەى بەمرؤفايەتیشيان دۆراندوۋە ئەوانىش لەمېژوودا شوپىنيان گرتوۋە. بەلام بەخرابى شوپىنيان گرتوۋە. تەفكەرىك، سەرۆكىك لەمېژوودا چ شوپىنگەيەكيان ھەيە؟ مرؤف چ شوپىنگەيەكيان پىدەدات؟ ئەمە لەسەر چ دەمىنييتەوۋە؟ ئەو تەفكەرە يان ئەو سەرۆكە بۆ مرؤفايەتى چ ھەنگاويكيان ھاويشتوۋە؟ چ بەھايەكيان ئافرانددوۋە؟ چ گۆرانكارىيەكيان ئەنجامداوۋە؟ بەمانە دەناسریت. ئەگەر گۆرانكارى مەزنيان كرىبىت و قۇناخيكيان بەجىھىشتىبىت و قۇناخيكى نوپيان دەستپىكرىبىت، لەژياندا گۆرانىكى مەزنيان دەستپىكرىبىت، لە ئەخلاق و كولتورى مرؤفايەتيدا

گۇرانی مەزنیان پېكېئینابیت، ئەوا ئەو تەفگەر و سەرۇگانە جیئەکی باش دەگرن. بەوانەش دەلئین "تەفگەری پېشەنگ" کە بۇ مرۇفایەتی پېشەنگیان کردوو، ئەگەر گەلیش بن، پینان دەگووتریت "گەلی پېشەنگ" ئەگەر سەرۇک بن، پینان دەلئین "سەرۇکی پېشەنگ". واتا ئەوانەی گۇرانکاری بېنجینەیی و مەزنیان ئەنجامداو، مۇرکی خۇیان لەمیژوو و ژیان داو، ئەووی لەمیژوودا گۇرانکاری مەزنیان ئەنجام دابیت ئەوا بەهەمان شیو شۆپنگەیهکی مەزن دەگرن.

ئیدی سەرۇک ئابۇ و (PKK)ش لەمیژووی مرۇفایەتیدا لەبەر ئەووی راستینەیی مرۇفایەتیان لەهەموو روویکەووە دەرخیستۆتەرپوو، شیواندن و ئاودژووکردن لەمیژووی مرۇفایەتیدا چین و چۆن و لەکویدا دەستیپیکردوو و پېشکەوتوو؟ چۆن میژووی راستەقینەیی مرۇفایەتی شاردرامتەو، ئەومیان خستەرپوو. لەزېھنییەتدا گۇرانکارییەکی زۆر مەزنیان ئەنجام داو. ئەو زېھنییەتەیی تاكو ئیستا هەیه رەتدەکەنەو و نرېکبوون و زېھنییەتییکی نوئ پېشەخەن، روو راستەقینەکی میژوو دەرەخەنەرپوو. بۆیە گۇرانکارییەکی مەزن لەمیژووی مرۇفایەتی دئافرینن. تاوەکو ئیستا کەسێک گۇرانکارییەکی بەمشۆمەیی نەخستۆتە پېشخۆی و جورئەتی بەمشۆمەیی نەکردوو و گۇرانکارییەکی وەهاشی ئەنجام نەداو. بۆیە شۆپنگەیی (PKK) و سەرۇک ئابۇ لەمیژووی مرۇفایەتیدا شۆپنگەیهکی تایبەت و پېرگرنگی خۇیان هەیه.

ئەگەر شۆرشیگێرپیتی موداخەلەکردنی میژوو، ئەوا ئەو کاتە ئەو موداخەلەیهی کەوا (PKK) لەمیژوودا کردوویەتی جییه؟

راستە شۆرشیگێرپیتی موداخەلەکردنی میژوو. ئەگەر لەمیژوودا، ئیدی چ میژووی مرۇفایەتی بیت، یان میژووی گەلێک بیت، رەگەزێک بیت، یان هی جینێک بیت، ئەگەر لەقۇناخیکی میژوویاندا لەپەلەبوؤ کەوتوون و خۇیان و نکر دوو و کەتوونەتە نیو گێژاو و پېشناکەون، لەدۆخی وەهادا پئویست دەکات موداخەلەیهک ئەنجام بدریت. هەمیش موداخەلەکە بەشۆمەیهک راست بیت کەوا رێ لەپېش ئەو دۆخە بگریت. بەرپادەیهک

مروځايه تي، يان گه له كه، ياخود چينه كه، لهو دڅخه رزگاري بېټ و زهبري
 بهر نه كه وېت و نه كه وېت و لاواز و پهرشوبلاو نه بېټ، تهنانه ت بڼه ودهش كه له ناو
 نه چېت. چونكه كاتيك مروځ له مېزوو دمروانيټ، تهنانه ت له رڼوژگاري نه مېرښدا زور
 شت هه ن مروځايه تي دهخه نه نيو مه ترسييه وه. بڼه نموونه؛ نه مېرښ مروځايه تي، وهك
 دمگووترېت؛ نه گهر ته دبېر ومړنه گېردرېت زهبريكي مه زني بهر دهكه وېت. وهك دهلېن:
 كيښه نيكولوزي (ژينگه يي) پر جددي له ئارادا هه يه، نه مه ش هه پره شه له ژياني ته واوي
 مروځايه تي دهكات. هه لېه ته نه مه ش راسته. كه واته نه مېرښ بڼه مروځايه تي كيښه يه كي
 ودها جددي هه يه، بېسنوور هه پره شه له ژياني مروځايه تي دهكات، هه روه ها چه كه
 نه تومي و كيماوي و بابلولوزييه كانيش به هه مان شيوه هه پره شه له ژياني هه موو
 مروځايه تي دهكهن. ليردها پيوسته موداخه له يه ك بڼه سهر دڅخه نه مېرښ مروځايه تي
 بگريټ. له م رووه وه كي نه م موداخه له يه بكات و پيش له مانه بگريټ، نهوا له مېزووي
 مروځايه تي دا شوېنگه يه كي شكودار دهگريټ. كي نه م ويرانكاري و تيكدادانه نه بېنيټ و
 بهر دهوام بكات و تهنانه ت زياتري بكات، نهوا له مېزوو دا جيڼه كي خراپ دهگريټ.
 بڼه نموونه؛ بڼه گه لي كورد نهو ژيانه ي تييدا ده ژيا ژيان نه بوو. ده ژيا يان دمرد ديار
 نه بوو، نه گهر گه لېك له دڅخه ي به مشيويه دا بېټ پيوسته موداخه له يه ك نه نجام
 بدرېت، نه گهر بڼه نهو دڅخه موداخه له نه كر ابايه، نهوا نه ده توانرا نهو گه له لهو دڅخه
 دمريخريټ و دمړنه نجام بهو شيويه رڼانه دمرد و له ناو دهجوو.
 كه مروځ له مېزووي مروځايه تي، گه لان، چينه كان، عه شيره ته كان، ئايپنه كان و
 ئايپنزاكان دمروانيټ، دمبينيټ كه له م پيناو ده خه باتيان كردووه، ريځخستنيان
 پيشخستووه، شهريان كردووه و تيځوشانيان پيشخستووه. هه موو نه مانه بڼه بڼه بوون؟ بڼه
 موداخه له كردني مېزووه، تاكو خوځيان له لاوازي و پيسي رزگار بكهن. بڼه نه وه ي بتوانن
 بژين و به ها بڅوځيان بنا فرينن و له كارواندا به جيڼه ميئن. هه مووي له م پيناو ده بووه.
 ئيدي شوږشگيرې به ته واوي له كامه خالدا پيوسته؟ له خاليكدا كه مروځايه تي، يان
 گه لېك، چينيك بكه وېته نيو مه ترسييه وه، موداخه له ي شوږشگيرې پيوسته. بېگومان
 پيوسته نه مه ش راست نه نجام بدرېت. واتا ههر موداخه له يه كيښ نه نجام گير نابيټ و
 پيش له ويرانكاري و پهرشوبلاوي و مهرگ ناگريټ و پيشكه و تن و سهر كه و تن

به دینا هیئت. بویه مرؤف ناتوانیت به هر هه موو موداخه له یه ک بلیت: نه وه موداخه له یه کی شۆرشگێرییه. که واته کامه موداخه له شۆرشگێرییه؟ نه وه موداخه له یه که پێش له خرابی و په رشوبلاوی و له ناوچوون دهگریت، پێشکهوتن و سه رکهوتن، زیان و مه زنگردنی به هاگان له گه ل خۆیدا دینیت و ده بێته موداخه له یه کی شۆرشگێری.

له م روانگه یه وه موداخه له ی (PKK) ش موداخه له یه کی شۆرشگێرییه، بۆچی شۆرشگێرییه؟ چونکه سه رۆك ئاپۆ و (PKK) هه م بۆ میژووی مرؤفایه تی، هه م بۆ میژووی خۆره لاتی ناوین، هه میش بۆ میژووی گه لی کورد موداخه له یه کی مه زنیان نه نجام دا. له و میژووانه دا راستی چییه؟ نه وه ی که مرؤفایه تی و خۆره لاتی ناوین و کورد به ره و پێشه وه ده بات و سه ری ده خات. نه ی چ هۆکاریك بۆ دواوه یان ده گه رپنیتته وه و به دۆرانندیان ده دا و مه ترسی دروست ده کات؟ نه مانه یان خسته پروو. واته له و میژووانه دا چ به بنچینه وه ربگه ردریت؟ چ په سند بکریت و چ په سند نه کریت؟ نه مانه شی خسته پروو. لی ره دا سه رۆك یه کلا یی بوونه وه یه کی پێشخست. چی هی مرؤفایه تییه و چی هی مرؤفایه تی نییه، له کویدا هه لّه و خرابی هه یه؟ چ بۆ مرؤفایه تی، خۆره لاتی ناوین و گه لی کورد په سند بکات چیش به لاوه بنیت؟ بۆ نه وه ی میژوو بخاته وه سه رپێ خۆی و له خرابی و پیسی و چه وتی پاکبکریته وه. ئیدی نه وه موداخه له یه ی (PKK) و سه رۆك ئاپۆ بۆ میژوویان کردوه له سه ر نه و بنه مایانه یه. له به ر نه وه ی له سه ر نه و بنه مایانه موداخه له ی کردوه بویه موداخه له یه کی شۆرشگێرییه. چونکه ده رنه نجامی خۆی هه یه؛ پێشکهوتنی به دیه ی ناوه، نه گه ر موداخه له یه ک پێشکهوتن به دینه هیئت و به هاگان قازانج نه کات، نه و نه وه موداخه له یه موداخه له یه کی شۆرشگێری نییه و هیچ شتیك به قازانجکردن نادات، به لکو به پێچه وانه وه به دۆراندن و ونکردنی ده دات. له میژوودا موداخه له ی به و شیوه یه هه ن و زۆر شتیان به مرؤفایه تی و گه لان له ده ستدا وه. ته نانته هه ندیکانی به ره و نه مان بر دووه. که واته هه ر موداخه له یه ک گه ی و چۆن نه نجام ده دریت چ نه نجامیک به ده ست ده خات؟ نه گه ر مرؤفایه تی که وتوو بێت، یان گه لیك که وتوو بێت و هه میش له ناستی هه ره خراپدا که وتبیت و گه یشتبیتته دوا ناستی که وتووی، واته ناستی مردن و له ناوچوون، له کاتیکی وه هادا موداخه له کان زیاتر نه نجام ده درین. که خرابی هه یه و

له شه سهندن دایه و گه یشتو ته دوا ناستی خوئی، نهوا موداخه له کان له کاتی وهادا
 نه نجام ددرین. چونکه نه گهر له کاتی خویندا نه نجام نه درین نهوا نهو موداخه لانهش
 نه نجام گیر نابن. نه گهر موداخه له که به هزر و ریکخستنیکى راست نه نجام درا و
 به گویره ی نهو هزر و ریکخستننهش ملتانی نهو موداخه له یه دروست بوون و کار و
 خه باتیش به گویره ی نه مه به رهو پېشه وه برا، نهوا نهو کاته نهو موداخه له یهش
 نه نجام گیر دمبیت. واتا موداخه له ی به مشیویه دمبیته موداخه له یه کی شۆر شگړی.
 سرړوک ئاپو و (PKK) ش له میژووی مرؤفایه تی و خۆره لاتی ناوین و کوردانه دا
 موداخه له یه کی به مشیویه یان نه نجام دا. چی هی مرؤفایه تییه؟ چی هی خۆره لاتی
 ناوینه؟ چی هی کوردانه؟ چیش هی نهوان نییه؟ چی راسته و چی جهوته؟ له کویدا
 شیواندن و ناومژوو و کورده وه هیه؟ نه وهی مرؤفایه تی، خۆره لاتی ناوین بېهیز و وزه
 دمکات چیه؟ نه وهی له راستینه ی خوین دوور دمخاته وه چیه؟ موداخه له له چیدا
 بکریت و پېش بخریت تا کو بتوانریت مرؤفایه تی، گهلانی خۆره لاتی ناوین و گه لی کورد
 رزگار بکریت، له م رووه وه سرړوک ئاپو و (PKK) سهرتا له رووی هزر و زیهنیه ته وه
 موداخه له یه کی نوینان نه نجام دا، به زیهنیه تیکی نوئ له میژوو نزیك بوونه وه. له سهر
 نهو بنه مایهش ریکخستن و ملتانی تیان پېشخت. ههر بویه موداخه له که
 موداخه له یه کی مهزنه. نه موداخه له یه ههم بؤ مرؤفایه تی، ههم بؤ گهلانی خۆره لاتی
 ناوین، ههمیش بؤ گه لی کوردستان ههم بؤ جفاک (کۆمه لگا) ی ژیر و ههم بؤ جفاکی
 سهروو و دمسه لاته کان ههنديک دمرنه نجامی خسته پروو، زور سهر اوژیر بوونی نه نجام دا،
 ههر بویه بووه موداخه له یه کی شۆر شگړی. نه موداخه له یه موداخه له یه کی مهزنه،
 نهو دمرنه نجامانه ی که به دمسته یه ناوان مهزنن. ههر له بهر نه م هویه به سهارمت به
 (PKK) و سرړوک ئاپو زور گف توگو و مشتومر دکریت.

رئیس نۆجه لان له تافی لاییتیدا

سەرۆك ئاپۆ دهبیژی "میژوو له رۆژگاری ئەمڕۆماندا شاراویدی،
ئیمەش لەقوولایی میژوودا شاراویدین" کەواتە (PKK) لەکوێ
میژوودا شاراویدبوو؟ ئەو لەرۆژگاری ئەمڕۆماندا نوێنەرایەتی چ
میژووئیک دەکات؟

بیگومان تیروانین و هەلۆیستیکی سەرۆك ئاپۆ بۆ میژوو هەیە. لەسەرەتای میژووی
مرۆڤایەتییهوه تاوەكو رۆژی ئەمڕۆمان، ئەودی مرۆڤایەتی پێشخستوو و سەرخستوو
جییه؟ ئەودی مرۆڤایەتی لاوازکردوو و بۆ دواوودی گەڕاندۆتەوه و بەدۆڕاندنی داوه
جییه؟ لەسەر ئەو مەسەلە لێکۆڵینەویدیەکی قوول و فراوانی پێشخستوو. سەرۆك
بینی کە ئەو میژوودی ئەمڕۆ دهنووسریت و وەك میژوو دهناسریت میژووئیک راست
نییه، چونکە لەو میژوودا زۆر شیواندن و ئاوه‌ژووکردنەوه و نۆکۆکردن هەیە.

هېرومها زور هه لويست و تېروانينى لهخووه دمستېيكردن (ناومندگهرا - سهنتراليزم) همن. چهنده نهو شيواندن و ناومزووكرندنهوه و نكوليكردنهنش لهئارادا بن و مېژووى راستهقينه و بنچينهئى شاردرايېتهوه، بهلام نهوى بينى كه مېژوو لهسهر رملك و كووكى خوئى شيندميېتهوه. نهك وهك بهو شيويمهئى باسى ليوه دمكريت و دهكووتريت مېژوو دمزيټ. بويه سهرؤك گووتى "نيمه لهسهرمتاي مېژوو و مېژووش لهنيمهءا دمزيټ" لهبهر نهم هويه نهو چهكمهئى ئافرانء. واتا هيچ جارئك ناكريټ نكولئى لهمېژووى مرؤفايهئى بكريت. مېژوو لهشوينيك دمست بېناكريټ. نهوى مېژووى پيشخستوه ناكريټ نكولئى ليېكريټ. بو نهمه نهو چهكمهئى پيشخست. ههر بويه سهرؤك گووتى: "من مېژووم خستهوه سهر بېئى خوئى". نهگهر مرؤف بروانيت دمبينيت كه؛ خوړناوا ههموو مېژوو بهخويهوه دمبهستيتتهوه و لهخويهوه دمستېيدهكات. واتا خوړههلاتى ناوين بهتهواوى بهلاوه دهنيت. لاي نهوان مېژوو بهخوړناوا؛ بهگريك، هئيلينى...هتد دمستېيكردوه. بونموونه؛ تو دهبينيت سؤسياليزمى بنيانءراو (ريئال سؤسياليزم) مېژوو لهخويهوه دمستېيدهكات. وهك بلئى پيش نهو مرؤفايهئى يان مېژوونك نهبوويټ. نههمش نكوليكردنئى مهنه، بهلام تو چهنده نكولئى لهمېژوو بكهيت و بنچينهكهئى بشاريتهوه و ناومزووشى بكهيت، نهوا مېژوو دهليت: "من ههم" و راستينهئى خوئى رووبهپرووى تو دهكاتوه، خوئى به تو بهپهسندكردن دهءات، تو چهنده نكولئى ليدهكهيت بيكه، لهئاكامدا تو ناتوانيت نكولئى ليېكهيت. تو چهنده شيواندن و ناومزووكرندنهوه نهءجام بدميت تو ناتوانى راستينهئى مېژوو ونبكهيت و بشاريتهوه، چونكه به گهليك شيوه خوئى دمزيټيت.

بهگوپرهئى نزيكبونهوه و چهكمى سهرؤك ئاپو بو مېژوو؛ مېژوو لهشوينيكهوه دمستېيناكات، بهكهميك شت دمستېيناكات، بهلكو لهرملك و هوولايى مرؤفايهئيهوه مېژوو دهگريټ و دميھيټيت. مرؤفايهئى چوڼ گهيشتوته رؤزى نهمرؤ؟ چى مرؤفايهئى گمياندوته رؤزى نهمرؤ؟ نهوى مرؤفايهئى پيشخستوه چيه؟ نهوى ژيان و بهها مادمى و مهنهوييهكانى مرؤفايهئى پيشخستوه چيه؟ لهسهر چ بنهمايك پيشكهنوون؟ نهمانهئى بو خوئى بهبنچينه و مرگرتوه. بويه دهليت: "مېژوو لهنيمهءا و نيمهش لهدمستېيكي مېژوودا دهژين" واتا پهيومنديهكى دياليتيكي نيوان نهمرؤ و

مېژوو دمستنیشان دمکات. ههروهه مېژوویش ته نیا وهك شتیکی تیپهړیو نابینیت، بهلكو نهوهی نه مېړوش تییدا دمژین و بهیانیش تییدا دمژین نهوش مېژووه. ههړیوه دهلیت: "نهمړؤ نیمه له مېژوودا دمژین".

لیره دا دهلیت بېرسین؛ سهرؤك نهو تهفگهری لهسر چ بنامیهك پېشخست؟ بؤ ولامهكهیشی دمتوانین بلیین؛ بهتهواوی لهسر مېژووی مرؤفایهتی پېشخست. نهگهر بېرسین؛ بنجینهی مېژووی مرؤفایهتی چییه؟ بناخهكهی نیولؤتیک و شؤړشی نیولؤتیکه. سهرؤك لهو قوناخهوه مېژووی مرؤفایهتی ومردمگریت و دمېگهیهنیته رؤزی نه مړؤ. ئیدی له نیوان نهو دوو قوناخه زهمه نییه دا له مېژوودا چ پېشکمتووه و چؤن پېشکمتووه؛ له مېژوودا شتی باش و خراب چیین؟ هی مرؤفایهتی و هی دمرووی مرؤفایهتی چیین؟ لیكؤلینهوه لهسر هه مووی دمکات و مېژوو و نهوهی ژیان و بهها بؤ مرؤفایهتی پېشده خات، لهه موو خرابی و ناوهمووکردن و بهلاړېدا بېردن و نكؤلیکردنېك پاككردوه. چونكه دمبینیت كه بناخهی مېژووی مرؤفایهتی نیولؤتیکه. نهوه نیولؤتیکه بؤ مرؤفایهتی سهرتا هه موو بههاگان دروست دمکات، شارستانییه ته کانیش لهسر نهو بناخهیه پېشدهكهون. نهگهر مرؤفایهتی گمېشتوته نه م ئاستهی نه مړؤ نهوا لهسر نهو بناخهیه پېشکمتووه.

ههروهه سهرؤك دمبینیت كه له دواي نیولؤتیکهوه، له مېژوودا لادان و بهلاړېداچوونېك ههیه. نهو شارستانییه تهی بنیادیش دمنریت لهسر نهو بهلاړېداچوونه پېشدهكهویت. بؤنمونه؛ له بنجینهی مېژووی مرؤفایهتی دا دمسه لاتداریتی، دمولمت، بالادستیتی، له نارادا نییه. مرؤفایهتی له قوناخیکی زؤر دور و درېژدا بهیهكسانی و له دمرووی دمسه لاتداریتی ژیاوه، چیینهكان له نارادا نه بوون، دمسه لاتداریتی نه بوو. نه مانه پاشان دمردهكهون و له نه نجامی بهلاړېداچوونیکدا دروست دمېن. پېویسته نهو بهلاړېداچوونه راستبکریتهوه و مېژوو راستهړی خوی بگریت، بؤ نهوهی نهو بهلاړېداچوونه راستبکریتهوه بهرخودانیکی زؤر مهزن بؤ نازادی نه نجام دراوه، چهنین نایین، نایینزا و ئایدیولؤژیا دمركهوتوون، له پیناوی نهوهی نهو بهلاړېداچوونه نه هیلن. هه موو نهو تهفگهرانه بؤ نهوه دمركهوتوون، تاوهكو نهو خرابیهی له نیو مرؤفایهتی دا دمركهوتووه پاكبكه نهوه. هه مووی هه ولدانن بؤ نهوهی نهو زولم و زؤرییهی ههیه نه هیلن و

له جیگه یدا نازادی، یه کسانى و دادپه رومرى به دى به یېنن. هه موویان له م پیناوه دا خه بات و شهر و تیکۆشانیان کردوو، نه وهى میژووی پېشخستوو و بۆته دینامیکه ته که یه شی، نه وهیه، نه وهى مرؤفایه تیشی ژیاندوو هه مان شته.

بۆیه سمرۆک ئاپۆ له سهر بناخه ی هۆناخی نیۆلۆتیک، واتا له سهر به هاکانى کۆمینالى دیموکراتى، هه موو نهو شهر و تهفگهر و تیکۆشانانه ی بۆ نازادی، دادپه رومرى و دیموکراتى له میژووی مرؤفایه تیدا دهرکه وتوون بۆ خۆی به بنچینه وهرگرتوو و کردوویه تى به بناخه ی (PKK) و (PKK) شى له سهر نهو بنه مایه پېشخستوو. نهو زیهنیه ته ی که له ریگه یه وه نهو ریکخستنه ی پى پېشخستوو له سهر نهو بناخه یه یه. تهفگهرى (PKK) به ته وای هیز و وزه ی خۆی له مه وه وهرده گریت. له میژوودا؛ له نیۆلۆتیکه وه تا رۆزى نه مپۆ ههرچى به هایه کی کۆمینالى دیموکراتى هه بیّت به بنچینه ی وهرگرتوو و له سهر نه م بنه مایه خه باتى دیموکراتى، نازادی، دادپه رومرى و یه کسانى پېشده خات. نه مهش بناخه یه کی پر به هیز و بنچینه یه.

نه گهر (PKK) هینده به هیزه، هیندهش له دژیدا هیرش نه نجام دهدریت و نه یارانى ناتوانن له هیرشه کانیاندا نه نجام وهریگرن، هۆیه که ی بۆ نهو بناخه تۆکه مه یه ده گهر پته وه. بۆیه هه موو که سیك ده لیت: "نه م هیزه له کوئ وهرده گریت؟! " هه له به ته به گوپره ی خۆشيان هه ندیک لیكۆلینه وه و لیكده نه وهش ده کهن. شتى ههره راست نه وهیه که (PKK) بناخه یه کی میژووی به هیزى هه یه، چونکه له میژووی مرؤفایه تیدا ههر شتیک که نازادی، دادپه رومرى، دیموکراسى و یه کسانى به بنچینه وهریگرت کردوویه تى به بناخه بۆ خۆی و خۆی پى ئاوا کردوو، نه مهش ئاوا کردنیکى پر به هیزه و میژوویه. نه گهر تۆ له سهر بناخه یه کی میژووی خۆت دابه زرینیت نهوا دمبته خاوه ن بناخه یه کی پر تۆکه م. ئیدى هیزى (PKK) له مه دا چرپۆته وه. بۆیه پۆیسته که س له شوینیکى دیکه له سه رچاوه ی هیزى (PKK) نه گهر پت. نه گهر بگهریت نهوا هه له یه و راست نییه و نایدۆزیته وه. تهفگهریک چه نده له سهر بنچینه یه کی پته و راست ئاوا بیّت، به و راده یهش به هیز دمبیت. نه گهر له میژوویش بروانین نهوا دمبینین که ههر تهفگهریک به هه مان شیوه هه لسوکه وتى کرد بیّت پته و و به هیز بووه و توانیویه تى مۆرکى خۆی له میژوو بدات. چونکه له بنچینه دا میژوویان به ئامانج وهرگرتوو، بۆیه

به هیژبوونه و مۆرکی خوځان له میژوو داوه و رۆلی خوځان بینووه. ههر تهفگهریکیش میژوو و بنچینه میژووی مرؤفایه تی و دینامیکیه ته که ی به بنچینه و مرنه گرتبیت، نه گهر لی بروانیت دهبینیت که تهفگهری له مشیومه رۆلکی نه وتوځان نه بینووه و هیچ گۆرانکاریه کیشیان نه نجام نه داوه، ههر وها له میژوویشدا شوینکیان نه گرتووه. نه وهی له میژوودا شوینگهیه کی گرتووه، وهکو گووتم؛ نه و تهفگهرانه کوا میژوو و بنچینه میژوو ییان به راستی و بۆ ئاواکردنی خوځان به بنه ما و مرگرتووه، له سهر بنچینهیه کی پته و دهستیان پیکردووه، بۆیه هه روا به ناسانی له ناونه چوونه و هه میس گۆرانکاریان نه نجامداوه.

ئیدی (PKK) ش له نیولوتیک به داوه؛ نه وهی مرؤفایه تی ژياندووه و پشیشخستووه، که به ها کۆمینالییه دیموکراتیه کانه، بۆخوی به بنه ما و مرگرتووه. (PKK) کوی به رخوځانی نه وانه. مرؤف له میژووی شارستانییه ته دهبینیت که بۆ نازادی، دیموکراسی و یه کسان زۆر خه بات و تیکۆشان هه ن، (PKK) هه موو نه مانه به بنه ما و مرده گریت. چونکه نه گهر تۆ وها نزیك نه بیته وه نه و ناتوانیت کیشی کورد چارسه ر بکهیت. چونکه له کوردستاندا مرؤفایه تی که وتۆته ژیر پیا نه وه، نه گهر تۆ ده خوازیت گه لی کورد هه لیسینیت هه رپ، نه و ده بیت بزانیته که تۆ مرؤفایه تی هه لده سینیت هه رپ. کیشه کهش نه ویه؛ مرؤفایه تی له سهر چ بنه مایه که هه لده ستیت و هه نگاو ده نیت؛ له سهر کۆک و ره گی خوی و له سهر به ها کانی خوی هه لده ستیت و هه نگاو ده نیت. نه گهر تۆ وه بات کرد نه و ده توانیت رابوون له مرؤفایه تی نه نجام به دیت. نه مرۆش گه لی کورد به مجۆره رابوو ته هه رپ یان. بویه هه موو کهس سه رسوورماوه و ده لیت: "نه مه چۆن روویدا؟" واته له بنه رته دبووایه نه مه رووینه دابایه. بۆیه نوینه رانی سیسته می بالاده ست ده لیت: "نیمه گه لی کورده مان خسته بووه دۆخیکه وه هه رگیز نه ده بوو رابووایه، نه مه چۆن بوو وها رابوو؟" ئیدی نه م رابوونه ی سه رۆک ئاپۆ و (PKK)، مرؤفایه تی له سهر به ها و بنچینه ی خوی راگردوه هه رپ یان، هه لبه ته نه مهش زۆر به زحمه تی نه نجام درا.

ههر بۆیه نه و موداخه لهیه ی سه رۆک ئاپۆ پشیشخست موداخه لهیه کی میژووی مه زنه و گه لیک ده رنه نجامیشی ده رخته ته روو، له به ر نه وه موداخه لهیه کی شوړشگێریه.

بهواتايهك لهواتاكان؛ میژووی (PKK) میژووی سهرۆكيشه. چونكه نهم تهفگهره بهو دهستیپێكرد. كهواته ئامادهكاری سهرۆك لهرووی كهسیتی، هزر، رۆح و پراكتيك بۆ ئافرانندی میژوو و دهستیومردان لهمیژوو به چ شیوهیهك بوو؟ یان بلیین له چ واتایهكدا میژووی (PKK) میژووی سهرۆكيشه؟

مرۆف ناتوانیت میژووی (PKK) و سهرۆك ئاپۆ لیك جودابكاتهوه. لهوانهیه راستینهی سهرۆك و (PKK) یهك نهبن. مرۆف ناتوانیت تهواو بلیت (PKK) سهرۆكه و سهرۆكیش (PKK) یه. بهلام لهبنچینهشدا ههر وایه. واتا كاتیك میژووی (PKK) تاوتوی دهكهیت، نهوا لهههمانكاتدا میژووی سهرۆك ئاپۆش تاوتوی دهكهیت، كه میژووی سهرۆك ئاپۆ تاوتوی دهكهیت، نهوا میژووی (PKK)ش تاوتوی دهكهیت. لهم واتایهدا دهبنه یهك. بهلام بهتهواوی بلیی (PKK) ئاپۆیه، ئاپۆ (PKK)یه راست نییه. لهراستیدا بهقورسایي ئاپۆ و (PKK) وهكو یهكن. نهگهر تۆ گووت: (PKK) نهوا ئاپۆ بهنهقلی مرۆفدا دیت، نهگهر گووتیش: ئاپۆ نهوا (PKK) بهنهقلی مرۆفدا دیت. تۆ ناتوانیت لهیهكتریان جودا بكهیتهوه، چونكه یهكن. بۆچی؟ چونكه راستینهی میژوو و ئاستی پێشكهوتنی كۆمهلگای كورد، لهرووی میژوویی و كۆمهلایهتییهوه لهكهسیتی سهرۆك ئاپۆدا گوزارشت لهخوی دهكات. مرۆف لهكهسی سهرۆك ئاپۆدا قوولبونهوهیهکی میژوویی و جفاکی كورد دهبینی. واتا مرۆف دهبینیت كه چۆن لهكهسی مرۆفیکدا میژوو و كۆمهلگا پێكهاوتوه؟ چۆن پێشكهوتوه؟ بۆنمونه؛ نهگهر لهمیژووی سهرۆك ئاپۆ ههر لهمندالییهوه تاوهكو نهمرۆ برونیت چ شهڕیكى كردوه؟ چۆن خوی رێكخستوه؟ چۆن گۆڕانی لهخۆیدا نهنجام داوه؟ چۆن میژووی كۆمهلگای لهخۆیدا پێكهێناوه و گوزارشتیان لێدهكات؟ نهوا مرۆف دهتوانیت لهمیژووی (PKK)ش تیبگات. لهمال و گوندكهیهوه بگره تا دهگاته لهگوند دمركهوتنی و هاتنی بۆ نهنقهره، لهوێشهوه بۆ (PKK) ههنگاو هاوێشتن. لهمانهدا ههمووی مرۆف دهتوانیت لهمیژووی (PKK) تیبگات. لێرهدا

تېدهگهين كه چوڼ توانيوپه تي لهكهسي خویدا هزړيكي سهربهخو بهبنچينه وهربرگړيت؟ كهسي تيپهكي سهربهخو و نازاد چوڼ ناوادهكات؟ چوڼ لهسر نهو بنهمايهش ريځخستن و جفاكيكي نازاد دمنافرينييت؟ ههموو نهامانه خهبات و شهرې نهون. واتا سروروك ناپو سهرمتا لهگل مالى خوږيان، گوندى خوږيان دهستي بهشهر كړد. نيدى خوږى دهرخسته دهردهوى نهو زيهنيپهته باوهى ههبوو، نهو ژيانهى دهگوزهريندرا. نهو زيهنيپهته و ژيانهى پهسند نهكرد. لهو كاتهوه لپرسينهوه و پيداچوونهوهى له خيزان و بنهماله و گوند و ژيانى نهوئ كړد. لهناكامى نهو لپرسينهوه و پيداچوونهوهيدا خوږى لهژير كاريگهري خيزان و گوند رزگاركرد. واتا لهويدا دهستيپيكرد، نهو زيهنيپهته، سيستم و ژيانهى كهوا ههبوو لهههموو روويكهوه خوږى لپيچراند و لهدژياندا راوهستا و نهوانهى رهتكردهوه.

سروروك ناپو دمېژئ: "لهدروستبوونى مندا سى قوناخ ههيه. يهكهميان: قوناخى لهدايكبوونم". نهو قوناخهش تا دهكاتو جيهنيشنى گوند و تا دهبيته شورشگير و (PKK) ناوا دمكات، نهمه قوناخيكه، "قوناخى دووهمين: قوناخى شورشگيريپه. قوناخى سيپهميمش: لپرسينهوهى نهو شورشگيريپهتهى ههيه". واتا خو رزگاركردنه لهو كيماسى و چهوتيانهى لهو شورشگيريپهتهدا ههيه، بهتهواوى خو ناواكردنه لهسر بناخهى زيهنيپهتيكي نوئ.

بو نموونه؛ مرؤف نهگهر لهسر كهسي تي سروروك ناپو بروانييت نهوا دمبينييت كه لهسر چ بنچينهيهك ناوابووه' و چوڼ نهامهش له (PKK) دا بيكهاتووه. واتا سروروك ناپو لهخویدا چى ناواكردووه، خواستووپهتي له (PKK) شدا و له جفاكيشدا ههمان شت ناوا بكات. بويه مرؤف ناتوانييت (PKK) و سروروك ناپو لهيهك جودا بكاتهوه. وهك سهرمتا گووتم؛ تمواو وهك يهك نين. بهلام لهگشتيدا وهك يهكن. ههرچى لهخویدا ناوايكردووه ههمووى له (PKK) شدا ناواكردووه و بيكيهيئاوه. بويه نهو زيهنيپهتهى لهخویدا ناهرانددويپهتي كرددويپهتي بهزيهنيپهتي (PKK) ش، نهو تايبتمهمندى و پيوانانهى كه له كهسي تي و ژيان و تهرز و شيوازي خویدا ناوايكردووه ههموويانى له (PKK) شدا ناواكردووه. نهك ههر له (PKK) دا لهجفاكيشدا خواستووپهتي ناواى بكات. لهكومهلگادا لهسر نهو بنهمايه زور ههنگاويشى هاويشتووه. واتا جفاكيك و تهفكهريكي لهكهسي تي

خویدا بهرجهسته کردوو و له کهسیتی خویشیدا (PKK) و جفاکی بهرجهسته کردوو. ههربویه مرؤف ناتوانیت (PKK) و سرؤك ټاپؤ زیده لهیه گتر جودابکاته وه، له بهر نهومیه جفاک هینده سرؤك ټاپؤ په سند دهکات و بؤخوی به بنچینه و مرده گریت، له هه موو روویکه وه وک سرؤك ټاپؤ دمیه ویت خوی ناوا بکات. چونکه نه و نافراندنهی سرؤك له خویدا به دیهینا نافراندنیکي مه زنه. چؤن نه و نافراندنهی به دیهینا؟ سرمتا له زیهنیه تدا به دیهینا، شهریکي زیهنی بهرپوه برد، له رووی زیهنیه ته وه زیهنیه تیکي نازادیخوازی بؤ خوی به بنچینه و مرگرت، که بتوانیت نیراده و که سیتیه کی نازادیخواز بنافرینیت. له سر نه و بنه مایهش پراکتیکي نازادیخواز پیښخات و نازادی بنافرینیت. چونکه سرؤك ټاپؤ به دواي نازادیدا دهگرا و نازادی به بنچینه و مرگرت. هر شتیک که خزمه تی نازادی نه ده کرد، له دمره وهی نازادی بوو و کویلایه تی له گهل خویدا دهینا هه مووی رمتکرده وه، ههربویه شهریکي مه زنی له زیهنیه تدا پیښخت، له ناکامی نه و شهردا گه یشته نیرادیه کی نازاد، هریکي نازاد. له سر نه و بنه مایهش ریځستن و ملیتانیبوونیک که نازادی به بنچینه و نامانج و مربرگرت ناوکرد، گه لیکی نافراند که نازادی به بنچینه و نامانج و مربرگرت. هر بویه نیرادیه کی پته وی کوردانی خسته پروو، چونکه نه و نیرادیه ی سرمتا له خویدا نافراندبوو، نه و شته ی له خویدا نافراندبوو، پیکهینانی له نیو (PKK) و جفاکدا به بنه ما و مرگرت. بویه نه گهر مرؤف پروانیت ده بینیت که نه و به هایانه ی له سرؤك ټاپؤدا پیښکه وت، نه و له (PKK) و جفاکیدا پیښکه وتوو، چونکه سرؤك ټاپؤ له که سیتی خویدا پیکهینانی میژوو و جفاکی به بنچینه و مرگرت، واتا نه مەشی له چوارچیوهی شه خسیدا دمرهینا، به ته وای خوی له خویدا دمرهینا و خوی کرده (PKK) و خوی کرده گه لی کورد، خوی کرده مرؤفایه تی. چونکه خواستی کیښه ی گه لی کورد چارمه سر بکات، کاتیک بینی چارمه سرگردنی کیښه ی گه لی کورد چارمه سری کیښه ی مرؤفایه تییه، چونکه له کارمه تهری کیښه ی گه لی کورد دایه. بویه له کیښه ی کورده وه ده سته پیگرد و خوی گه یانده کیښه ی مرؤفایه تی. بینی که کیښه ی کورد و کیښه ی مرؤفایه تی له زور رووه وه به یه که وه په یوه ستن و له یه ک ده چن.

لیردا کاتیک خواستی کیشی مروڤایه تی چارسه ر بکات، بیی کهوا کیشی مروڤایه تیش په یوه سته به کیشی ژنه وه. وانا له کیشی کورده وه دهستیپکرد، بیی که کیشی کورد په یوه سته به کیشی مروڤایه تییه وه، کیشی مروڤایه تیش کیشی ژنه. چونکه له میژوودا؛ له دهستیپکدا ژن نازادی خوۍ له دهستداوه، هه موو کویلایه تییه که به کویلایه تی ژن دهستیپکدووه، هه موو کویلایه تی له سر نهو بنه مایه پیښکه وتووه، هه موو دهسه لاتداریتی له سر نهو بنه مایه پیښکه وتووه، ئیدی نه گهر تۆ ده خوازیت کیشه کان چارسه ر بکهیت نهوا دمبیت ژن بخه یته ناوهند و ته وری هه موویانه وه.

له روانگه یه وه؛ نه وى سهرۆك ئاپۆ گوزارشتی لیده کات میژووه، جفاکه، چارسه رى کیشی میژوو و جفاکه. میژوو و جفاک له خودی خویدا چارسه ر کرد و له خودی خویشیدا میژوو و جفاکی چارسه ر کرد، نه مهش خو به مه زنى ئافرانده. له بهر نه وى خوۍ به مه زنى ئافرانده، (PKK) شى مه زن ئافرانده، گهلى کوردیشى مه زن ئافرانده وه. بویه مروڤ ناتوانیت میژووی سهرۆك ئاپۆ، (PKK)، گهلى کورد له یه کتر جودا بکاته وه. چونکه بوون به یه ک، له سر بنه مای نهو یه ک بوونهش پیښکه وتن به دیهات.

سهرۆك ئاپۆ هه میسه هه موو کیشیه کی کرده کیشی خوۍ، له خویدا چه نده چارسه رى به دیه ی نا بیت نهوا له نیو ته فگهر و گه لی شدا خواستوویه تی چارسه رى به دیه ی نییت، نه مه ی به بنچینه وهرگرتووه. ئیدی پیښکه وتنى (PKK) و گهلى کورد له سر نهو دیالیکتیکه یه. چونکه هه موو کیشیه کی کرده کیشی خوۍ و له خودی خویدا چارسه رى کرد، نه وى له خویشیدا چارسه رى ده کرد له نیو پارت و جفاکیشدا خواستوویه تی چارسه رى بکات. ئیدی نه مه پیښکه وتنى به دیه ی نا. له دیالکتیکی سهرۆك ئاپۆدا چارسه رى بنچینه یه، هزرى چارسه رى به بنه ماگرتن بنچینه یه، له بهر نه وى چارسه رى به بنچینه وهرده گریت نهوا هزریک که چارسه رى پیښخات به بنه ما وهرده گریت و کیشه کان چارسه ر ده کات، به مه پیښکه وتن و سه رکه وتن به دیه ی نییت. نه مهش په یوه سته به زیه نییه ته وه، زیه نییه ته له سر ج بنچینه یه ک بیت، به گویره ی نه مهش ژیان، پراکتیک، ئوسلوب، کار، خه بات، که سی تیش پیښده که ویت. له زیه نییه تی سهرۆك ئاپۆدا ژیانکردن ته نیا بۆ خودی شه خسی خوۍ نییه، به لکو به ته واوی ژیانکردنه بۆ نازادی گهلى کورد، نازادی مروڤایه تی، نازادی ژن، به ته واوی نازادی بۆ

خوی بهبنچینه و مردهگریټ. له بهر نهوهی کویلايهتی و دمه لاتداریټی و هه موو شیوه کانیان رمتده کاته وه. تهناته ژيانبوون و مردنیش هه ر بۆ نازادی بهبنچینه و مردهگریټ، له دمرهوهی نه مه شیوه و ژيان و مردنیکي دیکه په سندن ناکات. نه مه ش له گه ل خویدا ئیرادیه کی نازاد، که سیټی نازاد، ریڅخستنیکي نازاد، جفاکيکی نازاد، دمه افریټ.

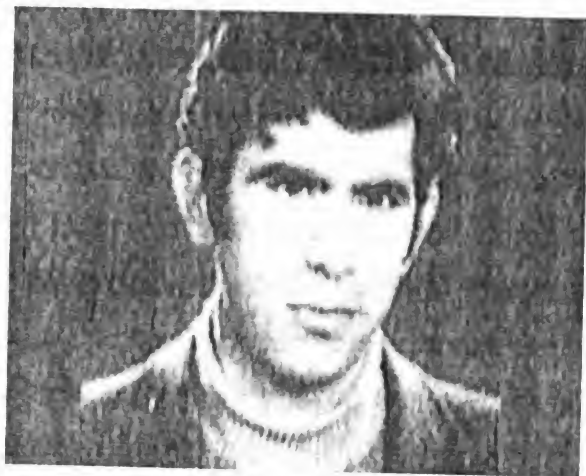
له میژووی گه لی کوردا سه روک ئاپو میژوویکی نوټی پیڅخت، هه م جفاکی ژیره وهی بهبنچینه و مرگرت، هه میش له میژوودا رولی کوردی بهبنچینه و مرگرت، هه روه ها به ته واوی خوی خسته دمره وهی نه و زیهنیه ته باوهی که هه یه. سه رمتا زیهنیه ته باوی مو حاسه به کرد، هه م له کوردستان و هه میش له دونیادا، لیپر سینه وه (مو حاسه به) یه کی مه زنی پیڅخت، ئیدی نه و زیهنیه ته ی رمتکرده وه و خوی لی رزگار کرد. هه ر بویه ئیرادیه کی نازاد و که سیټیه کی نازادی له خویدا ئافراندا. نه گه ر مرؤف له رووی زیهنیه ته وه نازادی بۆ خوی به بنه ما و مرنه گریټ، نه و نا توانیټ هزریکی نازاد، سیاسه تیکی نازاد، ریڅخستنیکي نازاد، ته فگه ریکی نازاد، گه لیکی نازاد، جفاکيکی نازاد، که سیټیه کی نازادیش پیڅبخات. به پیچه وانه وه له بن ناوی نازادییدا به کویلايه تی یان به شیومیه کی دمه لاتداریټی بزیټ، نه و وهک چۆن له سؤقیه تدا روویدا روودمه ات.

لیره دا له بهر نه وهی زیهنیه ته ی باوی رمتکرده وه و خوی خسته دمره وهی نه م زیهنیه ته وه. بویه به ته واوی له بیر کردنه وه و راماندا بیر کردنه وه و رامانیکی نازاد یخوازانه ی بهبنچینه و مرگرت، به رادیه ک که س نه ی توانی کۆنترؤل له سه ر سه روک ئاپو دابنیټ. له بهر نه مه شه ه یج که س و لایه نیک نه یان توانیوه له سه ر (PKK) ش کۆنترؤل دابنن، نه یان توانیوه له سه ر گه لی کوردیش کۆنترؤل دابنن، چونکه به گویره ی نه و زیهنیه ته ریڅخستن و ملیتان و گه لیکی ئافراندا، ئیدی دمه لاتداریټی و کویلايه تی په سندن ناکات، خیانه ت و به کریگی راوټی په سندن ناکات. به ته واوی نازادی بهبنچینه و مرده گریټ، بۆ نازادی ژيانبوون، بۆ نازادی مردن. نه گه ر مردنیکیش هه بیټ با بۆ نازادی بیټ. نه گه ر تۆ له سه ر نه و زیهنیه ته، ئیرادیه ک، که سیټیه ک، گه لیک، ته فگه ریکت ئاوا کرد نه و زوو به زووی و هه روا به ناسانی که س نا توانیټ چاودیری و کۆنترؤلی له سه ر دابنیټ. ئیدی نه مه چی بوونیکی مه زنه. هیزی نه م گه له ش له و خاله وه

PKK میژوویک له ناگر

سەرچاوه دهگریت. کهس ناتوانیت چاودیری بکات و تهسلیمیهتی بهسهردا بسهپینیت. بۆچی؟ چونکه بهتهواوی نازادی بۆخوی بهبنجینه وهردهگریت، لهدمرهوهی ئەمه ههر شتیکی دیکه رتهدهکاتهوه. ئەمه پهیوست بهجیه و بهجیهوه جیپوو؟ ئەگەر سەرۆک ئابۆ لهو زیهنیهته باوهی ههیه خوی رزگار نهکردبا و لیپرسینهوهی لهگهڵ خۆیدا نهکردبا و رهتینهکردباوه و زیهنیهتهتیکی دیکه بهبنجینه وهرنهگرتبايه ئەوا ئیراده و کهسیتی و تهفکەر و جفاکی سهربهخۆ پێشنهدهکوت. بۆیه میژووی سەرۆک ئابۆ دهبیته میژووی (PKK). ههر گۆران و پێشکهوتنیک لهسەرۆکدا بهدیهاوتیت ئەوا ئەو گۆران و پێشکهوتنانه له (PKK) و جفاکیشدا بهدیهاوتون. بۆچی؟ چونکه سەرۆک ئابۆ ژيانیکی شهخسی لهخۆیدا نههیشتوو. ژيانی خوی بهتهواوی کرده ژيانی گهڵ و ریکخستنهکهی، خوی لهگهڵ گهڵ و ریکخستندا کرده یهک، ههموو کێشهکانی گهڵ و ریکخستنی کردۆته کێشهی خوی و لهخۆیدا چارمهسهری کردوو، ههرجیهکی لهخۆیشیدا چارمهسر کردبیت ئەوا ههولیداوه لهنیو (PKK) و گهلیشدا چارمهسهری بکات. بوونهته یهک و تۆ ناتوانیت جودایی بخهیته نیوانیانوه. ههربۆیه گهڵ دهپیژێ: " (PKK) گهله، گهلیش لیڕمیه " و " بێ سەرۆک ژيان نابێ " چونکه ژيانی خوی و سهرۆکی کرده یهک، چارمهووسی خوی و سهرۆکی کردۆته یهک. ئیدی ئاکامی ئەو زیهنیهته و به پراکتیک کردنی ئەو زیهنیهتهیه. ئەو زیهنیهتهی له سەرۆک ئابۆدا بهدیهاوتوو، بهگوێهری ئەو زیهنیهته، پهیوسته بهو ئەخلاق و کولتووهری بهدیهاوتوو و تهزری به پراکتیک بوونیهتی.

ئەگەر له واتایهکدا یهکه و له واتایهکیشدا یهک نییه، کهواته له کوێدا میژووی (PKK) میژووی سەرۆک ئابۆ نییه؟

رښه نوجه لان له تافی لاویدا

بیگومان شەخسێک له هه موو روویکه وه نابیتە پارتیهێک، یاخود نابیتە تهفگهرێک و گهلێک. گهلێک یان تهفگهر و پارتیهێکیش له هه موو روویکه وه نابنه شەخسێک. ئەو شتە بۆته یهك چیه؟ له زیهنیهت و بیرکردنه وه و راماندا، له کولتوور و ئەخلاقدا، له تهرز و ئوسلوبدا و له ژیاڼی ئەو دایه و له ئیرادهی ئەو دایه. ئەودە بۆته یهك ئەمهیه. ئەودە نه بۆته یهكیش شەخسێک له هه موو روویکه وه ناتوانیت خوی بکات به تهفگهرێک یان گهلێک. ئەودە نه بۆته یهكیش لیرده دایه.

له میانە ی لیکۆلینه وه کردنی میژوودا، به تایبه تی میژووی (PKK) زۆر نزیکبوون و چه مکی هه لّه و چه وت دهرده که ونه پییش بۆ میژوو. که واته ئەو نزیکبوون و چه مکه هه لّه و چه وتانه ی بۆ میژوو و میژووی (PKK) به تایبه تی دهرده که ون چیه؟ نزیکبوون و چه مکی راست چیه؟ مرۆف چۆن ده توانیت له میژوو و میژووی (PKK) نزیکبیته وه و لیه وه ئەنجامگیر بیت؟

PKK میژوویک له ئاگر

بیگومان له نزیكبوونه وه (مامه له كردن) له (PKK) و سەرۆك ئاپۆدا زۆر نزیكبوونی هه له هه، هم له دهره وهی تهفگهری ئیمه و هه میس له نیو تهفگهری ئیمه دا. هه ته نیا له دهره وهی ئیمه نزیكبوونی هه له و چهوت نیین، به لكو له نیو تهفگهری ئیمه شدا هه. نهو نزیكبوونا نه چیین؟ نه گهر مرۆف به گشتی باسیان لیوهبكات دوو مامه له كردن یان هه له سوكهوت هه: به گه میان به شیومه کی پر خه یالی سهری سهرۆك ئاپۆ دهكات، وهكو بلیی كه سیکی نانا ساییه و مرۆف ناتوانیت لیی تیبگات، وهك پیغه مبه ریك ده بی نریت، نزیكبوونیکی وه ها هه یه. نه مهش زیاتر له نیو تهفگهری ئیمه دا له نارادایه، هه له به ته نه مه هه له یه. پیویست دهكات مرۆف راستینهی سهرۆك ئاپۆ بناسیت و تییبگات، وه ها مامه له له گه ل سهرۆك نه کریت، پیویسته مرۆف وهكو پیغه مبه ریك لیی نه روانیت و تیگه یشتن و په یوه سته بوون پییه وه وه ها به دۆگماتیک و خه یالی نه بی. نه مه هه له یه. نزیكبوونی دوو ه میس له دهره وهی ئیمه یه، نه مانه بریتین له تیینه گه یشتن و نه ناسینی راستینهی (PKK) و سهرۆك ئاپۆ، وهك: ناخوازن لیی تیبگه، هه لویستی نكو لیكارانه، كه میك شتی دهریاره ده زانن و نه مه بهس ده بیین، نهو جوړه نزیكبوونه هه لانه له دهره وهی ئیمه هه.

له بهرام بهر (PKK) شدا به هه مان شیوه نزیكبوون و تیگه یشتنی چهوت هه، هه ندیک كهس (PKK) وهك تهفگهریکی میلیگه رای دیه بین، هه ندیکیش (PKK) چه پر وه ده بین. نه وانهی (PKK) به میلیگه را داده نین ده لئین: (PKK) تهفگهریکی سۆسیالیستی نییه و تهفگهریکی قهومییه. نه وانهی تریش كه (PKK) چه پ ده بین ده لئین: (PKK) تهفگهریكه ولاتپاریز نییه و دووری كوردانه. نه وانه وه ها نزیك ده بین. هه ندیک ده لئین: (PKK) تهفگهریك نییه به ئیراده و هیزی خویه وه كار بكات، گریدراوی هه ندیک هیز و دهوله ته، نهو هیز و دهوله تانهش بو نه وهی تورکیا لاواز بکه، نهو تهفگهره یان دروست کردووه. واته ده لئین: (PKK) تهفگهریك نییه له سهر هیز و ئیرادهی خو ی رابوو بیت، تهفگهریکی نازادیخواز نییه. بۆیه ده لئین: (PKK) تهفگهریکی تیرۆریسته. بیگومان زۆر نزیكبوونی دیکه و به گویره ی خو یان له (PKK) ده کهن. نه مانه هه مووی نزیكبوونی راست نیین. نه مه له گاتیکدا تهفگهری (PKK) وهك چۆن تهفگهریکی كوردایه تی و ولاتپاریزییه و نه مه به بنچینه و مرده گریت، نه و

به ههمان شیوه کښه کانی مرؤفایه تیش به بنجینه ودرده گړیت. نهک وهک دوزانریت ته نیا ته فکهریکى قهومی یان چه پ بیټ و دووری کښه ی کوردان بیټ.

هه روه ها سهرؤک ئاپؤ پیغه مبریک نییه، وهک هه ندیک کس له ناو ئیمه دا وه ها هه لکوه وت دمه کن که سهرؤک پیغه مبر بیټ، یان بییان وایه مرؤف ناتوانیت له سهرؤک تیښگات و ته و او به رجسته ی بکات. یان سهرؤک ئاپؤ زؤر له پیشه و مرؤف ناتوانیت پی بکات. نه مانه هه مووی راست نیین. بؤچی نه و نریکب و نانه پیشه دمه کن؟ بؤچی تیغه یشتن له راستینه ی سهرؤک و (PKK) نایه ته دی؟ نه مه په یوه سته به و زیهنیه ته وه. نه گهر مرؤف به زیهنیه ته ی باو له (PKK) نریک بیټ ته وه نه و ناتوانیت له (PKK) تیښگات، جا له ناو ئیمه دا بیټ، یان له دهره وه ی ئیمه دا بیټ، نه گهر که سانیک ناتوانن راستینه ی (PKK) و سهرؤک ئاپؤ تیښگات، نه و له بهر نه و دیه که تیغه یشتن یان له گه ل حیسابی نه و ان په کنگریت ته وه، بؤیه ناخوازن لی تیښگات. له بهر په دته تیښگات، به لام بهرزه و ون دی نه و ان ریگه یان پینادات راستینه ی (PKK) بلین. و انا ناخوازن تیښگات، بؤیه به نه نقه ست سه بارمت به (PKK) و سهرؤک ئاپؤ شتی جه وت بلا و دمه کنه وه و ههر شتیک که مرؤفایه ته ی یان گه لی کورد په سندی نه کن و نه فرمتی لیکن له سهر (PKK) و سهرؤک ئاپؤ بلا ویدمه کنه وه، بؤ نه وه ی کاریگه ی سهرؤک و (PKK) بشکینن و بیکاریگه یان بکه ن. چونکه بهرزه و ون دی نه و ان نه مه ده خوازیت. بؤیه واده کن، له بهر په دته تیښگات که سهرؤک و (PKK) جیین، له وانه یه به قوولی لی تیښگات، چونکه نه و زیهنیه ته ی که هه یه مرؤف له خؤیدا دهرنه خات مرؤف ناتوانیت به ته و او ی و له هه موو روویکه وه له (PKK) و سهرؤک ئاپؤ تیښگات. به لام نه وه ی بخوازیت تیښگات نه گهر به قوولیش نه بیټ نه و ا دمتوانیت هه ندیک شتیان لی تیښگات. هه ندیک کس تیښگات، به لام له گه ل بهرزه و ون دیان په کنگر نایته وه، بهرزه و ون دیان ریگه یان پینادات، بؤیه سهرؤک ئاپؤ و (PKK) به هه له دمناسینن، کاریکی وه ها دمه کن. هه ندیکیش به راستی ناتوانن تیښگات. چونکه به و زیهنیه ته ی هه یانه ناهیلایت تیښگات. نه مه ش له بهر په دته نه و زیهنیه ته ناهیلایت راست تیښگات. چونکه زیهنیه ته ی سهرؤک ئاپؤ زیهنیه ته یکی دیکه یه و له و زیهنیه ته ی نه مړؤ له دنیا دا هه یه، خؤی دهرخستوه و رمته دمه کاته وه، له دهره وه ی نه م زیهنیه ته زیهنیه ته یکی دیکه به بنجینه ودرده گړیت.

ئیدی نهگەر تۆ دهخوازیت له سەرۆك ټاڤۆ و (PKK) تیښگهیت نهوا پټوښته لهزیهنیهتی سەرۆك ټاڤۆ تیښگهیت. واتا کام زیهنیهته بهبنچینه ودرهگریت؟ نهگەر تۆ خواستت نهو زیهنیهته بناسیت و کهوتیت لهوژیکى نهو، نهوگاته بهناسانی دمتوانیت لى تیښگهیت. شتیک که مرؤف لى تیښهگات لهئارادا نییه، بهلام نهگەر تۆ نهخوازیت لهزیهنیهتی سەرۆك ټاڤۆ تیښگهیت، بخوازیت بهو زیهنیهتهی بالادست تیښگهیت نهوا ناتوانیت تیښگهیت. نهو کاته بهگوڤرەى خوت لى تیدهگهیت. ههلبهته نهمهش ههله دهبیت. لهوانیه تۆ ههندیك راست تیښگهیت، بهلام زۆر شتیش بهههله تییدهگهیت و ناتوانیت بگهیته راستى نهو. ئیدی لهبەر نهمهیه نزیكبوونی ههله پيشدهکهویت. چ لهناو ئیمه و چ لهدهرهوهی ئیمهش نهوانه روودهدهن. بۆیه ناتوان تیښگهیت. نهو زیهنیهته ناهیلایت، بهلام ههندیك لایهنیش، بۆ نموونه؛ دهولهته داگیرکهردگان، دهولهته سهرمايهدارهگان، حفاكى سهردهست نهمانه ههموویان بهئهنقهست (PKK) بهههله دهناسینن. نهگەر به قوولیش نهبیت بۆخویان کهمیک تیدهگهیت. بهلام لهزیهنیهتی (PKK) دا مهترسی لهسەر خویان دهبینن، نهگەر دووژمنایهتییهکی مهزنی سەرۆك ټاڤۆ دهکریت لهبەر نهو هۆیهیه، نهگەر دهلتین: "تیرۆریسته" و پیلانگێری نیودهولهتی پيشدهخهه لهبەر نهو هۆیهیه. چونکه بینان که زیهنیهته، سیستهه، نهخلاق، کولتور و نهو ژيانهی که لهئارادایه رمتدهکاتهوه و نهلهرناتیفیکی نوئ لهشوینیدا پيشدهخات، نهمهشیان بۆخویان پڕ مهترسیدار بینى و ههر بۆ نهمهش پیلانگێری نیودهولهتیان پيشخست. ئیدی نهمانه بهئهنقهست سەرۆك و (PKK) بهچهوتى مهناسین و دهیخهنهروو. بهراڤهیهك ههتا کاریگهرى بشکینن، بۆ نهوهی نهلهرناتیفیك لهدرى نهوان پيشنهکهویت.

بهراستی تیښگهیشتنى چهوت بۆ تیکۆشانى سى سالهى (PKK) دهبینریت، بۆنموونه؛ نهوهی نوئ که چاوى خوى دهکاتهوه (PKK) دهبینیت نهو میژووه نابینن، وهك بلایى (PKK) یهکسەر لهدايکبووه و مهزن بووه. واتا نهو میژووه نابینن که

(PKK) چۆن له دایك دهبیئت و چۆن پێشدهكهوئیت و چۆن مهزن دهبیئت و دهگاته روژی نه مپرومان. بهمهش تیگه یشتنیکی راست بۆ ئهم میژووه نابینریت و خویندنه وهیهکی راست بۆ میژووی (PKK) نییه. ئهمهش له گهڵ خۆیدا کیشه دروست دهکات. بۆ نموونه؛ وا دهبینریت که سهرۆك ئابۆ دهستگیر دهکریت پاشان باس لهو مهسهلانه دهکات که ئیستا باسی لیوه دهکات. کهچی ئهگهر چاو به ئهدهبیاتی (PKK) بخشینینهوه دهبینین پانزه سال پێش ئیستا، تهنانهت زیاتریش باسی لهو مهسهلانه کردووه که ئیستا باسی لیوه دهکات، تهنانهت به فراوانی باسی لیوه کردووه... ئایا لێردا ئهمه به ههله خویندنهوهی میژووه؟

راسته، وەکو گووتم؛ ههندیك كهس به نه نهقهست میژووی (PKK) دهشیوین، چونکه له گهڵ حیسابی نهواندا یهکانگیر نابێتهوه. زیهینییهتی سهرۆك بۆ خویان مهترسیدار دهبینن. ههندیکیش ناتوانن تییبگن، بۆیه له تیگه یشتنیان کهموکۆری ههیه، بۆیه دمکهونه نیو ههلهوه. ئهمه په یوهسته بهم خالهوه. ئهگهر مرۆف له میژووی (PKK) بپروانیت و لیکۆلینهوهی له سهر بکات، ئهو شتانهی سهرۆك له ئیمیرالییهوه و له میانهی بهرگرینامهکانی و دیدارهکانی له گهڵ پارێزهرهکانیدا پێشیده خات ههمووی له سهرهتای ئهم تهفگهردا ههیه. بۆ نموونه؛ ئهگهر مرۆف په رتووکی "ریگای شۆرش کوردستان – مانیفیستۆ" (۱) بخوینیتهوه و بهرگرینامهکانی ئیستای بخوینیتهوه و له گهڵ یهکدی بهراوردیان بکات دهبینیت زێده جودایی له نیوانیاندا نییه، ههموو ئهو شتانهی له بهرگرینامهکاندا ههیه له "ریگای شۆرش کوردستان" دا ههیه. کهواته شتی جودا چییه؟ سهرۆك ههروهکو خۆشی دهئیت: "له ئیمیرالی له بیر کردنهوه و رامانی خۆمدا کهیشتوومه ته ئاستی پاککردنهوه (پالاوتهکاری – ههلاویژکردن) و خۆم رهفینه

کردوو (خۆم پالوته کردوو، یان خۆم ههلاوێرد کردوو) " واتا له بیر کردنه وه و رامانی خۆیدا شتی ههله و کهموکوپری بهلاوه ناوه. شته ههلهکانی راستکردوتهوه، شته پر کهموکوپریهکانی کاملکردوو و دهلیت: " له مندا گۆران نهبووه، له مندا قوولبوونهوهیهک بهدیهاووه " مروف که لهسر "مانیفیستۆ" و بهرگرینامهکان لیکۆلینهوه بکات دهتوانیت ئهم راستیه بپینیت که له بنچینه دا گۆرانکاری نیین، بهلکو قوولبوونهوهیهکی مهزن بهدیهاوون، بیر کردنه وه و رامانی خۆی له ههله و کهموکوپریهکان پالوتوو و ههلاوێردی کردوو و کاملی کردوو. ئهوهی له سهروک رووی داوه ئهمهیه. ههر له سهرهتاوه ئهو زیهنیهتهی ههیبوو خستیه ژیر لێپرسینهوهوه، ههولیداوه له ههموو روویکهوه خۆی لهو زیهنیهته باوه رزگار بکات. چهنده خۆی لێی بهدوور خست، ئهوهندهش ئهمه له نیو تهفگهر و له نیو حفاکیشدا پێشخست. ئهگهر مروف بپروانیت؛ لهو رۆژهوهی تهفگهری (PKK) دهکهوتوو تارۆزگاری ئهمرۆ پێشکهوتنهکانی تهفگهر و سهروک لهسر ئهو بنچینه بهدیهاووه، واتا لهسر بنهمای زیهنیهتیکی بووه، ئهو زیهنیهته چیه؟ بهتهواوی به بنهماوهرگرتهی ئیرادهیهکی ئازاد، کهسیتییهکی ئازاد، حفاکیکی ئازاده. له ههموو روویکهوه رهتکردنهوهی کۆیلایهتی و دسهلاتدارییه. واتا له مندا قوولبوونهوه هیه، گۆران نییه.

بۆنموونه؛ له سالێ (١٩٩٨) دا سهروک بهیۆنه ئاگر بهستهوه وتهیهکی بۆ تهلهفزیۆن پێشکهش کردبوو، چهند رۆژیک بهر له ئیستا (٢) جاریکی دیکه ئهم وتهیهی سهروک له (ROJ TV) پێشکهش کرایهوه. له تورکیادا زۆر کهنال له راگهیاندهکانی خۆیاندا گووتیان: " ئۆجهلان چۆن له ئیمیرالییهوه قسه دهکات و ئهو قسانهش چۆن دهکاته تهلهفزیۆن و بلاوده کریتهوه؟ " واتیکه ههشت که ئهم وتانهی سهروک تازه له ئیمیرالییهوه گووتراوه. کهچی له راستیدا له سالێ (١٩٩٨) دا ئهو قسانه گووتراوه. ئهمه چ دهخاته پوو؟ ئهو دهخاته پوو که ئهوهی لهم رووهوه له سهروکدا بهدیهاووه گۆرانکاری نییه، بهلکو قوولبوونهوه هیه. ئهوانهی ئهو مهسهلانه ئاوه ژوو دهکهن ئهوا به نه نهقهست دهیکهن. وانیشان ددهن گوايه ئهوهی له بهرگری نامهکاندا هاووه له ههموو روویکهوه نوێیه. واتا سهروک ئاڤۆ له قوناخی ئیمیرالی دا ههموو شتیکی خستۆته لایهکهوه و سهرهتایهکی نوێی دهستی کردوو. ئهمه وانیه.

تهنانهته ئهم قوولبوونهوانه له ماوهی ئیمیرالی شدا دهستی پېښه کړدووه. مرؤف نه گهر لیکولینه وه له سهر میژووی (PKK) بکات نه واده بېښت ئهم قوولبوونه وده له سهره تاي ئهم میژوودا ههنگاو به ههنگاو دهستی پیکردووه و هاتووه و پېشکه وتووه، له ئیمیرالی شدا قوولبوونه وده که زیاتر پېشکه وتووه، واته ئهم قوولبوونه وده ته نیا له ئیمیرالی دهستی پېښه کړدووه. ههر له رۆزی دامه زرانندی (PKK) وه تا دهگاته ئیمیرالی ئهم قوولبوونه وده ههنگاو به ههنگاو پېشکه وتووه. سهرؤک ئاپو هه میسه له زیهنیه تی خویدا ههرشیک خزمه تی نازادی نه کړدیت به لاهوی ناوه و پاکیکردؤته وه، له سهر نه و بنه مایه ش قوولبوونه وده کی پېشخستووه. یه کیک خاومن ویزدان بیت ده توانیت ئهم راستیه بېښت. به لام یه کیک ویزدانی رهشبوو بیت نه واده به نه نقه ست مه سه له کان ئاومووه دهگاته وه و دهشیو بیت. وه کو گوتم؛ نه وانه ی ئهمه له گهل حیساباتیاندا یه ک ناگریته وه، بؤ نه وهی به رژه وهندی خویان بپاریزن هه لدهست به ناو زرانندی سهرؤک و (PKK)، تاوه کو کاریگه رییه گانیان بشکین. هه ندیک که سیش، جا چ له ناو ئیمه دا بن یان له دمروهی ئیمه دا، له بهر نه وهی ناکه ونه نیو قوولای زیهنیه تی سهرؤک ئاپو وه و ناتوانن له لۆژیکی نه و تیښگن، به و زیهنیه تی هه یه دهخوازن له سهرؤک ئاپو و له (PKK) تیښگن. هه لبه ته نه مه ش بؤخوی ناستهنگی ههره مهزنه له بهر دم تیگه یشتنی سهرؤک ئاپو و (PKK) دا. ههر بویه به گویره تیگه یشتنی خویان نه نجام به دهستده خهن. ئیدی نه گهر نه و جوړه نزیکوونه وانه پېشده که ون، له بهر نه و هویانه یه پېشده که ون. بؤ نه وهی راست له (PKK) و سهرؤک ئاپو تیښگن پویست دمکات بکه ونه نیو چوارچیه و قوولای زیهنیه تی سهرؤک ئاپو و (PKK) و لۆزیکانه وه. نه و قوولبوونه وهی نه نجامدراوه و نه و هه له و که موکوپانه ی تییدا بزارکراوه راست تیښگن.

(PKK) له تیگوشانی سی ساله ی خویدا به زور قوناخی جودا جودا تیپه ریوه و زور ههنگاوی جدی به دوا یه کدا هاویشتووه. که واته میژووی سی ساله ی (PKK) چؤن پۆلین ده کری؟

مرؤف دمتوانیټ بهزور شیوه میژووی (PKK) پۆلین بکات. یهك: لهسهرمتای لهدايکبوونی تهفکهري (PKK) تا دهگاته قوناخی بیلانگیږی نیودهولهتی (۱۹۹۹/۲/۱۵) قوناخیکه و لهوای بیلانگیږی نیودهولهتیش قوناخیکی تره. بهمشیهیه دهکری میژووی (PKK) لیکۆلینهوه و پۆلین بکریټ.

چۆن و بۆچی وا پۆلین بکریټ؟

چونکه لهدهرکهوتنی (PKK)وه تا بیلانگیږی نیودهولهتی کاریگهري سۆسیالیزمی بنیادنراو لهسهری بههیزه. مرؤف دمتوانیټ ئەم کاریگهريه لهزیهنييهتدا، لهشیوهی ریکخستن و تیکۆشاندا، لهژیاندا، لهکولتور و ئەخلافا، لهئوسلوبدا بپینیت. لهوای بیلانگیږی نیودهولهتیشهوه وهك سهرۆك دهلیټ: "بیرکردنهوه و رامانی خۆم رمفینهکرد، ههلهكانم بهلاومنا و پاكهم كردوه، كیماسیهكانم تهواو كرد" بۆیه لهوای بیلانگیږی نیودهولهتیهوه قوناخیکی دیکه دهستیپدیهكات. بۆچی؟ چونکه لهزیهنييهتی سهرۆك ئاپۆدا پاكکردنهوهی کاریگهري سۆسیالیزمی بنیادنراو ههیه. بۆیه بهقوناخیکی نوێ دادهنریټ. ئەم شیوه نزیکبوونه و پۆلینکردنه راسته.

ههروهها مرؤف دمتوانیټ لهسهرمتای (PKK)وه تا دهگاته قهلهمبازی (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴) بکاته قوناخیك. ئەمهش دروستبوونی (PKK)یه. له (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴)یشهوه تا دهگاته بیلانگیږی نیودهولهتیش دهبیته قوناخیکی تر. ئەمهش لهپارتیوونی (PKK)دا قوناخی دووهمه. قوناخی یهكهم: ئاواکردنی (PKK)یه. قوناخی دووهمیش: خهباتکردنه لهپیناو ئهوهی (PKK) چۆن بگاته بنچینه و ناسنامهی خۆی و لهسهر بنچینهی خۆیدا چۆن پێشبهکوهیت؟ ئیمه لهمیژووی (PKK)دا بهم قوناخه دهلیین: قوناخی دووهمی بهپارتیوون. قوناخی یهكهم: لهدهرکهوتنهوه تا دروستبوون و تا دهگاته قهلهمبازی (۱۵)ی ئاب. ههرچهنده (PKK) له (۱۹۷۸) دامهزراوه، بهلام بهتهواوی نهگهیشته ناسنامه و جوارچیوهی خۆی. بۆیه ئەم قوناخه تا (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴) بهردهوام بوو. ئیدی لهوای (۱۵)ی ئابهوه چۆن بگاته ناسنامهی خۆی و بنچینهی خۆی؟

له سهر ئهم بنه مايه خه بات و تېكوزان پهره پېده دات و جفاك پېشده خات. بويه ده لېين؛ له پارتېيووندا قوناخي دوومه. له پېلانگېرى نيو ده و له تېش به دواوه دمېته قوناخي سييه مين. ئهمه ش له پارتېيووندا قوناخي سييه مينه. واتا مرؤف ده توانيت مېژووې (PKK) بۇ سى قوناخ پۇلين بكات. يهك: پارتېيوونى يه كه م. كه ئهمه جېبوونى (PKK) يه. دوو: پارتېيوونى دوومه مين. كه له (۱۵)ى ئابه وه تا ده گاته پېلانگېرى نيو ده و له تى. سييه مينيش: پارتېيوونى سييه مين. واتا له سهر بناخه خى جېبوون، ئهو هه لانه ي رووياندا وه، چۇن ئهمانه به لاهه بنرېن. له قوناخي سييه ميندا ئهم پرؤسه يه دمستېپكرد، مرؤف ده توانيت به مشيويه پۇلين كرنېك ئه نجام بدات. چونكه له قوناخي دوومه ميندا: بۇ ئه وهى پارتېيوون له سهر بناخه خى جېبېت و پېشېكه وېت، جفاك و ملتانى خه بات له سهر ئهو بنه مايه پېشېكه ون كار و خه بات كرا. له مه شدا هه ندىك ئه نجاميش به ددستخران، به لام هه ندىك له رېده ركه وتنيش رووياندا، هه ندىك هه لاهه ش دهر كه وتن. بويه (PKK) ته واو له سهر بناخه خى جېنه بوو و پېشېكه وت. ئيدى له گه ل هاتنى قوناخي سييه ميندا له دواى پېلانگېرى نيو ده و له تى، سه رۇك قوناخي پارتېيوونى سييه مينى ددستېپكرد، بۇ ئه وهى ئهو هه لاهه و كه مو كورپانه نه مينن، بۇ ئه وهى به ته واوى له سهر بنچينه ي خى پارتېيوون پېشېكه وېت و سه ربكه وېت.

له لايه كى ديكه وه؛ مرؤف ده توانيت ديسان به شيويه كى ديكه ليكولېنه وه و پۇلين بكات: يهك؛ له سه ره تاى ته فكه ره وه تا ده گاته پارتېيوون قوناخي كه، ئيمه به م قوناخه ده لېين: قوناخي گروپ، كه پاشان ته فكه ر ده كه وېته قوناخي كى ديكه كه پارتېيوونه، بېگومان له نيو هه ر قوناخي كيشدا هه ندىك خالى بنه رتى، ويستگى سه ره كى هه ن، مرؤف ده توانيت له سه ريان رابوه ستيت. ديسان ده توانيت له سه ره تاى ته فكه ره وه تا ده گاته كۇنگره ي سييه مين (۱۹۸۶) بكات ه قوناخي ك. چونكه له سه ره تاوه تا كۇنگره ي سييه مين جېبوونى (PKK) يه، (PKK) له هه موو روويكه وه يه كلايى ده بېته وه؛ له رووى چوارچېوه و ناسنامه و تايبه تمه ندييه كانيه وه. له دواى كۇنگره ي سييه مينيش وه قوناخي كى ديكه يه. ئهم قوناخه جيهه؟ ده توانين بلېين؛ قوناخي جېبوونى ملتانى ئهو ته فكه ريه. واتا تا (۱۹۸۶) جېبوونى پارتيه يه، له وېش به دواوه چۇن ملتانى ئهو ته فكه ر

و پارتییه ئاوابیټ؟ هه موو کار و خه بات له سهر بنه ماى ئەمهیه، واتا چۆن ملیتانی (PKK) ئاوا بکړیت. چونکه تۆ که پارتییه کت دامه زرانده و ئەو پارتییه بهه موو ناسنامه ی خۆی دهرکه و ته پړوو، به لām ئەمه بهس نییه، به لگو پښووستی به وه هه بوو ملیتانی پارتیش ئاوا بکړیت. ئەگەر به گوږه ی ئەم پارتییه ملیتانیش ئاوا نه کرایه ئەوا ئەو پارتییه ئەگەر بهه موو ناسنامه ی خۆیشی دهرکه و یته روو، ئەوا ئەو پارتییه نه ده که و ته بواری کرداری و ژیا نه وه. کى ئەم پارتییه بخاته پراکتیکه وه؟ کى ئەمه بخاته پراکتیک و ژیا نه وه؟ هه لبه ته ملیتانی ئەو پارتییه ئەمانه دهکات، بۆیه پښووستبوو ملیتانی پارتی ئاوا ببیت. هه ربۆیه ئەو شیکردنه وانه ی سهرۆک ئاپۆ له دواى کۆنگره ی سییه مینه وه به قورسایى پښخست هه موو بۆ ئەوه بوو ملیتانی پارتی ئاوا ببیت، که له سهر ئەو بنه مایه ش جفاک بنیاد بنیته وه. هه ربۆیه سهرۆک له کۆنگره ی سییه مده هه لسه نگاندى کى میژوویى پښخست و گووتى: "لیره دا ئەوه ی شیبکړیته وه و هه لسه نگیندریت جفاک و میژووه نه ک کهس و ئەمړۆیه" واتا ئەوه ی له (PKK) دا چاره سهر ده کړیت (شیده کړیته وه) جفاک و میژووه. هه لبه ته ئەگەر تۆ له جفاک و میژوودا چاره سه ریت پښخست تۆ ده توانیت له شه خس و له سه رده میشدا چاره سه رى پښخه یت، تۆ ده توانیت له تاک تیبه گه یت و له سه رده م تیبه گه یت. ئەگەر تۆ له میژوو تی نه گه یشیت ناتوانیت له سه رده میش تیبه گه یت. ئەگەر تۆ له جفاک تی نه گه یشیت تۆ ناتوانیت له شه خسیش تیبه گه یت. ئەگەر تۆ چه نده له میژوو و جفاک تیبه گه یت راستینه و کیماسی و هه له و چه وتییه کان، خاله لاواز و به هیزه کانى، باشی و خرابیه کانى، ئەگەر له هه موو روویکه وه چه نده لى تیگه یشیت تۆ ده توانی سه رده م و شه خسیش له هه موو روویکه وه تیبه گه یت. ئەوه ی له (PKK) دا شیکراو ته وه و چاره سه رکراوه ئەمه یه، هه ربۆیه سهرۆک تا کۆنگره ی سییه م خه بات و تیکۆشانى کرد بۆ ئەوه ی چۆن (PKK) بگه یه نیته ناسنامه ی خۆی. به کۆنگره ی سییه م وه ئیدى (PKK) له هه موو روویکه وه یه کلاى بووه وه و به دیار بوو. له سهر ئەو بنه مایه ش ئیدى چۆن ملیتانی ئەم پارتییه ئاوابیټ و جفاکى ئاوا بکړیت، چونکه جفاکیش هه ربۆیه وه ئاوا نابیت، له رووی هزرى و رامانه وه کولتوریک دهرکه ووت، پښووست دهکات ملیتانیك ئاوا ببیت تاوه کو ئەو هزر و کولتور و ئەخلاقه پیک بهینیت و له جفاکیشدا پښخست. ده کړی

بەمشيودميەى ئاماژەم پېدا مېژووى (PKK) بۆلېن بېرېت و لېكۆلېنەوہى لەسەر بېرېت، بۆلېنى بەمشيودميەىش راستە.

هەروەها ديسان دەكرى مرؤف لەسەرەتاي پەيداىوونى تەفگەرەوہ تا سالى (١٩٩٠) بكا تە قۇناخېك، لەسالى (١٩٩٠) یش بەدواوہ بكا تە قۇناخېكى دېكە. ئەمەش بۆلېنكردنېكى هەلە نېيە. لەسەرەتاوہ تا سالى (١٩٩٠) تەفگەرى (PKK) بەتەواوى نەبۇتە تەفگەرىكى جفاكى و جەماوەرى، خەبات و تېكۆشانى سەرۆك لەو قۇناخەدا بۆ ئەوہ بوو كە جۆن تەفگەرى (PKK) لەتەفگەرىكى كادېرانەوہ دەريخات و بېكا تە تەفگەرىكى جەماوەرى. لەناكامى ئەمەدا تەفگەر بووہ تەفگەرىكى جەماوەرى. ئىدى لەسالانى نەوہ بەدواوہ (PKK) تەنيا تەفگەرىكى كادېرى نېيە، بەلكو تەفگەرىكى جەماوەرىشە. واتا جەماوەر بەتەواوى شوېنى خۆى تېدا گرتووہ، هەر كەس شوېنى خۆى تېدا گرتووہ. ئىدى (PKK) تەنيا بە كېشەى كادېرانەوہ خەرىك نابېت و راوەستانى لەسەر ناكات، تا ئەوكاتە زياتر لەسەر كېشەى رېكخستنى و كادېربوون رادەوہستا، بەلام دواى سالانى نەوہ ئىدى لەسەر كېشەى جەماوەرىش رادەوہستا. چونكە تەفگەر ببووہ تەفگەرى گەل، گەل لەهەموو روويكەوہ شوېنى خۆى تېدا گرت. ئىدى كېشەى گەل و جەماوەرىش لەنيو تەفگەردا دەرگەوتنەروو، پېويستبوو ئەو كېشانەش بخاتە پېش خۆى و چارمەريان بكا ت. دەكرى ئەمە وەكو قۇناخېك لېكۆلېنەوہى لەسەر بېرېت.

هەروەها ديسان لەسەرەتاي تەفگەرەوہ تا دەگاتە كۆنگرەى شەشەمېن (زستانی ١٩٩٩) بېرېتە قۇناخېك. دەكرىت بەم قۇناخە بگوتريت قۇناخى مندالېتى (PKK). چونكە تا كۆنگرەى شەشەمېن (PKK) نەبۇتە (PKK). هەرچەندە خۆيشى لەسالى (١٩٧٨)دا راگەياندىت، بەلام هېشتا نەگەيشتووتە ناسنامەى خۆى. بۆيە هەموو خەباتى ئەو قۇناخە بۆ ئەوہبوو (PKK) لەهەموو روويكەوہ ديار بېت و بگاتە ناسنامەى خۆى. بۆيە مرؤف دمتوانېت بەم قۇناخە بليت: قۇناخى زارۆكى (مندالېتى). لەو قۇناخە بەدواوہ؛ كە ئىدى ناسنامەگەى ديار بوو، مليتانى ئەم پارتىيە دروست بوو، ئەو قۇناخەش دەبېتە قۇناخى لاوتى. لەسالى (١٩٩٠) یش بەدواوہ، كە تەفگەر لەتەفگەرىكى كادېرى دەرگەوت. بەتەواوى بووہ تەفگەرىكى جەماوەرى. ئەم قۇناخەش بووہ قۇناخى كاملېوون. واتا مېژووى مرؤفېك چۆن لەمندالېيەوہ دەستپېدەكات و بەلاوتى

تیدهپهړیت و دهگاته کاملبوون، دهکړئ میژووئ (PKK) ش ودها پۆلین بکړیت. نه م پۆلینکردنه ش همر راسته.

دیسان مروؤ دتوانیت میژووئ (PKK) لهسهرهتایهوه تا دهگاته قهله مبارزى (۱۵) ی ئابى (۱۹۸۴) بکاته قوناخیک. لهو قوناخه دا تهفگهرى چهکدارى زیده لهئارادا نییه، بهلکو زیاتر تهفگهریکى سیاسى و ریڅخستنى بوو، زیاتر تهفگهریکى سیاسیه و قوناخى پیڅخستنى ریڅخستنبوونى سهربازییه. له (۱۵) ی ئابى (۱۹۸۴) دوه تا دهگاته (۱۹۹۳) قوناخى گهریلاى و شهړه، چارهسهرکردنى کیشهکهیه بهشهړ. لههه موو روویکهوه خستنهړوو و ناساندنى کیشه ی کورده. ئەمەش قوناخى دووهمین، واتا قوناخى یهگهم خؤ ریڅخستنکردنه بؤ کیشهیهک (دۆزیک). قوناخى دووهمینیش ناساندن و خستنهړوو کیشهکهیه، ئاواکردنى زهمینه و توانسته بؤ چارهسهرکردنى کیشهکه. لهسالى (۱۹۹۳) یش بهدواوه خهباتکردنه لهپیناو چارهسهرکردنى کیشهکه. چونکه ئیدى کیشهکه لههه موو روویکهوه دهرکهوت و ناسرا. بؤ ئەوهى چارهسهر بییت توانست و زهمینه ی دروست بوو. لهسالى (۱۹۹۳) یش بهدواوه پیویستبوو کیشهکه به سیاسى بگاته چارهسهرى، واتا قوناخى چارهسهرکردن. لهسالى (۱۹۹۳) دا سهرؤک ناگرهستى راگه یاند و گووتى: "ئیدى کیشهکه دهرکهوته ړوو، بؤ ئەوهى کیشهکه به سیاسى و دیالؤگ چارهسهر بییت دهرهفت و توانست دروست بوو. ئیدى پیویسته ئیمه به دیالؤگ چارهسهرى بکهین" بؤ ئەمەش ناگرهستى راگه یاند.

ئهو کاته سهرؤک گووتى: "قوناخى ژيانهوه سهرکهوت (تهواو بوو) و کاتى چارهسهرییه (دیموکراسییه)..."

راسته. دهکړئ لهسالى (۱۹۹۳) بهدواوه به قوناخى چارهسهرى دابنریت. ههروهه دهکړیت میژووئ (PKK) وا پۆلین بکړیت: قوناخى ژيانهوه؛ قوناخیکه له سهرهتای تهفگهرهوه تا سالى (۱۹۹۳). له (۱۹۹۳) ش بهدواوه قوناخى چارهسهرییه.

ئىدى ھەموو ئەو بۆلىنكردنە راستن و دەگرى مروڤ بەمشىومىيە لىكۆلئىنەوۋە لە
مېژوۋى (PKK) بىكات و لىي تىبگات...

پەراۋىزمگان:

(۱) پەرتوۋكى "رىڭاى شۆپشى كوردستان – مانىفىستۇ": ئەم پەرتوۋكە لەسالى

(۱۹۷۸) لەلايەن رېبەر ئۆجەلانەوۋە نووسراوۋە.

(۲) مەبەستى كاتى سازدانى ئەم دىدارمىيە.

بهشی دووهم:

**رهوشی بابهتی و خودی
له دایکبوونی ته قهگه ری (PKK)**

له سالانی حهفتاگاندا؛ له سهردهمی دمرکهوتنی (PKK) دا رهوشی جیهان، خورهه لاتی ناوین، تورکیا و کوردستان چؤن بوو؟

وهك دمزانرېت كاتېك كه تهفگهری ئاپوچی دمرکهوت، جیهان بؤ دوو جهمسهر دابهش بېوو، په كېكیان جهمسهری سهرمایه دارى (كاپیتالیزم) بوو، كه نه مریكا پېشهنگایه تی دهكرد، دووهمیشیان جهمسهری سؤسیالیزم بوو، كه په كی تی سؤقییه ت پېشهنگایه تی دهكرد. له نیوان ههردوو جهمسهردا ناكوكی و شهړېكى مه زن هه بوو. هه ر په كېكیان دمیانیوست له هه موو رووېكه وه نه وهی ديكه له ناو ببات. به مه شیان دهگوت "شهړی سارد" و نهو شهړه له دؤی په كتری بهړپوهده برا. هه موو كه س به گوپره ی نهو شهړه نزیكبوونه وهی خوی له هه موو كېشهكان دهكرد. تۆ له گه ل كاپیتالیزمیت یان له گه ل سؤسیالیزمیت؟ له رووی ستراتیزیه وه كامه هیژ بؤ خوت به بنه ما ودرده گریت؟ بویه هه موو هیژهكان به گوپره ی نه م راستیه ستراتیز و تاكتیكى خویان دیاردهكرد. هه ندىك دهوله تیش له جیهاندا هه بوون، نه لایهنگری نه مریكا بوون نه سؤقییه ت، پېیان دهگوترا "جیهانی سییه م" یان "ولاتانی بېلایه ن" واتا نه وانه ی به نه مریكا و سؤقییه ته وه گرېندراو نه بوون، له نیوان سؤقییه ت و نه مریكا دا نهو هیژانه دهیانخواست خویان وهكو هیژك نیشان بدهن. بویه پېیان دهگوترا "هیژى سییه م". به لام نهو هیژانه زیده كاریگهری خویان نه بوو، له بنه رمتدا جیهان دوو بهش بوو؛ په ك سؤقییه ت و نهو ویتیش نه مریكا، هه موو ناكوكیهكان به گوپره ی نه م راستیه شروقه دهكران، ستراتیز، تاكتيك، رېكخستن و خه بات و هه موو شتیک به گوپره ی نه مه پېشدهكهوتن. كاتېك كه تهفگهری ئاپویه تی (ئاپوچیتى) یش دمرکهوت، جیهان به مشیویه بوو، جیهان دوو بهش بوو، شهړېكى سارد بهړپوه دهجوو، كاریگهری نه م رهوشهش له سهر هه موو كه س و لایه نىك هه بوو. تهفگهری ئاپوچیتى له بهر نه وهی زیاتر نازادى بؤ خوی به بناخه ودردهگرت، نازادیش سؤسیالیزم گوزارشتى لیدهكرد، بویه ئاپوچیتى سؤسیالیزمى بؤخوی به بنچینه ودرگرت. نهو به شه ی سؤقییه ت سهروكایه تی دهكرد

بۇخۇي بەنباخە وەرگرت، ھەم لەنایدیولۇزىادا و ھەمىش لەرىكىخست و ستراتیژدا. بىگومان کاریگەرى ئەمەش لەسەر تەفگەرەكەمان دروست بوو، ھەروەھا ئەو کاتە ناکۆكى تەنیا لەنیوان سۆسیالیزم و کاپیتالیزم، سۆفیيەت و ئەمریکا نەبوو، بەلکو ناکۆكى لەنیوان خودى سۆسیالیزمىشدا ھەبوو، سۆسیالیزم لەنیو خۆیشیدا ببوو چەندىن بەش؛ سۆفیيەت جودا بوو، چىن جودا بوو، ئەلبانىش جودا بوو. ھەروەھا سۆسیال دیموکرات ھەبوون جودا بوون. واتا تەفگەرە سۆسیالیستیيەکان وەھا بەش بەش ببوون و لەنیوانیاندا ناکۆكى وەھا ھەبوو، يەگترىان پەسند نەدەکرد و دزى يەگترى رادەوستان. ھەر لایەك خۇي بە سۆسیالیست دەبینى و ئەووى ترى مەحکوم دەکرد. لەم روووە لەنیو تەفگەرە سۆسیالیستەکاندا زیاتر کاریگەرى سۆفیيەت و چىن ھەبوو، کاریگەرى ئەلبانىا و کۆمۇنیزمى ئەوروپا و سۆسیال دیموکراتەکان زىدە نەبوو، واتا دیار نەبوو كە کامەیان نوینەرایەتى سۆسیالیزم دەكات. چونكە ھەر كەسێك خۇي بە سۆسیالیست دەدیت و ئەوانى تریشى مەحکوم دەکرد، لەنیوان ئەوانیشدا شەپكى دزوار ھەبوو تاوەكو ئەوانى تر بىکاریگەر بکات و خۇي بالادەست بکات، کاتیك كە تەفگەرى ئاپۆچیتى دەرکەوت ئەو كێشەيە لەنیو سۆسیالیزمدا ھەبوو.

بېگومان سەرۋك ئاپۇ ئەمەى بەراست نەبىنى. واتا سۆسىالىزىمى بە بناخە وەرگرت، بەلام سۆفىيەت، چىن، ئەلبانىا، كۆمۇنىزىمى ئەوروپا و سۆسىال دىموكرات ھىجىيانى بەراست نەزانى. بۆيە كۆششى دەرگد لەوہ تىبگات لەدەرەوہى ئەوانە سۆسىالىزىم چىيە و چى نىيە. دىخوаст ماھىيەت و جەوھەرى سۆسىالىزىم بەبنەما وەربرگرت. بۆيە بەشى سۆسىالىزىمى زانستى بەبنەما وەرگرت، نەك سۆسىالىزىمى سۆفىيەت يان چىن، ياخود ئەلبانىا، كۆمۇنىزىمى ئەوروپا و سۆسىال دىموكرات. دىخوаст خۇى لەژىر كارىگەرى ئەوان رزگار بكات.

لەلایەکی دیکەشەووە لەنیوان کاپیتالیزم و سۆسیالیزم و تەفکەری گەلانی ژێردەستدا ناکۆکییەک ھەبوو، لە جیھاندا ھەرچی گەلی ژێردەستە ھەبوو لەدژی داگیرکەری (کۆلۆنیالی) و ژێردەستی تەفکەری نەتەومییان پێشەخست. تەفکەری بەمشێومێش پڕ بەھێز پێشەخەوتن و لەتەفکەری رزگاربخاوی گەلی فێتنامدا گەیشتبوووە لوتکە، کاریگەری خۆشی ھەبوو. کاتێک کە تەفکەری ئاپۆجۆتی دەرکەوت تەفکەری گەلی فێتنام

زور به هيز بوو، كاريگهري هه بوو له سهر هه موو گهلانې بندهست، كاريگهري له سهر نهو
چينانهش هه بوو كه له دزي زولم تېده كوښان، كاريگهري خوي له سهر ته قهگهري نيمهش
هه بوو. له قوناخيكي بهو شيويهيدا ته قهگهركه مان دروست بوو.

هيري مي خوره لاتې ناوينيش به ته واوي به گوپره ي نه مريكا و سوقييهت پارچه پارچه
ببوو. نه مريكا و سوقييهت دميانخواست له هه ريتمه كه دا خويان به هيز بكه، يه كدي لاواز
بكه، هم له ناستې دهولته تاندا و هه ميش له ناستې ريځخسته كاندا، به گوپره ي نه مه
دابهش ببوو، به شيكيان له گهل نه مريكا و به شيكي شيان له گهل سوقييهت بوو. بويه
ناكوكي مهن له هه ريتمه كه دا به رپوه ده جوو، هيري مي خوره لاتې ناوين له ميژوودا دوو
له راستينه ي ميژوويي خوي و له زير كاريگهري نه مريكا و سوقييهتدا ده گوزدرا. بويه
هه ريتمه كه زياتر له نيو بي كه سييتيدا ده ژيا. چونكه هه دوو راستينه ي خوي ببوو،
هه ميش ته واو وهكو نه وه ي نه مريكا يان سوقييهت نه ده ژيا. له نيوان سوقييهت و
نه مريكادا ببوو له يستوكيك، نه هه ريتمه له رهوشيكي به مجوره دا بوو، بويه له نيو
په رشوبلاوي و بي كه سييتيدا ده ژيا.

كورستانيش پارچه پارچه ببوو، به سهر دهولته تاني داگيركه ردا دابهش كرابوو، نهو
دهولته تانهش يان له گهل سوقييهت يان له گهل نه مريكا په يوه منديان هه بوو، بۇ نه وه ي
سوقييهت و نه مريكا بتوان له هه ريتمه كه دا يه كترى ته نگه تاو بكه چاوپوشيان له دوستي
خويان ده كرد. دوسته كانيان هه رچييه كيان بكرديا، ته نانهت نه گهر له دهره وه ي چه مك
و تيروانيني نه وانيش ببايه، به هوي به رژه وه مندي خويانه وه، هيچيان نه ده گوت.

كورستان به ته واوي بهش بهش كرابوو، هه به شيكيش له زير دهستي داگيركه ريكتا بوو،
كومه لگاي كورستانيش له نيوخويدا بهش بهش ببوو. دمتوانين بليين؛ گه لي كورد له
سهره مرگدا ده ژيا. له نيوان ژيان و مهرگدا دهات و ده جوو. گه ليكي به مجوره هه يه يان
نييه؟ ده زي يان نازي؟ ديار نه بوو. چونكه جيهان له ميانه ي يه كه مين و دوو همين
جهنگي جيهانيدا ريځخرا بوو و شيوه ي و مرگرتبوو، له بنه رته دا بناخي نه ه
ريځخستنبوونه له يه كه مين جهنگي جيهانيدا دانرابوو. خوره لاتې ناوينيش له يه كه مين
جهنگي جيهانيدا ريځخسته كرابوو، نه مهش به گوپره ي به رژه وه مندي سيستم ي
كاپيتاليزم نه نجام درابوو.

نهم ريځخسته بوونهش له سهر پارچه بوونی کوردستان و نکولیکردنی کورد دامه زرابوو. بویه نهو سیاسه تهی له سهر کوردان بهرپوه دهچوو سیاسه تی نکولی و قپرکردن بوو. چونکه سیستم به ته وای له سهر نکولی و قپرکردنی کوردان و پارچه کردنی کوردستان ناوابوو. سیاسه تیش له سهر نهم بنه مایه بهرپوه دهچوو. کاتیک که ته فگه ری نابوچیتی سه ری هله دا نه ئه مریکا و نه سؤفییه ت، نه خوره لاتی ناوین نه دهوله تانی داگیرکه ر، که سیان کوردیان په سند نه ده کرد، بویه کوردان به ته وای مه حکومی نکولی و قپرکردن بیوون و هه موو که سیك نه وهی وه کو سیاسه تیک به بنه ما و مرده گرت.

دهوله تانی داگیرکه ریش بیسنوور نهو سیاسه ته یان به بنه ماگرت، که سیش له دزی نهو سیاسه ته رانه وه ستا. له بنه ره تدا داگیرکه ران سیاسه تی نکولی و قپرکردنیان بیشنه خستوو، به لگو سیستمی جیهانی پیشخستوو. سیستمی جیهانی له سهر نهو بنه مایه خوی ئافران دووه، بویه دهوله تانی داگیرکه ریش هه روا به ئاسانی نکولی و قپرکردنی بیسنووریان بهرپوه دم برد.

ئیدی کورد به ره وه له ناوچوون دهچوو، وای لیته اتوو نه ک جیهان و داگیرکه ران نکولیان له کورد ده کرد، ته نانه ت کوردان خوشیان نکولیان له خویان ده کرد. ئیدی گه یشتبوووه قوناخیکی بهو شیوهیه. چ کاپیتالیست و چ سؤسیالیست هه موو که سیك نکولی له کورد ده کرد. مرؤف دمتوانیت و اتایه ک بهو نکولیکردنه ی ئه وان بدات، چونکه به گویره ی بهرزه وه نندی ئه وان بوو، دمتوانن نکولی له کورد بکه ن و له ناویشی ببه ن. وه هاشیان کردبوو. به لام کورد نکولی و قپرکردنی خوی په سند بکات یان نۆرمال ببینیت، نه مه خراپه. ئیدی گه ل گه یشتبوووه قوناخیکی به مشیومه. چونکه له میژوودا هه ندیک راپه رپینی ئه نجام دابوو، نهو راپه رپانه ش شکستیان هیتابوو و کۆمه لکوژی به دواوه هاتبوو، له دواي کۆمه لکوژی په کانیش ئه وانه ی باش بوون داگیرکه ران ته سلیمیان کردبوون و خستبوویانته نیو نکولیکردنه وه و سیخووریان پی به په سند کردن دابوون. بویه ئیدی ئیراده ی کوردان شکینرابوون. ئیدی "ئیمه ناتوانین راببینه سه رخو، ناتوانین سه ربه خو بین، پیویسته ئیمه داگیرکه ری په سند بکه ین، نکولی و قپرکردن په سند بکه ین، ئیدی نه مه قه دهری ئیمه یه " نه مه یان وه ک قه دهریک په سند کردبوو.

کوردان هر خوځيان به خوځيان ئه و هيان به بنچينه و مرگرت که "چون له کوردیته خوځيان رزگار بکهن و خوځيان به په سندرکدن بدن و بتوانن بژین". ئه و دڅخه له کوردستاندا پېشکه و تنبوو دڅخه بېشه و هيه بوو، به بیرم دیت کاتیک من دهجوومه قوتابخانه، ئیمه له قوتابخانه تورکی فیردمبووین، به زور تورکیان فیردمکردین، که دهگه پراينه وه مان دمانخواست به کوردی قسه بکهن، باوکم پی دهگووتم: "فیری تورکی ببه بۆ ئه وهی ببیته مروّف" بۆچی وهای پیدهگووتم؟ چونکه له کوردیتیدا هیچ شتیک نییه، وانا سرکه و تنیک له نارادا نییه، تۆ نه دمتوانی بخوینیت نه دمتوانی ببیته خاوهن کاریک، تۆ نه گهر له سهر کوردیتي (کوردبوون)ی خوت پیدایگری بکهیت نه قوتابخانه نه کار و نه ژيانته هه بوو. بۆیه پیدهگووتم: "فیری زمانی تورکی ببه، تاوهکو ببیت به مروّف". باوکم به مروّفبوونی له تورکیبووندا دهیینی. ئه مه به داخوازی و دلی ئه و بوو؟ نه خیر. ئه مه به داخوازی و دلی ئه و نه بوو. به لام ئه مه ی په سند دهکرد هه رچه نده به دلشی نه بوو بیت.

مامۆستاش دمیگووت: "دهییت به تورکی قسه بکهن، کوردی قه دهخهیه". ئه وهی به کوردی قسه ی بکردایه دستنیشانیان دهکرد و لیاندهدا. بیگومان ئه وانه دهیانویست به و شیوهیه داگیرکهری به په سندرکدن بدن و کوردان بتویننه وه. چونکه ئه وانه مامۆستای داگیرکهربوون، ئه رکی ئه وان ئه وه بوو کوردان بکهنه تورک. ئه ویش گوايه به خویندن دهیانویست ئه مه بکهن. دهو لهت ئه مه ی ته نیا له ریگه ی مامۆستاکانی نه دهکرد، به لکو له ریگه ی خیزانیشه وه ئه مه ی ئه نجام دهدا. ئیدی خیزانیش ته نانهت به منداله کانیان دهگووت: "دهست له کوردبوونی خوتان به ربدهن و فییره زمانی تورکی ببن، بۆ ئه وهی ببنه مروّف". داگیرکهران کوردیان وهکو مروّف نه دهیینی و هه لسوکه وتی نامروّفانه یان له گه لدا دهکرد، هه لسوکه وتی ئازهلان له گه لدا دهکرد، بۆیه دهیانگووت: "کوردی کلکدار". سووکایه تیان به کورد دهکرد و به مروّفیان حیساب نه دهکرد و توانستی ژیانیان به کورد نه دهدا، هه میشه سووکایه تی و زولمیان لیده کرد، ئیدی کوردیش ئه و وزمیه ی له خۆیدا نه دهیینی له دژی ئه و سیاسه ته دهریکه ویت. چونکه زور راپه رینیان له م پیناومه دا په رپاگردبوو، هه مووشیان شکستیان هی نابوو. کۆمه لکوژیان کردبوون، ئیرادمیان شکابوو. بۆیه ئیدی به دلخوازی بیت یان نا، بۆ ئه وهی ببیته مروّف و له و

سووكاښه تي پېكردن و زولمه رزگاري بېيت و بتوانيټ بڅي، داگيركهرى و سياسته تي داگيركهرانه ي په سندن دكرد و نكولې و څرگردنى خوى په سندن دكرد. له مېژوودا؛ زور كهم مړوف يان گهل نه مه په سندن دكهن. كه سيش وده كو كوردان نه مه ي په سندن نه كرده بوو. نيت مەترسى مەزنیش له مه دا بوو.

كانتيك كه ته فگهرى ئاپوچييش دهركه وت رهوشى جيهان و ههر يمه كه و گهلې كورد لهو جوارچيوه دا بوو. له رهوشكى به مجوره دا چ كاريگه رى هه بوو؟ له لايه كه وه فيكرى سؤسياليزم به كاريگر بوو. له لايه كى ديكه شه وه ته فگهرى گهلانى ژيرده ست به گشتى و فيتنام به تايبه تي كه له لوتكه دابوو، به كاريگر بووه. بويه سرؤك ئاپو ليكولينه وه يه كى مه زنى ده ستپيكر، له م ليكولينه وه يه دا گه يشته نه وه نه جامه ي: "نه و ژيانه ي كه كورد تييدا ده زى ژيان نييه، مړوف ناتوانيټ به مه بلت ژيان. پيوسته مړوف نه و ژيانه ره تېكا ته وه" به لام نه گهر نه و ژيانه ره تېكا ته وه چ ژيانى كى ديكه دمخوازيت؟ نه و ژيانه ش چؤن و به چ فيكره يه ك ديتهدى، له سر نه و مه سه لانه ليكولينه وه ي دكرد. سرؤك ئاپو ده لئت: "من گووتم بېمه ژنه رالتيكي توركي بؤ نه وه ي كورد رزگار بكهم، بينيم نه و ريگايه م ليگراوه و نه و ريگايه نايټ، خوم له ئيسلاميه تدا قولكرده وه، بينيم به مه ش نايټ. له كوتاييدا بينيم سؤسياليزم وه لامى نه و داخوازيانم ده داته وه". چونكه سؤسياليزم نا هه قى و زولم په سندن ناكات و نازدى به بېنه ما وهرگرتوه". بويه ده لئت: "بينيم مه گهر كورد ته نيا به فيكرى سؤسياليسى رزگاري بېيت و بوومه سؤسياليسى و چاره سره يم له سؤسياليزمدا دؤزيه وه" هه روه ها ده لئت: "به لام بينيم سؤسياليزميش به ش به ش و پارچه پارچه يه؛ سؤفييه ت، چين، نه لېبانيا، كؤمؤنيزمى نه وروپا، سؤسيال ديموكرات... مړوف ناتوانيټ به مانه له راستى سؤسياليزم تيېكات، راستينه ي سؤسياليزم چيه؟" له و رووه وه كه وته نيو ليكولينه وه وه؛ نه و كاته ته فگهرى گهلې فيتنام هه بوو و كاريگه رى خوى هه بوو. مادام ته فگهرى گهلې فيتنام له دزى نه مريكا ده توانيت بؤ نازدى خوى شه ر بكات، بؤ ولاتى خوى تيېكؤشيت، كه واته ئيمه ش ميلله تيكي ژيرده ستين و پارچه پارچه ين، له فيتنام زور خراپترين، فيتناميش پارچه پارچه بووه، به لام ديسانيش شه ر و خه بات ده كات، به رده وام له دزى نه مريكا تيده كؤشيت، نه گهر گهلې فيتنام ده توانيت له دزى نه مريكا

شەر بکات و بەرخودانیکی بەهیز بکات و جیهانیس خاوەنداری لیدەکات، ئەوا ئیمەش دەتوانین بۆ خۆمان خەباتیک بکەین. ئیدی تەفگەری ئاپۆچیتى له هەلومەرجیکی بەمجۆردا پێشکەوت.

بۆچی ئەم فیکردیه له سەرۆک ئاپۆدا پێشکەوت؟ چونکە سەرۆک ئاپۆ له گونددا خیزان و گوندی رەتکردووه و ئەو ژيانەى رەتکردووه، ئەو پەيوەستبوونەى رەتکردووه، خۆى لیدابری، بیر و ئیرادە و کەسیتی نازادى بۆخۆى بەبنەما وەرگرت. ئیدی لەمەوه کەوتە نیو لیکۆلینەووه و گەڕان بەدواى نازادیدا، لەناکامدا ئەمەى له سۆسیالیزمدا بینیهوه. کاتیکیش خواستى له راستینەى سۆسیالیزم تیبگات و لەمەدا چەندە خۆى قوولکردووه، ئەومەش لەراستینەى گەلى کورد تىگەشت و لەجیهان و داگیرکەرى تىگەشت. لەسەر ئەو بنەمایە دەستیپێکرد، واکا سەرۆک ئاپۆ خواستى و هەروا تەفگەرێک پێشخات پێشنەکەوت، یان هەروا بەداخوازى ئەو پێشنەکەوت. واکا ئەگەر سەرۆک ئاپۆ کەوتە نیو ئەو لیکۆلینەوانەوه ئەوا لەبەرئەوه بوو کەوا تەفگەرێکى بۆ گەلى کورد پێویست بىنى و ئەو ئەركەى خستە ئەستۆى خۆیهوه. بێگومان ئەركىکى وەها له گۆرپدا هەبوو ئەركىکى میژوویى هەبوو، ئەو ئەركە مەرجى خستەپێش سەرۆک ئاپۆ، ئەویش خاوەندارى لەم ئەركە کرد. ئەوەى سەرۆک ئاپۆ کردوویەتى ئەمە بوو، ئەگەر هەلومەرجەکە دروست نەبایە کە بۆ گەلى کورد تەفگەرێکى نازادىخوازى دەسەپاند و دەبیت هەندیک کەس ئەو ئەركە پێکبهێنن، ئەگەر ئەمانە هەموو نەهاتبایە پێشەوه، ئەوا هەلبەتە سەرۆک ئاپۆ هەر لەخۆیهوه ئەمەى نەخستە ئەستۆى خۆى. ئەگەر ئەو هەلومەرجە نەبایە ئەگەر بشیخواستبایە ئەوا نەیدەتوانى تەفگەرێکى وەها پێشخات. واکا هەم هەلومەرجى بابەتى (ئۆبژێکتیف) و هەمیش خودى (سۆبژێکتیف) لەدایکبوونى ئەم تەفگەردى دەرخیستەپێش. بێگومان لێردا رۆلى سەرۆک ئاپۆش گرنگە. چەندە مەرجى ئۆبژێکتیفیش پێشکەوت، ئەگەر تۆ لەرووى سۆبژەکتیفەوه موداخەلەیهک نەکەیت، موداخەلەیهکى راست لەناستى بیر، رێکخستن و چالاکى نەنجام نەدەیت، ئەوا ناتوانیت تەفگەرێک پێشخەیت. رەوشى ئۆبژێکتیف هەندیک ھاتبوو ناراود، هەمیش لەزۆر روووه بەدیھاتبوو، تەفگەرێکى وەهاى دەخواست، تەنانەت له کوردستاندا زۆر درەنگ کەوتبوو. ئیدی سەرۆک ئاپۆ ئەو ئەركەى کە درەنگ مابوو

گرتییه نهستوی خوی. له بهر نهوهی ئهركيك بوو زور درهنگیش مابوو و سهروك ئاپو خستیه پيشخوی، نهوا ههموو كهسيك سهروك ئاپوشی پهسند كرد و لهدهوری سهروك ئاپودا گهیشته یهك و كۆبوونهوه.

لهولاتیكدان یان له گهلیكدان، زولم و سووكایهتی و نكۆلیكردن بههیز بیټ و له كهسی نهو گهلهدا مروفایهتی بکهوئته ژیرپیوه، مروف دزمانیت كه كیشیهکی مهزن لهو ولات و گهلهدا ههیه، كیشیهکی مروفایهتی ههیه، كیشی ناسنامه ههیه، كیشی نازادی ههیه. ئیدی كی خاومنداری لهم كیشیه بکات، نهوا ههموو كهسيك نهو بهبنه ما وهردهگریټ. ئیدی له بهر نهوهی سهروك ئاپو بیی مروفایهتی له كوردستاندا كهوتوته ژیر پیوه، سووكایهتییهکی مهزن لهئارادایه، لهناوبردنی مهزن ههیه، ئیدی گهلی كورد لهپلهی مردن دایه... ئەمهی بیی، بۆ نهوهی ئەم گهله نهمریت، مروفایهتی نهمریت، لهرووی فیکری و پراکتیکیهوه چی پیویسته نهوهی پيشخست و خاومنداری لیکرد. له بهر نهوهی دارووخان مهزن بوو، بۆیه رابوونیش مهزن بوو، ئیدی رابوونیکی مهزنیش هاته دی.

لیرهدا بيشانسی سهروك ئاپو و (PKK) لهكۆی دایه؟ لهجیهاندا نهو ناکۆکییهی سۆفییهت و ئەمریکا گهیشتبوووه پلهی ههره بلندی خوی، پلهی کۆتایی خوی، ئیدی له جیهاندا تهفگهری بهمشیومهیه نه مابوو، نهو كیشیهیه (كیشی گهلانی بندهست) چارهمه ر ببوو، تهنیا كیشی كورد مابوو، ههر كهسيك سوودی خوی له ناکۆکی نیوان سۆفییهت و ئەمریکا وهرگرتبوو، زور ناکۆکی خویان چارهمه ر کردبوو، مخابن گهلی كورد زور درهنگ مابوو، نهو ئهركه ی پیویستبوو بیکهاتبايه پیکنه هاتبوو. ئیدی سهروك ئاپو و (PKK) له سه ر بیکهانیانی ئەم ئهركه راوستان و خاومنداریتیان لیکرد. بۆیه مروف دهموانیت بلایت: زور به درهنگی خاومنداریتی لهم ئهركه کرا، نهو ئهركه ی دهبایه بیکهاتبايه پیکنه هاتبوو. ناچار سهروك ئاپو و (PKK) خستیانه نهستوی خویانهوه، ههمیش له کۆتایی شه ری ساردا، له کۆتایی تهفگهری گهلانی ژیردهستدا تهفگهریکیان له کوردستاندا پيشخست. بيشانسییه که خوی لیرهدایه.

ئیدی نهو قوناخه له جیهاندا تهواو ببوو، کۆتایی بیهاتبوو، كه چی له کوردستاندا ئەم قوناخه تازه دهستیپیکردبوو. بیگومان ئەمهش زهمهتی و دژواری زوری بۆ سهروك

ئاپۇ و (PKK) و گەلی کوردیش دروستکرد. بیژانسی گەلی کورد، سەرۆک ئاپۇ و (PKK) لیڤمەدایه. ئەگەر لەمە زووتر هەندیک کەس خاوەندارییان لەم ئەرکە بکردبایه، ئەوەندە زۆر و زەحمەتی نەدەهاتە ئاراوه. لەوانەبوو کێشە گەلی کورد ئاسانتر چارەسەر ببایه، ئەگەر کێشە گەلی کورد هەروا بەئاسانی چارەسەر نابێت، چونکە کێشەپەکی جیهانییه و پەيوەستە بە رهوشی جیهانهوه. رهوشی جیهانییش لەو کاتەدا بۆ ئەوێ هەر کەسیک کێشە خۆی چارەسەر بکات توانستی زۆری دەرەخستەرۆو، چونکە جیهان ببوو دوو بەش؛ بەشێک بۆ ئەوێ خۆی بەهێز بکات دۆستی خۆی دروست دەکرد و هاوکاری دەکرد، ئێمە لەکۆتایی ئەو قۆناخەدا رابووین. بۆیه ئێمە زێدە سوودمان لێی نەبینی. ئیدی جیهان ببوو یەک بەش، لە قۆناخیکی وەهادا ئێمە خواستمان تەفگەری گەلی کورد و کێشە گەلی کورد چارەسەر بکەین، ئەو قۆناخەش تەواو ببوو. بۆیه ئەو تەفگەرە پێشمانخست لە دەرەوێ قۆناخ پێشکەوت. درەنگ پێشکەوت. بۆیه لەگەڵ قۆناخدا ببوو ناکۆکییهک. ئەمەش زۆری و زەحمەتی لەگەڵ خۆیدا هێنا.

لەسالی (١٩٣٨)وە تا دەرکەوتنی تەفگەری (PKK) هیچ تەفگەرێکی کوردان و هیچ سەرەلانیکی لەباکوور لەئارادا نەبوو. لەو ماوەیەدا تورکیا خۆی لەنیو ئەو دوو جەمسەرییهی سۆفییهت و ئەمریکادا لایەنگیری کاپیتالیزم بوو، هەر لەو ماوەیەدا زۆر تەفگەری چەپگەریش لە بەرامبەر ئەو رژێمە سەرەلەدەدن، لەنیو خودی رژێمیشدا ناوە ناوە کۆدەتا بەرپا دەبوون... واتا تورکیا لەنیو رموشیکی ناانارام دابوو. هەرچەندە تورکیا وەک رژێم و دەرۆتە خۆی بەلای جەمسەریکدا شکاندبوو، بەلام وەک دیاربوو لەنیو گرزی و ئالۆزییهکدا دەرپا. هۆکاری ئەو گرزی و ئالۆزییه چیبوو؟

ئەو دۆخە چۆن و تاجەند رەنگدانەوێ لەسەر سەرھەڵدانى تەفكەرى (PKK) كرد؟

بێگومان لەشەرى نیوان ئەمریکا و سۆڤیەتدا، تورکیا لەگەڵ ئەمریکا دا بوو. ئەوێ لەدژی رژێم دەرێکەوتبا، بەواتای لەدژی ئەمریکا دەرکەوتوو و ئۆبژێکتیڤیش لەگەڵ سۆڤیەتدا پەيوەندى خۆى دەبەست و سۆڤیەتى بەبنەما وەردەگرت. تەنانەت لەدەرکەوتنیدا کاریگەرى سۆڤیەتى لەسەر دەبوو. ئەمە لەلایەك، لەلایەكى دیکەشەو هەمیشە لە تورکیا کاتێك جولانەو و تەفكەر سەریانھەڵداو لەنیو رژێمیشدا لەبەرەمبەر ئەو جولانەو و تەفكەرە کۆدەتا بەرپادەبوون، ئەو کۆدەتایانەش بەردەوام ئەو تەفكەرەنە سەركوت دەکرد یان دەخواست سەركوتیان بکات و زەبرى لێدەوێشان، بۆ ئەوێ رژێم بتوانی خۆى بپاریزێت و بەرژەوێندیەکانى سیستمى سەرمایەدارى بپاریزێت. چونکە ئەركى رژێمى تورکیا تەنیا خۆپاراستن نەبوو، دەبا بە لەدژی سۆڤیەت کاپیتالیزمیش بپاریزێت. بۆیە هەر تەفكەریك لەدژی سیستمى کاپیتالیزم دەرکەوتبا، پێویستبوو رژێم پاكتاوى بکرا، تاكو بتوانی ناوخواوین بکاتەو، بۆ ئەوێ بتوانی لەدژی سۆڤیەت رابووست، ئەو کۆدەتایانە هەموویان بۆ ئەم مەبەستە بەرپادەبوون. هەركاتێك کۆدەتاکانی بەرپادەبوون نامانجیان ئەوێبوو تەفكەرە شۆرشیڤیەکان و چەپکەرەکان لاواز و بێکاریگەر و پاكتاویان بکات.

کەواتە کۆدەتاکان هەموویان هیژە دەرکەوێکانیان لەپشت بوو؟

بێگومان لەپشت هەموو کۆدەتاکانەو پشێوانى ئەمریکا هەیه و پشێوانییهكى بەهێز، چونکە تورکیا ئەندامى ناتۆ (NATO) یە. ئەركى ناتۆش دزایەتیکردنى سۆڤیەت بوو، لەناوبردنى سۆڤیەت بوو، پاراستنى سیستمى کاپیتالیزم و بەرژەوێندیەکانى بوو. لەبنەردەتادا ناتۆ بۆ ئەم مەبەستە دروست بوو. تورکیاش

هېڅیکې ناتو بوو، تورکیا دژایه‌تې سؤفیه‌تې ده‌کرد و پارېژوانیې له سیستمې کاپیتالیزم ده‌کرد. خودی رژیمی تورکیاش له‌نیو‌ئو سېسته‌مه‌دا بوو، بۆ‌ئو‌دی هم رژیم و هم سیستمې کاپیتالیزم بپارېژېت له‌دژې سؤفیه‌ت راده‌وستا، بۆ‌ئو‌دی له‌دژې سؤفیه‌ت رابوه‌ستېت دهبېت نیوخوی خاویڼ بکاته‌وه و خوی تۆکمه بکات. بۆیه هر ته‌فگه‌ریکی نازادېخواز و دیموکراتخواز دهرېکه‌وتبايه هه‌مووی به‌لایه‌نگری سؤفیه‌ت حساب ده‌کرد و هېرشې ده‌کرده سهریان و زه‌بری لېده‌وه‌شانندن. بېگومان نهمه‌ش کارېگه‌ری له‌سهر‌ئو ته‌فگه‌رانه ده‌کرد، ئه‌و ته‌فگه‌رانه‌ی له‌دژې رژیمی تورکیا و سیستمې سه‌رمایه‌دارېش سه‌ریان‌ه‌لده‌دا زیاتر له‌ژېر کارېگه‌ری سؤفیه‌تدا بوون، نه‌یانده‌توانی بېنه خاومن که‌سیتی و کاره‌کته‌ریکی نازاد، چ له‌بېر‌کرده‌وه، چ له‌رووی رېکخستن و چالاکی‌دا، هر کاتیک کوده‌تا به‌ریاده‌بوو و شالوده‌کانی کوده‌تا له‌دژې ئه‌و ته‌فگه‌رانه پېشده‌که‌وت، ئه‌و ته‌فگه‌رانه‌ش لاوازده‌بوون و به‌مه‌ش زیاتر ده‌که‌وته‌ ژېر کارېگه‌ری سؤفیه‌ته‌وه. بۆیه نه‌یانده‌توانی له‌دژې رژیم و کاپیتالیزم به‌هېز رابوه‌ستن. رژیمی تورکیا له‌سهر نکۆلی و څر‌کردنی کورد و له‌سهر دووژمنایه‌تې رهنج و کۆمه‌لگای ژېره‌وه و سؤسیالیزم ئاوابوو، رژیمیکی به‌مشېومه‌یه، بۆیه به‌ته‌واوی له‌دژې سؤسیالیزم و سؤفیه‌ت و ته‌فگه‌ری گه‌لانی ژېرده‌ست و نازادی و دیموکراسی راده‌وستا. هم له‌ناو تورکیا و هه‌مېش له‌دمره‌وی تورکیا رژیمیکی زۆر زولمه‌کاربوو و به‌هه‌موو شېومه‌که زه‌بروزمنگی به‌کاده‌هینا، هر ته‌فگه‌ریکېش له‌دژې ئه‌و رژیمه سه‌ریه‌له‌دایه، ئه‌وا له‌دژې سه‌رمایه‌دارې دمرده‌که‌وت و بۆ نازادی و سؤسیالیزم تېده‌کو‌شان، له‌بهر ئه‌وه‌ی سؤسیالیزمی بنیادنراو هه‌بوو ئه‌و سؤسیالیزمه‌یان به‌بېنه‌ما و مرده‌گرت و له‌ژېر کارېگه‌ری نهمه‌دا بوون، چه‌نده له‌دژې رژیم و سیستمې سه‌رمایه‌دارې شه‌ریان ده‌کرد، به‌لام نه‌یانده‌توانی بېنه هېز. رژیمیش تاده‌هات زه‌بری لېده‌وه‌شانندن. بۆچی زه‌ریان به‌رده‌که‌وت؟ چونکه به‌راستی له‌سهر بېنه‌مایه‌کی راست دروست نه‌ده‌بوون و پېشنه‌ده‌که‌وتن، هر چه‌نده له‌دژې رژیمیش تېده‌کو‌شان، به‌لام له‌بېنه‌رته‌دا به‌که‌سیتی و زېهنیه‌ت و چه‌مک و نایدیولۆژیای رژیمه‌وه له‌دژې رژیم بوون، بۆیه نه‌یانده‌توانی بېنه هېز، به‌مه‌ش رژیم به‌ناسانی ده‌یتوانی زه‌ریان لېبوه‌شینیت، چه‌نده زه‌بریشان

بەردەكەوت لاوازتر دهبوون و زیاتریش لەم چەمكەدا قوولەدەبوونەو. بۆیە تەفكەرە چەپەرە و دیموكراتخوازەكان زێدە نەیاندمتوانی ببینە ئەلتەرناتیف.

كارىگەرى ئەو تەفكەرە لەسەر كوردستانیش ھەبوو. چونكە ئەو سۆسیالیزمەى لە توركيا دەناسرا سۆسیالیزمى سۆفییهتى بوو، ھەموو ئەو تەفكەرەنى سەریانھەڵداو سەرمتا لەژێر كارىگەرى سۆفییهت دابوون، پاشان ھەندىكیان كەوتنە ژێر كارىگەرى "چین"، ھەندىكیشیان كەوتنە ژێر كارىگەرى "ئەلبانیا".

سۆسیال دیموكرات و كۆمۆنیزمى ئەوروپا زێدە لە توركيا بەكارىگەر نەبوون، بۆیە لەنیو كورداندا ئەوانەى لە سۆسیالیزم تێدەگەشتن لەرپى سۆسیالیزمى توركياو لە سۆسیالیزم تێدەگەشتن، لەرپى چەپى توركياو لە سۆسیالیزم تێدەگەشتن. چەپەكانى توركيا لە سۆفییهت و چین لە سۆسیالیزم تێدەگەشتن، چەپە كوردەكانیش لە چەپەكانى توركەو لە سۆسیالیزم تێدەگەشتن. بۆیە تەفكەریكى سۆسیالیستی بەھێز لە كوردستاندا سەریانھەڵنەدەدا. تەنانەت تەفكەریكى نەتەویمى بەھێزیش سەریھەڵنەدەدا. چونكە ولاتپارێزیش زۆر لاواز ببوو. واتا نە تەفكەریكى نەتەویمى بەھێز و نە تەفكەریكى سۆسیالیستی بەھێز سەریھەڵنەدەدا.

ئیدی تەفكەریكى ھەم سۆسیالیست و ھەم ولاتپارێز بە سەرۆك ئاپۆ و (PKK) سەریھەڵدا. بۆچی سەریھەڵدا؟ چونكە سەرۆك ئاپۆ ئەو ولاتپارێزییە كە ھەبوو، ھەمیش ئەو سۆسیالیزمەى كە ھەبوو بەبنەمای وەرنەگرت، ھەم لەدژی ئەو سۆسیالیزمەى كە ھەبوو راووستا و خواستى بنچینە و بناخەى سۆسیالیزم تێبگات، ھەمیش لەدژی ئەو ولاتپارێزییە ھەبوو راووستا. چونكە بىنى ولاتپارێزییەكى لاواز و لەدواو ماو. ئەمەش كێشەى كورد چارەسەر ناكات. چونكە (پ د ك) زۆر لەدواو بوو و نەیدەتوانى كارىگەرى ئەوتۆى ھەبێت و گۆرانكارى بێنیتەدى، زۆر بى توانست بوو و باوەرپیشى بەخۆیشى نەبوو، زۆر شكلى بوو، زێدە ولاتپارێزیشى تێدا نەبوو. بۆیە سەرۆك بىنى ئەو ولاتپارێزى و سۆسیالیزمەى لەئارادان ناتوانن كێشەى كورد چارەسەر بكەن. بۆیە ھەردووکیان بەبنەما وەرنەگرت. ئەوەى بەبنچینە وەرگرت كە چۆن بتوانیت ھەم خۆیشى و ھەم گەل لەژێر كارىگەرى ئەو دوو چەمكە رزگار بكات. بۆیە

به سهرۆك ئاڤو و (PKK) وه له كوردستاندا يه كه مين ته فكه رى ولا تپاريز و سؤسياليس ت سهر يهه لدا و پيشكه وت.

ئهو كاته سؤف ييه ت له كو ئى جيهاندا ركا به رى كى ئه مريكا و ئيمپرياليزم هه بووايه هاوكارى ده كرد، بؤ نموونه؛ كوبا به گو يره ي سؤف ييه ت شو ئى هه ره دووره، كه چى هاوكارى ته فكه رى نازادى خوازى ئهو ولا ته ي ده كرد له دژى ئه مريكا. به لام به ته نيش ت ئه وه وه ميلله تى كى ژېردست هه يه و هيج هاوكارى و پشتگير ييه كى نه كرد، بؤ نموونه؛ هيج پشتگيرى كوردانى له باكوورى كوردستان نه كرد، يا خود به گشتى هاوكارى هيج سهره ه لدان و ته فكه رى كى كوردى له به شه كانى تريشدا نه كرد، بؤ چى وه ها يه؟ ئه مه سهرنجرا كيشه، ئه مه به هو ئى تا يبه تمه ندى تى كوردستان و گه لى كورد ه وه يه يان هؤكارى تر هه يه؟

ليرده هه رچه نده سؤف ييه ت به ناوى سؤسياليزم يشه وه سهر يهه لدا بى ت، له بنه ر ه تدا له ئايدىو لؤژيا و سياست و ته رزياندا مه سيحي بوون و خؤرئاواي بوونيان به بنه ما و مرگرتبوو. ئىدى به و شي وه يه سؤسياليزميان و مرگرتبوو، ئه گه رنا له بنچينه دا خؤى سؤف ييه ت له كاپيتاليزم دانه براندى بوو، خؤى له دمه سلا تدارى تى و كؤيلا يه تى نه بچراندى بوو. ئه مه هؤ يه ك بوو بؤ ئه وه ي كه كيشه ي كوردان نه بى نى ت. له به ر ئه وه ي سؤف ييه ت وه كو لقى كى كاپيتاليزم چى بوو، خودى كاپيتاليزم كوردستانى ژېردسته و پارچه كردبوو، ستاتؤ يه كى دروست كردبوو كه كوردى تى دا نه بى ت، كوردى قى ده كرد و نكؤلى لى ده كرد، ئهو ستاتؤ يه كاپيتاليزم دروستي كر دبوو. ئىدى سؤف ييه ت هه رچه نده به قسه دژى كاپيتاليزم راده و مستا، له بنچينه دا له فه لسه فه و ئايدىو لؤژيادا، له هه موو

روویکهوه خوی له کاپیتالیزم دانه پړاندېوو. بویه ببووه لقیکی کاپیتالیزم، له بهر نه وې لقیکی نه و بوو، هیچ کاتیک سؤفییه خوی نزیکی کیښی کورد نه ده کړدوه. نه گهر لی نزیکی نه بۆته وه له بهر نه هم هوپه نه یکردوه. چونکه کاپیتالیزم له سیستمی خویدا کوردی په سند نه ده کړد و نکولی و څرکړدی کوردانی به بناخه و مرگرتبوو، سیستمی خوره لاتیش هر له سهر نه مه بنیاد نرابوو، بویه نکولی و څرکړدی کوردان به بناخه و مرده گړا. بویه سؤفییه تیش نه مهی به بناخه و مرده گړت. نه گهر سؤفییه به پراستی خوی له سیستمی کاپیتالیزم دمریختبایه، له فله سفه و نایدیولوزیا و زیان و ریختستن و که سایه تی کاپیتالیزم دمریختبایه، دمبايه کوردی به بنچینه و مرگرتبایه، رابوونی کوردانی به بنچینه و مرگرتبایه.

مرؤف دمبینیت؛ له م رووه وه هیچ ههنگاوکی نه هاویشتووه. وهک چو کاپیتالیزم به تاکتیک له کیښی کورد نزیک بۆته وه، نه و سؤفییه تیش جار به جار به تاکتیک نزیکی کیښی کوردان بۆته وه. بۆ نمونه؛ به هاوکاری سؤفییه گوماری مه ابادی ناو بوو، که چی هیشتا سالیک نه بوو ناو ببو ددستبهرداری بوو. ههروها نه مریکاش ددستی هاویشته ته فگهری بارزانی و پاشان ددستبهرداری بوو. واتا هم نه مریکا و هم سؤفییه تیش به تاکتیک نزیک بونه ته وه. نه و سیستمی له خوره لاتی ناوین دامه زراوه له سهر بنه مای پارچه بوون و له ناوېردنی کوردان دامه زراوه. سؤفییه و نه مریکاش نه مه یان به بنچینه و مرگرتووه، کامه ده ولت لایه نگر سؤفییه دمبوو، نه مریکا دزایه تی ده کړد، کامه ده ولت لایه نگر نه مریکا بوو سؤفییه دزایه تی ده کړد و تهنگه تاوی ده کړد. نالیږده مه سه لهی کورد وکو تاکتیک بۆ نه و ان پویستبوو و دستیان بۆ دریز ده کړد، نیدی که ئیراق لایه نگر سؤفییه بوو، نه مریکا هاوکاری بارزانی ده کړد، بۆ نه و سؤفییه له ئیراقدا لاواز بکات. کاتیک که ئیراق له میانیه پهمان نامه ی جهزئیردا له ئیران و نه مریکا نزیک بونه وه نه مریکا په کسره دستبهرداری ته فگهری بارزانی بوو. واتا سه بارمت به مه سه لهی کورد نزیک بونه وه نه مریکا چو بووه نه و نزیک بونه وه سؤفییه تیش هه مان شت بووه. چونکه سیستمی کاپیتالیزم نه مهی به بنچینه و مرده گړت. له بهر نه و سؤفییه تیش خوی له نیو نه و سیستمه دمرنه خستبوو، بویه خوی له مه سه لهی کورد نزیکی نه کړدوه. نه گهر نزیکی نه بۆته وه

له بهر ئهم خاله نزيك نه بۆته وه. ئهو سيستمه می جيهانیش تارادهیهك له سهر ئهو سيستمه می له خوره لاتى ناویندا ئاوا ببوو، ئه ویش خۆی ئاوا کردبوو، ئه گهر تۆ دهست بۆ کیشی کورد دریزبکهیت و نزيكبوونه وهیهکی دیکه بۆ کیشی کورد بکهیت ئهوا ئه وکاته به و واتایه دیت تۆ ئهو سيستمه تیکدهدمیت و دهبیت تیکبدهیت. ئه مه له کاتیکدا سيستم له سهر ئهو بنه مایه دروست بووه، بۆیه سۆفییهت به مشیومه نزيكبوته وه، چونکه بهرزه و مندى خۆی له پشتگیری کورداندا نهدمینى، له چیدا بینى؟ له پاراستنى ئهو ستاتوییهی بۆ کوردان دهستنیشان کرابوو، بۆیه خۆی نزيك به کیشی کورد نه کرده وه.

ئهو رهوشه ی باستان کرد تهفگهری ئاپۆچی تا چهند بهشی وهیهکی راست شیکردمه وه و وهلامی پیویستی بۆ ئهو رهوشه دایه وه؟

کاتیک که تهفگهری ئاپۆچی دهستی به تیکۆشان کرد، ئهو رهوشه ی که له جيهان و ناوچه که و کوردستاندا هه بوو دهبینرا، به گویهری ئهو رهوشه ش شیکردنه وه و ستراتیژ و تاکتیکی خۆی پيشدهخست. (PKK) و تهفگهری ئاپۆچی وهها له دایک بوو. به لام له لایه کی دیکه شه وه ههر له سه ره تا وه به ته دبیر نزيكبوته وه، بۆیه خۆی نه خسته ژیر کاریکه ری سۆفییه ته وه. ئه وکاته هه موو ئهو تهفگه رانه ی ده رکه و تن له بهر ئه وه ی سۆفییه ت نوینه رایه تی نازادی و دیموکراتی و سۆسیالیزمی ده کرد، بۆیه هه موویان سۆفییه تیان به بنه ما و مرده گرت، (PKK) ش ئه وه ی به بنه ما و مرده گرت. و اتا سه ره تا (PKK) ش ته واو له راستینه ی سۆسیالیزم تینه گه یشتبوو، به لام هه ندیک لایه نی راستینه ی سۆسیالیزمی ده بینى و له م رووه وه ره خنه ی خۆی هه بوو. بۆیه ئهو ناومندانه ی بۆخۆی به بناخه و مرنه گرت و خواستی له ده ره وه ی ئهو ناومندانه سۆسیالیزم بۆخۆی به بناخه و مربرگرت. ئه مه ش ههر له سه ره تا وه بووه ته دبیر بۆ (PKK) و له و تهفگه رانه ی که هه شبوون جیاواز تر ده بینرا. به لام ئه گهر تۆ بلیی به ته واوی خۆی له و

سۆسیالیزمى كه هه‌بوو و له‌و ره‌وشى كه له‌ئارادا بوو رزگار كردبیت، ئەمە راست نیه.

(PKK) له‌دمركه‌وتنى خۆیدا؛ هه‌م له‌لایه‌كه‌وه ئەو سۆسیالیزمى هه‌بوو به‌بنه‌ما وهرگرت، هه‌میش راستینه‌ى خۆره‌ه‌لاتى ناوینی به‌بنه‌ما وهرگرت. بۆیه (PKK) ئەو ته‌فكه‌رمیه‌ كه‌وا له‌خۆیدا هه‌م خۆره‌ه‌لات و هه‌میش خۆرئاواى به‌بنه‌ما وهرگرتووه. (PKK) به‌ته‌واوى نه‌ ته‌فكه‌ره‌پكى خۆره‌ه‌لاتیه، نه‌ خۆرئاوایشه، به‌لكو سه‌نتیزيكى خۆره‌ه‌لات و خۆرئاوايه. ئەمە راستینه‌ى (PKK)یه. (PKK) نه‌ به‌ته‌واوى بووه ته‌فكه‌ره‌پكى سۆسیالیزمى بنیادنراو، نه‌ به‌ته‌واویش ته‌فكه‌ره‌پكى خۆره‌ه‌لاتى ناوینی. به‌لكو له‌ هه‌ردوو‌كیشیاندا هه‌ندىك تایبه‌تمه‌ندى وهرگرتووه، سه‌نتیزي هه‌ردوو‌كیانى دروستکرد. (PKK) سه‌نتیزي هه‌ردوو‌كیانه، بۆیه (PKK) بووه ته‌فكه‌ره‌پكى جودا.

مرۆف ئه‌گه‌ر سه‌رنج له‌و ته‌فكه‌ره‌انه‌ بده‌ت كه له‌ خۆره‌ه‌لاتى ناویندا دمرکه‌وتوون یان ته‌واو خۆره‌ه‌لات به‌بنه‌ما وهرده‌گرن یان ته‌واو خۆرئاوا به‌بنه‌ما وهرده‌گرن. به‌لام (PKK) هه‌ردوو‌كیانى به‌بنه‌ما وهرنه‌گرت. به‌لكو له‌هه‌ردوو‌کیانی‌ش وهرگرت و سه‌نتیزي هه‌ردوو‌كیانى دروستکرد، بۆیه جودابوو. ئەمە راستینه‌ى (PKK)یه. ئەمە‌ش په‌یوه‌سته به‌ راستینه‌ى سه‌رۆك ئاپۆوه، سه‌رۆك ئاپۆ ئەو ژینگه‌یه‌ى ده‌وروبه‌رى كه‌ لێى له‌دايكبووه و تییدا ژیاوه خسته‌ى ژێر پرسیاره‌وه، له‌مه‌شدا ئەو شته‌ى ره‌تیکرده‌وه و ئەو شته‌ى بۆخۆى به‌بنه‌ما وهرگرتووه، له‌سه‌ر ئەو بنه‌مايه‌ش ئەو هه‌نگاوانه‌ى هاو‌شتوو‌یه‌تى به‌مه‌وه‌ په‌یوه‌سته. ئەو ژینگه‌یه‌ى سه‌رۆك تییدا مه‌زن بووه به‌ته‌نیا كورد لێى نا‌زى، به‌لكو كورد، تورك، ئه‌رمه‌نى، ئاشوورى و عه‌ره‌ب هه‌ن، ژینگه‌یه‌كى به‌مشپوه‌یه‌یه. هه‌روه‌ها زۆر ئایین و ئایینزایش له‌و ژینگه‌یه‌دا هه‌ن، له‌ ئیسلامیه‌ته‌وه بگه‌ر تا ده‌گاته مه‌سیحیه‌ت. هه‌روه‌ها ئەو ژینگه‌یه‌ى ئەوى لێ بوو داگیركه‌رى به‌ته‌واوى تییدا جیگیر نه‌بووه، كاپیتالیزم تییدا نا‌زیت، فیه‌ودالیزم به‌ته‌واوى تییدا نا‌زیت، ئەمانه هه‌مووشیان هه‌ن، به‌لام زۆر به‌هاى ژيانى نیۆلۆتیکیش تییدا ده‌زیت. له‌به‌ر ئەوه‌ى له‌ ژینگه‌یه‌كى وه‌هادا مه‌زن بووه، هه‌روه‌ها ئەو خه‌زانه‌ى تییدا له‌دايكبووه خه‌زانیه‌كى هه‌زاره، له‌خه‌زانیشدا وه‌كو خه‌زانه‌كانى دیکه ده‌سه‌لاتى پیاو (پیاوسالارى) تییدا نییه، زیاتر ده‌سه‌لاتى ژن (دايكسالارى) تییدا بالاده‌سته، وانا خه‌زان وه‌كو

خیزانه‌کانی تر نییه، ژینگه وەکو ژینگه‌یه‌کی تر نییه، ئەو کولتووړی له‌وئ هه‌یه جودایه. زۆر گهل و ئایین و ئایینزا هەن، زۆر تایبەتمەندی گهلان و ئایین و ئایینزاکان هه‌یه. له‌ژینگه‌یه‌کی وەهادا له‌دایک‌بووه و ژیاوه و مەزن بووه. کاریگه‌ری ئەو ژینگه و خیزانانه له‌سەر شیوه‌گرتنی سەرۆک ئاپۆ زۆره.

ئەگەر له‌ سەرۆکدا که‌سیتی ئازاد و ئیرادیه‌کی ئازاد پێشکه‌وت، زیهنیه‌تیکی دیکه پێشکه‌وت ئەوا تارادیه‌ک په‌یوه‌سته به‌م راستیه‌وه. پاشان ئەمه ده‌بیته راستینه‌ی (PKK) ش. بۆیه له‌ته‌فکه‌ری ئاپۆچیدا مرۆف که‌ ده‌بینیت هەر له‌سەر‌ه‌تای خۆیدا یه‌ک تایبەتمەندی به‌ته‌نیا نابینیت، هه‌م تایبەتمەندی خۆره‌لاتی و هه‌میش تایبەتمەندی خۆرئاوایی ده‌بینیت. ئەمه په‌یوه‌سته به‌و ژینگه‌یه‌وه. چونکه‌ چه‌ندی‌ن گهل له‌و ژینگه‌یه‌دا هەن. سەرۆک ئاپۆ هەر به‌ته‌نیا له‌ژێر کاریگه‌ری کورددا نه‌بووه. بۆیه هەر به‌ته‌نیا له‌ژێر کاریگه‌ری سۆسیالیزمی بنیادنراویشدا نه‌ماوه، یان له‌ژێر کاریگه‌ری ناوچه‌ی خۆره‌لاتیشدا نه‌ماوه. وەکو چۆن له‌و ژینگه‌یه‌دا زۆر گهل و ئایین و ئایینزا هەن و تایبەتمەندییه‌ باشه‌کانیان به‌بنه‌ما وەرگرتووه، له‌ جیهانی‌شدا زۆر هیژ و کولتووړ هەن، له‌نیۆ ئەوانیشدا هه‌رجیه‌کی باش هه‌یه وەرگیرتوووه و به‌سه‌نتیژی کردوووه. ئەمه په‌یوه‌سته به‌و راستیه‌یه‌وه. بۆنموونه؛ ئەگەر سەرۆک ئاپۆ له‌ژینگه و خیزانیکی دیکه‌دا دهرکه‌وتبایه، ژینگه‌یه‌ک که‌ به‌ته‌واوی کوردی تێدا‌بایه، یان له‌ خیزانی‌کدا که‌ ده‌سه‌لاتی باوکسالاری تێدا بالاده‌ست بایه ئەوا له‌وانه‌بوو شیوه‌گرتنی سەرۆک ئاپۆ جیاواز تر بووایه له‌ودی ئیستای، سەرۆکی بعمجۆره و ته‌فکه‌ریکی بعمجۆره دهرنه‌که‌وتبایه. پێویسته مرۆف ئەو راستیه‌ش ببینیت.

له‌سالانی چه‌فتا‌کاندا کاپیتالیزم هه‌م له‌سەر خۆره‌لاتی ناوین و تورکیا به‌گشتی و هه‌میش له‌سەر باکووری کوردستان تا چه‌ند کاریگه‌ری خۆی کردبوو؟ هه‌روه‌ها رژیمی داگیرکه‌ری تورکیا چه‌نده کاریگه‌ری خۆی له‌سەر باکوور کردبوو؟

ههم كاپيتاليزم و ههميش داگیركهری له كوردستاندا زۆر پېشكهوتبوو. بهلام لهو ناوچهیهی سەرۆك تییدا لهدايك بووه نه داگیركهری و نه كاپيتاليزم زۆر پېشنهكهوتبوو. بۆیه لهو ناوچهیهدا زۆر گهل و نهتهوه جودا دهژيان و نهتوابوونهوه. نهگهر داگیركهری و كاپيتاليزم لهو ناوچهیهدا زۆر پېشكهوتبايه نهوا دمتوانهوه. كاتيك مروف سهرنج دههات لهوئ زیده توانهوه رووینهداوه، تواندنهوهی تیکهوتوو، بهلام تهواو سهرنهكهوتوو، داگیركهری و كاپيتاليزم تهواو خوڤان جیگیر نهكردوو، كاریگهری خوڤان ههیه، بهلام كولتووری نیولۆتیکیش زۆر بههیز تییدا دهژیت، گوندیتی ههیه، نهك گریدراوی ناغا و بهگ، بهلكو گوندیتییهکی كهمیک نازاد ههیه. چونكه بهتوانستی خوئ دهژیت. بۆیه ههرچهنده كاپيتاليزم و داگیركهری له كوردستاندا زۆر بههیز بووه و ههولهكانی تواندنهوه زۆر بههیز بووه، زۆر گۆرانکاری نهجامداوه، توركبوونی پېشخستوو و كوردیتی زۆر لاواز كردوو. بهلام لهو ناوچهیهی كه سەرۆك تییدا لهدايك بووه نه كاپيتاليزم و نه داگیركهری زیده پېشنهكهوتوو، كاریگهریان ههیه، بهلام سهرپای نهو كاریگهریهش هیشتا كولتووری گوندیتی زۆر بههیزه، بۆیه گهلان و ئایین و ئایینزاگان نهتوانهتهوه.

بۆنومونه؛ لهوئ لهناو خیزانیشتا دمهسلاتداریتی پیاو زیده بالادهست نهبووه، نهگهر كاریگهری كاپيتاليزم و داگیركهری لهوئ ههبايه نهوا لهخیزانیشتا گۆرانکاری بهدیدههات. گۆرانکاری بهسهر نهو گهلانهشتا دههات. لهبهر نهوهی نهوه رووینهداوه سەرۆك ههموو نهو تایبهتمهندییانه وهردهگریت. ئهمه بهگرنگی دهزانم بۆیه من باسی دهكهه.

بهگشتی نهو كاته نهو مشتومرپی لهسهر مهسهلهی نهتهوهیی و مهسهلهی چینایهتی ههبوو چ رهنگدانهوهیهکی لهسهر تهفگهرهكه ههبوو؟

بېگومان ئەۋكاته گەتوگۇ و مشتومېرى بەمشېۋىيە ھەبۋو، زۇرتىش لەنىۋ توركىدا ھەبۋو، لەنىۋ رۇشنىران و خويىندەفاناندا ھەبۋو، زياترىش مەسەلەى چىنايەتى بەبنەما و مردەگىرا، بەلام سەرۇك ئاپۇ شانبەشانى گەتوگۇى مەسەلەى چىنايەتى مەسەلەى نەتەۋەيىشى بەبنەچىنە و مردەگىرت. واتا تەفكەرى (PKK) ھىچ كاتىك وەكو تەفكەرمەكانى دىكە نەبۋە بەتەفكەرىكى چىنايەتى، بۇيەش وەكو تەفكەرمەكانى دىكە بەرتەسك نەمايەۋە، ھەرچەندە ناۋى خۇى كىردە "پارتى كرىكارانى كوردستان"ىش، نەمەش كارىگەرى سۇسىيالىزىمى بنىادنراۋ بوو. چۈنكە ئەو كاتە ئەو پارتىانەى بۇ ئازادى و سۇسىيالىزىم دامەزران ھەموويان يان ناۋى خۇيان دەكرە "پارتى كۇمۇنىست"يان "پارتى كرىكاران" لەبەر ئەۋەى كارىگەرى شۇرشى فۇتنامىش ھەبۋو و لەھەمانكاتدا سۇسىيالىزىمىش بەبنەما و مردەگىرت، ناۋى خۇى كىردىۋە پارتى كرىكاران. (PKK)ش ئەو ناۋەى لەخۇى نا. واتا پارتى كرىكاران گوزارشت لەجى دەكات؟ گوزارشت لەمەسەلەى چىنايەتى دەكات. چۈنكە تۇ ئەگەر گووتت: پارتى كرىكاران، واتا دەبىتە تەفكەر و رىكخستنى چىنىك. بەلام (PKK) ھىچ كاتىك چىنى كرىكارى بەتەنىا بەبنەما و مردەگىرتوۋە. (PKK) ھەرچەندە ناۋى خۇيشى ئەمە بىت لەسەر ئەو بنەمايەش دامەزراپىت، لەژىر كارىگەرى نەمەشدا دامەزراپىت، ھەم لەرامان و بىر كىردنەۋەدا ھەمىش لەپراكتىكى خۇيدا خۇى تەنىا بە كرىكارانەۋە سنووردار نەكرىدوۋە، بەلكو ھەموو كۇمەلگەى بىندەستى بەبنەچىنە و مردەگىرتوۋە، واتا كۇمەلگەى ژىرمەۋەى بەبنەما و مردەگىرت، ھەموو چىنە ژىردەستەكانى بەبنەما و مردەگىرت، ئەۋەى لەژىر زولمەدان لەروۋى ئايىنى، رەگەزى و نەتەۋەى، ھەموۋى بەبنەما و مردەگىرت. بۇيە نەبۋە تەفكەرى تەنىا چىنىك. تەنانەت نەبۋە تەفكەرى تەنىا گەلىكىش، نەبۋە تەفكەرى تەنىا ئايىن و ئايىنزاپەكىش. ھەر لەسەرمەتاۋە بوۋە تەفكەرىكى ھەموو نەتەۋە، ئايىن و رەگەزمەكان و ۋەھاش پىشكەۋت. ئەمە پەيۋەستە بەو شىۋەگىرتنەى سەرۇك ئاپۇ و ئەو ناۋچەيەى لىى بوۋە. لەبەر ئەۋەى ئەو ناۋچەيەى لىى بوۋە وەكو گووتم؛ تەنىا يەك نەتەۋە يان يەك ئايىن و ئايىنزاى لى نىيە، بەلكو ھەموو ئايىن و نەتەۋە و ئايىنزا و ئەتىكىكى تىدايە. ئەمەش كارىگەرى لەسەر سەرۇك ئاپۇ كىردوۋە. سەرۇك ئاپۇ ھەر لەسەرمەتاى تەفكەرمەكەۋە تەفكەرىكى رىكخست كە ئازادى بەبنەما و مردەگىرت، كەۋاتە

بنجینهی هه‌موو ئایین و ئایینزا و نه‌ته‌وه و نه‌تنیکێکی به‌بنجینه و مرگرتوو. کاتێک ئێمه‌ ده‌مانگوت گرێکار (کارگهر) ته‌نیا گوزارشتی له‌ چینی گرێکار نه‌ده‌کرد، ئێمه‌ که‌ ده‌مانگوت کارگهر واتا مه‌به‌ستمان نه‌وه‌ی هه‌زار، ژێرده‌ست، نه‌وه‌ی زوڵمی له‌سه‌ر بێت، ئێمه‌ نه‌وانه‌مان به‌بنجینه و مرگرت. بۆیه (PKK) وه‌ها به‌رته‌سک نه‌مايه‌وه و نه‌بووه ته‌مفگه‌ریکی مارژینال. بووه ته‌مفگه‌ریکی جه‌ماوه‌ری (گه‌له‌ری). له‌و ته‌مفگه‌رهدا هه‌موو جین و توێژێک جێی تێداگرت.

له‌میژووی کورداندا ده‌زانرێت که‌ چه‌نده ته‌مفگه‌ر دهرکه‌وتوون له‌ ناوچه‌یه‌کدا، یان له‌ ئایینزایه‌کدا، یان له‌ ئایینی‌کدا، یان له‌ عه‌شیره‌تی‌کدا قه‌تیس ماوه، به‌لام ته‌مفگه‌ری ئاپۆچی هه‌یج کاتێک له‌ ناوچه‌یه‌ک یان عه‌شیره‌تێک و ئایینی‌ک و ئایینزایه‌کدا، ته‌نانه‌ت له‌ پارچه‌یه‌کیدا قه‌تیس نه‌ماوه. به‌لکو که‌وته نیۆ ته‌واوی کوردستان، له‌ کوردستاندا چه‌نده نه‌ته‌وه و ئایین و ئایینزا... هه‌ند هه‌ن که‌وته نیۆ هه‌موویانه‌وه. هه‌موویان له‌نیۆ (PKK) دا شوێنیان گرت، بۆیه کاریگه‌ری (PKK) به‌ته‌نیا له‌ باکوور نه‌مايه‌وه، به‌لکو که‌وته نیۆ هه‌موو پارچه‌کانی کوردستانیشه‌وه. ته‌نانه‌ت که‌وته ناو هه‌موو خۆره‌ه‌لاتی ناوینی‌شه‌وه. نه‌مڕۆ له‌ جیهانی‌دا کاریگه‌ری خۆی هه‌یه، بێگومان نه‌مه په‌یوه‌سته به‌راستی‌نه‌ی زه‌هنیه‌تی ته‌مفگه‌ره‌وه. په‌یوه‌سته به‌ فه‌لسه‌فه و ژيان و شیواز و پراکتیکه‌که‌یه‌وه.

واتا نه‌وکاته له‌گه‌ل سه‌ره‌له‌دانی ده‌سته‌واژه‌ی "کوردستان ژێرده‌سته" نه‌و شیمانه‌یه‌ش له‌لای ته‌مفگه‌ری ئاپۆچی سه‌ریه‌له‌دا که‌ به‌چینی سه‌رده‌ستی کوردیش رزگاری نابێت، به‌لکو به‌ چینی ژێرده‌سته خۆی رزگاری ده‌بێت...

وايه، منیش مه‌به‌ستم نه‌و بوو. ته‌مفگه‌ری ئاپۆچی وه‌کو نه‌و پارتیانه‌ی که‌ هه‌بوون له‌مه‌سه‌له‌که‌ نزیک نه‌بووه‌وه، واتا کۆمه‌لگای ژێرده‌ستی بۆخۆی به‌بنه‌ما و مرگرت، وه‌ها نرێکبۆوه. بۆیه ته‌نها وه‌کو مه‌سه‌له‌یه‌کی جینایه‌تی یان ته‌نیا نه‌ته‌وايه‌تی لێی نه‌پوانی،

به لكو هم مهسه له چينايه تي و هميش مهسه له نه ته ومي كرده يهك. مهسه له ژېر ده ستی و سهرده ستی كرده بنچينه؛ كي ژېر ده ستی و كي بنده ستی؟ واتا چوڼ بتوانيت كويلايه تي نه هيليت نازادی به دي بهي نيت؟ چونكه بو خوی نازادی به بنچينه و مرگرت، نه وانه ی به نازادی نازین، نیدی به چ شيوميك دمبيت با ببيت، له كويلايه تي ده زين، هموويانی بو خوی به بنچينه و مرگرت. بويه بووه ته فگه ريكي گهل (گهلری) چونكه كومه لگای ژيړيني به بنچينه و مرگرت. تهنيا چينيكي به بنچينه و مرنه گرت، كه چي له جيهاندا نه وانه ی ناوی كۆمونيست يان كارگه ران (كريكاران) يان هه لگرتبوو به ته وای چينايه تيان به بنه ما و مرده گرت، له چينايه تيشدا هه نديك چينيان بو خويان به بنچينه و مرگرتبوو. واتا هيچ كاتيک كومه لگای ژيړه وميان به بنچينه و مرنه گرتوو. هه ربويه نه بوونه ته فگه ريكي نازاديخواز، نه بوونه ته فگه ريكي ديموكراسی، بويه كي شه ی نازادی و ديموكراسی و يهكسانيان چاره سر نه كرد. خويان له ژيړ كاريگه ري ده سه لاتداریتي و كويلايه تي رزگار نه كرد.

سهرنجراكي شه!! هه ر له سه رمتاوه له ده رموه ی كورداندا له نيو گهلانی ديكه شدا مليتان و شورشيگر ته فلي (به شداری) ته فگه ره كه دمبن؟!

هه بته، هه ر له سه رمتاوه هيشتا سه روك نابو به تهنيايه، كي له گهل سه روك نابو شوين ده گريت؟ "كه مال پير" و "حه قی قه رار"ن، هه ردووكيشيان كورد نيین، خه لگی كوردستانيش نين، به لكو توركن و له توركيدا ده زين، بيگومان نه مه زور گرنگه.

شهید حهقی قه رار

شهید که مال پیر

هه‌میش هه‌ردووکیان بێدوودلی له‌گه‌ڵ سه‌رۆك ئاپۆدا شوێن ده‌گرن، هه‌شتا نه‌ کورد و نه‌ که‌سیکی کوردستان له‌گه‌ڵ سه‌رۆك ئاپۆ شوێنگه‌ر نه‌بووه، به‌لام نه‌وان باوه‌ری به‌ سه‌رۆك ده‌هێنن. بۆچی؟ نه‌و دوو هه‌م‌قاله‌ له‌گه‌ڵ سه‌رۆكدا شوێنگه‌ر ده‌بن، چونکه‌ له‌ سه‌رۆكدا؛ ئازادی خۆیان و ئازادی هه‌موو گه‌لان و ئازادی مرۆفایه‌تی ده‌بینن، بۆیه‌ بێ دوودلی له‌گه‌ڵ سه‌رۆكدا شوێن ده‌گرن.

بۆ نه‌مونه؛ له‌میژوودا زۆر شۆرشگه‌ڕ هه‌ن چوون له‌نیو هه‌ندیک ته‌هه‌گه‌ری گه‌لانی تێدا شوێنیان گرتووه و بۆ نه‌و گه‌لانه‌ شه‌پیان کردووه. به‌وانه‌ ده‌لێن "شۆرشگه‌ڕی ئه‌مه‌ترناسیۆنالیست" واته‌ نه‌وانه‌ نه‌ك ته‌نها بۆ ولات و گه‌لی خۆیان به‌لکو بۆ ئازادی هه‌موو گه‌ل و ولاتان شه‌پیان کردووه. هه‌میش نه‌ك له‌ولاتی خۆیان، به‌لکو چوونه‌ته‌ دهرمه‌وی ولاتی خۆیان و له‌نیو ته‌هه‌گه‌ری نه‌و ولاتانه‌ شوێنیان گرتووه و بۆ ئازادی و دیموکراسی شه‌پیان کردووه. به‌لام نه‌وه‌ی "حه‌قی قه‌رار" و که‌مال پیر به‌مشیه‌یه‌ نییه، هه‌شتا ته‌هه‌گه‌ریک له‌ کوردستان دهرمه‌که‌وتووه، تا له‌ تورکیاوه‌ بێن شوێنی تێدا بگرن، ته‌نانه‌ت ته‌هه‌گه‌ریک له‌گۆڕه‌ماندا نییه، ته‌هه‌گه‌ریک دهرمه‌که‌وێت یان نا؟ ئه‌مه‌ش دیار نییه، سه‌رۆك ئاپۆ ته‌نیا، نه‌وانه‌ هه‌ردووکیان له‌گه‌ڵ سه‌رۆكدا شوێن ده‌گرن، بۆ نه‌وه‌ی ته‌هه‌گه‌ریک ئاوابکه‌ن. بۆیه‌ دۆخی شۆرشگه‌ڕی "حه‌قی قه‌رار" و "که‌مال پیر" له‌دۆخی شۆرشگه‌ڕی ئه‌مه‌ترناسیۆنالیست جوداته‌ره. پاشان له‌ زیندانیشدا کاتیکی داده‌ور له‌ "که‌مال" پیر ده‌پرسێ؛ "تۆ بۆچی له‌نیو چه‌پی تورک شوێنگه‌ر نه‌بوویت، له‌کاتیکیدا ئه‌م هه‌موو ته‌هه‌گه‌ر و گروپه‌ چه‌په‌رمانه‌ هه‌ن، نه‌و هه‌موو ته‌هه‌گه‌ره‌ کوردیانه‌ هه‌ن تۆ شوێنت تێدا نه‌گرتووه، که‌چی تۆ له‌نیو (PKK)دا شوێنگه‌ر بوویت، هۆکاری ئه‌مه‌ چییه‌؟" "که‌مال پیر"یش ده‌لێت؛ "چونکه‌ من له‌و ته‌هه‌گه‌ر و گروپانه‌دا ئازادی و دیموکراسی و سۆسیالیزم و سه‌رکه‌وتنه‌ نه‌دیت، بۆیه‌ من له‌نیو نه‌و ته‌هه‌گه‌رانه‌دا شوێن نه‌گرت. من له‌نیو (PKK) و له‌گه‌ڵ سه‌رۆك ئاپۆدا سۆسیالیزم و ئازادی و سه‌رکه‌وتن و دیموکراسیم به‌دیکردووه، بۆیه‌ من شوێنم تێدا گرتووه" ئه‌مه‌ راستینه‌ی سه‌رۆك ئاپۆ و (PKK) به‌دیار ده‌خات. هه‌شتا سه‌رۆك ئاپۆ به‌ته‌نیا، "که‌مال پیر" و "حه‌قی قه‌رار" بێدوودلی له‌گه‌ڵ سه‌رۆك ئاپۆدا شوێن ده‌گرن و ده‌خوازن بێکه‌وه‌ له‌ کوردستاندا ته‌هه‌گه‌ریک بێشبه‌خه‌ن. ئه‌مه‌ له‌کاتیکیدا به‌ ته‌نانه‌ت کورد و کوردستان خاوه‌نداری

له خویان ناکمن، که چی نه م دوو هه فاله خاومنداریتی له گهلی کورد و گهلی کوردستان دهکمن. نه مهش زور جودایه. نه گهر له سهرۆک ئاپۆدا سۆسیالیزم و نازادی و دیموکراسی و سهرکهوتن و براهیتی گهلانیان نه بینایه، ههر له سهرمتاوه هیشتا هیچ له ئارادا نییه به مشیومه شوینیان له گهلی سهرۆک ئاپۆدا نه دهگرت، نه مهش به و واتایه دیت که سهرۆک ئاپۆ ههر له سهرمتاوه که سیتییه کی وها تهنگ نییه، که سیتییه کی وها نییه تهنها کورد و کوردستان به بنچینه و مرگرت، به لکو که سیتییه که به و رادمیهی کورد و کوردستان به بنچینه و مرگرت هیندمش هه موو گه لان و مرؤفایه تی به بنچینه و مرگرت، "که مال پیر" و "حه قی قهرار" نه و راستیه دمبین، بویه بیدوودلی له گه لیدا شویندمگرن.

سهرۆک ده لیت: "من نیو سهعات قسه م له گه لیاندا کرد، به لام نه وان بیدوودلی له گه ل مندا شوینیان گرت، تا وکو شه هیدیش بوون نه و په یوستبوون و هه فالیتییه به ردموام بوو" نه وان له که سیتی سهرۆک ئاپۆدا چی دمبین؟ بیکومان نازادی هه موو گه لان و گه لی خویان و سهرکهوتنی خویان دمبین. بویه شویندمگرن. چونکه وکو باسم کرد؛ که سیتی سهرۆک ئاپۆ له و ناوچه یه تییدا له دایکبوو و ده ژیا زور ئایین و نه ته وه هه بوون، له ژینگه یه کی وها دا مه زن بوو، هه موو گه لانی دهناسی و ناشنای هه موو ئایینه کان بوو، له واندا شتی باش و خراب چیین، هه مووی بیینی. نه م ناشنابوونه ش کاریگه ری له سه ر شیوه گرتنی که سیتی سهرۆک ئاپۆ کرد، پاشان سهرۆک نه مه ی گه یانده ناستی زانابوون و هوشیاری و که سیتی خوی به ته وای له سه ر نه وه ئاوا کرد. له که سیتی خویدا گوزارشتی له هه موو گه لان و ئایینه کان دمکرد، گوزارشتی له نازادی ده کرد. بویه هه ردووکیان نه مه یان بیینی و بیدوودلی له گه لیدا شوینیان گرت.

تیکۆشانی نازادی و رزگاری گه لان له و کاته دا تچه ند کاریگه ری له سه ر کوردستان به گشتی و ئاوابوونی نه و ته فکه ره به تایبه تی هه بوو؟

رێپێوانیکی جەماوەری لەسالانی هەفتاکاندا

بیگومان تەفگەرە ئازادیخوازەکانی گەلان کاریگەری مەزنیان لەسەر کوردستان، هەمیش لەسەر دەرکەوتنی تەفگەری ئاپۆچی هەبوو، بەتایبەتی تەفگەری گەلانی فیتنام، فەلەستین، مۆزەمبیک، ئەریتریا و ئەنگۆلا... هتد هەمووی هەبوون. تەفگەری هەرە بەناوبانگ و بەرچاویشت تەفگەری گەلی فیتنام بوو. فیتنام نەک تەنیا لەسەر کوردستان و تەفگەری ئیمە کاریگەری هەبوو، بەلکو لەسەر تەواوی جیهان کاریگەری هەبوو، هەموو گەلانی ژێردەست تەفگەرە چەپرەو و ئازادیخوازەکان لەژێر کاریگەری تەفگەری فیتنامدا بوون، لاوان لەژێر کاریگەری فیتنامدا بوون، بۆ ئەوەی فیتنام بەسەر بکەوێت زۆر بزوووتنەوێ پرۆتستۆیی لەدژی ئەمریکا بپێشەکەوتن، تا دەهات ئەو بزوووتنەوانەش بەهێز و فراوانتر دەبوون. زێدەتریش بزافی لاوان لەبرەو دابوون. بۆ نمونە؛ بزافی لاوان زۆر بەهێز بوو و لەسالی (١٩٦٨)دا لە جیهاندا سەرپههڵدا، لەبەنجینەدا ئەمە تارادەیهک لەژێر کاریگەری شەری فیتنامدا بوو. ئەمانە هەمووی کاریگەرییهکی مەزنی لەسەر کەسێتی سەرۆک ئاپۆدا دروستکرد، هەلبەتە سەرۆک ئاپۆ خۆشی دەلیت: "لەلایەکەوه تەفگەری فیتنام، لەلایەکی تریشەوه بزافی شۆرشگێڕی

لاوان له تورکيا کارېگهری زؤر مەزنیان لەسەر من کرد، من بینیم کهوا گەلی فیتنام وکو ئیمە گەلیکی ژێردەستە و بۆتە دووبەش، هەمیش لەدزی ئەمریکا کە هیژیکی مەزنە سەریهه‌ئداوه و شەپدەمکات. گەلانی ژێردەست و ئازادپخوازانی جیهانیشت هەموو لەگەڵ فیتنامدا جێدەگرن. بۆچی ئیمە شەپ نەکەین؟ ئیمەش وکو گەلی فیتنام پارچە پارچە بووین، پێویستە ئیمەش بۆ ئازادی خۆمان شەپ بکەین". لەم روومووە ئەمەپۆ ئەو ئەنجامە هەڵدەهێنجرێت، هەروەها له تورکیاشدا بزافی چەپەرەوی لاوان هەبوو، بزافیکی رادیکاڵ و بەهیز بوو، ئەویش بۆ ئازادی شەپیان دەکرد، گفتوگۆ لەم بارهیهوه گەرم بوو، چالاکي پڕۆتستۆیی، رێپێوان ئەنجام دەدران، سەرۆک ئەمانە هەمووی دەبینیت و گوێبیستی دەبیت، ئەمەش کارېگهری خۆی دروست دەکات. لەسەر ئەو بنەمایەش چۆن دەست بەهەوێژیتە کێشە کورد و چۆن ئەو کێشەیه بختەرۆو و بیکاتە رۆژمەوه؟ لەم روومووە دمه‌وێتە نیو لیکۆلینەوه و لیکەپنەوه. لەمەدا باشتەر لهراستی تێدەمکات. سەرەتا بە تەنیاپە، لەرووی تیۆریه‌وه خەریکی لیکۆلینەوه دەبیت و تییدا قوول دەبیتەوه، چەندە خۆی لەم لیکۆلینەوه‌یه‌دا قوولتر دەکاتەوه، باشتەر لەکێشە کورد تێدەمکات. چونکە له مېژوووی مەرفایەتی تێدەمکات. لەو مېژووودا له تورکیا تێدەمکات و لەوێشدا مېژوووی کوردان و ئەو ستاتۆ و ژيانە کورد کە تییدا دەژیت دەبینیت و تێدەمکات، کە ناکرێت مەرفۆ ئەو ستاتۆ و ژيانە پەسند بکات. له جیهانیشتدا هەموو لەدزی ئەو ستاتۆیه لەشەر و تیکۆشان دایە، بۆیه دەلێت: "پێویستە ئیمەش ئەو شەپ و تیکۆشانە بکەین". لەسەر ئەو بنەمایە دەست بەکار و خەبات دەکات، ئەو تەفەگەرەش لەسەر ئەو بنەمایە دروست دەبیت.

ئەو کاتە رموشی بزافی چەپگەر هەم له باکووری کوردستان و هەمیش له تورکیا به چ شیۆمیه‌ك بوو؟ هەلۆیستی ئەوان لەبەرەمبەر دۆزی کورد و کێشە کورد چۆن بوو؟

كاتېك ھېشتا تەفكەرى ئاپۇچى تازە دەرگە وتىپتۇ؛ ھەندىك تەفكەرى دېكە كوردى ھەببون، ھەندىك تەفكەرى چەبى تورگىش ھەببون. چەبى تورك ھەم لەژىر كارىگەرى سۆسياليزمى بنيادنراودا بوون، ھەمىش لەھەموو روويكەو خۇيان لەژىر كارىگەرى كەماليزم رزگار نەكردبوو. ھەرچەندە چەبىش بوون، لەوانەيە بەراستى نيازى ئەوانىش باش بوويىت، لەم پىناوھىدا، زۆر خەبات و تىكۇشان و فېداكارىشيان كىردووه، دەستگىرىش دەرگان و دىشكوزران، بەلام لەبەرامبەر كىشەى كوردان خاومەن ھەلوپىستىكى وھا جەددى نەببون. بەگشتى نىزىكبونوھەى تەفكەرى چەبى تورك وەك نىزىكبونوھەى سۆسياليزمى بنيادنراو و كاپىتاليزم و داگىرەران بوو، ھەمان ھەلوپىستان ھەبوو، تاك تاك ھەندىك كەس ھەببون باسى كىشەى كوردان دەكرد و دىيانخواست باشتر لەو كىشەيە تىبگەن، نەوونەى ئەوانەش "ماھر چايان، نىبراھىم كاھپاك كاھا، دىنيز گەزمىش، دىكتۇر ھىكەمەت كەلجەلى" ھەرىكە لەوانە سەرۇكى بىزافىك بوون. بەلام ئەوان لەھەموو روويكەو لەكىشەى كورد تىنەگەشتىبوون و دىيانخواست لىي تىبگەن، ھىدى ھىدى باسىشيان لىوئەدەكرد. بەلام زۆر بەكەمى باسيان لىوئە دەكرد. بەگشتى كەس باسى لىوئە نەدەكرد، تەنانت دىيانگوت: "كىشەى كوردى جى؟ ئىمە ھەموو شۆپشگىر و سۆسيالىستىن، ئەگەر ئىمە دەسلەتەن خستە دەستى خۇمانەو، كاتېك كە سۆسياليزمان سەرخست، ھەموو كىشەكان چارەسەر دىبن، ئەوكتە كىشەى كوردىش چارەسەر دىبىت" نىزىكبونوھەىيان لەسەر ئەو بىنەمايە بوو. تەنانت ھەندىكىان دىيانگوت: "كىشەى كورد و كوردستانى جى؟! كوردستان وەكو گۆرستانە، مرۆفەى مردوو چۆن زىندوو دىبىتەو؟ كىشەى كوردىش نەماو و مردوو". تەواوى بىزافە چەپگەرەكانى تورك وھا نىزىكى كىشەى كورد دىبونوھە. بەلام لە ناوېشاندا وەكو گوتم؛ ھەندىك كەس ھەببون لەسەر كىشەى كورد راوستەيان دەكرد و دىيانخواست لىي تىبگەن. بەلام تەمەنى ئەوانىش بەشى نەوئەى نەكرد. چۈنكە دىولەت شالوى بىردە سەر ئەو بىزافانە، بەتايبەتى ھىرشى كىردە سەر سەرۇكى ئەو بىزافانە، لىرمو زەبىرى لەوان دا. بۆيە ئەمەش نەپھىشت ئەوانەى لەسەر كىشەى كورد رادىوستان بىتوانن زىاتر خۇيان قوول بىكەنەو.

بۇ نموونه؛ سمرۆك ئاپۇ دمجووه نیو ههنډك گفټوګۆی نهوانیشهوه و ګوڼی لییان دهګرت، به ناخاوتنی نهوانیش کاریګەر دمبوو. سمرۆك دهلیت: "من ګوڼیبیستی ناخاوتنهګانی دکتور حیکمت و ماهر چاپان بووم، کاریګه‌رییان له‌سەر من کرد" هه‌روه‌ها له‌سیدارمدانی دمنیز گزمیش و هاوړیکانی کاتیک بهر له‌وه‌ی له‌سیداره بدرین هاواردمکن "بزی برایتی ګه‌لی کورد و تورک" کاریګه‌ری له‌سەر سمرۆك دروست دهکات. تهنانهت ماهر چاپان له گفټوګۆیه‌کدا دمیژنیت: "پښسته ګه‌لی کورد خوی چارمنووسی خوی دیاری بکات، ګه‌س ناتوانیت نه‌مه دیاری بکات"، پاشان ئیراهیم کاپاک کاپا سه‌بارمت به کیشی کورد ههنډك شت دمنووسیت، نه‌مانه هه‌مووی کاریګه‌ری خویان هه‌یه، به‌لام نه‌و هه‌لوښتانه تاکه‌ګه‌سی بوون، نه‌مبوون به بزافیک، یان نه‌مبووه چه‌مکیکی گشتی بزافی چه‌پګر. واتا بزافی چه‌پګر نه‌یتوانیبوو هه‌م خوی له‌ژیر کاریګه‌ری سۆسیالیزمی بنیادنراو و هه‌میش له‌ژیر کاریګه‌ری که‌مالیزم رزگار بکات. نه‌ګر تۆ خوت له‌هه‌ردووکیشیان رزگار نه‌که‌یت، ناتوانیت راست له کیشی کورد نریک بیته‌وه. به‌گشتی و به‌ته‌واوی نریکبوونه‌وه‌ی که‌مالیزم بنه‌مابوو، که رهنکردنه‌وه‌ی کورد بوو. ههنډك لایه‌نیش به‌ناشکرا رهنیان نه‌دمکرده‌وه و نه‌پانده‌ګووت: "کورد نییه" به‌لکو دهیانګووت: "ئښتا کیشیه‌کی وه‌ها پښوست نییه باسی لیوه بکریت، نه‌م کیشیه‌یه کیشیه‌کی شۆرشه، ئیمه‌ش وا شۆرش ده‌کهن، نه‌مه له‌ګه‌ل شۆرشدا چارسه‌ر دمبیت" وه‌ها نریک دمبوونه‌وه. بیګومان نه‌م نریکبوونه‌وه‌یه‌ش نریکبوونه‌وه‌ی نکۆلیکردن بوو له کورد، تهنانهت له نه‌نقه‌رمدا هیشتا ته‌فګه‌ریکی جودا دروست نه‌مبوو، سمرۆك ئاپۇ له‌ګه‌ل چه‌پی تورک ههنډك گفټوګۆی ده‌کرد. نه‌وګاته هیشتا بیریکی ئیمه نه‌بوو که به‌ناوی ګوردستان ریکخستنیک پښبخه‌ین، سمرۆك ئاپۇ زیاتر ده‌یخواست کیشی کورد له چه‌پی تورک تښیګه‌یه‌نیت. بۆ نه‌وه‌ی چه‌پی تورک له‌ژیر کاریګه‌ری که‌مالیزم و سۆسیالیزمی بنیادنراودا دهریکه‌ون. چونکه ته‌نیا سه‌بارمت به‌کیشی کورد به‌هه‌له‌دا نه‌چوووبوون، له زۆر کیشی دیکه‌شدا هه‌له و که‌موکورتی نه‌وان هه‌بوو. سمرۆك ئاپۇ ده‌یخواست له‌میانه‌ی نه‌و گفټوګۆیانه‌وه نه‌وان له‌راستینه‌ی نه‌و کیشانه تښیګه‌یه‌نیت، نه‌وان له‌و هه‌له و که‌موکورتیانه رزگاریکات.

بۇ نموونە؛ رۇژىكيان سەرۆكى بزاڭىكى چەپگەرى تورك بە سەرۆك ئاپۇ دەلىت: "ئەو جىيە دەلىتى كورد و كوردستان؟ شتىكى وەھا نىيە و نەماو، ئەگەر تۇ دەخوازىت شۆرشگىرى بىكەت وەرە ئىمە پىكەو شۆرشگىرى بىكەن، بەلام ئەگەر تۇ دەخوازىت مەروڧىكى مردوو زىندوو بىكەتەو، ئەو مەروڧى مردوو زىندوو نابىتەو. بۇيە وزەى خۇت بەمەپۇ مەدە..." نىكېوونەوئەى ئەو كەسانە وەھا بوو. ھەلبەتە لەناكامى ئەو گەتوگۇيانە سەرۆك بىنى كە ئەوان راست نىزىكى كىشەكە نابنەو، بەمشىوئەى كىشەى كورد تىناگەنەنرېت و چارەسەر نابىت. ئەو بزاڭە چەپگەرەنەش بەمشىوئەى نابنە ھىزىك و ئەنجامگىر نابن. بۇيە ئىمە لەنەنجامى ئەو گەتوگۇيانەدا گەشتىنە ئەو ئەنجامە و بېرپارماندا كە لە كوردستاندا رىكخستنىكى جودا پىشېخەين.

ئەگەر ئەو كاتە چەپى تورك راست نىزىكى كىشەى كورد ببايەو لەوانەبوو ئەو ھەنگاۋە جودايەمان نەھاۋىشتابە. بەلام ئىمە زۇر كارمان كرد كە بىنىمان نابىت، لەناكامدا ئىمە ئەو بېرپارەماندا كە تەڭگەرىكى جودا دروست بىكەن، واتا نىكېوونەوئەى ئەوان لەسەر ئەو بىنەمايە بوو كە باسما لىۋمكرد.

تەڭگەرە كوردەكانىش دىمانگوت: "كورد ھەيە" بەلام كوردىكى چۇن ھەيە؟ كوردستانىكى چۇن ھەيە؟ كىشەى خۇى جىيە و چ ستاتۇيەكى ھەيە و ستاتۇيەكى چۇن دەخوازىت؟ چۇن كوردستان و گەلى كورد لەو ستاتۇيەى ھەيە رزگار بىكرېت؟ سەبارت بەو مەسلەنە زىدە خاۋەن روانىن نەبوون. بۇيە نە لەروۋى فىكرى و نە لەروۋى رىكخستن و پراكتىكىيەو زىدە كارىان نەدمكرد، قوۋلېوونەومىەكىان نەبوو. تەننەت كارىگەرىشيان نەبوو، واتا ئەو تەڭگەرەنە ھەن يان نىين، زىدە ديار نەبوو، نە لەسەر جفاكى كورد كارىگەريان ھەبوو، نە لەسەر چەپى تورك و نە لەسەر دەۋلەت كارىگەرى نەوتۇيان ھەبوو، زياتر تەڭگەرە چەپەكانى تورك لەسەر كۇمەلگا و لەسەر كوردىش كارىگەريان ھەبوو. تەڭگەرە كوردىيەكان كارىگەرى نەوتۇيان نەبوو، چۈنكە كار و خەباتىكىان نەبوو، بۇيە جىدىيەتىكى خۇشيان نەبوو. ئىمە ئەو ھەمان بىنى، بۇيە لەدمرەوئەى ھەموو ئەو تەڭگەرەنەو خواستمان تەڭگەرىكى دىكە پىشېخەين. بۇيە ئىمە تەڭگەرى نابۇيمان پىشېخت.

مەزنبوونی ئەو بزاڤە و ھەمیش شکستخواردنی تا چەند کاریگەری
و ڕەنگدانەوی لەسەر بیر و ڕامان و گروپە سەرمتایپەکەیی تەفکەری
ئابۆچی کرد، کە ئەو کاتە تازە دەستی بە تیکۆشان دەکرد؟

ئەو تەڭگەردى باشوورى كوردستان زېندە كارىگەرى لەسەر باكوورى كوردستان نەبوو، لەوانىمە لەنزىك سنوورى نيوانياندا لەنيو گەلدا ھەندىك كارىگەرى ھەبوويىت، بەلام لە دەرەوى ئەمە ھەم لەنيو گەل و ھەمىش لەنيو لاواندا زېندە كارىگەرى خۆى نەبوو، ئەمە لەكاتىكدا كە لەباشووردا زۆر بەھىز بوو. كاتىك كە شكستىشى ھىنا ئەو كارىگەرىيەى كە ھەشىبوو نەما. تەنانت لە باكوور ئەوانەى ھىلى ئەو بزافەيان بۆ خۇيان بەبنەما دەگرت، ھەر ئەوانىش بەناوى كوردان ھەبوون، كە بەو ھىلە خۇيان بە رىكخستە كوردبوو، كە خۇيان زۆر مارژىنال بوون، لەسەر كۆمەلگا و دەرەلى تورك و جەبى تورك و جىكاى تورك كارىگەرى واين نەبوو. كاتىك ئەو شكستە روويدا، ئىدى بەتەواوى ئەو كارىگەرىيەى ھەشىبوو نەما. بەلام بۆ سەرۇك ئاپۆ ئەو شكستانە گوزارشتى لە شتىك كرد؛ لە باشووردا بزافىكى ھىندە بەھىز بوويىت و زەبرىكى ھىندە مەزنىشى بەربكەويىت، رابوونىكى وەھا مەزن و كەوتنىكى وەھا مەزن، سەرۇك ئاپۆ لەسەر ئەو بنەمايە راوستەى لەسەر كرد و لىي تىگەشت كە بۆچى بزافىكى ھىندە بەھىز لەماومىيەكى كورتدا شكستى ھىنا؟ بۆيە ئەو بزافەى لە باكوور سەرھەلبدات چۆن ھەولبدىت وەھا نەبىت؟! بىگومان لەمەدا ھەندىك دەرمنجامى بەدەستخستبوو. وانا بزافىك لەسەر ھىزى خۆى خۆى و باومرىى خۆى سەرھەلنەدات و بەپشتىوانى ھەندىك ھىزى دىكە سەرھەلبدات بزافىكى وەھا بى ئەنجام دەبىت.

له باشووردا؛ له بزافي بارزانيدا ئهم راستينهيه سهلينرابوو. چونكه ئهو بزافه لهسهر هيڙى خويى خويى سهريههئنهدابوو، بهلگو لهسهر هيڙى ههنديك له دموهلتان سهريههئدابوو، باومرې خويى به خوي و گهلى خوي نهبوو، زياتر باومرې به دهموه ههبوو، به هاوكارى و پهيوهندى دهموه خهباتى بهرپوه دمبهد. كاتيك پهيماى جهزائير موركرا و ئهو هاوكارى و پهيوهندييه پچرا، ئهو بزافه يهكسهر كهوت، ئهمهش

دهرنجاميكي زور گرنكي بۇ كوردان خستېروو. سەرۇك ئاپۇ ئەمەي شيكردموه و دهرنجامي لي هه ئهينجا. بزافي ئاپوچيش لهر بېنماي نهو دهرنجامانه خوي ريكخست. ههر لهر سهرمتاي تهفكهرموه نه مەي كرده پهرنسيپيک و گووتی: "پيويسته نه م تهفكهره لهر باومړي و هيزي خوي خوي سهره لېدات". تهفكهريش لهر نهو بېنمايه سهره لېدا و تا روژي نه مړوشي له گه لدا بيت نه مەي بۇ خوي كرده بېنمايهك، بويه تا ئيستا شكستي نه هيناوه.

نه گهر سەرۇك ئاپو له مەدا نه نجامي به دمه ستنه خستبايه و تهفكهر لهر نهو بېنمايه ناوا نه كرده بايه و پيداگري لهر نهو راستيه نه كرده بايه، نهوا ئيستا تهفكهر نيمهش ههر له زووموه و مكو بزافه كەي مهلا مستهفا پاك تاو دهبوو. نه مە تايه بتمه مندى و پهرنسيپيكي بناخه يي و سهرمي نه م بزافه مانه. واتا باومړ به دؤستايه تي دمكات و بهها دمدا ته دؤستايه تي، به لام هه ميشه خوي و هيزي خوي خوي به بېنچينه و مرده گري و باومړ به خوي و گه لي خوي دمكات، لهر هيلي خوي هه نكاو دهاويزي. بويه دمتوانيت له دؤي هه موو هيرشه كان و له يستو كه كان رابوستيت، ههر له بهر نه مەشه گورزي مەزني بهرناكه ویت. كاتيک كه بزافي نيمه سهره لېدا شكسته كەي مهلا مستهفا كاريگهر خوي له ودا هه بوو كه له مەودوا بزافه كەي نيمه چؤن بهر دموام بيت؟. چونكه له مېژووي كورداندا زورچار كوردان رابوونه و راپه پېنيان بهرپا كرده و زمبريان بهر كه و تووه و كومه لكوژ كراون، پاشانيش نهوانه ي ماون دموامت هه مووياني ته تسليم و مرگرتووه و ته نانه ت كرده وني به سيخوړ و خستووني ته خزمه تي خويانه وه. بۇ نهوي جاريكي ديكه گه لي كورد نه كه ویت رهوشيكي به مچورموه پيويسته تهفكهر لهو شكستانه وه به شيوميه كي مەزن سهره لېداته وه. واتا پيويسته بؤشاييهك له مېژووي تيگوشاني كوردا دروست نه بيت.

هه لېمته له باكوور تا سالاني چل راپه رينه كان بهر دموام ببوون، هه مووشي سهر كوت و كومه لكوژ كرابوون و له ناوېر درابوون. له سالاني چله كانيش به دواوه بيدمنگيه ك دروست ببوو. توانه وميه ك نه نجامد رابوو، له باشووريش بزافيك زمبري بهر كه و تېبوو، نه گهر تۇ زوو نه كه ویته خو و رۇليک نه ييني نهوا تۇ ناتوانيت نهو شكست و نهو بؤشاييه ي دروست بووه پري بكه يته وه. نه مە نهك ته نيا له باشووردا، بگره له

باکووریش تهسليمييه تيک دروست ببوو، نهوا نهو شکسته نهو دؤخه څراپتر دهکرد. نزيکبوونهوې نهو تهفگهره و سهرؤک ئاپؤش نهومبوو؛ مادام تهفگهری کورد له باشوور زمبري خوارد، نهوا پئويسته لهباکوور نهو تهفگهره دهست پيښکاتهوه، پئويسته بؤشايي دروست نهبيت. پئويسته نهو شکسته ببيت هؤکاری خهبات و تیکؤشان و گوردان به ريکخستنی کوردان...

ئیدی بهم نزيکبوونهوه و فيکروهه تهفگهر له باکوورمده کهوته جوئه. چونکه له میژوودا؛ لهو رووداوانه ګه روويان دابوو، سهرؤک ئاپؤ نهنجامي ليوه ههئدمهينجا و نهو نهنجامهشي بؤ خؤی به بنهما و مرګرت و دهیګرده وانهیهک بؤ خؤی. جا چ له میژووی ګهلی کورد ببيت پان له میژووی ګهلانی دیکه ببيت، چ باش چ خراب، هه مووی بؤ خؤی کردؤته نهزموون. لهسر نهو بنه مایهش تهفگهری پيشخستوه، نهک تهنيا شتی باش دهخاته خزمهتی تهفگهرهوه، بهلکو شتی خرابيش دهخاته خزمهتی تهفگهرهوه. چؤن شتی خراب دهخاته خزمهتی تهفگهرهوه، نهوا شتی خرابيش دهکاته هؤکاریک بؤ نهوهی جاريکی دیکه شتی خراب دووباره نهبيتوه و روونه داتهوه. نهګهر شکستیکش روويدا نهوا نهو شکسته دهکاته هؤکاریک تاوهکو چیدی شکست روونه داتهوه. بؤ نهوهی تهفگهر بهردوام بکات و بههيزتر ببيت. ئیدی بهم نزيکبوونهوميه له شکستی تهفگهری مهلا مستهفا بارزانیډا، هه نهنجام و نهزموونی ليومرګرت، هه ميش نهوهی کرد هؤکاریک بؤ نهوهی تهفگهری ئاپؤچی پيشبخت. نهګهر تهفگهر بهشيوميهکی جودا له باکوور پيشکهوت نهوا لهبهر نهمه پيشکهوت، نهګهر شکست دووباره نهبووهوه، لهبهر نهو هؤيهيه.

له سالانی ههفتاکاندا؛ ګروپهکه تازه دهست به خهبات دهکات... نهوکاته کؤمه لګای کوردی، له رووی کؤمه لايه تيهوه، له لايه کهوه فيوداليزم ههيه و له لايه کی دیکه شهوه کاپيتاليزم خؤی دهخرينيت ه ناوييهوه، لهو خاله دا چؤن له کؤمه لګا دپروانرا و چؤن

شیدمکرایهوه؟ ههروهما سیاسهتی نکۆلی و توانهوه و څرگردنیش بهرپوهدمبرا، ئەم سیاسهته گهیشتبوووه چ ئاستیک؟

له و قوناخه دا کۆمه لگای کورد له هه موو شتیک دمژیا، ته نیا خۆی نه دمژیا و به ناسنامه ی خۆی نه دمژیا، بۆ بهرژمووندی خۆی نه دمژیا، راستینه ی خۆی نه دمژیا، بۆیه له دمهرومی خۆی هه موو شتیکی تر دمژیا. بۆ هه موو که سیك دمژیا و کاری دمکرد و خزمه تی هه موو که سیکی دمکرد، به لام ته نیا خزمه تی خۆی نه دمکرد. له لایه که وه دهو لمت سیاسه تی نکۆلی و څرگردنی بهرپوه دمبرد، له لایه کی دیکه شه وه کورد خۆیشی نکۆلی و څرگردنی خۆی بهرپوه دمبرد. کاتیک ئەمانه ههردووکیان دمگه یشتنه یه کتر ئەوا یه کتریان تهواو دمکرد، قوناخی ئەوکاته بۆ کوردان قوناخیکی له ناوچوونی زۆر خیرا بوو. له لایه که وه فیودالیزمی تیدا بوو، له لایه کی دیکه شه وه کاپیتالیزم تیدا بوو، له لایه که وه عه شیرمته گه راییی، ته ریه که گه راییی و بنه ماله گه راییی تیدا بوو، له لایه کی دیکه شه وه فیکری داگیرکه ری و ریکخستنی داگیرکه ری، کوشت و بری هه بوو، توانه وه (ئه سمیلاسیون)ی تیدا بوو. له دۆخیکی وه هاشدا کورد باومپی به خۆی نه بوو و دمیکووت: "ئیدی هه موو شتیک تهواو بوو" به مهش کورد خۆی دووری خۆی دمکه ویته وه و دمستبهرداری زۆر شتی خۆی دمبیت و شتی داگیرکه ران بۆ خۆی به بنه ما و مرده مگریت.

بیگومان ئەوکاته توانه وه و بهر شوپلاوی و بی مۆرالییه کی مه زن و نکۆلی له خۆگردنیک پێشده مکه وت. هه لبه ته ئەمه خۆی واتای چی بوو؟ ئەمه بی که سیتی و بی ریکخستنی بوو، بی که سیتی و بی ریکخستنی له بره و دابوو، به تهواوی دمست له خۆبه ردان و باومپ به خۆنه بوون، دیتنی چارمه سهری له دووژمن و داگیرکه ری بهرمه سه مندبوو. واتا ئەو رهوشه ی گه لی کوردی تیدا دمژیا رهوشیکی به مشیومه بوو، تۆ زیده شتیکی به ناوی کورد و کوردستانت نه دمبینی. ته نانه ت دۆخه که گه یشتبووه رادمیه ک کاتیک تۆ بتگووتبا یه کورد و کوردستان، دمیکووت: "ئمه چییه؟" بۆ هیشتا کورد و کوردستان ماوه؟! هیشتا باومپی وه ها هیه کورد و کوردستان مابیت؟! "

ومهايان به ئېمه دمگوت. مېهېستم كورد خوى ومهاى دمگوت. كاتيك ئېمه تازه گېراپووينه وه كوردستان و دهستان بهكار دمكرد دميانگوت: "هەندىك كەس ھاتوون دەلێن: " كورد و كوردستان ھەيە... تۆ بۆلێ ئەمە راست بێت؟ شتيكى ومھا ھەيە؟ ئەمانە شيتن، ئەمانە بى ئەقلن" سەرمتا ومهايان پېدمگوتين.

بۆ نموونه؛ من و سەرۆك ئاپۆ جووينه مالى سەرۆك له گوندەكەيان، ئەوكاتە سەرۆك ئاپۆ ئەنقەرە دېخویند و تازمەش له زیندان دمرکەوتبوو، ماومیهك بوو سەردانى مالهومیشی نەکردبوو، ئیوارە لەمالیان لەسەر خواردن بووین کە باوکی سەرۆك به سەرۆکی گوت: "پێشان تۆ کۆمونیست بوویت، من بیستوومه دەلێن ئیستا بوویتە کوردپەرور، ئەمە زۆر مەترسیداره، دیسان تۆ بیهوه به کۆمونیست باشتره". كاتيك باوکی ومهاى گوت، من زۆر سەرم سورما، بینیم سەرۆك پێکەنى و گووتی: "باوکی منیش دزمانیت ئەو کۆمونیزمەى ھەيە مەترسیدار نییه و کوردیتی (کوردایەتی) زۆر مەترسیدارتره". واتا کەسێك باومړى نەدمکرد و پېيان سەیر بوو، ئەمەیان به ئیشی شیتەکان دزمانی، دميانگوت: "مومکین نییه شتی ومھا بێتەئاراوه". ھەربۆيە لەسەرمتای دمرکەوتنى ئەو تەفگەرەدا دميانگوت: "هەندىك كەس پەيدا بوونە بەخۆيان دەلێن ئاپۆچى، ئەوانە پاندم ئەللا جەتەسى (YANDIM ALLAH ÇETESİ) ن" (۱). واتا ئەوانەى خوا شیتی کردوون، واتا ئەمانە شيتن و ئەقلیان نییه. نە کورد و نە کوردستان له گۆرپدا ھەيە، کەچى ئەوانە پەيدا بوونە و دەلێن: "كورد و كوردستان رزگار دەكەين، مەگەر تەنيا مرؤفى شیت ئەو شتانە بۆیت". دميانگوت: "ئەو ھەموو کەسە رابوون و سەریانھەلدا، نەیان توانی ھيچ بکەن، ئیوه دمتوانن شت بکەن؟!" تەنانەت باوکی من دميگوت: "شیخ سەعید رابوو سەریھەلدا، کەسى وەکو "شیخ سەعید" نەیتوانی ھيچ بکات ئیوه دمتوانن شتيك بکەن؟! ئەو شیخ بوو، موریدی ھەبوو و گەل پشٹیوانی لیدمکرد و توانستی ئەو ھەبوو، لەناو گەلدا کاریگەرى خوى ھەبوو، ئیوه چيین؟ چەند ھەزار و ھەفیریکن، نە لەناو جفاکدا جیگەى ئیوه ھەيە، نە توانستیکىستان ھەيە، کى گوى ئەو ئیوه دگریت؟! ئیوه بەخۆتان خۆتان له ناو دىمەن، ئیمەش لەگەل خۆتان لەناو دىمەن، دمست لەو شتانە بەرىدەن، ئەمە نابیت... واتا ئەو رموشەى کورد تێیدا بوو ومھا بوو.

په راویز مه کان:

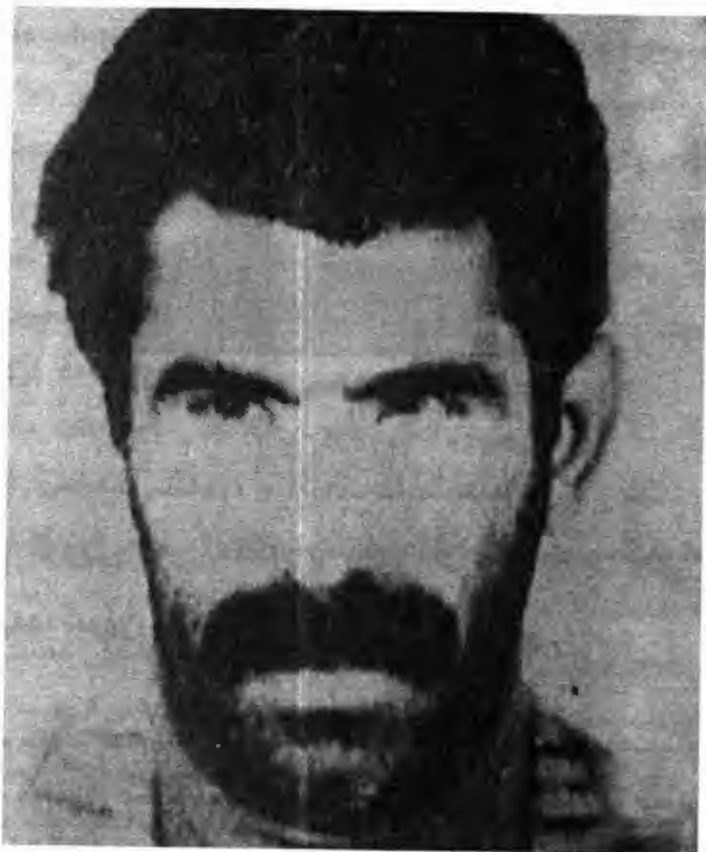
(۱) پاندم نه لڼا چمتېسى؛ دسته واژمېهك (ئىدىيۇمېك)ى توركييه بۇ نهو كسانه بهكار ديت كه باكيان به هيچ شتيك نيه و له هيچ ناترسن، يان وهك بلتي خوا شيتى كردوو، بۇ ئاپۇچييه كان بهو واتايه بهكاريان دههينا كه هيچ شتيكى شەخسى خويان نيه جگه له نازدى گهل و رزگارى ولات ناشقى هيچ شتيك نيين و له هيچ شتيكىش ناترسن، له لاي خومان دسته واژمى (به لاي خوا) بهكاردههينن، تاراديهك نه م ئىدىيۇمه هاو واتى ئىدىيۇمه توركييه كهيه.

بهشى سييه م:

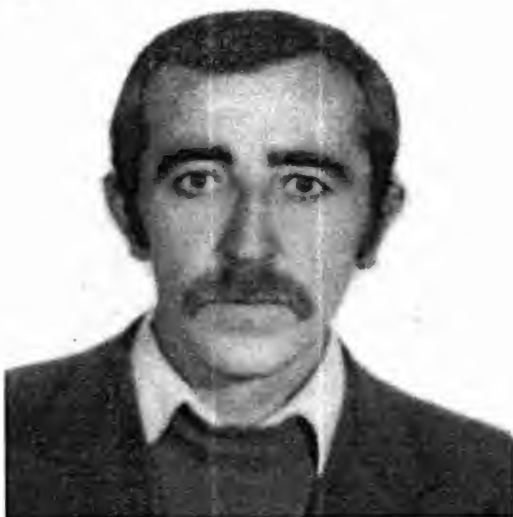
ريگايهك بو تيکووشان...

ريگايهك بو ئازادى

(۱۹۷۲ - ۱۹۷۹)

رئیسەر ئۆجه لان له دواى دمرچوونى له زیندانى ماماك

ههشان فوناد (عهلى حەيدىمر قەيتان)

په كهمين گروپى نەو تەفكەرە چۆن ئاوا دەبىت و كى له م گروپه سەرمتاييهدا شوین دەرگیت؟

ودكو گووتم سەرمتا سەرۆك ئاپۆ بهتەنیا، لەر ووی تیۆرییه وه هەندیک لیکۆلینه وه دهكات و به هەندیک ئەنجام دهكات. ههشالان "كهمال پیر" و "حهقی قەرار" دهناسیت، هەردوو ههشال له ئەنقەرە، له گهڕهکی "سامان بازارى" له گهڕ سەرۆکدا دەرژین. لهو گهڕهکهدا خانوو یهك به كرئ دگر و هەرسێکیان پیکه وه دهمیننه وه و دەرژین. بهلام هیشتا گروپیك یان تەفكەرێك لهئارادا نییه. سەرۆك زیاتر له رووی تیۆرییه وه قوولبوونه وهی خوێ بهردهوام دهكات، ئەو دەرئەنجامه ی بهدهستیدەخات دیداته ههشالان، "كهمال پیر" و "حهقی قەرار" یش هاوکاری سەرۆك دهكهن و ههشالیتی له گهڕدا دهكهن، خزمهتی دهكهن، بهتوانستی خوێان هاوکاری سەرۆك دهكهن، بۆ ئەوهی سەرۆك خهباتی تیۆری خوێ بهردو پێشهوه ببات. واته له رووی تیۆرییه وه هاوکارییهکی ئەوتوی سەرۆك ناکهن، بهلكو سەرۆك بهتەنیا خوێ بهردوامی بهو لیکۆلینه وهیه دهدهات.

ههشبوون پاشان لهگهڵ ئێمهدا بهردهوام نهبوون. نهگهر بهههلهدا نهچوویم وایزانم تهنیا ههفال "فوناد" لهنیو ئێمهدا ماوه.

سهرمتهای ئهم تهفگهره بهم گووته "گوردستان داگیرکراوه" دهستی بیکردوه. چونکه بۆ یهکهمین جار سهرۆک سهربهت به کوردستان چۆن و چی بیردهکاتهوه، لهگهڵ ههندیک کهسی دیکهی دهردهی خۆی باسی دهکات. وکو گووتیشم؛ به تهدهیریشهوه قسه دهکات و داخواج کاردانهومیهکیان دهبیته. بێگومان کاردانهوهی ئهوان باشه، خراب نییه.. واتا روانینیکی زۆریان نییه و ههموویان به سهرنجهوه گوێی لێدگرن. ههلهته شتیکی ئهوتۆش لهسهر کوردستان نازانن، ئیدی ئهو قسانه بلامانهوه و ههر لهو دهمینیهوه.

پاشان تا دههات سهرۆک هییدی هییدی بۆ ههر کهسیک که دهیانناسیت ئهو فیکره رووندهکاتهوه. سهرمهتا گروهبوون وها دهستیپدکات و پێشدهکهوێت.

ئایا مهتریال (سهرچاوه)ی ئهو گروپه له رووی فیکرییهوه بۆ نمونه پهتووک، به تایبهتی سهربهت به کورد و کوردستان چیبوون؟ وا دیاره ئهدهبیاتی مارکسیزم ئهوکاته زۆر بوو، بهلام سهربهت به کورد چ مهتریالیکتان ههبوو و پشستان به چ دهبهست؟

بێگومان زهممهتی ههره مهزنیش لهمهدا بوو، سهربهت به کوردان هیچ پهتووکیک نهبوو، سهرچاوه نهبوو. سهرۆک ئاپۆ لهههندیك پهتووکی کلاسیکی چهپدا له کێشه کورد تیگههشت، نهك وهك ئهوهی لهسهر کوردان ههندیك پهتووکی و مهتریال ههبووبن و ئهوانهی خویندبیتهوه و لهپێی ئهمهوه له کێشه کورد تیگههشتیته. لهناخافتنی پێشتریشدا گووتبووم؛ سهرۆک ئاپۆ دهبینیت که فیکری سۆسیالیزم کێشه کورد چارهسهر دهکات، ئیدی ههولیدا لهم روومهوه خۆی بههیز بکات. بهلام بهناوی سۆسیالیزمهوه زۆر چهمکی لهیهکدی جودا ههبوون، ئهوه دهبینیت که ئهو چهمکانه ههمووی هی سۆسیالیزم نییه، کهواته لهدهرهوهی ئهمانهدا سۆسیالیزمی راستهقییه

چييه؟ لهخودی سؤسياليزم له سؤسياليزم تېدهگات. بؤيه بهتهواوی پهرتووکه کلاسيکييهکانی سؤسياليزم بهبنهما ودرمگريټ، مارکسييهت بؤ خوی بهبنهما ودرمگريټ. نهو پهرتووکانه دمخوينټهوه.

پهرتووکي مانيفېستوی کؤمؤنيزم(۱) ههيه، لهو پهرتووکهدا پېشگووتنيك (پېشهکييهك) لهسر ئيتاليا ههيه. سرؤك نهو پهرتووکه و نهو پېشهکييه دمخوينټهوه، لهو پېشهکيهدا باس لهوه دمکريټ كه پارچهبوونی ئيتاليا چؤن دروست دمبېت و لهسر چ بنهمايهك نهو يهکيتيه دېتهدی، لهميانهی هؤی پارچهبوونی ئيتاليا پارچهبوونی کوردستان دمبېنېت و يهکيتی کوردستان چؤن دېتهدی، لهمهدا کهميك لهمهسهلهی کورد تېدهگات. لهلايهکی دېکهشهوه پهرتووکهکانی "لينين" ههيه، پهرتووکي مافي چارهی خؤنووسين، بزلفی نمتهموی له خؤرهلاتدا، نهو پهرتووکانه دمخوينټهوه. نهو پهرتووکانه باس لهمهسهلهی نمتهموی و مهسهلهی گهلان و گهلی بندمست و نهو ولاتانهی داگرکراون دمکات. که نهو پهرتووکانه دمخوينټهوه لهمهشدا همنديك له کيشهی کورد تېدهگات، تا دېت له مېژووی مرؤفايهتی تېدهگات، لهريی نهو مېژووشدا مېژووی تورکيا تېدهگات و مېژووی تورکيا دمخوينټهوه که چ مېژوويهکه، لهمهدا چهنده خوول دمبېتهوه نهومنده له کيشهی کوردپش تېدهگات. واتا نهك پهرتووک و ممتريال سهارمت به کورد ههبېت و بيخوينټهوه و شېبکاتهوه و تيببگات، ومها نييه.

بيگومان بهمشيويه تېگهيشتن له کيشهی کورد راسته زؤر زهحمته و هر کهس ناتوانيت بهمشيويه راست له کيشهی کورد تيببگات. واتا تؤ ههم راست له سؤسياليزم تيببگيت، چونکه بهناوی سؤسياليزمهوه زؤر چهمی جياواز همن و تېگهيشتن له راستينهی سؤسياليزم زؤر زهحمته، ههميش تؤ هيچ ممترياليکت سهارمت به کيشهی کورد لهبهردمستدا نييه همتا بتوانيت لهراستينهی کورد تيببگيت. بيگومان نهمه زؤر دزواره و هرکهس ناتوانيت نهوه بکات. ئیدی سرؤك ئاپؤ لهبهر نهوهی لهريی پهرتووکه کلاسيکييهکانی سؤسياليزمهوه کهميك له راستينهی سؤسياليزم تېگهيشت، مېژووی بهبنچينه ودرگرت، لهبهر نهوهی قورسايی خوی خسته سر مېژوو، نهوا له مېژووی مرؤفايهتیش تېگهيشت. چونکه مېژوو دمبېته دايکی ههموو زانستهکانی دېکه.

ئەگەر تۆ باش لە میژوو تیگەیشیت ئەوا تۆ دەتوانیت لەهەموو زانستەکانی دیکەش تیگەیت. ئیدی لیژدا لەبەر ئەوەی چەمکی میژوویی و لیكۆلینەوێ میژوویی لەلای سەرۆك ئاپۆ بەهێزە، بۆیە لە كێشە كورد تیگەیشیت و خستیه‌روو. ئەمەى زۆر بە زەحمەتى و بە رەنجیكى مەزن ئەنجام دا.

وابزانم ئەو كاتەى تۆ سەرۆك و هەفالان "حەقى قەرار" و "كەمال پیر" دەناسیت هیشتا گروپ تەواو دروست نەبوو...

بانه‌خانه‌ى كۆلیژى زانسته‌ى سیاسیه‌كان - زانكۆى نەنقەرە

كاتێك من تەفلى ئەو گروپه‌ بووم و هەرسێکیانم ناسی، هیشتا گروپیك دروست نەبوو، بەناوێ گروپیكەوێ تەفگه‌ریك له‌ئارادا نەبوو. تەنیا هەندێك كەس هەبوون له‌یه‌كتر نزیک ببوونەو، بەلام ئەو كەسانه‌ له‌سەر بنه‌مای تەفگه‌ریك خۆیان به‌ریكخستن نەكردبوو، بۆیه‌ تا سالی (١٩٧٣) هیچ گروپیك له‌ئارادا نەبوو. من له‌و ماوه‌یه‌دا به‌شدارى ئەو تەفگه‌ره‌ بووم. كاتێك من به‌شدار بووم وەكو گووتم؛ گروپیكى ئایدیۆلۆژی له‌ئارادا نەبوو، تەنانه‌ت گروپیكى سیاسیش نەبوو، به‌لكو هەندێك هەفال هەن و باوهریان

بەپەگەندی هەیه و وەك گروپیکی زۆر بچووکی شەش حەوت كەسی دەبوون، گفتوگۆیەك لەنیوانیاندا هەبوو، بەلام خۆی لە گروپیکی سیاسی یان رێكخستنی بەرجەستە نەدەكرد. پاشان هیڤی هیڤی گروپ دروست بوو و پێشكەوت و بوو گروپیکی ئایدیۆلۆژی. ئەم گروپ خەباتی ئایدیۆلۆژی پێشخست، ئەو خەباتە ی قوولكردەوه. لەناكامدا خۆی ناساند و بناخەیهکی بۆخۆی دروستكرد، شەپکی ئایدیۆلۆژی بەرپۆمبەرد، زۆر ئایدیۆلۆژیای دیکە ی شکست پێهێنا و خۆی سەرخیست، لەسەر ئەو بنەمایە هیڤی هیڤی تەڤگەرەكە گەشە ی کرد.

تۆ چۆن و كە ی بەشداری ئەو گروپە بوویت؟ لەرێی كۆه سەرۆكتان

ناسی؟

رێبەر ئۆجەلان لەگەڵ هەڤال جەمیل بايكد

هه‌فان جومعه (جه ميل بايك) له تافى لاويدا

من له نه‌نقهره له كۆليزى "زمان، ميژوو، جوگرافيا" له زانكۆى نه‌نقهره دمخويند، له‌به‌شى زمان و نه‌ده‌بىاتى توركى بووم، له‌وى له‌نيوان ئيمه‌ى خوينا‌ده‌فان و فاشيستە توركه‌كان به‌رده‌وام شه‌ر و پيكدادان د‌ه‌رده‌كه‌وتن. له‌و شه‌رانه‌دا من و هه‌فال "كه‌مال پير" يه‌كه‌يمان ناسى، نه‌ويش شۆرشگير بوو، منيش شۆرشگير بووم، به‌مشيوديه يه‌كه‌يمان ناسى، به‌ر له‌و پيكداپژانه يه‌كه‌رمان نه‌ده‌ناسى، ئيدى له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مايه بووينه هه‌فالى يه‌كه‌ر. واتا هه‌فالىتييه‌كى شۆرشگيرانه و گشتگير دروست بوو. چونكه تا نه‌وكاته‌ش له شۆرشگيرپيتى خۇمدا نه‌ندامى هيچ ته‌فكه‌ريك نه‌بووم، وه‌كو گه‌نجيك شۆرشگيريم بۆخۆم به‌بنه‌ما و‌ه‌رده‌گرت. به‌لام كامه ته‌فكه‌ر باشه؟ من نه‌وهم ده‌ستنيشان نه‌كردبوو، له‌هيچ ته‌فكه‌ريكدا شوينگير نه‌بووم و په‌يوه‌نديم له‌گه‌ل هه‌موو ته‌فكه‌ره‌كان هه‌بوو، هه‌فالىتي من و "كه‌مال" يش هه‌فالىتييه‌كى به‌و شيوديه بوو.

پاشان کاتیک که متمانه و باومړی به من پهیدا بوو، به سمرۆک ټاپو و به نهوانیشی کووتبوو، وادیاره نهوانیش به ههفال "کهمال" یان کووتبوو: "تۆ دمتوانیت بیهینیتهمه مال" رۆژنیک ههفال "کهمال" به منی گووت: "ههمنیک ههفال هه، تۆ دهخوازیت نهو ههفالانه بناسیت؟ ههفالی منن و باشن و نهوانیش کوردن" چونکه من پیم کووتبوو: "من کوردم" منیش گووتم: "به لای دهخوازم بیانناسم" ئیدی منی لهگهڵ خۆیدا برده نه. "ی سمرۆک و نهوانی تیدا دهمانهوه. بهمشیمیه نهوانم ناسی. واتا ههفال "کهمال پیر" منی به سمرۆک ټاپو و نهوان ناساند. کاتیک که جوومه نهو مالهیان سمرۆک ټاپو لهمال نهوو، ههفال "حهقی قهرار" لهمال بوو، لهگهڵ برای ههفال "حهقی" باقی" و "ئیراهیم خۆجه (ئیراهیم ئایدن)" خه لکی دیرسیم بوو، "قهیمی پهلماز" ههبوو خه لکی دمریای رمش بوو، ههموویان له مالهکیدا دهمانهوه. ههر نهوان ههبوون، کهسی تر نهوو. پاشان سمرۆک هاتهوه، دوی نهوهی خواردنمان خوارد ههفال "کهمال پیر" گووتی: "نهوه نهو ههفالهمیه که بۆتانه باسکرد" سمرۆک سهبارمت به کوردان و کوردستان له منی پرسى، تا نهوگاتهش چه مکی من لهم روومه و مکو چه مکی چهپی تورک بوو، من دهمگووت: "که نیمه شۆرمان بهرپاکرد و سۆسیالیزم بهدیيات ههموو کیشمکان چارسمه دهمین، نهوگاته کیشی کوردیش چارسمه دهمیت" نزیکبوونهوهی منیش وهابوو، بینیم سمرۆک پیندهکمنیت، پاشان دهستی بهقهسه کرد، نزیکهی چوار - پینچ کاتزمیر بهردموام بوو. ئیدی سهری من تیکه ل و پیکه ل بوو، نهو شتانهی که من هیچ نهمدهزانى و نه م بیستبوو باسی لیه کرد. ئیدی شهو درهنگ کهوت، پپووستبوو بگهراپماپهوه زانکۆ. چونکه لهسهر حیسابی دهولت دمخویند، نهو شوینهی من بوی بجووماپه فاشیست زۆر بوون، ههفالان گووتیان: "مهرو، مهترسیداره" ئیدی منیش نهرویشتمهوه و شهو لهلایان مامهوه. بهیانى گهراپماپهوه شوینی خۆم و لهویشهوه جوومهوه کۆلیژ.

بیگومان بهیانى ههفال "کهمال پیر" هاتهوه و پهکترمان بینى و لای پرسیم: "چۆن بوو؟" منیش ههروا گاته م کرد و گووتم: "باش نهوو" بینیم ههفال "کهمال" زۆر عاجز بوو، که بینیم زۆر عاجز بووه، گووتم: "نا نا زۆر باش بوو". نهوگاته گووتی: "منیش ههروا مهزندهم دمکرد" زۆر بهمه دلخۆش بوو. ئیدی پهیهونهنیم

بەمشېۋىيە دروست بوو. ئىدى دواى ئەو ئاخافتىنەى سەرۆك لەگەل ئەو ھەقالانەدا كەوتمە نېو جموجۆلەودە.

چ يۆتۆپيايەك لە ھزر و خەيالى سەرۆك و ھەقالانى سەرمتاي گروپى ئايدىلۆلۆزىدا ھەبوو؟ كە ھىشتا نەبۆتە پارتىيەك و رېكخستنتان نىيە، بەلام گروپېك خويىندەفانن، خاومەن چ يۆتۆپيايەك بوون؟

شەھىد ھەقى قەرار لەسەر دىوار نووسىيويەتى "بېرووخى داگىركارى"

سەرمتا ئىمە خاومەن زانابوونىكى بەھىز نەبووين، ئەزموونىكى ئەوتۆمان نەبوو، توانستى ماددىمان نەبوو... چىمان ھەبوو؟ لەھەقالىتىدا باودرېمان بەيەكتر دەکرد، ھەمىش باودرېيەكى پېر مەزن ھەبوو. واتا كاتىك ھەقالىك شتىكى بگوتبايە، يەكسەر باودرېمان پېيدەکرد و ھىچ گەتوگۇمان لەسەرى نەدەکرد، باودرې ھىندە بەھىز بوو لەنىوانماندا. چونكە لەژيان و پراكىتىكدا يەكترمان ناسىبوو. بۆيە دوورووى و درۆ و

ههڅه له تان و شتی ودها له نیولماندا نه بوو، وانا نریکبوونه ودهمان بۆ یه کتر به ته و اووی و له هه موو شتی کدا به کراو میی بوو، هیچ شتی کمان له یه کتر نه دهشارده وه. له بهر نه وه زور به یه کتر به باور بووین، له سهر هه موو شتی ک به ناشکرا له گهډ یه کتر قسه مان ده کرد، هیچ شتی کمان نه بوو له یه کتری بشاری نه وه، نیمه جیمان هه بووایه چ باش چ خراب به ناشکرا قسه مان له سهری ده کرد و هیچمان نه دهشارده وه و پیویستی مان به شار دنه وهی هیچ شتی ک نه ده ده مان گووت: " پیویسته هه موو شتی ک هه موو هه فالان بیرانن. چونکه هه فالیتی نه مهی ده خواست."

له لایه کی دیکه شه وه؛ نه وه هه فالانه کی هه اتبوونه لای یه کتر هه موویان له جینیکی هه زار وه هه اتبوون، گوندنشین بوون، له گونده هه زار هه کانه وه هه اتبوون. راسته هه موومان له زانکو ده مان خویند، به لام هه مووشمان مندالی خیزانه هه زار هه کمان بووین. هه لبه ته توانستی خیزانه کانی نیمه ش زیده نه بوو که نیمه بخه نه بهر خویندن، بۆیه له سهر بودجه ی ده ولت ده مان خویند، یان به قهرز کردن له ده ولت ده مان خویند، ته نانه ت نه مه ش به شی نیمه ی نه ده کرد. بۆیه بۆخوشمان هه ندیک کارمان ده کرد. ئیدی ههر کاریک هه بووایه، کریکاری و حه مالی مان ده کرد و به مه ش هه ندیک پاره مان به ده ست ده هی نا. نیمه به و شیویه ئیداره مان ده کرد و ده زیان و ده مان خویند. چونکه توانستی خیزانه کانی نیمه زور که م بوو، له بهر نه وهی هه موو هه فالان له جینیکی هه زار و گوندی بوون، نه مه ش له گهډ خویدا له یه ک نریکبوونه وه یه کی زور به هیزی ده نا فراند. له یه کتر تیگه یشتن، ریز له یه کتر گرتن، به یه کتر باور کردن، هه موو شتی ک به یه که وه ژیا نی ده نا فراند.

بۆ هه موونه؛ ژیا نی نیمه ژیا نیکی کۆمین (ههره وه زی بوو. وانا ههر جیه کمان هه بووایه ده مان دایه کۆمین و هه فالیک له سهری راده وه ستا، ههر جیه کمان هه بووایه ته سلیمی نه ومان ده کرد، نه ویش له نیولماندا پیدایه یستی به کانی نیمه ی پیکه ده هی نا، وانا که سه مان به ته نیا شتی کمان نه بوو، ژیا نیکی شه خسی مان نه بوو، توانستیکی شه خسی مان نه بوو، ههر جیه کمان هه بووایه، بۆ هه موو هه فالان بوو. ته نانه ت جلویه مرگه کانی ش هی هه موومان بوو. بۆ هه موونه؛ پالتویه کمان هه بوو، کامه هه فالان بجووبایه دهره وه نه وه له بهر خوی ده کرد. چونکه ههر هه فالیک پالتویه کی خوی نه بوو، کی ده جووه دهره وه

پیشدەخست. ئىمە زياتر شتى ئامادەكراو و پاڭكراومان لە سەرۆك وەردەگرت، لىكۆلىنەووەگرت و بەرمىنجى خۆمان خۆمان پەرورەدە بەگەين، شتىكى وەها كەم بوو. زياتر سەرۆك ئىمە پەرورەدە دەگرت، ئەو سەرۆك بە ئىمە دىدا و وەرماندەگرت و لەنىو كەسانى دىكەدا بلامان دەگرتەو. بۆ ئەو سەرۆك هەڤال بۆ خۆمان قازانچ بەگەين. ئەو ئىمە دەمانگرت زياتر ئەو بوو، شانەشانى ئەو شەنگە خۆمان پەرورەدە دەگرت، پەرتووگەمان دەخویندەو، بەلام بەشىویمەكى سىستەماتىك نەبوو. بەلام سەرۆك پەر بە سىستەم و بەرپىكۆپىكى دەخویندەو. ئىمە هەم دەجووینە زانكۆ و وانەكانەو هەمىش كارى دىكەمان دەگرت. بۆيە كات و توانستى ئەو دەمان نەبوو پەرتووگە بخوینىنەو و لەرووى ئايدىلۆزىيەو خۆمان قوولبەگەينەو. بۆيە ئىمە زياتر لە سەرۆگەمان وەردەگرت. بەمە خۆمان پەرورەدە دەگرت. لەگەل ئەو شەنگە دەرفەتمەن دەبوو خۆمان پەرورەدە دەگرت. لەناو ئەو كەسانە كە باوهرپەمان پىيان دەگرت ئەو فىكرمەمان بلامان دەگرتەو. ئىمە وەها كارمان دەگرت.

بەكورتى ھەقائىتىيەكى پتەو و تۆكمە لەنىۋانماندا ھەبوو، رىز و باومرپىيەكى زۆر مەزن ھەبوو، ھەرشىك كە شايستەى خۇمان نەدمبىنى شايستەى ھەقائى خۇشمان نەدمبىنى، ھەرچىيەكمان شايستەى خۇمان بىبىنبايە شايستەى ھەقائى خۇشمان دەمبىنى، ئەۋەى لە ئىمەدا بىنچىنەبوو ئىمە بەيەكلىمان باومر دەگرد و رىزى يەكترمان دەگرت و بەدروستى لەمەك نرىك دەبووینەۋە. ھەرۋەھا باومرپىيەكى مەزنىشمان بە سەرۆك و فىكرى سەرۆك ھەبوو، ھەر ئەۋەمان ھەبوو، ھىچ شىكى دىكەمان نەبوو، ژيانىكى شەخسىمان نەبوو، ژيانى ئىمە بەتەۋاۋى بۇ يەكتر بوو، ئىمەكەنمان بۇ يەكتر بوو، ئىمە بەمشىۋەيە دەژياين. ھەر لەو كاتەۋە خۇمان لەخودى خۇمان دەرختىبوو. ئەمەش بە سەرۆك ھاتەدى. ئىمە ژيانى سەرۆكمان بىنى كە چۆن دەژى، ئىمەش ئەو ژيانەمان بەبىنچىنە ۋەرگرت. لەژيانى سەرۆكدا ژيانىكى شەخسى نەبوو، بۆيە ئىمەش ژيانىكى شەخسىمان نەدايە بېش خۇمان. ئەمە ھەر لەسەرەتاۋە ۋاىكرد ئىمە لە ئىمە دەرېخات. بۆيە ھىچ كاتىك ژيانىكى شەخسى بۇ ئىمە دروست نەبوو، ئىدى ئەمە بوۋە برەنسىيەك لەنىۋ ئەم تەفكەرەدا، بوۋە ھىزىك لەنىۋ تەفكەرەدا. ۋاتا مىلتانىتى ئەم

تهفگهره لهسهر ئهو بنه مايه پيشكهوت؛ لهسهر دروستبوون و پهيوهستبوون و باومړي پيشكهوت.

بيگومان لهو كاته دا به قورسي له كيښه كورد تينه گه يشتين، نه ماندمزاني كه كيښه يه كي هينده گران و هينده مه ترسيداړه. نيمه ودها تينه ده گه يشتين، به لكو ودهك هر كيښه يه كي ديكه ده مانبيني. دواتر نيمه لهوه تيگه يشتين كه كيښه كه زور گران و مه ترسيداړه. نيمه كه لهوه تيگه يشتين كه زور مه ترسيداړ و گران؟ كاتيك كه گروپ دروست بوو و برپارمان دا له نه نقهره وه بچينه كوردستان و له كوردستان پهره به تيكوشان بدمين، نهو كاته له نيو نيمه دا همنديك كهس گووتيان: "نهمه زور مه ترسيداړه، نهمه مردنه، پيوسته نيمه نه چينه كوردستان، نيمه ش ودهك هر ريكخراو و تهفگه ريكي ديكه با هر له نه نقهره دا بمينينه وه، نهوان چي دمكه با نيمه ش وابكهين" نهوكاته له مه ترسي نهو كيښه يه تيگه يشتين. تا نهو كاته نيمه تينه گه يشتبووين كه به راستي كيښه يه كي پر مه ترسيداړه، تو نه گهر دهست بهاويزي ته نهو كيښه يه نهوا دهبيت روحي خوت بخه يته نيو چنگته وه.

نيمه لهوه تينه گه يشتبووين، دواي برپاري گه رانه وه مان له نه نقهره وه بو كوردستان ليي تيگه يشتين. چونكه زور كهس ترسان و دهستبرداري تيكوشان بوون. وانا نهو كه سانه ي باومړيان به پيشكهوتن و سهركهوتن نه بوو، تهنيا مردنيان دهاته به رچاو. بويه هيچ ههنگاو كيان نه ده هاوشت. نهوكاته تيگه يشتين نهو مه سهله يه مه سهله يه كي پرگران و خه ترناكه، نهودي كهوته نيو نهو مه سهله يه وه دهبيت به گويزه ي نهوه هه لسوكهوت بكات.

نيدي نه تهفگهره هر لهسهر متايه وه چنده پيشكهوت و چنده گورانكاري دهنافرينييت و چنده مهزن دهبيت يوتوپايه كي وهامان نه بوو. نهودي هه مان بوو نهمه بوو: "مادام هر كهس بو گهل و ولا تي خوي خه بات دمكات، نيمه ش گهل و ولا تيكمان هيه و پارچه پارچه و ژيردهست بووه، پيوسته نيمه ش خه بات بكهين و ولاتمان ولا تيكي بندهسته و پارچه پارچه بووه، پيوسته خاونداري له ولات و گهلي خومان بكهين" تيروانينمان بهو شيويه بوو. تو بلتي بتوانين خاونداري لهمه بكهين يان نا؟ زيده بيرمان ليي نه ده كرده وه، نهمه پاشان به ديها ت.

نېوه بهرلهوهی بگهړېنهوه کوردستان له نهنقهره گروپېکې بچووک
 بوون، باستان لهو پهيوهندييه ههفالييتيهش کرد که لهنيوانتاندا
 ههبوو، تا نهوکاته لهرووی سياسييهوه بيرکردنهوميهکی سياسي يان
 راستر بلتين چالاکی سياسيتان ههبوو؟ لهبهرامبهرتاندا هيچ هيزيک
 ههبوو لهدژتاندا چالاکی بنويښت؟

بيگومان بهرلهوهی بچينه کوردستان له نهنقهره چالاکيمان ههبوو. چالاکييهکانمان
 يهکهميان: لهنيو خوښدکاراندا بوو له خوښدنگا و زانکودا، نهو کاته فاشيستی تورک
 ههبوون، لهنيوان فاشيستهکان لهلايهک و هيزه چېپ و ديموگراتيخوازگاندا شهر
 ههبوو، شهرهکانيش دژواربوون، فاشيستهکان دميانخواست لهههموو خوښدنگاکاندا
 بالادستي خوښان بسهپيښن و نههپلن شوړشگير و ديموگراتيخوازگان بچنه
 خوښدنگاکانهوه، شوړشگيرمکانيش بهرگريان دمکرد. نيدی شهر و پيکدادان دروست
 دمبوون و دمستبهسهرداگرتن روويدهدا. کي بکهوتبايه خوښدنگايهکهوه نهيددهيشت
 نهوهی دیکه بکهويته نهو خوښدنگايهوه، واتا زور توندوتيز بوو، بويه چالاکييهکانی
 نيمهش لهدزی فاشيستهکان لهخوښدنگاکاندا بوو. بيگومان لهناو ههموو تهفگهره
 چېپروهکان و تهفگهره کوردييهکانيشدا بهمشيوميه ناسراين. واتا نيمه لهناو تهفگهری
 چېپهکاندا لهدزی فاشيستهکان شوښمان گرت، لهدزی فاشيستهکان له ههموو شوښيک
 شهرمان کرد. ههميش له پيشهوه شهرمان کرد، نههمه هم نيمه ناساند و ههميش
 بيروباومرپيهکی بههيزی بؤ نيمه ئافراندا. بؤ نمونه؛ ههموويان ريزی نيمهيان دمگرت.
 بوجی؟ چونکه نيمه لهدزی فاشيستهکان له پيشی پيشهوه رادوموستاين، نيمهيان به
 هيزيکی مهن دمبيني بؤ خوښان.

شانبهشانی نههمه له نهنقهره له گهړهکی "ئاين پاشا، تووزلوچاير و ماماك" دا
 چالاکيمان دمکرد. لهو گهړهکاندا زياتر کورد همن، زوربهشيان کوردی عهلهوين،
 فاشيستهکان دميانخواست لهو گهړهکاندا ريکخستنی خوښان دروست بکهن و کوردان

بترسین و بیکاریگهریان بکهن، ههولتیکی بهمجۆرهیان دما. نیمهش لهو گهړهکانده له دزی فاشیستهکان تیکۆشاین و خهباتمان کرد و شهرمان کرد. زیاتریش نهو تیکۆشانه له ژیر سهروکایه تی ههفال "که مال پیر" دا به پړومه چوو. لهو گهړهکانده ههمنیک گهنجی ناسیوو، ریکخستبوون. بهو گهنجانه له دزی فاشیستهکان خهبات و چالاکي دهکرد و هه موو نهو گهړهکانه یان له فاشیستهکان خاوین کردهوه. نهو گهړهکانه کهوتنه ژیر کۆنترۆلی نیمه، واتا لایهمنیکی چالاکیه کانهان نه مه بوو.

لایهمنیکی تریش له چالاکیه کهمان له دوی کودهتای سهربازی ئاداری سالی (۱۹۷۸) دا سهربازمهکان له هه موو جیگهیه کدا بالادهستی فاشیستهکانیان سهپاندبوو. نیت ههولئ نهوهمان ددها که چۆن بالادهستی نهوان بشکینین و بالادهستی شوړشگیر و چهپهکان بسهپنین. لهه رووهوه کار و خهباتمان دهکرد. لهناو چهپی تورکیشدا ههنديکیان دهیانخواست نه مه خراب بهکار بهینن، چهپی سهرهکی و تهفگهره سهرهکیهکان زمهریان بهرکهوتبوو و دهستگیرکراوون و لهسیداره درابوون، شههیدبوون، بهمهش بۆشاییهک هاتبووو ئاراهه. ههنديکیش فیلبازیان دهکرد و دهیانخواست نهو بۆشاییه بۆخویان پربکه نهوه. زووتر دهستیان هاویشتبووو نیو گهنجانهوه. چونکه گهنجان بی ریکخستن مابوونهوه، کهسانی نیو تهفگهرهکانی دیکه هه موویان دهستگیرکراوون و شههیدبوون و لهسیداره درابوون، نهوهی مابووهوش له زیندانهکاندا بوون. نهوانه لهو بۆشاییهدا سوودیان و مرگرت و دهستیان خستبووه نیو گهنجانهوه و ریکخستنیان پشخستبوو، لهه رووهشوه ههنديک کارمان کرد؛ یهکهه: بۆنهوهی هه موو بزافهکانی لاوانی چهپگر له ژیر کۆنترۆلی کهسانی دیکه دا نه بیت، ههولماندا تا نهو گهنجانه له ژیر کاریگهری نهوانه دهربخهین و له نیو ریکخستنی نهواندا دهریکهون. بۆ نهوهی تهفگهرهکانی گهنج و چهپ کۆببنهوه و ببنه هیزیک و بتوانن له دزی فاشیستهکاندا رابوهستن و بالادهستی فاشیستهکان بشکینن.

بۆ نمونه؛ له کۆلیزی زانسته سیاسیهکاندا، نهو کۆمهلهیهی سهرباز و پۆلیسهکان دابوویان به فاشیستهکان، سهروک ئاپۆ کار و خهباتی دهکرد بۆنهوهی نهو کۆمهلهیه له دهست فاشیستهکان دهریکهویت و بکهوئته دهست چهپی تورکیا و لهمهشدا به نهجامیش گهیشته، له دهست فاشیستهکانی دهرخست و تهسلیمی چهپی تورکیای

کردموه. ههروهه له دژى له سیداره دانى "دمنیز گهزمیش" و هاوړپکاني و شههیدبوونى "ماهير چایان" و هاوړپکاني سهرؤك له كؤلیزى زانسته سیاسیه كاندا چالاكى بايكؤتكردى پیښخست. بهم هویه وه كهوته زیندانه وه، پاشان نازاد بوو. ههروهه بؤ نه وهى لاوانى چهپ و دیموكرات هه موویان له ژیر چهترى ریكخستنیکدا كؤبكاتوه و ببیته هیژك تاكو بتوانن له دژى فاشیسته كان له خویندنگاكاندا رابووستن "كؤمه لهی خویندكارانى خویندنى بالای شؤړشگړې له ئه نقه ره (ADYÖD)" دامه زرا، له ویډا ئیمه كار و خه باتمان دمكرد، له نه نجامى نه و كاردا سهرؤك بووه سهرؤكى نه ینى (ADYÖD). چونكه له رووى فهرمییه وه بهرپوښه رایه تییه كه هه بوو، ئیمه نه و بهرپوښه رایه تییه مان فراوان كرد تاكو هه موو لاوانى تیدا كؤبكه پنه وه. ئیمه نه و دمان نه نجامدا و بووه هیژك مهن. له سهر نه و بنه مایه پرپاگه نده و ریكخسته بوونى كى به هیژ له زانكؤدا دهستیپكرد، زؤر بهشى زانكؤمان له ژیر كاریگه رى فاشیسته كان دهرخست، ئیدى شؤړشگړېان بالادست بوون.

له لایه نى كى ديكه شه وه؛ هه ولمان دده كه چؤن بتوانن چهپى تورك و ته نانه ت لایه نه كوردییه كانیش بخه پنه سهر رى راست و له ژیر كاریگه رى كه مالیزم و شؤفینیزم و میالیگه رى سهرمتایى دهریان بخه پنه. بؤچى ته فكه ره چه پره وه كان و كوردییه كان له كودمنا سهر بازیه كان زمبریان بهر كه وهت؟ هؤكارى نه م زمبرخواردنه چیبوو؟ هه له و كه موكوپى له مه دا چیبوو؟ ههروهه بؤ نه وهى نه مه دووباره نه ببیته وه پئویسته چى بكریت؟ كیشه كه چؤنه؟ له سهر نه و مه سه لانه گفتوگؤمان دمكرد و دهمانخواست نه وانه له و مه سه لانه تیپگه پنه نین و نه وانه رابكیشینه سهر راسته پى تىكؤشان. ئیدى كاریكى به مشیویه شمان نه نجام دده...

به بهرپاښوونى كودمناى (۱۱)ى نادارى (۱۹۷۱) گروپه چه په كانى وهك گروپى "ماهير چایان" و گروپى "دمنیز گهزمیش" ته سفیه ده كړېن. لیږمدا كودمنايه كه به گشتى و ته سفیه بوونى نه و دوو گروپه به تایبه تى چ كاریگه رییه كى له سهر گروپه كه ی ئیوه هه بوو؟

رېڤيوانی جه ماومری بزاقه چەپ و شوڤشکیریه کان

هه‌لبه‌ته سه‌رۆك زیاتر بزاقه‌كانی پارتی - به‌رمیی - رزگاری گه‌لی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) به‌رێبه‌رایه‌تی "ماهیر چایان" (۱) و ئهرته‌شی رزگاری گه‌لی تورکیا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) به‌رێبه‌رایه‌تی "ده‌نیز گه‌زمیش" (۲) و ئهرته‌شی رزگاربخوازی کرێکاران و جووتیارانی شوڤشکیرێ تورکیا (TİKKO) به‌رێبه‌رایه‌تی " ئیبراهیم کایپاک کایا"ی (۳) له‌هه‌موو گروپه‌کانی دیکه‌ی چەپ با‌ش‌تر ده‌بینی. چونکه ئه‌و کاته زۆر گروپ و بزاقی دیکه‌ی چەپ هه‌بوون، زی‌ده‌تریش خۆی نزیکێ بزاقه‌که‌ی "ماهیر چایان" ده‌بینیت، نه‌ك به‌ته‌واوی ئه‌وانه به‌بنه‌ما و ده‌رگهریت، به‌لام له‌هه‌ندێك رووده‌ هه‌واداری خۆی بۆیان هه‌یه، له‌هه‌ندێك شتدا خۆی نزیکێ ئه‌وان ده‌بینیت. چونکه هه‌یج کاتێك نه‌بووده ئه‌ندامی ئه‌و بزاقه، ده‌خوازیت له‌و سێ بزاقه و هه‌موو بزاقه چەپ‌گه‌ره‌كانی تریش با‌ش‌تر تی‌بگات. میژووی بزاقی چەپ میژووییه‌کی چۆنه؟ چۆن سه‌ریه‌له‌داوه؟ چی کردووه؟ چۆن زه‌بری به‌رکه‌وتووه؟ له‌چیدا زه‌بری خواردووه؟ له‌سه‌ر ئه‌و مه‌سه‌لانه به‌ قوولی راوه‌سته‌ی کردبوو و ئه‌وه‌ی بێنێبوو که ده‌زگای ئیستخباراتی تورک (میت MIT) زۆر به‌هه‌یزه، میتی تورک ده‌که‌ویته ئیو بزاقه‌کانه‌وه؛ یان ئه‌و بزاقانه به‌ته‌واوته‌ی ده‌خاته ژێر کۆنترۆلی خۆیه‌وه و

پووجیان دمکاتهوه و کۆتایان پى دههینیت، یان نهگەر نهتوانیت بیانخاته ژیر کۆنترۆلی خوڤهوه نهوا پارچه پارچه یان دمکات. بهمهش بیکاریگهریان دمکات و بزافهکان بهگژ یهگتردا دمکات و شهرى یهکتریان پیدمکات. بهمشوویه بیکاریگهریان دمکات. واتا بزافى چهپی تورک هیج کاتیک نهیتوانیوه پیلانهکانی میت پووجهل بکاتهوه و لهنیو گهمارۆ و کۆنترۆلی میت (MIT) دا دهرنهگهوتوووه. بۆیه ههمیشه زهبرى بهرگهوتوووه. نهمه خالیکی زۆر گرنگه. سهروک چۆن بتوانیت نهو تهفگهری پشیدمخات نهکهویته نیو نهو رهوشهوه و نهو ههلهیهوه. واتا چۆن میت (MIT) نهتوانیت کۆنترۆل لهسهر تهفگهرهکه دروست بکات؟ چی بکات بۆ نهوهی نهمه روونهات؟ بۆچی بزاف و تهفگهرهکانی دیکه دمکونه ژیر کۆنترۆلی میتهوه؟ دهینیت هۆکارهکی تهرز و شیواز و بیرکردنهومیانه، ههم راما و بیرکردنهومیان هۆکاره، چونکه نهواو له کهمالیزم خۆی دانهرپوه، ههمیشه نهو تهرزی خهباتی پیدهکهن هۆکاری نهمهیه. کهواته پنیوسته ههم له راما و بیرکردنهوهی کهمالیزم خۆیان دابهرن، ههمیشه لهتهرزدا تهرزیکی نهوتۆ بهرپوه بهن بۆنهوهی تهفگهرهکه نهکهویته ژیر کۆنترۆلهوه. نهو تهرزی چهپی تورک پهپرهری دمکات چ تهرزیکه؟ تهنیا به کۆمهله و به رۆژنامه کار دهکهن، ههموویشی ناشکران، بۆیه میت (MIT) یهکسهر کۆنترۆلیان لهسهر دانهینیت. بۆیه پنیوسته تا تهفگهر دروست دهینیت و دهتوانیت لهسهر پپی خۆی رابوهستیت نهو تهرزه بهرپوه نهبریت. سهروک دهرنهجامیکی بهو شیومییهی دهرخستبوو. بۆیه تهفگهری نیمه بهم شیوه و تهرزه دهستی به خهبات نهکرد. واتا به دروستکردنی کۆمهله و دهرخستنی رۆژنامه دهستی پى نهکرد، بۆیه تا دهولت تیگهیشتنی تهواوی لهسهر تهفگهری نیمه دروست بوو، تهفگهرهکهمان مهسافهیهکی باشی وهرگرتبوو. واتا رهگی خۆی باش داکوتابوو و کرۆک و بناخهی خۆی تۆکهه کردبوو، پاشان که میت (MIT) خواستی کۆنترۆلی خۆی بکات، بهلام نهیتوانی.

نهمه لهلایهک، لهلایهکی دیکهشهوه سهروک ههمیشه بهرپزهوه لهو سى بزافانهی باسما کرد نزیکبووهوه. چونکه کاریگهری نهوان لهسهر نهو ههبوو. لهوان ههنیک شت تیگهیشتبوو، بۆیه ههمیشه خۆی قهرزازی نهو بزافانه دهینى. چونکه خۆی کهسیتییهکی چهپه و له تهفگهریکی چهپ دایه، لهبهرامبهر ههموو تهفگهریکی چهپ و

كهښتياپه كې چې پېښدا خوى به بهرپرسيار دوزانى، بهرپرسيارپټى خويشى هميشه پېكدههينا. كاتېك "دھنيز گهزميش" و هاوړپكانى لهسېداره دران و "ماهير چاپان" و هاوړپكانى شهيد بوون، بايكوتى سياسى پيشخست، بۇ نهوډى تهفگهري چېرېو كۆبكرپتهوه زور هيداكارى كرد و كهوته نيو ههولډانهوه. هميشه خوى بهرپرسيار بينى و نهو بهرپرسيارپټياپهښى پېكهينا.

بېگومان ليرده ههڅالپټى "حهقى قهرار" و "كهمال پير" يش رولى مهزنى خويان ههيه، لهبهرامبهر نهوډى كورد نين و كوردستانپيش نين و هر لهسهرمقاوه لهگهل سهرؤك ئاپوډا شوپنيان گرت، سهرؤك ئاپو بهردوام بههاپهكى مهزنى بهمهډا، له شهخسى نهو ههڅالانهډا بهردوام گهلې تورك و چېرې توركى بۇ خوى بهبنهډا وهرگرت و بهرپزوهه ههلسوكهوتى لهگهلپاندا دمكرد و خوى قهراربار بينى، ئيدى چې بكات تاوهكو نهو قهرزه بداتهوه؟ چېبكات نهو رپزگرتنه له پراكتيكيشدا پېكهښت، نهو پهكيتپيهى نيوان سهرؤك و "حهقى قهرار" و "كهمال پير" گوزارشتى له پهكيتى نيوان گهلې كورد و توركيش دمكرد، پهكيتپيهىك لهسهر بنهډاى ئيرادميهكى نازاد و ديموكرات ئاوابوو. ههلبته له چېمكى سهرؤك ئاپوډا نهو بهبنچينه ودرهگرت، واتا چون پهكيتى گهلان لهسهر بنهډاى ئيرادميهكى نازاد و ديموكرات ئاوا بكات؟ ئيدى نهو لهشهخسى "حهقى قهرار" و "كهمال پير" دا پېكهاتبوو، هميشه نهوډى بۇ خوى بهبناخه ودرهگرت، بهردوامپيش لههر ههلوهرچېكدا خواستى بهرپرسيارپټى خوى لهبهرامبهر گهلې توركيا و چېرې توركيا و هيزى نازادى و ديموكراتى توركيا پېك بهپنپټ. بويه خاونداريپټى له شهيدبوونى "ماهير چاپان" و نهوانى ديكه كرد، تهفگهري ئاپوچپټى كرده بهردوامى نهو تهفگهراڼه، مادام نهوان هپنده كاريان كرد و كهميك نهنجامپيشان بهدهست خستبوو، كاريگهريان لهسهر سهرؤك ئاپو ههبوو، بۇ نهوډى لهمهسهلهى كورد تپبگات و خاونداريپټى له گهلې كورد و كوردستان بكات، پيوسته سهرؤك ئاپوډا بهردوامى بهو تهفگهراڼه بدات، بهمشيوهيه خاونداريپټى لپكرد و بهرسفى دايهوه، نهو شهيدبوونانهى كرده هوكارى نهوډى تهفگهريكى نازادپخواز و ديموكراتپخواز له كوردستان پيشبخت.

نمگەر (PKK) له دایکبوو و به مشیومیه پیشکەوت ئەوا هۆکاریکی بۆ ئەمە دەگەرێتەوه. چونکه ئەو شەهیدبوونانەى کردە هۆکاریک تاكو تەفگەرى نازادى و دیموکراتى و سۆسیالیزم نەکوژێتەوه و لەناو نەچیت و لاواز نەبیت و بژیت، وەها بەرسفى دایەوه و بەرپرسیاریتى خۆى بەجێهێنا. بێگومان لەو شەهیدبوونانەش ئەنجامى لێوه هەلێنجا. واتا چى "دەنیز گەزمیش" و هەمفالاى بەرمو پەتى سێدارە برد؟ چى "ماهیر چاپان" و هاوڕێکانى بەرمو شەهیدبوون برد؟ باش لیکۆلێنەوهى لەسەر ئەم مەسەلانە کرد، لەمەوه ئەو دەرئەنجامەى دەرخواست کە بپۆیستە چارمنووسەکەى تەفگەرى ئاپۆچیتى وەکو چارمنووسى ئەو تەفگەرانه نەبیت. چونکه بە لەسێدارەدان و شەهیدبوونى ئەوان ئەو تەفگەرانهش تەسفیبوون و کاریگەرییەکی نەوتۆیان نەما، پارچە پارچە بوون، گەلێکیان نەمان و گەلێکیشیان کەوتنە ژێر کاریگەرى دەرئەتەوه، ئەو تەفگەرە هیندە مەزنانە لە گۆرێدا نەمان، ئیدى چى بکات تاكو رموشیکى بەو شیومیه بەسەر بزووتنەوهى ئاپۆچیتیشدا نەمەت؟ لەمەشدا ئەو وانەیهى لێهەلێنجا. لەسەر ئەو بنەمایە تەفگەرى ئاپۆچیتى پیشخست. ئەم تەفگەرەش کردە بەردەوامى ئەو تەفگەرانه، نوێنەرایەتى ئەو تەفگەرانهى لە گۆرمپانى کوردستان و لە نیو گەلى کورددا کرد و زیاندى.

ئەو چالاکییە پرۆتستۆییەى لەدژی لەسێدارەدانى دەنیز گەزمیش و هاوڕێکانى شەهیدبوونى "ماهیر چاپان" لەسالى (١٩٧٢) ئەنجام دەدریت، رۆلى سەرۆک ئاپۆ لەم چالاکییەدا چیه؟ وەك دەرئەتەوه بەهۆى ئەم چالاکییەوه دەستگیریش دەکړیت، زیندانیبوونى سەرۆک بۆ یەكەمین جار چ واتایەك دەهات و سەرۆک خۆى چ ئەنجامیکى لێوه دەرخواست؟

شهید نیراهیم کانیاک کایا

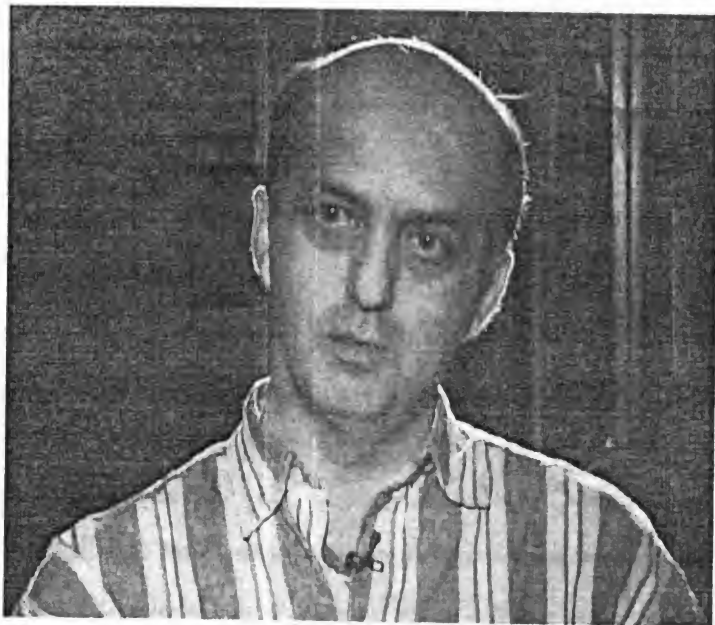
شهید ده‌نیز گه‌زمیش

شهید یوسف ئەسلان

شهید حوسین ئینان

دوغان فرتنه

لهو بایکۆتهی که له کۆلیژی زانسته سیاسیهکاندا ئه‌نجامدرا دوو کەس سەرکێشی ئەم چالاکیه ددەکن، یه‌کیان سەرۆک ئاپۆ بوو، ئەو دی تریشیان "دوغان فرتنه" بوو. "دوغان" گەنجی خەلکی ناوچهی "تراکیا" یه و هه‌قائیک "ماهی چایان" بوو، ئەمانه هەردووکیان ئەو بایکۆته پێشده‌خه‌ن و پێشه‌نگایه‌تی ئەو بایکۆته ددەکن، هەردووکیان دەستگیر دکرین. لەم چالاکیه‌دا رۆژی سەرۆک ئاپۆ سەرۆکیه‌تی کردنی ئەو چالاکیه‌یه. هەردووکیان نزیکه‌ی چه‌وت - تا هه‌شت مانگ له‌ زیندان "ماماک" ده‌ئاخه‌ری و دادگایی دکرین. پاشان له‌ ئەنجامی ئەو دادگاییه‌دا ئازاد دکرین. وابزانم باوکی "دوغان فرتنه" ژهنرا، ئەمەش له‌ ئازادکردنیاندا کاریگه‌ری خۆی هه‌یه. ئەگەر وا نه‌بایه ئەوکاته زه‌حمه‌ت بوو هەردووکیان ئازاد بکەن. ئەگەر "دوغان" به‌ربەدن و سەرۆک به‌ر نه‌دەن ئەوه‌ش نابێت. ناچار بوون هەردووکیان به‌ربەدن، به‌م هۆیه‌وه ئازادکران.

له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه تاوانی ئەوان تاوانیکی ئەوتۆ نه‌بوو که‌وا سزایه‌کی گرانیان به‌سه‌ردا جیبه‌جی بکەن، ئەگەر ته‌واو سزایان بدابانایه له‌وانه‌بوو بیانخستنايه‌ته چوارچێوه‌ی "تاوانی رێکخه‌ستی"، ئەوکاته چوار - پێنج ساڵ زیندان دکران. چونکه

ئەو كاتە سزاي رېكخستنبوون ھەر ئەومندە بوو، ومكو ئىستا نەبوو. بېگومان پاشان ئەو سزايەيان گران كرد و كرديانە پانزە - بيست سال. ئەو كاتە بەمشيۈمىيە نەبوو، لەبەر ئەودى تەنيا بايكۇتېش بوو، ھەروەھا لەبەر ئەودى باوكى "دۇغان ھرتنە" يش ژىنرال بوو، ناچار بوون ھەوت - ھەشت مانگيان زىندانىكردن، دواى داداگايىكردن ئازادىيان كردن، بەمشيۈمىيە ئازادبوون.

بېگومان سەرۆك ئاپۇيش خۇى دىگوت و لەم بارمىيەو نووسىنىشى ھەيە، لەوانەيە ئىوہ خوېندىتتەنەو دەلىت: "كاتىك لە زىنداندا بووم زۆر بىرم دەكردەو من چى بكم كە جارىكى دىكە نەكەومە زىندانەو، من چى بكم بۇ ئەودى ئەو تەفكەرەى كە دەستم پىيكرد چارنووسەكەى ومكو چارنووسى تەفكەرى "ماھر چاپان" و "دەمىز گەزمىش" نەبىت". واتا تەفكەرەكە زەبرى بەرنەكەوېت و بەردەوام بكات و بەنامانجى خۇى بكات. سەرۆك دەلىت: "من لەسەر ئەو مەسەلەيە زۆر بىرم كردهو" ھەروەھا دەلىت: "من لەگەل خۇمدا بىپارم دا كە جارىكى تر ھەرگىز نەكەومە زىندانەو و نەگىرېم و تەفكەرەكەمان نەكەوېتە ژېر كۆنترۆلەو و ھەرگىز زەبرى بەرنەكەوېت". ھەروەھا دەلىت: "لەسەر مەسەلەى كوردستان زۆر بىرم كردهو و تېيدا قوولبوومەو" بۇيە دەلىت: "لە بنچىنەدا من لە زىنداندا گەشتە ئەنجام و بىپارم دا بەناوى كورد و كوردستان تەفكەرەكە پېشبخەم" ھەروەھا دەلىت: "سوودى ئەم زىندانىبوونە ئەومبوو" ھەلبەتە دواى ئەودى لەزىندان دەرگەوت ھەنگاوى ئاواكردى ئەو تەفكەرەى ھاوېشت. سوودى ئەو زىندانىكردنەش ئەومبوو. ئەگەر ئەو بەرخۇدانىيەى لە زانكۆ پېشنەخستبايە و دەستگىرنەكرابايە و قوولبوونەومىەكى بەو شىۈمىيە نەزىبابايە، باش دووژمنى نەناسىبابە و ئەزموونى لەو ھەننەھىنجاىبابە لەوانەبوو تەفكەرى ئىمەش پېشنەكەوتبايە، ئەگەر پېشكەوتبايەش لەوانەبوو ومكو تەفكەرەكانى دىكەى بەسەر بەھاتبايە، چى بەسەر ئەو تەفكەرەنە ھات ھەمان شتىش بەسەر تەفكەرى ئىمەدا بەھاتبايە.

بۇ ھەقۇلانى ئەو كاتە ئەو دەسگىركردنە بە چ واتايەك دەھات؟

ئەو کاتە تەقگەر یان گروپ لەئارادا نییە و هیشتا سەرۆک بەتەنیا یە. بەگشتی وەکو کەسیتی یەکی چەپرەو هەلۆکەوت دەکات و هیچ گروپیەک لە دەوربەریدا نییە، تەنیا چەند هەفالیکی شەخسی لە زانکۆدا هەیە، و اتا هەفالیتی یەکی چەپایەتی (چەپرەویتی) هەیە.

دوای ئەوەی گروپ دروست دەبێت و هەندیک پێش دەکەوێت، هەلگری چ چەمکیکی فەلسەفی و سیاسی و ئایدیۆلۆژین و بە چ رەنگێک شیکردنەوێ مەسەلەکانیان دەکرد؟

که ناری چووبووک

بېگومان هەر له سهرمتاوه ومکو نه مړو له رووی هه لسه فی و ئایدیولؤزی و سیاسى و رېکخستنى و ژياندا قوولېونه ومیه کی زور له نارادا نه بوو. سهرمتا ومکو سهرؤکیش ده لیت: "من گووتم کوردستان داگیرکراوه، من نه ومدم دمستنیشان کرد". ده لیت: "نهمهش بؤ من دمستنیشان کردنیکی زور مه زن بوو" تهنانهت ده لیت: "له که ناری چووبووک، له گهل هه فالانم بؤ یه که مین جار روونم کردموه و باسم لیوهی کرد، من زور به زحمه تی و دژواری روونم کردموه، زور زهحمه تیم بینى" هه روها ده لیت: "بیر کردنه ومیه کی وها نه بوو که ته فگه ریکی جودا پېشبخه ین، سهرمتا بیر کردنه ومیه کی وها نه بوو، توانست و زه مینه یه کی وها زیده به هیژیش بؤ نه وه نه بوو. واتا به زانابوونیکی سنووردار گه پشته هه ندیک نه نجام، نه نجامی هه ره مه زنیش نه ومبوو که کوردستان ستانویه کی داگیرکراویتی هه یه، مادام داگیرکراوه پئیویسته مروف له دژی نه مه رابوه ستیت"، ده لیت: "ئیدی من بهم دوو وشه یه "کوردستان داگیرکراوه" دمستم پیکرد. بېگومان پاشان که نه و فیکرمیه ی خسته ناو نه و که سانه وه بینى که سه کان نه م فیکرمیه به سند ده که ن و له سهر نه م فیکرمیه دینه لای یه کتر. ئیتر نه م فیکرمیه ی قوولکردموه و به هیژتری کرد. به مەش له نه نقه ره سهرؤک له گهل هه فال "محهمه د

خهپری دوورموش"دا پهرتووکى میژووی داگیرکهرى (میژووی کۆلتونیالیزم)یان نامدمکرد، سهرۆک قسهی کرد و ههفال "محهمهد خهپری دوورموش"یش پییداجوووه و کردی به نامیلکهیهک و بلاوکرایهوه. له میژووی تهفگهرى ئیمهدا ئەم نامیلکهیه یهکهه نووسینی ئیمهیه، یهکهمین بهلگهیه تهفگهره و تا ئیستاش له نهرشیفی تهفگهردا پارێزراوه. ئەم نامیلکهیه دهبیته بناخهیه ههموو ئەو ههئسهنگاندن و شیکردنهوانهیه که پاشان دهکری. پهرتووکى مانیفیستۆ - رۆگای شۆرشى کوردستان لهسهر بنهمای ئەم ههئسهنگاندنه پێشخست. پاشان ههندیك پهرتووکى دیکهیه لهسهر ئەمه پێشخست و ئەم ههئسهنگاندنهیه فراوان کرد. واتا ئایدیۆلۆژیا و دهستنیشان کردنهکانی ئەم تهفگهره ههمووی لهم ناخافتهیه سهرۆکدا ههیه. لهو نامیلکهیهدا ئەوهی دهستنیشانى کردوو، ههمان ئەو دهستنیشانکردنهیه که ئیستا لهبهرگرینامهکانی ئەم دواپیهیدا ههیه. واتا ئەو دهستنیشانکردنهیه که له بهرگرینامهکهدا همن ههمان ئەو دهستنیشانکردنهیه که لهو نامیلکهیهدا دیاریکردوون. ئەو ههئسهنگاندنه بۆ ههموو ههئسهنگاندنهکانی دواتری ئەم تهفگهره بناخه و بنچینهیه. تا نهوکاته ئەو لیکۆلینهوه و لیگهپرانیهیه له رووی تیۆرییهوه ئەنجامی دابوو کردنی به تیۆری و ئایدیۆلۆژیاى ئەم تهفگهره. نهوکاته قسهی کرد و کرایه نووسین و لهسهر ههفالانیش بلاوکرایهوه، بۆ ئەوهی ههموو ههفالان پهروهردی لهسهر ببینن، تاوهکو روانین و فیکری ههموو ههفالان بکاته یهک. واتا بۆ ئەوهی یهکیتی ئایدیۆلۆژی له کادیردا بنافرینیت.

بیگومان پێش ئەوه سهرۆک ئاپۆ ههندیك جفینی کردبوو، بۆ نموونه؛ له نهقههره له "زووری بیناسازان" ی "کۆمهلهیه ئهندازیاران" سیمیناریکی سازکرد. ئەو کاته ههندیك له چهپی تورکی بۆ ئەم سیمیناره بانگهێشت کردبوو، ئەو لیکۆلینهوهیهی کردبووی و ئەو دهرئهنجامهیه بهدهستهیهتیا بوو لهو سیمینارهدا پێشکەشی کرد. تا ئەو کاته ئەنجامی لیکۆلینهوهکانی تهنیا دمیدا به گروپهکه، بهلام بۆ یهکهمین جار لهو سیمینارهدا ئەو فیکر و دهرئهنجامهیه دایه ههر کهس و بلاویکردهوه. ئەمه لهسالی (١٩٧٦)دابوو. ههروهها جفینی دیکهشی کرد، پاشان ئەو نووسینهیه کرده نامیلکه.

تایبتمه ندى سهرمكى كەسیتی نهو ههفالانهى نهو گروهى سهرمتا چى بوو و به چى دناسران؟ به تایبتهى ههفالان "حهقى قهرار" و "كهمال پير"؟ ههروهه له رووى پراكتيكيه وه تهفليبوونى نهوان بو مهزنگردنى گروه به چ رنگيك بوو؟

ههلبته رۆلى ههفالان "كهمال پير" و "حهقى قهرار" له چيپوون و پيشخستنى گروه كهدا خاوم رۆل و پيگهيهكى تایبتهين. چونكه ههردووكيان ههر له سهرمتاوه له گهه سهرۆك ئاپۆدا شوپنيان گرتبوو و فيكرى سهرۆكيان بهر له ههموو كهسيك وهرگرتبوو. بۆيەش له ههر كەس زياتر سهرۆكان ناسيبوو و باش ليى تيگه يشتبوون. نهو دوو ههفاله له ههموو ههفالان زياتر بهردهوام له سهرۆك و فيكره كهى تيدگه يشتن، له ههموو ههفالانيش زياتر لهو قوناخه دا رۆلى خويان گيړا، ههم له تيگه يشتن له فيكرى سهرۆك و ههميش له تيگه ياندن و بلاو كرده وى نهو فيكرميه دا رۆلى زور بهرچاويان بينى. بۆيه له دروستبوون و پيشكهوتنى گروه دا رۆليكى به مشيوميان ههيه.

دمتوانم بلييم؛ له نيو تهفگه رى ئيمه دا كەسیتی وەكو كەسیتی نهو ههفالانه ناوا نهبووه، له وانه به زور ههفالى پر بههيز و به هادار دروستبوونه، به لام تایبتمه ندى نهو ههفالانه من له ههفالى ديكه دا نه ميبينوه، ههنديك تایبتمه ندى له ههفالان به ديها تووه، به لام ههنديك تایبتمه نديش تا ئیستا پيكنه ها تووه. ههردوو ههفاليش نهك تهنيا له ههنديك لایه نه وه بههيز بوون، به لكو مرۆف دمتوانيت بليت؛ له ههموو روويكه وه خويان پيشخستبوو و خويان پهرومرده كردبوو. واتا شۆرشگيړپیتی نهوان شۆرشگيړپيتيه كى وهه تهنگ نهبوو، تهنيا له ههنديك روومه پيشكهوتوو بن، به لكو شۆرشگيړپيتيه ك بوو له ههموو روويكه وه پيشكهوتبوو، بيگومان ههنديك تایبتمه ندى نهوان هه هه وەكو يەكن، هههيش له يه كتر جودان.

چون؟

بۇ نموونه؛ همدوو همفان له پارتیبوونی (PKK) دا و له نافراندنی کولتور و نه خلاقی (PKK) دا رولیکى گرنګ و تایبمتیان همیه. نهګر (PKK) بووه به تمفګرڼك و پارتییهك و بووه خاومن ناسنامه و تهرز و کولتور و نه خلاقی خوی، لیږمدا رولی مهنی همدوو همفان همیه، پیویسته مړوف بهر له همدوو شتیک نه م راستییه بلایت. بویه سمرۆك ټاپو بۇ همفان "همفی قهرار" دهلیت؛ "وهك رۆحیکى شارهوی من بو". واتا مېهستی نهو كسه بوو كه نوینمراهیتی سمرۆكى دمكرد، نه م راسته. همدوها بۇ همفان "كهمال پېر" دهلیت؛ "پیویسته تمفګر له رۆحی كهمال پېر تیښګات". چونكه رۆحی "كهمال پېر" رۆحی سمرۆك ټاپویه، بهكرداربوونی نهو، بویه سمرۆك ومها دهلیت. واتا نه م دوو همفاله نهك تمنیا له فېكر و رامانی (PKK) تیګمېشتبون، بهلگو لهوش تیګمېشتبون كه نهو فېكر و فلهسفه و رمانه چۆن و به چ شیومیهك بیخمنه پراكتیكهوه. له بنچینه دا نهو "همفی" و "كهمال" یان مهن کرد نه م بو، بویه سمرۆك ټاپو باس له رۆحی "كهمال" و رۆحی "همفی قهرار" دمكات بهرۆحی شارهوی خوی دزمانیت. لهكسایمیتی همدوو همفالیشا بهكسر تیګمېشتن و بهكسر پیكېنان همیه. نه م له سمرۆك ټاپو دا بنچینه و بنه مایه. واتا تیګمېشتن و پیكېنان وهك پهك دمېنیت. پهكك ناخاته پېش نهو تیږانهوه، تۇ هم تیښګمیت و بیخمته یواری كرداریهوه، همیش بېكهمیت و تیښګمیت. نهو له كسیتی "كهمال" و "همفی" دا پیكهاووه. نه میه "بهكسر تیګمېشتن و بهكسر پیكېنان". هملته نه م تهرزی سمرۆك ټاپویه، تهرزی پراكتیكبوون و خمبات و زیانی سمرۆك ټاپویه. لهو قوناخه دا نهو نه م له كسیتی خویدا پیكېناوه نهو دوو همفالن. بویه سمرۆك ټاپو ومهای لهسریان گووتووه.

له م همفالنه دا بهی دوو دلی به سمرۆك و به تمفګر و ریباز باومپرګرڼ همیه، له چ هلمومرچیکدا دمبیت با بېیت، هیچ کاتیک باومپر خویان لاواز نهكردووه. بۇ نموونه؛ کاتیک نیمه له لوینان بهشدارى شهرى فلهستین دۇ به نیسرائیلیمان دمكرد، دهولت چووبو له زیندان به همفان "كهمال پېر" یان گووتبوو؛ "هممو همفالنی نیوه كوزراون، نهوانی ماوېش نیمه دماینگرین و دماینینهوه" همفان "كهمال" یش گووتبوو؛ "نیوه درؤ دمكهن" بهكسر پیتهلگرتنیکى ومهای كړدبوو. پیګومان هیچ زانیاریهكی

نموتویشی لمېردمستاندا نه‌بوو. بۇ نموونه؛ نهم پړوپاگه‌ندمیهی دژوژمن له‌سمر هم‌فالانی دیکه کاریگمړی کردبوو، که‌وتبوونه گومانی نمودی تۇ بلئی نهمه راست بیټ؟ راست نه‌بیټ؟ له‌وانه‌یه راستیش بیټ. به‌لام هیچ کاریگمړی له‌سمر هم‌فال "که‌مال" نه‌کردبوو و گووتبووی؛ "نیوه درؤ دمکمن" و جوووبوو پئش هم‌موو هم‌فالانیش گووتبووی؛ "نهمه درؤ دمکمن، هم‌فالان هیچ شه‌هید نه‌که‌وتوون، له‌وانه‌یه هم‌ندیکیان شه‌هید بکه‌ون، به‌لام ناتوانن هم‌موو هم‌فالان شه‌هید بکه‌ون و بیانگرن و بیاننن". یه‌کسمر نمو پړوپاگه‌ندمیهی دووژمنی شکاندبوو. نیژ نهمه چ ده‌خاتم‌پروو؟ باوم‌ریه‌کی به‌هیزیان هم‌بووه به‌تفکهر و نایدیولوزیا و به‌هم‌فالیټی، هم‌ لایه‌نی ټنگه‌میشنیان زور به‌هیزه، هم‌میش لایم‌نی پیکه‌نن‌انیان زور به‌هیزه.

هم‌روما له‌نهم‌واندا لایم‌نی فیداکاری له‌ ناستیکی زور به‌رزدا بوو. له‌ فیداکاریدا بیسنور بوون، له‌ جورنهم‌تیاندا، له‌ باوم‌پاندا، له‌ په‌م‌وستبوونیاندا سنور نه‌بوو، له‌ خون‌پک‌رنه‌وه و خو پئش‌خستندا سنور نه‌بوو، له‌ به‌ما نافراندن و له‌ به‌ما مه‌زن‌کردندا سنوریان نه‌بوو. له‌ ژپانی نهم‌واندا، له‌ که‌سیټی نهم‌واندا، ژپانیکی شه‌خی نایب‌رنټ، ژپانی نهم‌وان به‌ته‌واوی ژپانیکی ریک‌خستنیه. له‌ژپانی خویاندا به‌ته‌واوی نازادیان به‌بنه‌ما و بن‌چینه و مرگ‌تووه. هیچ کاتیک له‌گمل هه‌له و که‌موک‌پری و گرفتدا نازین، هیچ کاتیک نه‌گمر سه‌ریشیان تیدا بجټ نهم‌ویان په‌سند نه‌کردوو که‌ و‌ما بزین. جوونه سمر کیسه و چاره‌سهر‌کردنی کیسه‌که بن‌چینه و بنه‌مايه، به‌ما پئش‌خستن بنه‌مايه، هم‌فالی خو پئش‌خستن و مه‌زن‌کردن و به‌سهر‌خستن بنه‌مايه، لاوازی و که‌موک‌پری هم‌فالانیان له‌دزی هم‌فالانی خویان به‌کارنه‌ده‌هینا، به‌لکو همولدان بۇ رزگار‌کردنیان بنه‌مايه. کاتیک مه‌ترسییه‌که هم‌بووايه بۇ نمودی نمو مه‌ترسییه نه‌گاته هم‌فالیکی دیکه نهم‌وان نمو مه‌ترسییه‌یان ده‌خسته پئش خویان. واتا تایه‌تمه‌ندیتی نهم‌وان و که‌سیټی نهم‌وان به‌ته‌واوی له‌سمر نمو بنه‌مايه بوو. هم‌موو شتیکی خویان به‌ته‌واومتی خستبووه خزمه‌لی هم‌فالیټی و گهل و تفکهره‌وه.

بۇ نموونه؛ له‌ روونگر‌دنه‌وه و ټنگه‌میانندن و قناعت پیک‌رندا زور به‌هیزبوون. واتا تا مه‌سه‌لمه‌کیان به‌که‌سیک به‌په‌سند‌کردن و قناعت کردن نه‌دایايه ده‌ستبه‌رداری نه‌دم‌بوون، روونیان دم‌کردوه و قناعتیان پئده‌هینا، تاومکو نهم‌جامیان و مرنه‌گرتبايه

دستبهرداري نمدېوون. لهژباني خوښياندا زور دلنرم بوون. وانا دستېزوي و توانست خواستن و لاسر توانستهكان ژيانېوون، يان لاسر دستېزوي ژيانېوونيان نهېوو. دميانگوت: "نيمه مليتانين، سرړوك دمېزئ نيمهش نهجمي دمېن، نيمه سرړوكمان همېه، نيمهش مليتاني نهو سرړوكهين.

بۇ نموونه؛ همدوو همفاليش نهمرمتيان له دستېزوي دمگرد، نهمرمتيان لهوه دمگرد به ممرج و ممنسب و دستېزوي شؤرښكړي بكرېت. تمفكر چ توانستېكي بهوان بدابايه نهو توانستهيان به بنهما ومردمگرت و پېرؤزيان دمېني. وانا "نهو توانسته كهمه، يان بهوه نابېت" شتيكي ومهايان نهېوو. هيچ كاتيک شتيكيان لمتفكر نهمدخواستن، همميشه چؤن بتوانن توانست بۇ تمفكر بنافرېنن و چؤن تمفكر مهزن بكن، نهمهيان بهبناخه ومردمگرت. بۇ نموونه؛ لهنيو نيمهدها نهوهي لههر كهميک زياتر كړنكاري دمگرد و نيش و زور و زهممتهي دمېني همفال "همقي قمرار" بوو، لهنيو نيمهدها نهوهي دستېزيك له نهمقمره دمركهوت و جووه "نهمده" و لهوي خهباتي سياسي دمگرد و هممالييتي دمگرد همفال "همقي قمرار" بوو. هم لهوي خهباتي دمگرد و همميش هممالييتي دمگرد، خوي پي بمرؤوه دمېرد، توانستي ئافراندهوه و تمنامت توانستي زيادېشي بۇ همفالاني نهمقمره دمنارد. له همدوو همفالانيشدا هيچ كاتيک و بههيچ شيومهك همركيز كؤيلايمتيان پهمند نهكردوه، جا بههر شيومهك بېت. همميشه چمنده كاريان كړدبېت خويان قمرزارباري تمفكر و همفالييتي بينيوه و نهمهيان بهبناخه ومركرتوه.

بۇ نموونه؛ نيمه بۇ جاري دووه له زينداندا همفال "كهمال پير" مان رھانديوو، سرړوك له سوريواه گوتي: "بۇ لاي مني بنيرن" منيش پييمگوت: "نيمه تؤ دميرين" گوتي: "من ناچم" گوتم: "ناخر سرړوك دهليت" گوتي: "من چؤن بچم؟ من دوو جاره كهوتوومهته زيندانهوه، تمفكر مني دمرخستوه (لهزيندانهوه مني رھانديوه). من قمرزارباري نهو تمفكرم و من هيچ شتيكم بۇ نهو تمفكره نهكردوه، من چؤن بچمه دمروهی ولات؟ بۇيه من ناچم" ومهاي گوت. من گوتم: "سرړوك داواي كړدوه و پيويسته تؤ بچيت، لهويش پهرومره دمېني. وهكو تريش بۇ نهوهي

PKK میژووڤك له ناگر

سهرنج لهسهر تۆ نه مینیت و چیدی چاودیریش نه کریت، پاشان بگهړیوه "من ودها قهناغتم پییکرد، ودها نه بایه دمرنه دمکهوت بۆ دمرهوی ولات.

ههروهه خۆشه ویستی ههردوو ههفال زۆر بههیز بوو، لهسهر ههموو شتیک رادموستان، تهنا نمت لهسهر وردمکاریه کانیش. هیچ نه یاند هگوت: "هیچ نییه، شتیک نابیت" بۆ نموونه، له لای زۆر له ههفالان ئهم چه مک و لۆژیکه هه بوو. بهلام ههردوو ههفال زۆر وردبین و بهسهرنج بوون، تهنا نمت سهرنجی بچووکتین وردمکاریان ددها. شتیک که زۆر له ههفالان نه یاند بینی، نهوان دمیانبینی.

بۆ نموونه چۆن؟

بۆ نموونه؛ عهبدولرحمان ناوێك ههبوو، لهسهرمناي گروپدا لهنیو ئیمه دا بوو، نهو کهسه ههفالانی زۆر بیزار دکرد، نهیدمناوی لهگهڵ ههفالان بگونجیت. ئیمه دهمانگوت: "نیت که سیتییه کی ودهایه.. چی لیبکهین!!" پاشان رۆژیکیان له ئهمنقه ره له بهشی ناوخوی خۆیندکاراندا گریدبووینهوه، نهو شوینه لهدمستی ئیمه دابوو، "عهبدولرحمان" گووتی: "ئیمه یان ههنگاوێك دمهاوێژین یان کۆتاییمان پیدیت" گووتمان: "تۆ چ له ئیمه دهخوازیت؟ نهوهی تۆ دمیلت راست نییه" گووتی: "یان نهو ههنگاوه دمهاوێژین یان ئیوه دزمان" ههروهه گووتی: "شەش مانگ نابات ئیوه کۆتاییتان پیدیت" گووتمان: "ئیدی عهبدولرحمانه و سهرهههیه و لهخۆیهوه قسه دهکات" کهمال پیر گووتی: "نا، کهمه شتیک دزمانیت بۆیه ودها قسه دهکات... چونکه دهلیت: "شەش مانگ نابات!" دیاره شتیک دزمانیت. پیوسته ئهمه روون بکاتهوه؟" گووتمان: "ئیدی ودها قسه دهکات و گوپی مه دهری" بهلام "کهمال" پینداگیری لهسهر ئهمه کرد. بیگومان له بهر نهوهی ئیمه ههفالان گرنگیمان بهمه نه دا، نهو پینداگیرییه ههفالان "کهمال" ودها مایهوه. بهراستی ش دواي شەش مانگ ههفالان "حهقی" شهیدکرا، ههولی کۆشتنی (اغتيال) سهروکیان دا، ئهگهرجی سهیریش نهکهوت. واتا لهههموو لایه کهوه هاتنه سهرمان و خواستیان تهسقیه مان بکمن. ههفالان

"كهمال پير" به مشيويه لسمر همر قسه و گووتنيك رادموستا و نمنجامي ليوه هلمهنيجا.

بۇ دموونه؛ همر دوو همفاليش نهماندهخواست همفالي خويان بشكيئنهوه، نهك بهو واتايهي چاوي خويان له ههله و لاوازي و كهموكورتييهكان دمپوشي، هيچ كاتييك چاوپوشيان نهدمگرد. بهلام نهو شيوازي دميانگرتيهر وره و باومري به همفالان دمبهخشي، وريابوون لهوهي همفالاني خويان نهشكيئنهوه. زور به همستياريهوه نزيك دمبوون. واتا شكاننهموي مروفيك و له دمستانني كهسيكيان پهنسند نهدمگرد. ههروهها له نازيتاسيونكرندا همفال "كهمال پير" زور بههيز بوو؛ كه دمچووه زور شوين به توركي قسهي دمگرد و كوردي نهمهزاني، گونلغشينانيش له توركي تينهدهگهيشتن، ديساننيش گويان لههمفال "كهمال پير" دمگرت. كه ناخافتنی كوتايي پينههات دميانگوت: "نيمه نامادمين لهگهلندا بئين" به مشيويه كاريگهري خوي دمگرد، به كهسيئي و ههلسوكهوت و ناخافتنی خوي كاريگهري لسمر مروف دمگرد. كاتييك مروف لهگهل "كهمال پير" بزيابه وهك نهوه وابوو مروف لهگهل سويابهك بزييت، نهو سايكولوزي و باومريهي دمدايه مروف. چون؟ به زبان و ههلسوكهوت و ناخافتنی خوي باومري و موزالي به مروف دمبهخشي.

كاتييك نيمه همفال "كهمال" مان له زيندان رفاند، همننيك كهسي ناسايي له زيندانا ههبوون، گونديبوون، همفال "كهمال" زور كاريگهري لسمر نهوان كريدبوو، نهوانه لهرفاننني همفال "كهمال" له زيندانا روئيكي پر مەزنيان گيړا. لهبر نهوهي جاريكي تريش همفال "كهمال" له زيندان ههلاتبوو و دهولمتيش بهمهي زانيبوو، تهديري زوري و مرگرتبوو تاوهكو جاريكي تر ههلهنيهت، نيدی همفال "كهمال" نهميدتواني زيندان كون بكات و رابكات؛ همفال "كهمال" نهو كهسانه ي قازانچ كريدبوو، زينداني بهريگي نهوانهوه كون كريدبوو، دهولمت هيچ همستي پينهكريدبوو، همفال "كهمال" و نهو گوندينشيانه ههموويان ههلهاتن، نيمه نهو كهسانه مان گهمانده مالي خويان و بينيمان جاريكي تر گهپانهوه و هاتنهوه لامان. گووتمان: "نيوه بوجي گهپانهوه؟" گووتيان: "نيمه بي همفال كهمال ههلهناكهين، نيمه نالا و بيلا لهگهل همفال "كهمال" دمپينيهوه، لهگهل همفال "كهمال" شوپشگيريتي دمكهين".

ئىدى ھەردوو ھەققان قىسمان لەگەل ھەر كەسك بىر دابايە مسۆگەر قازانچيان دمكرد. ھەمىش خۇيان پەروورە دمكرد و خۇيان بەھىز دمكرد. ھىچ كاتىك كاتى خۇيان بەھىز نەدەدا. لەژيانى خۇياندا بەھلان و بەھىزگرام دەژيان و كاريان دمكرد و نەمەيان بەھنچىنە ورمەگرت. لەژيانى ئەواندا ھىچ كاتىك بى رىكخستى و بى پىلانى و ھەمسكارى (كەپىيەت) نەدەپىرا، دىسپلىنيان زۆر بەھىز بوو. كەسيتى ئەوان ئەو كەسيتىيە بوو كە سەرۆك ئاپۇ دەپخووست بىنەفرىت. كەسيتىيەك بوون بەتەواوى رىكخستن و سەرگەوتنيان بەھنچىنە ورمەگرت، بى رىكخستنيان بەسند نەدەمكرد، ھەر دىمبوايە كىشە و گرتەكان چارسەر ببوونايە، ھەر پىويستبوو ئەنجاميان بەدەست بەيتابايە. بۆيە دەچوونە ھەر جىگايەك رىكخستنيان دەبەردە ئەو جىگايە، ئەخلاق و كولتور و ژيان و كەسيتى و زاناوون و رۇحى رىكخستنيان دەبەردە ئەو. لە ھەر كۆپەك بوونايە ئەو ھەم كادىران پىشەمكەوتن، ھەمىش چالاكى پىشەمكەوت. لە ھەمانكاتدا ئەوان كەسى چالاكوانىش بوون. كە دەچوونە ھەر شوئىنك ئەو چالاكيان دمكرد، چالاكيان پىشەمخست و گۆرانكاريان ئەنجام دەدا، ئەو ئەنجاميان بەدەستەدەخست. ھىچ كاتىكىش تەوانستى مەزنيان لەتەمگەر نەدەخووست، لەو پەرى بى تەوانستىدا شۆرەشگىرپان كەدووە. لەنەبوونى و زۆرى و زەمەتەيدا شۆرەشگىرپانيان كەدووە و رۆژك نەيانگوت؛ تەوانست نىيە و زۆرى و زەمەتى ھەيە، ئىمە ناتەوانىن كار بەكەين يان وەھا كار ناگرت... رۆژك بى ورمى و بى مۆرالىمان لەوان نەبىنى. ھەر بۆيە لەشەمگرتنى (PKK) دا لە پارتىيوونى (PKK) دا، لە كولتور و ئەخلاقى (PKK) دا، لە كەسيتى (PKK) دا رۆللىكى مەزن و خەباتىكى مەزنى ئەو ھەققانە ھەيە. بۆيە سەرۆك ئاپۇ ھىندە بەھا دەداتە ئەو ھەققانە و دەلەت: "ئەوانە نوپەنەرەيتى رۇحى ئەو تەمگەرمەيان دمكرد" ھەروەھا دەلەت: "ھەمىشە ئەو رۇحە بۇ ئىمە پىويستە. چونكە بەراستى لەسەر ئەو كەسيتىيە ئەوان (PKK) بىنەدرا و پىشەكەوتن بەدەيات و ئەنجامگىر بوو. لەبەر ئەم ھۆيە سەرۆك وەھا ياسيان دەكات.

PKK میژووێك له ئاگر

جگه لهو ههفالانه ههفالی دیکهش له گروپدا ههبوون، که وهکو
پیشهنگی گروپ تیکۆشانیان دهکرد نزیکبوونیکی نهو ههفالانه به
گشتی له سهروک و نزیکبوونی سهروک لهو ههفالانه چۆن بوو؟ به
چ رهنگی نزیکی یهکتر دهبوونهوه، واته سهروک به حوکمی نهوهی
لهوان پیشهوهتر بوو و پیشهنگایهتی نهو گروپهی دهکرد چۆن
لهیهکتر نزیک دهبوونهوه؟

شهید محمەد خەیری دوورموش

شهید مهزلوم دوغان

بېگومان له دمره وهی "که مال پیر و حقه قهرار"، ههڅالی دیکه ی وهک "محهمه د خمیری دورمووش و مهزلوم دوغان" یش هه بوون. نه وانیش له و قوناخه دا زور کار و خه باتیان کرد؛ له پیشکه وتنی گروپ و تهفگه ردا له پارتیبوونی تهفگه ردا، نه وانیش روئی بهرچاوی خو یان بینی.

هه لسوکه وت و نزیکبوونه وهی ههڅالان بۆ یه کتری وهکو گووتم؛ بهرؤحیکى ههڅالیتییه وه له یه کتر نزیک دهبوونه وه، یه کیك خوی مه زن ببینیت و ههڅالانی خوی بچووک ببینیت یان به دواکه وتوو ببینیت، یاخود بى ریزی بهرامبر بکات... شتی ودها له نارادا نه بوو. له نیو نیمه دا جودا کاریهک نه بوو، وهک؛ نه و ههڅاله له پیشه و نه وهی تر له دواوویه و به گویره ی نه مهش نزیکبوونه وه بکریت، شتی به مجوره نه بوو. نه و ههڅالانه ی هه ر له سه رمناوه تهڅلی نه و گروپه بوون، له زیانیسیاندا و له کاریسیاندا، وهکو یهک بوون. هیچ کاتیک جوداییه کمان نه ده خسته نیوانیه نه وه. ته نانه ت نه و ههڅالانه ی که تازه تهڅلی نیمه دهبوون، هیشتا به ته واوی له گروپ تی نه گه یشتبوون، زور

ههستیاربووین لهووی که زور باربان گران نهبیټ، زېده زهحمهتی نهبین، ههستیاربووین لهووی بهههله لهشت تینهگمن، ههستیاربووین لهووی شیومگرتنی نهوان بهراست و دروستی بیټ و نهو زوری و زهحمهتیانهی ئیمه کیشامان نهوان نهیکیش، نهو تهنگاسیانهی ئیمه بهسهرماندا هاتوو نهوان بهسهرماندا نهیمت. بۆ نهووی شوپشگیرپتی نهوان باشر و تۆکمتر پیشبکهوټ. نهمه له گروپدا نهخلاق و کولتوریکمان بوو، شیومگرتنی گروپ بهتهواوی لهسر نهو بنهمایه بوو. تۆ جیاوازیته نهیمینی لهنیوان ههفالتیک که لهسهرمتاوه تهفلی گروپ بووه و نهوهپش که لهدواپییدا هاتوو، بهمشیهیه بوو.

پهپومنی نیوان سهرۆک و ههفالانی گروپ دیسان لهسر ههمان بنهماپوو، بهلام ههموو ههفالانی گروپ ههمیشه لهنیوان خویان و سهرۆکدا جیاوازیکیان دادمان. نهمه نهک سهرۆک دهیکرد، بهلکو ههفالان نههمیان دهکرد. واتا ههموو ههفالان بۆ شک و بۆ نیقاش سهرۆکیان پهسنکردهبوو، بیدوودلی پێی بهباومر بوون؛ سهرۆک چی بلێت، نهوا راست دهلێت، نزیکهوونیکه بهمشیهیه لهنیو ههموو ههفالاندا ههپوو.

بیگومان نهمه لهنیو ههفالاندا بهکار و ژپانی سهرۆک دروست ببوو، نهک سهرۆک نهمه دهخواست. نهمه بهخواستی نهو دروستنهبوو، بهلکو بهتهواوی به ژپان و کاری سهرۆک نهو رۆژ و حورمهته، نهو پهسنکردنه، دروست بوو.

بۆ نموونه؛ له میژووی زور تهفگهردا سهرۆکاپهتی تهفگهرهکان پهکسهر ههر لهسهرمتاوه بهمشیهیه دهرناکهون و پهسند ناگرین، زور کات تیدهپهپرت تا ریکخستن دروست دهبیټ و کار و خهبات دهکریټ، چهنبین کۆنگره ساز دهکریټ، له نهنجامی نهمانهدا ئینجا سهرۆکیک پهسند دهکمن. بهلام لهنهووی ئیمهدا بهو شیویهیه نهپوو، هیشتا له سهرمتاداین و گروپیکه زور بچووکین دوو - سێ کهسین له قوناخیکه وههادا سهرۆک وهک سهرۆک پهسند گراوه. بۆچی؟ چونکه نهووی خهباتی تیوری بهرپوه دهبرد، نهووی فلهسفه و ئایدیۆلۆژیا و توانستی نهو تهفگهری ههموو پیشخستوو سهرۆک ئابویه، ههمیش بهتمنیا بهخوی و به رهنجی خوی نهمهی کردوو. هیچ کاتیک نهمهی نهکرده مولکی خوی، بهنیش و رهنج و زهحمهتییهکی مهزنهوه ههرچییهکی ئافراند خواستی بیکاته مولکی ههموو ههفالان و ههموو گروپ، خواستی ههموو ههفالان لهسر نهوه

بههیز بکات. چۆن خوی بههیز کرد، دمیخواست بهههمان شیوش ههموو همفالان بههیز بکات، لاوازیتی همفالانی پهسند نهدمکرد، کهماسی پهسند نهدمکرد، ههموو همولی نهوه بوو که چۆن بتوانیت همفالانی خوی بههیز بکات. چونکه دمیزانی سرکهوتنی خوی له بههیزکردنی همفالانیدا دمرباز دمبیت، نهگمر همفالی خوی بههیز نهکات نهوا چهنده خویشی بههیز بکات بیسووده. که همفالی خوی بههیز کرد نهوا نهمه دمبیته هوی بههیزبوونی نهو و سرکهوتنی نهویش. بویه هم خوی پهرومرده دهکرد و هممیش همفالانی پهرومرده دمکرد، چهنده بۆ خوی توانست و دمرفهتی دمپرخساند، بهههمان شیوه بۆ همفالانیشی توانست و دمرفهتی دمپرخساند، شهو و رۆژ دمپخویندهوه و لیکۆلینهوهی دمکرد و زیده نهدهخهوت. ههروها ژپانیکی زور ساده و ساکاری ههموو، همفالان، نههمیان دمبینی، بویه سرۆکیان پهسندکرد، حورممت و ریزپان بوی ههموو، نهک لهبهرنهوهی سرۆک نههمی دمیخواست. سرۆک هیچ کاتیک نههمی نهدهخواست نيمه بهو شیومیه نزیکبوونهومیهکی جودای بۆ بکهین. تهنانت به نزیکبوونهوهی بهمشيومیه توورپه و بیزارپش دمبوو، دمیگوت: "من ناغا نیم، سرۆک عهشیرت نیم، نیوش کۆیلهی من نین، تا نیوه بهمشيومیه لهمن نزیک ببنهوه. لهریز و حورمهتیشدا نهو ریژ و حورمهتهی لهنیو جفاکدا ههیه بۆ من مهیکهن، نهگهر ریژ و حورمهتتان بۆ من ههیه، همفالیتی لهگهل مندا بکهن، نهگهر ریژ و حورمهتی نیوه بۆ من ههیه، نهوا ریژ و حورممت لهسر بنهمای همفالیتییهکی راست و دروست ناوا دمکریت، نههمش لهسر بنهمای نهو فیکره دمبیت. نیوه لهم فیکردها چهنده خۆتان بههیز کرد و چهنده خۆتان کرده هیزی چارمهیری بۆ گهل، نهوکیاته بهراستی ریژ و حورمهتی من دهگرن..." ههر لهو کاتهوه نههمی بهبنچینه و مرگرت.

لهم رووهوه با بیرهومرییهکی خۆمتان بۆ بگپرمهوه؛ نيمه مالتیکمان ههموو بهکریمان گرتبوو، لهگهرمکی "ههیرانچی"، لهپشت بینایهی مهجلیسی تورکیا، مالهکه قاتی ژیرهومی بینایهک بوو، واتا ژیرهومین بوو، شوینهکههمان زور سارد بوو، توانستی نهوهشمان نهبوو شوپنیککی تر بهکرئ بگرین، ههر کاتیکیش که باران دمهاری پری ناو دمبوو، شوپنیککی ومها بوو... لهنزیک نيمه باخچه (پارک) بهک ههموو، رۆژیک خۆرمتاو بوو، هموا خۆش بوو، خهلیک بۆ خۆیان دانیشتبوون، من و سرۆکیش بهویدا تیپهرپن،

من گووتم: "نهو پارکه له نیمهوه نژیکه، نیمه دعتوانین جار به جار سوودی لیومرېگرین و لئی دابنیشین". بۆجی وهام گووت؟ چونکه ژېر زهمینه کمان ژور سارد بوو، نهویش پارکه و دهموویه و ههوا خوښه و مروځ دعتوانیت لیږه هېنېشېت، لمنیو نهو ژېرزمینه داسه لسه سمرمان هر مردین. بینیم سرۆک لمنی روانی و له پارکه کهی روانی؛ که خهک و گهنج لهوئ دانیشتبوون، پی گووتم: "پیوسته شوږشگېری کوردستان وک راهیبه کان بن" کاتیک که نه مهی گووت وک بلئی لمپر ناوئکی ساردیان به سمرمانا کردییت، من زانیم که سرۆک بۆجی وها دملیت، وانا سرۆک وها تیگمیشته که نیمهش لهوئ وکو نهو گمنجانه بژین، نییدی بینیم نهو کاته شیکردنه ویهکی بۆ من پیشخت و گووتی: "بۆیه گووتم پیوسته مروځ وکو راهیبه کان بژیت. وها نه بییت نهوا شوږشگېری له کوردستانا دروست نابیت، نهو شوږشگېریه تهی تۆ له چهپی تورکدا ده بیینی بهی جار سمرکردنی کیشهی کورد ناکات..."

هرچنده من وها بیرشم نه دمکردوه، مه بهستیشم نه مه نه بوو، کاتیک بینیم سرۆک وها شیکردنه وه دمکات، هرچنده وکو به سمرداگردنی ناوئکی ساردیش بوو، به لام نه مه بۆ من بوو به بنچینه و بنه مایهک. بیتگومان که چوینه مالمهوه، پییمگووت: "من بهو مه بهسته گووتم، نهک وک نهوان بژین، ژېرزمینه و سارده، نهویش خورمتاوه و پارکیکه. نیمه دعتوانین جار به جار بچینه نهوئ، گفتوگو بکهین و لهوئ پهرتووک پخوئیننهوه، بۆیه وهام گووت". وانا سرۆک به مشیویه ههستیار بوو؛ له رویشتن و دانیشتندا هه میسه پهرومردمکردنی هه فالی خوی به بنچینه و مردمگرت، بۆ نهوئ نه که موپته هه لهوه، نه که موپته ژېر کاریگه ری گولتوور و نه خلاقی سیستمی بالادسته وه، به لکو لئی رزگار بکات. نه مهی به بنچینه و مردمگرت.

له وایانی سرۆک ناوځا پهرومردمکردن و خۆ پهرومردمکردن بنه مابوو، له سمر خوارندن، له رویشتندا هه میسه پهرومرده بوو. نییدی بۆ هه فالی خوی به بهرپرسیاریتییه که وه دمژیا، حورمته کی ممرنی نیشان ددها، بۆیه هینده له سمر هه فالان راده و هستا بۆ نهوئ لاوازی له هه فالاندا دمرنه که موپت، هه فالان له دست نه درین، تمکمر و گهل له دست نه دریت. هیچ کاتیک له دستمان (به فیردان) و لاوازی شایسته ی هه فالی خوی نه ده بیینی. تمنیا سمرکه موپتی شایسته ی هه فالانی ده بیینی. چونکه دووژمن هه میسه

PKK میژروپك له ناگر

ژېركهوتنى كوردى بهېنه ما و مرددگرت و به شاپسته ى دهمانى و له م پېناوېشدا كارېدهگر، بۇيه سەرۆك لهدى ى نهو چه مكه ى دووژمن رادهوستا كه تهنيا دۇران و شكستى به شاپسته ى كوردان دهېنى. بۇيه هه موو هه وئېكى نهو دېوو كه چيېكات تاكو مرؤفى كورد و هه فالانى خوى بكا ته هئزى چارسه رى و له سهر كه و تندا بژين، نهك له دۇراندن و ژېركهوتن؟ له ژيانى خويدا هه ميشه نه وه ى به ميناخه و مرددگرت، بۇيه له ناو هه فالاندا حورمه تېكى مهن بۆ سهرۆك دروست بېوو، هه فالان كه له سهرۆكيان دهروانى لئيه وه فېر دېوو و سهرۆكيش فېرى دهرودن. ئيدى كرؤك (ناوك) ى نه م تهمگهره و كاديرانى نه م تهمگهره سهرمتا به مشيوميه دروست بوو. بۇيه تهمگهره كه به توكمه ى دروست بوو و له سر نهو به م مايه به رېوه جوو...

لهو كاته دا سهرچاوه ى ماددى و معنه وى گروپه كه له كوئوه دهات؟
نهو تهنكاسى و زهحه تيانه ى تووشى بوون چۆن چارسه رتان
دهگر؟

له سهرمتا ى نهو گروپه دا له رووى سياسى و رېكخستن بيه وه نه زموونيكمان نه بوو، له رووى مادديشه وه هېچ ئيمان و توانستېكمان نه بوو، نه م تهمگهره خوى توانستى ماددى و معنه وى بۆ خوى ئافراندا. بۇيه نه گهر نه مړؤ له رووى ماددى و معنه و بيه وه هئنده به هئزه و گه بشتوته ناستى به دمستهيئاننى به ها ى مهن، هه موو نه مانه نه م تهمگهره خوى به رهنجى خوى ئافراندى، به رهنجى مهن، به نئيش و زهحه تيه مهن، به سهر و له هه مانكاتا به پېدا گريه مهن نهو خولقاندى. پئويسته نه م راستيه باش تېبگه ين. نه م تهمگهره هېچ كاتېك مادديه تى بۆ خوى به مېنه ما و رنه گرتوه، هه ميشه معنه وياتى به مېنچينه و مرگرتوه، مادديه ت به پهرمست. به معنه وياتوه لئى نزيك بۆتوه. بۇيه نه كهوتۆته هه له وه و بېس نه بوو و تېك نه جوو.

كاتېك مرؤف له ميژرووى مرؤفايه تى پروانئيت؛ نه وه ى هه ميشه مرؤفى له سر رېباز هئشتۆته وه و به رېوه ى بردوه، مادديه ت نه بوو، به لكو لاهمنى معنه ويات بوو،

هميشه ماددييت خرابى و بېسى (گهمارى) بۇ مرؤفايهتى دروستكرووه. مرؤف دمتوانيت. بى ماددييت بريت، بهلام ناتوانيت بى معنهويات بريت، نهگه تۇ معنهوياتى خوتت لهدمستدا نهوا تۇ مرؤفايهتى خوتت لهدمست داوه، نهگه تۇ ماددييت لهدمست بدميت تۇ مرؤفايهتى خوت له دمست نادميت، لهوانميه له مرؤفايهتیبوونى خوت همنېك شت لهدمست بدميت، بهلام ههموو مرؤفايهتى خوت لهدمست نادميت. بهلام نهگه معنهويات لهدمستدا، نهوا تۇ مرؤفايهتى خوت لهدمست بدميت. بۇيه معنهويات بنهمايه، لهميزوودا ههميشه ماددييت خراببوونى دروست كرووه. لهميزوودا؛ بۇ نهوهى نهو خراببوونه لهنيو مرؤفايهتيدا بسپنهوه و مرؤفايهتى ديسان لهسر بنچينهى خوى بهرپوه بچيت، نهو شيواندن و دارووخانانهى له مرؤفايهتيدا له نارادابووه راستيگهمنهوه و سر لهنوئ بنيادى بنينهوه و مرؤفايهتى لهسر سروشتبوونى خوى پيشكهوتت ههميشه بزوتنهوهى معنهوى سهرپانهلداوه. نهگه مرؤف لهههموويان تمفگهرمكاني پيغهمبهران، نايينهكان، نايديوؤزپاكان برونيت، نامانجيان چيبووه؟ نامانجيان نهومبووه كه. چون بتوانن خرابى و گهمارى لهنيو مرؤفايهتيدا نههيلن و بيسپنهوه، چون زيانىكى باش بۇ مرؤفايهتى بخوتقنين، نهمانهيان كروته نامانجى خويان و لهسر نهو بنهمايه خهبات و تيكوشان و شمريان كرووه، نهو تمفگهرانه چمنده توانيوپانه نهو خرابى و خرابپانه نههيلن و لهناوبهمن هينده لهميزووى مرؤفايهتيدا شونيان كرتووه، بهو رادميهش مۇركى خويان بۇ ماوميهكى دوور و دريژ لهكاروانى مرؤفايهتى داوه.

بۇ نهونه؛ با برونين نامانجى يمهووبيهت، مهسيحييهت و نيسلاميهت ههموويان نهه بووه، نامانجى فهلسفه ههر ههمان شت بووه، زانست ههمان نامانجى ههبووه، تمنانت فيوداليزم و كاپيتاليزم و سؤسياليزم، ههر ههموويان بۇ نهه مهبسته دمركهوتوون. نهمرؤ له جيهاندا سمرجهم نهو بزافانهى هيومانيزم و زينگهپاريژى و ...هتد دهلين؛ "نيمه دهخوازين مرؤفايهتى لهخرابى رزگار بكهين". كهواته معنهويات مرؤفايهتى بهرپوه دهبات و لهسر پياني دههيلتهوه، نهك ماددييهت.

نيدى سمرؤك ئاپوش ههر لهسهرمتاي نهه تمفگهرما معنهوياتى بهبنچينه وهرگرت، لهسر نهوهى معنهوياتى بهبنچينه وهرگرت و فهلسفهى نهو تمفگهردي لهسر نهو

بښمايه پېشخست، كېشه و گړفتى مادديش چارسمر کران، لهناكامدا ماددييت نمو
تەفكهرى خراب نهكرد، هر كاتيك معنەويات لهتەفكهرېشدا لاواز بووبيت، وانا
چالاكى ئايديولۇزى لاواز بووه، نهوا كولتوور و نهخلاقيش لاوازيووه، گهمارى و
چەتەگمري و خرابى پېشكەوتووه. بۇيه كاديرانى نەم تەفكهره پېويسته بهردموام
معنەويات بهبښما وهرېگرن، نهك ماددييت. پېويسته بهدواى ماددييتدا راگهراکه
نهكەن، هميشه ماددييت به معنەوياتهوه پېيوست بکەن، نهوکاته ماددييت
خزمت دمکات و خرابهكارى لېناکهوپتهوه، چونکه نهگمر تۆ ماددييتت بهبښما
وهرگرت رۆز بهرۆز زياتر پېيوستى ماددييت ذهبيت، هر هينده ماددييتت بهبښما
وهرگرت ئيدى هەموو خرابييهك بهمرۆف دمکات و مرۆف لهمرؤفايمتى دوور دهخاتهوه و
دميکات به دووزمنى مرؤفايمتى. نهگمر تا نهمرؤ تەفكهرى (PKK) خاوين و پاكر
ماوتهوه و پېيوسته به ئامانجهكانى خۆيموه و هيندهش لهنيو گەلدا شوپنى گرتووه،
هۆكارمكهى نەمهيه.

سهرتا كېشهى ماددى زۆرجنديمان هەبوو، وەكو گووتە؛ نمو هەفالاڼەى لهگروپدا
شوپنى خۇيان دگرت هەموو كەسى هەزاربوون و توانستى خۇيان و خېزانەكانيان زېده
نەبوو، كەسيكيش توانستى بهئيمه نەدەدا، چونکه كەس ئيمەى نەدەناسى و هەروها به
ئاسانيش باوهرپان به ئيمه نەدەكرد تاكو بلّين: "مادام ئهوانه بۆ ئيمه كاردەكەن، با
ئيمەش توانستيك بهوان بلّين" بۇيه ئيمه لهم رووهوه زۆر تەنگاسيمان كېشا. هەم
خۆت بزپينى و خۆت موحتاجى كەسيك نهكەيت و خۆت خراب و گەمار نهكەيت و
هەميش كارى شۆرېگېرى بکەيت، بېگومان نەمه زۆر زەحمەت بوو، هر لهسهرمتاوه
مليتانى نەم تەفكهره وها ژيا و شەرى كرد و زۆرى و زەحمەتى چارسمر كرد و
بهمشيوميهش پېشكەوت. لهسهر هيزى خۇيى خۇي پېشكەوت و هيچ كاتيك خۇي
موحتاجى كەسيكى ديكه نهكرد. لهبەر نهوهى كېشه و گړفتى ماددى هەبوو خۇي
نەفرۆشت و نهكەوته خزمتى كەسيكهوه، لهپيناو ماددييتدا خۇي بههەنديك لايەن
پېيوست نهكرد، هەرچەنده كېشهى ماددى خۇيشى هەبووبيت، چارسمرگردنى لهسهر
هيزى خۇيى بهبښينه وهرگرت. تەنانەت رۆزكيش نەمانگووت: "كېشهى مادديمان
زۆره، جا چۆن بزپين و چۆن شۆرېگېرى بکەين، چۆن ببينه تەفكهرىك؟ ئيدى

بەمشىۋىيە نابىت " ھەرگىز ۋەھامان نەگۈت. بەلكو گۈوتمان؛ كېشەيەكمان ھەيە، پىۋىستە چارەسەرى بىكەين. ئىمە چۈن ئەو كېشەيە چارەسەر بىكەين؟ ئىمە دەبىت بەھىزى خۇمان چارەسەرى بىكەين، ئىمە دەبىت خۇمان ماندوو بىكەين تاكو ئىمكائىيەت بۇ خۇمان دروست دەكەين، ئىمە دەبىت بەتەۋاۋى لەسەر توانستى خۇمان بۇزىن، دەبىت خۇمان موحتاجى كەسكى دىكە نەكەين.

دەۋلەت دەيزانى كېشەيە جىددى ماددىمان ھەيە، ئىدى ئەۋكاتە پىلۇت (نەجاتى كاپا)يان رۇلگىر كرد و خستە دەۋرەۋە، دەيانخواست لەرپى "پىلۇت" ۋە زەبىر لە تەفگەر بەدن و تەفگەر بىخەنە زېر كۆنترۇلى خۇيانەۋە، لەنىۋ تەفگەرىشدا زۇر كادىر تەسفىيە بىكەن. نەگەر "پىلۇت"يان خستە ناو تەفگەرەۋە بۇ ئەۋ مەبەستە بوو. "پىلۇت" دەبىيىنى ئىمە جەنلىن رۇز برسین و ھىچمان نىيە بىخۇين، دەيگۈت؛ "ۋەرن با خواردنتان بۇ بىكرىم، ۋەرن با بتانەمە چىشتانەۋە" ئىمە پەسندمان نەدەكرىد، دەمانگۈت؛ "تۇ بۇچى ئىمە دەبەيتە چىشتانە؟ ئەۋ پارمىيە دىدەيتە چىشتانە با بەخواردنى بەدەين و لەمالەۋە خواردن دروست بىكەين، ھەم خاۋىنترە و ھەمىش ھەرزانتەرە" ئەۋىش دەيگۈت؛ "نا پىۋىست ناكات، جا خواردنىكتان لە چىشتانە بەدەمى جىيە، زۆرە؟ ئىۋە لەبەرامبەر ھەموو شتىكن" دەيخواست بەمشىۋىيە كارىگەرېمان لەسەر دروست بىكات، دىسانا كە دەيزانى كېشەيەكى ماددى جىددىمان ھەيە رۇژىك گۈوتى؛ "ئەۋ شوئەنى من ئىشى تىدا دەكەم، بىرۋەكى فرۇكەۋانى سفىلە، پارمىيەكى زۇر دېتە ئەۋى، ئىمە دەتوانىن بەناسانى دەستى بەسەردا بگرىن، ھىچ شەھىدىكىش نادەين، با ئەمە بىكەين" ئەمەى بە من و ھەفال "كەمال پىر" گۈوت. من و ھەفال "كەمال پىر" ىش گۈوتمان؛ "با بىكەين، مادام پارمىيەكى ئەۋمەنە زۆرە، نەگەر شەھىدىش بەدەين با بىكەين، ئىمە دەچىن ھەمالىتى دەكەين، كەچى ھىشتا بەشمان ناكات، نەگەر ئىمە ئەۋ پارمىيە بە دەستبەخەين ھەم ھەفالانغان دەخەسئەۋە، ھەمىش دەتوانىن زياتر كار بىكەين، ئىمە ئىدى ھەم ھەمالىتى ناكەين ھەمىش كاتى خۇمان بەتەۋاۋى تەرخان دەكەين بۇ كار و خەباتى سىياسى و رىكخستىنى، زۇر باشر دەتوانىن ئەنجام ۋەرىگرىن". ئىدى چۈۋىن بە سەرۋكمان گۈوت. سەرۋك گۈوتى؛ "با بىنئىت ئەمە مەكەن" ئىمە زۇر سەرمان سوۋرما، گۈوتمان؛ "تۇ بلىنى سەرۋك بۇ ۋا دەلتىت؟" سەرۋكىش دەزانىت رەۋشى ماددىمان زۇر خۇراپە، ھىندە

پاره، كه دوازه مليون پارهى توركى بوو، پارمېكى گېلىك زور بوو. به سمرۆكمان گووت: "رهوشمان له پېش چاوانه، با ئېمه بكمېن، نهگەر شههيدېش بدمېن كېشه نييه، هر هېچ نېمېت تېفكمرهكمان بېسمردهكموېت" سمرۆك گووتى: "نا" ناچار بووېن له لای سمرۆك دمرچووېن، پاشان له نېوان خۇمان گفټوگۇمان كرد و گووتمان: "كهواته سمرۆك شتېك دزمانېت، بۆيه ئېمه پېسند ناكات، نهگېرنا بۆجى پېسندى ناكات؟" بېلام ئېمه هرگېز حېسابى ئومومان نه دمركد كه "پېلوت" سېخوپ بېت، بۆيه سمرۆك پېسندى ناكات. پاشان چارېكى دېكه چووېنموه لای سمرۆك و پېمانگووتېموه، دېسان پېسندى نه كردهوه. كاتېك پېسندى نه كردهوه گووتمان: "ئىدى پېويست ناكات ئوموندېه پېداگرى بكمېن". بۆيه وازمان لېيھېنا. پاشان بېدياركموت كه "پېلوت" دمېموېت رامانكېشېته ناو ئومو چالاكېيېموه و لومو چالاكېيېدا همومومان تېسفيېه بكات. نهگەر توانى كادېرى باشى تېفكمرهكه تېسفيېه بكات، نهوكاته دتموانېت تېفكمرهكېش بېتمهواوى بخاته ژېر كۇنترۆلى خۇيېموه و پاشان دمولىتمېشېموه. وانا بېپاره تېفكمرهكه بكرېت، له لايېكموه تېفكمرهكه بېپاره بكرېت و له لايېكى ترېشېموه كادېرېمگان لومو چالاكېيېدا تېسفيېه بكات. بېمېش تېفكمرهكه بخاته ژېر كۇنترۆلى دمولىتمېموه. نمركى ئومو ئېمه بوو. سمرۆكېش لومو كموتۆته گومانېموه، ناتوانېت بې ئېمېش بليت، دملېت: "نهگەر بېوان بليت ئوموانېش بېهېندېك همفالاى دېكېش دملېن، ئومو كاته ممرسىدار دمېت...". بۆيه بېنېمه نالېت، "پېلوت" پش و بېردمكاتېموه كه نهگەر بليت: "پارمېكى هېنده ممرنه" ئېمېش دملېن: "با بېكمېن" لېمه سوود ومردمگرېت و زېبرېكممان لېدموشېنېت. چونكه بېرېستى زور له همفالاى بېنۆره حېمالېمان دمكد، نهگەر وا نېبايه نېماندمتوانى بگوزمړېن، ئېمه حېمالېشمان دمكد كهچى زور بېزمېممتى دممانتوانى بگوزمړېن.

بېمېرم دېتمېموه؛ همدا شمېرى "حېلوان"ى سالى (۱۹۷۸)، بېمېرم ناېمېت رۆژك همفالاى تېر نانېان خواردېت، ئېمه راستېيېكه. ئېم تېفكمرهكمان لېنېو زورى و زېمېمېيېكى ممرندا پېشخست. بېمېرم دېتمېموه؛ همومو همفالاى حېمالېتېيان كرد و لهخواردنى خۇيان بېرى و خۇيان بېمېرسېتى هېشتمېموه بۇ ئوموى پاره كۆبكمېنېموه تاكو چېكېك بكرېن. پېكمېن چېكى ئېم تېفكمره بېمېشېمېه كېردا. دېسانېش پارمېكمان بېشى كېرىنى

چەككى نەكرد، بە قەرز كرىمان، كاتىك ئەو چەكەمان كرى گووتەمان: "ئىدى بووینە خاومەن چەككى، ئىدى دەتوانىن شت بکەین" واتا لە بى تەوانستیدا چۆن تەوانست دروست بکەین؟ ئەوەمان بۆ خۆمان بەبەنەما وەرگرت، ئیە نەمانگووت: "مادام تەوانستەمان نییە، ئىدى نابیت" و دەستبەردارى خەبات نەبووین. ئیە نەمانگووت: "تەوانستەمان نییە با بچین ھەندىك تەوانست لەھەندىك كەس بخوازین، تاكو تەوانست بەئىە بىدەن" ئیە ئەوەمان بەبەنەما وەرەگرت، بەلگو بەتەواوى لەسەر تەوانستى خۆمان خەباتەمان كرد و رابووین، ئەوەمان بەبەنچینە وەرگرت. ئىدى ئەمە ئەو تەفكەرەى پىشخست و ژياندى...

لەو قۇناخەدا؛ گروپ ھىدى ھىدى ئاوا دەبیت و مەزن دەبیت، زۆر كەس بەتایبەتى گەنج تەفلى گروپ دەبن، ئەو كەس و گەنجانە چۆن پەرورەدە دەرگرت و چۆن نامادە دەرگرت بۆ خەبات؟ ئەو كاتە پەرورەدە چۆن بوو و بۆ ئیو بە چ واتایەك دەھات؟ رۆلى پەرورەدە لە پىشخستى گروپدا چىبوو؟ ھەفالاڭ چۆن نزیكى پەرورەدە دەبوونەو؟ سەرۆك چۆن نزیكى پەرورەدە دەبوو؟ ھەرودە ئەو سەرچاوانەى بۆ پەرورەدەكردن بەكارتان دەھنا چىبوون؟

لە (PKK) دا پەرورەدە ئەركىكى بنچینەییە، ئەوێ راست لەو ئەركە نزیك نەبیتەو، ھىچ كاتىك راست لە ئەركەكانى دىكەشى نزیك نابیتەو، ئەوێ لەم ئەركەدا قوولنەبیتەو و ئەنجام وەرەگرت، ئەوا لە ئەركەكانى دىكەشدا ناتوانیت ئەنجام بەدەستبەخت. ھەموو ئەركەكان پەيوەستەن بە ئەركى پەرورەدە، وەك پىشنانەمان دەلێن: "چ بچینیت ئەو دەدووریتەو" ئەگەر تۆ شتێك نەچاند تۆ ناتوانى شتێكىش بدووریتەو، یان تۆ چیت چاندووە ئەو زیاتر ناتوانیت شتی دىكە بچینیتەو، ئەمە راستە. بۆ شۆرەگێرەش ئەگەر تۆ كەسانى خۆت پەرورەدە كرد، تۆ كەسانى خۆت كردە ھىزی چارەسەرى، ئەوا تۆ دەتوانیت بەم كەسە ئەنجامگیر ببیت. ھەموو خراپییەكان

له‌مه‌زانیه‌وه د‌مه‌مه‌گه‌وێت، مرۆفی نه‌زان خرابی ده‌کات. ئه‌گه‌ر تۆ ناخ‌وازیته‌ گه‌سانی تۆ خرابی بکه‌ن، تۆ ئه‌و که‌سانه‌ په‌روه‌مه‌ بکه‌ و بیا‌نکه‌ به‌هێزی چاره‌سه‌ری. ئه‌و کاته ئه‌و که‌سانه‌ خرابی ناکه‌ن، ئه‌و کاته ئه‌و که‌سانه‌ خزمه‌تیکی باشی گه‌لی خۆیان ده‌که‌ن. ئه‌گه‌ر له‌نیۆ (PKK) دا بۆ هه‌موو شتێک لی‌بوورده‌ن هه‌مبێت، ئه‌وا بۆ خۆ په‌روه‌مه‌ نه‌کردن لی‌بوورده‌ن نییه‌. چونکه‌ خۆ په‌روه‌مه‌ نه‌کردن په‌سند‌کردنی ئه‌و که‌سی‌تییه‌یه‌ که‌ دوو‌ژمن و داگیر‌که‌ران دروستیان کردووه‌، ژیا‌ندنی ئه‌و که‌سی‌تییه‌ی دوو‌ژمنه‌ له‌نیۆ ته‌مه‌که‌ردا. بۆیه‌ لی‌بوورده‌نی بۆ نییه‌ و تاوانیکی مه‌زنه‌. چونکه‌ داگیر‌که‌ر هێچ کاتی‌ک ناخ‌وازیته‌ مرۆفی کورد په‌روه‌مه‌ ببێت و هوشیار ببێته‌وه‌، زانا‌بێت و ببێته‌ هێزی چاره‌سه‌ری، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانی‌ت داگیر‌که‌ری‌تی خۆی به‌ئاسانی به‌پێوه‌ ببات. ئه‌گه‌ر (PKK) ده‌خوازی‌ت داگیر‌که‌ری له‌ کوردستاندا نه‌هێل‌یت زۆی ئه‌مه‌ به‌ کوێدا تیده‌په‌ر‌یت؟ تۆ بتوانی‌ت مرۆفی خۆت په‌روه‌مه‌ بکه‌یت و بیکه‌يته‌ هێزی چاره‌سه‌ری. ئه‌گه‌ر تۆ ئه‌مه‌ت کرد، ئه‌وا ده‌توانی‌ت له‌ هه‌موو رووی‌که‌وه‌ له‌ داگیر‌که‌ری تی‌بگه‌یت و له‌د‌ژی راب‌وه‌ستیت و خه‌بات و تی‌ک‌ۆشان بکه‌یت و ئه‌نجام وهر‌بگیریت. به‌شی‌ومه‌کی دیکه‌ ئه‌مه‌ نا‌کر‌یت و نا‌بێت. به‌وه‌ که‌سی‌تی و کۆمه‌لگایه‌ی داگیر‌که‌ران دروستیان کردووه‌ تۆ ناتوانی‌ت د‌ژی داگیر‌که‌ران راب‌وه‌ستیت، به‌مه‌ د‌ژی‌شی راب‌وه‌ستیت تۆ ناتوانی‌ت ئه‌نجام‌گیر ببیت. پاشان ئه‌وه‌ی به‌مش‌یومه‌یه‌ سه‌ره‌له‌ل‌دات، دیسان ده‌چ‌یت‌وه‌ با‌وه‌شی داگیر‌که‌ران و له‌گه‌ڵ داگیر‌که‌ران ده‌ب‌یت‌وه‌ یه‌ک. ئه‌گه‌ر که‌سانی‌ک خیا‌نه‌ت ده‌که‌ن له‌به‌ر ئه‌م هۆیه‌یه‌ ده‌که‌ونه‌ خیا‌نه‌ته‌وه‌، که‌ ده‌چ‌ن له‌گه‌ڵ دوو‌ژمن ده‌بنه‌ یه‌ک له‌به‌ر ئه‌م هۆیه‌یه‌. مرۆفی‌ک که‌ له‌هه‌موو رووی‌که‌وه‌ خۆی له‌ داگیر‌که‌ران دا‌بر‌اند‌ب‌یت، هێچ کاتی‌ک نا‌چ‌یت له‌گه‌ڵ داگیر‌که‌ران بب‌یت‌ یه‌ک. که‌سی‌ک بۆ ئه‌وه‌ی له‌گه‌ڵ داگیر‌که‌ران نه‌ب‌یت‌ یه‌ک خزمه‌تی ئه‌و نا‌کات و له‌د‌ژی راده‌وه‌ست‌یت و هێچ کاتی‌ک چا‌وی له‌وه‌ نه‌ب‌یت، پ‌ن‌و‌سته‌ چ‌ی‌ب‌کات؟ ده‌ب‌یت ئه‌و که‌سی‌تییه‌ی داگیر‌که‌ران دروستیان کردووه‌، ئه‌و کۆمه‌لگایه‌ی داگیر‌که‌ران فۆرم‌یله‌ (شی‌وه‌)یان پ‌یدا‌وه‌ تی‌کی‌ب‌دات، له‌سه‌ر ئه‌و بنه‌مایه‌ش که‌سی‌تی و کۆمه‌لگای نوێ بنیاد بن‌یت‌وه‌، ئه‌وه‌ش به‌ په‌روه‌مه‌ د‌یت‌ه‌دی. به‌شداری نه‌کردن له‌په‌روه‌مه‌ پ‌یدا‌گیر‌کردنه‌ له‌سه‌ر مانه‌وه‌ی که‌سی‌تی کۆن، پ‌یدا‌گری‌یه‌ له‌سه‌ر داگیر‌که‌ری، پ‌یدا‌گری‌یه‌ له‌سه‌ر

کۆیلايه‌تی. دمرکه‌وتن له کۆیلايه‌تی و له‌ژېر داگیرکمری و هه‌نگاونان بۆ ئازادی ته‌نیا له‌رېی په‌رومردمه‌و ده‌یته‌دی. بۆیه په‌رومرده‌و ژور گرنگه‌.

هه‌ر له‌سه‌رمه‌تاوه؛ ئەم ته‌ه‌گه‌ره په‌رومردی وه‌ک ئەمرکیکی بنجینه‌یی دیاریکرد، خواستی به‌ په‌رومرده‌و ئەو که‌سی‌تییه‌ی داگیرکه‌ران بنیادیان ناوه‌ تێک بدات و له‌شوێنیدا که‌سی‌تییه‌کی نوێ بنیاد بنیته‌وه، ئیرادیه‌کی نوێ و ئازاد، که‌سی‌تییه‌کی ئازاد بنیاد بنیت. ئەمه‌ش له‌ فیکر و رامانه‌وه‌ ده‌سته‌بێدکه‌ات. پێویسته‌ ده‌سته‌بێک له‌ فیکر و رامانه‌و ئازادی بناه‌ری‌نیت، بۆ ئەوه‌ی بتوانیت که‌سیکی ئازاد، ئیرادیه‌کی ئازاد، له‌سه‌ر ئەو بنه‌مایه‌ش کۆمه‌لگایه‌کی ئازاد بناه‌ری‌نیت و ئازادی به‌ی‌نیته‌دی.

ئیدی (PKK) له‌ په‌رومرده‌و ئەمه‌ی به‌بنجینه‌ و مرگرت. په‌رومردی خسته‌ پێش هه‌موو ئەمرکه‌کانی دیکه‌وه، هه‌موو ئەمرکه‌کانی دیکه‌ی پێوه‌ست به‌م ئەمرکه‌وه‌ به‌رپه‌وه‌ برد. چه‌نده‌ له‌م ئەمرکه‌دا ئەنجامگیر بوو، هێنده‌ش له‌ئه‌مرکه‌کانی دیکه‌دا ئەنجامگیر بوو. (PKK) سه‌مه‌تا په‌رومردی له‌مالان ده‌سته‌بێکرد. ئەو مالانه‌ی به‌کرێمان گرتبوو و تێیدا ده‌ماینه‌وه‌ و تێیدا ده‌مانخویند، له‌و مالانه‌دا ده‌ستمان به‌په‌رومرده‌و کرد، ئەو مالانه‌مان کرده‌ خوێندنگایه‌ک. ئێمه‌ نه‌مانگوت: "با له‌و مالانه‌دا به‌حه‌ساوه‌یی بژین" به‌لکو گووتمان: "ئێمه‌ پێویسته‌ له‌و مالانه‌دا په‌رومرده‌و بۆ گه‌له‌که‌مان بکه‌ین" ئیدی ئەو مالانه‌مان وه‌ک خوێندنگایه‌ک به‌کاره‌ینا. هه‌قی ئەو مالانه‌مان به‌ته‌واوی ده‌دا، هه‌یج کاتێک له‌و مالانه‌دا ژيانیکی شه‌خسی نه‌ژایین، نه‌شمانه‌یشت که‌س بۆ شه‌خسی خۆی تێیدا بژیت، نه‌مانه‌یشت که‌س ژيانیکی چه‌ساوه‌ی تێدا بژیت، گووتمان: "له‌و مالانه‌دا هه‌ر که‌سیک تێیدا بژیت و بێته‌ ئەو مالانه‌وه‌ پێویسته‌ بۆ گه‌لی خۆی بژیت، بۆ ئازادی بژیت". بۆیه‌ش له‌و مالانه‌دا به‌رنامه‌یه‌کی په‌رومرده‌مان پێشخست، له‌سه‌ر ئەو به‌رنامه‌یه‌ هه‌موو هه‌فاله‌انی خو‌مانمان په‌رومرده‌و کرد.

بێگومان بۆ ئەوه‌ی دووژمن هه‌ست به‌مه‌ نه‌کات، ژور دیقه‌تمان ده‌کرد و ته‌بیریشمان ومردمگرت. چونکه‌ ژور له‌ هه‌فاله‌ن ده‌هاتن و ده‌چوون و ده‌مانه‌وه‌ و په‌رومردمیان ده‌بینی و گه‌فتوگۆیان ده‌کرد. هه‌له‌به‌ته‌ مالتیک هێنده‌ گه‌نج بێن و بچن سه‌رنج راده‌کشییت. بۆیه‌ دیقه‌تی ته‌واویشمان ده‌کرد، له‌و مالانه‌دا هه‌موو هه‌فاله‌مان په‌رومرده‌و ده‌کرد، له‌وانه‌یه‌ ئەوه‌ بۆ ئێمه‌ سه‌ختیش بووبێت. بۆ نه‌وونه؛ ئەگه‌ر جێیه‌کی کراوه‌ و

ناشکرا و ياسایي همبایه، دمتوانی لهوئ هم زور کس کؤیکمهتهوه، همیش پهروردمیان بکهیت، بهلام نیمه نه توانستیکي وهامان ههبوو تا شوینیکي بهمشيوميه بگرین، نه لهروشیکي بهمجورمشدا بووین، نیمه دهمانزانی نهگهر نیمه بهمشيوميه بکهین، دموهتیش زور پیاوی خوی تیدهخزینیت. چونکه تمفگهری چهپی تورک، گروپه کوردیهکان، ههموو بهو شيوميه کاریان کردبوو، بویه کهوتبوونه ژیر کؤنترؤلی دموهتیهوه. پیویستبوو نیمه نهکهوپنه ژیر کؤنترؤلهوه، ههر هیچ نهبییت لهدمستپیکهوه، پیویسته کادیریکي ساخلام و تۆکمه ناوا بکهین، که نهگهر پاشان دموهت سیخوړی خویشی تیوهخراند نهتوان بمانخنه ژیر کؤنترؤلی خویانهوه، بویه پهروردمکردمان لهمالان بؤ خومان بهبنچینه ومرگرت، نهمه لهههموو روویکهوه زور زحمهت و دژوابوو، که هم دموهت ههستی پینهکات، همیش پهروردمکردن لهمالان ژمارمیهکی کهم کهم پهروردم دمهکیت، تۆ که کهم کهم پهروردم دمهکیت زور کاتی تۆیشی دمخوارد، زور ماندوویشی دمکردی، بهلام نهمه ریگهی ههره راست بوو. تمهیا بهمشيوميه دمتوانی بهگوپرهی نامانجی تمفگهر کادیر پهروردم بکهیت و راست پییشبخهیت و کؤنترؤلی دووژمنیشی بهسهرموه نهبییت. نهگهر نیمه نهو شیوازهان بهبنچینه ومرگرت نهوا لهبهر نهه هویه بوو. نهه شیوازه نهنجامی خویشی ههبوو، واتا هم کادیربوونی نیمه ساخلام دروست بوو، همیش بهکیتی کادیر و بهکیتی تمفگهر بنیادنرا، همیش دووژمن زیده ههستی پینهدمکرد و کؤنترؤلی دووژمنیش لهسهرمان دروست نهدهبوو. بویه تمفگهر بهمشيوميه لهسر بناخهیهکی پتهو و تۆکمه ناوا بوو، کادیری خوی بنیادنا و لهسر بنهمای نهو کادیرانهش ههنگاوی هاویشت، ههروهه زیده زمبریشی بهرنهکهوت و بهرمو ههلدیر نهچوو و نهکهوته ژیر کؤنترؤلی دموهتیهوه.

بیگومان ههر ههفالیك پهروردمدی شەخسی خویشی دمکرد، ههروهه وهک گروپ بهرنامهی گروپ ههبوو، پهروردمدی بهکۆمهله (بهبهکهوه)یان دمبینی. سهروکیش پهروردمدی خوی ههبوو، ههلبهته بهردموام خوی پهروردم دمکرد. لهخوپهروردمه کردنیشدا نهو دمرنهنجامانهی بهدمستیدمخست دمپدایه ههفالان. بؤ دموونه؛ ههفالانی کۆدمکردموه و لهگهلیاندا دمناخفت و گفتوگۆی دمکرد، هم شتیکی بیخواستبایه دمیدایه ههفالان، همیش شتیکی کهوا لهوانهدا راستییکردبایهوه راستی دمکردموه و

دمیخسته پروو. ئیدی پهرومردی ئیمه لهو مالانهدا بهمشیمیه پشکموته. نمو مالانه همر یهکهی بووه نهکایمیا و خویندنگایهک، رۆلکی مهزنی وهای بیئی. ئیدی نهمه بووه چه مکیک له نیو نهم تهفگهردها، ئیمه له کوپدا شوین و نیمکانییه تیگمان هه بووبیت و دهرفته تیگمان به دهستکه وتبیت نمو شوین و توانست و دهرفته مان بۆ پهرومرد به کارهیناوه. ئیمه وهما نزیک بووینه وه. نهم چه مکهمان لیرومه و مرگرت. سه رۆک بناخه ی نمو چه مکهی لیرومه دهستی کرد و پیشخست، هه میسه مالهکانی ئیمه له همر کوپیهک بووبیت بوونه ته خویندنگا و شوینی پهرومرد، شوینی پهرومرد مگردنی کادیر و پیشخستی کادیر. ئیمه به خویندنه وهی پهرتووک، به گفتوگو، چ به تمنیا و چ به گروپ گروپ پهرومردهمان پیشخست. یهکیتی کادیران و یهکیتی تهفگهریش به ساخله می ئاوابوو و له سمر نمو بنه مایهش همر دههات به پهرومرد خوی قوولتر دمکردوه و ههنگای تۆکمهتری دههاوشت و مهزنتری دمکرد و تا رۆزی نه مپوش همر بهردهوامه.

هیشتا گروپ نه بوته پارتیهک و هه فالانیشت هه موویان به یهکه وه
دمزین و خهبات دمکهن، نمو کیشه و نا کوکیانیهی نمو کاته له نیوان
هه فالاندا دمردمکهوتن چیبوون و چۆن چار سهمر دمکران؟

کیشهکانی نمو کاته زیدمتر کیشهی نیو زیان بوون، واتا کیشهی ئایدیۆلۆژی، ریکخستی و پراکتیکی زیده نه بوو. چونکه تهفگهر لهرووی ئایدیۆلۆژی، ریکخستی و پراکتیکدا زۆر بههیز نه بیوو، کادیریش خوی بههیز نه بیوو، تا کیشهی ئایدیۆلۆژی و ریکخستی دمربکهون. نهگهر کیشهش هه بووايه کیشهی پهرومرد بوون، نهم کیشهیه چۆن چار سهمر بکهین؟ چۆن خۆمان پیشبخهین و هه فالان پیشبخهین، نمو کیشهیه شمان بهو پهرومردیهی که له مالان پیشمانده خست چار سهمرمان دمکرد.

له لایهکی دیکه شهوه؛ کیشه و گرفت نیو زیان دمردمکهوتن. چونکه توانستی ماددییمان کهم بوو، زۆر جار نه ماندمتوانی پیداو یستیه کانمان دابین بکهین. بۆ نموونه؛

دهمانخواست پەرومردە بکەین، پەرتووک پېویستبوو، توانستمان نەبوو پەرتووک بەدەستبځهین. ئەم کیشمیه چۆن چارەسەر بکەین. زیندەتر لەسەر ئەو مەسەلانی گەتوگۆ دەرمان یاخود کیشە دەرەدەکتە. وەکو گووتم؛ لەبەر ئەوەی کولتوور و ئەخلاەتیکمان بۆ خۆمان بەبەنجینه وەرگرتبوو، لەمەشدا گوێراپەلێ یەکتەری، ریز و حورمەت، بەیەکتەر باومپرکردن، بەهەدیان بەیەکتەری بنەما بوون بۆمان، کیشە و گەرتەتکی وەرما جەدی کە بەخۆپەوه خەریکمان بکات یان وەر و مۆرال و باومپر هەفالاڤان دابەزینیت و بشکینیت نەبوو. چونکە هەموو کیشەکانمان بەناخافتن و گەتوگۆ بەناسانی چارەسەر دەرکرد. ئەگەر کیشمیهک دەرپکەوتبایە، بەیەکەوه دادەنیشتن و گەتوگۆمان دەرکرد، کێ کەوتۆتە کیماسییهوه و هەلە کێ هەیه رەخنەمان دەرکرد و ئەویش پەسندی دەرکرد و کۆتایی پێدەهات. واتا کیشەکان زۆر درێژە نەدەکێشا و پێداگری زۆر نەدەرکا، کەسی وەرما لەسەر کەموکۆپی و هەلە پێداگری نەدەرکا، ئەگەر یەکیک هەلەیهکی بکەربایە، خۆی دەیکووت؛ "ئەو هەلەیهم کردوو"

چۆن؟

بۆ نموونە؛ ئێمە هەموومان بەنۆرە دەچووین حەمالیتیمان دەرکرد و کارمان دەرکرد. رۆژیکیان نۆرە هەفال "حەقی قەرار" بوو، نۆرە هەفالێکی تریش بەناوی "پەلاماز" بوو. ئەو هەفاله تازە تەفلی ئێمە ببوو، هەردووکیان پێکەوه چوو بوونە حەمالیتی. کاتێک لەکار دەرپێنەوه ئەو هەفاله نوێیه بەهەفال "حەقی قەرار" دەلێت؛ "با دۆندەرمەیهک بخۆین" زیندە رەوشی بێ توانستی ئێمەش نازانیت. هەلەتە هەفال "حەقی" یە بێرەدەکتەوه، ئەگەر ئەمە رەتەبکاتەوه، "پەلاماز" هەفالێکی نوێیه و کار و حەمالیتی دەرکات دلی چۆتە دۆندەرمەیهکەوه، دلی بشکینیت باش نییه، بەلام ئەگەر دۆندەرمەیهک بکەر ئەوا بەو پارمیهی کە دەمێنیتەوه دەبیت خوارن بۆ ئیوارە بکەیت کەم دەبیت و بەشناکات، هەفالانمان هەموو چاومپرێ ئەو پارمیهن خواردنی پێبکەر. حیسابی ئەمەش دەرکات، لەناکامدا هەفال "حەقی" دەلێت؛ "با بیکرین" دۆندەرمەیهک دەرکەر، پاشان بەو هەفالهش دەلێت؛ "هەفال بپوانە، ئێمە کە هاتووین کار دەرکەین بۆ

هېڅلاند كار دمهكېن، ئىستا نهوان چاومېږي ئيمېن، نهگەر ئيمې نهو پارميه نهبهينهوه مال نهوا برسى دهميننهوه، خو نهگەر پاروش نهبهين هېڅلاند هەر هېچ نالين. نهگەر بشلئين دؤندرمه مان خواردوو، يان پاره كهه بوو هەر هېچ نالين " بهس نهخلاقيكي ئيمې ههيه، هېڅلاند له مال برسېن و ئيمېش ليرې دؤندرمه بخوين باش نيهه، بهلام لهبر نهوهى تو هېڅلانيكي نوپيت دلم نهشكاندى، بويه ئيمې كه گهراينهوه بههېڅلاند دهليين: " نه مېړو ئيمې پارهى كارمهكمان وهرنهگرت، سبهى بهو پارميهى كه نانى پيندهخوين نان ناخوين، دمېخهينه شويني پارهى دؤندرمهكه و دميدينه هېڅلاند، به هېڅلاندنيش مهلي " نهو هېڅلاندش دهلييت: " منيش نه مېم نهزاني، " نيواره كه گهراينهوه، بينيمان پارمېان نههيناومتهوه، ئيمېش گووتمان: " كيشميهك نيهه " رۆزى دواتر پارمېان هينا. دواى ساليك نهو هېڅلاند نهو مهسلهيه بهئيمې گووت. گووتمان: " شتيك نابيت، نهو كاتمش دمتانتوانى نهو مهسلهيه بهئيمې بلين، دؤندرمهيهكتان خواردوو كهى كيشميهكه؟ نيوه كار دمهكمن..."

دمتوانم بليم؛ كولتور و نهخلاقي ئيمې لهسەر نهو بنهمايه بوو، بههەر هېڅلانيكت بگوتوبايه نهه كهموگورې و ههلهيهت ههيه رمتينهدهكردوه و دمېگووت: " راسته " و رهنه دانى خوى دما، كوتايي پيندههات. بويه لهنيو هېڅلاند كيشميهكه نهدههاته ناراه، چونكه هېڅلانيتييهكى توكمه ههيوو، باومر بهيهكترى ههيوو، ريز لهيهكترى گرتن ههيوو. نهگەر كولتور و نهخلاقييهتيك ههبيت كيشه و گرفت دمرناكهوييت، نهگەر ههشبېت چارهسەر دمبييت و خراپهكارى لهگهل خويدا ناهيئيت. كيشهكانى ئيمې زېدهتر بهمشيوميه دمردهكهوتن. واتا زهمهتييهكانى زيان ههيوو، لهمهدها كيشميهكه دمركهوتن، ومكوتر زېده كيشميهكه لهنارادا نههيوو.

بۇ نموونه؛ په رتووكمان پيويستبوو، زياتريش بۇ سەرۆك پيويستمان پيى ههيوو. چونكه شهو و رۆز ليكولينهوهى دمهكرد، پارمان نههيوو په رتووك بگرين، دهجووينه په رتووكخانهكان دانهيهكمان بهپاره دمهكړى و دوو - سييهكيشمان دمدزى. ناچار بووين بهمشيوميه پيواويستى خومان دابين بكهين. چونكه ومكوتر توانستمان نههيوو نهه ههموو په رتووكانه بگرين. تهنانهت رۆزتيكان سەرۆك زور نهخوش كهوت، من ترسام لهوهى بمرپيت، تا نهو رادميه نهخوش كهوتبوو، پيويستبوو بۇ لاي دگتورمان بېردبايه،

پارمان نېبوو بۇ لای دكتوری بېهین، من چوومه زانکۆ گووتم: "بەلکو بتوانم له هاورپېانی زانکۆم همنېک پارە و مېرگرم، چووم چەندېکیانم بیڤی، برېک پارە لېومرگرتن، بەلام دیسان بەشی چوونه لای دكتوری نەدمکرد. جییکەم؟ هەم بە بەرجاومان سەرۆک گران نەخۆش کەوتوو، هەمیش پارە نییه بېهینە لای دکتۆر، ئیدی شتیک نېبوو بتوانین بیکەین، پاشان سەرۆک دوو - سێ رۆژ وەها بەگرانی نەخۆش کەوت، پاشان هیڤی جاکبوو وەه.

بۇ نموونه: جارێکیان سەرۆک لەگەڵ هەفالیک دمیوایە بجووبایە ئەستەنبۆل بۆ کارێکی رێکخستنی، هەرچی پارە هەمانبوو دامانی. لەدەستماندا هیچ پارە نەما، گووتمان: "با بچینە خۆیندنگا بگەرێین لەوانەیە ئەو هەفالانە لێ چەپی تورک دمیانناسین هەب هەمنێک پارەیان لېومرېگرین. وانا کێشەکانی ئێمە بەمشێمە بوون. تەنانەت رۆژێکیان من و هەفال فوئاد (علی حەمیدەر قەمەتان) لەمالەووە بووین، گەدە لێ هەفالە نەخۆشی "گاسترید"ی هەبوو، زۆر ئازاری هەبوو، برسێش بوو، پێم گووت: "وا دەچمە نانەواخانە و نان دێنم و دێمەو" هەفال "فوئاد" گووتی: "چۆن دەچیت نە پارە هەم نە هیچ؟" گووتم: "دەلێم پێنج لیرەم پێیه، وردەم لەلا نییه، نانم بەدەرێ پاشان پارەکەیت بۆ دێنم" گووتی: "نەگەر گووتی بێنە بۆت ورد دەکەمەو، تۆ چی دەلێیت؟" منیش گووتم: "دەست دەخەمە گیرفانم و دەلێم وەللا لەمالەووە لەیادم کردوو" گووتی: "شەرمە وامەکە" گووتم: "هیچ نابێت" ئیدی چووم و وامگووت، ئەو جوامیرەش نانی دامی. بەمشێمە ئەو شمان تێپەراند. وانا ئەو کێشانە ئێمە تێیدا دەزیاین وەها بوون، بەلام ئەو کێشانە لەنێو هەفالاندا بێ حورمەتی دروست نەدمکرد، خراپەکاری لێنەدمکەوتەو. چونکە کولتوور و ئەخلاقی ئێمە رێگەی ئەمە نەدەدا، لەبەر ئەوەی هەفالیتی و باوەڕپێیهکی تۆکمە لەنێوانماندا هەبوو، هەر کێشەیهک دەرێکەوتبایە بەناسانی چارەسەرمان دەکرد.

لە جەیفینی کەناری چووبووک بەدواوە دەولەت تا ج ئاستیک ئاگاداری هەبوونی گروپێکی بەمشێمە بوو کە گروپێکی گەنج هەن و

له جموجول دان؟ نهگمر بهم گروپه ی دهرانی تا چهند زانیاری
تهواوی ههبوو؟

دهولمت تا سالی (۱۹۷۵) دهرهق به گروپهکه زیده زانیاری نهبوو، چونکه بهناوی
گروپهکهوه نووسین و شتی تر لهئارادا نهبوو، دواي (۱۹۷۵) به تهملیببونوی "پیلوت"
دهولمت ههستی پیکرد که شتیک همیه. چونکه "پیلوت" بهردموام زانیاری به دهولمت
ددا، نیدی و مگوتریش تهمگمرکه خوی گهماندبووه ناستی گروپیک، لیږه و لهوی
سیمیناری سازددا، کۆبوونهوی نهجمام ددا، ناخافتن و گفتوگۆی دمکرد. لهدهرموهی
نیمه گروپهکانی دیکه دمیانگوت: "ناپۆچی پهیداوونه" سهبارت بهنیمه قسه و
باسیان دمکرد، نیدی دهولمت بهمشیمیه ههستی پیکرد، بهلام دهولمت هیچ کاتیک
سهبارت بهنیمه زانیاری راستی بهچنگ نهکەوتبوو و لهراستینهی نیمهش
تینهگهیشتبوو. وانا نیمهشی وکو همر گروپیکی دیکه چهی تورك و گروپه
کورديیهکانی تر دمیینی، لهوانهیه ههنديک تايپهتەمەندی نیمه ههبن، بهلام لهبنچینهدا
ههروهکو نهوانی تری لهقهلهمدەداين و پئی وابوو که نیمهش گروپیکین وهک همر
گروپیکی دیکه. بۆچی؟ چونکه سهروک بهمشیمیه زانیاری دمدایه "پیلوت"،
"پیلوت" پش نهو زانیاریانهی سهروک پيیدهدا دهجوو دمیدا به دهولمت. بۆ نموونه؛
سهروک دمیگوت: "نیمهش همر له نهنقههه کار دمکهین، وهک همر تهمگهریکی دیکه،
نیمه لهبهر نهوهی توانستمان نییه بۆیه کۆمهلهیهک بۆ خۆمان ناکهینهوه و
رۆژنامهیهک بۆ خۆمان دهرناخهین، نهگمر نیمه توانستمان ههبووايه نهوا نیمهش وکو
نهوان کاردمکهین". کاتیک که سهروک وهما قسهی دمکرد، "پیلوت" دمیگوت: "مادام
وايه من نهو توانسته پهیدا دمکهم". سهروک زانیاریهکی وهای به "پیلوت" نهدهدا که
تیبگات نیمه جیاواز لهوانی دیکه بهنیازین خۆمان بکهینه ریکخستن و دهچینه
کورستان و لهوی دهست به کار و تیکۆشان دمکهین... هیچ کاتیک نهیدمههیشت نهو
شتانه بزانییت. نهو زانیاریهی دمیدا نهوه بوو که؛ نهو تهمگهرانه ههنديک
کهموکورپیان همیه، نیمهش دمخوازين کیماسی نهو تهمگهرانه نههیلین و لهگهڵ نهو

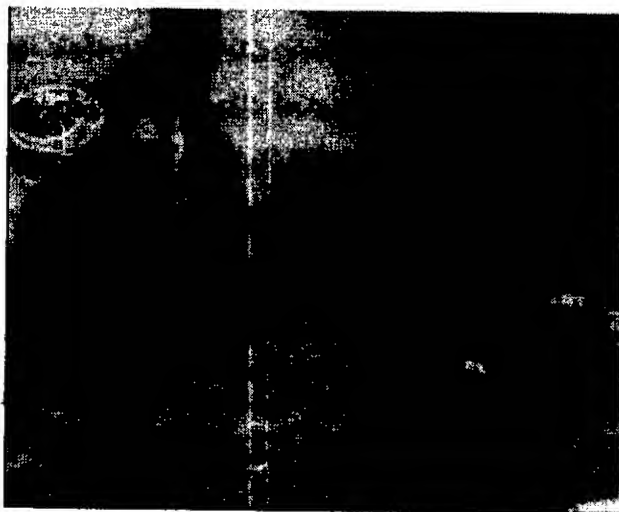
تەفکەرانه بېمه‌که‌وه کار دکه‌پښ، سەرۆک ودهای دپارده‌کرد و ودهای تیدمکه‌پاند، بۆیه "پیلۆت" یش تیروانینی خۆی بۆ ددولت دموکوت، ددولتیش که له‌راپۆرتەکانی ئەوی دمروانی وا تیددگه‌پشت که‌وا ئەو تەفکەرە تەفکەرئیکي مەترسیدار نییه.

بۆ نموونه؛ فاتمه (که‌سیره پلدرم) له‌نیو ئەو تەفکەرە شوینی خۆی گرت. باوکی "فاتمه" سیخوړئیکي مەزن بوو، ددولتیش بېوه باومړی دمکرد. "پیلۆت" یش هه‌بوو، "فاتمه" ش هه‌بوو، خانه‌وادهی "فاتمه" سیخوړئیکي مەزنی ددولتەتن و خۆیشی بۆ ددولت سەلمانددوو، "فاتمه" ش کچئیکي ئەو خانه‌واده‌یه، ئەویش چۆتە ناو تەفکەرەکه‌وه، پاشان له‌گه‌ڵ سەرۆک زه‌واجئیکشی کرد. بۆیه ددولت وامەزمندهی دمکرد که ئەم تەفکەرە زۆر مەترسیدار نییه و دمتوانیت بېخاته ژێر کۆنترۆڵه‌وه، ددولت که‌وته نیو مەزمنده‌یه‌کی به‌مشو‌مه‌وه.

واتا هه‌لو‌ئەستئیکي به‌رچاوی ددولت له‌و کاته‌دا له‌هه‌مبەر گروپه‌که نه‌بوو...

بێگومان نه‌بوو، چونکه سەرۆکیش ئەمه‌ی دیقه‌ت دمکرد. واتا له‌رووی فهرمییه‌ته‌وه هه‌یج شتئیکي به‌دهسته‌وه نه‌ده‌دا. چونکه ئێمه نه‌ روژنامه‌مان دمده‌خست و نه‌ کۆمه‌ڵه‌مان کردبووه‌وه، ئێمه هه‌موو پرۆپاگه‌ندهی خۆمان به‌دهم (زارمکی) ئەنجام ده‌دا. هه‌یج به‌لگه‌یه‌ک به‌دهست ددولت‌ه‌وه نه‌بوو تا‌کو بتوانیت ئێمه له‌رێمه‌وه شېبکاته‌وه و لی‌مان تیبگات، هه‌ندێک زانیاری به‌دهست گه‌یشتبوو و به‌گوێهری ئەو زانیاریانه‌ش زینده جودایی ئێمه و تەفکەرەکانی دیکه نابینیت، بۆیه ددولت له‌و قۆناخه‌دا ئێمه‌ی به‌خه‌ته‌رناک نه‌ده‌بینی...

تا چ کاتئیک ئەمه هه‌ر وا به‌ردهوام بوو...؟

رښه لږ لاندې له کاتي پېښکه شکرډن و تومارکړنې شکرډن د مومکاني

تا سهرۆك له كۆتايي سالي (١٩٧٦) له نهنقهره كۆبوونه وميه كي له هولي "زوري بيناسازان" كرد. ئيدي لهو سيمينار و كۆبوونه وميه دا سهرۆك نهو نه نجامانه ي له ميانه ي ليكولينه ومكه يدا به د مستيخستبوو، بۆ دهره وي ئيمه باسي ليوه كرد، په كسهر دواي نهو سيميناره سهرۆك له نهنقهره نه مايه وه و هاته كوردستان، له شاري ناگرييه وه د مستيپيكرد تا عهنتاب، سهرمتاي (١٩٧٧) بوو، له هه موو شاره كان جفيني كرد، دواي ته واو بووني جفينه كان ديسان گهرايه وه نهنقهره. ئيدي نهو كاته دهولت بيني نهو زانياريانه ي پيگه ميشتوو راست نين. واتا نهو ته فگه ره وهكو ته فگه ره كان ي ديكه نيه، نهوان جودان و ئيمهش زور جودا و پر مهترسيدارين. نهو كاته له م مهسه له يه تيگه يشت، لهو كاته به دواوه برياريان دا كهوا هيرش بيينه سهر ته فگه ره كه مان، سهره تا به شهيد كړن ي همقال "حمقي قهرار"، دواي نه مهش ههولي تيرور كړن ي سهرۆكيان دا له نهنقهره، خواستيان ته فگه ره كه له ناو بيهن، بينيان كه تا نهو كاته به هه له دا چوونه، دهولت بيني نهو پاره و توانسته ي له ربي پيلوت (نه جاتي كايا) وه خه رجيكردووه و خيزاني "هاتمه" و هلان هه مووي بي نه نجام بووه، نه مهيان بيني و بويه بريار ي هيرش كړن يان دا. ته نه نهنقهره خواستيان توله له "پيلوت" يش بكه نه وه، دواي نه وه ي بينيان نهو زانياريانه ي پييداوون هه مووي هه له يه، پتيان گووت: "د ميت خراپيه كان ي خوت

شؤړش (DEV_YOL) همبوون، بهرپرسياري نهوان ومها نزيكدمبووه، بهنيمه دى دىكووت: "واز بهينن، چ كورد و كوردستانه؟ نيدى همدووكيان مردوون و نازينهوه، كارى نيوه پووجه، نهگر دمخوازن شؤړشگيرى بكن ورن با پيكهوه بيكهين..." واتا دميانخواست نيمه بؤ نهمه رابكيشن. گروهكهى "ناكتان نينجه" ههبوو، لهههموو لايهكهوه پروپاگهندهى نيمهيان دمكرد، لهگهل نيمهدا جموجوليان دمكرد، دميانهيست بؤ جهماومرى نهوان سيمينار بدهين، نهوانيش لهناو جهپى تورك ومها نزيكدمبوونهوه.

بهلام لمبر نهوى نيمه لهذى فاشيستكاندا به برپار بووين و لهههموو جيبهكدا لهپيشهوه بووين، ههرومه لهكوكرندهوه و گردكرندهوى گهنجانى شؤړشگير له توركيدا سمرؤك زور كارى كړدبوو، بؤيش ههموويان ريزيان له نيمه دمكرت. بؤ نموونه؛ له كؤليزى "زمان، ميژوو، جوگرافيا" دا من و ههفال "كهمال پير" گووتمان: "كورد و كوردستان هميه" نهو هيزانهى جهپى تورك ههموويان هيرشى سمر نيمهيان كړد، باش بوو نيمهيان دناسى، كه لهذى فاشيستكان لهپيشهوه بووين، لهم رووهوه همنيك ريزيان ليدمگرتين، لهنيمهيان نهدا، نهگر وا نهبايه لهوانهبوو له نيمهشيان بدابايه. گووتيان: "نهمه جيبه؟ نهمه لهكوئ دمركهوت؟ همر نهمه مابوو؟ شتيكى ومها نييه...؟". واتا لهلايهكهوه ريزى نيمهيان دمكرت، لهلايهكى ديكهپشهوه همبوون لهذى نيمه رادهموستان، همنديكيان دميانخواست نيمه رابكيشنه لاي خوځپانهوه. بهگشتى نزيكبوونهوهى همنديك لهجهپمكاني تورك بهمشيويه بوو.

گروه كوردپهكانيش نهپاندمخواست لهگهل جهپى تورك جموجول بكهين، چونكه جهمكى نهوان جهمكى ميلليگهرايى بوو، بهرتمسك و دواكهوتوو بوون. نهوان جوون بهجودا "كؤمهلمكاني كولتوورى ديموكراتى شؤړشگير (DDKD)يان دامهزراند. واتا له (ADYÖD) شوينيان نهگرت، نهمه لهكاتيكدا نيمه دهمانگووت: "پنويسته ههموو شؤړشگيران، ديموكراتيخوازمكان، كورد و تورك له (ADYÖD)دا گردببينهوه بؤ نهوى ببينه هيز، بؤ نهوى دمست بهسهرداگرتى فاشيستكان بؤ سمر خوځندنگاكان بشكينين، نهگر ومها نهبيت و همر پهكيك بجيت جودا جودا بمينيتهوه، نهوا نهو هيزه كه شؤړشگيران هميانوو پارچه پارچه دبوو، بهمش هيچ كاتيك ناتوان لهذى فاشيستكان رابومستن، تهنانت تهواوى نهو خوځندنگايانهى تييدا بالادمست

بوون له دهستان دندا. نيت له وانه بوو نه توان بکونه نيو خویندنگانکانشه وه،
 رهوشکی به مجوره ددره کهوت" بؤ شه وه رهوشکی به مشیوهیه دمرنه کهوت نيمه
 گوتمان: " پيوسته هه موو هیزمگان بېنه پهک و بهیه که وه له دزی فاشیسته گان
 رابوستن، تا کو بتوانین نمنجام به دهستبخهین. نیدی له نيو چه پی تورکدا گروهه که ی
 دغو پهرینه چهک چوون به جودا بؤ خویان شوینکیان کرده وه، گروهه کوردیه گانیش
 چوون به جودا بؤ خویان کومه له په کیان به ناوی (DDKD) کرده وه. نيمه له دزی شه وه
 بووین، بویه شه وانه به نيمه یان دگوت: " شه وانه کورد نین، هیچ په یوهندیان به
 کوردایه تیه وه نییه.... نيمه کوردین و بؤ کوردان کارده کهین، بویه ش نيمه
 ریکخستنیک دده مزرینین... نيمه له گهل تورک جموجول نا کهین و له ناو ریکخستن
 شه واندای شوین ناگرین..." شه وانیش به مشیوهیه نزیکه دیوونه وه، شه وانه دمیانه خواست
 نيمه له ناو کورداندا گۆشه گیر بکه، تا نیرادهی نيمه به ته وای بشکین. شه وانیش وای
 نزیکه دیوونه وه و به مشیوهیه له دزی نيمه راده وستان. شه وای کاته له ناو کوردان زور
 ریکخراو و ریکخستن له نارادا نه بوو، هه موویان له ناو (DDKD) دا جیان گرتبوو.
 که مال بورهای و شه وانیتریش له ناو پارتیه کی تورکدا به ناوی پارتی سوسیالیستی تورکیا
 (TSP) دا شوینیان گرتبوو. ریکخراو هکانی "نالای رزگاری، رزگاری، پدکی تورکیا، رزگاری
 نازادی..." هه موویان له و کومه له په دا شوینیان گرتبوو و له دزی نيمه راده وستان.
 بیگومان نيمه شه وای کاته شه ومان به راست نه زانی و ده مانگوت: " به رژه و مندی ته فکری
 چه پره و دیموکراتیخواز، چ کورد بیت یان تورک پيوسته هه موو له نيو پهک کومه له دا
 شوین بگرن، بؤ شه وه بتوان خؤ به هیز بکه. چونکه کودتای سالی (۱۹۷۱) زمبریکی
 کوشندهی له ته فکمره دیموکراتیخواز و چه پره و مگان و شان دیو، په رشوبلاوی
 کردیوونه وه و نیرادهی شکان دیوون، هیزه فاشیسته گانیشی پر به هیز کردیو، له زور
 جیگدا بالادستیتی فاشیسته گان هه بوو. بؤ شه وانه؛ له هه ندیک خویندنگاندا
 شورشگیرمگان نه یانده توانی ههنگاویک به اوین. نه گهر تؤ شه وای هیزانه نه که یته پهک
 هیز، شه وای تؤ ناتوانیت ریکری له مه بکیت، نیدی نيمه ریکریمان له مه کرد. به راستی
 ته فکمریکی زور به هیز له نه فکمره دروست بوو، کاریکری خویشی له نهسته نبول و
 شوینی دیکه ش دروست بوو، گمنجان هه موویان له لای په کتر کؤب دیوونه وه و روهیکی به

گەنجان بەخشی، ئیرادەمەك ئاھریئرا، لەدزی فاشیستەکاندا گەنجان کەوتنە جموجۆلەوه، هەم لە خویندنگا و زانکۆکاندا، هەمیش لەدمەروەى خویندنگا و زانکۆکاندا، لە نیو بازارمەکانیشدا بێکەدان روویدەدا، بەم شەرە کاربەگەرى فاشیستەکان شکیئرا، شۆرشیگەرەکان لەزۆر جیگادا بالادەست بوون. لێردا ئیدی تەفکەرى شۆرشیگەرى کۆکردمەوه، جارىکى دیکە پێشکەوت.

هەر لەقوناخی گروپبووندا، هەلۆیستی ئەو کاتەى جفاکى کوردی بە چ رەنگىک بوو؟ کوردان چۆن لە گروپەکە نزیک دەبوونەوه و چۆن لێى تێدەگەشتن؟

کاتیك ئێمە تازە لە ئەنقەرەوه چووینە کوردستان بۆ ئەوەى ئێمە دەست بەخەبات بکەین، یەکیك ئەوانەى سەرما گەڕانەوه کوردستان من و هەفال "کەمال پیر" بووین، هەردووکمان چووینە شارى عەنتاب، کاتیك چووینە عەنتاب و دەستمان بەخەبات کرد، هەم چەپى تورک - هەلبەتە زياتر چەپى تورک هەبوون گروپە کوردییەکان زێدە نەبوون - هەمیش گەلى کورد دەیانگوت: "دوو کەس ھاوون دەبێژن کورد و کوردستان هەیه" واتا گالتهیان پیمان دەکرد، چەپى تورکیش دەیانخواست رێگریمان لێبکەن بۆ ئەوەى کار و خەبات نەکەین و قسە نەکەین. نزیکبوونەومیان بەتەواوى لەسەر ئەو بنەمایە بوو. تەنانەت خەلکى کورد دەیانگوت: "ئێوه گوناھن دەکوژرێن، دەست لەو کارە بەردەن و بۆخۆتان بچن بخوینن و خویندنى خۆتان تەواو بکەن باشترە، بەردەوامى بەژیانى خۆتان بدەن، ئێوه دواى جى کەوتوون؟ ئیشیکى پووچە، ئێوه نەدەتوانن شتیك بکەن و خۆستان بەخۆپایى بەکوشت دەدەن... ئێوه گوناھن بچن لەمال و حالى خۆتان دانیشن و خویندنى خۆتان بکەن..." ئەو ستانەیان بەئێمە دەگوت و نزیکبوونەومیان بەو شیومیە بوو. واتا نە چەپى تورک نە گروپە کوردییەکان، نە گەل کەس باوەریان بەوه نەدەکرد کە ئەو تەفکەرە وەها پێشکەوت.

تەنانت لەناو نیامەشدا هەندیک له هەفالاڤ باوەڕیان بەمە نەدمکرد، کاتیکی بېارماندا بگهڕایینهوه کوردستان، لەترسان لەگروپەمکەدا دوو لەسێی گروپەمکە دەستیان لەتەفگەر بەردا. بێنیان کە تەفگەر جەدیە و نیشی گالته نییە، واتا دمحوازیت له کوردستان هەنگاو بەاوێژیت و خەبات و تیکۆشان بکات، ئەوانە وا مەزەندەیان نەدمکرد، بەلکو بێیان وابوو وەکو تەفگەرەکانی دیکە له ئەنقەرە دەمیڤیتەوه، تەفگەرێکی نەرم و ریفۆرمیست دەبیّت، دەولەتیش زێدە هێرش و شالۆی ناھێنیتە سەر، ئەوان وەھا حیسابیان دەکرد، بەلام کە بێنیان تەفگەر ناخوازیت له ئەنقەرە بمیڤیتەوه، دمحوازیت له کوردستاندا کار و خەبات بکات و لەهەموو بەرمەمکەوه شەری داگیرکەری بکات، ئەمەیان زۆر بە خەتەرناک بینی، بە مردنیان دەزانی. بۆیە له کادیارماندا دوو لەسەر سییان دەستیان له تەفگەر بەردا و بەناشکرا گووتیان: "ئێمە ناچینە کوردستان" ئیدی له سێ بەش تەنیا بەشیکی مایەوه. بێگومان لەو بەشەش هەموو نەهاتنە کوردستان، یەکسەر هەموویان نەگهڕاندەوه کوردستان. چونکە مەترسیدار بوو، چی دەبیّت چی نابیت، دیار نەبوو. بۆیە هەنگاو بە هەنگاو گهڕاینەوه. وا بیرمان کردەوه؛ با ئەوانە سەرمتا بچن، بزانی چ ئەنجامێک لەگەڵ خۆیاندا دەهین، ئەگەر ئەنجامگیربون، ئەوا پاشان ئەوانی تریش دەتوانن بچنە کوردستان، ئەگەر لەناویشچوون، با هەموو بەیەمکەوه لەناو نەجن.

بەو شیۆمە سەرۆک تەبیری وەهای وەرگرتبوو. بۆیە کادیارێکی زۆر کەم سەرمتا کەوتە کوردستان، ئەوانە دەستیان بەکار کرد، پاشان هەفالاڤی تریش هیڤی هێدی هاتنەوه کوردستان. بێگومان ئەگەر یەکسەر هەموومان بچوویانە کوردستان، ئەمە پێر خەتەرناک دەبوو. هەلبەتە ئێمە هەم یەکسەر هەموو کادیارمان نەخستە کوردستان، هەمیش ئەو هەڕەمانەمان بەمبەتچینە وەرگرت کە نزیک بە سنووری تورکیان(ه). نەک هەڕەمە دوورەکانی دور بە تورکیا. چونکە ئەمەش مەترسیدار بوو، هەم ئەزموونی ئێمە نەبوو، هەمیش پەيوەندی ئێمە لەو هەڕەمانە نەبوو، هەمیش توانستمان نەبوو. هەرودەها هەندیک کەس و لایەن هەڕەشیان لەئێمە کردبوو، وەک "سیراج بیلگین" ئەو کەسە ئەوکاتە له پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک -T)دا بوو. دمیگووت: "نابیت ئێوه بێنە کوردستان، ئەگەر بێنە کوردستان ئێمە قاچتان دەشکینین". بێگومان

ئەو ھەرمشەپە جەددى بوو، بۆيە پتويستبوو حيسابى ھەموو ئەو مەسەلانەمان بکړدايە و بەگوږەرى ئەمەش ھەنگاوى خۆمان بەاويشتبايە. ھەربۆيە لەنزیک سنوورى تورکيادا، واکا لەشارى "رسم" موه بگره تا دەگاتە شارمکانى "ئەلەمزىز" و "عەنتاب" و ئەو شوپنانه، سەزم. ھەنگاومان بۆ ئەو شوپنانه ھاويشت، بۆ ئەووى پتوانين لەو شوپنانهوه ھەنگاو بەھەنگاو بکەوينە نيو ھەموو کوردستانەوه. ئيمە ھەنگاويکى بەو شيوەپەمان بەبنەما وەرگرت و لەسەر ئەو بنەمايە کار و خەباتمان پيشخست. بېگومان سەرمتا گەل باومېرى بە ئيمە نەدەکرد. چونکە زۆر راپەرین بەرپاڤبوون، ھەموو راپەرپنەکانيش زمبريان بەرکەوتبوو و ئەووى لەرابردوودا راپەرپنیشيان بەرپاڤکړدبوو ھەموويان شىخ و ئاغا و بەگ و سەرۆک عەشیرەت بوون. خەلک بينیويويان کە ئەگەر ئەوانە نەيانتوانى بێت شتیک بکەن، کە لە ئيمەشيان دەروانى ھەموو لاوين، نە شىخين و نە ئاغا و نە بەگ، نە لەپشت ئيمەشدا عەشیرەتيک ھەيە و نە ھيزيکمان ھەيە، بۆيە دميانگووت: "ئەو گەنجانە دمتوانن چى بکەن؟ ناتوانن ھيچ بکەن". لەلایەكى دیکەشەوه کورد ئیرادەى شکابوو و ئیدى قۇناخى تەسليميەتى پەسند کړدبوو، جا چۆن تۆ پەسند بکەن؟ بېگومان پەسندیان نەدەکردین، باومېریان پینەدەکردین. دميانگووت: "دەست لەو کارانە بەردەن، شىخ سەعید نەيتوانى، سەید رەزا نەيتوانى، شىخ عوبەيدۇللا نەيتوانى، بارزانى نەيتوانى، ئيوە چۆن دمتوانن راپەرین ئەنجام بدەن؟ جا ئيوە کين؟ ئيوە کەسانى دەم روتون... جا ئيوە کيشەى کورد چارەسەر دەکەن؟ ئيوە خۇتان لەناودەمبەن، بېرۆنەوه مالى خۇتان و ئيشى خۇتان بکەن..." ھەلبەتە تا ئەو تيرپوانينەى ناو گەلمان شکاند، زۆر و زەحمەتییەكى مەزەنمان بىنى، بەمەش يەكسەر بى مۆرال نەبووين، باومېریان بەخۇمان لەدەست نەدا، ئەو نزيكبوونەوانەشمان بۆخۇمان کړدە ھۆکارى ئەووى زیاتر و زیاتر بە ئیرادە کار و خەبات بکەين، توانيمان بۆ خۇمان پەيوەندى لەنيو خەلگدا دروست بکەين، توانستمان بۆ خۇمان ئافراندا، چالاکيمان ئەنجام دا... ھیدی ھیدی پيشکەوتين، ئیدى خەلک بىنى کە بەراستى ھەندیک شت دروست دەبن، ئەو کاتە ھیدی ھیدی باومېریان بە تەفکەر کړد. شيوازى ژيانى ئيمەيان بىنى، ئەخلاقی ئيمەيان بىنى، بينيان کە ئيمە بۆ خودى خۇمان ھيچ ناژين، لەبنەرەتدا ئەمە زۆر باومېرى بەخەلک بەخشى. ھەروەھا بينيان تا دیت تەفکەريش پيشدەکەويّت، چالاکيش پيشدەکەويّت،

نهجامیش دمردهكهوېت، هیډی هیډی گهل باومړی به تهمفگهرمكهمان هیئا و بهشدارى تیدا دمكرد.

تا پېش سازدانی جفینی گهرمكى "دیکمان" چه مکی رېځخستن و رېځخستنېوون، تا چ ئاستيک پهرميسه نښو و به چ شيومهيهك بوو؟

له میژووی تهمفگهری نیمه دا، جفینی "دیکمان"، که له سالی (۱۹۷۱) دا سازدرا، يهکه مین جفینی فهرمی نیمه يه. تا نه و جفینه کي دمیخواست کار بکات کاری دمکرد. له کوردستانیشدا تا پېش نهم جفینه ههنديک کار و خهباتمان کړېوو و ههنديک نهجامیشمان بهدستخستېوو، ئیدی نه و دمرکه وتېوووه روو که تهمفگهر له کوردستاندا تا رادميهك خوۍ جيگر دهکات، تا ديت پيشدهكهوېت، نهمهش لهگهل خویدا کيشه و گرهتی نوۍ دمردهخات، پيوسته نه و پراکتیکه ي بهرپوه جووه و نه و نهجامانه ي بهدستهاتوون، گفتوگوۍ لهسر بکريت و چارسهر بکريت. بويه نهم جفینه سازدرا. له میژووی تهمفگهری نیمه دا يهکه مین جفینی فهرميهمانه. تا نه و جفینه سهرۆک به تهنيا نه و تهمفگهری بهرپوه دمېرد و سهرپهرستی دمکرد، سهرۆک له و جفینه دا گووتی: " ئیدی تهمفگهر پيشدهكهوېت، تا ئیستا من به تهنيا بهرپوهم بردووه، نابيت له مودوا به مشيويه بيت، پيوسته بهرپوه بهرايه تيه کی نهم گروپ و تهمفگهره ههبيت" له جفینه دا بهرپوه بهرايه تيه کی گروپ دروست بوو؛ يهکیکیان ههفال "حمقی قهرار" بوو، نه و ی تریش "قهرمەر ئوسکان" بوو، نه و کهسه پيشتر له چه بی تورکدا له نهرتمشی رزگارپخوازی کرځکاران و جووتیارانی تورکيا (TİKKO) دا بوو، لهگهل "ئيراهيم کاپاک کایا" بوو، کاتيک که نهویش له (۱۹۷۲) دمستگير دمکريت، نه و "قهرمەر ئوسکان" ه نيشکگر (نوبه تچي) بووه، دوا نيشکگریش بووه. نیمهش بۇ ريزگرتن له "ئيراهيم کاپاک کایا" په سندمان کرد که تهمفلی گروپی نیمه ببيت. نیمه شوینيمان کردهوه و گووتمان: " نه مە شۆرشگيرپیکه و لهگهل "ئيراهيم کاپاک کایا" شوینی گرتووه، "ئيراهيم کاپاک کایا" ش شهيد بووه و نهویش ماوه، دهولتیش له و دهگهرا،

بەخۇشى دېخواست لېكەل ئېمەدا بېت، ھەفالى "فوناد" و ھەفالىنى دېكەى لەشارى دېرسىم بېنىبوو، ھەلېمە ھەفالى "فوناد" و ئەوان ئەو كەسەيان ھېنا، ئېمەش وھا رېزمان لېگ، ت و بەھاداران بېنى، ھېچ جياوازيەكېشان نەخستە نېوان خۇمان و ئەو، دەمانووت: "نەمە شۇرېگېرېكى دېرېنە، ھەفالىنى شەھىدبوونە و ئەو بەتەنيا ماو، با شوېنېكى بدمېنى..."

ئېدى ھەفالى "ھەقى قەرار" و ئەو "قەمەر ئۆسكان"مان كرده يارمەتېدمرى سەرۆك. واتا يەكەمېن جار بەفەرمى و بەمشېومېە بەرېومبەرايەتى گروپ دروست بوو. ئېدى لەو جېشېنەى "لېكمان" بەدواوە كار و خەبات لەزېر سەرپەرشتى و بەرېرسيارېتى ئەو بەرېومبەرايەتېيەدا بەرېو دەجوو. ئەمە داخوازی سەرۆك بوو. بۆيە ئەمە گرنگە. لەو كۆبوونەومېەدا كېشە و گەرفتى رېكخستى گەتوگۇ كرا، لەئەنجامى ئەو گەتوگۇيەدا دەرگەوت كە ئەو كېشانە چۆن چارەسەر بېن، بۆ ئەو مەبەستەش ئەو بەرېومبەرايەتېيە بۆ گروپ پېكەت. لەبەر ئەو، تەفگەر بېشەدەكەوېت و دېمېتە گروپېكى ئايدېلۇلۇزى و فراوانتر دېمېت و بەرەو گروپېكى سىياسى دەجېت، بۆيە پېوېستە بەرېومبەرايەتېيەكى خۇى ھەبېت. ئەگەر بەرېومبەرايەتېيەكى نەبېت، ئەوا ھەر بەتەنيا سەرۆك بەرېو، دېمات، ئەمە ھەم بۆ سەرۆك و ھەمېش بۆ گروپ زەحمەتە.

لەو چوارچېومېەدا تەفگەر لەگروپېكى ئايدېلۇلۇزېيەو بەرەو گروپېكى سىياسى ھەنگاو دېمېت، تەفگەر مەزن و فراوان دېمېت. پېوېستە بەرېومبەرايەتېيەكى خۇى ھەبېت، چونكە ناكړئ سەرۆك بە تەنيا بېت، بۆيە بەرېومبەرايەتېيەكى گروپمان بەمشېومېە دروستكرد. پاشان ئەو "قەمەر ئۆسكان"ە كە چووە دېرسىم كارى نەگرد، دېخواست لەسەر ئەو بەھا و توانستەى تەفگەر پېنى دابوو لېى پال بکەوېت و بېخاتە خزمەتى شەخسى خۇيەو، بېكاتە سەرمايەك و لەسەر ئەو بىنەمايەش كەوتە نېو ھەندېك پېومندى شەخسىيەو، بۆ شەخسى خۇى ھەندېك توانستى دروست كرد. بېگومان ئېمە ئەومان پەسند نەگرد، ھەلېمە دواى ئەمەش بېنىمان كار ناكات و بەشەخسى لەتوانستى تەفگەر نرېك دېمېتەو و دەخوازېت بېخاتە خزمەتى شەخسى خۇيەو و بۆ

شەخسی خۆی و خزمەتی خۆی بەکاری بهێنێت. گووتمان: "نەمە وانابێت" و پەيوەندی
خۆمان لەگەڵیدا بچران...

جگە لەو بریارەى دروستکردنى بەرپۆمبەرایەتییهك بۆ تەفگەر، چ
هەڵسەنگاندنیك بۆ ئەو كار و خەباتە كرا كە تا ئەوكاتە بەرپۆمبە
برداربوو؟ چ رێنماییهكى بۆ دواى جفین و بۆ خەباتى داهااتوو
تەفگەر هەبوو؟

هەلبەتە لەو كۆبوونەومێدا تەنیا بەرپۆمبەرایەتى دانەمەزرا، ئەو پراكتيكهى هەبوو
هەڵسەنگێندرا، لەو پراكتيكهدا شتى هەڵە و كەموكوڕى چيین؟ شتى باش چيین؟
پيوستە لەمەولا چ پراكتيكێك بەرپۆمبە بیهین؟ چۆن مەزن و فراوانى بكهین؟ تەفگەر
بەرەو كۆى دەچێت؟ مەترسییهكانى چيین و چۆن دینە پێش تەفگەرەوه؟ چۆن بتوانین
تەدبیری پيوست وەرگیرین؟ هەرودها رێنمایى و بریارى ئەوه وەرگیرا كە پيوستە
بكهوینە نێو هەندێك هەریم و ناوچەى نوێوه، پيوست دەكات بۆ ئەو شوێنانە كادیر
بنێردرین... ئەمانە هەمووى گفتوگۆیان لەسەر كرا. لەسەر ئەو مەسەلانەش بریار
دران. دواى ئەو جفینە كار و خەباتمان بەهێزتر و قووتر كردهوه. بۆ نموونه؛ بۆ
هەندێك هەریم و ناوچەى نوێ كادیرمان بۆى نارد، لەو هەریمانەى هیچ نەچوووبووین
لەو شوێنانە دەستمان بەخەبات كرد، لەو شوێنانەش هەندێك پێشكهوتن بەدیهاتن.

بۆ ئەوهى پراكتيك بەرەو پێشەوه بیهین و هەندێك هەریمی نوێ بكهینهوه و خەبات
لەهەندێك هەریمی ديكەى نوێ پێشبخهین ئەم جفینە گرنگ بوو. هەرودها لەو
هەریمانەى خەباتمان تییدا كردبوو بریارماندا كە بەرەو پێشەوهتری بیهین، لەسەر ئەو
مەسەلانە چەندین بریارمان وەرگرت. هەرودها هەندێك لە هەفالايمان بۆ سەر شارەكان
دابەشكرد و ئەركمان پێیان سپارد و هەندێك هەفالى ديكەى نوێشمان ناردە نێو
خەباتەوه، هەرودها ئەو هەفالاينەى لە ئەنقەرە مابووینەوه چۆن كار و خەبات بكەن، لە

گهرمكه كاندا، لمرانكوكاندا، كارى ناپيدېولوزى چوډ بركيت؟ لمره نهو مهسلاننهش ههنديك بريارمان ودرگرت.

بيگومان نهو بريارانه موزالتيكى بهيترتري نافراند و بير و باومرپيهكى توكمهى لهنيو ههفالاندا خولقاند. نهو قمناعهته زياتر بوو كه نيدي تمفكر نهنجامگر دميت، كار و خهبات نهنجامى هيه، نهمه واى لهكاديران كرد زياتر خهبات بكهن، زياتر ههنگاو بهاويژن. ههلبهته همموو نهمانه لهنه نجامى نهو جفينه دا بهديهات...

نهو چالاكياننهى نهو كاته ههفال كهمال پير له گهرمكى "تووزلوچاير" نهنجامى دها؛ بو گروپ به چ واتايهك دههات؟ رهنكدانهوهى نهو چالاكياننه لهنيو كومهلگادا چوډ بوو؟

نهو چالاكياننهى كه ههفال "كهمال پير" له گهرمكهكانى "تووزلوچاير، نابدين پاشا، ماماك" بهرپوهى دمبرد، هم چالاكى سياسى بوو، همميش چالاكى عهسكهري بوو. گروپهكهمان لهخاوينكرنهوهى نهو گهرمكهكانه لهفاشيستكان روځى گرنكى ههبوو. شانهشاني چالاكى عهسكهري، چالاكى سياسيشى بهرپوه دمبرد. ههنديك كادير كه لهو كاردا بهشدار بېوون، لهرووى چالاكى عهسكهريهوه ناماده دهكران، نهمه زور گرنك بوو. همميش تمفكر لهگهل گهل پهيوهندي خوځى دروست كرد. واتا. تمفكر لهجوارچپوهى خويندمهاناندا دمردكهوت و خيتابى خهلكى دمروهوى خويندنگا و زانكوځى دهگرد. راسته تمفكرمهكهمان لهنيو خويندمهاناندا دمستى پيكدبوو و كارى دهكرد، بهلام لهوښدا خوځى دمرخست. چالاكيهكانى نيو نهو گهرمكهكانه گوزارشتى لهمه دمكرد، نهمهش بهو واتايه دههات كه تمفكر ههنگاو بو نيو گهل دههاويژيت و دهخوازيټ لهناو گهلدا خهبات بكات و گهل هازانچ بكات، خوځى لهجوارچپوهى خويندكاران و روښنيران دمردخات و ريځخستنى گهل بهبنچينه ومردهگريټ. چونكه نيمه تمفكهرىكى سؤسياليست بووين، پيوستبوو گهلان بهبنچينه ومرگرتبايه، تمنيا بهههنديك له خويندمهانان تمفكر نابيته تمفكهرىكى سؤسياليست، پيوستبوو تا

ددهات خوی لهم چوارچېويه دمريخستبايه... نيدى لهو گهرمکانه دا نهو ههنگاوانه مان ددهاويشت. نه مه نامادمکاري بوو بۆچى؟ نه مه له هه مانکاتدا نامادمکرنى کاديران بوو بۆ چوونه کوردستان، له هه موو روويکه وه، هه م نامادمکرنى کادير بوو بۆ کارکردن له نيو گه لدا که بتوانيت نه زموون وهربرگريت، هه ميش نامادمکرنى کاديران بوو له رووى چالاكى نواندنه وه، واتا کار و چالاكى نيو نهو گهرمکانه بۆ نيمه گرنگ بوو، بهو چالاكييانه نامادمکاريهك كرا، بهو نامادمکاريه وه کاديران که وتنه نيو کوردستانه وه. له بهر نه وهى لهو گهرمکانه دا هه نديک نه زموونى له رووى چالاكى و خه باتکردن له نيو گه لدا وهرگرتبوو، نهو نه زموونه ي له کوردستانيش پيشخست و سوودى ليومرگرت. نه مه ش نه وه دياردمکات که تمفگهرى ئاپوچى هه ر له سهرمتاي خه باتکردنيه وه گه لى به بنچينه وهرگرتووه، هه ر ته نيا له بوته ي روشنيراندا نه ماوتته وه و جموجوئى نه کردووه، هيل و ريبازى خوى به ته واوى هيل و ريبازى گه له، له نيو گه لدا ژيانبوون، له نيو گه لدا خه باتکردن و پيشخستنى ئيراده ي گه لى به بناخه وهرگرتووه، له سهر نهو بناخه يه خوى کرده تمفگهرىك و هيلشا له نه نهمره له نيو خويندکاران دابوو کاديربوونى خوى ئافراندا، لهو گهرمکانه شه وه چووه نيو گه له وه، له وېشدا خه باتى به ره و پيشه وه برد. نه مه ش راستينه ي نه م تمفگهره نيشان ددهات، که گه ل به بنچينه وهربرگريت، نه ك تمفگهرىك ته نيا بۆ نوخبه ي روشنيران بيت، نهو چه مك و نزيكبوونه وه يه نه م تمفگهرى له تمفگهرىكى روشنيران دمرخست و کردى به تمفگهرىكى گه له رى.

بهر له وهى نه م تمفگهره به ناوى (PKK) وه بناسريت، به چ ناويك خه باتى دمکرد؟ هه روه ما گه ل و هيل و لايه نه سياسييه كان چ ناويكيان لهو تمفگهره نابوو؟

نيمه به خو مان دمگووت: "شورشگېراني كوردستان"، نيمه نهو ناوه مان بۆخومان دانابوو. به لام له دمروه ي نيمه زور ناويان له نيمه دها؛ هه نديك كس نهو ناوه ي نيمه

لهخوځامان ناوه پهنسنديان دمكرد و نهوانيش دميانگوت "شورشيگړاني كوردستان".
 همنديكي تريش بمنيهميان دمكوت: "رزگاربخوازي نتمهومي (ULUSAL
 KURTULUŞÇU) يان "سوپاي رزگاري نتمهومي (ULUSAL
 ORDUSU) همنديكيش نهم ناوميان لهنيمه نابوو. بهلام نيمه هيچ كاتيک نهو ناوهامان
 لهخو نهناوه، همنديكي تريش دميانگوت: "ياندم نهاللا چمتهسي YANDIM ALLAH
 ÇETESİ" يان "نهاللا چمتهسي ALLAH ÇETESİ" ودهايان دمكوت. همنديكي
 تريش دميانگوت: "ئاپوچي" همنديكي تريش به نيمهيان دمكوت: "ميلييمتجي
 كورمان" همنديكي تريش دميانگوت: "شورشيگړاني كورد" يان "سؤسياليستانى كورد"
 هر يمه و ناويكي له نيمه دنا. لهناو گهليشا گهل دميگوت: "تهلهبه -
 خويندكاران". ناوهكاني ديكه زياتر هيز و لايهنه چپ و كوردمگان له نيمهيان دنا،
 بهلام نيمه دهانگوت: "نيمه شورشيگړي كوردستانين" بهم ناوه نيمه دناخفين و
 بهياننامهمان دمردخست.

بهبى نهوهى كورد ميراسيكي شورشيگړي و نهزموونيكي شورشيگړي
 ههبووييت، نهو تمفگمره دست به تيگوشان دمكات. وكمو ديار
 دهبيت زور به تمفگمرى گهل فيتنام كاريگهر دهبيت، ههلبهته
 موديلى شورشيگړيتي فيتناميش و تهرزمكيشى بهشى كوردستانى
 نهدمكرد، كهواته شورشيگړيهكى چوون و چ بنهمايهك به بنچينه
 وهرگير؟

بيگومان لهپيش نيمهدها نهزموون و ميراس و توانستىكي مهزن لهئارادا نهبوو، تاكو
 نهامانه بكهينه بناخهيهك بو خويمان و لهسر نهامهش تمفگمريك ناوا بكهين و
 پيشيخهين. نيمه نهزموونى مېژووى مرقاياهتيمان بوخومان بهبنچينه وهرگرت.
 لهمېژووى مرقاياهتيدا، مرقاياهتي چوون بو ئازادى و ديموكراسى شهر و خباتى

كردوو؟ نهو ئەزموونانەمان بۆخۆمان بەبنچینه وەرگرت، هەروەها لەمیزووی گەلەكەشماندا، ئەگەر لاوازی بێت، ئەگەر كەمیش بێت، ئەو بەرخۆدانانەى ئەنجام دراوون بۆ خۆمان بەبنچینهمان وەرگرت. لەسەر ئەو بنەمایە ئەو تەفكەرەمان پێشخست. بۆیەش پێشخستنى ئەم تەفكەرە زۆر دزوار و سەخت بوو، تەنیا دهبووایە لەسەر هیزی خۆمان رابووینایە، نەماندەتوانی لەهیچ جێگەیهك و لەهیچ هیژك هاوكاری و پشتیوانییەك وەربگیرن، یان هیواپەکی وەهامان هەبێت. هیوامان هەر خۆمان بووین و هیژشمان هەر خۆمان بووین. پێویستبوو بەتەواوی لەسەر هیز و توانستی خۆمان رابووینایە، بۆیە ئەمەش دزوار و زەحمەت بوو، وەكوتەریش رێگەچارەیهكی دیکە نەبوو، یان تۆ دەستت بەتێكۆشان نەكردبایە، ئەگەر تۆ بتگوتبایە: "ئەزموون نییە، توانست نییە، كەسێكیش هاوكاریمان ناكات و ئەمە نابێت". كەس نەیدەتوانی ئەمە هەرگیز پەسند بكات. چونكە رهوشی گەلەكەمان لەپێش چاوان بوو، رۆژ بە رۆژ دەتواپەوه و لەهەڵدێری مەرگ دابوو، لەسەر گەلەكەمان زوڵم و وەحشیەتیکی مەزن، توانەومیهكی نەتەویمیی مەزن بەرپۆوەدەچوو، ئەگەر تۆ موداخەلە نەكەیت ئەوا واتای ئەومیه ئەم گەلە لەبەین دەچێت. ناتوانیت بڵێیت: "توانست و ئەزموون نییە یان كەمە، با دەست بە خەبات نەكەین تا هەندێك توانست و ئەزموون پەیدا دەكەین، چونكە ئەو توانستەمان نییە كاربكهین" واتا هەر رۆژێك تێدەبەرێت زیاتر تەنگ بەگەلەكەمان هەڵدەچنرا و توانای ژيان كەمتر دهبوو، پێویستە تۆ رۆژێك زووتر موداخەلەى ئەم رهوشە بكەیت و رێگری لەم رهوشە بكەیت، هەرچەندە توانست و ئەزموونیش كەم بێت، تۆ ناتوانیت ئەمە بكەیتە بیانووی ئەوەی كە موداخەلە نەكەیت، بەلكو بەپێچەوانەوه دەبێت ئەم بێ توانستی و بێ ئەزموونییەش بكەیتە بیانووی ئەوەی ئەو موداخەلەیه بكەیت. روانین و چەمكى ئەم تەفكەرە ئەومبوو، واتا ئەگەر ئەزموون نییە، دهبوو تۆ ئەزموون لەخۆتدا دروست بكەیت، خۆت پێشبخەیت. ئەگەر توانست نییە، توانست بئافەزینی، ئەگەر زانابوون نییە تۆ دەبێت خۆت زانا بكەیت، ئەگەر تۆ ئەمانەت ئەنجام دا ئەوا تۆ دەتوانیت كێشەكە چارەسەر بكەیت. ئەگەرنا هەر لەخۆپەوه چارەسەر نابێت و كەسیش چارەسەری ناكات. بۆیە ئێمە نەمانگوت: "توانست و ئەزموونمان كەمە ئێمە ناتوانین ئەمە ئەنجام بدەین.." ئێمە نكۆلیمان لەو

راستییهی خۆمان نه ده کرد، به لکو ده مانگوت: " نه زموون و توانستمان که مه، به لام نیمه ناچارین و نه مه نمرک و کاری نیمه یه، پیوسته نه نمرکه پیک بهینین".

بهم چه مک و تیروانی نه وه ده ستمان به کار و خهبات کرد. بویه له بهر نه وهی نه زموون و میراسیکی وه ما مرن، تۆکه نه بوو، هه موو شتی که مان به خۆمان نا فراند. نیمه زیده نه ماندمزانی چ راسته و چ هه له یه، له پراکتیکدا له مانه هه مووی تیگه یشتین. واتا هه م نیمه کارمان ده کرد، هه میش له و کارانه ماندا شتی باش و خراپ جیهه فی رده بووین و خۆمان له سه ر نه و مه سه لانه په رو مرده ده کرد. نه م ته فکه ره مان به ته واوی له سه ر نه م بنه مایه پی شخست. بیگومان له بهر نه وهش بوو نیمه که وتینه نیو زه حمه تی و هه له و کی ماسی زوره وه، وه کو تر هیچ چارمه کی ترمان نه بوو، مه گه ر تۆ ته نیا بۆ چار سه ر کردنی نه و کی شه یه هه ولت دا و گووت: " نه مه کی شه ی منه" و خواستت چار سه ری بکه یت، نیتر له ویدا راستی و هه له ده بینیت، به مشیویه نه زموون و مرده گری و توانست ده خولقی تیت، نه گه ر تۆ بلایت: " نه زموون و توانستمان که مه و نه گه ر کار بکه م ده که مه نیو هه له وه" نه و کاته تۆ ناتوانیت هیچ هه نگاو پیک به او یزیت. بویه نیمه هه م کارمان کرد و هه میش خۆمان خۆمان په رو مرده ده کرد، نه وهی که له پراکتیکیدا ده رکه وتوو خۆمان له سه ری په رو مرده ده کرد. چه نه ده هه له و کی ماسیمان ده کرد، بۆ خۆمان ده مان کرد به رو مرده یه ک و به مشیویه نه زموونمان لیی و مرگرت. له سه ر نه و بنچینه یه ته فکه ر پی شکه وت.

بۆ نه موونه؛ من سالی (۱۹۸۰) چوو مه سوریا، له ویند مرئ سه روکی پارتیه که به منی گووت: " به نیو ده لئین زیده سیاست نازانن و هه موو هه ژارن و گوندنشین و هه له یان زوره " گووت: " کئ نه و قسه یه ی گووتوه راستی گووتوه " بیگومان نه و باو مرئ نه کرد که من وه ما بلیم. پیی وابوو من ده لیم: " شتیکی وه ما نییه، کئ وه های گووتوه درویه و هه له یه، نیمه وه ما نین.. " پیم گووت: " من مه زمنده ده که م کئ نه وهی به تۆش گووتوه، نه وهی نه و قسه یه ی گووتوه خوی هیچ کی ماسی و هه له یه کی نییه، به لام له بهر نه وهی خوی پراکتیکی نییه، بویه هیچ کی ماسی و خه تابه کی نییه، نیمه کار ده که یین، بویه ش له پراکتیکدا هه له و کی ماسیمان زور در ده که ویت، نه ی نیمه چی بکه یین؟ له پی ش نیمه دا نه زموونیکش نه بوو، پیوسته هه موو شتی که خۆمان به خۆمان دروستی بکه یین، بویه

زۆر كېمىسى و ههلهى ئېمه دمرگهوتن، ئېمه لهمهش ناترسين، لهههله و كهموكوپپيهكانى خۇمان ئىنجام ههلههئىنجين و لهسهر ئهو بنهمايش خۇمان پهرومرده دمكهين و نهزموون ومردمگرين. مروقى ئېمه گوندين، ئېمه چى بكهين، گهلى ئېمه گهلىكى گوندنشىنه، ئېمه بخوازين و نهخوازين ههر ئهمهيه و ههر بهم كسانه ههموو كار و خهباتى خۇمان دمكهين، كهسيكى ديكه لهناسمانهوه ناهينين...". بېگومان من كاتيك وهام پيى گووت، زۆر شهرمى لهخوى كرد.

من بۇچى ئهمه باس دمكهيم؟ چونكه ئهو كاته كهسيك نهبوو خوى له كيشهى كورد نزيك بكاتهوه، لهوانهميه ههلهئىك كهس ههبووبن بهناوى كوردموه ههلهئىك ناخافتنيان كردبىت، بهلام دمترسان لهوى بكهونه نيو پراكتيكهوه، ئهو ههنگاوشيان نههاويشت. ئېمه به بهرپرسيارتييهوه ههلسوكهوتمان كرد و لهمهش نيمترساين. ئېمه گووتمان؟ دمبىت ئېمه نهم كيشهميه چارمهسر بكهين، نهگهر ههله و كهموكوپپيشمان ههلبىت، دمتوانين لهو ههله و كهموكوپپيانهمان ئىنجامى ليوه دمربخهين و راستى بكهينهوه. نهگهر ئېمه نهيكهين كهس نايكات. نهگهر نهزموون و توانست نيهه ئهمه نابىته هوى لهوى هيچ ههنگاوئىك نههاويژين، چونكه كاديرىك بهدانىشتن نابىته كادير، نهخاسمه له كيشهى كورددا؟ نهگهر تۆ خۆت ماندوو نهكهيت و خۆت نهخمهته ژير بهرپرسيارتييهوه و جلدى نهبيت، تۆ ناتوانيت له كوردستاندا هيچ گۇران و پيشكهوتنىك بهدى بهيئيت، دمبىت بهجديييت و بهرپرسيارتييهوه خۆت ماندوو بكهيت و خۆت بخميهته ژير نهركهوه. ههلهبته دمبىت تۆ ههول بدميت كه ههله و كهموكوپپيت نهبيت، بهلام كاتيك كه نهزموون نهبيت، زانابوون و توانستىك نهبيت، ههلهش دمردكهوپت و كيماسيش دمردكهوپت، دمبىت مروقى لهمهش نهترسيت، كه تۆ كهموكوپى و ههلهى خۆتت بيى و چاوپوشيت لى نهگرد و بۆ خۆت كردت به نهزموونىك و هوكارىك بۆ نههيشتنى ئهو ههله و كيماسيانه، ئهوا ئهو ههله و كيماسيانه زنده زيانى خوى نابيت و خراپى لهگهل خويدا ناهيئيت. زۆر نموونهى وا لهپراكتيكى تهمكهرى ئاپوچىدا روويداوه.

لهوانهميه ئېمه زۆر كهموكوپى و ههلهمان كردبىت، بهلام ئېمه له كوردستاندا زۆر گۇران و پيشكهوتن و سهركهوتنمان بهديهئاوه و زۆر بههاى مهزندان بۆ گهلى كورد

نافراندووه. نهوانه میانگووت: "نهموون و توانست نییه و مهترسیداره، با نهو شتانه مان همبیت پاشان دست بۆ کیشهی کورد دهمین" بۆ نهه گهله هیج شتیکیان نهکردووه.

ومکو دیار دهمبیت نهو پیاوانه شۆرشگیږپیانیهی نهوگاته، جا ج پیاوانهکانی چهپی تورک بیت، یان نهوهی فیتنام یاخود کلاسیکی کوردستان تیری شۆرشگیږی و تیڤۆشانی نهو گروپهیی نههمکرد، بۆ نموونه؛ نهگهر شۆرشگیږپکی فیتنامی هاتبایه کوردستان دهمیتوانی شۆرشگیږپیهکی سهرکهوتووانه له کوردستاندا بکات؟

کیشهی کورد کیشهیهکی مهزنه و زۆر دژواره، وهک کیشهی هیج گهل و ولاتیکی دیکه نییه. کیشهی کورد کیشهیهکی جیهانییه، کاتیڤک تۆ دست بهاویژییه کیشهی کورد وهک نهوه وایه دست بهاویژیته کیشهی ههموو جیهانهوه، دست بهاویژیته ناو کیشهی تهواوی مروفایهتی و نهو سیستمهیی لهجیهاندا لهئارادایه. بۆیه پیاویسته تمهگهریڤ، یان پراکتیکیڤ بهگۆږهیی نهه کیشهیه پېشکهوږت، نهگهر نهو تمهگهره له بیر و راماندا، لهریڤخستن و چالاکي نواندندا بهگۆږهیی کیشهکه پېشنهکهوږت، هیج کاتیڤک ناتوانیت کیشهکه چارهمر بکات. نییدی لههمر ولاتیڤکا بهگۆږهیی ههلهومهرجی نهو ولاته، بهگۆږهیی کارمکتهری نهو گهله، بهگۆږهیی نهو کیشه و ولات و گهله، تمهگهر و شۆرش پېشکهوتوون، تۆ ناتوانیت سۆفییهت، فیتنام یان شوپینیکی دیکه بۆ خوت بهمنهه وهربرگیت. تۆ دمتوانیت سوود لهنهموونی ههموویان وهربرگیت، ئیمهش سوودمان لهنهموونی ههموو مروفایهتی وهرگرتووه، بهلام هیج کاتیڤک هیج ولاتیڤک و گهلیکمان بهمنهچینه وهرنگرت. واتا نهوانه چییان کردووه ئیمهش ودها بکهین و ودها دمتوانین سهرکهوین... هیج کاتیڤک نهکهوتینه ههلهیهکی بهمجۆرهوه. چونکه ههر ولات و میللتهیڤک، نهو ههلهومهرجی تییدایه، نهو کیشهیهی تییدا دمژیت، تایبهتمهندییان، لهیهگتر جودایه.

لیرمدا کیشی کوردستان نه وهک کیشی فیتنامه، نهوهک کیشی چین، سوفیهیت، کوبا، نهنگول، یان هر ولاتیکی دیکه جیهانه. کیشی کورد کیشی گهلیکه بۆته جوار بهش، هر بهشیکش لهزیر دمهسلات و داگیرکهری دهولتیک دایه. هر یهک لهو دهولتانهش له جیهاندا لهگهل ههنديک هیز و دهولتی دیکه دا پهیومندی و هاوپهیمانیتیان ههیه، نهو سیسته مهی له جیهاندا ههیه نهو کوردستانی پارچه کردوو و خستوو په تییه ژیردستی نهو داگیرکهرانه، له نیو سیسته میشدا جیکه به کوردستان نه داوه، بهلکو تهواو نکولی و قهرکردنی به بنچینه وهرگرتوو، نیدی گهلیک له نیو خویدا به بنه ماله، عهشیرت، نایین، نایینزا و ناوچه وه پارچه پارچه بووه، جیهان نکولی لیدمکات... خویشی خاومنداریتی له خوی ناکات، کیشه که کیشه یهکی به مجوریه. کاتیک تۆ دمست بۆ نهو کیشه یه برد، وهکو نهوه وایه تۆ دمست بۆ هه موو کیشهکانی جیهان دهبیت، تۆ هه موو جیهان دمکه یته دووژمنی خۆت، نه م کیشه یه کیشه یهکی هینده مهن و قووله، کیشه یهکی نیوده وله تییه، نهک ته نیا کیشی ولاتیک و گهلیک بیت، یان ته نیا ناوچه یهک بیت، بهلکو کیشه یهکی نیوده وله تییه. نهگهر تۆ دمه ویت نهو کیشه یه چارمه سر بکهیت، دهبیت به گویره نه مه له بیر و رمان، له ریکخستن بوون و چالاکي نواندن نزیك ببیته وه. بۆ نه وهی بتوانیت راست له کیشه که تی بکهیت، راست گفتوگو ی له سه ر بکهیت، بۆ نه وهی بتوانیت کیشه که راست چارمه سر بکهیت، دهبیت شیواز و نافراندنی راست پی شبخهیت، نهگهر وه ها نه بیت، نهوا نهو موداخه له یه تۆ دهیکه بیت، چارمه سهریه که لهگهل خویدا ناهینیت، ته نانهت له وانه یه کیشه که قورستر و دژوارتر بکات و کیشی تریش لهگهل خویدا بهینیت.

هه لبه ته جیاوازی (PKK) ش له مه دایه. زۆر پارت و ریکخراو له باکوور به ناوی کوردان بهر له (PKK) دمرکه وتبوون، نهو پارت و ریکخراوانه ناویان هه بوو، به لام شوپنه نه چی نه وان ههچ دیار نه بوو، هیشتا ته فگهری ئابوچیتی دهر نه که وتبوو نه وانه هه بوون، زۆر ئیمکانیاتی نه وانیش هه بوو، به لام نه وانه هه موویان ته نیا ناویان مایه وه، تا دههات ته فگهری ئابوچیتی پی شدمکه وت و له دمره وهی ته فگهری ئابوچیتی ههچ ته فگهریکی دیکه نه ما. بۆچی؟ چونکه نه وانه نهگهر چی به ناوی کوردیش دمه اخفین، به لام باش و دروست تینه گه یشتبوون که کیشی کورد جیه، راست لی

نزيكته بوونه وه، خوږيان له كېشه كه تېنه گمېشتوون جا چوڼ دمتوانن كېشه كه چارمسر
بكن؟!

له بهر نه وهى سهرؤك ډاېز راست له كېشهى كورد نزيك بووه وه و راست لېى تېگه يشت
و راست گفټوگويشى كرد، بؤيه كېشه كهى راست خسته روو و هه موو كه سيكى تېگه ياند،
پارت و ريځخواوه كانى ديكه هېچيان نه و كېشه يان دمرنه خسته روو له كه سيشيان
تېنه گه ياند. نه گه است له كېشه كه نزيك نه بيته وه، نه و تۆ ناتوانيت نه و كېشه يه
به پسن كړدنېش بدميت، تۆ ناتوانيت چارمسرېشى بكهيت. ئيدى (PKK) نه مهى
كرد، جودايى نيوان (PKK) و ته فگه ره كانى ديكه ليرمدايه. سهرؤك ډاېز نه زموونى
هه موو جيهانى بؤخوى كرده بناخه و له سر نه و نه زموونانه له كېشه كه تېگه يشت و
كېشه كهى گفټوگؤ كرد و خستيه نيو گفټوگؤكانه وه و له هه موو روويكه وه كېشه كهى
به تېگه ياند دا، بؤيه ش بؤ چارمسرې كېشه كه زور ههنگاو هاويشتراون، له سر
نه زموونى ته و او جيهان نه زموونيك ډافريئرا، واتا مروؤ دمتوانيت بليت: "نيمه
له هه موو روويكه وه، له سفره وه دستان پيكر، له رووى نه زموونى سياسي وه بېگره
تا دهگاته توانستى ماددى، هه موو شته كانمان به خوږمان ډافراندمان، به رمنجى خوږمان
ډافراندمان، به رمنج و نيش و كار و زه حمه تيه كى مه زنه وه هه موو نه و پيشكه و تن و
نه زموون و ئيمكانيا ته مان خولقاند.

ليردا به ته و او له سر هيزى خوږمان رابووېن، نيمه له هېچ كه سيك هېچ هيزيكان
ومرنه گرت، هېچ هاوكاريه كمان و مرنه گرت، ته نانه ت همر كه س دميخواست ريگريمان لى
بكات، بؤ نه وهى نيمه دستبه ردارى بېين، به لام نيمه پيداگريمان كرد. واتا نيمه هه
دستبه ردارى نه بووېن، هه ميش باومريمان به خوږمان هينا و له سر هيزى خوږمان
رابووېن. بېگومان نه مه زور و زه حمت بوو، مروقى زور ډازار ددها، به لام وهكوتر هېچ
چارمېكى ديكه نه بوو. نه مه ش پيشكه و تنى هره راسته، پيشكه و تنى راست له سر نه و
بنه مايه دپته دى. هه رچنده نيمه زور و زه حمتيمان بېينى، به لام نيمه نه زموون و
توانستېكان بؤخوږمان خولقاند. بؤيه له بهر نه وهى نيمه له سر هيزى خوږمان رابووېن،
هه موو توانستېكان به خوږمان ډافراند، له بهر نه وه بېمنه ت بووېن، نيمه نه كه و تينه ژير

PKK میژوونیک له ناگر

کاریگرمی نهم و نهووه، ئیمه نهکەوتینه خزمەتی هیچ هیزیکهوه، هیچ هیزیکیش نهیتوانی ئیمه تهسلیم بکات.

ئیدی نهگەر تۆ دهخوازیت له کوردستاندا کۆیلاپهتی نههیلایت و ئازادی و دیموکراسی دهستهبهه بکهیت، تهنیا بهمجۆره دمتوانیت نهجامگیر ببیت. کوردستان زۆر خراپ و گهمار کراوه، نهگەر تۆ دمتوانیت نهو خرابی و گهماریه رابمالایت و خاوینی نهکهمیتهوه، نهوا تۆ ناتوانیت ئازادی بهدیبهینیت. نهمهش به چ دپتهدی؟ که تۆ رهخنهیهکی مهزن پێشبخهیت و لهسەر بنهمای نهو رهخنهیهش رهخنهدانیکێ مهزنت پێشخست، ئینجا دمتوانیت نهو گهماری و خرابیهه رابمالایت و خاوینی بکهیتهوه، نهو کاته دمتوانیت تهفگهریکێ ئازادیخواز و دیموکراتیخواز بهرمو پێشهوه ببهیت، نهوهی (PKK) و سهروک ئابۆ نهجامیان داوه نهمهیه.

نهو پهیوهندییهی لهنیوان گروپهکه و کۆمهلهی خویندکارانی خویندنی بالا له نهنقهره (ADYÖD) دا ههبوو چۆن بوو؟ ههروهها بهسوود وهرگرتن لهو ریکخراوه یاساییه، گروپهکه تا چهند توانی کار و خهباتی خۆی بهرمو پێشهوه ببات و خۆی فراوان بکات؟

لهسالی (١٩٧١)دا له تورکیا کودهتایهکی سهربازی بهرپا کرا، نامانجی نهو کودهتایهش نهووبوو که تهفگهره شۆرشگیرهکان تهسفیه بکړن. بۆیه به نهجامگیربوونی کودهتا سهربازییهکه زۆر گرتن و کوشتن و لهسیدارهکان و نهشکهنجهیان نهجام دا و زهبریکێ کوشندهمیان له تهفگهری شۆرشگیرێ دا. شانبهشانی نهمهش فاشیستی تورکی بههیزکرد و لهههموو روویکهوه هاوکاری نهوانی کرد، چ بهنهینی و چ بهناشکرا نهوهی لهدستی هات کردی، زۆر ههنگاوی بۆ جیگیرکردنی فاشیستهکان هاوئێشت، تهفگهری چهپی تورک زیاتر تهفگهریکێ خویندهفانان بوو، بۆ نهوهی تهفگهری چهپ له تورکیا تهسفیه بکات له خویندنگاکان و زانکۆکاندا فاشیستهکانیان جیگیر کرد و بههیزیان کردن، بۆ نهوهی جاریکی دیکه لهو شوینانهدا تهفگهری شۆرشگیرێ خۆی کۆنهکاتهوه و بههیز نهبیتهوه.

بهمهش بتوانن دمه‌لاتداریتى خوځان پته و توکمه بکمن و به‌پړوى ببهن. به‌مشیومه کودتا سهربازیه‌که گه‌لیک همنگاوې هاوېشت، دواى نه‌وى حوکمى عمسکمرى هه‌لومشاپه‌وه و جارېکى دیکه حوکمى ممدېنى گه‌راپه‌وه، تمفگمرى شوړشگېرېش که زمبرېکى جددى به‌رکه‌وتبوو، نیرادهى شکابوو، لاواز و به‌رشوبلاو بوو و له وزه و تاقتى خوځى که‌وتبوو، فاشیسته‌کانیش زور به‌هیز ببوون، بویه پېوېستبوو که تمفگمرى ټ ټېرى کوبکراپه‌ته‌وه سهرېک، بؤ نه‌وى بتوانیت نیرادهى خوځى و چالاکى خوځى به‌هیز بکاته‌وه و حاکمیه‌تى فاشیسته‌کان بشکینیت.

له تورکيادا؛ دواى کودتایه‌که "پارتى گرېکارانى سؤسیالېستى تورکيا - TSİP" دامه‌زرا. نه‌م پارتیه‌یه له‌ناو گمنجاندا له‌ژېرناوى (ADYÖD) دا ریځخراوېکى دروست کړدبوو، بېته‌واومتى سوودى له‌و بؤشاپه‌یه و مرگرت که له تمفگمرى شوړشگېرېدا هاتبووه ناراو و نه‌و ریځخستنېان دروست کړد. خوځى پارتیه‌یه‌کى چېپ بوو، همرچېنده نه‌و پارتیه‌یه سوودى له‌و بؤشاپه‌یه و مرگرتبوو و دمستى خستبووه نیو خوځېندنګا و زانکؤگان و گمنجانېوه، به‌لام له‌بهر نه‌وى پراکتیکى نه‌و پارتیه‌یه نه‌بوو که‌س زېده باومېرى پې نېدمکړد. بویه نه‌مېدھتوانى هه‌موو گمنجان له دموروبه‌رى خوځى کوبکاته‌وه. له‌نیو گمنجاندا ته‌نیا به‌شېکى زور که‌مى ریځخسته کړدبوو. له‌بنچېنه‌دا گمنجان له‌دمره‌وهى نه‌م پارتیه‌یه له‌ریځخستندا بوون، نیدى فاشیسته‌کانیش پر به ریځخستن و حاکمیه‌یمت بوون. نه‌مه‌ش مه‌ترسیدار بوو، پېوېستبوو چارمه‌سهرېیه‌ک بؤ نه‌و دؤخه بدؤزړیتېه‌وه.

له‌سهر نه‌م بڼه‌مایه سهرؤک ټاپؤ له‌نیو خوځېندھفانان و چېپى تورکدا هه‌ول و تمفهللاپه‌کى پېشخست، گووتى: "پېوېسته نه‌و ریځخستن (ریځخراو) دى له‌ناو گمنجاندا ناوابوووه فراوانترى بکمن، هه‌م به‌پړومه‌راییه‌تیه‌که‌ى فراوان بکمن، هه‌میش له‌ناو هه‌موو خوځېندنګا و زانکؤگاندا به‌پړوى ببهن. بؤ نه‌وى هه‌موو گمنجه چېپره‌وه‌کان تییدا کوبکېنه‌وه، تا بتوانین له‌هه‌مېهر فاشیسته‌کان رابوستین. نه‌گهر وده‌ا نه‌بیت نه‌وا تمفگمرى گمنجان و چېپره‌ویتی زیاتریش لاواز دېبیت. له‌سهر نه‌و بڼه‌مایه به‌کار و داخوازی سهرؤک ټاپؤ له‌هه‌موو زانکؤ و خوځېندنګاگاندا کؤبوونه‌وه نه‌نجام دران، هه‌موو که‌سیش نه‌م داخوازییه‌ى په‌سند کړد، له‌نه‌نجامى نه‌و کؤبوونه‌وانه‌دا پالئوړاوان هه‌لېژېردان و هه‌موو نه‌و پالئوړاوانه له (ADYÖD) دا کؤبوونه‌وه، بېرپاریاندا که

بهرېومبهرایه تی (ADYÖD) فراوان بکړیت، بهرادمیهک ههموو ریکخواوه چهپر موهکانی تورکیا بکهونه نیو بهرېومبهرایه تییه کهپه وه و تییدا بهشداري بکهن. وانا نهم ریکخواوه تهنیا له دمست گروپیکدا نه بیټ، بهلکو هرچی تهفگهری چهپرو له تورکیادا ههن، نوینمهری گمنجهکانیان ههمووی بکهوټه بهرېومبهرایه تییه کهوه. بهمهش نهم ریکخواوه بیټه ریکخواوی گمنجانی ههموو چهپهکانی تورکیا. نیدی پالئوراوان نهم بریارمیان و مرگرت و بهرېومبهرایه تییه که ودها فراوان بوو، له ههموو ریکخواو مگانه وه نوینمهریان کهوته نیو بهرېومبهرایه تییه وه. له سمر ناوی گروپی نیمهش سمرۆک ناپو و همقال "حمقی قهرار" کهوتنه بهرېومبهرایه تییه وه. سمرۆک بووه سمرۆکی (ADYÖD).

له راستیدا (ADYÖD) ریکخواویکی ناشکراوو و بهقهرمی دامه زرابوو، بهلام نهو بهرېومبهرایه تییه فراوانه له لای دمو لهت قهرمی نه بوو.

هه لېزاردنې نهو پالئوراوانه له کام سال بوو؟

له کؤتایی سالی (۱۹۷۲) دا نهو هه لېزاردنه نه انجام درا. بهلام له قهرمییه تدا هر بهرېومبهرایه تییه که ی پیشان بهرېومبهرایه تییه کی قهرمی بوو، له راستیشدا نه وه ی (ADYÖD) بهرېومه دبرد نهو بهرېومبهرایه تییه بهر فراوانه بوو، که تهفگهری لاوانیشی بهرېوه دمبرد. سمرۆکی نهو بهرېومبهرایه تییه فراوانه ی (ADYÖD) یش سمرۆک ناپو بوو. (ADYÖD) له ههموو زانکو و خویندنگاگاندا دهمستی بهخو ریکخستن کرد. له سمر نهو بنه مایهش یه کیتی ههموو چهپی تورک له ناو گمنجاندا ناو ابو و بووه هیزیک. بهمهش له دزی فاشیستهکان راوستا، له نیوان فاشیستهکان و تهفگهری گمنجانی چهپرو دا زور پیکدادان روویاندا، ههم له خویندنگاگاندا، ههمیش له دهره وه ی خویندنگاگاندا. نه مهش وایکرد تهفگهری چهپ ههنگاو بهاویژیت، تهفگهری چهپ خو ی کؤکرده وه و بووه هیزیک، فاشیستهکانیش زهبری جدیدیان بهرکهوت، له پیخشستنی تهفگهری گمنجاندا له لایه ن (ADYÖD) وه رۆلئیکی پر مه زنی سمرۆک هه بوو. له بنچینه دا سمرۆک نهو خه باته ی بهرېوه برد و نه انجامیش بهدمسته نیرا...

وهك دمزانرېت؛ نهو گروپه سهرمتا له نهنقهره دادمه مزرېت،
به تايېد-تېش له كۆلېژى "زانسته سياسييه كان" دا سهره لده دات.
بۆچى شارىكى تر يان له كۆلېژىكى ديكه سهرېه لنده؟ وهكو
دمگوتريېت؛ ههموو پياوانى دمو له تېش لهو كۆلېژمدا دمركه وتن و
مهن بوون. كهواته سهره لده داني نه م گروپه له نهنقهره و له م
كۆلېژمدا بۆچى دمگه رېته وه؟

راسته، نهوانهى نهو تمفگه رميان ناواكر د له نهنقهره بوون و خوېندمقان بوون. ،
نهوانهى لهگروپدا شوپنيان گرتبوو ههمووشيان له زانكۇدا لهوانه كانيان زيرك بوون.
بۆچى له زانكۇدا؟ چونكه نهوكاته له توركيادا بېرى نوئ و بېرى سؤسيالېستى له زانكۇدا
پهرمېسند بوو. واتا تۆ له زانكۇدا له بېرى سؤسيالېزم تېدهگه پېشتى، نه تدمتوانى
له شوپنيكى ديكه لىي تېگه مېت. نهگه ر گروپه كه له نېو خوېندمقانانى زانكۇدا سهرېه لده
له بېر نه هؤيه بوو. چونكه نېمه سهرمتا له سؤسيالېزم تېگه مېشتين، پاشان له خۇمان و
كېشهى كوردېش تېگه مېشتين. نهگه نېمه له سؤسيالېزم تېنهگه مېشتينا يه نهوا
له خۇمان و له كېشهى كوردېش تېنه دمگه مېشتين. سؤسيالېزم له نېو خوېندمقاناندا
تېگه مېشتين، نهو بېره له نېو خوېندمقاناندا پېشكه وتبوو. بؤيه گروپه كه له زانكۇدا
دروست بوو.

له توركيادا "كۆلېژى زانسته سياسييه كان" گرېدراوى زانكۇى نهنقهرميه، نهو كۆلېژه
زۆر كادېرى دمولمت دروست دمكات، به لام نه م كۆلېژه كه وتبووه دمست تمفگه رى
چه پرهموه. واتا تمفگه رى چه پرهموه لهوئ بالادمستى خوى چه سپانديبوو. سهرۆك و
همقال "هوناد" يش همر لهو كۆلېژه دميانخويند. تايېتمه ندى نهو كۆلېژه نهو ميه كه به
سياسه ته وه مژوول دمېت. نهك له توركيادا، به لكو نهو مندهى من بيزانم نهو كاته
له خوره لاتى ناويندا ههمووى، تاكه كۆلېژىكى به مشيوميه بوو، نىستا لهولاتانى
ديكه شدا نهو كۆلېژه داممزاوه. واتا كۆلېژىكى زۆر نهوازه بوو، لهوئ ئابوورى، سياسه ت،

دېپلوماسی، سؤسیولۇژی لهئاستیكى بهرندا دهخوینرا. ئیدی نهو كۇلیزه پېداوېستییهكانی دهولتهتی لهرووی کادیرهوه پېکدههینا. نهومی لهو كۇلیزه دمرچووبایه، دمبووه پارېزگار (والی)، قایمقام، ئابووریناس، دپلومات، سیاسهتهدار. واتا بۇ دهولمت کادیری پېدهگهپاند، لهو كۇلیزهده تهفکهری چهپرهو زور پېشکهوتبوو و بالادهمستی خوئی چهسپاندهبوو. ههلبهته نهو وانانهی دهخویندرېن بهردهوام مرؤف بهرمو پېشهوه دمبات و دمیخاته نیو لیکۆلینهوه و بیرى نوپوه. بۆیه نهوانهیی لهو كۇلیزهده دهخوینن کەسیتییهکی داخراو نابن، کۆنمپهرست دهرناچن، بۇ بیرى نوئی کراوه دهن، له کەسیتی نهواندا لیکۆلینهوه و تیخویندنهوه پر بههیز دمییت، به ناگان لهوی له جیهاندا چ روودمدات؟ چ بیرىکی نوئی و سیاسهتیکى نوئی ههیه؟ چونکه وانهکانیان لهسر نهو مهسلانهمیه. بۆیه لهو كۇلیزهده تهفکهری چهپرهو پېشکهوت و بالادهمست بوو، سهروکیش لهم كۇلیزه دهخویند، نهو گروهش سهروک دروستی کردبوو، گروهکەش ههموویان له زانکۆ دمیانهویند و لهوانهکانی خویشاندا زیرهک بوون. ههروهها نهو جینهی لیشیهوه هاتبوون ههموویان مندالی ههزار و گوندنشین بوون. بۆیه گروهپکی نهوازه و بههیز دروستبوو...

گروپ له نههقهرموه بهرمو کوردستان دهچیت، بۆچی گروپ دهگهرپتهوه کوردستان؟ لهگهرانهوهده بۇ کوردستان و لهنهنجامی خهباتکردن له کوردستاندا چ نهنجامیکی بهدهستخست و لهسر نهو دمرنهنجامانه چ ههنگاوێک هاویشتر؟

بهر لهوی ئیمه برپاری گهرانهوه بۇ کوردستان بدمین و دمست بهخهبات بکهین، من و سهروک چووینه عهنتاب و ئورفه و تا گوندی سهروک چووین. بېگومان سهروک به منی نهگوت؛ ئیمه بۆچی دهچین؟ تهنیا گووتی: "من له زینداندا دمرکهوتووم و لهمیژیشه نهچوومهته گوند، دهخوازم جارێک بچم، نهگهر دهخوازیت تۆش وهره با پیکهوه بچین" منیش نهو ناوجهیم ههچ نهبیینیوو، بۆیه گووتم: "باشه با بچین" ههردووکهمان

پێكهوه چووین. ههڵبەتە کە چووین سەرۆک لە شارەکانی عەنتاب و ئورفە و خەلفەتی و گوندەکانی خەلفەتی هەندیک جەینی ئەنجامدا، لەگەڵ خۆیەندەمەکان و مامۆستایان و گوندەشیناز من ئەو کاتە تێگەیشتە کە سەرۆک خەریکی هەندیک لیکۆلینەوهیە، هەر بۆ ئەم مەبەدەش هاتوو و ئەو جەینانەش بۆ ئەمە دەکات.

دوای ئەوەی ئێمە لەوێ گەڕاینەوه و چووینە ئەنقەرە، رۆژیکیان سەرۆک لەگەڵ من و هەڤال "کەمال" گەتوگۆی کرد، سەبارەت بەوەی؛ ئایا بچین لە کوردستان دەست بە خەبات بکەین؟ داخوا کاتی ئەوە هاتوو یان نا؟ چ وەختیک مەروە دەست بەو خەباتە بکات باشتر؟ لەسەر ئەو مەسەلەنە لەگەڵ هەردوو کەمان گەتوگۆی کرد. ئێمە تێگەیشتین کە سەرۆک دەخوازێت لە هەلۆیستی ئێمە تێبگات. ئێمە ئەو کاتە گووتمان: "بێویستە بچین لەوێ کار بکەین، ئێمەش بۆ ئەمە ئامادەین بچین لەوێ کار بکەین" سەرۆک گووتی: "ناخەر ئێوە ئیستا لە زانکۆ دەخوینن، چ لەخویننە کانتان دەکەن؟". ئێمەش گووتمان: "بەسە، ئەوەی تا ئیستا خویندوویمان بەسە، ئێمە ناخوایزین چیدی بخوینن، دەخوازین دەستبەرداری خویندن ببین، بە تەواوی شۆڕشگێڕی بکەین" دوایر گووتی: "هەلومەرج لە کوردستان زۆر و زەحمەتە و توانستیش نییە، پەییوەندی نییە، مەترسیدارە، ئێوە دەتوانن لەوێ شۆڕشگێڕی بکەن؟" گووتمان: "ئێمە هەموو شتێک دەمەینە بەرچاومان" گووتی: "ناخەر وەها عاتیفی نزیک نەبنەوه، وەک ئێوە لێی تێگەشتوون وەها نییە، زۆر گران و بەزەحمەتە، ئەگەر ئەو هەنگاو بەهۆی زۆریت، ئەگەری دەرکەوتنی هەندیک شت هەیە و هەندیک شت لەگەڵ خۆیدا دەهێنێت. بێویستە ئێمە هەموو ئەو شتە بزانین، ئینجا بڕیار بدەین" ئێمەش گووتمان: "ئێمەش بڕیار خۆمان دەدەین". چونکە سەرۆک کاتیەک کە بڕیاری وەرگیرتابە هیج کاتیەک لەخۆیەوه ئەو بڕیارە وەرنەدەگرت، پێشتر لیکۆلینەوهی لەسەر دەکرد و گەتوگۆی لەسەر دەکرد، پاشان دەگەیشتە ئەنجام، لەلای خۆیەوه دەگەیشتە ئەنجام و بڕیارێک، بەلام هیج کاتیەک ئەو ئەنجام و بڕیارە بەناشکرا نەدەگوت، هەرودەها ئەو بڕیارە پێیگەشتوو داخوا چەندە راستە یان راست نییە؟ کوێی ئەم بڕیارە راستە یان راست نییە؟ بۆ ئەوەی لەم مەسەلەنەش تێبگات گەتوگۆی دەکرد. کاتیەک لەگەڵ من و هەڤال "کەمال" گەتوگۆی کرد، ئێمە لەوە تێگەیشتین کە سەرۆک لەلایەن خۆیەوه

برپاری داوه، بهلام هیچ کاتیك بهناشکرا به ئیمه ئیمه نهگوت. زێدتر دمیخواست لهوه تیبگات که؛ ئیمه چۆن نزیك دهبینهوه؟ ئیمه عاتیفی نزیك دهبینهوه یان بهراست لهم مهسهلهیه نزیك دهبینهوه؟ کاتیك ئیمه گووتمان: "ئیمه نامادین" ئیدی سهبارت بهزۆر لایهنی ئهم مهسهلهیه قسه و گفتوگۆی کرد و شیکردموه. نهگهر لهبرپاری ئیمه دا لایهنی عاتیفی زاله، یان لایهنیکی مهسهلمکه روون نهبیت لهلامان، ئیمه ئهوه دهبینین و برپاری خۆمان بهمشۆمیه دهمدین، بۆ ئهوهی پاشان ئیمه پهشیمان نهبنینهوه و نهئین: "ئهو لایهنهمان نهبینوو و نهزانیبوو..."

کاتیك لهههموو روویکهوه مهسهلهکهی باس کرد و خستییه پیش ئیمه و ئیمهش ههر سووربووین لهسهر برپاری خۆمان، گووتی: "تهواو، مادام وایه ئیوش گونجای دهبینن، با نامادهکاری بکهین و ئیوه دهنێرین. بێگومان له ئهنقهره تا کۆتایی (۱۹۷۵) بهو کار و چالاکیانهی ئهنجاممان دابوو گروپێك ئاوا ببوو، ئیدی پێویستبوو ئهو گروپه بجووبایه کوردستان و له کوردستان دمستی بهخهبات بکرايه. ئهو خهباته دهبوایه ئیمه له ئهنقهره بمانکردبایه، کردبوومان، هیشتاش شتی بکرا بایه ههبوون، بهلام شتی بنجینهی له ئهنقهره ئهنجامدراوو، پێویستبوو ئیمه ههنگاو بهرمو کوردستان بهاوێژین، نهگهر ئیمه دهخوازین ئهم گروپه پیشکهوێت، که له پراکتیکیشدا پێشدمکهوت، ئهمه ئیدی له ئهنقهره نهدمبوو، بهلکو ئهمه له کوردستاندا بهدیدههات. بۆیه ئیمه ئهو برپارهمان دا. بهلام کاتیك ئیمه چۆن بکهوینه کوردستان؟ لهکۆپوه دمست پێکهین بۆ ئهوهی ئهنجام بهدمست بکهین و نهکهوینه نیو ههله و کیماسی و زهبرمان بهرنهکهوێت؟ لهسهر ئهمهش گفتوگۆمان کرد، بۆیه ئیمه ئهو باژێره نزیکانهی سنووری تورکیامان (۶) بهبنجینه وهرگرت. چونکه ئهو باژێرانه نزیك به تورکیا بوون، نیو تورکیا نیو کوردستانن، کادیرانیش ههموویان زێده ئهزموونی خۆیان نییه، له گهرمکی "توزلوچاير" ههتدیک یزاکتیکمان ههیه، ههرچهنده کوردی عهلهویش بن، بهلام زۆر دووری کورد کهوتبوون. وانا دهمانتوانی ئهو ئهزموونه بۆ ئهو باژێرانهش سوودی لی ببینین. بهلام تۆ یهکسهر بکهوێت کوردستان و بچین له دیاربهر و ههکاری و بینگۆل و ئهو شوێنانه دمست پێکهین زهحمهت بوو، لهوانهبوو ئهو کادیرانه نهتوانن لهناو گهلهدا خهبات بکهن و ئیرادیمان بشکێت، ئهمهش مهترسیداربوو.

له لایمکی دیکه شهوه، "سراج بیلگین" که نهو کاته سکرټیری پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک - T) بوو، همره شهی لیکر دبووین و گووتبووی: "نه گهر بکه ونه کوردستان نیمه قاجان دهسکینین" پیوستبوو نیمهش وریا بین. نه گهر لهو شوینهی نهوان همدنیک کاریگریان همیه نیمه دست به خهبات بکهین، نهوا زهرمان بهردمکهویت، بویه پیوستبوو نیمه ههنگاو به ههنگاو بکهوینه کوردستانهوه. ههروهه باژپرمکانی نریک تورکیا خویندهقان و کریکاری زوری تیدا بوو... واتا له پرووی کومه لایمټیهوه همدنیک پیسکه و تووتر بوون، بویه نیمه دمتوانین بهناسانی کاری تیدا بکهین و زووش نهنجام بهدستبخهین، دهستانین لهو باژپرانده زووتر کادیر پهیدا بکهین و پیداویتی تهفکر پیک بهینین. لهو باژپرانده ههنگاو بهههنگاو پیسکهوین. نیمه نهوه مان بهبنچینه وهرگرت، نه مهش راست بوو.

هه لېته راستی نه مهش له پراکتیکدا دمرکهوته پروو، بویه له عهنتابهوه بگره تا دیرسیم نهو خهته مان بهبنچینه وهرگرت، نیمه سهرتا چووینه نهو باژپراندهوه. بیگومان نیمه پهکسر هه موو کادیرانمان نهخته نیو نهو باژپراندهوه، چ دبیټ و چ نابیت دیار نییه، گوتمان: "سهرتا با همدنیک کادیر بجین، بزاین دمتوانین نهنجام وهریگرین یان نا، یاخود چ نهنجامیک دهردمکهویت؟ مەترسییهکانی چیین؟ با نهنجامی خهباتهکه دهریکهویت، بهگویرهی نهنجامی نهو خهباتهش ههنگاو نوی دهاویرین."

نیدی له کوتای (۱۹۷۵) دا نهو ههنگاوانه مان هاویشته، له سالی (۱۹۷۶) یش کۆبوونهوه مان لهسر نهو پراکتیکه له "دیکمان" سازدا. نهو ههنگاوانهی نیمه هاویشتهو مانه چونه و چ نهنجامیکی بهدستخستوه؟ لهو پراکتیکه دا کیماسی چییه؟ لایهنی باش چییه؟ گفتوگومان لهسر نه مه کرد. نیدی نیمه برپارمان وهرگرت که نهو ههنگاو دی هاویشتهو مانه بههیزتر و توکمهتری بکهین. چونکه لهم خهبات و پراکتیکه دا بهدیارکوت که نهو ههنگاو دی تهفکر له کوردستاندا هاویشتهویتی دمتوانیت بههیزتری بکات، چونکه نهو شوپنانهی نیمه چووین گروپمان جیگر کردبوو، نیمه بوخومان همدنیک پهپویندی و کادیرمان دروستکردبوو، جهماوهرپکمان ریخستبوو، همدنیک چالاکیان نهنجام دابوو، نه مهش نهوهی بهدیار خستبوو که دمتوانین تهفکر مهزتر بکهین و ههنگاو تریش بهاویرین، دمتوانین بجینه همدنیک ناوچهی دیکهش و

كادیری بۆ بنێرین و كار و خهباتیان تێدا بكهین و لهسهر نهو بنه‌مایه‌ش ته‌فكه‌ر به‌هێزتر بكهین. نه‌مه به‌روونی دیار ببوو. ئیدی نهو هه‌نگاوهمان له جفینی "دیکمان" دا گه‌توگۆ کرد و له‌نه‌نجامی نهو جفینه‌دا به‌پارمان وهرگرت كه نهو هه‌نگاوه به‌هێزتر و قوولتر بکهینه‌وه. له‌سهر بنه‌مای نهو به‌پارمێش ته‌فكه‌رمان له کوردستاندا به‌هێزتر کرد. هه‌ندیک کادیرمان نارده باژێرمانی دیکه، هه‌لبه‌ته ئێمه ده‌جووینه هه‌ر جیگه‌یه‌ك پێشكه‌وتنمان به‌دیدمه‌یتنا. سه‌مه‌تا چه‌پی تورك و گروپه کوردیه‌كانیش ده‌یانخواست رێگریمان لێ بکه‌ن، بۆ نه‌وه‌ی نه‌توانین له‌و شوێنانه كار بکه‌ین، به‌لام ئێمه سووربووین له‌سهر خه‌بات، له‌ناکامی نهو سووربوونه هه‌موو که‌سی‌کمان ده‌خسته نێو گه‌توگۆوه، هه‌لبه‌ته له‌گه‌توگۆکانیشدا ئێمه پڕوپاگه‌نده و نازی‌تاسیۆنی زۆر به‌هێزمان ده‌کرد، که‌س نه‌یدانه‌توانی له‌به‌رامبه‌ر ئێمه وها پڕوپاگه‌نده بکات. له گه‌توگۆکاندا ئێمه به‌سه‌رده‌که‌وتین، بۆیه زۆربه‌یان له‌نێو نهو گه‌توگۆیاندا ده‌که‌وته زێر کاریگه‌ری ئێمه‌وه، ئێمه نهو ناسته‌نگیه‌ی نه‌وانمان به‌مجۆره بیکاریگه‌ر ده‌کرد، ئیدی به‌مه‌شێوه خه‌باتمان پێشخست...

له‌و هه‌واخه‌دا؛ ته‌فكه‌ره‌که یه‌که‌م شه‌هید ده‌دات، كه هه‌فال "نایدن گول" بوو، به‌ده‌ستی رێکخه‌راوی رزگاری گه‌ل (Halkın Kurtuluşu) شه‌هید ده‌که‌وێت. بۆچی نهو هه‌فاله‌یان شه‌هید کرد؟ نهو په‌یامه‌ی له‌میان‌ه‌ی نهو شه‌هیدکردنه‌وه به‌ته‌فكه‌ر درا چی بوو؟ هه‌فالانی گروپه‌که چۆن له‌و رووداوه نزیک بوونه‌وه...؟

شەهید نایدن گول

شەهید عەلی دوغان یلدرم

لەبەنچینەدا، لەمیژووی تەفگەری ئیমেدا یەكەمین جار هەفال "عەلی دوغان یلدرم" لەگەردکی "تووزلوچایر"ی ئەنقەرە کاتیك كە مەشقی فیڕبوونی دەمانچە بە هەفالان دەدا خۆی قەزای کرد و شەهید بوو. ئەمە بەر لە شەهیدبوونی هەفال "نایدن گول" روویدا. بەلام لە کوردستاندا یەكەمین شەهیدی ئیমে هەفال "نایدن گول"ە، كە لەسالی (١٩٧٦) لە دێرسیمدا رێكخراوی رزگاری گەل (Halkın Kurtuluşu) شەهیدیان کرد. پیش ئەوەی ئیমে لە دێرسیمدا خەبات بکەین رێكخراوی رزگاری گەل (Halkın Kurtuluşu) و ئەرتەشی رزگاریخوازی کرێکاران و جووتیارانی تورکیا (TİKKO) و هەموو گروپەکانی چەپی تورک هەبوون، یەكەمین جار بەناوی کوردستان ئیमे لەویدا دەستمان بەخەبات کرد. بێگومان کاتیك ئیमे دەستمان بەخەبات کرد، ئەو تەفگەرانی چەپی تورک لاواز دەبوون و لە کورتیان دەدا، "نایدن گول"یش پیشتەر هەفالێکی رێكخراوی "رزگاری گەل" بوو، کاتیك ئیमे لەوێ دەستمان بەخەبات کرد، لەوان دابرا و تەقڵی ئیमे بوو.

ئەوانە چەپ بوون یان فاشیست بوون؟

نهوانه چېپي تورك بوون. له دېرسيما فاشيستېكان چېگر نېبېوون، هممووی چېپي تورك بوون، تمفكهرمكاني كوردانيش لهوئ نېبوو، ئيمه سهرتا لهوئ دهستان پيكرد، لهبر نهوهی ئيمه سهرتا دهستان بهو خېباته كرد، له چېپي تورك دادمېرېان و تمفلي ئيمه دمېوون، "نايدن گول" پش لهوانه بوو. "نايدن گول" لهخوښنگاي نامادېمي دمېخويند، نهوانه بېنيان كه نهگهر رڼ لهم داپرانه نهگرن نهوا دمېتوښنهوه و نامينن، له گفټوگوكانياندا نهپاندهتواني رڼ لهئيمه بگرن، ئيمه لههر چېگمېك گفټوگومان دمكرد كاريگهرېمان دروست دمكرد و داپرېان لهوان دروست دمېوو و تمفلي ئيمه دمېوون. كاتيک بېنيان به گفټوگوكا ناتوانن رېگريمان لږ بگهن، خواستيان به كوشتن رېگريمان لږ بگهن. چونكه تازه تمفكهرې ئيمه كهوتېووه نهوئ، هېشتا بهتهواوې خوئ لهوئ بهرېكخستن نهكردېوو، هېشتا تمفكهرېش لهوئ بهتهواوې نهناسرابوو، ليردا مهگهر به كوشتنېكي بمجوره بتوانن پيش له ئيمه بگرن. وادياره ودها بېريان كړدېووه، نيدى له خوښنگاي نامادېمي نهو همفالهيان شهيدكرد. بؤ نهوهی ترس و شلهمزان دروست بگهن و بهمهش حاكمييهتي خوږيان بهردموام بگهن و كهس تمفلي ئيمه نهبيټ، نهوهی تمفلي ئيمهش بووه لهئيمه داپرېنهوه.

كاتيک كه همفال "نايدن گول" شهيد كهوت من لهگوندى "بالك كاپا"ى سهر به ناوچهى "خوزات" ى دېرسيما بووم. ئيمه ههوالېكمان پيگمېشت كه لهناو شارى دېرسيما همفاليك لهلاپمن رېكخراوې "رزگاري گهل" هوه شهيدكراوه، بهلام نهامانزاني كييه؟ رووداومكه چؤن روويداوه نهوشمان نهزاني. بؤيه بهرهبرې نيواره بهرېكخهوتين بؤ نهوهی بچينه نزيك دېرسيما، بؤ نهوهی زانيارى ومريگرين و بهگوپرهى نهمهش نهگهر رهوشيك همبيټ بتوانين موداخهله بگهن، بهلام لهبر نهوهی باوبؤران بوو نهامانزاني بچينه دېرسيماهوه، نيدى پاشان گمېشتينه دېرسيما... تا ئيمه گمېشتين تهرمهكهيان ناشتېوو، نهو كاته تيگمېشتين كه همفال "نايدن گول" شهيد كراوه، همفال "نايدن گول" كاديپريكي زؤر له پيشهوهی ئيمه نهبوو، تازه تمفلي ئيمه بېوو، له نامادېمي دمېخويند، بهلام پيشتر له نامادېمي لهريكخراوې "رزگاري گهل" خېباتى كړدووه، لهبر

ئەوێ بەناوی ئەوان کاریکردووە و پاشان دابەڕاوە، بێنیاڵ ئەگەر پێشی ئەمە نەگرن لەوانەییە ئەوانیتریش دابەڕێن، بۆ ئەمە شەهیدیان کرد.

ئێمە پۆستەری ئەو هەفالهەمان لە کوردستان لەو شوێنانەیی خەباتمان تێیدا دەکرد بۆلاوکردووە، هەروەها لە تورکیادا لەهەر شوێنێکی کە ئێمە لێبووین، بۆلاومانکردووە، پۆستەری ئەو هەفالهەمان لەدیوار هەلۆاسی. لە پۆستەرەکهەدا شێعریکی "نووری دێرسیمی"مان تێدا نووسیوو، ئەو شێعرە سەبارت بە دێرسیم نووسیوو، شێعرەکه بەناوی "تۆلەسەنەنەو"بوو، پارچەییەک لەو شێعرەمان لەسەر پۆستەرەکه نووسیوو، کاتیکی لە خوێندنەگا و زۆر شوێندا لە دیوارمان هەلۆاسی زۆر کاریگەری خۆی کرد، هەم لەسەر هەفالان و هەواداران ئێمە، هەمیش لەسەر رێکخراوەکانی دیکە کاریگەرییەکی مەزنی هەبوو. ئەمەش خەباتی ئێمە بەهێزتر کرد.

ئێمە بەو هێرشە رێکخراوی "رزگاری گەل" هەنگاومان بۆ دواوە نەهاوێشت، ئێمە هەم خاوەنداریمان لە شەهیدی خۆمان کرد، هەمیش خواستمان ئەو شەهیدبوونە بکەینە هۆی بەهێزکردنی تەفکەرەکهەمان. چونکە ئامانجی ئەوان ئەوە بوو و دەیانیخواست بەو شەهیدکردنە ترس دروست بکەن، بۆ ئەوەی هەنگاوی بۆ دواوە بهاوێژین، ئەمە ئامانجی ئەوان بوو، بۆ ئەوەی رێی لە پەرشوبلاووبوونەوێ خۆیان بگرێ. پێویستبوو ئێمەش هەنگاویک بەرمو پێشەو بەهاوێژین، تاکو بتوانین ئەنجام وەرگیرین، ئەوەی ئێمە کردمان ئەو بوو، هەم لە دێرسیم هەمیش لەدەرەوێ دێرسیم، کاتیکی بەلێبڕاوانە بەرامبەر ئەو هێرشە راوەستان و ملکەج نەبووین، پۆستەرەکهی ئەو هەفالهەمان بۆلاوکردووە، بۆ یەکەمین جاریش وشە "کوردستان"مان بۆلاوکردووە. چونکە لەو پارچە شێعرە کە لەسەر پۆستەرەکه نووسیوویمان وشە "کوردستان" هەبوو، هەموو کەسێک بەمە سەرسام ببوو، تا ئەو کاتە پۆستەریکی بەمشێوێ بەدیوارەو هەلنەواسرابوو.

بۆ ئەوێ؛ گروپی دیکە کوردان هەبوون، هیچ کاتیکی باسی کوردستانیان نەدەکرد، یەکەمین جار ئێمە بەمشێوێ کوردستانمان خستە گەتوگۆو، واتا شەهیدبوونی "ناپەن گول" گەتوگۆییەکی بەمجۆرە لەناو هەموو کەسێک پێشخست و ترسێکی شکاند، چونکە ئێمە ئیدی بەناشکرا خاوەنداریمان لە کوردستان کرد. تا ئەو کاتە، ئەوەی ناوی کوردستانی نەخستبوو سەر زمانی خۆی و دەرئەتەر، بەمە جوورنەتی وەرگرت...

له سهرمتای تیځوښانی گروپدا سی کەسی گومانای تەفلی گروپ
 دهن کە "کەسیرە یلدرم" ن. ئەو
 کەسانە چۆن تەفلی تەفکەر بوون؟ چ کار و کردەویەکیان لەناو
 گروپدا کرد؟ ئەگەر دەرگەت ئەوانە ی خزانەییته ناو گروپەکەوه
 ئەوا دەپخواست لەرێگە ی ئەو کەسانە بە چ ئەنجامێک بگات؟

پێشتر "کەسیرە یلدرم" لەناو چەپی تورک دابوو، لەقوڤناخی (ADYÖD) دا کە گەتوگۆ
 دەرگا و پالێوراوان بۆ فراوانکردنی بەرپۆشەرایەتی (ADYÖD) هەڵمەزێردان، ئیدی
 لەو قوڤناخە ئەو تەفکەری ئێمە ی ناسی و پەپوڤندی خۆی لەگەڵ ئێمە بەست و خواستی
 کە تەفلی ئێمە ببێت. ئەو بیی کە گروپی ئێمە بەهێز و زیرەکە، ئەو گروپە ئەو کاری
 هەڵبژاردنە ی پێشخستوو، ئەمە سەرئەجی ئەو راکیشا، بۆیە دەستبەرداری چەپی تورک
 بوو و خواستی تەفلی ئێمە ببێت.

له چ گروپیکی چەپی تورک دابوو؟

لەگروپی رێگای شۆرش (DEV-YOL) دا بوو. بێگومان کاتی کە خواستی پەپوڤندی
 خۆی لەگەڵ ئێمە دا دروستبکات و تەفلی ئێمە ببێت، ئەمە بوو هۆی ئەوە ی زۆر
 گەتوگۆ بێتەناراوه. بۆچی؟ چونکە خێزانی "کەسیرە یلدرم" بەشداری لە
 کۆمەڵگۆزییەکە ی (۱۹۳۸) ی دێرسمدا لەگەڵ دەرگەت تورکیا کردبوو. ئەمە دەرگەتیش
 دەیزانی و هەموو کەس دەیزانی، بێمالەیهکی سیخوڕ (جاسوس) بوو، لە کۆمەڵگۆزی
 گەلی کورددا بەشدار ببوو، ئەویش کچی ئەم بێمالەیه بوو، بۆیە ئێمە گوتیمان؛
 پێویستە بەشداربوونی ئەو کچە پەسند نەکەین، ئەگەر پەسندی بکەین ئەوا
 زەرەرمەند دەبین. چونکە ئەو کاتە هەر کەسێک دەلێت: "کچی سیخوڕێکە، کە لە

كۆمهلكوژى گەلدا بەشدار بوو، ئەم تەفكەرە چۆن چۆنى ئەو وەها پەسندى دەكات...؟
ئەمە بۇ تەفكەر مەترسیداره".

وكتوتريش له كوردستاندا راستییهك ههیه؛ منالی سیخوړانیښ دښنه سیخوړ. ئەمە راستییهكى تورکیاشه... بۇ نموونه؛ مندالی پۆلیسهكان دښنهوه پۆلیس، مندالی ئەفسەرمەكان دښنهوه ئەفسەر. وانا کولتوورێكى بەمجۆره ههیه، بۆیه ئییه گووتمان:" لهوانهیه "كەسیره"یش سیخوړ بێت" چونکه خێزانەگەى ئەو هەر سیخوړێكى ئاسایى نەبوو، بەلكو سیخوړێكى مەزنیش بوو، بۆیه گووتمان:" پێویست ناکات وەربگرین".

بێگومان ئەمەواته نزیكبوونهوهى سەرۆك بۇ ئەم مەسەلهیه جودا بوو، دمیگووت:" ئییه "كەسیره" وەك كەسێك لێى ناپوانین، بەلكو ئییه "كەسیره" له كوردستاندا وەكو چینیك پان توێژێك لێى دەرپوانین، ئەویش توێژى سیخوړانه. چونكه له كوردستاندا توێژێكى بەمجۆره ههیه، ئەگەر تۆ دەخوازیت له كوردستاندا ئازادى پێشبخەیت و ئەنجام وەربگریت و كێشەى كورد چارەسەر بكەیت، پێویستە باش لەو چین و توێژه تێبگەیت و بى كاریگەرى بكەیت. ئەگەر تۆ ئەم چینه بێكاریگەر نەكەیت ناتوانیت كێشەى كوردیش چارەسەر بكەیت، ناتوانیت ئازادى بەدییهیتیت". دووهمینیښ سەرۆك دمیگووت:" راسته بنەمالەى ئەو بەشداریان له كۆمهلكوژى كورددا كردوو و سیخوړ، بەلام ئییه ناتوانین مەروۇفێك بەهوى بنەماله و خێزانەگەیهوه تۆمەتبار بكەین، لهوانهیه ئەو كەسه خاوەن و بى وەى بێت، ئەگەر خێزانەگەى سیخوړه بهو واتایه نایەت ئەویش سیخوړ بێت، لهوانهیه ئەو كەسێكى دروست بێت". سێیهمینیښ: سەرۆك دمیگووت:" ئەم خێزانە خێزانێكى كوردە، دووژمن كردوونى بەسیخوړ و له كۆمهلكوژیهكاندا بەشدارى پێكردوو و لەدژى كوردان بەكاریهێناوه، ئییمەش دمتوانین كچى ئەو خێزانە لەدژى خودى خێزانەگە و لەدژى دەرۆكەتیش بەكار بهێنین. وانا ئییه پێچەوانەى بكەینهوه، چۆن دەرۆكەت خێزانێكى كوردى لەدژى كوردان بەكاریهێناوه، ئییمەش پێویستە كوردان قازانج بكەینهوه و لەدژى دەرۆكەت بێخەینه جموجۆلهوه، ئەگەر ئییه توانیمان ئەمە بكەین دمتوانین ئەنجام بە دەستبەخەین، ئەگەرنا زەحمەت و دژوارە" لەروویكى تریشهوه بەراستى "كەسیره" ژنیكى زیرەك و زاناش بوو، له ئەنێستوى بالای راگەیانن و چاپەمەنى سه به زانكۆى ئەنقەرە دمیخوێند. سەرۆك

دمیگوت: "گەسیرە" ژنیکی، ئەگەر ئەم ژنە دروست ببێت و مەرۆك قازانجی بکات زۆر سوودی خۆی هەیە بۆ تەفکەر". چونکە سەرۆك تەنانەت هەر لەو کاتەشدا نزیکبوونەومیەکی جودای بۆ ژن هەبوو، وانا لەسەر مەسەلەی ژن رادەوستا و بەهای بە ژن دەدا. هەلبەتە ژنیکی زانای وەك "گەسیرە"ش کەم پەییدا دەبوو، ئەگەر مەرۆك بتوانیێت ئەو ژنە قازانج بکات ئەوا زۆر سوودی بۆ تەفکەر دەبێت. هەرۆهەا دمیگوت: "ئەگەر نییە" گەسیرە" وەربگرین لەوانەیە دەولەت هەندێك حیسابات بکات. چونکە خێزانەکی خێزانیکی سیخوڕە و لەگەڵ دەولەتە، لەوانەیە دەولەت وا بیر بکاتەوه کە" دەتوانین لەرێگەئەو خێزانەوه و لەرێگەئە"گەسیرە"وه تەفکەرەکە بخەینە ژێر کۆنترۆلی خۆمانەوه و کاریگەری لەسەر بکەین" ئەگەر ئێمەش ژیریین دەتوانین ئەمە بۆ خۆمان بەکار بهێنین و سوودی لیۆمەر بگرین". وانا سەرۆك وەها ئایدیۆلۆژی و سیاسی لە مەسەلەکە نزیك دەبوووه...

ئێمەش (هەمفالاڤ) لەهەموو روویکەوه لەمەسەلەکە نزیك نەدەمیوینەوه، ئێمە دەمانگوت: "خێزانەکی سیخوڕە، ئەویش کچی ئەو خێزانەیه، لەوانەیە کچی سیخوڕێك هەر سیخوڕ دەربجیێت، سیخوڕیش ریز و حورمەتی لەناو کۆمەلگادا نییە". بێگومان نزیکبوونەوهی سەرۆك نزیکبوونەومیەکی راست و زانستی بوو، ئەوهی ئێمە نزیکبوونەومیەکی عاتیفی و بەکاردانەوه بوو، زێدە بەهای خۆی نەبوو. لەئەنجامی ئەو گفتوگۆیانەدا لەبەر ئەوهی باومریشمان بەسەرۆك هەبوو، ئەو هەڵسەنگاندن و شیکردنەومیەئە سەرۆکیشت پێشکەوت، لەئەنجامی ئەو هەڵسەنگاندن و شیکردنەوانەدا ئێمەش پەسندمان کرد کە تەفلی تەفکەرەکی ئێمە ببێت و بەمشوێه "گەسیرە" تەفلی ئێمە بوو و لە ناو ئێمەدا جێگەئە گرت.

بەلام "عەبیلەرەحمان" ئە کۆلیژی زانستە سیاسییەکاندا دەیخویند، لەوئ سەرۆك و هەمفالاڤ "فوناد" و هەمفالاڤی تری ناسیبوو، پەیموندی لەگەڵ هەمفالاڤ بەستبوو، بەمشوێه پەیموندی خۆی لەگەڵ تەفکەر دروستکرد. و تەفلی ئێمە بوو، هەلبەتە خویندکارانی ئەو کۆلیژە زۆربەئە زۆری چەپ بوون، ئەوهی چەپیش نەبووایە نەیدەتوانی بجیێتە وانەکانەوه. ئەویش لەوئ دەیخویند و هەمفالاڤ دەناسیێت و پەیموندی خۆی دەبەستێت، وەها تەفلی ئێمە دەبێت.

بهلام "پیلۆت" لمریگه‌ی "عمبدولپرهمان" موه ئیمه دمناسیت و نهو نهوی تهفلی تمفگهر کرد، "عمبدولپرهمان" به ئیمه‌ی گووت: "نه‌جاتی کایا (پیلۆت) خه‌لکی ناوچه‌ی ئیمه‌یه - واتا خه‌لکی ناگریه - له دهرگای تورک قوشو (TÜRK KUŞU) دا که‌دمزگایه‌کی مه‌زنی فرۆکه‌وانی مه‌ده‌نیه، کارده‌کات و نه‌ویش کورده و که‌سیکی باشه و من دهناسم، ده‌خوازیت ته‌فلی ئیمه‌ ببیّت" ئیمه‌ش گووتمان: "مادام وایه با بیّت و بیهینه، مادا! دهناسیت و پاکزه ده‌خوازیت ته‌فلی ئیمه‌ ببیّت بیهینه". "پیلۆت" یش لمریگه‌ی "عمبدولپرهمان" موه ته‌فلی ئیمه‌ بوو. بیگومان ئیمه‌ نه‌ماندمزانی "پیلۆت" کتیه و چیه و چ کارمیه؟ نه‌وانه ههر سێکیان به‌مشیمیه ته‌فلی ئیمه‌ بوون.

"عمبدولپرهمان" هه‌میشه ناشقی خۆی بوو، خۆی به‌بنه‌ما و مردمگرت و زۆر تاکرپه‌ و خۆپهرست بوو، هیچ کاتێک له‌گه‌ڵ هه‌م‌فالاندا په‌کانگیر نه‌ده‌بووه و ژيانیکێ شه‌خسی بۆ خۆی به‌بنچینه و مردمگرت، ههر له‌خۆپه‌وه له‌سهر زۆر شت و مه‌سه‌له هه‌لێده‌دا و گه‌توگۆی بی‌سهر و به‌ر و پێچه‌وانه‌ی دمکرد، بۆیه هیچ هه‌م‌فالێک خۆشینه‌ده‌وێست، لێی رازی نه‌بوون، هیچ هه‌م‌فالێکیش نه‌یده‌خواست له‌گه‌ڵ نه‌و کار بکات، هه‌لبه‌ته زێده له‌گه‌ڵ ئیمه‌ نه‌مايه‌وه، له‌ کۆتایی سالی (١٧٧٦) دا نزیکه‌ی دوو سالتیک له‌گه‌ڵ ئیمه‌ مايه‌وه، په‌یومننیه‌مان له‌گه‌ڵی پچراند. چونکه هیچ هه‌م‌فالێک نه‌یده‌خواست له‌گه‌ڵیدا کار بکات، ده‌چوو ههر جێگه‌یه‌ک دمبووه کێشه، ئیمه‌ بینیمان ئیدی نابیت، بۆیه گووتمان: "با په‌یومندی له‌گه‌ڵا بپچرێنین" ئیدی په‌یومننیه‌مان له‌گه‌ڵیدا پچراند.

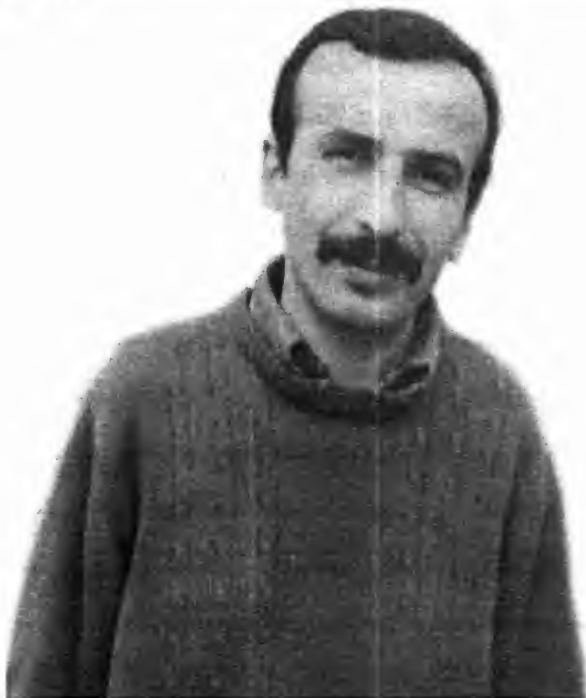
"پیلۆت" دوا‌ی نه‌وه‌ی ته‌فلی ئیمه‌ بوو، زیاتر ده‌یخواست له‌ده‌ور و به‌ری سه‌رۆکدا به‌یانیته‌وه، له‌ به‌نهرمه‌دا به‌ سه‌رۆکه‌وه خه‌ریک دمبوو، و مکو‌تریش نه‌ک له‌سهر هه‌موو هه‌م‌فالان، به‌لکو به‌هه‌منه‌یک هه‌م‌فالی دیکه‌ش خه‌ریک دمبوو. بیگومان نه‌مه سه‌رنجراکێش بوو، ئیمه‌ نه‌ماندمزانی "پیلۆت" سێخو‌رپکه، پاشان که‌وته کۆلیژی زانسته سیاسیه‌کان ده‌وه، گووتمان: "تۆ چۆن چوویت ته‌وه کۆلیژ ده‌وه؟" گووتی: "من که‌سیکم خسته شوێنی خۆمه‌وه بۆ تاهیکردنه‌وه، به‌مشیمیه له‌تاهیکردنه‌وه سه‌رکه‌وته" ئیمه‌ش باومرمان پێیکرد، چونکه شتی وها روویدمه‌دا، ئیمه‌ به‌خۆشمان زۆر جار له‌بری که‌سانی تر ده‌که‌وته‌ینه تاهیکردنه‌وه و که‌سانی تریش له‌بری ئیمه‌ ده‌که‌وته‌نه تاهیکردنه‌وه. نه‌و شتانه زۆر روویاندمه‌دا، بۆیه گووتمان: "دمکری شتی وا ببیّت، به‌لام پاشان دوا‌ی

نەووی لەرموشەگە تیگەشتین، نێمە تیگەشتین گە شتی ومها نییه، بەلکو هەر سال، دەوڵەت و ئیستخباراتی تورکیا هەندیک سیخوپی خۆی دەخاتە ناو هەموو خۆیندنگا و زانکۆکانەوه، وەك خۆیندەفان دمیانیڤریت، بۆ نەووی لەناو خۆیندەفاناندا بمیڤنەوه و بکەونه نیو تەفگەرەکانەوه، هەمیش کادیڤی خۆیان پەرورە دەکەن. لەهەر خۆیندنگا و زانکۆیەکاندا کۆنتازان (کۆتا - حصە)ی خۆیان هەمیه. بۆ نموونه؛ لەهەر سالتیکدا لە کۆلیژی زانستە سیاسییەکاندا بیست کەس لەکادیڤانی خۆیان دەخەنە ئەم کۆلیژەوه و وەك خۆیندەفان دەخوینن، هەم دەبنە کادیڤی و پڕۆڤیشنال، هەمیش لەویدا دەکەونه نیو تەفگەرەکانەوه و لەناویاندا کاری سیخوپی دەکەن. چونکە سەرنجیشیان ناکەوێتەسەر.

پیلۆت (نەجاتی کایا)یش ومها کەوتە کۆلیژی زانستە سیاسییەکانەوه، هەمیش لەبەلای یەکەمیندا خستووایانەتە ئەو کۆلیژەوه، نەك بەتافیکردنەوه و شتی ومها، بەلکو بە کۆنتازان (کۆتا - حصە) کەوتۆتە کۆلیژەوه. پاشان تیگەشتین کە "پیلۆت" هیشتا لەناگری لە ناوەندى و ئامادەیدا دەخوینیت، ئەفسەرێکی تورک کاریگەری لەسەر حەوت زارۆکی گورد دەکات و بەخۆیانەوه پەيوەستیان دەکات و دمیانکاتە سیخوڤ. کاتیك کە ئامادەمیش تەواو دەکەن، هەموویان لەگەڵ خۆیدا دەهینیتە ئەنقەرە، خۆشی دیتە ئەنقەرە، لە ئەنقەرەش لەگەڕمکی "ئەمەك"دا خۆی جیگەر دەکات و هەر حەوتیشیان دەخاتە زانکۆوه. ئیدی "پیلۆت"یش یەکیکە لەو حەوت کەسانە. "پیلۆت" کەوتە ناو نێمەوه و ئەوانەى دیکەش کەوتوونەتە نیو گروپە جەپەکانى تورکەوه. بېگومان نێمە پاشان لەو شتانە تیگەشتین. وەكو گووتم؛ "پیلۆت" زیاتر لەسەر سەرۆک رادەوستا، کە سەرۆک بخاتە ژێر کۆنترۆلی خۆیەوه، بۆ نەووی هەمیشە زانیاری بەدەست بخات و بیداته ئیستخبارات و بەگوێڤەری هەرمان و رێنمایى ئیستخبارات هەلەسوگەوت بکات. وەکووتریش لەسەر هەندیک هەڤالی تری گروپەکە کە دەناسران و لەپێشەوه بوون رادەوستا، بۆ نەووی بیانخاتە نیو هەندیک چالاکییەوه. بەمەش تەسفیەیان بکات و هەموو گروپەکە بخاتە ژێر کۆنترۆلی خۆیەوه.

لەلایەکی تریشەوه، گروپەکەمان لەرووی ماددییهوه لەنیو تەنگاوی دابوو، گوايه لەرێگەى ماددییهوه هەندیک پێداویستی گروپەکە پێك بهێنیت و بەمەش کاریگەری

له سر بکات و بیخاته دمستی خوږه وه. ئیدی کاری نهو نه مه بوو. نهو جییه ی "پیلوټ" نیشی تیدا دمکرد و نهو مووچه یه وهریدمگرت و نهو پارمیه ی که خهرجیدمکرد له گه ل په کتردا بهراوردی بکمیت دمبینیت نهو پارمیه ی خهرجی دمکرد پر زیدمتر بوو. نه مهش سهرنجی سهرؤک رادمکیشیت. دوومینیش؛ سهرؤک دمبینیت که "پیلوټ" همر به سهرؤکه وه خهریکه، نزیکه بونه وهی له سهرؤک سهرنج رادمکیشیت، به تابه تی که به ردموام دمیگ "تو همر جیه که بلایت جیه جی دمه که و ناماده م" بؤ نمونه؛ سهرؤک ده لیت؛ "سد هه زار بؤ ئی مه پیو یسته" نهویش ده لیت؛ "دابینی ده که م" نه م هه موو پارمیه له کوئ دابین دمکات؟ نه م شتانه هه مووی سهرنجی سهرؤک رادمکیشیت. بؤ نمونه؛ دمبینیت به هه نلیک هه فالانه وه خهریک و مژووله، سهرؤک له مه وه دمکه وپته گومانه وه، بؤ نه وهی گومانی خو ی ساق بکات، "پیلوټ" یش که زور پیداکری له سر چالاکي و شتی وا دمکات، سهرؤکیش ده لیت؛ "باشه، فالانه رؤژ وهره گهرمکی "تووزلوچایر" هه موو هه فالانیش لهوئ کؤدمنه وه، گفتوگؤ دمکه یین و برپاری چالاکیکردن دهمین. ئیدی ئی مه چالاکي دمکه یین" بیگومان دمروا په کسهر نهو زانیاریه به نیستخبارات دمدات، نهو رؤزه نهو جیه که سهرؤک باسی لیوه کردبوو، مالی هه فال "مسته فا همرسوو" بوو، به سی - چوار نهلقه ی پؤلیس و نیستخبارات دموروبه ری نهو ماله دمگرن. سهرؤک هه فالیک بؤ نهو ماله دمنیریت و پتی ده لیت؛ "برؤ بروانه له دموروبه ری نهو ماله چی هه یه؟" نهو هه فالهش ده جیت و دمبینیت نهو شوپنه هه مووی تۆق دراوه. نهو هه فالهش دمکه وپته وه و به سهرؤک ده لیت؛ "نهو شوپنه به پؤلیسی مه دمنی و نا مه دمنی دموره دراوه" ئیدی مه سه له که ناشکرا ده بیت و مه سه له ی "پیلوټ" ناشکرا ده بیت. هه لبه ته دوا ی نه مه سهرؤک و ته فکهر ته دبیریان و مرگرت. دمو لمت به "پیلوټ" ی گووت؛ "تؤ پیو یسته خراپی خو ت خاوپن بکه یته وه" بؤیه خواستی سهرؤک له ناو ببات، همر له هه لوئ نه مه دا بوو، به لام له بهر نه وهی ته دبیرمان و مرگرتبوو، نه میتوانی نه مه بکات. پاشانیش دمو لمت "پیلوټ" ی له کودمته ی (۱۲) ی نه یلولی (۸۸۰) له نه دمنه له زور ناوی رووداوی ترومبیله وه کوشت.

ههڤال مستهفا قهرهسوو

"كهسيره"ش تهڤلى ئيمه بوو، پاشان سهرۆك زهواجى لهگه‌لدا كرد، سهرۆك ده‌يخواست به‌راستى "كهسيره" قازانج بكات. وانا ده‌يويست "كهسيره" له‌هه‌موو روويكه‌وه بكه‌ويته خزمه‌تى ته‌ڤگه‌ره‌وه، به‌لام "كهسيره"ش ده‌يخواست سهرۆك بخاته ژير كۆنترۆلى خۆيه‌وه، هه‌ولتيكى به‌مجۆره‌ى هه‌بوو. بۆ نموونه؛ "كهسيره" هه‌چ حيسابىكى بۆ هه‌ڤالانى ديكه نه‌ده‌كرد و به‌هه‌ندى ودرنه‌ده‌گرتن و ريزيشى له‌وان نه‌ده‌گرت، هه‌موو هه‌ولتيكى بۆ سهرۆك بوو كه چۆن سهرۆك بخاته ژير كۆنترۆلى خۆيه‌وه، بۆ نه‌وه‌ى بيخاته ژير كۆنترۆلى خۆيه‌وه هه‌موو ئوسلوب و شيوازيكى به‌كار ده‌هينا، به‌لام بيگومان سهرۆك هه‌چ كاتيک نه‌مه‌ى په‌سند نه‌كرد و نه‌كه‌وته ژير كۆنترۆلى "كهسيره"وه. ته‌نانه‌ت رۆژيكيان له‌ نامه‌د (دياربه‌گر) له‌ ماتيكا كه هه‌ڤال "مه‌مه‌د خه‌يرى دورمووش"يش له‌وى بوو، من و هه‌ڤال "كه‌مال" و سهرۆك و "كهسيره"ش هه‌بووين. مشتومرپك له‌نيوان سهرۆك و "كهسيره"دا ده‌ركه‌وت. بيه‌نيم زۆر سوكايه‌تى به‌ سهرۆك ده‌كات،

سهرزكيش له بمر نه وهی نيمه لهوې بووین زېده دهنګی نه كړد، له مالنه كه دهره كوت و جوو، دواى نه وهی سهرؤك له مال دهرجوو، همفان "محمد خمېرى" به "كسېره"ى كووت: "تو بوجى وا دهكېت؟" بېنېم ودها هاتسمر نهو همفان زور سهر بوو، نهو كاته به همفان "محمد خمېرى"م كووت: "بېويست ناكات، له گهل نه مه دا گفټوگؤ و شتى وا نابيت" من دهره كوتم و چووم. پاشان همفان "كه مال پېر"م بېنى و بېيم كووت: "نېدى رهوشى "كسېره" زور جلدېيه، نه م همموو سوكاېه ټيپيه به سهرؤك دمكات و بارى به نه عسابى سهرؤك دمكات، نيمه بېويسته چارمېك بو نه مه بېينېنه وه" گووتمان: "بېويسته نيمه سزاي نهو بدمېن - واتا بېكوژېن - به لام نه گمر به سهرؤك بلټين و به تمفكر بلټين په سنى ناكمن، با نيمه بمې ناگادارى نهوان نه مه جېبه جې بكمېن و نهو بمرېرسيارټيپيه پېك بهنېن و نه م تمفكره و سهرؤك لهو كهسه رزگار بكمېن، نه مه زور مەترسیداره" پاشان همفان "كه مال" كووتى: "كاتيك كه نيمه نهو كهسه مان تمفلى خومان كړد، همنېك گفټوگؤ دروستبوو، نېستا نه گمر نيمه نهو شته بكمېن بو تمفكر باش نابيت، چونكه دمبېته هوى نه وهى دمولت هېرش بكاته سمر تمفكره كه مان و زمرر له نيمه بدات، چونكه نيمه به تمواوى خومان رېكنه خستوه، بويه ناتوانين له ژېر بارى نه مه دا دهرېكهوېن و با نېستا ودها بمېنېته وه" نېدى نيمه دهستبردارى بووېن و نه مان كړد. بېگومان نهو مه سه له مېه مان به هېچ كه سېك نه كووت... "كسېره"ش بېنى نهو شېوازانه ى به كارى دهېنېت نه منجامگر نابيت، له كهشوه وای كؤنكرى سېپه مه، خواستى همنېك تمفليهمفى (نالؤزى) و پېلانگېرى پېشېخات، بويه دهستگر كرا و داداگې كرا، داداگاش سزاي له سېدارمدانى بو برېيه وه. بېگومان سهرؤك هېچ كاتيك له سېدارمدانى په سنى نه كړدوه، بويه نه م برپاره پېك نه هات و پېكنه هېنرا. چونكه سهرؤك له سېدارمدانى به راست نه زانى. نېدى له ريزى پارتى دهر كرا و برپار درا له جوارچېوهى به رمى رزگارى نه تموهى كوردستان (ERNK) دا كاربكات، تا خوى دهسه لېنېت كه كه سېكى دروسته، بو نهو مه به ستهش رهوانه ى يۇنانستان كرا، هه لېمه لهوېش هه لات و روېشت و له نيمه دابرا.

فاتمه (كسېره) هېچ كه سېكى به شدارى نهو تمفكره نه كړد، ته نيا خوى هات و پاشان كچېكى به رمگز يۇگسلافى به ناوى "نادېره"ى به شدار پېكړد، نهو كچش له توركيا

دمېخوېند. ومكوتر كەسېكى ترى تمغلى ئەو تمفگەرە نەكرد، هېچ كاتېك لەگەل ئەو تمفگەرەشدا نەبوو پەك. بەلام زۆر زېرەك بوو، توانستى خۇى زۆر بوو، هېچ كاتېكىش ئەو زېرمكى و توانايەى خۇى نەخستە خزمەت تمفگەرەو، هېچ كاتېك رېزى ھەمفالاڼى نەدمگرت، ھەموو شەرى ئەو لەدزى سەرۇك بوو. وانا دمېخواست سەرۇك تەسلىمى خۇى بكات و بېخاتە ژېر كۆنترۆلى خۇپەو، كاتېك بېنى ئەمەى بۇ مەيسەر ناپېت، خواستى سەرۇك و تمفگەر خراپ بكات، بۇ ئەمەش ھەموو شېواز و رېگايەكى بەكارهېنا، ھەلبەتە تمفگەر رېگەى ئەوەى لېگرتبوو، لەسەر ئەمە دادگايى كرد، كە بېنى ئەمەش سەرناگرېت، لەئەنجامدا دابرا و رۆيشت.

ئەو سى كەسە پەيوەندىيان بېمەكەو ھەبوو؟

ئېمە نازانېن پېشتەر پەيوەندىيان بېمەكەو ھەبوو يان نا، بەلام لەناو تمفگەردا پەيوەندىيەكى بەرجاويان بېمەكەو ديارنەبوو. ئەگەر پېشتەر پەيوەندىيان بېمەكەو ھەبوو يان نا ئېمە ئەو شتە نازانېن.

باسى كەسېكتان كرد بەناوى "قەمەر ئۆسكان". لەدواى رووداوى شەھىدبوونى "ئېبراھىم كاپپاك كايا" و ھاوپېكەنىدا ئەو "قەمەر ئۆسكان"ە لە پاشماوەى ئەو گروپەدا بەشدارى لەگروپەكە دىكات...ئەمە بە چ نيازىكەو بەشدارى گروپەكە دىبېت؟

گروپەكەى "ئېبراھىم كاپپاك كايا" بەناوى ئەرتەشى رزگارخوازى كرىكاران و جووتيارانى شۆرشگېرى توركيا (TİKKO) بوو، "ئېبراھىم كاپپاك كايا" سەرۇكى ئەو تمفگەرە بوو، لەسالى (۱۹۷۲) دا دەستگىركرا و لە زېندانى دياربەكردا بە ئەشكەنجە كووستيان. ئەو كەسە لەو گروپەدا بوو. كاتېك "ئېبراھىم كاپپاك كايا" و ھاوپېكەنى لە دېرسىم لەمیانەى ئۆپەراسىيۇنىكدا دەستگىركران، "قەمەر ئۆسكان" ئېشكەر

(نۆبەتچى) ى دواىى بووه. "ئىيراهيم كاپاك كاپا"ش بهرلهوى بكوژرېت له نووسىنىكى خۇيدا دهلتيت: "پېويسته لېپرسينهوه لهگهډ دوا نۆبەتچى بكرېت" مەبەستىشى "قەمەر" بووه. "قەمەر" ئەو كاته دەستگىر نەكرا و نەكهوته دەست دموډلتى توركيawe. ئىدى كاتىك ئىمه له دېرسىم دەستمان به خەبات كرد، لەوئ هەفالىنى ئىمه دەناسىت و پەيوەندى لهگهډ هەفالىن دەبەستىت.

هەلبەتە ئەو كاته (TIKKO) زەبرى بهرگەوتبوو و پەرشوبلاو ببوو، ئەویش، گوایە دموډلت بەدوايدا دەگەرېت، خۇى شارەبۆوه. ئىدى هەفالىنىش گووتيان: "ئەوه هەفالى ئىيراهيم كاپاك كاپا و ئەوانە" ئىمەش ئەومان بەهادار بىنى و بەمشىویمە پەيوەندىمان لهگهډيدا پېشخست. ئىمه نەمانزانى بوو ئەو كەسە هەمان ئەو كەسە بووه كه دوا نۆبەتچى بووه، هەمان ئەو كەسە بووه كه ئىيراهيم كاپاك كاپا دهلتيت: "پېويسته حىسابى لېپېرسن" ئىمه بۆخاترى ئىيراهيم كاپاك كاپا بەها و نرخمان پېيدا و تەفلى خۆمانمان كرد، تەنانەت ئىمه له كۆيوونەموكهى "دېكمان" دا لەناسىتى بەرپۆههرايمتيدا نەركىشمان پېى سپارد. بەلام دواى ئەوى گەراپهوه دېرسىم هېچ كار و خەباتىكى نەكرد و خواستى پەيوەندى و توانستەكانى تەفكەرەكه بۆ خزمەتى شەخسى خۇى بەكار بهێنیت. بېگومان ئىمه ئەومان پەسەند نەكرد و پېیمان گووت: "دروست بە، ئىمه ئەم هەموو بەهەه به تۆ دەدەین، له ئەخلاقی ئەم تەفكەرەشدا ئەوه نىیه كه تۆ لەسەر حىسابى تەفكەر زىانیكى شەخسى بژیت، ئەگەر تۆ دەخوازیت كار بكمیت دەبیت بەگۆرەى ئەم تەفكەرە و كولتوور و ئەخلاقی ئەم تەفكەرە كار بكمیت، ئەگەرنا تۆ دەتوانیت لەدەرەوى ئەم تەفكەرەدا بەمىنیتەوه و دەخوازیت چ بكمیت بىكه" ئىمه بەمشىویمە پەيوەندىمان لهگهډيدا پچراند....

لەو قۇناخەدا؛ لەلایەكەوه هەم دموډلت هێرش بۆ سەر تەفكەر دەهێنیت، هەمیش لەلایەكى دىكەوه هێزه چەپكەرەكان، فاشىستەكان، كوردییهكانى وەكو رێكخراوەكانى "ستیركا سۆر، رزگارى گەل، (DDKD) و هاوشیۆمەكانیان هێرش دێنە سەر

تەفكەر مەكتان، بۆچی ئەم ھەموو ھیرش و دژایە تیکردنە؟ بۆچی
 ھیزە چەپ و کورد و فاشیستەکان و دموکرات ھەموویان بەیەكەو
 ھیرش و دژایەتی ئەم تەفکەرە دەکەن؟

سەرمتا دموکرات بەناشکرا نەهاتە سەر ئێمە، دموکرات چ تاکتیکێکی بەرپۆوە برد؟
 گروپەکانی چەپی تورک، گروپە کوردییەکان، فاشیستەکان ھەر ھەموو ئەو گروپانەی
 لەدژی ئێمە خستە جموجۆڵەو و پاشان ناغا و سەرۆک عەشیرتە کوردییەکان و
 ھەنێک عەشیرەتیان لەدژی ئێمە خستەگەر، کاتێک بینی بەمانە ناتوانیت ئەنجام
 بەدەستبخات، تادیت تەفکەری پێشەمکەوت و مەزن دەبیت، ئیدی ناچاربوو خۆی
 ھیرش بکاتە سەر تەفکەر، بۆچی سەرمتا خۆی ھیرشی نەکرد؟ ئەگەر سەرمتا خۆی
 ھیرشی بکردبایە وەک ئەو وایوو ھەموونی تەفکەری پەسند کردبیت و رەوایەتی
 پێدا. بۆیە بەناشکرا نەدەهاتە سەر تەفکەر مەکتەو، چونکە ئەگەر دموکرات ھیرش بباتە
 سەر تەفکەری ئەمە ھەر کەس دەلێت: "کەواتە ئەم تەفکەرە تەفکەری بەھیزە،
 بۆیە دموکرات ھیرشی دەباتە سەر، ئیدی بەھێج شێوێکی دیکە ناتوانیت رێگری لەم
 تەفکەرە بکات بۆیە دموکرات وەھا بەناشکرا و بەھەموو توانست و ھیزی خۆیەو دەستی
 بەھیرش کردوو". بەمەش ئەم تەفکەرە لەناو گەلدا زیاتر ریزی لێدەگیرێت و
 بەھیزتری دەکات. دموکراتی تورکیا نەیدەخواست بەمشێوێ تەفکەر بناسرێت، سەرمتا
 گووتی: "پێویست ناکات بەھیزی خۆم ھیرشی ببەمە سەر، دەتوانم بەرێگە
 تەفکەر مەکتەو؛ چ تورک بن یان کورد، یان گروپە فاشیستەکان بن زەبەر لەو تەفکەرە
 دەوشینم و رێ لەپێشکەوتنی دەگرم و تەسفیە دەکەم". حیساباتیکی وەھای کرد،
 تاکتیکێکی وەھای پەیرەو کرد. پاشان بینی ئەمەش بەشی تەسفیەکردن ناکات. ئیدی
 ھەنێک ناغا و عەشیرەتی کوردیشی خستەگەر، بۆ ئەوێ بیانخاتە نیو شەری دژ
 بەئێمەو. تاکو ھەر کەس بکاتە دووژمنی ئەو تەفکەرە و گۆشەگیر و ھەناسەبەری بکات،
 بەو شێوێ بێخەکییت و زەبری لێدات... تاکتیکێ بەمجۆریشی بەرپۆوەبرد.

بۇ ھەممەت؛ ئەمەس كاتە لە كونسولخانەى ئەمەرىكا لە ئەدەنە (چوگورئاوا)دا سىخوړى ناومندى ئىستخباراتى ئەمەرىكى (CIA) ھەن و لەوئ كاردەكەن. ھوكمى "شاھ" لە ئىراندا بالادەست بوو، لەناوچەى خۆرھەلاتى ناویندا ناومندى (CIA) تاران بوو. ھەموو زانیاریەكان لەوئ لە سەفارتى ئەمەرىكا لە تاران كۆدەكرایەو، كاتىك كە ھوكمى "شاھ" رووخینرا و شۆرشى خەلكى ئىران بەرپابوو، ئەمە سەفارتە لەلایەن ئىرانىيەكانەو دەستى بەسەردا گیرا. ئەمە بەلگانەى لەسەفارتەكەدا ھەبوون ھەموویان بلاوكردمەو. ھەم بەنوسخەى ئەسلى و ھەمیش بە وەرگێرداوى بلاوكراڤەو. مەنىش ئەمە بەلگانەم خۆیندەمەو، لەمە بەلگانەدا، كونسولییەى ئەمەرىكا لە "ئەدەنە" زانیارى بۇ سەفارتى ئەمەرىكا لە "تاران" دەنیریت... تێیدا چ دەلیت؟ دەلیت: "چەپى تورك، گروپە كوردییەكان نە بۇ ئیمە نە بۇ توركیا مەترسیدار نین. بەلام تەفكەرێك ھەمە بەناوى "ئاپوچی" تادیت ئەمە تەفكەرە پێشەكەوت و بەھیز دەیت. ئەمەش زۆر مەترسیدارە، پێویستە لەبەرەمبەر ئەمە تەفكەرە ھەندىك تەدبیر وەرگیردرین. یەكەم: پێویستە شەخسى ئاپو بەنامانچ وەرگیردریت، بە چ بېزار و تووڤە دەیت؟ لەمە چوارچۆمەدا پرۆپاگەندە لەسەر ئاپو بكریت، بۇ ئەوەى كەسیتی ئەمە لاواز و ناشرین بكریت، تاوكمو لەنێو گەلدا بچووك ببینریت. دووهم: پێویستە عەشیرەتەكان چەكدار بكرین و لەدزى ئەمە تەفكەرە بخرنەگەر. سێیەم: پەيوەندى نێوان ئەمە تەفكەرە و تەفكەرەكانى دیکە خراپ بكریت. لەنێوانیاندا شەر و ئازاوە بنریتەو، كەوا بتوانریت ئەمە تەفكەرە گۆشەگیر بكریت و بیکاریگەر بێیت".

ھەلبەتە ئەوەى لەمە قوناخەشدا لەدزى ئیمە پەپرەمە دىكران ئەمە شتانە بوون. واتا ئاشكرا بوو كە لەپشت ئەمە شتانە ھەندىك دەولەت ھەن. چونكە شەرى ئیمە و گروپە چەپەكان و كوردییەكان و عەشیرەتەكانى كورد بى ھۆكار نەبوون. ھەلبەتە ئەمە كاتەش ئیمە ھەلسەنگاندنى وھامان دىكر، واتا دەمانگوت: "لەپشت ئەمە ھیزانە ھەندىك دەولەت ھەن، ھەندىك لەدەزگا ئىستخباراتییەكان ھەن، ئەوانە ھەر لەخۆرا ئەمە شتانە ناكەن، چونكە ھىچ كاتىك لەدزى ئەمە ھیزانە دەستمان نەدابووو چەك، ئیمە نامانجىكى وھامان نەبوو كە ئەوانە لەناو ببەین. ئیمە دەمانخواست لە كوردستان كارىكەین. كاتىك ئیمە دەستمان بە كار كرد ببینیمان ئەمە ھیزانە ھەموو ھێرشیان بۆھینان.

له راستیدا نیمة شمېرې ئاییدیلوژیمان پېشنهخت، له شمېرې ئاییدیلوژیشدا دمیاندوړاند،
 نهمجاره بینیمان به چهك هیرشیان كرده سهرمان. ئیدى "لایدن گول" بهمشیویه
 شههیدكرا. ههلبهته پاشان نهو هیرشانه بهمشیویه بهردوام بوو. زۆرڤك له هیز و
 گروپه چهپرهمكان و كوردییهكان لمنیوان خۆپاندا لهډى نیمة بهرمیهکیان ئاواكرد.
 كۆمهلمكانى كولتورى دیموكراتى شۆرشگېږ (DDKD) و رزگارخووانى نهمووى
 كوردستان - كوك (KUK) و رزگارى (RIZGARI) و ئاڤى رزگارى (ALA RIZGARI) و
 رڤگى ئازادى (ÖZGÜRLÜK YOLU) همر ههموویان، لهبهرمهكدا بهناوى پهكیتى
 هیزه دیموكراتى و نهمووییهكان (UDG) گهشتنه پهك و لهډى نیمة كاریان كړد.
 ئیدى كوك (KUK) هیرشى نیمةى كړد، زۆر همفالى نیمةیان شههید كړد. نهو بهرمیه
 هاوكارى (KUK) پان كړد. لهشارمكاني "وان" و "دیاربهر"یشدا رڤگى ئازادى
 (ÖZGURLÜK YOLU) و كۆمهلمكانى كولتورى دیموكراتى شۆرشگېږ (DDKD)
 همفالىانیان شههید دمكرد. وانا لههمر شوښنك كه كوك (KUK) همبوو نهو شمېرې
 نیمةى دمكرد، لههمر شوښنكیش كه رڤگى ئازادى (ÖZGURLÜK YOLU) پان
 (DDKD) همبوو نهوانهش هیرشان دمكرد سهر نیمة. تهمانمت تا ئموكاته پۆلیسیك،
 سهریازك، سیخوړپكیان نهكوشتبوو، كهچى نهوانه بهدمیان همفالى نیمةیان شههید
 كړد. له چهپى توركیشدا رڤكخراوى رزگارى گهل و نهوانهش گهلېك همفالى نیمةیان
 شههید كړد. لهلاپهكى ديكهشهوه فاشیستهكان هیرشیان دمكرد سهرمان. ههروها
 عهشیرمه كوردییهكان و ئاغاكانیش؛ وهك عهشیرمى "سلیمانان" و "بوچاق" و
 نهوانهش هیرشیان دمكرد، لهبهرامبهر ههموو نهو هیرشانه تمفكهر خۆى پاراست.
 ئیدى ناچار بوو خۆى بپارېزیت؛ دهمبووایه پان تۆ لهبهرامبهر ههموو نهوانه شمېر
 بكهیت و لهبهرامبهر هیرشى نهواندا رابوستیت و خۆت بپارېزیت، پانیش تۆ تهسلیم
 ببوویتایه، لههمر دوو بزاردا دهمبووایه پهكیتیان بگړیتهمبهر. بېنگومان نیمة
 نهمانهتوانى تهسلیم ببین، نهگهر تهسلیم ببووینایه كۆتاییمان پېندهات و نهدمهپان،
 پېویستبوو خۆمان بپارېزین. ئیدى نهگهر لهبهرامبهر نهو هیزانه بهرگرمیان لهخۆمان
 كړد، لهبهر نهوه بهرگرمیان لهخۆمان كړد، هیچ كاتېك نیمة دهستمان به شمېر
 نهكردووه و نهمانخواستوو لهبهرامبهر نهواندا نیمة شمېر بكهین. نهوانه دهستیان

بەشەر کرد و شیوازی شەپیان بەبەنەما وەرگرت و خواستیان بەم شیوازه زبیر لەنیمە بدەن و ئیرادەى نيمه بشکين و بمانخنکين، نيمەش لەبەرامبەر ئەو ناچار بووین خۆمان بپارێزین، ئەگەر نيمه خۆمان نەپاراستبايە، هەرگیز نەدەتوانرا تەفکەرەمان بەردەوام ببایە و تا ئەمڕۆ هاتبايە. هەر لەو کاتەدا تەفکەرەکە کۆتایی پێدەهات. هەلەبەتە نامانچیشیان ئەمە بوو.

بۆ نموونە؛ هەندێک بەرپرسيارى تورکياش بەگوێرى ئەوە لێدوانیان دەدا. ئەو کاتە "حەسەن فەهەمى گونەش" وەزیری ناوخۆ بوو، بەناشکرا لێدوانى دەدا. هەندێک بەرپرسيارى تورکياى ئەو کاتە دەیانگووت: "پێویستە بەو شیوەیە ئەو تەفکەرە گۆشەگیر بکەین و تەسفیەى بکەین". هەروەها ئەو کاتە "کەمال پاماک" هەبوو بەرپرسيارى سەربازی بوو لە ئامەد، ئەو دەیانگووت: "نيمه لەدزی کورد و تەفکەری کورد نین، نيمه لەدزی ئاپۆچییهکانین، پێویستە هەموو کەس لەدزی ئاپۆچییهکان رابووستیت" و ئاتا بەمشێوەیە ئۆرگانیزەشیان دەکرد. ئەم شتانە هەمووی بە بەلگە و دیکۆمێنتیش هەن و ماون. "حەسەن فەهەمى گونەش" دەیانگووت: "نيمه پێویستە هاوکاری ئەوانە بکەین کە لەدزی (PKK) رادەوستن". لێدوان و قسەى بەمشێوەیان دەکرد. هەلەبەتە لە پراکتیکیشدا ئەوەى دەیانکرد هەر ئەوە بوو، بەراستی لەناو ئەم هەموو هێرشەدا زۆری نەماو بوو بختکێین. رەوشێکی وەها بوو. گروپە کوردییەکان، گروپە چەپرەمەکان، گروپە فاشیستەکان، عەشیرەتەکان و ئاغاگان هەموو کەس هێرشیان دەکردە سەرمان. بێگومان تەفکەرێک کە لەبەرامبەر هەموویان رادەوستا هەروا ئاسان نەبوو، زۆر زەحمەت بوو، تۆ هەم لەبەرامبەر ئەو هەموو هێزە و هەمیش لەبەرامبەر دەرۆلەت رابووستیت زۆر زەحمەت بوو. لەوێدا نيمه گەلێک شەهیدمان دا و زیاتمان زۆر بەرکەوت. لەو قۆناخەدا تا سالی (١٩٧١) نزیکەى سەد هەفتایى نيمه شەهید بوون. تەنانەت دەرۆلەتیش هێندە زبانی بەنيمه نەگەياند بوو. دواى سالی (١٩٧١) بەدواوە هەندێک حەسايەنەو. و ئاتا تەفکەر لەو شەپانەدا هەندێک خۆی چەسپاند و لەرووی بەجەماوەریبوونەو گەشەى کرد. ئیدی نەياندهتوانى بەو هێز و گروپانە رێگری لەنيمه بکەن. ئیدی هێدی هێدی دەرۆلەت خۆی کەوتە دەرۆمە، بەناشکرا کەوتەگەر.

ئەو راپۆرتانەى کونسولییەى ئەدەنە کەى نووسرابوون؟ چونکە لەدەوای شۆرشى گەلانى ئێران لە (١٩٧٩) بلاوکراوە...

بەتەواوى بیرم نایەتەو، بەلام لەوانەى راپۆرتى سالى (١٩٧٧) و (١٩٧٨) بن.

ئەو کاتە هێشتا (PKK) ناوى نەبوو...

بەئێ، هێشتا (PKK) دروست نەببوو، چونکە راپۆرتەکە دەئیت: "ئەو تەفکەرە ناوى "نابۆجى" یە و ئەو ناومى لە "نابۆ" وە وەرگرتوو".

لەئەنجامى ئەو هێرشانەدا، رووداوى شەهیدبوونی هەفالى "حەقى قەرار" روودەدات، ئەو رووداوە چۆن روودەدات و کى لەبەشت ئەو رووداوە بوو؟ هەروەها بۆجى هەفالى "حەقى قەرار" بەئامانج دەگیردرێت؟ ئەو هەلۆستانەى لەنێو تەفکەردا لەبەرامبەر ئەو رووداوە دەرکەوتنە پێش جیبوون؟ ئەو ئەنجامەى ئەو رووداوە لەگەڵ خۆى هێنای جیبوو؟

شههید حهقی قهرار

ههفال "حهقی قهرار" له (٨) ی گولانی (١٩٧٧) دا له شاری عهنتاب شههیدکرا، نهوهی ههفال "حهقی قهرار" یشی شههید کرد ریڅخراویک ههبوو بهناوی ستیرکا سۆر (STÊRKA SOR) نهو ریڅخراوه نهو ههفالهی شههید کرد، سهروکی نهو ریڅخراودش ناوی "عهلانهددین قاپان" بوو، نهو کهسه بهرهگهز کورد بوو و پیشت لهناو ریڅخراویکی چهپی تورک دابوو بهناوی نهرتهشی رزگاری گهلی تورکیا (THKO). "دهنیز گهمیش" سهروکی (THKO) بوو، که لهریڅخراودهکهدا کاری دهکرد دهستگیرکراوو، له زینداندا بوو، دواي دهرکهوتنی له زیندان ریڅخراوی ستیرکا سۆر (STÊRKA SOR) ی دروستکرد. نهوهی له "ستیرکا سۆر" دا جیبیان دهگرت ههنديک لهو کهسانه بوون که پیشت له پارتی دیموکراتی کوردستان - تورکیا (پ د ک - T) دابوون، ههنديکیش له نهرتهشی رزگاری گهلی تورکیا (THKO) که چهپی تورکیا بوون، ههنديکیش نهوانه بوون که بهخویان دهگووت: "نیمه کاوهچی (KAWACI) ین، "ستیرکا سۆر" لهوانه پیکهاتبوو. بئگومان گروپیکی سیخوری بوو. میت (MIT)

دروستیکردبوو، بهناوی ریکخراوېکي کوردییه وه دروستیکردبوو، نامانجی شی به ته وای
 نه وېوو که چوڼ بتوانن ته فکری نیمه ته سفیه بکړي، به ته وای ته سفیه کړنی
 نیمه یان بې خویان به نامانج و مرگرتبوو، واکا دولعت دروستیکرد بوو. به لام بهناوی
 کوردایه تی دهیانخواست نه و نامانجه بیېکن. به مشیویه خویان پرمدمېوش بکړي، تاكو
 کس راستینه ی نه و ان نه زانیت. "عه لانه دین" که سیکي بی که سیتی بوو، که سیکي
 سرسهری و لومپن بوو، نیمه پیشریش له نه نقره ده مانناسی. کاتیک همقال "حمقی
 قمرار" سهرتا له نه نقره چوو نه دمنه کار بکات، له وېش نه وې بېنیبوو، کاتیک همقال
 "حمقی قمرار" ده چیته عمتاب دست به کار دمکات نه وایشی ده چنه عمتاب، گوايه
 بې نه وې له وې "ستیرکا سؤر" دست چالاک بکات. له وې همقال "حمقی قمرار" به
 همقالن ده لیت: "نه و" "ستیرکا سؤر" ممرسیلره، با همقالن وریا بن، نه و
 ریکخراوېکي سیخوړانه، نامانجی نه وایشی نه وې که ده خولزن نیمه ته سفیه بکړي، با
 همقالن خویان له و ان به دور بگړن و وریا بن، بې نه وې نیمه له دستي له و ان زیان
 نه بېنن "به مشیویه همقالن ناگادار ده کاتوه.

نیدی له نیو نیمه ده همنیک همقال له گال نه و ان ده ده کونه نیو په وېوېدیه وه،
 گفتوگويان له گال ده کړي، دای نه و گفتوگويی ده لیت: "با کاتیک نه بېنن په گز
 بېنینه وه بې نه وې نه و گفتوگويی به ردوام بکړي، با همقالی نیوش و همقالی
 نیمه ش بېن نه و کاته گفتوگويی بکړي". نه و همقالنه بېن به همقال "حمقی قمرار"
 ده لیت: "نیمه گفت (موهد) لکمان دناوه، له رژی (۱۸) ی گولن، له گمرکی نووری پازر
 باشی (NURI PAZAR BAŞI) له چاپخانه ی فلان...". همقال "حمقی قمرار" بش به و ان
 ده لیت: "نیو هه لمان کردوه، نیو بچی نه و موعیدتان دناوه، من به نیو
 گووتبوو که له گال نه و ان نه کونه نیو په وېوېدیه وه، نه و ان ممرسیلره. نه و ان
 ده خولزن نیمه ته سفیه بکړي، بېوېستبوو نیو نه و موعیدتان له گالنه دانه نابایه"
 همقالن ده لیت: "تازه موعیدکه مان دناوه، جا نازانین نیمه نه چین باش نابیت" همقال
 "حمقی قمرار" ده لیت: "مادام وایه بېوېسته نیمه به ته دبیره وه بچین" همنیک همقال
 پیشر بې نه وې ده لیت و ده لیت: "بچنه نه و شوېنه و ته دبیر و مر بگړن، پاشان نیمه ش
 بېن" نه و همقالنه به پاسی شاره وانی ده چنه شوېنی موعیدکه، درنگ ده کونه نه وې،

همځان "حمقى قمرار" پش دمچيټه گمړمكى "خوش گوردو" لهوى ماتيكي نيمه همبوو، دمانچې ليږو، دمخوازيت دمانچېكه ورمېگريټ و لهويش همنديك همځان لهگهل خويدا ببات و بجيټه شوېنى موعيدمكه. واتا بمتدبيرموه دمچيټ، بۇ نهوى زمبريان بهرنمكهويټ، دمچيټه نهو ماله نه دمانچې همپه نه همځان له مالمون، ئيدى نهويش ودها دمچيټه شوېنى موعيدمكه، دمليت: "هر چؤنيك بيت همځاننى ديكه پيش نيمه چوونمته نهوى، ئيستا نهوان تدبيريان ورمگرتوو، ومكوتريش بيگومان كاتى موعيدمكه رؤه. نهو جيپمى موعيدپشيان لى داناهو شوېنى كورده عهلهويپمكانه و فاشيستمكانيش لهو ناوه نين، بؤيه ممتريسيهكى لهوتوش نابيت. نهگمر مرؤف همنديك تدبير ورمېگريټ دمتوانريټ ريگري له پيلانگيرپمېمكانه بكات" وادياره همځان "حمقى قمرار" وا بير دهكاتهوه. ئيدى بېممشيويه دمچيټه شوېنى موعيدمكه، بيگومان نهوان پيشتر چووبوون و خويان جيگري و نامادمكردبوو، له گازينوش پړوپاگهمندى نهوميان كريدبو و گووتبوويان: "فاشيستمكان ئيستا دپنه ئيره، نهو فاشيستانه دمخوازن هيرش بېننه سمر نهو گازينؤيه و كوشتوبري نمنجام بدن، نيممش تدبيرمان ورمگرتوو، كه هاتن نيمه فرسمتى نهوان نادمين." نهوانهى لهوتشن دمنگ ناكمن... كاتييك كه همځان "حمقى قمرار" دمكاته نهوى نهوانيش دملين: "نهوه فاشيستمكېه و لى بدن" يكمسمر نهوانيش لى دمدن، ئيدى نهو همځاله هر لهوى شهيد دمكهويټ. "بؤزان ئسلان" يك همبوو، گوايه نهو لهگهل همځان "حمقى" بوو، نهويش پيشتر له ريكخراوى "رؤگري گهل" بوو، لهو ريكخراوه هاتبوو و تملى نيمه بېوو.

واتا شهيدبوونى همځان "حمقى قمرار" ناشكرايه، نهوانهى لدمرموى نيمه "ستېركا سؤر" و لمانو نيمهشدا همنديك پياوى دمؤلت همن. نهوانه پيكموه نهو پيلانگيرپيه دادمين و نهو برپاره ورمدمگرن، نهو موعيد و موعيدكارپه بۇ نهو مېمېستمېه و هر بۇ مېمېسته نهو شوپنه دياريدمگمن، نهو شهادهتمه بېممشيويه روودهدات. واتا كمسانى سيخورى دمؤلت لمانو نيمه و لدمرموى نيمه پيكموه نهو بيلانه نمنجام دمدن.

بيگومان شهيدبوونى همځان "حمقى قمرار" بۇ نيمه رووداويكى گرنگ بوو، زمبريكي موزن له نيمه كموت، بېم شهيدبوونه پمياميان بېننيمه دا، نهو پميامه جيبوو؟ "يان نيوه دمست لهو كار بهردمدن يان ومكو حمقى قمرار دمكوژرين" نهو پميامى

بەناشکرا بە ئێمەیان دا ئەوە بوو، بۆیە ئەم شەهیدبوونە لەنیۆ هەندیک لەهەمفالاڤ و هەواداران ئێمە شلەژان و ترسیکیشی دروستکرد، ئەوانە دەستیان لەتەمەگەر بەردا و هەلاتن و لەشاری عەنتابیش نەمان. تەنانەت هەندیکیشیان لەترسان تا ئەوروپا رایانکرد. لەناخی هەندیک لەهەمفالاڤی تریشدا رکوکینیکی مەزن دروستبوو، کە چۆن بتوانن تۆلەیی ئەو هەمفالاڤە بکەنەوه. وایا ئەم شەهیدبوونە ئەو دەرئەنجامانەی لەگەڵ خۆیدا هێنا و بەمشێوەیە کاریگەری خۆی کرد.

لە میژووی تەمەگەری ئێمەدا، تا ئەو کاتە هەمفالاڤ "عەلی دۆغان یلدرم و ئایین گول"مان بەر لەشەهیدبوونی هەمفالاڤ "حەقی قەرار" لێ شەهید بوو، بەلام شەهیدبوونی هەمفالاڤ "حەقی قەرار" لەناستیکی بەرزدا روویدا. هەمفالاڤ "حەقی قەرار" هەم هەمفالاڤی هەرە لەپێشەوهی گروپی سەرمتایی بوو و لەگەڵ سەرۆکدا شوێنی گرتبوو، هەمیش هەمفالاڤ بوو نە کورد و نە خەلکی کوردستانی بوو، بەلکو خەلکی کەنار دەریای رەش بوو. لەنیۆ گروپدا یاریدەدەری سەرۆک ئاڤۇ بوو، لەجەفینی "دەگمان"دا ئەمریکی وەهای پێشپێردرا، ئەندامی بەرپۆمەرایەتی و یاریدەدەری سەرۆک بوو. بەکێک بوو لەو هەمفالاڤانەی باش لە سەرۆک تیگەبەشتبوو و پێکیههینا، هەمفالاڤی بەمجۆرە بوو، بۆیە شەهیدبوونی ئەم هەمفالاڤە بۆ ئێمە زیانیکی پێ مەزن بوو. ئەو شەهیدبوونە شەهیدبوونیکی ئاسایی نەبوو. نەک لەبەر ئەوەی هەمفالاڤی لەو ئاستەدا شەهید کەوت بۆیە زیانیکی مەزن بوو، بەلکو لەبەر شوێنگەیی هەمفالاڤ "حەقی" بوو لەنیۆ تەمەگەردا. "حەقی قەرار" لەنیۆ ئەم تەمەگەردا بەرجەستەیی راستییەکی دەکرد، گوزارشتی لە راستییەکی دەکرد، لەبەر ئەوە ئەو شەهیدبوونە زۆر گران بوو بۆ ئێمە و زیانیکی مەزن بوو.

بۆچی هەمفالاڤ "حەقی قەرار"یان کردە ئامانج؟ بۆچی کە لە "ئەنقەرە" و "ئەدەنە" خەباتی دەکرد نەیانکوشت؟ بۆچی لە "عەنتاب" کوشتیان؟ بێگومان ئەمە بە پیلان و بەرنامە دایانابوو، ئامانجێک لەپشت ئەمەوه هەبوو، لە ئەنقەرە و ئەدەنەش دایانابوو شەهیدیان بکردایە. بەلام ئەگەر لەو شوێنانە شەهیدیان بکردایە ئامانجی ئەوان بەدینەدەهات. پێویستە لە کوردستان بکوژرێت. هەر بۆیە لە "ئەنقەرە" و "ئەدەنە" نەیانکوشت و لە عەنتاب کوشتیان. لەلایەکی دیکەوه بۆچی هەمفالاڤی دیکەیان بە

ئامانج نهگرت و همفال "حهقی" قهراریان کرده ئامانج؟ ههلبهته لهپشت ئەمەشدا ئامانجێك ههبوو. چونکه همفال "حهقی قهرار" نه کورد بوو و نه خهڵکی کوردستان بوو، بههههبوونی "حهقی قهرار" و "کهمال پیر" لهگهڵ سهڕۆک ئاڤێ سیاسهتی دهولەتی تورک که لهسهر نکۆلی و قهرکردن بنیادنراوه زهبرێکی مهزنی بهرکهوتبوو، بهتهغلیبوونی ئەم دوو همفاله بۆ تهههگهرمه که داگیرکهری زهبرێکی کوشندهی بهرکهوتبوو. چونکه دهولەتی تورکیا نکۆلی له کورد دهمکرد، نهک تهنیا ئەمەش، بهلکو دمیخواست لهناویشی ببات، همفال "حهقی قهرار" و "کهمال پیر" یهش خاوهنداریتی له کورد و کوردستان دهمکن. ئەمەش بۆ دهولەتی تورکیا خیانهتیکی مهزنه، سزای ئەمەش مردنه. چونکه ئەگهر مرۆڤ باش لیکۆلینهوه لهسهر دهولەتی تورکیا بکات، دهبینیت که بۆ دهولەت و دهمسەلات برا برای کوشتووه، نهريت و کولتووری بهمجۆریان لهسهردهمی عوسمانیهکاندا ههیه، بۆ بهرزهوهندی دهولەت بۆ دهمسەلاتداریتی ههموو شتی که رهوايه. تهناوت برا برایش دهمکوژیت، یهکتریشیان کوشتووه. کولتوور و نهريتییکی وههیاپان ههیه. ئەگهر ئەوانهی بۆ دهولەت و دهمسەلات برای خۆیان کوشتبیته بیگومان لهکهسیهتی وهکو "حهقی قهرار" ههر هیج نابوورن. واتا خاوهنداریتیکردنی ئەوان له کورد و کوردستان بۆ دهولەت خیانهتیکی مهزن بوو، پێویستبوو که سزا بدرێن. ئەگهر "حهقی قهرار" یان کرده ئامانج لهبهر ئەو هۆیه بوو. بۆچی به "حهقی" دهستیان پێکرد و له "کهمال" دهستیان پێنه کرد؟ چونکه "حهقی" لهبهرپۆمهبرایهتیدا بوو، یاریدهدهری سهڕۆک بوو، وهکوتریش یهکهمین کهس بوو که لهپراکتیکدا ههنگاوی بۆ دهمروهی ئەنقهره هاویشتوو و له ئەنقهره دهمکهوتبوو، بۆیه "حهقی قهرار" یان کرده ئامانج. "حهقی" ئەو کهسه بوو که باش له سهڕۆک تێدگهیهشت و پێکیدهیهتیا، بۆیه کردبوویانه ئامانجی خۆیان، له شهخسی همفال "حهقی قهرار" دا خواستیان رێگری لهوه بکهن که کهس له تورکیا تهغلی تهههگهر بییت، تاکو تهههگهر نهییت تهههگهریکی رهوا، تهههگهر لهلای تورکیا بناخه و بهیوهندی دروست نهییت و هاوکاری بهدهستهناخت. چونکه به تهغلیبوونی همفال "حهقی قهرار" و "کهمال پیر" رێی ئەمه گرابۆوه، که لهناو تورکیا تهغلیبوون بۆ تهههگهر دروست دهموو، ئەمەش بۆ دهولەتی تورکیا پڕ مهترسیدار بوو، ئەم رێیه کێ کردبوویهوه؟ ئەو دوو همفاله کردبوویانهوه، پێویستبوو بهکوشتنی ئەوانهش ئەو رێیه

بگیردیت و دبخریت. بۇ ئەمەى له تورکیادا تەفلیبوون نەبیت، بۇ ئەمەى بەرەى تورکیا پتەو ببیت، تاكو بتوانیت تەفگەرى کورد دەرمرکینیتەو و تەسفیهى بکات. ئیدى لەبەر ئەم ھۆیانە ھەفان "ھەقى قەرار" یان کردە ئامانجى خۇیان، پئویستبوو له کوردستان بکوژیت بۇ ئەمەى به تورکەکان بلین: "بروانن ھەقى قەرار جوو بۇ کوردان خەبات بکات و لەم پیناومدا وازی له خویننەنەگەشى ھینا، فیداکارى بۇ کوردان کرد. تەنانت کورد خاومەن له کورد دەرەدەگەوت، ھەقى خاومەناریتى له کورد کرد، گەجى کوردان "ھەقى قەرار" یان له کوردستان کوشت. "چونکە پئویستبوو به دەستى کوردان بکوژیت. ھەر بۇ ئەمەش "عەلەمدین ھاپان" و "ستیرگا سۆر" یان نامادە و تروستکردبوو، پئویستبوو بەدەستى ریکخراویک کە بەناوى کوردان کار دەکات و سەرۆکی ئەم ریکخراومەش کورد بیت و گواپە ئەمەى دەشیکوژیت ھەر دەبیت کورد بیت، بۇ ئەمەى دەولەت بتوانیت پەرپاگەندەى ئەوە بکات؛ "ئیدى بروانن کوردان ھەقى قەراریان کوشت، مەوۇ ناتوانیت خاومەناریتى له کوردان بکات، ئەگەر ئیوەش بۇ کوردان خەبات بکەن ئەوا کورد ئیووش دەکوژیت" بۆپە به ریکخراویکی گواپە کوردی کوشتیان بۇ ئەمەى بگەنە ئامانجى خۇیان. ئەگەر وا نەباپە به ریکخراومەکانى دیکەش دەیانتوانى "ھەقى" بکوژن، بەگەسانى دیکەش دەیانتوانى "ھەقى" بکوژن، بەلام ئەو کاتە نەیانەتوانى بگەنە ئامانجى خۇیان.

ئەگەر لەدەرەمەى کوردستان بیانکوشتاپە ديسان نەیانەتوانى بگەنە ئامانجى خۇیان، ناتوان پەرپاگەندە بکەن، بۆپە پئویستبوو ھەم له کوردستان و ھەمیش بەدەستى کوردان بکوژیت، بۇ ئەمەى بتوانن ھەم لەسەر خیزانەگەیان راوستە بکەن، ھەم لەسەر خەلکی تورکیا (تورک) پش رابووسن، تاكو تەفلیبوون بۇ ئەم تەفگەرە نەپەتەمدى و تورک بکەنە دووژمنى تەفگەرەگە، ھەم خانەوادەگەى بکاتە دووژمنى تەفگەرەگە، ھەمیش لەشەخسى خانەوادەشدا تورک بکاتە دووژمنى تەفگەرەگە. ئەگەر ھەفان "ھەقى قەرار" یان کردە ئامانج بۇ ئەم مەبەستانە کردیانە ئامانجى خۇیان.

به تیرۆرکردنى ھەفان "ھەقى قەرار" خواستیان ئەو پەپوونەدیپەى لەسەر بنەمای ئازاد و دیموکراتیانە سەرۆک و "ھەقى و گەمال" لەنیوان خۇیاندا پێشیانخستبوو تیکبەدن، چونکە گواپە کورد ئەو پەپوونەدیپەى پەسند نەکرد. "ھەقى قەرار" و

سەرۆك پهيوهندی نیوان كورد و توركيان لهسەر بنه‌مايه‌كى نوؤ ئاوا كردبوو و پيشيانده‌خست، ئەمەش بۆ دەولەت زۆر مەترسیدار بوو، ئەگەر سەرۆكیش ئەمە دەكات، بەلام دەبیّت "حه‌قى قەرار" هەرگیز ئەمە نه‌كات، ئەمە خیانەتیکه و بێ‌ویسته بکوژریت و سزا بدریت ئەو په‌یوه‌ندییه‌ش تێک‌بدریت. ئەگەر هه‌فال "حه‌قى" به‌مشێوه‌یه کوژرا هۆکار و نامانج ئەمە بوو.

شه‌هیدبوونی هه‌فال حه‌قى قەرار چی له‌گه‌ڵ خۆیدا هیئا؟

مه‌راسیمی به‌خاکسپاردنی شه‌هیدیک له‌سالانی هه‌فتاکاندا

خانەواده‌ی هه‌فال "حه‌قى" یان خسته ناو پراواکسیۆنه‌وه و پێیان گووتن: "بروان کۆره‌که‌ی ئێوه چوو بۆ کوردان ئەم هه‌موو هیداکارییه‌ی کرد که‌چی کوردان کوشتیان" بۆ ئەوه‌ی خانەواده‌که‌ی بکه‌نه دووژمنی ته‌فکه‌ر. بۆ نموونه؛ باقی قەرار (سلیمان) ی برای هه‌فال "حه‌قى قەرار" یان به‌مشێوه‌یه له‌دژی ته‌فکه‌ر وروژاند.

هه لېږته پاشانیش لمتفکمر دابرا و بووه به لا بېسمر تەفکمر موه و رۇښت. ههرومها خواستیان بهم شهادهته شلمزان و ترسیک لمانا تەفکمر دا دروست بکهن، بۇ ئەومى پهرشوبلاوه به تەفکمر مکه بکهن و تەسفیهى بکهن، ئەمه نامانجیان بوو، چونکه لماسى بهرزدا زمېریان وهشانډ بوو، تاكو بتوان پهرشوبلاوه به تەفکمر مکه بکهن. هه لېږته دواى ئەو رمشه کوژیه خواستیان ئىنجام بېدمست بخهن، ئەمجارمیان له ئەنقهره له گهرمكى "تورك ئیش بلۆکلەرى" همولى کوشتنى سەرۆکیان دا، ئەم ههولمیان بىناکام بوو. ئیدى مروف دمیىنى که دهخوازن دواى کوشتنى ههفال "حهقى" و لمانوبردى سمرۆک دمتوان بمتهواوى تەفکمر مکه تەسفیه بکهن. بېمەش به شهیدکردنى "حهقى قهرار" قۇناخى تەسفیه کردنى تەفکمر دمستى پیکرد، بېگومان ئەو قۇناخه تمنیا بېشه هیدبوونى ههفال "حهقى قهرار" دا سنووردار ماپهوه، تەفکمر ئەو پهمامى وهرگرت که بیى ئیدى دمولت به توندی هیرش دېنیتە سمر تەفکمر مکه و برپارى تەسفیه کردنى تەفکمرى داوه، بۇیه تەفکمریش ههمنیک تەدیبرى وهرگرت، تاكو ئەو نامانجانمیان پیکنهیمت.

شهیدبوونى ههفال "حهقى قهرار" بووه هوى ئەومى تەفکمر بگاته برپارىک، چونکه بیى که ئیدى دمولت برپارى داوه تەفکمر به توندوتیزى و تیرۆر و کوشتن تەسفیه بکات، پئویسته تەفکمریش خوى بپاریزیت، ئیدى بۇ کوردستان قۇناخیکى نوى دمستپیدمکات. ئەگەر له کوردستان دهخوازیت خەبات بکمیت پئویسته تۆ بمر لهههموو شتیک تەدیبرى خۇپاراستن وهرگرت. چونکه ئەگەر تۆ خۆت نەباریزیت ئەوا ناتوانیت کار و خەباتیش بکمیت؟ ئەى جۆن خۆت بپاریزیت؟ دمولت به توندوتیزى و کوشتن و تیرۆر دپته سمر تۆ، تمنیا دمتوانیت به چهك خۆت بپاریزیت، ومکوتر هیج ریهىکى دیکه نییه، ئیدى لیڤدا تەفکمر ئەم برپارهى دا که خوى به چهك بپاریزیت. چونکه ومکوتر بیهیج شیوهیهکى دیکه نەدمکرا خۆت بپاریزیت. ئیدى شهیدبوونى ههفال "حهقى قهرار" بۇ تەفکمر ئەنجامیکى بېمجۆرهى خستەروو و ههلویتیکى بېمجۆرهى بۇ خوى بېمېنچینه وهرگرت و پېشیخست. بۇیه "بهرگرى رهوا" کهوته رۆژمى تەفکمر موه، بۇ ئەومى بزانیى جۆن خوى بپاریزیت و بزیت و بېردموام بییت. بېمەش تەفکمر تیکۆشانى چهکدارى دمرخسته پېش، ئەگەر ئەو شهیدبوونه رووى نەدابایه،

ئېمه ئەو ھەنگاۋەمان نەدماۋېشت، چونكە تا روودانی ئەم شەھیدكردنە ئېمه بە سیاسى كار و خەباتمان دىگەرد، واتا ئامانجىكى و ھامان نەبوو كە ئېمه خەباتىكى ەسكەرى بەو شېۋىمىيە پېشېخەين. بەلام ئەم رووداۋى شەھىدبوونە بەئېمەى گووت: " ئەگەر ئېۋە دىخۋازن كارى " سیاسى بىكەن رېئ ئەمە بە خۇپاراستن دىبېت. ئەمەش بە چەك دىگەرت. ئىدى لەمەۋە ئېمە دىستمانكرد بە خۇپاراستن، ئەۋەشمان بەچەك كرد. ئىدى ھەنگاۋىكى بەمىجۇرەمان ھاۋېشت، لەبەر ئەۋە گىرنگ بوو.

لەلایەكى دېكەشەۋە ئەم شەھىدبوونە شەھىدبوونىكى زۇر مەزن بوو، دوۋژمن دىخۋاست ئىرادەمان بىكىنىت و بمانترسىنىت، بەھەنىك كۈشتى دىكەش كە دۋاى ھەفالى " ھەقى قەرار " سەرۋىكىان كىرەبوۋە ئامانجى خۇيان. ئەگەر سەرۋىكىشان بىكۈشتابە ئەو كاتە دىگەشتە ئامانجى خۇيان، ئەۋەى كۈشتىان كۈشتىان، ئەۋەى دىكەشيان تەسلىم دىگەرت. ئامانج ئەمە بوو. ئېمە نەماندەتۋانى ئەمە پەسەند بىكەين، ئەمە كۈتايى ئېمە بوو. ئەگەر ئېمە دىخۋازىن لە تىكۈشان بەردەۋام بىن، ئەۋا پىۋىستە ئېمە ئىرادەى خۇمان و تەفكەر بەھىز و تۈكەمە بىكەين و ھەنگاۋىك بە تەفكەر بەاۋىزىن. وەكۈتر نەدىكرا ئېمە لەسەرپىيان رابۋەستىن و كار بىكەين، ئىدى ئەم شەھىدبوونە ھەنگاۋىكى بە تەفكەر ھاۋېشت. ئەم ھەنگاۋە چىبوو؟ ھەنگاۋى پارتىبوون بوو.

سەرۋىك دۋاى ئەم شەھىدبوون و ھىرشكردنە ھاتە عەنتاب ئەو كاتە خانوۋىكەمان لە گەرمىكى خۇش گوردوۋ (HOŞGÖRDÜ) بەكرى گرتبوو، لەۋ خانوۋەدا شەۋ و رۆژ مايمەۋە تا بەرنامەى كۈنگەرە و پارتىبوونى ئامادە كرد، رەشۋوسى بەرنامەى پارتى ئامادە كرد. ئېمە ئەۋ پىرۋىگرامەمان بىلۋىكردەۋە، گەتۈگۈ و جىنىنى باشى لەسەر كرا، بۇ ئەۋەى لەسەر ئەۋ بىنەمايە تەفكەر بىكەينە پارتى. سەرۋىك بەمىشۋىمىيە بەرسقى ئەۋ ھىرشەى داپەۋە، ئەۋ شەھىدبوونەى كىرە ھۋى ئەۋەى تەفكەر لە گىرۋىكەۋە بگەيمەنىتە پارتىبوون. ئەمەش بوۋە خەتىك و تاپەتەندىيەك و پىرنسىپىك لەنىۋ ئەم تەفكەرەدا؛ " پىۋىستە ھەر شەھىدبوونىك بىيىتە ھۋى ئەۋەى تەفكەر مەزىنر بىيىت، بە تەفكەر ھەنگاۋ بەاۋىشترىت " شەھىدبوونىكى مەزن بوو، پىۋىستبوو ئەنجامەكەشى مەزن بىت، ئەۋىش بە پارتىبوون دىتەدى. بۇيە سەرۋىك ئەم ھەنگاۋەى

به تەفگەر هاوێشت. پیلانگێڕپیهکی مەزن بوو. چونکە ئەم شەهیدبوونە تەنیا لەدەرەوێ ئێمە پێک نەهات، بەلکو لەناو ئێمەشدا هەندێک کەس هەبوون لەو پیلانگێڕپیهدا بەشداربوون؛ کەسانی وەک بۆزان ئەسلان، قەزجک عەلی، ئەحمەد... هتد ئەوانە زۆربەیان ئەو کەسانەبوون کە لە رێکخراوی "رزگاری گەل" ئەو تەفلی ئێمە ببوون. ئەوانە و "ستێرکا سۆر" بێکەو ئەم رەشەکوژییەیان ئەنجام دا. بۆیە زۆر گرنگ بوو، پیلانگێڕپیهکی مەزن بوو.

لەمیژوودا؛ زۆر چۆر پیلانگێڕی هەیه، توانیویەتی تەفگەرەکان پەرشوبلاو بکاتەو، هەندێک پیلانگێڕپیش هەیه بێچەوانە هەڵدەگەرێتەو و دەکەوێتە خەزمت تەفگەرەو و وا دماکات ئەو تەفگەرە بەهێزتر و تۆکمەتر ببێت و سەرکەوتن بەدەستبەھێنێت.

ئیدی پیلانگێڕی شەهیدکردنی هەفال "حەقی قەرار" پەرشوبلاو بوونی دروست نەکرد، بەبێچەوانەو تەفگەری مەزنتر کرد. ئەمەش بە هەلوێست و نزیکبوونەو سەرۆک ئابو بەدیھات. ئەگەر سەرۆک ئابو لەناو و ساتی خۆیدا هەنگاویکی مەزنی بەم تەفگەرە نەهاوێشتابایە، ئەگەر بۆ بیردەوری و ریزگرتنی ئەو هەفالە رەشەووسی پرۆگرامی نەووسیبایە و تەفگەری بەرەو پارتیبوون ئاراستە نەکردبایە، ئەوا ئەو پیلانگێڕپیه بەسەردەکەوت و تەفگەر پەرشوبلاو دەبوو، چونکە ئامانجی پیلانگێڕپیهکە ئەو بوو.

ئەوانە لەناو ئێمەدا بەتایبەتی رۆژیان لەو پیلانگێڕپیهدا هەبوو، لەدوای شەهیدبوونی هەفال "حەقی قەرار" بەخۆیان دەگووت: "ئێمە حەقیچیین" بەمەش دمیانخواست تەفگەریش بێخەنە دەستی خۆیانەو، هەوێکی بەمجۆریان دا؛ هەم لە کوشتنی هەفال "حەقی قەرار" دا بەشداربوون، هەمیش ئەو کوشتنەیان بۆ خۆیان دەکرد سەرمايه و دەکەوتنە پشت ناوی هەفال "حەقی قەرار" ئەو و دمیانگووت: "ئێمە حەقی قەرارچیین" و دمیانخواست بەو شیومیە تەفگەر بێخەنە ژێر کۆنترۆلی خۆیانەو، کاریکی بەمجۆریان بەرپۆە دەبرد. کاتیکی کە تەفگەر ئەو پیلانگێڕپیهی ئاشکرا کرد، بەسەر ئەو پیلانگێڕپیهدا چوو ریسوای کرد و حیسابیانی لێ خوازا و لێپرسینەومیان لەگەڵدا کرا و سزای ئەو کەسانە دا. بێگومان بەمەش ئەوانە بێچارە مانەو و سەرنەکەوتن، رەوشی ئەوان ئاشکرا بوو، بە ترس و شەژانەو ئەناو تەفگەردا هەلاتن و چوونە ناو گروپەکانی دیکەو. بۆ لای ئەوانە چوون کە بەیەکەو ئەو پیلانگێڕپیهیان ئەنجام

دابوو، له گهل نهوانه دا بوونه پهك و هيرشيان كرده سهر تهفگهرهكهمان، له بهرهى (UDG) دا و له دمرهوهى نيمه دا دميانگووت: "نيمه له دزى ئاپوين و له دزى ئاپوچييه كانين" خواستيان به مجوره تهفگهر تهسفيه بكن. بيگومان تهفگهر پش چووهر سهران و زمبرى له وانه وماند و پهرشوبلاوهى پيكردن و بى كاريگهرى كردن. بويه نه تهفگهر كهوته دمست نهوانه وه و نه تهسفيهش بوو. بهلكو تهفگهر ههنگاو يكي بو پارتيبوون هاويشت و بووه پارتى (PKK).

بويه له ميژووى تهفگهرى نيمه دا شهيدبوونى ههفال "حهقى قهرار" پر گرنگه. وانا نوينهرايه تى قوناخيك دمكات و قوناخيك له خووه دمگريت. بو نيمه بووه نهزموونيكى مهزن له داهاتوودا. بو نموونه؛ كاتيک يه كه مين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلى كوردستان له كوڤتايى سالى (٢٠٠٢) سازدرا، كه له ناكامدا دووچارى ههنديك كيشه و گرفت بووين، له نهزموونى نهم رووداوه نهزموونمان و مرگرت و توانيمان له كيشه و گرفتهكه تيپگهين و چارسههرى بكهين.

نهگهر شهيدبوونى ههفال "حهقى قهرار" رووى نه دابايه و لهو نهزموونه نه ژيا بووينايه و تيينه گهيشتي نايه نهوا نهو كيشهيهى كهوا له يه كه مين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلى تيدا ژايان نه مانده توانى لى تيپگهين و ته دبيري پيوست و مربرگين. نهو كاته زمبريكى مه زنيشمان دهخوارد.

چون؟ نهگهر نهو مهسه له يه زياتر روونبكه نهوه سوودمه ندرت دهبيت...

نهوهى له يه كه مين كۆنگرهى كۆنگرهى گهلى دا روويدا به تهواوى و كو پيلانگيرپيه كهى دژ به ههفال "حهقى قهرار" بوو، چون ههنديك كهس له ناو نيمه دا له گهل "ستيركا سۆر" ريككه وتبوون و به يه كه وه كاريان كردبوو و نهو رهشه كوژييهيان نه نجامدا بوو، پاشانيش له پشت ناوى ههفال "حهقى قهرار" وه خوڤيان شارد وه و كاريان دمكرد تاكو راستينهى نهوان دهرنه كه ويته روو و هه ميش دميانخواست تهفگهر بخه نه دمست

خۇيانەو، كە تەڭگەرىشيان خستە دەست خۇيانەو، زەبەر لە تەڭگەر بوشىن و سەرۆك بېكارىگەر بکەن. كاتىكىش كە ئەم شتەيان بۇ نەچووه سەر و راستىنەى ئەوان ئاشكرا بوو، ئەوا ھەلاتن و چوون لەبەرەى دژدا ھەولياندا و ھېرشيان بىرد بۇ ئەوۋى تەڭگەر تەسفىيە بکەن، تەڭگەرىش لەدزى ئەمە راوستا و نەيھىشت بگەنە نامانجى خۇيان... ھەر ھەمان شت، بەلام لە قۇناخ و زەمەنىكى دىكەدا ديسان ھاتەو پېشمان. نەوېش لە يەكەمىن كۆنگرەى كۆنگرەى گەلدا بوو. ھەرھاد (عوسمان ئۇجەلان) و بۇتان (نيزامەددىن تاش) و تاقەمكەيان دميانگووت: "ئېمە پەيوەستىن بە سەرۆكەو، ئېمە دەخوازىن داخووزى و چەمكى سەرۆك پىكېيىن، بەلام ھەندىك كەس ھەن ناھىلن ئېمە ئەمە پىك بھىنن" ئەم پېروپاگەندەيان دەگرد. كەچى ئەمە لەكاتىكدا خۇيان لەدزى سەرۆك بوون، بەلام دميانگووت: "ئېمە لەگەل سەرۆكىن و سەرۆك بەبىنجىنە وەردەگرىن" بەم پېروپاگەندەىە دميانخواست راستىنەى خۇيان بشارنەو، بۇ ئەوۋى كەس لىيان تىنەگات تاكو بتوانن تەڭگەر بخەنە دەستى خۇيانەو، كە تەڭگەريان خستە دەستى خۇيانەو زەبەر لە سەرۆكىش بوشىنن. چونكە تا تەڭگەر نەخەنە دەستى خۇيانەو ناتوانن زەبەر لە سەرۆك بوشىنن. دەزانن كە گەل و كادىران پەيوەستىن بە سەرۆكەو، ئەگەر سەرەتا لەدزى سەرۆك دەربكەون ئەوا ھەر لەسەرەتاو دمياندۇراند. بۇ ئەوۋى ئەنجام بەدەستىخەن پىيوستبوو پەيوەستبوونى گەل و كادىران بە سەرۆكەو ئىستغلال بکەن، خۇيان وا نىشان بەدن كە لەگەل سەرۆكىن، بۇ ئەوۋى بلىن: "ئېمە دەخوازىن خەتى سەرۆك پىكېيىن، بەلام ھەندىك كەس ناھىلن" بۇ ئەوۋى لەبەرەمبەر ئەو كەسانەى ئەوان باسيان دەكەن كاردانەو و ركوكىن دروست بکەن، ئەو كاردانەو و ركوكىنانەش بە رىكخستىن بکەن. بەمەش بتوانن تەڭگەر بخەنە ژىر كۆنترۆلى خۇيانەو، كە خستىانە ژىر كۆنترۆلى خۇيانەو سەرۆكىش تەسفىيە بکەن. ئەوان ئەو پىلانگىرپىيەيان بەو شىوۋە بەرپوۋە دەبرد. كاتىك راستىنەى ئەوان دەركەوتەروو و ئاشكرايوون كە ئەوانە سەرۆك بەبىنجىنە وەرنەگرن، بەلكو لە بنجىنەدا لەدزى سەرۆكىن، كە لەمەدا سەرنەگەوتن ئىدى ھەلاتن و چوون لەدەردەو لە بەرەى دزى ئېمەدا دەستىان بەھىرشكرنە سەر سەرۆك كەرد و گووتيان: "ئېمە لەدزى سەرۆك و خەتى سەرۆكىن، لە بنجىنەدا ئېمە ھەر لە كۆنەوۋە باوەرمان بە سەرۆك نەبوو، پىشترىش ئېمە لەدزى

سەرۆك و خەتى سەرۆك بوون... " ئىدى دەستيان بەم ئاخافتانە كرد، لەبەرەى دەرەودا دەستيان بە ھېرشكردنە سەر تەفكەر كرد بۆ ئەووى تەسفيەى بكەن. پېشتەر دەیانخواست تەفكەر بىخەنە دەستى خوڤانەو، كاتىك ئەمەيان بۆ مەيسەر نەبوو و سەرنەكەوتن و راستىنەى ئەوان دەرەكەوت، ھەلەتن و ئىنجا لە دەرەودى تەفكەر ھېرشيان دەستىكرد.

بیکومان تەفکەر بەنەزموون وەرگرتن لە پیلانگێڕییەکی دژ بەهەڤال "حمەق قەرار" لەو پیلانگێڕییەش تێگەشت و لەدژی راوستایەو. وەك چۆن ئەوانەى هەڤال "حمەق قەرار"یان شەهید کرد و پاشان گووتیان: "ئێمە حمەقچیین" و لە پشت ناوی "حمەق"یەو خۆیان دەشاردەو. بۆ ئەوێ تەفکەر بێخەنە ژێر کۆنترۆڵی خۆیانەو، "بۆتان" و "قەرەاد"یش بەهەمان شیوە لەهەولێ تەسفیەکردنی سەرۆک شۆینان گرتبوو و دمیانگووت: "ئێمە سەرۆک بەبێخەنە وەردەگیرن." لەپشت ئەمەش دمیانخواست خۆیان بشارنەو، بۆ ئەوێ تەفکەر بێخەنە دەست خۆیانەو، وەك چۆن ئەوانەى رمشەکوژی "حمەق"یان کرد و ناشکرا بوون کە لەو رمشەکوژییەدا رۆڵیان هەبوو. هەڵاتن، "بۆتان" و "قەرەاد"یش بەهەمان شیوە سەرنەگەوتن و راستینەى ئەوان ناشکرا بوو کە لەدژی سەرۆکین. و لە پیلانگێڕی تەسفیەکردنیدا شۆینان گرتوو، ئەوانیش هەڵاتن و بە ناشکرا لەدژی سەرۆک راوستان. وەك چۆن ئەوانەى تر دمیانگووت: "ئێمە لەدژی ئاپۆ و ئاپۆچیەکانین" ئەوا "قەرەاد" و "بۆتان"یش دمیانگووت: "لەدژی سەرۆکین و دژی رێبازی ئەوین". ئیدی ئێمە پێشتر لەو پیلانگێڕییەى سەر هەڤال "حمەق قەرار" هەندێک ئەنجاممان بەدەست خستبوو، بۆیە من وەكو شەخسێك دەئێم؛ من یەكسەر لەو پیلانگێڕییەى ئەوان تێگەشتەم، کە ئەوانە هەرچەندە دەئێن: "ئێمە گرێدراوی سەرۆکین و خەمتی سەرۆکیشت بەبێخەنە وەردەگیرن" بەلام راست نییە، بەلکو لەبەنەرەتدا ئەوانە لەدژی سەرۆکن و لەدژی رێبازی سەرۆکن، بۆ ئەوێ رێکخستن (تەفکەر) بێخەنە دەستی خۆیانەو. هەموو کەسێک دەخەڵەتێن و راستی خۆیان دەشارنەو و خۆ دەخەنە پشت سەرۆک و دەخوازن ئێمە بێکاریگەر بکەن، چونکە تا ئێمە بێکاریگەر نەکەن ناتوانن رێکخستن بێخەنە دەستی خۆیانەو و ناتوانن سەرۆکیشت تەسفیە بکەن. لەبەر ئەوێ ئەوانە ئەمەیان دەزانى، بۆیە ئێمەیان بە ئامانج

ۋەزىرگىتىۋو، مەسەلە ۋ گىرەتتى ئەۋان ئىيە نەۋوۋىن، بەلگە سەرۋك بوو. ھەلبەتتە پاشان ئاشكراش بوو كە گىرەت ئىيە نىن، بەلگە بۇ ئەۋان گىرەت سەرۋكە.

ئىدى ئىمە بەمشۆمەيە ئەزمۇنەمان لەرابردووی تەفگەرەمەمان وەرگرت. ئىمە لەویدا پىداگرېمان کرد که ئەوانە رېبازی سەرۆک بەمبچینە وەرناگرن، بەلکو ئەوانە لە تەسفیەچیین. نامانجی ئەوان سەرۆکە، ئەمەش بەهاوکاری هەننیک هیزی دەرەوی ئىمە ئەنجامی دەدەن، ئىمە ئەمەمان ئاشکرا کرد، هەلبەتە که ئەمەش ئاشکرا بوو، هەلاتن و بەئاشکراش گووتیان: "نامانجی ئىمە سەرۆک و رېبازی سەرۆکە، نەك هەر ئىستا بەلکو پىشتیش ئىمە لەدزی ئەو بووین" بەو شۆمەيە راستینەى ئەوان ئاشکرا بوو و بەمشۆمەيەش بیکاریگەرمان کردن.

ئەمە ئىكچوواندىكى گرنگە... بۇ نموونە؛ كاتى وەرگرتنى تەرمى
 ھەفالى "حەقى قەرار" لە خەستەخانەدا، ئەو كاتە وەزىنەم
 تىپروانىنى جودا جوداش دەرەمكە ویتەپروو، لە تەسفیەگەریتی سائی
 (۲۰۰۴) شدا بەھەمان شپوہ تىپروانىنى ھاوشپوہى ئەو كاتە
 دەرگەوتنەپروو، تەنانت ھەمان چەمك بەلام لە كات و شوپنى
 ھىاواز...

يېگومان كاتيك ھەققان خواستيان تەرمى ھەققال "ھەقى قەرار" لە نەخۇشخانە وەربىگرنەو، دەرلەتەش دەپزانى كە ھەققان دەخوازن تەرمەكەى وەربىگرنەو و لەمەشدا بە بېپازن، دەرلەت دەپخواست نەمەش بكا تە ھۇى كۆمەلكوزىيەك و زەبىرىكى دىكەش لە تەقەر بوشىنىت، دەرلەت نەيدەخواست تەرمەكە تەسلىم بكا تەو. ھەققانىش سووربوون لەسەر نەو تەرمەكە وەربىگرنەو، بۆيە ناكۆكىيەكى مەزن دەرگەوتەپوو. كەمىك مابوو شەرىك يىتە ناراو. ئەگەر شەپ بەرپابايە، ئەو ئەو كاتە دەرلەت زەبىرىكى مەزنىرى لەئىمە دەدا. سەرۆك ئەو كاتە لە مەسەلەكە تىگەشت، بۆيە

گووتی: "پېوېسته نيمه نېستا ليره پېداگری نهکەين، با تەرمەکه لهخەستەخانەکه و لەشار دمرېکهوېت و با تەسليمی خانەوادەکهی بکەنەوه، وهک بليی خانەوادەکهی وەريدهگرېت، پاشان نيمه دەتوانين موداخەلە بکەين و تەرمەکه ببەينه ئەو شوپنەي هەفال "حمقی" ليی لەدايکبووه، لەوېش دەتوانين ميتينگيک سازبەدين، بەمشيوديه ئەو پيلانگيرپيه بووچەل دەرکەينهوه" ئەگەر سەرۆک ئەو کاتە موداخەلەي نەکردبايه، بەراستيش هەفالان بەکاردانەوه و هەلوېستی عاتيفيانە نزیک مەسەلەکه دهبوونەوه و سووربووين لەسەر ئەوهی هەر دهبیت تەرمەکه له خەستەخانە وەريگرينهوه، دەرکەيش تەرمەکهی نەدەدايهوه و دەيخواست بەمە زمبريک له هەفالان و تەفگەر بدات. ئەو کاتە لەوانەبوو زمبريکی مەزنان بخواردبايه، ئیدی سەرۆک لەم لەيستۆکە تيگەيشت و لەيستۆکەکی تيکدا. خانەوادەکهی تەرمەکەيان وەرگرتهوه، بەلام کاتيک لەشار دمرچوون هەفالان خۇيان گەيانده تەرمەکه و برديانەوه شوپنی له دايکبوونی هەفال "حمقی قەرار" له قەزای "ئولوبەي"ی سەر بە پارێزگای ئوردو (ORDU) لەوی مەراسيم و ميتينگيکی مەزن ئەنجامدرا و بەمشيوديه ئەو پيلانگيرپيهش بووچەلکرايهوه.

هەلبەتە من لەبەر ئەوه ئەو نمونەيم هينايەوه، ئەو پيلانگيرپيه چۆن بووچەل کرايهوه؟ چۆن نيمه ئەو رووداویمان کردە هوی هاوېشتنی پينگافينک بۆ تەفگەرەکەمان و تەفگەر له گروپەوه گەيشتە "پارتی"یەك؟ بەهەمان شيوه لەقوناخی کۆنگرەي يەکەمی کۆنگرەي گەلېشدا ئەو پيلانگيرپيه لەدزی تەفگەر چنرابوو... تيگەيشتن لەراستينەي ئەو پيلانگيرپيه و ناشکراکردنی و بئ کارگەرکردنی و خاوەنداريتيکردن له تەفگەر، لەزۆر روودوه وەکو ئەوهی کاتی شەهيدکردنی هەفال "حمقی قەرار" بوو، هەلبەتە هەر لەبەر ئەمەش بوو ئەو نمونەيم هينايەوه.

دوای شەهيدبوونی هەفال "حمقی قەرار"، هەفال "خەليل چاوغون"يش له رووداويکی ديکەدا شەهيد دهبیت. ئەو رووداو

چۆن و به چ شیوهیهك روودهدات؟ ههروهها بۆچی ئهو ههفاله به ئامانج دهگیردریت؟

شهید خهلیل چاوغون

شهید محمەد رەشوونکوور

ههفاله "خهلیل چاوغون" خهلكی "حیلوان" بووه عهشیرمتی سلیمان (سلیمانان) لهوێ ههیه، ئهو عهشیرهته لهگهڵ پارتی بزافێ نهتهوهپهرست (MHP) و دهولهتدا پهيوهندی خۆيان ههبوو، هاوکاری و پشتیوانی له دهولهتهوه وهردهگرت، بهمهش له حیلوان به زۆر و فشار و چهك بالادهستی خۆيان سهپاندبوو، شار و شارهوانیان خستبووه دهستی خۆیانوه، لهسهر ههموو گوند و خهلكی ئهو ناوچهیهدا دهمسهلاتی خۆيان ئاوا کردبوو. ههرچیهکیان دهخواست دهیانکرد، دهولهتیش ههر ئهو بوون، یاساش ههر ئهو بوون، بهبێ ئهوان كهس نهیدهتوانی نه له گوند و نه له شاریش یهك ههنگاو بهاوێژیت. واتا دهمسهلاتیکی رههای بهمجۆریان ههبوو، زوڵمیکی مهزنیان لهخهلكی ئهو ناوچهیه دهکرد، چ له گوندهكان، چ له شاریش. ئیدی ئیمه كاتێك دهستمان بهخهبات كرد، ههندیك گهنج، خۆیندكار، ئهوانهی لهنامادهیی یان له پهیمانگای پهروهردهیی و ههندیك له گوندنشین بهشداری تهفگهر ببوون، یهكێك لهوانهش كه ههر لهسهردهتاوه لهناو تهفگهردا شوێنی گرتبوو ههفاله "خهلیل چاوغون" بوو. لهناو ئهوانهدا ئهوهی

باش له تەفكەر تیگمیشتبوو ئەو ھەفائە بوو و پېشمەنگی ئەوان بوو، واتا ھەفائ "خەلیل جاوگون" لەوئ نوینەرایمەتی تەفكەری دەكرد، ھەمووشیان بەو شیومیە "خەلیل جاوگون"یان پەسند دەكرد. واتا كەسیتی ئەو كەسیتییهکی جەدی بوو، بە رێكخستنی بوو، خۆی پەرومردە دەكرد و تا دەھات پېشەدەكەوت، لەژیانی خۆیشیدا زۆر دئەزم بوو، زۆر تاپەتەمەندی رێكخستنی و تەفكەری لەخۆیدا كۆكردبوومو و بەرجەستەى كرد بوو، ھەر بۆیە ھەموو ھەفائانی ئەوئیش ئەویان پەسند دەكرد و بۆ خۆیان وەك سەرۆكێكى ئەو ناوچەپەیان دەبینی، ھەفائ "خەلیل" ھەرچییەکی بگوتایە ئەوان جێبەجییان دەكرد. بێگومان تەفكەر لەوئ لەناو خۆیندەفانانی نامادیمی و لەناو خەلگی گوندەكاندا كار و خەباتی دەكرد و ھەندێك پەرمیدەسەند. عەشیرەتی "سلیمانان"یش ئەمەیان بینی كە تەفكەریك لەوئ پېشەدەكەوت، ئەگەر پېشكەوئیت ئەوا بۆ ئەوان مەترسیدار دەبێت.

چونكە چەندە ھوشیاربوونەو بێتەدی ئەوئەندەش كاردانەو پېشەدەكەوت، ئەمەش بۆ دەسلەتداریتی ئەوان مەترسیداربوو. ئەم راستییەیان بینی، لەو ناوچەپە كئ پېشەنگایەتی و سەرۆكایەتی ئەمە دەكات؟ ھەفائ "خەلیل جاوگون" دەیات، بۆیە ھەفائ "خەلیل جاوگون"یان كردە نامانج بۆ خۆیان. ئیدی كاتیك لە سائوگەپرى شەھیدبوونی ھەفائ "حەقى قەرار"دا، لە حیلوان پۆستەری ھەفائ "حەقى قەرار" ھەلدەواسن، "سلیمانان"یش كە دەولەت لە پشتیانەومیە ھەلدەمدەن زەبیریك لە تەفكەر بوئشینن، بۆیە بەپێویستیان بینی زەبیریك لە "خەلیل جاوگون" بوئشینن. ئەگەر زەبیریان لە "خەلیل جاوگون" وەشانند و تەسفیەیان كرد ئەوا ترسیكى مەزن دروست دەكەن و دەسلەلاتی خۆیان تۆكەمتر دەكەن، ئەو كاتە تەفكەر پەرشوبلاوێ پێدەكریت و نامیئیت.

بۆیە "سلیمانان" ھەفائ "خەلیل جاوگون"یان شەھید كرد. ئەگەر لەم ئاستەدا زەبیریان وەشانند بۆ ئەوئەو ئەنجام بەدەستبەخەن، تاكو ھەموو كەسێك بترسێت و لەدزی ئەوان كەس سەرھەلنەدات و تەفكەریش لەوئ تەسفیە ببێت و لەناو بچێت. بێگومان شەھیدبوونی ھەفائ "خەلیل جاوگون" لەدوای شەھیدبوونی ھەفائ "حەقى قەرار" شەھیدبوونی ھەمرە گەنگ بوو، لەوانەمیە ئەو ھەفائە لەناستی ھەفائ "حەقى قەرار"دا

نەبووبیت، بەلام شەهیدبوونی هەفال "خەلیل چاوغون" یش گوزارشتی لە شتیك دمکرد، ئەویش ئەووبوو؛ فیودالی کورد بەشتیوانی دەولەت هیڤشی کردۆتە سەر تەفگەر و کوشتنی ئەنجام داوه، لەویدا دەبایە ئیمە یان لەدزی ئەوان رابووستینایە، یانیش سەری خۆمان بچەمانداپەتەوه. دەولەت و "سلیمانان" یش وا مەزەندەیان دمکرد گە: " ئەگەر ئیمە زەبرمان لە خەلیل چاوغوندا ئیدی کەس ناتوانیت لەدزی ئیمە رابووستیت" بەمشێوەیە حیساباتیان دمکرد، هیچ حیسابی ئەویمان نەکرد کە ئیمە لەدزیان دەووستینەوه و شەر دمکەین و زەبریانی ئی دەوشتینین. هەلبەتە هیچ کاتیکیش کەس لەدزی ئەوان رانەووستا بوو و زەبریشیان بەر نەگەوتبوو، زۆر بەخۆیان بەباوەر بوون. بێگومان ئەو کاتە کە هەفال "خەلیل چاوغون" شەهید بوو، لەرووی عەسکەرییەوه ئامادەکارییەکی وەها جدیمان نەبوو، چەکی ئیمەش نەبوو، کادیری ئیمە ریکخستەبوونیکی وەهای نەبوو کە شەری عەسکەری بەرپۆه ببات.

بیرکردنەوه و رامانیك لەم رووموه هەبوو...؟

لەم بارییەوه بیرکردنەوه و رامان هەبوو، بەلام تا ئەو کاتە تەنیا لەدزی هەندیك کەسی دەولەت و سیخوڕ و فاشیست هەندیك چالاکیمان ئەنجام داوو، ئەمەش زێدە ریکخستەبوونیکی بەهێز و ئیمکانیاتیکی بەهێز ناخوایەت. بەلام لە حیلوان لەدزی ئیمە عەشیرەتیك بەریکخستەیی رووبەر وومان دەبیتهوه، تەنانەت چینیك لەدزی ئیمە راووستاوه، چینی فیودالی کورد، هەم عەشیرەتە و هەمیش ریکخستنیکی فیودالییە. واتا لە عەشیرەتیش دمەرکەوتوو و بووه بەریکخستنیکی فیودالی، بووه بە ریکخستنیکی دەولەت، هەمووشیان چەکدارن و چەکەکانیشیان چەکی (G1) و کلاشکوفن، زۆربە ی هەرە زۆری عەشیرەتەکە ئەو چەکیان هەیه و ریکخستەکراون. بۆیە لەدزی ئەوان راوستان پێویستی بە ریکخستنیکی عەسکەری هەیه. هەر وەها بەرەنگاربوونەوهی ئەوانە ئیمکانیاتی عەسکەری پێویستە، ئیمە ریکخستنیکی بەمشێوەیەمان نەبوو، کادیری بەمجۆرەشمان ئامادە نەکردبوو، لەرووی چەک و تەقەمەنیشەوه تەنیا یەك

كلاشكۆفمان هه‌بوو، هه‌موو ته‌فكه‌ره‌كه‌مان ته‌نیا په‌ك كلاشكۆفی هه‌بوو، هه‌یج چه‌كێكی ترمان نه‌بوو، نه‌و كلاشكۆفه‌ش ئێمه‌ به‌قه‌رز كرێبوومان، چونكه‌ پاره‌ی ئێمه‌ به‌شی كرێنی نه‌و كلاشكۆفه‌شی نه‌دمكرد. واته‌ له‌رووی چه‌ك و ته‌قه‌مه‌نییه‌وه‌ ئێمه‌ چه‌كه‌مان نییه‌، نه‌وان هه‌موویان چه‌كه‌دارن، هه‌مووشیان رێكخسته‌ كراون و ده‌وله‌تیان له‌بشته‌ و رێكخسته‌بوونیكی عه‌سكه‌رییان هه‌یه‌، نه‌ك ته‌نیا رێكخسته‌یه‌كی عه‌سكه‌ری، به‌لكو به‌یوه‌ندییان له‌گه‌ڵ (MHP)ش هه‌یه‌، كه‌ پارتیه‌یه‌كی فاشیسته‌كانه‌ و رێكخستنیكی به‌هێزیه‌. مه‌گه‌ر رێكخستنیكی عه‌سكه‌ری بتوانیت له‌به‌رامبه‌ریدا رابوو‌ستیت. ئێمه‌ش رێكخستنیكی وه‌هامان نه‌بوو و چه‌كیشمان نه‌بوو.

بۆیه‌ ره‌وشێكی زۆر جددی دهركه‌وتبووه‌ پێشمان؛ یان دمبایه‌ ئێمه‌ له‌دژی نه‌وان رابوو‌ستاینایه‌، یانیش نه‌و شه‌هیدبوونه‌مان په‌سند بكردبایه‌، نه‌گه‌ر نه‌و شه‌هیدبوونه‌مان به‌بێدنگی په‌سند بكردبایه‌ و ئێمه‌ له‌دژی "سلیمانان" دهرنه‌كه‌وتینایه‌، نه‌وا گه‌ل نه‌ك له‌ حیلوان به‌لكو له‌ته‌واوی كوردستاندا باوم‌پ‌ی به‌ئێمه‌ نه‌ده‌ما و ته‌فكه‌ر له‌ حیلوانیش نه‌ده‌ما. چونكه‌ ئێمه‌ له‌ پرۆپاگه‌نده‌ و ئازیتاسیۆنی خۆماندا له‌دژی به‌كه‌رێگراو و خانیان و فیودالی كورد رادوو‌ستاین، چونكه‌ فیودالی كورد له‌ میژوودا هه‌میشه‌ رو‌لی به‌كه‌رێگراویتی و سیخو‌پ‌یتیان بینیوه‌، بۆ به‌رژوو‌مندی خۆیان كورد و كوردستانیان فرۆشتوو، له‌گه‌ڵ دو‌ژمن دان. میژوو‌یكی به‌مجۆریان هه‌یه‌، بۆیه‌ ئێمه‌ له‌دژیان رادوو‌ستاین. ئیستاش نه‌و چینه‌ هێرشێ كرده‌وته‌ سه‌ر ئێمه‌ و هه‌فالی ئێمه‌یان شه‌هیدكردوو، نه‌گه‌ر ئێمه‌ له‌دژیان رانه‌وو‌ستین، كه‌واته‌ نه‌و پرۆپاگه‌نده‌ی ئێمه‌ كرده‌ومان هه‌مووی راست نییه‌ و هه‌لا‌یه‌، نه‌و كاته‌ش كه‌س باوم‌پ‌یمان پێناكات و ده‌لێن: "به‌روان عه‌شیره‌تی سلیمانان، "خه‌لیل چاوغون"یان شه‌هید كرد، كه‌چی ته‌فكه‌ر نه‌یتوانی له‌دژی "سلیمانان" رابوو‌ستیت". نه‌و كاته‌ كێ به‌ئێمه‌ باوم‌پ‌ دمكات؟! ئێمه‌ زه‌برێكی مه‌زن ده‌خوین، بۆیه‌ پێویستبوو به‌پاریكمان و مرگرتبایه‌.

ئیدی لی‌رده‌ا سه‌روك به‌پاریكی میژوو‌یی و مرگرت، سه‌روك گووتی: "چی دمبیت با بپیت پێویسته‌ ئێمه‌ له‌دژی سلیمانان رابوو‌ستین، هه‌میشه‌ دمبیت له‌زووترین كاته‌دا رابوو‌ستین و زه‌بر له‌وان بو‌شێنین، نه‌گه‌ر ئێمه‌ نه‌مه‌ نه‌كه‌ین، نه‌وا له‌ حیلوان ناتوانین كار و خه‌بات بكه‌ین و له‌ته‌واوی كوردستانیش كه‌س باوم‌پ‌یمان پێناكات و زه‌برمان

بهردهكهوټ " بۆيه نيمه پيويستبوو له دژي "سليمانانگ رابوستينه وه. به لام له لايه كي ديكه وه هيچ چهكيكمان نيه و ريگخسته يه كي عهسكه ريشمان نيه، چون له دژيان رابوستينه وه؟ نه گهر هر بهمجوره رابوستين زمبرمان بهردهكهوټ. پيويسته هر چي زووتره ريگخستنكي عهسكه ري پيشخهين و ههنديك چهكيش پهيدا بكهين بۆ نه وي نيمه بتوانين له دژي نه وان رابوستين، پيويسته نه مهش زور درنگ نه كهوټ، چونكه درنگيش بمنيټ كاريگه ري خرابي دهبيټ و ئيدي ناتوانين درنگ بكهوين.

سه روك نه و برياره ي و مرگرت و نه و نهركه شي به هه فال "محمه د قهره سنگور" سپارد و گووتي: " پيويسته تۆ لي ره ريگخستنكي عهسكه ري زوو ناوا بكهيت و له دژي "سليمانان" بكه ويته نيۆ جموجوله وه و پيويسته نه و زمبره ي نيمه له وانيش ديهوشينين له شويني خويدا بيټ و به كاريگه ري بيټ و پيويسته نه نجامگير بيټ و سه ركه وتوو بيټ، نه گهر نيمه چالاكي بكهين و سه رنه كهوين و زمبرمان به ربكه ويټ نه و بۆ نيمه خراب دهبيټ. پيويسته نيمه زمبرمان به رنه كهوټ، به لكو زمبر بوشينين. هه روه ها نيمه زمبريكي وه ها يان ليبدمين كه و له "سليمانان" دا شه ژان و ترسيك دروست بكات و له ناو گه ليشا باوه رپيه كي به هيز دروست بكات، كه بتوانين به رخوداني ته فگه ر لي ره دا پيشخهين".

ئيدي له و چوارچيه و دا ئاماده كارييه ك نه نجامدرا، بيگومان نه و ئاماده كارييه درنگ كهوت، سه روك كه بيني درنگ دهكه ويټ جاريكي ديكه چوه ئورفه و موداخه له ي كرد، هه فال "محمه د قهره سوونگوري خواست، هه فال "كه مال پير" يش نه و كاته چوه نه وي، نه وي شي خواست، نه و كاته "سهي پاي داش" هه بوو، ولا تباريزيكي نه و ناوچه يه بوو، له عه شيرمي "پاي داش" بوو. به لام نه و عه شيرمنگه را يي به مبه نا و مرنه دهگرت، له گه ل هه فالان جموجولي ده كرد، نه وي شي هات، سه روك له وي گۆبوونه وميه كي بۆ نه وان نه نجامدا و ره خنه ي كردن، منيش نه و كاته ئاماده بووم، دواي نه و ره خنه يه نه وان گه رانه وه حيلوان، كاتي ك كه ده چوونه حيلوان هه فال "كه مال پير" گووتي: " نه گهر سه روك جاريكي تر بانگمان بكات نه و من نايه م" من پيم گووت: " هه فال كه مال من باش تۆ دهناسم" گووتي: " من به كامه روو بييمه لاي سه روك؟ نه ركيكي به نيمه

سپاردووه تا من نهو نمرکه پیکنهینم ناتوانم بيم، نهگهر من نهرکی خومم پیکهينا نهو کاته دمتوانم بيم بيبيليم".

بيگومان ليرمدا پيوسته مروځ هه لوښت و نزيکيوونهوډی هه فال "کهمال پير" بؤ سهرؤک و بؤ نهرک و بؤ ريکخستن تيښگات، له لای هه فال "کهمال پير" نهرک بؤ نهوډی مروځ جيبه جيبی بکات نهرکه، نهرک پيرؤزه، په يو هستبوون به سهرؤک، هه فال تي و تمځهر به ناخافتن نابيت، به نهرک پیکهينان و له نهرکيشدا سهرکهوتن دمبيت. بؤيه هه فال "کهمال پير" ودها ناخفي. ليرمدا پيوسته مروځ باش هه فال "کهمال پير" بناسيت. واتا چور لهر ريکخستن تيدگات و چور لي نزيک دمبيتووه؟ چور له نهرکی ريکخستن نزيک دمبيتووه؟ له نهرکدا سهرکهوتن به بنچينه و مرددگريت، بؤيه به مشيوميه قسه ی کرد.

بيگومان نهوان گهرانه وه حيلوان، پاشان نهو چالاکیه پیکهات، چالاکیه کی پر به هير بوو، زمبريکی مهن به "سليمانان" کهوت، هه ميش بهرؤژ و له نيو بازار ی حيلواندا له سهرؤکی نه م عه شيرمه ياندا، هه نديکيان مردن و هه نديکی تريشيان بريندار بوون، نهوانه ی بريندار بوون بردياننه عهنتاب، هه واليان بؤ هه فالانی عهنتاب نارد که بريندارمکان بؤ عهنتاب رهوانه گراون، نهو هه فالانه ی له عهنتابيش بوون بريندارمکان نهوانه ی له گهل بريندارمکانيشيان بوون له بهر دمرگای نه خوشخانه کوشت و بريندار کرد، له "سليمانان" په کيکيان هه لات و چوو نه مهنه، که گه يشته نه مهنه ش له وي نهو يش کوژرا. سليمانان که بينيان دهنه ههر شوينيک رزگاريان نابيت. بيگومان سهرؤک عه شيرمه که ش کوژرا. بؤيه زمبريکی مهنيان بهرکهوت و ترسيکی گهرميان ليتيشت، گه ليش باومرپيه کی مهنيان به تمځهر هينا، نهو "سليمانان" می که دميانگووت مروځ ناتوانيت لييان نزيک ببيتووه، بينيان که هه موويان ده کوژرين، له بازاردا ده کوژرين، له دمرموډی حيلوان دهنه ههر شوينيک ده کوژرين، نه م باومرپيه کی مهنی به گهل به خشی. نهو کاته گهل هه موو له دزی "سليمانان" سهرپه لدا و له گهل تمځهر بوو. شهر ی حيلوان به مشيوميه دهستی پيکرد و به مشيوميه ش نه نجامی و مرگرت.

حيلوان به قهزا و گوند مکانيه وه به تهواوی کهوته ژير کاريگهری تمځهر رهوه، هه موو گهل له گهل تمځهر بووه بهک، زوريش په وندنيان به تمځهر رهوه کرد، پاشان

"سليمانان" تهسلیم بوون، له میکروڤوونی شارهوانیدا قسهیان کرد و گووتیان: "ئیمه تهسلیم دهبین، تهفگهر چ له ئیمه بخوازیت ئیمه جیبهجی دهکهن" شارهوانیان تهسلیم کرد و چهکی خۆپشیان ههموو تهسلیم کرد.

ئیمه له حیلوان بهرپۆمهبرایهتییهکهمان لهخهک (گهل) دروست کرد، ههموو توێژێك لهنیو نهو بهرپۆمهبرایهتییهدا جییان تیدا گرت، بووه "ئهنجوو مهنی گهل" ئیدی نهو ئهنجوو مهنه تهواوی "حیلوان"ی بهرپۆه دمبهد، ههموو بریارهکان نهو ئهنجوو مهنه ومربدهگرت، ئیدی دهولت لهوئ ئیفلاسی کرد.

ئهو رهوشه تا که ی بهردهوامی کرد؟

تا بهرپابوونی کودهتای (۱۲)ی ئهیلولی (۱۹۸۰) بهردهوام بوو، گهل خۆی حیلوانی بهرپۆه دمبهد...

ئهوونهیهکی "دهسهلاتی گهل" بوو...؟

بیگومان... بۆیه ئهزموونی حیلوان زۆر گرنگه، ههم له میژووی تهفگهردا ههمیش له میژووی گهلدا بۆ یهکههمجار گهلی کورد بهبی فیودالی کورد و بهبی سهرۆک عهشیرتی کورد، لهئزێ دهولت سهرپانهلدا و راپهڕین و ئهنجامگیریش بوون. ئهگهر مرۆف له میژووی گهلی کورد و میژووی تهفگهری کورد بروانیت نهوا دهبینیت ههرچی راپهڕینی کورد بهرپابوووه گشتیان فیودالی کورد و سهرۆک عهشیرتی کورد سهرۆکایهتی راپهڕینهکهیان کردوووه، بۆ بهرژهومندی خۆیان گهلیشیان دهخسته جموجۆل و شهڕهوه، ئهههشیان بۆ بهرژهومندی خۆیان کردوووه، نهک بۆ گهل یان بۆ کوردایهتی، بهلکو کوردایهتیان بۆ خۆیان کردۆته ئامرازێک... هیچ کاتیکیش ئهنجامگیر نهبوونه. له حیلوان بهبی فیودال و سهرۆک عهشیرت و ههمیش لهئزێ نهوان تهفگهرێک ئاوابوو و نهو تهفگهره بهئهنجام گهیشته. ئههه له میژووی کوردستاندا شتیکی نوێ بوو و کارێگهری زۆر مهزنیشی لهسهر گهل دروست کرد، گهل بیانی که بهبی فیودال و سهرۆک

عشرمه گانش دمتوان سهره لېدمن و راپېرن. بهر اېوونى به مشيويه دمتوان نه نجام به دمت بخه، تاكو نيسا رابوون و هيچ نه نجاميكيان به دمت نه خستبوو، به لام بهم شيوازه رابوون توانيان نه نجام به دمت بخه و له حيلوان نه نجامگير بوون. كهواته فيودالي كورد و سهرؤك عشيهرمتى كورد سهرناكهون و تمفگهر به سهرناخه، مه گهر ته نيا گهل خوى رابييت دمتوانيت سهر بكه وپت، نه زموونى حيلوان نه مهي سملاند.

ههرومها راستينه چيني فيودالي كوردى ناشكرا كرد، نهوانه له كوردستاندا چ راستييهكيان ههيه؟ نوپنه رايهتي چي دهكه؟ نه مهي له "گهل" گهياند، ترسيكي مهزنيان شكاند، گهل زور له فيودالهكان دمترسا، نهو ترسهي شكاند، ئيدي له ههموو جيهك له دزي زولمكاراني كورد، فيودال، ناغا، سهرؤك عشيهرمتى كورد گهل رابووه سهر پنيان. وانا نه مته تمفگهر يكي نازاديخواز و ديموكراتخوازي له ناو گهلدا پيشخست، هوشيارى و زاناييهكي مهزن و له سهر نهو بنه مايهش ريخستن و كهوتنه جموجولي ناواكرد و پيشخست. ئيدي له دزي زولمي فيودالان گهل رابوو و قه دمرى خوى خسته دمتى خويهوه، فيودال و بهرگريگراوانى كوردش له شه خسي "سليمانان" دا زهبريكي مهزنيان بهر كهوت، ئيدي نه ياندهتوانى وهكو پيشان زولم له گهل بكه، بينيان كه نهو قوناخ و سهر دمه بؤ نهوان تهواو بوو و به سهرچوو، تا نهو كاته له بهرامبه ر گهل ههرچييهكيان خواستبايه له ناوچه كهي خويان دميانكرد، هه لېهته دهولتيش له ريگهي نهوانهوه دمه لاتي خوى بهرپوه دمېرد.

تهنانهت دميانگووت؛ ژنهينانيش دهبايه به ئيزنى نهوان بايه...

هه مووشت به ئيزنى نهوان بوو، ئيدي نهو سهر دمه كوتايي پنهات و تمفگهر كه مان قاجيكي دهولتي شكاند و زهبريكي مهزنى ليوه شانند. چونكه دهولت داگير كه ريتى و دمه لاتداريتى خوى له ري نهوانهوه بهرپوه دمېرد، بويه نهوانيش ههرچييهكيان بكر دايه دهولت چاوپوشي ليده كرد. چونكه نهو چينه بوو قاجى دهولت بوون، نهوانيش سووديان له مته و مرده گرت و ههموو شتيكيان به بي ياسا بهرپوه دمېرد، بويه گهلان به تهواوى ترساند بوو و تهسليميان كردهوو... ئيدي كه "سليمانان" زهبريان

بهركهوت نهوانی تر نهپاندمتوانی چیدی بهمشپومیه ههلسوكهوت بكهن، هم فیدوالان زمبریان بهركهتبوو، ههمیش دموئمت زمبری بهركهوتبوو، بویه لهههموو شوپنیک سهردهمی گهل دستى پیکرد، ئیدی گهل باومړی بهخوی دمکرد، ئیرادهی خوی بهبنچینه ومردهگرت، پیفاژویهکی بهمجوره له ناوجهی ئورفه و دهوروبهری پیفاژویهکی بهمجوره پیشكهوت، لهزور شوپندا دموئمت و فیدوالیش نیفلاسیان دمکرد، دمهلاتی گهل پیشدكهوت. ئیدی حیلوان پیفاژویهکی بهمجورهی پیشخت و پیشدخت، بویه زور گرنگ بوو.

له میژووی گهلی کورد و تمفگهرهکانیدا بۆ یهکههجار بوو لهههموو توپژ و چینیکی گهل بهرپومبهرایهتییهک ئاوا بکریت. بۆ دموونه؛ ئیستا ههندیك واتیدمگهن که سهرۆك ئاپۆ دواى دستگیرکردنی له ئیمرالی، کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی کشف کردوو و دایهیناوه. ئەمه وانیهی ئیمه سهرتا له حیلواندا به پراکتیک کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی مان پیکهیناوه. ئەزموونی حیلوان لهبهر ئەم خالەش گرنگه. چونکه لهوئ لهههموو توپژمکانی نیو گهل بهرپومبهرایهتییهک ئاوا بوو، ئەو بهرپومبهرایهتییه حیلوانی بهرپوه دهبرد. واتا کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی (بهرپومبهرایهتی گهل) دروست بوو. نهك ئەمپۆ سهرۆك ئەمهی کشف کردبیت، بهئگو ههر لهدهستپیکي ئەم تمفگهردا ئەمه ههمیه. سهرۆك له میژوو و پراکتیکی ئەم تمفگهردا ئەنجام و ئەزموونی لیومرگرتوو و له بهرگرینامهکانیدا گهپاندی به "سیستم" ێك. لهوانهیه پێشان وەكو سیستمیک نهدهناسرا. چونکه کاریگهری "سۆسیالیزمی بنیادفراو" ههبوو، سهرۆك هزری خوی لهو کاریگهریپانه خاوپنکردوه و گهپاندیهی سیستمێك، نهك تازه کشف کرابیت و تازه لهنیو ئەم تمفگهردا قسهی لهسهر کرابیت. ههرچهنده وەك سیستم و به سیستم تازه قسهی لهسهر دمکریت، بهلام لهرووی جهمک و پراکتیکدا ههبووه، له حیلوان ئەمه پراکتیزه کراوه، بویه لهم خالەشدا ئەزموونی حیلوان گرنگه.

واتا له حیلوان دمهلاتداریتی دموئهتیش و فیودالانیش تیکشکپنران و لهشوپنیدا "دمهلاتی گهل" ئاوابوو. ئیرادهی بهرپومبهرایهتی گهل ئاوابوو. ئیدی ئیرادهیهکی خوجی (محلي) له شارهوانیدا دروست بوو. بهمشپومیه کۆنفیدرالیزم له حیلوان پیکهات. پیفاژوی گهل لهوئ دستپیکرد. ههر بویه خهلی حیلوان له قهزا و

ګوندەکانی ھەموویان لەدژی "سڵیمانان" لەگەڵ تەفگەر بوون، بۆیە "سڵیمانان"یش ناچار تەسلیم بوون، ئیدی ئەمە قۆناخیکی نوێی لە کوردستان دەستپێکرد، بۆیە چالاکییەکی ھیلوان ګرنگە. کاتیکی کە ئیمە شەری ھیلوانمان دەستپێکرد وەکو ګووتەم؛ تەنیا یەک کلاشکۆفمان ھەبوو.

ئیمە بۆ ئەو مەبەستە جووینە "سروج"، چەپی تورک لەوێ ھەندیک چەکیان کەپبوو، قاچاخییەکان ئەوانیان خەڵەتاننبوو و چەکیان نەداوو، بە ئیمەیان ګووت، بۆ ئیمەش چەک پێویستبوو، ئیمە جووین ئەو قاچاخییانەمان بینی و پێمان ګووتن: "ئەو چەکانە ھی ئیمەن، پێویستە ئێوە بماندەنەو، ئەوان ئیمەیان دەناسی، بەمشویمە دوو کلاشکۆفمان لێوەرگرتن، ئەوەمان بە چەپی تورکیش ګووت: "ئیمە ئیستا پێویستیمان بەو چەکانە ھەیە، ئەگەر ئێوە پەسندی بکەن ئەوا بە قەرزی لەئێوەی وەرمەگیرین و بەکاری دەھێنین و پاشان بۆ ئێوەی دەگەرێنێنەو" ئەوانیش ګووتیان: "تەواو، باشە" ھەلبەتە ئەوان نەیاندەتوانی ئەو چەکانە وەربگیرنەو، ئیمە بەمشویمە قسەمان لەگەڵیاندا کرد و ئەو دوو کلاشکۆفمان وەرگرت. بەمەش چەکی ئیمە بوو سێ کلاشکۆف.

ئەم سێ کلاشکۆفمان ھێناوە ھیلوان. بەم سێ کلاشکۆفە دەستمان بەشەری ھیلوان کرد. تەنیا سێ کلاشکۆف، لەبەرەبەر ئیمەشدا عەشرەتیک ھەمووی بە چەکی (G1) و نارنجۆک خۆیان چەگدار کردبوو. تەنانت تا ئەو شەڕەش نەماندەزانی نارنجۆک چییە و ھیچ بەکارمان نەھێنابوو و لەدەستیشماندا نارنجۆک نەبوو. بەلام ګوندییەکی ګوندییکی سەر بەشاری وێرانشار نارنجۆکیکی لەسەر زەوی دۆزیبوو، وادیار بوو لە سەرباز و شتی وا کەوتبوو و ماومەکی زۆر بوو لەسەر زەویەکە کەوتبوو، لەژێر باراندا مابوو، و ژەنگی گرتبوو و خراپیش ببوو. ئەو ګوندییە بەئیمە ګووت: "نارنجۆکیکی لەلای من ھەیە. دەیدەم بە ئێوە" ئیمەش ګووتمان: "باشە بماندەری" کاتیکی ئیمە ئەو نارنجۆکەمان وەرگرت ګووتمان: "ئیدی ئیمە بووینە خاوەن نارنجۆک، دەتوانین ھەموو شتیک بەکەین" واتا چۆن دەرئەتیک بۆمبای ئەتۆمی بەدەستدەخات و دەبێتە خاوەن ھێزیکی مەزن و ئیدی ناترسیت" بۆ ئیمەش بەھەمان شیوە بوو ھێزیکی مەزن. ئەو نارنجۆکە بۆ ئیمە ګوزارشتیکی وەھای ھەبوو و ګووتمان: "ئیدی نارنجۆکیکی ئیمەش

همه و دمتوانين ههموو شتيك بكهين" كه چي خوي يهك دانه نارنجوكيش بوو، ومكوتريش ئيمه نهماندمزاني نارنجوك چون دتمهقنيريت. هر نهومندهمان دمزاني دموژيت. بهلام نهماندمزاني چون دتمهقنيريت، ههفال "محممد همرسوونكور" سهربازي توركياي كردبوو، گووتی: "من دهمانم" دمستی بۇ ئەلقهكەي برد گووتمان: "ئامان، وريابه، مهترسيداره..." گووتی: "هيچ نيبه، من پهرومردەي نهوم بينيوه و دهمانم چون دتمهقنيريت" ئيمه ديسان دهمانگووت: "چ دهبیت و چ نابیت ديار نيبه، وريابه، نارنجوكهكه بتهقنيريت ههمووان دموژيت". ئيمه شهرمان بهم نيمكانياته و لهم كهش و ههوايهدا دستپيكرد، بهلام ئيرادميهك و سووربوونيك ههبوو، بهمه دهمانم پيكرد و سهركهوتين.

دواي نهودي ههفال "خهليل چاوغون" شهيد كرا، گهل زور ترسابوو. من و ههفال "كهمال پير" كه چووين بۇ حيلوان هيچ مائيك نهيدمتواني ئيمه ميوانداري بكات، تهنيا كهسيك ئيمه به دزي برده مائي خوي و به ئيمه گووت: "تكا دهكهم، مروف ناتواني لهرامبهر سليمانان رابوستيت، خهليل كوزرا ئيوش خوتان به كوشتن نهدهن و ئيمهش به كوشتن نهدهن، برؤن با سليمانان نهزانن كه ئيوه هاتوونته ئيره..." بيگومان ئيمه بهزور قهناعهتمان پيكرد، ئيمه ههنديك كهسمان بهنهيني هينايه نهو مالهوه، بهنهيني قسهمان لهگهلياندا كرد، خواستمان باومرپيان پيبدھين، چهنده قسهمان لهگهلياندا دهكرد، بهلام زيده باومرپيان نهدهكرد، ئيدي لهوي دهركهوتين و چووين نهو چهكانه بهنين، سليمانان لهبهر نهودي خهلكي قهزاكه ههموي دناسن، كه يهكيكي نامؤ و غهواره (غهريب) بيت و بچيت دهمانن كه كهسيكي غهريب هاتوته قهزاكهوه، بينيان كه ئيمه غهريبين يهكسهر به ترومبيل دوامان كهوتن و تاقيبين كردين، شوغيري نهو ترومبيله ئيمه لي سوار ببووين لهدزي سليمانان قسهي زور دمكرد، جارئك بينيمان يهكسهر دمنكي خوي برې، گووتمان: "جيبوو؟" گووتی: "سليمانان به ترومبيل تاقيبی ئيمه دهكهن" بينيمان بهراستی دوو ترومبيل لهبشتمانوه ديئ، گووتمان: "لهوانهيه نهوان بن، باژؤ (ليبخوره)" گووتی: "ئیدی ناتوانم ليبخورم" نهزنؤي شكا، زور ترسا، گووتمان: "باشه نهگهر هاتن بلي": "من نهوانه ناناسم، نهوانه ميوانن و نهفهرن و له حيلوانوه سواربوونه، چيين و چي نين من نازانم، من پارهي

خوم و مردمگرم و نازانم کښ تۆ ودها بلئ" من و ههفال "کهمال" یش له نیوان خوماندا ریکهوتین که بلئین: " ئیمه ماموستاین له سیفهرهکهوه هاتووین و دهچینه ئورفه مووجهی خومان و مردمگرم، ئیمه ترومبیلان تا حیلوان پمیدا کرد، له حیلوان یش نهو ترومبیلان بینی و لئی سوار بووین و دهچینه ئورفه، نهگرم باومریان کرد باشه، نهگرم باومریشیان نهکرد و خواستیان بمانگرن خۆ دههاویژینه سهر چهکهکانیان، که چهکهکانیانمان خسته دمستی خومانوه ئیمه چهنديکیان لی دمکوژین، نهوانیش ئیمه دمکوژن". و مکوژر رزگار بوون نییه، ئیمه چهکیشمان پینهبوو، من و ههفال "کهمال پم" بووین، "کهمال پم" یشمان تازه لهزیندانی ئورفه رفاندبوو، قاچاخ بوو و ناسنامهیهکی ساختهی پیبوو. بیگومان ترومبیلی یهکه می "سلیمانان" هات و پینشی ئیمه ی گرت و گووتی: " رابوستن" ئیوه له کوپوه دین؟ " گووتمان: " ئیمه له سیفهرهکهوه دین و دهچینه ئورفه، ماموستاین" ئیمه یان نهناسی. چونکه پشتر ئیمه یان نه بینبوو، هیچ زانیاریهکیان له سهر ئیمه نهبوو، هه مووشیان چهکدار بوون، چهکی گهویج و کلاشنکوفیان پیبوو، گووتیان: " برۆن" ترومبیله که ی دیکه هات و له لای ترومبیلی یهکه م راوستا، له نیوان خویان مقومقویهکیان کرد و جاریکی دیکه به دواماندا هاتن. ئیدی ئیمه گهیشته نه "ئورفه" و ناچار بوون گهرا نهوه و رۆشستن. به مشیویه خومان رزگار کرد، ئیمه که چووین به شوفرمان گووت: " له حیلوان باسی نه مه که" ئیمه چووین چهکمان هینا، که گهراپنهوه بینیمان شوفرکه گهراوتهوه و هه موو خه لک پی زانیوه، نهو که مه مۆراله ی دروستیشمان کردبوو نهویش نه ماوه، جاریکی دیکه دهستان پییکردوه. واتا له هه لومه رچیکی بمجۆره دا ته فگرم دمستی به شهری حیلوان کرد. بیگومان زۆر به زهحمه تی نهو شهره مان پشخست، تا زهبری یه که ممان له "سلیمانان" نه دا گه ل باومری به ئیمه نه ده کرد.

ئیمه له ناو بازار و بهرۆژ و له پیش چاوی خه لک بوو له وان درا، نه وان له ناو ترومبیلان بوون و دمگه ران و ده سورا نه وه. هه فالانیش لییان دان، زهبریکی مه زنیان لی درا، نه وه ی برینداریش بوو و هه لاتبووه دهره وه ی حیلوان کوژران، نهو کاته گه ل باومری به ئیمه کرد و هه موو گه ل رابوو و له گه ل ته فگه ردا شوینگیر بوون.

باست لهوه گرد که یهك كلاشینکوفتان هه‌بوو، نهو كلاشینکوفه‌تان
چون به‌دمستخست؟ هه‌لو‌یست و موړالی هه‌فالان بو نه‌م كلاشینکوفه
چی‌بوو و چون بوو؟

بیگومان نی‌مه که نهو كلاشینکوفه‌مان به قهرز کرې، موړالیکی زور مه‌زن و توکم‌ی
له‌نیو هه‌فالان دروست کرد. چونکه هه‌موو هه‌فالان حه‌مال‌یتیان کرد‌بوو و له‌ده‌می
خو‌یان گرت‌بوو‌وه و به‌م پارمیه‌ی پاشه‌که‌وت‌مان کرد‌بوو کرې‌بوو‌مان. که پارمک‌ش به‌شی
نه‌کرد، له سروج قا‌چاخ‌چییه‌کان‌مان دمناسی، به‌قهرز لی‌ان‌مان و مرگرت. نهو کاته نه‌گهر
هه‌له نه‌بم نهو چه‌که‌مان به یازده هه‌زار کرې و مزه‌للی بوو. نی‌مه‌ش ته‌نیا ده هه‌زار‌مان
هه‌بوو، پاشان هه‌زارم‌کی ترمان دایه‌وه به قا‌چاخ‌چییه‌که. کاتی‌ک نهو كلاشینکوفه‌مان
کرې و بو‌وینه خاو‌من چه‌ک، ئیدی ده‌مان‌گووت: "نی‌مه چه‌که‌مان هه‌یه و ده‌توانین شه‌ر
بکه‌ین" هه‌موو هه‌فالان و مکو چا‌وی خو‌یان ده‌یان‌پاراست بو نه‌وه‌ی ژمنگ نه‌گرت و
شو‌ینیکی خراب نه‌بیت و زم‌بری پی‌نه‌که‌و‌یت، کاتی‌ک نهو كلاشینکوفه‌مان له
قا‌چاخ‌چییه‌که و مرگرت به هه‌فال "که‌مال پیر" مان گووت: "له‌لای نهو قا‌چاخ‌چی‌یان‌ه
باش خو‌ت لی‌ی فی‌ر بکه" چونکه نی‌مه نه‌مان‌ده‌زانی به‌کاری به‌ینین و چون کار دمکات و
چون بیکه‌ینه‌وه. گووت‌مان: "تو فی‌ر ببه، نی‌مه‌ش له تو‌وه فی‌ر ده‌بین". ئیدی له
قا‌چاخ‌چییه‌که فی‌ر ببوو و چه‌که‌که‌ی هی‌نایه‌ ئورفه. پی‌مان گووت: "با بزانی‌ن چون
به‌کار ده‌ه‌ین‌ریت و چون ده‌کریت‌ه‌وه و خاو‌ین ده‌کریت‌ه‌وه؟" ئیدی هه‌فال "که‌مال پیر"
چه‌که‌که‌ی کرده‌وه، که ویستی پارچه‌کانی به‌خاته‌وه سه‌ریه‌ک نه‌یتوانی، کاتی‌ک که
نه‌یتوانی بی‌خاته‌وه سه‌ریه‌ک‌تری نهو چه‌که له‌ده‌ست نی‌مه‌دا وه‌ک پارچه‌یه‌ک ناسی
لی‌هات. ئیدی گووت‌مان: "نهو هه‌موو رمنجه‌ی دامان و نهو هه‌موو پارمیه‌ی نی‌مه هه‌مو‌ی
به‌فی‌ر چوو" پی‌مان گووت: "بو‌چی باش فی‌ر نه‌بو‌ویت؟" گووتی: "من فی‌ر بووم به‌س
نا‌جی‌ته‌وه سه‌ر یه‌ک" گووت‌مان: "نه‌گهر به‌فشار بی‌خه‌یت‌ه‌وه سه‌ریه‌ک له‌وانه‌یه
پارچه‌یه‌ک یان شو‌ینیکی بشک‌یت، نه‌مه‌ش ناب‌یت" گووتی: "نا نی‌لا ده‌یخه‌مه‌وه
سه‌ریه‌ک" گووت‌مان: "نا‌خر به‌فشار ناب‌یت، نه‌م جاره له‌ده‌ست‌دا ده‌شک‌یت، بو‌یه ده‌ستی

لیمهده" گووتی: "نیمه ناچارین ځیر ببین" نهویش راستی دمگووت. نه ملا و نهولا، دیسان پارچهکانی خستهوه سهر پهکتری، خواستی جاریکی تر بیکاتهوه گووتمان: "ممیکهرموه، نامان!، لهوانهیه بشکیت یان خراب ببیت، با پارمکهمان بهمپړؤ نهچیت". گووتی: "پتویسته نیمه ځیر ببین"، نیدی بهمشپوهیه ځیربووین کلاشنکوف چؤن دمکریتهوه و چؤن بهکار دهمینریت. پیشر چهکمان نهبوو، کهسیش پهرومردهی نهکردبووین، بهمشپوهیه لهکردنهوه و بهکارهینانی کلاشنکوف تیگهیشتن. نهو کلاشنکوفهمان بههموو شارمکانی کوردستاندا دمکهپاند و بهو کلاشنکوفه چالاکیان نهنجام دمداد، همفالانی نیمهش وا تیگهیشتبوون که لههموو شوینیک کلاشنکوفمان همیه، نهو گروپانهش که لهدمروهی نیمهش لهدزی نیمه بوون هر وایان دهمانی لههموو شوینیک کلاشنکوفی نیمه همیه، بیگومان همووی هر پهک کلاشنکوف بوو، نیمه هینده دهمانگهپاند نهمانهیش رۆژیک بگیردریت، یان پیس ببیت، تۆ ههرگیز نهتمدبینی پیس بووبیت. هموو همفالانیش ومکو چاوی خوین دهمانپاراست.

دوای سهرکهوتن له شهرې حیلوان که دهمهلاتی گهل دپته ناراه و گهل مۆرال و مردمگریټ و پېشکهوتن روودمدات... نهو هیزه چهپ و کوردانهی که پیشر شهرې تمفکهریان دمکرد، دوای نهوهی پراکتیککی ناپوچیان بینی که دهمهلات بؤ ناپوچیان نییه، بهلکو بؤ گهله، نهو هیزانه چؤن نزیك دمبونوهه؟ همرودها دمولهت چؤن نزیك دمبونوهه؟

بیگومان تمفکه به شهرې حیلوان خوې باشر ناساند، پېشکهوتنیک بهدیهاټ، باومپیهکی زیاتری به گهل بهخشی، بویه نهو هیرشه لهسهر تمفکه ههبوو، مهزتر و زیاتر بوو، دمولهت گروپهکانی تری زیاتر دزی نیمه هاندا. زیدمتريش نهو گروپانهی که بهخوین دمگووت: "نیمه کوردين" نهو گروپانه زیاتر هیرشیان کرده سهر نیمه،

PKK میژروڤك له ناگر

هم له رووی ئاییدیۆلۆژییه وه هیڤرشیان کرده سهرمان و دمیانخواست ناوی تهفگهرهکه مان بزپښن و دمیانگووت: "ئهوانه شهږ دژی عهشیرمهکان دمهکن، عهشیرمهکان بهگژ یهکترهوه دمنین، خرابکاری دمهکن..." بهمشیمیه پروپاگاندیایان دمهکرد، بهمهش لهنیوان خویندا بهرمیهکیان له دژی ئیمه بهناوی یهکیتی هیڤزه دیموگراتی و نهتموهمیهکان (UDG) دامهزراند... لهژیر نهو ناوهدا (KUK، DDKD، رښکای ئازادی، ئالای رزگاری و... هتد) نهک له دژی دهولت، بهلکو له دژی ئیمه به عهسکهری هیڤرشیان کرده سهر ئیمه، تا نهو کاته گروپه کوردیهکان به عهسکهری هیڤرشیان نهکردبووه سهر ئیمه، بهلکو به پروپاگاندیه دژی ئیمه بوون، تهنیا گروپهکانی چهپی تورک به عهسکهری هیڤرشیان دمهکرده سهرمان، بهلام دواي حیلوان له بهر نهوهی شهږی حیلوان راستینهی ئهوانیشی ناشکرا کرد، که چیه و چی نییه؟! لهناو گهلیشدا نیدی قیমে تیان نهدهما و ریسوا دمیوون و تادههات لاوازتر دمیوون و بهرشوبلاومیان پیدمهکرا و بنکهی چهماومری خویشیان لهدمست دهدا، شهږی حیلوان ئهمه ی زیاتر کرد و پیشخست، بۆ نهوهی بتوانن لهسهر پښیان بمینن به عهسکهریش هیڤرشیان کرده سهر تهفگهر، نهو بهرمیان دامهزراند. بهو بهرمیهش له دژی تهفگهر هیڤرش عهسکهریان ئهنجامدا.

وابزانم ههر نهو کاته بوو که له شارمهکانی دیلۆک (عهنتاب) و دپرسیم دا لهناو تهفگهردا گروپیک بهناوی "تیکۆشین" دهردهکهون که خامن مهیلی جودان. نهو گروپه چۆن و بۆچی دهرکهوتن و خامن چ مهیل و چهمک بوون؟ پاشان چییان لیهاات؟

ئهوانه ی تیکۆشین (TEKOŞIN) یان دروستکرد لهبنهڤمندا نهو کهسانه بوون که پیشتر لهناو چهپی تورکدا کاریان کردبوو، لهناو ئهوانیشدا چهند کوردیکیش ههبوون، ئهوانه دمستبهرداری چهپی تورک بوون و گووتبوویان: "ئیمه بهناوی کوردستان ریکخستنیک پێشدهخهین"، کاتیکی خواستبوویان ههنگاوێکی بهمجۆره بهاویژن، چهپی تورک بهوانه یان گووتبوو: "ئهگهر ئیوه دهخوازن بۆ کوردستان ریکخستنیک پێشبخهین نهوا

ريځځستنيكي ناپوچيپه كان هميه نهو شتانهى ئيوه دهيلين قسهى ناپوچيپه كانه، نيوه شتيكي جودا تر لهوان نالين، برؤن تهللى نهوان بين و لهناو نهواندا كار بكهن باشتره" نهوانه گووتبوويان: "نا، نيمه جودا خويمان ريځځسته دمكهين و ريځځستن ناوا دمكهين". ههنديك لهوانهى "تيكوځشين" يان دروستكرد لهو كهسانه بوون، ههنديكيش نهوانه بوون كه بهشداريان لهرمهكوزيپهكهى ههفال "حهقى قهرار" كردهو، لهناو نيمه دا بوون، ههنديكيش پياوى خودى دموهتلى توركييا بوون. واتا لهوانه ههموويان گروهى "تيكوځشين" دروستبوو. نامانجى نهو گروهش نهو دهو چؤن تهمفكهرى نيمه بخهنه دهستى خويناوه، چؤن توانستى تهمفكهر بكهوهتته دهستان؟ لهم پيناودا ههوليان ددها. كاتيكيش كه نهامانجانهميان بهدينههات، ئيدى خواستيان تهمفكهر تهسفيه بكهن و بهمجوره خويمان لهشوينى تهمفكهر دايين. لهمهشدا ههر سهرنهكهوتن و نهنجاميان بهدهست نههينا، كاتيكي نيمه له حيلوان لهزى "سليمانان" شهرمان دهكرد و ههموومان بهمه خهريك ببووين، نهمهش لهگهل خويدا ههنديك بؤشايى له ديلوك و دپرسيمدا دروستكرد، نهوانيش نهام ههلهيان قؤستهوه، پتيان وابوو دمتوانن لهو شوينانه تهمفكهر بخهنه دهستى خويناوه. بيگومان ههنديك لهناو نيمهشدا ههبوون و لهگهل نهوانه لهنيو بهيومندى دابوون، نهوانه ههموويان بيكهوه كاريان دهكرد، نيمه نهوهومان نهدمزانى، نهوانهى ناو نيمه و نهوانهى لهدمروه "تيكوځشين" يان دروستكردبوو بيكهوه كاريان دهكرد. نيمه نهو كاته له حيلوان بووين. ههوالمان پيگهيشته كه له عهنتاب بهناوى "تيكوځشين" كودمتايهك روويداوه و دهستان بهسهر تهمفكهدا گرتووه. ههموو شتيكي تهمفكهر يان خستوته دهستى خويناوه. بؤيه نيمه چووينه عهنتاب بؤ نهوى بزانين نهوه چ مهسهلميه و چؤن روويداوه و كين نهوانهى وايرانكردووه. كه چووينه عهنتاب بينيمان كه مهسهلهكه راسته. واتا ههنديك كهس لهناو نيمه دا لهگهل نهوانهى لهدمروهى نيمه "تيكوځشين" يان دروستكردووه و بهيهكهوه دهستان بهسهر تهمفكهدا گرتووه، ههموو توانستى تهمفكهر يشيان بؤخويمان بردهوه و ئيدى دهلتن: "تواو ناپوچى ليړه كؤتايان پنهات" ههنديك له ههفالانى نيمه لهبهرامبهر نهام رووداوه شوك بوونه، نازانن چيبكهمن؟! ههلبهته نهو ههفالانهشيان بيكارپگهر كردووه، ههموو شتيكيان خستوته دهستى خويمان، ههر يهكيك بهخوى بليت: "من ناپوچيم" تهسفيهى دهكهمن.

بۆيه لهنيو كاديран و گهلا شلهزان و ترسيك پهيدا بووه، هر كسه و چوته مائي خوي و بهبيدمنگي لاي دانىشتووه و نازانيت چي بكات؟ لهبر نهوهى بهرپومبهرايهتي لهوي نيه، كسيكي نهوتوش لهوي نيه رينمايان بكات. ئيدي بهمشيوميه بالادستي خويان سهپاند بوو، نيمه كه چووين بينيمان رموشهكه زور مەترسيداره، بهراستيش تمفگهر لهوي تهسفيه بووه و همموو شتيك كهوتوته دمستي "تيكوشين" موه، نههمش لهريگهئى نهوانهئى لهناو نيمهءا بوون نهنجاميان داوه، نهگهر وا نهبايه نهيناندهتواني ومها بكهن. نيمه دمستان بهسازداني چهندين كۆبوونهوه كرد، هم لهگهل همفالان، هميش لهگهل گهل، تا نهوانهمان تهنكاو كرد، جاريكي ديكه همموو شتيكي تمفگهرمان لهدمست نهوان دمرخستهوه، نهوانه ههلاتن، بهمشيوميه بي نهنجام بوون. بيگومان سهرتا روونمان كردهوه ئهم مهسلههيه چيه و چ نيه، جفينمان لهگهل همفالان و گهل ساز كرد. كاتيكي كه همفالان و گهل له رموشهكه تيگههشتن و بينيان بهرپومبهراتيش هاتوته ئيره و لههمش هيژ و وزميان ومركرت، ئيدي دزي نهوان دمركهوتن و نهوان نهيناندهتواني جموجول بكهن و بچه ناو همفالان و گهلهوه، رموشيان زور تهنك بوو، ناچارمان ههلاتن. نهو كاته چووينه سهرپان و ههنديك لهوانهمان سزا دا و همموو نيكمانيهتي تمفگهر؛ له چك و هر چيهك همبوو جاريكي تر لهدمستيان دهرهينرايهوه. ئيدي جاريكي تر تمفگهر كار و خهباتي خوي لهوي دمستپيكردهوه. بيگومان كاتيكي نيمه رموشهكهمان له عهنتاب بيني مهزندهمان كرد كه ههمان شت له "دېرسيم" يش رووبدات. كه هيشتا رووينهءادبوو يهكسر همفالانمان نارد نهوي و گوتمان: "برۆن لهويش تهديري خوتان ومربگرن، تا دمكرت زوو بچن. چونكه بهگويژهئى نهو زانياريانهئى وممانگرتووه نهوا له دېرسيميش ههمان شت رووددات. نيمه هم مهزندهمان كردبوو، هميش زانياريان ومركرتبوو. هيشتا شتيك ديارنهبوو، بهلام به همفالانمان گووت: "زوو بچن و درمنك نهكهون" بهرلهوهئى نهوان شتيك بكهن نيوه بچه نهوي، كه گهيشته نهوي نهوان ناتوانن كاريك بكهن". ريك نهو كاتهئى همفالان گهيشته نهوي خواستبوويان لهويش خويان رابگهيهنن و دمست بهسهر تمفگهردا بگرن، نهزمووني عهنتاب (ديلاك) يش همبوو، همفالان يهكسر پيشيان ليگرتن و لهپيلانهكهياندا سهرنهكهوتن، لهويش چووينه سهر نهوان، نهو ريخستهنمان

پهرشوبلاو كردهوه، چونكه نيمه هندیكمان سزا دا، هندیكیشیان كه بېوونه نامراز بهدمست نهوانهوه، كه له رموشهكه تیگمیشتن دستبهرداری نهوان بوون و گهړانهوه نیو تهفګر، چونكه بینیان نه مه ریځسته میه کی شورشګړی نییه، نامانجی خویشی نهومیه كه هم تهفګره بخاته دمست خوږهوه و تهسفیهی بکات. له مه تیگمیشتن و دستبهرداری بوون، چوونی نیمه بؤ سهر نهوان نهو ریځسته نهی پهرشوبلاوه پیکرد و بهمشنومه "تیګوشین" بیکاریګر تهسفیه بوو.

بیګومان نیدی هندیك لهوانه ی به نهینی لهګه لهوانه دا كهوتبونه نیو پهیونندییهوه سیخوړ بوون، نه مه ناشکرا بوو، بهتایبته هندیك لهوانه ی له رمهكوژییهكه ی همفال "حمفی قمرار" بمشدار بوون، نهوانه هه مان نهو كهسانه بوون كه پروپاګه ندهی نهومیان دكرد و دمیانګووت: "نیمه حمفیجین" به مه دمیانخواست تهفګر بخه نه دمستی خوږانهوه، كاتيك كه لهیستوكی نهوان ناشکرا بوو، هه لاتن، لهګه له "تیګوشین" دا بهیه كهوه رایانګه یاند كه تهفګر تهسفیه دكه ن. بیګومان تهفګر نهو دمرهته ی بهوان نه دا، هیژنكی نهوتوشیان نه بوو كه بتوانن نه مه نه نجام بدن، بهمجوره نهو مهترسییه شمان ودها بیکاریګر كردهوه...

هه نګاوېكی هاوشنوهی هه نګاومه کی "حیلوان" له "سیفهرهك" یش هاوېشتر. نهو هه نګاوه چو ن هاوېشتر؟ نهو دمرنه نجامانه ی لهګه له خویدا هینای چیبوون؟

له سیفهرهك دا چته ی فیودال "محمهد جهلال بوجاق" بالادست بوو، چته كانی "بوجاق" ته نیا له سیفهرهك دا دمسه لاتدار نه بوون، بهلكو له دهوروبه ری سیفهرهكیش بالادست بوون، هم له بازېر هم له قزاقانی نريك سیفهرهك و همیش له گوندمکان بهته واوی دمسه لاتداریتي نهوان بهرپوه دمچوو. بهی نهوان نه گه له دمیتوانی هه نګاوېك بهاوېژیت و نه دموهلتیش، بهته واوی بهدمست نهوانهوه بوو، بهسه دان چهكداری خو ی هه بوو، هه موویشی پیاوګوژ بوون. زور كهسیان كوشتبوو. واتا له سیفهرهك و

دەورووبەری سیفەرەك گەل زۆر لەوان دەتەرسا، گەلیان بەتەواوی تەسلیم کردبوو. دەوڵەتیش ھەموو شتێکی تەسلیم بەوان کردبوو، بۆیە زوڵمێکی مەزنیان پەیرەم دەکرد، بێ یاساییەکی زۆریان بەرپۆ دەبرد، خەلکیان دەگرت و دەیانکۆشت و دادگاییان دەکرد و سزایان دەدان. دەستیان بەسەر موڵک و مائی خەلک دادەگرت. کەسیکیش نەیدەتوانی لەدژی ئەوان رابووستێت، تەنانت ئەوانەش کە بەخۆیان دەگوت: "ئێمە شۆڕشگێڕین" وەکو (DDKD، رزگاری، ئالای رزگاری. کاوەجی) ھەموویان لەوێ بوون، ھێچیان لەدژی ئەو چەتە فیودالە نە ناخافتنیکیان دەکرد نە کاریکیان دەکرد. کاتێک ئێمە لە حیلوان تەفگەرمان پێشخست، ھەم کاریگەری خۆی لەسەر ناوچەکانی دەورووبەری حیلوان دروست کرد، ھەمیش "محەمەد جەلال بوچاق" ئەو مەترسییەیی بینی، بۆیە ھەولیدا بۆ ئەوەی زەبر لە حیلوان بدات، ئێمە ئەوەمان دەبینی کە مەترسییەك لە ئارادایە. بۆ ئەوەی ئێمە حیلوان ببەریزین، ھەمیش رێگری لەو زوڵمە کەوا "محەمەد جەلال بوچاق" لەسەر گەل دمیكات بکەین، لەدژی ئەو چەتە فیودالە دەستمان بە ئامادەکارییەك کرد. ئەگەر ئێمە ئامادەکاریمان نەکردبایە و نەچووینایە سەری مسۆگەر ئەو دەھاتە سەر ئێمە، دەھاتە سەر حیلوان... ئێمە ئەزموونی حیلوانیشمان ھەبوو، چۆن "سلیمانان" ھێرشیان کردبوو سەر تەفگەر و زەبریان لە تەفگەردا بوو، زۆر ئێش و زەحمەتیمان بینی تاكو توانیمان لەدژیان رابووستین، نەماندەخواست ھەلەپەکی بەمجۆرە لە سیفەرەكیش دووبارە بکەینەو. بۆیە لەژێر سەرۆکایەتی ھەفال "محەمەد قەرسوونگور" دا بۆ سیفەرەك ئامادەکاریمان کرد، بێگومان کاتێک کە ئامادەکارییەکانمان دەکرد ئەو ئامادەکارییانە زۆر بەزەحمەتی و دژواری ئەنجام دەدرا.

بۆ ئەموانە؛ لەوێ دۆستیکی زۆر باش ھەبوو، من و ھەفال "محەمەد قەرسوونگور" چووینە مائی ئەو دۆستە، ھەندێک ھەفالی دیکەشمان لەگەڵ داوو. ئەو دۆستە دەیگوت: "ھیچ ھێزێک ناتوانێت لەدژی محەمەد جەلال بوچاق رابووستێت، ئەگەر ئێوە دەخوازن با بچینە دیاربەگەر ھێرش بکەینە سەر فەیلەقی سوپای تورکیا، من بۆ ئەمە ئامادەم و ھەم، بەلام بۆسەر محەمەد جەلال بوچاق من ئامادە نیم و من لەگەڵدا نیم." ھەروەھا دەیگوت: "لەسەرەو خودا و لەخوارەوش بوچاق، مەروڤ ھەرگیز

ناتوانیت له دږی بوجاق رابوستیت "تهنانت دمیگوت:" باومریم زور به نیوه ههیه، من تکا دهکم، من مال و مندالی خوم هه مووی ته سلیمی نیوه دهکم، من دمهانم له نیووه زمرر ناگاته خانه وادهی من. من لیږه دمردمهکوم و دمرپوم." تا نهو رادهیه دمترسا، نهو کهسه کهسی ههره باش و ولاتباریز بوو، تهنانت نهویش نهو هیږی نه دمهینی که مروڤ له دږی بوجاق رابوستیت و دمیگوت:" نهگر ههر کهسیک له دږی بوجاق رابوستیت نیدی کوتایی بهو کهسه خوی دیت"

بویه زور به زدهمتهی نهو نامادهکاریه مان پیښخت، پیویستبوو سهرمتا زمبر له خودی بوجاق کهوتبا، بۆ نهو دی بتوانین نهنجام بهدمست بخهین. چونکه له نهو زموونی "سلیمانان" نهو دمان بینیبوو. نهگر تۆ زمبرت له سهرۆکهکه وهشان و نهنجامیشت بهدمستخت، نهو تۆ دمتوانیت سهرکهوتوو بیت. بویه زیاتر له سهر بوجاق راوستاین. له ناکامدا چالاکیه که نهنجام درا، بوجاق و ههنديک کهسی خوی چوو بوونه گونديک. ههفالان زانیاریان و مرگرتبوو، چوو بوونه سهر نهو مالهی نهوان لی بوون. ههفالان باومریان به خویان ههبوو که دمتوان نهنجام بهدمست بخهین، نهو نارچوکهی که باسم لییه وهکرد، که کهسیکی خه لکی و یرانشار دابووی به نیمه، ههفالان ههنديک بهو نارنچوکه باومر ببوون. کهوا نارنچوکهکه دهاویننه ژووروه و پاشانیس هیږش دهکمن. بهمشیومیه دمتوان نهنجام بهدمست بخهین.

له لایه کهوه پشتیان بهم نارنچوکه ځایم کردبوو، له لایه کی دیکه شهوه کاتیک که بوجاق چوو بووه گوندمکه، ههفالان له شوینیکی دیکه بوون. په کسهر که ههوالیان پیگه یشتبوو چوو بوونه گوندمکه. واتا زینه به پلان و نامادهکاریه کی مه زنهوه نه چوو بوون. چونکه زور زدهمست بوو بوجاق وها بهدمست بکه ویت، دمهرفه تیکی بهمشیومیه ره خسابوو، ههفالانیس گووتبوویان:" تا ههوال بۆ ههفالان دمنیرین و نامادهکاریه کی باشر بکریت، لهوانهیه نهو له گوندمکه بروات، تا نه چوو به خومانی پیگه یهمنین". ههله به ته له نامادهکاریه کانی ههفالاندا که موکوپ ههبوو، واتا له چالاکی هیږش کردنه که بۆ سهر بوجاق دا که موکوپ ههبوو. ههفالان دهچن و هیږش دهکمن، نیدی شهر دمست پیښمکات. ههفالان نارنچوکهکه دهاوین، به لام ناته قیتهوه، چونکه نارچوکهکه خراب بووه، کون بووه. کاتیک که نارنچوکهکه نه ته قییه وه، پشتیشیان بهم نارنچوکه بهستبوو

PKK میژوویک له ناگر

و پیلاننه که بیان له سهر ئهو نارنجوکه دارشتبوو. بویه پیلانی ههڤالان سهرناگریت. ئیدی ههڤال "سالح کهندان" یش دهچیته ئهو ژوورە ی که "بوجاق" ی لییه، لهو باودرە دایه که نارنجوکه که دتهقیتهوه، کاتیک که ناتەقیتهوه ههڤال "سالح کهندان" دهبیته ئامانج، یهکسهر لهوئ شەهید دهبیته. ههندیک له پیاوانی "بوجاق" یش دهکوژرین، "بوجاق" خویشی بریندار دهبیته و خوێ دهخاته ژیر تهرمهکانهوه، ههڤالان دهئین: "وادیاره تهواو بووه". لهبەر ئهوهی ههڤال "سالح کهندان" یش شەهید بووه و دوو ههڤالی دیکهش بریندار بیوون، ههڤالان دهئین: "وادیاره محهمەد جهلال بوجاق کوژراوه، هیچ دهنگی چهکیش نایهت" تاریکیش بووه. ئیدی ههڤالان بو دواوه دهگهڕینهوه.

شەهید جومعه تاق

شەهید سالح کهندان

بیگومان شەهیدبوونی ههڤال "سالح کهندان" شەهیدبوونیکی زۆر گرانه. ئەمەش لەسەر ههڤالان کاریگەری دهبیته، لهپیلانی ههڤالاندا ئهوهیه که دواي چالاکییه که بچنه سیفهرەك و بکهونه ناو باژیر و لهناو گهله باڵوی بکهنهوه که "بوجاق" بهسزا

گهیهنندراوه، ئه گهر به گۆڤهری پیلانه که ههنگاویان هاوێشتبایه، مهزندهیان دمکرد که گهل هه مووی رابایه سه ربێ، ئیمه نه نجاممان وهرده گرت. له وانهیه وهکو نهووی "سلیمانان" یش درێژهی نه کێشا بایه، چونکه کوشتنی "محهمهد جهلال بو جاق" کاریگه ریهکی پر مه زترى دمکرد، ههژاندنیکى دروست دهکرد، گه لیش رادامبوو، له وانه بوو نه یان توانیبایه زیده بهرگری بکهن.

هه لبه ته پێش هه فالاڻ هه وائ دمگاته سیفه رهك و ده لێن: "محهمهد جهلال بو جاق كوژراوه" خه لك كه ئهم هه واله دمبیستن گشتیان هه لپهركی دمکهن. هه ندیک قوربانى سه ر دمبړن و هه ندیکى دیکه شایى دمکهن. واتا له شار و له گونده گان دمبیتته شایلوغان، به لام دواى کاتزمیژك هه وائیکى دیکه دمگاته شار و ده لێن: "محهمهد جهلال بو جاق بریندار بووه و نه كوژراوه". کاتیک ئهو هه واله ده گاته خه لك بیگومان نه مجاریان خه لك دمه رسیته كه "نه مردوو!! داخو جییمان به سه ر دیت؟ وا دیلان و هه لپهركیشمان كرد" بۆیه هه ندیکیان واز له هه لپهركی دین و هه ندیکیشیان ده چنه مائی "بو جاق" بۆ نهووی ریگری له كۆمه لكوژییه کی شیمان هه كراو بگرن. بۆ نهووی پیاوانی "بو جاق" نه چنه سه ربان، نه مجاریان ره وشیکى به مجۆره له ناكاو دیتمه ئاراوه. بۆیه به گۆڤهری پیلانی ئیمه چالاکییه که نه نجامگیر نه بوو، له بهر نه وه نیشی ئیمه له سیفه رهك كه وته نیو زه حمه تییه وه. شه ری سیفه رهك زۆر درێژهی کێشا، هه م درێژهی کێشا و هه میش به گۆڤهری پیلانه که ی دارپێژرابوو به رپۆمه نه چوو. ئیمه ده مانخواست له وئ پر و پاگه نده ی چه کداری پێشبخه یین و به مه ش نه نجامگیر ببین، له سه ر ئهو بنه مایه ش گه ریا پێشبخه یین، گه ریا ش له هه ربمى "بۆتان" جیگیر بکه یین. ئامانجى ئیمه نه وه بوو. واتا کاتیک له دزى چه ته ی "محهمهد جهلال بو جاق" له سیفه رهك ئهو شه ره مان پێشخست، بۆ نه وه بوو؛ یه که م: حیلوان بباریزین. دووه میشیان: که ئیمه حیلوان یکی نوێ دروست بکه یین. سییه میشیان: که تاکتیکى پر و پاگه نده ی چه کداری بگه یه نینه گه ریا و گه ریا ش له "بۆتان" جیگیر بکه یین، ئامانج ئه مانه بوو، له حیلوان دا "سلیمانان" گروپیکی چه ته ی فیودال بوو، ئیمه زه بریکمان لئی وه شانده بوو، کاریگه رى خویشی هه م له سه ر گهل هه میش له سه ر ده و لته ت و فیوداله کان دروست کردبوو، به لام فیودالی مه زن له بنچینه دا "محهمهد جهلال بو جاق" بوو. ئه گه ر له کورده ستاندا زه بر له و چه ته یه

ومشېندرا نهوا ئیدی هیودالیمهت نهیدمتوانی بهرگهی مانهوهی بگرتبایه، هیودالنهکان زمبرنیکي مهزنیان بهردمکهوت. واتا له دیموگراتیزمبونو، کوردستاندا دمبووه ههنگاوونکی مهزن، گهلېش زیاتر دمکهوته جموجولوه، زیاتر باومړی بهخوی دمکرد، نه مه له کوردستاندا گۆراننیکي گهورشی دروست دمکرد بۆ تمفکمر، بهلام ئیدی لمبهر نهوهی نهو چالاکییه لهسهرمتادا تهواو نهانجامگیر نهبوو، وهکوتریش نهو تاکتیک و پیلانهای پهپوهست بهم چالاکییهوه دابوومانه پېش خۆمان پېشنهکهوت. لهخمتی ئیمهده له پېشنهنگایهتی شهردا ههننیک لادان دروستبوو. ههننیک کیماسی دمرکهوت و نهو کیماسییهش ههننیک ههلهی دروست کرد، ههئبهته بویه شهری نهوی زور دریزهی کیشا، زور زهرمر و قوربانیشمان دا. هم ماددی و ههمیش معنهوهی قوربانیمان دا، لهوی نهو شهرهی پېشکهوت ببوو شهرنیکي کلاسیک. وهک چۆن له کوردستاندا لهنیوان عهشیرمهکاندا شهری بهرمیی (سهنگر لهیهکترگرتن) بهرپا دمبوون، شهرنیکي بهمجوره له سیفهرهک پېشکهوت، نه مه خهتی ئیمه نهبوو که بهمشیمیه شهری سهنگر پېشبخمین و زور کهس بخمین نهو سهنگهری شهرهوه و دوو رۆژان شهری بهرامبهرمهکان بکهین. نه مه چهک و خهتی ئیمه نهبوو بۆ شهر. نه مه چهک و خهتی کلاسیکی شهرکردن بوو لهناو کورداندا، نهگهر تۆ شهری سهنگهرت بهرپوه برد مسۆگهر تۆ ناتوانیت نهانجامگیر ببیت. چونکه چهتهی "بوچاق" ههموویان بیاوکوژ بوون، شهری سهنگهریان کردبوو، شهری عهشیرمهکانی دیکهیان کردبوو. لهم رووهوه نهزمووننیکي زور مهزنیان ههبوو، چهک و نیمکانیاتی خۆیان زور و زهبنه بوو، ههئبهته دهولتهتیش لهپشت نهوانهوه بوو، بهلام ئیمه نه نیمکانیاتمان ههبوو، نه چهکی باشمان ههبوو، نه نهزمووننیکي شهری سهنگهریشمان ههبوو، بویه بهگویرهی نامانچ و پیلانی ئیمه لهوی شهر پېشنهکهوت و دریزهی کیشا و قوربانیمان دا، له تاکتیکي ئیمهده دوورکهوتنهوه و ههله دمرکهوت. بیگومان پاشان تمفکمر موداخهلهی نه مهی کرد، ریی له مه گرت، بهلام تا ئیمه ریمان له مه گرت زور قوربانی و زیادمان لیکهوت. بهگویرهی پیلانی ئیمه دهبایه نهومنده زیادمان لینهکهوتبایه، نهومنده شهر دریزهی نهکیشابایه. ئیدی گهپشته رادمیهک ههموو توانستی تمفکهرمان خسته خزمهتی شهری سیفهرهکهوه، کهچی چهک و تاکتیکي ئیمه لهدمروهی نه مه بوو. لمبهر نهوهی له

تاکتیکدا دوورکەوتن و ھەلەمەک روویدا، شەر ئوموندە فراوان بوو و بەرۇژان بەردەوام بوو و بوو شەپى سەنگەر بەسەنگەر، بۆ ئەمەش نە مرۆف بەشى دەکات، نە فیشەک بەشى دەکات. بۆیە بۆ ئیمە زۆر زیانەندبوو، بۆ ئەوەی رێگیریش لەمە بکەین، بە ھەموو ئیمکانیاتى خۆمانەووە گەوتینە جموجۆل. واتا ھەموو ئیمکانیاتى تەفگەر گەوتە نێو ئەم شەرمووە، تاكو توانیمان رێی لەپیش بگرین. ھەلەمەتە دواى ئەمەش كودەتای سەربازى (۱۲)ى ئەیلولى (۱۹۸۰) رەوشىكى نوێى ھىنايە ئاراو.

ئیدی ئیمە نەماندەتوانى وەك پێشتر لە سیفەرەك بەردەوامى بە شەر بەدەین، ھەلەمەتە ئەو تاکتیکەى كە پەپرەویش دەگرا تاکتیکى ئیمە نەبوو. ئیمە دەمانخواست رێی لەپیش بگرین، كە كودەتای (۱۲)ى ئەیلولى (۱۹۸۰)ش روویدا رەوشەكەى گرانتر كرد، پێویستبوو بەتەواوى لەوێ گۆرانكاریمان بکردبايە. ئەو گۆرانکاریانەمان كرد و بەمشێویمە رێگیریمان لە زیانلیكەوتنى زیاتر گرت.

بێگومان چەتەى "بوجاق"یش زۆر زەبیریان بەركەوت، واتا ئەو دەسلەتەى ئەوان ھەرچەندە بەتەواوى لەناو نەبردرا، بەلام ئیدی نەیاندەتوانى وەكو رابردوو زۆلە لەمخەك بکەن، گەل ھەناسەییەكى ھەلکیشا، بۆیە لەنێو گەلدا باوەرێ بۆ تەفگەر تۆکمەتر بوو، زۆر گوندنشین لەگەڵ تەفگەر شوێنگیر بوون، ئیدی ئەو ترسەى "بوجاق" شکیندرا، گەل لەدژی ئەو راوەستان، ئەوانە نەیاندەتوانى وەكو پێشان بە كەیفى خۆیان چ بخوازن بیکەن. دیسان لەبەر ئەوەى شەپى سیفەرەك دواى شەپى حیلوان پێشکەوت، کاریگەرى باشى لەسەر گەلى ناوچەى دیکەش كرد، واتا ھەرچەندە شەپى سیفەرەك بەگوێرەى تاکتیکى ئیمە بەرپووە نەچووبێت، زیان و قوربانى ئیمەش ھەبوو، بەلام دەنگدانەومیەكى مەزنى لە باکوورى كوردستان ھەبوو، لەسەر گەل کاریگەرییەكى بەھێزى دروست كرد، ھوشیاربوونەومیەكى مەزن، تەفلیبوونیكى مەزنى ھىنايە ئاراو. واتا تا دەهات تەفگەرى لەرووى جەماوەریبوونەووە پێشەدەكەوت، کاریگەرییەكى بەمجۆرەى دروست كرد...

له چوارچێوهی ههر دوو ئەزموونی حیلوان و سیفەرەمکدا کە
دمسەلاتی گەل ئاوا دمیّت، لەلایەکی دیکەشەوه تەفلیبوونیکی مەزن
بۆ تەفکەر دیتەئاراوه، ئەمە چ کێشە و گرفتێک بۆ تەفکەر دروست
دەکات؟ لەم روودۆه چەمک و تیروانیی تەفکەر لەو کاتەدا چیبوو؟

هەلبەتە لەلایەکەوه تەفکەر لەناو گەلدا بەهێز دمیوو و پێشەمکەوت، باومپی گەل
بەتەفکەر تۆکمەتر دمیوو، گەل لەناو تەفکەردا شوێنگێر دمیوو، لەهەموو روویکەوه
تەفکەر مەزن دمیوو... لەلایەکی تریشەوه ئەو تاکتیکی لە سیفەرەمک خستبوومانه
پیش خۆمان جێبەجێنەکرا. پێشەنگیتی (کادیرانی پێشەنگ) نەیتوانی ئەو تاکتیکی
جێبەجێ بکات، لە تاکتیکدا لادانیک روویدا. ئەو لادانەش کێشەکی گرانتر کرد،
هەروەها هێرش دەوڵەت، فیودالەکان، گروپە کوردییەکان، هەندیک لە گروپەکانی
چەپی تورک لەسەر تەفکەر هەبوو، بۆیە تەفکەر هەندیک زۆری و سەختی دەچێشت،
واتا لەدژی هەموو ئەو هێرشانە چۆن خۆی بپارێزێت؟ ئەو کێشە و گرفتەکانی
دەمکەوتن چۆن چارەسەریان بکات؟ لە سیفەرەمک لە تاکتیکدا دوورکەوتنەویەکی هەبوو
و لەگەڵ خۆیدا خراپی دروست دەکرد، چۆن تاکتیک بچەسپێت و رێگری لەزەرم و
زیان بکێت؟ لەبەر ئەوەی گەل تەفلی تەفکەر دمیّت و تەفکەر مەزن دمیّت، ئەمەش
لەگەڵ خۆیدا هەندیک کێشە و گرفتێ دروست کردیوو. ئیدی پێویستبوو تەفکەر هەموو
ئەو کێشە و گرفتەکان چارەسەر بکات. لێرەدا لە کادیران و پێشەنگدا کێشەیهک لەئاراوا
بوو.

ئەو کێشەیه چیبوو؟

هێز و توانای کادیر بەشی ئەوەی نەدەکرد کە پێشەنگایەتی بکات و تەفکەر بەهێز
بکات و بەرمو پێشەوهی ببات و ئەو کێشە و گرفتەکانی دەمکەوتووون چارەسەریان بکات.
گەل پێشەنگی دەخواست، کادیری پێشەنگی دەخواست. بەلام پێشەنگیش نەیتوانی

بېټه هيزی چارسهري، وانا له ههموو روويكهوه نهو پېشكهوتنانه ی له نارادا بوون پېشهنګايه تي كهوتبووه دواوهی نهو پېشكهوتنانه وه. نه مه مه ترسی خسته سر تمفګرموه له ګهڼ خویدا بنه ستبوونیکي دروستکرد، تمنانت كه ميک مابوو تمفګمر زمبريکي مهنی بهريکه ویت. ئیدی تا دهات هيرش دزی تمفګمريش زیاتر دصوو. تمفګمر له ريګه ی تهدير و مرګرتنه وه نه میتوانی بېټه به رسف. نه مه ش بو تمفګمر بنه ستبوونی دروستکرد، هه میس ريی له بهردم زممر و زیان کړدوه. له مه شدا تمفګمر زور كهوته زوری و زحمه تیه وه.

بيګومان سرړك هه موو نه مانه ی بينی، چوڼ ريګری له م رموه بکات؟ نه ګمر ريګری له مه نه کات نهوا مه ترسیداره، نهو کاته بينی كه توانستی ريګریکردن له م رموه مه ترسیداره و نهو گرفتانه له ولادتا نییه، مه ګمر له دمرووی ولادتا بتوانریت هه نديك كه نال بکریته وه، له دمرووه هه نديك ناماده کاری بکریت و. نهو ناماده کاریانه بخته ولات كه مرؤف بتوانیت هه بېټه به رسف، هه میس كي شه مګان چارسه سر بکات. بو نه وهی تمفګمر زمبری بهرنه كه ویت و بتوانیت له سه ريی خوی رابوستیت و له سر بناخه و نامانجی خوی بهرېومېروات. نهو زوری و زحمه تیه یانه ی ئیمه له سيفه رهكدا بينیمان، نهو زممر و زیانه ی لیمان كهوت، نهو هيرشانه ی کرانه سر ئیمه، ئیمه ی ناچار کرد چارسه رييهك بدوزینه وه، چارسه ریش نهو بوو كه مه ګمر ته نیا له دمرووی ولات بیت. به مجوره ريګای دمرووی ولات كهوته پېش تمفګرموه.

سرړك نهو ريګه ی به مجوره کړدوه، بيګومان وهکوتريش کاتيک شهري سيفه رهكمان ريکخست، نامانجی ئیمه چیبوو؟ ئیمه پارتیبوونمان پېشده خست، ده مانخواست دامه زراننی پارتیش له ګهڼ شهري سيفه رهك رابګه یه نین. نامانجیكي به مجورمه مان هه بوو، وانا ده مانخواست به جالاکي له سر "محمه د جهال بوجاق" دامه زراننی پارتی رابګه یه نین. چونكه زور بیرمان کړدبووه؛ ئیمه به ردو پارتیبوون هه نګاو ده اوږږین، ئیمه دمبینه پارتی، به لام پښوېسته پارتیه کی شوړشګرې خوی به جالاکیه ك رابګه یه نیټ، كهوا کاریګه رييه کی به هيز له سر ګهڼ دروست بکات و باومريه کی توكمه بنافرنیټ، نه مه ش زور ګرنگ بوو.

ئەو كاتە ئىمە حىسابى ئەومەمان كورد، چالاككېيەكى چۆن ئەنجام بدمىن؟ بەگوڤرەى ئايدىۋولۇزىا و ھىكر و ئامانجى ئىمە راست بىت. لەدزى دەولەت چالاككېيەك ئەنجام بدمىن باشترە يان لەدزى خائىنى كورد و چەتە و فيودالى كورد؟ بىگومان ئىمە ئەومەمان گفتوگۇ كورد، لەنەنجامى ئەم گفتوگۇيانە راگەياندىنى پارتى بە چالاككېيەك لەدزى "مەمەد جەلال بوچاق" زۆر راستر و باشترمان بىنى. چونكە رىكخستنى ئىمە تا ئەو كاتە لەو ئاستەدا نەبوو و بەھىز نەبوو كەوا بتوانىن لەدزى دەولەت بتوانىن چالاككېيەكى وەھا ئەنجام بدمىن، كە شاپستەى راگەياندىنى پارتى بىت. ئەگەر ئىمە چالاككېيەكى بەمجۆرەمان ئەنجام بدابابە، ئەوا ئەو ھىرشەى بەتابە سەرمان، نەماندەتوانى بەرسقى بدمىنەو. ئەو كاتە ئىمە زەبرمان بەردەكەوت. بەلام ئەگەر لەدزى "مەمەد جەلال بوچاق" چالاككېيەك ئەنجام بدمىن، ئەوا ئەو ھىرشانەى پاشان بكىرتە سەرمان دەتوانىن وەلامى بدمىنەو. چونكە ئاستى رىكخستنى ئىمە دەيتوانى وەلامى ھىرشى بەمجۆرە بداتەو، ئەمە لەلەيك.

لەلەيكەى تىرشەو، ئەگەر تۆ دەخوازىت لە كوردستان چالاكى ئەنجام بدرىت ئەوا پېويستە تۆ سەرەتا لەقاج و ستووندىگانى بدمىت، چونكە لە كوردستان زياتر قاجەكانى (پەلەبۇكانى) لەخودى دەولەت بەھىزترن. نىدى "مەمەد جەلال بوچاق" قاجىكى بەھىزى دەولەتى توركيا بوو. ئەگەر تۆ زەبرت لەم قاجەى دا و ئەنجامگىر بوويت، ئەوا تۆ قاجىكى دەولەتى توركيات لە كوردستان شكاند. ئەمە بۆ تۆ نەفەسىكى مەزن دەنافرىنىت، توانستى مەزن بۆ كار و خەبات دەخولقنىت. ئىمە كە تەفكەرىكى سۆسيالىستى بوون، لەدزى فيوداليزم بووين، لەدزى بەكرىگىراوېتى بووين، ئىمە تەنيا لەدزى ئىمپىرياليزم و داگىركەرى نەبووين، بەلكو لەدزى بەكرىگىراوېتى و خيانەتكارى و فيوداليزمىش بووين. ئەگەر تەفكەرىكى ئازادىخواز و دىموكراتىخواز لە كوردستاندا لەدزى توپز و چىنىكى سىخوپ و بەكرىگىراو و خائىن كە زولمكار و رەنجخۆرى گەلە و خوڤىنى گەل دەمزىت چالاككېيەك ئەنجام بدات، ئەوا چالاككېيەكى راستە. واتا بە گوڤرەى كارمەتەر و ئامانجى تەفكەرە.

بۆيە ئىمە "مەمەد جەلال بوچاق" مان كوردە ئامانج و بىپارمان دا چالاكى لەدزى ئەنجام بدمىن. بەم چالاككېيەش دامەزراندنى پارتى (PKK) رابگەيەنن. چونكە ئىمە

تەفكەریكى ریفۆرمیست نەبووین، بەلكو ئیڤه تەفكەریكى شۆرښگړې و راډیكال بووین، راگەیانندی دامەزراندنی پارتییښ پڼوښتوو بەتەرزیكى شۆرښگړپانه بووایه. بۆیه ئیڤه خواستمان به چالاکیهكى بعمجۆره پارتی راگەیهنن. هه‌ئبه‌ته کاتیك چالاکیه‌كه له‌دزی "بوجاق" ئەنجامدرا له هه‌موو شوپننیک بماننامه (چارنامه‌ی) پارتیبوو و دامەزراندنی پارتیشمان بلاوکردموه... به‌م چالاکیه هه‌موو کەس زانی که پارتی دامەزراوه و پارتی راگەیاندره‌وه...

بەر له‌وه‌ی ئەو چالاکیه له‌دزی بوجاق ئەنجام بدریت هیچ کاتیك هه‌ڤالان و چه‌ته‌کانی بوجاق رووبه‌رووی یه‌کتر ببوونه‌وه؟

بیگومان پښ ئەوه‌ی چالاکیه‌كه ئەنجام بدریت ئیڤه ناماده‌کاریمان دمکرد، له‌کاتی ئەو ناماده‌کارپانه‌دا ئەو کاته هه‌ڤال "جومعه تاق" هه‌بوو باوکی "جومعه تاق" یش پیاوی "بوجاق" بوو. له "سیفهره‌ک" باخچه‌یه‌ک هه‌بوو، ئەو باخچه‌یه شوپننیکى وه‌ها بوو که زۆر فهرمانبەر، رۆشنیر و مامۆستا و خوینده‌ڤانان و خه‌لکی دیکه‌ش دپنه ئەو باخچه‌یه‌وه... هه‌ڤال "جومعه تاق" یش ده‌چیته ئەو باخچه‌یه بۆ ئەوه‌ی له‌گه‌ڵ هه‌ننیک کەس په‌یوه‌ندی پښبختات و په‌روپاگه‌نده بکات. چونکه ناماده‌کاریمان بۆ پښخستنی کار و خه‌بات دمکرد له سیفهره‌ک. ئەو کاته‌ش له سیفهره‌ک زید هه‌ڤالی ئیڤه نه‌بوو. زۆر که‌م هه‌ڤالمان له‌وئ هه‌بوو، دمتوانم بلییم؛ نزیکه‌ی ده تا یازده هه‌ڤال و دۆستی ئیڤه هه‌بوو. ئیدی له‌و پارکه‌دا، که‌سانی نیو پارتەکانی دیکه‌ش هاموشو دمکه‌ن وه‌ک (DDKD) و رڼگی نازدی و رزگاری و...هتد. که "محهمد جه‌لال بوجاق" یش له‌گه‌ڵ پیاوه‌کانی دمکه‌ونه نیو ئەو پارکه‌وه، هه‌موو که‌سێک، ته‌نانه‌ت ئەوانه‌ش که به‌خۆیان دمگووت: "شۆرښگړپڼ، له‌ ڤالان تەفکەرین و له‌فیسار پارتیین..." هه‌موویان له‌پیشوازی‌دا له‌ترسان هه‌ستانه سه‌ری. بیگومان ته‌نیا هه‌ڤال "جومعه تاق" هه‌ئناسیت، ئەمه‌ش سه‌رنج و دیقه‌تی "بوجاق" و پیاوانی راده‌کیشیت، پیاوه‌کانی "بوجاق" ده‌خوازن یه‌کسه‌ر بیگوژن، "بوجاق" نا‌هیلێت. چونکه تا ئەو کاته شتیکی وه‌ها

رووپنه داوه، لمبر نهوه ناهیلایت، نهک کوشتنی نهو ناخوازیت، که چوته هر جیگایهک هموو کهس له پېشی هه ئساوه، په کمه مجاره کهسک به بهرچاوی خه لکه وه له بهری هه ئناستیت. "محمهد جهلال بوجاق" نه مه دهبینیت و دمخوازیت له مه تیښگات و بزانیته نه مه کییه و بوجی هه ئناستیت؟ چونکه هه ندیک شتیشی بیستبوو، بۆ نمونه شهرمکه ی حیلوانی بیستبوو، هر ودها بیستبووی که ته فکمر دمخوازیت له سیفمرمک هه ندیک کار و خه بات بکات و پېشبخات، نه م شتانه دهبینیت و نه گهره مه ترسیدارمکان شیمانه دمکات، بویه دمخوازیت تیښگات، تا نهو کاته ش شتیکی ودها له سیفمرمک رووپنه داوه. بیگومان پیاوانی "بوجاق" جه ند جاریک دهخوازن بیکوژن، "بوجاق" ناهیلایت و دهجیته بهردهم نهو میژری هه فال "جومعه تاق" لیی دانیشتوو و پیی دهلیت: "تۆ کیی و خه لکی کوپی؟ خه لکی سیفمرمک بیت یان نا؟ تۆ چ دمکهیت لیږه؟ تۆ دمزانی من کییم؟ هموو خه لک له پېش من هه ستان تۆ بوجی هه ئنه ستایت و... هتد". هه فال "جومعه تاق" یش دهلیت: "نه گهر نهوان هه ستان بۆ خوځان هه ستان، به لام من هه ئناستم". هر ودها دهلیت: "من تۆش دمناسم تۆ کیی؟ تۆ محمهد جهلال بوجاقیت و منیش خه لکی ئیږم و باوکی منیش پیاوی تویه. من کوری فلانه کهسم. نه گهر هموو کهسک هه ستایه سمر پېیان نهوا بهو واتایه نایمت که پېویسته منیش هه ستمه سمر پی" "بوجاق" دهلیت: "کهواته تۆ من دمناسیت و خه لکی ئیږم شیت، له پیاومکانی خویشی دهبرسیت: "به راستی خه لکی ئیږمیه، کوری فلانه کهسه؟ پیاومکانیشی دهلین: "راسته وایه" دیسان پیاومکانی دهخوازن بیکوژن، "بوجاق" دهلیت: "با بگهړپینه وه و برپین، وکو نیوه لمره وشه که تیگمیشتون به مجوره نییه، نه وهی نیوه لیی تیگمیشتون زور له وش خراپره، پېویسته نیمه باش لمره وشه که تیگمیهن" نیدی دمردهچن و دمرۆن. بیگومان نه وهی له باخچه که بوون که هه موویان رابیوونه سمر پېیان دهلین: "مسوگمر جومعه تاق دهکوژریت" کاتیک دهبین "جومعه تاق" له دزی نهوان قسه ی کرد و له کاتی قسه کردنی خویشیدا رانه بووه سمر پېیان، که چی نهمیانکوشت و رویشتن. نیدی هه موویان له دموری هه فال "جومعه تاق" کۆدنه وه و پیی دهلین: "تۆ بوجی واتکرد؟ له وانه بوو تویان بکوشتبایه، مروف چۆن له پېش محمهد جهلال بوجاق شتی وا دمکات؟!..."

بیگومان همفاله "جومعه تاق" قسه یان بۆ دمکات و تهنانت هه نندیک قسه ی ناشرینیشی لهدم دمرده چیت. پیا یان ده لیت: "نیوه بیشره رفن... نه گهر محهمهد جه لال بوجاق بۆته به لا به سمر خه لکموه نهوا نیوه به م شیوازی خۆتان کردووتانه به به لا... باشه نه مه گه له و نه زانه و شت نازانیت، خۆ نیوه هه نندیکتان به خۆتان ده لیت؛ نیمه شۆرشگێرپن و نیمه تهفگهری شۆرشگێرپن و تهنانت ده شلین نیمه لهدزی فیودالیزمیشین، کهواته بۆچی له پێش محهمهد جه لال بوجاق هه لده ست؟ بۆچی بوجاق هینده به سمر گه لدا مه زن دمکه ن؟ نه گهر له بنه رمه تدا بوجاق ناواهی مه زن بووه نهوا نیوه مه زنتان کردووه... نیوه بیشره رفن و هه یچ په یوه نده یه کی نیوه به سۆسیالیزم و شۆرشگێری و ولاتباریزیه وه نییه..." بیگومان که سیش له بهرام به ر نهو همفاله ناتوانیت قسه یه کیش بکات. هه لوێستی نهو همفاله و نهو ناخا هتانه ی له نیو سیفه رکه دا ده نگیکی مه زنی دا په وه و له هه موو شوێنیک بلاو ببوو وه. ئیدی نه مه زۆر خه لکی ولاتباریزی له نیمه نزیک کردووه. هه نندیکش به نه ینی په یوه نده یان له گه ل به ستین. تا نهو کاته نزیکه ی ده تا بازده همفاله مان هه بوو، که چی دوا ی نه م روودا وه زۆر په یوه نده یان بۆ دروست بوو، زۆر که سی نیو تهفگهری دیکه وازیان له وان هینا و ته فلی تهفگهری نیمه بوون، ئیدی نهو تهفگهرانه ی دیکه تهنانت ناویشیان نه ما، هه موویان له وێ ته سفیه بوون، ئیدی تهفگهری شۆرشگێری له سیفه ره ک که وته ژیر کۆنترۆلی نیمه وه، ته نیا نیمه و "بوجاق" ماینه وه، نهو تهفگهرانه ی دیکه هه موویان نه مان.

به گشتی نهو تیگۆشانه چه کداریه ی له حیلوان و سیفه ره ک به رپۆوه چوو بۆ نهو قه له م بازه ی که دواتر له نهروه له (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) نه نجام درا به چ واتا یه ک ده هات و تا چه ند رۆلی له ده ستپێکردنی نهو قه له م بازه دا هه بوو؟

له بنه رمه تدا په راکتیکی حیلوان و سیفه ره ک ناما ده کاری بوو بۆ قه له م بازه ی (۱۵) ی ئاب. واتا نیمه ده مانخواست په رپا که نه دی چه کداری له وێ نه نجام به دین و پێشبخه ی، له مه شه وه

بیګمیهنینه ناستی ګمریلا و ګمریلاش له "بۆتان" جیګیر بګمین و له "بۆتان" ګمریلائی و شهرې چمکداریش رابګمیهنن. همرچهنده له حیوان و سیفهرک شهرمان پیڅخست، بهلام بهفهرمی شهرې چمکداریمان رانهګمیاننبوو، نامانجیګی بهمجورمان نهبوو. چونکه ئیمه هیشتا نهګمیشتبووینه ریڅخستهبوون (تنظیم) ټکی عمسکهری و ګمریلائی که بتوانین شهرې ګمریلائی رابګمیهنن. لهبنهړمتدا ئیمه دهمانخواست نامادهګاری نهमे له حیوان و سیفهرک پیڅبڅمین و بګمین ناستی تیڅوڅانی ګمریلائی و لههرمی بۆتان ګمریلا جیګیر بګمین و شهرې ګمریلاش لهوی له بۆتان رابګمیهنن. نهګمر شهرې حیوان و سیفهرک نهبايه و نامانجی بهمشیوهیمان نهبايه نهوا نهماندحتوانی قهلهمبازی (۵)ی ناب پیڅبڅمین، چونکه نامانجیګی وهامان ههبوو. لهبنهړمتیشدا نهو نامانجهمان له حیوان و سیفهرک دابوو پښ څومان، بهشیوهیګی روونیش له سیفهرکدا خستبوومانه پښ څومانهوه. بویه سمرۆک ټاپو له سیفهرکپښ نمرکی به ههفال "محمد قهرسوونګور" سپارد کهوا پروپاګمندهی چمکداري ریڅخسته بکات و بهرنامهی نهوڅی نووسی و دی به ههفال "محمد قهرسوونګور" که ریڅخستنیکي پروپاګمندهی چمکداري لهوی دامهزړنیت، بۆ نه مېهسته بهړپوهبهرايهتیهک له س ههفال پیکهات، پیویستبوو لهزړ بهرپرسیاریتی نهو بهړپوهبهرايهتیهدا همنیڅک یهکینهی پروپاګمندهی چمکداري پیک بیت که ئیمه بګمیهنیته قوناخی ګمریلائی. بهلام ومکو گوتم؛ نهو تاکتیکهی که بۆ سیفهرک دامانرښتبوو پیک نههات، بیګومان نهو نامانجهش بهدینههات و درمنګ کهوت. نهګمر ئیمه له (۵)ی نابي (۸۸)دا له "بۆتان" له "نوروه شملینان و چمتاخ" شهرې چمکداریمان راګمیانند، نهوا بیګومان درمنګ راګمیانندرا... له نوروه و شملینان چالاکی نهمنجامدرا، نهوی چمتاخ باش نهمنجام نهدرا. ئیمه نامانجهمان نهوه بوو زور زووتر ګمریلا بڅمین ههرمی بۆتان و لهوی شهرې ګمریلائی رابګمیهنن. بهلام لمبر نهوی ئیمه له سیفهرک نهمنجامی پیویستمان بهدست نههینا و نهو پیڅکهوتنهی دهمانخواست و پیلانمان کړدبوو بهدینههات، چوونی ئیمه بۆ ههرمی بۆتان و همنګاو هاوښتنی ګمریلا و جیګیرکردنی ګمریلا له بۆتانپښ درمنګ کهوت. همربویه قهلهمبازی (۵)ی نابیش درمنګ کهوت.

پیش نهوهی یهکهمین کۆنگره ی پارتیبوون و دامه‌زراندنی (PKK) ریکبخه‌ن، تا نهو کاته؛ نه‌دهبیاتی نهو تمفگهره "رؤژنامه و گوڤار و نامیلکه و نووسراو..." چی هه‌بوو؟

تا کۆنگره ی یهکه‌مین دامه‌زراندنی (PKK)، نیمه زینده به شتی نووسراو کارمان نه‌ده‌کرد. زیاتر به‌زارمکی (به‌دهم) کارمان ده‌کرد. واتا ههر هه‌فاتیك وەكو رۆژنامه‌یه‌ك وابوو، وەكو رادیوییه‌ك یان ته‌له‌فزیونیك بوو. نیمه بهو ته‌رزه کارمان ده‌کرد. نهوه ته‌رزیک نوئ بوو، ته‌رزیک ئاسان نه‌بوو و زۆر کار ده‌خوازیت، خه‌رجکردنی وزمییه‌کی زۆر ده‌خوازیت، مرۆف زۆر ماندووش ده‌کات. به‌مشیمیه ئا‌فراندنی یه‌کی‌تی کادیر و تمفگهریش زۆر زه‌حه‌مه‌ته، دروستکردنی یه‌کی‌تی گه‌ل و تمفگهریش زه‌حه‌مه‌ته، زۆریش زه‌حه‌مه‌ته. به‌لام چه‌نده زه‌حه‌مه‌تیش بی‌ت نه‌وه‌مان ئا‌فراند. تا نهو کاته رۆژنامه یان گوڤاری‌کمان نه‌بوو، رادیو و ته‌له‌فزیون و شتیکی به‌مجۆر‌شمان نه‌بوو، سه‌رم‌پای نه‌مه‌ش کادیری نیمه له‌هه‌موو جیگه‌یه‌ك وەك یه‌ك د‌م‌نا‌خ‌ف‌ین. ته‌نانه‌ت هه‌موو کەس د‌م‌ی‌گ‌و‌وت: "رۆژنامه‌یه‌کیان نییه، هیج شتی‌کیان نییه، که‌چی هه‌مووشیان وەك یه‌ك د‌م‌نا‌خ‌ف‌ن، قه‌سه‌کانیان وەك یه‌که. نه‌مه چۆن د‌م‌نا‌فر‌ین؟ چۆن به‌مجۆره یه‌کی‌تی نیوانیان دروست بووه؟ ئوسلوبیان یه‌که و ئاخفتنی‌شیان وەك یه‌که، ته‌نانه‌ت تمفگهرمه‌کانی د‌ی‌که که رۆژنامه‌یان هه‌بوو نه‌یان‌ده‌توانی نه‌م یه‌کی‌تییه دروست‌بکه‌ن". هه‌رکەس سه‌ری سو‌رم‌ابوو.

هه‌روه‌ها لهو قۆناخه‌دا سه‌رۆك به‌"کاسیت" کاری ده‌کرد. له کاسیت‌دا د‌م‌نا‌خ‌فی و نوسخه (کۆپی)ی نهو کاسیتانه‌مان د‌م‌نارد به‌پ‌ر‌پ‌و‌مه‌یه‌رایه‌تی هه‌موو ناوچه‌یه‌ك، هه‌فالان گو‌ییان لهو کاسیتانه ده‌گرت و به‌گو‌پ‌ره‌ی نه‌مه پ‌ر‌پ‌ا‌گه‌ند‌م‌یان ده‌کرد، ئیدی یه‌کی‌تی تمفگهریش به‌مه ئا‌فر‌ین‌را. هه‌روه‌ها سه‌رۆك ج‌فی‌نی به‌هه‌موو کادیران ده‌کرد. به‌مه یه‌کی‌تی کادیر و تمفگهر ناوا بوو. له‌به‌ر نه‌وه‌ی سه‌رۆك ج‌فی‌نی به‌هه‌موو کادیران ده‌کرد و به کاسیت د‌م‌نا‌خ‌فی و نهو کاسیتانه‌ش ده‌گه‌یه‌شته ده‌ست هه‌فالان، گو‌ییان ل‌ی‌ده‌گرت و خ‌ویان له‌سه‌ر به‌رومرده ده‌کرد، به‌مجۆره یه‌کی‌تی نیوان کادیران دروست بوو. بۆیه

كادييران وەك يەك دمناخفين، ئىدى ئىمە باومېرىيەكى بەهيزمان بە گەل دىمبەخشى، بىنيان كە لەھەر شوئېنك ھەفائىكى ئىمە ھەبىت وەك يەك دمناخفين، لە ناخافتنى ھەفائاندا ناكۆكى نابىرنىت، ئەمە كاريگەرىيەكى بەهيزى لەسەر گەل دروستكرد، بەمە باومېرى گەل بە تەفگەر دروست بوو، كە لە تەفگەرمكانى دىكەيان دەرۋانى؛ ھەر كادييرىكيان قەسەپەكيان دىمكرد، بۆيە زېدە باومېريان پېيان نەدىمكرد.

ئىمە ئەم تەرزەمان بەھوشيارىيەو پېشخست، تەرزىكى نوئ بوو، دىمۆلەتېش فىرى تەرزىكى بەمشىومىيە نەبىبوو، ئەزموونى دىمۆلەت جىاواز بوو، لەبەرامبەر تەفگەرمكانى دىكە و تەرز و شىۋازەكانى دىكە ئەزموونى خۆى ھەبوو. ھەلبەتە لەبەر ئەۋەش بوو نەياندىتۋانى كۆنترۆلى خۆيان لەسەر ئىمە دروست بىكەن، نەياندىتۋانى لەئىمەش تېيىگەن، نەياندىتۋانى تەدبىرىش لەبەرامبەر ئىمە ۋەربىگرن. ئەمە ھۆكارىك بوو بۇ گرتەبەرى ئەم تەرزە لەلاپەن تەفگەرمكەمانەو. ھەروەھا ئىمە نەماندەخواست يەكسەر و زوو بەلگەپەك بىدەينە دىست دىمۆلەتەو، بۆيە ئەو تەرزەمان بەرپۆە برد، لەم تەرزىشدا زۆر سوودمەند بووين و ئەنجامگېرىش بووين.

پاشان ئىدى سەرۆك ناخفى و ھەفائ "مەمەد خەپرى دوورموش" ىش پاكىنووسى كرد و كىردمانە نامىلكە، ناوى يەكەم نامىلكەشمان "مېژووى كۆلۇنىيالىزم" بوو. ئەم نامىلكەپە يەكەمىن نووسراوى ئەم تەفگەرەپە، ھەموو نووسراۋەكانى ئەم تەفگەرە سەرچاۋەكى خۆى لەم نامىلكەپەو ۋەردەگرت. ئەمە بوو بەناخەى ھەموو ئەدەبىياتى ئەم تەفگەرە. ئەم نامىلكەپەمان لە سالى (۱۹۷۱) دا لەھەموو كوردستان و بەسەر ھەموو كادييران بىلاۋكردەو. دواى ئەمە نووسراوى دووھەمىنى تەفگەر "رېڭاى شۆرشى كوردستان" بوو. ئەمە دووھەمىن نووسراوى تەفگەرمكەمان بوو، كە ئىمە پېى دىلېين: "مانىفىستۇ" يان "مانىفىستۇى يەكەم". ئەمە خۇدى سەرۆك نووسى. واتا لەسەر كاسىتېش تۆمارى نەكرد، بەلام "مېژووى كۆلۇنىيالىزم" لەسەر كاسىت تۆمارى كرد و ناخفى و ھەفائ "مەمەد خەپرى دوورموش" پاكىنووسى كرد. ھەرچى "رېڭاى شۆرشى كوردستان - مانىفىستۇ" بوو سەرۆك بەدەستى خۆى نووسى، پاشان دىسان ھەفائان پاكىنووسيان كىردەو، بەمچۆرە بوو پەرتووك و بىلاۋمانكردەو.

بېگومان دمرخستنی پهرتووك يان ناميلكه زؤر زهحمهت بوو، تهنانهت دمرخستنی بهياننامهيهگيش زؤر زهحمهت بوو، وكمو نه مېرؤ تهكنيك پېشنكهوتبوو. ناميرېك همنوو پېيان دمگووت تهكسیر(رؤنيؤ) بهدست دمسوورېندرا و نوسخه زېده دمكرد. نيمه بهو ناميره بهياننامه و پهرتووك و ناميلكه مان چاپ دمكرد، نهو ناميرمشمان له خوېندنكايهكي توركي دزى، بهشهو چووينه خوېندنكايهكهوه و دهرمانخت و لهشوينيكي شاراوهدا شارمانهوه. ئيدى ههموو بهياننامه و پهرتووك و ناميلكهيهكمان بهو ناميره دمرخست.

بېگومان پرؤگرامى پارتى پېش كؤنگره يهكه مين سرؤك نووسى. نهو پرؤگرامه مان پېش كؤنگره بلاوكردموه و گفتوگؤى لهسر كرا و باشان كؤنگره سازدرا. دواى كؤنگره بهياننامهى دامهزراندن "چارنامهى دامهزراندنى PKK" سرؤك نووسيوي و لهگهڼ راگهياندى پارتيدا نهو چارنامهيه بلاوكرايهوه.

سهارمت بهو شهر و خهبات و پراكتيكه ي له ئورفه و حيلوان و ناوچهكانى سر به حيلوان و دموروبهري بهرپوه مان برديوو ههفال "محمهد خهبرى دوورموش" ناميلكهيهكي بچووكى نووسى، بهناوى "با راسته پي دابنيين"، بهر لهوى پارتى دلبه زريت نهوانه ههموى نهدمبياتى نيمه بوون. نهدمبياتى نيمه كه م بوو، زېده دموله مند نهبوو.

بهره و پهكه مين كۆنگره...

كهى بهتخواوى بىر لهوه كرايهوه كه كۆنگرهپهكى تهفكهركه ساز
بلىرت و بىتتتپارتىيهك؟

بىگومان له دواى شههيدبوونى ههفال "حهقى قهرار" سهروك پهكسهر هاته عهنتاب،
نهو كاته پايىز بوو، وا مهزنده دمكه م مانگى ده بوو. نيمه لهگهركى "خوش گوردوو"
خانووئىكمان بهنهينى بهكرئ گرتبوو، لهو ماله دا رهشوووسى پرؤگرامى نووسى. تا
ههموى نووسى و تهواويكرد لهو ماله دهرنهچوو، پاشان نهو رهشوووسه دايه من،
گووتى: "ئه مه بگهيه نه ههموو ناوچهكان، با كاديران بىخويننهوه و گفتوگوى لهسهر
بكه، تىروانين و رهخه و پيشنيازى خويان بنووسن و كوى بكه نهوه و بؤمنى بئين،
منيش له بهر چاويان دىگرم و فؤرميله كوتايى ددهمى". بؤيه نيمه لهههموو
ناوچهكاندا لهناو ههفالاندا بلاومان كردوه، بىگومان لهههموو ناوچهكان ههفالان
خوينديانهوه و گفتوگويان لهسهر كرد. ههنديك لهههفالان دهيانبينى بهرهو
پارتىبوونىك دهچين و ههنگاوى بؤ دهنريت و نامادىكارى بؤ دىكرئت. چونكه نهو
پرؤگرامه لى بهر دهستان دابوو پرؤگرامىك نهبوو بؤ ريكخراويكى لاوان يان شتىكى
تر بيت. له بهر نهوهى نيمه تهفكهريكى لاوانيشمان پيشخستبوو. سهروك پرؤگرامىكى
بؤ لاوانيش نووسىبوو. واتا ههفالان دهيانزانى كه نه م پرؤگرامه جودايه، پرؤگرامىكى
پارتىيه، لهوانهيه ههموو ههفالان بهتخواوى لى تيندهمكهيشتن، بهلام ههنديك
لهههفالان له مه تيندهمكهيشتن كه نامادىكارىيهك هميه و ههنگاويك هاويشتراوه. بىگومان
ناوى پارتى له پرؤگرامهكه دا نهبوو، پرؤگرامهكه رهشوووس بوو، بهلام كه مروف
دهيخويندهوه دهيبينى كه نه مه پرؤگرامى پارتىيهكه و ناوهرؤكهكهى بؤ پرؤگرامى
پارتىيهكه. بؤيه لى تيندهمكهيشتن.

بېگومان بېنووسېنى نېم رېشنووسه نېم هېنگاوه مان هاوېشتېوو. هېلېته شېهېدېوونى هېفال "حېقى قېرار" بووه هوى نېوهى كه تېفكېر هېنگاويك بېاويژنېت. لېراستېدا بۇخوى تېفكېرېكى سېاسيېه و گروپېكى سېاسى دروستېوو، نېگېر دوى نېمه هېنگاو بېاويژنېت نېوا هېنگاوى پارتېيېون دېهاوېژنېت. سېرۇك بۇ بېرېمورى نېم هېفال، نېم هېنگاوهى بېتېفكېر هاوېشت. نېگېر (PKK) دامېزرا لېسېر شېهېدېوونى هېفال "حېقى قېرار" دامېزرا. نېم شېهېدېوونې كرده بېاخې پارتېيېون، بۇ نېوهى هېفال "حېقى قېرار" بې نېمى بېنېنېتېوه. نېوه بۇ نېم مېهېستې بوو. نېمه نرېكېوونى سېرۇك بوو بۇ شېهېدېوون. بېگومان نېمه بووه پېرېنېسېب و تايېتمېنېدېيېكى نېم تېفكېره. پېوېستې هېر شېهېدېوونېك بېكېنې هوى پېشخستې تېفكېر و هېنگاويك بېتېفكېر بېاويژن. نېدى بېاخې نېم چېمكې بېشېهېدېوونى هېفال "حېقى قېرار" هاوېشترا. لېسېر بېنېماى نېم چېمكېش (PKK) دامېزرا. سېرۇك بېمېشېومېه پېوېستېوون بېمېرېمورى شېهېدېوونى هېفال "حېقى قېرار"ى پېكېنېا. نېم بېرېمورىيېه بېرېمورى هېفالېتېيېه، رېزگرتنې، چونكې هېفال "حېقى قېرار" هېر لېسېرمتاوه بېدوونى لېگېل سېرۇك شوېنگېر بېوو، هېفالېتېيېهكى بېهېز و توكېه و پېوېستېيېهكى توكېهى هېوو، پېوېستېوو بۇ رېز و بېرېمورى نېم هېفالې سېرۇك نېمې پېكېنېا بېه، نېوېش بېم هېنگاوه پېكېت، نېدى نېمه تايېتمېنېدى و نرېكېوونېوهى سېرۇك ئاېوېه بۇ شېهېدېوون. نېم تايېتمېنېدى و نرېكېوونېوهى پاشان بووه تايېتمېنېدى و نرېكېوونېوهى (PKK) پېش، هېر شېهېدېوونېك له (PKK) دا بۇتېه هوىك بۇ هېنگاو هاوېشتن و لېهېر رووېكېوه تېفكېر بېهېز و توكېه بېيېت. نېگېر نېم تېفكېره چېنېدې زېبېرىشى خوارېبېت هېچ پېرشوبلاو نېبووه، نېمه هوىكېه. چونكې هېر شېهېدېوونېك و زېبېرېك هۇكار بووه بۇ نېوهى تېفكېر لېهېموو رووېكېوه مېزن بېيېت. نېمه نېهېيشت دووژمن نېنجامگېر بېيېت، نېمه هېزېكى مېزنې بۇ تېفكېر ئافراند. هېر شېهېدېوونېك بۇتېه هېزېكى مېزن بۇ نېم تېفكېره. لېسېر نېو بېنېمايېه تېفكېرى بېهېز و توكېه كړدووه و پېشېخستووه. بۇيېه دووژمن نېهېتوانېوه نېنجام بېدېستېخات.

سەرۆك ئاپۆ هەم له میژووی كورددا هەمیش له میژووی مرۆفایەتیدا چەمكێكى نوێ و نزیكبوونەومیهكى نوێى بۆ شەهید و شەهیدبوون پێشخست. مرۆف چۆن لەشەهید نزیك ببێتەوه؟ پهیووستبوون بەشەهیدەوه پێویستە چۆن بێت؟ ئیدی ئەو چەمكەى پێشخست. ئەمەش چەمكێكى نوێ بوو. ئەم چەمكە، ئەك هەر تەنیا بە (PKK)، بەلكو بە كوردانیشى بەقازانجکردنى مەزن دا.

ئەو ئامادەكارىیانەى بۆ سازدانى كۆنگرە كرا چۆن و بە چ شیومیەك ئەنجامدرا ؟

دواى ئەوەى پرۆگرامەكە بڵاوكرايەوه؛ بۆ ئەوەى ئێمە بەفەرمانى بگەینە ئاستى پارتى (پارتیبوون)، لەهەموو شوێنێكدا گەفتوگۆى لەسەر كرا، لەدەرەوى ئەمەشدا سەرۆك ئاپۆ خۆی "هەندىك جەینى لە ناوچەكان كرد، بۆ ئەوەى تێگەشتنى باش لە پرۆگرام هەبێت، بۆ ئەوەى تێگەشتنى باش لەسەر ئەو هەنگاوه هەبێت كە دەرەوىشتێت. شانەشانى ئەمەش هەندىك جەینى بۆ ئەو كادىرانەى سەرەتا تەفلى ببوون دەكرا، لەو جەینانەدا لەسەر مەسەلەى رێكخستن زۆر گەفتوگۆ كرا.

جەین (كۆبوونەوه) یكى شارى ئەلازخ (ئەلەمزىن) مان هەبە، ئەم جەینە لە میژووی تەقەمەركەماندا جەینى گرنگە. دواى ئەوەى سەرۆك پرۆگرامەكەى نووسى و ئێمە بڵاومانكردەوه و لەهەر شوێنێك گەفتوگۆى لەسەر كرا، ئیدی دواى ئەمە ئەنجامى ئەو گەفتوگۆیانە چىيە؟ بۆ مەسەلەى رێكخستن چ بىر دەكاتەوه؟ لەو كۆبوونەومیەدا ئەو مەسەلانەمان هەتسەنگاند و لەسەرى راوستاين. بۆ ئەو هەنگاوهى دەرەوىشتن تا چەند تێگەشتن هەبە؟ بەراستى ئەو هەنگاوه دەرەوىشتن یان نا؟ چۆن لەم هەنگاوه نزیك دەرەوىشتەوه؟ ئیدی ئەمانە هەمووى گەفتوگۆى لەسەر كرا، ئەو كۆبوونەومیەمان لەمالى "ئاپەكین توغلوك" سازدا، هێشتا كۆبوونەوه لەنیومیدا بوو، هەندىك زانیاریمان وەرگرت كە لەوانەى پۆلیس پێى زانیبێت و هێرش بكاتە سەر كۆبوونەومەكە. ئێمە

په كسمر شوېنى كۆبوونه ومكه مان گۆړې و چووينه دمرودى شار، لهوې كۆبوونه ومكه مان ته واو كرد.

بېگومان نهو كۆبوونه وميه گرنك بوو. بۇ نموونه؛ له م جفينه دا "عەلى چەتینەر" و "شاهین دویمز" و نه وانه كه هه موویان سى چوار كەس بوون گووتیان: "هېشتا زوو ههنگاوى پارتیبوون بهاوێزین، پێویسته ئێمه بهرێگه ی رێكخستنی گه نجان كار بكهین تا مامیهك، پاشان ههنگاوى پارتیبوون بهاوێزین". نه مه یان به راست نه دمزانى و سووریش بوون له سهر رای خوێان. بېگومان سه روک و هه فالان "محمەد خه میرى و مزلوم دوغان" و هه فالانى دیکه ش دمیانگووت: "پێویسته ئێمه پارتیبوون پێشبخه یه. ئیدى تهفگهر گه یشتوته نهو قوناخه، نه گهر نه م ههنگاوه نه هاوێزین تهفگهر پێشناكه ویت، ئیدى دهو له تیش هیرشمان بۇ دینیت. شه هیدبوونی هه فال "حه قى قمرار" و پاشان هه ولى تیرۆرکردنى سه روک كه له ئه منقهره نه نجامیاند، له هه موو روویکوه هیرش بۇ سه ر تهفگهر به هیز دمییت، ئیدى ههنگاوێك كه پێویسته بهاوێزیت ههنگاوى پارتیبوونه. بۆیه پێویسته نه م ههنگاوه بهاوێزین و رێكخسته بوونی خومان پێشبخه یه، تاكو بتوانین له دى نهو هیرشانه رابوستین..." هه ندیک هه فالیش هه رچه نه ده به قوولى و به ته واوى له مه سه له ی پارتیبوون تینه دمگه یشتن، به لام له گه ل چه مکی سه روک بوون و له دى نه وان بوون.

بۆیه له م كۆبوونه وميه دا زیاتر نهو نه نجامه دمركه و كه پێویسته ههنگاوى پارتیبوون بهاوێزین. نه مه گرنك بوو، به گشتیش نزیكبوون و مه یلى كادی رانیش له ناوچه كاندا هه مان شیوه بوو، كه له نه نجامى نهو گه فوگۆیا نه ی له سه ر ره شووسى پرۆگرامه كه دا كرابوو. ئیدى له سه ر بنه ماى نهو كۆبوونه وميه له ناو كادی راندا گه فوگۆ سه باره ت به پرۆگرام، تێگه یشتن له چه مکی پارتى، رێكخسته بوونی پارتى، زیاتر نه نجامدرا. و اتا نه م كۆبوونه وميه رۆلێكى به مچۆزه ی بیه.

سه روک به خویشى دواى نه م كۆبوونه وميه له هه ندیک ناوچه دا كۆبوونه وه ی نه نجام دا، بۇ نه وه ی كادی ر شوپشگێرپێتى نه ماتۆریانه ی سه رده مى گروپ دمر باز ببیت، بۇ نه وه ی نه گهر سه به ینى ههنگاوێكمان به ره و پارتیبوون هاوێشت نهو ههنگاوه زه میرى به رنه كه ویت، چونكه نهو شوپشگێرپێتییه ی له ناو دا هه بوو شوپشگێرپێتییه کی پارتیبوون

نييه، بهلكو هې قۇناخي گروپه و بهدله. وانا نهك نهو شۇرېشگېرېتييهى بهرېسا و بهرېمو و پرۇگرام ناوا بووبېت، بهلكو شۇرېشگېرېتييهى بهدله، همر كېسېك لهكوئ كاردېكات نهوا دهيكات، زېده ناچار بوونېك نييه، شۇرېشگېرېتييهى پرۇفېشېونالې زېده نييه. همرچېمنده همنېك له هېقالان به پرۇفېشېونالې خېمبات دېكمن، بهلام ههموو كېسېك به پرۇفېشېونالې كار ناكات، وانا شۇرېشگېرېتييهى قۇناخي گروپ ههميه، نهاماتوره، پرې بۆلمېك (سياسى) نييه، زور ئايدېولۇزېك نييه، زور پرۇفېشېونالې و رسمى نييه، بېگورېرى بهرېمو و پرۇگرام بهرېموه ناچېت. بېگومان شۇرېشگېرېتى پارتېيوون لههمموو روونېكهوه جودايه، پېويسته خۇى لهو تېنگېوون و ناماتوره دېرخات و خۇى زياتر رسمى و پرۇفېشېونالې بكات، ئىدى نهك بهگورېرى دلى خۇى، بهلكو بهگورېرى نامانچ و رېباز و تاكتېك و ژېانى تېفكېر بژېت و كارېكات، بۆيه زور جياوازه. سېرۇك دېخواست كادېر له شۇرېشگېرېتى ناماتوري رزگار بكات و بهرېمو شۇرېشگېرېتى پرۇفېشېونالې ببات، لهو رووموه دېخواست همنكاو به كادېر بهاوېژېت، كادېر زياتر هوول بكاتوه و چېرېرې بكات، بۇ نهوى مېسېلهى پارتى و رېكخسته كړدى پارتى و ئېرك و بهرېرېسارېتى پارتى باش تېبگات، كه نهگېر سېهې پارتېمان دامېزانده لېتېفكېردا تېنگېماتوى نېيېت، بۇ لېم مېسېسته نهو كۆبوونېوانهى ساز دېدا، چونكه نهزموونېكى پارتېيوونمان نېبوو. هېچ كادېرېكى ئېمه تېيىدا نهژابوو، بۆيه مېسېلهى پارتېيوونېشمان نهدمزانى، رېكخسته بوونى پارتى چېيه و چ له مرۇف دهخوازېت، رسمېيېت و رېساكانى پارتېيوون چېين؟ وهكوتريش نهگېر پارتى دامېزرا دووژمن زور جياوازتر هېرشى دېكاتېه سېر، پېويسته نهمانه ههموو تېبگېمېنرېت و بزانرېت. لهېر نهوى نهزموونېكى بېمېجوره نېبوو، سېرۇك دېخواست نهوه له كادېر تېبگېمېنرېت، تاكو كادېر نهو همنكاوه بهاوېژېت و لهسېر لېم بېنېمايېش پارتېيوون ناوا بكات و به تۆكېمېى ناواى بكات.

پاشان لهناو شارى نامېددا، لهگېرېكى ئۇفېس كۆبوونېومېهكى فراوانترمان سازدا، چونكه دواى كۆبوونېومېهكى نهلمېزېز لهسېر بېنېماى نهو كۆبوونېومېه كار و خېمباتمان كړد، لهسېر نهو بېنېمايېش نهو كۆبوونېومېهمان له نامېد سازدا. كۆبوونېومېهكى نهلمېزېز بېرېتېسك بوو، مېسېلهى رېكخسته نېمان به گروپېكى بېرېتېسك گفېتوگۇ كړد، وانا زياتر

كادير له پېشه‌كان بوون. به‌لام كۆبوونه‌ودكه‌ى نامه‌د كه له گه‌ړه‌كى ئۆفيس سازدرا
كاديران زياتر ته‌قلى بوون، بۆ نموونه؛ له‌هر ناوچه‌يه‌ك سى يان چوار يان پېنچ
كاديرمان ته‌قلى كۆبوونه‌ودكه‌ى كرد. ئيدى دهمانه‌وېت برپار له‌سهر سازدانى كۆنگره‌يه‌ك
(كۆنگره‌ى يه‌كه‌مين) بده‌ين. له‌و كۆبوونه‌وديه‌ هه‌ندېك كه‌س هه‌بوون له‌دزى ئيمه
ددركه‌وتن، واتا نه‌يانده‌خواست ته‌قگه‌ر برپاريكى به‌مجۆره‌ بدات و بكه‌وېته‌ ناماده‌كارى
بۆ سازدانى كۆنگره‌يه‌ك، هه‌ندېك كادير كه له‌ ماردېن‌دوه‌ هاتبوون، هه‌بوون، له‌ناو
پارتيه‌ كوردويه‌كانه‌وه‌ هاتبوون، نه‌وانه‌ نه‌يانده‌خواست برپاريكى وده‌ا بگري‌ن، له‌ناو
ئيمه‌شدا "عه‌لى چه‌تينه‌ر" و "شاهين دونه‌ز" و نه‌وانه‌ش نه‌يانده‌خواست، به‌لام
گروپىگى به‌ژماره‌ زۆر نه‌بوون، ژماره‌ى هه‌ره‌ زۆر برپارى وهرگرت كه ئيمه‌ كۆنگره‌ ساز
بده‌ين.

شه‌هيد سه‌يفه‌ددېن زووغورلوو

کي زیاتر به و ئامادەکار بیا نه وه خەریک بوو؟

له و کۆبوونهوهیهی ئامەد بریارى ئەوەمان وەرگرت و ئەرمەمان بە سەرۆک سپارد کە ئەو دەستنیسانی بکات؛ کي تمەلی کۆنگره ببیت؟ چۆن بێینه شوینی کۆنگره و لهکۆی کۆنگره سازبدریت؟ هەموو ئەو ئەرمەمان بە سەرۆک سپارد. سەرۆک لهگەڵ کامە هەمفalan ئەو ئامادەکار بیا نه بکات، خۆی ئەو هەمفalanەى دەستەى ئامادەکارى دەستنیسان بکات، بۆچی ئەو ئەرمەمان تەنیا بە سەرۆک سپارد؟ بۆ ئەوەى دووژمن بەمە نەزانیت، نەینیبووێ ئەم کارە بپاریزیت، چونکە ئەگەر ئەم ئەرمە بەزۆر هەمفalan بسپێدریت لهوانەیه دووژمن هەستى پێبکات و ئەمەش مەترسى لهگەڵ خۆیدا دەهینیت و لهوانەیه لهناوبردنیى رووبەت. پێویستبوو کۆنگره بەسەلامەتى ساز بدریت. بۆیه ئێمه زۆر وریا و بەدیقهت بووین، لەبەر ئەوە له و کۆبوونهوهیهدا ئەو ئەرمەمان بە سەرۆک سپارد و گووتمان: "تۆ کامە هەمفalan گونجاو دەبینیت دمتوانیت لهگەڵ ئەو هەمفalanە ئامادەکارى پێک بهێنیت". ئیدی له و کۆبوونهوهیهدا ئەو بریارەمان بەمەنچینه وەرگرت، و اتا بریارى ئەوەى کە ئێمه بچینه کۆنگره، ئامادەکارى کۆنگرهش سەرۆک بەرپۆه ببات، کات و شوین و چوون و هاتن هەمووی سەرۆک دەستنیسانی بکات. سەرۆکیى لهگەڵ هەمفalan "مەزلۆم دوغان و سەیفەددین زووغورلو" کە ئەو کاتە له ئامەد بوون، هەموو ئەو ئامادەکار بیا نهى ئەنجام دا. هەمفalanى دیکە کەسیان له و ئامادەکار بیهدا شوینگیر نەبوون. هەموو هەمفalanى دیکە چوون له ناوچهکاندا بە کار و خەباتهوه خەریک بوون. و اتا کۆنگره کەى و چۆن و لهکۆی سازمەدریت، کەس نەیدەزانى. سەرۆک بریارى داوو لهگوندی هیس لەمالی هەمفalan "سەیفەددین زووغورلو" کۆنگره سازبدریت، ئەوەشیان دەستنیسان کردبوو کە کەى هەمفalan بێن و چۆن بێن...؟ هەوالی بۆ هەر ناوچهیهک دەرماند کە فلان و فلان هەمفalan بێنه فلانە جێگە، هەمفalanیش کە دەهاتنه شوینی دیاریکراو، هەمفalan "مەزلۆم دوغان" و "سەیفەددین زووغورلو" ئەوانیان دەگواستەوه شوینی کۆنگره. و اتا ناو و نیسانی شوینی کۆنگرهیان

بە كەس نەگووتبوو. چونكە لەوانەبوو لەهاتندا گرتن روویدابایە، ئەگەر بزانی ئەوا شوینى كۆنگرە ئاشكرا دەبیت، بۆیە هیچ كەسێك شوینى كۆنگرەى نەدەزانی. بۆ نموونە؛ هەفالان كە دەهاتنە ئامەد نەیانددزانی كۆنگرە لە ئامەدە یان لەشوینىكى دیکەیه، كەس نەیددزانی لەكوێیه؟ تەدبیریكى بەمجۆرە وەرگیرابوو. هەموو هەفالان بەمشێوەیه كۆبوونەوه و بۆ شوینى كۆنگرە نێردران. لە كۆتاییدا سەرۆك و من و وابزانم فاتمه (كەسیره) یان هەفال "ساكینه جانسز" بوو، مابووین، هەفال "سەیفەددین زووغورلو" بە ترومیلیك ئیمەى برده شوینى كۆنگرە. ئیدی كۆنگرەى یەكەم لەسەر ئەو بنەمايه و ئەو ئامادەكارىیانە پێشكەوت...

كەش و هەوا (ئاتمۆسفیر) ى یەكەمین كۆنگرە چۆن بوو؟ بەشداربووانى كۆنگرە لەرووى چەندایەتى و چۆنایەتییهوه بە چ شێوەیهك بوو؟

ئەو خانووێ كەوا ئەگوندی "فیس"دا یەكەمین كۆنگرەى (PKK) تیدا سازدرا

که کۆنگره دستپېژد، بېته وای به یادم نایه تهوه (۲۲) یان (۲۳) ههفال بووین، له دهره وهی نهو ههفالانه دبووایه ههفال "که مال پیر" و "محمد قهرسوونگور" یش تمغلی کۆنگره ببوونایه، ههفال "که مال پیر" له بهر نه وهی له زینداندا بوو، بۆیه تمغلی کۆنگره نه بوو، ههفال "محمد قهرسوونگور" یش خهریکی خهباتی سیفهرهک بوو، نه مهش بۆ نیمه گرنگه. واتا کاتیک ههنگای پارتیبوون و نهو نامادهکارییهانی لهم روووهوه دهمانکرد، شانبهشانی نه مهش خهبات و شهرى سیفهرهکمان پېشدهخت. چونکه نیمه دامهزراندنی پارتیمان به چالاکى له سر "محمد جهلال بو جاق" رادمه گیانند. بۆیه دبووایه نامادهکارییهکان ته وای ببايه، به مهش ههفال "محمد قهرسوونگور" تمغلی کۆنگره نه بوو. نهو نامادهکارییهکانی به پژه دهرد. له دهره وهی نه م دوو ههفال هه موو نهو ههفالانهی دستنیشان کرابوون تمغلی بوون، ژماره ی ههفالانیش (۲۲) تا (۲۳) کهس دبوون، ژماره ی ههفالانی کج کهم بوو، وایزانم دوو یان سی کهس بوون.

بیگومان کۆنگره دوو رۆژ بهرده وای بوو، له مالى ههفال "سەیفەددین زووغورلو" نهجامدرا و ته وای بوو. دایک و باوکی ههفال "سەیفەددین زووغورلو" یش نه یانده زانی که نیمه کۆنگره له مالى نه وای سازدهمین، ههفال "سەیفەددین زووغورلو" به دایک و باوکی خوی گووتبوو: "نه وانه ههفالی منن له خویندنگا، من دهعومتم کردوون دوو - سی رۆژ لیڤه ده مینه وه، بۆخومان خواردن دهخوین و قسه دمهکین و پاشانیش ههر کهس دمهگرپته وه شوینی خوی". بهمشیمیه به خانه واده کهی گووتبوو، ته نامت پاش کۆنگرهش دوی کاتیکی دوور و درێژ خانه واده کهی نه یزانیبوو نه وه کۆنگره بوو و کۆنگره ی دامهزراندنی (PKK) له وئ سازدراوه، پاشان به ماومیه کی زۆر ئینجا تیگه پشتن، دوی نه وهی که ههر کهس زانی نه وایش پشان زانی. به راستی زۆر به نهینى نامادهکارییهکان نهجامدرا بوون، بۆیه به بی مەترسی و به سه رهگه وتووی ته وای بوو.

رۆژمى کۆنگره چى بوو؟

رۇژمى كۆنگره لەلایەن سەرۆكەو دامادەكرابوو، پېشنىيازى كرد و پەسند كرا. كۆنگرەش كۆنگرهى يەكەمىن بوو و بۇ دامەزراندنى (PKK) بوو، بۆيە زىدە فرە رۇژمە نەبوو، پېنويستبوو پرۆگرام بخویندريتەو و پەسند بكریت، ھەروھا بەرپۆمبەراپەتییەك بۇ پارتى ھەلپۆردریت. لەلایەكى دیکەو دامەزراندنى پارتى چۆن رابگەپەنریت، دواى راگەیانندى پارتى چ روودەدات، رموشى سیاسى جییە؟ زیاتر لەسەر ئەو مەسەلەنە گەفتوگۆ كرا، ھەروھا گەفتوگۆ لەسەر رموشى كادیر و مەسەلەى ریکخستن كرا. ئەمانە رۇژمى سەرمكى كۆنگره بوون. لە كۆنگرەدا بە قورسایى سەرۆك ئاپۆ قسە و ھەلەسەنگاندنى كرد، ھەفالاڤنىش ھەلەسەنگاندیان دەكرد، بەلام كەم بوو و زیاتر گوڤیان دەگرت.

چونكە ھەندىك لەنیمە ھیچ كۆنگرەپەكیشى نەدیبوو، بەتەواوى نەشماندەزانى كۆنگرەپیش جییە؟ لەوانەپە ھەندىكیان پەرتووكیان خویندبیتەو كە باسى لە كۆنگرهى حزبەكان كەربیت، كە چ لە كۆنگرەدا گەفتوگۆ دەكریت و چۆن گەفتوگۆ دەكریت و... ھەند. بێگومان ھەموو شتیکیش لە پەرتووكەكان نانووسریت، واتا ھەندىك لە ھەفالاڤ لەرووى تیۆرییەو سەبارت بەو دى كۆنگرهى حزبى جییە زانیارییان ھەبوو. ئیدى پارتى جییە و كۆنگرهى پارتى جییە و چ دەخوازیت، زیدە كەس زانیارى و ئەزموونى نەبوو، بۆپە ھەموومان بەجۆش و خروش بووین، جۆش و خروشیكى مەزن ھەبوو، زیاتریش ھەفالاڤ دەیانخواست تیبگەن، بۆپە كەم قسەیان دەكرد و زیاتر گوڤیان لەشیکردنەوكانى سەرۆك دەگرت و دەیانخواست لى تیبگەن، لە كۆنگره و پارتى و پارتیوون تیبگەن، لەخۆیان تیبگەن. بێگومان ھەندىك لە ھەفالاڤنىش قسەیان دەكرد، وەك ھەفالاڤ "مەمەد خەپرى دوورموش، مەزئوم دۆغان" ھەندىك ھەفالاڤ دیکەش قسەیان دەكرد و تەملى گەفتوگۆپەكان دەبوون. وەكو گووتەم؛ جۆش و خروشیكى مەزن لەناخی ھەفالاڤدا ھەبوو. چونكە ئیمە ھەم دەپینە پارتى، ھەمیش بەشداری كۆنگره بووین، ئەمەش جۆش و خروشیكى ھینابوو ھەناو.

ئەو چەمك و مەیلانەى لەنیو كۆنگرەدا دەرکەوتن چىبوون؟ چ برپار و رېنمايىهك له كۆنگرەو دەرچوو؟

مرۇف دىتوانىت بلىت له كۆنگرەدا سى مەيل و چەمك ھەبوون، ئەو مەيلەى كەوا سەرۆك نوینەرايەتى دەرکە كە ھەمان مەيل مۆركى خۆى لەسەر كۆنگرە بەجیھىشتبوو، واتا بەو پەرى ھوشيارىيەو له پارتىبوون و له كۆنگرەدا دەرزان، بۆیە بەشداربوونى خۆيان بۆ كۆنگرە زۆر بەھیز بوو، لەسەر ووى ھەموويانەو سەرۆك. مەيلى دووھمىش ئەو ھەفالاڤە بوون تىروانىنى سەرۆكيان بەبناخە و مردەگرت و تەفلىشى دىبوون، بەلام ھەلەسەنگاندن و بەشداربوونيان كەم بوو، زياتر دىمانخواست تىبگەن، بەلام بەتەواووتى تەفلى ناخافتەكانى سەرۆك دىبوون، لەگەل ھەر برپارىكىدا بوون كە سەرۆك دىخواست له كۆنگرە بىدات، بەلام زۆر بەھوشيارىيەو نەبوو، چونكە ئەگەر زۆر بەھوشيارىيەو بووايە ئەوا تەفلىبوونى خۆيان زياتر دەرکە، لەبەر ئەو تەفلىبوونى ئەوان لاواز بوو، ئەمەش مەيلك بوو لەنیو كۆنگرەدا.

ژمارىيەكى زۆر بچوو كىش خاوەن مەيلكى دىكە بوون، ئەو مەيلە چ بوو؟ ئەوانە بوون كە له كۆبوونەوكانى دىكەشدا لەدزى دامەزراندنى پارتى بوون و نەياندەخواست تەفگەر بىتە پارتى. كەسانى بەمجۆرە زىدە تەفلىبوونى خۆيان نەنجام نەدەدا، ئەوانىش ھەر دوو - سى كەس دىبوون "شاھىن دوھەز، ەلى چەتىنەر" و يەك دوو كەسى ترىش ھەبوو، زىدە نەبوون. ئەوانە بە ئەنقەست تەفلى گەتوگۆكان نەدەبوون. ئىدى كۆنگرە بە سەلامەتى و جۆش و خرۆشەو تەواو بوو.

كاتك كە كۆنگرە بەرەو تەواو بوون دەرچوو، ئىدى دەست بەھەلزاردن كرا تاكو بەرپۆمبەرايەتییەك بۆ پارتى ھەلپژىردىت. سەرۆك پيش ھەلپژاردنەكە ناخافتنىكى پيشكەش كرد و تىیدا گووتى: "من ئەو تەفگەرەم تاكو نىستا ھىناو، باش و خراب، ھەر ھەفالىك نامادەبىت سەرۆكايەتى تەفگەر بكات من نامادەم سەرۆكايەتى ئەم تەفگەرە تەسلىم بەو بكەم". بىگومان كەس دەرەكەوت كە ئەم نەركە لەنەستوى خۆى بگرىت. جا نەركىكى ھىندە مەزن كى دىتوانىت لەنەستوى خۆى بگرىت، تا ئەو كاتە

سەرۆك له ئەستۆی خۆی گرتیوو. واته له رووی ئایدیۆلۆژییهوه تا دمگاهه لایمى رێكخستنى كەس له سەرۆك ناست بهرتر و بههێزتر نهبوو. بۆیه كەس خۆى بۆ ئەم ئەرکه ناماده نهیبىنى. سەرۆكیش گووتى: "مادام كەس خاونداریتی لێناكات و له ئەستۆى مندا دمییهێلنهوه كهواته دمییت منیش دیقمت بكهن و بهبنچینه ومربگرن، واته ئیمه ئیدى دمكهوینه قوناخێكى نوێوه، ئیدى ئەو شۆرشگیرێتییهى لهمهدوا بیکهین ومكو كه لهرابردودا دهمانکرد نابیت، ئیتر نابیت ههر كەس به كهیفى دلى خۆى كاریكات، بهلكو دمییت بهگوێهرى پێداویستی پارتى كاریكهین..."

لهئاخفتنى خۆیدا باسى ئەو قوناخهى كرد كه لهداى خۆمان بهجیمانههێشتوووه قوناخێكى چۆن بوو؟ ملیتانیتى ئەو قوناخهى داهاوو دمییت چۆن بێت؟ ههرودها نامازى بهومش دا كه پێویسته باش لهو مهسهلهیه تێگهین كه ئەو ههنگاوهى بۆ پارتیوون هاوێشتوومان به چ واتهیهك دیت و چۆن ملیتانیتى پارتیوون جودایه و ئهركى جیاوازتره، چونكه ئەو قوناخهى تێیداين زۆر جیاواز و قوول و چروپر تره. ئیدى پێویسته كەس به شۆرشگیرێتى رابردو له پارتیوون نزیک نهیبتهوه، بۆ ئەومى ههنگاوى پارتیوون بهبى كێشه پێشكهوێت و زهبرمان بهرنهكهوێت... ئیدى لهسهر ئەو مهسهلانه ناخافتنى كرد. چونكه سەرۆك دمییبى كادیرى ههره لهپێش كه لهكۆنگرهدا ئامادمن ههرچهنده لهسهر پرۆگرام گهتوگۆ كراوه و چهندين كۆبوونهوهمان ئهنجام داوه، هێشتاش لهمیانهى بهشداریکردنى له گهتوگۆكانى نیو كۆنگرهدا دمییبى كه بهتهواوى لهپارتیوون تێگههشتن بهدینههاتوووه، بۆیه ئەم ناخافتنانهى كرد. پاشان گووتى: "ئهووى دهخوازیت بۆ كۆمیتهى ناوهندى خۆى پێشنیاز بكات دمتوانیت خۆى پێشنیاز بكات، كامه هههالیش گونجاو دمیبن دمتوانن پێشنیازی بكهن". ئیمه ئهوهمان دهستنیشان كرد كه كۆمیتهى ناوهندى ئیمه چهوت كەس بێت، سەرۆك گووتى: "بهگوێهرى ئەمهش پێشنیاز بكهن، ههم دمتوانن خۆتان خۆتان پێشنیاز بكهن و ههمیش دمتوانن هههالانى دیکهش پێشنیاز بكهن."

همموو همقالانیش دميانزانی که "شاهين دوممز" ناتوانيت هم نهرکه پيکيښت، همر کهس دميانزانی که له کهسيتی "شاهين دوممز" دا تايبهتمهندی دهمسلا تخوازيتی زور بههيزه، کهسيتی نهو کهسيتيهکی ناجيگيره و تمفليهفه (تيکهل و پيکهله)، له کهسيتی نهودا سهرهروپی (لومپه نيزم) ههيه و ناکهويتهوه ناو ريکخستن و ديسپلينهوه، جديديهتی نييه، کهسيتيهکه دووژمن ويرانی کردوه، تايبهتمهندی کهماليزميشی تيدا بههيزه...هتد. همر بويه سهروک پي گووت: "بهراستی نامادهی بؤ هم نهرکه؟" سهروک چاوهرپی رای همقالان بوو لهه بارميهوه، همقالانیش دمنگی خويان نهکرد، بويه سهروکيش هيچی نهگووت.

بيگومان ليژمدا نييمه ههلهيهکی مهزمنان کرد، نييمه ههمووشمان دهمانزانی که "شاهين دوممز" شاپستهی نهو نهرکه نييه، کهچی کهسمان دمنگمان نهکرد. پاشان "شاهين دوممز" بووه بهلايهکی مهزن بهسهر تمفگهرهوه، زمبريکی مهزنی لهتمفگهر دا. کاتيک که دمستگير کرا بهرخودانی نهکرد و تهسليم بوو، ههرجييهکی تمفگهری دهمانزانی تهسليمی دووژمنی کرد. نههمش تهخريباتيکی مهزنی بؤ نييمه دروست کرد. هوکاری نهودی نهو تهخريباتانهمان بهسهردا هات نهوا دمتوانم بلیم لهه خالهوه دمستی پيکرد، لهه ههلهيهوه دمستی پيکرد.

له ناكامی ههلبزاريندا جهوت همقال بؤ کؤميتهی ناومندی دستنيشان کران، لهوانه يهکيکيان سهروک بوو، "مهممد قهرسوونگور، من (جهميل بايک)، مهزلوم دوغان، مهممد خهيري دوورموش، باقی قهرار (برای حمقی قهرار) يهکيکيشيان نهو "شاهين دوممز" ه بوو. ئیدی نهو جهوت کهسه بووينه ئهمندامی کؤميتهی ناومندی (PKK). پاشان لهناو کؤميتهی ناومنديدا دمستهی کارگيرپيشمان ههلبزارد، همقال "مهممد قهرسوونگور" يشمان گونجاو بينيبوو که لهدمستهی کارگيريدا بيت، بهلام نهو همقاله نههمی پهسند نهکرد و گووتی: "همقالانی لهمن باشتر ههمن نهو نهرکه پيکيښن، که همقالان منيان شاپسته بينيوه شتيکی باشه، بهلام من خوم شاپسته نابينم، من همقالی ديکه شاپسته دمبينم". نهو همقاله خوی له کؤنگرهه ناماده نهيبوو، بويه که کؤميتهی ناومندی و دمستهی کارگيری ههلبزيردران ناگای لينهبوو، تهانامت خویشی پيشنيزای کردبوو که کي بکهويته شوینی نهو، نييمش گووتمان: "مادام وايه همقالیکی ترمان

له لایمېکې تریشووه چه مکیکی سەرۆک هه بوو که کهسیک بلێت: "من دمتوانم فلان کار بکهه" سەرۆک نه میدمگووت: "نا ناتوانیت" و "ناییت" هیچ کاتیکیش نه مهی نه گووتوووه. دمیخواست راستینهی نهو بهو بناسینیت، لهو کۆنگره میشدا خواستی راستینهی نهو بهو بناسینیت، به لام کاتیک که "شاهین دوهمز" سوور بوو، نهویش گووتی: "مادام تۆ خۆت ناماده دمبینیت و دهخوازیت، شتیکی من بیلیم نییه". نه مه نزیکبوونهوهی سەرۆک بوو، واتا همفائیک بیگووتبايه دمتوانم نهو کاره بکهه، سەرۆک نه میدمگووت: "نا" دمیگووت: "مادام تۆ خۆت ناماده دمبینیت فهرموو بیکه".

نه مه نزیکبوونهومیهکی دیموکراتیانیه...؟

بیگومان کهسیک بلێت: "من دمتوانم نهو کاره بکهه" تۆ ناتوانیت بلێت: "تۆ ناتوانیت بیکهت"، وهکو تریش سەرۆک بۆچی نهو چه مکیکی بهبنهه و مرگرت؟ چونکه چه مکیکی دیموکراتیانیه بهبنهه و بناخه و مرددگرت. نه مه هۆکاریک بوو. هۆکاریکی تریش نهوه بوو که داگیرکههه هه میشه بهخه لکی ئیهمه یان گووتبوو: "ئیوه ناتوانن شتیکی بکهه، ناتوانن نه نجام به دهست بخهه". نهو چه مکیکی بهسالان خستبووه نیو میشکی گهلی ئیهمهوه، بۆ نهوهی خه لکی ئیهمه باومر بهخوی نهکات. سەرۆکی دمیخواست نهه چه مکیکی لهخه لکی ئیهمههدا بشکینیت، تهنا نهت نهو همفאלانهی که لاوز بوون و نه یاند متوانی کاریک بکهه، سەرۆک دمیخواست و هه لیدمدا و باومری بهوان بدات، مۆرال و وره ی بهوان دمبه خشی، بۆ نهوهی باومری بهخویان بکهه و بتوانن ههنگاو بهاوێژن. دمیگووت: "ئیوه دمتوانن بیکهه"، واتا نهه ئوسلوب و نزیکبوونهومیهی پهیره و دمکرد، تاکو بهه همفאלانه ههنگاو بهاوێژیت، بۆ نهوهی نهو شتهی دووژمن بهسالان خستبوومه میشکی خه لک، نهویش بتوانیت له میشکی خه لک دمربخات، دووژمن و داگیرکههه گووتبوویان: "تۆ ناتوانیت هیچ بکههت". نه گهر تۆش ههر پیی بلێت: "تۆ ناتوانیت، تۆ ناتوانیت..." نهو کهسه ناتوانیت هیچ ههنگاوێک بهاوێژیت. پیویسته تۆ پیی بلێت: "تۆ دمتوانیت بیکهت" و هیز و وزه و مۆرالی بدمیت، تاکو نهو کهسه ههنگاو بهاوێژیت و باومری له لا دروست ببیت. چونکه سەرۆک نهه تیروانینهی بهبنهه

ومرډمگرت، که "شاهین دوډمەز" گووتی: "من دمتوانم و نامادەم و بەخۆم باومرډم" نه‌یخواست بيشکينیتەوه و گووتی: "مادام تۆ ده‌لێیت من دمتوانم، فەرموو بیکە". هه‌لبەتە پاشانیشت سەرۆک ده‌یخواست رموشی ئەو و لاوازییه‌کانی بناسیت و هه‌میش له‌ناو کار و جفینه‌کاندا خۆی له‌ لاوازییه‌کانی رزگار بکات و هه‌نگاو به‌ره‌و پێشه‌وه بهاوێژیت، سەرۆک به‌مجۆره له "شاهین دوډمەز" نزیکبووه‌وه. به‌مه زۆر وزه و مۆرالیشتی و مرگرت و جورئه‌تیشتی و مرگرت، له پراکتیکدا هه‌نگاویشتی ده‌هاوێشت. هۆی ئەوهی سەرۆک رموشی "شاهین دوډمەز"ی ده‌زانی و رێگری لێنه‌کرد له‌به‌ر ئەم هۆیانه بوو.

سەرۆک نزیکبوونه‌وه‌یه‌کی بۆ مرۆفه‌کان هه‌بوو، ده‌یگوت: "نه‌گه‌ر له (٩٩٪)ی خراب بووبیت و له (١٪)ی باش بیت ئەوا پێویسته مرۆف ئەو (١٪) به‌بنه‌ما و مرڤگرت و ئەو (١٪) به‌هێز بکات، بۆ ئەوهی مرۆف بتوانیت لایه‌نی خرابه‌ی ئەو که‌سه که‌م بکاته‌وه". نزیکبوونه‌وهی سەرۆک به‌ته‌واوی له‌سه‌ر ئەو بنه‌مايه بووه: سه‌بارت به "شاهین دوډمەز"یش هه‌مان ئەو نزیکبوونه‌وه‌یه‌ی به‌بنه‌ما و مرگرت...

چه‌ند هه‌فاتیکی کچ به‌شداری کۆنگره‌ بېوون، به‌لام که‌سیان له کۆمیتە‌ی ناوه‌ندی‌دا شوێنگیر نه‌بوون، خۆیان نه‌یانده‌خواست یان هۆکاری دیکه هه‌بوو؟

هه‌فان ساکنه جانسز

هه‌فان عه‌باس (دوران کالکان)

ئهو کاته هه‌فالانی کچ زۆر بێ ئەزموون بوون و تازه بوون له پراکتیکدا، بۆ خویشیان خۆیان به‌گونجاو نه‌ده‌بینی، هه‌فالانیش کهس ئەوانیان پێشنیاز نه‌کرد، بۆیه هه‌فالانی کچ نه‌بوونه ئەندامی کۆمیتە‌ی ناوه‌ندییه‌وه...

له‌ کۆنگره‌دا ناو و ئالا و سیمبۆلی پارتی چۆن گه‌فتوگۆی له‌سه‌ر کرا؟
به‌تایبه‌تی ناوی (PKK).

له‌ کۆنگره‌دا هه‌ندی‌ک گه‌فتوگۆ کرا و هه‌ندی‌ک پێشنیاز کران، ئهو کاته ئیمه‌ به‌ته‌واوی به‌پارمان له‌سه‌ر نه‌دا. ئهو مه‌سه‌له‌نه‌مان بۆ سه‌رۆک به‌جیه‌یشت و گووتمان: "با پێشنیازی زیاتر و دره‌بگری‌ت و پاشان له‌ناو ئهو پێشنیازانه‌دا ناوی‌کی گونجاو و ئارمێکی گونجاو ده‌ستنیشان بکات". ئیدی له‌ناو پێشنیازده‌کاندا هه‌م بۆ ناو و هه‌میش بۆ ئارم ئهو ناوه‌ی ده‌زانری‌ت پارتیا کارکه‌ری‌ن کوردستان (PKK) و ئهو ئارمه‌ی ده‌زانری‌ت؛ زه‌مینه‌یه‌کی سوور، له‌ناوه‌رپاستیدا چه‌گوش و داسی‌ک ده‌ستنیشان کران، ناوی (PKK) و ابزانم پێشنیازی هه‌فالان "مه‌زلۆم دۆغان" و "فه‌ره‌اد کورتای" بوو. هه‌فالان "فه‌ره‌اد کورتای" خه‌لکی شاری ماردين بوو، ئەندازیار بوو له‌ زیندانی دیاربه‌گرده‌دا شه‌هید بوو.

ئەوان ناوی (PKK) یان پېشنیاز کردبوو و بەمشێوهیە ئەو ناوہ پەسندکرا. لەدەرەوہی ناوی (PKK) چەندین ناوی دیکەش پېشنیاز کران، بەلام ئەم ناومیان پەسندکرا، ھەلبەتە ئەوہی ئارمیش "چەکووش و داس" بوو، لەدەرەوہی ئەم ئارمە ئارمی دیکەش پېشنیاز کرابوو، بەلام ئەمەیان پەسند کرا. چونکە تەفکەری ئیمەش ئەو کاتە لەژێر کاریگەری سۆسیالیزمی بنیادنراودا بوو. لە جیھاندا ھەموو ئەو تەفکەرانیە بۆ ئازادی و سۆسیالیزم و دیموکراتییەت شەپیان دەکرد زۆربەیان ئەو ئارمەیان بەبەنجینە وەردەگرت، ئیمەش لەژێر ئەو کاریگەراییانەدا بووین، بۆیە ئەو ئارمەمان پەسند کرد.

پارتی دادەمەزرێت، کاریگەری دامەزراندنی پارتی لەسەر ھەفاقان و گەل چۆن بوو؟ دەنگدانەوہیەکی چۆنی ھەبوو؟

بێگومان کە کۆنگرە سازدرا و دەستمان بە رێکخستەکردنی پارتی کرد کاریگەری زۆر بەھیزی لەسەر کادیران کرد و جۆش و خروشیکی مەزنی بەخشی و نیدی ئیمە بووینە پارتی و ھەر کەسیکیش خۆی بە پارتی دەزانی. بێگومان ئەمە ھێز و وزە بە ھەفاقان بەخشی و بەم دلخۆشییەوہ زیاتر کەوتینە نیو کار و خەباتەوہ. بەلام بێگومان ھێشتا لە شۆرشگێڕیتی سەردەمی بەر لە پارتیبووندا دەژیان و پارتیتی نەدەژیان، ھەر بۆیەش تەواو لە پارتیبوون تێنەدەگەشتین، نیدی خۆمان بەئەندامی پارتی دەبینی. بەلام لەبەرئەتدا لەزۆر رووہوہ دووری پارتیبوون بووین. واتا لەھەموو روویکەوہ لە شۆرشگێڕیتی سەردەمی گروپدا دەژیاین و شۆرشگێڕی ئەماتۆر بووین. رەوشی کادیر بەمجۆرە بوو، بەلام مۆرال و جۆشیکی بەھیزی بە کادیر بەخشیبوو. چونکە ھەر کەس خۆی بە ئەندامی پارتی دەزانی، بۆیە بەجۆشەوہ کاری دەکرد، بەلام بە کەسیتی ناماتۆرییەوہ.

بێگومان کاریگەری لەسەر گەلیش ھەبوو، لەبەرئەتدا کە دامەزراندنی پارتیمان راگەیاندا کاریگەری خۆی کرد، بێگومان بەر لەوہ گەل نەیزانیبوو کە ھەنگاوێکی بەمجۆرەمان ھاویشووہ.

که کونگره کوتایي هات، دامه‌زاندنی پارتی که‌ی راگه‌یه‌نرا...؟

هه‌لبه‌ته له‌هه‌مان رۆژدا دامه‌زاندنی پارتی رانه‌گه‌یه‌ندرا. چونکه هیشتا ریک‌خسته‌بوونمان تۆکمه نه‌کردبوو، نه‌گهر ئیمه رايبگه‌یه‌نین، بى ریک‌خستنى هه‌یه، ده‌ولت هيرشمان بۆ بېنیت و زمبریکى مه‌زن ده‌خوين. بۆیه بېويستبوو که ریک‌خسته‌بوونیک به‌ديبينين، هه‌لبه‌ته به‌چالاکى سيفه‌ره‌ک ده‌مانخواست رايبگه‌یه‌نین، هیشتا ناماده‌کارى ئه‌نجامدانى نه‌و چالاکيه ته‌واو نه‌ببوو، بۆیه ئیمه راما‌ننه‌ده‌گه‌ياند، ئيدى پاشان راما‌نگه‌ياند.

بېگومان گه‌ل گاتيک که دامه‌زاندنی پارتی راگه‌یه‌نرا، نه‌و کاته پېى زانى که پارتی دامه‌زراوه، نه‌مه‌ش کارىگه‌رييه‌کى زۆر به‌هيزى له‌سه‌ر گه‌ل دروست کرد، گه‌ل زياتر باوه‌رى به‌ ته‌فگه‌ر کرد، زياتر خۆى ته‌فلى ته‌فگه‌ر کرد، له‌زۆر شوپندا ته‌فگه‌ر زۆر فراوان و مه‌زن و به‌هيز بوو، ئيدى گه‌ل به‌هيزبوونى خۆى ده‌بينى. چونکه پارتى خۆى دامه‌زرا، تاكو نه‌و کاته له‌ کوردستاندا گه‌لى کورد ناوى پارتيه‌يه‌کى بۆ خودى خۆى نه‌بېستبوو، نه‌و پارتيا‌نه‌ى هه‌بوون هه‌مووى پارتى ده‌ولت بوون، هى کوردانىش نه‌بوون، هى ده‌ولت بوو هى تورکيا بوون. به‌ناوى کورد و کوردستان هيج پارتيه‌يه‌ک نه‌بوو و کورد نه‌بېستبوو، يه‌که‌مينجار به‌ راگه‌ياندنى دامه‌زرانى (PKK) بينى که‌وا پارتيه‌يه‌ک به‌ناوى کورد و کوردستان دامه‌زراوه، له‌به‌ر نه‌مه زۆر کارىگه‌رى خۆى له‌سه‌ر گه‌ل کرد، واتا بينيان که پارتى نه‌وان دامه‌زراوه، ئيدى خاوه‌نیکى نه‌وان هه‌یه، تا نه‌و کاته خۆى بېخاوه‌ن ده‌بينى، خۆيان بى ریک‌خستن و بى هيز ده‌بينى، به‌لام به‌ له‌دايکبوونى (PKK) ئيدى خۆى به‌ هيز و توانا بينى، بينى که نه‌و‌يش هيزیکه و ئيدى پارتى نه‌و‌يش هه‌یه. له‌بنچينه‌دا نه‌و کارىگه‌رييه‌ى خۆى له‌سه‌ر گه‌ل کرد، گه‌ليش زياتر خۆى له‌ته‌فگه‌ر نزیک کرده‌وه و تېيدا به‌شداربوو، بۆیه ته‌فگه‌ر له‌هه‌موو شوپنیکدا به‌م هه‌نگاوه به‌هيز و فراوانتر بوو. له‌میژووى گه‌له‌که‌ماندا يه‌که‌مينجار بوو به‌ناوى نه‌وه‌وه پارتيه‌يه‌ک دروست ببيت. پارتيه‌يه‌ک که به‌ چالاکيه‌ک خۆى رايگه‌يه‌نیت، هه‌ميش به‌ چالاکى دژ به "محمد جه‌لال بو‌جاق" خۆى رايگه‌يه‌نیت. چونکه گه‌لى کورد جه‌نده

به‌دهستی داگیرکهران زولمى چه‌شتبوو، به‌و رادميه‌ش به‌دهست خائين و سيخوړ و دمه‌لاتدارى كوردیش زولمى بينیوو، له‌بنه‌رپه‌تیشدا نه‌و زولمى دووژمن و دموه‌تانی داگیرکهرى كوردستان دميانكرد به‌دهستی نه‌و خائينانه‌وه دميانكرد. دموه‌ت له‌هه‌ننیک شویندا خوی ددهایه پيش، له‌زور شتیشدا خوی له‌دواوه دشارده‌وه و چینی خائینی كوردی ددهایه پيش، هه‌موو زولم و تاوانی به‌دهستی نه‌وان دمكرد، بویه نه‌و زولم و تالانی و كوشتنانه‌ی نه‌وان دميانكرد گه‌ل چاك دهیپینی، چونكه به به‌رچاوی گه‌لدا دميانكرد، له‌راستیدا دموه‌تگ به‌مه دهیخواست كاردانه‌وه و رك له‌به‌رامبه‌ر نه‌وان بیټ، نه‌ك له‌به‌رامبه‌ر دموه‌ت، وانا تاكتیكى به‌مجوړه‌ی به‌رپوه‌دمبرد، كوردی له‌دزی كورد به‌كاردمه‌ینا، كوردی به كورد به‌كوشت ددها، بویه گووتنیکیان هه‌یه ده‌ئیت: "سه‌گ سه‌گ، چ سپی چ رمش جیاوازیان نییه، سه‌گ به سه‌گ به كوشت بده" نه‌و تاكتیكه‌یان دز به كورد به‌رپوه دمبرد.

ئیدی كاتیک له‌دزی "محمد جه‌لال بوجاق" نه‌و چالاکیه نه‌نجامدرا و له‌گه‌ل چالاکیه‌كه‌دا پارتی راگه‌یه‌نرا، كاریگه‌رییه‌كى مه‌زنی له‌سه‌ر گه‌ل كرد، باومرپیه‌كى به‌هیزی به گه‌ل به‌خشی، بویه گه‌ل به پارتی باومرپى كرد و له‌هه‌موو شوینیک كه‌وته نیو جموجو‌له‌وه و له‌زور شویندا گوپراه‌لی پارتی بوو و له‌نیو ریکخستنی پارتیدا شوینی گرت، پارتی چی ده‌خواست په‌كسه‌ر پتیکیده‌ینا، كاریگه‌رییه‌كى به‌مجوړه‌ی كرده سه‌ر گه‌ل.

بویه له‌دايكبوونی (PKK) له‌دايكبوونیکى میژوویى بوو، له میژووی گه‌لى كورددا لاپه‌رمیه‌كى نوئ بوو، هه‌نگاویکى نوئ بوو، په‌كه‌مین جار بوو پارتیه‌ك به‌ناوی نه‌وانه‌وه دابمه‌زريت و رابگه‌یه‌نريت. ئیدی گه‌لى كوردیش بووه خاومن پارتی خوی. تا نه‌و كاته پارتیه‌كیان نه‌بوو، به‌ناوی كورد و كوردستان ریکخستنیک نه‌بوو و تییدا به‌شار نه‌ببوون، ته‌نیا له ریکخستنه‌كانی دموه‌تتى توركیا به‌شار ببوون، نه‌و ریکخستنه‌ی كه‌وا ته‌سفیه‌ی گه‌لى كوردیان نه‌نجام ددها، وانا نه‌و ریکخستنه‌ی پيشتر گه‌لى كورد تییدا شوینیان دمگرت ته‌سفیه‌ی گه‌لى كوردیان دمكرد. بویه له‌دايكبوونی (PKK) میژوویى بوو و لاپه‌رمیه‌كى نوئ بوو بۆ گه‌لى كورد.

ئیدی به له دایکبوونی (PKK) و راگه یانندی دامه زراڼی (PKK)، قوناخیک له کوردستان کۆتایی پښات و قوناخیکی نوئ سهریهه لدا و دهستیپیکرد. پیشت میژوو، نهک له سهر قاچهکانی، بهلکو له سهر سهری خوی بهرپوه دهجوو و سهر اونخون بیووده، بهم له دایکبوونه ئیدی میژوو گهریندرايهوه سهر قاچهکانی خوی. بویه له دایکبوون و راگه یانندی دامه زراڼی (PKK) پیشکتهوتن و گۆرانکارییهکانی دوو قات زیاتر کرد، ئیدی کاریگهریهکی بهمجۆرهی کرد.

کاریگهری دامه زراڼی پارتی له سهر دهولت و هیژهکانی دیکه چۆن بوو؟ بۆ ئهوان به چ واتایهک دههات؟

دیمه نیک له کۆمه لکوژییه کهی مه رهش

دهولت بهگرتنی "شاهین دونهز" و خیانهتی نهو تیگهیشتبوو که ئیمه کۆنگردمان سازداوه و بووین به پارتیههک، تا بهر لهگرتنی "شاهین دونهز" دهولت نهیددزانی و

هیچ زانیاریهکی نه‌بوو. به‌لام بهم گرتنه‌ی "شاهین دوهمز" که دانی به‌هه‌موو شتی‌کدا نابوو و هه‌موو شتی‌کی ته‌سلیم به دمو‌لته کردبوو، به‌بی ئه‌شکه‌نجه‌کردن دانی به‌هه‌موو شتی‌کدا نابوو، دمو‌لته بووه خاومنی زانیاری. هه‌لبه‌ته دمو‌لته سه‌رم‌تا باوم‌ری پی‌نه‌کردبوو، گووت‌بووی: "ئه‌مه درؤ دمکات ئی‌مه ده‌خله‌تینی‌ت" به‌وجوره مه‌زمندی نه‌دم‌کرد که‌وا "شاهین" به‌بی ئه‌شکه‌نجه‌کردن ته‌سلیم بی‌ت، چونکه ئه‌و قسانه‌ی "شاهین" کردبووی هیچ ته‌حه‌مولیان نه‌دم‌کرد، هه‌ندی‌ک شت که "شاهین" دانی پ‌یدا نابوو دمو‌لته هیچ زانیاریه‌کی له‌سه‌ر نه‌بوو و نه‌میدزانی، بۆیه دمو‌لته ده‌ی‌گووت: "ئه‌مه درؤ دمکات" و باوم‌ریان پی‌نه‌کرد. و‌مکو‌تریش له‌ئاستیکی وه‌ها‌دا خیانه‌تی‌کی به‌وجورمیان هیچ باوم‌ر نه‌دم‌کرد. چونکه کادیری ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیان به‌جۆری‌کی تر ناسی‌بوو، بۆیه سه‌رم‌تا پی‌ی باوم‌ر ناکه‌ن، پاشان باوم‌ریان پ‌یکردبوو. تا ئه‌و کاته‌ش ته‌ف‌گه‌ر هه‌ندی‌ک ته‌دبیری بۆ خۆی وهر‌گرت‌بوو.

دم‌توانم بل‌یم؛ پ‌یش ئه‌وه‌ی ئی‌مه دامه‌زراندنی پارتی رای‌گه‌یه‌نین دمو‌لته ده‌یزانی که ئی‌مه کۆنگره‌مان سازداوه و پارتیمان دامه‌زراندووه و ر‌یک‌خستنی‌کی پارتی هه‌یه و ده‌خ‌وا‌زین به‌ چالاکی به‌سه‌ر "بو‌جاق"‌دا پارتی رای‌گه‌یه‌نین. "شاهین" به‌ته‌وا‌وی نه‌میدزانی، به‌لام مه‌زمندی دم‌کرد که پارتی به‌ چالاکی به‌سه‌ر "بو‌جاق"‌دا خۆی راده‌گه‌یه‌نی‌ت، ئه‌مه‌ی باس کردبوو. بۆیه دمو‌لته ده‌یزانی چۆن ر‌ی‌گ‌یری له‌مه‌ بکات، ده‌ی‌خواست ته‌دبیری ئه‌مه وهر‌ب‌گ‌ر‌یت و له‌سه‌ر ئه‌مه‌ش سوور بوو، به‌لام ئی‌مه‌ش له‌سه‌ر بریاری خۆمان سووربووین.

ئه‌مه راستینه‌ی ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیه، ئه‌گه‌ر ته‌ف‌گه‌ر هه‌رجییه‌کی داوم‌ته پ‌یش خۆی تی‌یدا سووربووه و پ‌یکه‌یه‌ناوه، جا چ در‌ف‌گ بی‌ت یان له‌کاتی خۆیدا بی‌ت، ئه‌مه تایبه‌تمه‌ندییه‌کی ئه‌م ته‌ف‌گه‌رمیه. له‌به‌ر ئه‌وه‌ی خاومن تایبه‌تمه‌ندییه‌کی به‌مش‌ی‌وه‌یه، گه‌لیش ئه‌مه ده‌زان‌یت، بۆیه گه‌ل باوم‌ری به‌م ته‌ف‌گه‌ره کرد. واته ته‌ف‌گه‌ری ئاپ‌و‌چی هه‌رجییه‌ک بل‌یت راست ده‌بی‌ژیت و پ‌یکه‌یه‌نی‌ت. ئیدی قه‌ناعه‌تی‌کی به‌مجۆره له‌نی‌و گه‌ل‌دا دروست بووه. چونکه له‌ژیان و پ‌راکتیکی (PKK)‌دا ئه‌مه‌ی بی‌نیوه، که (PKK) نه‌توان‌یت شتی‌ک بکات ناب‌ی‌ژیت، که دم‌اخ‌فی‌ت که‌واته دم‌یکات، که کردی ئی‌نجا قسه

دمکات. ئیدی ئههه باوهړپیهکی بههیزی به گهل بهخشی، بهمشیوهیه (PKK) لهناو گهلدا ناسرا.

من لهناخافتنی خوښمدا گووتم؛ بۇ دموونه ئیبه دهمانخواست له سیفهرهك بگهینه گهریلا و گهریلاش لهههریمی "بۇتان" پیک بئینن، ههرچهنده له سیفهرهك نهو نامانجانهی بۇخۇمان دانابوو بهتموای پیکنههات، دیسانیش دهستبرداری نهبووین، درنگیش بیت ئیبه دیسان نهو نامانجهمان پیکهینا.

لهههسهلهی راگهیاندنی دامهزرانی (PKK) شدا. ههرچهنده "شاهین دودمهز" خیانهتیشی کرد، دیسانیش ئیبه سووریووین لهسر نهوهی بهچالاکي بهسهر "بوچاق" دا پارتی راگهیمهینن. ئیدی نهوه تایبهتمهندییهکی نهه تمهگهریه، دهولت چهنده خواستی ریکیریش لههه بکات بهلام نهیتوانی. کاتیک پارتی راگهیمهرا، نههه بۇ دهولتهتیش شتیکی نوئ بوو، چۇن بۇ گهلی کورد و تهنامت کادیری تمهگهر راگهیاندنی دامهزرانی (PKK) گوزارشتی لهشتیکی نوئ دمکرد، بۇ دهولتهی تورکیاش گوزارشتی لهشتیکی نوئ کرد، چونکه تا نهو کاته بهناوی کورد و کوردستان هیچ پارتیهك دروست نهببوو، بهمشیوهیهش خوی رانهگهیاندبوو، ههر پارتیههکیش که دروست بوو بیت بهشاروهی خوی هیشتوتهوه و بهمشیوهیه خوی رانهگهیاندبوو، کهسیك نهیدهرانی نهو پارتیهانه ههه یان نا، بهناوی پارتیههکان کار و خهباتیان نهدمکرد. ههبوون پارتی بوون، بهلام ریکخستن و چالاکي و خهباتیان نهبوو، کهسیك پیی نهزانیبوو که ههه، ئیستا (PKK) به چالاکیهك خوی بۇ دونیا رادهگهیمهنت، نههه پهکهمین جاره شتی وههه نههجام بدریت. نههه بۇ دهولتهی تورکیا زور گرنگ بوو، کهواته ئیدی کورد بهناشکرا و بهناوی خوی خوی رادهگهیمهنت و خاونداریتی لهچارمنووسی خوی دمکات و ئیدی چارمنووسی خویان دهخهنهوه دهستی خویان.

کهواته راگهیاندنی دامهزرانی (PKK) بهو واتایه دههات که؛ ئیبه ئیدی نهو زیانه پهسند ناکهین، ئیدی لهههموو رووئکهوه داگیرکهری رتهدهکهیمهنهوه، ئیبه پهیهوهندی خۇمان لهگهل داگیرکهری دهچهرپنین. نههه راگهیاندنی نهوه بوو، بویه بۇ دهولت نههه پر گرنگ بوو...

له بهرام بهر نهو ههنگاوې که تمفګر بۆ بوون به پارتی هاویشتبووی، دموکراتیک ههنگاوې هاویشت؛ له (۲۴) ی مانگی دوازدی (۱۹۷۸) دا "کۆمه لکوزی مهرعش" ی نهنجام دا. نه م کۆمه لکوزییه وه لāmیک بوو بۆ پارتیبوونی نیمه. بهر له وهی نیمه پارتی رابګه یه نین کۆمه لکوزی مهرعش نه نجام درا. بۆچی؟ چونکه "شاهین دونه مژ" زانیاری به دموکرات دابوو، که نیمه کۆنګرمان سازداوه و بووین به پارتییه ک و ریکخستنی پارتی پیشده خهین و خۆیشی به چالاکییه ک گوزارشت له م دامه زراننده دمکات. نیدی دموکرات دمیخواست ریکگری له مه بکات، هه م له سیفهره ک هاوکاری "محمد جلال بوجاق" ی دمکرد، هه میش به چوپو پری هیرشى دمکرده سهر نیمه، تمفګرمانکی دیکه ی له دزی نیمه هاندها و شهرى له دزی نیمه ی پیدمکردن. له لایه کی دیکه شهوه کۆمه لکوزی مهرعش ی نه نجام دا، بۆیه به مه بهرسفیکى دا به سازدانی کۆنګره و ریکخسته بوونی پارتی.

دموکرات به شهیدکردنی هه فال "حه قى قهرار" په یامیکى بۆ کادیران دا "دمستبه ردهن، نه ګر دمستبه رندهن هه مووتان و مکو حه قى قهرار دمکوزین..." به لام به کۆمه لکوزی مهرعش په یامیکى بۆ ګه ل دا "پیویسته نیوه له م تمفګرماندا به شدار نه بن، نه ګر شوین بګر نهوا دمتانکوزین و کۆمه لکوزتان دمکهین، پیویسته نیوه دووری نه م تمفګره رابوه ستن". په یامیکى به مشیویه ی به ګه ل دا. نیمه نهو په یامه مان وهرګرت. سهرۆک نهو کۆمه لکوزییه ی مهرعش ی شیکردموه و پاشان وهک نامیلکه یه کیش بلاوکرایه وه، ناوی نامیلکه کەش "سهرارته به کۆمه لکوزی مهرعش" بوو.

نه م کۆمه لکوزییه گوزارشت له چی دمکات؟ بۆچی لهو کاته دا نه نجام درا؟ نهو کۆمه لکوزییه چی له ګه ل خۆیدا دهینیت؟ نهو مهسلانه ی هه موو لهو نامیلکه یه دا شیکردموه، یه که مچار له سهرتاپای تورکیا و کوردستاندا سهرۆک نهو کۆمه لکوزییه ی شیکردموه و لئی تیګه یشت و نامانجه که ی بینى، نهو نامیلکه یه مان له سهر کادیران بلاوکردموه، بۆ نه وهی کادیران له پیشاژویه که (قوناخه که) تیګه ن، دووژمن چۆن دیته سهر تمفګر و نهو ههنگاوې دمکرت بهاوژیت چ ههنگاویکه؟ که دهخوازن کوده تپه کی سهر بازی نه نجام بدهن. چونکه نیدی نهو ته دبیرانه ی تاکو نهو کاته دموکرات وهریګرتبوو هیه نه نجامیکى بۆ نه م تمفګره نه بوو، نیتر دموکرات دمیخواست به ناشکرا و

بەهەموو هیزی خۆیەوه هیرش بکاته سەر تەفگەر، تا ئەو کاتە سەرمتا بەدزییەوه
 هیرش بڕدە سەر تەفگەر، زیاتریش ھەندیک گروپی ناردە سەر تەفگەر، کە ئەنجامی
 بەدستنەخست، ھەندیک گروپی دیکەیشی لەگەڵ گروپەکانی دیکە ناردە سەر تەفگەر،
 گروپە چەپڕەموەکان، گروپە کوردییەکان، فیدوایی کورد... کە بیانی بەمەش ئەنجام
 بەدستنەخات، بە نیوە نەینی و نیوە ئاشکرا لەھەندیک ناوچەدا ھاتە سەر تەفگەر،
 ئیدی ئەو تاکتیکە بەرپۆوە دەبێت، کە بیانی بەمەش ناتوانیت رێگری لەپیشکەوتن و
 مەزنوونی تەفگەر بکات، نیت بەئاشکرا و بەهەموو هیژیکی خۆیەوه دەخواست هیرش
 بکاتە سەر تەفگەر، بە گۆمەلگۆزی مەرعەش ئەم بێقاژۆیە دەستیپێکرد. ئەمە
 نامادەکاری بوو بۆ ئەنجامدانی کودەتای سەربازی (۱۲)ی ئەیلوولی (۱۹۸۰). سەرۆک ئەمە
 دەستنیشانکرد، نیت ھەلۆپستی دەوڵەت لەسەر ئەو بنەمایە بوو. چونکە بیانی نیت
 مەسەلە (PKK) وەکو رابردوو چارەسەر نابێت، بە لەدایکبوون و راگەیانندنی
 دامەزرانی (PKK) ئیدی لە کوردستاندا رەوشیکی نوێ پێشەدەکەوت و کورد بە ئاشکرا
 خۆیان رادەگەیەنن، کە شەڕ و کار و خەبات دەکەن. دەوڵەتیش بەمشۆ ھەمەکاری
 خۆی پێشخست و بەو جۆرە وەلامی ئێمە دایەوه، ئێمە خواستمان کە لە سێفەرەک
 تەفگەر بگەینینە گەریلا، دەوڵەتیش خواستی بە گۆمەلگۆزی مەرعەش بکاتە کودەتای
 سەربازی. ئیدی لەنێوان ئێمە و دەوڵەتدا شەڕیکی بەمجۆرە پێشکەوت.

بێگومان راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) لەجوارچێوەی کورد و تورکیادا نەمایەوه، بەلکو
 بەراگەیانندنی دامەزرانی (PKK) دەنگی کوردان گەشتە گۆرەپانی نۆدەوڵەتیش. تا ئەو
 کاتە جیھان چی لەبارە کوردەموە دەزانی؟ وایاندەزانی کە کورد و کوردستان لە تورکیادا
 مردوو، کێشەپەکی بەمجۆرە نەماوە، بەلام بە راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) بێیان کە
 کورد نەمردوو و دەلێت: "من ھەم" ئەو کاتە لەھەندیک دەزگای راگەیانندنا ئەو
 مەسەلە بە ئاشکرا و ئاژەری پێشرا، کەواتە کورد ھەنگاو دەھاوێژێت تاکو بۆخۆی کار و
 خەبات بکات، کەواتە نەمردوون، بەراگەیانندنی لەدایکبوونی (PKK) ئەم راستییە
 ئاشکراوو. بۆیە راگەیانندنی دامەزرانی (PKK) تەنیا راگەیانندنیکی ئاسایی و سادە
 نەبوو، بەلکو موداخەلەیک بوو سەر میژوو، ئەو میژووێ کەوا نەکۆلی لە کورد دەکرد
 و لەناوی دەبێت، (PKK) موداخەلەیک ئەمە بوو، بەئاشکرا راگەیانندنی ئەمە بوو کە

نییدی: "من نمو میژووو رمتدمکه مهووه، من نمو ژبیانه رمتدمکه مهووه، من ههم، یان بهنازادی دمژیم یان ناژیم" نمو پهمامه دی دایه ههر کس...

ومکو باستان کرد، بهر له رۆژانی کودمتای (۱۲) ی ئەیلولی (۱۹۸۰)،
 رموشیکی گرژ و ئالۆز لهئارا دابوو، له‌دوای دامه‌زراندنی (PKK) وه
 کۆمه‌لکوژی مهرعه‌ش روودهدات، هه‌روه‌ها باسی ئەه‌مه‌شتان کرد که
 سه‌رۆک نمو کۆمه‌لکوژییه‌ی شیکردمه‌وه و هه‌له‌سه‌نگاند و پێشبینی
 روودانی کودمتایه‌کیشی کرد، نمو کاته ته‌فگهر و سه‌رۆک چ
 ته‌دبیری و مردمگرن؟ هه‌روه‌ها تا چه‌ند نمو شیکردنه‌وه و مه‌زنده
 و هه‌له‌سه‌نگاندن و پێشبینیانه بوونه مو‌لکی گه‌ل و هێز و
 لایه‌نه‌کانی دیکه؟

بێگومان نمو کاته ر‌ه‌وشیکی پر دژوار هه‌بوو، چه‌په‌کان و فاشیسته‌کان شه‌ریان له‌دزی
 یه‌کتر دمکرد، ناکوکییه‌کان زۆر به‌هێز بوون، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه ته‌فگهری کورد
 له‌پێشکه‌وتن دابوو، له‌نیوان کورد و ده‌وله‌تی تورکیادا ناکوکی به‌هێزتر ده‌بوو، له
 تورکیادا له‌نیوان چه‌پ و فاشیسته‌کانیشدا ناکوکییه‌کان به‌هێزتر ده‌بوون، کێشه و
 گرفته سیاسی، ئابووری، کۆمه‌لایه‌تییه‌کان زۆر بوون.

هه‌روه‌ها له‌هه‌ره‌یه‌که‌دا هه‌ندێک گۆران و پێشکه‌وتن روویانده‌دا، له‌ خۆره‌ه‌لاتی ناوین و
 جیهاندا، سۆفییه‌ت موداخه‌له‌ی ئەه‌فانستانێ کردبوو، له‌ ئێراندا رژیمی "شاهه‌نشاه"
 که‌وتبوو و شۆرشیکی جه‌ماوهری به‌ریا ببوو، له‌ناوچه‌ی خۆره‌ه‌لاتی ناویندا ناکوکی
 نیوان سۆفییه‌ت و ئەمریکا هه‌بوو، هه‌ندێک ده‌وله‌ت له‌گه‌ل سۆفییه‌ت و هه‌ندێکی تریش
 له‌گه‌ل ئەمریکادا سه‌نگه‌ریه‌ند ببوون، نمو پێشکه‌وتن و ئالوگۆرانه‌ش کاریگه‌ری خۆیان
 له‌سه‌ر تورکیا دمکرد، چونکه‌ تورکیا ده‌وله‌تیکی ئالو (NATO) بوو، نه‌رکی ناتۆش نه‌وه
 بوو که سیسته‌می سه‌رمایه‌داری و به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی بپاریزێت، نمو ره‌وشه‌ی

لماوچهگه و جيهاندا هېو، نهو رموشه تورکياي تيدا دمکوزمرا چي دهخواست؟
 پيوستبوو تورکيا بتوانيت هم سيستمی سرمايهداری و هم نهو رژيمی لهتورکيا
 بالادست يوو بيانپاريتيت، هر بويه کودتای سهربازيان همنگاوه بههنگاو نهنجام دمدا.
 رهوشیکی بمجوره هېو، بهلام زيده لهلايهن هيچ کهسيکهوه شينهدمکرايهوه و
 ندمبينرا. سرۆک نههمی بينی، تمنانت به کۆمهنگوؤی ممرعش نههم رموشه
 بتهواوی روونبووه که بهرهو کوئ دمچيت، سرۆک خواستی هم کادير و تهمگمر بؤ
 نههم ناماده بکات، هميش نههم رموشه له چهپی تورکيش بگهيمنيت، بويه شانبهشانی
 نههم سرۆک سهارت به نايدیؤلؤزيا و سياست ناميلکهمکی دمرخت بهناوی
 "نايدیؤلؤزيا و سياست چيپن و چۆن سهربانهلداوه؟" بؤ نهوهی پيداويستی کادير
 لمرؤی نايدیؤلؤزی و ريکستنييهوه دابين بکات، چونکه نيهم پارتيمان دامهزراند بوو
 و ريکستنی پارتی و خهباتی پارتی هېو، رموشی کاديران هېو، له چهندين رووهوه
 کادير له نهوماتۆری و سهرمتاييپووندا دمزيا و ندمبووه بهرسف. ياخود کيشه و گرفت
 بؤ ريکستهبوون و خهباتی پارتی دروست دمگرد، مەترسی دروست دمگرد، بؤ نهوهی
 پيداويستی کاديران لهم رووهوه دابين بکات، سهارت به نايدیؤلؤزيا و سياست نههم
 ناميلکهمی دمرخت، نههم ناميلکهمشمان بلاوکردموه، لهسر کۆمهنگوؤی ممرعشيش
 ناميلکهمکی نووسی و بلاومانکردموه، بؤ نهوهی هم کاديران پهرومرد بکړين و ناماده
 بکړين بؤ هر پيشکوتن و پيشهاتيک و بؤ هر نهرکيک، هرومها بؤ نهوهی نههم کيشه
 و گرفتانهی تيدا دمزين چارمهريان بکهين.

لهلايهکی دیکهشهوه سرۆک دهخواست بهرپرسياريتی خوی لهبهرامبر چهپی تورک و
 گهلی تورکيا پیکهيتيت، سرۆک هميشه و لههر ههلوهمرجيکدا نهوهی بمبچينه
 ومردمگرت. بؤ نههم مهبسته سرۆک منی نارد نهنقهره و پتي گووتم: "برؤ چهپی
 تورک ببينه و قسهيان لهگهالدا بکه و پتيان بلئ که له تورکيدا وا خمریکه کودتايهکی
 سهربازی روودمات، نههمش زؤر مەترسيداره، پيوسته مرفؤ بهخيرايی تەدبير
 ومربگريت... پيوسته ههمو هيژه چمپ و ديموکراتيخوازهگان لهجوارچيوهی
 بهرميهکی ديموکراتيدا کؤبينهوه، نهگمر ريککوتن نهنجام نهدريت، نهوا ههمو
 تهمگمرهگان زمريان بهرمهکووت" سرۆک به منی گووت، نههم مهسهلهيکيان که

پېښوېست دمکات لهگه‌لېاندا قسه‌ی لاسمر بکه‌یت، دوومیش: نهموونه‌که‌ی سالی (۱۹۷۱) هه‌بوو، که کودم‌تا سمربازییه‌که زمبری‌کی مه‌زنی له چه‌پ دابوو. کادیرانی پېشه‌وه (پېشه‌نگ) هه‌موویان دمستگیر کرابوون، لاسیداره درابوون، کوژرابوون، تمفگهرمان په‌رشوبلاو ببوون، بۆ نه‌وه‌ی جارې‌کی دیکه پېفازویه‌کی به‌هه‌مان شیوه روونه‌داته‌وه پېیان بلی: "با هه‌ر تمفگهری‌ک هه‌ندیک له کادیرانی کۆمیته ناومندی خۆی ره‌وانه‌ی دهره‌وه‌ی تورکیا بکات، نه‌وانه‌ی که دهمینه‌وه نه‌گهر زمبریشیان به‌ریکه‌وېت نه‌وا نه‌وانه‌ی دهره‌وه دهموان به‌ردهموامی به تمفگهرمه‌کیان بدن، لاسالی (۱۹۷۱) دا له‌بهر نه‌وه‌ی ته‌دبیری‌کی به‌مجوره وهرنه‌گیرابوو، هه‌موو کادیرانی پېشه‌نگ شه‌ید بوون. هه‌ر بویه نه‌و تمفگهرانه زمبری کوشنده‌یان خوارد و نه‌مانتوانی به‌خیرایی خۆیان کۆبکه‌نه‌وه، نه‌گهر جارې‌کی دیکه ره‌وشی‌کی به‌مجوره دهریکه‌وېت ئیدی ناتوانن خۆیان کۆبکه‌نه‌وه سهریه‌ک، نه‌مه‌ش به‌ر مه‌ترسیدار ده‌بیت، نه‌گهر له تورکیا چه‌پی تورکیا و تمفگهری چه‌پی دیموکراتی زمبریان به‌ریکه‌وېت نه‌وا کاری ئیمه‌ش زۆر دژوار دمکات. بۆ نه‌وه‌ی نه‌مه روونه‌دات و تمفگهری ئیمه‌ش زمبری زۆر مه‌زنی به‌رنه‌که‌وېت، پېښسته تمفگهری چه‌پی تورکیاش زمبری به‌رنه‌که‌وېت...". به‌منی گووت: "لاسمر نه‌م مه‌سه‌لانه قسما‌ن له‌گه‌لدا بکه و چ ئه‌نجامی‌کی ده‌بیت وهره به‌گوهری نه‌وه‌ش نه‌و کاته هه‌لسه‌نگاندنی خۆمان دمکه‌پن، به‌گوهری نه‌مه‌ش چ به‌پاری‌ک پېښوېست بیت وهریدم‌گیرن و چ هه‌نگاو‌یکیش پېښوېست بیت دمیهاو‌پژین"

بېگومان من چوومه نه‌نقه‌ره و هه‌ندیک هی‌زی چه‌پی تورکیام ببینی، له‌م بارمه‌یه‌وه گه‌توگۆم له‌گه‌لېاندا کرد، نه‌وان مه‌زمنده و پېشبینی نه‌وه‌یان نه‌دمکرد که کودم‌تایه‌ک رووبدات، وکوتریش دمیانگووت: "نه‌گهر کودم‌تایه‌کیش رووبدات نه‌وا ئیمه نامادمین له‌دژی رابوستین، بۆ ئیمه گرنگ نییه". هه‌ر بویه‌ش نه‌و پېش‌نیازه‌ی ئیمه‌یان زی‌ده به‌جدی وهرنه‌گرت. هه‌م بۆ نه‌وه‌ی ریکه‌ه‌وتن ئه‌نجام بدمین، هه‌میش هه‌ندیک کادیری خۆیان بۆ دهره‌وه ره‌وانه بکه‌ن، نه‌مانه‌یان به‌جدی وهرنه‌گرت. کاتی‌ک که بینیم هه‌وای نه‌وان جودایه و قاجیان له هه‌وايه و پېشکه‌ه‌وتن و ئالوگۆرمان تاقیب ناکه‌ن و لئی تیناکه‌ن و به‌مشیمیه پیداکریش لاسمر هه‌لویستی خۆیان دمکه‌ن، منیش گه‌رامه‌وه. من به سهرۆکم گووت: "ره‌وشی نه‌وان به‌مشیمیه‌یه"، سهرۆک گووتی: "مادام وایه

ئېمه نهو تەدبىرى پېويستە بۇخۇمان وەردەگرين، ئېمه ئەركى خۇمان پېكېئنا، كه ئەوان پېكى ناھىنن ئېمه چېبكهين؟ شتىكى ئېمه بېكهين نىيه. با ئېمه بۇخۇمان چ تەدبىرىك پېويستە وەربىگرين".

رېك ئەو كاتە "شاھين دوجەز" لەشارى ئەلەمزىز دەستگىر كرابوو، كاتېك كه من دەجوومە ئەنقەرە سەرمتا چوومە "ئەلەمزىز" لەوئ ھەفالاڭم بېنى، پاشان چوومە ئەنقەرە، لە ئەنقەرە نزىكهى مانگېك مامەو، كه گەپامەوە دېسان لەرئى خۇمدا چوومەو ئەلەمزىز، چونكه ترومبېل بۇ ھاتن و چوون تا ئەلەمزىز ھەبوو، بۇيە من چوومە ئەلەمزىز، لەوئ سەردانى ھەفالاڭنىش كەرد، لەبنەمادا من پېويستېوو بچوومايە ئامەد (دېاربگر)، چونكه سەرۆك لەوئ بوو. من بلىتم بېرى و ھاتمە ئەلەمزىز، لەبەر ئەوئى بلىتم بۇ ئامەد دەستەكەوت، بۇيە چوومە لای ھەفالاڭى ئەلەمزىز بۇ ئەوئى ئەوانىش بېنىم و پاشان بلىتى ئامەد پەيدا بكم و بچمە ئامەد. بېگومان من نەمدەزانى كەوا لە ئەلەمزىز ھەفالاڭ گىراون، من چوومە گەپمكى "ھوزى چەخماخ"، لەوئ ھەندېك دۆست و ھەوادارى خۇمانم بېنى و بەمنىان گووت: "تۆ لېرە لە چ دەگەرپېت؟ ھەموو ھەفالاڭ گىراون، پۇلىس وا ھەموو شوئېنېك دەگەرپېت و دەپشكئېت" وامزانى گالتە دەكەن، كەچى بېنىم بەراستىانە و گالتە ناكەن و زۆربەى ھەرە زۆريان گىراون، كاتېك كه بېنىم ھەندېكيان گىراون، لەردوشى ھەندېك ھەفالم پەرسى زانىم كه ھەندېك لە ھەفالاڭنىش نەگىرابوون، گووتم؛ با ھەم ئەوان بېنىم و لە رەوشەكە تېبگەم و ھەمىش تەدبىرى پېويست وەربىگرين، پاشان دەچمەوە ئامەد. ھەلبەتە بلىتېش نەبوو، گووتم؛ تا ئەو كاتە بلىتېش پەيدا دەكەم و بەرەو ئامەد بەرپەدەكەوم، ئەنجامى ئەو جەفیانەى كەوا لەگەل ھېزە چەپەرمەكاندا ئەنجامم دابوو بە سەرۆك دەلېم".

ئەو ھەفالاڭەى نەگىرابوون بەشەو ئەوانم بېنى و قسەم لەگەلئاندا كەرد، بېنىم رەوش زۆر جەدىيە، ھېشتا نەمانزانى بوو كه "شاھين دوجەز" تەسلىم بوو، بەلام لەشىوئى گرتن و ھېرشەكانى دووژمن تېگەپشتم كه تەسلىمىيەتېك و خيانەتېك ھەيە، ھەلبەتە نەمەش مەگەر ھەر "شاھين" بېكەدبايە. واتا من لەشىوئى ھېرشكەردنى دووژمن دەرکم بەوەكەرد كه "شاھين" ئەو زانىيارپانەى داو و تەسلىم بوو. منىش لەوئ گىرام، بەلام لەبەر ئەوئى ناسنامەى من ساختە بوو، ديارىش نەبوو كه ساختەيە، ناسنامەى ئەنقەرە

بوو، بویه من دوو سې سمعات لمدست نهواندا مامهوه، پاشان منیان بهردا، من زانیم
 که پاشان دهمناسنموه، بویه منیش پهکسر لهوی دمرکهوتم و نهمامهوه، دوی
 کاترمیریک که منیان بهردا همستیان به من کرد، بهدوامدا هاتیبوون و لههموو
 شوینیک دمگړین و دمرگاګانی مالګان دمگړن و نۆپهراسیونی مهزن دمکهن. بیګومان
 نهو کاته من له نلعلمزیز دمرچوویووم، که دمرچووم، گومانم ههبوو، گووتم؛ لهوانمیه
 به نهنفهست منیان بهردا بیت، بۆ نهوهی تاقیبیم بکهن تاګو سرۆک و ههفالانی دیکهش
 بګرن، بویه پهکسر نهچوومه نامهد، چوومه چمند شوینیک دیکه، واییرم کردوه که
 نهګر تاقیبیم دمکهن با شوینی خۆم ونیکه، پاشان دهچمه نامهد. که چوومه نامهد به
 سرۆکم گووت: "رهوش بېمجۆرمیه، پیویسته تەدبیر و مرګرین، وادیاره شاهین تسلیم
 بووه و خیانهتیکې مهزن لمارادایه" نیمه تەدبیرمان و مرګرت، ههلبهته پاشان دمرکهوت
 که "شاهین" خیانهتیکې مهزنی کردوه، نهو مالهی که سرۆک له نامهد لی دهمایهوه
 نهدرسی نهو مالشی داوه به دووژمن. بهلام وکو گووتم؛ سرمتا باومریان پتی
 نهکردوه، پاشان باومریان پییکردبوو، بهمش درمنګ کهوتیبوون، تا نهو کاتمش تەدبیر
 و مرګیرا بوو، "شاهین" بۆلیس دینیتته نهو مالهی که سرۆک لی دهمایهوه، دهبینیت
 که کهسی تینا نییه. واتا نهګر وانمبایه نهو کاته سرۆکیش دمرګرا و تەفګهریش
 گورزیکې کوشندهی بهر دمکهوت.

كوچى مهزن

به رهو دهره وهى ولات...

ئهو كاته برپارى چوونه دهره وهى ولات دهرنيت و سهروك بهرهو دهره وهى ولات دمكهوئتهرئ و بهرهو باشوورى رۇژئاواى كوردستان (سوريا) دهجيت و پاشان دهجيت له لوبنان، بېگومان ئهو برپاره بهگويهرى ئهو رهوشه وهردهگيردريت، وهك تاكتيكى "ههنگاوئك بۇ دواوه و دوو ههنگاو بۇ پيشهوه" وايه، بهلام بۇچى سوريا و لوبنان، لهكاتيكد ئهو كاته رهوشى باشوورى كوردستان ههبوو، شمر ههبوو، ههنگاوئك جولانهوه ههبوو، ههرومها رهوشى ئهو كاته ئيران ههبوو، ئهرمهستان لهسهر سنوورى توركي ههبوو، بهگشتى ولاتانى ديكهى سهر سنوورى توركي ههبوو. ئهو كاته شيكردهوه و ههلسهنگانلنى رهوشهكه چۇن بوو بۇ ههلبزاردنى لوبنان و كامبى ههلسهتينييهكان لهوى؟

لهگه خيانمهكهى "شاهين" دهولت لهههموو روويكهوه هيرش و شالوى دههينايه سهر تهفكهرمكهمان، چونكه ههموو زانياريهكى به دهولت دابوو، لهسهر بنهماى ئهو زانياريانه ههموو ريكخستهكان و كاديرانى ئيمه ئاشكرا ببوو، بۇيه ههنگاوئك له ههفلانيش گيران، شهرى سيفهركيش بهگويهرى تاكتيك بهرپوه نهدهچوو، لهوى

رەوشكى دژوار ھەبوو، بە "كۆمەلگەوزى مەرعەش" يش پەيامى دەولەت ئاشكرا و روون بوو، ئىدى لە توركيدا كودەتايەكى سەربازى روودەدات و وا لەبەر دەرگاىە. ئامانجى بنچىنەيى ئەو كودەتايە ئىمەين. دەخوازن تەفكەرى (PKK) تەسفىە بكەن. ئەمە لەلايەن ئىمەو ەكلايى بېۋو، ئىمە چۆن لەدزى ئەمە رابووستىن و خۆبپاريزىن؟ چۆن ئەو تەخريباتانەي تىيدا دەگوزەراين بتوانين بەلاوہى بنىين؟ ئىمە گەفتوگومان لەسەر ئەو مەسەلانە كەرد. سەرۆك بىنى كە بەو توانستەي كە لەبەر دەستمان داىە و ئەو رەوشەي تىيدا دەزىن مومكىن نىيە بتوانين رىگىرى لە مەترسىيەكان بكەين، ئەمە تەنيا لەدەرەوہى وڵات دەبىت، بەلام لەدەرەوہى وڵاتيش ھىچ پەيوەندىيەكى ئىمە نىيە، كەسىش ئاناسين، ئىمە چۆن ئەو توانست و دەرەتە بئافرىتىن؟ ئەمە زۆر زەحمەتە.

ھەفالى "ئەدھەم ئەكچان" ھەبوو، خەلكى سروج بوو، سەرۆك گووتى: "لەوانەيە ئەو ھەفالى خەزم و كەسوكارىان لە سوريا ھەبىت" سەرۆك قەسەي لەگەل ئەو ھەفالى كەرد، ئەويش گووتى: "راستە ھەندىك خەزم و كەسوكارم لەوئى لە "كوبانى" ھەيە". ھەلبەتە "كوبانى" و "سروج" يش دراوسىي پەكتەرن و سنوور لەنئوانياندا ھەيە، زۆر خىزان لەم لان و زۆرىش لەو لان و ھەموو خەزمى پەكتەرن، لەناوچەكانى دىكەش خەزمايەتى بەمشىۋەيە ھەيە. ئەگەر ئىمە سوريامان داىەپىش خۆمان لەبەر ئەم ھۆيە بوو دامانە پىشخۆمان، چونكە ئىمە پەيوەندىيمان لەگەل ھىچ وڵاتىك نەبوو، كەسمان نەدەناسى، تەنيا ئەو ەبوو ھەندىك ھەفالى ئىمە خەزميان لە سوريا ھەبوو، ئىمە ئەو ەمان دەزانى كە سنوور دروست بوو خەزم و كەسوكارىان لەوبەر سنوور ھەيە و ھاتن و چوونىش ھەيە. ئىدى گووتمان ئەگەر توانستى دەرچوون ھەبىت تەنيا ئەو رىيە ھەيە و دەتوانين ئەو دەرگاىە بكەينەو، وەكوتر مومكىن نابىت. ھەفالى "ئەدھەم" گووتى: "خەزمى من لەوئى ھەن" بىگومان رەوشى ئەو خەزانەي ئەو چىيە و چى نىيە؟ ئاىا سەرۆك دەتوانىت لەلايان بىنئىتەو و بىجەوینتەو و بىشارنەو؟ ئىمە ئەو ەشمان نەدەزانى. ھەفالى "ئەدھەم" گووتى: "ئىمە دەتوانين بچىن، خەزمى ئىمە باشن و خراپ نىن، ھەلبەتە ئىمە رەوشى سەرۆك نابىزىن، ئىمە دەلئىن: ئەويش خەزمى خۆمانە، بەمشىۋەيە دەچىن. ئىدى بزائىن چۆن دەبىت؟" وەكوترىش توانست نەبوو، ئىدى ئىمە

نهمومان بهمشيوميه پهسند كړد، نهگهر سهرؤك بهرهو سوريا رويشت لهبههر نهم هؤيه بوو، ومكوتر توانستى نيمه نهمبوو.

تهنيا من و همفال عمباس (دوران كالگان) دهمانزاني كه سهرؤك لهگهل همفال "نهمهم" دمچنه سوريا، ومكوتر كهمس ناگاي لينهمبوو. نيمه نهمومان بهشاراومى هيشتهوه تا سهرؤك گهيشته نهوئ و پاشانيش ههر بهشاراومى مايهوه، كهسيك نهمدمزاني كهوا سهرؤك چووو بؤكوباني.

بيگومان كاتيك نيمه سهرؤكمان رهوانهى كوبياني كړد، برپارى نهو چوونهمان له نورفه ودرگرت. وانا نيمه لهبازپري نورفه كؤبوونهمويهكمان سازكرد، ههرسيكمان سهرؤك و همفال "عمباس" و من بووين، نيمه نهو برپارهمان ودرگرت، نيدى سهرؤك و همفال "نهمهم" چوون و دمبووايه به قاچاخ سنووريان دمرباز بكرديايه، نهو كاته قاچاخچيتى همبوو، قاچاخچى پارميان به سهربازمكان دمدا و بهمشيوميه دمرباز دمبوون. نيدى بهمشيوميه دمرباز بوون. بيگومان نيمه دنيا نهمبووين لهكاتى دمربازبووندا چى روودمدا؟ داخوا بهساخى دمرباز دمبن يا نا؟. بيگومان تا چوون و دمرباز بوون نيمه لهسهر ناگربووين، كه چوون و گميشتنه نهوبهر سنوور و تهلهفؤنيان كړد، نيدى گووتمان: "باشه" چونكه بهساخى گهيشتن. نيدى نيمه دمتوانين كار بكهين، نهگهر نيمهش بگريين مادام سهرؤك ساخه، دمتوانيت كيښهكان چارهمر بكات، همموو ترسى نيمه نهوه بوو كه سهرؤك نهگريئت، بهمشيوميه چوونه دمروهى سهرؤك بهرپوه چوو، نيدى چووبوون له سنووردا پارميان به سهربازيک دابوو و بهمشيوميه دمرباز ببوون و گميشتنه كؤباني.

له كؤباني سهرؤك چؤن خؤى گهياندبووه لاي فهلهستينييهكان؟

ههلبته كه سهرمتا چوونه نهوئ، سهرؤك نهوهى بهبنهما ودرگرتبوو كه چؤن بتوانيت نهو خيزانه قازانچ بكات، كه نهو خيزانهى قازانچ كړد لهريگهى نهو خيزانهوه چووو شام (نيمهشق) و لهويش چووو لاي فهلهستينييهكان له بهيروت بهمشيوميه سهرؤك نهو ريگهيهى كردهوه، بهريگهى پهپومندى نهو خيزانهوه نهو كهنالهى كردهوه، به توانستى

نهم ماله گه‌یشته شام و چووه لای فه‌له‌ستینه‌کان و به‌توانستی فه‌له‌ستینه‌کانیش چووه لوبنان، که ناومندی ته‌فکهره فه‌له‌ستینه‌کان له‌وی ببینیت و قسه‌یان له‌گه‌لدا بکات بۆ نه‌وه‌ی بتوانیت بۆ ئیمه شوین دابین بکات و به‌لین و مرگریټ که ئیمه بتوانین هه‌ندیټ کادیر ره‌وانه‌ی نه‌وی بکه‌ین و له‌وی په‌رورده‌یان بکه‌ین، تاکو بتوانین به‌م کادیرانه موداخه‌له بکه‌ین و نه‌و کیشه و گرفتانه‌ی تییدا ده‌ژین بتوانین چاره‌سریان بکه‌ین. نه‌مه بۆ نه‌وه بوو.

سه‌رۆک چووه گوبانی، پاشان هه‌والی بۆ ئیمه نارد و گووتی: "هه‌ندیټ هه‌فال بنیرن" بیگومان کاتیټ که گووتی هه‌فال بنیرن، سه‌رمه‌تا گروپیکی بجووی خواست، پاشان گووتی: "(٢٥٠) که‌س بنیرن" هه‌رمانیکی به‌مشیمیه‌ی نارد، کاتیټ نه‌و هه‌رمانه‌ی بۆ ئیمه نارد ئیمه گووتمان: "سه‌رۆک چۆن له کاتیټکی وه‌ها زوودا نه‌م هه‌موو توانسته‌ی له‌دمروه ئافرانده‌ که وه‌ها (٢٥٠) که‌س ده‌خوازیت؟! چونکه جیگیرکردن و گوزمراننی نه‌م هه‌موو هه‌فاله له‌دمروه زه‌حه‌مه‌ته". په‌یومندی ئیمه‌ش وه‌ها نه‌بوو، ئیمه گووتمان: "چۆن وه‌ها زوو نه‌م په‌یومندییه و نه‌و توانسته‌ی ئافرانده؟" ئیمه سه‌رمان سوورما. وه‌کو‌تریش گووتمان: "(٢٥٠) کادیر و هه‌میش کادیری پیشه‌وه بنیرین چۆن کیشه‌ی ریکخستن لیره چاره‌سهر بکه‌ین؟" گووتمان: "نه‌مه راست نییه" چونکه زۆر هه‌فالی‌ش گیرابوون، گووتمان به‌و هه‌فالانه‌ی ماون ده‌توانین ریکگری له‌ته‌خریبات بکه‌ین و ده‌توانین کیشه‌ی ریکخستنی‌ش چاره‌سهر بکه‌ین". من و هه‌فال "عه‌باس" قه‌ناعه‌تیکی وه‌ها‌مان هه‌بوو، ته‌نانه‌ت ئیمه له‌م رووه‌وه هه‌ندیټ کاریشمان کردبوو و هه‌ندیټ نه‌نجامیشمان به‌ده‌ستخستبوو و ده‌مانگووت: "نیدی ده‌توانین نه‌نجام به‌ده‌ستبخه‌ین". بۆیه ئیمه داخوازی سه‌رۆکمان پیکنه‌هینا، ئیمه (٢٥٠) که‌سمان نه‌نارد، ئیمه ژمارمیه‌کی که‌می هه‌فالانه‌مان نارد. بیگومان ئیمه هه‌له‌یه‌کی مه‌زنان کرد، نه‌و هه‌له‌یه‌ش پاشان بۆ ئیمه بووه هۆکاری نه‌وه‌ی که زه‌رمه‌ر و زیانی مه‌زنان به‌ریکه‌وت.

نه‌گه‌ر نه‌و کاته داخوازی سه‌رۆکمان جیبه‌جی بکردایه و هه‌فالانه‌مان ره‌وانه‌بکردایه نه‌و نه‌و هه‌فالانه‌ی مابوون و پاشان له‌میان‌ه‌ی کودم‌تای (١٣)ی ئه‌یلولی (١٩٨٠) ده‌ستگیرکران، ده‌ستگیر نه‌ده‌کران، نه‌ده‌که‌وته‌نه ده‌ست دووژمه‌نه‌وه و نه‌ومنده دوور و درێژ له‌ زینداندا

نهدمانهوه و نهومنده ئەشکه‌نجه‌شيان نهدمبيني. له‌وانه‌بوو ره‌وشی ته‌فگه‌ريش وه‌ها نه‌بايه.

ئیدی ئی‌مه هه‌له‌یه‌کی مه‌زمان کرد. بۆچی؟ چونکه ئی‌مه ده‌مانگوت: "ئه‌گه‌ر ئی‌مه نه‌و ژماره زۆره بنی‌رین نه‌وا له ولات بۆشایی دروست ده‌بیت، نه‌و کاته‌ش ئی‌مه ناتوانین ری له‌به‌رده‌م ته‌خریباته‌کان بگه‌رین و به‌لاومیان بنی‌ین. ئه‌گه‌ر له‌ده‌ست ئی‌مه‌دا، نه‌و کادی‌رانه هه‌مین نه‌وا ده‌توانین ته‌خریباته‌کان به‌لاوه بنی‌ین، به‌لام سه‌رۆک له‌و قه‌ناعه‌ته‌دا نه‌بوو. واتا ده‌مبيني که پێ‌ویسته ته‌دبیری ریشه‌یی (بنجینه‌یی) وه‌ریگه‌رین، پێ‌ویسته موداخه‌له‌ی ریشه‌یی بکه‌ین، ئی‌مه به‌قوولی له‌وه تینه‌گه‌میشته‌بووین، ئی‌مه ده‌مانگوت: "ئی‌مه به‌هه‌ندی‌ک ته‌دبیر ده‌توانین ری له‌م ته‌خریباتانه بگه‌رین و دی‌سان کیشه‌کانمان چاره‌سه‌ر بکه‌ین و خه‌بات به‌هیز بکه‌ینه‌وه و درێژه‌ی پێ‌ده‌مین" پاشان به‌ده‌رکه‌وت که نه‌وه‌ی سه‌رۆک راست بوو، نه‌وه‌ی ئی‌مه به‌هه‌له‌ ده‌رجوو، بۆیه نه‌و خه‌تایه‌مان کرد.

سه‌رۆک چۆن توانستی نه‌وه‌ی ئافه‌راند که بتوانیت جی‌گه و گوزمان بۆ (٢٥٠) کادی‌ر دابین بکات تا‌کو په‌روه‌رده ببینن؟

سه‌رۆک چوو‌بووه‌ لای فه‌له‌ستینه‌یه‌کان و دا‌وی له‌وان کرد‌بوو که هه‌ندی‌ک له هه‌ف‌الان له‌لای نه‌وان په‌روه‌رده ببینن، فه‌له‌ستینه‌یه‌کان زێ‌ده نه‌یانده‌خواست نه‌و توانسته به‌ئی‌مه بدن، چونکه ئی‌مه هه‌چ نانه‌س، سه‌رۆک چۆته لایان و قه‌سه‌ی بۆیان کرد‌وو و گووت‌ویه‌تی: "ئی‌مه ته‌فگه‌ری‌کی به‌مشێ‌ویه‌ین، به‌مه زانیاریان له‌سه‌ر ئی‌مه په‌یدا کرد، پێ‌شتر هه‌چ زانیاریه‌کی راستیان له‌سه‌ر ئی‌مه نه‌بوو، پێ‌شتر نه‌و زانیاریانه‌ی سه‌بارته به‌ئی‌مه به‌وانیان دا‌بوو، هه‌مووی هه‌له‌ بوو. وه‌ک گوايه "ئی‌مه ته‌فگه‌ری‌کی شۆ‌ر‌شگێ‌ر نین، به‌ل‌کو ته‌فگه‌ری‌کی گه‌ردا‌وی نه‌مریک‌اين، گه‌ردا‌وی نی‌سه‌رائی‌لین، گه‌ردا‌وی میت (MIT)ی تورکی‌اين. یان گوايه ئی‌مه له‌دزی شۆ‌ر‌شگێ‌رانین و شۆ‌ر‌شگێ‌ران ده‌کوژین... واتا له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایانه زانیاریان له‌سه‌ر ئی‌مه به‌وان دا‌بوو، بۆیه فه‌له‌ستینه‌یه‌کان راستینه‌ی ئی‌مه‌یان نه‌ده‌ناسی، تا نه‌و کاته هه‌چ هه‌ف‌الێ‌کی ئی‌مه‌یان نه‌بینی‌بوو، یه‌که‌مه‌جار

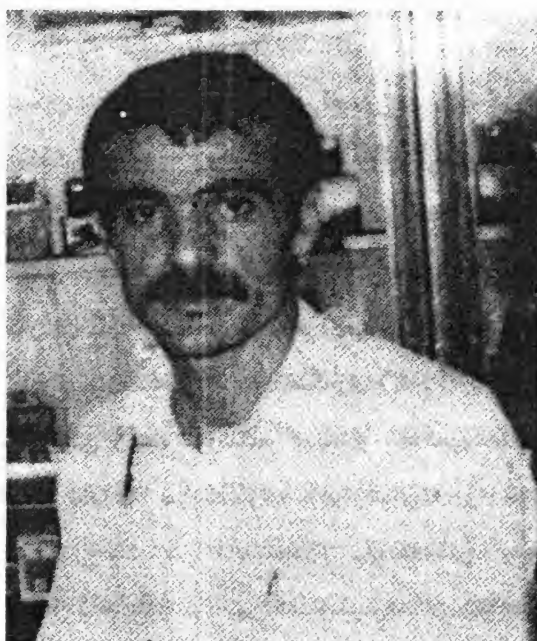
گووتى: " ھەندىك ھەڧالى بىكەش دىتوانن دىربىخەن". من چووم و ھەڧال "عەباس" م بىنى و بەيەكەو ھەئسەنگاندىمان كىرد و بەگوپىرەى ئەو تەعلیماتەى سەرۇك داویەتى، كە چۆن كۆمىتەيەكى ناومندى كاتىبى لە ھەڧالان دروست بىكەين؟ چۆن لەناوچە و ھەرىمەكاندا دىسان ھەندىك كۆمىتەى رېكخستنى ئاوا بىكەين؟ ئەو ھەڧالانەى كە ئاشكرا بوونە چ ئەندامى كۆمىتەى ناومندى و چ ھەڧالانى دىكە و كادىرى پېشەو ھە چۆن دىمرىانبىخەين و بۆ لای سەرۇك رەوانەيان بىكەين، قسەمان لەسەر ئەو تەدىرەنە كىرد. وا دامانابوو كۆبوونەو ەى دواىى بىكەين و نىمەش بەرېبىكەوین، سەرەتا من دىمرچوومايە و پاشان ھەڧال "عەباس" یش دىمرچووبايە. ئىدى ئەو ھەنگاودەمان پېشخست.

لېرەدا خالىكى گىرنگ ھەيە؛ لەچەمكى ئەو تەڧكەرەدا گوايە "توانست كەمە و ئەو شتە نابىت" چەمكىكى بەمشىویمە نىيە، بەلگو ئەگەر توانستىكى زۆر بچووكىش ھەبىت، ئەوا توانستىكە و توانستىكى مەزنىشە. ئەگەر تۆ راست لەو توانستە نىزىك بىيەتەو و مافى تەواو بەم توانستە بىدەيت، ئەوا دىتوانىت لەم توانستەدا توانستىكى پىر مەزن دروست بىكەيت، نىزىكبوونەو ەى ئەم تەڧكەرە لەسەر ئەو بىنەمايەيە، كاتىك كە سەرۇك چووە دىرەو، چووە سوریا توانستىكى وەھا مەزنى لەبەر دىستەدا نەبوو، سەرۇك نەيگووت: " بەم توانستە كار ناكىت". تەنیا يەك خىزان ھەبوو، ئەو خىزانەش چۆنە؟ ئەویش ديار نەبوو، بەلام توانستەكە ھەر ئەو بوو، سەرۇك ئەمەى وەك توانستىك بىنى و راست لىي نىزىكبوونەو و مافى ئەو توانستەى دا و بەم توانستە زۆر توانستى مەزنى خولقاند. بەرېكەى خىزانىك ھەزاران خىزانى لەتەڧكەر نىزىك كىردەو، بەرېكەى پەيوندىيەكى وەھا سادەو پەيوندىيەكى زۆر مەزنى لە خۆرەلانى ناوین لەگەل تەڧكەرە ڧەلەستىنىيەكان و سوریا ئاوا كىرد، لەوئ تەڧكەر زۆر سوودمەند بوو، ئىدى ئەمە راستىنەى سەرۇك و راستىنەى ئەم تەڧكەرەيە، ئەو تەرزەى ئەم تەڧكەرە بەبنەماى وىردىگىت، بەمشىویمەيە، پىراكتىكبوونى ئەم تەڧكەرە لەسەر ئەو بىنەمايەيە، واتا چۆن ئەو توانستەى لەبەر دىستەپە مەزنى بىكات و توانستى دىكەى لى بىناڧرىنىت، ئەمە بەبنەما وىردىگىت و دىمىكات بەبناخە بۆ توانستى خۆى. تەڧكەر بەم چەمك و تەرزەو كار و خەبات دىكات. ئىدى ئەگەر مەوۇ بەمشىویمە كار بىكات ئەوا دىتوانىت ئەنجامى مەزنىش بەدەستىخات. ھەرەھا راستىيەكى دىكەى سەرۇك و

نوم تېمېگړه همېه، نهوېش چېبېه؟ هيچ کاتيک ناليت: "نوم کسسه وايه و نوم وايه، خواستوويه تي قازانجي بکات، لهسهر نومه پېنداگري کردووه، نهگمر نوم کسسه هي تۆ نييه و خواستت بيکھيت بهي خوت، که کردت بهي خوت تۆ دمتوانيت پيشکھوتن و سرکهوتن نمنجام بدميت. نهگمر تۆ گووت: "نوم هي من نييه" نوم تۆ ناتوانيت نوم قازانچ بکھيت، که تۆ قازانچيشت نهگمر تۆ ناتوانيت تېمېگمر مەزن بکھيت و بيگمېهنييت بهسهرکهوتن. بيگومان که کسيک هي تۆ نميت و تۆ قازانجي بکھيت زور زهحمته، بهلام که تۆ قازانچيشت کرد نوم قازانجي دمکھيت و نمنجام بهدمست دهخيت، نهگمر تۆ گووت: "نوم هي فلان پارتييه" و بهودي دیکهشت گووت: "نهوېش هي فيسار پارتييه، نومش هي دمولته... " زېده کست بۆ نامينيتهوه که ريکخستهي بکھيت، زياتريش نهوانهي ناخوازن کار بکهن، ناخوازن خويان ماندوو بکهن نوم بههانه و بيانووانه بۆ خويان دروست دمکهن. کسي بهمجوره تمنيا نهودي همېه بهبنه ما و مردمگريت و لهسهر هي ناماده و حازر دهوازن کار بکهن. کسي بهمجوره توانستي نامادش ناباريزيت. نوم چهککه شتيک نانافريزيت و نهودي همشه کوتايي پيښيت. نهگمر تۆ دهوازيت نهودي همېه بميت و بيپاريزيت و بهفريزيت نهدميت ريگي نوم بهکويدا درواز دميت؟ تۆ هي نوي تملي بکھيت، که هي نوي تملي بکھيت دمتوانيت نهودي کونيش بپاريزيت، تۆ دمتوانيت تېمېگمر بهمشيوه مەزن بکھيت، نهگمر ودها نميت تۆ هيچ کاتيک ناتوانيت تېمېگمر بهرمو پيشهوه ببهيت و بيگمېهنيته سرکهوتن.

نيدى سرۆک ټاپو بهم چهککه له سوريا و لوبنان کاري کرد، که هر کسيکي بيني خواستي پميومندي لهگهلا ببهستيت و کاريگمري لهسهر دروست بکات و بۆ خوي بيکاته دوست. لهمهدا پېنداگري کرد. لهناو گهلي کورديشدا ودها کاري دمکرد، لهناو عمرميشدا ودها کاري دمکرد. نيدى نوم نمنجامي بهدمستهينا. لهو گورهپانهدا توانست بۆ تېمېگمر بهمشيوه خولقينرا، بهم تهرز و چهککه بهديها.

به مانهوهی ریبهر ئاپۆ و ههفالان له لوبنان و له لای
 فهلهستینییهکان، ههلوێست و نزیکبوونهوهی تهفگهره
 فهلهستینییهکان له بهرامبهر تهفگهر چۆن بوو، له کاتی کدا که پێشتر
 باک (تَحْفَظ) یان له بهرامبهر تهفگهر ههبووه. چونکه وهک دهمزانریت
 ئهو کاته ههندیك هیژ و لایهنی باشوور بهوه تاوانبار دهکران که
 په یوهندیان له گهڵ ئیسرائیل ههیه، ئهمه چۆن و تا چهند
 رهنگدان هوهی خۆی له سههر په یوهندی تهفگهر بهو تهفگهره
 فهلهستینییهکانهوه کرد؟ ههروهها ریبهر ئاپۆ چۆن و تا چهند ئهو
 په یوهندییه و ئهو دهرفه تهی خستۆته خزمهتی تهفگهری
 نازاد یخوازی کورد هوه؟

شههید نه ده م ناکچان

کاتیک که سەرۆک جووه لای فەلەستینییه‌کان له لوبنان، هەروا به‌ناسانی په‌یووندى له‌گەڵ فەلەستینییه‌کان پێشنه‌گه‌وت، زۆر به‌زه‌حه‌متی پێشکه‌وت. ئەمەش هۆکاری خۆی هەبوو. هۆکاری یه‌که‌م: له‌بەر ئەوه‌ی ته‌فکهری "مه‌لا مسته‌فا" په‌یووندى خۆی له‌گەڵ ئەمریکا و ئیسرائیل هەبوو. فەلەستینییه‌کانیش له‌بەر ئەوه‌ باومهریان به‌ کوردان نه‌ده‌کرد و نه‌یانده‌خواست په‌یووندى له‌گەڵ کوردان پێشبخهن. واته‌ به‌گومان له‌ کوردان نزیک ده‌بوونه‌وه، چونکه‌ له‌نیوان ئیسرائیلییه‌کان و فەلەستینییه‌کاندا ناکۆکییه‌کی مه‌زن هەبوو، ته‌فکهری "مه‌لا مسته‌فا" بارزانی"یش په‌یووندى خۆی له‌گەڵ ئیسرائیل و ئەمریکادا به‌ستووه، فەلەستینییه‌کان کوردانیان به‌دۆستی ئیسرائیلی و ئەمریکایی ده‌بینی و به‌م چاوه‌ سه‌پیری هه‌موو کوردانیان ده‌کرد، هەر بۆیه‌ش زۆده‌ باومهریان به‌ کوردان نه‌ده‌کرد و نه‌یانده‌خواست په‌یووندى له‌گەڵدا پێشبخهن. بێگومان نه‌یانده‌زانی له‌ناو ته‌فکهری کورداندا چی هه‌یه؟ واته‌ کوردانیان به‌ریگه‌ی "مه‌لا مسته‌فا" و (ب د ک) ناسیوو و له‌م روانگه‌یه‌وه سه‌پیری هه‌موو کوردیشیان ده‌کرد. ئیدی ئەمه‌ بۆخۆی ناسته‌نگیکی مه‌زن بوو.

بێگومان سەرۆک تا گێشه‌ی کورد و (PKK) ی به‌وان ناساند کاتیک زۆری خایاند. پاشان فەلەستینییه‌کان بێنیان که‌ کورد هه‌مووی وه‌ک (ب د ک) نین، سەرۆک په‌یووندى نیوان کورد و فەلەستینییه‌کان و هه‌موو عه‌ربه‌کانی له‌سه‌ر بناخه‌یه‌کی نوێ دروست کرده‌وه، له‌ناو عه‌ره‌یدا شوێنیکی تایبه‌تی بۆ کوردان ئاواکرد، بۆ دیپلۆماسییه‌تی کورد و په‌یووندى کورد دهرگا‌یه‌کی نوێی کرده‌وه، گۆره‌پانی خۆره‌لاتی ناوین بۆ کوردان داخرا‌بوو، نه‌یانده‌توانی دیپلۆماسی و په‌یووندى خۆیان پێشبخهن. ئیدی سەرۆک ئا‌پۆ ئەو رێگه‌یه‌ی بۆ کوردان کرده‌وه، ئەو سه‌نگه‌ره‌ی خسته‌ خزمه‌تی کوردان. شانبه‌شانی ئەمه‌ زۆر زانیاری نا راستیان سه‌باره‌ت به‌ ته‌فکهری (PKK) به‌ فەلەستینییه‌کان دا‌بوو، گوایه‌ (PKK) ته‌فکهری وها شۆرشگێڕ نییه‌ و ته‌فکهری که‌ گرێدراوی ئەمریکایه‌، گرێدراوی تورکیایه‌، له‌دژی شۆرشگێڕان رادموسته‌یت و شه‌ر ده‌کات، ئەمەش ناسته‌نگیکی مه‌زنی دروست کرد له‌به‌رده‌م پێشکه‌وتنی په‌یووندىیه‌کان له‌گەڵ فەلەستینییه‌کان، له‌بەر ئەم هۆیه‌ش بوو فەلەستینییه‌کان به‌گومان نزیک ده‌بوونه‌وه. سەرۆک تا‌کو توانی راستینه‌ی ته‌فکهری (PKK) ی به‌وان ناساند و تا‌قه‌ناعه‌تی پێکردن

که نهو زانیاریانې لهسمر (PKK) بهوان دراوه راست نین کاتیکی زوری خیاند. لهپاشاندا بینیان که نهو زانیاریانې سهارمت به تهمگهری (PKK) بهوان دراوه راست نین، لههلویت و نریکبونهوه و ههلسهنگانسهکانی سمرۆکدا، ههروهه پاشان له کامپهکانیان ههفالانین بینی، ژبان و کاری ههفالانین بینی، بینیان که نهو زانیاریانې ههمووی ههلهن، ههلویت و نریکبونهوه میان بۆ کوردان ههلهیه، که ههموو کورد و مگو (پ د ک) نین و مگو نهویش بیرناکه نهوه. پاشان خوځان به سهرۆکیان گووتبوو: "بمانبه خشن، ئیمه ئیوه مان بهمشپوهیه نهناسیوو، ههرموو بروانن نهومنده نامه و زانیاری لهسمر ئیوه ههیه، ئیمه پیشت ئیوه مان نه دمناسی، بۆیه نه مانده خواست زیده په یومندی له گهل ئیوه پیسبخهین، به گومان له نیوه نریک دمبووینهوه، بهلام ئیمه بینیمان که وانیهه". تهنا ته لهم رووهوه داوای لیبوردنیان کرد، په یومندی ئیمه و ههلسهتینییهکان و عهرمهکان بهزه حهمت پیسکهوت، تاكو پیسکهوت زور ناستهنگی دههاته پیش ئیمه...

نهو هیژ و لایه نه کوردییانې لهوئ بوون و بیروئ خوځان له لوبنان و سوریا ههبوو، چۆن له مانهوهی سهرۆک و ههفالان له لوبنان نریک دمبوونهوه و لییان دهروانی؟

نهوانه سهرمتا راست له ئیمه نریک دمبوونهوه و هاوکاری ئیمه یان دمکرد کهم بوون. پاشان تهمگهر په یومندییهکانی خوئ پیسخت و لهوئ خوئ به هیژ کرد. ئینجا پارتیه کوردیهکان له تهمگهر نریک بوونهوه. سهرمتا ودها نه بوو، کاتیکی که سهرۆک دهر بازی سوریا ببوو، پارتی چهپی کورد لهوئ ههبوو، که مێک هاوکاری سهرۆکیان کردبوو و دۆستایهتیاں کردبوو، له دهرموهی نهو پارتیه، نهوانی دیکه نه تهمگهریان دمناسی و نه نریکبونهوه میهکی راستیشیان ههبوو، چونکه په یومندی خوځان له گهل پارتیهکانی دیکه ی کورد له پاکوو و باشوو ههبوو. نه مانیش سهارمت به (PKK) زانیاری ناراستیان بهوان دابوو، په یومندیان له گهل نهوان به هیژ بوو. بۆیه راست (PKK) یان نه دمناسی،

نهیاندەخواست له (PKK)ش نزیك ببهوه. تهنیا پارتی چهپی كورد له سوريا سهرمتا پهیومندییان لهگهڵ هههالان بهستبوو، بهگوێهری توانستی خۆیان هاوکاری هههالانیان کردبوو، له لوبناندا پارتی و رێكخستنهكانی كورد زێده بههێز نهبوون. دیسان ههندیك گروپی بچووك بچووك ههبوون، پهكێك لهو گروپانه گروپیکی بچووك سهرمتا هاوکاری ئێمهیان كرد. لهوێ كهسێك ههبوو ناوی "حهسهن" بوو، رابیتهیهكیان ههبوو رێكخراویکی بچووك بوو و ههندیك پهیومندیشیان لهگهڵ ههلهستینییهكان ههبوو، نهوانه له لوبنان بۆ دابینكردنی خانوو و ناسینی لوبنان و تهفگهره ههلهستینییهكان و ومپگێری كردن بۆ ئێمه ههندیك هاوکاریان كردین. واتا هاوکاری نهوان و هی پارتی چهپی كورد له سوریاش هاوکارییهکی وهها مەزن نهبوو، نه لهرووی ماددی و نه لهرووی سیاسیهوه هاوکارییهکی مهزنیان نهكردین، چونكه خۆشیان توانستیکی مهزنیان نهبوو. واتا زێدهتر هاوکاری نهوان نهوه بوو كه نهو شوپنهی هههالان نهیاندەناسی بههههالانیان دهناساند، لهجیگیركردنی هههالاندا هاوکارییان دمكردین، وهك ومپگێر هاوکارییان دمكردین، سهبارمت به گهڵ و تهفگهرهكان زانیارییان بهئێمه دهدا، لهم لایهناوهوه هاوکارییان دمكردین...

گهلهكهمان ههم له باشووری رۆژئاوا و ههمیش له لوبنان لهگهڵ چوونی سهروك و هههالان بۆ ئهوی چۆن تهفگهر دهناسن و پهیومندی خۆیان لهگهڵ تهفگهری (PKK) پێشدهخهن؟ تا چهند لهناو تهفگهردا شوپنگیر دهبین و دهبه هێزێکی سهرمکی بۆ تهفگهر...؟

كاتێك سهروك چوووه نهو گۆرهبانه، ج سوريا ج لوبنان چهنده پهیومندی لهگهڵ پارت و تهفگهرهكانی ئهوی بهبنچینه ومردمگرت، نهومندهش لهناو گهڵدا پهیومندی پێشخستن و ئاواكردنی رێكخستنیشی بهبنچینه ومردمگرت، نهگهر لهناو گهڵدا كاری رێكخستنی پێشنهكهوتبایه، نهوا مومكین نهبوو نهومنده دوور و درێژ لهو گۆرهبانهدا بژیانایه.

همه نړیك كهس واتیډمگه كه په یوونډی له گهل دولهت، پارت و تهفگهرهكان و بهتوانست و هاوكاری نهوانهوه نیمه توانیمان لهوئ بژین و خهباتی خویمان بهردهوام بكهین. نه مه راست نییه، نیمه چهنده له گهل دولهت و پارتی و تهفگهرهكانی نهوئ په یوونډیمان پیڅخست، له بهر مړمندا نیمه زیاتر په یوونډیمان له گهل گه له كه مان به بڼاخه ومردمگرت. نیمه دهمانزانی كه نه گهر له گهل گلی خویمان په یوونډییه کی به هیز نه بهستین و پیښه خهین و گهل هوشیار نه كه پنه وه و ریڅخسته ی نه كه كین و رځی نه و گله هازانچ نه كه كین و خویمان له ناو گهلدا جیگر نه كه كین نه و نیمه ناتوانین لهوئ بژین، نه گهر له ویش بژین ناتوانین به سه ربه خوئی لهوئ بژین، ناتوانین نازادی و سه ربه خوئی خویمان، هر له نایدیو لؤزیاوه تا ده گاته ریڅخستنی بپاریزین. بویه نیمه هوشیار كړدنه وه و ریڅخسته كړدنی گلی خویمان لهوئ به بڼچینه ومردگرت. نیدی نه گهر به ها و پڼگه ی تهفگهری (PKK) له ناو دوله ته كان و پارتی و تهفگهره كاندا دروست بوو به مه دروست بوو، نه گهر نیمه نه و كارهمان به بڼاخه ومړنه گرتبایه كه سیك قیমে تی نه ده دایه تهفگهره كان، نه مه راستیییه کی نه م تهفگهره یه.

پیگومان كاتیک نیمه تازه كه وتبووینه نه م گؤر په پانه وه و كو گووتم؛ سه روك به ریڼگه ی خیزانیکه وه دمستیپكرد و به هه زاران خیزانی ریڅخست، نه مه ی به گرتك دمزانی، نه مه تهرز و ریبابزی نه م تهفگهره یه. ریبابزی سه روك ټاپو به ته واوی گهل به بڼاخه ومردمگرت، هوشیار كړدنه وه ی گهل، ریڅخسته كړدنی گهل، هیزی گهل له هه موو روویكه وه به بڼچینه ومردمگرت. په كیك گهل به بڼچینه ومړنه گرت و له ناو گهلدا نه ژیت و له هه موو روویكه وه گهل مه زن نه كات و به سه ربه خات ناتوانیت ببیته (PKK) یی. چونكه ریبابزی (PKK) به ته واوی نه مه به بڼچینه ومردمگرت. بویه نیمه بچینه هر جیگه یه ك لهوئ په یوونډی بهستن له گهل گهل، جیگریوون له ناو گهلدا، قازانج كړدنی رځی گهل، ناو پته بوون له گهل گهل له هه موو روویكه وه و پشته بهستن بهتوانستی گهل به بڼچینه ومردمگرت، نه مه راستینه ی نه م تهفگهره یه، بویه كاتیک سه روكیش چوو نه م گؤر په پانه، نه ك ته نیا پیڅخستنی په یوونډی له گهل دولهت و پارتیه كان و تهفگهره كانی به بڼچینه ومردمگرت، به لكو بو نه وه ی نه و په یوونډیانه راست پیښكه ویت و فشار و گوشاری مه زن له سه ر تهفگهر دروست نه كه ن و تهفگهر

PKK میژووئیک له ناگر

بتوانیت ئازادی و سەربەخۆیی خۆی بپارێزیت، سەرۆک رێکخستەکردنی گەلی بەمبەینە وەرگرت. لەناکامی ئەمەدا گەل قازانج کرا و لەوێ پەمیوەندیەکان پێشکەوتن و هیندە دوور و درێژ لەم گۆرەپانەدا ژیاين و تەفکەرمان بەتوانستی ئەوێ مەزن کرد و بەرمو پێشەووە برد. ئەگەر وەها نەبایە، مومکین نەبوو بمانتوانیبایە لەو گۆرەپانەدا هیندە کارمان بکردبایە و هیندە توانستمان بۆ تەفکەر بئافراندايە.

بهشی چوارهم:
کودهتا... بهرخودان...
یهکه م گولله
(۱۹۸۰ - ۱۹۸۶)

با بگه‌پینه‌وه سه‌ر ره‌وشی ئه‌و کاته‌ی تورکیا؛ له (١٢) ی ئه‌یلولی (١٩٨٠) دا کو‌ده‌تایه‌کی سه‌ربازی رو‌وده‌دات، بو‌چی ئه‌و کو‌ده‌تایه به‌رپا بو‌و و چی له‌گه‌ل خو‌یدا هی‌نا و چی برد؟ هه‌روه‌ها چ کاریگه‌رییه‌کی له‌سه‌ر تی‌کو‌شانی ته‌فگه‌ری (PKK) کرد؟

رێبه‌ر ئۆجه‌لان له‌ ئوبه‌نانه‌دا

ئه‌و کو‌ده‌تایه‌ی که له (١٢) ی ئه‌یلولی (١٩٨٠) روویدا زۆر هۆکاری به‌رپا‌بوونی هه‌بوو؟ به‌لام ئامانجی بنه‌ره‌تی ئه‌و کو‌ده‌تایه ته‌سفیه‌کردنی ته‌فگه‌ری ئازادیخوازی گه‌لی کورد بو‌و، ئه‌مه‌ی به‌بنجینه ودرگرتبوو؛ ئه‌گه‌ر ئه‌و ته‌فگه‌ره ته‌سفیه نه‌کات ئه‌وا ناگاته

نامانجی خوی. نهو کودمتایه بهدمستی نهمریکا نهنجام درا، بۆ نهوهی بتوانیت تورکیا به سهلامهتی بهیلایتیهوه. چونکه له ئیران حوکمی "شا" رووخابوو و نهمریکا گورزیکی کوشندهی بهرکهوتبوو، له نهفغانستاندا سؤفییمت تییکهوتبوو، نهمه بۆ نهمریکا گورز و کودمتا بوو. له خۆرههلاتی ناویندا بهرهی لایهنگری سؤفییمت بههیز ببوو، له تورکیاشدا تهفگهری چهپی تورک و تهفگهری نازادیخوازی گهلی کوردستان لهنیو پیشکتهوتنیکی مهزن دابوون و کیشی جددی لهئارادا بوون. نهگهر ریگری لهمانه نهکات نهوا لهوانهیه تورکیاش لهدمستی دمربجیت، نهو کاته نهمریکا و سیستهه (سیستهمی سهرمایه‌داری) زهبریکی مهزنی بهردهکهوت، بۆ نهوهی سیستهه زهبری بهرنهکهویت، بۆ نهوهی نهو زهبری له سیستهه‌میش کهوتوووه بیکاریگهری بکات کودمتایهکی سهربازیان له تورکیا پیشخست.

دیاره نامانجی نهو کودمتایه فره رههه‌ند بوو...

نامانجی نهو کودمتایه نهوه بوو که تهفگهری نازادیخوازی گهلی کوردستان تهسفییه بکات، تهفگهری شۆرشگیرچی چهپ له تورکیا تهسفییه بکات، تاگو بتوانیت کیشه نابوو، سیاسی و کۆمه‌لایه‌تییه‌کانی تورکیا په‌رده‌بووش بکات، تاگو بتوانیت نهو بۆشاییه به‌رووخانی "شا" دروست بووه پربکاتهوه، بۆ نهوهی کاریگهری شۆرش خه‌لکی ئیران له‌ناوچه‌که‌دا پیشنه‌کهویت. هه‌روه‌ها تاگو بتوانن له‌دزی سؤفییمت تهفگهری نیسلامی پیشبخهن. چونکه نهو کاته ستراتیژییه‌کی نه‌مریکا هه‌بوو، دمیانگووت: "دروستکردنی پشتینه‌ی سه‌وز (الحزام الاخضر) له باشووری سؤفییمت" واتا له باشوورهوه سؤفییمت گه‌مارۆ بدن، بۆ نهوهی نه‌هیلن سؤفییمت زیاتر له باشووردا په‌له‌هاویژیت و بیته خواره‌وتر و بگاته خۆره‌هلاتی ناوین و ناوچه‌کانی دیکه، بۆ نهوهی بتوانن کاریگهری سؤفییمت که‌متر بکه‌نهوه و ته‌نگاوی بکه‌ن و نه‌هیلن سؤفییمت زیاتر هه‌نگاو به‌هاویژیت، نی‌دی به‌مه‌ش بتوانن له خۆره‌هلاتی ناویندا تهفگهری چهپ و دیموکراتیخواز دایمرگینه‌وه... دمیانه‌خواست نه‌مانه هه‌مووی به‌دمستی تورکیا نه‌نجام بدن، تورکیاش له‌لایه‌که‌وه له‌دزی شۆرشگیران له‌ناو تورکیادا ده‌ستیکرد به‌گرتن و گوشتن، یاسا‌کانی

خوځى گوږى، نه شكه نجهى دژوارى پهره پيدا بۇ نه ودى بتوانيت نه نجام گير ببيت و ناوځوځى ساخلم بكات، تاكو بتوانيت نهو روځلى له لايه ن ناټو و سيستمى سهرمايه دارى ببيدراوه له ناوچه كه دا جيبه جيبى بكات. بۇيه كودمتاى (۱۲)ى نه يلول نه شكه نجهى دژوارى پيشخست، ره شبگيرى و ره شه كوژى به ره فراوانى نه نجامدا، په رهيان به له سيدارهدان دا. واتا هرچى كه سيكى ديموكراتيوخواز و سؤسياليست بووايه ده خرايه زيندانوه، زور ريكخراو و ريكخستنى مدهمنى هه بوون، هه موويان داخران، پارتيه هكان هه موويان داخران، وه حشيه تيكي مه زنيان پيشخست. نه نجامى بنچينه پيش ته سفیه كړدى ته فگه رى (PKK) بوو. بۇيه له كوردستاندا وه حشيه تيكي زور مه زنريان په پرمو كړد، وهك بلتى سهر له نوئ سهر بازپيانه كوردستانيان داگير كړد بته وه و ابوو، زور ره شه كوژى و ره شبگيرى و نه شكه نجه و تالانيان په پرمو كړد، بۇ نه ودى بتوان به ته واوى نيرادهى گهل تيكي بشكپن و ته سلىمى ومربگرن.

بيگومان ته فگه ر په يومندى خوځى له دمروه دروست كړد بوو، هه نديك كاديرى خوځى ره وانهى دمروه كړد بوو، دموڼت به مەى نه زانيبوو. پاشان دموڼت هه ستي به مە كړد، كاتيک كه گروهى هه فال "كه مال پير" و نه وان گه رانه وه و هه فال "كه مال پير" و نه وان دستگير كران و هه نديك به لگه كه وته دمست دووژمن، نهو كاته زانيان كه ته فگه ر په يومندى خوځى له گهل خوره لاتى ناوين و فه له ستي نييه كان پيشخستوه و گروه چوو و په رومردهى بينيو و گه ر اومه وه و نامادمكارپيهك دهكات بۇ نه ودى شه رپكى گه ريلايى نه نجام بدات، نهو كاته له مەسه له كه تيگه بشتن و نه مەيان زور به مه ترسيدار بينى، بۇيه په كسهر كودمتاى سهر بازپان بيكه پنا.

له بنچينه دا له وانه بوو كودم تابه كه هه نديك درمنگتر روويدا بيه، به لام كاتيک نهو زانياريانه كه وته دمستى نه وان، كودمتاين زووتر نه نجام دا. چونكه نه گه ر درمنگتر بمينن، نهوا نهو گروهى په رومردهى بينيو و گه ر اومه وه له وانه يه گه ريل ريكبخات و شه رى گه ريلايى دستپيكت. نهو كاته ش پر درمنگ دمينن. بۇيه پيوستبوو په كسهر موداخه له بكه ن و نه هيلن شه رى گه ريلايى ريكخسته بكرپت و كودمتاين هينا يه پيشه وه و زور كه سيان دستگير كړد. له بنه رمتدا زور بهى كاديرانى نيمه كه دستگير كرابوون پيش كودم تاكه دستگير كرابوون، له كودمتاى (۱۲)ى نه يلولدا نيمه

له لایه کی دیکه شهوه؛ سیاسه تیکی دیکه یان له بهرام بهر نهو شۆرشگیرانه ی چووبوونه دمره وهی تورکیا و کوردستان بهرپوه دمیرد، نهویش له گه ل و لاتانی نهو روپادا بیلانیکیان دارشت که چۆن نهو کادیر و شۆرشگیرانه ی چوونه ته دمره وه رایانکیشنه نهو روپا و له نهو روپاشدا مالیی (دمسته مۆ) یان بکه ن و رۆحی شۆرشگیرانه یان بکوژن، بۆ نهو وهی نه بنه مەترسی بۆ رژیمی تورکیا. نه م ئهرکانه یان دابوو به ژمپرائیکی تورک به ناوی "حهیدر سالتک"، نهو ژمپرائه چووبووه نهو روپا و له سر نه م مه سه له یه راوستا و له گه ل ده ولته کانی نهو روپا کاریکی به مجۆرمیان بهرپوه دمیرد، بۆ نهو وهی بتوانن ته فکهری شۆرشگیر له تورکیا و کوردستان به ته واوی ته سفیه بکه ن و بیکاریگهریان بکه ن، کاریکی به مجۆرمیان بهرپوه دمیرد...

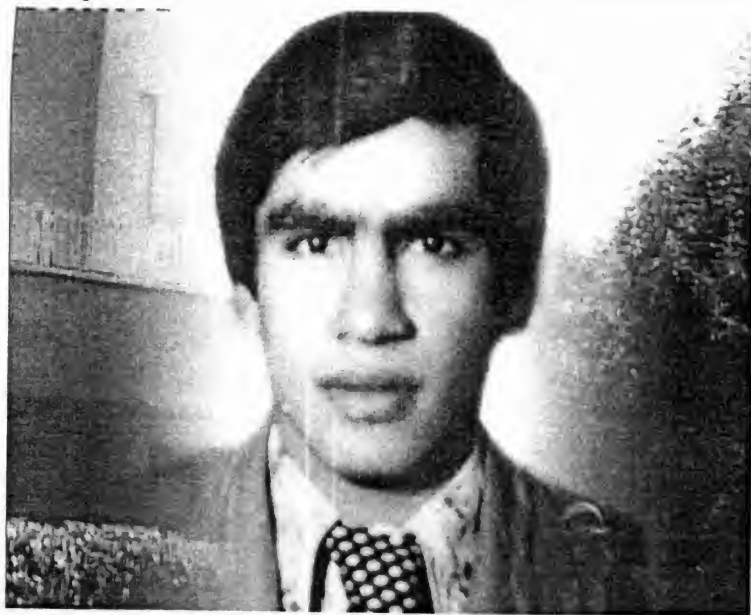
وا دیاره له زیندانی نامه ددا دوو خهت بهرپوه دهچوو "بهرخۆدان" و "ته سلیمیهت"، له نیوان ههردوو خهتدا زیندان ده بیته گۆرپهانی یه کلاییبوونه وه و سه رکهوتن... لێره دا نهو بهرخۆدانه ی به هه قال مه زلوم دۆغان ده ستیپیکرد و به داویدا زنجیریه ک بهرخۆدانی دیکه ش پێشه ده که ویت، چۆن شرۆفه ده که ن و چ کاریگهریه کی به سه ر خه بات و تیگۆشانی (PKK) و گه لی کورد ده بیته...؟

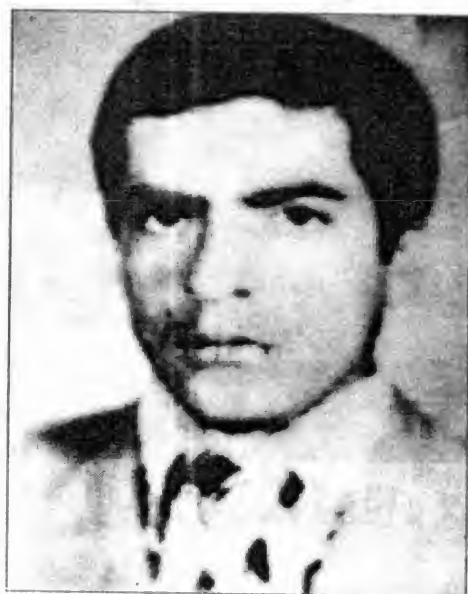
کادیرانی (PKK) له زینداندا له کاتی دادگاییکردندا

کادیرانی (PKK) له زینداندا

شهید مهزئوم دوغان

شهید مه حمود زهنگین

شهید فەرهاد کورتای

شهید نه جمی نوونه

شهید نه شریف نانیك

بېگومان له زېندانى ئامەددا شەپكى مەزن بەرپۆھ چوو، لەوئى ھەم خیانەتى مەزن، ھەمیش بەرخۆدانى مەزن روویدا... دەولەت ھەندىك كەسیان تەسلىم کردبوو، وەك: "شاھین دوخمەز" و "یلدرم مەرکیت" و... ھتە، بەرپۆگەى ئەوانەو دەولەت دەخواست بەتەواوى بەرخۆدان تېكشكىنیت و تەسلىمىيەت و خیانەت بالادەست بکات. "شاھین دوخمەز" و "یلدرم مەرکیت" ھەر تەنیا دەستبەردارى تەفگەر نەبوون و ھەر تەنیا تەسلىم نەبوون و ھەر تەنیا خیانەتیان نەکردبوو، شانەشانى ئەمە بەشداریان لە ئەشكەنجەدانى ھەفالاڤنىش دەکرد و ئەشكەنجەیان لەسەر ھەفالاڤ بەرپۆھ دەبرد، بۆ ئەوئى بتوان بەرپۆگەى ئەوانەو ئیرادەى ھەفالاڤ بشكىن. كە دەولەت و جەللادەكانى دەولەت ئەشكەنجەى ھەفالاڤ بکەن زېدە كارىگەرى خۆى نابیت، بەلام كاتىك كە ھەفالاڤ خۆت و لەگەل خۆت دابوو خیانەتت لىدەكات و ئەشكەنجەت دەدات، داقورتاندى ئەمە پەر زەحمەت و مەترسیدارە. ئىدى دەولەتى تورگیا سیاسەتى خۆى لەو زیندانەدا ھەمووى بە سەرپەرشتى ئەفسەرپكى تورك بەناوى "ئەسەد ئۆكتای یلدران" بەرپۆھ دەبرد، ئەو ئەفسەرەش "شاھین" و "یلدرم"ى لەدزى ھەفالاڤ بەگاردەھینا. بەتایبەتى بەدەستى ئەوان ئەشكەنجەیان لە ھەفالاڤ دەگرد، بۆیە زۆر زەحمەت بوو.

لەبەر ئەمەش بوو لەو زیندانەدا لەدزى ئەو خیانەتە و وەحشىيەتە بەرخۆدانىكى مەزنیش گرا. لەوئى؛ "یان تەسلىم ببیت یان بەرخۆدان بکەیت". ملیتانى (PKK) نەیدەتوانى تەسلىمىيەت و خیانەت پەسەند بکات، پتویستبوو لەدزى تەسلىمىيەت و خیانەت و ئەشكەنجە بەرخۆدانیان بکردایە و ئەم بەرخۆدانەیان بەسەر خستبايە.

ئىدى ھەفالاڤ "مەزلۆم دۆغان، كەمال پەر، محەممەد خەپرى دوورموش، فەرھاد كورتای و... ھتە" ئەو ئەركە میڭروپپەیان جىبەجىکرد. چونكە بینیان كە ئەگەر لەدزى ئەم وەحشىيەتە رانەووستن و ئەو تەسلىمىيەتە نەشكىن، ئەوا ھەم تەفگەر و ھەم گەلەش و ھەمیش خۆیان زەبرىكى مەزنیان بەردەكەوئیت. بینیان كە توانستى خوشیان زېدە نییە كە لەدزى ئەو تەسلىمىيەتە رابووستن، تەنیا گیانیان ھەيە، وەكوتر ھىچ شتىكى دىكەیان نییە، ئىدى بەگیانى خۆیان لەدزى ئەو تەسلىمىيەت و خیانەتە راووستاون. ئەگەر ھەفالاڤ "مەزلۆم دۆغان" لەپەكەم رۆژى نەورۆزى سالى (۱۹۸۲) خۆى سووتاند، ئەگەر ھەفالاڤ "فەرھاد" كورتای، ئەشرەف ئانىك، مەحمود زەنگین، نەجمى ئۆنەر

له شهوی (۸) ی (۵) ی سالی (۱۹۸۲) دا خوځيان سووتاند، نهگهر پاشان ههفالان " کهمال پير، محهمد خهپری دوورموش، عاکف يلماز، عهلی چيچهک " لهروژی (۱۴) ی تههمورزی سالی (۱۹۸۲) دا مانگرتن لهخواردنيان تا مردن دمستپيکرد، نهمه ههمووی لهپيناو نهوه بوو که بتوانن لهوئ بهرخودان پيشبخهن و سهريخن و نههيئن که تهسليميهت بالادست ببيت، لهم پيناوهدا بوو. بويه نهريکی میژووييان خسته پيش خوځيان و جيبهجييان کرد.

کاتیک که نهو جالاکيانهيان پيشخت تهعليمايان له کهس و مرنهگرت، رينمايان له کهس و مرنهگرت، توانستی نهوش نهبوو که تهعليمايان و رينمايي و مربرگرن. چونکه پهيوهنديان لهگهل پارتی پچرابوو، دووژمن نهيدمهيشت که نه لهگهل لهدمروه پهيوهندي ببهستن و نه لهدمروهوش پهيوهنديان لهگهل بيهستريت، ههموو پهيوهندييهک بهتهواوی پچرابوو. ههلبهته بهمشيويه دميانخواست نيرادميان بشکينن و تهسليميان بگرن. نیدی ئەم ههفالانه نهو مهترسيهيان بينی و لهدزی نهو مهترسييه چون رابوستن، پيداويستی تهفگهر لهوئ چيه؟ پيداويستی گهل لهوئ چيه؟ نهوميان دمستنيشانکرد، بۆ نهوهی نهو پيداويستيانه جيبهجي بکهن نهريکان خسته پيش خوځيانهوه و نهو نهريکهيان پيکهينا. نهگهر نهو جالاکيانهيان پيشخت بۆ نهو مهبهسته بوو، بۆ نهوهی بتوانن پيداويستی تهفگهر پيکبينن و نامانجي تهفگهر بهديبيت و نامانجي داگيرکهران نهيهتهدی.

لهبنهپرتدا نهو جالاکيانه نهنجامي مهزنيان بهدمستخت، نهوه مليتانييتی (PKK) بوو لهپراکتیکدا، پيکهينانی راستينهی سهروک ئاپو و ريبازی (PKK) بوو، ههلبهته لهبهر نهمهش بوو لهوئ بهرخودانيکی مهزن پيشکهوت، لهوئ نهو تهسليميهتهی کهوا دووژمن خستبوويه پيش گهلی کورد پووجهل بووهوه. لهوئ کودمتای (۱۲) ی نهيلول گورزيکی کوشندهی بهرکهوت. پرۆگرامی (۱۲) ی نهيلول لهوئ گورزی بهرکهوت و نیدی بووه هوکاري نهوهی نهو کودمتايه تیک بجيت و نهنجامگير نهبيت.

بويه بهرخودانی نهو ههفالانه بهرخودانيکی میژووييه، حوکمی فاشيستی سهرهتا له زهنانی نامهد گورزی بهرکهوت. پاشان دواي نهمه نهيتوانی خوئ کۆبکاتهوه سهريهک؛ تا دههات کودمتای (۱۲) ی نهيلول ههنگاوی بۆدواوه هاویشت، نهو جالاکيانه جاريکی

دیکه رێی پێشکەوتنی دیموکراسییەت و حوکمی مەدەنی لە تورکیا کردووە، بۆیە بەرخۆدانێکی میژوووی بوو و رۆڵێکی مەزنی بینی. ئەو بەرخۆدانه راستینە ی ملیتانیتی (PKK) ی لە هەموو روویکەوە خستەڕوو، هەندێک پێوانە ی خستەڕوو. ئیدی پێویستە ملیتانیتی لەسەر ئەو پێومرانه پێشکەوێت، بە پێوانە ی لەمە ژێرتر و نزمتر ملیتانیتی نابێت هەبێت، لەبەر ئەمە "مەزلۆم، فەرهاد، کەمال و خەمیری" و هەمفالاڤی دیکه هەم لەناو (PKK) دا و هەمیش لەناو گەلی کورددا جێگەیهکی مەزنیان گرت، گەل و تەفکەریش ئەو پێوانانە ی ئەو هەمفالاڤە ئافرانلیان بەبنەما وەرگرت، ئەو پێوانانە نوێ بوون، پێوانە ی مەزن بوون، ئەگەر تۆ ئەو پێوانانەت بەبنەما وەرگرت، ئەوا تۆ دەتوانیت لەدژی خیانت و تەسلیمیەت و داگیرکەریدا بەرخۆدان بەرمو پێشەوه ببەیت و بەهێزی بکەیت و ئەنجامگیر ببیت، ئیدی بە بەرخۆدان ی ئەو هەمفالاڤە میژووێکی نوێ نووسرایهوه، میژوو ی بەرخۆدان نووسرایهوه.

بۆ هەر تەفکەرێک زیندانەکان گرن، راستینە ی هەر تەفکەرێک لە زیندانەکاندا ئاشکرا دەبێت، راستینە ی گادیر لە زینداندا ئاشکرا دەبێت، ئەگەر تەفکەرێک لە زیندانەکاندا بەرخۆدان ی بەهێزکرد، ئەوا هەر کەس بەو تەفکەرە باوەڕ دەکات، ئەگەر تەفکەرێک خۆی لە زیندانەکاندا نەسەلێنێت و بەرخۆدان ی مەزن پێشنەخات، ناتوانیت بێر و باوەڕی خۆی بە گەل ببەخشیت، ناتوانیت دلی گەل قازانج بکات، ئەگەر (PKK) لە زیندان ی ئامەدا بەرخۆدان ی وەها مەزنی نەکردایە، گورزێکی مەزنی لە داگیرکەری نەخستایە، باوەڕپێکەر بۆ گەل نە ئافرانلبایە، هیچ کاتێک گەل باوەڕی بە (PKK) نەدەکرد و (PKK) ش هێندە پێشنەدەکەوت. ئەگەر ئەو بەرخۆدانە پێشنەکەوتبایە و لەشوێنیدا تەسلیمیەت پێشکەوتبایە، هیچ کاتێک قەلەمبازی (PKK) ی ناب، ئەو بەرخۆدانە مەزنەش پێشنەدەکەوت. لەوانەبوو تەفکەر هەر لەوێ زەبرێکی مەزنی خواردبایە و گۆتایی پێهاتبایە و تێکچووبایە.

ئیدی لە تەواوی زیندانەکانی تورکیا و باکووری کوردستان و لەژێر وەحشیەتیکی مەزندا هەموو زیندانەکان تەسلیم بوون، هەموو رێکخست و لایەنەکان تەسلیم بوون، تەنیا (PKK) تەسلیم نەبوو، زیندان ی ئامەد تەسلیم نەبوو، بەرخۆدان یکی مەزنی نواند و ئەنجامگیربوو، ئەمە کاریگەری لەسەر هەموو زیندانەکانی دیکەش کرد. پاشان

زیندانه‌کانی دیکه‌ش کهوتنه نیو به‌رخ‌ودانه‌وه، نه‌مه کاریگه‌ریه‌کی له‌سهر گهل کرد، وایک‌کرد گهل‌ش به‌رخ‌ودان بکات. نییدی به‌رخ‌ودانه‌کانی "مه‌زلوم، فهرهاد، خه‌پیری، که‌مال" و هه‌فاله‌کانی دیکه بووه هوی نه‌وهی له‌نیو زیندانه‌کان و دهره‌وهی زیندانه‌کاندا به‌رخ‌ودان پېش‌بکه‌وېت و ته‌سلیمییه‌ت روونه‌دات. تا نه‌و کاته ته‌سلیمییه‌ت و خیانه‌تکاری روویده‌دا و کوده‌تای (۱۲)ی نه‌یلول به‌ناسانی به‌رنامه‌ی خوی به‌رپوه‌دمبرد. له‌و باومرپش دابوو که دمتوانیت به‌ناسانی نه‌نجام به‌ده‌ست‌بخات. نییدی به‌رخ‌ودانی "مه‌زلوم، خه‌پیری، که‌مال و فهرهاد" و هه‌فاله‌کانی دیکه گورزیکی مه‌زنی له‌و کوده‌تایه‌ دا و ریگری له‌سهرکه‌وتنی کرد، نه‌و پېفازویه‌ی پېچه‌وانه‌ کرده‌وه. تا نه‌و کاته ته‌سلیمییه‌ت پېش‌ده‌که‌وت، له‌وئ که به‌رخ‌ودان ده‌ستیپیکرد و له زیندانه‌کانی دیکه و له‌نیو گهل‌دا به‌رخ‌ودان پېش‌که‌وت، باومرپیه‌ک به‌ ته‌فگمر پېش‌که‌وت، که‌سه‌کان باومرپیان به‌خویان هینا که دمتوانن له‌دزی حوکی فاشیستی رابوه‌ستن. ههر بویه حوکی فاشیستی تا ده‌هات بو دواوه گه‌راپه‌وه و ناچار بوو ریگه‌ی حوکی مه‌ده‌نی کرده‌وه. نه‌گهر نه‌م به‌رخ‌ودانه‌ نه‌بووایه مومکین نه‌بوو ریگری له‌سهرکه‌وتنی نه‌م کوده‌تایه بکریت.

وه‌کو با‌ست کرد؛ له‌دوای به‌رخ‌ودانه‌که‌ی هه‌فال مه‌زلوم دوغان هه‌فالان "فهرهاد کورتای، نه‌شرمف ئانیک، مه‌حمود زه‌نگین، نه‌جمی ئونه‌ر" به‌شیومه‌کی دیکه درېزه به به‌رخ‌ودان دهمدن، به‌یه‌که‌وه گر له‌جه‌سته‌ی خویان به‌رده‌مدن... نه‌و په‌یامه‌ی هه‌فال فهرهاد کورتای و هه‌فالانی به‌ چالاکیه‌که‌ی خویان به‌خشیان چیبوو؟

له‌بنه‌رمتدا په‌یامی به‌رخ‌ودان هه‌فال "مه‌زلوم" به‌خشی، له نه‌وروزدا دزی نه‌و زولم و وه‌حشییه‌ته‌ی ناگری له‌جه‌سته‌ی خوی به‌ردا، سه‌رو‌کایه‌تی به‌رخ‌ودانی کرد. هه‌فال "مه‌زلوم دوغان" نه‌ندامی کۆمیته ناومندی بوو، به‌و چالاکیه‌ پېشه‌نگایه‌تی به‌رخ‌ودانی کرد و له‌خویه‌وه ده‌ستیپیکرد. هه‌لته‌ به‌ پېشه‌نگایه‌تیش ههر نه‌مه‌یه، واتا

نهيگوت: "با ههفالتيكي ديكه خوۍ بسووتينيټ يان چالاكويهك نهنجام بدات" نهگر بههر ههفالتيكي بگووتبايه نهو ههفالتهش نهوهی دمکرد. بهلام بهخوۍ و لهخويهوه دستيپيكرد، بۇچى لهخويهوه دستيپيكرد؟ چونكه نهو وحشييهتهى لهسر نهو نهنجام دمدر زور مهزن بوو، نهگر ههمان نهو چالاكويهى ههفال "مهزلوم" نهنجامى دابوو ههفالتيكي ديكه نهنجامى بدابايه و بيانگووتبايه نهو چالاكويهى نهنجام داوه، نهوا نهومنده كاريگهري خوۍ لهسر كادير نهومبوو، نهگر ههفال "مهزلوم" خوۍ نهو چالاكويهى نهنجام دا، بۇ نهومبوو كه كاريگهريهك لهسر ههموو كاديران لهدزى تهسليمييمت دروست ببيټ و بهرخودان بههيزهوه نهنجام بدرټ، بويه چالاكويهكهى لهخويهوه دستيپيكرد. نهمه لهبهر نهو هويه بوو. ههروهها كولتووريكى نهم تهفگهره ههبوو، له كولتوورى نهم تهفگهره دا، بهرپرسيارټي تۇ چهنده مهزن بيټ دمبيټ پراكتيكي تۇش هينده مهزن بيټ، نهمه كولتوور و نهخلاقيكي نهم تهفگهره بوو، لهويش بهرپرسيار ههفالان "مهزلوم دوغان، كهمال و خهپرى" بوون. چونكه نهوانه ههفالى مهركهزى بوون، پيويستبوو بهرخودان لهوي لهزير بهرپرسيارټي نهو ههفالانه دا پيشبكهوتبايه، بهرپرسيارټيش نهمه دهخوازټ، پيويسته نهوانه لههر كهسيكى ديكه زياتر لهدزى نهو زولم و نهشكهنجه و وحشييهته رابوستن، لهپراكتيكيشدا پيشهنگايهتى بكهن، بۇ نهوهى كاديران نهمه بابين و هيز و وزه ومريگرن، تاكو كاديرانيش بتوانن بهرخودان بكهن. ههلبهته نهو ههفالانه له زينداندا لهههموو بهرخودانهكاندا بهشاريبان تيذا كرد، هر بويه كاديرانيش لهدزى نهو وحشييهتهى بهرپوه دميردرا تهسليم نهبوون و بهردهوام لهنيو بهرخوداندا مانهوه، بهلام داگيركه نهشكهنجه و زولم و وحشييهتيكى وهايان پيشخست، نيدى ئيرادهى مروف نهيدمتوانى تهحهموولى بكات، له ناستيكي وهادا وحشييهتيان نهنجام دمدا، لهدزى نهمه مهگر تهنيا له ناستيكي پيشهنگيدا تۇ بتوانيت لهدزى رابوستيت، نينجا دمتوانيت رى لهپيش نهو وحشييهته بگريت، نهگرنا زحممت بوو تۇ بتوانيت رى لهپيش نهو وحشييهته دا بگريت، نيدى لهبهر نهومبوو ههفال "مهزلوم دوغان" بۇ خوۍ نهو چالاكويهى نهنجام دا.

بېگومان کاتيک ههفال "مهزلوم" نهو چالاكويهى نمنجام دا كارپگهريپهكى مهزنى لهسر ههفالان كرد. همر بويه ههفال "فهراډ كورتاي" و ههفالانى ديكه بهدوايدا چالاكويهكهيان نمنجام دا. تاومكو نهو بهرخودانه بههيزتر و بؤ پيشهومتري ببهن، همر بويه همر چوار ههفاليش خويان سوتاند.

كاتيك نهو چالاكويه نمنجام درا ههفال "كهمال پير" دهليت: "لهبنهړمندا نهو چالاكويهى كه نهو ههفالانه نمنجايان دا دمبووايه نيمه نمنجامان دابايه" ليږمدا بهمشيوميه رمخنهدانى خويشى دمدا، بهرمخنهدان لهئرك نزيك دمبيتوه، دهليت: "نيمه درمگ ماوين" همر بويه ههفالان "كهمال پير، محمهد خهبرى، عاكف يلماز و عهلى چيچك" يش دهست بهچالاكى دمكهن. بهممش برپاربوونيكى مهزن، نيرادميهكى مهزن دمردمكهويته روو، دهولمت دمبينيت كه چهنده ومحشيهتيكى مهزنى نمنجام دا و لهناستى همره بهرزدا بهرپوه برد، ومحشيهتى لهمه ناست بهرزتر نيبه برپوهى ببات، كهچى بهرخودانيكى بههيزى ليكهوتهوه و نهو ومحشيهتهى پووجهلكردهوه.

دهولمت بينى كه نيدى ناتوانيټ شتيكى ديكه نمنجام ببات، نهو ومحشيهتهى نمنجامى بدابايه نمنجامى دا، كهچى بهرخودانيكى مهزن لهدزى نهمه پيشكهوت. بېگومان كه ههفالان بهدواى پهكدا خويان سوتاند و كهوتنه چالاكى مانگرتنى بيكوتاييهوه، وهك بچنه ناههنگ بهرمو مهرگ دهچوون، دهولمت زور لهمه ترسا و پهياميكى ومرگرت، چونكه نهگهر پهكيك بهمجوره خوى بسووتينيټ و گياني خوى فيدا بكات، نهوا دمتوانيټ ههموو شتيك نمنجام ببات، دهولمت بينى كه ههرچى ومحشيهت و نمنجمنجه هميه نيرادميان ناشكيټيټ. تهواو به پيچهوانهى نهمه نهو ومحشيهته دمبيت هوى نهوهى بهرخودان مهزتر بيټيټ، دهولمت نهمهى بينى، نهوهى بيكرديايه نهوا كردى، نيدى شتيكى ديكه لهبهرامبهر ههفالان پهپر وه بكات نهماوو، بهلام بهرخودان بههيزوه نمنجام درا، بويه هيوى دهولمت شكا.

نيدى نهمه راستينهى (PKK) بوو ژيا، چونكه له فلهسفه و نايدپولوزياى (PKK)دا نمنجمنجه چهنده دزوار بيت، ومحشيهت چهنده مهزن بيت، پتويسته ببيت هوى بهرخودانى مهزن، نيدى له زيندانى نامهددا ههفالان "مهزلوم، خهبرى، كهمال و فهراډ" و ههفالانى ديكه نهمهيان پيكيټنا، وانا نهو نمنجمنجه و زولم و ومحشيهتهى

له بهرام بهريان دهكریت، نه يانكرده به هانه يهك كهوا دهستبهردارى له پارتى و گهل بگهن، ههسانه و ميان نه دايه پيش خويان... بهلكو نه مهيان كرده هوئى نه وهى وه حشيهت و نه شكه نجه له گۆر بنين و مروفايه تى ههستيننه سه رپيان، ئيدى له بهر نه مه بهر خۆدانىكى مهزن پيشكهوت و كوده تاي (١٣) ى نه يلول لهوئى گورزىكى مهزنى بهر كهوت...

دەرچوون له گیزاوی خورهه لاتی ناوین... گه پانه وه بۆ ولات

له سال (1981) دا بۆ جاری په گهه بوو کۆنفرانسیکی (PKK) سازدەگریت، دواى ئەوهى هەندیک هەفال له دەرموهی ولات پهرومردە دەبینن و سەرۆکیش له دەرموهی ولاتە، زۆربەى هەفالانیش له زیندان دان و بهرخۆدان دکهن، لهرهوشیکی بهمجۆردا کۆنفرانس سازدەگریت. ئەم کۆنفرانسە له میژووی (PKK) دا شوینگهیهکی چۆن دەگریت؟ ههروهها ئەو چه مەك و بریارانهی لهو کۆنفرانسەدا وەردەگیرێن چ کاریگه ریهکی له سەر خهبات و تیکۆشانی تهفگهری (PKK) دهکات؟

شهید که مال پیر

شهید محمدهد خهیری دوورموش

شهید علی چیچک

شهید عاکف یلماز

ودك ددزانیټ؛ یه كه مین كوټنفرانسى (PKK) له لوبنان له كامپی بهرہی دیموكراتى
رزگارى فهلهستين (الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين)(١) سازدرا، پاشان ئیمه نهو شویڼه مان

كرده " ئەكادېمىيەى مەسوم قۇرقماز". بېگومان سازدانى ئەم كۆنفرانسە لەمىژووى تەفكەرى ئىمەدا شوپىنگە و رۆئىكى مەزنى خۆى ھەيە.

لەمىژوودا زۆر تەفكەر ھىجەرت (كۆچ) يان كىردووە، چوونەتە دەرەوى وڵات، بۆ ئەوێ ھەندىك ئامانج بەدىيەت، بەلام ئەو تەفكەرەنە جارێكى دىكە نەگەرپاوەنەتەو وڵات و تەسفىيە بوونە، لەدەرەو ماوەنەتەو و مارژىنال بوونە، بېكارىگەر ماوەنەتەو، ئەوێ لەدەرەو مارژىنال و پەناھەندە نەبوو و جارێكى دىكە گەرپاوەنەتەو وڵات، ھەم بەردەوام بوونە و ھەمىش ئەنجاميان بەدىيەتەو. بۆچى چوونە دەرەو و ھىجەرت روويداوە؟ نەگەر تەنگەتاوى و مەترسى مەزن لەنارادا بن ھىجەرتىش روودەدات، بۆ ئەوێ رېگىرى لەپېش ئەو تەنگەتاوى و مەترسىيە بکەرت ھىجەرتىش روودەدات. لەمىژوودا زۆر نموونەى بەمجۆرە ھەن. بۆ نموونە "ھەزەرتى مەھمەد" یش ھىجەرتى كىردووە. بۆچى؟ چونكە رووبەرەووى مەترسىيەكى مەزن بۆتەو، بۆ ئەوێ رېگىرى لەم مەترسىيە بکات و بتوانىت بەردەوامى بە تەفكەرەكى خۆى بدات ھىجەرتى كىردووە. ئەو ھىجەرتەش ئەنجامگىر بوو. ئىدى ئىسلامىيەتى بەسەرخستوو. نەگەر ئەو ھىجەرتە نەبووایە ئەو "ھەزەرتى مەھمەد" یش نەدەما و ئىسلامىيەتەش كۆتايى پىدەھات، گەواتە ھىجەرت بۆ ئەمە گىرنگە.

كاتىك كە سەرۆكىش چووە دەرەو ھەنگاوىكى بەمجۆرەى ھاوېشت، تەفكەر زۆر تەنگاوى ببوو، كېشەى مەزنى تەفكەر ھەبوو، نەپەتەوانى لە وڵات چارەسەريان بکات، زىدە پىداگرىکردن لەسەر مانەو لە وڵات، لەوانەبوو تەفكەر تەسفىيە ببایە. ئىدى بۆ ئەوێ ئەمە روونەدات، سەرۆك ئەو ھەنگاوى ھاوېشت، كاتىك ئەو ھەنگاومىشى ھاوېشت لەسەر توانستىك نەپاھەت، توانست زىدە نەبوو، وەكو ئەو واپوو تۆ لەشەو زەنگىكدا ھەنگاوى ھاوېژىت، كۆتايەكەى چ دەپىت ديار نىيە. وانا لەوانەبوو لەم دەرەوتەدا جارێكى دىكەش گەرپاوەنەتەو، لەم دەرەوتەدا لەناوېش بچىت، يان لەدواى دەرەوتەدا مەرۆف بپېتە پەناھەندەش... وانا ھەموو شتەك مومكىن بوو، ئىدى سەرۆك بۆ ئەوێ ھەم لەناو نەچىت ھەمىش مارژىنال نەپىت، ھەم نەپىتە پەناھەندە، ھەمىش بتوانىت بۆ تەفكەر توانست بپاھەت و تەفكەر لەو توانستە سوودمەند بىت و بتوانىت جارێكى دىكە خۆى كۆبكاتەو سەرىك، تاكو بتوانىت كېشەكانى خۆى

له ولات چارسەر بکات ئەو هەنگاوی هاوێشت و لەسەر بنەمای ئەو نامانجانە هەمیشە بەهەستیارییهوه هەنگاوی هاوێشت.

لەناکامی ئەوەدا ئێمە گەشتینە کۆنفرانسی یەکەم. ئیدی گرنگیتی کۆبوونەوه له کۆنفرانسی یەکەم چییوو؟ بەو مانایە دەهات کە ئەو هەنگاوی ئێمە له هیجرفەدا هاوێشتبوومان ئیدی گەشتبووه کۆتایی. هیجرفەت تەواو ببوو، ئیدی پێویستبوو گەرانهوه بۆ ولات ئەنجام بدرێت. بۆیه ئەو هەنگاوی بۆ دەرەوهی ولات ئەنجام درابوو ئەنجامیکی باشی دابوو، مەترسی رووینەدەدا. لەم هەنگاودا زۆر توانستمان بەدەستخستبوو، تەفگەر چەندین کێشە خۆی چارسەر کردبوو و خۆی کۆکردبووهوه سەرێک. ئیدی لەکۆنفرانسەکەدا رووی خۆی دەیایە ولات، تاکو هەنگاویک له ولاتدا بهاوێژێت. بۆیه ئەم کۆنفرانسە کۆنفرانسیکی میژوووی بوو و رۆژیکی گرنگی میژوووی پێکھێنا.

لەم کۆنفرانسەدا دەرکەوت کە ئەو شتە لەمیژوودا بەسەر زۆر تەفگەردا هاتوو بەسەر ئەم تەفگەرە نەهاتوو، کۆنفرانسەکە گوزارشتی لەمە دەکرد. بێگومان تا سازدانی کۆنفرانسەکە زۆر خەبات کرابوو لەرووی سیاسی، ئایدیۆلۆژی، عەسکەری، رێکخستنی، دیپلۆماسییەوه. لەناکامی ئەو خەباتانەدا یەکلایی بوونەوهیەک و بە بریاربوونیێک و پێشکەوتنیێک له کادیراندا بەدیھاتبوو. چەمکە هەلەکان هەمووی بەلاوه نرابوو، کادیر خۆی کۆکردبووه سەرێک، تەفگەریش خۆی کۆکردبووه سەرێک. لەسەر ئەو بنەمایە کۆنفرانس سازدرا.

لەو کاتەوهی ئێمە دەرکەوتبووینە دەرەوهی ولات تا سازدانی کۆنفرانسەکە تەفگەر لەناوخۆیدا لەنیو زۆر کێشەدا دەژیا. چونکە کاتیێک کادیرانمان بۆ دەرەوه دەرخست، له کادیراندا چەندین چەمک هەبوو، پەرشوبلاوییهک لەنارا دابوو، له هەندیکیاندا ئیرادە شکابوو، هەندیکیان واتیدەگەشتن کە ئیدی ئێمە ناگەرێینەوه ولات، گەرانهوه بۆ ولات مومکین نییه. چونکە کۆدەتای (۱۲)ی ئەیلوولیش روویدا بوو، هەندیکیان دمیانگوت: "وەحشییهتیکی مەزن له تورکیادا هەیە، تەفگەرمان هەموویان زمبریان بەرکەوتوو، بۆیه ئیدی زەحمەتە ئێمە بگەرێینەوه ولات" له هەندیکیاندا ئەم چەمکە هەبوو، ئیدی ئێمە هەر له دەرەوه دەمیینەوه... لەهەندیکیشیاندا کاتیێک لەژێر زوڵمی دەولەتی

توركيادا دمرکه ووتنه دمره وهی ولات، له نیو پراکتیکی پر دژواردا دمرکه ووتیوون، گووتیان: "ئیدی بۇ خۇمان لیره هه ناسه یه ک هه لده مژین" بهمجوره دهستیان له خویان بهردا" و دمیانگووت: "ئیدی مه ترسی نه ماوه و له ژیر نهو پراکتیکه دژواره دمرکه ووتین، با هه ندیك بۇخۇمان بجه سیینه وه" چه مکیکی بهمجوره له هه ندیکیاندا هه بوو، بویه ژیانبوون له سه ر نهو توانسته ی هه یه و بیرنه گردنه وه له هیج شتیکی دیکه، هه بوو.

ئیدی له هه ندیکی تریاندا نه وه هه بوو که دمیانگووت: "لوبنانیش مه ترسیداره" چونکه نهو کاته له لوبنانیش شه ر هه بوو، مه ترسیدار بوو، ریکخسته شۆرشگیره کانی تورکیا هه موویان روویان له نه وروپا گردبوو، له ناو ئیمه شدا هه ندیك هه بوون دمیانگووت: "لوبنان مه ترسیداره، ئیمه لیره چیکه یه؟ ئیمه ئیدی ناتوانین بچینه وه ولاتیش، با ئیمه ش بچینه نه وروپا، تا له تورکیادا رهوش ده گۆردیت". هه ندیکیان نه مه یان به بنچینه و مرده گرت. هه ندیکی تریش دمیانگووت: "ئیمه دمرکه ووتوینه ته دمره وهی ولات و په رومرده یه ک ده بینین و دیسان ده گه رپینه وه ولات و کار و خه باتی خۇمان له ولات به رده وام ده که یه، ئیمه زیده لیره (لوبنان) نامینینه وه" له هه ندیکیاندا نه م چه مکه هه بوو. له هه ندیکی تریشدا نه وه هه بوو دمیانگووت: "ده ولت نه ومنده زولم و نه شه که نهجه ده کات و له زیندانه کانداه وحشییه ت به رپوه ده چیت، با هه ندیك فرۆکه ی تورکیا بره قینین یان هه ندیك سه فیر و کونسولخانه ی تورکیا بارمه بگرین، بۇ نه وهی بتوانین ریگیری له و وحشییه ت و له و له سیدارمه دانه بکه یه و هه فالان له مه رزگار بکه یه" چونکه نهو کاته ده ست به له سیدارمه دان کرابوو، بۇ هه فالانیش بریار ی له سیدارمه دانیان ده دا، به مه ش له سیدارمه دان زۆر پیتشه ده وت. هه ندیك کادیری ش که له هه لویست و نزیکوونه وهی فه له ستینییه کانیان دمه روانی، به کاردانه وه (ره فعل) هه لسوکه ووتیان ده گرد و دمیانگووت: "ئیمه بۆچی هاتووینه ته ئیره؟ رهوشی دمره وه چییه؟ نهو په یومندیانیه چۆن دروستبووه؟ نهو توانسته چۆن نافریتراره؟ مرؤف پیویسته چۆن لئی نزیك ببیتته وه؟ له و مه سه لانه تیینه ده گه یشتن، زۆر شتیان له دمره وهی چه مکی خویان ده بین ی و به کاردانه وه نزیك ده بوونه وه.

هه روه ها زۆر لایه ن و ریکخسته دمیانه خواست له و رهوشه ی ئیمه تییدا ده زیاین سوود و مربرگن و له سه ر ئیمه فشار دروست بکه ن بۇ نه وهی ده ستبه ردار ی نازادی خۇمان ده بین

و بکهوپنه خزمهتی نهوانهوه. لهناو فهلهستینییهکانیشدا ههنډیکیان دمیانخواست نیمه بکهنه عهسکهری خوځان و بۆ خوځان بمانخنه نیوشهپری خوځانهوه، ههنډیک لهنیو تمفگهري فهلهستینی لهسهر نیمه لهگهل تورکیا پهیومندیان دمهست و وهک نهوهی نیمه ببینه کالای بازارگانیکردن بازارگانییان بهنیمه دهکرد. ههولیان ددها ههنډیک توانست له تورکیا بهدمستبخهن. تورکیاش بهوانی دهگووت: "پنویسته نیوم نههیلن نهوانه جارپکی دیکه بکهپرنهوه تورکیا". نهوانیش دمیانگووت: "پنویسته نیومش دان بهنیمهدها بنین و رپگه بدهن نووسینگه له تورکیادا بکهپنهوه..." بهمشپوهیه لهسهر نیمه سهودا و مامهلهیان دهکرد.

لهلایهکی دیکهوه؛ تورکیا ههنډیک سیخوپی خوځی ناردهووه لوبنان بۆ نهوهی لهکامپهکاندا زمبر له نیمه بومشپن. بویه لهنیو کادیراندا زور چهمکی ههله ههبوو، ئیراده لاواز ببوو یان شکابوو، یان بهگوپرهی خوځان ژپانکردن ههبوو.

بیگومان سهروک لهبهرامبهر ههموو نهو چهمکانهدها شهپری کرد، نهو چهمکه ههلهانهی ههموو خستهروو و تیپگهپاندن و کادیرانى بۆ لای چهمکی تمفگهر راکپشا و جارپکی دیکه رووی کادیرانى ناراستهی تمفگهر کردموه، بۆ لای کولتور و نهخلاق و ژپان و نامانج و ناپنډولوزپای تمفگهر ناراستگير کردموه. بیگومان ههروا ناسان نهبوو، نهمه نزیکهی سال و نیوپکی خاپاند، ههلهبهته ههموو کادیرانى نیمه له کامپی فهلهستینییهکاندا بوون. کەس لهدمرموهی نهو کامپهدها نهبوو. لهو کامپهدها خوولی پهرومردمی کرپهوه و لهناکامی نهو پهرومردمییهدها نهو چهمکه ههلهانه راستکرانهوه و لهکادیراندا پهکیتیهک دروست بوو و خو کۆکردنهومیهک بهدیهاوت. لهسهر بنهمای نهمه نهو کۆنفرانسه سازدرا.

بیگومان نهو کاته لهناو نیمهدها "سهمیر" ههبوو، "سهمیر" رهوشی کادیرانى دمیینی که ئیرادمیان شکاوه، ههرپهکه و لهرهوشپکدا دهژپن و پهرشوبلاوییهک ههیه، ههر کهس بهگوپرهی خوځی نزیکبوونهومیهکی ههیه، نهوهی دمیینی و دمیخواست نهمه قوولتر بکاتهوه، کادیران ههموو بهرمو نهوروپا ناراستهگير بکات. واتا بى باوهری دروست دهکرد، خیتابی سۆزی کادیرانى دهکرد، توانستی تمفگهر ههرچیهک ههپیت دمیخواست ههمووی بخاته خزمهتی ژپانی شهخسیانهوه. لهو چوارچپوهیهدها دمیگووت: "مالی

بارتی دمريايه، نهووی نهپخوات بهرازه". لهلايهکی دیکهوه ههولئ دما که پهيووندى نيوان نيمه و فهلهستينييهکان تيکيدات، بۇ نهووی تهمگمر نهتوانيت لهوئ بزيث و کار و خهباتيک بکات، بۇ نهووی ناچار ببیت روو له نهوروپا بکات، نهویش نهو ههولانهی دما.

نيیدی سمرۆك له دزى ههول و تهمهلاکانی نهویش کاديранی بههیز کرد، کاديранی لهرووی چه مکهوه بههیز دمکرد. بهمشيوميه چه مکهکانی "سه میر" نهیدهتوانی لهسر کاديран به کاريگمر ببیت و بهتهواوی لهزیر کاريگهری نهودا دمركهوت، له کاديранدا کۆمبوونيک (گرديبونهمويهک) بهديهات، لهسر نهو بنهمايه کۆنفرانسکه سازدرا. کهسيک باومړی نهدمکرد که (PKK) لهکاتيکی وهادا نه م کۆنفرانسه سازيدات. چونکه نهو مامويه (۲۸۱) پيڤازۆيهکی وهابوو که تهمگمری شۆرشگيری له تورکيا و کوردستان بهتهواوی لهتسفیهبوون دابوون، پيڤازۆيهکی وهابوو، بۆيه کهسيک باومړی نهدمکرد که له قوناخيکی وهادا خوئ کۆبکاتهوه و کۆنفرانس سازيدات و برپاری میژوویی و مرگريت و رئ له تهمسفيهبوون بگريت و پيڤازۆيهکی دیکه دمستپيکات. بيگومان نه مه به خهباتيکی ناناسايی نه نجام درا، سمرۆك بهشهو و رۆژ لهسر نه مه راوستا، له ناکامی نه مه دا نه وه بهديهات. نه مه لهکاتيکدا هه موو تهمگمره شۆرشگيرييهکانی تورک و کورد بهرشوبلاوهميان پيتمکرا و دمتوانه وه، تمنيا (PKK) له م پيڤازۆيهدا خوئ کۆکردمه و گهيشته کۆنفرانسيک.

کاتيک که ناکامی کۆنفرانسکه به به لاغيک راگهيهنرا، هه موو کهس سهری سوورما؛ چۆن (PKK) له پيڤازۆيهکی وهادا کۆنفرانسيک سازدهکات؟ تۆبليی نه مه راست بیت؟ نه مه مومکين نييه. چونکه کهسيک باومړی نهدمکرد، له بهر نهووی هه موو لهتسفیهبوون دابوون، نهووی تمنيا لهنيو تهمسفيهبووندا نه بوو (PKK) بوو، که نهووی ریی له تهمسفيهبوون گرت (PKK) بوو. بۆيه نه مه زۆر گرنگه.

بيگومان کاتيک که کۆنفرانسکه سازدرا، گروپيکی وهکو "سه میر" و "داوود" هه بوو، دميانخواست کۆنفرانسکه بی نه نجام تهواو ببیت، کۆنفرانسکه هيج برپاريک و مرنهگريت. له کۆنفرانسکه دا زياتر بهرشولاوی بیته کاپه وه و تهمگمر و کاديран بهرمو نهوروپا ناراستهگير ببن. هه موو ههولتيکیان له م پيئاوه بوو، نهوان وا حيساباتيان

دمکرد که دمتوانن ئه نجامیش به دهمستبخه، نهو پيشکه و تنه ی له کادييراندا به ديها تبوو نه ياند ميبني و نه ياند مزاني. نه وانه چؤن له کادييران تيگه يشتبوون؟ وا تيگه يشتبوون که وا کادييران کاتيک له ولات دمرکه و تنوون، چؤن دمزيان و بيريان دمکردوه ههر به ههمان شيوه ماونه ته وه. نه مه له کاتيکدا سهرؤک له ميانه ی په رومردوه کادييراني لهو رموشه رزگار کردبوو، ئيدي کادييران روويان له ولات بوو، شتيکی تر دمزيان، له کادييران و له ريکخستندا خو کؤکردنه مويه کی تۆکمه به ديها تبوو. بيگومان نه وانه زيده نه مه يان نهمدزاني، نه وانه وا تيدمگه يشتن که دمتوانن له کؤنفرانسکه دا کاريگهري له سهر رموتی کؤنفرانسکه بکهن و ومکو دميانه ويئت له کؤنفرانسکه دا بپريار وهر بگرن، بۆيه له کؤنفرانسدا هه نديک له وانه ههستان و ناخفين، زياتر "داوود" يان دمرخسته پيش. حيسابا تيان نه ومبوو که؟" با "داوود" بناخفيت بزانيان کاريگهري خو ی چؤن دمييت و کاردانه ومکان چؤن دمبن؟" نه وانه به گويهری نه مه ش تاگتيک په پيره و بکهن. کاتيک که "داوود" ناخفی و سهرؤک و کادييران زؤر به هيژ جوونه سهر "داوود" نه واته نه وانه تيگه يشتن که کادييران ومکو نه وانه ليی تيگه يشتوون ومه نين، له کادييراندا گؤران کارييه کی مهن به ديها تبوو. بۆيه نه يانتواني له کؤنفرانسدا هيچ کاريگهري به يه کيان هه مييت و هيچ نه نجام يکيان به دهمستنه خست، هه لبه ته له مبر نه وه هه نگاويان به ره و دواوه هاويشت و تاکتيکی خو يان گؤري، بؤ نه وه ی بتوانن له دواي کؤنفرانس وه کار بکهن. چونکه بينيان که نه و شته ی دميانه خواست له کؤنفرانسکه دا نه نجامی بدن، زمينه ی نه ماوه، نه گهر زؤر پيدا گريش بکهن، نه وانه به ته وای خو يان ئاشکرا دمکهن و زميريان به ردمکه ويئت. ئيدي بؤ نه وه ی نه که ونه رموشيکی به مجؤره وه خو يان بؤ دواوه کشاندوه و خو يان شارده وه.

بيگومان له کؤنفرانسکه دا زؤربه ی کادييران گويان به قسه و هه لويسته گانی "سه مير" و "داوود" نه دا، به لکو گويان له قسه و شيکردنه ومکانی سهرؤک دمگرت، به لام چه مکيکی ومه مليتانيش له نارادا نه بوو، واتا به قوولای له که شی کؤنفرانسکه نه ده زيان، ته فليبوونيکی ومه تۆکمه يان بؤ کؤنفرانسکه نه بوو، زياتر ته فلي ناخافتنه گانی سهرؤک و نه و بپريانه ی سهرؤک دميخواست له کؤنفرانسکه وهريگيردريت دمبوون. به لام ته فليبوونيکی زيده به هوشياري و دانا يه کی به هيژ نه بوو. بيگومان زيده تر

قورسایي سەرۆك له كۆنفرانسكه‌دا هه‌بوو، سەرۆك هه‌تسه‌نگاندى و ناخافتنى گرنكى كرد. مرقه‌ دمتوانيت بليت سەرۆك مۆركى خوى له كۆنفرانسكه‌دا. نه‌و چه‌مك و رۆحه‌ى ده‌يخواست له كۆنفرانسكه‌دا بيجه‌سپينيت، چه‌سپى و بالاده‌ستى كرد. نه‌و كۆكرندنه‌وميه‌ى كه له‌ميانه‌ى په‌رورمه‌وه به‌ديهاتبوو له كۆنفرانسكه‌دا قوولتر و به‌هيزتر بوو. بۆيه كۆنفرانسكه‌ به‌سهركه‌وتووئى ته‌واو بوو.

كۆنفرانسكه‌ زۆر بريارى ميژووئى و مرگرت. نه‌م كۆنفرانسه‌ نه‌ركى كۆنگرميه‌كى جيبه‌جى كرد. ناوى كۆنفرانس بوو، به‌لام له‌بنه‌په‌مدا نه‌ركى كۆنگرميه‌كى بېكه‌ينا. واتا برياربوون و سافىبوونىكى تۆكمه‌ى له‌نيو كادييراندا خولقاند، بۆيه له‌ په‌رورمه‌دا كه كۆكرندنه‌وميه‌ك به‌ديهاتبوو، به‌كۆنفرانسكه‌ش قوولتر و به‌هيزتر بوو، ئىدى له‌م كۆنفرانسكه‌دا بريار درا كه ريكخستن رووى له ولات بىت و موداخه‌له له ولات نه‌نجام بدات.

تا نه‌و كاته زيندانييه‌كان نوپنه‌رايه‌تى ته‌فگه‌ر و به‌رخۆدانيان ده‌كرد، ئىدى زيندانه‌كان رۆلى خۆيان ته‌واو ده‌كرد، پيوسته ته‌فگه‌ر له‌دمه‌روه موداخه‌له بكات، نه‌گه‌ر زۆر دره‌نگ بيمينيت نه‌وا مه‌ترسيداره. چونكه ئىدى زيندان نه‌وه‌ى ده‌بووايه نه‌نجامى بدابايه نه‌نجامى دابوو، له‌مه زياتر شتىكى تر نه‌بوو بىكات، پيوسته ئىدى له‌ دمروه‌ى زينداندا گه‌ريلا بكه‌وتبايه‌ ده‌وره‌وه. ئىدى كۆنفرانسكه‌ نه‌مه‌ى ده‌ستنيشانكرد، كۆنفرانسكه‌ نه‌و رۆحه‌ى ناھراندا، بۆيه ناراسته‌ى ريكخستن دايه ولات و به‌ته‌واوى ريگه‌ى له په‌ناھه‌نده‌ئى و مه‌ترسييه‌كانى گرت، نه‌مه گرنك بوو. نه‌و مه‌ترسييه‌نه‌ى له‌ هه‌نگاوه‌دا هه‌بوو، به‌م كۆنفرانسه ته‌فگه‌ر رى لىگرت و به‌لاوه‌ى نا. نه‌و هه‌نگاوه‌ى له‌ دمروه‌دا هاويشترا به‌م كۆنفرانسه گه‌يشته‌ لوتكه‌. له‌بهر نه‌وه كۆنفرانسكه‌ گرنك بوو...

ئىدى ته‌فگه‌ر نه‌و برياره ده‌دات كه به‌رمو ولات بگه‌رپه‌ته‌وه، به‌لام نه‌و گه‌رانه‌وميه‌ چۆن نه‌نجام ده‌درپت؟ پيم وايه نه‌و كاته (١٩٨٢ - ١٩٨٤) زياتر له‌باشوورى رۆژئاواى كوردستانه‌وه به‌رمو باشوورى

كوردستان و لهوېشهوه بهرهو باكوورى كوردستاندا تېدهپهپرين.
لهسهر نهو سنووراندهش هيزمكاني باشوور ههبوون؛ ومكو (پ د ك،
حزبى شيوعى ئىراق، ى ن ك...هتد)، كهواته چ ئاستهنگيهك و
زحمهتييهك لهبهردم گهړانهوهى پهكينه و گروپهكاني كاديران
ههبوو بۇ باكوورى ولات؟

پۇستەريك بۇ پيرمورى پيرغۇدالەكهى شهيد مەزكۇم دۇغان

بۆستەریك بۆ هاندانی تێكۆشانى چهكدارى له سالانى ههشتاكاندا

دواى كۆنفرانسهكه يهكسهر دهست به گهڕانهوه بۆ وڵات نهگرا. سه‌رۆك ئهو برپاره‌ى له‌ميانه‌ى كۆنفرانسهكه‌دا ومه‌رگرت و رووى رێكخستن و كادي‌رانى كرده‌ وڵات. به‌لام دواى كۆنفرانسهكه يهكسهر گه‌ڕانهوه بۆ وڵات ده‌ستپيڤنه‌كرد. چونكه پيويستبوو كادي‌ران له‌سه‌ر برپار و رينمايه‌كانى كۆنفرانسهكه قوول بگرايه‌وه، ئهو ناماده‌كارىيانه‌ى هه‌بوون ده‌بايه‌ تۆكمه‌ و به‌هيزتر بگرايه‌يه. وه‌كو‌تريش پيوست بوو هه‌ندىك ته‌دبيريش

ومرېگر ابايه، لسمر نهو بڼه مايش گهړانه وه بۇ ولات نه نجام بدرابايه، بۇ نهو دى له گهړانه وه بۇ ولات زېده كېشه و گرفت دمرنه كه وېت. نه م ته دېرانه له م پېناوه دابوو، همر بۇيه دواى كۇنفرانسكه كاديران ديسان له سمر رۇحى كۇنفرانسكه و برپار و راسپاردمكانى كۇنفرانسكه پمرومده گرانه وه، بۇ نهو دى كاديران به ناماده كارپيه كى باشتر مه بچنه وه ولات و بتوانن بېنه وه لام. نه مه له لايه ك، له لايه كى ديكه شه وه؛ ههولدمدا بۇ نهو دى هه ندىك ته دېر و مرېگر درېت. بۇ نمونه؛ ههولدمدا هه ندىك كه نال بكرېته وه، چونكه زۇربه دى كاديران دمبايه بكه وتبانايه هه رېمى بۇتان مه. ئېمه هيچمان نهو هه رېمه شمان نه مهناسى، هيچ پميوندييه كى ئېمه ش له بۇتان نه بوو، كارپه مرى (پ د ك) ش له سمر نهو هه رېمه هه بوو، رېكخستنى (پ د ك) لهوئ هه بوو، پئويستبوو پميوندى خۇمان له گهل (پ د ك) پئېشبخه م، بۇ نهو دى له چوونى ئېمه بۇ نهو هه رېمه رووبه رووى مه ترسى نه بېنه وه. چونكه پئېشتر رووداوى تر رووبدا بوو، "عهلى عهسكمرى" (۲) و هاورپكانيشى چووبوونه نهوئ، (پ د ك) نه وانه دى له ناوبردبوو، نه گهر ئېمه ش به بې (پ د ك) بچينه نهو هه رېمه وه له وانه يه ئېمه ش رووبه رووى مه ترسييه كى به مجوره بېينه وه. بۇيه پئويستبوو پميوندى له گهل (پ د ك) دا پئېشبخه م، بۇ نهو دى بتواننن به بې كېشه بچينه نهو هه رېمه وه. دووه مينيش؛ ئېمه نهو هه رېمه هيچ نانسېن، هيچ پميوندييه كى ئېمه لهوئ نييه، جوگرافياكه شى نانسېن، تايېمه مهندى خه لكه كه شى نانسېن، پئويسته له م رووشه وه هه ندىك ته دېر و مرېگرېن، بۇ نهو دى به چوونمان بۇ نهو هه رېمه رووبه رووى هيچ مه ترسييه ك نه بېينه وه، له مېر نه م خاله ش ته دېر و مرگرتن گرنگ بوو.

نيدى دواى كۇنفرانسكه سهرؤك زياتر له سمر نهو مه سه لانه راوستا. كاتېك ئېمه كاديرمان له ولات دمرخستبوو، به ته واوى ولاتمان چؤل نه كرديبوو، ئېمه هه ندىك كاديرمان هېشتبوو مه، بۇ نهو دى ئېمه به به مدموامى له گهل ناوموه دى ولات له نيو پميوندى دابېن، ههروها دواى نهو دى له دمرومده ولات ناماده كارپيه كانمان بۇ گهړانه وه بۇ ولات ته واو كرد، هه ر كاتېك بخوازين كاديران بگهړپېننه وه ولات رووبه رووى مه ترسى نه بېينه وه. بۇ نه م هه ش هه ندىك كه نالمان پئويستبوو، بۇيه هه ندىك تيممان له ناوموه دى ولات هېشتبوو، نهو تيمانمان هه م له گهل هه فالانى ناو زينداندا

په یوونډیایان بهرېوه دمېرد، هه میښ له گهل خه لك په یوونډیایان دمېهست، هه میښ كه ناله كانیان به گراوېی دهیښته وه، به لام له ناوچه ی بۆتان زېده كه نالتيكي نه وتومان نه بوو، په یوونډیایان زېده نه بوو، نه مهش بۆ ئيمه كيښه په كي جددی بوو، ئیدی پيوستبوو توانستی نهوشمان دابین بگردبايه، تا نهو توانستنه دابین بوون، کادیرانمان جاریكي ديكه له پهرومردی عهسكمری و ئاییديولۆزی و سیاسي قوولترکردوه. له کۆنگره ی دووهمیشدا نه مه كامل بوو.

له دواي کۆنگره ی دووهمه وه، گهړانه وه بۆ ولات دمستېپيکزد. واتا نهو بهرپاره ی کۆنفراسي په کم ومريگرتبوو کۆنگره ی دووهمیش خستيه پراکتیکه وه. ئیدی به مشيوميه گهړانه وه بۆ ولات دمستېپيکزد. بيگومان نهو کادیرانه دوو سئ سال بوو له ولات دوور بوون، له ولاتیش زۆر گۆرانکاری رویدا بوو، کاتيک نهو کادیرانه بچنه وه ولات پيوسته له سمر سنوورمکان جيگير بکړين و زېده تهنګاو نه کړين و زمبريان بهرنه که ویت، تا بتوان خويان بگونجینن. همر بۆيه له هرېمی بۆتاندا جيگيربوون، زیدمتریش له سمر سنوور جيگيربوون، هه م لای باشوور و هه میښ لای باکوور، به بنچينه ومريگردرا. ئیدی نه گهر له گهل (پ د ک)ش په یوونډی و ريککه وتن نه نجام بدریت نهوا نهو کاته كيښه له لایه ن (پ د ک) شه وه دمرناکه ویت. نهو کادیرانه دمتوانن لهوئ خويان جيگير بکن، دمتوانن له بۆتان تاکتيکی پروپاگهنده ی چه کداری پيشبخهن، له سمر نهو بنه مایهش ته فکهر دمتوانيت بناخه ی گهريلايی دابريژيت و گهريلاش له سمر نهو بناخه خوی ريکخسته بکات و چالاکیه کانی خوی په ره پيبدات. ئیدی نه مانه هه مووی پلانريژی بؤکرا... له سمر نهو نامادمکاری و پلانريژيانه هه نګاوی گهړانه وه بهرمو ولات له دواي کۆنگره ی دووهمينه وه دمستېپيکزد.

نهو کاته له نيوان ههر دوو رژيمي ئيراق و تورکيادا ريککه وتنیک مؤر دمکريت، به گوپړه ی نه م ريککه وتنهش نهو مافه يان به يه کتر دهدا که چه ندين کيلومه تر بچنه ناو خاکی په کتره وه. ههر نهو کاتهش په کينه کانی گهريلا له سمر سنوور بوون. نهو ريککه وتنه ی

نيوان ئىراق و توركييا تا چەند كارىگەرى لەسەر جموجۇل و چالاكئيهكانى گەريلادا ھەبوو؟

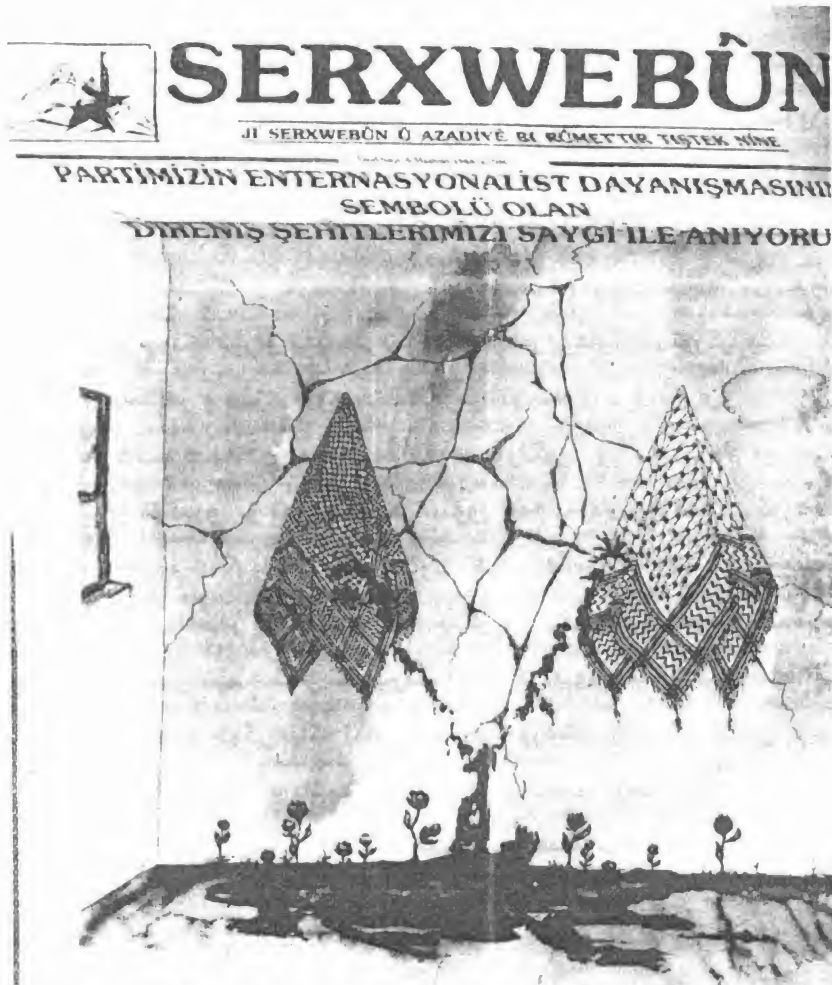
راستە، لەنيوان ئىراق و توركيادا پەيمانئىكى بەمجۆرە ھەبوو، بەلام ئىراق لەنيو شەر دابوو لەگەل ئيراندا، بۆيە لەسەر سنوورەكان بۆشايەكى مەزن ھەبوو و زۆر ھىزى لەسەر سنوور كشانىبوو، سنوور بە لاى باشووردا بۆشايى زۆرى تىدا ھەبوو، بۆيە ئەم پەيمانە زىدە كارىگەرى ئەوتۆى نەبوو. چونكە ھىزى ئىراق لەسەر سنوور زىدە نەبوو، لەھەندىك شوپنىشدا ھەر ھىچ نەبوو، لەھەندىك شوپنى تىشدا لەدوورى سنوور ھەبوو، بۆيە توركييا بەتەنيا لەسنوورى خۆى نەپەتوانى ئەنجام بەدەستبخت، توركييا لەم روومە ھەندىك ئۆپەراسيۆنىشى كەدبوو، بەلام ئۆپەراسيۆنەكانى ئەوان بى ئەنجام دەمايەو. چونكە ئىراق نەپەتوانى بە ەسكەرى ھاوکارى توركييا بکات. لەبەر ئەوەى ھەموو ەسكەر و ھىزى خۆى كشانىبوو بۆ شەرى دزى ئىران.

بىگومان ئەو کاتە ھەفالىان "مەمەد قەرسوونگور" و "مەسوم قۇرقماز" و "خەسەن" يىشان ناردبوو. بۆ ئەوەى لەسەر سنوور ھەم بە لاى رۆژھەلاتى کوردستان و ھەميش بە لاى باشوورى کوردستان نامەدکاری بکەن. ئەگەر کاتىك ئىمە گروپەکانمان لە لوبنان نارد ئەوان لەسەر ئەو سنوورانەدا جىگىريان بکەن، بۆ ئەوەى زىدە تووشى کيشە و گرفت نەبن، ئىمە ئەو تەدبىرەشمان وەرگرتبوو، پيشتر ئەو ھەفالىانمان ناردبوو، بۆ ئەوەى ھەم جوگرافياکە بناسن، ھەم سنوورەكان بناسن، ھەميش پەيوەندى لەگەل خىزبەكانى رۆژھەلات و باشوور پيشخەن، بۆ ئەوەى ئىمە بتوانين لەسەر ئەو بنەمايە ھەفالىان گروپ گروپ رەوانە بکەين. ئەو ھەفالىانە ھەندىك نامادەکاریان کەدبوو.

لەو سالەدا (١٩٨٢) لە باشوورى لوبناندا شەر بەرپا ھەبوو، ئەو کاتە (PKK) ش وەك تەفگەرئىكى ئازادىخواز لەوى لەبەرەى ھەلەستىنيەکاندا جىدەگرئىت و بەرخۇدان دەکات و چەندىن

PKK میژووێك له ناگر

شەهیدیش لەم پێناوە دەدات، ئەو رووداوەی شەڕ بەگشتی و
هەبوونی (PKK) لەناو ئەو شەڕدا و ئەو بەرخۆدانەى ئەنجام درا
لەسەر چ بنەمایەك بوو و چ ئەنجامیكى لەگەڵ خۆیدا هینا...؟

لە پەرەى يەكەمى رۆژنامەى سەرخۆبۆون — حوزەيرانى 1984

☆ حزب العمال الكردستاني ☆ جبهه النضال الشعبي الفلسطيني ☆

ينعيان الى جماهيرنا الفلسطينية والعربية والكردية كوكبة من الشهداء سقطوا في مواجهة المخطط الامبريالي الصهيوني في المنطقة

 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان 	 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان
 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان 	 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان
 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان 	 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان
 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان 	 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان
 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان 	 <ul style="list-style-type: none"> • ولد الشهيد في قرية كركوك • انتسب الى جبهة النضال الشعبي الفلسطيني عام 1973 • التحق بصفوف الجبهة عام 1975 • شارك في عدة عمليات • اولى بانه الشهيدة الفلسطينية • قاد في صفوفه الجبهة • استشهد في القدس عام 1977 • القصور من لبنان

عبد الشهيد والابرار ان نسر سوريا في النضال حتى تحقيق لمهمات شعوبنا

يؤسره شه هيداني (PKK) له به بيروت له به رامبر هيرشكاني نيسرائيل

بىگومان کاتیک جووینه لای فهلهستینییهکان، هه رچهنده سه رمتا فهلهستینییهکان باوه رپیان به ئیمه نه ده کرد و به گومان لیمان نزیک ده بوونه وه، هه ر بۆیه ش زیده توانستیان نه ده دایه ئیمه، تهانهت هه ندیک جار بى رپزیشیان له به رامبرمان ده نواند.

بهلام ئيمه چه مگ و نزيكبوونه وميه كي خومان سه بارمت به كي شه ي گه لي فله ستين هه بوو، چونكه گه لي فله ستينيش وهكو گه لي ئيمه ژيرده سته بوو، له سهر نهو گه له ش زور زولم و نه شكه نجه و كومه لكوژي به ريو مبرابوو و به ريوه دبيرا. و اتا كي شه ي فله ستينيه كان و كي شه ي گه لي كورد له هه نديك رووه وه له يه ك نزيك بوون. هه لبه ته ته واو وهك يه ك نيين، به لام له هه نديك رووه وه وهك يه ك ترن، ئيمه ش جوو بوو يه لاي نه وان و به توانستي نه وان ده ژيان و به رومرده ي خومان دمكرد و بو گه لي خومان ده مانخواست به رپرسيارتي خومان پيكيه ينين. بويه ئيمه به رپرزه وه له وان نزيك ده بوو يه وه، نه مه نه خلاق و چه مكي نه م ته فگهره بووه، نه م ته فگهره به ها ده داته دؤستايه تي، و اتا له چه مگ و تيرواني ي سهرؤك ئاپوډا نه گهر يه كي ك دؤستايه تي له گه لدا بكات نه وا توش دؤستايه تي زياتري له گه لدا بكه. نه مه چه مكي ك بوو، هه ميشه ريژ له دؤستايه تي گرتن، له دؤستايه تي دا به رپرسيارتي پيكيه ينان بنه ما بوو.

نيدي له بهر نه وه ي ئيمه له گه ل نه وان بوو ين، ميواني نه وان بوو ين، به توانستي نه وان ئيمه به رومرده ي خومان پيشده خست، هه رچه نده له نزيكبوونه وه ي نه واندا هه له ش هه ييت، ئيمه هيج كاتي ك به كاردا نه وه هه لسو كه وتمان نه دمكرد و به هه له له وان نزيك نه بوو يه وه، هه ميشه به به رپرسيارتي يه وه هه لسو كه وتمان دمكرد، ته نانمت ئيمه به نه وانيشمان گووت: "تاكو ئيمه لي ره بين هه رچي ئه ركي ك بكه وي ته سهرشاني ئيمه جي به جي دي ده كه ين، نه ك ئيوه نه مه ده خوازن، ئيوه بخوازن يان نه خوازن ئيمه جي به جي دي ده كه ين. نه مه چه مكي ئيمه يه، ته نانمت كاتي ك هه نديك له وان به هه له له ئيمه نزيك ده بوو نه وه ئيمه به وانمان ده گووت: "پيو يسته ئيوه وه ها به هه له له ئيمه نزيك نه بنه وه، به هه له ش له ئيمه تي نه گهن، نه گهر ئيوه ئيمه وهكو ته فگه ري كي سهر به خو نه بينن و به مشي وميه له ئيمه نزيك نه بنه وه، نه وا ئيمه لي ره ش ناميني نه وه، وهك چؤن ئيوه بو گه لي خؤتان شه ر و خه بات ده كه ن و به رپرسيارتي يه كتان هه يه، ئيمه ش به رپرسيارتي يه كمان به رامبه ر به گه لي خومان هه يه، ئيمه له م پينا وه دا ها توو ين، ئيوه پيو يسته نه م راستيه بزائن و به گو يره ي نه مه له ئيمه نزيك ببه نه وه".

بويه هه تا ئيمه له وي بوو ين چه نده كاري خومانمان پي كده هينا نه ومنده ش كاري نه وانمان پي ك ده هينا، هه ر بويه كاتي ك له و چه مكي ئيمه يان روواني، كاري گه ري يه كي

مهزن لهسهر نهوان دروست بېوو، جددییهتی ئیمهیان بیینی، ههلبهته پاشان بهجددییهت لهئیمه نزیك دمبوونهوه و باومریشیان بهئیمه دمکرد و بههایان بهئیمه دمدا. کاتیك كه شهر دمركهوت بهراستی ئیمه له نامادمكاری كۆنگرهی دووهمین دابووین. ئیمه دهمانخواست كۆنگره نهمجام بدمین و كادیران رهوانهی ولات بكهینهوه، ئیمه لهنیو نامادهكاریهكی وهما دابووین، شهرپش دمستی پیکرد. بهمهش رووبهرووی رهوشیكی نوئ بووینهوه، ئایا بهشداری لهم شهردا بکهین یان نا؟ نهگهر ئیمه لهم شهردا بهشدار ببین، نهوا نهمه شهره و لهوانهیه زمبریشمان بهربكهویت، نهگهر ئیمه زمبریشمان بهربكهویت نهوا قهدمیری میلههتیک گریخراوی ئهم تفکهرمیه. نهگهر لهم شهرهشدا بهشدار نهبین، نهوا لهروژانی تهنگدا ئیمه هاتینه لای ههلهستینییهکان و له کامپی نهواندا دمژایین، بهتوانستی نهوان پهروردهمان دمبینی و نامادهکاریمان پشخستبوو، بۆ نهوهی بتوانین ئهرکی خۆمان بۆ گهلی خۆمان پیک ببینن. لهسهر نهوان مهترسییهکی مهزن له ئارادابوو، شهرپکی مهزن پشکتهوتبوو، لهرهوشیکی بهمجۆرهشدا، نهگهر لهگهڵ نهواندا جینهگرین کاریکی نهخلاقانه نهدمبوو، لهدمروهی ههلهسهفه و ئایدیولۆژیا و نهخلاق و کولتووری ئیمه بوو. بۆیه بۆ ئیمه بریار ومرگرتن زۆر دژوار و زهمهت بوو.

ئیدی سهرۆك نهو کاته بهمی دوو دلی بریاری ومرگرت و گووتی: "پنویسته ئیمه لهگهڵ گهلی ههلهستیندا بین، نهوان لهروژپکی زۆر تهنگهتاو دان، پنویسته لهروژپکی وهمادا ئیمه لهگهڵ نهواندا بین و دۆستایهتی خۆمان بسهملینن، ههفالیتی و شۆرشگیرپتی خۆمان بسهملینن" ههموهما گووتی: "ههلوپستی ههره راستیش بۆ (PKK) ئهممیه" بهم چهمله ئیمه لهو شهردا بهشداربووین.

بیگومان ئیمه لهو شهردا شههیدمان دا، دیلمان دا، تهناهت نهگهر ههندیک تهدییمان ومرنهگرتباه شههید و دیلی زیاتریشمان دمدا، نهگهر زیده شههید و دیلمان نهدا نهوا هۆکاریکی سهرمکی نهومبوو كه گهلی لوبنان هاوکاری ئیمهیان كرد. چونكه لهناو گهلی لوبنانیشدا ئیمه کاریگهریهکی بههیزمان دروستکردبوو، گهلی لوبنان ئیمهیان دهناسی، باومرپیهکی بههیزیان بهئیمه ههبوو. کاتیك ئیمه لهگهڵ ههلهستینییهکاندا بووین، کامپهکانی ههلهستینییهکانیش لهناو باخچهی لوبنانییهکاندا بوو، ئیمه

PKK میڤروپك له ناگر

زمرمرمان له شتومهك و باخچهی گهل نهددا، بۆیه گهل دمیانگوت: "با كهسانی (PKK) پی بین له باخچهی ئیمهدها بمیننهوه، یان لمنزیک له باخچهکاندا بمیننهوه، چونکه نهوان دمپارژن" بۆیه کاتیك كه شهریش دمرکهوت گهلی لوبنان خاومنداری لمنیمه کرد و ئیمهیان باراست، ههفالانی ئیمه زمانی عمرهبیان نهدمزانى و ریگاوبانیان نهدمناسی، گهلی لوبنان هاوکاری ههفالانیان کرد، بهمشیمیه، زۆر له ههفالانیان گهیاند ههوالان. بۆیه نهگهر ئیمه زهبری مهزمان بهرنهکهوت لهبهر نه هویه بوو.

ئیمه لهم شهرهده تا کۆتایی شهرکه بهشداربووین، من خوشم لهم شهرهده تا کۆتایی بهشدار بووم، لهکاتی گهمارۆدانى بهیروتدا تا کۆتاییهکهی ههر لهوی بووم، کاتیك كه نهمریکیهکان و نیسرائیلییهکان ریککهوتن کهوا؟ دهیبت فهلهستینییهکان له لوبنان دهبرچن، ئیمهش لهناو نهوانهده هاتین و دمرکهوتین.

زۆر له ههفالان لهم شهرهده قارهمانیتی مهزنیشیان نواند، قارهمانیتی و بهرخۆدانى ههفالان له "قهلاى شههید، قهلاى سهلاحدهدینى شهیوبى" ههروها لهشارمکانى "سهیدا، سور، نهلدامور، بهیروت و حهسبایا..." لهلایهن فهلهستینییهکانهوه دمزانریت.

دواى نهوهی فهلهستینی و نیسرائیلییهکان بهیهکهوه ریککهوتن و دیلهکانیان گۆپیهوه، لهناو نهوانیشدا دیلی ئیمهش ههبوو، دیلهکانی ئیمهش بهمشیمیه نازادکران. لهبهر نهوهی ههفالان بهگشتی بهشدارى نهو شهره ببوون، سهروک و ههفالان سازدانى دووهمین گۆنگرهیان دواخستبوو، لهکۆتایی شهرکهده کۆنگرهش سازدرا. ئیدی دواى کۆنگرهی دووهم نهو بریاره ی له یهکهمین گۆنفرانسدا وهرمانگرتبوو جیبهجیمان کرد. بیکومان لهبهر نهوهی ئیمه بهشدارى نهو شهرهمان کرد و شههید و دیلمان دا و تا کۆتایی بهشدارى شهرکه ببوین و گهلیك له ههفالانیش قارهمانیتی مهزنیان نواندبوو، نهمه کاریگهریهکی زۆر مهزنى لهسهر گهلی عهرهب کرد، (PKK) ی باشر ناساند، گهلی کوردی باشر ناساند. ئیدی بهمهش (PKK) بۆ کوردان ریزیکى مهزنى لهناو عهرهبهکاندا بهدمستهینا، ریکه ی خهباتی دهپلۆماسی لهناو جیهانی عهرهباندا زیاتر کردموه و بههیزی کرد، نهگهر له خۆرهلاتی ناوین و لهناو عهرهباندا ریزیکى مهزنى

كوردان دروستبوو و باومپی به كوردان دروستبوو، كورد توانیان لهوئ چالاکی دیپلۆماسی پێشبخهن، ئەوا ئەمە پەيوەستە بەخەبات و هەلۆمستەي (PKK) و، هەلۆمستەي بەرخۆدانفانیانەي (PKK) له شەڕی (١٩٨٢) دا کاریگەرییەکی زۆر مەزنی کرد...

بەلام ئەو کاتە تورکیا هەم لەگەڵ ئیسرائیلییەکان، هەمیش لەگەڵ فەلەستینییەکان - وا مەزمنده دمکەم لەگەڵ بزوووتنەوی ئەلفەتج دا - رێککەوتن و پەیماننامە مۆر دمکات. ئەو کاتە ئەو هەلۆمستە و بەرخۆدانەي (PKK) تا چەند کاریگەری لەسەر ئەم رێککەوتن و پەیماننامانە هەیه؟ یان بلیین؟ ئایا ئەو رێککەوتن و پەیماننامانەي تورکیا لەگەڵ ئیسرائیلییەکان و هەندیک له فەلەستینییەکان مۆری دمکات، تا چەند رەنگدانەو و کاریگەری لەسەر خەبات و تیکۆشانی ئەو سەردەمەي (PKK) دا هەبوو؟ تاچەندیش توانیان بەم رێککەوتن و پەیماننامانە ئەنجام بەدەستبخەن؟

راسته تورکیا هەم لەگەڵ تەفکەری فەلەستینییەکان و هەمیش لەگەڵ ئیسرائیلییەکان پەيوەندی خۆی هەبوو، پەيوەندی تورکیا لەگەڵ فەلەستینییەکان لەگەڵ رێککەوتن و رزگاربخوازی فەلەستینی (منظمة التحرير الفلسطينية) هەبوو، "رێکخراوی رزگاربخوازی فەلەستینی"ش زیاتر بەدەست "ئەلفەتج" وە بوو. تورکیا دەيخواست هەم بە پەيوەندی خۆی لەگەڵ ئیسرائیل و هەمیش لەگەڵ رێکخراوی رزگاربخوازی فەلەستینی زەبر له (PKK) بومشینیت. ئەک تەنها له شەڕی (١٩٨٢) دا خواستی زەبرمان لیبومشینیت، تەنانەت بەر له شەڕیش دەيخواست و هەولیدەدا که زەبرمان لیبدات. لەم پێناویدا تەنانەت تورکیا لهوئ سوودی له پەيوەندییەکانی لەگەڵ "نیستخباراتی ئێراقی"ش

ومردمگرت. چونکه په میوندییه کی توکمه ی له گهل "نیستخباراتی ئیراقی" دا هه بوو، "نیستخباراتی ئیراقی" ش له لوبنان زور به هیز بوو، هم له ناو ته فکمره هه له مستینییه کان و هه میش له ناو "حرکة الکتاب" دا. بویه تورکیا سوودی له "نیستخباراتی ئیراقی" ومردمگرت و دهخواست زه برمان لیبومه شینیت.

له لایه کی دیکه شه وه؛ تورکیا خویشی نیستخباراتی خو ی له وئ جیگر کرد بوو، ته نانت نه و کاته "عوسمان باسما ن" هه بوو، سهرده مانیک له به غداد سه فیری تورکیا بوو، په میوندییه کی به هیزی له گهل "نیستخباراتی ئیراقی" هه بوو، نه ویان نارذبوو له لوبنان. هه روها هه ندیک له وانه ی له نیو نیستخباراتی تورکیا (MIT) دا به تایبته له سهر راده و مستان بۆ لوبنانیان نارذبوو، هه روها نه وانه ی له نیوان میت (MIT) و (CIA) دا په میوندییه یان ریگده خست بۆ لوبنانیان نارد بوو. هه لبه ته به مشیویه له لوبنان چالاکییه کی سیخوړی پر به هیزیان له دزی نیمه بهرپوه دمیرد. ته نانت "به رهی دیموکراتی رزگاری هه له ستینی - الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين" ی "ناف حواتمه" به نیمه یان گووت؛ "ناگاداری خو تان بن، تورکیا له دزی نیوه چالاکییه کی سیخوړی به هیز بهرپوه دمبات، ته نانت له ناو هه له ستینییه کانیشدا ده ستیان هه یه، نیمه نه وانه مان ناگادار کردوته وه که کاری خراب له بهرام بهر نیوه نه که من، به لام دیسانیش نیمه ته دبیر ومردمگرت و نیووش به ته دبیر بن". به مشیویه نیمه شیان ناگادار کرده وه و خو شیان ته دبیریان ومردگرت. ته نانت ده توانم بلیم؛ بهر له ده ستپکردنی شهر له (۱۹۸۲) دا بهرپرسیاری نیستخباراتی ئیراقی له وئ په میوندی خو ی له گهل هه ندیک کهس و گروپ هه بوو، ده یانخواست له ریگه ی نه و گروپانه وه نیمه له ناو به بن، ته نانت نیمه شیان گرت، نه گهر زوو هه واول نه گه میشتبایه "به رهی دیموکراتی رزگاری هه له ستینی" و نه وانیش زوو موداخه له یان نه کردبایه، هه روها به رهی تیگوشان (جبهة النضال) موداخه له ی نه کردبایه، له وانه بوو نیمه یان بکوشتبایه، من خو شم له گهل نه و هه فالانه دا بووم؛ نیمه یان گرت و بردیانی بۆ شوینیک بۆ نه وه ی بمانکوژن، به لام هه واول گه میشته به رهی دیموکراتی رزگاری هه له ستینی و به رهی تیگوشان (جبهة النضال) نه وانه یه که سهر هه ندیک هیزی چه کداری خو یان نارد نه و شوینیه ی که نیمه یان گه مارو دابوو، هاتنه نه و شوینیه و نیمه یان رزگار کرد.

نیدی لهوی بهر له شهرپش روو بهرووی مترسی له مجوره بیووینهوه، نهوی من باسی دمکه رڼک له ناو شهردا نیمه یان ګرت، چونکه هرکس به ګوپړی شهر جموجولی دمګرد، زور تیکه لی و پیکه لی و ناوژیش هه بوو، رڼک له دوخیکی وهادا خواستیان زمبریکی مه زمان لیبدن. من و چمند هه فالیک که دمکه پراپنهوه مال دستگیرکراین، چونکه پیشتر مالی نیمه یان دهستنیشان کردبوو، چوو بوون که وتبوونه مال، دمرګای باله خانه کمش داخرا بوو، به لام پاسه وانی باله خانه که به پاره دهخه له تینن و دمکه ونه مال، نیمه ش له دمره وه دهاتینه وه چووینه ژووره وه، په کسر نیمه یان ګرت، که نیمه یان برد لهوی دوستیکی نیمه هه بوو، په کسر هه وال دمداته هه له ستینییه کان و خویشی تاقیب دمکات، بؤ نهوی بزانیث نیمه بهر و کوئ دهمن. نیدی هه له ستینییه کان که میشته نهو شوینه و به مشیومه نیمه یان رزګار کرد. نیدی نه ګر هه له ستینییه کان درمنګ که میشتوونایه نهوی نهو نیمه دمکوژراین و له ناو شهرپش دایه، کی کوشتیانن؟ دیار نه بوو و که سیش نهیدمزان. بیګومان نیمه حالته به مشیومه مان به سمر هاتبوو. تورکیا نهو کاته له زیندانی نامددا پروپاګنده یه کی بؤ هه فالانی نیو زیندان بلا و کردبوو وه، ګوايه؛ "هه موو له شهردا کوژراون، نیسرائیلیش هه ندیکی ګرتوون، نه وانه ی که دستگیریش ګراون ته سلیمی نیمه ی دمکه نهوه" ته نانه ت سهبارت به سرؤګیش ګووتبوویان: "نیسرائیل نهویشی ګرتووه و ته سلیمی نیمه ی دمکه نهوه" بهمه دمیانه خواست نیراده ی هه فالان له زینداندان بشکینن. نیدی نهو کاته و هکو پیشتر باسم لییه وه کردبوو، هه فال "که مال پیر" هه ستابوو و ګووتبووی: "نیوه درؤ دهکن، هه فالان شهید نه بوونه و نه ګراون و نیوش ناتوانن هه فالان ته سلیم و هر بګرن.... نیوه درؤ دهکن" نه مه جورته تیکی مه زنی دابوو هه فالان، نه ګر هه فال "که مال پیر" باوهریه کی به هیزی به ته فګر نه بایه له وانه بوو نهو پروپاګندنه کاریګه ری له سمر هه فالان بکردبایه و نه منجامگیریش بیوونایه. ته نانه ت هه ندیک له هه فالان بهم پروپاګندنه که وتبوونه نیو دوودلیشه وه و ګووتبووشیان: "له وانه یه راستیش بیت... چونکه شهر و شوړه و هه فالانیش لهوین، له وانه یه زمبریان بهر که وتبیت" و انا که وتبوونه نیو نهو دوودلییه وه، به لام ناخافتن و هه لوپستی هه فال "که مال" نهو دوودلییه ی شکاندبوو. بیګومان نه مه ش که سیثی هه فال "که مال پیر" نشان ددات،

گووت: "نیوه له پۆنانستان له فرۆكهخانه رابكه و لهوئ داواى پهناهه ندمى بكه"

ئهوانیش له پۆنانستان داواى پهناهه ندمى دمهكهن و بهمشوومه رزگاریان دهبیت.

ئهگەر وهها نهبووایه ئهوانه تهسلیمى تورکیایان دهکردنهوه...

پشت له په نا هه نده یی... روو له

نیشتمانی کی داگیر کړاو...!!

دواى نه وهى سالى (۱۹۸۲) شهړ ته واو دمېټ، دووهمين كۆنگره مش
ساز ددرېټ، وهكو باستان كړد بۇ پراكتيزه كړدى نهو برپارانہى
له كؤنفرانسى په كهم ومردمگيرين كۆنگرهى دووهم دمگاته برپارى
پراكتيزه كړدن. به گشتى ئه تمؤسفيرى ناو دووهمين كۆنگره چؤن
بوو؟ چه مك و مهيله ههره بهرچاوهكان، برپاره ههره گرنگهكانى
كۆنگره چيپوون؟ ههروها دووهمين كۆنگره بۇ (PKK) به چ
واتايهك دههات؟

دوودمین کۆنگره‌ی (PKK)

دوودمین کۆنگره‌ی (PKK)

رېبەر نۆجه لان و كاديران له كامپي پهروردەیی له لوبنان

من خۆم تەقلى دووهمین کۆنگره نه‌بووم، من ئەو کاته له‌نیو شەردا بووم، له‌نیو گه‌مارۆی به‌یروتدا بووم، سه‌رۆك گووتی: " وەرە به‌شداری کۆنگره‌ ببه‌..." منیش گووتم: " من ناتوانم هه‌فالان له‌نیو شەردا به‌جیبه‌یلم و بێم بۆ کۆنگره، ئەگەر هه‌فالان بمیننه‌وه ئەوا منیش ده‌میتنه‌وه، ئەگەر ئەوانیش بێن ئەوا منیش دێم " بۆیه‌ من تەقلى کۆنگره‌ نه‌بووم. کۆنگره‌ له‌ کۆتایی شەری نیوان فه‌له‌ستین و ئیسرائیل دا سازدرا، تا ئێمه‌ له‌ گه‌مارۆی به‌یروت دهرچووین، له‌ری کەشتیه‌وه‌ له‌ناو فه‌له‌ستینییه‌کانه‌وه‌ چووینه‌ سوریا، چونکه‌ له‌ کامپه‌کاندا ئێمه‌یان ده‌ستگیرکرد، بۆیه‌ ئێمه‌ به‌ کۆنگره‌که‌ رانه‌گه‌یشتین، ئیدی به‌مشۆمه‌یه‌ کۆنگره‌ ته‌واو بوو.

پاشان که هاتم زانیاریم دهرباره‌ی کۆنگره‌ وەرگرت. له‌بنه‌رته‌دا ئەو کۆنگره‌یه‌ له‌سه‌ر بنه‌مای بیره‌وه‌ری شه‌هیدبوونی هه‌فالان " مه‌زلۆم و که‌مال، خه‌یری " و هه‌فالانی دیکه‌ی زیندان و هه‌روه‌ها له‌سه‌ر بنه‌مای ئەه‌نجامه‌کانی شەری نیوان ئیسرائیل – فه‌له‌ستین و بریاره‌کانی کۆنفراڤسی یه‌که‌م سازدراوو. ئەو بریاره‌ی یه‌که‌مین کۆنفراڤس وهریگرتبوو کۆنگره‌ی دووهم به‌فه‌رمی کرد و خسته‌ پراکتیکه‌وه‌. واتا له‌ده‌ره‌وه‌ی ئەمه‌ بریارى

دیکه و مرنه گرت، نهو برپارده و مرگیر دابوو بهمه رمیکرد و خستی به پراکتیکه وه. له بنه پرتدا رۆلی نهو کۆنگرمیه نه مه بوو.

بېگومان "سه میر" و "داوود" و نهوان، که له کۆنفرانسی په که مده نه منجایان و مرنه گرتبوو، له بنجینه دا هه موو هه ول و کارى خویان بؤ دواى کۆنفرانسه که هیشتبووه وه، دواى کۆنفرانسه که قورسایان دابوو سهر نه وروپا، قورسایان دابوو سهر زیندانه کانی تورکیا، بؤ نه ودى بتوان نه وروپا و زیندانه کان بخه نه دهستی خویانه وه. له سهر نهو بنه مایهش بتوان کۆنگره بخه نه ژېر کۆنترۆلی خویانه وه، ناماده کاریه کانی نهوان له سهر نه مایه بوو.

که شهرى (۱۸۸۲) ش روویدا، نهوان حیساباتی نهومیان کردبوو که ئیمه لهو شهره دا زمبریشمان بهر دمکه ویت، نهو کاته به ئاسانی دمتوان پارتی بخه نه دهستی خویانه وه. هه لته کاتیک که ئیمه له شهره دا بووین، راگه یان دهنه کانی تورکیاش له سهر ته فکهر دمیانونوسی و پروپاگهنده کی مهنیان له دژى ته فکهر دمکرد؛ که گوايه ته فکهر گورزی بهرکه وتوو، "سه میر" و "داوود" و "باقی" و نهوانی تریش نهو چالاکیانه ی خویان له نه وروپا به هیز کردبوو. ته نانه ت به یان نامه یه کیشیان ناماده کردبوو بؤ نه ودى خویان را بگه یه من و بلین: "ئیمه نوپنه رایه تى ته فکهر دمکه یین، ئیمه ته فکهر یین" و اتا ناماده کاریه کی بهو شیومیان کردبوو، به گوپره ی مهنده ی خویان له ریگه ی "حوسین یلدرم، شاهین دونه ز، یلدرم مهرکیت" و نهوانی دیکه دهستیان خستبووه نیو زیندانه وه، هه ولیان دمدا له گه ل نه وانه ی که و له ناو خیانه ت دان بتوان خیانه تکارى زال بکه ن و زیندانییه کان بیکاریگهر بکه ن و زیندان بخه نه ژېر کاریه گهرى خویانه وه. هه روه ها له نه وروپا هه ولیان دابوو و کاریان کردبوو و حیسابیان کردبوو که نه وروپاش به دهستی نه وانه ومیه. نه ودى ده مینیتیه وه خۆره لاتى ناوین (سوریا - لوبنان) ه. نه گهر له خۆره لاتى ناوین ته فکهر گورزی بهرکه ویت، نه و سهر وکیش لاواز ده بییت و به مهش دمتوان به ئاسانی جموجۆل بکه ن. به یان نامه یه کی به مجۆرمیان ناماده کردبوو. کاتیک که بینیان ئیمه له شهره دا زمبریکی نه و تو مان بهر نه که وتوو، راسته ئیمه هه ندیک شه هید و دیلمان داوه به لام زۆر که م بووه. ته نانه ت ته فکهر زمبرى بهر نه که وتوو، به لگو به پیچه وانه وه ته فکهر له و دۆخه و له و شهر و شۆرده

نیمتبارېکې مەزنتری بۇ خۇی خولقاندووه، توانستی زۆر مەزنتری بۇ خۇی ئافرانددووه، ئەو کاتە ئەو بېماننامەیه بلاوناکەنەوه و ئەو ھەنگاوه ناھاوېژن و دەلئین: "با ئیمە بچینە کۆنگرە و له کۆنگرەدا بەنەنجام بگهین. ئەگەر ئیمە نەچینە کۆنگرە و ھەروا خۇمان رابگەیمەنین، ئەو کاتە ناتوانین ئەنجام بەدەست بخەین" ئیدی بەم ئامادەکاری و بەم مەیلەوه بەشداری له دووهمین کۆنگرە دیکەن.

بېگومان ئەو کاتە "داوود" دەستگیر کرابوو، چونکە ھەندیک ھەفالی شەھید کردبوو و زانیاری ھەلەى سەبارەت بەو ھەفالاڤەى بە ریکخستن دابوو. بۆیه لەسەر ئەو بنەمایه لیکۆلینەوه (تحقیق) لەگەڵیدا کرا و دەستگیر کرا. "سەمیر" و "باقی" پش چەند ھەفالیك لەگەل خۆیاندا دەبین و دەچنە لای سەرۆک تاكو لەگەل سەرۆک قسە بکەن و بلئین: "پان ئەو ئیمە ئەندامانى کۆمیتەى ناویندى دەستنیشان دیکەین و دەبیت تۆش پەسندى بکەیت، تۆش دیکەینە ئەندامى کۆمیتەى ناویندى، پان ئەگەر ئەمە پەسند ناکەیت ئەوا ئیمە ریکخستن پارچە دیکەین..." بۇ ئەوهى بەم ھەرەشەگردنە بتوانن ھەموو شتیک بە سەرۆک بە پەسندکردن بدەن و سەرۆک بیکاریگەر بکەن و تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه. تاکتیکیکى بەمجۆریان لەپیش خۆیان دانابوو. ئەوانە دەچنە لای سەرۆک و دەلئین: "دەمانەوېت لەگەلئندا ھەندیک قسە بکەین" سەرۆکیش دەلئیت: "قسەیک کەوا من لەگەل ئیوودا بیکەم نییە، ئیمە وا بەرمو کۆنگرە دەچین و لەنیو کەشى کۆنگرە داپن، ھەرچییەکی دەخوازن بئاخفن له کۆنگرەدا دەتوانن بئاخفن و باسی بکەن، با ھەر کەسیکیش له قسەى ئیوود تیبگات کە چییە و جى نییە؟ شتى ھەرە راستیش ئەمەیه. ئیدی بەرپرستیاریتى منیش کۆتایى ھاتوو. چونکە وا بەرمو کۆنگرە دەچین، شتیک کە ئیوود بەجودا لەگەل مندا بئاخفن نییە..."

بېگومان سەرۆک له تاکتیکى ئەوان تیلەمگات. ئەو ھەفالاڤەى کە لەگەل "سەمیر" دەچنە لای سەرۆک، سەرۆک ئەوان وریا دیکاتەوه. بېگومان ئەو ھەفالاڤەى تا ئەو کاتە نازانن کە "سەمیر" دەخوازېت جى بکات، کاتیک کە سەرۆک بەمشویمە قسە دیکات ئەو کاتە تیلەمگەن کە ھەلەپیان کردوو، بەمەش دەستبەردارى "سەمیر" دەبن. ئەو تاکتیکەى "سەمیر" ھەر له ھەنگاوى پەکەمدا لەوى ژېر دیکەوېت.

دووهمینیش؛ حیسابی نهوان لهسمر "داوود"ه، که "داوود" بخمنه پېش و بیدنه ناخافتن، بهلام "داوود"پش لمېر نهووی دستگیرکراوه و لهزېر لیکولینهوه دایه، ناچار دمېن خوېان دمربکونه پېش و بناخفن. کاتیک له کونگرمد قسه دمکمن، همقال عمباس (دوران کالگان) رادمې و وهلامی نهوان دمداتهوه. فاتمه (کهسره)ش نمو کاته همدیک قسه دمکات. "فاتمه" خوې وانیشان دمدات که گوايه لهگهل سهروک و نهوانه دایه و پارتی دمپارېزیت. بهلام لمېنهمادا دهخوازیت ناکوکی نیوان همقال "عمباس" و "سهمیر" بهمیز بکات، نهویش حیساباتیکی ودها بهرپوه دمبات.

بیگومان همقال "عمباس" رهخنه "فاتمه"ش دمکات. سهروک سهرمتا دمنگ ناکات و دهلیت: "با هر کس قسه خوې بکات و بهدیار بکهوېت، هرکس بیر لهچی دمکاتهوه و دهخوازیت چیبکات..." نیدی "سهمیر" و "فاتمه" قسه دمکمن، همقال "عمباس"پش لمدزی نهوان قسه دمکات، نیدی کهمیک شتهکان زهلال و ناشکرا دمېن. دواي نهمه سهروک له کونگرمد قسه دمکات، له ناکامی ناخافتنی سهروکدا؛ هم نمو تاکتیکه "سهمیر" بهرپوهی دمبات و ههمیش نهو تاکتیکه "فاتمه" بهرپوهی دمبات زمبریان بهردمکهوېت و پووجهل دمېنهوه، راستینهی نهوان ناشکرا دمېت. بویه ناتوان له کونگرمد نالوژی و نازاوه بنېنهوه و پارچهبوون دروست بکهن، ناتوان همرشه و گورشه بکهن و تمفکر بخمنه دستي خوېانهوه، بهلکو بهپېچهوانهوه راستینهی نهوانه بمتهواوی دمردمکهوېت و راستینهی سهروک و ریپازی پارتی له کونگرمد زال دمېت.

هموو تهقللای نهوان چیه؟ تهقللای نهوان ههمووی نهومیه که نهو برپارهی له یکهمین کونفرانس و مرگیراوه، دووهمین کونگره بهفهرمی نهکات و نهپخاته پراکتیکهوه. تمنامت "سهمیر" نهو کاته دهلیت: "هر کهسیک بچېته همکاری، بچېته هریمی بۆتان نهوا دهریت" دهخوازیت ترسیک دروست بکات، بؤ نهووی برپاریکی ودها دمرنهچیت، بؤ نهو مېهستهش زور کار و تهقللا دمدات. بیگومان کونگره برپازی کونفراس پهسند دمکات و دهپخاته پراکتیکهوه. بویه نیاز و تهقللا و پیلان و تاکتیکهکانی "سهمیر" و نهوان ههمووی پووجهل دمېتهوه.

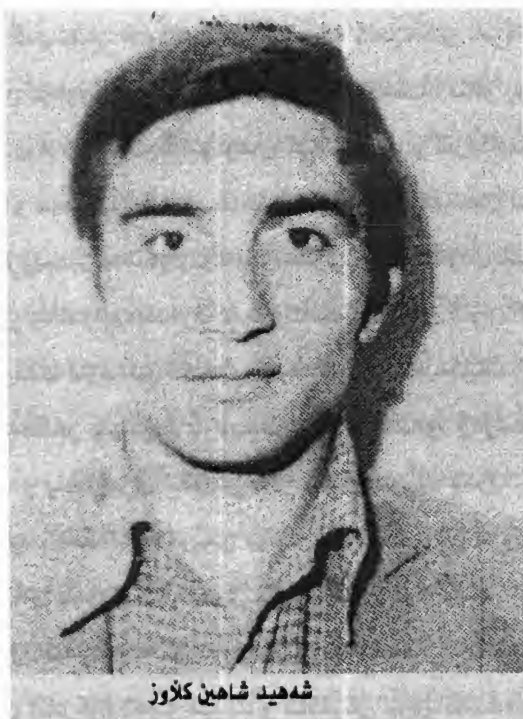
لهم کونگرمد تەدبیریکش و مردمگیردیت، نهو تەدبیرش نهومبوو؛ لهکونگرمد نهو کومېته ناومندپیهی لهکونگره هلمبېزېردیت به کومېتهیهکی ناومندی کاتیی لهقهلهم

دا، بهلام تا سالیك با كار بكات، دواى ساليك دهستنيشان بكریت كه كى ببيتته نهنداميكى
 ههرمى كۆمیتتهى ناومندى و كیش نهبيتته نهندام. بۇ ئەمەش كۆنگره دەستپړویى نهم
 دهستنيشانكردنهشى دایه سەرۆك. واتا سەرۆك سهرى كار و پراكتيك و چهكمى نهو
 نهندامانه بكات كه كى گونجاوه و كى گونجاو نييه، نهو برپار بدات. كۆنگره تهديريكى
 بهمجورهى و مرگرت. بۆچى كۆنگره تهديريكى بهمجوره و مردهگریت؟ چونكه دمبيريت
 كه رموشى ههنديك لهو نهندامانهى كۆمیتتهى ناومندى روون و زهلال نييه، بۆيه نهم
 تهديريه و مردهگريريت. واتا بۇ نهوهى لهسهر پارتى مەترسييهك دروست نهبيت. بۇ
 نموونه؛ "سه مير" و نهوانى تر له كۆنگرهوه ههنگاو بهرهو دواوه دمنين، چونكه كه
 دهبينن ئيدى ناتوانن نهنجام بهدهستبخهن، واز له تهقهلالاى خۆيان دهبينن و ههنگاو
 بۇ دواوه دمنين و ناچار خۆيان وها نيشان دمدن كه تهفلى برپارى كۆنگره دمبن.
 بېگومان كۆنگره دلنيا نييه لهوهى تا چهنه لهمهه راستگۆن يان نا. بۆيه بهنيحتيات
 (تهديري) لييان نزيك دهبيتتهوه. لهسهر نهو بهنهمايه كۆنگره برپار دمدات؛ "ههركهسيك
 كه ببيتته نهندامى كۆمیتته ناومندى نهنداميتيان له كۆمیتتهى ناومندى دا كاتيه، تا
 ساليك نهنجامداني كار و پراكتيك، دواى ساليك سەرۆك برپار دمدات كه كى بهههرمى
 ببيتته نهندامى كۆمیتتهى ناومندى و كیش نابيتته نهندام". ئيدى نهم تهديريه
 و مردهگريرت. نهو تهديريه تهديريكى لهجى خوى دايه.

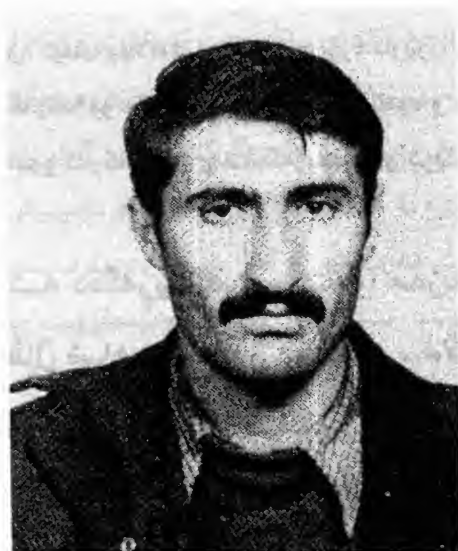
بېگومان له ميژووى هيچ حزبىكدا مرؤف نهمه نابينيت، بهلام له ميژووى (PKK) دا
 مرؤف نهمه دمبيريت. بۆچى (PKK) تهديري بهمجوره و مردهگريرت؟ چونكه (PKK)
 بهتهواوى بهرژهوومندى گهل بهبنجينه و مردهگريرت، رهنجى گهل بهبنهما و مردهگريرت، بۇ
 نهوهى كهس يارى پينهكات، بۇ نهوهى نهو رهنجه بهفپړؤ نهچيت. (PKK) سهركهوتنى
 گهل بهبنهما و مردهگريرت، لهپيناو سهركهوتنى گهل و پاراستنى رهنج و بهديهينانى
 نامانجهكانى گهلدا چ پيوست بيت نهوه بهبنهما و مردهگريرت، بۆيه تهديري و ههش
 و مردهگريرت. نهگهر (PKK) له دووهمين كۆنگردا تهديري و مرگرت بۇ نهو مههسته
 بوو. واتا بۇ نهوهى كهس دهستپړوى (صلاحية) له دزى تهفكر و له دزى رهنج بهههله
 بهكار نههينيت. نهمه بۇ مههستهيى وها بوو. له بهر نهوه برپارىكى لهجى خويىدا
 بوو.

ئىدى دىۋى كۆنگرە، ئەو كۆمىتەى ناۋمىدىيەى كە لە كۆنگرەدا ھەئىزىردا كۆبۈۋە،
رىك ئەو كاتە مەئىشتەم. چۈنكە ئەو كاتە لە كامپەكان دەرگەۋتەن و گەشتەنە
ھەفلاڭ، مەن تەفلى كۆبۈۋەنەۋە بووم، لەكۆبۈۋەنەۋەكەشدا ئەو بىرپارەى كۆنگرەمان
بەنەما ۋەرگرت و ئىمە ھەندىك گەتۈگۇمان كىرد، ئەرك و كارەكانمان لەناۋ ئەندامانى
كۆمىتەى ناۋمىدى و ھەندىك لە ھەفلاڭنى دەرەۋەى كۆمىتەى ناۋمىدى دابەشكىرد،
ھەرۋەھا ئىمە دەستۇرۇپىمان بەتەۋاۋى دابە سەرۋك، بۇ ئەۋەى سەرۋك بتوانىت كار
بكات، دوو ھەفالىش ۋەك يارىدەدەرى سەرۋك دەستنىشان كران. ئەرك و كارەكانمان
بەۋجۇرە لەناۋ كۆمىتەى ناۋمىدى دابەش كىرد. پىلاننامەىيەكىشمان بۇ ماۋەى سالىك
دارىشت، بۇ ئەۋەى تەفگەر بتوانىت گروپەكان لە لوبانەۋە رەۋانەى ۋلات بكات و لە
ۋلاتدا جىگىرى بكات و پلانپىزى ئەۋەش كىرا كە چ كارىك بىكرىت بۇ سەنگەرەبەندى
تەفگەر لە لوبانەۋە تادەگاتە ھەرىمى بۇتان، گۈاستەۋەى گروپەكان چۇن نەنجام
بىرىت، ئەو تاكتىكەى بەرپۇۋەى دەبەن تاكەى بەردەۋام بىت. لەسەر ئەو بنەمايە
پىلاننامەىيەك دارىزرا. ئەو كاتە گۈتۈبۈۋەمان كە؛" كەمەر لە شەش مانگ تا سالىك
پىۋىستە جىگىرىۋون (تەركەن) تەۋاۋ بىت و تاكتىكى پىروپاگەندەى چەكدارى بەرپۇۋە
بچىت، لەپىناۋ پەمپەۋەردى ئەو تاكتىكە چ ئەركىك لەنەستۇ بىت پىۋىستە جىبەجى
بىكرىت، لەسەر ئەو بنەمايە دەتۋانەن دەرپازى گەرىلاى بىن و شەرى گەرىلاى دەست
پىبىكەن و راپىگەنەن. ئىدى پىلاننامەىيەكى بەمچۇرە دارىزرا و ئەركى پىكەنىانى ئەو
پىلاننامەىيەمان لە پىراكتىكدا بۇ دەستۇرۇى سەرۋك ھىشتەۋە دابوۋمانە دەستى ئەو.
لەسەر ئەو بنەمايە ھەۋو ئەركسپاردن و سەنگەرەبەندى و پىراكتىكىكەمان پىشخەست...

یہ کہم گروپ کہ دمگہر پتہ وہ ولات، وا مہز مندہ دمگہم بہ
فہرماند می ہہ فال شاہین کلوز دمبیت، بہ لام نہو گروپہ لہ
گہرانہ و میاندا بو ولات ہہ موویان شہ ہید دہبن. نہو شہ ہید بوونہ
چون روو دمات؟ پاشانیش چ تہ دبیرک و مردگیر دریت بو نہو می
بہ کینہ کانی دیکہی گہریلا بہ سہ لامہ تی دہربازی ولات ببن؟

شهید شامین کلوز

شهید نیراهیم بیلگین

بېگومان له دمرکه وټن بۇ دمره وى ولات، له ژيان بوون له دمره وه، له گمړانه وده شدا بۇ ولات نه گمړ به بهر پرسياريتى و بههوشيارى و به جدى هه لسوکه وتمان نه کردبايه، له وانه بوو، قوربانى زور گران و مه زلمان دابايه. له لايه نى بير و رمانه وه بگره تا دمگاته لايه نه رېکخستنى و پراکتیکيه کهى، نه و تهديرانهى پېويستبوو، و مرگير درېن، هه موويمان و مرگرتبوو، بۇيه نيمه زنده زيان و قوربانيمان نه دا. نه و زيان و قوربانىانهى نيمه داومانه، ناسايين، به گوږه رى نه و دؤخ و توانستانهى له نارا دابوون، زنده و گران نين.

بېگومان نيمه هه موو هه ولىکمان نه و بوو که هيچ زيان و قوربانىيه که نه دهين، نه مهش مومکين نييه، له بهر نه وهى نيمه کار و خه باتمان دمکرد، زيان و قوربانيمان دمدا. و اتا تۇ هيته کهس له ولات دمرخه ميت و به ولاتاندا دمر بازبان بکه ميت و له دؤخى شه ردا بژيت و له ناو بى نيمکانيه تيدا بيت، هه روه ها به ولاتان و سنوورمکاندا تتيبهره يت و بيانگه رېنيتيه وه ولات، بېگومان نه مه هه روا ناسان نه بوو. کاتيک نيمه دهستان به نارده وهى گروهه کان کرد بۇ ولات له و جموجوله ماندا هه نديک قوربانيمان دا، گروهى هه فال "شاهين گلوز" و گروهى هه فال "هه رحان" شه هيدبوون. و اتا نزیکه يازده هه فالان شه هيد بوون، له دمر باز کردنى هه موو گروهه کان بۇ ولات، هه شت هه فال له گه ل گروهى هه فال "شاهين گلوز" بوو له "جهمى هيزل" دا کاتيک دمپه رپنه وه لای باشوورى مه زن، که و تبوونه بۇسه وه، نيت نه و هه فالانه له "جهمى هيزل" دا شه هيدبوون. و اتا هه نديکيان له که نار جهمه که و هه نديکيشيان له ناو جهمه که دا له بۇسه مه که دا تورکيا له و هه فالانهى دا، نيدى نه م گروهه هه مووى به فیشه کى تورکيا شه هيد بوون، بېگومان له گه ل نه و گروهه دا که سيک هه بوو ناوى "عومهرى لاي" بوو نه و کهسه پياوى (پ د ک) بوو، هه ميش قاچاخچى بوو، نه و چاوساخى بۇ هه فالان دمکرد. بېگومان نه و کهسه رزگارى بوو، نه گيرا و نه کوژرا، که چى هه فالانى گروهه که هه مووى شه هيد بوون، نيمه زور له سر نه و رووداوهش راوستاين؛ نايان نه و کهسه نه و گروهه خستوته بۇسه وه و به کوشتنى داو، يان به رپکه و نه و کهسه رزگارى بووه؟ ته و او ديار نه بوو، به لام گومانى نه وه هه بوو که نه و کهسه نه و گروهه به کوشتن دابيت. هه روه ها نه و کاته هه نديک زانيارى تر هه بوو؛ که "پارتى گه ل" ي "سامى عه بدولر هه مان" که نه و کاته له (پ د ک) جودا بېووده و ده گووترا که نه و پارتىيه نيخباريان له سر نه و گروهه مان

PKK میژووێك له ناگر

كردوو و بهكوشتنیاں داو، ئێمه زۆر لهسهر ئهو مهسهلهیه راوستاين، بۆ ئهوهی بزانين كه كامیان راسته؟ بیگومان بهتهواوی نهمانتوانی دهستنیسانی بکهین. ئهو گروپه بهمجۆره ههموویان شههیدبوون، بیگومان ههشت ههفال بوون، بۆ ئێمه زیانیکی مهزن بوو، ههشت ههفال بهوجۆره پێکهوه شههید ببن. ههروهها پاشان ههفاتیك بهتهنیا كه لهسهر سنووری باکوور رابهریتی (دهلیلی) دمکرد، كهوته بۆسهوه و شههید بوو، دوو ههفاتیك یهکیکیان ههفال "فهرحان" بوو و ههفاتیکی دیکه گروپهکانی لهسهر سنوور دمرباز دمکرد شههیدبوون. بهمجۆره لهم قۆناخهدا یازده شههیدمان دا.

ئیدی دواي ئهوهی ههندیك له ههفالان دمگهنه ولات و لهسهر سنوور كامپ دروست دمکهن و نامادمکاری بۆ تیکۆشانی چهكداري دمکهن. لهو نامادمکاریپانهوه تا دمگاته ههلمهتی (١٥)ی ئابی (١٩٨٤) واتا سالانی (٨٢ و ٨٣ و ٨٤) ئهو نامادمکاریپانه چۆن نهجام دمدران؟ ئهو مهیل و نزیکبوونهوانهی ئهو کاته دمردمکهوتن چیبوون؟ رۆلی ههفال "عهگید" (مهعسوم قۆرقمان) لهو نامادمکاریپانه چیبوو؟ بهگشتی وێرای ئاستهنگی و زهممهتییهکان ئهو نامادمکاریپانه دمگاته چ ئاستیک لهناو ولاتدا؟

تا ههلمهتی (١٥)ی ئابی (١٩٨٤) ئهو گروپانهی ئێمه لهدرمهوه بۆ ناو ولات ناردبوومان و بهسهلامهتی گهیشتبوون، ههموویان جیگیریبوون... ههندیك له باشووری کوردستان و هندیکی تریش له باکووری کوردستان، ههر تهنیا لهسهر سنوورمکان نا، بهلکو ههندیك له گروپهکانی ئێمه چوووبوونه ناو ههرێمی بۆتانوه. واتا لهدرمهوهی شههیدبوونی گروپی ههفال "شاهین گلۆز"، تهوانهی باسم لیپانهوه کرد، تهواوی گروپهکانی دیکهمان بهساخی گهیاندهبووه ولات و جیگیریشمان کردبوون. ئیدی ههفالان چوووبوونه ههرێمی بۆتان و ههرێمهکهیان ناسی بوو، بهیوهندییان لهگهڵ خهڵکی ئهوی

گروپهكانی خوځایانهوه له ددزی رژیمی سهدام خستبوویانه نیو جموجوئلهوه. نهو کاته "سادی عومهر" به همفالانیښی گووتبوو: "حهیفه و گوناوه، بؤچی نهو همفالانه دمخه نه خزمهتی (پ د ک) وه؟ نیوه ههلمیمکی مهن دمکن" بهمشپوهیه رهنه ههفالانی کردبوو. ناگاداری کردبوونهوه. ههلمته نهه مترسییهکی مهن بوو. سرؤک لهبر نهه رهنه بهرپوهبهراپهتی پراکتیکی دمکرد. بؤیه دمیگووت: "نهو کاره نیه پشمانخستووه نیوه بهرو دواوهی دمگهپننهوه و پووجهلی دمکنهوه، هر تهنیا پووجهلی ناکه نهوه، تهنا ته تفکر دمخه زپر کؤنرؤلی (پ د ک) شهوه، نهه مترسیداره و پپوسته نیوه نهه نکهن، پپوسته نیوه هیزمکانهان له باکوور جیگر بکهن. نیوه پپوسته له باکوور شهرې گهریلای پپشبخن، لهبر نهه بوو بهرپوهبهراپهتی پراکتیکی نهو کاته رهنه دمکرد و دهاته سر بهرپوهبهراپهتی. بیگومان نهو کاته همفال عهگید (مهمسوم قورقمان) زیدمتر له باکوور دابوو، لهنیو نامادهمکاری جیگر کردنی گهریلا دابوو، دمیخواست گهریلا بهرو پپشهوه ببات. بهلام بهرپوهبهراپهتی پراکتیکی نهیدمخواست نهو ههنگاوه بهاوئیزیت، دمترا، دمیگووت: "نهگر نیه نهو ههنگاوه بهاوئیزین توبلیتی (عجبا) چیمان بهسر دیت؟" دهولمته تورکیا و سوپای تورکیایان زور مهن دمبینی. ههروها مترسی (پ د ک) یان ههبوو دمیانگووت: "نهگر نیه ههنگاوه بهاوئیزین نهو لهوانهیه (پ د ک) ش هیزمان بکاته سر. نهو کاته نیه جیبکهین؟ لههریمی بؤتانیشدا ههمنیک پمپومندی (پ د ک) هیه، لهوانهیه (پ د ک) و تورکیا پیکهوه نهو ههریمه لهسر نیه دابخن، نهو کاتمش نیه زمیرمان بهردمکهوئیت. "لهبنچینهدا لهنیو نهو ترسهدابوون، بؤیه نهپاندهخواست نهو ههنگاوه بهاوئیزین. بهلام و انیشانیان ددها که گوايه؛ "کادیران هیشتا ناماده نین که نیه ههنگاوکی بهمجوره بهاوئیزین، پپوسته نیه کادیران ناماده بکهین. "بهمشپوهیه کادیران تهنا ته نهوانهش که له باکوور جیگر بیوون، ههموویان رادمکیشه باشوور. بؤ نهوهی نهه به سرؤک به پهنسندرکن بدن کؤبوونهومیهکیش سازدمکن، لهگهل نهنجامی نهو کؤبوونهومیهدا همفال "عمباس" و نهوان هاتبوونه گؤرهبانی سرؤکایهتی. بیگومان کاتیک بهو ناکامهی کؤبوونهومکه هاتبوون، سرؤک ریگهی نهو همفال

"عمباس" و نهوان نهو چهك و مهيله بهويش به پهسندكردن بدمن، سمرۆك ريگيرى لهمه كرد.

ههلبهته نهو كاته لهويش كۆبوونهوميهكى ناومندى له شام لهسهرقاي سالى (۱۹۸۴)دا سازدرا. لهمېژووى تمفگهرى ئيمهدها نهو كۆبوونهوميه كۆبوونهوميهكى زور گرنگه. پاشان كۆنگرهى سييهمين سازدرا نهو شتهى لهكۆنگرهى سييهميندا هسه و باسى لهسهر كراوه و رهخنه كراوه و برپارى لهسهر دراوه ههمووى لهو كۆبوونهوميهدا سمرۆك باسى كړېوو. لهو كۆبوونهوميهدا رهخنهى زور بههيز پيشكهوت، لهسهر كۆميتهى ناومندى و بهرپوښهرايهتى و ههر ههفاليكيش، سمرۆك ههم رهوشى كۆميتهى ناومندى، ههم بهرپوښهرايهتى و ههر ههفاليكيشى ههلسهنگاند. لهو كۆبوونهوميهدا رهخنهدان پيشكهوت. ههرهها نهو پراكتيكهى له ولاتدا بهرپوښهچووه و ههلوپستى بهرپوښهرايهتى پراكتيكى رهخنهكران، جاريكى تر سمرۆك زور بهروونى و ناشكرايى نهو ههنگاوى كه پيوسته بهاوپزړيت خستيهوه پيش تمفگهر، ههميش جهختى لهسهر نهوه كردموه كه پيوسته ئيدى دوا نهخرپت.

ههر لهو كۆبوونهوميهدا سمرۆك ههلسهنگاندنى سؤسياليزمى بنيادنراو (الاشتراكية المشيدة)ى كرد. پارتى كۆمونيستى ههلسهنگاند و رهخنهى زور بههيزى لهسهر نهوان پيشخست. سمرۆك گووتى: "نهو پارتى كۆمونيستانه ههرچهنده بهخويان دهليان پارتى كۆمونيست، ههر تهنيا ناوى نهوان كۆمونيسته، بهلام دوورن له كۆمونيستمهوه، يان پيوسته خويان سهرلنوى بنيادينينهوه، يانيش با خويان ههلبومشيننهوه، نيت نهمانه نوينهرايهتى سؤسياليزم ناكهن، بهلكو بؤ خويان كؤسپيكى مهزنن لهبهردهم سؤسياليزم". رهخنهى وهها مهزنى ناراسته كردوون.

لهلايهنى ريگخستنيشهوه سمرۆك چهكى نوپى لهناو (PKK)دا پيشخست. وانا لهم كۆبوونهوميهدا كهميك (PKK)ى لهژېر كاريگهرى سؤسياليزمى بنيادنراو دوورخستهوه، بؤيه نهو كۆبوونهوميه گرنگه. سمرۆك ههلسهنگاندنى وهها بههيزى پيشخست، لهرووى رهوشى سياسييهوه، سهارهت به سؤسياليزم، ريگخستن و بهرپوښهرايهتى ريگخستن، سهارهت به تاك به تاكى ههفالان، بؤيه نهو نهركهى كه كۆنگريمهك جيبهجيى بكات نهو كۆبوونهوميه جيبهجيى كرد.

تا نهو کاته من له سوريا بووم، دواى نهو کؤبوونهوميه منيش هاتمه ولات، نيدي له دواى نهو کؤبوونهوميه هموو ههولتيکمان بؤ نهوه بوو که بتوانين گهريلاي پيشبخهين و نهو ههنگاو بهاويزين، بؤ نهوى نيمه تهفگهر لهژير کاريگهري و کونترولي (پ د ک) دا نههيتلين و لهسهر ناپيديولوزيا و نامانجي خوى ههنگاو بهاويزيت و نهو پيلاننامهيهي لهپيش خويدا دايناوه جيبهجيى بکات.

نيمه که هاتين ههنديک کؤبوونهوميه نامانجه نامانجه دا، پتويستبوو نهو ههنگاوهمان هاوشتبايه، بهلام ديسان درمنگ كهوت، سهروکيش تهعليماتي نارد و رهخنه نهمه کرد و ههنديک ههفالي نارد وهک ههفالي "فوناد" و جهند ههفاليکي ديهکه. لهگهل نهو ههفالانهدا تهعليماتي نوپي ناردبوو. نيمه نهو کاته لهسهر نهو تهعليماتهي سهروک کؤبوونهوميهکمان له "لولان" سازدا، برپاري ههلمهتي (۵) ي نابي (۱۸۸۴) مان لهو کؤبوونهوميه و مرگرت، نهو کاته ههفالي "عهگيد" له باکوور بوو، بويه تهفلي نهو کؤبوونهوميه نهبوو، ههفالاني کؤميتهي ناومندي نيمه شهش يان كهوت ههفالي دمبووين، لهو کؤبوونهوميه نامادهمبووين، تهعليماتي سهروکمان تييدا خويندموه و گهتوگومان لهسهرى کرد و لهويدا برپارمان و مرگرت که له (۱۴) ي تههموزي (۱۸۸۴) دا له ناوچهکاني "نهروه، شهمنهان، جهتاخ" جولانهوي چهکداري گهريلا بهفهرمي بهناوي تهفگهرموه رابگهيهنين. بهلام نيمه بينيمان که کات زور کهمه. چونکه لهمانگي حوزميراني ههمان سالدا نهو کؤبوونهوميهمان سازدابوو، پيرپاناکهين نامادهمکارييهکان تا (۱۴) ي تههموز تهواو بکهين. بويه نيمه گووتمان (۱۵) ي ناب هيزي رزگاري کوردستان (HRK) و تيکوشاني گهريلاي رابگهيهنين، نهو برپاره و نهو ريکهوتهمان لهوي دهستنيشانکرد.

نيمه بوجي (۱۴) ي تههموزمان بهبنچينه و مردهگرت؟ چونکه له (۱۴) ي تههموزدا روي دهستپيکردني چالاکيهکهي ههفالان "مهمهد خهپري دوورموش، کهمال پير، عاکف يهلاماز و عهلي جيجهک" بوو، نيمه دهمانخواست (HRK) لهو ريکهوتهدا رابگهيهنين، لهو ريکهوتهدا چالاکي سهرو شاروچهککاني "نهروه، شهمنهان، جهتاخ" دهستپيکهين. بؤ نهوى نيمه نهو چالاکيهي زينداني نامهد بکهينه بناخهي نهو ههلمهته. بهمهش نهو شورشگير مهزنانه، نهو ههفاله مهزنانه بهنهمري بهپيلينموه، نهمه بؤ بيرموهري نهوان

بوو. ئەمە کولتوور و تایبەتمەندی ئەم تەفگەرە بوو، هەر شەهیدبوونیکی مەزن پێویستە ببێتە قۆناخیکی نوێ، هەر شەهیدبوونیکی مەزن ببێتە هەڵمەتیکی نوێ. چونکە شەهیدبوونی هەڤال "حەقی قەرار" بوو هۆی ئەوەی کە (PKK) داڕمەزرێت، شەهیدبوونی هەڤالان "مەزلۆم، خەیری و کەمال" و ئەوانی دیکەش پێویستبوو ببایە هۆی راگەیانندی تیکۆشانی گەریلائی، لەبەر ئەوە ئەم رێکەوتەمان بەبەنجینە وەرگرت. بەلام لەبەر ئەوەی کات کەم بوو و بەشی نەدەکرد، ئێمە رێکەوتی (١٥)ی ئابمان کردە بریار. ئامادەکارییەکان لەسەر ئەو بنەمایە ئەنجامدران. ئیدی بەمشێوەیە لەسەر ئەو ئامادەکاریانە هەڵمەتی (١٥)ی ئابمان راگەیاند و ئەنجاممان دا...

لەدوای بەرپاڤوونی کودەتای (١٢)ی ئەیلولی (١٩٨٠) و چوونە دەرەوی ولات، تەفگەری (PKK) هەرچەندە لەدەرەوی ولاتیش دەمێنێتەو؛ بەلام لەلایەکەوە ئامادەکاری بۆ گەڕانەوەی ولات و ئەنجامدانی هەڵمەتیکی گەریلائی دەکات، لەلایەکی دیکەشەوە لەپێناو بەرمەنگاربوونەوەی فاشیزمدا، کە کودەتاکە پێشێخستبوو، بانگەوازی بۆ ئاواکردنی بەرمەیهکی دژە فاشیزم دەکات و لەم پێناوەدا هەول دەدات. بۆچی ئەم بەرمیه؟ هیژ و لایەنە جەپ و دیموکراتیخواز و کوردییەکان تا چەند وەلامی ئەو بانگەوازییەیان داوە و کاریان بۆ کرد؟ ئەو پرۆژمیهی "بەرەوی دژە فاشیزم" گەشتە چ ئاستێک؟

پێش کودەتای (١٢)ی ئەیلول وەک چۆن ئێمە ئەوەمان بینی و پێشبینیمان کرد لە تورکیادا ھۆکیمیکی فاشیستی و عەسکەرتاری پێشمەکەوێت، ئەو کاتە خواستمان لەدژی ئەم کودەتا شیمانەکراوە، رێکەوتن پێشخەین، هەرچەندە لەم پێناوەشدا کارمان کرد و

نه نجامگیریښ نه بوو، به لّام دواى نه وهى کودمئا سهر بازیه که روویدا، له دژى حوکمى فاشیستى نهو هه لوڼست و نړیکبوونه و مېه ی بهر له کودمئا که دهمانوڼست پېشېبخه ین دیسان خواستمان به هیژتر پېشېبخه ین. چونکه بهر له کودمئاى (۱۲) ى نه یلول که سڼک باومړى نه ده کړد که حوکمیکى فاشیستى و عه سکه رتارى پېشده که ویت، به لّام نه وه روویدا و نهو حوکمه فاشیستیه زور به دژوارى هیرشى هینایه سهر گهل و تهفکه رماکان، همر تهنها دژ به تهفکه ره شوړشگریپیه کان نا، به لکو دژ به تهفکه ره لیبرالییه کانیش و دژى هه موویان هیرشى برد. ته نانه ت پارتیه کانى "نه جهوید" و "نهمیرهل" شیان داخست و نهوانیشیان خسته زیندانه وه، نهو پارتانه پارتى دوه لوتیش بوون، حوکمى فاشیستى هه موو شتیکى دابووه پېشخوى و رایده مالى، به توندوتیژى، تیرور، گرتن، کوشتن، نه شکه نه جدهان، گرتنى پارتیه کان و دامودزگاگان بېسنور په پړه وه دکړد. بویه نیمه خواستمان کهوا له دژى حوکمى فاشیستى هه له ناستى تورکيا و هه میش له ناستى کوردستاندا ریځکه ووتن و بهره پېشېبخه ین. نیمه هه له گهل تهفکه رماکانى جهبى تورک و هه میش له گهل هه نډیک له لایه نه کوردییه کان له سهر نهو بڼه مایه په یومنسلیمان پېشخست و که وتینه جموجو له وه.

له گهل لایه نه کوردییه کان نیمه هه نډى کؤبوونه و همان ساز دا، بو نه وهى بهرمیه کى نه ته و مې له دژى داگیر که رى فاشیست پېشېبخه ین، به لّام پېشنه که ووت. بوچى پېشنه که ووت؟ نهو پارتیه کوردیپانه نه یانده خواست له گهل نیمه بهرمیه کى ناوا بکه ن، له دژى نیمه رادموهستان، له برى نه وهى له دژى حوکمى فاشیستى رابوستن له دژى نیمه رادموهستان. بهر له کودمئاى (۱۲) ى نه یلولیش ودهایان کړد و له دواى کودمئا که ش همر له سهر نهو سیاسه ته ى خوځیان به رده وام بوون. دمیانگووت: "نیمه له گهل (PKK) هیج ریځکه ووتن و بهرمیه کى ساز ناده ین، باومړپه مان به (PKK) نییه، (PKK) خرابى دمکات و زمرمر دمداته گهل "نیمه ش به وانمان گووت: "به مشیومیه نیوه ناتوانن (PKK) لاواز بکه ن و ناشتوانن خوځتان بڼه خاومن هیژ، نه گهر وده کو نیوه ده لّین (PKK) خرابه و زمرمر دمداته گهل پتویسته نیوه له (PKK) زور باشر کار له دژى داگیر که رى فاشیست پېشېبخه ن، نهو کاته نه گهر راستن و خرابیه کى (PKK) هه بیت، دمتوانن بیکاریه گهرى بکه ن و دمتوانن خوځستان به هیژ بکه ن و باومړى گهل بو خوځتان قازانچ بکه ن، روى نه مه

بەوێ دەرپاز دەرپیت". هەروەها پێمانگوتو: "مادام ئێوە هێندە پێداگیری دەکەن و ناخوازن لەگەڵ ئێمە بەرمیەک سازبەن ئێوە لەنیوان خۆتاندا قسە بکەن، کامەتان باومریتان بەوی تر هەیه دەتوانن بەرمیەک لەنیوان خۆتاندا ساز بکەن، ئەگەر ئێوە لەنێمە بخوازن کە ئێمەش بکەوینە نیو ئەو بەرمیەوێ دیسان ئێمە دەکەوینە نیو ئەو بەرمیەوێ، ئەگەر ناخوازن لەگەڵ ئێمە رێککەوتن ئەنجام بدەن، ئێمە هەر رازین، ئەگەر ئێوە هیچ رێککەوتنیکیش لەگەڵ ئێمەدا نەکەن، ئەگەر ئێوە لەدژی حوکمی داگیرکەری فاشیست لەپراکتیکدا بەرمیەک ئاوا بکەن، ئەوا ئێمە دیسان پشتیوانی ئێوە دەکەین و هاوکاریتان دەکەین". ئێمە هەموو رێهەمان خستبوو پێش ئەوانەو، بۆیه ناچار بوون گووتیان: "ئێمە سەرمتا لەنیوان خۆماندا قسە و باسی لەسەر دەکەین، ئەگەر ئێمە گەشتینە ئەنجامێک ئەوا پاشان بەنیۆمۆش رادەگەیەنین" ئێمەش گووتمان: "باشە، ئێمە چاومرپی هەوالی ئێومین، ئێوە چۆنتان پێ باشە ئێمە وادەکەین" لەنیوان خۆیاندا ناخفین و ناخفین... لەناکامدا نە بۆخۆیان بەرمیەکیان ئاواکرد، نە هەوالێکیان بۆ ئێمە رهوانە کرد، ئیدی بەمشێومیه بێ ئاگام مایه‌وه. هەلبەتە خۆیان نیازێکی وەهایان نەبوو، کەوا لەدژی داگیرکەری فاشیست شەڕێک و پراکتیکێک و خەباتێک پێشبخەن. هەر بۆیه نەیانده‌خواست بەرمیەک ئاوا بکری. ئەوانە دمیانزانای کەوا ئەگەر بەردەوامی بەو کۆبوونەوانە بدەن، ئەوا ئێمە ئەوان ناچار دەکەین کە ئەو هەنگاوه بهاوێژن، ئەوان ئەمەیان دمرانی. بۆیه نەیانده‌خواست بەره ئاوا بکری و هەنگاوی وەها پراکتیکی بهاوێژن، ئیدی لەهەندێک بیانوو دەرپاز و دمیانگوت: "ئێمە لەگەڵ (PKK) دا ناخوازن بەرمیەک ئاوا بکەین". بێگومان ئەگەر (PKK) نەبێت دەتوانن بۆ خۆیان وا ئیداره بکەن و بێگوزەری و کاتی خۆیان دەرپاز بکەن. بەلام لەگەڵ (PKK) دا ناخافتن و پەيوەندی و کۆبوونەوه هەبێت و هەر کۆبوونەوێک (PKK) تێبکەوێت مسۆگەر (PKK) دەخوازێت ئەنجامێک بەدەست ببات، ناهێڵێت هەروا کۆبوونەوه سازبدرێت و هیچ ئەنجامێکیش نەبێت، ئەوان ئەمەیان دمرانی. هۆیه‌ک ئەومبوو کە نەیانده‌خواست ئەو کۆبوونەوانە وەها بەردەوام بکەن.

دوومیش؛ ئەوانە له (PKK) دەرسان. چونکە چ کار و خەباتێکیان نەبوو، بەر لەکودەتای (۱۳)ی ئەیلوولیش نەبوون، دواى کودەتاکەش خەبات و کار زۆر زەحمەتر ببوو،

پېوېستېوو زور به جورنمتهوه ههنگاویان بهاوېشتبايه. هیز و توانست و جورنمتهیکي ومهاشیان نهېوو، دمترسان و دمیانگووت: " نهگهر ئیمه لهگهل (PKK) دا کاریکی بهمجوره پېشبخهین، نهوا ئیمه بهتهواوی دمتوئینهوه". بویه نهیاندمخواست لهگهل (PKK) دا بهره یان ریککهوتنیک ئمنجام بدن. هوکاری سهرمکی نهمه بوو. نهک ومکو نهوان بانگهشهیان بوی دمکرد، که گوايه (PKK) زمرمر دمداته گهل، زمرمر دمداته خهبات بویه لهگهل (PKK) ناخوازن کار بکهن. نهمانه ههمووی بیانوو بوو.

لهراستیدا نهوانه باومرپان بهخویان نهېوو، دمترسان لهوهی لهگهل (PKK) دا کار بکهن. نهگهر بیکه نهوا دمتوئینهوه و دمکهونه خزمهتی (PKK) وه. چونکه هیچ شتیکی خویان نهېوو، نه له بیر و راماندا نه لهپراکتیکدا، تاكو بهرخوډانیک و خهباتیک لهدزی داگیرکهری فاشیست پېشبخهین. دمیانزانی نهگهر لهگهل (PKK) دا ههنگاو بهاوېژن نهوا (PKK) بهوان ههنگاو دمداته هاوېشتن. نهیاندمخواست ژپانی خویان تیكبدن، بویه لهناستی کوردستاندا هیچ بهرمیهك دروست نهېوو، هیچ ریککهوتنیکیش بهدېنههات، نه لهنیوان ئیمه و نهواندا، نه لهنیوان خویاندا، هیچ بهره و ریککهوتنیکیان ئمنجام نهدا. گووتمان: " ئیوه خوټان لهناو خوټاندا ئمنجامی بدن" دېسان ههر ئمنجامیان نهدا. ئیدی ناشکرايوو که هیچ نیازیکی نهوان نییه. ژېدمتر کی ومهای کرد؟ ژېدمتر پارتی سؤسیالیست (PSK) و كوك (KUK) و (DDKD) و ئالای رزگاری (ALA RIZGARÎ) ئالای رزگاری و نهوانه بوون. نهوانه نهو کۆبوونهوانهیان بیئمنجام هیشتهوه. پاشان لهنیوان نهوانیشدا هیچ ریککهوتن و بهرمیهك دروست نهېوو.

لهلایهکی دیکهشهوه؛ لهگهل گروپهکانی چهپی تورکیش ههولماندا و ههنلیك کۆبوونهوهمان ئمنجامدا، بۆ نهوهی بهرمیهك لهدزی فاشیزم پېشبخهین. لهمهدا ههنلیك ئمنجاممان بهدمستخست، بهرمیهك دروستبوو. لهو بهرمیهدا ههنلیك له لایهنهکانی چهپی تورک بهشداریان تیدا کرد، لهسهر نهو بنهمايش ههنلیك ههنگاو هاوېشتران، روژنامهیهکی هاوبهش دمرچوو، له نهوورویا کۆمیتهی هاوبهش دروستکران و بهیهکهوه لهدزی حوکمی فاشیستی ههنلیك ریپویان و چالاکي پروتستوی ئمنجامدران.

بهلام لهبنهپرتدا ئامانجی ئیمه نهوهبوو که ئیمه دهمانخواست لهناو تورکیادا کاریکی ومها هاوبهش پېشېکهوئیت، ومکو چۆن ئیمه بۆ کوردستان ئامادهمکاری تیكۆشانی

گهريلايېمان دمكرد و ههولمان دمدا كهوا گهريلايې پېشېبخهين و بهرميهكي بهر فراوان ساز بكهين و خهباتيكي بههيز پېشېبخهين. لهناستي توركياشدا نيمه دهمانخواست هم بهرميهك و همميش گهريلايهكي گرېلراوي نهو بهرميه پېشېبخهين. بهمه نيمه دمتوانين ريگري لهزولم و نهشكهنجه و كوشتن و لهسېداره و حوكمي فاشيستي بكهين. نيمه دهمانگوت: " بهمه نيمه جاريكي ديكه رېي نازادي و ديموكراتي له توركي دمكهينهوه، بهمه دمتوانين رې له تهسفېهيووني تهفگهري شوړشگيري بگرين، كه تهفگهري شوړشگيري خوې كؤبكاتمهوه و بهخوې باومر بكات و باومرې به گمل ببهخشيټ، گهليش دژي حوكمي فاشيستي رابومستيټ.

نيمه دهمانزاني كه نهگمر لهناستي توركيادا بهرميهك له توركي پېشېبخهين لهژېر چمترې نهو بهرميهدا گهريلايې و خهباتي گهريلايې پېشنهخهين نهوا له كوردستاندا پر زهحممتي دميينين. واتا له كوردستاندا نيمه جهنده بههيز بين و تيگوشان بهرز بكهينهوه، نهگمر نهو تيگوشانه قاجي توركياي نهبيټ و پېشنهكهويټ و بههيز نهبيټ، نهوا شوړشي نيمه تهنيا لهسهر قاجيېك بهرپوه دهچيټ، نهو كاته دمولهتي داگيركهرې توركيابههموو هيژي خوېهوه ديټه سهر كوردستان و ديټه سهر نيمه. ههرودها تهخريباتيكي مهزنيش له كوردستاندا روودمدات، شهريكي مهزن و دريژخايهين له كوردستان روودمدات و بهردموام دمبيټ، زوو به زووش كيښه كورد چارمسهر ناكريټ و نهجامگريش نابيټ. نهگمر نيمه دهخوازين هم تهخريبات روونهادات و شهر دريژه نهكيشيټ و بهراستي كيښه كورد چارمسهر بيټ، پيوسته تهفگهري شوړشگيري و ديموكراتي له توركيابههيز بيټ، كه دمولهتي توركيابخاته نيو زهحممتييهوه و فشاري بؤ بهيټيټ و بيټه هيژيېك بؤ كوردستان. لهسهر نهو بنهمايهش بتوانريټ دمولهتي داگيركهر تهنگهتاو بكات و ناچاري بكات بؤ چارمسهر كيښه كورد ههنگاو بهاويژيټ. نهگمر ومها نهبيټ نهوا زور زهحممت دمبيټ.

بيگومان نهو بهرميه نهگمر لاوازيش بيټ بهرمو پېشهوهمان برد، نيمه خواستمان نهوانه لهو بهرميهدا بهشدارن بهيمكهوه نامادهكاري بؤ تيگوشاني گهريلايې بكهين و لهگمل نهواندا ههنديك هيژ بنيرينه خاكي توركي، لهويش گهريلايې پېشېبخهين. لهم كارمدا ريځخراوي ريځاي شوړشگير (DEV-YOL) نهو ههنگاوهي نههاويشت، هم

ههنگاو نه‌هاوښت، هه‌میش دست‌بهرداری خه‌بات بوو و نه‌وروپای دایه پښخوی و له نه‌وروپاش ژبان و گوزمرانی دایه پښخوی. ته‌نانت پاشان هه‌ولی دا به‌رش تیک بدات، کاریکې به‌مجورشی کرد. ئیدی کاتیک و‌ها‌بوو به‌ره به‌یومندی خوی له‌گه‌ل (DEV-YOL) دا به‌چری. گو‌تمان: "با چاریکی دیکه به‌ره سهر له‌نوی پښبخه‌ینه‌وه" به‌شیومه‌کی دیکه پښمانخت، به‌لام له‌به‌ر نه‌وه‌ی ریک‌خراومکانی دیکه، زیده هی‌زی خویان نه‌بوو، نه‌و به‌رمیه نه‌میتوانی نه‌و هه‌نگاوه به‌او‌ژیت، هه‌موو بارمکه له‌ناستی تورکیاشدا که‌وته سهر نه‌ستوی نیمه. که‌چی نیمه‌ش ده‌مانخواست چه‌پی تورک بخه‌ینه جموجوله‌وه. نه‌وان هه‌ندیک بارمکه بخه‌ینه سهر نه‌ستوی خویان. باری نیمه له کوردستان بۆخوی گران بوو، نه‌گهر باری تورکیاش بخه‌ینه نه‌ستوی خومان نه‌وا بۆ نیمه پر زیده دمیوو. له‌م روومه چه‌نده‌ها کاریشمان کرد، نه‌و ته‌فگهرانه‌ی چه‌پی تورک زیده نه‌و هه‌نگاومیان نه‌هاوښت و زیده نه‌و هی‌زیمان له‌خویاندا نه‌دمینی. بۆیه نه‌و به‌رمیه زیده پښنه‌که‌وت و له‌ناستی تورکیاشدا گهریلایی زیده پښنه‌که‌وت. به‌مه‌ش باری نیمه له کوردستاندا گرانتر بوو...

له‌ساله‌کانی نی‌وان (۱۹۸۰ - ۱۹۸۳) دا ری‌به‌ر ئاپۆ له‌رووی فیکری و فه‌لسه‌فی و ئایدیۆلۆژی و سیاسیدا هه‌ول و خه‌باتیکې مه‌زنی نه‌نجامدا، به‌تایبه‌تی سه‌بارمت به؛ پرسى که‌سیتی، چه‌مکی زه‌بروزم‌نگ له کوردستاندا، سه‌بارمت به‌ریک‌خستن و ریک‌خسته‌بوون، چه‌ندین شیکردنه‌وه و لیکۆلینه‌وه‌ی گرنگی نه‌نجامدا، نه‌و قوناخه له‌رووی فیکری و ئایدیۆلۆژییه‌وه چ پتکه‌یه‌کی له‌می‌زووی تیکۆشانی ته‌فگهری (PKK) و سه‌روک هه‌یه و مرو‌ف چو‌ن هه‌لیدسه‌نگینیت؟

من له مخافتنی خۆشمندا گووتېووم؛ هیشتا له نهمقمره بووین سهرۆك پهرتووكی "مېژووی كۆلۆنیا لیزم" ی نووسی. نهوه وهك نامیلکه یهك بلاقو کرایه وه. پاشان رهشنووسی پرۆگرامی بۆ پارتیبوون (دامهزرانلنی پارتی) نووسی. پاشان "رېځای شۆرش کوردستان - مانیفېستۆ" ی نووسی، ههروهها بهناوی "سهبارت بهكۆمه لگوزی مهرعش" نامیلکه یهکی دیکه ی نووسی. نهو پهرتووك و نامیلکانه بهر لهوهی لهولات دهرېکهوین نووسیبوونی. له پیناو دابینکردنی پیناویستییهکانی کادیان نهو هه لسهنگانلنه ی نووسیوو. دواي نهوهی چووینه دهرهوهی ولات، کیشه و گرفتهکانی کادیان زۆر زۆربوون. چونکه تهفگهر زمبریکي مهزنی خواردبوو، کهمیک مابوو تهفگهر تهسفیه بېیت، دووژمن هیرشی کردبووه سهر زۆر له رېځخستنهکانی نیمه و دهستگیر کرابوون، کادیان کهوتبوونه زیندانهکانهوه. له بهر نهوهی پارتی لهرووی رېځخستنهوه زمبری بهرکهوتبوو، نهوا لهرووی پېشهنگیدا زۆری و زهحمهتی دهبینی لهوهی کادیان پېشهنگایهتی تهفگهر بکه، بۆیه له تهفگهردا بنههستی هاتبووه ئاراهه، گرفت جلدی دهرکهوتبوون، بېویستبوو ههموو نهو گرفتهانه چارسههر بېانایه، له سیفههرهك له شهردا تاکتیک بهرپوه نهچوو، له دهرهوهی تاکتیکدا جموجۆلیك بهرپوهچوو بوو. نهههش لهرووی ماددی و مهعنهوپییهوه زمهری له نیمه دابوو، ئامانجهکانی تهفگهر زۆر لهزیر مهترسی دابوو، له پېشهنگی و له کادیاندا کیشه و گرفت ههبوون، کاتیک که نیمه چووینه دهرهوهی ولات بهم هۆیهوه هههلیك کیشهی دهرهوه دهرکهوت، نهههش کاریگهری لهسههر تهفگهر و کادیان کردبوو. بۆیه کادیان له نیو کیشهی جددیدا دهزیان، رېځخستن له نیو کیشهی جددیدا بوو، بۆیه بېویستبوو نهمانه ههمووی چارسههر بکرا بېانایه.

نیدی سهرۆك بۆ نهوهی نهو کیشه و گرفته ههلههقی، ئاییدیلۆژی، سیاسی، رېځخستن، عهسکهری، سۆسیۆلۆژی، کولتووری و سایکۆلۆزییهکان چارسههر بکات و کادیان لهسههر نهو بنههایه پهروهرده بکات، که کادیان بههیز و تۆکهه بکات، رۆحی رېځخستن له نیو نهواندا پتهو بېیت، کولتوور و نهخلاق و ئاییدیلۆژی و تههرزی رېځخستن لهواندا بههیز و تۆکهه بکات، هههلیك پهرتووكی نووسی، نهو پهرتووكانه ی دهریخست، ههر ههمووی بهگۆیره ی پیناویستی رېځخستن و کادیانبوون، که کادیان پهروهرده بکریت،

له نښان کادیر و ریځخستندا یه کیتی دروست بکات، بۆ نهووی نیراده، بیر و باومړی و زانایی و هوشیاریان به هیز بکات، زه لالی و به بریاربوون تۆکمه ببیټ، تاگو بتوانریت براکتیکیکي به هیزیش بیټه ناراو و پیښخړیت. نهو پهرتووکانه ههموو بۆ نهو مهبسته له چاپ دران.

سهبارت به مهسهلهی ریځخستن پهرتووکیکي دمرخست بهناوی "سهبارت به ریځخستن" لهو پهرتووکهدا ههموو کیښه و گرفته ریځخستنییهکانی تاوتوی کردووه و تیشکی خستوته سر نهووی؛ خمت و ریښازی ریځخستنی نهو تهفگمره چییه و لهسر چ بنه مایه که. نه ممش بۆ نهووی کادیران لهرووی خمت و ریښازی ریځخستنییهوه قوول بکاتهوه. چونکه له کادیر و له مرؤفی کوردیشدا، ههم له بیر و راماندا و ههمیش له پراکتیکدا، له نیو لاوازییه کی جدیدا بوو، به تهواوی له ریځخستن تینه دمگه یشته، زیده له نیو ریځخستندا نه ژیاوو، بۆ لای ههموو شتیک دهچوو، به لام بۆ لای ریځخستن نه دمچوو، که پیټدمگووت؛ "ومره نیو ریځخستنهوه" وهک نهوه و ابوو پیی بلئی؛ "ومره نیو زیندانهوه". ریځخستن بۆ مرؤفی کورد تا نهو رادمیه سهخت بوو. چونکه به بی ریځخستن ژیاوو، به بی بهرپرسیاریتی ژیاوو. بیگومان ژپانی ریځخستن نه مانه ههمووی په سند ناکات، بۆیه لیږمدا مرؤفی کورد زوری و زهحه تیه کی مهنی دمبینی، نه ممه له کاتیکدا بۆ مرؤفی کورد ریځخستن (ریځخسته بوون) ههموو شتیک بوو، نه گهر له ریځخستن تینه گات و که سیټیه کی ریځخستن له خویدا بنیاد نه نیټ نهوا ناتوانیت هیچ شتیک بکات، هیزی نهو له ریځخستن دایه، لاوازی مرؤفی کوردیش ههر له ممه دایه، نه گهر تۆ دمخوازیت مرؤفی کورد به هیز بکهیت و کۆمه لگای کوردی له لاوازییهکانی رزگار بکهیت، نهوا تۆ دمبیت نهو له بی ریځخستن رزگار بکهیت و ریځخستهی بکهیت و له ریځخستن قوولی بکهیتهوه. له بهر نهو هۆیه نهو پهرتووکهی نووسی و کادیرانی لهسر په رومرده کرا.

همروها پیویستبوو که خمت و ریښازی سهربازی تهفگهری زهلال و په کلاپی کردبایهوه، واتا پیویست بوو نهوه روون ببیتهوه که نیمه دمخوازی چ خمت و ریښازی سهربازی له کوردستاندا بهرپوه بهمین؟ زمبروزمنگ چییه و رۆلی زمبروزمنگ له میژوودا چییه؟ بۆیه سهروک له ژیر ناوی "رۆلی زمبروزمنگ له کوردستاندا" پهرتووکیکي نووسی.

نهمهش دستنیشانکردنی خمت و رېبازی سهربازی تهمگهر بوو له کوردستاندا. له دوو توپي نهو پهرتووکهدا باسی لهوه کړدبوو که تهمگهر دهخوازيت چ رېبازيکی سهربازی له کوردستاندا بهرپوه ببات؟ نهو رېبازه به ریکخستنیکي چون و تاکتيکیکی چون بهرپوه دهچیت؟ لهو پهرتووکهدا لهسر نهو مهسلانه شیکردنهوه و ههلسنگانلنی کړدبوو. چونکه نهمهش زور گرنګ بوو. له کوردستاندا گهلی کورد بؤ دموالمتی تورک شهرې کړدبوو، له "قوبرس" شهرې کړدبوو، بهلام بؤ خودی خوی شهریکي نهوتوی نهکړدبوو، همرودها شهرې نیوان عهشیرهتهکان و نیوان فیودالتهکان روویدا بوو، شهرې نیوان ناپینزاګان روویدا بوو، لهو شهرانهشدا ههمووی زهبری بهرکوتبوو و شکستی هینابوو. دواي نهو شکستانهش لهکومهلګادا نیرادهی شکینرابوو. تهسلیمیمیت روویدابوو، سیخوړی تهشمنهی سمندبوو. نیمهش له "سیفهرک" شهریکمان بهرپوه بردبوو، ههلبهته نهو شهرې نیمه لهوی بهرپوهمان بردبوو، ههمان شیوازی نهو شهرېبوو که کومهلګا بهرپوهی بردبوو. واتا کومهلګا چون له شهرې تیدهګات و چون شهرې بهرپوه دمبات و لهسر چ بنهمایهک شهرې دمکات، ههمان نهو چهکه له شهرېکهی سیفهرک دا زال ببوو. نهمهش کیشیهکی جددی بوو. چونکه کولتووریک لهناو گهلهکهماندا بالادست بوو، نهویش کولتووری شهرې سمنګمران بوو. ههلبهته لهم شیوازی شهرېشدا هیچ کاتییک کورد سهرنهکوتبوو. تهنانمت نهیتوانیبوو کیشه عهشیرمتیهکانیش چاروسهر بکات... نیدی پیویستبوو کادیران باش لهو کولتووره تیپګهیهنریت، همرودها لهومش تیپګهیهنریت که نیمه شهریکي چون و رېبازيکی سهربازی چون بهبنه ما وهردمګرین و دهخوازین لهسر کامه رېباز شهرې بهرپوه بهین؟ همرودها ریکخستهکردنی نهو شهرې بهگوپړهی نهو رېبازه چون دمیت؟ لهو پهرتووکهدا سهروک لهسر نهو مهسلانه ههمووی شیکردنهوه و ههلسنگانلنی خوولی کړدوو، تییدا رېبازی سهربازی و ریکخستنی و کیشهکانی تاوتوی کړدوو. لهسر نهو پهرتووکه پهرورده بهرپوهچوو.

همرودها مهسلهی ریککهوتن و بهره و هاوپهیمانیتی ههبوو، لهسر نهو مهسلانه سهروک پهرتووکيکی بهناوی "کیشی نهمهوی و شیوازی چاروسهری" نووسی. لهم پهرتووکهدا باس لهوه کراوه که کیشی نهمهومی چیه و چون چاروسهر دمګریت؟

رېبازی ئیمه بۇ بهره و رېککهوتن چیه؟ ئیمه چۆن له مهسهلهی بهره و رېککهوتن تېدهگهین و لهسەر چ بنه مایهک بهره و هاوېمیانیتی پېشده خهین؟ دمتوانین به بهره چ کیشیهک چارهسەر بکهین؟ لهو پهرتووکهدا سهروک نهو مهسهلانهی شیکردهوه و کادیران لهسەر نه مه پهرومرده کران.

ههروهه لهسەر مهسهلهی کهسیتی راوستا و پهرتووکیکی بهناوی "پرسی کهسیتی له کوردستاندا" نووسی. واتا لهرووی ئایدیولۆژییهوه بگره تا دهگاته مهسهلهی سۆسیۆلۆژی و سایکۆلۆژی شیکردنهوهی سهبارت به پرسی کهسیتی کردوه. چونکه نهو کهسیتییهی که له کوردستاندا دروست ببوو، کهسیتییهکی نازاد و دیموکراتیخواز نهبوو، کهسیتییهک نهبوو که بهرخۆدان بهبنه ما و مرگریت، داگیرکهراڼ کهسیتییهکی کۆیلهیان له کورددا دروستکردبوو، کهسیتییهکی دروستکرد بوو که لههه موو روویکهوه نکۆلی لهخۆی دهکرد و خۆی لهناودمبرد. واتا بهناوی کورد زېنده شتیکی تری تیدا نهدهژیا، کهسیتییهک بوو کهوا لههه موو روویکهوه تهسلیم و مرگیاوو، کهوتبووه خزمهتی داگیرکهراڼهوه، کهسیتییهکی بهمجۆره بوو، پئویستبوو تۆ تیی بگهیهنیت که نهو کهسیتییه کهسیتی کییه و چۆن دروستبووه؟ نهگهر کیشهکهی بهم کهسیتییه چارهسەر نابیت کهواته به کهسیتییهکی چۆن چارهسەر دهبیت و چارهسەرکردنی نهو کیشیه چ کهسیتییهکی پئویسته؟ لهو پهرتووکهدا نهو مهسهلانهی بهچروپری شیکردهوه. چونکه نهو کهسیتییهی داگیرکهراڼ دروستیان کردوه ناتوانیت لهدهی داگیرکهراڼ رابوووستیت، نهگهر لهدهی رابوووستیت نهو ناتوانیت تا کۆتایی بهردهوام بیت، نه مه لهزۆر رووهوه خزمهتی داگیرکهری دهکات و لهدواپیشدا لهگهڼ داگیرکهری دهبیتهوه یهک، کیشی کهسیتی له کوردستاندا کیشیهکی بنچینهیی بوو. چونکه کۆمهلگای کورد لهزۆر رووهوه داگیرکهری دهژیا، واتا میللهتیک له بهرچاوان ههینه، بهلام دهژیت یان دهمریت؟ بۆخۆی دهژیت و کار دهکات یان لهدهی خۆی کاردهکات، دیار نهبوو؟ تاک و جفاکی کورد لهدهی خۆی بهم جۆردا بوو، لهنیوان ژیان و مردندا بوو، واتا که تۆ لیی دمروانی وا دزمانیت ساخه، بهلام که بهوردی لیی دهکۆلییهوه دهبنیت وهک تهرمیک وایه، کۆمهلگا له دهی خۆی وههادابوو، تیییدا نه بهرخۆدان نه شیلگیری و نه بانگهشهیهک ههیه، نه رمتکردنهومیهک ههیه، بهلکو بهتهواوی و لههه موو روویکهوه

داگیر کهری پهسند کردوو و بښهوه دژیت و خوځی بهپارچهیهکی نهو دمیښیت، تهناښت لهههڼدیک شویندا له تورک زیاتر بېوو تورک و بۆ تورک کار و خهبات و پروپاگهڼدهی دمکرد، کهوتبوو دڅوځی وهاوه. ئیدی نههه جفاک و کهسیتی کورد نییه، تۆ ناتوانیت لهودا کوردایهتی بچښیت، پښوسته تۆ نهو جفاک و کهسیتییه تیک بدمیت، نهگهر تۆ تیکت نهدا نهو ناتوانیت کهسیتییهکی نوځی سهرلهنوځی بنیاد بښیتهوه، که نهشتوانی کهسیتییهکی نوځی بنیاد بښیتهوه نهو ناتوانیت لهدزی داگیر کهری رابوو مستیت و شهرې ئازادی، دیموکراتی، عهدهالت و یهکسانی پښبخهیت و سهرکهوتن بهدمست بهښیت، نههه مومکین نابیت.

ههلهبهته یهکیک لهخالهکانی گهورمیی سهرۆک ئاپۆ لهمهدهایه. یهکیک لهو نوځیگهریانهی لهنیو تهفگهری شوږشگړپیدا نهجامیدا لهو بواره دایه، لهمهسهلهی کهسیتی دایه، هیج کهسیک هیندهی سهرۆک ئاپۆ لهسهر مهسهلهی کهسیتی رانهوهستاوه و هینده کهسیتی شینهکردوتهوه، هینده گۆرانی لهکهسیتی بهبنچینه ورنهگرتوو. کاتیک که سهرۆک لهسهر مهسهلهی کهسیتی راوستهی کرد نهو لهسهر مهسهلهی جفاک راوستهی دمکرد. واتا نهک لهسهر ههڼدیک کهس راوستهی کردبیت، یان تهنیا لهسهر نهندامی تهفگهر راوسته بکات، وها نییه، بهلکو لهشهخسی تهفگهردا و لهکهسهکاندا کۆمهلگایهکی شیکردموه، خواستی کۆمهلگایهک بنیاد بښتهوه. لهشهخسی (PKK) دا ههه میژوو، ههه جفاکی شیکردموه و چارمههری نهوهی پښخست. واتا کاتیک که مهسهلهی کهسیتی تاوتوځی دمکرد و راوستهی لهسهر کرد، نهو تهواوی کۆمهلگای کوردی تاوتوځی کرد و راوستهی لهسهر کرد، شیکردنهوهی نههه کۆمهلگایهی کرد، شیکردنهوهی میژوو و میژووی مروفایهتی و کۆمهلگای کرد. ههر بۆیهشه کهسیتییهکی زۆر بههیزی پښخست، کهسیتییهک بهتهواوی لهخوځی دمردمهوځی و لهخوځیدا گشتگیریهتی بنیاد دمیښیت، بهتهواوی بۆ ئازادی و دیموکراسی دژیت و ژپانی خوځی بهگوځیرهی نههه ریکدهخات، لهدمردموهی نههه ژپان لهخوځی حهرام دهکات، تهناښت مردنیکیش لهدمردموهی نههه لهخوځی حهرام دهکات، نههه ئافراندنیکي زۆر مهزن بوو.

لهمیژوودا هیج سهرۆک و هیج تهفگهریک هینده شهخس و کۆمهلگای شینهکردوتهوه، ئافراندنیکي هینده مهزنیان نهکردبوو. ئیدی یهکیک لهجیاوازییهکانی سهرۆکیش

PKK میژوونیک له ناگر

لهمه دایه، په کیک له خاله کانی به شداری (مشارکه) سهرۆک بۆ تهفگهری شۆرشگپرې و بۆ سۆسیالیزم له مه دایه. واتا به شیکردنه وه تاک و کۆمه لگا و بنیادنانی کۆمه لگایه کی نوئ و کهسیتییه کی نوئ دهستیپیکرد، نه مهش شتیکی نوئ بوو له تهفگهری شۆرشگپرې و له سۆسیالیزمدا. بۆیه نه مه تهفگهره له تهفگهرمکانی دیکه جودا تر پيشکەوت، مه سه له ی کهسیتی کرده مه سه له یه کی بنچینه یی. کاتیکی که کۆمه لگای له شه خسی (PKK) و شه خسی ملیتانی (PKK) ی تاوتویکرد و نه و کۆمه لگایه ی پی شیکردوه، له لایه نی ئایدیۆلۆژی، فه لسه فی، سیاسی، ریکه خستی، سهربازی، سۆسیۆلۆژی، سایکۆلۆژی، کولتووری و له هه موو لایه نیکییه وه لئی نزیک بووه وه و راوسته ی له سه ر کرد و شیکردوه. نیدی بۆیه رابوونی گه لی کورد و مرۆفی کوردیش رابوونیکی هینده مه زن بوو، رابوونیک بوو هیه گه سیک مه زمنده ی بۆ نه ده کرد. نه مه به م شیکردنه وه یه ئافریرا، به چاره سه رکردنی پرسی (کیشه ی) کهسیتی به دیه ات.

هه ر له هه مان پیاڤاڤدا سهرۆک سه باره ت به میژووی کوردستان په رتووکیکی نووسی، زیاتر له سه ر هه ردوو سه ده ی هه ژده و نۆژده راوسته ی کرد و وه کو په رتووکیکی ده ریخست.

هه روه ا له سه ر ته سفیه گهریتی په رتووکیکی نووسی، ته سفیه گهریتی له میژوودا جیبوو؟ زه مینه ی ته سفیه گهریتی له کوردستاندا چییه؟ بۆچی هه میشه له کوردستاندا خیانه ت روودمات؟ هۆکار چییه؟ هۆکاری ئایدیۆلۆژی، سیاسی، فه لسه فی، میژووی و کولتووری ده رکه وتنی خیانه ت له کوردستاندا چییه؟ نه و مه سه لانه ی شیکردوه. چونکه له میژووی کوردستاندا هه میشه خیانه ت هه یه، واتا جهنده به رخۆدان هه یه نه و مندمش خیانه ت هه یه. ته نانه ت هه میشه گیلی و نه قامی (غهمه لت) و خیانه تیکی مه زن له تارا دا بووه، وه ک ده لئین: "کورد گه لیکه له میژوودا خیانه تی خۆی له ی هه موو گه لانی دیکه مه زن تره" شیکردنه وه یه کی به مشیوه یه له لایه ن کهسانی بیانی که له میژووی گه لی کوردیان کۆلیوه ته وه، کراوه. له لیکۆلینه و میاندا بینیویانه که خیانه تی زۆر مه زن له نیۆ کورداندا هه بووه، واتا له و دووژمنایه تییه ی له ده رموه له به رامبه ر کورد کراوه زیاتر، له نیۆ خودی گه لی کورددا کورد دووژمنایه تی کوردی کردوه، نه وانه گه یشتوونه ته نه نجامیکی به مجۆره، به لām نه مه چۆن روویداوه؟ زینده به زانستی

شېكردنه وديان له سهر نه كړدووه. به لّام سهرؤك نه مەى به زانستى شېكردؤته وه. واتا بناخه و رمگى غمفلت و خيانت و تهسفيه گهرىتى له كوردستان چييه، نه مەى شېكردموه، بؤ نه وهى گادير له سهر نه مەى مەسەله يەش پەرومردە بكات، تاكو گادير زووبه زوويى نه كەوئته نه مەى دؤخه وه، بؤ نه وهى كەس يارى به گادير نه كات، گادير يارى به خودى خؤى به به هاكانى تهفگەر و گەل نه كات، بؤ نه وهى بتوانيت كەسييتييه كى به هيز و توكمه و رؤحيتكى به رخؤدانى مەزن له خودى خؤيدا به رجەسته بكات. به مەش بتوانيت كيشەى كورد چارەسەر بكات. چونكه كه تؤ دەست بؤ كيشەى كورد ببەيت، نهوا زؤر هيز هەن له سهر كوردستان رادموستن و بهرژەومندى نهوان له كوردستان هەيه، بؤ نه وهى بهرژەومنديه كانى نهوان تيك نه چييت زؤر يارى به سهر تهفگەر مەكانه وه دمكەن و هەولتيكى زؤر دمەدن بؤ نه وهى نهو تهفگەرانه بخەنه ژير كؤنترؤلى خؤيانه وه و پەرشوبلا وديان پيېكەن بكهونه ژير كاريگەر يانە وه و بيانخەنه خزمەتى خؤيانه وه، له م پيناومشدا زؤر كؤشش دمكەن. هەروها چيني بالادەست و خائيني كورديش هەيه، نهو چينه زؤر پيلانگيڤرى و لهيستؤك دمكەن...

سهرؤك له سهر هەموو نهو مەسەلانه هەلومستەى كړد، بؤ نه وهى نه مانە هەمووى به كاديران بناسيئت و گادير نه كەوئته ناو نهو لهيستؤكانه وه، هەم خؤى و هەم كەسيش نه كاته قوربانى، نهو شتەى گەل له مېژوودا به سەريهاتووه جاريكى ديكه به سەريدا دووپات نه بئته وه. له م رووه وه شېكردنه وميه كى قوول و فراوانى كړد و كړدى به پەرتووك و خستيه به ردەم كاديرانه وه و كاديرانيش پەرومردەيان له سهر نهو بهرتووكانه بيى. له نهنجامى نه مەشدا له كاديراندا يەكيى هزر و پراكتيك به ديهات، له ريځخستندا يەكيى به ديهات، نهو كيشه و گرفتانهى كادير و ريځخستن تييدا دمزيان چارەسەر كران. ئيدى ريځخستن له سهر نهو بنه مايه جاريكى ديكه رووى له ولات كړدوه و نهو هەنگاوه مېژووويهى له ولات هاوئشت.

هەر سهبارەت به مەسەلهى تهسفيه گهرىتييه وه؛ وابزانم هەر نهو كاته بوو كه دمؤله تانى نهو روپا بؤ نه وهى كيشەى كورد، كه خؤشيان

رۆلپان له دمر كهوتنى ئهو كيشه يه دا ههيه، له ژېر كۆنترۆلى نهواندا
 دمر نه كهوتت تهفگه ريش بهبى ئيزنى نهوان سهره له نه دات
 له شه خسى كهسانى وهك سه مېر و جهعه فر و نهواندا دمخوازن
 جارېكى ديكه ئهو تهفگه ره، كه بهبى پرسى نهوان دمر كهوتوو،
 بخه نه ژېر كۆنترۆلى خوڤانه وه... وابزانم ههر هه مان ئهو ماوه يه
 بوو...

هه لېته من له ناخافتنى خوڤمدا گووتم؛ حوكمى فاشيستى له توركيادا، ههر ته نيا له
 توركي و له كوردستاندا نه ده هاته سهر تهفگه رى شوڤشگېڤى و ديموكراسى، ته نانه ت
 له دمر وهى توركياش هېرشى دهه ينايه سهر ئهو تهفگه رانه، بۆ نه وهى بتوانيت نهوانه ي
 چوونه ته دمر وهى ولات بكاته په ناهه نده و ئهو رېكخستنه جارېكى ديكه روو له ولات
 نه كه نه وه و نه گه رېنه وه و له دمر وه بيمينه وه و بتوينه وه و كۆتايان پېييت. بۆيه
 يه كيك لهو ژمرا لانه ي كهوا له كودمتاى (١٢)ى ئه يلول به شدار ببوو "حهيدر سالتك"
 چوو نه وروپا و له وى مايه وه. ژمرا له كانى ديكه له توركي كاريان دمكرد و نه وىش
 له وى كارى دمكرد، له گه ل ئهو دهوله تانه ي نه وروپا به هه ماههنگى كاريان دمكرد، بۆ
 نه وهى بتوان تهفگه ره كانى چه بى توركي و گروپه كورد ييه كان له خۆره لاتی ناوينه وه
 رابكيشينه نيۆ زه مينه ي نه وروپا وه. چونكه نه گه ر ئهو تهفگه رانه له خۆره لاتی ناويندا
 بيمينه وه نهوا ناچار دمېن روو له ولاته كه ي خوڤان بكه نه وه، ناچارن تېكۆشان بۆ خوڤان
 به بنه ما وهرېگرن. له خۆره لاتی ناويندا نه گه ر تۆ توانيت خۆت رېكخسته بكه يت و
 هېزى سهر بازى خۆت دروست بكه يت نهوا ده توانيت خۆت بېارېزيت و كار بكه يت و
 بژيت، ئهو كاته همر كهس دان به هه بوونى تۆدا دمنيت و قه درت دمگريت. نه مه
 راستيه كى خۆره لاتی ناوينه.. نه گه رنا ناتوانيت له خۆره لاتی ناويندا بژيت و كهس
 تۆى قه بول نييه، نه گه ر تۆ هېزى كى بهر خۆدانفانى تۆكمه نه بيت نهوا كهس رېزيت
 لېناگريت و شوپنت بۆ ناكاته وه و په سندنات. نه وهى لېره دا بژيت ناچاره ئه م

ههنگاه بهاوێژیت. ئیدی بۆ ئهوهی ئهوه تهفگهرانه لهخۆرهلاتی ناوین نهژیین و نهوانهش که چوونهته ئهوروپاش نهبنه مهترسییهک بهسهریانهوه، پێویست دهکات نهوانیش رابکێشینه ئهوروپا، ئیدی بۆیه ژمنراڵیکی تورک "حهیدهر سالتک" لهگهڵ دهلتهانی ئهوروپا بهههماههنگی کاریکی وهایان بهپێوه دهبرد، تاکو ئهوه کادیر و رێکخستنهانی لهخۆرهلاتی ناوینن رایانیکشینه ئهوروپا؟ له ئهوروپاش ههموو ههولێکیان دهدا بۆ ئهوهی مائیی (ترويض)یان بکهن، گهوههری شۆرشگێڕیتی و رۆحی شۆرشگێڕیتی ئهوان بکوژن و رایانیکشینه خهتیکی تهسلیمکاری و له شۆرشگێڕیتی و کار و خهبات بهدووریان بخرهوه، بۆ ئهوهی چیدی مهترسی دروست نهکهن. ئیدی ولاتانی ئهوروپا و ئهوه ژمنراڵهی تورک بهیهکهوه کاریکی وهایان بهپێوه دهبرد. بهمهش زۆر تهفگهریان لهخۆرهلاتی ناویندا راکیشایه ئهوروپا. ئهوانهی رایانیکشانه ئهوروپاش و نهوانهش که ههر خۆیان چووبوون بۆ ئهوروپا تهربهیان کردن و پهروشوبالامیان پێکردن. ئیدی ههرکسه و ژيانیکی شهخسی دایه پێشخوی، بۆ ئهمهش دهلتهانی ئهوروپا توانستی بهوان بهخشی، بۆ ئهوهی لهژيانی رێکخستنی و کاری سیاسی دووربکهونهوه، تهنیا ژيانیکی شهخسی بۆ خۆیان بهبنه ما وهرگرن و بتوینهوه و کۆتاییان پێبیت. بۆیه ههم سیاسهتیکی وهایان پراکتیزه کرد و ههمیش دهرهت زهمینهیان بۆ ئهمه پێشخست. ئیدی زۆر گروپ و تهفگهریان بهم سیاسهت و نهمکانیمهت بهخشینه تاندهوه.

بێگومان خواستیان بهههمان شیوه دهست بۆ ئیمهش ببهن و ئیمهش رابکێشینه ههمان زهمینهوه، دهیانخواست ئهمهش بهپێگهی "سهمیر" نهنجام بدهن. لهپێکخراوی رێگای شۆرشگێڕ (DEV-YOL)دا کهسێک بهناوی "تانهر ئهکچهم" ههبوو، ئهوه کهسه پهیوهندی لهگهڵ "سهمیر" دروست کردبوو، بهپێگهی "سهمیر" ههوه دهیخواست تهفگهری ئیمهش رابکێشینه ههمان زهمینهوه. ئهوه چۆن نهنجام بدات؟ مهگهر بتوانن پهیوهندی ئیمه لهگهڵ ههلهستینییهکان تیکبدن، بۆیه "سهمیر" ههموو ههولێکی ئهوهبوو و ئهوه پهیوهندییه تیکبدات، که تیکیشچوو ئیمه ناتوانین لهم زهمینهیهدا بمینینهوه. لهو دۆخهشدا نهماندهتوانی بگهڕێینهوه کوردستانیش، ئهوه کاته رێگای ئهوروپاش کراوتهوه، کهواته دهبیت روو له ئهوروپا بکهین. واته بهمشیمیه رێگهی مردنیان بۆ

ئیمه دهکردوه. ئیدی سهرۆك ئاپۆ نهیهیشت نهو پیلان و کاره‌ی کهوا نه‌وروپا و ژمن‌الهمه‌ی تورک به‌رپه‌گه‌ی "تانه‌ر نه‌گه‌م" و "سه‌میر" ده‌خوازن به‌سه‌ر ئیمه‌ی دابسه‌پینن، سه‌ر بگریت، نه‌و پیلانه‌ی بیکاریگه‌ر کرد. بۆیه ته‌فکه‌ری ئیمه‌ی رووی له نه‌وروپا نه‌کرد، له‌ لوبنان و له‌گه‌ل فه‌له‌ستینییه‌کاندا مایه‌وه و له‌نیو شه‌ردا مایه‌وه و ناماده‌کاری خوی کرد و رووی له‌ ولات کرد و گه‌راپه‌وه ولات...

له‌کاتی ناماده‌کاری بۆ هه‌لمه‌تی (۱۵)ی ئابی (۱۹۸۴)دا، له‌باشووری کوردستانیشدا له‌سالی (۱۹۸۳)دا شه‌ری براکوژی نیوان حزبه‌کانی باشوور له‌په‌رمسه‌ندن دابوو. بێگومان نه‌و شه‌رانه‌ی زۆر زهره‌ر و هوربانی لیکه‌وته‌وه، نه‌و کاته ته‌فکه‌ری (PKK) هه‌فالان "محهمه‌د هه‌رمسوونگور، ئیبراهیم بیلگین" و چه‌ند هه‌فاتیکی دیکه‌ی دهنی‌ریت بۆ نه‌وه‌ی وه‌ک ناوبژیوانیک نه‌و شه‌ره‌ی رابوه‌ستینییت و ناشته‌واپیه‌ک له‌نیوان حزبه‌کان بێته‌ ئاراهه‌، به‌لام کاتیک نه‌و هه‌فالانه‌ی خه‌ریکی ناوبژیوانین له‌نیوان نه‌و حزبانه‌دا شه‌هید ده‌کری. بێگومان ئیستاشی له‌گه‌لدا بێت هیج په‌کیک له‌و حزبانه‌ی ناشکرای ناکه‌ن که به‌راستی کێ نه‌و هه‌فالانه‌ی شه‌هیدکردوه و هه‌ریه‌که‌یان ده‌یخه‌نه‌ نه‌ستۆی نه‌ویترانه‌وه. نه‌وه‌ی لی‌رده‌ی به‌رسین نه‌وه‌یه‌ چه‌مکی "په‌کییتی نه‌ته‌وه‌یی" له‌لای ته‌فکه‌ری (PKK) به‌ چ واتاپه‌ک دیت و نه‌و کاته‌ی چۆن و به‌ چ شیۆمه‌یه‌ک هه‌ولێ بۆ دمه‌را؟ هه‌روه‌ها به‌گوێره‌ی زانیاری ته‌فکه‌ری (PKK) نه‌م رووداوه‌ی چۆن روودمه‌دات؟

شه هیدبوونی نهو ههفالانه تا چهند کاریگری لهسه
نامادهکارییهکانی ههلمهتی تیکۆشانی چهکداری (١٥) ی ناب دهکات..؟

نهو کاته له شامدا هم پهیومندی ئیمه لهگهڵ (ی ن ک) و ههمیش لهگهڵ (ب د ک) ههبوو، ههمیش لهگهڵ حزبی شیوعی ئیراقي (حشع) ههبوو، ئیمه دهمانخواست که نیوانی نهو هیزانهش باش بییت، لهم پیتاومشدا ههولمان دهدا. هیچ کاتیک ئیمه پهکیکیان به باش و نهوهی ترمان به خراب نهدهبینی، پهکیکیان نزیکی خۆمان نهدهکردوه و نهو پتر لهخۆمان بهدووور نهدهگرت، ئیمه لهگهڵ ههمووشیاندا پهیومندیمان پێشدهخست. لهو پهیومندیانهشدا ههولمان دهدا کهوا بتوانین ناکۆکی نیوانیان هیدی هیدی نههێلین. کاتیک که شهر له نیوان "بهرهی جود" و "بهرهی جهوقهه" (٢) دا بهربابوو، ئیمه پێشنیازمان بۆ ههر دوو لا کرد که ئیمه ببینه واسیته و ناوبریوان له نیوانیاندا، که نهو شهرانه رابووستن، ههر دوو لاشیان ئهم پێشنیازمان پهسندکرد. لهسهر نهو بنهمایه ئیمه ههولمان بۆ نهو ههفالانهی که له ولات بوون نارد و پیمانگوتن: "ئیمه لهگهڵ ههر دوو لایان قسهمان کردوو و ههر دوو لایان نهوهمیان پهسندکردوه که ئیمه بکهوینه نیوانیانهوه و ناوبریوان بین، با ههفالان بچه نیوانیانهوه" لهسهر نهو بنهمایه ههفالان "محهمهد قهرمسوونگور، ئیبراهیم بیلگین، ئازاد و فوئاد"، ئهم دوو ههفالهی دواپیان پاشان له ناگری شههید بوون. نهو جوار ههفالهی چوون لهگهڵ ههموو لایهنهکان دیدار نهنجام بدن، بۆ نهوهی بکهونه نیوانیانهوه و نهو شهره رابووستیت و ناشتی بهرقهرار بییت. ئیدی که چووبوون (ب د ک) پان بینبوو، پاشان چووبوون "حزبی شیوعی ئیراقي"یشیان بینبوو، بهرپێدهکهون بۆ نهوهی بچن (ی ن ک) ش ببینن، کاتیک که دهچن (ی ن ک) ببینن نهو کاته شهریک لهنیوان (ی ن ک) و حزبی شیوعی روودهدات، لهو شهرمدا ههفالان "محهمهد قهرمسوونگور و ئیبراهیم بیلگین" شههید دهکړن و ههفالان "فوئاد" و ئازاد"یش به دیلی دهکهونه دهستی (ی ن ک). (ی ن ک) بهو ههفالانه دهلیت: "ئیمه نهمانزانی که نیومن، لیمان ببورن" ئیدی نهو ههفالهی ههر دوو ههفالهی شههیدهکه لهگهڵ گوندنشیناندا بهیهکهوه

دمنیزن. له بناری چیاى قەندیلدا "شیخ عومەر" ھمپه، نیستاش له ژایندا ماوه، ئەو ھەفالاڼه به خاک دەسپېریت، (ی ن ک) ھەردوو ھەفالاڼه کەى تریش بهردەدات. پاشان ئەو ھەفالاڼه ھاتن و گەشتنەو ھەفالاڼ.

بێگومان تاكو نیستا روون نەبوو متەو ټو ھەفالاڼه چۆن شەھید کەوتوون؛ به ئەنقەست شەھیدیان کردوون پان به نەزانی شەھیدیان کردوون. ھیشتا دیار نییە، بەتەواوێ نازانین، بەلام بێگومان ھەمووشیان دەیانزانی کەوا ئەوانە ھەفالاڼ و ھاتوون تاكو لەنیوان ئەو حزبانەدا بو ئاشتی کار بکەن، ھەموویان ئەمەیان دمرانی، ھەفالاڼ لەگەل (پ د ک) و حزبى شیوعى ئێراقى دیداریان ئەنجام داوو و دەچوونە لای (ی ن ک) لەکاتى چوونیاندا شەپێک لەنیوان ئەو حزبانە روودەدات. رێک لەکاتى ئەو شەپانەدا شەھید بوون، دوو ھەفالاڼى کە شەھید نەبوون به دیل گیرابوون و کەوتبوونە دەست (ی ن ک) وە. واتا بەدیار دەکەوێت کە ئەوانە به گوللەى (ی ن ک) شەھید بوون. چونکە لە دیلبوونى ئەو دوو ھەفالاڼە ئەمە بەدیار دەکەوێت، لەناخافتنى ھەردوو ھەفالاڼیدا ھەر ئەمە بەدیار دەکەوت. واتا به گوللەى (ی ن ک) شەھید کەوتوون، ئیدى ئەمە به ئەنقەست بوو پان نا؟ ئێمە ئەو نازانین.

ئەو کاتە ھەر یەك لە (پ د ک) و (ی ن ک) دەیانخواست ئێمە ببینە تەرپەف (لایەن) لە شەپانەى نیوانیاندا. بێگومان ھیچ کاتێک ئەمەمان پەسند نەکرد. چونکە ئێمە دەمانخواست ئاشتی لەنیوانیاندا ھەراھەم بکەین، نەك ئێمە ببینە تەرپەفێک، ھەر لەبەر ئەمەش بوو ئەو شەھیدانەمان دا، ئەو ھەفالاڼە لە پێناو ئاشتی نەتەومى شەھید کەوتبوون، لەم پێناویدا ئەو شەھیدانە درابوو، نەخاسە دواى ئەو شەھیدبوونە ھیچ نەماندەتوانى ببینە تەرپەف، (ی ن ک) و (پ د ک) وەھا لەمەسەلەكە نزیک دەبوونەو، دەیانخواست ئێمە بکەنە تەرپەف. بێگومان ئەو ھەمان ھەرگیز پەسند نەکرد.

لەسەر ئەو رووداوە سەرۆك ھەتسەنگاندن و شیکردنەومیەكى پێشخست و نامیلکەییەكى نووسى، بۆ ئەو ټو ئەو شەھیدبوونە بکاتە ھۆى ئاشتی و یەكێتى نەتەومى، ھەتسەنگاندنەكە لەسەر ئەو بنەمایە بوو. ھەتسەنگاندنەكە نزیکبوونەو سەرۆك بۆ شەھید و شەھیدبوون بەمجۆرە بوو، ھەر شەھیدبوونێك پێویستە بپێتە ھۆى بەھێزکردنى رێكخست و کار و خەبات و تۆکمەکردنى یەكێتى نەتەومى، بەمجۆرە مامەتەى لەگەل

شه هیلېوون و شه هیدان کردووه، له نیو (PKK) شدا ههروا نزیك دمېووه، به هه مان شیوه له شه هیلېوونی هه فال "محه مد قهرسوونگور" یش نزیك بووهوه، خواستی كه په كیتی نته وومی له سر نهو شه هیلېوونه پېشكه ویت، نهو شه هیلېوونه بېته هوی به دیهاتی نه مه، نیمه له سر نهو بنه مایه كارمان ده كرد. بیگومان نیمه هه رچه نده هه ولېشماندا به نه نجام نه گه یشتین. چونكه نه گهر لایمه كان نیازی ناشتیان نه بیت، نیازی په كیتی نته وومیان نه بیت تۆ چهنده كارده كه پیت بېكه، كاری تاكلاپه نه نه نجام نادات، نه وهی نیمه ش كاری تاكلاپه نه بوو... له نیوان (ی ن ك) و (پ د ك) شدا كیشهی جلدی هه بوو، كیشهی میژوویی هه بوو، زور شه ری په كتریان كردبوو، له په كتریان كوشتبوو، كیشهی نیوانیان مه زن بوو، بویه له پیناوی چارمه ركردن كیشه كانی نیوانیان ههنگاویان نه هاوېشت، له بهر نه وه نیمه هه رچه نده هه ولماندا و كارمان كرد كه ناشتی له نیوانیاندا بیت هدی و په كیتییه کی نته وومی توكمه بیت هكایه وه، به لام زیده نه نجام گیر نه بوو.

چه مکی نیمه بۆ په كیتی نته وومی له په رتووكی "كیشهی رزگاری نته وومی و رڼكای چارمه ری" دا ده ستنی شانمان كردبوو، نهك ته نیا به تیوری ده ستنی شانمان كردبوو، به لكو به پراكتیکیش خواستمان له باكووردا هه موو باله كانی ته فگه ری كورد له بهر مه كدا به په كه وه بېنینه لای پهك له م پیناوه دا زور كارمان كرد، به لام به نه نجام نه گه یشت. له باشووریشدا له نیوان (ی ن ك) و (پ د ك) دا شه ر هه بوو، نیمه هه فالان "محه مد قهرسوونگور" و هه فالان دېكه مان نارد بۆ نه وهی بكه ویت نه نیوانیان هه و شه ری نیوانیان رابوو ده ستیت و په كیتی نته وومی بیت هدی، نه مه ش هه ر نه نجام گیر نه بوو، نه مانه هه موو به دیار ده خه ن كه به چ شیومیهك له چه مکی په كیتی نته وومی نزیك ده بینه وه، نیمه هېچ كاتېك خو مان ته نیا له بهر ام بهر به شیکی كوردستان به بهر پرسیار نه بېنیوه، هېچ كاتېك نه مانگووت: "ته نیا به شېك كوردستانه و كارمان به به شه كانی ترمه نییه..." نیمه هه میشه كوردستانمان به هه ر چوار پارچه كه یه وه بېنیوه، هه موو هه ولېكمان بۆ نه وه بووه له نیوان هه ر چوار پارچه كه دا په كیتییهك ناوا بكه ین و له هه ر شوین و به شېكدا ته فگه ری نته وومی و شوړشگیرې به هیژ و توكمه بیت. نیمه نه وه مان به بنه ما و مرگرتووه، نه گهر ته فگه ر هه بیت نه وا نیمه به هیژی بكه ین،

ئەگەر نەبىت ئىمە تەڭگەرىك لەوى پېشېخەين. ئىمە لەسەر ئەو بىنەمايە كارمان كرد و بەمشېومە لە مەسەلەى نەتەومىي نزيك بووينەتەو. ئىمە لەسەر ئەو بىنەمايە كارمان كردووه كە ناسنامەيەكى كورد، رۇحىكى كورد، يەكئيتىيەكى كورد، ھۆشيارىيەكى كورد بىنەبىن، لەنىوان لایەنەكانى تەڭگەرى كورددا دووژمنايەتى و شەر نەبىت و ھەموو كەسك بۆ نەتەومىي ديموكراتى كار و خەبات بكات، لەنىوان ھەموو لایەنەكاندا پەيوەندى و رېككەوتن و ھاوپەيمانىتى ھەبىت، بۆ ئەو بەيەكەو كار بكەين. ئەو ناخۆشەيى لەنىوان كورداندا ھەيە نەھىلن و كولتورېكى ديموكراتىيانە بىئافرىنن و يەكلى پەسەند بكەين، ھەر كەسك بە حزب و ژيان و كارى خۆى بەسەربەستى كار بكات، ھەم ھەر كەس و كارى خۆيان بكات و ھەمىش ھەمويان بەيەكەو كار بكەن و ھىزى خۆيان لەڭزى داگىركەرى بخەنەگەر. واتا ھىچ كاتىك ئىمە خۆمان وەك تەڭگەرى تەنيا بەشېكى كوردستان نەبىنيو، بەلكو خۆمان بە تەڭگەرى تەواوى كوردستان بىنيو. ئىمە ھەمىشە ئەو مان بەبىنچىنە و مرگرتوو و وەھا نزيك بووينەتەو، بۆ ئەو تەڭگەرى ئازادى لەتەواوى كوردستاندا پېشېخەين و بلاوى بكەينەو و ئاستى ھوشيارى و زانايى بەرزبەكەينەو و جموجۇل دروست بكەين، يەكئيتى تەڭگەرى كورد و يەكئيتى گەلى كورد بىئافرىنن...

ئەو گوللەپەیی ھەمیشە نەمرە...

پاش ھەموو ئامادەکارییەکان، ئیدی لە (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) دا
قەلەمبازی تیکۆشانی چەکداری دھاویژرێت. ئەو قەلەمبازە چۆن و
بە چ شیومیەک ئەنجام دەدرێت؟ کاریگەری خۆی لەسەر تەفگەری
(PKK)، گەلی کوردستان، دووژمن چی دەبێت؟ ھەروەھا لەناستی
ناوچەکە و نیو دەموڵەتیدا چ دەرنگدانەومیەکی دەبێت؟

شهید نەردال

شهید بهێران
(محمد مەد سەفکات)

له بېنېرېمېدا نامادېكارپېه كاني هه لېمېتى (۱۵) ى نابى (۱۹۸۴) هه م له ناستى نايديو لؤزى، سياسى و رېكخستنې، هه مېش به پراكتيك سەرۆك ئاپو ئېنجامى دا. به نامادېكارپېه كاني سەرۆك ئاپو نهو هه لېمېته مېژووېه ئېنجام درا. پېكېناني نهو هه لېمېته له پراكتيكدا هه فال "عمگيد" رولېكى مەزنى تېدا بېنى، هه فالان "ئەردال، بەدران، گوزليكى عەلى" و هه فالانى دېكه له گەل هه فال "عمگيد" رولېكى مەزنيان گېرا و له پراكتيكدا جېبە جېيان كرد. دواى رهنجى سەرۆك رهنجى نهو هه فالانې تېدايه.

نەم هه لېمېته هه لېمېتېك بوو؛ دېبووايه زووتر ئېنجام بېرايه، به لام درەنگ كهوتبوو، دېبووايه بېگويېرى نامادېكارى و پېلاننامەى تەفكەر زووتر پېكېهاتبايه، له بەر نهو دى بېگويېرى نهو نەركەى بېرپووبەرپهاتى پراكتيكى له نەستوى خوئى گرتبوو هه نكاوى نه هاوېشت، بۆيه درەنگ كهوت، هۆكارمكەشى نه مەبوو...

نهو هه لېمېته له سەر بنه ماى به بېر هېنانه وه و يادموورى شه هيدبوونى هه فالان "مەزلۆم دۇغان، محەمەد خەيرى دوورموش، كەمال پېر" ئېنجام درا. له بناخەى نهو هه لېمېته دا نەمە هەيه، نهو شه هيدبوونه بېووه هۆيك كهوا هه لېمېتى (۱۵) ى ئاب ئېنجام بېدېن. بېم هه لېمېتەش خواستمان نهو هه فالانە هەر به نەمرى بېلېنە وه، ئيدى بېم هه لېمېته هەر به نەمرى مانه وه. شه هيدبوونى نهو هه فالانە وايگرد تەفكەر هه لېمېتى (۱۵) ى ئاب ئېنجام بېدات، به مەش له مېژووى كوردستاندا قەلەمبازېكى نوېى هاوېشت، لاپېرپهيكى نوېى كردە وه، نهو شه هيدبوونه لهو ناسته دا بېم هه لېمېته هاتە ژياندن، رۆحى "كەمال پېر، محەمەد خەيرى دوورموش و مەزلۆم دۇغان" بووه رۆحى هه لېمېتى (۱۵) ى ئاب، له سەر نەم رۆحه نهو هه موو هه نكاوه هاوېشترا.

بېگومان كاتېك بېرپارى پېكېناني هه لېمېتى (۱۵) ى ئابمان دا، بېرپارماندا له سى شوېن "ئەرو، شه مزېنان، چەتاخ" دا چالاکى ئېنجام بېدېت. وهك يەك و له يەك كاتدا ئېنجام بېدېت. پېوېستبوو به سەرکه وتووې پېكېهاتبايه و تا ساتى ئېنجامدانى چالاکييه كان بېشاراومې نامادېكارى بۆ بکړېت و گەس پېى نه زانېت، بۆ نهو دى بووچەل نەکړېته وه و به سەرکه وتووې ئېنجامگېر بېت. هه روها له گەل ئېنجامدانى نهو چالاکييه له (۱۵) ى ئابدا پېوېستبوو هېزى رزگارى كوردستان (HRK) ېش رابگه يەندېت. (HRK) هېزى

سەربازی ئێمە بوو. ئیدی پێویستبوو بەم ناوێ هەموو خەباتی سەربازی ئێمە بپێشکەوێت.

ئیدی بەم چالاکییە ئێمە تێکۆشانی گەریلاییان رادەگەیاند و دەرەزای شەری گەریلائی دێبووین. ئەمە لە ج کاتی کە ئەنجام دەدا؟ لە کاتی کە لە تورکیا حوکمی فاشیستی و عەسکەرتاری هەبوو، بەرنامەی خۆی لە هەموو روویکەوە بەرپۆه دەبرد، بە بەرخۆدانێ هەفالان "مەزلۆم، خەپری، کەمال" و هەفالانی دیکە ئەو حوکمە زەبیریکی مەزنی خواردبوو، بە هەلەمەتی (۱۵) ی نابیش پێویستبوو ئەو گورز و هەشاندنە زیاتر ببوایە و ببوایە گورزی مردنی حوکمی فاشیستی و داگیرکەری. رێک لەو دۆخەدا ئێمە هەلەمەتی (۱۵) ی ئامان بپێشخست.

تا ئەو کاتە دنگی بەرخۆدانێ زیندانێ ئامەد هەبوو، وەکوتر زێدە دنگی دیکە نەبوو، دنیا نەیدەزانی لە تورکیادا چی روودەدات و چی روونادات. هەر کەسێک وای تێدەگەشت کە حوکمی (۱۲) ی ئەیلول بەرنامەی خۆی بەرپۆه دەبات و سەریشدەکەوێت، کەسێک چاوەڕێی نەدەکرد لەدژی ئەو رژێمە وەها هەلەمەتیکی بەهێز، بەرخۆدانێکی مەزن بپێشکەوێت، نە زانیاری کەسێک هەبوو نە کەسێکیش لە هەلومەرجێکی وەهادا مەزەندە شتیکی بەمچۆرە دەکرد. لە تورکیادا تەفکەری چەپرەوی بەتەواوی تەسفیە بوو، زیندانەکان هەمووی تەسلیم ببوون، هیچ رێکخستنیکی نەمابوو، هەم لەتەفکەری شۆرشیگێریتیدا، تەسفیەبوونیکی لەئارادابوو هەمیش لەگەڵیدا ئیرادەیان شکێنرابوو. وایا بەرخۆدانێک لەناستی تورکیادا نەبوو، بەتەواوی حوکمی فاشیستی زāl ببوو، هەر بۆیەش کەس باوەڕی نەدەکرد کە بەرخۆدانێ و هەلەمەتیکی بەهێز و مەزن بێتەئاراوە، گرتن و نەشکەنجه و کوشتن و زوڵمی مەزن هەبوو، لەسێدارەدان لەپەرەسەندن دابوو، سیاسەت هەمووی قەدەخە کرابوو، لەدۆخیکی بەمچۆرەدا قەلەمبازی (۱۵) ئاب ئەنجامدا.

هەر بۆیە ئەم هەلەمەتە زۆر بەهێزەو دنگدانەوێ دا، لەسەر هەفالانی ئێمەش کاریگەری خۆی هەبوو، لەسەر زیندانەکان، گەل، لەسەر رژێم و لەسەر رای گشتی دەرەوێش کاریگەری خۆی کرد. وایا هەموو کەسێک خواستی لەو تێبگات کە ئەمە چیبە و چی روودەدات؟ لەبەر ئەوێ زانیاری هیچ کەسێک نەبوو، کەسێش شیمانە

نەدەکرد کە لەدۆخێکی وەهادا هەڵمەتێکی بەمجۆرە ئەنجام بدرێت. کاتێک کە ئەنجامیش درا هەر کەس شۆک بوو، خواستیان تێبگەن کە ئەمە چییە و چی نییە؟ هەموو کەسێک بەگوێرەی خۆی گفتوگۆی لەسەر ئەم هەڵمەتە دەکرد، کەسێک زۆر لەم هەڵمەتە تێنەگەشت، بۆیە تاكو شیانکردمەوە و لێی تێگەشتن کاتێکی زۆری برد.

ئەم هەڵمەتە قەڵەمبازیکی مەزن و میژووویی بوو، لەمیژوووی تەفکەری ئێمە و گەلی کورددا هەڵمەتێکی نوێ بوو. ئیدی میژووویکی نوێ دەستیپێکرد، ئەو میژوووی گۆیلاپەتییهش گۆتایی پێهات. چونکە ئێمە موداخەلەییەکی مەزەمان ئەنجام دا. لەگەڵ هەڵمەتی (۱۵)ی ئابدا گەلی کورد لەجیهاندا خۆی راگەیاندا کە؛ ئیدی گۆیلاپەتی رەتدەمکاتەوه، یان بە ئازادی دەژیت یان هیچ نازیت، ئەو راگەیانندی ئەم بێڕامبوو. بۆیە راگەیانندی بێڕامی مەزن بوو، ئەو میژوووی لەسەر سەری خۆی (سەراوژێر) بەرپۆوە دەجوو، خرایەوه سەر قاچی خۆی، ئیدی گەلی کورد لەهەموو روویکەوه جەلەوی میژوووی خۆی خستەوه دەستی خۆی و دمیگووت: "من خاوەن میژوووی خۆمم، خۆم میژوووی خۆم دەنووسمەوه، ئیدی کەس ناتوانێت بەناوی من میژوو بنووسیتەوه، میژووویکی رەش بنووسیتەوه. قەڵەمبازی (۱۵) ئاب راگەیانندی ئەمە بوو... (۱۵)ی ئاب تاكو ئیستاش بەشیۆمیەکی راست تێگەشتن بۆی نەبوو، هەر کەس وا تێدەگات کەوا تەنیا هەڵمەتێکی عەسکەرییە، کەچی وەها نییە، لایەن و رەهەندی عەسکەری خۆی هەیە، بەلام رەهەندی عەسکەری دواي هەموو رەهەند و لایەنەکانی دیکە دیار نەیت. (۱۵)ی ئاب هەڵمەتێکی سیاسی، ئایدیۆلۆژی، رێکخستنی، کۆلتووری، ئەخلاقی و عەسکەرییە... هەڵمەتی ژيانێکی نوێیە. واتا شەرکردنی داگیرکەرییە لەهەموو روویکەوه، رەهەندە ئایدیۆلۆژی، سیاسی، کۆلتووری، ئەخلاقی و رێکخستنییەکی لەپێش رەهەندە عەسکەرییەکیەتی. (۱۵)ی ئاب موداخەلەکردنی میژووویکە لەهەموو روویکەوه. بۆیە هەر تەنها موداخەلەییەکی عەسکەری، یان چالاکییەکی عەسکەری نییە. وەکو گووتم؛ لایەن و رەهەندە عەسکەرییەکی لەهەموو رەهەند و لایەنەکانی دیکە ئەم هەڵمەتە کەمتر و لاوازتر و لەدواوترە. لەبەرئەوە زیاتر لایەنی ئایدیۆلۆژی، سیاسی، فەلسەفی، رێکخستنی، کۆلتووری، ئەخلاقی و دیموکراتی بەهێزترە، هەڵمەتێکی ئازادی و

دېموكراسييه، له ههموو روويكوهو خو دابړاندن و پچړاندن له كؤيلايه تي و دمه لاتنداريتي داگيركهرې، رابوونه له سر خو هيزي (القوة الذاتية) و باومر به خو كړدنه.

هنديك كس ده لئ: "په كهمين گولله" راسته په كهمين گولله. له بنه مادا؛ له (۱۵) ي نابدا (PKK) گولله ي له خو ي دا، واتا له كورداني دا. بؤ نه وه ي كورد له كؤيلايه تي دمريكه وېت، بؤ نه وه ي نه و ژيانه رېكېكاتوه. ئيدي (۱۵) ي ناب ئيراده ي نه م رابوونه يه، له بنچينه دا كورد به (۱۵) ي ناب رابووه سر پتيان. واتا (۱۵) ي ناب هؤشيار كړدنه وه و هه ستاندنه سر پتي گه لي كورده، هم له بير و رماندا و هه ميش له دلدا تيكدان و نه هيشتنې نه و ترس و سهنگه رهي داگيركهر يه كه دمومت له نه قل و هؤشې كورداندا دروستي كړدبوو، (۱۵) ي ناب به و واتي ده يت. ئيدي له گهل (۱۵) ي نابدا گه لي كورد نه و پردي هه بوو شانكندي، نه و ژيانه ي تييدا دمژيا رمتي كرده وه، مه ودا (مسافة) په كي خسته نيوان خو ي و داگيركهر يه وه، گووتي: "ئيدي من له ههموو روويكوهو داگيركهرې رمتدكه مه وه و په سندي ناكم، نه و ژيانه ي كه شايسته ي منيان بينيوه رمتدكه مه وه، ئيدي خو م ژيان بؤ خو م دمه تنيشان دمكه م، خو م بؤ خو م ژيان يك هه لدمبزي رم. ئيدي (۱۵) ي ناب گوزارشت له مانه دهكات... له ههموو روويكوهو خو نازاد كړدن به بناخه ومردمگريت، بؤيه (۱۵) ي ناب هه لمه تيكي نازادي و دېموكراتييه.

(۱۵) ي ناب حوكمي فاشيستي هه ژاند. بؤيه كه هه لمه تي (۱۵) ي ناب دمه تيپي كړد، له سي دارمدان هه مووي راوستا، نه گهر (۱۵) ي ناب نه بايه له سي دارمدانيكي زور پراكتيزه دمكرا، به لام به هه لمه تي (۱۵) ي ناب هه موو له سي دارمدانيك راوستا، هه روه ها نه شكه نجه دان زور كه م بووه وه، ريگاي سياست كرايه وه، ريگاي دېموكراسييه ت له توركيادا كرايه وه، نه و ريگخراو و پارتې و سهنديكايانه ي داخرا بوون سر له نو ي كرانه وه، حوكمي فاشيستي ناچار بوو چاريكي ديكه بيانكاتوه، هه ر خو ي دايخستبوو، هه ر خو ي شي كرينه وه، "سليمان ديمرهل" و "بولنه نه جه وېد" و نه وانه هه موويان له زينداندا دمركه ووتن و دمه تيان به كاري سياسي كرده وه. نه گهر پاشان بوون به سرؤك كؤمار و سرؤك ومزيران نه و (PKK) نه واني كرده سرؤك كؤمار و سرؤك ومزيران. نه گهر هه لمه تي (۱۵) ي ناب نه بووايه، نه و نه و دمركايانه ي زيندان بؤ نه وانه نه ده كرايه وه و نه و پارتيايه چاريكي ديكه ريگه ي كاري سياسيان پينه ده درا.

بۆیه (۱۵)ی ئاب هه‌لمه‌تیکی دیموکراتی مه‌زنه، چونکه رینگه‌ی دیموکراتی و دیموکراتیزمبوونی کردموه، رینگای نازادی کردموه، چونکه حوکمی فاشیستی ترسا له‌وه‌ی که نه‌گهر کاریگهری نه‌و هه‌لمه‌ته له‌ تورکیاشدا هه‌بیته‌ نه‌وا گه‌لی تورک، هیزه‌ لیبرال و دیموکراتیخوازه‌کان و ههر که‌سیک که له‌دزی حوکمی فاشیسته‌ له‌گه‌ل هه‌لمه‌تی (۱۵)ی ئابدا ده‌بیته‌ یه‌ک، بۆ نه‌وه‌ی نه‌بنه‌ یه‌ک، بۆ نه‌وه‌ی به‌ره‌ی تورکی (لای تورکیا) به‌ساخی به‌میته‌وه‌ و له‌ده‌ستیان نه‌رواته‌ و له‌دزی کوردان به‌کاریان به‌ینین، نه‌وا نه‌و له‌سیدارمه‌دانانه‌یان راوه‌ستانه‌، رینگای کاری سیاسییان کردموه، زۆر که‌سیان له‌ زیندانیشتا نازاد کرد، جاریکی دیکه‌ ده‌رفه‌تیا‌ن پیدان که‌ ده‌ست به‌کاری خۆیان بکه‌نه‌وه‌، بۆ نه‌وه‌ی گه‌لی تورکیا له‌گه‌ل کوردان و (PKK) نه‌بنه‌ یه‌ک. نه‌مه‌ بۆ نه‌و مه‌به‌سته‌ بوو... بۆ نه‌وه‌ی به‌ره‌ی تورکیا بۆ خۆیان ساخه‌م بکه‌ن. چونکه (۱۵)ی ئاب جوړنه‌ت و بیر و باومرپیه‌کی به‌ گه‌ل به‌خشی، نه‌ک ته‌نیا گه‌لی کورد، به‌لگو گه‌لی تورکیش بی‌نی که‌ شۆرشگیریتی هیشتا نه‌مردوو. نه‌مه‌ی بی‌نی، نه‌گهر مرو‌ف سوور بیته‌ له‌سه‌ر به‌رخۆدان نه‌وا ده‌کرئ سه‌ره‌له‌دان سه‌ره‌له‌بده‌وه‌. ئیدی نه‌مه‌ ئیراده‌یه‌کی بۆ چه‌پی تورکیا ئافراند، جه‌ماومر و باومرپی و مورالی پیدان. چه‌پی تورکیا له‌دۆخی ته‌سفیه‌بووندا بوو، له‌مه‌ جوړنه‌تی و مرگرت، که‌ ده‌توانیته‌ خۆی کۆبکاته‌وه‌، به‌مجۆره‌ هه‌ندیک هه‌نگاوی هاویشته‌.

، ئاب له‌سه‌ر گه‌لی کورد کاریگهریه‌کی زۆر مه‌زنی کرد، چونکه له‌میژووی گه‌لی کورددا یه‌که‌مجار بوو که‌ گه‌لی کورد به‌ئاماده‌کاری و به‌ریکخستنی و به‌ئیراده‌ و به‌برپارمه‌ شەڕیکی گه‌ریلاپی رابگه‌یه‌نیته‌. نه‌مه‌ له‌میژووی کورداندا یه‌که‌مجار بوو، نه‌مه‌ش سۆرال و باومرپیه‌کی به‌هیزی دایه‌ گه‌ل، که‌ ده‌توانیته‌ له‌دزی داگیرکه‌ری فاشیستی تورک تی‌بکۆشیته‌، بۆیه‌ ههر نه‌و کاته‌ له‌ زۆر شویندا خه‌لک و جه‌ماومر جوونه‌ سه‌ر چیاکان، چوون بۆ نه‌وه‌ی شه‌ڕیش بکه‌ن، نه‌و هه‌لمه‌ته‌ باومرپیه‌کی وه‌های ئافراند. له‌ کوردستاندا رینگری له‌سیدارمه‌دان کرد، وه‌ها نه‌بایه‌ زۆر له‌ هه‌م‌فالانیان له‌سیداره‌ ده‌دا، ریی له‌پیش نه‌و نه‌شکه‌نجه‌ و وه‌حشییه‌ته‌ گرت، مۆرال و باومرپی و ئیراده‌یه‌کی تۆکه‌می ئافراند، نه‌و ترسه‌ مه‌زنه‌ی که‌ له‌نیو گه‌لی کورددا هه‌بوو شکاندی و به‌ته‌واوی

نه پیهیشت، له دزی داگیرکهری له هه موو روویکه وه پیهه لگرتنی پېشخست و کاریگره پیهه کی مه زنی کرد.

له جیهانیشدا؛ ههر کس دمیگوت: "حوکمی فاشیست بهرنامه ی خوی بهرپوه دمبات و سهرده که ویت، که چی نه و کاته ی که پینان وابوو نیدی حوکمی فاشیستی نه انجامگیر دمبیت، که چی ته فگهریک ی به هیز سهریه لدا. بینان که کوردان دمبیزن: "نیدی نیمه ههین و به نیراده یه کی توکمه وه دهچینه سهر شانوی زیان" نه مه یان بین. زور کس دمیانگوت: "ته مه نی نه و ته فگهره زیده نابیت.." نیدی دمیانگوت؛ ته مه نی بیست و چوار کاتر میړه... چل و ههشت کاتر میړه... نازانم چه نده... به لام پاشان بینان که وهکو نه وان مه زنده ی بۆ دهکمن ودها نییه و ته فگهریک ی ساته وهختی نییه، بینان که ته فگهریک ی نازادی و دیموکراسی ره گدا کوتاوه و بهرده وای خوی هه پیه، تا دیت ههنگاویش دهاویت، نه مهش باومرپیه کی مه زنی به کس و هیزه دیموکراتیخواز و سو سیالیسته کان به خشی. له بهر ی داگیرکهرانیشتا تا دههات ترسیان زیاتر دمیوو... کاریگره هه لته متی (۱۵) ی ناب به مجوره بوو.

له و چوارچیوهیه دا؛ نه مرؤ مرؤ رۆلی فه رمانداریتی هه فال "عه گید"، نه و که سییتییه ی له پراکتیکدا نه و هه لته ته ی به سهر که وتن که یاند، چون هه لده سه نگین؟ له کاتیکدا له سایه ی حوکمی فاشیستی و عه سکه رتاریدا هه موو شتیک له ژیر ترس و توهیندا بوو، فاشیزم تا نه و رادمیه له ته شه نه سه نندن دابوو، که سییتی هه فال "عه گید" وهک فه رماندمیه ک دمرکه و ته پروو... پېشتر کورد خاوه نی که سییتی فه رماندمیه به مجوره نه بوو. واتا له شه خسی هه فال "عه گید" دا فه رمانداریتی کوردان دمهافریت... مرؤ ف چون نه مه هه لده سه نگینیت؟

کاتیک که مروف دمیژیت (۵) ی ناب، دواى سمرۆك ئاپۆ، ههفال عهگید (مهعسوم قورقمان) بهیری مروفدا دیت. بۆچی؟ چونکه لهپراکتیدا نهو نهو ههلمهتهی پیکهینا و ههمیش بهسهرکهوتووپی پیکهینا، بۆیه رهنجیکی مهزنی تیدا ههیه و (۵) ی ناب به ههفال "عهگید" دهناسریت. چونکه خودی خوێ بهشداری چالاکیهکهی "ئهرهه" بوو، نهو چالاکیههش بهسهرکهوتووپی دهرباز بوو. لهبهر نهوه (۵) ی ناب به ههفال "عهگید" دهناسریت، بهر لهو ههلمهتهش لهپیفازۆی پروپاگهندهی چهکداریشدا ههلمهتهی پروپاگهندهی چهکدارى له ههریمی بۆتان پشخست. لهپیکهینانی نهركی نهو ههلمهتهدا، له پشخستنی نامادهکاری بۆ تیکۆشانی گهریلايیدا رۆلێکی تایبهتی نهو ههفال ههیه، بۆیه لهههلمهتهی (۵) ی نابدا رۆلی خوێ لهههموو کهسێک زیاتر بینی. ئهگهر پش نهوه رۆلی خوێ نهگيرابایه نهوا لهو ههلمهتهشدا رۆلێکی وهها مهزنی نهدمبینی.

لهژيانى ههفال "عهگید" دا ههمیشه نهرك بهبنجینه و مرگرتن و تهواو مافدان بهو نهركهی لهئهستۆی دایه، ههیه. ههر نهركێکی دابینه پشخۆی سهرکهوتنی لهو نهركهدا بهبنهما و مرگرتوو، تا ئهنجامی بهدهستخستوو ئینجا دهستبهرداری بووه. لهبهر ئهمه ۵. هفال "عهگید" نهو نهركهی تهفگهر پێی سپاردبوو ههمیشه بۆ خوێ بهپیرۆزی ی و پێداگری لهسهر دهمرد تا سهرکهوتنی بهدهستدههینا، ئهمهیه کهسیتی ههفال "عهگید".

ههفال "عهگید" رێبازی ئایدیۆلۆژی و رێکخستنی و عهسکهری ئهم تهفگهره بۆ خوێ بهبنهما مردهگرت، خوێ تیدا قوولدهمکردوه، ههروهها نوێی دهمکردوه، بهتهواوی بهگوێهری پێداویستی رێباز دهژیا، رێبازی تهفگهر پێویستی به چ ههیه، نهوهی دهستنیشان دهمکرد و دهیادیه پشخۆی و دهیخواست نهوه جێبهجێ بکات و لهمهشدا پێداگری دهمکرد، کهسیتی ملیتانیتی ئهم تهفگهره بهبنهما و مردهگرت، لهژيان و پراکتیکی خویدا جێبهجێی دهمکرد، کهسیتییهکی وهها بوو.

چونکه ملیتانیتی ئهم تهفگهره بهتهواوی لهسهر دهستنیشانکردنی پێداویستییهکانی ئهم تهفگهره و خستهپشخۆی نهو پێداویستییه و دابینکردنی نهو پێداویستییه

بنیادنراوه. ملتانیټی ټم تمفګره به ته وای له سر ټو بنچینه یه، ټګر تۆ ملتانیټیه کی ودها به بنچینه و مرګریت، ټوا ملتانیټیه کی مهنه، ملتانیټیه که به رده وام پېشکه وټن و سرکه وټن به دیده ټیټ. ټو ملتانیټیه دا زیده به فېر وټان (خه سارګردن) نییه، په کک ټو ملتانیټیه له خویدا ټواګرد بېټ ټوا خوی بۆ خوی ټوګ و تهعلیمات دروست دمکات. که سیکی به مجوره هرګیز له نامانجی رېکخستن دوور ناکه وټمه، له رېباز و تاکتیک و ټوګر رېکخستن دوور ناکه وټمه، بۆ که سیکی ودها تهعلیمات هه بېټ یان نه بېټ، چاودېری هه بېټ یان نه بېټ، ټوا خوی بۆ خوی چاودېری ټوګ و تهعلیماتیش دمکات. هر بۆیه ملتانیټی به مجوره به رده وام سرکه وټن و پېشکه وټن دینته نراوه، ټیدی که سیکی هه فال "هه گید" که سیکی به مجوره بوو، به رجسته ګردنی ملتانیټی تمفګری (PKK) ی له که سیکی خویدا به بنه ما و مرګرتبوو. ټوهی هه فال "هه گید" ګردی ټه مهیه، هیج کاتیک هه فال "هه گید" به ټوګر و تهعلیمات و چاودېری ګردن ټیګوشانی ګه ریلای پېشنه خست و چالکی ټه نجام نه دا، به لکو هه ولی ددها ټیګات که کیشی ګه ریل و ګه ریلای چیه و چۆن چاره سهری بکات؟ چۆن ګه ریلای و شهر مهن بکات، پېداویستی کار و تمفګر چۆن پک بېټ؟ هه میسه ټوهی بۆ خوی به بنه ما و مرګرت و له سر ټه مه پېداګری ګرد و لی ټیګه یشت و هه نګوی بۆ هاوېشت، له بهر ټوهش بوو هه نګاوه کانی هه نګوی پېشکه وټن و سرکه وټن بوو و به رده وام زیان و به های فازانچ ګرد. ملتانیټی (PKK) ی له زیان و پراکتیکدا پیکه ټیټا، ټوهی "هه گید" ی ګرد "هه گید" ټه مهیه، "هه گید" ودها بووه "هه گید". چونکه ټه ګر تۆ به تهعلیمات و ټوګر و چاودېری ګردنه و کار و خه بات بکه یټ زیده هونه ری ټیدا نییه، ټه مه هر که س ده توانیت بیکات، که سیکی نا رېکخستنیش تۆ ګاری پې بسپړیت که میک دهیکات. ملتانیټی تمفګه ریش ټه ګر تهفګر ټوګر پې بسپړیت ټوا مسوګر دهیکات، ته نانه ت که سیکی نا ملتانیټیش ټه ګر تهفګر ټوګر پې بسپړیت دهیکات. ملتانیټی جودایه، ملتانیټی به ټوګر و تهعلیمات و چاودېری ګردن نابیت، به توانستدان نابیت، ملتانیټی ټوهیه که به ته وای خوی به نامانجه ووه کلیل ددهات، بۆ ټوهی ټو نامانجهش پک به ټیټ پېداویستی ټو نامانجهش دهستنیشان دمکات و دهپداته پېشخوی و پیکیده ټیټ. هه میسه توانست و

ئیمکانییت پېشده خات، ملتانیتي وها دېتمدی. په کيک ملتانیه کی وهای به بنچینه و مرگرت، دمتوانیت ملتانیتي نهم تمفگهره له خویدا بهرجهسته بکات. چونکه نایدیولوزیا و فلهسمه ی نهم تمفگهره ملتانیتیه کی به مجوره دهوازیت. "عمگید" نهم ملتانیتیه ی له خویدا بهرجهسته کرد. بهو ملتانیتیه ژیا و خهباتی کرد.

بویه له پراکتیکی ههفال "عمگید" دا بهرمدوام ریکخستن و گهریلا بهرهو پېشه وه دهجوو. نیدی نهمه چی بوو؟ سرۆک و ریبازی سرۆک باش تیگه یشتن و باش بهرجهسته کردنی بوو. بویه بووه رۆحی سرۆک، بویه سرۆک به هایه کی مهزنی بهو ههفاله دما. چونکه لهو ههفاله دا تمفگهر ههمیشه همرچیه کی دما به دهستی نهوا پېشخست و مهزنی کرد و گهماندیه سرکهوتن، هیچ کاتیک له شه خسی نهم ههفاله دا شت به فیرۆ نهمدهجوو، پان کهم نهمدهجوو... نیدی نهمه ملتانیتي نایدیولوزیا ی نهم تمفگهره بوو، له پراکتیدا بهرجهسته کردنی نهمه بوو، له کهسیتی ههفال "عمگید" دا که فیزییت (میزاجییت) نه بوو، ژیانیکي تاکره ویتی نه بوو، پاری به به هایه کهان نهمکرد، به تمه وای ژیانیکي ریکخستنی هه بوو، تییدا دیسپلین و پېوانه و جددیهت و بهرپرسیاریتی و هوشیاری و دانایی هه بوو، به کیماسی و هه له وه نهمدهژیا، به لکو بی دوودلی رمخنه ی کهماسی و هه له کهانی دمکرد و به لاهمیانی دما، بهرمدوام شهرفان و کادیرانی پېشده خست و مهزنی دمکردن و نهیدمه یشت به کیماسی و لاهزی بژین، به های کهل و تمفگهری ده خسته خزمهتی تمفگهر و که له وه، به مهش تمفگهری پی مهزن دمکرد، هیچ کاتیک بۆ خۆی په کاری نهمده یینا، هیچ کاتیک ژیانیکي شه خسی نه دایه پېشخۆی، له دزی کۆنه پهرستی و میلیگهرایی و داگیرکهری تیکۆشانی دمکرد و رمتیدمکردنمه، ژیا نی خۆی به تمه وای خستبووه خزمهتی نازادی و له پیناو نازادی ژیا و له پیناو نازادیشدا شه هیلجوو، له دمره وهی نهمه هیخ ژیان و مردنیکي دیکه ی په سند نهمکرد، له ژیا نی خۆیدا زۆر ساده بوو، سادهموونی به بنهما و مردمگرت، به توانستیکي کهم و هه یی خهباتی دمکرد و ده ژیا، بهو توانسته کهمه توانستی مهزنتر و به هیزتری مردمه خست و به بنهما ی مردمگرت، ههمیشه له خویدا هوشیاری و دانایی و زانستبوونی پېشده خست و خۆی له پرووی سیاسی و ریکخستنی و عهسکهری و فیکری و نایدیولوزییدا به هیزتر دمکرد، نیدی له هه موو روویکه وه خۆی به هیز دمکرد و نوپی دمکردمه،

همیشه رېباز و تمفگمر و پېداوېستی تمفگمری بۇ خوی بهېنه ما و مردمگرت، همروها نيمکانييمتی تمفگمریشی بۇ پېداوېستی رېباز دمخسته گېر.

له کسیتی همفال "عهگيد" دا فيداکاری و جورنميتی مهن همبوو، همموو ژيانی خوی له گهل همفالانی دمگوزمراند، چ لهکاتی ممرسيدا، چ لهکاتی همبوونی نيمکانييمتدا و چ لهکاتی بی نيمکانييمتيدشدا، هيچ کاتيک خوی لهدمرووی همفالانيدا و لهسر همفالانيدا نهمبيني، همرجييمکی بۇ خوی بهشايسته بينيبايه بۇ همفالانی خویشی بهشايسته دمبيني، همرجييمکی بۇ همفالان بهشايسته دمرانی بۇ خویشی بهشايسته دمرانی، کسیتی وها بوو، لههمموو روویکوه رېباز و رۆحی سرؤکايهتی بهېنه ما و مرگرتبوو، لهخویدا بهرجهستهی کردبوو. همر بۆيه لهپراکتيدا کاری مهنی نهمجام دمدا، سرؤکیش بهردموام بهها و ریزی دمدايه همفال "عهگيد".

کاتيک که شهيد بوو سرؤک ئاپو گووتی: "من لایمکی خؤم لهدمست دا، بۇ بیرموری نمو همفالشم مهنکردنی سوپا (نارتمش)ی گمريلا و شمري گمريلايی بهېنه ما و مرگرت، بۇ نوموی نمو همفالشم همر لهنهمريدا بمينيتتهود. بهمجوره لهشههيدبوونی همفال "عهگيد" نزيکبووهود. به شههيدبوونی همفال "عهگيد" بهسوپابوون (بهخارتمشبوون)ی گمريلاي پيشخست، بهمشيوميه ولامی شههيدبوونی همفال "عهگيد"ی دايهوه...

بهگوپرهی نمو پلانسانزييهی نمو کاته همبوو، پيويستبوو له گهل هلمهتی (۱۵)ی ئابدا، بهرهی رزگاری نهتهوميی کوردستان (ERNK)ش رابگهيهنریت، بهلام وکو ديار دمبیت لهو کاتهدا نمو بهرميه رانهگهيهنریت. بؤچی نمو بهرميه لهو کاتهدا راناگهيهنریت؟

کاتيک نيمه له (۱۵)ی ئابدا هيذا رزگاريا کوردستان (HRK)مان راگهياند، دمبووايه نميا رزگاريا نهتهوا کوردستان (ERNK)ش راگهيهنرابايه، نيمه گمريلامان راگهياند و

د مریزای قۇناخی گمریلاى دىبووین، پیویستبوو بهره (ERNK) ش رابگهیهنرایه و (HRK) ش ببايه هیزی نهو بهرمیه. پیویستبوو لهژیږ چهتری بهرمدا پییشبکهوتبايه. نیمه بریارېکى ومهامان و مرگرتبوو، دىبووایه نامادمکارییهکانیش لهسر نهو بنهمایه پییشبکهوتبايه، نامادمکارییهکانیش دىبووایه تا (۵) ى ئاب تهواو بىووايه، نیمه نمرکی نامادمکردنى بهلاغى دامهزاندنى (ERNK) مان به فلقمه (کسیره پلنرم) سپارد بوو، که پیویستبوو "فلقمه" نامادمکاری بگردایه، "فلقمه" خوی نهمه ى خواست و گووتى: "دمخوازم من نهو بهلاغه ناماده بکه" نهک تمنیا وهک بهیاننامیهک بوو، بهلکو پیویستبوو وهکو جارنامیهک ناماده بکرایه. واتا وهک نامیلکمهیهکی بچووک نامادهمان بگردایه، بهلام "فلقمه" نهمه ى نهجام نهدا. نهو خوی نمرکی نامادمکردنى دابووه سمر نهستوی خوی و کهچی خویشى پیکینههینا، لهبر نهوه ى پیکینههینا، نیمهش ناچاربووین تمنیا (HRK) مان راگهیاند. بویه (ERNK) رانهگهیانهرا، کهچی دىبووایه نهو بهرمیهشمانه نهو کاته راگهیاندبایه.

بویه راگهیاندنى (ERNK) مایموه، تا له بهکه م روژی نهو روژی (۱۸۵) دا راگهیاندرا. کاتیک بؤ نهمه نامادمکاری تهواو نهىبوو، نهو جارنامیه رانهگهیاندرا. چونکه هر تمنیا جارنامه نهىبوو، پیویستبوو همدنیک کادېریش بؤ نهم بهرمیه ناماده بکرایه، همدنیک کؤبوونهوه له م پیناومدا ساز بدرایه، بؤ نهوه ى که (ERNK) مان راگهیاند نهوا دمست بهکاری ریکخستن خوی بکات، له م رووموه نهو نامادمکارییهشى بؤ نهکرابوو. بهمشيويه نهگمر تۆ (ERNK) رابهگهیانهیت زېده واتای خوی نهىبوو، بهلام سهرمرای نههش لهبنهرمتدا نیمه دهمانتوانى هر رابېگهیانهین، رانهگهیاندنى (ERNK) لهو کاتهدا خمتایهک بوو، چونکه نیمه دهمانتوانى بهو شيومييهش رابېگهیانهین، نیمه گووتمان: "نامادمکارییهکانى نهکراوه با بمینیت تا نهو نامادمکاریپانه تهواو دىبن. پاشان نیمه رابېگهیانهین" بویه نیمه نهو روژی سالى (۱۸۵) مان گونجاو بىنى که له نهو روژدا رابگهیانهین...

دواى راگه ياندى هه لمه تى (١٥) ى ئاب هه لوښتى دموروبهرى تورکيا،
هيزه چه پرهموگاني تورکيا، هيزه کوردیيه کان له باکوور و باشووری
کوردستان له بهرامبهر نهو هه لمه ته جی بوو؟ چوڻ هه لمه تى (١٥) ى
ئابيان هه لمه نه گاند؟

پارته گانی کورد هیچ په کیکیان لهو هه لمه ته تینه گه یشتن و باورپشیان بهو هه لمه ته
نه بوو، ئیدی هه ندیکیان دمیانگووت: "ئه شقیاکان (یاخیبووگان) نهو چالاکیه یان
ئه نجامداوه" هه ندیکى تر دمیانگووت: "(PKK) ئه نجامی داوه، به لام ناتوانیت بهر دموامی
پیتیت" واته نهو هه لمه ته یان په سند نه کرد و له دزی راوستان، دمیانخواست
کاریگه ریه گه ی بشکینن. چونکه نه یاندمتوانی نهو هه لمه ته داقورتینن، له بهر نهو دی
نهو هه لمه ته زمهریکى مهنیشی لهوان دابوو، هر خویان بیهیز ببوون و نیازیکی
نهو توپان نه بوو کار و خهباتیک بکه، (١٥) ى ئابیش کاتیک ئه نجامدرا، زمهریکى مهنی
له چه مکه گانی نهوان دا، وهک بلتی مردنی نهوانی له گه ل خویدا هیئابیت، بویه
نه یانمتوانی په سندی بکه و داقورتینن. هر بویه ش له دزی نهو هه لمه ته راوستان،
هه ندیکیان به کاریکی بی به یان لهقه لهم ددا و هه ندیکى تریش به کاریکی بجووکیان
دهزانی، هه ندیکى تریش دمیانگووت: "نهو هه لمه ته بهر دموام نابیت". هه بوون
دمیانگووت: "ئه مه کومه لگوژی کوردان له گه ل خویدا دهینیت" هه شیوون دمیانگووت:
نهوا نهو هه لمه ته ئه نجامدرا و ئیدی کوٹایى پیهینرا، ئیدی (PKK) کوٹایى به خوی
دینیت".

له باشووریشدا (ب د ک) زور تووره ببوو، چونکه به بی نهوان نهو هه لمه ته
ئه نجامدرا بوو، دواى هه لمه ته گه گووتیان: "رککه وتنیکى نیوان ئیمه هه بوو، ئیوه
ئیمه تان هیچ ناگادار نه کردموه، ئیوه بؤ نهو هه لمه ته تان دستپیکرد؟ پیوستبوو ئیوه
به ئیمه تان بگووتبايه، نه گهر به ئیمه تان بگووتبايه له وان هه بوو ئیمه هیزمان دابايه
ئیوه!!" واته به مشیومیه توورمبوونی خویان نیشان دا، پاشانیش تا دهات په یومندیان
له گه ل ئیمه لواز ده کرد و دهچراند، له بهرامبهریشدا په یومندی خویان له گه ل دهو له تى

پهراویژمکان:

(١) بهرمی دیموکراتی رزگاری فهلهستین (الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين): بزووتنهومیهکی چهکداری شۆپشگێری بوون و یهکێک بوو له رێکخراوه سهرمهکیهکانی ناو رێکخراوی رزگاربخوازی فهلهستینی. پێشتر ناوی بهرمی گهلمری دیموکراتی رزگاری فهلهستین بوو، پاشان ناوی خۆی گۆڕی و بووه بهرمی دیموکراتی گهلمری رزگاری فهلهستین تا دواجار ناوی خۆی کرد بهرمی دیموکراتی رزگاری فهلهستین. نایف حهواتمه نهمینداری نهو بهرمیه بووه.

(٢) مهبهستی له کارساتی ههکارییه که لهسالی (١٩٧٧) دا روویدا، لهو کارساته دا سهدان پێشمهرگهی (ی ن ک) بهدهستی "قیادهی موهقته" و "عمشیرمه بهکرێگراومکانی باکوور" و بههۆی سهрма و بهفرمه شههید بوو. لهنیو شههیدهکاندا عهلی عهسکهری و دکتۆر خالیدبش ههبوو...

(٣) بهرمی جود (جبهة الوطنية الديمقراطية) بهرمیهکی هێزه کوردیهکانی باشوور بوو بهسهرکردایهتی (پ د ک) و بهرمی جهوقهد (جبهة الوطنية القومية الديمقراطية) بهرمیهکی هێزه کوردی و ئێراقیهکان بوو بهسهرکردایهتی (ی ن ک). نهو دوو بهرمیه لهسهرمتهای ههشتاکان دروست بوون و شهڕ و پێدادانیکی زۆر لهنیوانیاندا روویدا...

بهشی پینجه م:

بهره و ژيانه وه... بهره و چاره سهری

(۱۹۸۶ - ۱۹۹۱)

بهره سوپایبوون... جه ماوهریبوون!!

دواى شهیدبوونی هه‌فان "عه‌گید" له (٢٨)ى ئادارى سالى (١٩٨٦)، سټیه‌مین کۆنگره‌ی (PKK) سازدمدریت. نه‌و کۆنگرمیه له‌میژووی تەفکهردا چ شوینگه‌یه‌کی هه‌یه؟ به‌گشتی راسپاردە و بریاره‌کانی کۆنگره‌ی جیبوون؟ هه‌روه‌ها نه‌و مه‌یل و چه‌مکه‌نه‌ی له‌نیو کۆنگره‌دا دمرکه‌وتنه‌روو جیبوون؟

سټیه‌مین کۆنگره‌ی (PKK) له‌میژووی ئێمه‌دا شوینگه‌یه‌کی زۆر گرنگی هه‌یه. ئێمه‌ خه‌باتمان به‌رپۆه‌ بردبوو، له‌و خه‌باته‌دا زۆر هه‌له‌ و که‌موکۆپی دمرکه‌وتبوون. هه‌روه‌ها له‌سالی (١٩٨٥)دا زۆر زه‌بریشمان به‌رکه‌وتبوو، ته‌نانه‌ت که‌میک مابوو تەفکهری گه‌ریلائی زه‌بریکی مه‌زن به‌خوات، له‌ره‌وشیکی وه‌ها‌دا ده‌زیاین. له‌دۆخیکی به‌مجۆره‌دا کۆنگره‌ی سټیه‌مین سازدرا، هه‌ر که‌سه‌ و حیساناتی خۆی له‌سه‌ر نه‌و کۆنگرمیه‌ ده‌کرد، ده‌یانگووت: "له‌م کۆنگرمیه‌دا تەفکهر پارچه‌ ده‌بییت، ئیدی نه‌م تەفکهره‌ ناتوانییت خۆی کۆیکاته‌وه‌ و له‌خه‌باتدا به‌رده‌وام بییت" هه‌ندێک که‌سیش ئاماده‌کاری نه‌وه‌یان ده‌کرد که‌وا میراسی نه‌و تەفکهره‌ به‌خه‌نه‌ ده‌ستی خۆیان‌ه‌وه‌.

ده‌وله‌تی تورکیا ئاماده‌کاری نه‌وه‌ی ده‌کرد که‌وا له‌کاتی ئه‌نجامدانی کۆنگره‌دا زه‌بر له‌تەفکهر بومشټینیت، که‌ به‌ته‌واوی تەفکهر ته‌سفیه‌ بکات و ئه‌نجامگیر بییت. چونکه‌ له‌به‌ره‌ی گه‌ریلا‌دا؛ هټرشټیکی مه‌زنی تورکیا له‌سه‌ر گه‌ریلا به‌رپۆه‌ ده‌چوو. ئێمه‌ زۆر قوربانیمان ده‌دا، ده‌وله‌ت له‌و قه‌ناعه‌ته‌دا بوو که‌ ئیدی ده‌توانییت گه‌ریلا بیکارگیر بکات، پێویسته‌بوو گورز له‌کۆنگره‌ بومشټینیت و کۆنگره‌ش ته‌سفیه‌ بکات، بۆ نه‌وه‌ی تەفکهر به‌ته‌واوی ته‌سفیه‌ بییت، ئاماده‌کاری بۆ نه‌وه‌ ده‌کرد، که‌ جینی کۆنگره‌

دهستنيشان بکات، بۆ ئەم مەبەستە چەندین تیمی تایبەتیشی ناردبوو، بۆ ئەوەی کۆمەڵگۆزی و گوشتار و گوشتن (اغتيال)یش ئەنجام بدەن، بۆ ئەوەی بتوانن پەلاماری شوێنی کۆنگرە بدەن و کۆمەڵگۆزییەکی ئەنجام بدەن و بەمجۆرە تەفگەر تەسفیە بپێت، بۆ ئەو مەبەستە زۆر هەولیان دەدا.

ئێران، هەندێک لە هەمفאלانی ئێمە گرتبوو، سەودا و مامەڵە لەگەڵ تورکیا لەسەر ئەو هەمفאלانە دەکرد و دەخواست لەسەر ئەمە هەم پەيوهندی خۆی لەگەڵ تورکیادا باش بکات، هەمیش دەخواست زەبیریکیش لەتەفگەر بوەشیانیت، ئەویش لەنێو نامادەکارییەکی وەهادا بوو و بۆ ئەو مەبەستەش کاری دەکرد.

سوریا، دەیبینی کە ئێمە لەوڵاتدا، لەبەرەو گەریلادا، هەندێک زەبرمان بەردەمکەوێت، کێشە و رێکخستنیشمان هەیە، دەخواست فشار و گوشاری خۆی لەسەر تەفگەر زیاتر بکات. دمیگوت: "تەفگەر کێشە قورسی خۆی هەیە و بێهێز بوو، بۆیە دەتوانم تەفگەر بێ ئێرادە بکەم و بێخەمە خزمەتی خۆمەوه" ئەویش لەنێو حیساباتێکی وەهادا بوو. بۆیە فشار و هەڕەشە لەسەر تەفگەر بەرپۆوە دەبرد. تەنانەت ئەو کاتە سەرۆکیشی دەستگیر کرد، واتا خواستیان تەفگەر بترسێن و تەسلیمی بکەن، ئەوەش حیساباتێ ئێوان بوو.

هەندێک پارتی کوردیش دمیانگوت: "ئێدی (PKK) کۆتایی پێدێت و سازدانی کۆنگرەش ناتوانیێت ئێوان رزگار بکات، ئێمەش ئەو بەها و میراسە (PKK) ئافرانددوووەتی بۆ خۆمان گلی دەدەینەوه و لەسەری دەژین و خۆمانی پێ بەهێز دەکەین، ئەوانەش لەنێو ئەو حیساباتانەدا بوون.

بێگومان لەناو ئێمەشدا حیساباتێ "فاتمە" هەبوو، حیساباتێ "کۆر جەمال"، "تەرزی جەمال"، سەلیم خۆجە (سەلاحەددین جەلیک) و ئەوانە هەبوو، ئەوانەش دمیانخواست حیساباتێ خۆیان بەرپۆمەن.

بۆیە مەمقۆمقۆی زۆر لەسەر ئەو دەکرا کە؛ ئایا ئەو کۆنگرە سازمەدریێت؟ ئەگەر کۆنگرە سازمەدریێت چۆن سازمەدریێت؟ لەکوێ و کەوێ سازمەدریێت؟ دمیانیت کێشەکان چارەسەر بکات یان نا؟ سەردەمکەوێت یان نا؟ بەم کۆنگرە کۆتایی ئەم تەفگەرە چی دەیێت؟ گەتوگۆ لەسەر ئەو مەسەلە زۆر دەکرا. بۆ زۆریی ئەو هێز و کەسانەش دیار

نەبوو، كە كۆتايى ئەم تەفكەرە چى دەبىتتا سەرۆكىش لەهەموو ئەو مەسەلەنە تېدەگمەشت و دەبىينى بۇ ئەودى كۆنگرە كۆبېيتەو كېشەكانى تەفكەر چارەسەر بېن، بۇ ئەودى ئەو كۆنگرمەش بېيتە ھۆى پېشكەوتنى تەفكەر، نەك ھەر تەنيا كېشەكان چارەسەر بكات و مەترسىيەكان نەھىلەيت، بەلكو ھەم چارەسەريان بكات و ھەمىش بېيتە ھۆى دەستپېكردى ھەلەمەتېكى مەزن. سەرۆكىش حىساباتى خۆى بەتەواوى لەسەر ئەو بنەمايە بوو. ھەر لەسەر ئەو بنەمايەش كار و خەباتى دەكرد. ئىدى كۆنگرە سىيەمىن لەدۆختكى وەھادا كۆبوووە و كارى خۆى دەستپېكرد.

بېگومان سەرۆك بەرلەودى كۆنگرە دەست پېبكات ھەنلېك تەدبىرى وەرگرتبوو، لە كادىران و ئەندامانى كۆنگرەدا قوولبوونەومىيەكى پېشخستبوو، زۆر كېشە تەفكەرى پېش سازدانى كۆنگرە چارەسەر كرىبوو. لەسەر بنەماى ئەو تەدبىرانە بەفەرمى كۆنگرە سازدرا، ئەگەر وەھا نەبايە لەوانەبوو كۆنگرە بەزەحمەت ئەنجام بدارايە، ئىدى ئەو ھىوايەى كە زۆر لە ھېز و لايمەكان چاومرپى بوون لەوانەبوو پېكەتايە، يان لەھەنلېك روومووە پېكەتايە. ئەگەر ئەو ھىوايەيان پېكەتەات ئەوا لەبەر ئەومبوو كە سەرۆك بەرلەودى كۆنگرە دەست پېبكات پەروەردمىيەكى قوول و فراوانى پېشخست، رەخنە و رەخنەدان و گەفتوگۆيەكى چەروپى پېشخست، كەش و ھەوايەكى گونجاوى ئاھرانە. بەمەش گەلېك كېشەى چارەسەر كرد. لەسەر ئەو بنەمايەش كۆنگرە بەفەرمى سازدرا، بەمەش كۆنگرە سەرگەوتنى بەدەستەينا.

سەرۆك بۇ كۆنگرە سىيەمىن شىكرەنەومىيەكى فراوانى كرد، ھەم شىكرەنەومىيەك بوو لەسەر مېژوو، ھەمىش لەسەر كۆمەلگا. ئىدى لەبەر ئەووە سەرۆك گووتى: "ئەودى لېرەدا شىدەكرتەووە و چارەسەر دەكرت ھەنووكە نىيە مېژوو، شەخس نىيە چىن و جفاكە". ئەمە شىكرەنەومىيەكى مېژووى بەھىز بوو. بۆيە بەم شىكرەنەومىيە كېشەكانى (PKK) چارەسەربوو، كېشەى كۆمەلگەى كورد، مەروڤى كورد چارەسەر بوو، كېشەى مېژوو چارەسەر بوو.

بەنەنجامدانى سىيەمىن كۆنگرە؛ ئەم تەفكەرە مېژووېكى لەدواى خۆى بەجىيەشت، سەردەمىكى نوڤى لەمېژووى خۆيدا كرىمەو و دەستپېكرد، تا ئەو كۆنگرمە لەنئو تەفكەرەدا زىدەتر مەسەلە رېكخستنىيەكان گەفتوگۆى لەسەر دەكرا، واتا (PKK) چۆن بە

تمفگهر لاسر بناخه و نامانجی بنچینه یی خوی به هیز بکمیته و بهرپوهی ببهیت، بویه لمکونگره سییه میندا رخنه و رخنه دان به شیومیه کی مه زن و فراوان بهرپوه جوو، حیساب پرسین (لیپرسینه وه) و حیساب دانیکې به هیز پیښکه وت. نیدی بهمه نهو کیشانه چارهر سر بوون و کونگرش سرکه وت.

نهو کونگره لاسر مېژووې تمفگهری نیمه دا بووه بناخه هلمه تیکې نوی. هرکه س میگووت: "نیدی (PKK) ته سفیه دمیته، کونگرش نهو ته سفیه بوونه فهرمی دمکات" به لام هر که سیش بیی که نه مه روینه دا، به لکو ته واو به پیچه وانه وه رویدا، هر چاومرپی ته سفیه بوون بوون، که جی لمکونگره تمفگهر به هیز موه دمرکه وت و هلمه تیکې نوی دستپیکرد. بیگومان نه مه به کار و ههولی سرؤک هاته دی. چونکه سرؤک راستینه ی میژوو و جفاکی شیکردوه، نهو کیشانه ی له ویدا دمرکه ویت و لمریکه خستندا باسی لپوه دمکریته، که هر هه مووی له شه خسه کاندای گوزارشتی لیدمکریته و لمپنا فزویه کاندای گوزارشتی لیدمکریته، دمریکه خسته پروو که گرپندراوی میژوو و کومه لگایه. نه کهر تۆ راست گفتوگوت لاسر کومه لگا و میژوو نه کرد و لمراستینه ی میژوو و کومه لگا تینه که میشتیت، لایه نه زیندوو دکانی و لایه نه مردوو دکانیشت نه خسته پروو، نهوا تۆ ناتوانیت رنګدانه وهی نه مه له ناو ریکه خستن و کادیراندا تیګه میت و نه میثایت. نیدی لمر نه وهی سرؤک میژوو و کومه لگای به بنچینه و مرگرت، نهوا نهو میثی شیکردوه که راستینه ی میژوو و کومه لگا چیین؟ لایه نه زیندوو دکانیان و لایه نه مردوو دکانیان چیین؟ رنګدانه مویان له نیو ریکه خستن و کادیراندا چییه؟ دمکری لمراکتیکدا چ نه نجامیک به دمستبخریته؟ هه موو نه مانه ی شیکردوه و به تیګه میانندنی دا، بویه نهو تمفگهری له په لوپؤ که وتبوو و بهرمو ته سفیه بوون ده جوو، له ویدا رابووو سهرپنی خوی و بووه هوی هلمه تیکې نوی...

لهو کونگره میده یه کیك لهو برپارانده ی دمکریته به سوپا بوون (به نارت ه شبوون) ه. نهو برپاره چۆن رنګدانه وهی خوی لمراکتیکدا دمیته؟ له بنه رمتدا نهو برپاره بؤچی و مرگیر؟

يەككە لەو بېرپارە گرنگانەى سىيەمىن كۆنگرە وەرگرت ئەو بوو كە بەسوپابوون (بەنارەشبوون)ى گەرلە ئاوا بەرگرت. تا ئەو كاتە ھېزى رزگارى كوردستان (HRK) ھەبوو، ئەمە رىكخستىكى گەرلەى نەبوو، رىكخستىك بوو بۇ پەرپاگەندەى چەكدارى بوو، ئەو رىكخستەبوونە زىدەتر بۇ ئەو بوو كە بناخەى گەرلە دابنەت. نەى لەگەن ھەلمەتى (۵)ى نابدا ئەمە ئەو ھەنگاوەمان ھاوشتبوو، ھەنگاوى گەرلەمان ھاوشتبوو. بۇيە ئەم رىكخستەيەى قۇناخى پەرپاگەندەى چەكدارى بەرتمەسك بوو و لەدواوە بوو و نەدەبوو وەلام. پىوشتبوو لەرىكخستەبوونى پەرپاگەندەى چەكدارىيەو دەريازى رىكخستەبوونى گەرلە ببين. نەى كۆنگرە ئەم بېرپارەى وەرگرت. بۇيە ناوى (HRK) گۆرپەرا و ناوى ئارتمەى رزگارپخاوى گەلى كوردستان (ARGK) پەستەكرا. ئەمە ھەر تەنبا ناو گۆرپىك نەبوو، ئەمە بۇ بەنارەشبوونى گەرلە بېرپار وەرگرتن و ھەنگاو ھاوشتن بوو. بەگۆرەى ئەمەش گۆرپەى رىكخستەبوونى عەسكەرى بوو، ئەم روووە ھاوشتنى ھەنگاوىك بوو. بېرپاردانى ئەمە بوو، چونكە ھەفالى عەگىد (مەسوم قۇرەمان) شەھىد ببوو، بۇ بىرەمرى ئەم ھەفالى پىوشتبوو وەك ھەفالىنى دېكە بە پىنگاڤ (ھەلمەت)ك وەلامى شەھىدبوونەكى بەرگرتەو، مەگەر نەوشت بەرىكخستەكردنى گەرلە و پىشخستنى لەناستى بەسوپابوون (بەنارەشبوون)دا تۇ دەتوانەت بىرەمرى ئەو ھەفالى بەرز رابگرت. چونكە نەىكبوونەو سەرۆك بۇ شەھىدبوون بەمچۆرە بوو. ھەفالى "عەگىد" وەك كەسىتتەيەكى عەسكەرى، كەسىتتەيەكى گەرلەى دەناسرا. ھەلبەتە ھەر تەنبا كەسىتتەيەكى گەرلەى و عەسكەرى نەبوو، بەلكو كەسىتتەيەكى پارتىش بوو، لەو قۇناخەدا ئاواكردن و پىشخستنى سوپاى گەرلە و پىشخستنى شەرى گەرلەى ئەركىكى سەرەكى بوو، ئەركىكى سەرەكى پارتىش بوو، ھەفالى "عەگىد"ش ئەو ئەركەى جىبەجى كەربوو، زۆر بەشكۆدارىيەو جىبەجى كەربوو و لەم پىناوشتە شەھىد ببوو. نەى بۇ بىرەمرى ئەو ھەفالىش پىوشتبوو ئەو ئەركەى كە پارتى و بەسوپابوونى گەرلە بەھىز بكات لەكۆنگردا بوو بېرپار. ئەگەر ئەو بېرپارە وەرگرا ئەو ھۆكارپكىشى بۇ بەردەوامى بىرەمرى ئەم شەھىدبوونە بوو، بۇ ئەو

بەسوپايبوونی گەریلا پېشبخەین، بریار لەسەر یاسای بە سەربازیکردن (تجنید
العسکری) یش درا. ئەمەش زیاتر پېشنیازی خەلک (گەل) بوو، گەل ئەمەى پېشنیاز
کردبوو، بۆیە کۆنگرەش ئەو پېشنیازەى گەلى کردە بریارپک بۆ بەسوپايبوونی گەریلا.

چۆن پېشنیازی خەلک بوو؟

لەهەریمی بۆتان هەمالان جووبوونە هەندیک لەگوندەکانی ئەو هەریمە، گوندەشینان
گووتبوویان: "ئێو یاسایەکی بەمجۆرە و بریارپکی وەها وەربگر، وەرن گەنجانی ئێمە
ببەن، ئێمە دەنگ ناکەین. چونکە نەرتەشی دەولەتی تورکیا یاسای دەرخستوو و
سەربازی کردۆتە ناچارى و دیتو گەنجەکانمان دەبات، ئێمە ناتوانین دەنگى خۆشمان
بکەین، ئێویش وەرن یاسایەکی عەسکەرى بەمجۆرە دەریخەن و وەرن گەنجەکانمان ببەن،
مەگەر ئێو بەمجۆرە بتوانن هێزى گەریلا زۆر بکەن، وەکووتریش ئەگەر ئێو وەهاتان
کرد ئێمە دەتوانین بەرگرى لەخۆشمان بکەین، چونکە دەولەت دیتو دەلیت؛ بۆچی
دەهیلان منداڵەکانى ئێو ببەن؟ ئەگەر ئێو بێنو بەیاسای عەسکەرى منداڵەکانمان
ببەن، ئێمەش دەلیین؛ چیبکەین دین و بەزۆرەملیتی دەیانبەن و دەیانکەنە عەسکەر،
ئێمە چیبکەین؟ ناتوانین و هێزى ئەوەمان نییە رێگریان لێبکەین، ئەو کاتە دەتوانین
بەمشوومیە بەرگرى لەخۆمان بکەین، ئەگەرنا دەولەت دەمانگرێت و ئەشکەنجە و
نازارمان دەبات و دەمانخاتە زیندانەکانەو. بۆیە پێویستە ئێو تەدبیریکی بەمجۆرە
وەربگر..." ئەو پېشنیازە مافوول بوو، ئیدی گوندەشینەکان گووتبوویان: "بروان
بەزۆرملیتی زارۆکی ئێمە دەبەن و دەیانکەن بەعەسکەرى تورکی، ئێویش بۆچی
نایانبەن و نایانکەن بە عەسکەرى کوردی" بۆیە ئەو یاسای سەربازیکردنە لەکۆنگرەدا
بوو بەریار. ئیدی لەسەر ئەو بنەمایەى ئێمە چۆن گەریلا و سوپای گەریلا مەزن بکەین
و پېشبخەین و شەرى گەریلا چۆن بەهێز بکەین؟ کۆنگرەى سییەم ئەو بریارەى
وەرگرت، (ARGK) بۆ ئەم مەبەستە ئاوابوو...

له دواى سيپه مين كۆنگرهوه؛ نهو چه مك و مهيلانهى لهنيو
كۆنگرمدى دهر كهوتبوون، پاشان لهپراكتيكدا چۆن رهنكدانه وهى خوى
دمبیت، هم لهناو گهریلا و همیش لهناو ريكخستن و گهلدا؟

دواى نه وهى لهسيپه مين كۆنگرمدى "كسیره" هموو شيوازمكانى بى نهنجام مايه وه و
بينى كه بهمشيوميه ناتوانيت بهردهمام ببيت و بالادهمستى خوى لهسهر تهمگهر و
سهرۆك بهسپينيت. تا نهو كاته زۆر كيشه و گرهتيشى بۆ تهمگهر و سهرۆك دروست
كردبوو، دميرانى لهم كۆنگرهيهدا نه مه دهمبته كۆتايى نهو ههلسوكهوتانهى. واتا پان
"كسیره" دهستبهردارى نهو رهفتارانهى خوى ببيت و خوى تهملى تهمگهر بكات و
لهگهڵ تهمگهردا ببيتهميهك و بكهوتته ژېر فهرمانى تهمگهر و بهگوپهرى تهمگهر
بهپړېومبجيت، يانيش ئيدى تهمگهر لهگهڵ "كسیره"دا بهپړېوه ناجيت. ئيدى "كسیره"
لهمه تيبگهيشتبوو، لهبهر نه وه لهو قوناخهدا "كسیره" دوا كارتى خوى خستهپروو، نيت
دهستى بهههولدانهكانى خوى كرده وه، بۆ نه وهى بتوانيت لهبهرامبهر سهرۆك ههمنپك
ركوكينه و كاردانه وه دروست بكات و بتوانيت سهرۆك بپكارپگهر بكات. بهمهش
دهپخواست كه سهرۆك و ريكخستن نهتوانن رى لهو رهفتار و ههلسوكهوتانهى بگرن.
"كسیره" دهمبينى كه تهمگهر (ريكخستن) به چ رهوشيكى زۆر و زهمهتيدا تيبهر
دهبيت؛ لهلايهكه وه گهریلا زۆر قوربانى دهمبهخشيت و ههفال "همگيد" شههيدبووه،
لهلايهكى ديكهشه وه چهمنين حيسابات لهسهر كۆنگره لهئارا داپه... هموو نهمانهى
دهمبينى، واى مهزنده دمكرد كه؛ "سهرۆك و ريكخستن لهنيو زۆرى و زهمهتيميهكى
مهزن دان، نهگهر من ههمنپك ههپهشه و گوپهشه بكه، ركوكين و كاردانه وه زياتر
بكه، نهوا دهتوانم ريكگرى له وه بكه كه ريكخستن و سهرۆك رهخنه بكه" لهنيو
حيساباتيكى بهمجۆرمدا بوو، بۆيه كيشه و گرهتهكانى نيو كاديراندا قوول دمكردمه،
دهپخواست ههمنپك له كاديران بخاته ژېر ريكفى خۆپه وه و لهژى سهرۆك و ريكخستن
بهكارپان بپنيت. رهفتاريكى بهمجۆرهى دمكرد. هم سهرۆك و همیش بهپړېومبهرپهت
ريكخستن "كسیره"ى ئاگادار كردمه كه دهستبهردارى نهو كارهى ببيت و چيدى

نهیكات. نهویش هر پیداکری لهسهر رهفتارهکانی خوئی دهکرد، بویه ومکو پیشت نامازم پیی دا؛ دمستگیرکرا و کهوته ژیر لیکوئینه وموه. لهناکامی لیکوئینه ومکه دا دادگایی کرا، برپاری لهسیدارمدانی لهسهر درا. بیگومان سهرۆک نهو برپارهی پهسند نهکرد، سهرۆک ههمیشه له دژی هر لهسیدارمدانیکی بوو و هیچ کاتیک سزای لهسیدارمدانی پهسند نهکردوه. بویه دادگا برپاری دا لهئهندامیته پارتی بکهویت و لهناستی "بهره" دا کار بکات و لهویشدا خوئی بهسلینیت. ئیدی دواى نهو دادگاییه رهمانهی یونانستان کرا بۆ نهوهی لهوئ له بهره (ERNK) دا کاربکات. ههلبهته پاشان لهویش ههلات و رویش...

"سهلاحه دین چهلیک" ههبوو، هیشتا له ولات بوو ئیرادهی خوئی شکابوو، خواستبووی تهسلیمی دهولت بپیت، لهگهڵ ههندیکی پیاوی دهولت کهوتبووه نیو پهیوهندییه وه، تاگو لهنیوان نهو و دهولتدا ببه نیوبهینکار (ناوبزیوان) بۆ نهوهی بجیت تهسلیم بپیته وه. ههفالان نهومیان زانی و ریگریان لیکرد و ناردیانه "گۆرمپانی سهرۆکایهتی". تهفگهر ئهرک ودمستپوئی پیدابوو، کهچی ئهرک و دمستپویه کهی بهههله بهکارهینا بوو و تهخریباتی مهزنی کردبوو. بۆ نهوونه؛ لهنیوان نیمه و حزبی شیوعی ئیراقی له "حهفتانین" دا شهرپی بهرپابوو، دهیتوانی ریگری لهو شهره بکات، ههرچهنده حزبی شیوعی دمیانهواست شهر بکهمن و ههندیکی پراواکسیونیشیان دهکرد، بهلام دهیتوانی ری لهم شهره بگریت، نهو ریگری لهمه نهکرد بوو و نهویش ومکو نهوان وهلامی دابوووه و ببوووه هوی نهوهی شهرکه تهشه نه بهسهنیت، ئیدی شهرکه زۆر تهشه نهی سهندبوو و ههفالانیشی لهوئ بهجیهیشتبوو و چوووبوو ناوچهی بۆتان، وانا ههلاتبوو و چوووبوو، وهک بلتی کهشوههواى شهرپی دروستکردبوو و تهشه نهی پیدابوو، نهو پراواکسیونهی لهنازادا بوو نهویش زیاتر فراوانتری کردبوو، که شهرپیش دمستپیکرد بوو، بهرپرسیاریتی خویشی هاویشتبوووه سهر ههندیکی کهسی تر و ههلاتبوو و رویشتبوو... ههلبهته رویشتنی خویشی بۆ نهوه بوو تاگو بجیت و تهسلیمی دهولت بپیته وه. ههفالان "عمباس" و نهوان ته دبیری نهومیان ومگرتهبوو و گرتبوویان و هینابوویان و ناردهبوویانه "گۆرمپانی سهرۆکایهتی"، لهویش دادگایی کرابوو و نهویش برپاری سزای لهسیدارمدانی بهسهردا درا. سهرۆک نهمهی پهسند نهکرد، نهویش لهئهندامیته پارتی

كهوت و تمفگهر لهئاستی "بهره" دا نهرکی پېسپارد، بۇ نهوهی خوی بسهلینیت، نهویشیان بهمجوره ناردە نهوروپا، پاشان نهویش دواى ماومبهك له نهوروپا ههلات و چوو.

نهوهی زور زیده لهکۆنگرهی سییهمیندا ئالۆزی و گرفتى دروست کردبوو "فاتمه" و "سهلاحمددين جهلیك" بوون. بهلام لهدمرهوهی نهوانهشدا ههندیك کیشه و ئالۆزی دیکه ههبوون، نهو کیشه و گهرتانه چیبوون؟ سهروک لهبهرامبهر نهو پراکتیکه کیه بهرپوه بردراوه زیدمتر ههفال "عهباس" و نهوانی بهرپرسیار دهبینی و رهخنهی دمکردن. نزیکبوونهوهی ههفال "عهباس" چیبوو؟ نهو دمیگوت: "من نهرکی خۆم بهجیگهیانندوه، نهوانیت نهرکی خویان بهجینهگهیانندوه، لیره دا کیماسی من زیده نییه..." سهروکیش نهوهی پهسند نهدمکرد، پئیگوت: "تۆ چۆن بهرپرسیاریکی؟! بهرپرسیاریتی خۆت بهجیگهیانندوه و نهوانی دیکه بهجیان نهگهیانندوه؟! تۆ خۆت راست دهبینی؟ نهوه پهسند ناکریت". بئگومان ههفال "عهباس" بهمشیهوه خوی راست دهبینی. واتا پئی وابوو؛ نهگهر ههلهیهك همیه من ههموو ههولیکم دا راستی بکهمهوه و ریگری لیبکه، بهلام خهتای نهوانیت بوو راستنهکرایهوه. سهروک نهو کاته گووتی: "مادام نهوان ومکو تۆ نهدمبوون تۆ ومکو نهوان ببوویتایه و خۆت لهوان دانهبراندبایه" چونکه ههفال "عهباس" خوی لهوان دابپاندبوو و بهکاردانهوه (ردفعل) ههلسوکهوتی کردبوو، ئیدی سهروک نهوهی رهخنهکرد، نهگهر تۆ خۆت لهوان دابپاند و جوداگردوه، نهوا تۆ ناتوانیت کاریگهری لهسهر نهوان دروست بکهیت، نهگهر تۆ خۆت لهوان بهدوور نهگرتبایه و کاریگهریت لهسهر نهوان بکردبایه، دهتوانی ههلهکان راست بکهیتهوه. لهه خاله دا سهروک ههفال "عهباس"ی رهخنه کرد.

"کۆر جهمال" و "تمزی جهمال" و نهوان چ نهجامیکیان لهروهشی "کسیره" و "سهلاحمددين" و ههفال "عهباس" و نهوان دمرخستبوو؟ نهوانهش وا حیساباتیان دمکرد و دهیانگووت: "نهوانهی له بهرپوهبهرایهتی دان رهخنه کران، ههندیکیان لهپارتیش وهدرئان (نهندامیتیان لیسهندرایهوه) ئیدی دهرهت بۆ ئییه رهخساوه تاكو بتوانین خۆمان بکهینه نهندامی گۆمیته ناوهندی..." نهوانهش لهنیو حیساباتیکى وها دابوون. "کسیره" کهمیک نهو چهک و مهیلانهیشی وروزاندبوو و ختووکهی دابوون.

بۆیه "گۆر جهمال" و "تەمرزی جهمال" و ئەوان ئەوهمیان بۆخۆیان کردبوو ئەمانج و دمیانگووت: "ئەوانە ئیدی بیکاریگەر بوون، ئێمە دەتوانین کۆمیتەى ناومندى بخهینه دەستى خۆمانهوه"، بەپراکتیکیش لەنیۆ نامادەکارىیهکی بەمجۆردا بوون.

بێگومان فەرهاد (عوسمان ئۆجەلان)یش دمیبینى که "گۆر جهمال" و "تەمرزی جهمال" لەنیۆ نامادەکارىیهکی بەمجۆره دان، ئەویش وا بیرى کردۆتەوه که: "ئەوه مافى منە، چونکه من براى سەرۆکم" ئەویش بۆیه لەنژی "گۆر جهمال" و "تەمرزی جهمال" رادەمەستیت، بۆ ئەوهى ئەوان بیکارگەر بکات و خۆى ببیتە ئەندامى کۆمیتەى ناومندى و بەگوێرەى خۆى کۆمیتەى ناومندى دروست بکات، ئەویش دەکەوێتە نیۆ نامادەکارىیهکی بەمجۆردوه، "کەسیرە" هەندێک ئەویش دەوروزینیت، بۆیه ئەویش وا باومر دەکات که ببیتە ئەندامى کۆمیتەى ناومندى...

کاتیك که سەرۆک دمیبنیت هەر کەسه و لەنیۆ حیساباتىكى وەهادهیه سەرۆک دەچیتە توند رەخنە لەوان دەگریت و دەلێت: "هێشتا من نەمردووم، منیش هەم ئەگەر ئێوه دەخوازن شت بکەن، ئەمە چۆن دمیبت؟" لەلایەکی دیکەشەوه ئەو شتانەى ئەوانە دەخوازن بیکەن بەناشکرا نایکەن، بەلکو بەنەهێنى و پیلانگێپرێ دمیکن. چۆن ئەم بیکاریگەر بکەن و شوێنى ئەو بگریت؟

ئیدی ئەو کاتە کەسیتییه نەعلەتکراوێکەى کورد لەهەر لایەکەوه دەردەکەوێت و خۆى دەکاتە رۆژمە و وێردى سەرزمان. هەر کەس "سەرکەوتنى خۆى لەژێرکەوتنى هەمفالى خۆیدا دمیبنیت" بێگومان ئەوه ئەو زیهنییهت و کەسیتییهیه که داگیرکەرەن لەکەسیتی کوردیان دروستکردووه، دووژمن لەبیر دەکات و یەگرتى دەخۆن، سەرکەوتنى خۆى لە سەرکەوتنى هەمفالى و دراوسێ و کەسى نزیکى خۆى و دەوروبەرى خۆیدا نابینیت، بەلکو لەژێرکەوتنى ئەواندا دمیبنیت. ئێتر ئەو کەسیتییه لەهەموو روویکەوه بەهێز ببوو و دەمرکەوتبووه پێش. بێگومان ئەمە مەترسیدار بوو، بۆیه سەرۆک ئەمەى بە مەترسى دمیبنى و رەخنەى توندى ئەوجۆره کەسیتییهى کرد، ئەو کاتە زیاتریش رەخنەى سەر "فەرهادى" کرد، بەناشکرا بێیگووت: "تۆ کەریت" تەنانەت ئەو وشەیهى بەکارهێنا. ئەو ناخافتنە لەتەعلیماتدا و لەنەرشیفى پارتیشدا ماوه و پارێزراوه.

بېگومان "فهرهاد" دمیخواست له نیو پارتیدا چه مکیکی تازمش پیښیخت. نه و چه مکه چیبوو؟ گوايه "برای سهرۆکه، پیویسته بهم پهیوهندی برایه تییه بۆ خوی شوینگه یه ک دروستبکات" نه مه له کاتیکدا، تا نه و کاته "فهرهاد" هر کادیریکی ناساییه، نه نه ندامی کۆمیتهی ناوهندییه و نه له ویش نزیکه بپیته نه ندامی کۆمیتهی ناوهندی! ته نانه ت نازانیت کۆمیتهی ناوهندیش چیه؟ به لام لهم که شوه وایه دا هه نلیک کهس که وخته ژیر کورسی نه و چه مکه و مهیلی دسه لاتخوازیتی نه ویان ختووکه دا، چه مکی باوی نیو کۆمه لگیان له که سیتی نه و دا وروژاند و نه ویش باوهری کرد و پیی وابوو که به راستی ده پیته نه ندامی کۆمیتهی ناوهندی و بۆ خوی وا بیرى ده کرده که؛ "منیش به گوهری خوم له ناستی نه ندامی کۆمیتهی ناوهندیم، من برای سهرۆکیشم، نه گهر من به ویت ههنگاوکی ودها بهاویژم پیویسته سهرۆکیش له مه دا هاوکاری من بکات" حیساباتیکی ودهای ده کرد و وا مه زندهی ده کرد که وا؛ "نه گهر من له دزی کۆر جه مال" و "ته رزی جه مال" و نه وان رابوهمستم، نه و پیویسته بیه کۆمیتهی ناوهندیش، که مافی منه، پیویسته سهرۆکیش پشتیوانی له من بکات" بهم چه مکه هه لسوکه وتی ده کرد. بېگومان کاتیک که سهرۆک به مجوره له مه سه له که نزیکه نه بو ووه و زور به وتوندى ره خنه ی کرد، نیدی "فهرهاد" یش که تیگه یشت سهرۆک به گوهری چه مکی برا برایی و خرم خزمینه ی نه و هه لسوکه وت ناکات و ته نانه ت دزی نه و جوره چه مکه نه شه، ههنگای بۆ دواوه هه لئا.

نیت له بنه رمتدا، کاردانه وه و رکوکینی "فهرهاد" بۆ سهرۆک و دووژمنایه تی نه و بۆ سهرۆک له و کاته وه ده ستپنده کات. گوايه نه گهر سهرۆک ره خنه ی توندى نه و ی نه کردبایه و ریی له و نه گرتبایه، ته نانه ت به گوهری نه و ده بو وایه سهرۆک هاوکاری "فهرهاد" ی بکردبایه و ببو وایه نه ندامی کۆمیتهی ناوهندی و له نیو پارتیدا بالادستی خوی بکات. نه گهر بالادستی خوی له نیو پارتیدا به ده ستنه یئا، نه و سهرۆک نه یه یشت. "فهرهاد" له و کاته وه وا بیرى کردۆته وه که؛ "له بهر نه وه ی برای سهرۆکم نه و نه و په یوهندییه بووه به ناسته نگ له به رده مه دا". که چی نه و دمیخواست سهرۆک نه ک هر بپیته کۆسپ و ناسته نگ، به لکو ده بو وایه له هه موو روویکه وه بپیته هاوکاری بۆ نه و و "فهرهاد" هه رچییه ک بکات نه و ده پیت سهرۆک پشتیوانی لی بکات. سهرۆک

هیچ کاتیک نه برا، نه خیزان و نه کهسوکاری بهبنه ما و مرنه گرت، بهلکو رمخنه ی توندی لهسمر هه موو نهو جوړه په یومندیانه هه بوو و هه موو نهو په یومندیانه شی رمته کړدوه. "فهراهد" یش بهمه زور تووړه بوو، ئیدی کاردانه وهی "فهراهد" له دزی سه روک له مه وه دستیی پکړد و لهو ریکه وته به دواوه تاده هات نهو کاردانه وهیه بووه دووژمنایه تی. کیسه و گرفتی "فهراهد" لیرومه دستیی پکړد.

"فهراهد" دمیویست په یومندی بنه مالهی له گهل سه روک له نیو تمفگه ردا پشپخات، سه روکیش نه وهی زور مه ترسیدار بینی و رمخنه ی زوری کرد، "فهراهد" یش که زانی ومکو نهو بیرى لیده کاته وه وها نییه بیدنگ بوو و سه ری خو ی نرم کرد. کاتیک که سه روک رمخنه ی توندی له "فهراهد" گرت، "کۆر جهمال" و "ته رزی جهمال" یش نه مه یان کرده بیانوویه ک بۆ خو یان و سوودیان له مهش بینی و دزی تمفگه ر ههنگاویان هاویشته، بۆ نه وهی بتوانن حیساباتى خو یان پیکبینن. بیرکردنه وهی نه وانیش وهابوو که گوايه؛ "فیکر و چه مکی سؤسیالیستی له کوردستاندا زیده پشناکه ویت و زهحه مه ته، چونکه کوردستان زور له دواومیه، چه مکی بۆرژوازی بچووکیش ئی فلاسی کرد - که هه فال "عمباس" و نه وان بوون - کی دهمینیتته وه؟ گوندی (لادی) دهمینیتته وه، که واته سه رده م سه رده می گوندیه کانه "هه لبه ته خو شیان گوندی ده بینین، بویه وا مه زمنده دمکن که؛ مادام سؤسیالیزم پشناکه ویت و بۆرژوازی بچووک ئی فلاسی کرد، نهوا نه وان دمتوانن بالادستیتی خو یان پیکبینن. هه لبه ته وهاشیان ده گوت: "ئیدی بۆرژوازی بچووک ئی فلاسی کرد، چه مکی سؤسیالیزمیش سه رناگریت، سه رده م سه رده می گوندیه کانه" به م چه مکه نزیک ده بوونه وه، ده خوازن چه مکی به مشیومیه له نیو پارتیدا بلاوبکه نه وه. بیگومان نهو چه مکه به ته واوی له دزی پارتیه و له دزی ریبازی تمفگه ر. هه لبه ته نهو کاته نه مه به ناشکرا پشناخمن، به لام نه وهی له روخی نه واندا دمزیته نه مه یه، که چی خو شیان وانیشان دده دن که وا لهسمر خه تی سه روک به ریوه دمجن و نهو خه ته به بنه ما و مرده گرن و جیه جی ده گن، خو یان وانیشان دده دن. نهو شتانه له قو ناخی کۆنگرمد له نارادا بوو.

ئیدی له کۆنگرمد "کۆر جهمال" و "ته رزی جهمال" نهو چه مکه ی خو یان به شاروه یی ده کرده رۆژمه، به لام که ده سترۆیشیان له پارتی و مرگرت، خواستیان نهو ده سترۆیه

به کاربهيښن، بۇ نهوهى بتوانن بهگويړهى خويان لهنيو کوميتهى ناوړندىدا چه مکی گونديتي خويان لهنيو لهکاديړاندا، لهنهرکسپارندا بالادست بکهن. دستيان بهم کاره کرد...

لهسيه مين کونگرموه تا سالانى (۱۹۸۷ - ۱۹۸۸ - ۱۹۹۰)دا لهو ماوميهدا چه مکی چهتهگريتي لهنيو سوپاي (ARGK)دا وهک مهيليک له پراکتیکدا دمردهکوهيوتهروو، نهو چه مکی چهتهگريتييه، يان وهک پيى دمگووتريت "چوار چهته" رمگ و ريشهى خوى لهکويوه ديت؟ نهو زمرمر و زيانانهى لهتفکريدا چيبوون؟ پاشان کي سهرکيشي نهو چه مکی دهکرد و ناکامى نهوانه بهچي گهيشت؟

لهبنه پرتدا نهو چه مکی چهتهگريتييه لهچه مکی گونديتييهوه دمرچوو. لهبنه مادا "گور جهمال" نوينه رايه تي نهو چه مکی دهکرد و بهرميپيښدا و دميويست بيکاته چه مکی هر کس و هوليدهدا تيوزيرميشي بکات، لهناو ريکخستندا تارادميه کی بهرچاو بلاويشي کردهوه، لهسر نهو کاديړانهى له دواومن و زيده کسانى نا نايديولوزى و نا ريکخستين و لهنيو گونديتي خويان دهزين، لهسر نهوانه تارادميه کيش کاريگهري خوى کرد. هه ليه ته نهو کاديړانه شى ددهايه پيش، خواستى نهو جوړه کاديړانه بالادست بکات و بهته واوى تفکمر بکاته تفکريکي گونديتي. نيدى نهو چه مکی چهتهگريتي لهنيو تفکريدا بهييز کرد. نهوهى نوينه رايه تي نهو چه مکی دهکرد کي بوون؟ "گور جهمال، هوگر، توپال مه تين و بهرماکسر زمکی (شهملين ساکيک)" بوون، "هوگر و مه تين و شهملين" يش بهروردهى دمتى "گور جهمال" بوون. "گور جهمال" نهوانى دمرخسته پيش، دسپړويى و شتى وای بهوانه بهخشي و بهخويهوه پهيوستى کردن و چه مکی خويشي له کسييتى نهواندا چاند،

له‌رێگه‌ی ئه‌وانیشه‌وه چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی خو‌ی‌شی له‌پراکتیکدا و له‌ناو ته‌مفکه‌ردا ب‌پ‌ش‌خست.

چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی سالی (١٩٨٧) ده‌ستی‌پ‌یکرد و له‌ناو ته‌مفکه‌ر و له‌ناو گه‌ریلادا ب‌پ‌ش‌که‌وت. هه‌رچه‌نده ئه‌و چه‌مکه ئه‌و چوار که‌سه له‌پراکتیکدا ب‌پ‌ش‌یان‌خست و به‌ه‌یزیان کرد، به‌لام له‌بن‌چینه‌شدا ئه‌ب‌وبه‌گر (خه‌لیل ئه‌تاج) و ب‌ۆتان (نیزامه‌ددین تاش) ئه‌و خه‌ته‌ی ئه‌وانیان ده‌پاراست، ئه‌وانه بوونه ه‌ۆی ئه‌وه‌ی خه‌تی چه‌ته‌گه‌ریتی، ر‌یک‌خستنکردنی چه‌ته‌گه‌ریتی ئه‌وه‌نده ب‌پ‌ش‌به‌که‌و‌یت و ئه‌وه‌نده ته‌خ‌ریبات له‌گه‌ڵ خو‌یدا به‌نی‌یت. له‌بنه‌مادا، له‌ژ‌یر به‌ر‌پ‌رسیاریتی ئه‌واندا ئه‌و خه‌ته و ئه‌و هه‌موو ته‌خ‌ریباتانه روویدا. له هه‌ر‌ئ‌می ب‌ۆتان - ماره‌ین‌دا(١) تا سالی (١٩٩٠) به‌ر‌پ‌رسیاری سیاس‌ی ب‌ۆتان (نیزامه‌ددین تاش) بوو، به‌ر‌پ‌رسیاری عه‌سکه‌ریش ئه‌ب‌وبه‌گر (خه‌لیل ئه‌تاج) بوو. ئه‌و پراکتیکه‌ی له ماره‌ین و ب‌ۆتان و ده‌ورو به‌ری له‌د‌ۆی گونده‌کان، له‌د‌ۆی که‌سانی س‌ف‌یل ب‌پ‌ش‌که‌وت له‌ژ‌یر ناوی گوا‌یه: "ئه‌وانه سی‌خ‌ورن، چه‌ته‌ن و جاشن" ته‌سفیه‌ک‌ردنی ئه‌و که‌سانه هه‌مووی له‌ژ‌یر به‌ر‌پ‌رسیاریتی "نیزامه‌ددین تاش" و "خه‌لیل ئه‌تاج"دا روویدا. ئه‌و کاته به‌تالیو‌ن‌ئ‌کی س‌ه‌رم‌کی ن‌یمه هه‌بوو، "ه‌ۆگر، شه‌مه‌ین ساکیک و ت‌ۆپ‌ال ممتین"یش له‌و به‌تالیو‌نه‌دا فه‌رمانده‌ی تیپ و فه‌رمانده‌ی که‌رت بوون. ئه‌و به‌تالیو‌نه‌ش له‌ژ‌یر به‌ر‌پ‌رسیاریتی "ئه‌ب‌وبه‌گر" دا‌بوو و فه‌رمانده‌ی ئه‌و به‌تالیو‌نه‌ش هه‌ر "ئه‌ب‌وبه‌گر" بوو. ئه‌و چالاکیانه؛ له‌وانه‌یه له‌پراکتیکدا "شه‌مه‌ین ساکیک، ه‌ۆگر و ممتین" ئه‌نجامیان دا‌ب‌یت، به‌لام هه‌مووی له‌ژ‌یر به‌ر‌پ‌رسیاریتی "ئه‌ب‌وبه‌گر" و "ب‌ۆتان"دا ئه‌نجام دراو. ته‌نانه‌ت "ئه‌ب‌وبه‌گر" و "ب‌ۆتان" خو‌شیان ته‌ف‌لی هه‌ند‌ێک له‌و پراکتیکانه بوون، ئه‌و ته‌خ‌ریباته و ئه‌و خه‌ته‌ی چه‌ته‌گه‌ریتی به‌مش‌ی‌وه‌یه ته‌شه‌نه‌ی سه‌ند.

"گ‌ۆر جه‌مال" نو‌ینه‌رایه‌تی چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتی ده‌کرد و له‌سالی (١٩٨٦ - ١٩٨٧)یشدا ئه‌و چه‌مکه‌ی له "ه‌ۆگر و ممتین و شه‌مه‌ین ساکیک"یش چاند. هه‌لبه‌ته به‌م ه‌ۆیه‌وه "گ‌ۆر جه‌مال" گ‌یرا و دا‌د‌گای گ‌را و س‌زا درا. ئه‌و چه‌مکه "ه‌ۆگر و ممتین و شه‌مه‌ین" و م‌ریانه‌گ‌رت‌بوو و له‌پراکتیکدا به‌رده‌وام بوون له‌ بلا‌و‌کردنه‌وه و ب‌پ‌که‌ینانیدا، "ئه‌ب‌وبه‌گر" و "ب‌ۆتان"یش ئه‌و چه‌مکه و ئه‌و که‌سانه‌یان ده‌پاراست په‌رده‌پ‌ۆش ده‌کرد و ئه‌و

پراكتيكانەيان تەشەنە پېدەدا. ئەگەر "بۇتان" و "ئەبوبەكر" چەمكى چەتەگەرئىتيان بەسند نەكردبايە و لەدزى ئەو چەمكە رابوستانايە، ئەوا "مەتىن و ھۆگر و شەملىن ساگىك" نەياندەتوانى ئەو چەمكە و ئەو پراكتيكة تەشەنە پېدەن، ئەو كاتە ھىندە تەخريباتيش رووى نەدەدا. ئەمە گورزىكى كوشندەى لەتەفگەر دا، پېشەنگايەتى و گەريلايەتى خراپ كرد، فەرماندەيى و شەرفانىيتى شيواند، ئەو كارەى سەرۆك بەرپووى دمبرد ھەمووى قالا دمرخست، تەفگەرى بەپېچەوانەى راستينەى خۆى نيشاندا. ئەگەر باشان تەفگەر بە "تيرۆريزم" تۆمەتبار كرا و سەرۆك بە "تيرۆريزم" تۆمەتبار كرا، ھۆكارەكەى ئەو پراكتيكي چەتەگەرييەيە. بەرپرسيارى سەرەكى ئەو پراكتيكەش "بۇتان" و "ئەبوبەكر"ن. "ھۆگر و مەتىن و شەملىن ساگىك" و ئەوانە لەپراكتيكا ئەو چەمكەيان پېكدەھيئا. "ئەبوبەكر" باشان چووو ئەيالىت (ھەريم)ى گارزان ئەو چەمكە و ئەو پراكتيكةى لەوئىش بلاوكردمو و پېشخست و بەھيىزى كرد، "شەملىن ساگىك"يش چووو ئامەد و ئەرزووم و ئەو شوئنانە ئەو چەمك و پراكتيكةى پېشخست و بەردەوامى پېدا.

تا پېش ئەووى "كۆر جەمال" و چەتەكانى ديكە، ئەو چەمكە چەتەگەرئىتيە لەناو تەفگەرى ئىمەدا پېشخەن و بلاويەكەنەو و پەرمىسيى تەفگەر تىك بدن، تا ئەو كاتە تەفگەرى ئىمە زۆر خاويىن و پاك بوو، چەمكى ھەك فيوداليتى، بيلانگيرپىتى، تەسفيەگەرپىتى و.... شتى بەمچۆرە زىدە لەناو تەفگەردا نەبوو. ئىدى ئەمە لەو چوار چەتەيەو دەستپېكرد و تەفگەريان پيسكرد، لەزۆر رووھو تەفگەريان لەبناخەى خۆى دمرخست، لەمەش دووژمن زۆر سوودمەند بوو، ئەمە تەخريباتيىكى مەزنى لەناو تەفگەردا دروستكرد. ھەربۆيە تەفگەر رەخنەى زۆرى لە "كۆر جەمال" گرت و سزاي دا، دواى ئەمەش رەخنەى لەو كەسانەش گرت كە نوپنەرايەتى ئەو چەمكە دىمەن.

سەرۆك بېنى كە ئەو چالاكايانەى لە (۱۹۸۷)دا لەدزى گوندەگاندا، بە بيانووى ئەووى گوايە "چەتە و سيخوپن" روودەدەن، ھىچ پەيوەندىيەكى خۆى بەخەتى تەفگەرەو نىيە، ئەو چالاكايانە تەخريباتيىكى مەزن دروست دىمەن و دووژمنيش سوودپىكى مەزنى لەمە دەبىنى... سەرۆك زۆر رەخنەى لەمە گرت. ئىمەش لەسەر ئەو بىنەمايە لە (۱۹۸۸)دا كۆبوونەومىەگمان لەجياى "پىرۆ" سازكرد و ئىمەش رەخنەى ئەو چەمكەمان

له ولات، لهجیای تهحهترمش(۲) دا کونفرانسیک سازدرا، کونفرانسکه لهژیر بهرپرسیاریتی"نموبهکر" و "بوتان" نهمامدرا، پیویستبوو لهو کونفرانسدا چتهگهریتی مهحکوم بکریت و خهتی تمفکهر بالادست ببیت. نهوانه ی خمتی چتهگهریشیان پیشخستوو و تهخریباتیان نهمامداوه حیسابیان لیپرسن و لیپرسینهوهیان لهگهئدا بکهن، کهچی "بوتان" و "نموبهکر"چییان کرد؟ چوون "هؤگر"یان خهلات کرد. واتا خهتی چتهگهریتییان خهلات کرد، چونکه "هؤگر" باش نوینهرایمتی چتهگهریتی کردبوو، لهبری نهوهی مهحکومیان بکردبایه و حیسابیان لیی بپرسیایه، تهواو بهپیچهوانه ی نهمه خهلاتیان کرد، گوايه "هؤگر" سهرکهوتوو، بؤچی خهلاتیان دا به "هؤگر"؟ چونکه نهوان له کهسی "هؤگر"دا خهلاتیان دا بهخودی خوین !! لهوانهیه نهیانتوانیبیت بیدمن بهخوین، دایان به "هؤگر"، خهلاتکردنی "هؤگر" خهلاتکردنی خهتی چتهگهریتییه. ههئبهته نهوهی لهژری چتهگهریتی بیت خهلات نادا به "هؤگر". کهواته نهوانه لهبنجینهدا خوین نوینهرایمتی نهو چهمکهیان دمکرد، بؤیه خهلات دمدمن به "هؤگر"، نهمه بهو واتاپه دههات.

بؤیه نهو کونفرانسه نهو نامادمکاریانه ی سهرۆک کردبووی بهتهواوی پووچهئیان کردوه که لهماوهی چمنین مانگدا سهرۆک پیشیخت و "بوتان"ی نارد بۆ ولات، که لهولادا ببیت بههیز و وزمیهک، کهچی ههموو نهو نامادمکاریانه ی سهرۆکیان فالاد درخت. خواستیان لهو کونفرانسدا بهتهواوی خهتی چتهگهریتی زال بکهن. خهلاتکردنی "هؤگر" بهو واتاپه دههات. بیگومان کاتییک که سهرۆک سهارمت به کونفرانسکه زانیاری پیگهیشت، نهو کونفرانسه ی رمتکردوه و گووتی: "نیمه چتهگهریتی پهسند ناکهین" کاتییک که بینیان سهرۆک لهژری نهم خهته بهبرپار و شیلگیرانه رادهوستیت و تهسلیمی نهو خهتهیان نابیت. نیتر بیریان لهوه کردوه که سهرۆک لهناو بیهنز نهمجاره نهو حیساباتانهیان کرد. نیدی سهرمتا لهگورهپانی نهکادیما (لهدوئی بیقاع)دا ههفال ههمزه (حهسمن بیندال)یان شهید کرد. ههفال "حهسمن بیندال" ههم پاریزوانی یهکهمی سهرۆک بوو (بهرپرسیاری دهسته ی پاراستنی سهرۆک بوو)، ههمیش "نامهبر"ی سهرۆک بوو، نهو ههفالهیان کوشت و ویستیان بیخهنه چوارچیوهی رووداوی لهدهست دمرچوون (ههزاو قهدهر)دوه. بهلام ههندیک

ههڅال نه و تاوانه‌یان بینیبوو، یمکسر دمچن به سمرۆک ده‌لێن: "نهمه قه‌زا نییه، به‌لکو به‌دمستی فلان و فیسار کوژراوه، ئێمه به‌چاوی خۆمان بینیمان که سێره (نیشان)‌یان لێگرت و کوشتیان" سمرۆک ده‌لێت: "مادام وایه نه‌وانه یمکسر بگرن و بیانخه‌نه ژێر لیکۆلینه‌وه‌وه" نێتر نه‌گهر هه‌ڤالان نه‌و تاوانه‌یان نه‌بینیایه و به‌سمرۆکیان نه‌گووتبایه و سمرۆکیش نه‌و ته‌دبیرانه‌ی وهرنه‌گرتبایه، نه‌وا له‌هه‌نگاوی دووه‌میشدا سمرۆکیان ته‌سفیه‌ دمکرد. چونکه پێویستبوو سهرمه‌تا لێپرسراوی ده‌سته‌ی پاراستنی سمرۆک بکوژن، پاشان خۆیان بگه‌یه‌ننه سمرۆکیش، بۆ نه‌م مه‌به‌سته‌ش "حه‌سه‌ن بیندال"‌یان کرده نامانچ، نه‌گهر نه‌و کاته سمرۆک ته‌سفیه نه‌بوو، نه‌وا له‌بهر نه‌مه بوو. نه‌و کاته له‌راگه‌یانندن و چاپه‌مه‌نییه‌کانی تورکیاش نووسرا که "ئاپۆ کوژراوه"، پاشان که بینیان نه‌کوژراوه گووتیان: "لێپرسراوی ده‌سته‌ی پاراستنی نه‌و کوژراوه". نه‌مه راست بوو، مه‌سه‌له‌که‌ش به‌و شیوه‌یه بوو. خواستیان سمرۆک ته‌سفیه بکه‌ن، چونکه بینیان که‌وا نه‌گهر سمرۆک ته‌سفیه نه‌که‌ن، نه‌وا ناتوانن خه‌تی خۆیان زال بکه‌ن. سمرۆکیش ده‌خوازێت لێپرسینه‌وه له‌گه‌ڵ خاوه‌نی نه‌و چه‌مکه بکات و حیسابی لێ بخوازێت، له‌بهر نه‌و هۆیه خواستیان سمرۆک ته‌سفیه بکه‌ن. ئیدی سمرۆک ته‌دبیری وهرگرت، نه‌و هه‌ولێ ته‌سفیه‌کردنه نه‌نجامگیر نه‌بوو. دوا‌ی سمرۆک سهرکوئنه‌ی نه‌و خه‌ته و نوێنه‌رانی نه‌و خه‌ته‌ی کرد. "مه‌تین" سزادرا، پاشان "ساری باران" و "هۆگر" هه‌لاتن، "شه‌مه‌لین" یش که‌وته ژێر لیکۆلینه‌وه‌وه، چه‌ندین جار که‌وته ژێر لیکۆلینه‌وه‌وه، به‌مشپوهیه ری له‌ته‌شه‌مه‌نکردنی نه‌م خه‌ته گیرا. به‌لام به‌ته‌وا‌ی کاریگه‌رییه‌که به‌لاوه نه‌نرا. پاشان دیسان سهرکوئنه و ره‌خنه‌ی "بۆتان" و نه‌وان کرا، پێش کۆنگره‌ی چواره‌مین "بۆتان" و "ئه‌بویه‌مکر" و نه‌وانه‌مان هه‌موویان بێ نه‌رک کرد، له‌بهر نه‌وه‌ی چه‌ته‌گه‌ری‌تیان پێشخستبوو، راستینه‌ی گه‌ریلا و خه‌تی ته‌فگه‌ریان شیواندیوو، ته‌خه‌ریاتیان نه‌نجام دا‌بوو، بۆیه نه‌رکه‌مان له‌هه‌موویان وهرگرتوه و که‌وته‌نه ژێر لیکۆلینه‌وه‌وه، به‌مجۆره کۆنگره‌ی چواره‌مین سازدا، نه‌و چه‌مکه‌ی "چه‌ته‌گه‌ری‌تی فیداله‌یتی - پیلانگه‌ر" مان مه‌حکوم کرد. بۆیه ئێمه بۆ پارێزوانانی گوند (جاشه‌کان) به‌یاننامه‌مان دهرکرد و بانگه‌وازیمان له‌وان کرد که؛ چیدی دووژمنایه‌تی ئێمه نه‌که‌ن. به‌مشپوهیه که چه‌ته‌گه‌ری‌تی ناوخۆییان هه‌ندێک

بېهیز کرد، چته گهریټی دمره وی ئیمهش بېهیز بوو. ئیدی تهفکر هندیك هه ناسه ی هه لمزی. بویه نه گهر نیمه رخنه و سهركوڼه ی چته گهریټیمان نه كړد بایه، نهوا مسوگر نهو پېشكه و تنانه روویان نه ددها كه له سالی (۱۹۹۰) به دواوه نه جامدران، نهك هر نه مه، به لكو تهفكر به تهواوی دهكه و ته دست چته گانه وه. به مشیومه تهفكر كوتایی پیده هات و ته خریباتیكي مه زنیش رووی ددها...

نهو چه مكه ی چته گهریټی و نهوانه ی نوینه رایه تی نهو خه ته
چته گهریټیه یان ده كړد هیچ په یوه نندیه كان له گهل جوړه كانی
دیکه ی ته سفیه گهریټی هه بوو له دمره وه...؟

په یوه نندیان هه بوو یان نه بوو نه مه زیده گرنه نییه، هه لبه ته بناخه ی نهو چته گهریټیه و نهو كولووړه ی چته گهریټی له كوردستاندا به هیزه، له پست جیگر كړدنې نهو كولووړم خودی دهولته تی توركیا هیه. هه میسه نهو كولووړه به زیندووی هیشتوته وه و هانیدمات و به هیزی دهكات. نه گهر له جفاكي كورددا چته گهریټی و نه شقیایه تی (یاخیگه ریټی) به هیزه نهوا نه مه په یوه سته بهو راستیه وه. نهوه ی له نیو پارتیشدا پېكهاتبوو رهنه گدانه وه و ناكامی نه مه بوو. هر هه مان كولووړه و جاریكي دیکه له نیو پارتیدا زیندو ببوووه.

هه لبه ته خودی "كۆر جهمال" به رلهوه ی بیته ریزه كانی ئیمه وه خوی نه شقی (یاخی) بوو، چند كه سیكي كوشتبوو، له ناوچه ی "سیرت" و "ماردین" له چیا دهزیا. ته نكه تاویش ببوو، ته نانه ته نهیده توانی وكو پېشان نه شقیایه تیش بكات. ئیدی دهولته تیش كهوتبووه جموجوله وه، چونكه تهفكری ئیمه هه بوو، نهیده توانی به ردهوامی به نه شقیایه تی خوی بدات و بزیت. نه شقیایه تی نیعتباری خویشی نه ما بوو، چونكه تهفكری شوړشگېری سهریه لدا بوو، له ناو گه لدا نیعتباری شوړشگېران پهیدا ببوو، بویه نهویش تهفلی ئیمه ببوو. نهو كولووړ و چه مك و شیوه ژپانه ی چته گهریټی زور به هیز لهودا هه بوو. پارتیمان زور راوسته ی له سهر كړد و توانستی

پیدا، همنگاوې ده‌هاوېشت، هه‌ندېك هه‌نگاوېشې له‌م رووه‌وه هاوېشت. به‌لام به‌ته‌واوې خوې له‌و كولتووره رزگار نه‌كردبوو. كاتېك ده‌سترپوې و به‌رپرسيارپېشې كه‌وته‌ده‌ست، جارېكې دېكه نه‌و كولتووره له‌ودا زېندوو بووه و گوزارشتې لېكرده‌وه. واټا "كۆر جهمال" چه‌مك و كولتوورې چه‌ته‌گمړېتې له‌ناو ته‌فگه‌ردا له‌به‌ر نه‌م هوېه به‌ره‌پېدا، چونكه بناخه و رمگېكې نه‌و كولتوورې تېدا هه‌بوو. مرؤفې كوردېش له‌م كولتووره به‌دوور نېيه. داگر كه‌مران نه‌و كولتوورمېان به‌كۆمه‌لگاداوه، نه‌و كولتووره له‌ناو كۆمه‌لگادا به‌هېزه. بوېه "كۆر جهمال" يش خېتابې نه‌و كولتووره و كه‌سېتېيه‌ي ده‌كرد. له‌كېدا نه‌مه‌ي بېنې خېتابې نه‌وانې كرد و نه‌وانې ده‌دايه‌پېش. زېدمترېش له "شه‌مدېن ساكېك، تۆپال مه‌تېن و هوگر" دا بېنې و نه‌وانه‌ي دمرخسته‌پېش و نه‌وانه‌ش ده‌سترپوې و توانستېان له "كۆر جهمال" و مرگرت و چه‌مكې "كۆر جهمال" يان بو خويان به‌بنه‌ما و مرگرت...

له‌سالى (۱۹۸۸) دا ته‌فگه‌رې كورد له‌باشووردا دووچارې شكستېكې مه‌زن هات، نه‌و كاته هه‌لوېست و نزېكبوونه‌وه‌ي ته‌فگه‌رې (PKK) له‌به‌رامبه‌ر نه‌و شكسته و هېزه‌كانې باشوور و نه‌و كۆچه‌رييه‌ي نه‌و كاته له‌ناكامې پرؤسه‌كانې نه‌نفالدا روويانده‌دا چېبوو و نه‌و وانه‌ چۆن شېده‌كرانه‌وه...؟

كاتېك كه‌ ناگر به‌ستې نېوان ئېراق - ئېران دروست بوو، نه‌و كاته ئېمه مه‌زنده‌ي نه‌وه‌مان ده‌كرد كه‌ رژېمې ئېراق هېرشېكې مه‌زن بكاته سه‌ر باشوورې كوردستان. بوېه ئېمه له‌نيو خۆماندا له‌سه‌ر نه‌و بابه‌ته‌ چه‌ند كۆبوونه‌وه‌مېه‌كمان سازدا، بو نه‌وه‌ي بزانيان ده‌توانېن چېبېكه‌ين؟ نه‌گه‌ر هېرشېكې مه‌زن بكړېته سه‌ر باشوور ئايا به‌رخۆدان ده‌كړېت يان نا؟ نه‌گه‌ر بېېت باشه و ئېمه‌ش ده‌توانېن پشتمگړې لېبكه‌ين، نه‌گه‌ر به‌رخۆدان نه‌كړېت له‌وانه‌يه گه‌ل له‌باشوور كۆچه‌رې باكوور بېېت، پېويسته ئېمه‌ش به‌گوېره‌ي نه‌مه ته‌دېرې خۆمان و مرېگرېن، نه‌گه‌ر نه‌و خه‌لكه كۆچه‌ر بېېت نه‌وا پېويسته هاوكاريان بكړېت و به‌رېشان نه‌بن و دالده بدرېن. وه‌كوترېش نه‌گه‌ر هاتنېكې

بهمجوره و شکستیکي بهمجوره رووبدات نهوا کاریگهري خوی لهسر کوردی باکووریش دمکات، کاریگهري لهسر نهو بهرخودانهی کهوا لهباکووریش همیه دمکات. بۆ نهومی کاریگهريهکی خراب لهسر گهل و تهفگمر دروست نهبیټ، پیویسته نیمه گهل و کادیران بۆ نهو نهگهره ناماده بکهین، کۆبوونهوه لهگهټیاندا سازبدهین. بۆ نهومی نهگمر شتیکی وهها روویدا، ناگادار بن و بزائن و لیټی تیټیگهن و واتای بدهنی، تاومکو لهگهل خویدا شکستیک دروست نهکات. ههروهها بیرمان لهومش کردموه که داخوا مرؤف دمتوانیټ هاوکاری نهوانه بکات که بهرخودانی دمکهن و جاریکی دیکه بهرخودانی پیټشپخات؟ لهو کۆبوونهوهیهی خۆماندا لهسر ههموو نهگهرهکان راوستهمان کرد و گفتوگومان لهسر نهو بابهمانه کرد.

نیمه لهو کۆبوونهوانهی خۆماندا گهیشتیینه ههنديک برپار. لهسر بنهمای نهو برپارانه ههفالان له ههریمی بۆتاندا دهستیان بهسازدانی کۆبوونهوه بۆ خهټک کرد و بۆیان باس کردن که؛ نیدی شهری ئیران - ئیراق راوستاوه، لهوانهیه رژیمی ئیراق هیرش بکاته سر باشوور، لهوانهیه بهرخودانیش سهرنهکهویټ و کۆچرموی خهټکی باشوور رووبدات. نیدی نهگمر کۆچکردنیکي بهمجوره رووبدات نهوا پیویسته گهل هاوکاری برای خوی بکات، خاوهنداریټی لیټبکات، پیویسته نهمه کاریگهريهکی خراب دروست نهکات، نیمه چپیکهین بۆ نهومی بتوانین نهمه بکهینه هوکاری بهرخودانی مهزن لهباکوور، تهنانهټ لهباشووریش بتوانین بهرخودانیک پیټشپخهین. لهسر نهو مهسهلانه نیمه ههنديک کۆبوونهوهمان لهناو گهلدا سازکرد. بیگومان نهو کۆبوونهوانه کاریگهري خوی لهسر گهل دمکرد، واتا نیمه گهلان ههنديک ناماده دمکرد، بۆ داهاتوو.

نیمه چووپنه ناوچهی "ئولودهره" گووتمان دهربازی باشووریش دمبین، بۆ نهومی ههنديک پیټشمرگهش ببینین، ههنديک خهټکی گونديشمان دهناسی لهباشووردا و پهيوهنديمان لهگهټیاندا ههبوو، گووتمان: "با نهوانه ببینین بزائین نهوانه چۆن بیر دهکهنهوه؟ لهرهوشیکی وههادا بهرخودانی دهکهن یان نا؟ لهنیمه چی دهخوازن؟ ههروهها بهوان دهټیین که؛ نیمهش لهههموو روویکهوه لهپشتیوانی ئیوه داین... کاتیټک نیمه لهناوچهی "حهفتانین" دهربازی باشوور بووین، نیمه ههفالانمان نارده لای نهو گوندنشینانهی دهمانناسین، ههفالان چوون و گهرانهوه و گووتیان: "لهو گوندانه

عسکەری ئێراقی ھەبە " ئێمە سەرمتا باومرمان نەدەکرد. ھەمفلان کۆنسەرڤە (معلبات) ی عسکەری ئێراقیان ھینا، ئەو کاتە ئێمە کەوتینە دوودلییەو. بۆیە گووتمان: " با تەدبیری خۆمان وەربگرین، چونکە شەو بوو، با تا سبەی راوەستین بەیانێ لەدۆخەکە تێدەگەین. چونکە گووتیان: " ناگریشیان لەگوند بەرداوە و دەیسووتین " بوو سبە سەیرمان کرد بەراستی عسکەری ئێراقی ھەموو شوپنیکێ گرتوو. واتا ئەو کاتە تێگەشتین، کە ھێرش کراوە و بەرخۆدانیش زێدە نەکراوە و خەلکیش دەرپازی لای باکوور بوونە. ئێمە ئەو کاتە زانیان کە ھێرش کراوە. بێگومان ئەو رۆژە ماینەو، عسکەری رژیمی سەددام تادەھات لەئێمە نزیک دەبوونەو، ئێمەیان بینی، تەنانت لەنیوانی ئێمە و ئەواندا شەپکی بچووکیش روویدا، رۆژی دوایی کە دەرپازی لای باکوور بووینەو، کە خەلکمان لەوئێ بێنی بەئێمەیان گووت: " پێشمەرگە و گەل ھەموو ھاتوون و دەرپازی باکوور بوونە " ئیدی شتێکی کە ئێمە پێمان بکرا بایە زێدە نەماوو، گووتمان: " تۆ بلێی کەسانیک ھەبەن بخوازن بەرخۆدان بکەن؟ ئەگەر ھەبەن ئەو ئێمە دەتوانین ھاوکاریان بکەین " ئێمە کەسی بەمچۆر شمان نەبینی. ئەو کاتە ھەندیک کۆری گەنجان بینی، خەلکی ھەریەکەیان بوون، ئەوانە دمیانگووت: " ئێمە دەخوایین بەرخۆدانیک پێشبخەین " بەلام نەیاندا خواست ئەو کاتە تەفگەرێک بەناوی باشوور ئاوا بکەن، ئەوان دمیانگووت: " ئێمە دەتوانین تەفلی (PKK) ببین و لە باکووردا کەین، پاشان لەباشوور بەناوی (PKK) وە دەتوانین بەرخۆدانیک پێشبخەین " ئێمە ئەو گەنجانەمان وەرگرت، گووتمان: ئەوانە ئومێدیک، با لەناو ئێمەدا ھەندیک لەئێمە تێبگەن، پاشان مرۆف دەتوانیت روویان بداتە باشوور و پێیان بلێت کەوا ئێمە تەفگەرێکی دەتوانین لەباشووریش کار و خەباتیک پێشبخەین، ئەوا باش دەبێت، چونکە بەمشێویمە لەباشوور خەبات نەکریت باش نابێت، بە سالانە لەباشوور گەلەکەمان شەپێ کردوو و رەنجی مەزنی داو، بە کۆمەلگۆزی و ئەشکەنجە مەزندا تێپەرپو، ئەگەر باشوور ھەروا بەبێ تەفگەرێکی بەخۆدانفانی بەیلتێتەو، باش نابێت. بۆیە ئامانجمان ئەو بوو ئەو گەنجانە بۆ باشوور ئامادە بکەین. ئێمە ھەلوێست و نزیکبوونەو میەکی بەمشێویمەمان لەو گەنجانە کرد.

PKK میژرۆڤك له ناگر

بێگومان ئەو کاتە؛ ڤێك لەدۆخێکی بەمجۆردا، لە ئەوروپا "حوسێن ڤلەرم" و ئەوان لەدژی تەفگەر دەستیان بەجموجۆڵێکی تەسفیه‌گەریتی کرد، "حوسێن ڤلەرم" و ئەوانە خۆیان راگەیاند کە گوايه "نێمه نوێنه‌رایه‌تی PKK دمه‌کەین، نێمه PKKین" و اتا دیاربوو کە؛ نەك تەنیا تەفگەری کورد لەباشوور تەسفیه‌ بکەن، بەلکو دهموازن لەباکووریش تەفگەری کورد تەسفیه‌ بکەن، پیلانیکی وها هاوبەش داریژرابوو، وەك کۆنسیپتیکی هاوبەش دایان‌پشتبوو. ئەوانە چ حیساباتێك دەکەن؟ وا مەزەندەیان دەکرد کە؛ "ئەگەر تەفگەر لەباشووردا شکست بهێنیت، ئەوا لەرووی مۆرالەوه کاریگەری لەسەر باکووریش دەکات، ڤێك لەو کاتەدا ئەگەر زەهیریشمان لە (PKK) دا، ئەوا دمتوانین تەفگەری باکووریش تەسفیه‌ بکەین." کۆنسیپتیکی بەمجۆردیان بەرپۆده‌مبەرد. بۆیه دەولەتی تورکیا هەم نۆپەراسیۆنی سەربازی مەزن و فراوانتری کرد، هەمیش لە ئەوروپا "حوسێن ڤلەرم" و ئەوانە جموجۆڵێکیان لەدژی سەرۆک و تەفگەر دەستپێکرد، بەمشێویە تەفگەر پارچە پارچە بکەن و تەسفیه‌ی بکەن.

بێگومان نێمه لەدژی ئەوەش راوستاین، ئەو جموجۆڵە "حوسێن ڤلەرم" و ئەوانە دەیانخواست پەره‌ی پێبدەن و تەفگەر پارچە پارچە بکەن و تەسفیه‌ی بکەن، لەدژی ئەوەش راوستاین و بێکاریگەرمان کردن. ئەمەش وایکرد شکسته‌کە‌ی باشوور و جموجۆڵەکە‌ی "حوسێن ڤلەرم" و ئەوانەش زێده‌ نەجماگیر نەبیت و تەفگەریش گورزی بەرنەکەوت.

ئیدی ئەگەر پێشتر مەزەندەمان نەکردبایە و لەم رووه‌وه‌ ئاماده‌کاریمان نەکردبایە ئەوا لەوانە‌بوو کاریگەری خراپی دروست بکردبایە، لەوانە‌بوو (PKK) ش لەباکوور گورزی بەرکەوتبایە. تەنانەت لەبەر ئەوە‌ی پێشتر لەناو گەلدا کۆبوونه‌وه‌مان سازدابوو، کەمێك لەرووی سایکۆلۆژییه‌وه‌ گەلمان ئاماده‌ کردبوو، کاتێك لەباشووردا ئەو شکسته‌ روویدا و میلله‌ت و پێشمەرگە دمریازی باکوور بوون. گەل باوم‌ری زیاتری بەتەفگەر کرد، بۆیه دەیانگووت: "پێش دوو سێ مانگ ئەومیان بە نێمه‌ گووت و نێمه‌ زێده‌ ئەو شیمانه‌یه‌مان دانە‌هنا و باوم‌رمان نەدمکرد، بە‌لام قسه‌ و مەزەندەکیان راست دەرچوو، کەواته‌ پێشاهاته‌کان دەبینن، پێویسته‌ مرۆڤ بە (PKK) باوم‌ر بکات، هەرچییه‌ك دمیژیت راست دمیژیت" بۆیه باوم‌ری گەل بە (PKK) تۆکمه‌ و بەهێزتر بوو...

هه‌میشه روو له ولات...

باستان له‌تەسفیەگەریتی کرد له ئەوروپا، لەسەرەتای تیکۆشانی تەفگەرمووە تاوەکو سالانی نەومەدەکان، خەبات و تیکۆشانی (PKK) بەگشتی له گۆرمپانی ئەوروپا چۆن بوو و له چ ئاستیک دابوو؟ گەلەکەمان له پەناهەندەیی له ئەوروپادا گەیشته چ ئاستیکی هوشیاری و ریکخستنی و تیکۆشان؟. هەم لەبەرەمبەر دووژمن و هەمیش لەبەرەمبەر ئەو جموجۆلە تەسفیەگەرییە له ئەوروپا بەرپۆوە دەچوو چۆن هەلۆیستی نیشان دەدا...؟

کار و چالاکى ئێمە له ئەوروپادا سەرەتا خۆی بۆخۆی پێشکەوت، ئەو خەباتەى ئێمە له باکوور پێشماندەخست کاریگەری لەسەر گەلەکەمان له ئەوروپاش کردبوو، هەندیک لەو کەسانەى ئەم تەفگەرەیان باش دەبینى و خۆیان نزیک بەم تەفگەرە دەزانى، لەوئ لەژێر ناوی تەفگەرەو هەر بۆخۆیان دەستیان بە کار و خەبات کردبوو. واتا هیچ پەيوەندى ئێمە لەگەڵ ئەوانەدا نەبوو، کار و چالاکىیەکی وەها ریکخستنی نەبوو، کادیڕانى ئێمە لەوئ نەبوون و کەسیشمان نەناردبوو، هەندیک کەسى ولاتباریز لەژێر کاریگەری تەفگەردا بوون، کە له باکووردا تەفگەر جموجۆل و خەباتى دەکرد، ئەوانیش بەخۆیان بەناوی تەفگەرەو دەستیان بەخەبات کردبوو. ئێمە نەماندەزانى کار و خەباتىکی بەمشێومىە دەکریت، تا سالى (١٩٧٩) کە سەرۆک چوووە گۆرمپانى لوبنان، کاتیک کە

ولایت کرد. له سمر نهو بنه مایه نهو کار و خهباته تادمهات پیښکهوت و به هیژتر بوو. هر کاتیځ کار و خهباتی نهو روپامان که میځ رووی خووی له ولایت و مرگه پاند بیت، کیښی تیځه وتوو، ته سفیه گهری تیځه وتوو، هر کاتیځ کار و خهباتی نهو روپامان رووی له ولایت کرد بیت نهو زور زیاتر ته فگر به هیژ بوو و توانستی ته فگر زیاتر بوو و ته فگر پیښکه وتوو.

نیمه همیشه نهو کار و خهباتی نهو روپامان به ولاته وه په یووست کردوو، ناراسته که یمان همیشه رووو ولایت کردوو. هم بؤ نهو هیژ و وزه له ولایت و مرگرت، همیشه نهو پیښکه وتنه لهوئ به دیهاتون، نهو توانستی لهوئ نافرینراون بکه وینه خزمهتی ولایت و ته فگر وه. به مشیو میه یه گتر ته واو بکه. دیالیکتیکی به مجورمان له گهل نهو خهباتی نهو روپا دروستکرد، بؤیه نهو خهباته تادمهات توکمه و به هیژتر دبوو، هم له ولایت هیژ و وزه و مرگرت، همیشه هیژ و وزه به ولایت به خشی.

بیگومان لهو خهباته دا هندیځ جار کیښه و گرفت دمرکه وتوون. کیښی "سهر" و "داوود" و "باقی" و نهوانه دروستبوو، خواستیان کهوا کار و خهباتی نهو روپا بخه نه دمیستی خویناوه، به ممش ته فگر بخه نه دمیستی خویناوه. ته فگریش موداخه لهی نهو کرد و نهو بیکاریگر کرد، که جموجوئیکی به ته واوی ته سفیه گهری بوو. نهو جموجوئانه یان به مبهستی نهو بوو که ته فگر به ته واوی رابکیښنه نهو روپا و له نهو روپاشدا بیتویننه وه و بیکن به ته فگر یکی پناهه نده، وک چه پی تورک و پارتی کوردییه گانی دیکه. سهرؤک و پارتی له دزی نهو راوستان، هر چه نده له سالانی (۱۹۸۲-۱۹۸۳) دا هندیځ ته خریاتیشیان کرد بیت، به لام نهو جموجوئه ته سفیه گهراییه ته سفیه کرد.

دواي نهو "حوسین یلرم، کسره، جعفر (علی جهتینر)" و نهوانه له نهو روپا جاریکی دیکه گرفتیان بؤ ته فگر دروستکرد، ته نانت نهو کاته "حوسین یلرم" راشیگه یاند و گوئی: "نیمه (PKK) ین و ناپوشمان له (PKK) دمر کردوو" لیدوانیکی به مجورمیشی دا، ته خریاتییکی وها مهنی کردبوو، له گهل نیستخبراته گانی نهو روپا نهو کارمیان پیښده خست، نامانجیان نهو بوو کهوا نهو هه فالانهی په یووستی (PKK) ن

به گرتنيان بدن و به گرتنيشيان دابوون. هه فالان "عمباس" و "فوناد"يان به گرتن دابوو، بۆ ئه وهى بۆشاييه ك دروست ببیت له بهرپۆمبه راهه تيدا و به مهش بتوانن تهفگهر بخه نه دهستى خۆيانه وه. تاكتيكيكى به مجۆرميان له گه ل دمزا نيستخباراتييه كانى ئه وروپا، به هورسايى له گه ل نيستخباراتى ئه لمانيا په پره و كړدبوو. هه فالان دهستگير كرابوون له سه ر نه و بانگه شه يه "حوسين يلنرم" و نه وان كه گووتبوويان: "ئيدى ئيمه (PKK)ين" و اتا حيسابيان كړدبوو كه وا ئه وروپا به ته واوى له ژير كوئترۆلى نه وان دايه، دمتوانن خويان رابگه يه نن، دهوله تيش له پشت نه وان دايه، هه ليه ته له گه ل دمزا نيستخباراتييه كانى دهوله تانى ئه وروپا پيگه وه نه و كارميان كړد. بۆيه "حوسين يلنرم" و نه وان به بى ترس و حيساب دهر كه و تن. ده يانگووت: "ئيدى دمتوانين ئاپۆ بيكاره گهر بكه ين" به راستيش ته خبرياتيكي مه زنيان دروست كړدبوو.

بيگومان سه روگيش له دزى نه وان گه لى خسته تهفگهر و جموجۆله وه. كاتيك كه گه لى خسته جموجۆله وه، نه وانه هه لاتن و روپشتن. ئيدى ديسان كار و خه باتى ئه وروپا له ژير كوئترۆلى نه وان دهر كه وت و كه وته وه دهست تهفگهر. له ئه وروپادا بۆ ئه وهى تهفگهر ته نگه تاو بكه ن، ناوى تهفگهر بزپنن، دهوله تى تورك و دمزا نيستخباراتييه كانى هه نديك دهوله تى ديكه پيگه وه كاريان كړد، ئيدى سه رمه تا "ئۆلف پالمه"يان كوشت و خستiane نه ستۆى (PKK) وه. بۆجى "ئۆلف پالمه"يان كوشت؟ چونكه به راستى "ئۆلف پالمه" دۆستايه تى بۆ تهفگهرى كوردى دهر كړد، بۆ (PKK)ش دۆستايه تى دهر كړد، ته نانه ت له وانه بوو سه روگ چوو بايه سوپديش، سوپد ده يخواست ئيقامه ش بده ته سه روگ و په ناهه ندمى سه روگيشى په سندا بكر دبايه، چونكه قسه له گه ل سوپد كرابوو، سوپد گووتبووى: "ده كرئت و ابكرئت" بۆ ئه مه ته نانه ت ئيمه وپنه ي سه روگيشمان نار دبووه سوپد. و اتا به مجۆره په يوه مندييه كى باش پيشده كه وت. له ناستى جيهانه يشدا "ئۆلف پالمه" دۆستى تهفگهره كانى گه لانى ژپرده ست بوو، زۆر هاوكارى و دۆستايه تى نه و تهفگهرانه ي دهر كړد، سه بارمته به مه سه له ي فيتناميش له دزى نه مريكا راده ووستا، سه بارمته به مه سه له ي باشوورى ئه مفرقياش له دزى دمه لالتى فاشيست و ئاپار تايد را وه ستا. و اتا خاومنى هه لويستى ديموكراتiane بوو، بۆيه ببوووه ئامانجى پيلانگيران، له بهر نه وهى له دزى نه مريكا راده ووستا، له دزى فروشتنى چه ك بوو

له لايمن هه نديك ددوله ته وه، پاشانيش په يومندى و دوستايه تى خوى بۇ كوردان و بۇ (PKK) پېشده خست، هه نديك ددولت نه مه يان به مه ترسى دمبىنى و بۇخويان كرديانه نامانچ و "ئولف پالمه" يان كوشت، كه كوشتيشيان خستيانه نه ستوى (PKK) وه. به سالان نه و تاوانه وه كه له كه يه كه به (PKK) وه لكينرا. به مەش ههنگاويكيان له دزى (PKK) هاويشت، مه به ستيان له و ههنگاودش نه وه بيوو كه بتوانن (PKK) له نه وروپا وه كه ريگخراويكى "تيروريس" رابگه يه نن و ري له پيش (PKK) بگرن، ري له پيش ته فگه ري نازادپخواز بگرن، له دواى كوشتى "ئولف پالمه" وه، نه لمانيا به ريگه ي "حوسين يلدرم، جمع فخر (عملى چمتينهر)" و نه وانه وه دادگايى هه فالانى له دادگايى دؤسلدورف نه نجام دا. هه فالان "عمباس" و "فوناد" و نه وان دمستگيركران و به گرتنيان دان، بۇ نه وهى هه م بۇشاييه كه له بهرپوه به رايه تى ته فگه ر دروست بكه ن و به مەش ته فگه ر به خه نه دمست خويانه وه، هه ميش به م دادگاييه نه و ههنگاوهى به كوشتى "ئولف پالمه" هاويشتبوويان زياتر به هيز و توكمه بكه ن و به ره و پيشه ومترى به بن. چونكه هه رچه نه ده كوشتى "ئولف پالمه" يان خستبووه نه ستوى (PKK) وه، به لام به ته واوى نه يانده توانى بيكه نه مال به سه ر (PKK) وه، چونكه هيچ به لگه يه كيان نه بوو. خواستيان به دادگايى دؤسلدورف ههنگاويكى ياسايى زور توكمه تر بهاويژن، گوايه به شيومه يه كى حقوقيش بهرپوهى دمبىن، بۇ نه وهى هه م تاوان و ره شه كوژى "ئولف پالمه" به ته واوى بكه نه مال به سه ر (PKK) وه، هه ميش هه موو ته فگه ر به ته واوى له نه وروپا بكه نه "تيروريس" و له وي ته فگه ر زياتر ته نگه تاو بكه ن. نامانجى دادگايى دؤسلدورف نه مه بوو.

هه لبه ته نه و كاته له جبهاندا جه مسه رى سؤفقيه تيش به رشوبلاو ببوو، سؤسياليزميش گورزيكى كوشنده ي بهر كه ومتبوو و بى ئيعتبار هيلرايووه وه، ريك نه و دادگاييه يان له و قوناخه دا بهرپومبرد. وانا به م دادگاييه ده يانخواست زه برىكى مه زن له (PKK) بده ن، كه وا ئيدى (PKK) نه توانيت له ناستى نيوده وه له تيده په يومندى به به ستيت و كار و جموجول بكات، بۇ نه وهى بتوانن له رووى حقوقيشه وه (PKK) وه كه ته فگه رىكى "تيروريس" رابگه يه نن له جبهاندا، بۇ نه وهى هه موو كه سيك (PKK) به مشيومه به بناسيت و تاكو كه س له (PKK) نزيك نه بيته وه و به مەش زه برىك له (PKK)

بوشینن. بېگومان هرچېنده خواستیان نه مه له مېانه ی دادگایي دؤسلدؤرف جېبه جی بکهن، به لّام نه یانتوانی نه انجامگیر بېن. زؤر ههولیان دا، به لّام له رووی حقوقيه وه خو یان زؤر تهنگه ناو بوون. چونکه ههقلان بهرخؤدانیکي مهن و بهرگریه کی مهنیان کرد، راستی نهو دادگاییه جیه و چی نییه و نهو دادگاییه بؤچی سازدراوه و نهو دهستگیرکردنه بؤچی نهجامدراون؟ ههقلان هه موو نهو مهسهلانه یان باسکرد و روونیان کردهوه. پاشان دهولمتی نه لمانیا نه یدهتوانی خوی لهو دادگاییه رزگار بکات، کهوته نیو دؤخیکی بهمجؤروهه، له مهسهله ی "نؤلف پالمه" شدا ههرجیه کیان کرد نه یانتوانی نهو تاوانه له سهر (PKK) ساخ بکهنه وه. ته نانه ت کهوته نیو بنه سته شه وه. ده یانخواست له دادگایي دؤسلدؤرفدا نهو بنه سته ی نه هیلن، به لّام دادگایي دؤسلدؤرف خویشی کهوته نیو بنه سته ی وه. بېگومان نه مه ناحه قیه کی مهن بوو کهوا بهرام بهر به (PKK) نه نجام دهدرا، زولمیکي مهن بوو. بؤچی نهو زولمه یان دهکرد؟ چونکه (PKK) ته فکهریکي سهر به خؤ بوو، ته فکهری گه لی کوردی زولمیکراو بوو، له بهرام بهر زولمیکي مهن له نیو تیکؤشان و بهرخؤداندا بوو، له بهر نه وه ی نه ده کهوته خزمه تی هیچ که سته که وه، راستینه ی گه لی کوردی دهرده خسته پروو، نهو زولمه ی له سهر کورد بهرپوه ده چیت دهستی کی تی دا هه یه، ناشکرای دهکرد، هه م راستینه ی کوردستان و هه میش راستینه ی زؤر دهولمتی ناشکرا دهکرد، نه وانه ی له مه دا زمرمرمه ند ده بوون نه یانده خواست کهوا (PKK) نهو راستیانه زیاتر بخاته پروو، ده یانخواست ری له پیش نه مه بگرن و گورزی لی بوه شینن، بؤ نه م مه به سته ش زؤر ههولیان ده دا. به لّام بی نا کام بوون.

نهو سیسته مه ی کوردستانی پارچه پارچه کرد و خسته یه بن خزمه تی داگیرکه رانه وه، له بنچینه دا نهو سیسته مه بهرپر سیار بوو له هه موو نهو کؤمه لکؤزی و نه شه که نه و چه وسانه وه و له ناوبردنه ی له دزی کوردان بهرپوه ده چیت. نیدی (PKK) به تیکؤشانی خوی راستینه ی نهو سیسته مه ی ناشکرا کرد، نه مه ش بؤ سیسته م مه تر سیدار بوو، سیسته میش نه یده خواست راستینه ی نهو بهرپر سیار یتیه ی ناشکرا بکریت. بؤیه ده هاته سهر (PKK)، نهو کوشته ی "نؤلف پالمه" و دادگایي دؤسلدؤرف هه موو بؤ نه م

مەبەستە بوو. دادگاکی دۆسلدۆرڤیش بئ ئەنجام مایهوه، هەڤالان دادگاییهکهیان قازانج کرد، بۆیه نهیانتوانی تەڤگەر مەحکوم بکەن.

دوای ئەمە گاتیک کە ئەمریکا موداخەلەى کەنداو و ئێراقى کرد، لەسالى (١٩٩١) دا لە نەمسادا "حیکمەت چەتین"ی وەزیری گاری دەرەودى تورکیا و "مام جەلال" کۆبوونەو مەیهکیان سازکرد، ئیدی لەناکامی ئەو کۆبوونەو مەیهدا رێککەوتن، کەوا تورکیا دان بە پەرلەمانی باشووردا - کە پاشان ئاوا دەکریت - بنیت، دان بەستاتۆی باشووردا بنیت، باشووریش (PKK) وەك "تیرۆریست" رابگەیهنیت. لەسەر ئەم بنەمایە رێککەوتن.

ئیدی ئەوانە (PKK)یان بۆخۆیان بەمەترسیدار بینی، بۆیه پێکەوه هەولیاندا کە (PKK) بیکاریگەر بکەن، چۆن بیکاریگەری بکەن؟ ئەگەر (PKK)یان وەك تەڤگەرێکی "تیرۆریست" راگەیاندا ئەو کاتە دەتوانن (PKK)ش بیکاریگەر بکەن و بەرژەو مەندیبەکانی خۆشیان بپارێزن. لەسەر ئەو بنەمایە لەگەڵ یەکتر رێککەوتن. لەناکامی ئەویدا "مام جەلال" دوای ئەوەى لە نەمسا "حیکمەت چەتین"ی بینی و گووتی: "PKK تیرۆریستە". بێگومان ئەمە بۆ (PKK) گورزێکی کوشندە بوو، چونکە ئەوڕوپا هەرموو شتیکی دەکرد بۆ ئەوەى (PKK) بە "تیرۆریزم" مەحکوم بکات، بەلام نەیتوانی ئەمە بکات، ئەگەر کوردێک دەرێکەوێت و بڵێت: "PKK تیرۆریستە" ئەوا بۆ راگەیانسنی ئەوەى کە "PKK تیرۆریستە" دەبێتە هەنگاوێکی مەزن. ئەو کاتە دەتوانن هەر کەسیکیش قەناعەت پێبێتن. چونکە ئەو کورد خۆی وادەلێت: "PKK تیرۆریستە" بۆیه ئەو ناخافتنەى "مام جەلال" هەنگاوێکی مەزن بوو بۆ ئەوەى (PKK) لە هەموو ئەوڕوپا بەتیرۆریست رابگەیهنرێت. لەبنەرەتیشدا سوودیان لەو لێدوانە وەرگرت، بۆ ئەوەى بتوانن (PKK) بە "تیرۆریست" رابگەیهنن. ئەمە لەبنچینەدا ئامانج و داخواری دەوڵەتى تورکیا بوو، دەوڵەتى تورکیا بینی کەوا تادیت تەڤگەرى (PKK) مەزن دەبێت، چۆن رێگى لەمە بکات؟ بە ئیمکانییەتى خۆی نەیدەتوانی ئەمە بکات. ئیدی لەگەڵ (ی ن ک) و (پ د ک) پەيوەندى خۆیان دروستکرد، لەسەر ئەو بنەمایەى پێکەوه (PKK) بیکاریگەر بکەن رێککەوتنیان ئەنجام دا، تاكو بتوانن پێکەوه لەدژی (PKK) رابووستن. تاکتیکی تورکیا جیبوو؟ تاکتیکی تورکیا ئەمە بوو: "بە (ی ن ک و پ د ک) هێرش و

پهلاماری (PKK) ددهم، بهرېگه ی نهوانه وه گورز له (PKK) دموشینم، که گورزم له (PKK) ومشان، نهوا دمتوانم بهناسانی کونترولی خوم لهسهر (ی ن ک) و (پ د ک) بکه م و تهواوی تهفگه ری کوردان بیکاریگه ر دهکم". حیسابی دهولته تی تورکیا ومها بوو. (ی ن ک) و (پ د ک) ش په یومندی خو یان له گه ل تورکیا دروستکرد، چونکه تورکیا دهخوازیت گورز له (PKK) بومشینیت، بؤ نهوه ی گورز له (PKK) بومشینیت هاوکاری (ی ن ک) و (پ د ک) ی کرد، رېگه ی تورکیای بؤ نهوان کردهوه، پاسه پورتی سووریان بهوان دا، رېگه ی دونیا یان بؤ کردنهوه، پشتیوانی سیاسی لهوان کرد، به عهسکه ری و نابووری هاوکاری کردن، (ی ن ک) و (پ د ک) ش لهو په یومندی و هاوکاریه زور سوودمهند بوون و خو یان پې به هیز کرد. ههر که تورکیا دهیخواست (PKK) تهسفیه بکات بوی نه انجامگیر نه دموو، که نه دموو، زیاتر و زیاتر هاوکاری (ی ن ک) و (پ د ک) ی دمکرد، (ی ن ک) و (پ د ک) ش بهمه روژ بهروژ به هیز دمووون و ئیبراز دمووون.

لیرمدا تورکیا نه گه یشته هه موو نامانجه کانی خو ی، به لام گه یشته هه ندیک له نامانجه کانی؛ (PKK) یان له جیهاندا به "تیرورېست" راگهیاند و به په سندرکدن دا، له مه دا گه یشته نامانجی خو ی. چونکه تورکیاش دمیگووت: "من له دزی کوردان نیم، به لام (PKK) تیرورېسته، من له دزی تیروریزم شهر دهکم". (ی ن ک) و (پ د ک) ش دمیانگووت: " (PKK) کورد نییه تیرورېسته، ئیمه له دزی تیروریزمین، ئیدی په یومندی ئیمه و تورکیا باشه..." نهو قسانه یان دمکرد. نهمه چی له گه ل خویدا هیئا؟ نهمه هاوکاری دهولته تی تورکیای کرد که تورکیا تیژی خو ی بؤ "تیروریزم" به دنیا به په سندرکدن بدات، به نهو روپا به په سندرکدن بدات. نه گهر له نهو روپا زور دهولته تیژی تورکیای په سندرکرد، به مجوره به په سندرکدن درا، نه گهر وا نه بووایه، نهوا تورکیا خو ی پارچه پارچه بکردبایه، زنده نهیدمتوانی تیژی خو ی به په سندرکدن بدات. نه گهر توانی به په سندرکدن بدات لیرمدا رو لی (ی ن ک) و (پ د ک) مه زن بوو. چونکه نهوانه کورد بوون و بهناوی کوردهوه دماخضین. له سالې (۱۹۸۱) دا له بهر نهوه ی که به مشیومیه ریککه و تن و "مام جهلال" نهو قسه یه ی کرد، نهو قسه یه قسه یه کی راست نه بوو، ناخفتنیکی هه له بوو، هه له یه کی مه زن و میژرووی بوو، نهمه گورزیکی کوشندی له تهفگه ری کورد دا. نه گهر "مام جهلال" نهو قسه یه ی نه کردبایه، هیچ کاتیکی تورکیا

نەيدەتوانى (PKK) لەدونيادا بە "تېررۆرىست" لەقەلەم بەدات. دەتوانم ئەمە بەپراشكاوى
بەلەيم...

ئەو كاتە؛ پەيوەندى تەسفىيەگەرئىتى حوسىن يەلەرم و ئەوانە لەگەل
ئەو تەسفىيەگەرەنەى كە لەنيۆ گەريلادا لەنيۆ جموجۇلدا بوو
هەبوو؟ بۇ ئەموانە كەسانى وەك "تەرزى جەمال، كۆر جەمال و ...
هتە"

بېگومان لەزەمىنەى كۆنگرەى سىيەمىندا، "تەرزى جەمال، كۆر جەمال و حوسىن
يەلەرم" و ئەوانە پېكەو هەندىك حىساباتيان كەردبوو كە ئەگەر "كۆر جەمال" بىتە
ولات، لە ولاتيشدا بالادەستىتى خۆى لەسەر گەريلا بسەپىنەيت، ئەگەر هەندىك
ئاستەنگىش هەبىن ئەوا ئەو ئاستەنگيانە لەپېش خۆيدا نەهەيت، ئەگەر "تەرزى
جەمال" يش لە گۆرەپانى لوبنان لە ئەكادەمىيادا دەمىنەيتەو، ئەويش لەوئى لەسەر
كادىران بالادەستى خۆى دروست بكات، ئەگەر "حوسىن يەلەرم" و ئەوانەش لە ئەوروپا
بن، ئەوا هەموويان يەكتر تەواو دەكەن. بېگومان ئەوانە پىلاننىكى هاوبەشى بەمجۆريان
بەريۆە برد. تەنانەت كاتىك كە "حوسىن يەلەرم" دەجىتە ئەوروپا و لەدزى سەرۆك
دەست بەكار دەبەيت، چى دەلەيت؟ بۇ شەخسى من دەلەيت: "لە ولات جومعه هەيه،
هەمفالىكى نازانم كۆنە و پاكە و دىسۆزە لەوانەيه ئەويش سەرۆك تەسفىيەى بكات،
سەرۆك ناخوازەيت كەس لەناو تەفكەردا بەمجۆرە پېشكەوئەيت، بۇ ئەوئى بەردەوام
كۆنترۆلى خۆى لەسەر تەفكەر دروستبكات، زۆر كەس بېكارىگەر و تەسفىيەى دەكات و
تەنانەت ونيان دەكات. ئىدى لەولاتيش جومعه هەيه، لەناو تەفكەردا دەناسرەيت و
كارىگەرى خۆيشى هەيه، لەوانەيه سەرۆك ئەويش لەناو ببات" تەنانەت حوسىن يەلەرم
ناخفتنىكى بەمجۆرە دەكات.

بۆچى ناخفتنىكى بەمجۆرە دەكات؟ چونكە ديارە كە پېشتر ئەوانە لەنيۆ خۆياندا
قەسەبەسيان لەسەر كەردوو، كاتىك كە "كۆر جەمال" لە ولات دەيخواست تەفكەر بخاتە

PKK میژووئیک له ناگر

ژیر کۆنترۆلی خۆیهوه، حیسابات دهکهن، لهوانهیه من (جومعه) له دژی ئەمه رابووستم، که له دژی ئەمه راووستام من تهسفیه بکهن و پاشان بڵین: "سەرۆک ئەوی تهسفیه کردوو" بۆیه هەر پێشتر ئەو پرۆپاگەندمیە دهکهن. بۆیه ئەگەر منیان تهسفیه کرد، ئەوا تۆمهتەکه دهخههه ئهستۆی سەرۆک و بڵین: "سەرۆک جومعهی لهناویرد". نیدی پیلانیکی بهمجۆرمیان بهرپۆه دهبرد.

ههلبهته "کۆر جهمال" پش پیلان و لهیستۆکی بهمجۆرمشی کرد. بهلام لهبهر ئەوهی له پیلان و لهیستۆکهکی ئەو تیگهیشتم، ئەو پیلان و لهیستۆکانه سهرنهکهوتن، واتا ئەو لهیستۆکهمان تیکدا.

یهکیک لهو زیندانیانی که لهسهرماتای نهوهدهمکان تورکیا سهربهستی کرد "محهمهد شهنهر" بوو، که له زینداندا دهرکهوت و خاوهن زۆر چهமک و مهیلی دهرموی تهفگهر بوو، کرۆکی ئەو مهیل و چهمکانه چیبوون؟

لێرهدا دهولەتی تورکیا ئەزموونیکی مهزنی خۆی لهسهر تهسفیهکردنی تهفگهرمکان لهنبو زینداندا ههیه. لهبنهڕمەتدا دهولەتی تورکیا ههموو تهفگهرمکانی له زینداندا تهسفیه کردوو، جا چ تهفگهری کوردان بێت یان چهپی تورک و دیموکراتیخواز بن. دهولەتی تورکیا له زیندانهکاندا ئەنجامی باشی بهدمستخستوو، بۆیه ئەزموونیکی زۆر بههیزی لهم بارمیوه ههیه. خواستی له زیندانی ئامهددا تهفگهری ئیمهش تهسلیم و مرگگیریت. هەر لهم پێناوهدا زولمێکی مهزنی له زینداندا بهرپۆهبرد. لهمیژووی رابردووشدا ههموو تهفگهرمکانی بهمجۆره له زیندانهکاندا تهسلیم و مرگرتبوو و ئیرادهیانی شکاندبوو، تهناهت زۆر لهوانهیان داروو خاندبوو و کردبوونی به سیخوپ و بهدمستی ئەو سیخورانە تهسفیهی کردبوون، بۆیه له کودماتای (۱۲)ی ئەیلوولیشدا ئەو

تاكتيكەيان بەرپوۋە برد. لەویدا زۆر ئەنجامیشیان بە دەستخستبوو. تەنیا لە بەرامبەر تەفكەرى ئێمەدا نەیانئەوانیبوو ئەنجام بە دەستبخەن.

هەر بۆیە لە زیندانی ئامەدا بە وەحشیەتییکی مەزن ھاتنە سەر تەفكەرى ئێمە، دمیانگووت: "چۆن دەبێت لەسەر ھەموو تەفكەرەكان ئەنجامگیر ببین و تەسلیمیان بکەین و ئیرادەیان بشکێنین، لە کادیرائی ئەو تەفكەرەکاندا چەمکی ھەڵە لەناوایاندا پێشەمخەین و ئێمە بە دەستی ئەوان تەفكەرەكان پارچە پارچە دەکەین، بۆچی لە بەرامبەر (PKK) دا ئەمە نابێت؟" بۆیە زۆر بە وەحشیەتەو دەھاتنە سەر ھەڤالان، بۆ ئەوێ ئەمە جێبەجێ بکەن، ئەو شتە لە تەفكەرەكانی دیکەدا جێبەجێیان کردووە لەسەر (PKK) ش جێبەجێ بکەن. بێگومان تەفكەر لە بەرامبەر ئەمە بەرخۆدانێکی مەزنی پێشخست، ئەوان دمیانخواست ئیرادەیی بشکێنن و تەسلیمی وەربگیرن، ھەڤالانیش ئیرادەیی خۆیان بەھێز و تۆکمەتر دەکرد و ئاستی بەرخۆدانیان بەرزتر دەکردەو.

بێگومان لێرەدا تەفكەر بەسەرکەوت، بەلام لە کادیرائی زینداندان سێ بەش دروستبوون. یەکەمینیان؟ کە بەتەواوی تەسلیم ببوو و کەوتە خزمەتی دەوڵەتی تورکیاوە و لەگەڵ دەوڵەتدا بەشداری ئەشکەنجەدانە ھەڤالانیان دەکرد، کەسانی وەک: "شاھین دوخمەز، یلدرم مەرکیت" و ئەوانە بوون...

دووەمینیشیان؟ ئەو کادیرائە بوون کە کەمێک ئیرادەیان شکا و بێھێز ببوو، دەستبەرداری تەفكەر نەبوون و بەتەواوی نەکەوتنە خزمەتی دووژمنەو، بەلام لەژێر ئەو زوڵم و ئەشکەنجەیدا زۆر ئیرادەیان لاواز ببوو، ئیدی نەیانئەوانی لەدژی ئەو وەحشیەتە بەرخۆدان بکەن، دەستبەرداری بەرخۆدان بوون، بەلام بەتەواویش تەسلیمی داگیرکەرانیشت نەبوون، دیسان ھەر لەگەڵ تەفكەر دابوون...

بەشیکی دیکە کادیرائیش ھەبوون کە ھەڤالانی وەک "مەزلۆم دۆغان، محەمەد خەیری دوورموش، گەمال پیر، فەرھاد کۆرتای" و ئەوانە نوێنەرایەتیان دەکرد، ئەو ھەڤالانە لەدژی ئەو وەحشیەتە راوستان و بەردەوام لەھەولێ ئەو دابوون کە چۆن ئیرادە بەھێزتر بکەن؟ چۆن بتوانن بەرخۆدان بەرزتر بکەنەو؟ چۆن ئیرادەیی داگیرکەران بشکێنن؟ ئەو ھەڤالانەش ئەمەیان بەبەنجینە وەردەگرت. بۆیە لە زیندانی ئامەدا، ھەم بەرخۆدانە مەزن، ھەمیش خیانەتی مەزن روویدا. واتا ھەم بەرخۆدانە کە

مەزن بوو، ھەمیش خیانەتەكە. ھەئەتە ئەمە لەھەمانكاتدا میژووی گەلی كوردیشە، میژووی (PKK)شە، واتا لایەکی خۆی ھەمیشە بەرخۆدانە و لایەگە تریشی خیانەتە. خیانەتیش مەزنە و بەرخۆدانیش مەزنە، لەمیژووی كوردیشدا وایە، لەمیژووی (PKK)شدا وایە، لە زیندانانی ئامەدیشدا ھەر وایە.

لەم روودودە؛ چەمکی سەرۆك ئاپۆ لەم بارمەودە ھەبە كە دەلیت: "چەندە خیانەت مەزن بێت، بۆیستە بەرخۆدان زۆر لەو مەزنتەر بێت"، سەرۆك ئەم چەمكە لە (PKK)دا زۆر بەھیز کرد. بۆیە دەیگووت: "بۆ ئەوێ بتوانیت سەرگەوتن بەدەبەیتیت؛ چەندە دارووخان مەزن بێت، ئەوا بۆیستە رابوونیش ھێندە مەزن و زۆر لەوێ مەزنتەر بێت". سەرۆك تەفگەری (PKK) و ملیتانیتی (PKK)ی لەسەر ئەو بناخەبە پێشخست، گەلی كوردی لەسەر ئەو بناخەبە پێشخست. ئەمە راستییەکی سەرۆكە، ئەمە تاییەتمەندیی و تەرز و پەرمەسیپ و چەمکی سەرۆكە.

لەبەنەرمەندا داگیركەران دەیانخواست پێشەنگایەتی و رێبەرایەتی لە زینداندا تەسلیم وەرگرن، چونكە ئەوێ لەبەنچینەدا نوێنەرایەتی تەفگەری دەکرد ئەو بوو، ئەوێ ئیرادە و بەرخۆدانە بەھیزتر دەکرد و نەیدەھێشت تەفگەر لە زینداندا تەسلیم بێت پێشەنگەکانی تەفگەر بوون، واتا ھەفالان "مەزلوم، كەمال و خەیری" بوون. ئەگەر توانیان ئیرادە ئەوان بۆشکێن و تەسلیمیان وەرگرن، ئەوا مسۆگەر تەفگەر لە زینداندا تەسلیم وەرەگرن، كە تەفگەریشیان لە زینداندا تەسلیم وەرگرت، ئەوا دەتوان لەدەرەوێ زیندانیشدا ئیرادە تەفگەر بۆشکێن، دەتوان ئیرادە گەل بۆشکێن. چونكە لەبەرەمبەر ھەموو تەفگەرەکاندا ئەو ئەنجامەیان بەدەستخستبوو؛ لە زیندانەکاندا ئیرادەیان شکاندبوو و تەسلیمیان وەرگرتبوو، پاشان بەو کادیرانە تەسلیمیش ببوو لەدەرەوێ زیندان ئەو تەفگەرەیان پارچە پارچە کردبوو و تەسلیمیان کردبوو. ئیدی دەیانخواست لە (PKK)شدا ئەمە پێکبێن، ھەفالان "كەمال، خەیری، مەزلوم" و ئەوانە دیکە لەدژی ئەمە راوستان، نەیانھێشت ئەمە ئەنجامگیر بێت. مەزنیی ئەو ھەفالانەش لەمەدایە، بۆ یەكەمجار ئەو تاکتیکی دەولەتی تورکیا لەسەر تەفگەرەکان پەیرەوێ کردوو و ئەنجامی بەدەستخستوو پووچەل دەبیتەو، ئەو

هه‌فالا نه‌يانه‌یشت نه‌و تاکتیکه‌ له‌سه‌ر (PKK) پێك بێت و به‌یڕه‌و بکریت، به‌مه‌ش گورزیکی مه‌زنیان له‌و تاکتیکه‌ دا. نه‌مه‌ زۆر گرنگ بوو.

مرۆف دمتوانی‌ت بێت: "له‌میژووی زیندانه‌کاندا، له‌ تورکیا و له‌ کوردستاندا، بۆ یه‌که‌مه‌جار (PKK) به‌ ساخی دهرچوو. هه‌لبه‌ته‌ له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌ زیندانه‌کاندا به‌ساخی دهرچوو، به‌رخۆدانی خۆیشی له‌ناوه‌وه‌ و دهره‌وه‌ی زیندانی‌شدا له‌سه‌ر نه‌و بناخه‌یه‌ به‌ره‌و پێشه‌وه‌ برد و به‌هێزی کرد.

بیگومان کاتی‌ک که‌ رێبه‌رانی به‌رخۆدانی (PKK) له‌ زیندانداندا به‌و چالاکیانه‌یان شه‌هید بوون، له‌ویدا بۆشاییه‌ک دروستبوو، ئیدی "مه‌مه‌د شه‌نهر و سه‌لیم چروک کایا" و هاو شیوه‌کانیان خواستیان نه‌و بۆشاییه‌ پڕ بکه‌نه‌وه‌، ده‌وله‌تیش خواستی به‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نهر" ده‌و ته‌فگه‌ر له‌ زیندانه‌کاندا به‌ته‌واوی بخاته ژێر کۆنترۆلی خۆیه‌وه‌، نه‌گه‌ر دوا‌ی نه‌وه‌ی پێشه‌نگه‌کانی ته‌فگه‌ر له‌ زیندانداندا شه‌هیدبوون و "مه‌مه‌د شه‌نهر" بالادسه‌ست ببێت نه‌و دمتوان له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نهر" ده‌و نه‌و به‌رخۆدانه‌ دیسان بشکێنن و ته‌سفیه‌ی بکه‌ن. هه‌روه‌ها دمتوان له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نهر" و نه‌وانه‌وه‌ له‌دهره‌وش ته‌سفیه‌ پێشبخه‌ن. ده‌وله‌ت له‌ریگه‌ی "مه‌مه‌د شه‌نهر" ده‌و هه‌نگاوێکی به‌مجۆره‌ی هاو‌یشت. بیگومان "مه‌مه‌د شه‌نهر" چۆن خۆی نیشانداده‌؟ واخۆی نیشان دده‌ا که‌وا کادی‌ریکه‌ هه‌میشه‌ به‌رخۆدانی به‌بنه‌ما وه‌رگرتوه‌ و په‌یوه‌سته‌ ئگه‌ره‌وه‌. بۆ نه‌مونه‌؛ دره‌نگ به‌شداری له‌چالاکی مانگرتنه‌کان ده‌کرد، واتا خۆی ماندوو و په‌ریشان نه‌ده‌کرد و به‌مشیمیه‌ فیل‌بازی ده‌کرد. به‌تایبه‌تی له‌دوا چالاکی به‌رخۆدانی "که‌مال پیر" و "خه‌پری دوورموش" و نه‌واندا، واتا له‌ چالاکی مانگرتنی تا مردندا ده‌بینی‌ت که‌وا "که‌مال، خه‌پری" و نه‌وان به‌بێریان که‌ تا کۆتایی نه‌م چالاکیه‌ به‌رده‌وام بکه‌ن، بۆ نه‌ویش له‌کۆتایی چالاکیه‌که‌ به‌شداری تیدا ده‌کات، بۆ نه‌وه‌ی که‌ نه‌وان شه‌هیدبوون، خۆی بکاته‌ سه‌رۆکی نه‌و به‌رخۆدانه‌، بۆ نه‌وه‌ی هه‌ر که‌سی‌ک به‌مجۆره‌ی له‌قه‌له‌م بدات، ئیدی گوايه‌ له‌گه‌ڵ نه‌واندا بوو و نه‌وان شه‌هیدبوونه‌ و نه‌ویش ماوه‌ته‌وه‌، ئیدی سه‌رۆکی به‌رخۆدانه‌، پێویسته‌ هه‌موو که‌سی‌ک ریزی لێبگری‌ت... ئیدی دمتوانی‌ت له‌ زیندانداندا ته‌فگه‌ر به‌ته‌واوی بخاته ده‌ستی خۆیه‌وه‌، راستینه‌ی نه‌ویش که‌س نازانی‌ت، به‌یانیش که‌ له‌ زیندان دهرچوو، گوايه‌ به‌رخۆدانی

کردوو، هه‌میش نوینه‌رایه‌تی میراسی "خه‌پری و که‌مال" ی کردوو، به‌مه‌ش له‌ناو ته‌فکه‌ردا چ له‌زیندان و چ له‌دمروم‌شدا شوینگه‌یه‌کی باش بۆ خۆی بگریت، که بتوانیت ته‌فکه‌ر کۆنترۆل بکات، هه‌روه‌ها ته‌فکه‌ریش له‌ژیر کۆنترۆلی سه‌رۆکدا دمربخات، و‌اتا رو‌لێکی به‌مجۆرمیان به "محهمهد شه‌نهر" دابوو له‌زیندانا.

کاتێک که "محهمهد شه‌نهر" له‌باتمان‌دا ده‌ستگیرکرا ئه‌رشیفی (PKK) له‌و ناوچه‌یه که‌وته ده‌ست ده‌وله‌ته‌وه. شوینی ئه‌رشیفیش ته‌نیا "محهمهد شه‌نهر" ده‌یزانی، و‌مکو‌تر که‌سێتر نه‌یده‌زانی. بیگومان "محهمهد شه‌نهر" نه‌وه‌ی له‌هه‌فالان شاردبووه‌وه، هه‌فالان نه‌یانزانیبوو که‌ ئه‌و ئه‌رشیفه‌ چۆن که‌وته‌ته‌ ده‌ست ده‌وله‌ت؟ ته‌نانه‌ت "محهمهد شه‌نهر" وه‌ها دیاری کردبوو که‌ ئه‌و جیی ئه‌رشیفی نه‌زانیه‌وه. بیگومان ئی‌مه‌ ده‌مانزانی که‌ ته‌نیا "محهمهد شه‌نهر" جیی ئه‌رشیف ده‌زانیت، هه‌فالانی زیندان ئه‌ومیان نه‌ده‌زانی. ئیدی ده‌پخواست له‌مه‌ سوود وه‌ربگریت؛ که‌ گرته‌ی ئه‌رشیف بخاته ئه‌ستۆی هه‌ندی‌ک له‌هه‌فالانی دیکه‌وه و که‌س له‌ره‌وشی ئه‌و تینه‌گات. هه‌روه‌ها له‌دمروه‌ی به‌گرتدانی ئه‌رشیف، خۆیشی هه‌موو زانیارییه‌کی به‌ ده‌وله‌ت دابوو، به‌لام خۆی چۆن نیشان دابوو؟ خۆی وا نیشان دابوو که‌ هیچ زانیارییه‌کی به‌ ده‌وله‌ت نه‌داوه، ئه‌رشیفی نه‌داوته ده‌ست ده‌وله‌ت و به‌رخۆدانی کردوو، وه‌ها خۆی نیشان دابوو، تا کاتێکی زۆریش هه‌فالان ره‌وشی ئه‌ویان نه‌زانیبوو. چونکه‌ په‌یومندی هه‌فالانی زیندان له‌گه‌ڵ دمه‌روه‌ نه‌بوو، بۆ ئه‌وه‌ی بتوانن ره‌وشی ئه‌و له‌هه‌فالان به‌شارنه‌وه، خه‌یزانی ئه‌ویش به‌رده‌وام له‌گه‌ڵ ده‌وله‌تدا له‌نیۆ په‌یومندیدا بوو. بۆ ئه‌وونه‌؛ ئه‌و زانیارییه‌یه‌ی که‌ هه‌فالان ده‌خوازن له‌زیندانه‌وه بۆ ئی‌مه‌ی بنێرن "محهمهد شه‌نهر" ده‌لێت: "بیدمه‌ دایکی من، ژنیشه‌ زیده‌ نایپشکنن، من ده‌یدمه‌ دایکم، ده‌توانیت به‌هه‌فالانی بگه‌یه‌نیت". به‌مشێمه‌یه‌ زۆر زانیاری ده‌گاته ده‌ستی ده‌وله‌ت و ناگاته پارتی. ئه‌و زانیارییه‌یه‌ی به‌ده‌ستی ئی‌مه‌ ده‌گات، به‌ده‌ستی ده‌وله‌ت ده‌گات، ئینجا ده‌گاته ده‌ستی پارتی. و‌اتا "محهمهد شه‌نهر" میکانیزمیکی به‌مشێمه‌یه‌ی دروستکردبوو. هه‌روه‌ها له‌ زیندانی ئامه‌ددا هه‌فالان تونیلیان له‌زیندانه‌وه دروستکردبوو، بۆ ئه‌وه‌ی له‌زیندانه‌وه رابکه‌ن، "محهمهد شه‌نهر" ئه‌و تونیله‌ی به‌ریگه‌ی دایکی خۆی ئاشکرا کرد. بۆیه‌ ئه‌و هه‌ولێ هه‌لاتنه‌ش ئه‌نجامگیر نه‌بوو. ئیدی "محهمهد شه‌نهر" و خا‌نه‌واده‌که‌ی له‌گه‌ڵ

د دولت بوون، دولت دمیخواست دواى شهیدبوونى سهرؤکایهتی بهرؤدانى زیندان نهو بکات بهسهرؤکى نهو بهرؤدانه و وهك قارهمانیک دمربكهوټهړوو، كه له زیندانیښ جووه دمروه لهتفگهردا شوینیکى تایبته بگریټ، بؤ نهوهى بهریگهى نهوهوه لهدزى سهرؤك جموجوټیک په رمپېیدن و بهمهش تفگهر لهژیر کونترؤلى سهرؤك دمربخن. نهو رؤلهى به "محممد شهنر" یان دابوو، نهمه بوو.

ههلبته كهسانى وهكو "سليم چروك كاپا" ش لهزینداند ههبوون، "سليم چروك كاپا" و نهوان بهرؤدانیان نهكردبوو و تسليم بېوون، نیمه نههمان دهزانى. نیدی "محممد شهنر" و نهوانهى هاوشیوهى خوى بوون، ههمووى كردبووه نهكییك (گروپیک)؛ هم بؤ نهوهى کونترؤلى زیندان بکات، ههمیش كه دمركهوتنه دمروهى زیندان نهو نهكیه بتوانیت لهناو تفگهردا کونترؤلیك دروستبکات. "محممد شهنر" کاتیک كه له زینداند دمرچوو خواستى نهمه بکات، خواستى رؤلیكى بهمجوره بگریټ و تفگهر بخته دهستى خویهوه.

بؤ نمونه؛ نیمه نامادهکاریمان بؤ کونگرهى چوارهم دهکرد، کاتیک خواستمان کونگره بهفهرمى دستېبېكهین نهو کاته "بؤتان" و "نهبویهگر" و نهوانهمان ههموو بههوى پراکتیکى خویانهوه بى نهرک کردبوو (نهرکمان لهوان ستاندهبووه) و خستبووماننه ژیر لیکولینهوهوه. چونكه پراکتیکى چتهگهريیان بهړپوه برېوو و تهخريباتیکى 'ن' نهنجام دابوو، رهخنهى تفگهر بؤ نهوان ههبوو، دؤخى نهوان دؤخى لېرسینهوه و لیکولینهوه بوو، بویه نهوانمان بى نهرک کرد و خستماننه ژیر لیکولینهوهوه. "محممد شهنر" دهجیت و بهوان دهلیت: "ناحقى لهنیوه کراوه، ههر كهسك له نیوى نیوه بووايه ههروهكو نیوهیان دهکرد، پراکتیکى نیوه پراکتیکى باشه. پارتى و سهرؤك ناححقى لهنیوه دهكهن" واتا دهخوازیت نهوانه لهدزى سهرؤك و لهدزى تفگهر بخته جموجوټهوه. دهخوازیت نهوانهش بخته ژیر کونترؤلى خویانهوه، بؤ نهوهى بتوانیت لهکونگرهدا قورسایى خوى دروست بکات و کونگره بخته دهستى خویهوه، نامادهکاریهكى بهمجورهى کردبوو.

لهدمروهى نههمهشهوه، ههنديك كهسى ناماده کردبوو و دهیخواست نهوانهش تهغلى کونگره بکات، لهکونگرهدا قورسایى خوى دروستبکات و کونگره کونترؤل بکات. دههات

جی بهمن دىگوت؟ بۇ "بۇتان" و "ئىبويهگر" و ئەوان دىگوت: "ئەوانە ھەموویان بکۆز (قاتل)ن، ئەوانە زۆر تاوانى قورسیان کردوو، تەخرباتیان کردوو، یاریان بە ئایدیۆلۇژیا و تاکتیک و ژیان و بەھای پارتى کردوو، خەلکیان کۆشتوو، پېویستە ئەوانە ھەموو دادگایى بکړین و لەسیدارە بدرین..." سەبارت بەوانیش لای ئیمە وەھای دىگوت. واتا بۇ ئەوەى ئەو کارەى بەرپۆوە دىبات من پێى ئەزانم، بۇ ئەوەى بەناسانى کار و پیلانى خۆى بەرپۆوە ببات ئەو قسانەى دىکرد.

لەبنەپەتدا ئامانجى سەرەمى "مەھمەد شەنەر" ئەومبوو کە چۆن بتوانیئت سەرۆک بیکاریگەر بکات. بۇ ئەمەش "مەھمەد شەنەر" لە سوریا ریکخستەبوونیکیشى لەگەڵ ھەندیک لەکەسانى ئىستخباراتى سوریا پیکھینابوو، تەنانەت خواستبوویان کەوا ژەر بەدەنە سەرۆکیش، بەمشێومە سەرۆک تەسفیە بکەن و بیکۆزن. بىگومان پارتى تەدبیری وەرگرتبوو، بۆیە ئەم پیلانەیان سەرینەگرت. ئەمجارەیان خواستى لەکۆنگرەدا ئەنجام بەدەستبخت. ئەمەش ئەنجامگیر نەبوو.

ھەلبەتە ئیمە دەرھەق بە "شەنەر" لیکۆلینەومەیکەمان ئەنجام دا، ھەم لەسەر پراکتیکى ئەو لە زینداندا، ھەمیش لەسەر پراکتیکى ئەو لە گۆرەپانى لوباندا، ئیمە ئەومان دادگایى کرد، ھەلبەتە دواى ئەمە ھەلات و رۆیشت. ئیمە ئەومان خستبوو و ژیر لیکۆلینەومە، بۇ ئەوەى رەوشى ئەو یەکلایى و زەلال بکەین. ئیدى ئەو کاتە ھەلات. لەراستیدا ئەویان رەفاند!، کەسێک ھەبوو لەناو ئیمەدا ناوی "فایەق" بوو، ئەویش لە زیندانەو دەرکەوتبوو، ئەو "فایەق"ە چۆن خۆى نیشان دەدا؟ واخۆى نیشان دەدا کە دژى "مەھمەد شەنەر"ە تەنانەت لەدژى "مەھمەد شەنەر" ناخاقتنى خراپیشى دىکرد، دىگوت: "مەھمەد شەنەر" مەترسیدارە و پیاوی دەولەتە" بۇ ئەوەى تەفکەر باومرپى و متمانەى پێبکات. بەراستیش ئیمە کەمێک باومرپیشمان پێیکرد، بەلام ئەوەى "مەھمەد شەنەر"ى لەژیر لیکۆلینەو رەفاندبوو ھەر ئەو "فایەق"ە بوو، ھەلاتن و چوونە لای (پ د ک). لەلای (پ د ک) و بەرپێى (پ د ک)ەو خواستیان لەدژى تەفکەر ھەندیک جموجۆل بکەن. بىگومان نەیانتوانى، چونکە ئەو ھیزەى نەبوو. تەنانەت "مەھمەد شەنەر" چوو بەناوى "PKK - فەژین" بەیاننامەیکەش دەرخت، گوايە دمیەوئیت لەدژى (PKK) رابووستیئت. بىگومان نەیدەتوانى و ھیزیکى ئەوتۆى نەبوو، ھیزى ئەو ھەمووی دەولەت

بوو، ههښته له ناو ته فکر دا هیزیکي خوی نه وو. نه و مترسیه ی "محمد شمر" یش به مشیویه به لوه نرا...

له سالې (۱۹۹۰) دا دووهمین کونفرانسی ته فکر سازده کړیت.. شونکې نه و کونفرانسه له میژووی ته فکر دا چیه؟ رینمای و برپاره هره گرنگه کانی نه و کونفرانسه چپوون؟

دووهمین کونفرانس له گورپانی سرکاپه تی له لوبنان سازدا، له و کونفرانسه دا سبارت به و پراکتیکه کی که له ولاتدا بهرپوه براوه، چیه و چونه؟ له سر نه و پراکتیکه راوسته کرا، له و پراکتیکه دا خه تیکی چته گهری دمرکه وتیوو، له سر نه و مه سه لیه راوسته کی کردیوو و نه و خه ته کی مه حکوم کردیوو، بؤ نه و کی خه تی چته گهری تی له ناو گهری لادا، له ناو پیسه نگایه تی گهری لادا بیکاریگر بکات. له بنه پرته و به قورسایي له سر نه و مه سه لیه راوستایوو و برپاری له سر و دمرگرایوو. بیگومان دووهمین کونفرانس رولیکي به مجوره کی هیه، رولی سهرکی نه و کونفرانسه نه و بوو؛ که چوون پراکتیکي چته گهری تی و خه تی چته گهری تی بخاته پروو و بناسریت و مه حکومی بکات و بیکاریگر بکات. له بنه مادا کونفرانسه که نه و رولی دمیینی و نه و رولی گپرا. هندیکی له برپاره کانی نه و کونفرانسه له پراکتیکه کی جیه جیکران، به مهش ته خریباتی چته گهری تی هندیکی کهم بووه. هره چنده نه توانرا به ته وای چه مکی چته گهری له ناو ببات. به لام رلی له بهر دهم گرت، هندیکی له ته خریباته کانی نه هیشت...

له کامپی دولی بیقاع له لوبناندا، له چوارچپوه کی نه و پیلانگیرپیانیه بهرپوه دمبران، وکو باستانکرد هه فال حه مزه (حه سن بیندال) له ژیر ناوی رووداویکی له دهمست دمرچوو (ههزا) دا

شەهید دەکرێت. پیلانگیران بۆ بەتایبەتی ئەو هەفالهیان بەئامانج گرت و چ ئامانجیکیان لەپشت کوشتنی ئەودا هەبوو؟

شەهید حەمزە / حەسەن بێندال

هەفاله "حەسەن بێندال" هاوگوندى سەرۆك ئاپۆ بوو، لەگوندەكەیاندا هەمیشە لەنیوان خانەوادەى سەرۆك و خانەوادەى هەفاله "حەسەن بێندال"دا ناكۆكى و دووژمنایەتییهك هەبوو، وەك هەر دووژمنایەتییهك كە لە گونددا لەنیوان دوو خانەواده روودەدات. دایكى سەرۆك بەردەوام بە سەرۆك - كە ئەو كاتە هیشتا منداله بوو - دەلێت: "ئەو خانەوادەیه دووژمنمانە، پێویستە تۆش وەك دووژمن ببینی، منداڵی ئەوان وەك دووژمن ببینی و خۆت لەو خانەواده و منداڵەكانیان نەدەیت" هەمیشە دەخوازێت بێرۆكەى دووژمنایەتیکردنى ئەو خانەوادەیه لەسەرى سەرۆكدان

بهیلئیتوه و بههیزی بکات. بهلام سەرۆک ناخاقتنی دایکی بۆخوی هیج بهبنچینه و مرناگریت، تهواو بهپچهوانه ی نهو ههلسوکهوت دمکات، نهو خانه وادمیه بهدووژمن نازانیت و مندالی نهوانیش به دووژمن حساب ناکات، تهنا نمت لهگهڵ "حهسمن بیندال" یشدا پهیومندی دروست دمکات و هاوڕێیهتی لهگهڵدا دمکات. ئیدی رۆژیک داپیره سەرۆک دمبینیت که سەرۆک لهگهڵ "حهسمن بیندال" دا هاوڕێیهتی دمکات، داپیرهشی بهدایکی سەرۆک دهلیت: "کورمهکت لهگهڵ مندالی دووژمندا هههالیتی دمکات" دهخوازیت دایکی سەرۆک لهبهرامهر سەرۆک بوروژنییت. دایکی سەرۆکیش سەرۆک دمگریت و چهپسی دمکات و دهخوازیت لێ بدات و پیتی دهلیت: "بۆچی لهگهڵ مندالی دووژمنی ئیمه پهیومندی دمبهستیت؟" بهلام نه ناخاقتن و نه نهو تهدبیره ی و مریدمگرن ناتوانن رێ لهبهردهم هههالیتی نیوان سەرۆک و "حهسمن بیندال" بگرن. نیت سەرۆک پهیومندی خوی لهگهڵ "حهسمن بیندال" دا پێشدهخات و بههیزی دمکات. واته هیشتا لهگوند بوون و لهمندالیتیدا سەرۆک لهدزی نهو چهپمهکی بهگشتی لهناو کورداندا لهئارادایه، چهپمهک باوهکان، رمتدمکاتهوه. لهشهخسی "حهسمن بیندال" دا پهکیتی گوند و پهکیتی کورد بهبنچینه و مریدمگریت، لهدزی پارچهبوون رادهموستیت. چونکه پارچهبوون خهتی داگیرکهرتییه. داگیرکهران گهلی کوردیان پارچه پارچه کردوو، بێ هیزی کردوو، ئیراده ی شکاندوو، تهسلیمی و مرگرتوو و لهسهر نهههش دمهسلاتداریتی خوی تۆکه و پێشخستوو، خهتی داگیرکهران نهومیه، که چۆن بتوانن وابکهن دوو کورد نهگهنه پهکتر، که گهیشتنه پهکتریش نهتوانن بهپهکهوه بژین و کاربکهن، نهمهپه خهتی داگیرکهران. ئیدی سەرۆک نهو خهته رمتدمکاتهوه، بهئکو ههموو ههولدان ی بۆ نهومیه که چۆن بتوانیت کوردان بگهیهنیت پهکتری؟ چۆن بتوانیت نهو کوردانه ی گهیشتنه پهکتریش بتوانن بهپهکهوه بژین و کاربکهن؟ نهگهر تۆ توانیت نهمه ئههجام بدمیت و پێشبخهیت نهو دمتوانیت سیاسهتی داگیرکهران له کوردستاندا تیک بدمیت، دمتوانیت نازادی، دیموکراسی پێشبخهیت، رێی نازادی و دیموکراسی، رێی سهرکهوتن له پهکیتی گهلی کورددا دمرباز دمبیت. ههلهته داگیرکهران نهو پهکیتییه ی خراب کردوو و کوردانی پارچه پارچه کردوو و تیکبهرداون، بۆیه کوردان پهکتر دهخۆن، دمهستبهرداری دووژمن بوونه و خۆخۆرن، ئیدی سەرۆک لهگوند

ئهم سیاسهته رمتدەگاتەوه، لەدژی ئەمە رادەهوستیت، چونکە دەبینیت لەنیوان خیزانی ئەو و خیزانی "حەسەن بێندال" دا ناکۆکییەکی ئەوتۆ لەئارادا نییە، ناکۆکییەکی ساختهیە، نە خزمەتی ئەم خیزانە دەکات و نە خزمەتی ئەوەی تر دەکات. بۆیە ئەوه رمتدەگاتەوه، بەلکو چۆن بتوانیت دۆستایەتی دروستبکات، ئەمە بەبەنجینە وەردەگریت. بۆیەش هەمفالییتی خۆی لەگونددا، لەناو هەموو منداڵەکانی گونددا، زیاتر لەگەڵ "حەسەن بێندال" دا پێشدهخات و زیاتر ئەو دەکاتە هاوڕێ و هەمفالی خۆی. واتا ئەوەی کە گوايه دووژمنی خانەوادەکەیانە هەمفالییتی لەگەڵدا پێشدهخات. ئەگەر لەگەڵ "حەسەن بێندال" هەمفالییتی پێشخست، ئەوا مسۆگەر دمتوانیت لەگەڵ منداڵەکانی دیکە ی گوند و گوندەکانی دیکەشدا هەمفالییتییەکی تۆکمەتر پێشخات.

ئەمە گرنگە، چونکە ئەمە پاشان لەشەخسی سەرۆکدا دەبێتە تایبەتمەندییەکی و خەتێک، هەمیشە لەناواکردنی یەکییتی کورداندا، لەپێشخستنی هەمفالییتیدا لەپێشخستنی کادیران و تەفکەردا، ئەمە بۆخۆی بەبەنجینە وەردەگریت و زیاتر قوولی دەکاتەوه. نیدی لەگەڵ "حەسەن بێندال" دا بەمشێوەیە پەپوەندی خۆی دەبەستیت، پاشان ئەو پەپوەندییە دەبێتە پەپوەندییەکی سیاسیش.

سەرۆک لەبەر ئەوەی هەر لەگوندەوه هەمفالییتییەکی تۆکمە ی لەگەڵ هەمفالی "حەسەن بێندال" دا هەبوو، باوەڕی پێدەکرد، بۆیە هەم کەردبووی بە پارێزوانی خۆی و هەمیش بە تەمەر (نامەبەری) خۆیشی، بەها و رۆلێکی بەمجۆرە ی پێداوو. هەلبەتە هەمفالی "حەسەن بێندال" ی بەهایەکی مەزنی دەدایە سەرۆک، هەمفالییتییەکی کە هەر لەمنداڵییەوه لەگوند لەنیوانیاندا هەبوو، باش یەکتریان دەناسی، سەرۆک باشی دەناسی، ئەویش بەهای مەزنی دەدایە سەرۆک، هیچ شتێک نەماوو بۆ سەرۆکی نەکردبێت، لەم پێناوەشدا فیداکارییەکی مەزنی دەنواند، بۆیە سەرۆکی لەنزیک خۆی دەپێشستەوه. ئەو گروپی چەتەگەرانی بۆ ئەوەی سەرۆک بیکاریگەر بکەن، پێویستبوو پێشتر "حەسەن بێندال" بیکاریگەر بکەن، تاکو بتوانن خۆیان بگەیهننە سەرۆک، نیدی بۆ ئەم مەبەستە "حەسەن بێندال" یان کردە ئامانج و بەئەنقەست و بەپیلان ئەو هەمفالییان تەسفیە کرد، بۆ ئەوەی لەهەنگاوی دووهمیشدا خۆیان بگەیهننە سەرۆک و تەسفیە ی بکەن. بۆ ئەم مەبەستە هەمفالی "حەسەن بێندال" یان شەهیدکرد.

رۆحی سهرهه‌لدان له جوگرافیاى گيژاو ده‌كاندا...

له‌سالى (١٩٩٠)دا؛ خۆرهه‌لاتى ناوين ئالوگۆڤى گهرم به‌خۆيه‌وه دمبينيت و دمبيتته سهرمتاي زۆر گۆڤان و وهرچهرخانى مه‌زن، له‌لايه‌ك سوپاي ئيراق و لاتى كوئيت داگير دمكات. له‌لايه‌كى ديكه‌شه‌وه به‌گشتى له‌خۆرهه‌لاتى ناويندا شهر و پيكدادان له‌ئارادان، له‌دۆخيكى وه‌هادا چوارهمين كۆنگره (PKK) سازدمكرئت. خويندنه‌وه‌ى كۆنگره‌ى چوارهم بۆ ئه‌و ره‌وشه‌ى ئه‌و كاته له‌ئارادا بوو چيبوو و چۆن شيدمكردمه‌وه؟ هه‌روه‌ها كه‌شوه‌وه‌ى نيو كۆنگره چۆن بوو؟ به‌گشتيش ئه‌و چه‌مك و مه‌يلانه‌ى دهركه‌وتن، ئه‌و راسپارده و بېرياره سهرمكيايه‌ى له‌ چوارهمين كۆنگره‌دا وهرگيران چيبوون؟

له‌سالانى (١٩٨٩ - ١٩٩٠)دا له‌باكووردا سهرهه‌لدانى گه‌ل پيشكه‌وت، چوارهمين كۆنگره‌ش له‌سهر بنه‌ماى ئه‌و سهرهه‌لدانانه سازدرا، سهرمتا سهرهه‌لدان له‌ "نسيبين"دا دمستپيكرد، سيزده چوارده هه‌مفان له‌جياى "باگۆك" شه‌هيدبوون، گه‌ل ته‌رمى ئه‌و هه‌مفاننه‌يان به‌رزكردمه‌وه و خاومنداريتيان ليكرد و ده‌ولت په‌لامارى گه‌لى دا و گه‌ليش

له دژی دموکرات دهمستی به سه رهه لاندان کرد، سه رهه لاندانیکی مهزن به ریا بوو، نه مه بووه هۆی نه وهی که پاشان له زۆر شوێنی دیکه سه رهه لاندان پێشکه وێت، له ناوچهی "جزیره" و ناوچه گانی دیکه سه رهه لاندان به ریا بوو، نه وه سه رهه لاندانه باومپی و مۆرانیکی به هیزی ئافران و ئیرادهی گهلی به هیزتر کرد، په کیتی تهفگهر و گهلی زیاتر تۆکه و پێشخست، بهم سه رهه لاندانه (PKK) له کوردستاندا زهمینهی جهماومریبونی خۆی به هیزتر کرد، ئیدی کاتیك که کۆنگرهی چوارهم سازدرا له سه ره بانهمای به ریا بونی نه وه سه رهه لاندانه نه جامدرا.

بیگومان له به ره نه وهی نه وه سه رهه لاندانه هه لگیرسابوون، هوشیاری و باومریبهکی مهزن به دیهاتبوو، تهفلیبونیشت بۆ ریزی گهریلا زیاتر ببوو، تهفگهری گهریلاش تۆکه و به هیزتر دمبوو و پێشدهکهوت. دیاربوو کهوا نه گهر زهمینهی سه رهه لاندانه کان و تهفگهری گهلی زیاتر به رمبسنییت نهوا گهریلا به هیزتر دهکات، گهریلاش سه رهه لاندانه کان به هیزتر دهکات. نه مه له هه موو روویکه وه تهفگهر پێشده خات، ئیدی تهفگهر له تهواوی کوردستان به ره و پێشه وه دمبات. نه مه دمبیرا که تهفگهر تادهمات له ناو گهلدا به هیزتر دمبوو، هه میشت له به شه گانی دیکه ی کوردستانیشدا به هیز دمبوو. ئیدی پێفاژویه که به ره و نه وه ئاراسته یه ده رۆیشت. نه مه گرنگ بوو.

بیگومان چه مکی چه ته گهرییت، هه ندیک خرابیشی له ناو گهلدا کردبوو، له ژیر ناوی کوشتنی "جاش و سیخوڕ" دا، هه روه ها به سه ره مپۆیی و به بی پلان په لاماری هه ندیک له گوندی جاشه کان درابوو، له و په لاماردا هه ندیک جاشیش کوژران، به لām له گهل نه وه جاشانه شدا هه ندیک کهس که جاشیش نه بوون کوژران، ته نانه ت هه ندیک ژن و مندالیش کوژرا بوون. نه مه له گهل خۆیدا کاریگهری خرابی دروست کردبوو. نه گهر رێ له به رده م نه مه نه گهرییت نهوا زهرمر له تهفگهریش دمبات. بۆیه پێویستبوو رێ له به رده م نه وه پراکتیکه چه ته گهریبه ش بگیرییت و نه وه ته خریاته ی له گهل خۆیشیدا هی ناویتی بسرپته وه و به لاوه بنریت. نه گهر بیته ئه مجۆره پراکتیک و ته خریاته نه هی لدرییت نهوا گهریلا و سه رهه لاندان به هیزتر دهن، تهفگهر له هه موو روویکه وه تۆکه دمبییت و پێشده که وێت، ئیدی کۆنگرهی چوارهم له سه ره زهمینه یه کی به مشیومه سازدرا.

دەولەتی تورکیش ھەولێ دەدا؛ چەمکی چەتەگەرێتی لە کۆنگرەدا بەسەر بخت؟ ئەوانیش وەھا کاریان دەکرد. چەمکی چەتەگەرێتی لەسەر چ بنەمایەك پێش دەهکهوێت؟ لەسەر چەمکی فێودال - لیبرال پێش دەهکهوێت، ئەم دوو خەتە لەناو تەفکەرەدا دەبوو زەمێنە بۆ تەشەنەسەندنی چەتەگەرێتی. بۆیە پێویست دەکات ئەو چەمکانە بەھێز بکەن، تاكو چەمکی چەتەگەرێتی لە کۆنگرەدا بەھێز ببێت و بالادەستی خۆی بسەپێنێت... چۆن ئێمە نامادەکاری کۆنگرەمان دەکرد دەولەتیش نامادەکاری دەستیوێمردانی کۆنگرە دەکرد. دەولەتیش لەرێگەی "مەحمەد شەنەر" موە نامادەکاری ئەمە دەکرد، تاكو "مەحمەد شەنەر" بتوانێت بالادەستیی خۆی لە کۆنگرەدا بنوێنێت. ئێمە لەو تێگەیشتین و دەمانببینی. ئیدی پێویستبوو کە رێ لەبەردەم ئەمەش بگرین، بۆ ئەوەی کۆنگرە بتوانێت رۆڵی خۆی بگێڕێت و بەسەرکەوتوویی ئەنجامبەرێت و بارودۆخەکە بەرمو پێشەوە ببات.

لەلایەکی دیکەشەوە؛ ئیراق موداخەلە کۆپتی کردبوو، لەناستی نیۆدەولەتیدا، ئەمریکا موداخەلەیکە پێش دەخست، ھەرچەندە موداخەلەیکە ئەمریکا بە بەھانەی داگیرکردنی کۆپت لەلایەن ئیراقەووە بوو. بەلام لەبەر ئەوە ئەمە ئەسلی مەسەلەکە نەبوو، بەلکو ئەمریکا دەخواست موداخەلەیکە مەزن بۆ خۆرەلاتی ناوین پێش بخت، بۆ ئەوەی بتوانێت بالادەستیی خۆی لەسەر خۆرەلاتی ناوین دروست بکات. بۆ ئەم مەبەستە بوو، چونکە سۆفییەت تێکەڵچوو، ئەمریکا دەخواست لێی سوودمەند ببێت و بالادەستیی خۆی لەدوێندا دروست بکات. وەکو تریش بەتێکچوونی سۆفییەت کێشە و گرفتێ سەرمايەداری و ئەمریکا زۆر زیاتر ببوو، پێویستبوو کە کێشە سەرمايەداریش چارەسەر بکات تاكو بتوانێت ھەم بۆ ئەوەی سیستەم بەردەوام ببێت و ھەمیش سەرۆک خۆی بۆ سیستەم بەردەوام بکات. چونکە بە پەرشوبلاو بوونی سۆفییەت، ئەوروپا دەخواست خۆی لەژێر کۆنترۆڵی ئەمریکا دەر بخت، ئەوروپا و ژاپۆنیش بە ئابووری و بە پەترۆڵ پەيوەستی خۆرەلاتی ناوین. ئەگەر ئەمریکا ئەو وزەیی خستە ژێر کۆنترۆڵی خۆیەو، ئەوا ئەوروپا و ژاپۆنیش ناتوانن خۆیان لە ئەمریکا بچێرێن و ببەنە ھێزێکی مەزن، دیسان ناچارێ ئەمریکا دەبنەو، ئەو کاتە ئەمریکا دەتوانێت ھەم بالادەستیی خۆی بسەپێنێت، ھەمیش کێشە و گرفتەکانی سەرمايەداری چارەسەر

بکات، بۇيە خۆرهلاتی ناوینی بۇ خوی بهبنچینه وهرگرت و موداخهلهی لهسهر ئیراق پیښخست.

ئیدی کۆنگرهی چوارهم لهروهشیکی وههاشدا سازدرا. بیگومان نهو جهنگهی کهنداو هم بۇ کۆنگره دهرهتییکی دهرهخساند، ههمیش مهترسی دمخسته سهر کۆنگرهوه. پیویستبوو کۆنگره سازیدراپایه، بهر لهوهی دمستیومردان نهجامبدریت، چونکه دمستیومردان لهروژمهدا بوو، دۆخهکه دۆخیکی شهر بوو، تورکیاش نامادهمکاری دمکرد، چونکه "تۆرگۆت ئۆزال" یش نهو کاته دمیخواست تورکیا بکهویتنه ناو ئیراقهوه، دمیخواست لهسهر نهو بنهمایه لهگهل نهمریکادا پهیموندی خوی پیښخات، دمکهویتنه ئیراق یان نا دیار نهبوو، رهوشیکی وهها ههستیار و جهنگ ههبوو، مهترسیداریش بوو، بۇیه پیویست بوو کۆنگره زووتر کۆبییتهوه، بهر لهوهی شهر بهرپا ببیت، بتوانیت رهوشهکه ههلبسهنگییت و بهرپار وهریگریت که نهگهر رهوشیکی شهر دمکهوت، تمفگهر بتوانیت بهنامادهمکارییهوه بکهویتنه ناو شهرهوه و لهژیر مهترسیدا نهبیت. تهناهنهت نهگهر دهرهفتیش رهخسا بتوانیت لهو دهرهفتانهدا توانستی خوی بنافرینییت. کۆنگره لهروهشیکی بهوجۆرمدا و لهسهر نهو زهمینه و ئالوگۆرانهدا سازدرا. واتا زهمینهیهکی خراب نهبوو، لهدۆخی جهنگدا بوو، پیویستبوو تمفگهر بگهیشتابیه بهرپاری تۆکه و بههیز.

بۇ نهوهی کۆنگره بهساخی و بهسهرکهوتوویی سازیدریت، سهروک زۆر نامادهمکاری کردبوو، لهسهر نهو نامادهمکارییه کۆنگره سازدرا. کاتیک که ئیمه کهوتینه کۆنگرهوه نهو بهرپۆمبهرایهتییهی کهوا لهولاتدا پراکتیکی بهرپۆه دهبرد، ئیمه لهنهركمان وهرگرتبوون. بۆچی؟ چونکه لهژیر بهرپرسیاریتی نهو بهرپۆمبهرایهتییهدا. لیردا جهتهگهریتی تهشهنهی سهندبوو، جهتهگهریتی زۆر خرابی کردبوو، پیویستبوو نهو کهسانهی لهو پراکتیک و خرابیانه بهرپرسیارن حیساب و لیپرسینهومیان لهگهلدا بکریت. لهبهر نهمه نهوانهمان بی ئهرک کرد و نهوانمان خستهژیر لیکۆلینهوهوه. بهرپرسیاریش نهو کاته "بۆتان" و "نهوبهکر" و "شهمن" بوون و نهوانهمان خسته ژیر لیکۆلینهوهوه، بۇ نهوهی کۆنگره لهسهر بنهمای ناکامی نهو لیکۆلینهوه و لیپرسینهوانه بگاته نامانجی خوی. چونکه نهگهر تۆ دهخوازیت کۆنگرهی چوارهم بگاته

نامانجی خوی، پټویسته کونگره چه مکی فیودال - پیلانگیږی - لیبرال و ته خریاته کانی روونبکاته وه و حیسابی نه وه بېرسیت، تاكو کونگره له سر خه تی خوی بېکییت و نه و نامانجه شی که کونگره له پېش خوی دانابوو پیی بگات. نه گهر وانه بایه نه و نه گهر کونگره ش سازیدرایایه بیسوود بوو.

له بنه پرتدا نامانجی کونگره جوارم نه و مېوو که چه مکی فیودالی - پیلانگیږی - لیبرال و ته خریاته کانی و بهر پرسیارمکانی دمر بخته پرو و لیپر سینه و میان له گه لدا بکریت، بؤ نه و دی بتوانییت کونگره له سر خه تی تمفگهر سازیدریت، نه گهر نه م نه نجامدرا نه و کونگره به نامانجی خوی ده گات. نه و لیکوئینه وه و لیپر سینه وانه مان بؤ نه و مبهسته پی شخت، له بهر نه و دی نی م نه و لیکوئینه وه و لیپر سینه وانه مان پی شخت، نه و توانیمان راستینه ی نه و خه ته و ته خریاته کانیانمان ناشکرا کرد. به مشیومیه که وتینه کونگره وه. بویه کونگره به سه لامه تی و سه رکه و تووی نه نجامدرا. "محمد شهنر" له کونگره یاری خوی ده کرد، خیتابی چه مکه کانی "فیودالی پیلانگیږ" و "لیبرال" شی ده کرد. بؤ نه و دی هه ردو و نه و چه مکه ش بخته خر مه تی خویه وه، تاكو بتوانییت نه نجامگیر بییت. بیگومان نی م نه و له کونگره دا رهوشی "محمد شهنر" یشمان ناشکرا کرد، نه و گه مانه ی ده شیرک ناشکرا کرا، بویه "محمد شهنر" نه یدمتوانی بالادستی خوی له سر کونگره بنوینییت، به پیچه وانه وه کونگره بالادستی خوی له سر "محمد شهنر" نواند، له که شوه وای نیو کونگره دا ره خنه دان له "محمد شهنر" خوا ستر. گووترا: "یان تو ره خنه دانی خوت دمدیت یان ناتوانییت له کونگره دا بمینیته وه...". نی دی "محمد شهنر" بی نی که له کونگره دا رهوشی نه و ناشکرا بوو و ناتوانییت شتی بکات، هه موو به شداریووانی کونگره ش له سر خه تی تمفگهر و له سر خه تی کونگره کو بونه ته وه، بویه شتیکی نه و بیکات نه ماو، له بهر نه وه هه نگای بؤ دواو هاویش و ره خنه ی خویشی دا، بؤ نه و دی بتوانییت له کونگره دا و له نیو تمفگهره دا بمینیته وه. به و نامانجه ی حیساباتی خوی له وای کونگره بی نیته دی، نی دی نی فلاسی کرد. زور پی داگریشی بکرایه ات ده که وته ژیر لیکوئینه وه وه. نی دی نه یتوانی شتی بکات. مه گهر له وای کونگره وه حیساباتی خوی بکات، نه ویش که وته رهوشیکی به مجوره وه.

لێرمدا كۆنگره چه مكهكانی "فیودالی بیلانگیر" و "لیبرالی" دمرخسته روو و ریسوای كرد و لهسهر ئهو بنه مایهش چه ته گهریتی و ئهو پراكتیكه ی دمر كه وتیوو ریسو بوو. بۆ ئهو ی ئهو ته خریباتانه به لاره بئریت بریار درا كه بۆ گهل به یاننامه یهك دمر بخریت و داوای لێبوردن له گهل بكریت، هه میش بۆ جاشه كانیش به یاننامه یهك دمر بخریت و خیتابی ئهوان بكریت؛ بۆ ئهو ی چیدی ته خریبات نه كهن، ته نانهت بۆ ئهو خراپه کاریبانه ی كه خه تی چه ته گهریتی ئهنجای دابوو، لهسهر ئه مەش لهسهر ناوی رێكخستن ره خنه دانی خو مان دا و گووتمان؛ ئهو ی كراوه هیلی تێكۆشانی ئیمه نییه، هه رچه نده به ناوی ئیمه شه وه روویداوه، به لām ئه مه رێبازی ئیمه نییه و له گهل رێبازی ئیمه دا یه كانگیر نابێته وه. ئه مەش كاریگهرییه کی ئیجابیانه ی لهسهر جاشه كان كرد و له توندوتیژی خاویكرنه وه، و مكو رابردوو ته فگهریان بۆ خو یان به مه تر سیدار نه دمبینی، شانبه شانی دمو له ت به توندی نه دم هاتنه سهر ته فگهر، له مەش ته فگهر سوودی بینی، ئهو داوای لێبوردنه ی بۆ گهل كردمان باومرێ به گهل به خشی، بینیان كه ئهو نزیکبوونه وانه ی كرابوو هی ته فگهر نییه، ئه گهر به ناوی ته فگهریشه وه كرابن، به لām هی ته فگهر نین و ته فگهر مه حكومیان دمكات و لێپرسینه وه لهسهر ئهو كارانه دمكات، ئه مەش باومرێ زیاتری به گهل به خشی.

له لایه کی دیکه وه؛ یه کیك لهو خالانه ی كهوا له كۆنگره دا راوهسته مان له سه ر یكرد ئه ومبوو كه چۆن بتوانین گهریلا له رووی چه ندایه تی و چۆنایه تییه وه مه زن بكهین؟ چۆن ئهو ناوچانه ی كهوا گهریلا تی نه كه وتوو ئیمه گهریلا تی دا جیگیر بكهین؟ چۆن ئهو سه ره له دانه ی هه لگیر ساون مه زن و به ره فراوانتریان بكهین؟ بۆ ئهو ی یه كدی ته واو بكه ن چۆن بتوانین په یوه ندی نیوان گهریلا و ئهو سه ره له دانه به هیز بكهین؟ لهسهر ئهو مه سه لانه بریارمان و مرگرت. ئیدی بریارمان دا كهوا ئهو هه ریم (ئه یاله ت) انه ی كهوا گهریلا هیج نه چوو ه گهریلا تی دا جیگیر بكهین، تاكو بتوانین له ته واوی باكووری كوردستان دا ته فگهری گهریلا پێشبخهین. هه ندیک هه ریم و گو ره بان بۆ ئیمه سه رمکی بوون، به لām ئهو ی كه سه رمكیش نه بوو، پێویستبوو گهریلا بۆ بنیرین، بریارمان لهسهر ئه مه و مرگرت. هه له به ته داوای كۆنگره ش ئهو هه نگاوانه مان هاو پێشت.

سهارمت به باشووری کوردستانیش؛ ئیمه دهمانیبى کهوا سهدام گورزی بهردمکهویت، تمنانمت لهوانهیه رژیمی سهدام بهتهواوی پرووختیت. بویه باومری ئیمه وابوو که پئویسته لهباشووردا گهل ناماده بکړیت، ئیمه لهم رووهوه برپاریشمان ومرگرت. چونکه پیمان وابوو کهوا رژیمی سهدام گورزی بهردمکهویت، بویه پئویسته گهل بخهینه نیو جموجؤل و تمفگهرهوه، تمنانمت نهگهر پئویستبوو لهباشووردا هیزی گهریلاش بخهینه جموجؤلوه و هاوکاری گهل بکهین تاگو گهلکهمان لهباشووردا بتوانیت لهم دؤخه سوودمهند بیت و خوی رزگار بکات. سهړوکیش له "راپورتی سیاسی" خویدا ههئسهنگاندنی لهم بارمیهوه کردبوو، پئویستبوو لهپراکتیکشدا بؤ ئهم مهبهسته تەدبیریشمان ومرگرتبايه و برپارمان ومرگرتبايه. ئیمه لهم رووهوه ههنديک برپاریشمان ومرگرت. ئیدی کؤنگره بهمجوره کؤتابی پېهات.

دواى کؤنگره؛ لهسر برپارمکانی کؤنگره دهستان بههنگاو هاویشتن کرد. لهباکووردا، لهههنديک لهو ههریمانهی که نوپبوون و پئویستبوو هیزمگانمان تییدا جیگیر ببن، بؤ ئهو مهبهسته ههنديک هیزمان نامادهکرد و بهرمو ئهو گؤرپانانهمان ناردن. ئیمه دهستان به بهلاوفنانی شوپنهوارمکانی ئهو خراپهکاریانه کرد روویدابوو. بهقورسایى ئیمه به باکووروه مژوول بووین، بؤ ئهوهی ئهو ههنگاوانه بهاویژین تاگو بتوانین لهسر باشووریش راوسته بکهین. چونکه ئهو ههفالانهی تهفلی کؤنگره ببوون پئویستبوو بچنه ههریم و گؤرپهپانهکانی خهبات، کؤبوونهوهمان لهگهل ئهو ههفالانه سازدا، ئهو هیزانهی که بؤ ناوچه و ههریمهکان دهچوون ئهوانهمان نامادهکرد و ههموویانمان خستنه جموجؤلوه.

ههر لهدواى کؤنگرهوه لیکؤلینهوه و لیپرسینهوهی "محمهد شهنهر، ساری باران، فایهق" ههبوو، لهلایمکهوه بهمهوه مژوول بووین. لهلایهکی دیکهشهوه ههنديک ههفالمان لهباشوور خسته نیو جموجؤلوه، پېشتر پهپومندی ئیمه لهباشوور لهگهل ههنديک کس ههبوو، وهك "سابق عوممر". ئیمه ههفالانمان نارد لهو، بؤ ئهوهی نهوان نامادمکاری بکهن، چونکه ئیمه دهمانگووت که: "موداخهله لهسر ئیراق دمکړیت، نهگهر موداخهله کرا لهوانهیه رژیمی سهدام بهتهواوی لهناوبجیت و پرووختیت. که موداخهلهکه دهستیپیکرد، پئویسته ئهوانیش نامادهبن بؤ ئهوهی بتوانن لهههنديک

ناوچهدا له دژی رژیمی ئێراق بکەونه نێو جموجۆڵهوه، که لهوانهیه بتوانن گه‌لیش بخه‌نه نێو سه‌رهه‌ڵدانه‌وه، به‌مه‌ش ده‌توانن هه‌ندێک ناوچه‌ی باشووری کوردستانیش رزگار بکهن، ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌ش بپه‌ته‌دی نه‌وا ده‌توانن سه‌رتاپای باشووری کوردستانیش رزگار بکهن" له‌سه‌ر ئه‌و بته‌مایه‌ گووتمان: "با هه‌فالان له‌گه‌ڵیاندا قسه‌ بکهن" هه‌فالان چوون قسه‌یان له‌گه‌ڵدا کردن، نه‌وانه‌ش هه‌ندێک ئاماده‌کاری به‌مجۆریان پێشخست، هه‌ندێک هه‌فالیشیان له‌ ئێمه‌ خواست، ئێمه‌ش هه‌ندێک له‌ هه‌فالانیشمان به‌چه‌که‌وه به‌نه‌یانی نارده‌ لای ئه‌وان.

کاتی‌ک که‌ بینه‌یمان موداخه‌له‌ی سه‌ر کویت بوو و ئێراق له‌ کویت گورزی به‌رده‌که‌ویت و هێزی خۆی ده‌کشینیته‌وه، نه‌و کاته‌ به‌ "سادی عومه‌ر" و نه‌وانمان گووت: "بکەونه نێو جموجۆڵه‌وه". "سادی عومه‌ر" و نه‌وانیش له‌ "ده‌رگار" و نه‌و ناوچه‌یه‌ ده‌ستیانه‌کرد به‌ ده‌رخستنی هێزه‌کانی ئێراق، ئیدی جموجۆڵێکی به‌مجۆره‌ له‌و ناوچه‌یه‌ ده‌ستیپێکرد. هه‌لبه‌ته‌ زۆر درێژه‌ی نه‌کیشا له‌باشوور له‌زۆر ناوچه‌دا سه‌رهه‌ڵدان به‌رپابوو و سه‌رکه‌وتن به‌ده‌ستهات و رژیمی ئێراق له‌باشووردا نه‌ما...

ئه‌و کاته‌ هه‌م له‌باکوور و هه‌میشه‌ له‌باشووردا سه‌رهه‌ڵدانی گه‌ل هه‌بوو، وه‌کو ئێوه‌ باستانکرد گه‌ل و گه‌ریلا له‌ سه‌رهه‌ڵدانه‌کاندا یه‌کتر ته‌واو ده‌کهن، ئه‌و کاته‌ ئاسۆیه‌کی چۆن بۆ کێشه‌ی کورد هه‌م له‌باکوور و هه‌میشه‌ له‌باشوور ده‌بینرا؟ چونکه‌ سه‌رۆک ئاپۆ له‌ "رپۆرتی سیاسی" پێشکه‌شکراوی کۆنگره‌ی چواره‌مدا ئاماژه‌ به‌وه ده‌کات که‌ ئه‌گه‌ر گه‌لی کورد له‌باشوور بتوانن یه‌کیتی خۆیان پێکبه‌ینن نه‌وا ده‌رفه‌تی ئه‌وه‌ دپه‌ته‌دی که‌ ستاتۆیه‌کی سه‌ربه‌خۆش ئاوا بکهن، له‌مه‌ش که‌مه‌تر، ئه‌گه‌ر ئه‌مه‌ش نه‌بێت ده‌توانن

ستاتويېكى فيدرالېش بۇخۇيان ئاوابكەن... كەواتە ئەو كاتە
شېكردنەو و ھەئسەنگاندنېكى بەرھراوان بۇ رەوشەكە ھەيە...

ھەئبەتە ھەم لەباكوور خەبات و تېكۆشان مەزن بېوو، ھەمېش لەباشوور سەرھەلدان
لەپېشكەوتن دابوو، لەزۇر ناوچەى باشوورى كوردستاندا دەولەت نەمابوو، ھېزەكانى
دەولەت تەسفىيە كرابوو، ئەو شەپ و سەرھەلدانانەى باكوور و شەپى گەريلا باومرپيەكى
بەھىزى دەدايە باشوور، لەباشوورېش ئەو سەرھەلدانانەى بەرپابوون كارېگەرى خۇى
لەسەر باكوور دىكرد، بەمشيوميە يەكديان تەواو دىكرد. بۇيە ھەم باكوور و ھەم
باشوور لەنيو پېشكەوتن دابوون. لەو قۇناخەدا تەفكەرى (PKK) كارېگەرييەكى مەزنى
لەسەر تەواوى كوردستان دىكرد. نىدى تەفكەرى كورد لەباكوور لەپەرسەندن دابوو،
لەبەشەكانى دېكەشدا رۆلى خۇى دەبىنى و پېشەكەوت. ئەو كاتە ئىمە دەمانخواست
كەوا لەنيوان باكوور و باشووردا پەيوەندى و رېككەوتنېك بەرەو پېشەوە بېيەن، ئەو
پېغازويەى پېشكەوتووە زياتر بەرەو پېشەوەى بېيەن. چونكە دەرفەت و توانستى ئەو
دەركەوتبوو پېش و يەكديان تەواو دىكرد و يەكديان بەھىز دىكرد، ھەم باكوور
ھەمېش باشوور لەپېشكەوتن دابوون. بېگومان (PKK) لەباكوور و باشوورېش رۆلىكى
مەزنى دەبىنى، تادەھات (PKK)ش لەپېشكەوتن دابوو. چونكە (PKK) لەباشوورېشدا
گەلى ھوشيار دىكردەو، رېكخستى خۇى پېشەدەخت، ئەمە ھەم داگىرگەران
بەمەترسيان دەبىنى، ھەم ئەمريكاش بە مەترسى دەبىنى، بىنيان ئەگەر رى لەبەردەم
ئەو پېشكەوتنە نەگىرېت ئەوا حاكىميەتى (PKK) دېتە ئاراو. ئەگەر (PKK)ش
بالادەست بېت ئەوا بەرژەومەندىيەكانى ئەمريكا و داگىرگەران تېكەمدات.

لەكاتى راپەرپنەكەدا ئەمريكا رېگەى لەبەردەم رۆلى سەددام كەردەو، رۆلى
سەددامېش ھېرشى بىردەو سەر باشوور، گەل و ھېز و لايەنەكانى باشوور بۇ ئەم
ھېرشە ئامادە نەبوون و مەزەندەى ئەومشيان نەدەكرد كە ھېرشىكى بەمجۇرە رووبەدات،
چونكە زۇر باومرپيان بە ئەمريكا ھەبوو، دەيانگووت: "ئەمريكا رېگە بە سەددام نادات
جاريكى دېكە سەددام بېتەو سەرمان. لەلايەكى دېكەشەو ھېزەكانى باشوور سەرخوش

ببوون، چونکه راپه‌رین به‌رپابوو و سهرکه‌وتبوون، دموکراتی ئیراق له‌باشوور نه‌مابوو، بویه له‌نیو سهرخو‌شیییه‌ک دابوون. ئیدی خو‌یان ری‌کخسته نه‌ده‌کرد، گه‌لیان ری‌کخسته نه‌ده‌کرد، گه‌لیان بۆ به‌رمنگار بوونه‌وه‌ی ههر هی‌رشیکي ئیراق ئاماده نه‌ده‌کرد، چونکه نه‌و سهره‌ئدانه‌ی به‌رپابوو و نه‌و نه‌نجامانه‌ی له‌گه‌ل خو‌یدا هی‌نابوونی به‌شیومه‌کی ری‌کخسته‌یی به‌دینه‌هاتوو، به‌هیزی حربه‌کانیش دروست نه‌ببوو، له‌وانه‌یه رۆ‌لی هه‌ندیک حزب هه‌بووبیت، به‌لام له‌بهره‌مندا گه‌ل خو‌ی رابوو، جاشه‌کانی باشوور رابوو، به‌و شیومه‌یه راپه‌رین به‌نه‌نجام گه‌یشتبوو. نه‌گه‌ر نه‌مریکا موداخه‌له‌ی مه‌سه‌له‌ی کویتی نه‌کردبایه و گورزی له‌ رژیمی سه‌ددام نه‌دابایه، باوم‌ری و متمان‌ه‌ی به‌کوردان نه‌به‌خشیبایه، نه‌وا مه‌زمنده‌ ناکه‌م کورد له‌باشوور و حربه‌کانی باشوور هه‌یج کاتیک هه‌نگاوێکی به‌مجۆرمیان هاو‌پشتبایه، نه‌شیانده‌هاو‌پشت. هه‌له‌به‌ته‌ دوا‌ی شکستی سالی (۱۹۸۸) هیز و لایه‌نه‌کان له‌باشوور نه‌مابوون، ئیرادمیان شکابوو، نه‌گه‌ر موداخه‌له‌ی نه‌مریکا نه‌بووایه، نه‌مریکا باوم‌ری به‌نه‌وان نه‌دابایه، مومکین نه‌بوو نه‌و حزبانه‌ جارێکی دیکه له‌باشوور کار و خه‌باتیان بک‌ردبایه، ئیدی دهرقه‌تیکي میژوویی ره‌خسا و گه‌ل راپه‌ری. هه‌روه‌ها نه‌و هیزانه‌ به‌هه‌رزانی نه‌نجامیکیان به‌ده‌ستخستبوو، له‌بهر نه‌مه‌ راپه‌رینه‌که زی‌ده ری‌کخستنی نه‌بوو، گه‌لیان ری‌کخسته نه‌کردبوو، له‌نیو سهرخو‌شیییه‌ک دابوون. کاتیک که رژیمی سه‌ددام هی‌رشی کرد، له‌بهر نه‌وه‌ی ئاماده نه‌بوون، شوک بوون. بویه ده‌ستبه‌رداری هه‌موو شتیک بوون و له‌هه‌ولێ نه‌وه‌دابوون چۆن خو‌یان رزگار بکه‌ن. هه‌ندیکیان چوونه ئی‌ران و هه‌ندیکیان چوونه تورکیا، هه‌ندیکیان له‌سهر سنووره‌کان خو‌یان جی‌گیرکرد و گیرسانه‌وه، نه‌و کاته هی‌زمه‌کانی سوپای ئیراق په‌یتا په‌یتا به‌دوا‌ی کۆچی گه‌لدا شالوویان ده‌هینا و تاقیبیان ده‌کرد و ده‌یانخواست گورزیکی مه‌زن له‌ گه‌لیش بدن، چونکه تورکیاش سنووری داخستبوو، ئی‌مه نه‌و کاته له‌هه‌ندیک شوین جی‌گیر بووین بۆ نه‌وه‌ی بتوانین گه‌ل به‌پارێزین. بۆ نه‌مونه؛ ناوچه‌ی "حه‌فتانین" و "چوقورجه" و نه‌و شوینانه‌مان گرت، هه‌ندیک له‌و جی‌گایانه‌مان گرت و نه‌مانه‌پشت سوپا بیت و خو‌ی بگه‌یه‌نیته گه‌ل. ته‌نانه‌ت سوپای ئیراق هه‌ندیک سه‌نگه‌ریش له‌ناوچه‌که‌دا دروستکردبوو، ئی‌مه هی‌رشی سهر نه‌و سه‌نگه‌رانه‌شمان کرد و نه‌مانه‌پشت و هه‌ندیک سه‌ربازی ئی‌راقیشمان به‌ دیل گرت. نه‌و سه‌ربازانه‌ی که به‌دی‌لشمان گرتبوون

لهوئى تەسلىمى گەلمان كىردن، ئەمەش مۇزائىكى مەزنى دايە گەل. بىنى كەوا (PKK) خاومندارىتى له گەل دىكات و ناھىيائىت سوپاى ئىراقى بىت گەل بگىرىت و بىيات و بىكوژىت، ئەمەش لەناو گەلەكەمان لەباشوور رىژ و حورمەتتىكى مەزنى بۇ (PKK) دروستكىرد. بۇيە تا دىكات (PKK) لەناو گەلەكەماندا لەباشوور بەھىز دىبوو. ئەمەش بۇ ئەمىركا و توركىا مەترسىدار بوو، پىويسىتە رى ئەبەردەم ئەمە بگىردىت، ئىدى پاشان لەسەر ئەو بىنەمايە ئەمىركا و توركىا دىستەبەكار بوون كە؛ چۆن بتوانن كارىگەرى (PKK) لەباشوور كەم بىكەنەو و رىگىرى له (PKK) بىكەن، چۆن لەبەرامبەر (PKK) دا بتوانن ھىزىمكەنى دىكە بەھىز بىكەن. ئەوانە ئەمەيان بەبىنچىنە وەرگرت.

ئىدى پاشان رىككەوتنى ئىوان توركىا و (پ د ك - ى ن ك) پىشكەوت، پەيەندى ئىوان ئەمىركا و (پ د ك - ى ن ك) ش پىشكەوت و بەھىزتر بوو، ھەمووشىيان كارىيان بۇ ئەو دىمكىد كە (PKK) لەباشوور كارى رىككىستىنى خۆى نەكات، تەنانەت ھەولياندا رىگىرى لەو رىككىستەش بىكەن كە لەباشووردا پىشكىستىبوو، خىستىيەنە ژىر فشار و گوشارەو، بۇ ئەو بىكارىگەرى بىكەن. ئەمەش واپكىرد پەيەندى ئىوان باكوور و باشوور بەھىز بىت، ئەمە رىگىرى لەھەندىك پەرمەندىن كىرد. لەكاتىكدا لەدزى ئەو نەبووین كە (پ د ك - ى ن ك) پەيەندى خۆيان لەگەل ئەمىركا و توركىا دروستبىكردبايە، بەلام ئەگەر پەيەندى خۆيان لەگەل (PKK) و باكووريشدا دروستبىكردبايە، ئەوا دووژمنايەتى ئىوان (PKK) و ئەوان نەدەھاتە ئاراو، (PKK) نەپدەخواست (پ د ك - ى ن ك) لەناو بىيات، (PKK) ئامانجىكى بەمجۆرمى نەبوو، بەلكو بەپىچەوانەو (PKK) دىمىخواست پەيەندى خۆى لەگەل ئەوانىشدا باش و تۆكمە بىكات، دىمىخواست لەگەل گەلەكەشمان لەباشوور پەيەندى خۆى باش و تۆكمە بىكات، دىمىخواست لەباشووردا گەل ھوشيار بىكاتەو، رىككىستەى بىكات. چۆنكە ئەو بى رىككىستىيەى ھەبوو (PKK) بە مەترسىدارى دەبىنى، چۆنكە (پ د ك - ى ن ك) گەلىان رىككەخستىبوو، كاتىك كە رژىمى سەددام ھىرشى كىرد شۆكىكى مەزن و مەترسىيەكى مەزن ھاتەئاراو، بۇ ئەو جارىكى دىكە مەترسىيەكى بەمجۆرە روونەداتەو (PKK) دىمىخواست لەباشووردا كاربىكات و رىككىستىنى خۆى مەزن بىكات، گەل رىككىستە و ھوشيار بىكاتەو، بۇ ئەو مەبەستە كارىدەمكىد، نەك بۇ ئەو (پ د ك - ى ن ك) لەناو بىيات. (PKK) ھىچ كاتىك ئامانجىكى

وهه‌ای نه‌بووه، دمیخواست په‌یوهندی نیوان باکوور و باشوور به‌هیز بکات، دمیخواست ته‌فگهری باکوور بگاته خزمه‌تی باشوور و ته‌فگهری باشووریش بگاته خزمه‌تی باکووره‌وه، یه‌کیتی باکوور و باشوور به‌رمو پێشه‌وه ببات، بۆ نه‌وه‌ی یه‌کیتی کوردان و ته‌فگهری نازادی و دیموکراسی به‌رمو پێشه‌وه ببات، بۆ نه‌وه‌ی کێشه‌ی کورد چارسه‌ر بکات. (PKK) نه‌مانه‌ی به‌بنه‌ما وهرگرتبوو، به‌لام ده‌ولته‌ی داگیرکهر و نه‌مریکا خه‌ت و رێبازی (PKK) یان به‌مه‌ترسی دمیینی بۆ سه‌ر به‌رژمه‌وندییه‌کانی خۆیان و نه‌یاندەخواست په‌یوهندی (PKK) له‌گه‌ڵ خه‌لکی باشوور و (پ د ک - ی ن ک) پێشبه‌کوه‌یت و دمیانگوت: " نه‌گه‌ر پێشبه‌کوه‌یت نه‌وا (PKK) له‌باشووردا بالادست دمییت، نه‌مه‌ش بۆ ئێمه مه‌ترسیداره، پتویسته ئێمه رێگری له‌مه بکه‌ین، هه‌موو کاریکی خۆیان له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه پێشخست، (پ د ک - ی ن ک) شیان له‌دژی (PKK) خسته جموجۆله‌وه. بۆ نه‌وه‌ی بتوانن کاریگه‌ری (PKK) له‌باشوور بشکێنن، ئیدی له‌به‌ر نه‌مه، نه‌و ئامانجه‌ی ئێمه له‌پیش خۆمان دامانابوو پێشنه‌که‌وت...

له‌و قۆناخه‌دا؛ له‌سه‌رمه‌تای نه‌وه‌ده‌کاندا کۆنفرانسیکی زیندانیه‌یه‌کان سازده‌دری‌ت. ئه‌مه‌ش جاری یه‌که‌م بوو کۆنفرانسیکی به‌مجۆره سازبدری‌ت، نه‌و کۆنفرانسه به‌ چ ئامانجێک سازکرا و چ ئه‌نجامیکی له‌گه‌ڵ خۆیدا ه‌ی‌نا؟

کۆنفرانسی زیندانیه‌یه‌کان له "ئه‌کامیه‌ی مه‌عسوم قۆرهماز" سازکرا، ته‌واوی نه‌و هه‌م‌قالانه‌ی که له زیندان دمرجوووبوون به‌شاریپان له‌و کۆنفرانسه‌دا کرد. کۆنفرانسه‌که راوسته‌ی له‌سه‌ر نه‌وه ده‌کرد که کێشه و گه‌رتی نه‌و هه‌م‌قالانه‌ی له زینداندان دمرجوون و نه‌وانه‌ش که له زینداندان ماون چییه؟ نه‌و کۆنفرانسه بۆ چارسه‌رکردنی نه‌و کێشه و گه‌رتانه‌ بوو. چونکه له زیندانه‌کاندا زۆر کادیری ئێمه هه‌بوو، هه‌ندی‌کیش له زیندان دمرکه‌وتبوون، چ نه‌وانه‌ی دمرکه‌وتبوون و چ نه‌وانه‌ش که له زیندانه‌کاندا ماوون، له‌هه‌موو رووی‌که‌وه له‌چه‌مکی پارتی به‌دوور که‌وتبوونه‌وه، کاریگه‌ری داگیرکهران له‌سه‌ر

زېندانگان دروستېږو، همدېك چه مك و تاېېه تمه ندى ته شه نهى سەندېوو، ئەمەش كادېرانى له همدېك رووموه لاواز كړدېوو.

ئيدى نېمه چېبكهين بۆ نهوې نهو چه مكه چه وتانهى له نيو كادېرانى زېنداندا ته شه نهى كړدووه به لاوهى بنېين و نه مېهېلېن؟ نېمه چوڼ يه كېتى نيوان نهو كادېرانه و پارتى دروست بكه مېنه وه؟ بۆ نهوې بتوانين نهو كادېرانه بڅه مېنه وه خزمەت ته فگهر، ئەمە زور گرنك بوو. چونكه زور له كادېران له زېندان دمر كه وتېووون و بهر خۇدانېكى مەزنيان له زېندانە كاندا كړدېوو و شه هيدېووون روويدا بوو، گه لېك نېش و نه شكه منجهيان بينېېوو. له فۇناخيكا له زېندانە كاندا نوېنه رايه تى ته فگهر يان كړدېوو، رمنجېكى مەزنيشيان هه بوو، له هه مانكا تېشنا چەندين كېشه و گرفت يان هه بوو. نه وانەى كه دمر دكه وتن نه ميانده متوانى خۇيان له گه ل پارتى ناوېته بكه و بگونجېن و يه كېتى خۇيان له گه ل پارتيدا بېننه دى. ته ناهت گوزار شتيان له هه نديك چه مېكى مه تر سيدار يش دمكرد، بۆيه پيوستېوو نهو گرفتانه يان چارمەر بكه و له گه ل پارتيدا خۇيان بگونجېن تاكو بتوان رۆلى خۇيان بگېرن. ئەم كۆنفرانسه ش بۆ نهو مەيهسته بوو.

بۆ نهوې تيگه مېشتېكى باش همبېت دمتوانم نمونه يه كيش له م بارميه وه به مېنه وه؛ همدېك له هه فالان له زېندان دمر كه وتېووون، من له جياى "گابار" موه بمېته ل (لاسكي) قسم له گه ل ياندا كړد، نهو هم فالانە دميانگووت: "نەگەر نېمه بهم حالەى خۇمانه وه بچينه نيو سوپاى تور كه وه دمتوانين سوپاى تور كياش تېك بدمين" من پيمكووتن: "كه واته نيوه خۇتان به مشيويه دموپن و راستينهى خۇتان دمېنن، پيوسته نيوه كېشه كانى خۇتان له رېگه ي پارتيه وه چارمەر بكه، ئيدى پارتى تېك مەدمن" بۆچى؟ چونكه له زېندانە كاندا له ژېر وده حشيه تېكى مەزندا دمژيان، بهر دموام و رۆژانه سوپاى تورك له كاتېكى ديارېكراودا هه ل يانده مستاندين و كۆبوونه وهى به يانيان و ئيواران (تعداد) يان پېده كړدن و رېسا سەربازيه كان به وان جېبه جى دمكرد. له بهر نهوې دووژمن له زېنداندا به زور ئەمانهى به وان دمكرد، كار دانه وه و ركوكينېكى نه وان له بهر امبر ياسا و رېساي سەربازى نيوه هيزى گه رېلاش دروستېږو، ئەمەش چه مېكى هه لى له لای نه وان پېشده مست. كاتېك كه چوونه ئەكادېمياش له دزى ديسپلين رادموستان. ئەمە له كاتېكا ديسپليني نيو ئەكادېميا ديسپليني پارتى بوو، هى نه وان

خوځيان بوو، به لّام لمېر نهوې سوپاي رږمې تورکيا ديسپلينيکي بهگوږمې خوځي
لهسمر نهوان سېپانلبوو، نهوانيش بهردموام لهډزې نهوه راوستابوون. ئيدى راوستان
لهډزې ديسپلين لهنهواندا بهرجهسته بېوو، نهدهاتنه نيو ديسپلين و ژيانى
ريکخستنهوه، لهډزې ريساگان بوون. نهک دميانخواست لهډزې ريساگان رابووستن، به لّام
له زينداندا تايېتمه ندى و چه مکيکي وهايان تيدا دروستبېوو.

بيگومان نه مېش مېترسيدار بوو، بږيه نه ياندهتوانى لهگهل پارتى بېنميهک و
بگونجېن، لمېر نهوه لهنيوان نهو کادېرانه و پارتيدا کيشه و گرفت دهاته نارووه.
همروها ديسان لهنيو زيندانهگاندا لهنيوان حواري ديواردا مابوونهوه، نه مېش دونيايمکي
بمرتسکه، بږ ماوهيهکي دوور و دريژ لهپارتى داپرابوون، کاتيک که همنديک لهوان
کهوتنه زيندانهوه، هيشتا پارتى دروست نه بېوو، هيشتا هر لهقوځاخى گروپدا بووين،
به لّام که لهزيندان دمرکهوتن بېنيان پارتى دروستبووه و پيشکهوتوه، شېر و تيکوشان
مميزن بووه، تفکمر ممزن بووه، کيشه و گرفتى پارتى جودايه، کيشه و گرفتى نهوان له
زينداندا جودابوو، له زينداندا هممويان همقالن پيکهومن و تارادميکيش کيشه و
گرفتهگانيشيان هر وهک پهک بوو، به لّام کاتيک که له زينداندا دمرکهوتنه دمرهوه
دميينن کهوا کيشه پارتى هميه، کيشه گهل هميه، جياواز جياواز کيشه و گرفت
رووبېروويان دمبيتموه، ناستى همموو کادېريک وهک پهک نييه، ناستى گهل وهک کادير
نييه. به لّام له زينداندا ناستى همموويان تارادميکي زور وهک پهک بووه. بږيه لهنيو
چمندين کيشه و گرفته دھزيان. ئيدى پيوستبوو سمرتايى نهو کيشه و گرفتهانه
چارسمر بکرانايه، بږ نهوې نهو کادېرانه زوري و زحممتى نميينن و لهگهل پارتيدا
بېنه پهک و بگونجېن و تمفليبوونيکي راست نه نجام بدن و بتوانن همنگاوه بههمنگاوه
بکونه نيو پراکتیکهوه و بتوانن رولي خوځيان بېينن. لهبنيچنه دا نهو کوڅنرانسه بږ
نهو مېهسته سازدرا.

لهلايمکي دپکهوه؛ بهرخوځدانتيکي ممزن و خيانهتيکي ممزنش له زينداندا
نه نجامدرايوو، همبوون تسليم بېوون، همبوون تسليم نه بېوون، به لّام لهرووي
چه مکهوه لهزيژ کارپگمې دووژمندا بوون، بږيه پيوستبوو نهو پراکتیکه هممووي
شېکرېتمهوه، راستينه زیندانهگان ناشکرا بېووايه. همروها وهکو باسم کرد

داگیرگهران هه‌میشه له زیندانه‌کاندا ته‌فگهره‌کانیان ته‌سلیم ده‌کرد. پێویستبوو کادی‌رانی زیندان باش له‌و راستینه‌یه‌ تێگه‌شتبانه‌یه‌، بۆ نه‌وه‌ی نه‌و کادی‌رانه‌ بۆ ته‌فگهر نه‌بینه‌ مه‌ترسی و به‌توانی‌ت له‌و چه‌مکه‌نه‌یان رزگار بکړن که دووژمن تییدا چاندوون، بۆ نه‌وه‌ی مه‌ترسی دروست نه‌کهن.

بۆ نموونه؛ تا نه‌و کاته هه‌ندێک هه‌بوون له زیندانه‌کاندا ساخته‌کاریان کردبوو، وه‌ک "محمد شهنر"، "سه‌لیم چروک کایا" پێویستبوو ره‌وشی نه‌وانیش ناشکرا ببوایه. کۆنفهرانسه‌که له‌سه‌ر نه‌و مه‌سه‌لانه راوسته‌ی کرد. بێگومان بۆ یه‌که‌مه‌جار نه‌م ته‌فگهره کۆنفهرانسی زیندانییه‌کانی سازدا، به‌رله‌وه هه‌یج ته‌فگهرێک کۆنفهرانسی به‌مه‌جۆره‌ی نه‌ه‌نجام نه‌داوه و به‌گهرنگیان نه‌زانیوه. نه‌م ته‌فگهره‌ بۆ یه‌که‌مه‌جار نه‌و هه‌نگاوه‌ی هاوێشت، چونکه‌ باش له‌ره‌وشی زیندانه‌کان تێگه‌شتبوو که چۆن به‌رخۆدانه‌کان به‌خاته خزمه‌تی ته‌فگهره‌وه؟ چۆنیش به‌توانی‌ت نه‌و مه‌ترسییه‌یه‌ دروستیشی ده‌کات بێکاریگه‌رییان بکات؟ ته‌فگهر نه‌م پێداویستییه‌ی بی‌نی، بۆیه نه‌و کۆنفهرانسه‌ی ساز دا، ئاکامی نه‌و کۆنفهرانسه‌شی نارد زیندانه‌کان، بۆ نه‌وه‌ی کادی‌ر له زیندانه‌کاندا له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه به‌ره‌مه‌رده‌ بیه‌ینی‌ت و له‌خۆی تێبگات و کێمسی و کێشه و گه‌رفه‌مکانی خۆی چاره‌سه‌ر بکات. ئیدی به‌م کۆنفهرانسه‌ نه‌و چه‌مه‌که‌ چه‌وتانه‌ی له‌نیۆ کادی‌رانی زیندانه‌دا هه‌بوو نه‌هێلران. بۆیه زیندان که‌وته‌ خزمه‌ت ته‌فگهره‌وه، وه‌کو ته‌فگهره‌کانی دیکه‌، زیندانه‌کان ته‌سفیه‌ی نه‌کرد و مه‌ترسییه‌کی مه‌زنی بۆ دروست نه‌کرد.

په‌رسیاریک ده‌بوایه‌ زووتر به‌مه‌رسییایه‌، دوا‌ی نه‌وه‌ی ته‌فگهر له‌گروپه‌وه ده‌کاته قو‌ناخی پارتی‌بوون، خه‌باتی راگه‌یانندی و چاپه‌مه‌نی "رۆژنامه، گۆڤار و ...هتد" چۆن ده‌ستیپێکرد و به‌ره‌وی پێدرا؟

پۆسته رێك سەبارەت بە تێكۆشانی ئازادیخوازانی ژنانی كوردستان

خەباتی رۆژنامەوانی ئییمە بە یەكەمین كۆنفرانس (سالی ۱۹۸۱) دەست پێدەكات. لەكۆنفرانسی یەكەمدا ئەو بڕیارەمان وەرگرت كە ئییمە رۆژنامە "سەرخۆبوون" SERXWEBÛN " لەئەوروپا ددریخەین، لەناكامی ئەو بڕیارەدا هەفالان كاریان كرد، "سەرخۆبوون" لەئەوروپا ددرچوو، یەكەمین رۆژنامەى ئەم تەفكەرە "سەرخۆبوون"ە. رۆژنامە یەكی ئایدیۆلۆژی بوو، هەلبەتە ئییمە بڕیارێكى وەهامان

د مرخستبوو كه رۇژنامهكه ئايديولۇزى بېت، "سرخۇببون" رۇلتيكى بېمخوړى له نه ستو گرت. پيش نه مه؛ له ولاتدا ئيمه نامادهكارى نه وه مان دمكرد كه ريځسته يه كى راگه ياننى د بېم زرينين. دمسته يه كى بهرپوه بهر ايه تيشمان بۇ نه م بېسته ئاواكر، له هه فال "مزلوم دوغان" و هه فال "فوناد" و "كسره" بېكدهات. نهو بهرپوه بهر ايه تيه هه لىان دمدا كه له ولاتدا رۇژنامه بېك دمريخهين، گوڤار و ناميكه دمريخهين، نه مهش بهر ريځستن دروست دمبوو، واتا ريځستن يكي راگه ياننى پيوستبوو، بهرپوه بهر ايه تى و كادير و ريځستن خوى دهويست، ئيمه كار يكي وهامان دابوو پيش خومان. بهلام نهو كاره زېده پيشنه كموت. چونكه لهو كؤميتيه دا هه فال "مزلوم دوغان" دمستگير كرا و نهو كاره نه نجام نه درا، هه لېته دهولتېش هاته سر ته فگر و گرتى هه فالان روويدا، ئيمه بينيمان كه ناتوانين ريځسته بون يكي بېمخوړه پيشخهين. بويه هه ستاين بلاو كراوميهك (نشرة . BÜLTEN) مان دمرخست، زياتر هه والى تيدا بلاو دمكرايه وه، هه روه ها هه نديك هه لسه نگاندى ئايديولۇزى تيدا بوو، سېمارت بهو هه له و كيماسيانه ي له پراكتيكا دمردمكهون هه لسه نگانين و وتار بنووسريت، هه روه ها رينمايى نهوميشى تيدا بېت كه پيوسته مروڤ له م رووه و چ هه نكاوېك بهاوېزيت؟ له سر نه مه هه نديك هه لسه نگاندى ئايديولۇزىش بكرىت. بلاو كراوميه كى بېمخوړمان دمرخست. يه ته واوى بهيرم نايه ته وه چهنډ ژماره مان لىي دمرخست، ئيدى هه نديك ژماره مان دمرخست و بلاومان كردموه. بويه نهو ريځسته يه "كؤميتيه راگه ياننن" لهو ئاسته دا مايه وه. بېسازدانى يه كه مين كؤنفرانسى پارتى سر له نوئى نهو كاره ريځكرايه وه و دمست به كارى راگه ياننن كرا و پيشكهوت.

بېراوېرمان:

(۱) نهو كاته به گوېرى نه خشه سېرازى (ARGK) هه ريمى "ماردين" يش سر به هه ريمى بۇتان بوو، واتا له رووى نه خشه سېرازى يه وه به يه كه نه يالهت - هه ريم - دادنه را.

(۲) چياي ته حتمرمش: چيايه كه له هه ريمى بېميتوشه باب له پاريزگاي هه كارى باكوورى كوردستان.

بهشی شه شه م:

زهمه نی پیلانگیریه مه زنه کان...

که پانه وهی میژووه شوومه که!!

(۱۹۹۱ - ۱۹۹۸)

لهسالی (۱۹۹۱) دا له لایه نه هه فالان و کادی رانی باشووری
 کوردستانه وه، که له نیو تیکو شانی (PKK) دا بوون، "پارتي نازادی
 کوردستان (PAK) داده مه زریټ، نهو پارتيیه به چ نامانجیک
 داده مه زریټ؟ کار دانه وه و هه لوټستی هیژ و لایه نه کانی باشوور
 له بهرام بهر نهو پارتيیه چیبوو؟ هه روه ها (PAK) چ نه نجامیکی
 لیکه و ته وه؟

پارتى ئازادى گوردستان (PAK) لەو ھەڧالانە دروستبوو كە دواى شكستى (۱۹۸۸)ى باشوورى كوردستان تەڧلى ئىمە بىوون. وەكو گووتەم؛ دواى سالى (۱۹۸۸) ھەندىك كورى گەنجى باشوور تەڧلى ئىمە بوون، بۇ ئەوۋى لەنىو (PKK)دا خەبات و خزمەتى گەل بكەن. ئىمە ئەو كاتە بەئەوانمان گووت: "ئەگەر دەخوازن تەڧگەرىك بۇ باشوور پىشېخەن دەتوانن پىشېخەن، ئىمەش دەتوانن ھاوكارىتان بكەين". ئەوان ئەو كاتە رىكخستنىك و خەباتىكىيان بۇ باشوور زىدە بەگونجاو نەدەبىنى، بۆيە ئەو ھەنگاوميان نەھاویشت و گووتيان: "ئىمە دەخوازن لەناو (PKK)دا كار بكەين" ئىمەش گووتمان: "دەتوانن كار و خەبات بكەن". كاتىك لەسالى (۱۹۹۱)دا رەوشى نوپى باشوور دەرکەوت، لەنزىكبوونەوۋى ئەو ھەڧالانەشدا ئەو ھەبوو كە دەخوازن بۇ باشوور پارتىيەك يان رىكخستنىك پىشېخەن، ئىمەش ئەومان بە گونجاو بىنى، چونكە ئىمە دەمانبىنى كەوا لەباشووردا بۇشاپىيەكى مەزن ھەيە، ھەرچەندە چەندىن پارتىش ھەن، بەلام پىداوېستىيەكى بەمجۆرە ھەيە. بۇ ئەوونە؛ لەگەل ھىرشى رۇپى سەددامدا ئەو پارتىيانە ھىچ بەرخۇدانىكى ئەوتۇيان نەكرد. واتا ئىمە بىنىمان پىداوېستىيەكى بەمجۆرە ھەيە، لەوانەيە مەترىيەكى بەمجۆرە دووبارە بىيئەو، پىوېستە مەروڧ گەل بى رىكخستن نەھىلئەو، ديارىش بوو ئەو رىكخستنانەى كە ھەشبوون، گەليان رىكخەخستبوو، باومەريان نەداوئە گەل، بۆيە پىداوېستى بە پارتىيەكى بەمجۆرە ھەيە،

نیدی (PAK) به مشیومیه دروستبوو، نهو همفالانه وایان دهخواست و نیمهش بهگونجاومان بینی، نهو همگاوه بهو شیومیه هاویشتر. نامانجی (PAK) چیبوو؟ نهك (پ د ك - ین ك) تهسفیه بكات، بۆ نهو مهبهسته دانهمهزرابوو، هیچ كاتیک نامانجیكى ودهاشمان نهبووه، نامانجی (PAK) نهوه بوو كه نهو بۆشاییه لهباشووردا ههیه پرپكاتمهوه، رڼگری لهو مهترسییانه بكات كه نهگهری روودانیان ههیه، گهل هوشیار و دانا بكات و بیکاته هیژ، تاكو گهلهكهمان لهباشووردا بتوانیت لهسهر پیی خوی رابوستیت. ههرچهنده گهلش رابوو، بهلام لهسهر رڼكخستن و هیژی خوی رانهبوو، بهلگو لهسهر هیژی نهمریکا رابوو، نهمریکاش كه خوی دابوو لایهك رژیمی سهدهدام كهوتبوومه كوردستان. نهمهش لهپیش چاوان بوو. نیدی بۆ نهوهی جارێكى دیکه رهوشیكى بهمجۆره روونهداتهوه پئویسته گهل رڼكخسته و پهرومرده بكرابایه، گهل بههیژ بكرابایه. دامهزراندنی (PAK) بۆ نهو مهبهسته بوو.

بیگومان لهبهر نهوهی (PKK) لهپشت (PAK) بوو، (PAK) ههلسهفه و نایدیۆلۆژیای (PKK)ی بهبنچینه ورمهگرت. شیوازی نهوهی به بنهما ورمهگرت. نهمهش (پ د ك - ین ك) بۆخۆیان بهمهترسیداریان دهمزان، نهمریکا بهمهترسی دهمزان، تورکیا بهمهترسی دهمزان. چونكه تهفگهری (PKK) له كوردستاندا نوینهرایهتی خهت و ههلسهفه و تههرزێكى نوێی دمكرد. (PKK) بهتهواوی لهسهر هیژی گهلی كورد رادهبوو، باومرێ بههیژی خوی دمكرد و نهوهی بهبنچینه ورمهگرت، بهتهواوی ئیرادهیهکی ئازاد، كۆمهلگایهکی ئازاد، كهسیتییهکی ئازادی بهبنچینه ورمهگرت، ئازادی، دیموكراسی و یهكسانی بهبناخه ورمهگرت، دمیخواست دمهسلاتداریتی بهههر شیومیهك دمییت با ببیته نههیلت، كۆیلایهتی نههیلت، خهت و رڼبازیكى بهمجۆرهی بهپۆه دمبهر. بۆیه ئیرادهیهکی ئازادی گهلی كوردی پیشدهخست، كهسیتی و كۆمهلگایهکی ئازاد، رڼكخستنیكى ئازادی پیشدهخست. نهمهش خهتیكى نوێ بوو.

بیگومان خهتیكى دیکهش له كوردستاندا ههبوو كه (پ د ك - ین ك) نوینهرایهتیان دمكرد، خهتیكى چۆن بوو؟ باومریان زڤده بهخۆیان و هیژی خۆیان نهبوو، لهسهر هیژی خۆیان رانهدمبوون، باومرێ خۆیان بهههندیك هیژی دمروه ههبوو، نهگهر ههندیك هیژ هاوكاری نهوانیان كرد دمتوانن كاربهكن، دمتوانن له كوردستاندا كیشهی كورد

(كیشەى نەتەویمى) بىدەنە پێش خۆیان، ئەگەر هاوکارىش نەبێت ئەوا ناتوانن. بۆیە باوەریان بە خۆیان و گەلى خۆیان نەدەکرد. بێگومان ئەمەش بۆ گەلى كورد هەمیشە مەترسى دروست دەکرد.

بۆ ئەموانە؛ لەسەردەمى رێككەوتنى جەزائىرى (١٩٧٥) دا ئەو دەركەوتە روو. لەسەر هەلەدان و گۆڕمەگەى سالى (١٩٨١) دا بەدەركەوت. ئەمەش خەتێك بوو، واتا خەتێك كە ئازادى بەبناخە وەرنەدەگرت، خەتێك كە دیموكراسى و یەكسانى بەبناخە وەرنەدەگرت. خەتێكى میلیگەرایی بوو، هەمیش میلیگەراییەكى بەرتەسك و دواكەوتوو بوو. واتا ئەم خەتە كیشەى كوردی لەهەموو روویكەوه دەرئەدەخستەروو و چارەسەرىشی نەدەکرد و زیندەتریش ئۆتۆنۆمى (هوكمى زاتى) بۆ خۆى بەبەنجینە وەردەگرت. ئیدی ئەو خەتە خاوەن تەفكەرێكى وەها نەبوو كە سەربەخۆی بەبناخە وەربگرێت. (PKK) تەفكەرێك بوو سەربەخۆی بەبناخە وەردەگرت، پێشخستنى تەفكەر لەهەموو بەشەكانى كوردستانى بەبەنجینە وەردەگرت، یەكێتى گەلى كوردی بەبەنجینە وەردەگرت، بەلام خەتى (پ د ك - ی ن ك) و ئەوانە نەك تەواوى پارچەكانى كوردستان، بەلكو تەنیا بەشى باشوورىیان بۆ خۆیان بەبناخە وەردەگرت، واتا كوردستانیان تەنیا لەباشووردا دەبینى. فێكەر و رامانێكى وەهايان نەبوو كەوا لەهەموو بەشەكان تەفكەرێك ئاوا بكەن، رۆحێكى نەتەویمى بشافرێنن، یەكێتى گەلى كورد بخۆلقێنن، لەسەر هێزى خۆی كورد رابووونێك لەنیۆ كورداندا ئەنجام بدەن، ئەو شتانەیان نەدايە پێش خۆیان. ئەمەش خەتێك و رێبازێك بوو. (پ د ك - ی ن ك) خۆبەجێبەجێ و داڕێژە و خۆزەگار كردن و خۆ خستە دەرەوى ئەو سیستمەى لەدەنیادا هەيە، بەبەنجینەیان وەرنەدەگرت، دەیانخواست كیشەى كورد لەنیۆ ئەو سیستمەدا چارەسەر بكەن. بەلام (PKK) و خەتى (PKK) دەیانخواست لەدەرەوى ئەو سیستمە بەلادەستەى جیهان كیشەى كورد چارەسەر بكەن، بۆیە داڕێژە لەو سیستمەى بەبناخە وەردەگرت. لەدەرەوى ئەو سیستمە پێشخستنى سیستمێكى دیکە وەك ئەلەترناتیفى ئەو سیستمەى هەيە بەبەنجینە وەردەگرت، (PKK) دەیانخواست كورد لەو سیستمەى كاپیتالیزم دەرێخات و بیکاتە هێزى ئەلەترناتیفى ئەو سیستمە، بیکاتە پێشەنگى ئەو سیستمە نوێیە، دەیانخواست كورد بۆ خۆى و بۆ گەلانى دیکە بکاتە هێز.

نهمهش له ههموو روونکوهه خهتیکى نوئى بوو. بۆیه له نیوان خهتى (پ د ک - ى ن ک) و خهتى (PKK) دا جودایى ههبوو، بېگومان (پ د ک - ى ن ک) نهپاندهخواست خهتى (PKK) پېشېکهوئېت و سهربکهوئېت، دهمانخواست خهتى خوئان له کوردستاندا بالادهست بگهن. نه مریکاش دهمانخواست خهتى (پ د ک - ى ن ک) بالادهست بکات. چونکه نهو خهتهى بۆخوى بهمهترسى نهدمزانى، وهک ئه لته رناتيفيکى نهدهيئى. تهنا نهت نهو خهته کوردى له گهل نه مریکا دمکرده يهک و دهمخسته خزمهتى نهو سيسته مهوه. بېگومان خهتى (PKK) کوردى لهو سيسته مه بالادهسته دمردخست و له دزى نهو سيسته مهى دمکرده هیزیک و دمیکرده پېشهنگى سيسته ميکى نوئى. ئيدى بۆیه (PAK) يان بهمهترسى دهبيئى، دهمانگووت: "پيوسته (PAK) له باشووردا خوى ريکخسته نهکات و پېشهنگه وئېت. چونکه نه گهر پېشېکهوئېت (پ د ک - ى ن ک) لاواز دهبيئى، نه مریکاش لاواز دهبيئى". ئيدى بۆ نه وهى لاواز نهبن و مهترسى له سهر يان دروست نه بيئى پيوسته ريگيرى له (PAK) بکريئى، نهپانتوانى به ئايدىوئوژى و سياسى بيئنه سهر (PAK)، بۆ نه وهى گورز له (PAK) بوهشپنن؛ ههنديک پروپاگهنديان دمکرد، دهمانگووت گوايه: "(PAK) له دزى ئيمه دروستبووه، دهخوازيئ ئيمه تهسفیه بکات، (PAK) ريکخستنيکى ئيراقه و پهيوهندي خوى له گهل ئيراق و رژيمى سههدام و موخابهراتى سههدام ههيه...." بهو پروپاگهنده دهمانخواست رکوکين و کاردانه وهى گهل و ههر کهسيک بۆ (PAK) دروست بگهن. چونکه رژيمى سههدام و موخابهرات و بارتى بهعس زولميکى مهزنيان له خه لکى باشوور کردبوو، گهل له باشوور و ههموو کهسيک لهو رژيمه زمبرى خواردبوو، کاردانه وه و رکوکينيکى مهزنى له بهرامبه ر نهو رژيمه ههبوو، دووژمنايه تيهکى مهزنى نهو رژيمه ي دمکرد، بۆیه نه گهر بلين: "(PAK) پهيوهندي خوى له گهل رژيمى سههدام و بهعس ههيه" و گوايه: "(PAK) ريگه ي "ئيبراهيم خهليل"ى گرتووه و ناهيئيئ ئازوووه بيئنه باشوور، تهنيا لهو ريگهيه وه توانست و هاوکاريان بۆدېت، (PAK) ناهيئيئ نهوش بيئى، بهمشيومي هاوکارى رژيمى سههدام دمکات، دهخوازيئ ئيمه له ناو ببات....". بېگومان جهماوهر بهمجۆره دهبيئنه دووژمنى (PAK)، نهو پروپاگهنديان بهو مهبهسته پېشه دخواست، بهنه نهقهست (PAK) يان بهپېچهوانه ي راستينه ي خوى نيشان دهدا، بۆ نه وهى گهل خوى له (PAK) نزیک

نهکاتهوه، نهو کاریگهريیهی دروستیش بووه بتوانن نهیهیلن، بۆ نهوهی بهناسانی بهلاماری (PAK) بدمن و تهسفییهی بکهن، تاكو بتوانن بالادهستیتهی خویان بسهلینن. نهو پروپاگهندنهیان بۆ نهو مهبهسته بوو.

لهسالی (۱۹۹۲) دا ههلبژاردنی گشتی لهباشووری کوردستان نهنجام درا و په‌رله‌مان و حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستانی ئی‌راق دامه‌زرا. به‌لام شتی سه‌رنج‌راکیش برپاری یه‌که‌می نهو په‌رله‌مان و حکومه‌ته برپاری شه‌پکردن بوو له‌دژی (PKK). په‌رله‌مان و حکومه‌ت بۆ باشوور دامه‌زرابوو و هه‌موو گه‌لیش پشتگیری لیکرد بۆ نهوهی بتوانن ببنه‌ خاو‌من په‌رله‌مان و حکومه‌تی خویان. به‌لام شه‌پ له‌گه‌ل (PKK) هه‌ل‌دم‌گیرسیت و نزیکه‌ی (۴۰) رۆژ به‌رده‌وام ده‌بیت، که نهو شه‌په به "شه‌پی خیانه‌ت" ده‌ناسریت. له‌راستیدا نهو شه‌په پیویستی به‌ شرۆفه و لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی مه‌زن هه‌یه. رۆلی (پ د ک - ی ن ک) و ده‌وله‌ته هه‌ریمییه‌کان و جیهان له‌م شه‌په‌دا چیبوو؟ نه‌م برپاره‌ی په‌رله‌مان و حکومه‌تی هه‌ریم بۆچی درا و نهو شه‌په چ ده‌رنه‌نجامیکی لیکه‌وته‌وه؟

راسته که په‌رله‌مانی باشووری کوردستان دامه‌زرا، ئاخافتن و قسه‌ی سه‌رمه‌تایان له‌دژی (PKK) بوو، نه‌مه هه‌له‌یه‌کی مه‌زن بوو. ته‌نانه‌ت خه‌تایه‌کی میژوویی بوو. بۆچی نهو هه‌له‌یان کرد و به‌سه‌ر هه‌ر که‌سێکیشیان داسه‌پاند؟ په‌رله‌مان نهو برپاره‌ی هه‌ر له‌خۆیه‌وه وهرنه‌گرت، هه‌ندیک ده‌وله‌ت نهو برپاره‌یان به‌سه‌ر په‌رله‌ماندا سه‌پاند، له په‌رله‌مانیشدا به‌قورسایي (پ د ک - ی ن ک) هه‌بوون، (پ د ک - ی ن ک) ش به‌ریگه‌ی په‌رله‌مانه‌وه نهو برپاره‌یان وهرگرت. نه‌مه شتیکی ئاشکرایه. بۆچی؟ چونکه به‌نه‌هینی

دیدار نهمجامد رابوو و ریځکه وتنیان کړېوو. نه گهر (پ د ک - ی ن ک) و پهرله مانی باشووری کوردستان له دږی (PKK) برپار وهرېگریټ و له دږی (PKK) رابو هستیت، نهوا نهوانیش دان به پهرله ماندا دمنین و دان به (پ د ک - ی ن ک) دا دمنین و په یوه مندی له گهل نهواندا پیښده خن و توانست بهوان دمدن. نه گهر پهرله مان برپاریځی بېمجوړی وهرگرت و له سر بڼه مای نهو برپارم شپری (۱۹۹۲) "شپری خیانه ت" یان نهجام دا، بۆ نه م مېهسته نهجامیان دا. نهک گواپه (PKK) بهراستی دږی باشوور و پهرله مانی باشوور و (پ د ک - ی ن ک) بوو، ته نانه ت هیچ حیسابیان بۆ نهوه نه کرد که (PKK) له روژگاری هره دږوار و پر له تنگاسیدا خزمه تی نهوانی کرد. له دږی رژیمی سهدام سهرتا له ناوچه ی "دهرکار" له بادینان (PKK) بهریځه ی "سادی عومهر" و هندیك كهسی دیکه وه راپهړینی بهرپا کرد. کاتیك که نیمه لهو ناوچه یه هندیك مۆلگه ی هیزمکانی رژیمی به عسمان هه لته کاند و چووپنه زاخو، حزب و لاپه نه کانی دیکه په کیکیشیان له گورمپانه که دا نه بوون. هه روه ها کاتیك که رژیمی سهدام هیږشی کرد و خه لک هه موو بهرو سنوورده کان کورده ویان کرد، نهوه ی له "حه فتانین" ریی له هیزمکانی رژیمی سهدام گرت، هه روه ها نهوه ی له ریی "پاتوفه - زاخو" دا جه نین سهر باز و نهفسه ری هیزمکانی رژیمی "سهدام" ی به دیلگرت و نهوه ی مۆلگه کانی نهو هیږه ی له "هیږی" و دهو روبه ری هه لته کاند هه مووی (PKK) بوو، نهوه ی گه لی پاراست و نهوه ی له باکوور میله ته ریځخست بۆ نهوه ی بۆ خه لکی باشوور نازووقه کویکاته وه دیسان همر (PKK) بوو، (PKK) نهوانه ی نهجامدا، (PKK) هیچ کاتیك له دږی پهرله مان و (پ د ک - ی ن ک) رانه وه ستا، هیچ کاتیك په یوه مندی له گهل نیږا قیشدا نه بوو. نهوانیش دمیانزانی که په پیوه مندییه کی بېمجوړه مان نییه. (PKK) هیچ کاتیك په پیوه مندییه کانی خو ی له دږی کوردان بهرپوه نه بر دووه. هه رچی په یوه مندی دروست کړد بیت خستوویه تییه خزمه تی گوردانه وه. نه مهش راستیه که کهس ناتوانیت بانگه شه ی نهوه بکات که (PKK) په یوه مندی له دږی کوردان پیښخستووه، یان نهو په پیوه مندییه دروست بووه له دږی کوردان بووه، کهس ناتوانیت شتیکی وه ها بلیت. مهسه له که چیپوو؟ مهسه له که به ته واوی نهوه بوو چو ن بتوان ریگری له (PKK) بکه ن؟ چونکه (PKK) له ته واوی کوردستاندا روخیکی دمنافراندا، په کیکیتییه کی دمنافراندا

و پېشکەوتن و گۆرانی بە دیدمھینا، ئیرادیمەکی سەربەخۆی دەرناو، تا دەهات خەمتی (PKK) پېشەمکەوت، ئەمەش بۆ دەولەتانی داگیرکەر مەترسی بوو، (پ د ک - ین ک) و سیستمی سەرمایەداری بۆخۆیان بە مەترسیان دەبینی. لەبەر ئەمە لەهەولێ ئەوە دابوو کە چۆن بتوانن رێ ئەمە بگرن؟ چونکە پېشکەوتنی (PKK) هەمیشە لە هاوسەنگییەکانی کوردستان و ناوچەکە دەکرد کە ئاوابوو. هاوسەنگییەکە بەتەواوی بە لای (PKK) و گەلی کورددا دەبرد، هاوسەنگییەکانی بە لای نازادی و دیموکراسی دەبرد. لەمەشدا زۆر لایەن زەرەرمەند دەبوون، سیستمی سەرمایەداری بالادەست زەرەری دەبینی، ئەوانە لە ناوچەکەدا لەسەر ئەو سیستمە دەزبان زەرەریان دەبینی. بۆیە (PKK) بۆ ئەوان مەترسییەکی مەزنی دروست دەکرد و پێویستبوو رێگری لێبکەن. ئیدی ئەگەر پەرلەمان ئەو بېرپارە و مرگرت بۆ ئەم مەبەستە وەرگرت، ئەو بېرپارە سەرەتای نامادەکردنی زەمینە شەری (۱۹۹۲) بوو. هەڵبەتە شەری (۱۹۹۲) یان لەسەر بنەمای ئەو بېرپارە ئەنجام دا.

بۆ ئەوەی ئێمە رێ ئە بەرپاوی ئەو شەڕە بگرن، ئێمە کۆیوونە و شەمان لەگەڵ حکومەتی هەرێم ئەنجامدا. لەنێوان ئێمە و حکومەتی هەرێم، ئەو کاتە "د. فوئاد مەعسوم" سەرۆکی حکومەت بوو، گەشتینە رێککەوتنێک و دەرئەنجامێک کەوا: "ئێمە لەگەڵ یەکتردا شەڕ نەکەین، نەهێلین داگیرکەرەکان لەیستۆک و پیلان لەدژی هەردوولا سازبکەن، هەروەها لەنێوان باشوور و باکووردا، لەنێوان ئێمە و (پ د ک - ین ک) و پەرلەمان و حکومەتی هەرێمدا، هیچ ناکۆکییەک دەرئەنجامێک، بە لکو هاوکاری یەکتر بکەین، موداخەلە کاروباری ناوخوازی یەکتر نەکەین..." لەسەر ئەو مەسەلەنە گفتوگۆ دروستبوو و رێککەوتن ئەنجامدرا. ئێمە بەو رێککەوتنە باوەڕمان کرد و گووتمان: "ئیدی گەشتینە ئەنجام و رێککەوتن، ئێتر هیچ مەترسییەک روونادات. هەر بۆیە ئێمە هیچ حیسابی هاتنەئارای شەڕمان نەدەکرد. ئێمە وەها مەزەندەمان نەدەکرد کەوا (پ د ک - ین ک) لەگەڵ تورکیا پێکەوه هێرش بێننە سەر ئێمە. ئێمە هەموو تەریکی زی خۆمان خستبوو سەر پێشخستنی خەبات لەدژی تورکیا، ئێمە لەباشووریشدا خەباتمان دەکرد کە چۆن باشوور بەهێز بکەین، کە باشوور بتوانێت لەسەر پێی خۆی رابووستێت و ئەگەر مەترسییەکیش رووبەتات بتوانێت خۆی بپارێزێت. کەچی بینیمان لەمەکاندا (پ

دك - ى ن ك) و توركييا بهيهكهوه هيرشيان هينايه سهر نيمه. نيدى "شهرى خيانت" بهمجوره دستيپيكرد.

نمو كاته له سى شوپندا "خواگورك، چوقورجه، حهفتانين" هيزى نيمه لهباشووردا همبوو، هيزمكاني نيمهش بهقورساى لهباكوور بوون، نمو هيزانهشمان لهباشوور بوون پهرومردمان دمكردن و بؤ باكوور نامادمان دمكردن. ههروها بؤ پاراستنى باشوور وهك هيزيكي يمهدهك لهباشوور جيگيرمان كړدبوو. وانا نهگرمهترسييهك بؤ سهر باشوور دروستبوو، ديسان هيرشيكي ومكو نهوهى رابردوو لهلايهن نيراقهوه يان توركياوو رووبدات بتوانين هاوكارى خهلكى باشوور بكهين، بؤ نهم مهبسته بوو. لهراستيدا نهمه دهشانرا. بهلام دولتمتى توركييا و نهمريكا، (پ د ك - ى ن ك) يان ناچارى نمو شهره كړد، نموانيش نمو همنگاوميان لمبر نهم هوپه هاويشت.

نمو شهره سهرمتاي پيلانگيرپيهكى نيودمولتمتى بوو كهوا لهپراكتيكدا جيبهجي دمبوو، بؤيه شهرى (۱۹۹۲) شهرتي ههروا ناسان نهبوو، نهوه موداخهلهى هيزه نيودمولتمتياهگان بوو بؤ سهر (PKK). چونكه (PKK) لههمموو روويكهوه له كوردستاندا پيشدهكهوت. نهم پيشكهوتنهش ههپشهى لمبرژموندى زور هيز و لايمن دمكرد، ههپشهى له هاوسهنگيهكان دمكرد، پيوستبوو ريگيرى لييكريئت. بهو شهره دميانخواست نيرادهى (PKK) بشكينن و (PKK) تهسليميان ببيت. بؤ نهوهى بتوانن رى لهو مهترسييانه بگرن كه (PKK) بؤ نهوانى دروستهكات، بؤ نهوهى بتوانن نمو خهتهى (پ د ك - ى ن ك) نوپنهرايمتى دهكات بالادست بكهن. نامانجى نمو شهره نهوه بوو.

نهوانه وا حيسابيان دمكرد كه دمتوانن نيرادهى نيمه بشكينن و نيمه تهسليم بگرن. بهلام نهانتيوانى نيرادهى نيمه بشكينن، بهلكو بهپيچهوانهوه بهو شهره نيرادهى نيمه بههيزتر بوو. بهلام لهو شهرمدا لمبرهى "خواگورك" دا كه فمرهاد (عوسمان نؤجهلان) بمرپرسيارى بوو، بمرگرى نهكرد، سهرمتا همنديك بهرگرى كړد، پاشان تهسليم بوو، نهانته مېنى ناگادارى تهفكر و سرؤك دستبهردارى شهرمكه بوو و چوو لهگهل (پ د ك - ى ن ك) ش دانويشت و بهناوى (PKK) وه ريكهكوتنيكيشى واؤو كړد. لهو ريكهكوتنهدا (PKK) يان تهسليم ومركرت. بهگوپړهى نمو ريكهكوتنه؛ پيوسته ههموو هيزمكاني

(PKK) له باشووردا بچیتە "زەلێ". "زەلێ"ش زۆر دووره له سنووری تورکیا. واتا دمیانخواست ئەو هیزانەمان هەموو ببەنە "زەلێ" و لەوێش تەسلیمیان وەرگیرن، ئامانجی ئەوان ئەوە بوو، ئەوەی کەوا نەیان توانیبوو بەشەر بیکەن، خواستیان بەو رێککەوتنە بیکەن، خواستیان ئەمەش بەرێگەی "فەرهاد" بەنەجام بگەن.

لەبەرەتدا شەڕی سالی (١٩٩٢) لە "حەفتانین" روویدا. چونکە "چوقورجە"ش لەدەرەوی شەڕ مایەوه و هیچ نەکەوتە شەڕەوه، "خواگورک"یش کەمێک شەڕی کرد و تەسلیم بوو، هەموو قورسایەگەکی شەڕی (١٩٩٢) کەوتە سەر "حەفتانین". لەبەنجینەشدا شەڕەکە لەو ناوچەیە بوو.

ئیدی کاتیك "فەرهاد" بەناوی (PKK) وە چوو ئەو رێککەوتنە ئیمزا کرد، سەرۆک ئەو کاتە گووتی: "ئێتر ئێوه شەڕ لەبەرەکی "حەفتانین" رابوستین" بەمەجۆرە شەڕ لە "حەفتانین" راوستا.

لێرەدا بەو شەڕە موداخەلەییەکی مەزن بۆ سەر (PKK) کرا، گورزیان لە تەفگەری (PKK) دا. هەرچەندە ئیرادەی (PKK) پێان نەشکاند و تەسلیمیان وەرنەگرت، بەلام رێیان لەبەردەم پیشکەوتنی گرت. بەم موداخەلەییە نەیانھێشت کە تەفگەری (PKK) بەهێزتر ببێت، ئەگەر ئەو موداخەلەییە نەبووایە، ئەوا تەفگەری (PKK) زیاتر بەهێز دەبوو، لەوانەیە رموشی گەلی کورد و تەفگەری کورد وەک ئەمڕۆ نەبووایە، چونکە تا ئەو کاتە دەوڵەتی تورکیا نەیتوانیبوو رێگری لەبەردەم مەزنبوون و پیشکەوتنی تەفگەری (PKK) دا بکات، هیزمەکی ئەو بەشی ئەمەیی نەدەکرد. ئیدی دەوڵەتی تورکیا لەهەموو روویکەوه ئیflasی کردبوو، تادەهات سەرھەڵدان و گەریلا بەهێز دەبوو و کاریگەریشی لەسەر پارچەکانی دیکە دەکرد و رابوون و هوشیاربوونەوهییەکی مەزنی پیشدەخست. واتا (PKK) تەفگەری بەرمو چارەسەری دەبرد. ئیدی نەیانھێشت تەفگەر بەرمو چارەسەری بچیت، رێگەیان لەبەردەمدا گرت. نەیانھێشت کەوا تەفگەر هەم لەرووی گەریلا و هەمیش لەرووی سەرھەڵدانەکانەوه مەزن ببێت و بەمەش چارەسەری پیشکەوت، ئەمە گورزێکی مەزن بوو.

لەلایەکی دیکەوه؛ بەم هەنگاوه تورکیا ناکوکی مەزنی خستە نێوان باکوور و باشوورەوه، نێوان (PKK) و (پ د ک - ی ن ک) بۆ ئەوەی کورد یەک نەبن. چونکە (PKK) دەخواست

باکوور و باشوور بکاته پهك، دمېخواست لهگهال (پ د ك - ى ن ك) و خهلكى باشوور په مېوونديپهكى توكمه پېشېڅات. ئيدى بهم شهره ريگيريان له مېه ديهيناني نه مه كرد، دووژمناپهتيان خسته نيوان خودى تهفگمري كوردموه، بۇ نهووى تهفگمري كورد بههيز نهبيت و سهرنهكهوېت. بهمشيوميه رييان له مېه ردم چارسمري گرت. نهگه ر نهو شهره نهماپه و په مېوونديپهكى بههيز پېشېكهو تباپه، نهوا باشوور و باكوور پهكديان تهواو بههيز دمكرد، چوڼ له باكووردا گمريلا سهره لئاني بههيز دمكرد و سهره لئانېش گمريلاى بههيز دمكرد، دموالمت بهرمو ني فلاسبون دمچوو، بههه مان شيو هس خهباتى باكوور باشوورى پېشدمخست و دمېووه هيز و موږالتيكى مهن بوى، خهباتى باشوورېش بۇ باكوور دمېووه هيز و موږالتيكى مهن. نه مه كاريگمري له سمر رۇزه لات و رۇزناوای كوردستانېش دهكرد. واتا تهواوى كوردستان دمكهو ته سمرپې چارسمري. ئيدى پېوېستېوو ريگيريان له وانه بگرداپه، بهو شهره (۱۹۱۲) ريگيري له مانه كرا. و مكو ترېش رييان له مېه ردم خمتى (PKK) گرت، بۇ نهووى (PKK) له كوردستاندا حاكمييه تى خوى دروست نهكات، نه مه بووه گورزىكى كوشنده. له م روووه گورزىكى مهن نيان له (PKK) دا. بهلام نه يانتوانى ئيرادهى بشكيڼن، ئيرادهى (PKK) نهشكا و بههيز تر بوو. دميانگوت: " (PKK) ناتوانيت شهر بكات، ئيمه تهسليمى دمگريڼ" بهلام (PKK) شهرى كرد و بهرگري كرد و بهرخوډانى نواند. بهلام "فهرهاد" تهسليم بوو. خواستيان بهريگهى "فهرهاد" - بهو ريگكهو تنهى كه "فهرهاد" كريدبووى - هه موو هيزمكاني ئيمه بۇ "زولتى" رابكيښ و دهستبه سمرى بكهن. نه مهش بكهنه كارتىكى فشارخسته سمر تهفگمري و سمر و كيش بيكارىگمري بكهن و تهفگمري له زير كاريگمري سهر و ك دمريخن و بيخنه زير كونترولى "فهرهاد" موه و بهريگهى "فهرهاد" يشهوه به تهواوى بيخنه زير كونترولى خو يانهوه. پيلانيكى بهمجوره بهرپو مبرا.

له بنه رمتدا "فهرهاد" له سالى (۱۹۱۱) به دواوه باومري به سؤسياليزم نه ما بوو، كاتيك له جيهاندا بلوكى سؤسيالېستى هه لومشايهوه، باومري به سؤسياليزم نه ما، به شهرى (۱۹۱۲) ش باومري به گمريلا، (PKK)، سهر و ك و گهل نه ما بوو، به تهواوى كوډاى پېهاتېوو. ئيدى چارسمري له سيستمى سهرماپه داريدا دمېينى، له مېه كريگري او پتيدا دمېينى، چارسمري له هيلى "تالهبانى" و "بارزانى" دا دمېينى، له نه مريكا دا دمېينى، باومري

خوی به خودی خویشی له دهست دابوو، باومړی خوی به سمرۆك و گهل و تمفگمړیش له دهست دابوو. هر لمبر نه ووش بوو له "خواگورك" شهر و بهر خودانی نه كرد و چوو نهو رپككهوتنه ته سلیمكاریهشی به ناوی تمفگمروهه مۆر كرد. بهی ناگاداری تمفگم نه مهی نه جامدا.

نیدی (پ د ك - ى ن ك) ش بینیان كه "فهراد" باومړی به سمرۆك و گهل و (PKK) نه ماه، پیانگوت: "كهواته راسته چاره سمری له نیمه دایه، تۆ راست بیر دمكیتوه". لیردا خواستیان كهوا "فهراد" له دزی سمرۆك ناپۆ به كار بهین، كه سمرۆك بیکاریگمركه و تمفگم له دزیر كۆنترۆلی دم ریخن، له رپگهی "فهراد" موه تمفگم به ته وای به خه نه دزیر كۆنترۆلی خویانه وه، به مشیومیه ته سفیهی بكم. بیگومان "فهراد" یش به مشیومیه له دزی سمرۆك دمركهوت. "فهراد" نهو هیزهی نه بوو ودها له دزی سمرۆك دمركه ویت، كاتیك كه سمرۆك رمخه ی له "فهراد" دمگرت و به سمریدا دمچوو، "فهراد" له "زهلی" هه لات و چوو نه ئیرانه وه، چوو له ئیران داوای په نابهریتی سیاسی كرد، كهوته رهوشیكی به مجوره وه. چونكه هیشتا له كۆنگرهی سییه مدا له (۱۹۸۶) دا كاردانه وه و ركوكینیكی بۆ سمرۆك دروست ببوو، گوايه سمرۆك رپی لیگرتووه و هاوكاری نه كردووه. نهو پپی وایوو برا بهتی نهو له گهل سمرۆك بۆته ناستمگیه کی مهن له پپش نه ودا. نیدی "فهراد" هر لهو كاتمه وه له دزی سمرۆك راوستانوو و كاردانه وهی "فهراد" بۆ سمرۆك په رمیسه ند، نهو كاردانه وهی پاشان له "زهلی" بووه دووژمنایه تی. لمبر نه وهی باومړی خوی به سۆسیالیزمیش نه ما بوو، سۆسیالیزمیش په رشوبلاو ببوو. شهر (۱۹۹۲) ش شهرپكی قورس بوو، به مهش ئیرادهی خوی شكاند و به ته وای باومړی به تمفگم نه ما، كاردانه وهی خویشی بۆ سمرۆك هه بوو، نیدی نهو هیزانه ی كهوته نه پشت "فهراد" و پیانگوت: "تۆ زانای و مافی خۆته، نه وهی تۆ راسته، ناپۆ هه له مه و مافی خۆته و ... هتد" نه مهی بۆ خوی وهك هیز بیی، به مه نهو كاردانه وهی له دزی سمرۆك هه ببوو، گه یاندیهی ناستی دووژمنایه تی. بۆ به نه اشكرا دزایه تی سمرۆكی كرد و خواستی سمرۆك بیکاریگمركهات. نه گمرا نهی زپكی خوی نه بوو، كه سمرۆك رمخه ی كرد و نه وان بینیان ناتوانیت له دزی سمرۆك رابوستیت، نهو هیزانه ی له پشت نه ویش

بوون نەیان توانی ئەو بپارێزن. بۆیە هەڵات و چوووە ئێران و داوای پەنابەرێتی سیاسی لە ئێران کرد.

بەراستی شەری (١٩٩٢) شەڕێکی گران بوو، لەناکاو و بێ ئامادەکاری هێرشیان کردە سەر ئێمە. لەپێش چاوان تورکیا و (پ د ک - ی ن ک) پێکەوه هێرشیان کرد، بەلام لەپشت ئەو شەڕدا سیستەمی سەرماپەداری هەبوو، ناتۆ (NATO) هەبوو. لەبەرپەتدا ئەوانە لەدژی ئێمە شەریان بەرپاکرد، خواستیان کەوا گورز لەتەفکەر بدم، گورز لەخەتی ئەو تەفکەرە بدم، بۆ ئەوەی ئەم تەفکەرە بیکاریگەر بکەن و نەبێتە مەترسی بۆیان. راستی مەسەلەکە بەمجۆرە بوو. واتا موداخەلە ی نۆدەولەتی و پیلانگیرێ نۆدەولەتی لەبەرپەتدا لە (١٩٩٢) وە دەستیپێکرد، لەو شەڕدا هەندێک هەنگاویان هاوێشت و هەندێک ئەنجامیان بە دەستخست، بەلام بەتەواوی ئەنجامگیر نەبوون، ئیدی رێیان پەرسەنلنی تەفکەر گرت، لەمەدا ئەنجامگیربوون و نەیان هێشت تەفکەر مەزنتر ببێت و بەرمو چارەسەری بچیت و رێیان لەپێش چارەسەری گرت. لەبەر ئەمە دەتوانین بڵێین؛ (پ د ک - ی ن ک) روژێکی خراپیان بینی...

بیریتان

ئەدرەسیکی نوئی بەرخۆدان...

لەو شەڕەدا لەشەخسی بەرخۆدانی "حەفتانین" دا و لە "خواگورك" یشدا لە شەخسی ھەفال بیریتان (گولناز قەرمتاش) دا بەرخۆدان دەگاتە لوتکەیی خۆی. لەراستیدا مەرووف دەتوانیشت ئەو بەرخۆدانە وەك خەت و رێبازیك ببینیشت، لەنیۆ ئەو شەڕە گران و مەزنەدا لەبەرەمبەر ئەو ھەموو ھێز و لایەنانەدا، بەرخۆدانی ھەفال "بیریتان" ھەم بۆ تێكۆشانێ بەرخۆدانفانانەیی تەفكەری (PKK) بەگشتی و ھەمیش بۆ تێكۆشانێ ئازادی ژنان چۆن ھەلەمەسەنگینن؟

بێگومان لەبەرەیی "خواگورك" دا لەبنەمادا ھەفال "بیریتان" نوینەرایەتی تەفكەری دەکرد، ئەو ھەفالا خەتی تەفكەری لەكەسییتی خۆی و پراكتیکی خۆیدا بەرجەستە كرد و خیانەتی پەسند نەكرد و تەسليم نەبوو، لەدژی خیانەت و تەسليمییەت راوەستا، تا دوا گولە شەری كرد، كە گوللەمیشی پێنەما خۆی لەسەر زناریك ھاوێشت و خۆی پارچە پارچە كرد، بەلام خۆی تەسليمی ئەوان نەكرد. ئەووی لە شەخسی ھەفال "بیریتان" دا بێكەات چیبوو؟ ملیتانیتی (PKK) بوو، لە شەخسی ئەودا كەسییتی ملیتانیتی (PKK) بەرجەستەبوو. ملیتانیتی "بیریتان" ملیتانیتی (PKK) یە، ملیتانیتییەکی چۆنە؟

مليتانېيېه كه ئازادى بۇخوى بېنېما و مرگرتووه، بېتهواوى بۇ نازادى دھزېت، ئەو مليتانېيېه كه ھەموو شېو كۆيلايېتيېهك و دەسەلاتدارېتيېهك رەتدەكاتەو، لەدمروەى نازادى شتېكى دېكه پەسندناكات و ھەموو شتېكى دېكه رەتدەكاتەو. تەرخانكردى ژيانى خوى بېتهواوى بۇ نازادى، ئەگەر بېشمرېت تەنيا بۇ نازادى بېرېت، لەدمروەى ئەمە ھېچ شېو ژيان و مردنېكى دېكه پەسندناكات، ژيان و مردن بە نازادى و بۇ نازادى و لەخرمەتى نازادى بېت، ئەمەيېه مليتانېيې (PKK). ئېدى ھەقان "بېرېتان" ئەو مليتانېيېهى لە پراكتېكا بەرجەستە گرد. ژيانى خوى بېتهواوى بۇ نازادى رېكخستېوو. بۇ پېداوېستى نازادى رېكخستەى كرىبوو، بېتهواوى بۇ ئەمە دھزېا و تېدەكۇشا. ئېدى كه مردنېشى داېه پېشخوى، بۇ ئەم مەبەستە مردنې داېه پېشخوى. مردنېك كه خرمەتى نازادى نەدەگرد پەسندى نەدەگرد. پېوېستە مردنېش بېخەيتە خرمەت نازادىيېو. ئەو لەكەسېتى "بېرېتان" و پراكتېكى ئەودا بەرجەستە بوو ئەمەبوو. چونكه ئەو مليتانېيېهى سەرۇك ئاپۇ لە (PKK) و جفاكى كورددا پېشخستېوو مليتانېيېهكە بېتهواوى ھەموو شېو كۆيلايېتى و دەسەلاتدارېتيېهك رەتدەكاتەو و نازادى بېنېاخە و مردمگرېت، ئەو كه بۇ نازادى دھزېت و بۇ نازادى دھمېرېت. سەرۇك مليتانېيېهكى بېمجۆرەى پېشخست. لەو مليتانېيېهكە بەكرېگرېاوتى و خيانەت و تەسلىمېيەت نېيە، بەلكو بۇ نازادى پېداگرې لەسەر بېرخۇدان بېچېنەيېه. بۇيە ئەم مليتانېيېه ھېچ ھېزېك ناتوانېت تەسلىمې و مرېگرېت و كۆنترۆلى لەسەر دروستېكات، كۆنترۆل ناكرېت. لەو مليتانېيېهكە بېتهواوى كەسېتيېهكى نازاد و ئېرادمېهكى نازاد ھەيە، كەس ناتوانېت كۆنترۆلى كەسېتى و ئېرادمېهكى بكات. مليتانېيېهكى بېمجۆرە مليتانېيېهكى پېر بېھېزە، ھېچ ھېزېك ناتوانېت لەپېش ئەو مليتانېيېه رابوھستېت. نە ھېزېكى سېاسى و نە ھېزېكى عەسكەرى ناتوانېت لەبەردەم مليتانېيېهكى بېمجۆرەدا بېرگەبگرېت.

لەجېھاندا مليتانېيېهكى بېمجۆرە زۇر كەمە و تەنيا لەتاگە تاكەى ھەندېك كەسدا بەرجەستە بوو، سەرۇك ئەو لەمېزووى مۇفايەتېدا لەھەندېك كەسدا بەرجەستە بوو لە (PKK) دا بېتهواوى بەرجەستەى كرد و ھەولېداو لە جفاكى كورددا بەرجەستەى بكات. بۇيە مليتانېيېهكى پېر مەزن بەرجەستەبوو، مليتانېيېهكى

نهوتویه ته نیا سهرکه و تن بهمناخه و مردمگرت، سهرکه و تن و بیشکه و تن به دیدمه نیئت، ملتانی تییه کی به مجوره کس ناتوانیئت کونترولی بکات و تسلیمییمتی پی به پسندکردن بدات و بۆ لای خیانه تی رابکی شیت. ئیدی کاتییک که "بیریتان" فیشه که کانی ته و او دمیبت و پیشمه رگه کان پیی دهلین: "تسلیم ببه و هیجت لینا کهین" به لام نهو تسلیمییمتی پهسند نه کرد، خیانه تی پهسند نه کرد، به کریگراویتی پهسند نه کرد، گووتیان: "تسلیم ببه هیجت لینا کهین" وه لامی نهو همقاله خو هاویشتن بوو له سر زنا ریک و خو ی پارچه پارچه کرد. ئیدی ملتانی تی (PKK) ملتانی تییه کی به مجوریه و له پیتا و نازادیدا نه گهر پیویست بیئت خو ی پارچه پارچه دکات، "بیریتان" نه مه ی بهرجهسته کرد و جیبه جیئ کرد.

"بیریتان" کهه کوردیک بوو، همیش که چیک دپرسیمی بوو. وانا له کوردستاندا و له "دپرسیم" دا که چیک به مجوره دمرکه ویت نه مه پر گرنگه. بۆچی گرنگه؟ چونکه نه مه رابوونی گه لی کورد و ژنی کورد بوو. گه لی کورد پر دارووخا بوو، داگیرکه ران زور دایانپرووخاند بوو، ئیدی له دوا پله ی دارووخانی خویدا بوو، ژنی کوردیش به هممان شیوه دارووخا بوو، ئیدی له دوا پله ی دارووخانی خویدا بوو، به لام له کهسیتی همقال "بیریتان" دا هم گه لی کورد و همیش ژنی کورد ههستایه سهرپییان، همیش زور به هیزوه ههستایه سهرپی، له م رابوونهیدا هیچ سنووریک نه ناسی، له رابووندا بیسنووریتی (الاحدوبه) ی بهمناخه و مرگرتبوو، هیچ دمه لاتیکی له سر خو ی پهسند نه دکرد، هیچ هه زموون و بالادستی و کۆیلایه تییه کی پهسند نه دکرد. بۆیه به هیچ شیومیه که به کریگراویتی و تسلیمییمت و خیانه تیکی پهسند نه دکرد "یان به نازادی دمژین یانیش هیچ ناژین" نه مه ی به بنجینه و مردمگرت و جیبه جیئ دکرد. ئیدی همقال "بیریتان" ملتانی تی (PKK) ی وها له خویدا بهرجهسته کرد. کهسیک به همقال "بیریتان" ی نه گووت: "برۆ ملتانی تییه کی وها پیکه یینه و پاشانیش خوت وها پارچه پارچه بکه". "بیریتان" هزری (PKK) ی و مرگرتبوو، له نازادیدا ژیا بوو و له خویدا ئیراده ی (PKK) ی نا فراندبوو، نهو ئیراده ی به ته وای نازادی بهمناخه و مردمگرت، بۆیه له دژی هه موو جوره تسلیمییمت و خیانه ت و به کریگراوییه که راوستا و پیداکری له سر نازادی کرد، له بهر نه وه ی همقال "بیریتان" نهو کهسی تییه ی له خویدا

ئافراندىبو، بۇيە ئەمەى بەبناخە وەرگرت، چونكە كەسپىتى "بېرىتان" كەسپىتىيەكە بەتەواوى نازادى بەبناخە وەردەگرېت و پېداگرى لەسەر دەكات و بۇى دەژىت و بۇى دەمرېت، لەدەرەوى ئەمە بىر لەشتىكى دېكە ناكاتەو و بەشىۋمىيەكى دېكە نازىت و شتىكى دېكەش شاپستەى خۇى نابىنىت. ئىدى "بېرىتان" ئەمەى بەرجەستە كرد، بۇيە سەرۇك ئاپۇ گووتى: "خەتى من خەتى شەهيد بېرىتانە" واتا خەتىكە بەرخۇدان، نازادى، دېموكراسى، سەرگەوتن و يەكسانى بەبنەما وەردەگرېت. خەتىكە كۆيلايمەتى، بالادەستى، تەسلىمىيەت، خىانەت و بەكرېگراۋېتى رەتدەكاتەو. بۇيە سەرۇك بەهاپەكى مەزنى بە "بېرىتان" دا. ئىدى لە كەسپىتى "بېرىتان" دا، ملتانىتى (PKK) و تەرز و بەپراكتىكبوونى ئەو بەدېهات. بۇيە كارېگەرىيەكى مەزنى خۇى كرد. تەننەت ئەو پېشمەرگەپەى خواستى "بېرىتان" تەسلىم بگرېت، كە بىنى تەسلىم نەبوو و خۇى بەمشىۋمىيە پارچە پارچە كرد، كەوتە ژېر كارېگەرى ئەو ھەلۋىستەى "بېرىتان" مەو. تەننەت ئەو پېشمەرگەپەى و ھەنلىك لە پېشمەرگەكانى تر نەفرەتيان لەخۇيان كرد، ئەمە دەزانرېت وباسدەگرېت...

لەسالى (۱۹۹۰) بەدواو، بەتايبەتى دواى سەرھەلدانەكان لە توركي و باكوورى كوردستاندا لەژېر ناوى بگەرى ناديار (فاعىلى مەجهول) بە ھەزاران كەسى سىياسى و رۆشنېر و ولاتپارېز دەكوژرېن. لەلاپەكى دېكەشمەو پېلانگېرپەك بەناوى "پېلانى ئەشرەفى بەدلىسى" كە ژمىنپالىكى سوپاى توركي بوو، ئەو كاتە وەك پېلان و كۆنسېپتىك دەرەمكەوېتەرۋو، لەو كاتەدا جوارچىۋەى ئەو تاوانانەى لەژېر ناوى "بگەرى ناديار" ئەنجامدەران و ئەو پېلان و كۆنسېپتەى "ئەشرەفى بەدلىسى" دايرېشتبوو چ سىياسەتېك لەبەرامبەر تەفكەرى كورد و كەلى كورد بەرپۆو دەچوو؟ ئەو دەرئەنجامانەى كەوا لەگەل خۇيدا

هینای چیبوو؟ بۆچی لهو کاته دا ئهم هه موو شالاره له دزی گهلی کورد و تهفگهر نه انجام دهریت؟

دهولتهتی تورکیا به شه پری (۱۹۹۲) دمیخواست زمیریکی مهزن له تهفگهر بدات. بۆیه نه گهر له باشووردا نه انجام به دهستبخت، له سه ره نه و بنه مایهش له بایکوور ههنگای دووهم بهاویزیت و به مهش پیلانی خۆی دز به تهفگهر تهواو بکات. بۆیه له بایکوور هه ته مه تیکی له دزی تهفگهر دهستیپێکریبوو، به کۆمه لکوژی رووبه پرووی گه ل و گهریلا ده بووه، دهولتهت له بهرامبه ره سه ره هه لدا نه کاندای کۆمه لکوژی نه انجام ده دا، نه وهی به شداری له سه ره هه لدا نه کان ده کرد ده ستگیری ده کرد و دمی کوشت، نه شه که نهجه و کۆمه لکوژی مه زنیان به پێوه ده برد. ئۆپه راسیۆنی مه زنیان له سه ره گهریلا ده کرد و به ره فراوانیان ده کرد، به مه ده میانخواست ئاماده کاری بۆ شه پری (۱۹۹۲) بکه ن، له باشووردا گورز له تهفگهر بوه شینیت، له بایکووریشدا نه وهی ده ستیپێکردوو به ردهوامی بکات و تهواو نه انجام گیر ببیت. سیاسه تیکی به مه جۆره ی به پێوه ده برد. ئیدی له به ره نه وهی له بایکوور له زۆر هه ریما له گونده کان و شارهکاندا کۆمه لکوژیان له به رامبه ره گه ل نه انجام ده دا، بۆ نه وهی سه ره هه لدا نه کان دایم رکێنه وه و رێگری له په ره سه ندنی سه ره هه لدا نه کان بکه ن و گه ل بتر سین، له ناو گه لدا، نهوانه ی پێشه نگایه تی سه ره هه لدا نه کانیان ده کرد، ده میانکرده نه ئامانجی خۆیان، تا کو نهوانه هه موویان ته سفیه بکه ن. به مهش گه ل بۆ پێشه نگ و بۆ رێکخستن به ئێنه وه و رێگری له گه وره بوونی سه ره هه لدا نه کان بکه ن. نه گه ره توانیان رێگری له سه ره هه لدا نه کان بکه ن، نهوا ده توانن گهریلا و تهفگه ریش ته نگه تاو بکه ن، چونکه سه ره هه لدا نه کان له هه موو روویکوه گهریلا ی به هیز ده کرد، هه م ته فلیبوون بۆ ریزمکانی گهریلا زیاتریبوو، هه میش له به ره نه وهی سه ره هه لدا نه کان له گوند و شارهکان پێشه کهوت، گۆره پانی جموجۆلکردنی گهریلا ی فراوانتر ده کرد، چونکه دهولتهت ناچار ده بوو هه ندیک هیزی خۆی له شارهکاندا جیگیر بکات بۆ نه وهی رێ له پێش سه ره هه لدا نه کان بگریت، به مهش نه یه ده توانی به هه موو هیزی خۆیه وه بێته سه ره گهریلا، گهریلاش سوودی له مه ده بیانی و جموجۆلی خۆی زۆر به هیز ده کرد، ئیدی بۆ نه وهی

همه رڼا له پېش ته قلیبوون بۇ ریزه کانی گهریلا بگریست. ههمیش گۆرپانی
جموجوله کانی گهریلا بمرتهسک بکه نه وه، تاكو بتوان گهریلا بځمنه ژیر کونتروله وه و
گورزی لیبوشینن، قورسای خسته سهر گهل، ههولیان ددها که چوون بتوان ریگری
له سهره لدانه کان بکه، چوون ریخستنی ناو گهل پهرشوبلاوه پېبکه، بویه به زوری
گهلان کرده نامانچ، هم به خویان و هم به جاشه کان، هم ریخراوه چه کداریه
نهینیه کانی وهك "حزبوللا"، هیرشیان ده کرده سهر گهل، گوايه "حزبوللا"
ریخستنیکی نیسلامیه و بۇ کوردان خهبات دهکات، کهچی ریخستنیکی بهمجوره
نهبوو و له بنه رهندا دهولت خوی ریخستنیکی به ناوی "حزبوللا" دروستکرد، بهری
نهو ریخستنه وه کوشتن و کومه لکوزی نهجامدها، که لهرووی حقوقی و سیاسیه وه
تورکیا تهنگه تاو نه بیت و هیچ بهرپرسیاریتییه که نه که ویتنه نه ستوی دهولته وه،
دهولتهی تورکیا لهوجوره تاکتیکانه دا زور زیره که. هم کاریگری شوړشی نیسلامی
نیران له تورکیا بشکینیت و پووجه لی بکاته وه، چونکه نیرانیش دهیخواست شوړشی
نیسلامی له تورکیا دا پیسبخت. ریخستنه کانی سهر به نیرانیش له نیو تورکیا دا
همبوون، هم نهو ریخستنه نهی نیران پووجه لی بکاته وه و ههمیش بهم ناوه گورز
له تهمفگر و گهلی کورد بوشینیت و هیچ بهرپرسیاریتییه کیشی نه که ویتنه نه ستو.
تاکتیکی بهمجورهی بهرپوه دمبرد، هه لته به هر خویان کومه لکوزیه کانیان نهجام
دها، هم به ناشکرا و ههمیش به نهین.

تورکیا لهم تاکتیکهی خویدا و له کرداری "بکه ری نادیار" دا هم ریخسته بوونی خوی
تۆکمه یه و ههمیش پراکتیکی خوی به هیزه، بویه لهم رووه وه نه زمونیکی گه وره
ههیه، زور شت دهکات و کهسیش نازانیت کی دمیکات و چوون نهجام ددریت؟ هیچ
شوین پهنجه به کی له سهر تاوانه که نامینیت. لهم رووه وه ریخراویکی "کونترا گهریلا" ی
نهینیان ههیه، نهو ریخراوه هه موو نهو تاوانانه ئورگانیزه دهکات و به چهن دین ناوی
جیاوازه وه نهو تاوانانهش نهجام دهات. نامانچی نهومیه که رڼا له پېش ته فگر بگرن و
گورزی لیبوشینن. بویه لهو قوناخه دا نهو تاوانانه یان به ره پیده دا.

کاتیک که سهرۆک بینی وا بیلانگړییه کی نیوده ولتهی له دزی ته فگری (PKK)
داده ریزیت. چونکه له شهرې خیانه تی (۱۹۹۲) دا نهو راستیه ناشکرا بوو. نه که ته نیا

هېرش و پهلاماری دموکراتی تورکیا لهسره تمفګر همېوو، بهلکو ناتو (NATO) و هېزی نیودموکراتیشی خستېووو نیو جموجوړلوه و موداخهلهی کردېوو، وادیاریش یوو که موداخهلهکه بههېزتر و پهرمهسندووتریش بکمن. نهمهش مەترسیدار یوو. سهرۆک بیڼی که نهګر بهو شیومیه تمفګر بهردوام ببیت نهوا ګورزی بهردمکهوېت، بویه سهرۆک خواستی ګورانګاریپهک له تاکتیکدا بکات. واتا بؤ نهوهی ریګیری له مەترسییهکان بکات و تمفګر نهکهوېته نیو تمنگهتاویپهوه، نهمه لهلایهک. لهلایهکی دیکهشهوه؛ تا نهو کاته نیمه کیشهی کوردمان لهههموو رووېکوهو دمرخستېووو روو و کیشهکه بؤ چارمهسری پیګهیشتبوو، بؤ نهوهی کیشهی کورد بکهوېته سهر راستمېری سیاسي و چارمهسر ببیت، دؤخ و توانستی نهمه دروستېووو. بویه سهرۆک خواستی ئیدی تمفګر بخاته سهر ریسی سیاسیش، تاګو بهمهش ریګهی دیالوګ و چارمهسری بکاتهوه. ئیدی لهم پیناومدا لهسالی (۱۹۹۲) دا ناګرېهستی خسته رۆژمهوه. بیګومان لهناو دموکراتیشدا همنديک دموروبهر دميانخواست ناګرېهستیک بکریت، نهو داخوازیپهیان بهریګه "جهلال تالهبانی" ګهپاندېووو سهرۆک. سهرۆکیش بیڼی که همنديک داخوازی بهمجورمش همیه، کیشهکمش دمرکهوتوتېروو و پیګهیشتبوو، بؤ نهوهی بکهوېته سهرېری چارمهسری رموشهکه ګونجاوه. همرومهه هېرش و پهلاماری پېر چروپېر و مەترسیداریش لهنارادایه، بؤ نهوهی نهمهش پووجهل بکریتهوه، بؤ نهوهی شهر دزوارتر نهبیت و تمفګریش بکهوېته سهرېری چارمهسری سیاسيپانهوه، نهوا لهسالی (۱۹۹۲) دا ناګرېهستی خسته رۆژمهوه. بهمهش خواستی ئیدی کیشهی کورد بهریسی سیاسي چارمهسر بکات...

با چه كه كان بېدهنگ بن...!!

له و قۇناخه كەوا ناگر بهستی په كلايه نه رادمگه په نرېت "تۆرگوت ئۆزال" ى سەرۆك كۆمار كه لايهنگرى ناگر بهسته كه بوو به شيو ميه كى پر گوماناوى دمرېت، يان بلېين دمكوژرېت. له لايه كى ديكه شه وه زۆر گير مشيوېنى (پراواكسيون) يش ههم له نيو ريزه كانى گه ريلادا و ههميش له نيو ريزى دمو له تدا روودمدا. به لام وهك ديار دمېيت نه و مردنه گوماناوييه "ئۆزال" و نه و كاره گير مشيوېنيان په يومنديان به دۇخى ناگر بهسته كه وه. ئيدى وهك بلېى ناگر بهسته كه به كردارى تيكده چيټ، كه واته تيكچوونى دۇخى ناگر بهسته كه له بهر ژموندى كيډا بوو؟ بۇچى په كه مين ئهزموونى ناگر بهست دمگاته نه و ناكامه؟ له رموشكى ومهادا خودى ناگر بهست به چ واتا په ك ديت؟

بيگومان له توركيادا "تۆرگوت ئۆزال" له هه موو كه سيك زياتر له دژى ئيمه شه رى كرىبوو. كاتيك كه سەرۆك ومزيرانيش بوو له هه موو لايه كه وه په لامار و هيرشى دمه نيابه سمر تمفكهره كه مان و خواستى گورزېك له تمفكهر بدات. به لام بيى كه به سهربازى ناتوانيت ئه نجام به دستبخت. واتا چهنده شه ريش مهن دمكهن، به لام ئه نجام ناگرن، نه و شه ره تاديت بۇ توركيه گران و دژوارتر دمېيت و رۇز بهرۇز توركيه ويران

دهكات، بۆيه كاتېك كه بووه سرؤك كۆماريش خواستی ههئوئېستېكى نوئ بؤ كيښه كورد پېشبخات.

"تۆرگۆت ئۆزال" نهو راستييهى بينيپوو كه؛ "لهميزوودا نكۆلى له كورد كراوه و لهناوبردراوه، كورد رابووو سهرههئدانى بهرپا كردووو و گورزى بهركهوتووو و شكاوو و ديسان سهرههئداوتمهوه و بهمشيوميه هاتووو، واتا نه كورد سهركهوتنى بهدهستهيناوه نه دهولتهى توركياش بهتهواوى تهسفيهى كردوون و نهىجامگير بووه..." "ئۆزال لهوه تيگهيشته كه بهمشيوميه نهو كيښهيه چارهر سهر نابيت، تادپت نهو كيښهيه بؤ توركييا ويرانكارى مهزنتر دپنيت. بۆيه ددېخواست مامهئيهكى نوئ پېشبخات. بؤ نموونه؛ دمېگووت: "با كيښهى كورد گفئوگۆى لهسهر بكرت، تهناهت با لهسهر فيدراسيون (فيدرالى)يش گفئوگۆ بكرت" نهمه له توركيادا لهرووى فهرميهوه يهكههمجار بوو گوزارشتى ليددكرا. تا دهكاتو "ئۆزال" هيچ كهس و دمزاگيهكى نيو دهولته نهيددگووت: "كيښهى كورد ههيه" كهس نهيددگووت: "با نهو كيښهيه چارهر سهر بپت، با گفئوگۆى لهسهر بكرت". يهكههمجار "ئۆزال" گووتى: "نهو كيښهيه ههيه، با گفئوگۆيشى لهسهر بكرت، تهناهت با لهسهر فيدراليزميش گفئوگۆ بكهين" نهمهش مامهئيهكى نوئ بوو. "ئۆزال" لهلايهكهوه؛ دمېخواست نهو گفئوگۆيه بخاته ناو توركييا و ناو سياست و دمزاگانى دهولتهوه، بؤ نهوهى بزانييت كاردانهوهى چيدمبپت؟ دمېخواست لهمهش تيپكات.

لهلايهكى ديكهشهوه، پميومندى خوى لهگهئ هيزهكانى باشوورى كوردستانيش پيشخستبوو، نهوهبوو خواستيان بههاوكارى (پ د ك ن ك) گورزېك له (PKK)ش بدن، ديسان نهياتوانى تهسفيهى بكهن. واتا بينيان نهگمر بهو شيوميه بهردوام بكات نهوا ناتوانن نهىجام بگرن. بۆيه "تۆرگۆت ئۆزال" نزيكبوونهوميهكى نوئى پيشخست، بؤنمهش بهرپيگه "جهلال تالهبانى" و ههنديك رۆژنامهوانهوه ههوالى بؤ سرؤك نارد كه "نهگمر ناگر بهستېك بكرت نهوا ئيمه دمكرئ بتوانين رى ديالوك بكهينهوه" گووتبووى: "نهگمر ناگر بهستېك بكرت نهوا منيش ههنديك ههنگاو دهوايژم" تهناهت گووتبووى: "من ههنديك لهژمړالهكانم قهناعت پيئيناوه و دمىتوانم

قەناعەتیش بەوان بەینم "ئەشرەف بدلیسی" ش لەگەڵ "تۆرگۆت ئۆزال" جموجۆلیان دەکرد. لەبەنچینەدا ئەو سیاسەتە لەلایەن "تۆرگۆت ئۆزال" دەو لە تورکیادا پێشخرا.

بێگومان سەرۆکیش وەلامی ئەووی دایەو. وەکو گووتە؛ ئامانجی ئێمە ئەو بوو بەشەر کێشە کورد دەریخەنەر و بێناسین و بەهەر کەسێک بەپەسندکردنی بێدەین. ئەمەش تارادەیک بەدیھاتوو. وەتا ئەووی پێویستبوو بەشەر بکراپایە کرا، ئیدی پێویستبوو کێشە بکەوتبایە سەر راستەپێی سیاسی و چارەسەر بپایە، ئێمەش لەنیو ئینگەرین و لیکۆلینەووی وەھادا بووین، کاتیەک کە "تۆرگۆت ئۆزال" بەریگە "جەلال تالەبانی" و ھەندیک لە رۆژنامەوانانەو ئەو ھەوالە نارد، سەرۆکیش لەسەر ئەو بێدەیکە ئاگرەستی پێشخست، بۆ ئەووی رۆی دیالۆگ و سیاسەت و دیموکراسیەت بکێشەو و کێشە بکەوتە سەر رۆی چارەسەری.

بێگومان لەنیو دەولەتدا ئەوانە لەدزی ئەو سیاسەتە "ئۆزال" بوون بەھێز بوون. وەتا ئەوانە دیمیانخواست رۆی دیالۆگ بکەنەو لاواز و کەم بوون. ئەوانە سیاسەتی نەو و قەرکردنیان بەبەنچینە وەردەگرت، بەھێزتر و بالادەستتیش بوون. لەھەلومەرجێکی بێمەجۆردا ئاگرەست راگەیەنرا، بۆیەش ئەوانە سیاسەتی نەو و قەرکردنیان بەبەنچینە وەردەگرت ھەولیان دەدا ئاگرەستە تێک بێدەن.

لەناو ئێمەشدا "شەمەدین ساکیک" پەیوەندی لەگەڵ ئەوانەدا ھەبوو. بێگومان ئێمە نەمانزانی بوو. ئەوانە پێکەو ھەولیاندا بۆ ئەو ئەو ئاگرەستە تێک بێدەن. ئیدی کەسێکی نیو "کۆنرا گەرلا" ھەبە نازناوی پەشیل (مەحمود یلدرەم) . لەنیو دەولەتدا ئەو کەسە و لەنیو ئێمەشدا "شەمەدین ساکیک" پێکەو ھەولیان دەدا، کە چۆن ئەو دۆخی ئاگرەستە تێک بێدەن؟ ھەتە لەلایە کەو ئەوانە سیاسەتی نەو و قەرکردنیان بەبەنچینە وەردەگرت ئۆپەراسیۆنەکانیان دژ بەگەرلا بەردەوام دەکرد. وەتا دیمیانخواست ئێمە بوروژین (تەریض) و کاردانەو نیشان بێدەین، بۆ ئەو ئاگرەستە کە کۆتایی پێییت. لەلایەکی دیکەشەو؛ وادیارە راوەستەیان لەسەر "تۆرگۆت ئۆزال" و "ئەشرەف بدلیسی" کردوو کە چۆن بتوانن ئەوانە لەناوبین!! ئامادەکارییان بۆ ئەو ھەنگاونەش کردوو.

نیدی لهو کاته دا لهشاری "بینگول" که سی و سی سهر باز به مؤلته دمگه پنهوه، "پمشیل" و "شهمین ساکیک" پیکهوه نهو پیلانه دادرپژن "پمشیل" به "شهمین ساکیک" رادمگه منیت "شهمین ساکیک" پش دهچیت و رپیان پیده گریت و نهو سهر بازانه دمکوژیت. کاتیک که نهو کاره گیرمشوینی (پراواکسیون) ه نهجام درا، نیدی ناگر بهسته که تیکچوو. نهگهر تیکیشچوو لهناو نیمه دا "شهمین ساکیک" و لهدمروهی نیمه شدا نهو کهسهی بهناوی دهولتهوه جموجولی کردوه پمشیل تاوانبارن و رولیکی مهتر سیداریان بینی.

نیدی دیسان قوناخی شهر دهستی پیکردوه. واتا نهو قوناخه شیوینرا و پووچه لکراپهوه. "شهمین ساکیک" و زانیاری بهنیمه دابوو که گواپه سوپای دهولتهی تورکیا نۆپه راسیونی دهستی پیکردوه، لهناکامدا شهر دمرکه وتوه و لهشهردا نهو سهر بازانه کوژراون. "شهمین" زانیاری ههلهی بهنیمه دابوو.

ههلبهته دواي تیپه ربوونی ماویهک نینجا لهسر نهو مهسه لهیه راوسته مان کرد، که رووداوکه چۆن بووه و چۆن نهبووه. نهو کاته گوتمان: "تا نیمه لهراستی مهسه لهکه تینه گهین لهم بارمیهوه هیچ بهماننامه و لیوانیک نادمین" پاشان که بینیمان هیچ شهریک لهوی رووینه داوه، بهلکو نهو سهر بازانه به مؤلته دمگه پنهوه و بهبی چهک سواری ترومبیل بوونه و "پمشیل" و نهوانیش زانیاریان به "شهمین" داوه. ههلبهته پیکهوه نهو پیلانهیان دارشتوه، وهک بلایی نهو پیلانه پیک بیت و نهو قوناخه تیکبریت، لهناو دهولته دا نهوانه نکولی و هرکردن بهبنه ما و مردمگرن نهو دۆخه گیرمشوینی بهیان ناماد کردوه. واتا به نهقهست سهر بازی بی چهکیان خستوه ته نیو ترومبیلوه و زانیاریشیان به "شهمین" داوه، "شهمین" و نهوانیش چوونه و پش نهوانیان گرتوه، بۆسهیان داناوتهوه و ههموویان له ترومبیل داگرتوه و بردووینان و کوشتووینان. رووداوکه بهمجۆرمیه.

نیدی تا نیمه لهراستی بهکان تیگه یشتین، قوناخه که شیوینرابوو و پراواکه کرابوو. ههلبهته دهولته لههه موو لایه کهوه کهوتبووه نیو هیرشیکی مزنهوه. بهمجۆره نهو قوناخه تیکچوو. بیگومان نهوانه نکولی و هرکردنیا بهبنه ما و مردمگرت "تۆرگۆت نۆزال" و "لهشرف بدلیسی" و نهوانهشیان هه موو تهسفییه کرد، نه مان تۆلهی خویان

لهوان كړدموه. چونكه نهمه به خيانت تپدمگمشتن، نهو نزيكبوونهوه و خه تهی "تورگوت" و نهوان پيشياندهخت به خيانتان دزمانی و لهه چوارچيويهده مامه لعيان له گه لندا كړدن. بويه نهوانيان تمواو تمسفيه كړد...

له گه ل بهر زبوونهوهی تيکو شانی ته فگهری (PKK)، به تاي بهی تيکو شانی چه كداري؛ گه لی كورد له باكووری كورستان و توركيادا دهره تهی خه باتی سیاسی بؤ دهره خست و دمگاته ئيراده يه کی سیاسی سهر به خو، ته نانهت له قوناخی پارتی رهنجی گه ل (HEP) دا كورد دهنه بهر له مان تاریش، به لام و هكو دياريش دهييت ئاتمؤ سفيريکی نهوتؤ له نارادا نيه كه كوردان وهك نوپنه رايه تی له بهر له مان دابهور تي نييت، نهو سهره تايه چؤن هه لده سهنگي نريت، له كاتي كدا كورد دمكه ونه بهر له مانه وه به لام پاشان دهستگيريش دمكرين...!!

نهو كاته وهك چؤن ته فگهر نه زموونيکی ئاگر بهستی نه بوو، به هه مان شيوه نه زموونيکی بهر له مانیشی نه بوو، تازه له نيؤ نهو نه زموونه ده دژيا. بيگومان نهو نزيك بوون و سياسه ته فهرميهی دهولمتی توركي كاريگهری خو لی له سر ئيمهش هه بوو، ئيمهش نه مانده متواني هه روا زووبه زووی باومر به دهولمتی توركي بكهين، چونكه له ميژوودا هه ميشه كوردان ههنگاويان هاويشتووه و نياز يکی باشيان نيشانداوه، كه چی له هه مووشياندا زمبری بهر كه وتووه. نه گهر مرؤف له ميژوو برونيت دمتوانييت نهه راستيه ببينييت. نهه برونيه له لای كوردان و له لای ئيمهش دروست ببوو كه؛ مرؤف ناتوانييت زووبه زووی باومر به توركي بكات. بؤچی؟ چونكه وهك ده لين؛ له نيمپراتوريه تی عوسمانيدا فيل و له يستؤك زؤرن، له دهولمتی توركياشدا به هه مان شيوه

فیل و پیلانگنیرې زور زورن، نهمهش راسته. تهنانت بؤ دمهلات برا برای خوی کوشتووه، میژووئیکې بهمجوره ههیه. ههر بویهش ئیمه نهماندمتوانی زووبهزوو باومر بهتورکیا بکهین، تهنانت نهماندمتوانی ههروا باومر به ههئوئست و نزیکبوونهوهکهی "تۆرگۆت ئۆزال" یش بکهین، ههرچهنده نهو ههنگاوهی ناگر بهستیشمان هاوئشت، له مهسهلهی (HEP) دا نهو ههنگاوهمان هاوئشت بؤ بهرلهمان، ههمیشه بهتهدیر هوه ههنگاومان دههاوئشت. تۆبلیی کۆتاییهکهی چۆن بیئت؟ داخوا چ بهسهر ئیمه دا دیئت؟ ههمیشه بیرمان لهو مهسهلانه دهکرد هوه. ئیمه ناحهق نهبووین. چونکه له میژوو دا ههمیشه کورزان ههر ریککهوتنیکیان لهگهئ تورکان کرد هوه، نهم ریککهوتنه لهناکامدا له دژی کورزان بهکارهئینراوه. نهک ههر ناگر بهست یان ئاشتی بهدینه هات هوه، تهنانت ناکامه کهی به پیلانگنیرې و کۆمه لگوزی تهواو بووه. ههر بویه نهمهش کار یگهری لهسهر ئیمه هه بوو. ههرچهنده ئیمه ناگر بهستمان راگه یاندبوو، ده مانگوت: "تۆ بلیی بهراستی دهولتهی تورکیا نهمه پهسند بکات؟ تا چهند مهسهلهی گورد پهسند دهکات و تا چهند دهخوازن ریی دیالۆگ بکه نهوه؟" ئیمه به تهواوی باومریمان پیی نه بوو. ئیمه ده مانگوت: "نهوانه دهخوازن کات قازانچ بکهن و ئیمه خاوبکه نهوه و گورزمان لیبوه شین". چونکه ئیمه گووتبوومان پیویسته ئۆپه راسیۆنهکان رابوستن، ئۆپه راسیۆنهکانیش رانه دهوستان. ئیمهش ده مانگوت: "داخوا نهوانه بهم ناگر بهسته ئیمه دهخنه نیو تهلمیه کهوه و گورزمان لیبدن؟ نهمه واید هکرد که ئیمهش زنده پییداگری لهسهر ناگر بهست نه کهین. نهمه که شو ههوا و ئاتمۆسفیریکې وههای دروستده کرد.

بیگومان نهمه پاشان دهرکهوت که کیماسی ئیمهیه. راسته که راستینهی دهولتهی تورکیا وههایه، له نزیکبوونه وهکانی خۆیشیدا ههمیشه پیلانگنیرې به بنچینه و مرده گرت، بهلام نه گهر وههاش بیئت، دیسان پیویسته ئیمه به تهدبیر نزیک ببینه وه، بهلام لهرووی ناگر بهستیشه وه پیویستبوو ئیمه زیاتر پییداگریمان بکردبایه، ئیمه که بینیمان نهوانه زنده ریز له ناگر بهسته که ناگرن و دهخوازن ناگر بهسته که پییشیل بکهن، ئیمهش زنده پییداگریمان لهسهر نه کرد. بیگومان نهوه خهتای ئیمه بوو، پیویستبوو که ئیمه پییداگریمان بکردبایه. کهچی نه گهر ئیمه نهو کاته پییداگریمان بکردبایه نهوا لهوانه بوو

هه نديك ههنگاو بۇ ديالوگ پيشكه وتبايه، لهوانه يه رهوشه كه وكمو پاشان په رميسه ند بهو شيوميه په رهي نه سه ندبايه، ئيدى ئه مه له بى ئه زموونى ئيمه وه سه رچاوهى گرتبوو.

له مه سه له ي په رله مان تارمكانيشدا وهابوو، بۇ نموونه؛ بۇ يه كه مجار گروپيكمان خسته نيو په رله مانه وه، گروپيكي به هيز بوو. بيگومان دموكت دمخواست به ريگه ي پارتى گه لى سؤسيالست (SHP) نهو ههنگاوهى ئيمه پووجه ل بكا ته وه، وانا ريكيخستنى پارتى رمنجى گه ل (HEP) به ريگه ي (SHP) وه بيخاته زير كؤنترؤلى خو يه وه و دموكت بتوانيت كه ناليزه ي بكا ت و به دموكت ه وه په يوه ستى بكا ت و به مشيويه پووجه لى بكا ته وه. چونكه نهو ههنگاوه گرنگ بوو. وانا هه م ههنگاوى گه رىلا و هه م ههنگاوى سياسى يه كديان ته واو دمكرد. ته فكه رى دمكرد ته فكه ريكي سياسى و كي شه ي كوردى له هه موو روويكه وه دمرد خسته روو و چار سه رى ده ي نايه پيشه وه، نه گه ر نهو ههنگاوه پووجه ل بكريت ه وه ته نيا به ههنگاوى گه رىلا ناتوانريت چار سه رى پيشبخه ين. دموكت ئه مه ي دمزانى، وهك چؤن دمخواست ناگر به سته كه پووجه ل بكا ته وه. وانا له هه ر دوو لاه كارى دمكرد، تا هه ر دوو ههنگاوه كه بيكار يگه ر بكا ت. ئيدى له بهر نه وهى ئه زموونى ئيمه زنده نه بوو، ئيمه نه مان توانى هه وئدانه كه ي نه وان پووجه ل بكه ينه وه. ليرمدا ئيمه كه وتينه خه تاوه و نه وان سه ركه وتن. وانا نهو ههنگاوهى هه م له رووى گه رىلا وه هه ميش له رووى سياسيه وه هاويشتمان دميان خواست تيكي بدن، خرابيشيان كرد. نهك له بهر نه وهى نه وان پر زيرك بوون، راسته ئه زموونى به هيزيان له مبارميه وه هه بوو و توانستى خوشيان زؤربوو، به لام ئيمه ش بى ئه زموونيمان هه بوو و سووديان له مه دا بينى و بويه نهو ههنگاوه نيمان تيكدنا و سه ركه وتن.

دواى ته واو بوونى شه رى (۱۹۹۲) نزيكه ي هزار و چوار سه د گه رىلا دمنيردريت ه كامپى زه لى. وهك بلئى له زه لى سياسه تيك بۇ توه نه وهى كا ديران به رپوه ده چيت، نه وهى نهو كاته (۱۹۹۲ - ۱۹۹۴) له وى دهبينرا شتيكى جودا له زيان و پيوانه ي شؤر شگيريتى بوو. ئه مه

سیاسه‌تیکې بۇداریزراو بوو یان رهنګدانه‌وهی دۇخی دواى شه‌ړې (۱۹۹۲) بوو؟ چونکه زۆربه‌یان له‌نیو شکستیکدا دمزیان و جوړه بیټومیدى و دمست له‌به‌رخۇدانیک دياربوو و رهنګدانه‌وهی خوى له‌سهر سایکۆلۆژیای کادیرانی‌شدا ه‌ه‌بوو؟ نه‌مه چۆن شرؤفه ده‌ګریت؟ چونکه دواى نه‌وهی موداخه‌له‌ی ریکخستن و تمفګر له‌سهر رموشى نه‌و کامپه دیته‌ناراه، زۆر فشار و هیرشى ئاسمانى زۆر چروپړ له‌سهر نه‌و کامپه ده‌ګریت...

بیګومان له‌و کامپه‌دا شتى به‌منه‌نقه‌ست و دارپیزراو به‌ړپوه دمبرا، که "فهرهاد" به‌منه‌نقه‌ست به‌رمیپیدمدا. چونکه خوى له‌دزى سهرۆک و خه‌تى سهرۆک بوو. بویه دمېخواست خه‌تیکى دیکه له‌وئ پېشبخات، دمېخواست نه‌و کادیرانه له‌خه‌تى تمفګر دمربخات و بیانکاته کادیرى شه‌خسى خوى. له‌وئ خه‌تیکى دیکه به‌و کادیرانه پېشبخات و به‌مه‌ش له‌نیو ه‌موو پارتیدا زالى بکات و پارتى به‌ته‌واوى بخاته سهر نه‌و خه‌ته‌وه. "فهرهاد" ه‌ه‌ولندانیکى به‌منه‌نقه‌ست و بۇداریزراوى له‌وئ به‌ړپوه دمبرد، شه‌ړیکى به‌مجۆره‌ی له‌دزى خه‌تى سهرۆک پېشده‌خت. زیده‌تریش سوودى له‌چیدا دمبینى؟ نه‌و کاته شه‌ړیکى مه‌زن روویدابوو، ته‌نانه‌ت تا نه‌و شه‌ړه تمفګر ګورزى به‌رنه‌که‌وتبوو. بیګومان له‌و شه‌ړه‌دا نه‌وهی کادیران مه‌زمنده‌یان نه‌دمکرد رووبه‌ړوویان بووموه. ریککه‌وتن، خیانه‌ت و ته‌سلیمبوون روویدا، له‌وئوه روه‌انه‌ی "زه‌لئ" ګرابوون، نه‌و کادیرانه ه‌م له‌نیو شه‌ړیکى مه‌زندا دمکه‌وتبوون، ه‌مه‌یش له‌سنوورى باکوورى ګوردستان دوور که‌وتبوونه‌وه، شوینیکه ه‌یچ نایناسیت. نه‌و رمفتار و ه‌ه‌ل‌سوکه‌وتانه‌ی (پ د ک - ى ن ک) له‌ګه‌ل‌اندا کردبوویان به‌چاوى خویان بینیان، بیګومان له‌م رووموه به‌ه‌ه‌زانیکدا تیبه‌رببوون، له‌ه‌ه‌ندیکاندا ئیراده شکابوو، له‌ه‌ه‌ندیکى تریان له‌وانه‌یه ئیرادمان نه‌شکا بووبیت، به‌لام دوودلییه‌ک دروستبوو. واتا بۇچى ه‌اتوونه‌ته "زه‌لئ" و له‌وئ چیبکه‌ن و کۆتاییه‌که‌ی چیدمبیت؟ بویه دوودلییه‌ک له‌نارادا بوو، شکانیک ه‌ه‌بوو.

ئیدی "فهرهاد" دمیخواست لهو دۆخه‌ی کادیراندا چه‌مکی خوی پیشبخت. له‌مه‌شدا سوودی و مرگرت.

بۆیه له‌وئ ژيانیکي شه‌خسی پیشخست، خیتابی سۆزی نه‌وانی ده‌گرد، داخوازییه شه‌خسییه‌کانی نه‌وانی پیکده‌هینا و توانستی ته‌فکهری بۆ نه‌مه‌ خه‌رجکرد. به‌مه‌ش خواستی ژيانیکي جودا له‌ژيانی شۆرشگێرپیتی له‌وئ به‌ره‌ پێدات، که‌سیتییه‌کی جودا له‌وئ دروست بکات، بۆ نه‌وه‌ی بتوانیت نه‌و کادیرانه به‌ته‌واوی له‌ پارتی دووربخاته‌وه و ریکخسته‌یه‌کی دیکه له‌ناو ته‌فکهردا پیشبخت، به‌مه‌ش پارتی بخاته ژیر کۆنترۆلی خۆیه‌وه. بۆیه له "زه‌لئ" دا به‌رشوبلاوییه‌ک له‌کادیراندا به‌رمیسه‌ند، چه‌مک و لیگه‌رپینی جودا جودای دهرموه‌ی ته‌فکهر دهرکه‌وتن.

بۆ نموونه؛ له‌هه‌ندیکیاندا نه‌ باومرپی به‌ته‌فکهر و نه‌ به‌خودی خۆیشیان نه‌ما بوو، له‌هه‌ندیکي تریشدا له‌وانه‌یه باومرپان به‌ته‌فکهر مابوو، به‌لام دوودلێش هه‌بوو له‌وه‌ی که‌وا داخوا کۆتایی نه‌وان چیدمبیت؟ واته‌ هاتوونه‌ته زه‌لئ که وه‌ک نیمچه زیندانیک وایه، داخوا له‌ویدا دهردمکه‌ون یان دهرناکه‌ون؟ چۆن دهریکه‌ون و چیبکه‌ن؟ نه‌یاندمزان. بۆیه له‌نیو بئ باومرپی و دوودلیدا ده‌ژيان. بێگومان کادیرانی به‌یوه‌ست به‌ته‌فکهریش هه‌بوون. واته‌ نه‌و هه‌م‌فالانه له‌دزی نه‌و چه‌مک و شیوه ژيانه‌ی که‌وا "فهرهاد" به‌ره‌ی پێدمدات رادموستان، به‌لام "فهرهاد" خوی زاکردبوو، بۆیه له زه‌لئ زۆر ته‌خریبات و لادان له‌و کادیرانه‌دا روویدا، "فهرهاد" دمیخواست نه‌مه له‌نیو ته‌واوی پارتیدا ته‌شه‌نه پێبکات، بۆ نه‌وه‌ی له‌نیو ته‌واوی پارتیشدا ته‌شه‌نه‌ی پێبکات، پێویسته نه‌مه سه‌رمتا له "زه‌لئ" دا پیشبخت و نه‌نجامگیر ببیت و به‌م کادیرانه‌ش له‌نیو ته‌واوی پارتیدا بلاوی بکاته‌وه. به‌مشێوه‌یه پارتی له‌سه‌ر خه‌تی سه‌رۆک لابدات و سه‌رۆک بیکاریگه‌ر بکات و له‌سه‌ر خه‌تیکي دیکه پارتی بخاته ده‌ستی خۆیه‌وه. "فهرهاد" له‌نیو هه‌ولدانیکي به‌مجۆردا بوو...

له (١٩٩٤/٥/٢) دا له‌نیوان (پ د ک - ی ن ک) دا شه‌ر و پیکدادان دستپێدمکات، هه‌روه‌ها له‌نیوان (ی ن ک) و بزووتنه‌وه‌ی ئیسلامیش

PKK میژرونیك له ناگر

شهر و پیکدادان روودهدات. بهدهستپیکردنی نهو شهر و پیکدادانه باشووری کوردستان دهکوهیته نیو رهوشیکی زور مهترسیدارموه. لیرهدا بهگشتی نهو شهر و پیکدادانانه کاریگه‌ری له‌سهر تیکۆشانی نه‌ته‌وه‌یی - دیموکراتی چیبوو؟ هه‌روه‌ها هه‌لۆیستی (PKK) له‌به‌رامبه‌ر نهو شهر و پیکدادانانه چیبوو؟ (PKK) نهو رهوشه‌ی چۆن شروقه‌ ده‌کرد و چ نزیک‌بوونه‌وه‌یه‌کی پیش‌ده‌خست..؟

کاتیك كه له‌نیوان پارت‌ه‌كانی باشووردا شهر به‌رپا بوو، ئی‌مه نهو شهره‌مان به‌راست نه‌زانی. نهو شهرانه هه‌له‌بوون، نه‌مه دینامیکیه‌تی نه‌ته‌وه‌یی تیک‌ده‌شكاند و به‌گه‌لی کوردی ده‌دۆراند، هه‌رچه‌نده نهو شهرانه له‌باشوور روویدهدا، به‌لام باشووریش پارچه‌یه‌کی کوردستانه، له‌م به‌شه‌شدا هه‌رچه‌یه‌ك روویدابایه کاریگه‌ری خۆی له‌سهر به‌شه‌كانی دیکه‌ی کوردستانیش ده‌کرد، کاریگه‌ری خراب‌یشی دروست‌ده‌کرد و کاریگه‌ری باش‌یشی دروست‌ده‌کرد. کاتیك نهو پارت‌یانه له‌ناوخۆیاندا شه‌ریان ده‌کرد؛ هه‌م دینامیکی نه‌ته‌وه‌یی خراب ده‌بوو، هه‌میش کاریگه‌ری خرابی له‌سهر گه‌ل له‌هه‌موو به‌شه‌كاندا دروست‌ده‌کرد، باوم‌ری گه‌ل ده‌شكا، بۆیه کاریگه‌ری خرابی هه‌بوو.

ئیمه نهو شهره‌مان به‌ده‌ره‌ه‌تیك و هه‌لیك بۆ خۆمان نه‌زانی، ئیمه نه‌مانده‌گوت: "نهو پارت‌یانه پێشتر له‌دژی ئیمه رێك‌ه‌وت‌بوون و له‌گه‌ل تورکیا پێكه‌وه هاتوونه‌ته‌سه‌ر ئیمه و گورزێکی مه‌زنیان له‌ئیمه داوه، ئیستاش له‌گه‌ل یه‌ك‌تردا شه‌ر‌ده‌كهن و با ئیمه‌ش له‌مه سوودمه‌ند ببین" ئیمه وه‌ها نزیك نه‌بووینه‌وه و هیج کاتیك هه‌لۆیستی وه‌ها‌مان به‌راست نه‌زانی. نه‌وه‌مان نه‌له به‌رژه‌ومندی (PKK) دا ببینی و نه‌له به‌رژه‌ومندی گه‌لی کورددا ببینی. چونكه چه‌مکی ئیمه له‌دژی نه‌مه بوو، پێویست‌بوو دینامیکیه‌تی گه‌لی کورد وه‌ها تیک‌نه‌شکێنرا بایه، هه‌لبه‌ته دووژمن هه‌ول ده‌دا نهو دینامیکیه‌ته‌تیك بشکێنێت، نه‌گه‌ر ئیمه خۆشمان هه‌ولماندا تێکی بشکێنین نه‌وا بۆ کوردان مه‌رگه‌پێن و مه‌رگه‌ساته. نه‌رکی ئیمه نه‌وه نییه دینامیکیه‌تی کوردان تێك بشکێنین، به‌لکو

بېوېسته نهو دینامیکیه ته دمرېخه نېرپوو و نه هېزی، کین. نیمه بوو نهرکی سهرکی نیمه، بویه نیمه له دزی نهو شهره راوستان و هیچ کاتیک نه بووینه لایه نیکی نهو شهره.

بؤ نموونه؛ سهرمتا شهرې نیوان (ی ن ک) و بزووتنه وهی نیسلامی بهر بابوو، نیمه نه هاوکاری بزووتنه وه و نه هاوکاری (ی ن ک) شمان کرد، واتا نیمه نه بووینه تهرهف و لایمنگری هیچ لایمکیان، نیمه نه بووینه لایه نگری (ی ن ک) له دزی بزووتنه وهی نیسلامی یان نه بووینه لایه نگری بزووتنه وهی نیسلامی له دزی (ی ن ک). کئی تنگه تاو دبوو دمهاته لای نیمه، نیمه ش نه وانمان دمبارست و لهم روووه هاوکاریمان دکرد. بؤ نموونه کاتیک نیسلامیه کان "قه لادزی" یان خسته دمستی خو یانه وه، (ی ن ک) ییه کان تنگه تاو بوون و هاتنه لای نیمه و نیمه نه وانمان پاراست، نه گمر وا نه بووایه نیسلامیه کان نه وانیان بگرتبایه دمیانکوشتن، نیمه نه وانمان پاراست. پاشان (ی ن ک) هیرشی بؤ سهر نیسلامیه کان برد، هه نیک له نیسلامیه کانیش تنگه تاو بوون و هاتنه لای نیمه، نیمه نه وانیشمان پاراست، واتا نریکبوونه وهی نیمه له سهر نهو بنچینه به بوو. بؤ نموونه؛ پاشان کاتیک که له نیوان (ی ن ک) و (پ د ک) شهر بهرپا بوو. لهو شهرمشدا نیمه نه بووینه لایه نگیر. بؤ نموونه؛ له ناوچه ی بادینان (ی ن ک) ییه کان لاواز بوون و نه یانده متوانی خو یان بپاراستبایه، نیمه خاونداری تیمان له وان کرد، زور کهسی (ی ن ک) یی هاتنه لای نیمه و نیمه ش پاراستمان و پنداویستییه کانی نه وانمان بیکهینا، تنانمت خواستیان که بچنه سلیمانی نیمه هاوکاری نه وانمان کرد و نه وانمان گه یانده سلیمانی. ههر بؤ نموونه؛ (پ د ک) وا تیگه یشت که نیمه تهره فگیری (ی ن ک) دمبین، نیمه هیچ کاتیک لهو شهرانده لایه نگیر و تهره فگیری (ی ن ک) نه بووین. نیمه ش له گهل (پ د ک) په یومندلیمان بهست و گووتمان: "نیمه لهو شهرانده لایه نگیر نین، نه له گهل نیوه و نه له گهل (ی ن ک)، نیمه نهو شهره بهراست نازانین". تنانمت نهو کاته (پ د ک) زور مه منوونیش بوو، مه زمنده ی هه لو یستیکی به مجورمیان له نیمه نه دکرد. تنانمت به گویره ی ریکه و تنه که ی دوا ی شهرې (۱۹۹۲) ده بووایه دستبه سهر چه که کانی هه فالان نه گرن، که چی دستیان به سهر چه کی هه فالانیشدا گرتبوو و نه یاندا بوونه وه.

PKK میژوریتک له ناگر

ئەو كاتە دواى ئەودى زانیان كە تەرەقى (ى ن ك) مان نەگرتووە ھەندىك لەو چەكانەیان داینەو. واتا تا ئەو رادىيە لەھەلۆیستی ئیە مەمنون بوون.

ئەو شەپانەمان بەراست نەدەزانى، ھەولماندەدا كەوا ئەو شەپانە رۆژىك زووتر رابووستن، چىدى دىنامىك و وزە و توانستى كورد تىك نەدرىت و بەفەرۆ نەچىت و بەھەلە بەكار نەھىنرىت. چونكە نەك تەنيا باشوور زەمرەمەند دەبوو، بەلكو ھەموو كوردستان زەمرەمەند دەبوو. ئىدى لەباشوور بۆ كوردان ستاتۇيەك دروستىبوو، پەرلەمان و حكومت دامەزرابوو، ئەمەش ھىوايەكى دەبەخشی، ئەگەر كوردیش لەنيوان خۆياندا شەپ بکەن ئەوا پارچەبوونی زیاتر روودەدات، ئەمەش ئەو ھىوا و ناواتەى گەلى كوردی دەشكاند، كارىگەرییەكى خراپى دروست دەکرد، بۆیە ئیە دەمانخواست رى لەپیش ئەم شەپە بگىردىت، لەم پیناوشدا ھەولمان دەدا...

لەسالى (۱۹۹۵) دا پینجەمین كۆنگرەى (PKK) سازدەدرىت خالى ھەرە سەرنجراگیش لەو كۆنگرەيەدا ئەو شەرۆفە و شىكردنەوە فەلسەفى و ئایدیۆلۆژیە بوو كە سەرۆك بۆ ئەو كۆنگرەيە پيشیخست. پینجەمین كۆنگرە لەمیژووی تەفكەرى (PKK) دا خاومن چ شوینگەيەكە؟ رۆژمفی سەرمكى كۆنگرە چیبوو؟ ئەو مەیل و چەكانەى لەنيۆ كۆنگرەدا دەرکەوتنەپیش چیبوون؟ ھەروەھا بریار و راسپاردەى ھەرە گرنگى ئەو كۆنگرەيە چیبوو؟ پیم وایە تا ئەو كاتە ئەمە دوومەین كۆنگرە بوو كە سەرۆك خۆی تییدا ئامادە نەبوو...

سەرۆك لەكۆنگرەى چوارەم و پینجەمیشدا نەیتوانى بەكردارى ئامادەى ئەو دوو كۆنگرەيە ببیت. بەلام ھەردوو كۆنگرەكەش سەرۆك ئامادەكارى بۆ كرد و لەسەر ئەو

نامادمارپيانهش همدوو كۆنگره لهولآت سازدران. ۵۰ -هـ -هـنده بهجهسته بهشداری لهو دوو كۆنگرميه نهكرد، بهلام له نامادمكردن و پيشخستن و ريځخستن كۆنگره و سمرخستن كۆنگرمدا رمنجی سهرۆك تييدا مهزن و سهرمكييه.

ليرمدا كاتيک كه كۆنگره پينجهم كۆبۆوه، دموئهتی تورکیا هيړشيکی مهزنی بۆ سهر تمفگهر و گهل پيشخستبوو، زۆر گوندى چۆل و ويرانی كردهوو و سووتاندبوو، زۆر كەسى ولاتپاريزی به چهندين شيوه و بيانوووه كوشتبوو، قوناخی بكهری ناديار زۆر پهرميسەندبوو، ههروهها زۆر ئۆپهراسيۆنى مهزنی لهسهر گهریلا ئهمنجام دابوو. لهسهر گهل زۆر شيوازی كوشتنی بهرپۆه بردهوو، بۆ ئهوهی پهيوەندى نيوان گهریلا و گهل، گهریلا و سهرههاندانگان و شارمکان بېچپينن، بهمهش بتوانن گورز له گهریلا بومشينن، به كۆنسيپتيکی ئهوتۆ شهرپان بهرفراوان كردهوو كه پيياندمگوت؛ شهرى سهرتاسهرى (TOPYEKÜN SAVAŞ) تهواوی توانستی تورکیايان خسته خزمەتی شهرهوه، بۆ ئهوهی گورز لهتمفگهر بومشينن و ئهمنجام بگرن. بۆيه شهر زۆر مهزن و دزوار بوو، دموئهتی تورکیا بيسنوور ئهشكهنجه، كوشتن، گرتن، تالانی، سووتان و كۆمهلكوژيان بهرپۆه دمبەرد، تمفگهریش لهبهرامبهر ئهمه بهرگری لهخۆكردنی بهمنچينه وهرگرت، شهرپکی بهرخۆدانى و خۆپاراستنی بهبناخه وهرگرت. ريك لهنيو قوناخیکى بهمجۆرمدا پينجهمين كۆنگره سازدرا.

لهلايهکی تريشهوه؛ سيستمی سۆفييهت بهرشوبلاو ببوو، سۆسياليزمی بونيانراو (سۆسياليزمی رينال) بهتهواوی گورزی بهرکهوتبوو، ئيعتباری سۆسياليزم داكهوتبوو و كهوتبووه ژيړ پييانهوه، ئیدی رهوشيکی نوئ لهجيهاندا هاتبووه ئاراوه، لهرهوشيکی ومهادا كۆنگره سازدرا. سهرۆك دميخواست ههنديک گۆرانكارى ئهمنجام بدات. ههنديک گۆرانكارى خستبووه پيش كۆنگرهوه. چونكه دميبينی نهگهر كۆنگره ئهوه گۆرانكارپيانه لهناو تمفگهردا نهكات، ئهوا تمفگهر دمكهوپیته نيو كيشه و گرفتى مهزنهوه، دمكهوپیته نيو بنهستبوونهوه، نهگهر ئهوه گۆرانكارپيانه ئهمنجام بدرين ئهوا تمفگهر دمتوانيت نهكهوپیته نيو ئهوه كيشه و گرفتانهوه، دمتوانيت لهسهر ئامانجهکانی خۆيشی پيشكهوپیته، بۆيه سهرۆك ئهوه كۆنگرميهی به زۆر گرنگ دزمانی.

بىگومان لەو كۆنگرميەدا ھەندىك گۆرپانكارى ئەنجامدرا، بەلام گۆرپانكارى شكلى كران، گۆرپانكارى سەرمكى ئەنجام نەدرا، واتا ئەو گۆرپانكارىيانەى كە سەرۆك لەبەردەم كۆنگرەى دانابوو ئەنجام نەدرا. بۆچى؟ چونكە كۆنگرە بەتەواوى لەو گۆرپانكارىيانەى سەرۆك دەيخواست تێنەگەيشت، لەبەر ئەوەى تێنەگەيشتن گۆرپانكارىيەكانيش شكلى و رووكەشيانە بوون. كەچى ئەو گۆرپانكارىيانەى كە سەرۆك بە كۆنگرەى سپارد بوو، گۆرپانكارى بنچينەىى بوون. ھەلبەتە سەرۆك بە ئاگرىبەستى (۱۹۹۲) دەستى بە پرۆسەى گۆرپانكارى لەنيو تەفكەردا كردبوو. لەسەر ئەو بنەمايش ھەندىك ھەنگاوى ھاويشتبوو و دەيخواست بە كۆنگرەى پينجەم ئەو ھەنگاوانە بەرمو پيشەومترى ببات و قوولترى بكانتەو. بىگومان كۆنگرە لەمە تێنەگەيشت، بۆيە ئەو گۆرپانكارىيانەى كە سەرۆك پيى سپاردبوو ئەنجامى نەدا، بەلكو ھەندىك گۆرپانكارى شكلى ئەنجام دا. وەك؛ گۆرپانكارى لەئالادا كرد، لەپەپرەوى ناوخۆى پارتيدا ھەندىك گۆرپانكارى كرد. بەلام گۆرپانكارىيەكە ھەر لەو سنوورەدا مايەو.

سەرۆك دەيخواست گۆرپانكارى لە پارتيدا، لەپەپرەو و پرۆگرامدا، پەيوەست بەمەش لەتاكتيكدا ئەنجام بدریت. چونكە دەيخواست لەرووى ئايديۆلۆژى و سياسىيەو، بەگوێرەى ئەمەش لەرووى ريكخستنى و پراكتيكەو گۆرپانكارى بكریت. ئەو راپۆرتە سياسىيەى پيشكەشى كۆنگرەى كردبوو، لەھەندىك رووى ئايديۆلۆژى و سياسيدا، تەنانەت ھەندىك لەرووى ريكخستنيەو گۆرپانكارى نووى پيشخستبوو، پيويستبوو بەگوێرەى ئەمە گۆرپانكارىيەكە لەكۆنگرەدا لەرووى ريكخستنى و تاكتيكيشەو تەواو ببایە. ئیدی ئەوەى نەكرا ئەمە بوو. تەنيا ئالامان گۆرى، پيشتر ئالای ئيمە جەكوش و داس بوو، گۆرپمان و كردمان بە مەشخەل. ھەروەھا سەرۆك لەپەپرەودا بۆ ئەنداميتى لەپارتيدا ھەندىك پيوانەى پيشخستبوو، ئەو پيوانانەى كەوا حزبە بەلشەفيكەكان دايانابوو، ئەوانەى ھەلگرت و پيوانەى ديكەى بۆ ئەنداميتى پيشدەخت، پيويستبوو بەپرەو لەسەر ئەو بنەمايە گۆرپانكارى تيدا بكرابایە. بىگومان لەم روومە ھەندىك ھەنگاو ھاويشتران، بەلام بەتەواوى ھەنگاوى پيويست نەھاويشترا، دەبووايە گۆرپانكارى لەپرۆگراميش ببایە، چونكە رموشى جياھان گۆرپانى بەسەردا ھاتبوو، ھەلبەتە شتى نيو پرۆگرام پيشتر جيبەجيمان كردبوو، لەگەل رووخانى سۆفییەتیش ھەندىك شت

لهموشى جيهاندا گؤرابوو، بؤيه پيوستبوو له پړوگراميشدا ههنديك گؤرانكارى بكرابايه، نيمه لهم روومشهوه زېده ههنگامان نههاويشت. بؤيه گؤرانكاريبهكى كهه نهمجام درا، بمروركهشى نهمجام درا، بهقوولئ و ريشهئى نهمجام نه درا، ئيدى له بهر نه وهى نهمه نهمجام نه درا، نهو كؤنگرميه زېده رولئ خوئ بهتخواوى نه گيړا. كه چى سمرؤك دمىخواست بهم كؤنگرميه گؤرانكاريبهكى وهها نهمجام بدات كه هؤناخيئ بهر وه پيشهوه ببات، بؤ نه وهى رئ له پيش مهترسى و بنبهستبوونهكان بگريئت. له بهر نه وهى نهمه نهمجام نه درا نهو كؤنگرميه رئى له بهر دهه بنبهستبوونهكان نه كردهوه، نه بهوه هؤى دمستپيكرينى هؤناخيئى نوئ، ههلهمتهئى نوئ، ريگرى له ته خريباتيش نه گرت و رئى له بهر دهه چارمه ريش نه كردهوه. بؤيه رولئى زؤر كه مى گيړا، رولئ سهرهكى خوئ نه گيړا.

له كؤنگره پينجه مه پيوستبوو چ نهركيئى ديكه له نهستؤ بگريئت؟ پيوستبوو كؤنگره گفكوگؤى له سهر نهو دور كه وتنه وميه بكرديايه كهوا له پيشهنگى و خهت و تاكتيئى پارتى و گهريلادا له نارادا بوو، كؤنگره تهفكهرى هينابايه وه سهر خهتى خوئ و له سهر نهو خهت هوش دواى كؤنگره پراكتيك بهر پوه چوبايه. چونكه له پيشهنگيدا و له خهتى پارتى و له خهتى گهريلاييدا ته خريباتيئى مهزن روويدابوو، نهو ته خريباته ههر تهنيا له ناو پارتيدا ته شه نهى نه كردهوو، بهلگو له ناو گهليشا ته شه نهى كردهوو، رمنگدانه وهى خوئ له سهر هه موو پراكتيك هه بوو. بؤيه ههم گهريلو و ههم پارتى له زؤر رووموه له بنا خهى خوئان دور كه وتبوونه وه، ئيدى پيوستبوو كؤنگره پينجه مه باش گفكوگؤى له سهر نهوه بكرديايه كهوا چؤن جاريئى ديكه پارتى و گهريلو له سهر بنا خه و خهتى خوئ جيگر بكا ته وه؟ پيوستبوو ته دبيري نه مهى ومربگرتبايه، بؤيه له كؤنگره پينجه ميندا ههرهاد (عوسمان ئوجهلان) و بؤتان (نيزامه ددين تاش) كه وتنه زېر ليكؤلينه وه وه، "ههرهاد" له سهر هئلى پارتى كه وته زېر ليكؤلينه وه وه، چونكه زؤر يارى به هئلى پارتى كردهوو، دمىخواست هئليئى ليبرالى به كرينگراو له نيو پارتيدا پيشخات، يارى به ناپيدى لؤزىاى پارتى، به سياسيهتى پارتى كردهوو، بؤيهش له نيو پارتى و كاديراندا له ريلادانيئى بهر چاوى بلاو كردهوو وه، به تايبهتى له "زهئى"، كه پاشان رمنگدانه وهى خوئ له نيو هه موو پارتيدا كردهوو. چونكه ههنديك لهو كاديرانه له

"زهلی" وه چوونه گۆرېمان و ناوچهکانی دیکه‌ی تیکۆشان و نهو چه‌مکانه‌ی نه‌ویان له‌گه‌ل خۆياندا برده نهو گۆرېمان و ناوچانه. بۆیه به‌مشيوميه له‌پارتی و خه‌تی پارتیدا، له ئاییدیؤلۆژیا و ریکخستنیدا ته‌خربات و له‌پیلادانیك روویدا. ئیدی "فه‌ره‌اد" له‌سمر نهو بنه‌مایه که‌وته ژېر لیکۆلینه‌وه و لیپرسینه‌وه‌وه، له‌نه‌نجامی نهو لیکۆلینه‌ومیه‌شدا دادگایی کرا و دادگاش برپاری له‌سیدارمدانی دا، له‌شه‌خسی "فه‌ره‌اد"دا لیپرسینه‌وه و دادگایی هیلی پارتی پېشکه‌وت.

"بۆتان" یش له‌خه‌تی عه‌سکه‌ری و گه‌ریلاپییدا خراپه‌کاری زۆر کردبوو، یاری به‌ پېشه‌نگایه‌تی و فه‌رمانداریتی گه‌ریلای کردبوو، بۆیه له‌نارته‌شبوونی گه‌ریلادا ته‌خرباتیکی زۆر روویدابوو، هه‌م له‌ فه‌رمانداریتییدا و هه‌میش له‌ شه‌رفانیتییدا، نهو خه‌باته‌ی که‌وا سه‌رۆك پېشیخستبوو پووجه‌لی کردبووه‌وه. هه‌لبه‌ته وه‌كو باسیشم لییه‌وه کرد؛ پېشتر پووجه‌لی کردبووه، نهو شانسه‌ی که‌وا پېشتر وریگرتبوو، دیسان خراپی به‌کاره‌یانابوو و دیسانیش ته‌خرباتیکی مه‌زنی نه‌نجام دابوو. نهو خه‌ته‌ی نهو له‌نیو گه‌ریلادا به‌رپۆه‌ی بردبوو و ته‌واو خه‌تی لیبرال بوو. بۆیه له‌ گه‌ریلادا په‌رشوبلاوی دروستکردبوو، چه‌ته‌گه‌ریتی به‌هێزتر کردبوو، ته‌خرباتیکی مه‌زن روویدا بوو. ئیدی "بۆتان" یشمان له‌به‌ر نه‌م هۆیه خستبووه ژېر لیکۆلینه‌ومه‌وه و دادگایی کرا، نه‌ویش برپاری له‌سیدارمدانی به‌سه‌ردا درا. له‌شه‌خسی هه‌ردووکیاندا، نهو ته‌خرباتانه‌ی له‌رووی خه‌ته‌وه کرابوو لیپرسینه‌وه‌ی له‌سمر کرا و دادگایی کرا.

له‌م رووه‌وه کۆنگره‌ی پینجه‌م هه‌نگاوێکی به‌و شېوميه‌ی هاوېشت، بېگومان سه‌رۆك هیج کاتیك له‌سیدارمدانی په‌سند نه‌ده‌کرد و به‌راستی‌شی نه‌مه‌زانی و له‌دژی له‌سیدارمدان بوو. بۆیه نهو برپاری له‌سیدارمدانه‌ی په‌سند نه‌ده‌کرد و جیبه‌جی نه‌ده‌کرد.

"فه‌ره‌اد" به‌ته‌واوی بێ ئه‌رك کرا، تا کۆتایی سالی (١٩٩٦). سه‌رۆك نه‌وی به‌ته‌واوی له‌مه‌رموه‌ی ئه‌رك هېشته‌وه. "فه‌ره‌اد" له‌کۆتایی (١٩٩٦)دا راپۆرتێکی بۆ ریکخستن نووسی، ئییه نهو کاته خه‌ریکی سازدانی کۆبوونه‌ومیه‌کی کۆمیته‌ی ناوه‌ندی بووین، نهو راپۆرته‌ی بۆ نهو کۆبوونه‌ومیه‌ نارد، که پېشینیازی کردبوو ته‌فگه‌ر له‌مه‌رمه‌ق به‌رموشی نه‌ودا برپاریکی نوێ وریگریت. له‌و راپۆرته‌دا ده‌یگووت: "من هه‌له‌م، من له‌کیماسی خۆم تیگه‌هېشتم، سه‌رۆك راسته، پارتی راسته" به‌و واتایه‌ی خه‌تی پارتی په‌سند ده‌کات و

گوايه خه تی خوئی مه حکوم دمکرد و دستبهرداری نهو هیلهی خوئی دمبوو. بویه نیمهش گووتمان: "مادام نه مه به بنهما و مرده گریخت، نیمه دمتوانین نهو برپارهی سمارت بهو و مرگراوه لابیهمین و ریبهکی بۆ بکهینه وه و دمره تیکی بدمینی، بۆ نهو می بتوانیت کاربکات و خزمهت بکات. سهروکیش نهو برپارهی نیمه ی پهسند کرد گووتی: "مادام ومهابه با بجیته باشوور، لهویدا با کاری سیاسی بکات و خوئی بسهلینیت" ئیدی بهمشپومیه نهو مهسهلهیهی نهومان براندموه.

بۆ "بۆتان"یش؛ نیمه نهو کی نهومان بهرتسهک کردموه، بهرپرسیاریتی بهر زمان پینهدا. چونکه تهخریباتی مهزنی نهجام دابوو، بهتهواوی نهو کی نهومان سنووردار کردبوو، دمره تیکمان پیندا و پییمانگووت: "کاربکه". چونکه خویشی نهو می دهخواست و دیگووت: "من تیگهیشتم، نهوجاریان داخوازی و پیداوپستی خهت بهبنچینه و مردهمگرم و جیبه جیی دمکه" نیمهش دمره تیکی بهمجوردهمان پیندا. بهلام لهناستی لیپرسراویتییدا نا. ئیدی نیمه لیپرسراویتییمان لهدمستی و مرگرت و دمره تمان لهپراکتیکدا پیندا و گووتمان: "بابیبین و بزانی چهنده راستگوویه". لهسالی (۱۹۹۶)دا سهروک بانگی لای خوئی کرد، بۆ نهو می پهرومرده ببینیت، چونکه لهوای کۆنگره ی پینجهمهوه تا نهو کاته ی چوو نهکاسیهیا لای سهروک، زیده لیپرسراویتییهکی لهدمست نمبوو، بهلکو ههندیك لهپراکتیکدا کاری دمکرد، بویه سهروک بانگی لای خوئی کرد تاكو زیاتر لهروشی نهو تیبگات. لهلای سهروک و لهنیو پهرومرده دابوو، سهروک زۆر بهسهریداچوو بوو و رهخنه ی لیگرتبوو و لیپرسینهوه ی لهگه لندا کردبوو، نهویش رهخنه دانی خوئی دا و دمره تیکی تری له سهروک خواست، سهروک گووتی: "ئیدی نه مه دوا دمره فته، نیمه ههرچی کاریکمان کرد تۆ هه موویت پووچه ل کردموه، رهنجی نیمهت بهفرۆ دا، تۆ ئارته شبوونی نیمهت پووچه ل کردموه، دپسانیش تۆ مادام دمره تیکی تر دهخوازیت، نیمه نهو دمره فته دهمینه تۆ، بهلام ئیدی نه مه دوا دمره فته بهتۆی دهمین".

لهپایزی (۱۹۹۶)دا رهوانه ی نهیالهت (ههریم) ی زاگروسی کرد، لهوئ بهرپرسیاریتییشی پیندا. لهوئ دوو سی مانگ مایه وه، جاریکی دیکه هه مان چه مک و پراکتیکی خوئی دووباره کردموه. بویه سهروک نهو کی لهزاگروسی لیومرگرتوه وه و لهریزی گهریلا

دەریکرد و گووتی: "ئیدی پێویستە ئەمە لەریزی گەرێلادا نەمێنێت"، هەر و هە
گووتی: "هێندە سائە بۆ ئەوەی ئێمە گەرێلا بەرمو پێشەوه ببەین کاریکی مەزەمان
نەنجام دا، کەچی کاری ئێمە هەموو پووچەڵ کردووە"، گەلێک جار دمیگووت: "من
نەمزانی، دەرەفتم بدەنی" ئێمە دەرەفتمان پێیدا، تا ئێمە دەرەفتمان پێیدەدا، ئەو
دیسان دواي ئەو دەرەفتمە هێل و چەمکی خۆی بەردەوام کرد و لەسەر تەخریبات
بەردەوام بوو. ئیدی دیاربوو ئەو بۆ گەرێلایەتی نابێت، ئەگەر ئەمە لەریزی گەرێلادا
بمێنیتەوه ئەوا سوپایبوون (نارتەشیبوون) و فەرمانداریبوونی ئێمە لەسەر راستەپێی
خۆیدا پێشناکەوێت و ناشتوانین خۆمان لەچەتەگەرێتی و تەخریباتیش رزگار بکەین.
ئەمە خزمەتی چەتەگەرێتی دەکات، خزمەتی دەولەت دەکات، بۆیە پێویستە پەيوەندی
ئەو لەگەڵ نارتەشی ئێمەدا نەمێنێت" ئیدی لە سوپا (نارتەش) دەریکرد و ئەویشی
ناردە باشوور لای "فەرهاد" و گووتی: "بابجێت لەوئە بێنێت و کاری سیاسی بکات، ئیدی
بە کەلکی کاری عەسکەری نایەت..." دمیووایە ئەو ناوچەیە کاری سیاسی بکەن"،
پەيوەندی نیوان "فەرهاد" و "بۆتان" لەکاتی لێپرسینەوه و دادگایی و لەکاتی کۆنگرە
پێنجەمدا زیاتر بوو. لەوێشدا ئەو پەيوەندییە نیوانیان بەهێزتر و قووڵتر بوو،
پەيوەندی ئەوان لەسەر چ بنەمایەك بوو؟ پەيوەندی ئەوان لەسەر بنەمای
دزایەتیکردنی پارتی و سەرۆک بوو. وایا کاردانەوه و رکوکینێک لەهەردووکیاندا لەدژی
سەرۆک و پارتی پەرەیسەند. بۆچی؟ چونکە سەرۆک و پارتی بەسەر ئەواندا چوو،
لێپرسینەوه و دادگایی کردوون و سزای داوان. گوايە پێویستە ئەمە نەبووایە، وایا چۆن
بژین و چۆن کار بکەن پێویستە پەسند بکەیت، پارتیش ئەوەی پەسند نەدەکرد و
حیسابی لەوان پرسی، بۆیە کاردانەوهیەکی مەزنیان لەبەرامبەر ئەمە دروستبوو، ئەو
کاردانەوهیان لەناو یەکتەدا قوولکردو، لەسەر ئەو بنەمایەش لەدژی پارتی و سەرۆک
رێککەوتن. ئەو رێککەوتنەشیان گەیانە ناستی دووژمنایەتی و دمییت تۆلە خۆیان
لەسەرۆک و پارتی بکەنەوه. کاتیەک کە سەرۆک بەکرداری (راستەوخۆ) تەفکەری بەرپۆه
دەبرد ئەو دەرەفتمەیان نەدەبینی و نەیاندمتوانی ئەو دووژمنایەتیە خۆیان بەناشکرا
بکەن. "فەرهاد" ئەو ئەزمونە هەبوو، بۆیە بەناشکرا نەیاندمتوانی لەدژی سەرۆک

رابوستن، به لږو دميانخواست به شارومپي نهو کاردانه وه و دووژمنايه تييه خويان له دزي سرؤك و پارتى پيشبخه.

بيگومان نهو كاته په يومندي خويان له گهل (ى ن ك) پيشخست، هه لته پيشتر په يومندي "فهراډ" له گهل (ى ن ك) هه بوو، نهو په يومنديه يان به هيزتر كرد، له گهل (ى ن ك) پيكه وه ريكه وتنيكيان نه جامدا به ناو (باكوور- باشوور) كه پيكه وه له دزي (پ د ك) شهر بكن و به مش (پ د ك) بيكارپگر بكن. گوايه له ژير نهو ناو باكوور و باشووريش بكنه يه. چونكه نهو كاته شهرى نيوان نيمه و (پ د ك) ش هه بوو، هرومها (پ د ك) و توركي پيكه وه هيرشيان دهينايه سر نيمه، نيمه ش له بهرامبه نهو هيرشه يان له نيو بهرگرپكرن دابووين، (ى ن ك) بينى كه (پ د ك) زميرى بهر دكه وټ، كيشى نيوان (پ د ك) و (ى ن ك) ش به هيز ببوو، (ى ن ك) خواستى بهم ريكه وتنه هيزى (PKK) و خوى بكا ته يه و گورز له (پ د ك) بوه شينيت و به مش بالادستيتى خوى دروستبكات و توله خوى بكا ته وه، نهو حيساباتى (ى ن ك) بوو، نهو نهو بكا تدمتوانيت نه جام به دهمستبكات و دمتوانن "فهراډ" و "بوتان" له نيو تمه گهردا زال بكن، تهنانه تدمتوانن به ريگه ي نهوان (PKK) ش بخنه ژير كونترولى خويانه وه... وادياره حيساباتيكي له مجوره بهرپوه دمبرا، "فهراډ" و "بوتان" يش ۱۰. دانه وى خويان له بهرامبه رپارتى و سرؤك هه بوو، دميانخواست توله خويان بخرنه وه، به لام هيزى خويان به شى نهو نهو دده كرد، خواستيان سوود له ش شهره ومريگر، نهو له گهل (ى ن ك) ريكه وتنيان كرد و نهو ريكه وتنه نه جامگر بوو، نهو دمتوانن بهم ريكه وتنه و به هاوگارى (ى ن ك) ش خويان له نيو (PKK) دا زال بكن، دمتوانن (PKK) ش بخنه ژير كونترولى خويانه وه، بهو حيساباتانه و كارپان ده كرد.

بيگومان نهو حيساباتانه سهرينه گرت. بوجى؟ چونكه له كاتى شهردا توركي له گهل (پ د ك) موداخه لى ناوچه كاني ژير كونترولى (ى ن ك) يشى كرد، كاتيك كه موداخه ليشى كرد، (ى ن ك) هيزى خوى كسانده وه و هيزى نيمه ش زورى نه ماوو له حاجى نوممران له ناو بچيت. نهو ريكه وتنه ي گوايه ريكه وتنى نيوان باكوور و باشوور بوو "فهراډ" له گهل (ى ن ك) و نهوان نه جاميان دابوو، له هه وادا ميه وه....

PKK میژروڼك له ناگر

له سالې (۱۹۹۵) دا له چوارچيږه رېنماييېه كاني تيځوشاني نه ته ومي و
ديموكراسي له باشووري كوردستاندا، ريځخراوي "په كيتي نه ته ومي
ديموكراتي كوردستان (YNDK) داده مه زړيت و هه فال دكتور
سيروان (كاوه غلي) سكرتيري گشتي (YNDK) بوو، وېكو
درېژمپيدمري خهباتي پارتی نازادي كوردستان (PAK) تيځوشاني
خوي ده ستپيدمكات. له لايه كي ديكه شه وه؛ تيځوشاني (PKK)
له باشووري كوردستاندا زياتر تيځوشاني فيكري، ناپيدپولوزي، سياسي
و ريځخستني بهرپوه ده چوو، وېكو؛ خهباتي رۇژنامه واني،
راگه يانلدي و كولتووري، وانا خهباتي مه دمني قورسايي زياتري
پيدراوه. لهو چوارچيږه ده، نه مړو هم نهو شيوازانهي خهبات
به گشتي و هم خهبات و نه زمووني (YNDK) به تايبته چون
هه لدسه نگرېت؟

نيمه له چ رهوشيكدا (YNDK) مان پيشخست؟ نهو كاته له نيوان (ي ن ك) و (پ د ك) دا
ناكوكي و شېر له نارادا هېوو، له نيوان (ي ن ك) و نيسلامييه كان شېر له نارادا بوو.
له باشووردا پارچه بوونيك له پهرسه ندين دابوو، ديناميكيهت و وزه و توانستي گهلي
كورد بهو شېرانه تيكدهدرا، پميوندي نيمه له گهل هموو نهو پارت و ريځخراوانه شدا
هېوو، بۇ نهو مه بهسته (YNDK) مان پيشخست كهوا له ريگهي (YNDK) دهو ري
له پيش نهو شېره و نهو ويړانكارپيانه بگرين، بۇ نهوهي له باشوور سياسي تيكي نوئ و
كولتووريكي سياسي نوئ پيشبخهين. نامانجي بنچينه يي نيمه نهوه بوو. هر بويه
كاتيك كه (YNDK) مان دامه زرانده هر ته نيا له كاديراني نيمه، كه ناپيدپولوزي نيمه
به بنه ما ومرددگرن، دامه زرا. (YNDK) ريځخستنيكي وها ناپيدپولوزي نهوو، زياتر

ريځخستنېكى سياسى بوو، به لآم (PAK) به ته و اوې ريځخستنېكى ئايديولۇزى بوو، نه وهى كه له (PAK) دا زياتر جېي خوى ده گرت نه و كه سانه بوون كه ته فگه رى (PKK) يان به بنچينه و مر دم گرت. له نيو (YNDK) دا نه وانه ي (PKK) يان په سند ده گرت هه بوون، هه ميش هه نديك كه سى (ى ن ك) يى و (پ د ك) ييش هه بوون. و اتا (YNDK) وهك كوالسيونيك و ابوو، و اتا پارتييه كى كادي رى و ئايديولۇزى نه بوو، به لكو زياتر ريځخستنېكى سياسى بوو. هه موو كه سيك ده يتوانى له نيو (YNDK) دا جېي خوى بگري ت و جېي خو يشيان تييدا گرت. به مه ني مه ده مانخواست ناكوكى نيوان (پ د ك) و (ى ن ك) به مشيوميه نهر م بكه ين، نه گهر ده كرى بتوانين له يه كتر يان نزيك بكه ينه وه، بو نه وهى نه و ناكوكى و شه رانه ي نيوانيان به لاره بنري ت. دامه زاندى (YNDK) بو نه و مه به سته بوو.

بيگومان هه م (ى ن ك) و هه ميش (پ د ك) خوا ستيان نه و ريځخسته بخه نه ده ستى خو يانه وه و بو نه وهى بيپووكي نه وه و تيكي بدمن، نزيك بوونه و ميه كى به مجورميان ده كرت. هه لبه ته پاشانيش هه ر و ايانلي كرت. بويه نه و هه نكاوه نه نجام گير نه بوو. (پ د ك) "دكتور سيروان" يشى شه هيد كرت. گووتيان: "وامانزانيوه نه وانيش پيشمه رگه ي (ى ن ك) و نه مانزاني هه فالى نيومن، بويه شه هيد كرتنى دكتور سيروان به نه زاني هه پيداوه" بيگومان نه مه راست نه بوو. و اتا نه و شو ينه ي رووداوه كه ي لى روويدا يانزاني كه هه فالانى ني مه ي ليه، نه و جيگه يه كاتى خوى ناوچه ي ژېر ده سه لآتى (ى ن ك) بوو، هه فالان له وى په رومر دميان ده بينى. له سالى (۱۹۹۱) دا له نيوان (پ د ك) و (ى ن ك) دا شه ر روويدا، (پ د ك) و سوپا ي رژي مى ئيراق پي كه وه له (۲۱) ي ئابدا هي ر شيان كرت و كه وتنه ناوچه ي ژېر ده سه لآتى (ى ن ك) و (ى ن ك) يان له باشوور و ده مرنا. هه رچه نده نه و كاته رموشيكى وها ئالوز هه بوو، به لآم (پ د ك) ش ده يزاني نه و جيگه يه ني مه تييدا ين، به لآم و ا دياريان كرت كه نه يانزانيوه. له راستيدا وانه بوو، خوى له بهر نه وهى "دكتور سيروان" سه رو كى نه و ته فگه ره بوو، شه هيد كرا.

هه لبه ته دواى نه و هه م كه سانى (ى ن ك) يى و هه ميش كه سانى (پ د ك) يى نه ك چو ن به يه كه وه كار بكه ن نا، به لكو چو ن يه كتر ته سفيه بكه ن؟ و (YNDK) به ده ست كاميانه وه بيت؟ نه مه يان به بنه ما و مر گرت. بويه نه و كاره پووجه ل كرايه وه. پاشانيش

ئێمه دستبهردارى (YNDK) بووین. چونكه بینیمان ئیدی خزمهت ناکات. (پ د ک) ئەوى كەسانی خۆى بوو جودای كردهوه و لهدهستى خۆیدا هیشتیهوه و تا ئیستاش بهو ناوه بهردهوامی پێدهدهن...

ئێمه لهباشووردا جیمان بهبناخه ومردهگرت؟ ئێمه ههولمان ددا لهباشووردا تهفگهریكى سیاسى و كولتووورى پێشبخهین، ئەو رێكخستهبوونهى لهباشووردا ئێمه داماندهمەزراند بهتهواوى لهسەر ئەو بنهمايه بوو، ئێمه هیچ كاتیك رێكخستنێكى عەسكەریمان لهباشووردا دانەمەزراند، نه لهكاتى (PAK) و نه لهكاتى (YNDK) دا و نه دواتریش، هیچ رێكخستنێكى عەسكەریمان دانەمەزراند، ههمووی رێكخستنى سیاسى بوو، ئێمه كارى نایدیۆلۆژى و سیاسى و فەلسەفی و كولتوووریمان پێشخست. واتا چیبكهین بۆ ئەوى لهنێو كۆمه‌لگادا هوشیارى و زانایى بههێزتر بكهین؟ چیبكهین بۆ ئەوى لهنێو كۆمه‌لگادا دیموكراتیزمبوون به‌رهو پێشهوه ببهین، لهسیاسه‌تدا دیموكراتی‌بوون پێشبخهین. چونكه باشوور پێویستی به‌مه بوو، هه‌م لهسیاسه‌تدا و هه‌میش لهنێو كۆمه‌لگادا ئەگەر دیموكراتیزمبوون بههێز نه‌كهین، ئەوا لهباشووردا دیموكراتى و ئازادى پێشناكه‌وێت، لێ‌رده‌ا ئەگەر دیموكراتى و ئازادیش پێشنه‌كه‌وێت ئەوا ئەگەر تۆ ده‌وله‌تیش دابه‌زرینیت بى ئه‌نجامه و فالایه.

ئیدی هه‌موو هه‌نگاوه‌كانى ئێمه لهباشووردا له رێگه‌ى (PAK) و (YNDK) ش و دواى ئەمه‌ش كه پێشمانخستوه، هه‌موو ئامانجه‌كه‌ى ئەوه بووه كه ئێمه چیبكهین بۆ ئەوى كه‌له‌كه‌مان هوشیار بكه‌ینه‌وه؟ ئێمه چۆن ته‌رزىكى سیاسى نوێ به‌رهو پێشهوه ببهین؟ ئێمه چۆن بتوانین لهسیاسه‌تدا دیموكراتیزمبوون به‌دی‌بیت، هه‌موو كه‌سێك به‌ئازادى گوزارشت له‌ناسنامه‌ى خۆى بكات؟ چونكه لهباشووردا گه‌لێك پارتى و لایه‌ن هه‌ن. له‌به‌رپه‌تدا ته‌نیا دوو پارتى ئازادى بۆ‌خۆیان به‌ رها ده‌بینن، بۆ پارتیه‌كانى دیکه ئازادى نییه، پارتیه‌كانى دیکه هیچ یه‌كێیان ناتوانن به‌ناسنامه‌ى خۆیان و به‌ئازادى خۆیان رێكخسته بکه‌ن و گوزارشت له‌خۆیان بکه‌ن. بۆ‌یه‌ش ناتوانن ناسنامه‌ى خۆیان هه‌بیت. ئەمه ره‌وشێكى جددى بوو و ئیستاش جددیه، ئیدی پێویستبوو ئەمه نه‌بایه، هه‌ر پارتیك چ فیکرێك به‌بنه‌ما ومرده‌گریت؟ ده‌خوازیت به‌گامه ته‌رز سیاسه‌ت بكات؟ پێویستبوو هه‌ر كه‌س به‌ئازادى گوزارشتى له‌خۆى بک‌ردبایه.

له‌نیو کۆمه‌لگادا پېوېستبوو دیموکراتیزمبوون پېشېکەوتبايه. چونکه مه‌سه‌له و پېوانه
 عەشرەتی و بنه‌ماله‌یه‌کان و چه‌مکی فېودالیتی زۆر به‌هێز بوو، هه‌روه‌ها له‌مه‌سه‌له‌ی
 ژندا، هێج مافێکی ژن نه‌بوو، خۆکوشتن و کوشتن، سزادان په‌رمیسه‌ند بوو، هێج
 ئێرادیه‌کی ژن له‌ئارادا نه‌بوو. بۆیه ئێمه ده‌مانخواست له‌نیو کۆمه‌لگادا
 دیموکراتیزمبوون پېشېکەوێت، له‌بهر نه‌ومش ده‌مانخواست زی‌ده‌تر کاری رۆژنامه‌وانی،
 کولتوووری پېشېکەمین. ده‌مانخواست پارتیه‌ک پېشېکەمین که ئازادی و دیموکراسی
 به‌منچینه و مرگرت و گه‌شه‌ی پېیدات. به‌لام (پ د ک ی ن ک) ئه‌مه‌یان بۆخۆیان به‌راست
 نه‌دمبینی و نه‌یانده‌خواست له‌سیاسه‌ت و کۆمه‌لگادا دیموکراتیزه‌ بوون پېشېکەوێت و
 په‌رمبسه‌نی‌ت. ده‌مانخواست ده‌سه‌لاتداریتی خۆیان بپاریزن و هه‌موو شتێک له‌ژێر
 ده‌سه‌لاتی ئه‌واندا بێت و به‌گوێهری ئه‌وان بێت. ئێمه‌ش ده‌مانخواست هه‌موو شتێک هه‌ر
 به‌گوێهری ئه‌وان و داخوای ئه‌وان نه‌بێت. واتا زۆر ره‌نگ و جوړ هه‌بن، بۆ ئه‌وه‌ی
 دیموکراتی پېشېکەوێت. ئه‌وانیش ئه‌مه‌یان په‌سند نه‌ده‌کرد، نه‌یانده‌خواست ده‌سه‌لاتی
 ئه‌وان بکه‌وێته مه‌ترسییه‌وه. بۆیه‌ش چه‌نده ئێمه ده‌مانخواست کاری سیاسي و
 کولتوووری پېشېکەمین ئه‌وان رێگیران لێده‌کرد، یان به‌ بیاوانی خۆیان پووجه‌ئیان
 ده‌کردوه و ده‌یانخسته ژێر کۆنترۆلی خۆیان‌وه، یانیش به‌ توندوتیژی بلاومیان
 پێده‌کرد. بۆیه به‌مشوومه نه‌یانهیشت ئه‌و کاره پېشېکەوێت...

شورشيک له ئاسمانه وه...!!

هر له سالی (۱۹۹۵) دا له ئاکامی بهرزبوونه وهی تیکۆشانی نازادیخوازی گه له کهمان، جاری یه کهم بوو له میژووی گه لاند گه لیکي ژیردهست و بی دهولت و بی ستاتۆ دمیته خاوهن میدیایه کی جیهانی. ئه کهر مروڤ نه و کاته بهینیته وه یادی خوی؛ ته نانت زۆربه ی دهولتهانی خوره لاتی ناوینیش خاوهن میدیایه کی جیهانی نه بوون. له دۆخیکی وه هادا که نالی ئاسمانی (MEDTV) ده کریته وه، پاشانیش زۆر سازی و دزگای نه ته وهی تریش پێشه که مۆیت، وهک؛ په رله مانای کوردستان له دهرم وهی ولات (PKDW) و هاوشی وهی نه مه، هه لبه ته نه و کاته (ERNK) و (ARGK) ش هه بوو وهک سازی و دزگای نه ته وهی. ده کری مروڤ نه مه وهک به شیک له تیکۆشانی نه ته وهی و گه یشتن به قوناخی نه ته وهی بوون لیکبدا ته وه. نه و دامودزگا نه ته وهی یانه به گشتی و که نالی ئاسمانی (MEDTV) به تایبه تی له سه ر چ بنه ما و باوهری و ئیراده ی هه ولی بنیادنانیان درا، به راستیش ده کری کردنه وهی (MEDTV)

بۇ گەلى كوردستان وەك شۇرشيكي دووهم ناووزەد بکړيت، ليرەدا ئەو
هەنگاوانە چۆن هەلەمەسەنگینریت و چی لەگەل خۆیاندا هیناو؟

(PKK) هەر تەنیا خۆی ریکخستە نەدەکرد، بەلکو چەندە خۆی ریکخستە دەکرد،
لەهەمانکاتدا کۆمەلگاشی ریکخستە دەکرد. نامانجی (PKK)ش ئەووە بوو. چونکە
داگیرکەرەن لە کوردستان شتیکیان بەناوی کورد و کوردستان نەهیشتبوو. ئەگەر تۆ
دەخوازیت لە کوردستاندا نازادی و دیموکراسی پیشبەخت، ئەوا پێویستە گەل لەهەموو
روویکەو بەریکخستن بکەیت، چونکە بەناوی کورد و کوردستان هیچ ریکخستنیک
لەئارادا نەماو. گەل بەریکخستنکردن، واتا پیشخستنی دامودەزگای نەتەوویی، ئەمە
نەری بنجینەیی (PKK) بوو. هەلبەتە گەل نەیدەتوانی خۆی بەخۆی ریکخستە بکات،
لەناو گەلدا هیچ چین و توپزیکیش نەیدەتوانی خۆی بەریکخستن بکات، مەگەر تەنیا
(PKK) بیتوانیبایە ئەمە ی بکردبایە. (PKK) چەندە خۆی بەریکخستن کرد،
ئەوئەندەش خواستی کۆمەلگاش بەریکخستن بکات. چەندە ریکخستنی پارتی پیشخست،
ئەوا ئەوئەندەش ریکخستنی نەتەوومیشی پیشخست، ریکخستنی کۆمەلایەتی پیشخست.
چونکە دەیزانی ئەگەر ئەو ریکخستەنە بەرەو پیشەووە نەبات، ئەوا ناتوانیت گەل
ریکخستە بکات و ئیرادەمەکی بەهیزی گەل بنافرینیت و خەبات و تیکۆشانیک تۆکمە
گەشە پێدات، ناتوانیت لە کوردستاندا نازادی فەراهم بکات، ئەمە بۆ ئەو مەبەستە
بوو. ئەگەر تۆ دەخوازیت لە کوردستاندا نازادی و دیموکراسی سەقامگیر بکەیت،
پێویستە لەهەموو روویکەو لەدژی داگیرکەرەن رابووستیت، ئەوێ داگیرکەرەن تیکیاندا
و تەفر و تونایان کردووە، تۆ سەرلەنوێ بنیادی بنییتەو. ئەو کاتە تۆ دەتوانیت
کوردستان نازاد بکەیت. بۆیەش مەروە دەتوانیت لەفیکری (PKK)وە بگرە تادەگاتە
پراکتیکەکە ی ئەو راستییە ببنیت.

هیچ کاتیک (PKK) خۆی لەجوارچیوێ پارتییەک سنووردار نەکردووە، (PKK)
هەمیشە لەجوارچیوێ نەتەوومیدایە هەلسوکەوتی کردووە و نەتەوومیبوون و ریکخستنی
نەتەوومی بەبنەماگرتووە، بۆیە (PKK) رۆحیک نەتەوومی و یەکیتییەکی نەتەوومی

ئاواکرد و به‌بناخه‌ی وەرگرت. نه‌و فیکره‌ی بلا‌و‌کردموه، له‌سەر نه‌و فیکرمش پراکتیکی پیش‌خست، دامودمزگای پیش‌خست، سەرجه‌م نه‌و رێک‌خستنه‌ی ئاوایکردووه له‌سەر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی بنیادنراوه، نه‌و سوپایه‌ی که گهریلا ئاوا‌ی کردووه له‌سەر بنه‌مای هه‌ر چوارپارچه و بۆ هه‌ر چوارپارچه ئاوا‌ی کردووه، هه‌میشه نه‌و نارتهمشه‌ی گهریلا‌ی خسته خزمه‌تی هه‌ر چوار پارچه‌وه. نه‌و به‌رمیه‌ی ئاوا‌یکرد له‌سەر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی ئاوا‌یکرد، له‌سەر هه‌موو پارچه‌کان و له‌هه‌موو چین و توێژمکان و بۆ خزمه‌تی هه‌ر چوار پارچه ئاوا‌یکرد، هه‌ر هه‌نگاوێکی له‌رێک‌خستندا پیش‌خست بێت نه‌وا له‌سەر بنه‌مای نه‌ته‌ومیی و دیموکراتی پیش‌خستووه. هه‌ر بۆیه له‌ته‌وا‌ی کوردستاندا هوشیاربوونه‌وه و یه‌کێتی و رابوونیکی مه‌زن به‌دهیات. له‌میژووی کوردستاندا بۆ یه‌که‌مجار (PKK) نه‌مه‌ی به‌دهیئنا و پیش‌خست.

شانبه‌شانی نه‌مانه هه‌ولیدا چۆن بتوانیت نه‌نجوو‌مه‌نیکی نه‌ته‌ومیی بۆ ته‌وا‌ی کوردان، بۆ هه‌موو کوردستان ئاوابکات؟ له‌و چوارچۆمه‌شدا هه‌نگاو‌ی هاو‌پشت. له‌و هه‌نگاوه‌دا نه‌و نه‌نجامانه‌ی دهرکه‌وت، له‌سەر بنه‌مای نه‌و نه‌نجامه‌ش دزگای نه‌ته‌ومیی بنیادنا.

نیدی (PKK) به‌گوێره‌ی پێدا‌ویستیه‌ نه‌ته‌ومیی و دیموکراتیه‌کانی گه‌لی کوردستان هه‌نگاو‌ی هاو‌پشتووه، پێدا‌ویستی گه‌لی کورد جییه، پێدا‌ویستی نه‌ته‌ومیی – دیموکراتی جییه؟ هه‌میشه نه‌و پرسیاره‌ی کردووه و خواستوو‌یه‌تی وه‌لامی‌شی بداته‌وه. (PKK) هیچ کاتی‌ک ته‌نیا پێدا‌ویستیه‌کانی خۆی به‌بنه‌ما وهرنه‌گرت، چه‌نده پێدا‌ویستیه‌کانی خۆی به‌بنه‌ما وهرگرتووه نه‌وه‌نده‌ش پێدا‌ویستیه‌ نه‌ته‌ومیه‌کانی‌شی به‌بنه‌ما وهرگرتووه، هه‌میشه خواستوو‌یه‌تی نه‌و پێدا‌ویستیه‌کانی پێک بێنیت، بۆیه نه‌و دامودمزگا نه‌ته‌ومیی و دیموکراتیه‌کانه‌ی پیش‌خست.

بێگومان له‌و چوارچۆمه‌شدا، له‌سالی (١٩٩٥)دا که‌نالی ناسمانی (MEDTV)‌ی کردموه، نه‌مه له‌میژووی گه‌لی کورددا هه‌نگاوێکی گرنگ و جێگه‌یه‌کی تایبه‌تی هه‌یه، کورد دموکراتی نه‌بوو، له‌جیهانی‌شدا زۆر دموکرات هه‌بوون که که‌نالیکی ته‌له‌فزیۆنی وه‌هایان نه‌بوو، ته‌نیا هه‌ندی‌ک دموکرات که‌نالی وه‌هایان کردبووه، که‌سی‌ک باوم‌پری نه‌ده‌کرد که به‌نا‌وی کوردموه ته‌له‌فزیۆنیکی وه‌ها پێش‌بکه‌وێت. ته‌نانه‌ت له‌ میژووی ته‌فکهره

شورېشگيرپمکانيشدا شتيکی بېمجوره نه بوو، له میژووی گهلانی ژېردمستيشدا شتيکی ودها نه بوو، بۆیه کمهجار بوو له میژووی تمفگهره شورېشگيرپیهکان و تمفگهری گهلانی ژېردمستېدا همنگاويکی بېمجوره و توانستیکي بېمجوره (PKK) نافراندی و پېشېخست. بېمهش بۆ خهبات و شورېش توانستی مهزنی دایه دهستی گهلی کورد و دایه دهستی تمفگهره شورېشگيرپیهکانهوه، دایه دهستی تمفگهرمکانی گهلانی ژېردمسته و چینه ژېردمستهکانهوه. نه مه دهسکوتیکي نوئ بوو، بهشداربوونیکي نوئ بوو بۆ تمفگهری شورېشگيری...

(PKK) تمفگهریکي ودها نییه کهوا تهنیا ستاتویهک بېنهما و مربرگريټ، پهکيک لهجياوازيهکانی (PKK) لهگهل تمفگهرمکانی دیکه لهمه دایه. (PKK) ههمیشه له دزی ستاتویه و ههمیشه بهدوی شتی نویدا دهگرېټ و غاردهدات، شتيک کهوا گهلان و مروفايمتی به سرکهوتن دهگهپه نيټ و پېشده خات و مهزنی دهکات. تمفگهریکي ودهایه و بهردموام نه مه بېبنچينه و مردهگرېټ. بۆیه له نایديولوزیای خویدا هر شتيک که بهکک نایمت و نابېته وهلام بهلاوهی دمنيت و دهیداته لایهکهوه. له نایديولوزیای نهودا ههمیشه نوېبوونهوه و راوستان له دزی ستاتو بېنهمايه، نه م تمفگهره لهسر نهو راستییه ناوا بووه. نه مه کارمکتر و تايبتمه مندی نهو تمفگهریه. لیږدها (PKK) له تمفگهرمکانی دیکه جودا دهپېتهوه، ستاتوپاريز نییه و ستاتو بېنهماي و مرناگرېټ. بۆیه له مشیومگرتنی (PKK) دا، له پېشکهوتن و پراکتیک و همنگانوانی نهودا زور شت دمبیتی کهوا له دمرموی نهو شتانهیه که تمفگهرمکانی دیکه کردوویانه. نیدی نهوه سمرچاوهی خوی له م خالنهوه و مردهگرېټ که باسم لییهوه کرد، وانا له کارمکتره (PKK) وه سمرچاوه دهگرېټ.

(PKK) هیج کاتيک نهیگوت: "فلان گهل نهوهی بېنهما و مرگرتووه کهواته منیش ههمان شت بېنهما و مردهگرم." بهلکو شتيک که ههموو کهسکي کردېټی، (PKK) نهیدامته پېش خویهوه، بهلکو شتيک که کهس بیري لی نه کردؤتموه نهو بیري لی کردؤتموه. جياوازی (PKK) لهمه دایه. له بېنهرفندا نهوهی نه مه بېبنچينه و مربرگريټ دمبېته تمفگهریکي شورېشگيری، نوېبوونهوه و سرکهوتن به ديدېنيټ، تمفگهریکي به مشیومیه هیج کاتيک نابېته تمفگهریکي کونه پاريز (ستاتوپاريز).

ئیدی (PKK) تمفگهریکه وهك رووبار ههمیشه شهپۆل ددهات و دمههړکیت و خوی نویدمهکاتهوه و پېشدهکهویت. نه مهش سرچاوهی خوی له ههلسهفه و ئایدیولۆزیاکیمهوه وهردهگریت. بۆیه کهس ناتوانیت به لۆزیکي باو و لهئارادا راست له (PKK) تیښگات، چونکه (PKK) بهگویرهی نهو لۆزیکه باوهی ههیه ناوا نهبووه و بهرپوه ناجیت و کارناکات، بهلکو لهدمروهی نهو زیهنیهت و لۆزیکه ههیه ناوابووه و بهرپوهدهچیت و کاردهکات، بۆیه نهو زیهنیهتهی لهئارادایه ناتوانیت له (PKK) تیښگات. نهگهر له (PKK) تیښگهن هۆکارهکهی نهمهیه، نهگهر ههر شتیک که ههر کهسیک لهپیش خوی داناوه تۆش لهپیش خۆتی دابنیت و ههر شتیک که ههرکهس دمیكات تۆش بیکهیت، ههر کهسیک بیر لهچی دهکاتهوه تۆش بهههمان شیوه بیر لیبکهپتهوه، نهوا هیچ نوپوونهومیهک و جوداییهکی تۆ نامینیتهوه و نهوهی تۆ دمیکهیت ههر کهسیک دمتوانیت بیکات.

سهرۆکیک، تمفگهریک که پېشهنگایهتی دهکمن ناتوانن بهمشيومیه بیریکه نهوه و کاربکهن. بۆیه سهرۆک ئاپۆ و (PKK) لهوانهیه ههنديک شتی خویان وهك سهرۆکهکانی دیکه و پارتهکانی دیکه بیت، وهکو نهوان بیران کردیتهوه و وهکو نهوانیشی کردییت. بهلام لهزۆر شتدا وهکو نهوان بیران لینهکردۆتهوه و وهکو نهوانیش کاربان نهکردوه، بهتهواوی لهدمروهی نهوان بیران کردۆتهوه و کاربان کردوه. بۆیه زۆرجار نهقلی ههموو کهسیکی تهفلیههف (ئالۆز) کردوه، ئیدی که خواستووایه له (PKK) تیښگهن نهیانتوانیوه لی تیښگهن. بۆیه زۆر کهس گووتووایه: "نهوانه شیتن" ههموو نهمانه سهرچاوهی خوی لهمهوه وهردهگریت.

لهسالی (١٩٩٥)یشدا کاتیک که تهلهفزیونی (MEDTV)مان کردوه کهس بیرى لهشتیکى بهمجۆره نهدهکردوه، نه لهتمفگهری شۆرشگیرى جیهاندا، نه له تمفگهرهکانی گهلانى ژێردستهدا، نه له تمفگهره نازادىخواز و ديموکراتىخوازماندا کهسیک بیرى لهشتیکى بهمجۆره نهدهکردوه، ئیدی بۆ یهکههمجار سهرۆک ئاپۆ وها بیرى لیکردوه و نهو تهلهفزیونهی پېشخست. کاتیک که نهو تهلهفزیونه دامهزرا و کرایهوه کاریگهریهکی مهزنى لهسهر کوردان کرد، کاریگهری لهسهر تمفگهره شۆرشگیریهکانی جیهانیش کرد. واتا گهلی کورد و تمفگهره شۆرشگیریهکانیش گهپشته نامراز و

تەكنىكىكى نوئ، توانستىكى نوئ و سەنگەرىكى نوئ. كەسنىڭ بىرى لەمە نەدەكردەو، سەرۆك ئاپۇ بىرى لىكردەو و بەو تەكتىك و توانستە گەشت. بۇيە ئەمە ھەنگاۋىكى گرنگ بوو. واتا كرىنەوۋى كەنالى تەلەفزیۋنى (MEDTV) بەشدارىبوونىڭ بوو لەتەڭگەرى شۆرشگىرپىدا، ئەمە بەشدارىبوونى تەڭگەرى (PKK) يە، بەشدارىبوونى سەرۆك ئاپۇيە لەمەسەلەى ئافراندىنى تاكتىكى نويدا...

لەجوارچىۋەى ئەو پىلانگىرپىيانەى لەسالى (۱۹۹۱) بەدواۋە لەدۇى تەڭگەرى ئازادىخۋازى گەلەكەمان بەرپۋە دەچىت، لەسالى (۱۹۹۵) دا زۇر جموجۋلى دىپلۇماسى لەم روۋەو پىشەدەكەۋىت كە لەئاكامدا "پەيمانى دىلن" مۇردەكرىت. رىك لەدۋاى ئەو رىككەوتنەش شەرى نىۋان (پ د ك) و (PKK) روۋەدات. ناۋمروۋكى ئەو رىككەوتنە چىيە و لەسەرچ بنەمايەك ئەنجامدەدرىت؟ ئەو شەرى لەو سالىدا روۋەدات تاجەند پەيوەندى بەم رىككەوتنەۋە ھەيە؟ ھەرومھا پاشان سەرۆك ئاپۇ لەكۋتايى ئەو سالىدا ئاگرىبەست رادەگەيەنىت، سەبارمت بەو ئاگرىبەستەش دەلىت: " ھەم لەبەرامبەر توركىيا، ھەم لەبەرامبەر (پ د ك)، ھەمىش لەبەرامبەر ئىۋە — كە مەبەستى لەمەئالانى بەرپۋەبەرايەتى پراكتىكىيە — من ئاگرىبەست رادەگەيەنەم". مۇۋ ئەمە چۇن لىكەمداتەۋە؟

دەۋلەتى توركىيا لەشەرى (۱۹۹۲) دا خۇى لەباشووردا جىگىركرد، پەيوەندى خۇى لەگەل (ى ن ك) و (پ د ك) بەھىزتر كرد، ھەم ھىزى سەربازى و ھەمىش ھىزى ئىستخباراتى خۇى خەستە باشوورمەو و بۇخۇى زەمىنەيەكى دروستكرد. ھەمىش دىمىخواست لەنىۋان نىمە و (پ د ك) و (ى ن ك) دا شەر بەرپا بكات، بۇ ئەۋەى تەڭگەرى كورد يەككەرتوۋ نەبىت و

نەكردبايه. ئەوا هيچ كاتېك (پ د ك) و (ى ن ك) هينده مەزن نەدمبوون، هيندمش لەباشوور نەدمبوونه هيز، ئەو حكومت و دموئەتەش لەباشوور دروست نەدمبوو. پيوسته ئەو راستيه هەر كەسێك باش ببينييت، كە ئەوێ لەباشووردا دروستبووه خەبات و رهنجی (PKK) یشی تێدايه، پيوسته هەم پارتەكانی باشوور، هەموو تاكێکی گەلەكشمان ئەو راستيه بزانیت. ئەگەر (PKK) نەبايه، بۆچی پيش (PKK) تورکیا پەيوەندى خۆی لەگەڵ (پ د ك) و (ى ن ك) خوێش نەدمکرد و توانستی بەوان نەدەدا و رێگەى ئەنقەرەى لەوان نەدمکردموه و پاسپۆرتى سوورپان پینەدەدا و رێگەى دونیای بۆئەوان نەدمکردموه، چەك و نازووڤه و پارەى بەوان نەدەدا؟! ئەمانە هەمووی بۆئەوه بوو كە (PKK) لەجیهاندا گۆشەگیر بکەن و زەبەر لە (PKK) بدمن و بیکاریگەری بکەن. ئەگەر تورکیا ئەو ئیمکانیياتانەى دایه (پ د ك) و (ى ن ك) بۆ ئەو مەبەستە بوو. (پ د ك) و (ى ن ك) لەسەر ئەو توانستانە مەزن بوون. (PKK) هەنگاوێکی چەوتى زۆر گەورەى بەتورکیا هاوێشت. ئەگەر تورکیا ئەو کاتە هاوکاری (پ د ك) و (ى ن ك) ی کرد و پەرلەمانی باشووری پەستکرد و لەسەر ئەو بنەمایەش لەباشووردا حكومت دامەزرا، ئەوا هەموو ئەو هەنگاوانە (PKK) بەتورکیای هاوێشت. هەنگاوی وەها چەوتى هاوێشت بۆ ئەوێ گوايه (PKK) تەسفیە بکات، چەندە ئەو هەنگاوهی هاوێشت نەیدەتوانی (PKK) تەسفیە بکات، هەنگاوی زیاتری لەم رووموه دەهاوێشت، بەمەش هاوکاری زیاتری (پ د ك) و (ى ن ك) ی دەکرد. بۆیە بەم هاوکارییه (پ د ك) و (ى ن ك) زۆر بەهێزتر دبوون و بوونه حكومت. راستی مەسلەكە وەهايه، ئەمڕۆ تورکیاش دان بەم هەلە مەزنەى خۆیدا دەنیت، دەلیت: "ئیمە خواستمان كەوا كورد بەكورد بیکاریگەر بکەین، بەمشێومیه خۆمان لەو بەلایه رزگار بکەین، بەلام بەداخهوه ئیمە هەلەى زۆر گەورەمان کرد" دەلیت: "ئیمە بەدمستی خۆمان دموئەتى كوردمان ئاواکرد. ئەو هەلەمەش بەهۆی (PKK) وه تییكەوتین... ئیمە خواستمان (PKK) تەسفیە بکەین، چەندە ئیمە دەمانخواست تەسفیەى بکەین، زیاتر هاوکاری باكووری ئێراقمان کرد، ئیدی بەمشێومیه باكووری ئێراق(۱) بووه دموئەت و بۆی دەرچوون"، ئیستا خۆیان دان بەمەدا دەنن. سەرۆك كاتېك دەستگیر كرا گووتی: "لەوانمەیه شەخسى من زەرەر بکەم، بەلام من كوردانم بەقازانج گەياند" ئەمە زۆر راستە. (PKK) و سەرۆك قازانجی

مەزنیان بە کوردان گەیانە. ئەگەر ئەمڕۆ لە باشووردا ستاتۆپەکی کوردان دروستبوو، ئەوا لێرەدا رۆژێکی مەزنی (PKK) هەیە. ئەو دەوڵەتە بە دەستی تورکیا بە دروستکردن دا، تورکیای خستە هەڵەو و هەنگاوی هەڵەو بە تورکیا هاوێشت، لە ئەنجامی ئەو هەنگاوە هەڵەو تورکیاوە (پ د ک) و (ی ن ک) مەزن بوون و ئەو ستاتۆپە دروستبوو. پێویستە هەر کەسێک ئەو راستییە بزانێت.

ئیدی لەسالی (١٩٩٥) دا کاتیەک تورکیا "ئۆپەراسیۆنی پۆلاپین" ی ئەنجامدا، هەم بە رازیبوونی ئێراق و ئەمریکا بوو، هەمیش بە ئاگاداری (پ د ک) و (ی ن ک) ئەو ئۆپەراسیۆنە ئەنجام دا. (پ د ک) بە نەهێنی لەو ئۆپەراسیۆنە جێی گرت، ئیدی ئەگەر لەسالی (١٩٩٥) دا لە نیوان ئێمە و (پ د ک) دا شەر دەرکەوت، لەبەر ئەم ھۆیە بوو. هەڵبەتە "رێککەوتنی دبلن" یش ئەو ئامانجە هەبوو. واتا دمیانخواست (PKK) لە باشوور تەسفیە بکەن، تەنانت ئەک هەر لە باشووردا، بە لگو (PKK) بە تەواوی تەسفیە بکەن، سەرمتاش لە باشووردا دەستیان پێکرد. ئەگەر لە نیوان ئێمە و (پ د ک) شەر بەرپا بوو و پاشان لە نیوان ئێمە و (ی ن ک) شدا شەر روویدا هەمووی تورکیا و ناتۆ (NATO) لە پشتیانەو بوون، کە دمیانخواست (PKK) تەسفیە بکەن، بۆیە ئەو شەرپانە هەمووی روویاندا. ئێمە لە شەر هەڵدەهاتین و نەماندەخواست شەر بکەین، چونکە ئێمە ئەو شەرپانەمان نە لە بەرژەوەندی خۆماندا و نە لە بەرژەوەندی ئەو پارتانەشدا دەبینی، لە بەرژەوەندی گەلەکەشماندا نە دەبینی، ئێمە دەمانخواست هەموو وزە و توانستی خۆمان لە دژی دووژمن بخەینە گەڕ، بە لām هەرجییه کمان دەکرد و دەکرد نەماندەتوانی یەخە خۆمان لەوان رزگار بکەین... بۆیە ئەو شەرپانە روویان دەدا، لەو شەرپانەشدا ئێمە و ئەو پارتانە و گەلی کوردستانیش زۆر زەرەمان پێگەشت، ئەمەش راستییەکە، ئەو کاتە پارتییەکانی باشوور دمیانگووت: "ئێمە ناچارین، هیچ توانستمان نییە، تەنیا رێگەمان بە سەر تورکیاوە. ئێمە ناتوانین بۆخاتری (PKK) پەيوەندی خۆمان لە گەڵ تورکیا خراپ بکەین و ئەو دەرگایە بەرووی خۆماندا داخەین" ئەوان بەمشێوەیە بیانووین دەهێناوە و روونکردنەویان دەدا. ئێمە هیچ کاتیەک لە دژی پەيوەندییەکانی ئەوان نەبووین، بە لām ئێمە لە دژی ئەو پەيوەندییانە بووین کە لە سەر حیسابی ئێمە

له گهڵ داگیركهران په‌ره‌یان پێ‌ده‌دا و له‌سه‌ر ب‌ه‌مه‌ی دووژمنایه‌تی و شه‌ر و ته‌سفیه‌کردنی ئێمه به‌رپۆه‌یان ده‌برد.

ئهو ناگر به‌سته‌ی راده‌گه‌یه‌نرێت هه‌م له‌به‌رامبه‌ر تورکیا و هه‌میشه له‌به‌رامبه‌ر (پ د ک) و هه‌م وه‌ك سه‌رۆك ئابۆش ئهو كاته گه‌وته‌نی؛ له‌به‌رامبه‌ر به‌رپۆه‌یه‌ریه‌تی پراكتیكیش ناگر به‌سته راگه‌یه‌نرا. ئهو ناگر به‌سته هه‌مه‌لایه‌ن و فره‌ ره‌هه‌نده‌ی (١٩٩٥) چۆن لێكده‌درێته‌وه؟

راسته سه‌رۆك دووهمین ناگر به‌سته‌ی راگه‌یانده‌ هه‌م له‌به‌رامبه‌ر تورکیا و (پ د ک) و هه‌میشه له‌به‌رامبه‌ر ئهو كادی‌رانه‌ی نێو (PKK) كه‌وا چه‌ته‌گه‌رێتیان به‌بنه‌ما و مرده‌گرت. ناگر به‌سته‌ی ب‌ه‌مجۆره‌ی راگه‌یانده‌. بۆچی له‌به‌رامبه‌ر تورکیا ناگر به‌سته‌ی راگه‌یانده‌؟ چونكه سه‌رۆك نه‌یده‌خواسته شه‌ر به‌رده‌وام ببێت، به‌لكو ده‌یخواسته ئیدی كێشه‌ی كورد به‌ریگه‌ی دیالۆگ و ناشتی و دیموكراتیانه‌ چاره‌سه‌ر بكات. بۆ ئهو مه‌به‌سته‌ جارێكی دیكه ناگر به‌سته‌ی راگه‌یانده‌وه. له‌نێو توركیاشدا هه‌ندێك ده‌یانخواسته سه‌رۆك ناگر به‌سته راگه‌یه‌نیت، بۆ ئه‌وه‌ی كێشه‌ی كورد به‌ریگه‌ی دیالۆگ چاره‌سه‌ر بك‌رێت. سه‌رۆك رێزی له‌م داخوازییه‌ش گرت و به‌های پێ‌ده‌دا. بۆیه له‌كو‌تایی سالی (١٩٩٥) دا ئهو ناگر به‌سته‌ی راگه‌یانده‌.

سه‌بارته‌ به‌و ناگر به‌سته‌ی له‌به‌رامبه‌ر (پ د ک)ش راگه‌یه‌نرا ئه‌وه‌بوو، ئهو كاته شه‌رێكی مه‌زن له‌نیوانماندا به‌رپابوو، سه‌رۆك نه‌یده‌خواسته له‌وه زیاتر به‌رده‌وام ببێت. له‌ناكامی ئهو ناگر به‌سته‌دا رێككه‌وتنیكیش له‌نیوانماندا به‌دیها. ئێمه شه‌رمان راگرت، نه‌ك هه‌ر ته‌نیا ئهو شه‌رمان راگرت، به‌لكو خواسته‌مان راگرتنی ئهو شه‌ره‌ بكه‌ینه‌ ه‌وی ئه‌وه‌ی په‌یوه‌ندی له‌نیوانماندا پێ‌شكه‌وت و ئهو ته‌خریباتانه‌ی شه‌ره‌كه‌ش نه‌هێلین و په‌كیتییه‌كی توكمه له‌نیوانماندا پێ‌شبخه‌ین. هه‌روه‌ها كوله‌تووریكی نوێش له‌نێو كورداندا پێ‌شبخه‌ین، ئه‌مه‌ بكه‌ینه‌ ه‌وكاریك بۆ نه‌ه‌یشتنی شه‌ر له‌نێو كورداندا، كوله‌تووریكی وه‌ها پێ‌شبخه‌ین كه‌ ب‌لێن: "ئیدی ب‌روانن شه‌رێكی مه‌زن له‌نیوانیاندا

بەرپاڤوو، بەلام ئیستا بەیەكەوه كاردەكەن چیتەر شەر لەدزی یەكتر ناكەن..." ئیمە هەولمان بۆئەوه دەدا.

بێگومان دەولەتی تورکیا نەیدەخواست گەوا ئەمە پێشبەكەوێت، هەمیشە دەیخواست (پ د ك) و ئەوانی دێكە بوروژێنیت، ئیمە بوروژێنیت، بۆ ئەوەی هیچ كاتیك پەيوەندی لەنیوانماندا پێشەكەوێت، گێرمشیوێتی (پراواگسیۆن)یان دەكرد، بۆیە سەرۆك گوتی: "ئەو ئاگرەستە بۆ (پ د ك)ش رادەگەیەنم" واتا بۆ ئەوەی نەكەوێت نیو گێرمشیوێتیەكانی تورکیاوه، بۆ ئەوەی ئیتەر شەر روونەداتەوه و هەموو كێشەكان بە ناشتی چارەسەر بكرێت. چونكە ئیمە لەوه دەترساین كە ئەو گێرمشیوێتیەكانی تورکیا سەر بكرێت. لەبەر ئەوەی لەهەندێك ناوچەشدا هەندێك كێشە لەنیوانماندا دەركەوتبوو و (پ د ك) تەنگەناوی دەكردین، ئیمە دەترساین دیسان قۆناخێکی دێكە شەر دەستپێدەكاتەوه، سەرۆك بۆ ئەوەی رێگری لە هاتنەناری دۆخیکی وەها بكات ئەو ئاگرەستە ی راگەیاندا.

هەروەها سەرۆك گوتی: "من لەبەرامبەر (PKK) و كادیسانی (PKK)ش ئاگرەستە رادەگەیەنم" بۆچی وەهای گووت؟ چونكە لەناو (PKK)شدا هەندێك كادیر هەبوون وەك "شەمەلین ساكێك" و ئەوانە كە پێفازۆیەكەیان پووجەل دەكردەوه. سەرۆك دەیخواست رەوشەكە بەلای دیالۆگی سیاسی رابكێشێت، ئەوانەش تێكیان دەدا، هەموو ئەو هەول و كاریانە ی سەرۆك پێشیدەخست ئەوان پووجەلێان دەكردەوه، هەموو ئەو رەنجەیان دەخستە خزمەتی دووژمنەوه، ئەمەش مەترسی بۆ سەر تەفكەر دروست دەكرد، ئیدی بۆیە لەبەرامبەر ئەوانەش سەرۆك شەرێکی پێشەدەخست، لەو شەرەدا گوتی: "من بۆ ئیوەش ئاگرەستە رادەگەیەنم" واتا ئیدی دەستبەرداری ئەو كار و رەفتارە خراپانە ی خۆتان ببین، بەمشێوەیە چەتەگەرێتی نەكەن، دەستپێكردنی قۆناخێکی نوێ پووجەل نەكەنەوه، رەنجی من بەفێرۆ مەدەن" ئەوه بۆ ئەم مەبەستەبوو. بێگومان ئەو هەنگاوه هەنگاویکی میژوو یی بوو، بەداخەوه، هەرچەندە سەرۆك خواستی ئەو هەنگاوه بهاوێژیت، بەلام زۆرێدە ئەنجامگیر نەبوو، تورکیاش لەبەرامبەر ئەو ئاگرەستە هەنگاوی نەهاوێشت، ئەو چەتانه ی ناو ئیمەش كەسانی وەك "ساكێك" دەستبەرداری كار و رەفتاری چەتەگەرێتی خۆیان نەبوون، بەلكو زیاتر

پیداگریان لهسهر دمکرد و دمیانخواست قوولتریشی بکمنهوه. خواستمان لهگهل (پ د ک)ش پهیوهندییهکی تۆکمه پیشبخهین. بهلام (پ د ک) نههاته نیو پهیوهندییهکی ومهاوه، بهردموام مسافهیهکی لهنیولاماندا هیشتهوه، لهبهر نهوهی نهو مسافهیهی هیشتبۆوه، ههلبهته لهسالی (۱۹۹۷)دا جاریکی دیکه لهگهل تورکیا پیکهوه هاتنه سهر نیمه. سهرۆک دهیخواست ری لهبهردهم نهو رووداوانه بگریت و بۆ نهوهی جاریکی دیکه شهر لهنیولاماندا روونهداتهوه و پهگیتییهکی بههیز لهنیولاماندا پیشبکهویت و کولتوووریکي تۆکمه لهنیولاماندا پهری پیبدریت، بۆ نهوهی ههموو توانستی کوردان بکهویته خزمهتی کیشهی کورد و چارمههر کردنییهوه.

سالى ۱۹۹۶

ئەو سالى ھەموو ميژرووی

له خویدا چرکە دەو...!!

له (۶) ی ئایارى سالى (۱۹۹۶) دا پیلانگىرپیهك له بهرامبەر سەرۆك ئاپۆ پيشدهكهویت، كه له "شام" دا ترومبيليكى بۆمبىزكراو له نزيك ئەو شوینەى مەزەندە دەكرا لەوئى بىت، تەقيیهو. ئەو پیلانە مەزنە لەلایەن چ لایەنیکەو بەرنامەپىزكرا و جىبهجى كرا؟ ئەو كاتە باس لە ھەبوونى "دەستى كوردان" پىش لەو پیلانگىرپیهكە دەكرا، كه دەستى كوردانىش لەنىو ئەو مەسەلەيەدا ھەبووبىت، مەزەندەيەكى وەھا دەكرا. ئەو پیلانگىرپیهكە تا چەند پەيوەندى بە پیلانگىرپیهكانى پىش و دواى ئەو پیلانگىرپیهكە ھەيە؟ ئایا دەرگىت ئەو پیلانگىرپیهكە وەك ئەلقەيەكى نىوان چەندىن پیلانگىرپى دىكەى ئەنجامدراو لەقەلەم بەدرىت؟

بىگومان ئەو ھەولتى تىرۆركردنە كه له (۶) ی ئایارى (۱۹۹۶) دا ئەنجامدرا، وەك پیلانگىرپیهك زۆر ھىز و لایەن جىگەى خۆيان تىداگرتبوو، دەولەتى توركيە، دەولەتى ئيسرائيل، لەناو دەولەتى سورياشدا ھەندىك كەس ھەبوون، لەناو كورداندا ھەندىك

كېس و لايېن هېن. نو پيلانگېريپه بېمجوره داپېژرابوو، دميانخواست بېم پيلانگېريپه چېبېكېن؟ دميانخواست سېروك لهناوبېېن و نېمېش بېكېنې هوكاري شېرېكي مېزن و گشتگر لهنيوان نيمې و توركيادا، وانا نېوانې لهو پيلانگېريپه د بېشداربېوون دميانخواست بېم نامانچې بگېن. له توركياشدا نېوانې لهگېل هيز و لايېنېكاني ديكېدا پېكېوه نېنجامياندا دميانخواست بېمشيوميې سېروك بكوژن و لېسېر نېمېش گوايې سياسيېت دېكېن و دېسېلاتدريتي خويان بېهيز دېكېن، نېمېش حيساباتي نېوان بېو.

لېبېنېرېمېدا نېو پيلانگېريپه كېساني وېك "تانسو چېلېر، دوغان گورمش و مېمېد ناغار" دايانېشتېوو، نېوانې نېو كېسانېبوون كېوا لېبېنېمادا شېرېكي قريزيان له دزي (PKK) بېرېوې دېبرد و لهو شېرېمېدا سوودمېند بېوون، توركيې بېم شېرې زمرمېند دېبوو، كوردان زمرمېند دېبوون، بېلام نېوانې قازانچيان دېكرد و پي سوودمېند دېبوون، هېم لېرووي سياسي و هېمېش لېرووي ماددييېوه، رانتخوړ (غېنېمېتخوړ) نېو شېرېبوون و بېو غېنېمېيې دېستيان كېوتېوو، دميانخواست سېروك بكوژن، نېم كوشتنېش بېخويان بېكېنې سېرمايېك و لېرېگېيېوه شوپنېگې خويان له دېسېلاتدا بېهيزتر بېكېن و بېتېهواوي دېسېلاتدريتي خويان لېسېر توركيې بېسېپېن.

نېوانې ديكېش دميانخواست بېم كوشتنې شېرې نيوان (PKK) و توركيې دزوارتر و رنتر بېيېت. چېنكې هېموو كېس لېسېر نېو شېرې سياسيېتيان دېكرد، بېرژوېنېدې نېوان له مېدېابوو. بېچېرې چېنكې لهو قوناخېدا لهنيوان نيمې و هېنديك دېوروبېرې نېو توركيادا هېنديك پېيوېنېدې پېش دېكېوت...

بېو نېوونې؛ لهگېل "نېچېمېدېن نېرېبېكان" و نېوان هېنديك پېيوېنېدې پېش دېكېوت، نالوگورې نامې لهنيوانماندا هېبوو، بېرستېهوخو نېبوو، بېلگو بېرېگې هېنديك كېنالهوې نېو نامانې دېهاتن و دېچوون. نېدي نېوانې كېوا بېشداري پيلانگېريپه كې بېوون بېمېيانزاني، نېوانې بېنيان كېوا سېروك نېدي دېخوازيېت مېسېلهكې لهچوارچېوې شېرې دېرېخات و بېرېگې سياسي كېشې كورد چارېسېر بكات و پېداگري لېسېر نېمې دېكات. چېنكې له (۱۹۹۵) دا ناگرېسېتي راگېيانېدېوو، هېرچېنېدې ناگرېسېتېكې نېنجامگريش نېبوو، بېلام سېروك پېداگري لېسېر نېو ناگرېسېتې

دەکرد و لەسالی (١٩٩٦) یشتدا کاتیک له نیوان نیمه و "نەربەکان" پەیموندی دورستبوو و نامە دمهات و دهچوو، ئەو هیزانە بینیان کە سەرۆک سوورە لەسەر ڕێگەچارەى ناشتیانە و ئیدی ناخوازیت شەر بەردەوام ببیت و دهخوازیت ڕێگەى ناشتی و دیالۆگ بکاتهوه. ئەگەر گێشەى کورد بکەوێتە سەر راستەڕێی دیالۆگ و ناشتی ئەوانەى کە لەسەر شەڕی (PKK) و تورکیا سیاسەت دەکەن و بەرژمومندییان لەو شەڕدا هەیە، ئەوا ئەو توانستە هەمووی لەدەست دەدەن، بۆیە نەیاندهخواست شەڕ رابوستیت و گۆتایی ببیت. لەبەر ئەوە خواستیان سەرۆک لەناوبەن بۆ ئەوەى ئەو پێفارۆیەى ناشتی و دیالۆگ کە دەستى پێکردبوو پێکەوت، بەلکو شەڕ زیاتریش دژوار ببیت، ئەو کاتە هەم تورکیا لاواز دەبیت، هەمیش دەتوانن زۆر سازش بە تورکیا بکەن. بۆ ئەم مەبەستە ئەو پیلانگێڕیەیان لەو کاتەدا ئەنجامدا.

لەو پیلانگێڕیەدا زۆر هیژ و لایەن بەشدار ببوون، لە ئیستخباراتی یۆنانستانەوه بگرە تادەگاتە ئیستخباراتەکانى تورکیا و ئیسرائیل و هەندیک گەسانى ناو ئیستخباراتی سوریا و گەسانى کورد بەشدار ببوون. ئەوانە هەموویان هەبوون. چونکە سوریا لەسەر ئەو شەڕە دژیا، ئیسرائیل و یۆنانستانیش لەسەر ئەو شەڕە دژیان، هەندیک لە کوردانیشت لەسەر ئەو شەڕە دژیان. ئیدی ئەگەر شەڕ رابوستابایە ئەوانە هەموویان زەرمەمەند دەبوون. بۆیە بەگوێرەى ئەوانە پێویستە شەڕ رانەووستیت. ئەمەش چۆن دەبیت؟ کاتیک کە سەرۆک بکوژریت ئیدی شەڕ راناهوستیت. چونکە دەبینن کەوا سەرۆک لەسەر تەفگەر بالادەستە و تەفگەر بەرەو ناشتی و دیالۆگ دەبات، ئەگەر سەرۆک لەناوبەن ئەوا دەتوانن ڕێگری لەمە بکەن. ئەو پیلانە بۆ ئەو مەبەستە بوو. واتا پیلانیکى مەزن بوو.

بەلام ئەو پیلانگێڕیە سەرئەگەوت. بۆچی سەرئەگەوت؟ چونکە ئەوەى بۆمبابەگەى دمهتەقاندەوه مەفرەزمیەکی دەوریەى سوریاى بینیبوو بۆیە پەلەى کردبوو و بەتەواوى نامانجى خۆى نەپێکابوو... ئیدی ئەگەر ئەو پیلانگێڕیە نامانجى خۆى بپێکابایە و نیمە شەرمان مەزن بکردبایە ئەوا ئەو هیژ و لایەنانە لەو شەڕدا زۆر سوودمەند دەبوون، ئەوانەى کە دمیانخواست گورز لە (PKK) بدەن، بەم پیلانگێڕیە دمیانخواست ئیرادەى تەفگەر بشکێنن. چونکە کە سەرۆکیان لەناوبرد دەتوانن لەسەر ئەمە هیڕشیکى

PKK میژروڤك له ناگر

مەزنىش بىكەنە سەر گەرېلا، كە ئامادەكارىيەكى بەمجۆرەشيان ھەبوو. واتا لەپىلانامەى ئەواندا ئەو بوو كە زمېريان لەسەرۆك دا ئەوا ھەژاننىك لەسەر گەل و گەرېلا و (PKK) دروستدەكات، ئۆپەراسىيۇنىكى مەزنىشيان ئەنجامدەبوو. بۇ ئەوئەى بەو ئۆپەراسىيۇنەش زمېر لە (PKK) و گەرېلا بەدن، بەمشىوئە (PKK) تەسفىيە بىكەن. ئىدى لەبەر ئەوئەى ئەمە بەدىنەھات، ئەوا ئەو ئۆپەراسىيۇنەھى كەوا ئامادەيان كەردىبوو درەنگىيان خەست. ئۆپەراسىيۇنەكەش بۇ پاپىزى (۱۹۹۱) ئامادەيان كەردىبوو، كە بەتەواوئى زمېرىكى كوشنە لەتەفكەر بەدن. لەبەر ئەوئەى ئەو پىلانگىرپىانە لەسەر سەرۆك بووچەن بووئەو، ئەوا ئۆپەراسىيۇنى پاپىزى (۱۹۹۱)شيان نەكەرد، ئىدى بۇ سالى (۱۹۹۷) بەچروپىرى كەوتنە نىو ئامادەكارىيەو، ئەمجارە خواستيان بەتاكىكى نوئى جىبەجىئى بىكەن...

لەراستىدا سالى (۱۹۹۶) سالىكى زۆر ئالۆز بوو، لەلايەكەوئە ئەو كاتە دەگووترا كەوا (ى ن ك) پەيوەندى خۆى لەگەل توركيا بەھىزتر كەردووە و ھەولیدەدا لەرئى "شەمزیان" موە رپەكى گومركى بۇ ناوچەى ژېر دەسەلاتى خۆى بىكاتەو، لەلايەكى دىكەو (پ د ك) بەھاوکارى سوپای رژیى ئىراق لە (۳۱)ى ئابدا (ى ن ك)يان لە ھەولیر و سلىمانى و زۆربەى ناوچەكانى باشوور وەدەرنا. لەلايەكى دىكەشەو؛ پىلانگىرپىەك بۇ تىرۆركەرنى سەرۆك ئاپۆ و تەسفىەكەرنى (PKK) ئەنجام درا... بىگومان ئەو كاتە ھىزە ھاوپەیمانەكان ھەرىمى كوردستانیان دەپاراست، كەچى سوپای رژیى ئىراق تەواوئى سنوورى ھەرىمى كوردستانى پارێزراو (خەتى ۳۱) ى بەزانە... ئەو كاتە ئەو رووداو و ئالۆزىانەى سالى (۱۹۹۶) چۆن لىكەدەراپەو...؟

بیگومان سالی (۱۹۹۶) بۇ كوردان سالىكى ئالۇز بوو، چۇن توركييا دىمىخواست زمبر له سمرۇك بوشىنىت، ھەندىكىش دىمىخواست شەر لەنيوان ئىمە و توركيادا بە گورتر بىكەن، لەئىراقىشدا رۇئىمى بەعس و (پ د ك) لەدۇى (ى ن ك) ھەلمەتلىكان كرد، (ى ن ك)ش دىمىخواست پەيوەندى خۇى لەگەل توركيادا دروستبكات و دىروازمەكى ئابوورى بۇخۇى بىكاتەو. لەھەمانكاتدا پەيوەندى خۇى لەگەل ئىراندا بەھىزتر دىكرد و دىمىخواست بەپىشتىوانى ئەو دوو دەولەتە دەسەلاتى (پ د ك) سنووردار بىكات و ئەو رىگايە بۇخۇى بىكاتەو. (پ د ك)ش ئەوۋى بىنى، ئەگەر ئەو پەيوەندىيەى (ى ن ك) لەگەل توركييا پىشكەوئە ئەو بۇ (پ د ك) باش نابىت، بۇ رۇئىمى ئىراقىش باش نابىت، رۇئىمى ئىراق و (پ د ك) كارىان بۇ ئەو دىكرد كە بىتوان رىگىرى لەمە بىكەن. بۇيە ھىرشىان كرد و (ى ن ك)يان لەشارى ھەولئىر وەدەنا. واتا بۇ كوردان بارودۇخىكى زۇر مەترسىدار بوو؛ ھەركەس و لاپەنىك دىمىخواست لەسەر حىسابى كوردان حىساباتى خۇى پىشخات.

بۆنمۇنە؛ ئەمىرىكاش دىمىتوانى نەپەشتبايە سوپاى رۇئىمى ئىراق بىكەوئە ناو ھەولئىرەو، بەلام ئەو دىمىرگايەى بۇكردەو و رىگەى بە ئىراق دا كە بىكەوئە ھەولئىرەو و (پ د ك) و ئىراق پىكەو جەوچۇل بىكەن. بەمەش (ى ن ك)ى تەنگەتاو كرد. پاشان دىسان (ى ن ك)يان ھىنايەو باشوور. واتا ئەمىرىكا بەم تاكتىكەى خواستى كوردان بىتەواوى بىخاتە ژىر كۆنترۇلى خۇيەو. ئەمە بۇ ئەو مەبەستە بوو. سالىك بوو بۇ كوردان پىر لەمەترسى بوو. ئەو كاتە ھەندىك لەو مەترسىانە كوردانىشى دىرباز دىكرد، واتا دەستى ئەمىرىكا، ئىسرائىل، پۇنانستان، ئىران، ئىراق، توركييا، سورىا و ھەموو لاپەنىكى تىدا بوو. ئەگەر ئەم ھەموو دەستانەى تىدا بىت ئەو مەسۇگەر مەترسىيەكانىش مەزن دەبن...

لەسالى (۱۹۹۶ — ۱۹۹۷)دا تەفلىبوونىكى زۇر و بەرەراوانى خەلگى باشوور، بەتايبەتى گەنجان، بۇ ناو رىزەكانى (PKK) ھەبوو، ھەر

PKK مېژوونك له ناگر

له و كاته شدا ئۆپهراسيؤنيكى مه زن له (۱۴) ى گولانى (۱۹۹۷) دا له باشوور دى (PKK) نه جامده دريټ، له هه وليريشدا له (۱۶) ى گولانى (۱۹۹۷) دا كۆمه لكوژييه كى گهورهش روودهدات. ئيدى دواى نه مه شهر زور فراوانتر ده بيت.. لييردا دمكريټ چ هه لسه نگانديك بۆ رووداو و ئالوگورمكاني سالى (۱۹۹۷) دا بكرټ؟ هه م ته فليبوونيكي بهر فراوانى كچ و كوراني باشوور بۆ ناو ريزمكاني (PKK) هه يه، هه ميش شهر و قه تلوعام و ئۆپهراسيؤنى مه زنيش له ئارادان...!!

بۆچى له سالى (۱۹۹۷) له باشووردا ته فليبوونيكي به هيز بۆ (PKK) هاته ئاراهه؟ له بهر نه وهى (PKK) ومكو ئوميديك بينرا. بۆيه ته فليبوونيكي ومها هاته ئاراهه. بۆچى (PKK) له هه موو كاتيټ زياتر نه و كاته بووه ئوميديك؟ چونكه (ى ن ك) و (پ د ك) و ئيسلاميه كان له گه ل يه كتردا شهر يان كرد و پارچه بوونيكيان دروست كرد، باشوور له ناو خويدا ببوو به دوو كه رته وه، حكومه ت ببوو به دوو حكومه ته وه. ئيدى (پ د ك) په يو مندى له گه ل ئيراق سازدا و به يه كه وه هاته سه ر (ى ن ك) و (ى ن ك) يان له هه ولير ومدرنا. نه مانه هه مووى له ناو گه لدا بى باوه ريه كى مه زنى له بهر امبه ر پارته مكاني باشوور دروست كرد. بۆيه (PKK) يان ومكو ئوميديك بينى. چونكه بينيان كه وا (PKK) هيل و ريبازيكي سه ر به خۆ به بناخه ومردمگريټ، (PKK) به هيج شيؤميه ك به كرىگىراويټى بۆ داگير كه ران و هيزمكاني ديكه ناكات و له گه ل داگير كه راندا نابيټه يه ك و هيرش ناباته سه ر كوردان.

بۆ نموونه؛ له نيوان (PKK) و نه و هيزانه شدا چه ندين جار شهر روويدا، به لام هيج كاتيټ (PKK) په يو مندى له گه ل داگير كه ران دروست نه كرد و به هاوكارى داگير كه ران هيرشى نه برده سه ر پارت و هيزيكي ديكه ي كورد. كه چى له شهرى نيوان نه و پارتانه ي باشووردا له نيوان خوياندا و له دى (PKK) دا هه ميشه به ئاشكرا په يو مندى له گه ل داگير كه ران دروست ده كمن و هه ميشه به يه كه وه هيرش و جموجۆل ده كمن. ته نيا

(PKK) نهمه‌ی نه‌کرد. خه‌ئگی باشوور نهمه‌ی بیینی، بیینیان که (PKK) خمت و رېبازتکی سهریه‌خو و نازاد به‌بناخه و مردمگرت و به‌هیزی خو‌ی جموجول دمکات، به‌لام پارته‌کانی دیکه خاوون نازادی خو‌یان نین، به به‌ردموا‌میش دمکه‌ونه خزمت داگیرکه‌رانه‌وه و له‌گه‌ل داگیرکه‌راندی جموجول دمکمن و دینه سمر کوردان. ههر بویه (PKK) پان بؤخو‌یان وهک نومیندیک بیینی و به‌رمو (PKK) هاتن و نه‌و تمغلیب‌وونه هاته ناراه...

نهمانه‌ی تمغلی (PKK) بوون؛ له (PKK) دا راستینه‌ی خو‌یان، نازادی خو‌یان، به‌رزموندی و که‌سیتی خو‌یان بیینی‌وه و داها‌تووی خو‌یان بیینی. بویه نه‌و تمغلیب‌وونه به‌رفراوانه دروست‌بوو، هؤکارکه‌ی نهمه بوو. بیگومان له‌سالی (۱۹۹۷) دا جاریکی دیکه دمو‌لته‌ی تورکیا و (پ د ک) به‌یه‌که‌وه هاتنه‌سمر (PKK) و له هه‌ولیریشدا زور گرتن و کوشتن روویدا، کؤمه‌لگوژی‌یه‌کی مه‌زن له‌وئ روویدا. نه‌و کاته (PKK) په‌یو‌مندی خو‌ی ههم له‌گه‌ل (ی ن ک) و ههمیش له‌گه‌ل (پ د ک) دا هه‌بوو. (پ د ک) له هه‌ولیر به‌بئ نه‌وه‌ی شهر بیئت هاته‌سمر (PKK) و زور هه‌فال و دؤستیان شه‌هیدکرد و نهمانه‌ی دیکه‌شیان ده‌ستگیرکرد و بریدیانن. گه‌ل نهمه‌ی به‌چاوی خو‌ی بیینی. له هه‌ولیر نه‌وه‌ی کرد، نه شهر نه‌ شتیکی دیکه له‌نارادا نه‌بوو، په‌یو‌مندیان پی‌که‌وه هه‌بوو، واتا ناحه‌قییه‌ک و بی‌به‌ختیه‌کی مه‌زنی کرد. پاشان نه‌وه‌شیان بیینی که نه‌و هی‌زانه له‌گه‌ل تورکیا پی‌که‌وه هی‌رشیان کرده سهرمان. ئیدی کاردان‌نه‌وه‌ی خه‌لک له‌به‌رام‌به‌ر هه‌موو نه‌مانه‌دا به‌و تمغلیب‌وونه‌ی خو‌یان گوزارشتیان لیکرد و دهریان‌پری.

بیگومان نه‌که‌ر تمغلیب‌وونه‌کانی سالی (۱۹۹۷) نه‌موندنه زور و به‌رفراوان بوو، هؤکاریکی‌شی نهمه بوو. واتا خه‌لک بیینی که (پ د ک) و تورکیا به‌یه‌که‌وه جموجول دمکمن و نه‌و خه‌لکه‌ش خواستیان له‌گه‌ل (PKK) جموجول بکه‌ن. واتا خواستیان پشتیوانی له (PKK) بکه‌ن و خواستیان که (PKK) لاواز نه‌بیئت. چونکه بیینیان که (پ د ک) و تورکیا ده‌خوازن گورز له (PKK) بو‌مشینن، نه‌که‌ر گورزیش له (PKK) بو‌مشینریت نه‌وا گورز له‌نومیدنی نه‌وان و داها‌تووی نه‌وان ده‌مو‌شینریت. ئیدی بؤ نه‌وه‌ی نومیدنی نه‌وان نه‌کوژی‌ته‌وه تمغلی ریزه‌کانی گه‌ریلا بوون تا‌کو (PKK) لاواز نه‌بیئت، نهمه بؤ نه‌و مه‌به‌سته بوو. بیگومان نهم تمغلیب‌وونه‌ی (۱۹۹۷) زور واتادار بوو و به‌هایه‌کی پر مه‌زنی

خوۍ همېه، نهمه ههلوښتېكه و ههلوښتېكى ولاتپاريزيه، ههلوښتېكى شوږشگيريه لمدۍ خيانت و داگيركهرى.

ليرمدا شهرى (۱۹۸۷) گرنكه، نهو هيرشهى لمبههارى (۱۹۸۷) لمدۍ (PKK) نمنجام درا، لمبهرمتدا دمبووايه لكوتايى سالى (۱۹۹۱)دا نمنجام بدرابايه. نهمه نهگمر نهو پيلانگيريهى لمبهرامبهر سمرؤك نمنجامدرا نمنجامگير ببووايه. بهلام لمبهر نهوهى نمنجامگير نمبوو، نهوا نهو ئۆپهراسيؤنهميان بۇ بههارى (۱۹۸۷) درمنگ خست، بۇ نهوهى ئۆپهراسيؤنكى بههيزتر و مهنتر نمنجام بدن، تاكو بتوانن نمنجام بگرن. چونكه نهو ئۆپهراسيؤنهى بۇ كوتايى سالى (۱۹۹۱) نامادهميان كردهوو و حيسابيان بؤكردهوو دميانخواست يهكسر لمدواى كوشتن و لهناوبردى سمرؤك نمنجامى بدن. نهوانه دميانگوت: "نهگمر ئاڤ لمانوچوو نهوا نيرادهى گهرىلا تيكدمشكيت، نهگمر هيرشى بؤكمن نهوا زنده بهرخدانى ناكهن و دهنوانين گورزيان ليېوشينين..." كاتيك كه بينيان سمرؤكيان نهكوشتوو، بهو نامادهمكاريهى كه كردهويان نهياندمتوانى هيرش بكهن و نمنجامگير ببن، بؤيه پيوستبوو به نامادهمكاريهى بههيزترموه هيرش بكهن، نينجا دمتوانن نمنجام بگرن.

ئيدى ئۆپهراسيؤنى بههارى (۱۹۸۷)يان لهسهر نهو بنهمايه نمنجام دا. نهو ئۆپهراسيؤنمش ئۆپهراسيؤنكى پر مهن بوو، لهگهل (پ د ك) پيكهوه هاتنه سمرمان، ئۆپهراسيؤنكى زور مهنريان نامادهمكردهوو، دميانخواست زهرىكى مهن له گهرىلا بدن، كه لهسهر نهو بنهمايه پيلانگيريهى نيودهولمتى بهرپوه ببهن. چونكه بينيان "هموو شيوازيكيان گرتهمر كهچى نمنجامگير نابن، تا سمرؤكيش بيكارىگهر نهكهن ناتوانن نمنجامگير ببن" چونكه كه "شاهين دونهز" لهشارى نهلهمهيز دمستگركرا و تسليم بوو و خيانتى كرد. نهو كاته (۲) چى گووتبوو؟ گووتبوو: "نهگمر ئپوه ئاڤ نمرن و تسفيهى نهكهن، همركيهك بگرن و چمندهشيان بگرن هيچ نمنجامىكى خوۍ نييه، تا ئاڤ ساخ بييت و لمدرموه بييت دمتوانيت ده (PKK)ى تر ناوا بكتاموه". همرودها ديسان كه لهسالى (۱۹۹۸)دا "شهملين ساكيك" هولات و خيانتى كرد نهويش ههمان شتى گووتبوو و گووتبوو: "ئپوه تا ئاڤ له شام دهرنهمخن و بيكارىگهرى نهكهن ناتوانن نمنجام بهدمستبخهن" ئيدى دمولمت هموو شيوازيكى بهكارهينا بۇ

نوموې نمنجام به د مستبخت، بېنېان که نابېت، نيدى له بنېرېتدا سر وړکيان کرده نامانج. نهو قوناخميان به تمقینه ووهکې (۱) ى نايارى سالى (۱۹۹۱) دمستيان پيکړد، بۇ نوموې سر وړک له ناوېبه و به نؤپهراسيؤنى (۱۹۹۱) گورز له گهرېلا بومشېنن. به لام لمېر نوموې نمنجامگير نه بوون نمنجارميان له سر گهرېلا دمستيان پيکړد، بۇ نوموې گورز له گهرېلا بدن و بتوانن فشار له سر سوريا زياتر بکهن، فشار له سر سر وړک زياتر بکهن. چونکه نه گهر گهرېلا به هيتر بېت و شېر و بهر خوندانيان به هيتر و دوزوار بېت نهوا لهوانه به نمتوانن سوريا زور تهنگتاو بکهن. له بر نوموې نه گهر گورزيان له گهرېلا و تهنگمردا نهوا دمتوانن فشاريش بۇ سر سوريا زياتر بکهن. نهمميان به بنچينه و مرگرت. لمېر نوموې نؤپهراسيؤنى سالى (۱۹۹۷) زور گرنگ بوو. واتا دميانخواست پيلانگيرى نيودمولمتى نمنجارميان بهو نؤپهراسيؤنه و به تاکتيکى دیکه، پيشبخن. بؤيه به هم موو هيترى خويانه وه هاتنه سر تهنگمردا کو گورزى لى بومشېنن. تهنگمريش لمېر لمېر نهم بهر خوندانيکى به هيترى پيشخست و نامانجى نهوان به دينه هات.

له سالى (۱۹۹۷) دا "بؤتان" و "فهرهاد" له گهل (ى ن ک) له زير ناوى ريککھوتنى "باکوور - باشوور" ريککھوتنيکيان نمنجام دا، بۇ نوموې بتوانن تهنگمردا بخمنه دمستى خويانه وه. بيگومان نهمش به دينه هات. چونکه له حيساباتي نهواندا؛ "موداخه له تورکيا بۇ هرېمى ژېر دمسلاى (ى ن ک) نابېت، نه گهر (ى ن ک) و (PKK) پيکړه وه لهو هرېمه دا بهرېمېکى شېر بکهنه وه، نهوا دمتوانن زمېر له (پ د ک) بومشېنن. هه لېمه له هرېمى بادېنانيش شېر نيمه و (پ د ک) هميه، له وېش زمېرى بهر دمکھوت، نهو کاته دمتوانن له باشووردا به تهاوى (پ د ک) بيکارېگمرد بکهن". (ى ن ک) نهمه بۇخوى به بنچينه و مرگرت. نه گهر له مېشه نمنجامگير بوو نهوا دمتوانيت "فهرهاد" يش به سر (PKK) دا زال بکات و (PKK) ش بخاته ژېر کارېگمردى خويانه وه، نهو شته له "زولى" به نمنجام نه گمېشت، نهوا دمتوانن نهو کاته به نمنجامى بگمېهنن. حيساباتي "فهرهاد" و "بؤتان" يش نهمه بوو. بهرېگه (ى ن ک) وه به سر (پ د ک) دا سر کمون و که سرېشکھوتن نهو کاته بلېن: "نهوا نيمه شېرمان کرد و زمېرمان له (پ د ک) دا مافى خومانه له نيؤ (PKK) دا زال بېين" گوايه به هاوکارى (ى ن ک) ش نهو قورساپيه خويان

دمبرد. بۇيە ھەندىك كەسى بە رىگەى توانستى ماددىيەو ە يان پلە و پاىە دان بەھەندىكى تریان بۇ لای خۇيانى راكىشابوو، ھەروھە ترسى لەسەر ئەو ھەفالاۋە دروستکردبوو كەوا پەيوەستى رىباز و خەتى تەفگەرن و ھەرمشە و گورمەشەى لىيان کردبوو، واتا ئەوان بترسىنىت و بىكارىگەريان بکات و ھەموو شتىك بخاتە دەستى خۇيەو. ئەگەر توانى لە ناوھندى بېرارىگەى زاپ بەرپەيوەبرايمتى تەواو بىكارىگەر بکات و تەفگەرى لەوئ خستە دەستى خۇيەو، ئەوا بەدوايدا دەجوو لای سەرۆك و بىنى دەگووت: "ئىدى تۆ تەواو، پىويەستە ھەموو شتىك تەسلىمى من بکەيت" بۇ ئەم مەبەستە ئەكىب (تیم) ئىكىشى دروست کردبوو. بەلام سەرۆك موداخەلەى ئەوۋى کرد و نەبەشت "شەمەين" تەفگەر بەتەواو بخاتە دەستى خۇيەو و لەژىر كۆنترۆل و فشارى ئەودا بىت. دەولەتیش ھىواى بە "شەمەين" ھەبوو كە "شەمەين" خۇى و خەتى چەتەگەرىتى خۇى زال بکات. بۇيە لەپىناو ئەوۋى "شەمەين" ئەمە بکات، دەولەت لەھەموو روويكەو ھىزى پىدەدا، تا دەھاتیش فشار و گوشارى خۇى لەسەر تەفگەر و سەرۆك چروپرتر دەگرد، بۇ ئەوۋى سەرۆك نەتوانىت كار بکات و "شەمەين" بەناسانى بالادەستىتى خۇى لەناو تەفگەردا دروستبکات. ئىدى سەرۆك ئەمەى بىنى و موداخەلەى کرد و "شەمەين"ى بىكارىگەر کرد، بەمەش ئەو خەتە چەتەگەرىتییە نەيتوانى بالادەستىتى خۇى لەنىو تەفگەردا دروست بکات و خۇى زال بکات. ئەگەر ئەمە روويدابايە، ئەوا زۆر مەترسىدار بوو، ئەمە كۆتايى بەتەفگەر دەھىنا. سەرۆك نەبەشت ئەمە روویدات..

لەسالى (۱۹۹۷)دا ئەو كاتە "فەرھاد" و "بۆتان" بەرپەرسىارى خەباتى باشوور بوون. ئايا ئەوانە ئەگەرى روودانى ھىرشىكى وەھا بۇ سەر دامودزگاكانى تەفگەر لەھەولپىر دەكەن؟ ئەگەر ئەو ئەگەرە دەبىنن بۇجى ھىچ تەدبىرۆك وەرناگرن؟ ئەو كاتە لەھەموو روويكەو ھىرش ھەيە و تەنانەت لەبەرامبەر سەرۆك ئاپۆش ھەولپىكى كوشتن

دراوه و سهرکه وتوو نه بووه... یان له م روووه بئ ته دبیرییه ک
ههیه... چونکه (۱۴) ی گولان نۆپه راسیونی تورکیا بۆ سهر باشوور
دمستی پیکردبوو، که چی له (۱۶) ی گولاندا کۆمه لکوزییه که له هه ولیر
روو دمدات...

ئیمه نازانین که وا تاجه نده نه مه یان به نه نقه ست کردوو یان نا، له م روووه ناتوانم
شتیک بلیم، به لام بیانخواستبایه دمیانتوانی نه و هه فالانه یان له وئ دمرخستبایه.
تمنانت به گوێره ی نه و زانیارییه نه یه ههیه، گوایه (پ د ک) ریگهی داوه که هه فالان
دمربخه ن، نه وانه به نه نقه ست هه فالانیا ن دمرنه خستوو "بیگومان" فهرهاد" و
"بۆتان" یش دمیانگووت: "ئیمه هه ندیک له هه فالانیا ن دمرخست و هه ندیکیشمان
دمرنه خست و گوتمان؛ ئیمه به رخۆدان ده کهین و شه ر ده کهین، بۆیه ئیمه نه و
هه فالانه مان دمرنه خست" نه وانه و هه یان ده گووت. وادیاره به نه نقه ست
دمریانه خستوو، نه گهر بیانخواستبایه دمیانتوانی له وئ دمریانه خستبایه، نه و
توانسته ش هه بوو. چونکه که هه ندیک له هه فالانیا ن دمرخستوو (پ د ک) ری
پیدا بوون. نه گهر ری پیا ن نه دابایه نه یان دمیانتوانی نه وانه یش دمربخه ن. وادیاره
به نه نقه ست دمریانه خستوو. به گوێره ی نه وانه روونیا ن ده کردوه دمیانگووت: "ئیمه
نه وانه مان بۆ به رخۆدان کردن دمرنه خست" بیگومان نه مه تاجه نده راسته؟ یان
به نه نقه ست نه و هه فالانه له وئ به مینه وه بۆ له ناو بردنیا ن بووه و نه مه یان به بنچینه
ومرگرتوو بۆ نه وئ (پ د ک) نه وانه له ناو ببات که شه ری نیوان ئیمه و (پ د ک) دژوارتر
ببیت، هه لبه ته نه وانه له ناوچه ی ژیر ده سه لاتی (ی ن ک) دابوون، ناکوکی نیوان (پ د ک)
و (ی ن ک) هه بوو، بۆ نه وئ بتوان سوود له مه و مربرگن، (ی ن ک) ش سوودمه ند ببیت
"فهرهاد" و "بۆتان" یش سوودمه ند ببن... بیگومان ئیمه نازانین مه سه له که چۆنه.
له وانه یه نه گهری و هه اش هه بوو بیت، به لام ناتوانم سه دا سه د بلیم که به مشیویه یه.
واتا بۆچی و هه یان کرد من نازانم...

(PKK)

زايه‌له‌ی ئازادی ژنانی میژوؤتاماياه

وهك دهمانریت تیكۆشانى ئازادیخوازانەى ژن لەنیو تەفگەرى (PKK) دا بە چەندین قۇناخدا تیپەرپوه؛ سەرمتا یەکییتی ژنانی ولاتپاریزی کوردستان (YJWK) و پاشان یەکییتی ئازادی ژنانی کوردستان (YAJK) و دواتریش قۇناخی بەپارتیبوونی ژنان دیتە ئاراهه که سەرمتا پارتی ژنانی کرێکاری کوردستان (PJKK) ئاواکه‌کریت و پاشانیش پارتی ژنی ئازاد (PJA) و ئەمپروش پارتی ئازادی ژنانی کوردستان (PAJK) و کۆما ژنانی بلند (KJB) دادەمەزرین. لێرمدا شروڤه‌ی سەرۆک ئاپۆ و ههول و تیكۆشانه‌کانی بۆ به‌رمو پێشه‌ومبەردنی تیكۆشانى ئازادی ژنان و به‌ریکخسته‌کردنی ژنان لەنیو تەفگەردا و هه‌میش لەنیو که‌لدا چۆن هه‌لدەسه‌نگیریت؟

سەرۆک ئاپۆ هەر لەسەرمتای دەستپێکردنی تیكۆشانى ئەم تەفگەردا سەبارەت بە ژن نزیکبوونه‌ومیه‌کی نوێی پێشه‌خست، له‌وانه‌یه‌ ئەو نزیکبوونه‌ومیه‌ له‌ده‌ستپێکدا زۆر قوول نەبووبی، بە‌لام ئەو کاته‌ی که‌ گه‌توگۆمان لەسەر ئەوه‌ دمه‌کرد که‌وا ئایا "که‌سیره‌" و مەریگەری و تەفلی ریزمه‌کانی خۆمانی بکه‌ین یان نا؟ ئەو کاته‌ له‌و گه‌توگۆیانە‌دا نزیکبوونه‌ومیه‌کی سەرۆک سەبارەت بە ژن و تیكۆشانى ئازادی هه‌بوو، واته‌ له‌ناو هه‌موو هه‌فاله‌ندا نزیکبوونه‌ومیه‌کی جودای پێشه‌خست. تاده‌هات سەرۆک نزیکبوونه‌وه‌ و

PKK میژروپك له ناگر

چه مکی خوی بۇ ژن هم بهر فراوانتر کرد و همیش قوولتری کردموه و گه باندیه ناستی فیکریک و ئایدیولۆژییهک. لهسهر نهو بنه مایه تهفگهری نازادی ژنیش له نیو تهفگهردا پیسخره. تاكو کۆنگره سییه مینی (PKK) ریکخستنکی ژنان له ناو تهفگهردا نه بوو، به لام له سییه مین کۆنگره له ناو تهفگهردا ههنگاوێک هاویشتره بۇ نهوهی تهفگهری ژنیش ناوا بکریت. لهسهر متادا هم تهفگهری ژن له نهو روپادا دروست بوو، نهو ههنگاو له نهو روپادا هاویشتره، پاشان له ناو ریزهکانی گهریلا هه مان ههنگاو هاویشتره. دواي کۆنگره پینجه مین تهفگهری ژن خوی له نیو ریزهکانی گهریلا به ریکخستن کرد و بۇخوی کۆنفرانسیکی سازدا. بهم کۆنفرانسه خواستی ریکخستن خوی له ناو ریزهکانی گهریلا دروست بکات. دواتر دیسان به هاوکاری سهرۆک، له ناو ریزهکانی گهریلا "سوپای ژن" دامه زرا. واتا په یوست به تهفگهری ژنهوه "سوپای ژن" و ریکخستن نهو پیسخره. له دواي کۆنگره شهه مینیشه وه، پارتیبوونی ژن له ناو تهفگهردا پیشکوهت. واتا له تهفگهریکه وه دمستیپکرد و له ناو تهفگهردا خوی کرده تهفگهریک و سوپایبوونی خوی ناواکرد و لهسهر نهو بنه مایهش دواتر پارتیبوونی خویشی تا نهو قۆناخه هات.

سهرۆک ئاهۆ بۆچی هیئنه قورسای خسته سهر خهبات و تیکۆشانی ژن؟ چونکه بیی کیهشی کورد په یوسته به کیسهی ژنهوه. نهگهر تۆ کیسهی ژن چارسههر نهکمهت نهوا ناتوانیت کیسهی کوردیش چارسههر بکهین. کاتیکی سهرۆک خواستی کیسهی کورد چارسههر بکات بیی که نهمه په یوسته به ژنهوه، کاتیکی خواستی کیسهی مرۆفایهتی چارسههر بکات دیسان نهو کیسهیهش په یوسته به ژنهوه، نهه راستیهی بیی. بۆیه ژن و تیکۆشانی ژنی به بنچینه و مرگرت. له لیکۆلینهوه تیۆریهکانی خۆیدا، له قوولبوونهوهی خۆیدا بۇ ئایدیولۆژیا و فهلسهفه بیی که له میژرووی مرۆفایهتیدا بۇ پهکمهجار نهوهی که بهکۆیلهگراوه ژنه، دواي نهوهی نازادی ژن له ژن سهندر اوتهوه و کۆیلهگراوه، هه موو جۆره کۆیلایهتی و دهسهلاتداریتیهک پیشکوهتوه. واتا بناخه هه موو دهسهلاتداریتیهکان، له ناویشیدا دهولت، لهسهر بنه مای کۆیلهکردنی ژن پیشکوهتوه، نهگهر تۆ دهخوازیت کیسه مرۆفایهتیهکان چارسههر بکهین، پتیوسته تۆ کیسهی ژن دهربخهته روو و چارسههری بکهیت، بۇ نهوهی بتوانیت کیسهکانی دیکه

چارهسمر بکهیت. چونکه سهرچاوهی ههموو کیشهکان لهکیشهی ژنهوه هاتوو، کویلایمتی و دمهلاتداریتی لهسمر کویلهکردنی ژن پيشکوهوتوو. مهسهلهی چينايهتی دواي نهمه دمرکهوتوو، ههموو مهسهلهکانی دموثمت پاشان دمرکهوتوون.

لهبرجی لهمیژوودا؛ زۆر تهفگهر دمرکهوتوون، که بۆ نازادی و ديموکراسی و عهدالمت شهر و خهباتيان کردوو و زۆر ههنگاويشيان هاوېشتوو، بهلام لهناکامدا کيشهی نازادی و ديموکراسی و عهدالمت و پهکسانيان چارهسمر نهکردوو؟ سهرۆک بيینی هوی بنهپهتی نزیکبوونهوی نهو تهفگهرانهیه له ژن. بۆیه نهپانتوانیوه نهو کيشانه چارهسمر بکهن. چونکه کهسیان له کيشهی ژن تینهگهپشتوون، بۆیه له کيشه کۆمهلايهتیهکان و لهمیژوو و کۆمهلگاش تینهگهپشتوون، لهبنچینهدا له کویلایمتی و دمهلاتداریتی تینهگهپشتوون. نهوهی لهمانه تینهگات ناتوانیت کيشهی نازادی و ديموکراتی و عهدالمت و پهکسانيش چارهسمر بکات. ههروهها سهرۆک ئاپۆ بيینی لهمیژووی مرؤفایهتیدا نهوهی ههره زنده کهوتوو ژنه، واتا له ژن کهوتوو تر نییه، سهرۆک بيینی که لهسمر رهنج و کار زۆر لیکۆلینهوه کراوه، بهلام لهسمر رهنجی دایک هیچ لیکۆلینهوهیهکی نهوتۆ نهکراوه. نهمه لهکاتیکدا رهنجی دایک لهههموو رهنجیک مهزنه. تۆ وهره ههموو رهنجهکان شیبکهوه، نهگهر رهنجی دایک شینهکهیتمهوه نهوا حۆن دهنوانیت شهری رهنج بهرمو پيشهوه ببهیت؟ شهریک که بۆ رهنج پيشبخهیت کهم یینیتمهوه. لهمیژوودا لهپیناو رهنجدا زۆر شهر روویانداوه، بهلام لهناکامدا رهنج سهرنهکهوتوو. واتا گووتوو یانه: "رهنج پیرۆزه" و خواستوو یانه که ریزی لیبگرن، بهلام هیچ کاتیک بتهواوی ریزی لینهگیراوه. بۆچی؟ چونکه لهمهسهلهی رهنجدا تهنیا رهنجی چينايهتی لهبرچاو گیراوه و تاوتویکراوه. بهلام رهنجی دایک چیه؟ کهس لهسمر نهم بابته راوستهی نهکردوو.

نیدی چهنده سهرۆک دمیخواست کيشهی کورد چارهسمر بکات، چونکه کيشهی کورد کيشهیهکی نیودموثمتی و نیونهتهوهیه، بیینی که له کوردستاندا ههر تهنیا کيشهیهکی نهتهوهی نییه، بهلکو کيشهیهکی مرؤفایهتیش هیه، چهنده دهخوازیت له کيشهی کورد تیبگهیت و چارهسمر بکهیت و بخوازیت نازادی و ديموکراسی و عهدالمت و پهکسانی پيشبخهیت، نهوا پتویسته تۆ باش لهمیژوو تیبگهیت، باش له کۆمهلگا

PKK - مېژووېك له ناگر

تېڭىگىمىت، باش لە دونيا و لە كىشەى مرۇفاهيمتى تېڭىگىمىت. چونكە كىشەى كورد پەيوەستە بە كىشەى مرۇفاهيمتىيەو و ئاويىتى يەكترىوونە. سەررۇك چەندە خواستى لەكىشەى كورد تېڭىگات و خۆى تېدا قوول كىردەو، ھىندەى ئەمەش خواستى لەكىشەى مرۇفاهيمتى تېڭىگات و خۆى تېدا قوولكىردەو. چەندە خواستى كىشەى كورد چارەسەر بىكات، لەپىناودا دەستى بۇ كىشە مرۇفاهيمتىيەكانىش بىرد، تاكو كىشە مرۇفاهيمتىيەكانىش چارەسەر دەبىت؟ چونكە كىشەى كورد و كىشە مرۇفاهيمتىيەكان لە زۆر روومەو تىكەلاوى يەكترىوونە و گرپىراوى يەكترىن.

بۆيە ئەو سەرۋاكايەتییە سەرۋاكیش لە كوردستاندا بېشیخستوو سەرۋاكایەتییەکی نوێ بوو، لە زەینییەت و بیر و راماندا، لەتمەرزى سیاسەتدا، بەتەواوى سەرۋاكایەتییەکی نوێ بوو، لەو سەرۋاكایەتییە باوى هەبوو جودا بوو، بۆیە سەرۋاك ئاپۆ لە كوردستاندا كۆمەلگای ژێرمە (خوارمە)ى بەبناخە وەرگرت. واتا گەل، خەلگى هەزار و نەدار، ژێردەستە و زوڵملىكراوانى بەبناخە وەرگرت، خواستى رابوون لە گەلدا بىنیتەدى. واتا دەستى بۆ كۆمەلگای سەرمە (ژۆرمە) نەبرد. هەموو كەس لەسەرمە دەستى بۆ مەسەلەكان برد، بەلام سەرۋاك ئاپۆ لەژێرمە و لە رەگورپشەمە دەستى بۆ مەسەلەكان برد، بۆچی؟ چونكە بە زەینییەتییكى نوێ لە گەلى كورد و كێشەى كورد نزیكبوو، كاتێك لەبناخە و بنەرمەمە دەستى بۆ كۆمەلگای ژێرمە برد، بىنى كەوا لە كۆمەلگای ژێرمەدا ژن هەرە كەوتوو و لەخوارمەى هەموویان داى. چەندە گەلى كورد لەلایەن سىستەمى داگیركەرى و سەرمایەدارییەمە دارزێندراوە و دارووخێندراوە، زۆر خراپیش دارووخێندراوە، بىنى كە لەناو ئەمەشدا ژن زۆر زیاتر دارووخاوە ترە، ئەگەر تۆ بغوازیت رابوون لە گەلى كورد دا ئەنجام بدەیت ئەوا بپۆستە تۆ لەژەمە دەست پێبكەیت و رابوونى تێدا ئەنجام بدەیت. چونكە تۆ ئەوى هەرە كەوتوون خستە سەرى، ئەوا ئەوانەى دیکەش رادەبن. ئەوى هەرە كەوتوو رابوونى زۆر زەحمەتەرە، بەلام كە رابوونیشى ئەنجامدا ئەوا زۆر بەمەزنى رادەبێت.

لەمیزووشدا؛ سەرمتا ژن داڕووخیڤراوه و کەوتوو، لەسەر کۆیلاپەتی ژن هەموو شێوە کۆیلاپەتی و دەسەلاتداریتییهک ئاواکراوه و پێشخراوه. واتا لەبناخە کێشە مەرفایەتیەکاندا، هەروەها لەبناخە کێشە کوردیشدا کێشە ژن هەیە. ئەگەر تۆ

لهو کیشمه تیگه‌یشتیت و خواستت لهو کیشمه چارسمر بکه‌یت، لهو لهو کاته دمتوانیت کیشمکانی دیکه‌ش چارسمر بکه‌یت. نه‌گهر تۆ لهو کیشمه تیگه‌یشتیت و خواستت چارسمری بکه‌یت، لهو دمتوانیت له‌کیشمکانی دیکه‌ش تیگه‌یشتیت و چارسمریان بکه‌یت. نه‌گهر تۆ ژنت راکرده سهرپې لهو تۆ دمتوانیت کۆمه‌لگا رابکه‌یته سهرپې.

سهرۆك بېنی ههموو کیشمکان گرېډراوی لهو کیشمېن، لهو کیشمه‌دا بوونمه‌ گری و کلیل دراو، دمبیت لهو گریه بکه‌یتموه، نه‌گهر تۆ لهو گریه‌یت کردموه لهو گریه‌ی‌کانی دیکه‌ش دمبېنوه. پاشان نهمزموونی سؤفییه‌تیش هه‌بوو، ههرچنده هه‌ندیک هه‌نگاویش لهوئ هاویشترابن، به‌لام لهوئدا کیشمه‌که ههر ماوه و له‌ئارادایه. بۆ دموونه بېنی؛ که له سؤفییه‌ت و سؤسیالیزمی بنیادنراودا کیشی ژن چارسمر نه‌کراوه، په‌یوست به‌ممه‌و تیگه‌یشتن له‌کیشمکانی دیکه‌ی بدمبېنه‌هاتوو، له‌بهر نه‌هوشه له‌نیو کیشمکاندا دمژین. سهرۆك نهمزموونی له‌ههموو نه‌مانه وهرگرت و باش له‌میژوو و کۆمه‌لگا تیگه‌یشت، له‌وه تیگه‌یشت که چۆن له‌میژوو و کۆمه‌لگادا دوورکه‌وتنه‌وه له‌بنچینه و بناخه‌ هاتۆته ئاراوه و چۆن ده‌ستیپیکردوو؟ له‌ریلادان له‌کۆتوه ده‌ستی پیکردوو؟ بېنی که له‌کۆیلایه‌تی ژنه‌وه ده‌ستی پیکردوو. بۆیه مرؤفایه‌تی له‌زۆر روومه‌ له‌ بنچینه و بناخه‌ی خۆی دوور که‌وتۆته‌وه. که‌واته چۆن بتوانریت مرؤفایه‌تی چینه و بناخه‌ی خۆی نزیك ببیتمه‌وه و بگه‌ریتمه‌وه سهر لهو بنچینه و بناخه‌یه و له‌سهر لهو بنه‌مایه‌ش پېشکه‌وئت. نیدی نه‌گهر تیگه‌یشتن له‌کیشی ژن هه‌مبیت و چارسمر بکرنیت، مرؤفایه‌تی دمتوانیت بگه‌ریتمه‌وه بۆ بنچینه و بناخه‌ی خۆی و جارێکی دیکه هه‌نگاو به‌اویریتمه‌وه. له‌بهر نه‌م هۆپانه سهرۆك هینده راوه‌سته‌ی له‌سهر کیشی ژن کرد. له‌میژووی گه‌لی کوردیشدا زۆر ته‌فکهر و راه‌په‌رین شکستیان خواردوو، په‌مکێک له‌هۆیه‌ی‌کانی نه‌م شکسته‌ ژنه، چونکه ژن هه‌م دهره‌تی به‌شداریکردنی لهو ته‌فکهر و راه‌په‌رپانه‌ پېنه‌دراوه و له‌نیو چوار دیواردا دیل کراوه، هه‌میش له‌کاتی راه‌په‌رین و سهره‌لدا نه‌کاندا داگیرکه‌ران ژنانی کوردیان ده‌ستگیرکردوو و گووتوو پانه:

له‌و ژنانی ئیومه‌مان ده‌ستگیرکردوو، نه‌گهر ئیوه ته‌سلیم نه‌بن له‌و ئیمه ههموو خراپیه‌ک له‌بهرامبه‌ریاندا ده‌که‌ین". بۆدموونه؛ راه‌په‌ر و سهرکردی زۆر له‌ته‌فکهر و

راپەرپنەكان يان ئەوانەى لەو تەفكەر و راپەرپنەكاندا بەشداربوونە بەم ھۆكارە وازيان لە راپەرپن و تىكۆشان ھىناو و گەراونەتەو و تەسليم بوونەتەو.

ھەروەھا سەرۆك بىنى كە لە كۆمەلگای كورددا، مەرۆف ھىشتا خۆى نەناسىو و لەژىر ناوى زەواج (ھاوسەرگىرى)يدا، لەژىر ناوى پىكەومنانى خىزاندا ئەو كەسانە ژيانى خۆيان دەدۆرپن، ژيانى ئەوان دەبىتە ژەر. بۆيەش كۆمەلگای كورد لەلایەكەو، كۆمەلگایەكە لەژىر دەسەلات و زولمى داگیركەران دايە و لەنىو ئەشكەنجە و كۆمەلگوزىيدا دەژىت، ئەمەش لەزۆر روومو تەكى كورد ويران دەكات و تىك دەشكىنىت، لەلایەكى دىكەشەو لەنىو كۆمەلگاشدا ھىشتا كەسەكان خۆيان و ژيانى خۆيان نەناسىو كەچى لەژىر ناوى ھاوسەرگىرى و خىزان پىكەومناندا دەخىزىرنىو نىو تەنگوچەلەمەو و ژيانىان دەكرىتە ژەر، بۆيە بەھۆى كىشەكانى نىو ئەو كۆمەلگایەو كەسىتتىمكى بەھىز و تۆكە دەرنەكەوێت. ئەمەش ئەو تەخىباتانەى داگیركەران كردوويانە ھوولتەر دەكاتەو. ئەگەر كىشەى گەلى كورد ھىندە ھوول بۆتەو و نەخۆشىيەكانى مەرۆفى كورد ھىندە زۆر و مەزن، يەكێك لەھۆكارەكان چۆنىتى نىكبوونەومىيە لە ڤ و خىزان. ئەگەر سەرۆك ھىندە لەسەر مەسەلەى ڤ راوستەى كرد لەبەر ئەم ھۆيانە بوو.

ناستى نازادى و ديموكراسى ھەر كۆمەلگایەك پابەندە بەناستى نازادى ڤنەو. واتا لەكۆمەلگادا ناستى ڤ تىيدا لەھەمانكاتدا ناستى نازادى و ديموكراسىيە، ئەگەر تۆ دەخوازىت كۆمەلگایەكى نازاد و ديموكرات ناوا بكەيت و كۆمەلگایەك خۆى لەھەموو نەخۆشىيەكانى خۆى رزگار كردبىت، ناوا بكەيت، ئەوا ئەمە لەسەر بنەماى نازادى ڤ دىتەدى. ئىدى ئەگەر سەرۆك ئاپۆ لەچارەسەر كردنى كىشەى كورددا ڤنى بەبىنچىنە وەرگرت ئەوا لەبەر ئەم ھۆيانە بەبىنچىنەى وەرگرت. واتا لە كوردستاندا تەواو كۆمەلگا داڤووخواو، لەناو ئەو كۆمەلگایەشدا ڤ لەھەموويان داڤووخواوترە و كەوتووترە، داگیركەران گەلى كوردیان كۆيلەكردوو، لەژىر زولمىكى ھىندە مەزندا دەژىت، ڤنى كوردىش ھەم لەژىر دەسلەتدارىتى پياو و ھەمىش لەژىر دەسلەتدارىتى داگیركەراندا كە بەسەر كۆمەلگادا. خۆى سەپاندوو، دەژىت. واتا ئەو دەسلەتدارىتى و زولم و چەوسانەومىيەى لەسەر ڤ ھمىە دوو ھاتە، ئەگەر تۆ دەخوازىت لە كوردستاندا كۆيلايەتى و دەسلەتدارىتى نەھيلىت و نازادى و ديموكراسى ھەراھەم بكەيت، ئەوا

دهییت تۆ دەست بۆ کێشە ی ژی بیهیت. چونکه کەس لەژێر زولمێکراوتر و چەوساووتر نییه، زولم و ئەشکەنجە ی هەرە مەزن لەسەر ژێر پێکدێت. تەفگەرێک کە نازادی، دیموکراسی، عەدالەت و یەکسانی بۆ خۆی بە ئامانج و بنچینه وەردەگرێت، ئەگەر توانی لەو خالەوه دەستپێکات ئەوا بەراستی دەتوانی بە ئامانجانە ی بگات و بیهێنێتەدی. ئەگەر لە ژێر دەستی پێنەکرد، چەندە بلێت؛ مەن تەفگەرێکی ئازادپخواز و دیموکراتیخواز و دادپەروەر و یەکسانیخوازم و دەخوازم لە کوردستاندا ئەمانە سەقامگیر بکەم ئەمە راست نییه.

مرۆف ئەگەر لە میژووێش بڕوانیێت هەر تەفگەرێک کەوا کۆمەلگای خوارووه ی بەبەنەما وەرگرێتی و لەو کۆمەلگایەشدا هی هەرە کەوتوو ی بەبناخە وەرگرێتووه، ئەوا زۆر بەهێز و تۆکمەپیهوه سەریانەلداوه و کاریگەری سەدان سائە ی خۆیان بەجێهێشتووه. بۆنەمونه؛ تەفگەری حەزەرتی مەسیح بۆچی هیئە مەزن سەریهێلدا؟ چونکه عیسا لەناو کۆمەلگادا کۆمەلگای هەرە خوارووه ی بۆخۆی بەبەنەما وەرگرێتووه، ئەوانە ی لەدەستپێکەوه لەدەورووبەری عیسا کۆبوونەتەوه هەر هەموویان کەسانی هەرە کەوتوو بوون، تەنانەت ئەوانە ی خاوەنداریتی لەتەرمی عیسا دەکەن ژێر و ژێرانی زۆر کەوتووشن. هەر بۆیە تەفگەری عیسا هیئە بەهێز سەریهێلدا و کاریگەرییه کەمیشی هیئە بەهێزە. ئەگەر مرۆف لە تەفگەری "حەزەرتی مەحمەد" بڕوانیێت ئەویش لەسەر قادا بەمشوێیه، هەر بۆیە وەک تەفگەرێکی مەزن سەریهێلدا و کاریگەری مەزنی خۆی کردووه. بێگومان رابوونە سەرپێی کەسی هەرمەکتوو زۆر دژوارە، هەروا بەناسانی هەناستیێتە سەرپێ. بەلام کە جاریکیش رابوو، هەروا زوو بەزووی تێکناشکێت. نیدی ئەگەر ئەو تەفگەرە ی سەرۆک ئاڤۆ لە کوردستاندا ئاوی کرد، کە هیئە بەمەزنی و بەهێزەوه رابوو و جیهان هەمووی هێرش بۆدینێت کەچی هیچ شکست ناهێنێت، هۆکارەکە ی ئەمەیه. ئەمە پابەندە بەو راستییهوه...

لە (٣٠) ی حوزەیرانی (١٩٩٦) دا لەبەرەمبەر ئەو پیلانگیریه ی کە لە (٦) ی ئایاری هەمان سالدا لەدژی سەرۆک ئۆجەلان لە شام ئەنجام درا

ههفال زیلان (زمینهب کناجی) چالاکییهکی گیانبازی لهشاری دیرسیم لهدزی سوپای تورکیا ئه انجام دهدات، پئیشتریش چهنه دین چالاکی گیانبازی دیکه ئه انجامدراوه؛ وهک لهسالی (۱۹۹۰)دا له ئامهه کچه خویندکاری زانکو "زهکیه ئهلکان" له نه ورؤزدا ناگر لهجهستهی خوئی بهردهدات، لهسالی (۱۹۹۴)یش له ئهلمانیا ههفالان "بیریفان" و "رووناھی" لهدزی سیاستی زولمکارانهی ئهلمانیا ناگریان لهجهستهی خوئیان بهردا، ههروهها پاشان ههفال "سهما یوجه" له (۱۹۹۸) لهدزی زولمی داگیرکهری و خهتی تهسلیمکاری له زینداندان گری لهجهستهی خوئی بهردا، ئیدی پاشانیش لهناستی ههره بلنددا ههولندان بو پئیشهنگایه تیکردنی ژن له تیکۆشاندا لهپهرسه نندا بووه. مرؤف لهکهسیتی ههفال "زیلان"دا چۆن رۆلی تهفگهری ژن له نیو تهواوی تهفگهری ئازادیخوازی کورددا ههلهدهسهنگییت؟

مرؤف ئهگهر باش لیکۆئینهوه لهسهر میژووی (PKK) بکات؛ دهبینیت که لهدهسته پیکدا تهنیا پیاو بهشدار ئهم تهفگهره دهبن، زیاتر له نیو پیاواندا باومرپیهکی بههیز بو سهرۆک ئابو پئیشهکهوئیت، زۆربهیان بو سهرۆک ئابو خوئیان فیداکردوو و بوونهته فیدایی، بهلام مرؤف دهبینیت تا تهفگهر بهردمهسه نییت بهشداري ژنیش بو تهفگهر پئیشهکهوئوو، شانهشانی پیاو لهناو ژنانیشدا نهوانهی سهرۆکیان بوخوئیان بهمنچینه ومهگرئوو و چارمنووسی خوئیان لهگه ئیدا کردۆته یهک و لهپیناو تهفگهر و سهرۆکدا خوئیان فیداکردوو، لهزیادیبووندا بووه، دهبینریت تادیت لهژنیشدا بههیز دهبییت و تهنانهت لهژندا زیاتر پئیشهکهوئیت... بۆچی؟ چونکه ژن بیینی که سهرۆک ئابو

به‌هایه‌کی زۆر به‌ژن دمدات، ئەمه نه‌ك ته‌نیا له‌ناو ته‌فگه‌ردا نه‌و به‌هایه‌ی به‌ ژن دا، ته‌نانه‌ت له‌ناو كۆمه‌لگاشدا به‌های به‌ ژن دا، چونكه سه‌روك كێشه‌ی ژنی ته‌نیا له‌جوارچێوه‌ی نه‌و ژنانه‌ نه‌بی‌نی كه له‌ناو ته‌فگه‌ردا له‌تیکۆشان دان، به‌لگو كێشه‌ی ژنی چ له‌ناو ته‌فگه‌ر و چ له‌ناو كۆمه‌لگادا بی‌نی و به‌شی‌ومه‌یه‌کی گشتگیرانه تاوتوێی كرد و لێتی‌نگه‌شت. بۆ‌یه‌ش ته‌نیا خیتابی كادی‌رانی نه‌ده‌كرد، به‌لگو خیتابی ژنانی ناو كۆمه‌لگاشی كرد، سه‌روك نه‌و خیتاب‌كردنه‌ و نه‌و خه‌بات و په‌رومه‌رده‌كردنه‌ی ژنانی زیاتر پێ‌ش‌خست و هوولتری كرده‌وه، بۆ نه‌وه‌ی ژن زیاتر خۆی بناسیت و كێشه‌كه‌ی خۆی بناسیت و خامه‌نداریتی له‌خودی خۆی بكات، هه‌ول و خه‌باتی‌کی مه‌زنی پێ‌ش‌خست. به‌ په‌روپاگه‌نده‌وه بگه‌ر تا ده‌گاته‌ كۆبوونه‌وه سازدان و شیک‌كردنه‌وه، له‌هه‌موو رووی‌كه‌وه هاوكاری ژنی كرده‌وه، بۆ نه‌وه‌ی ژن له‌راسته‌ینه‌ی خۆی و هێزی خۆی تێ‌ی‌گات و له‌و ره‌وشه‌ی تێ‌ی‌كه‌وتوه‌و تێ‌ی‌گات بزانیت چۆن خۆی لێ‌ی رزگار بكات، كه خۆی لێ‌ی رزگار‌كرد ده‌توانیت ببیت به‌چی؟ ئەمانه هه‌مووی خسته‌ به‌رده‌م ژنه‌وه. چه‌نده سه‌روك نه‌و هه‌ول و خه‌باته‌ی خۆی پێ‌ش‌خست، له‌ناو ژنانیشدا سه‌روك زیاتر به‌بن‌چینه‌ و مرگه‌ردا. هه‌م له‌ناو كۆمه‌لگادا و هه‌میش له‌ته‌فگه‌ردا پابه‌ندبوونی ژنان له‌ پیاوان زیاتر بوو بۆ سه‌روك.

بۆ‌یه هه‌م به‌ هه‌زاران ژن ته‌فلی ته‌فگه‌ر بوون، هه‌میش له‌ناو كۆمه‌لگادا ژنان كه‌وته‌ نه‌یو چالاکی نواندنه‌وه، له‌ته‌واوی سه‌ره‌ه‌ل‌دانه‌كاندا ژن پێ‌شه‌نگایه‌تی كرده‌وه، ئەمه هه‌ر كه‌سی‌ك بی‌نی. هه‌ر كه‌سی‌كیش شاگه‌شكه‌ دهبوو له‌وه‌ی كه له‌نیو جفا‌كێ‌کی وه‌كو جفا‌کی كوردیدا چۆن ژنان هێنده له‌رابوون و پێ‌ش‌كه‌وتن دان. نه‌و كۆمه‌لگایه‌ی كه‌وا ژن تێ‌یدا نه‌یه‌مه‌توانی به‌جێ‌ته‌ مائی دراوسێ‌كه‌ی، كه‌چی ئیستا به‌شدار‌ی له‌ سه‌ره‌ه‌ل‌دانه‌كان ده‌كات و پێ‌شه‌نگایه‌تی بۆ سه‌ره‌ه‌ل‌دانه‌كان ده‌كات، به‌هه‌زارانی‌ش دمه‌ركه‌وتونه‌ته‌ سه‌ر چیاكان و شه‌ڕ‌پش ده‌كهن. ئەمه په‌ی‌ومه‌ست به‌چی‌یه‌وه هاته‌دی؟ په‌ی‌ومه‌ست به‌خه‌باتی سه‌روك هاته‌دی. سه‌روك بیر و باومه‌ری‌یه‌کی مه‌زنی به‌ژن به‌خشی، له‌سه‌ر نه‌و بنه‌مایه‌ش ژن مۆ‌ژال و باومه‌ری و مرگرت و هوشیار‌ی و دانایی و ئیراده‌ی به‌دی‌هات. به‌مشێ‌ویه‌ ژن رابوو، نه‌و باومه‌ری و هێز و دانایی‌یه‌ی ته‌نیا له‌ سه‌روكدا بی‌نی. به‌ر له‌ سه‌روك كه‌سی‌کی دی‌كه به‌مشێ‌وه و ئاسته‌ ده‌ستی بۆ كێشه‌ی ژن نه‌به‌رده‌وه، كه‌سی‌ك شتی‌کی به‌ژن نه‌دا‌بوو، رێ‌زی

له ژن نه گرتیوو. نهو زیه نییه تهی کهوا سیستمی کۆمه لگا و بیاوسالاری به سهر ژنانیدا، سه پانډیوو ژنان په سندیان کردیوو. هه لته ته لهو زیه نییه ته شدا خودی ژن و ژيان و ناسنامه و ئیراده ی ژنی تیدا نه بوو، به ته وای پتویستبوو کۆیلا یه تی بکات و چی لیڅخوار پت جیبه جی بکات. ئیدی نه مه به سهرۆک ئاڤۆ گۆردا.

سهرۆک ئاڤۆ زیه نییه ته یکی دیکه ی خسته بهردهم ژنانه وه، بۆیه دونیای نهوان و رۆح و نه قلی ژنانی کردموه، ژنان که میك خویان ناسی، بۆیه سهرۆکیان بۆخویان به بنهما و مرگرت، تاده هات ژن باومری به خوی و سهرۆک به هیتر بوو، چهنده سهرۆک ته فکمری ژن و باومری و ئیراده ی ژنی به هیتر دهکرد، ژنیش سهرۆکی به هیتر دهکرد. ئیدی نهو پیشکه و تن و په یوستبوونه به مشیویه هاته ناراه. بۆیهش تا ده هات ژن له به ها و نرخ سهرۆک تیگه یشت و چارمنووسی خوی و سهرۆکی کردمه ک. چونکه هه موو هیز و وزه ی لهو و مرده مرگرت. بۆیه کاتیك که سهرۆک هه ر نه رکیکی به ژن ده سپارد ژن ته دوو دلی جیبه جی دهکرد، کاتیك بۆ سهرۆک و ته فکمر ممترسی هاته پیشموه نهو به بهر له پیاو له مه تیگه یشت و خاومنداریتی له سهرۆک و ته فکمر کرد. هه میشه ته م پیناوه دا گیانی خویان به خشی.

لیروه زۆر ژن چالاکي به مشیویه نه نجام دا، له نیو نهواندا چالاکيیه که ی "زه نه ب کناجی" زۆر گرنگه، چونکه خواستیان سهرۆک له شام له ناو بیهن، هه مویکی تیرۆریستیان نه نجامدا، بۆمبایه کی مه زنیان ته قانده وه، بۆ نه وه ی له ناوی بیهن. ئیدی "زه نه ب کناجی" دوا ی نه مه نهو چالاکيیه ی له دیرسیم نه نجامدا. که سیک به زیانی (زه نه ب کناجی) نه گووت؛ "برۆ نهو چالاکيیه نه نجام بده" خوی له گه ل خویانه که وته گف توگۆوه و خوی گه یشته دهر نه نجامیک و له سهر نهو به نه مایهش بریاری دا و چوو نهو چالاکيیه شی نه نجام دا. بۆچی؟ چونکه بینی که ده خوازن سهرۆک ئاڤۆ له ناو بیهن، له ناو برندی سهرۆک ئاڤۆ به له ناو برندی خوی و له ناو برندی ژنانی بینی. چونکه هه موو هیز و وزه ی خوی له سهرۆک ئاڤۆ بینی و لهو و مریرتبوو. کاتیك که سهرۆک ئاڤۆ له ناو بجیت نهوا بهو واتیه دیت نهو له ناو ده جیت، به له ناو جوونی نهو جییه که هیزی لیو مرگرتووه نهوا نهو به هیتر ده بیت. وه ک چۆن مندا لیکي ساوا شیري دایکی ده خوات و پتی ده ژیت و به هیتر ده بیت سهرچاوه ی هه موو هیزی خوی

ئەو مەیه، ئەگەر تۆ ئەو منداڵە لە شیرێ دایکی و لە دایکی بەدوور بخەیتەو ئەو
 دەمرێت. ئیدی سەرۆك بۆ ژنیش بەهەمان شێوە بوو. ئەو هەولێ تیرۆکردنەى سەرۆك
 بۆ ژن گوزارشتی لەمە دەکرد. "زەینەب گناجی" لەمە تیگەشت كە: "مادام ئێوە
 دەخوازن ئێمە لەناوێبەن ئێمەش ئێوە لەناو دەبەین" زەینەب گناجی بەچالاکییەكەى
 ئەو پەيامەى دا... هەروەها بۆ گەل و ژن و گەریلا چ پەيامێكى دا؟ گووتى: "بروان
 سەرۆكى ئێمە لەناو دەبەن، و ئات ئێمە لەناو دەبەن، تا ئەو رادەىە هێرمان بۆ دێن،
 پێویستە ئێمە لەبەرامبەر ئەم هێرشە بەهێز رابووستین، مەرفە ناتوانیت بە
 هێرشی سادە لەبەرامبەر ئەو هێرشە رابووستیت. و ئات ئەو چالاکییەى تۆ ئەنجامى
 بێجێت پێویستە بەگوێزەى ئەو هەولێ لەناوبردە بێت كە دەمرێت، تاكو بتوانیت
 ئەو هەولێ ڤرێكردنە بكریت و بێكارىگەرى بكات و رابووستینێت" ئیدی بۆ ئەو
 مەبەستە ئەو چالاکییەى ئەنجامدا، تاكو هەر كەسێك ببینێت كە هەولێكى لەناوبردن
 ئەو رادەى و پێویستە هەموو كەس لەدژی رابووستیت و بێشكێنیت". بۆ دووژمنیش ئەو
 پەيامەى دا و گووتى: "ئەگەر تۆ دەخوازیت من لەناو ببەیت منیش تۆ لەناو دەبەم، تۆ
 ماڵێ ژيان بۆ من نەهێڵیت و ئەوێ بە هۆبەووە پێى دەژیم لیى بستییت، ئەو كاتە
 منیش ژيان لە تۆ حەرام دەكەم" ئیدی "زەلان" ئەو چالاکییەى بۆ ئەم مەبەستە
 ئەنجام دا.

"زەلان" بۆ سەرۆك ئاپۆ خۆى پارچە پارچە كرد، تەنانەت تالەموونێكى خۆشى
 نەهێشتەو. و ئات لەو ئاستەدا ئەو چالاکییەى ئەنجامدا، چالاکییەكى مەزنى ئەنجام دا.
 من و لەمەزەندە دەكەم بەكەمجارە لەكۆمەلگای كورددا ژنیكى كورد بۆ ئازادى و
 دیموكراسى خۆى پارچە پارچە بكات، تا ئەو كاتە هیچ ژنیكى كورد شتیكى بەمجۆرەى
 نەكردبوو، ئیدی ئەگەر لەمیزووى كورد و میژووى ژنى كورددا "زەلان" دەرکەوت و
 چالاکییەكى وەهاى ئەنجام دا بۆ ئەو مەبەستە ئەو چالاکییەى ئەنجام دا. چونكە
 سەرۆك ئاپۆ ژنى كرمە خاوەن هێز و توانا، ئەو هێز و توانای ژن بوو، ئەگەر ئەویش
 لەناو بچێت ئەو هێز و توانای ژن لەناو دەچێت. "زەلان" بەپایەندبوونی خۆى
 بەئازادى و دیموكراسى و سەرۆك ئەو چالاکییەى بەمجۆرە ئەنجام دا. ئەو چالاکییە
 گوزارشت لەمە دەكات.

ههروهه چالاکیه که ی "زیلان" گوزارشت له ملیتانیتی هم تمفگهره و ملیتانیتی ژن له نیو هم تمفگهره دهکات. چونکه ملیتانیتی هم تمفگهره نهک به فرمان و تعلیمات و مرگرتن و چاودیریکردن دمییت، به لگو به ته و اوای به دل دمییت، به ته و اوای به پیکهینانی نه و نامانجه ی له پشخوی دیناوه و پیداوستییه کانی نه و نامانجه دابین دهکات و دستنیشانی دهکات و پیداکری له سهر پیکهینانی دهکات. ملیتانیتی نه و تمفگهره به ته و اوای له سهر نه و به مایه یه. نیدی "زیلان" بینی که مه ترسییه کی مه زن له سهر تمفگهره هیه و نه مه شی دستنیشان کرد، له به رامبه ر نه مه چون رابوستیت و له دخیکی وه هادا پیداوستی تمفگهر به چ هیه و چ ده خوازیت؟ نیدی چالاکیه کی به مجوری دستنیشان کرد. چوو نه و چالاکیه شی نه منجم دا. "زیلان" به مه بووه "زیلان". هم ملیتانیتی نه و تمفگهره ی به شیومیه کی راست له شه خسی خویدا به رجه سته کرد، همیش له میژووی کورد و میژووی ژنی کورددا بویه که مجار بو ئازادی و دیموکراسی مهرگی خوی دایه پشخوی. واتا له پیناوه دا خوی فیداکرد و به مهش "زیلان" بووه "زیلان". له به ر نه مه چالاکیه که ی گرنگه.

مروڤ له چالاکیه که ی "زیلان" دا چ دمیینیت؟ هه ئه به ته به ر له وه ی چالاکیه که نه منجم بدات چه ند نامه یه کی شی له م بارمیه وه نووسیوو، له به ک له و نامانه یدا بو سهرۆک دهنووسیت: "خوزگه له گیانم شیرینتر هه بووایه تا کو نه ویشم فیدا بکردبایه" ههروهه ده ئیت: "ته نیا گیانی من هیه نه ویش دمه خشم، خوزگه له ویشم زیاتر هه بووایه تا کو بمبه خشیبایه" واتا نزیکبوونه وه ی خوی به مشیومیه یه بو سهرۆک و بو ژن و گه لی کورد و مروڤایه تی، له نامه که ی خویدا گوزارشتی لیدمکات. واتا سهرۆک بو ژن و گه لی کورد هه موو شتیکه. بویه ش هه رچییه کی خوی هه بییت دمییات، نه مه گوزارشت له و راستیه دهکات. نه مه پشخستن کولتوورپکی نوئ، کۆمه لگایه کی نوئ، که سییتییه کی نوئ، سیاسه تپکی نوئ، پراکتیکوونپکی نوئ، به ها و بیوانه یه کی نوپیه له کوردستاندا، بویه "زیلان" هیند مه زن بوو له کوردستاندا. هه ئه به ته له نامه یه کی خوشیدا ده ئیت: "من ئه مینداری ژیانم، من ده خوازم به مه زنی بزیم، من ده خوازم بمه خاومن ژیانپکی مه زن". نیدی به م چالاکیه ی خوی بووه خاومن ژیانپکی مه زن. نه و ژیانیه کی که وا پیاو و داگیرکه ران به سهر ژنان و ته و اوای گه لی کوردیاندا سه پاندبوو، رمتکرده وه و گووتی:

نهم ژيانه ژيان نيه، "گووتی: "پېويسته گهلی کورد و ژنی کورد نهو ژيانه رمتېکهنهوه، چونکه لهو ژيانهدا ههموو روژ مردن ههيه، مروڤ ناتوانيت بهمه بلېت ژيان. نيمه دهخوازين بهراستی بژين، ژيانېکی مهزن بژين، ژيانی مهزن چيه؟ نهو ژيانهی شاپستهپه به مروڤ، نهو ژيانهپه که لهسر بنهمای گهوههری مروڤ و کارمکتهری مروڤ دهگوزمړيت. واتا ژيانېکه بهتهواوی لهسر بنهمای نازادی و ديموکراسی و يهکسانی و دادپهروهری و ناشتی ناواکراوه، لهدمرووی نهمه به ژيان دانانريت، ژيانېکی سووک و چهوته". نیدی بویه ههڤال "زېلان" گووتی: "من دهخوازم بېمه خاومن ژيانېکی مهزن، ژيانېکی راست". نهو ژيانه ی لهئارادايه چيه و گوزارشت لهچی دهکات؟ دستنیشانی کرد، ههروها نهو ژيانهشی دستنیشان کرد که بؤ گهلی کورد و ژن و مروڤایهتی پېويسته. بویه "زېلان" مهزن ناھرا، هر کهس دهخوازيت له "زېلان" تېگات و "زېلان" بؤخوی بهبنهما و مېگرېت. نیدی نهگهر کهسیتی "زېلان" و هاوشپوهی "زېلان" پمیدابوون، نهمه کی بنیادنا؟ نهمه سهرۆک ئاپؤ بنیادنا، سهرۆک ئاپؤ له کوردستاندا کهسیتی ژنیکی نوپی بنیادنا. نیدی نهگهر نهمرؤ ژن هینده پابهنديوونی خويان به سهرۆکهوه نیشان دهمن و نهگهر دهلین: "بؤ نيمه ژيان بهبی سهرۆک پېويست نيه" یان دهلین: "بی سهرۆک ژيان نابيت" لهبر نهم هویهيه.

دوای نهو ههموو شهر و شۆپانهی نیوان (پ د ک) و (ی ن ک) لهسالی (۱۹۹۸) دا له واشنتون بهنامادبوون و چاودپری ئەمريکا پهيمانېک لهنیوانياندا بهناوی "ریککهوتنی واشنتون" مۆر دهکريت. بهلام نهوهی سهرنجراکیشه واباس دهکريت که چهندين مادده و بهند سهبارمت به (PKK) ش ههبوو، لهم رووموه بهگشتی مروڤ نهو ریککهوتنه چۆن ههلهدسهنگینیت؟! پاشان نهو گۆپان و پيشکهوتنانهی نهو ریککهوتنه لهگهڵ خویدا ديهینیت چين و چ

PKK میژوریتک له ناگر

لیکدانه و میه کیان بۆ دهرگرت؟ چ په یو مندییه ک له نیوان نه و
ریککه وتنه و پیلانگیرى نیودموله تی ههیه که پاشان نه نجام درا؟

له کوردستاندا تا بهر له دهرکه وتنى سهرۆک ئاڤۆ و (PKK)، خه تیك بهرپوه دهجوو، نه و
خه تهى بهرپوه دمبرا خه تیكى میلیگه رایى بوو، هه میش میلیگه را (میلیتیه چی)
یه کی بهر ته سک و دواکه وتوو بوو، له سه ر هیزی خویى خوی ته فگه ریكى
پیشه ده خست، باومرې به خوی نه بوو، به ته واویش چار سه رى له خوی و گه لی خویدا
نه دمبینى، به لگو له هیزی دهرکهیدا دمبینى، باومرې به هیزی دهره وى خوی هه بوو،
بۆیه ش هه ر له سه رمقای دهرکه وتنىدا هیزی دهره وى به بنه ما و مرگرتوو، به مه ش
ته فگه ریكى به کریگیراوى به ره و پیشه وه برد. واتا نه و ته فگه ره ی پشخست ته فگه ریكى
سه ربه خۆ نه بوو، به لگو به ته واوى گریډراوى هیزی دهرمكى بوو، چونکه باومرې به خوی
نه دمکرد و له سه ر هیزی خویى رانه دمبوو، بۆیه دهره وى خوی به بنچینه
ومردمگرت. له بهر نه وش هه ر له سه رمقاوه که وته ژیر کۆنترۆله وه. له کوردستاندا
ته فگه ریكى ودها هه بوو. نه و ته فگه ره ی له نارادا بوو کۆمه لگای سه ره وى به بنچینه
ومردمگرت؟ واتا له ناو کۆمه لگای کورددا بالادستانى کوردی به بنه ما و مرده مگرت، چینی
سه رده مستی به بنه ما و مرده مگرت. هه یج کاتیك کۆمه لگای خواره وى بۆخوی به بنه ما
ومرنه مگرتوو، بۆیه به ته واوى خه تیكى میلیگه رایى به کریگیراوى بوو، میلیگه راییه کی
بهر ته سک و لاواز و دواکه وتوو بوو، نه یدمتوانى کیشه ی کورد دهریخاته روو و له هه موو
که سیك تیپگه یه نیئ، نه یدمتوانى کیشه ی کوردیش به ره و چار سه رى ببات.

سهرۆک ئاڤۆ و (PKK) له کوردستاندا هیلیکی جیاوازیان له مه داهینا، هیلیکی نوئ،
زیه نییه تیکی نوئ پشخست، به ته واوى کۆمه لگای ژیره وى به بنه ما و مرگرت، گه لی
به بنه ما و مرگرت، هه ر له سه رمقاوه خواستى رابوو له گه لدا نه نجام بدات و له سه ر نه و
بنه مایه ش ته فگه ریك پشخات و کیشه ی کورد چار سه ر بکات، نه و ته فگه ره ی
پشخست به ته واوى له سه ر هیزی خویى خوی و هیزی گه لی خوی بوو، واتا باومرې
به خوی و به گه لی خوی هیئا و له سه ر نه و بنه مایه ته فگه ره ی خوی پشخست،

بەتەواوی لەسەر ھیزی خۆی خۆی پێشخست. بۆیەش خەتیک کە ئازادیخوازی و سەربەخۆبوونی بەبەنەما وەرمەگرت پێشخست. سەرۆک خواستی لە کوردستاندا ئازادی، دیموکراسی، عەدالەت و یەکسانی پێشخات، خواستی لەسەر ئەو بنەمایەش کۆمەڵگایەکی بنیاد بنیت، ھەڵبەتە بۆیەش کۆمەڵگای ژێرمووی بەبەنەما وەرمەگرت، رابوونی لەسەر ھیزی خۆی بەبەنەما وەرمەگرت. لە ئایدیۆلۆژیا و سیاسەت و رێکخستن و کاردا بەتەواوی خەت و رێبازیکی سەربەخۆی بەبەنەما وەرمەگرت. ئیدی لەبەر ئەوەی زینھنیەتییکی نوێ و لەسەر ئەو زینھنیەتەش سەرۆکایەتیەکی نوێ، پارتییەکی نوێ، خەباتییکی نوێ، ئەخلاق و کۆلتووورێکی نوێ، کەسیتی و کۆمەڵگایەکی نوێی خستە پێشخۆی ئەوا لە کوردستاندا ھەژاندنیکی دروستکرد، تا دەھات ئەم تەمفگەرە لەناو گەلدا مەزن دەبوو، کاریگەرییەکی بەھیزی کرد و گەلی خستە نیو جەموجۆلەو. ئەم خەتە راستینە ئەو خەتە پێشتر لە کوردستانیش بەرپۆوە دەچوو خستەپروو، چونکە تا تەمفگەری (PKK) و سەرۆک ئاپۆ دەرئەگەوتبوو، ھەر کەسێک کێشە کوردی تەنیا بە (پ د ک) و ئەوان دمناسی، بەو خەتەیان دمناسی. بەناوی کوردان تەنیا ئەو خەتە ھەبوو، لەبەر ئەمە ھەر کوردێک بەناوی کوردبوونەو بەشداری تیدا دەکرد. بەلام کە سەرۆک زینھنیەت و تەمفگەریکی نوێی لە کوردستاندا پێشخست، بەتەواوی لەسەر ھیزی گەل و کۆمەڵگای ژێرمووی پێشخست، ئەمە ھەم لەسەر گەل کاریگەری مەزنی خۆی کرد و رابوونیکی مەزنی ئافراندا، ھەمیش راستینە خەتی میلیگەراییشی دەرخستەپروو و بە تێگەیانلنی دا، کە ھیزی ئەو چییە و چی نییە؟ ئەو شتە لەژێر ناوی کورد و کوردستان ئەنجامی داوە چییە و چی نییە؟ بەراستی توانیویەتی چەندە کێشە کورد بناسینیت و بەتێگەیانلنی بەدات؟ چەندە چارەسەری پێشخستوو؟ ئایا دەتوانیت چارەسەری بکات یان نا؟ ھەموو ئەمانە خستەپروو و بە تێگەیانلنی دا. بۆیە تادەھات سەرۆک و (PKK) لەناو دای گەلی کورددا شوێنێکی مەزنی گرت، کاریگەرییەکی مەزنی خۆی کرد، تا دەھات ئەم تەمفگەرە مەزن بوو و خەتەکە دیکە لاواز بوو، رێکخستنی ئەو لاواز بوو، لەزۆر شوێندا بالادەستی ئەو خەتە ئەما و دۆرانیدی، تا بەر لەدەرگەوتنی (PKK)، ئەو خەتە لەھەموو کوردستاندا خۆی رێکخستبوو، بالادەست ببوو، لەدەرمووش ئەو خەتە ھەبوو، ئەوانە لەدەرمووش بوون ئەو خەتەیان بەبەنچینە

ومرده گرت. له هه موو به شه کانی کوردستان هه موو که سیک نهو خه ته یان به بنه ما
 ومردم گرت، به لام به دمرکه وتن و پيشکه وتنی (PKK) کاریگه ری نهو خه ته هم له دمره وه
 و هه میش له ناوه وه تا دهات که م و لاواز بووه وه، که میک مابوو ته وای کوردستان
 له ژیر کاریگه ری نهو خه ته دمرکه ویت. بیگومان نه مهش مه ترسیه کی مه زن بوو
 بویان، چونکه خه ت و ری بازی سه رۆک ئاپۆ کوردیکی نازاد، ئیرادیه کی نازادی له
 کوردستان پيشده خست، له هه موو روپکه وه کوردیکی نوپی دمنافرانده، کوردیک که
 به ته وای نازادی به بناخه ومردم گرت، به کریگراو په تی رته ده کاته وه، ته سلیمیه ت و
 خیانه ت رته ده کاته وه، نه گه ر بژیت پیویسته بۆ نازادی بژیت، نه گه ر بشمریت هه ر
 پیویسته بۆ نازادی بمریت، کوردیکی به مجوره و ئیرادیه کی به مجوره له کورداندا
 پيشکه وت. ئیدی نه مه پيشکه وتن و ئیرادیه کی مه زنی دمنافرانده، نه مه کوردی له نیو
 سیسته می سه رمایه داریدا دمرده خست، نه مهش بۆ سیسته می سه رمایه داری و نه وانه ی
 له و سیسته مه دا ده ژین مه ترسی دروست ده کرد، سیسته می سه رمایه داری تا نه و کاته له
 کوردستاندا زور توانست و نیمکانیه تی بۆخوی ناوا کردبوو، کوردستان که وتبووه
 خزمه تی نه وانه وه، زیاتریش کاریان ده کرد بۆ نه وه ی له هه موو روپکه وه کوردستان
 تالان بکه ن. به لام سه رۆک ئاپۆ له بهر نه وه ی له کوردستاندا ئیرادیه کی به هیزی
 دمرخسته پروو، نه و ئیرادیه پرۆژه و جموجۆلی نه وانی له کوردستاندا هه موو خسته ژیر
 مه ترسیه وه، که میک مابوو کوردستان به ته وای له ژیر دهستی داگیرکه ران، ده وڵه ته
 نیمه ریالیسته کان و به کریگراوه کورده کاندا دمرکه ویت، نه وانهش هه موویان نه م
 ته فکه رمان بۆخویان به مه ترسی زانی. ئیدی چی بکه ن بۆ نه وه ی ریگری له م ته فکه ره
 بکه ن، به رادیه ک بۆ نه وانه مه ترسی دروست نه کات؟ نه و سیسته مه ی نه وانه
 دایانرشته وه، نه وانه ی له نیو نه و سیسته مه دا ده ژین له نیو مه ترسیدا ده ژین، له م
 پیناوه دا به زور شیوه ته دبیریان ومردم گرت، به لام نه و ته دبیرانه زور نه یانتوانی ری له
 پيشکه وتنه کانی (PKK) بگرن، بۆیه برپاریان دا که موداخله یه کی مه زن بکه ن، ئیدی
 به شه ری (۱۹۹۲) دا موداخله یه کی مه زنیان بۆ سه ر (PKK) کرد، بۆ نه وه ی پيشکه وتنی
 (PKK) رابوستین، نامانجی نه و شه ره نه وه بوو، چونکه کاتی که ته فکه ر که شته
 سالی (۱۹۹۲) هه م له رووی گه ریلاوه، هه م له رووی سه ره لدانه کانه وه، هه م له رووی

سیاسی، سهربازی و هه موو روویکوه له پیشکوهتندا بوو و به تهواوی کوردی لهدووروبه ری خووی گمیاندهووه پهک. نه مهش هه موو نهو هاوسهنگیانهی له نارادا بوون دهخسته مهترسییهوه، بهرژموهندی زور لایهنی دهخسته مهترسییهوه، پئویستبوو ریگری له بهردهم نهو پیشکوهتنه بگردبایه، بویه خواستیان به شهری (۱۹۹۲) ری له پیش نه مه بگرن، نه گهر بتوانریت ئیرادهشی بشکینن بۆ نهوهی بتوانن نه مه تهفگهره به تهواوی بخمه ژیر کونترۆلی خوځانهوه، تاکو بتوانن مهترسییهکانی نه مه تهفگهره نه هیلن. بیگومان بهم موداخه لهیه رییان له پیش پیشکوهتنی گرت، نه مه راسته. نه گهر نهو موداخه لهیه نه بووایه نهوا نهو پیشکوهتنانهی نه مه تهفگهره له کوردستاندا به دیدههینا به هیزتریشی دهگردد و ههندیك نهجامیشی به دهستدههینا، لهوانه بوو چارهنووسی کورد وهکو نه مپرو تییدا دهژی وانهبایه. نه م موداخه لهیه ری له پیش نه مه گرت، زهرمریکی مهزنی له تهفگهردا، له مه دا ههر تمنیا (PKK) زهرمری نه کرد، تهفگهری کورد به تهواوی زهرمری بیینی، له هه موو به شهکان زهرمری بیینی. دواي نه مه زور ههول و تهقه لایان دا کهوا تهفگهر بخمه ژیر کونترۆلی خوځانهوه، نه یانتوانی بهم نامانجه بگهن، تمنانهت ههولیان دا پارچه بوون له تهفگهردا دروست بگهن، نه یانتوانی نه مهش بگهن، سهروک ئاپو هه موو تاکتیکهکانی نهوانی بووجهل کردوه، ته نانهت بیینیان تاکو سهروک بیکاریگهر نه کهن ناتوانن له کوردستاندا به نامانجهکانی خوځان بگهن. ریککهوتنی واشنتون پهیمانی نهوهمان دا که؛ چی بگهن تاکو سهروک بیکاریگهر بگهن، بۆ نهوهی بتوانن زهر له تهفگهره بدن و نهو ریباره بیکاریگهر بگهن، بۆ نهوهی نهو مهترسییهی نه مه تهفگهره دروستی دهکات، له مه ودوا دروستی نهکات. ئیدی به پهیمانی واشنتون نهو بهرپارمیان دا و نهو پیلانگیزییه نیودهو له تییه یان نه انجام دا. له سالی (۱۹۹۲) شدا پیلانگیزییه که پیلانگیزییه کی نیودهو له تی بوو، به لام جوارچیوه کهی بهرتهسک بوو، به لام نهوهی سالی (۱۹۹۸) له گهل ریککهوتنی واشنتون جوارچیوه کهی فراوانتر و هوولتر کرایه وه، بۆ نهوهی نامانچی خوځان به تهواوی جیبه چی بگهن. به شهری (۱۹۹۲) رییان له پیش پیشکوهتنهکان گرت، به ریککهوتنی واشنتون و بهو پیلانگیزییه نیودهو له تییهی نهجامیان دا و سهروکیان دهستگیر کرد، به به دیلکردنی سهروک ئاپو زهرمریکی مهزنیان له تهفگهر دا، خواستیان بهم زهره تهفگهر بیکاریگهر

بکهن و کوردان به تهواوی له ژیر کاریگهري هم خهته دمریخه، بۇ نهوهی خهتيك كه خزمهتي سيستمی سهرمایه داری دهکات له کوردستاندا بالادست بکهن و بهرژموه نديپه کانی چويان بهارین.

بیگومان لیږدا زمېړنیکان له تهفگهري دا، سهروکیان به دیلگرت، دواي نه مهش خواستیان تهفگهري تهسليم و نهیگر، نهگهري نه مه نه بیټ، پارچهي بکهن، نه مهشیان بۇ نه جووه سر. نیستا (۲) به شو میه کی دیکه پیلانگنیریهک ریخته دهکهن و دهخوازن زمېړنیکي دیکه له تهفگهري بدن، بۇ نهوهی تهفگهري به تهواوی له هیزی چارهمهري دمریخه، نه وههنگاهوهی كه به شهري (۱۸۲) و ریكهوتنی واشنتون پشیان خستبوو نیستا دهخوازن تهواوی بکهن. واته تهفگهري له هیزی چارهمهري دمریخه و کاریگهري هم خهته لهناو گهلا نه هیلن. دهخوازن نهوه خهتهی كهوا (ی ن ك) و (پ د ك)ش نوینه رایهتي دهکهن، بیكه نه خهتي هه موو کوردان، دهخوازن نهوه کوردهی له ژیر کاریگهري سهروك ناږ و (PKK) دان دمریخه و بهرهو (ی ن ك) و (پ د ك) ناراسته یان بکهن، بۇ نهوهی بتوان به مه تهواوی کوردان بخه نه خزمهتي سيستمی سهرمایه دارییهوه، چونكه نهوه خهتهی سهروك ناږ نوینه رایهتي دهکات کوردان له ژیر سيستمی سهرمایه داری دمرهخات و دهیكاته هیزیکي نه لته رناتیفی نهوه سيستمه، کوردان هم بۇ کوردان دهکاته هیز، ههمیش دهخوازیت بۇ گهلانی ناوچه كه بکاته هیز. سهروك ناږ دهخوازیت کوردان بکاته هیزی ناواگردنی سيستمی نو، بکاته نه لته رناتیفیك، واته سيستمیك كه تیكوشانی دیموکراسی، نازادی رهگهزی و هاوسهنگی نیکولوزی به بناخه و مردهگریټ، کومه لگاپهك ناواپکات كه شارستانییه تیکی دیموکراتی به بناخه و مردهگریټ.

بیگومان سيستمی سهرمایه داریش ناخوازیت هیج نه لته رناتیفیکی خوی هه بیټ، نه خاسه دواي نهوهی سؤفییه تي تهسفییه کرد، ناخوازیت هیج نه لته رناتیفیکی دیکه پیشکهوټ، هر په کیك بخوازیت نه لته رناتیفیك پیشبخات دایدیپلوسیټ. واته نهگهري نه وهنده هاتنه سهري سهروك ناږ و (PKK)، نهوا له بهري هم هویه بوو، هر له بهري هم هویشه كه نیستاش هر هیرش و بهلامار دپنه سهريمان....

پیش ئەوەی سەرۆك ئۆجەلان له خۆرههلاتی ناوین دمر بکەوێت؛
 جاریکی دیکه له (۱۹۹۸) دا ئاگر بیهستیك رادهگهیهنیت، ئایا
 راگهیانندی ئەو ئاگر بیهسته لهئهنجامی دمرکردن بوو بهئهگهه
 روودانی ئەو بیلانگێڕییه نۆدمولهتییهی که پاشان لهبهرامبهر
 سەرۆك ئۆجەلان و تهفگهردا دهگاته ئاستی ههره مهترسیداری
 خۆی؟ ههروهها بۆچی ئەو ئاگر بیهستهش وهك ههردوو
 ئاگر بیهستهکهی رابردوو هیچ وهلامیککی ئهرینی (ئیجابی)
 وهرنهگرت...؟

کاتیك سەرۆك ئاڤۆ و (PKK) به خهبات و تیکۆشان کێشه کوردیان لهههموو
 روویکهوه دمرخستهروو و توانست و دمرهتی ئەوهیان رهخسانه که بهرێگهه
 دیموکراسی و سیاسی چارمههر بکرن، سەرۆك ئاڤۆ ئاگر بیهستیك رادهگهیهنیت، لهسالی
 (۱۹۹۲) دا ئاگر بیهستی راگهیاند، بهلام پهستند نهکرا و وهلامیان نهدههوه و گێرهشیۆینی
 ۱ (واکسیۆن)یان نهئهنجام دا، لهسالی (۱۹۹۵) یشتا دیسان ئاگر بیهستی راگهیاند و دیسانیش
 ۲ میان نهادهوه. ههروهها لهسالی (۱۹۹۸) یشت بۆ جاری سێیهم ئاگر بیهستی راگهیاندهوه،
 دیسان وهلامیان نهادهوه، چهنده سەرۆك ئاڤۆ لهسهر چارمههری پێداگری دهکرد که
 کێشه کورد بهرێگهه سیاسی و دیموکراتیان ههروهها چارمههر بکرن، ئەو دمهلهتی تورکیاش
 زیاتر پێداگری لهسهر شهڕ و بهشهڕ تهسفیهکردنی دهکرد. بێگومان ئەمه تهنیا هیزی
 دمهلهتی تورکیا و داخوازی دمهلهتی تورکیا نییه، ئێمه ئەوه باش دهزانین، لهبهر ئەوهی
 ئێمه بهسالانه شهڕمان لهگهڵ تورکیا کردوو، نهگهر تورکیا لهشهڕدا لهسهر پێی خۆی
 مایهوه، بههۆی بههیزی تورکیاوه نهبوو، هیچ کاتیك هیزی تورکیا بهشی ئەوهی
 نهکردوو، بهلکو ناتۆ (NATO) لهههموو روویکهوه لهپشت تورکیا راوستاوه، لهبهر
 ئەوه تورکیا لهم شهڕدا نهکوت و لهسهر پێی خۆی مایهوه. ههروهها نهگهر تورکیا بۆ
 چارمههری ههنگاوی نههاوێشت، نهك لهبهر ئەوهی تورکیا نهیدهخواست ههنگاو

بهاوړت، بهلکو له بهر نه وهی ناتو نهیده خواست، سیستمی سهرمایه داری نهیده خواست تورکیا کیشی کورد بهرینگی سیاسی و دیموکراتیانه چارمه سر بکات. له ناو تورکیادا هندیك دهوروبه هه بوون دمیانه خواست که کیشی کورد بهرینگی سیاسی و دیموکراتی چارمه سر بکړیت. هه لبه ته سهروک ئاپوش بهر دهمام نهو ناگر به ستانه ی پشخست بو نه وهی نه وانه ی دهخوازن کیشی کورد چارمه سر بکړیت به هیز بین و دسترؤبی و دستپشخه ریان زیاتر ببیت. تاكو کیشه که بکه ویتنه سهر پاسته رپی چارمه سهری.

له تورکیادا بهر دهمام دوو بهش هه ن، په که میان؛ دهخوازن به زمبروزنگ و سیاستی نکولی و څرکړدن کیشه که چارمه سر بکه ن و نه مه به بنچینه ومردمگرن، دوو همیشیان؛ ده لیت: "نیدی نهو سیاسته سهرناگریت و پیو یسته نیمه دان به هه بوونی کوردان بنیین و کیشی کورد بهرینگی سیاسی چارمه سر بکه یین". له تورکیادا تاكو ئیستاشی له که لدا بیت نه وانه ی که دهخوازن کیشی کورد بهرینگی سیاسی چارمه سر بکه ن لاوازن، به لام نه وهی نکولی و څرکړدن و زمبروزنگ به بنه ما ومردمگرن به هیزن و بالادستن. هیزی نه وان له وموه نه هاتووه که له نیو تورکیادا به هیز و بالادستن، نه مه لایه کی مه سه له که یه، له بنه رمتدا بو نه وهی بتوانن له تورکیاشدا بالادستی و به هیزی خویان به رپوه ببه ن، هیز له سیستمی سهرمایه داری و ناتو ومردمگرن، نه وانه ن که له تورکیا به هیزیان ده که ن، له بنه رمتدا نه وه سیستمی سهرمایه داری و ناتویه که ناهیلایت سیاستی نکولی و څرکړدن له تورکیادا لاواز ببیت، ناهیلایت کیشی کورد چارمه سر بکړیت.

به لام بوچی ناهیلایت؟

نه مه دوو هوکاری سهرمکی خو ی هه یه، په که مینیان: نه که مر نه مرؤ کیشی کورد له باکوور چارمه سر بکړیت، نه و پیو یسته به سهروک ئاپو و (PKK) چارمه سر بکړیت، چونکه ومکو تر هیچ هیزیکي دیکه نییه. کاتیک کیشی کورد له که ل سهروک ئاپو و (PKK) چارمه سر بکړیت، نه و کاته خه تی سهروک ئاپو بالادست دمییت، نه که تنیا له

باکوور، بەلکو لە پارچەکانی دیکەشدا بالادەست دەبێت. چونکە باکوور بەشی ھەرە سەرەکییە، وەکوتریش لەبەشەکانی دیکەشدا کاریگەری و رێکخستنی ئەو خەتە ھەیە. ئەگەر ئەو خەتە لە باکووردا بگاتە چارەسەری، ئەوا ئەمە لەسەر پارچەکانی دیکەش کاریگەری خۆی دەکات. ئەگەر ئەم خەتە بالادەست ببێت، ئەوا کورد دەبێتە خاوەن ئێرادیەکی سەرەخۆ و ئیدی کورد ناکەوێتە خزمەتی سیستەمی سەرمایەدارییەوه و سیستەم کورد لە دەست دەدات و بەم لە دەستدانەش تەنیا کوردی لە دەست ناچیت، بەلکو ناوچەییەك لە دەست دەدات. بۆ ئەوان ئەمەش گرنگە، چونکە لە ستراتیژی خۆیاندا کوردێکی بێ ئێزادە بەبەنجینە و ھەرمەگرن، ئەگەر بە (PKK) کێشەکە چارەسەر ببێت، ئەوا ئەو کوردە ی ئەوان دیمانیەوێت نابێت، ئەو کاتە زەبرێکی مەزن دەخۆن. بۆیە ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت.

دوو دەمینیشیان: ئەمە چارەسەری کێشەکە لە تورکیادا ناکەوێتە خزمەتی سیستەمی سەرمایەدارییەوه. بۆچی؟ چونکە لاوازی تورکیا کێشە ی کوردە، ئەوەی بخوازی تەنگاوی بکات و سازشی پێبکات، دەخوازێت ئەو کێشەییە ھیچ چارەسەر نەبێت. چونکە دەزانن کە کێشەکە چارەسەر نەبوو ئەوا شەرەکە بەر دەوام دەبێت، کە شەریش بەر دەوام ببێت، دەزانن کە تورکیا بە تەنیا و بە ھیزی خۆی ناتوانێت ئەو شەرە بەرپۆھ ببات، بۆیە مەحتاجی ئەوروپا و ئەمریکا دەبێت، ئەو کاتە ئەوروپا و ئەمریکا بە ئاسانی دەتوانن رازییەکانی خۆیان بە تورکیا بە پەسەندکردن بدەن. دەتوانن بە ئاسانی تورکیا بۆ لای خۆیان رابکێشن ئەو خالە ی کە دەخوازن رابکێشن. ئەگەر کێشەکە چارەسەر بکەیت، ئەو کاتە ناتوانن ھزار بیژنە سەر تورکیا، ھەرمەشە و شانناژ بکەن، ناتوانن تورکیا تەنگاوی بکەن و رابکێشن لای ئامانجەکانی خۆیان. چونکە ئەو کاتە تورکیا زیڤە موحتاجی ئەوان نابێت، تەنانەت لەوانە یە تورکیا بکەوێتە نیو رەوشیکی نوێ و ببێتە ھیزیکی سەرکێش لە ناوچەکەدا. واتە بۆ ئەوەی تورکیا لە ژێر کۆنترۆلی ئەوان دەر نەکەوێت، تاکو بتوانن ھەموو شتیکی خۆیان بە تورکیا بە پەسەندکردن بدەن، ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت. ئەگەر لەو ئاگر بەستانەدا ئەنجام بە دەست نەھاتوو و ھەموو جاریك پووچەل کراو مەتەو لە پەشت ئەمە ئەوروپا، ئەمریکا و ناتۆ ھەیە. چونکە بەرزمومەندی نابوواری و سیاسی خۆیان لە مەدا یە. ناخوازن کێشەکە چارەسەر ببێت،

په راویژهكان:

- (١) مهبهستیان له "باکووری ئێراق" باشووری کوردستانه.
- (٢) مهبهستی لهسائی (١٩٧٩)یه که شاهین دوهمهز له مانگی پینجی نهو سائه دهستگیر کرا و تهسلیم بوو.
- (٣) مهبهستی کاتی سازدانی نهه دیدارهیه.

بهشی حهوتهم:

کاروانی رۆما... لوتکهی پیلانگیڤی

(۱۹۹۸ - ۱۹۹۹)

بەرەو ئەو جوگرافیا یە

نە دەبینی، نە دەبیستی، نە دەئاخفی...!!

هەر لە ساڵی (١٩٩٨) دا تورکیا هەڕەشە یەکی زۆری لە سوریا کرد، ئەو کاتە سەرۆک ئۆجەلانیش لە "شام" دەرکەوت بۆ دەرەوێ دەرەوێ خۆرەلاتی ناوین. مەرۆف لێردا ئەو بەرسیت رووداوی دەرکەوتنی سەرۆک ئۆجەلان لەسەر چ بنەمایەکی بوو و چۆن دەرکەوت؟ ئەگەر ئەو کاتە سەرۆک ھاتبایە چیاکانی کوردستان چ دەبوو؟

ھەلبەتە لێردا بۆ ئەوێ سەرۆک لە سوریاوە دەرکەوت زۆر ھێز و لایەن کاریان کرد. تەفگەری ئێمە ھەر لە کاتی خیانەتی "شاھین دۆنمەز" و پاشانیش "شەمەلین ساکیک" چیان گووتبوو؟ گووتبوویان: "ئەگەر ئاپۆ بیکاریگەر نەکەن ناتوانن (PKK) بیکاریگەر و تەسفیە بکەن. دەوڵەتی تورکیا و سیستەمی سەرمايەداریش بۆ ئەوێ تەفگەرە بیکاریگەر بکەن زۆر ھەول و تەقەللایان دەدا، لەکۆتاییدا؛ بەکرێگیراوانی کورد، خانیانی ناو ئێمە، دەوڵەتە داگیرکەرەکان و سەرمايەدارەکان ھەموویان گەشتنە ئەنجامێک کە بەراستی تا سەرۆک ئاپۆ بیکاریگەر نەکەن ناتوانن ئەنجامگیر ببن. سەرۆک ئاپۆ ھەموو ئەو ھەنگاوانە ئێوان دەیھاوێژن بۆوچەلی دەکاتەو، بەپێچەوانە ھەلەدەگەرینیتەو. بۆیە ناتوانن بگەنە ئەنجام. ئیدی ھەموویان گەشتنە ئەو ئەنجامە کە سەرۆک بیکاریگەر بکەن. پیلانگیرییان لەسەر ئەو بنەمایە پێشخست. بێگومان بەرلەوێ سەرۆک لە سوریا دەرێخەن، ھەندیک زەمینە ئێوێان رەخساند، لەسەر ئەو بنەمایەش فشاریان بۆ سەر سوریا ھێنا. ئیدی تورکیا ھێزەکانی خۆی ھێنا بە سەر سنوور و ھەڕەشەیان لە سوریا کرد و گووتیان: "یان تۆ ئاپۆ لە سوریا دەرەدەگەیت و تەسلیمی ئێمە دەکەیتەو، یانیش ئەگەر تۆ دەریناکەیت ئەو ئێمە شەر لەبەرەمبەر تۆدا دەکەین". بێگومان لەپشت تورکیا کێ ھەبوو؟ ئەمریکا، نیگلیز، ئیسرائیل، سیستەمی سەرمايەداری ھەمووی، بەم ھێزەو تورکیا ھاتە سەر سوریا. ئەگەر وەھا نەبایە، تورکیا نەیدەتوانی ئەو ھەڕەشە بکات، ھەلبەتە کاتیکی تورکیا ئەو

هېرېشه يې دېگړد كېشته يې سېريازيېه گانې نه مړي' - هاوپېميانه گانې زوړ به ناشكرا له دېرياي سپېدا بؤ چاو ترساندن مانوړيان دېگړد، كاتېك كه رموشېكي ودها دېر كېوت، بېگومان سوريا پر تنگه تاو بوو.

له لايه كي دېكه شه وه؛ ئيسرائيل هېر شه ي لېدېد گړد. ئيدى سوريا نه يده تواني رووبېرووى ئه مانه هېمووى بېي ته وه، سېروكېش بېني كه رهوشى سوريا له مېترسى دايه، بؤيه سېروك نه يخواست به هوى ئه وه وه سوريا زېبرى بهرېكه وېت، ئه مې بهر است نه دېمزانى و به شتيكي ئه خلاقيشى نه بېني، بؤچي؟ چونكه سوريا به سالان ميواندارى سېروكي كړد بوو، له وانه يې توانستېكي پېنه دايېت، له وانه يې هېندېك كېس له نېو سوريا دا به هېله مامه لېان له گېل سېروكېش كړد بېت، به لام سېرمېري هېموو ئه مانه به شتيك له ناو دېولمى سوريا دا هېوون دېرفه تى ئه مېان دا كه سېروك له وى وه ميوان بېمېني ته وه، دېرفه تېكي ودهان دا، چاو پو شيان له مانه وه ي سېروك كړد له وى. هېله بېته ئه مې هاوكاريېه كي مېزن بوو بؤ ئېمې. هېر چېنده له رووى تر وه هاوكارى ئېمېان نه دېگړد، به لام دېرفه تى به مانه وه ي ئېمې له وى بؤ ئېمې هاوكاريېه كي مېزن بوو.

ئېخلاقيكي سېروك هېه؛ ئه گېر يېكېك دؤستايه تى بكات ئه وا رېزى له و دؤستايه تېيه دېگړت، مادام سوريا ميوانداري تى نه وى كړد بوو، ئه مېروش له سېر سوريا مېترسى هېه، به هوى سېروك وه دېنه سېر سوريا، سېروك له رووى ئېخلاقيېه وه نه يده تواني ئه مې پېسند بېر دايه، ئه گېر مېترسيېه ك له نارادا هېبېت با بؤ ئه و بېت، ئه مې له فېلسفې سېروكدا بېنما يې، سېروك ئه گېر مېترسيېه ك له نارادا بېت هېچ كاتېك نه يده خواست نه و مېترسيېه بگاته هېفالانى خو ي يان دؤستى خو ي، به هايه كي مېزنى به دؤستايه تى و هېفاليتى دېدا، ئه گېر مېترسى هېبېت با بېته سېر ئه و، ئيدى له مېسه له ي سوريا دا نه يده خواست سوريا زېبرى بهرېكه وېت و بېكه وېته زېحه تېيه وه و كېشه ي بؤ دروست بېي تى، ئېخلاق و فېلسفې سېروك ئه مې پېسند نه دېگړد، له بېر خاترى دؤستايه تى گووتى: "من دېتوانم لېره دېرېكه وم".

هېله بېته له سوريا دا هېندېك كېس دېيانخواست سېروك له وى دېرېكه وېت، ئه وانه ي دؤستايه تيان دېگړد نه يان دېخواست. به لام رموشيش له بېر چاو بوو و نه يان دېتواني

PKK مېڭروڭك له ناگر

شتيگيش بكن، هرچنده بهدلى نهوانيش نهبوويت. بهلام دميانگوت: "دريجو". بهمشيوميه سرؤك له سوريا دمرجوو، نيدى بؤ نهوى سرؤك له سوريا دمرجنه، هم لهناو سوريا ههنديكيان كاريان كرد، هم لهگورمپانى عهرمبدا، ميسر ههوليدا، لهگورمپانى كورددا، ههنديك له بهكريگيراوان و خاينهكانى كورد كاريان كرد، ناتو ههوليدا، دولتهكانى نهريكا، نهوروپا نهوانهى لهناوخودان. توركي ههوليدا، لهئىنجامى ههمو نهمانهدا سرؤك له سوريا دمركهوت.

ههلبهته پيلانگيريهكهيان لهسر نهو بنهمايه پيشخستبوو كه سرؤك له سوريا دمرجنه، بؤ نهوى دمريشى بكن، يوانانستانيان بهكارهينا، چونكه له يوانانستان ههنديك كس ههبوو، هم لهناستى حكومت ههميش لهناستى بهرلهماندا، گوايه دوستايهتيان لهگهڻ (PKK) دمكرد، تهنامت بهرلهمانى يوانانستان بپرياريكى ومرگرتبوو، نزيكهى بهدمنگى زورينهيان بانگهيشتى (دمعوت) سرؤكيان كردبوو بؤ نهوى بجيته يوانانستان، ههنديكيان بهتايبهتى چووبوون به سرؤكيان گووتبوو كه: "نيمه دهخوازين تؤ ببيته يوانانستان" نهوانه، بهر لهو فشار و ههرشانه، نهو زهمينهيهيان خوښ كردبوو، كاتييك كه فشار و گوشار بؤ سر سوريا بيئن رى سوريا بكرتبهوه، چونكه سرؤك ريز و بهها بهدوستايهتى دمدا، لهگهڻ يوانانستانيش دوستايهتيهك ههيه، خواستويانه بجيته. يوانانستان، نيستاش كه فشار و ههرشميهك لهسر سوريا ههيه، سرؤك دمردمچيت، نهوا ئهگمري ههره زور بهرمو يوانانستان دهچيت، ريك لهروشيكى وهادا ههنديكيان گووتيان: "ومره يوانانستان" سرؤك دهچيته نهوئ.

نيدى كه ههرشه لهسر سوريا زياتر دمبيت و ههنديك لهو يوانانيانهش دمكهونه نيو جموجولهوه و به سرؤك دهلئين: "ومره يوانانستان" سرؤكيش بهدوستايهتى يوانانستان باومر دمكات و له سوريا دمردمكهويت و دهچيته. يوانانستان. كاتييك كه دهچيته يوانانستان ههر لهفرؤكهخانهدا دهلئين: "پيوسته ليړه نهمينيتهوه" نهوى كه دمبووايه پيشوازي له سرؤك بكات نايهته پيشوازيهكه و كهسيكى تريش نايهته پيشوازيهوه، نيستخباراتى يوانانستان دهچيت سرؤك دمبينيت. نيدى سرؤك ناچار دمبيت بجيته روسيا، پاشان لهگهڻ روسياش ديدار نهىنجام دهمن، روسياش رادمكيشنه نيو نهو

پيلانگېرپيهوه، همدېك سازشې نابوورى لهبهرامبهر روسيا دهكمن. نامانج جيبه؟ نامانج نوميه كه نههيلن سهرؤك لههيج جېگهپهك رابوهستيت يان بمينيتتهوه. گرنگ دمركهوتنى بوو، سهرؤك له روسياش دمرجوو و ههموو دمرگاكانيان گرت. پيلانگېرپيهكه لهسهر نمو بنهمايه دارپژرابوو. بويه له روسياش جووه رؤما و له رؤماش نههيا نهپشت لهوى بمينيتتهوه، خواستې بجيتته شوينيكى ديكه ديسان نههيا نهپشت بجيت، جاريكى ديكه روسيايان خسته دمورهوه. بېگومان لهناو نيّمهشدا كهسانيك خزمهتى نمو پيلانگېرپيهيان كرد. سهرؤك جاريكى ديكه جووهوه روسيا، لهوېش ههموو دمرگاكانيان گرتبوو، ههموو رپيهكيان گرتبوو، تهنيا رپى "كينيا"يان كريدبووهوه، رهوانه"كينيا"يان كرد، بؤ نهوهى لهوېش دهستگيرى بكمن و بيبه نه تورگيا همر بهو شيوميهشيان كرد.

لهم پيلانگېرپيهده! لهناو نيّمهشدا همدېك كهس بوونه نامراز، واتا له پيلانگېرپيهكه تينهگيشتبوون، گوايه لهگهل نمو دمولمتانه لهنيو پميوهندي دابوون، گوايه نمو دمولمتانه دوستايمتيان دهكرد و بهلتيان دمدا، ههفالانيش لهرهوشهكه تينهدهگهپشتن و بهكوپرهى گفت و بهلتيهكانى نهوان ههئسوكهوتيان دهكرد. بهمشيوميه كهوتنه خزمهتى پيلانگېرپيهوه.

لهم پيلانگېرپيهده ميسر رؤلتيكى مهنى بىنى، ميسر جوو به سورياى گووت: "نهگهر بؤ ئاپؤ لهنيوان نيّوه و تورگيا شهر دمربكهوېت، نيّمه لهگهل نيّوهده نابىن، ئاپؤ دمربكمن بابجيت، بؤجى لهبهر شهخسيك عمرهب بكموېته شهرهوه؟" وايان به سوريا گووتبوو: "نيّوه بهتهنيان، نيّمه پشتيوانى نيّوه ناكمين" وكموتريش گووتبوويان: "نهك همر تورگيا، بهلكو ئهمريكا، ئيسرائيل و ئينگليز ههموويان لهذى نيّومن. ئيدى ناتوان روويهرووى ههموويان ببنهوه"، سورياش بىنى كه بهتهنيا دهمينيتتهوه، ئيدى نهم فشارهينانه ميسر كردى، بؤ نهوهى سوريا سهرؤك دمربكات. لهناو سورياشدا همدېك نمو فشارميان كرد. بؤ همونه: "عبدالعهليم خهدام" پاشان همدېك شتى ناشكرا كرد و گووتى: "نيّمه نمو بپارهمان لهنيو پارتى بهعسدا ومركرت و بردمان بؤ لاي "حافز ئهسهد" و به "حافز ئهسهد"مان بهپهسند كردن دا"، واتا نمو بپاره "حافز ئهسهد" ومرينهگرتبوو، نهوان نمو بپارهمان داوه و بهوېشيان به پهسندكردن داوه،

چۇن به پەسندىكردىن داهه؟ گووتيان: " بېروانه غەرىب لىگەل ئىمە شوېن ناگرن، ئىدى ئەمىرىكا، ئىسرائىل و توركىيا و ھەموويان دېنە سەر ئىمە، بۇجى ئىمە بۇ ئاپۇ خۇمان بخەينە ژېر مەترىسىيەو؟ پېويستە تۇ ئەم بېرپارەمان پەسندى بىكەيت " كاتىك كە "ئەسەد" یش دەبىنىت لىنىو سورياشدا ھەندىك ئەمە دەخوازن كە سەرۆك ئاپۇ دىمىركەوېت، وەكوترىش " غەبىلەلەلىم خەدەم " ئەموش دەلئىت: " ئىمە بىنىيمان كە ئاپۇ تادىت لەھەموو بەشەكانى كوردستاندا كارىگەرى لەسەر كوردان دەكات، لەناو كورداندا رېكخستىن پېشەدەخت، ئىمە بىنىيمان نەك تەنيا بۇ توركىيا مەترىسىدارە، بەلكو بۇ ئىمەش مەترىسىدارە "، وەھا دەلئىت: " بۇيە پېويستە خۇمان لە ئاپۇ رزگار بىكەين ". لەناوخۇشياندا ھەن كە دەخوازن سەرۆك لە سوريا دىمىركەن، ھەلەمە لەو رەوشەدا ھشارى مەزن ھەيە و ھەپشەى توركىيا و ئىسرائىل و ئەمىرىكا لەناراداپە، لەناكامى ئەمەدا سوريا، ئەوانەى دۇستاپەتەيان دىكرىن، ئىدى ئەپاندەتوانى دۇستاپەتەيان بىكەن. ديسان كاتىك كە " غەبىلەلەلىم خەدەم " لە سوريا دىمىركەوت و پاشان چووۋە فەرمەتسا و نىشانى دەدا كە ئەو سەرۆك ئاپۇ لەسوريا دىمىركەتوۋە، ئەگەر بېرپارىان و دىمىركەتوۋە ئەو پېى و دىمىركەتوۋە، ئەگەر بە " خەلفە ئەسەد " يان بە پەسندىكرىن دابوو رۇلى ئەو ھەيە، تەننەت دەلئىت: " مەن چووۋ بە ئاپۇشەم گووت تۇ كەسىكى زانائەت، توركىيا دەخوازن بىكەوېتە سوريادە، دېتە سوريا يان نا؟ سەرۆك گووتوۋىيەتى دىمىركەوېتە سوريا، بۇ ئەوۋى سوريا زەمەر نەبىنىت مەتوانەم دىمىركەوم " دەلئىت: " مەن قەسەم لەگەلئەدا كەرد، " واتا " مەن قەنەمەتەم پېيكرىد " بەو ھەواپەوۋە قەسە دەكات. بەمەش رۇلى خۇى لەدىمىركەتوۋە سەرۆك لە سوريادا نىشان دەكات.

يۇنانستان، روسيا، ئەلمانىا، فەرمەنسا، ھۆلەندا، ئىنگلىتەرا، كىنيا، مىسر، ئەمىرىكا و ھەموو ئەمانە لەو پىلانگىرپەيەدا شوپنىان گرت. ئەمىرىكا ھەموو ئەو ولاتانەى لەنىو پىلانگىرپەيەكەدا ئۇرگانىزە كەرد، ئەوانەيە بىرۆكە و پىلاننامەى ئەو پىلانگىرپەيە ئىنگلىتەرا داپىشتىيەت. بەلام لەپراكتىكىدا ئەمىرىكا رېكخستەى كەردوۋە و كۆرپەنەسىۋىنىتى و سەپەرەشتى پېكەيەنەنى ئەوۋى كەردوۋە.

بىگومان ئىسرائىل بە ھاوکارى ئىستخباراتىى خۇى لەگەل توركىيا و بە ھەپشەكرىنى بۇ سەر سوريا رۇلىكى مەزنى بىنى.

له ئەوروپادا پێشتر ئەڵمانیا برپاری ئەوەی دابوو کە ئەگەر سەرۆک بچیتە ئەوروپا دەستگیری بکات، کە سەرۆک چوووە ئیتالیا، ئەوا ئەڵمانیا ئەو برپارەیی خۆی خستە لایەکەوە، بۆ ئەوەی پیلانگیرییەکە بەرپۆه بچیت. ئیتالیا خواستی کێشە کورد بباتە بەکیتی ئەوروپا، کە لەسەر ئەو بنەمایە بەکیتی ئەوروپا رێبەکی چارەسەری پێشبخات، ئەڵمانیا، ئیتالیا بەتەنیا هیشتەو و رێگری لێکرد. نوێنەری فەرمانسا چوووە رۆما و ئیفا دەی لەسەر سەرۆک وەرگرت و دەستی بەسەر پاسپۆرتی سەرۆکدا گرت، ئینگلتەرا هەرشەوی هەموو ئەو شوێنانەیی کرد کە سەرۆک بچیت.

کاتیەک کە سەرۆک له رۆما بوو (پ د ک) و "بارزانی" دۆسیەیان دەنارد، بۆ ئەوەی ئەوروپا سەرۆک پەسەند نەکات، دۆسیەیی وەهایان دەنارد کە سەرۆک تیرۆریستە و لەدژی کوردانە. ئیدی ئەم پیلانگیرییە بەمشێومە جێبەجێکرا.

سەرۆک بەمجۆرە دەستگیرکرا و تەسلیمی تورکیایان کردەووە. خواستیان بەمە هەم سەرۆک بێکارێگەر بکەن و گەل و تەفکەریش لەژێر کاریگەری سەرۆک دەربخەن، گەل و تەفکەر بخەنە ژێر کۆنترۆلی خۆیانەو، هەمیش خواستیان شەڕێکی بۆ کۆتایی لەنیوان کورد و تورکیا بەرپا بکەن و بەمەش هەم تورکیا و هەمیش کوردان مەجبوری خۆیان بکەن، بۆ ئەوەی بتوانن سیاسەتی خۆیان بەرپۆه ببەن. واتا هەر هێز و لایەنێک خواستی ئەنجامی خۆی لەرێگەی ئەو پیلانگیرییەو پێک بهێنیت و بەرژەومندییە سیاسی و ئابوورییەکانی خۆی بپێنیتەدی. بۆیە هەر هەموویان لەم پیلانگیرییەدا بەشداری بوون. بێگومان ئامانجی هەر یەکەیان جودا جودا بوو و وەک یەک نەبوون...

ئەو کاتە کە سەرۆک ئاپۆ دەچیتە رۆما رابوونیکی مەزنی گەل، کە ئەموانەیی لەمیژوویدا نەبوو، روویدا، رابوونیکی گەلەری جەماوەری بوو. ئەمەش وایکرد کە دۆزی کوردان بگاتە ئاستێکی نیۆدەوڵەتی و رۆژمەنی هەموو جیهان. بەلام خالی هەرە سەرنجراکێش ئەومە کە ئەوروپا لەدۆخیکی وەهادا نابیتە ھاکتەرێک بۆ چارەسەری کێشەیی

کورد، ئەمه له چیهوه دیت؟ وادیاره تا ئەو ساته و نیستاش تییدا
 دژین سیاسهتیکى دووړوویانهى سهیریان ههیه، له لایه کهوه به
 تورکیا دهلین؛ پتویسته دیموکراتیزمبوون ئەنجام بدمیت، له لایه کی
 دیکهش ناهیلن ئەمه ئەنجام بدریت و کیشی کورد چارسهه ببيت،
 ئەمه له چیهوه دیت...؟

راسته، ئەگەر ئەوروپا به شداری له پیلانگێرییه که نه کردبایه و خوازیار بووایه کیشی
 کورد چارسهه ببيت، ئەو پیلانگێرییه پک نه دههات و کیشی کوردیش چارسهه
 دهوو. بۆ نموونه؛ سهروک ئاپۆ له "شام" دوه رووی له چیا نه کرد، دمیتوانی بهاتبایه
 چیا، له وانهوو ئەگەر هاتبایه چیا ئەو پیلانگێرییهش پووچەل بکرا بایهوه، بهلام
 شهپتکی مهزنیش بهرپا دهوو، قهتلوعامی مهزن روویده دا، سهروک ههه له بهر ئەم
 هۆیه نههاته چیا، ههمیش که چوووه ئەوروپا تاوهکو کیشی کورد بخاته سهه راستهپری
 چارسهه و شهه بهردهوام نهبيت و کۆمه لکوژی روونهات، بۆچی؟ چونکه ئەوروپا
 پشتر چی دمیگوت؟ دمیگوت: "ئەگەر ئیوه شهه رابوستین ئیمه دمتوانین ههول
 بدهین و کار له سهه تورکیا بکهین و دمتوانین تورکیا رازی بکهین که کیشی کورد
 له ریی سیاسى و دیموکراتییانهوه چارسهه بکریت. بهلام له بهر ئەوهی شهه له ئارادایه
 ئیمه ناتوانین ئەم رۆله بگێرین". تهنا نهت بۆ ئەمهش دمیانهخواست سهروک بجیته
 ئەورپا، ههوالی وههاشیان دمنارد. ئەگەر سهروک نههاته چیا هۆکاریک له هۆکارهکانیش
 ئەمه بوو. ههلهته سهروکیش دهیخواست که کیشه که به دیالوگ چارسهه ببيت، مادام
 ئەوروپاش ههلویت و نزیکیوونهومیهکی ومهای ههیه، بۆیه بهر مه ئەوروپا چوو، بهلام
 پاشان ئاشکرا بوو که ئەوروپا بۆ ئەوهی پیلانگێری ئەنجام بدات وهه مامهلهی کردوو.
 چونکه ئەگەر راستگو بوونایه و نیازیکى بهوجۆرمیان ههبووایه، ئەوا سهروک چوووه
 ئەوروپا، کاتیک که چوووه ئەوروپاش بۆ ئەوهی کیشی کورد چارسهه ببيت پرۆزمیهکی
 چارسهه ریشی راگهیان، پرۆزمیهکی زۆر ماقوولیش بوو، ئەوروپا نهک ههه گهتوگۆی
 له سهه ئەم پرۆزمیه نه کرد و شوپنیشی نه دا به سهروک، بهلکو به پێچهوانهوه به شداری

له بيلانگېرېپهكېش كرد، ئەمەش ئەمەى سەلاند كە ئەوروپا ناخوازېت كېشەكە چارەسەر بېيټ، ئەوروپا بۇ ئەودى سەرۆك له ئەوروپا دەرېخت و ئامانجەكانى ئەو بيلانگېرېپه نېودمولەتېپه بېتەدى رۆلى خۆى دەبېنى.

چوونى سەرۆك بۇ ئەوروپا ھۆكاريكى دېكەشى ھەبوو، لەبنەرەتدا خاومنى سەرەكى كېشەى كورد ئەوروپا بوو، چونكە ئەوروپا كوردستانى بەش بەش و پارچە پارچە كړدبوو، ستاتۆپەكى له خۆرهەلاتى ناوېن دروستكړدبوو، لەو ستاتۆپەى كە دروستېشى كړدبوو شوېنى بە كوردان نەدابوو. واتا كوردانى لەدەرەودى ستاتۆپەكە ھېشتبەوودە و پارچە پارچەشى كړدبوو و بە "لۆزان" ېش ئەو پارچەكردنەى خستبوو سەر بناخەپەكى حقوقيشەو، بەمەش كوردانى تەسلىمى دەولەتە داگيركەرەكان كړدبوو، لەبەر ئەودى ئەو ستاتۆپەى دروستكړدبوو تېيدا شوېنى بە كوردان نەدابوو، نكۆليان له كوردان كړدبوو، بۆيەش ئەو سىياسەتەى لەسەر كوردان پەپرەو دەرەا سىياسەتى نكۆلى و قركردن بوو، خاومنى ئەو سىياسەتەش لەبنەرەتدا ئەوروپايە. چونكە ئەودى ستاتۆپەكى بەمېرەنگەى له خۆرهەلاتى ناوېن دروستكړدبوو ئەو بوو، ئەودى لەو ستاتۆپەشدا شوېنى بەكوردان نەدابوو ھەر ئەو بوو. ئەگەر كوردانيان پەسند بكړدبايە ئەوا لەو ستاتۆپەدا شوېنيان بە كوردان دەدا. واتا ئەودى نكۆلى له كورد كړدوو و لەسەر كوردان سىياسەتى لەناوېردنى بەرپۆە بړدوو لەبنەرەتدا ئەوروپايە. دەولەتانی داگيركاريش ئەو سىياسەتميان لەپراكتيكا بەرپۆە بړدوو. خاومنى ئەو سىياسەتە دەولەتانی داگيركەر نين، بەلكو لەبنەرەتدا ئەوروپايە. بۆيە خاومنى كېشەى كوردېش ھەر ئەوروپايە. ئەوروپا لەبەرەمبەر ئەو سىياسەتەى لەدزى كوردانيش بەرپۆە براوہ بەرپرسيارە، لەبەرەمبەر ھەموو ئەو كۆمەلگوزى و ئەشكەنجە و چەوسانەودىيەى بەسەر كورداندا ھاتووہ بەرپرسيارە، ھەر تەميا دەولەتانی داگيركەر بەرپرسيار نين. دەولەتانی داگيركەر ئەو سىياسەتەى ئەوروپا داپرشتووہ و بە "لۆزان" ېش كردى بە سىياسەتېكى فەرمى، لەپراكتيكا جېبەجېيان كړدوو. بۆيە پېكەوہ بەرپرسيارن لەو كۆمەلگوزى و چەوسانەودىيەى لەدزى كوردان پەپرەو كراوہ. راستى مەسەلەكە وھايە. ئەگەر سەرۆكېش چووہ ئەوروپا ھۆكاريكىشى ئەمە بوو. چونكە كېشەى كورد ئەگەر ئەوروپا پەسندى كرد ئەوا چارەسەر دەرگريت. ئەگەر ئەوروپا كورد پەسند نەكات و چارەسەرى

کیشی کورد په سند نه کات، نهوا کیشی کوردیش چارمه ر نابیټ. نهو روپا دمیگووت: "تو و مره نهو روپا و دستبه رداري شهري چه گداريش ببه، نیمه دمتوانين کیشه که چارمه ر بکهين" سهروک بؤ نه مه جووه نهو روپا. نهو روپا به شداری له پیلانگيرپیه که دا کردبوو، بؤ نه وهی روئی خوئی له نیو پیلانگيرپیه که دا پیک بهینیت بهو جوړه نزيك دمیوووه. هه لېمه ته له قوناحی پیلانگيرپیه که دا نهو راستیه ناشکرا بوو که نهو روپا ناخوازیت نهو بهرپرسياريتيه میژووی و سیاسي و نه خلاقیه ی خوئی پیک بینیت. لیژمه دا نهو روپا بهرپرسياريتيه کی میژووی و سیاسي و نه خلاقیه ی له بهرامبهر کوردان هه یه. نه مه دمره فته ک بوو که سهروک جووه نهو روپا و نهو پرؤزمیه ی راگیانند بؤ نه وهی کیشی کورد بهرنگه ی سیاسي چارمه ر بکريت: نه مه بؤ نهو روپا دمره فته کی مهن بوو، نهو روپا دمیوانی خوئی لهو تاوانه ی خوئی پاک بکاته وه. واتا نهو کیشیه ی خوئی دمریخستوو دمیوانی چارمه ریشی بکردبايه، به ممش دمیوانی خوئی به عفوکردن دابايه و تاوانی خوئی پاک بکردبايه وه. به لام نهو روپا پیداکری له سه ر دریژمدان به تاوانه که ی خوئی کرد، بؤیه به شداری له پیلانگيرپیه که دا کرد. به ممش تاوانه که ی خوئی له بهرامبهر کوردان زور قورستر کرد...

ناشکرا بوو که نهو روپا ناخوازیت کیشی کورد چارمه ر بیټ، به لکو ده خوازیت همر شه ر هه بیټ، بؤ نه وهی بتوانیت هه میسه بهر دموامی بهو ستاؤیه بدات و بهر ژمونه دیه نابووړی و سیاسیه کانی خوئی بهر دموام بکات. نهو روپا نهو منده باسی دیموکراتی و نازادی و مافی مروؤ و "مافی سئ نهوه" دمکات ناشکرا بوو که هیچی راست نین. نه گمر نهو انه راست بووايه نهوا نه مرؤ له جیهاندا هیچ گه لیک نییه به قه د گه لی کورد زیاتر پیوېستی به نازادی و دیموکراسی و مافی مروؤ هه بیټ. نهو گه له هینده گه لیکی مهن، هینده له نیو کؤمه لکوژی و چهوسانه وه و نازاردا ژیاوه، ته نانه ت زمانه که ی هه ده خه کراوه. مادام هینده دیموکراسی و مافی مروؤ و نازادی به بناخه و مرده گرن، نهوا نهو کاته پیوېسته بؤ کوردانیس نه مه یان به بناخه و مرگرتبايه، نیدی ساخته کاری و دووړووی نهو روپا بهو پیلانگيرپیه ناشکرا بوو، که نهو روپا بؤ کوردان نه حقوق، نه عدالت، نه دیموکراسی و نه نازادی به بناخه و مرناگریټ، که مه سه له ی کورد هاته پیش هه موو نهو شتانه راده و مستیټن. له دمره وهی حقوق و عدالت و مافی مروؤ و دیموکراسی و نازادی

له کوردان دمړوانن، نهمه راستینې تهوړوپا دهخاتهړوو، بۆچی نهوړوپا ودها نړیک دمیتتهوه؟ چونکه لمبهرامبهر کوردان زور تاوانباره، نهودی لهبنهړمندا نکۆلی و قړکردنی پېشخستووه نهوړوپایه، لهسر نهو سیاسهتەش زور کۆمهلکوژی مهزن لهسر کوردان نهنجام دراوه، نهو بهرپرسیاری نهمیه. به چهکی نهوان ههلمبجه کیمیاپاران کرا و کۆمهلکوژی نهنجام درا، واتا نهگهر نهوړوپا راستگۆ بن و دان بهودا بنین و بلین: "نیمه گوناهاپارین لهو رهوشی کورد تییکهوتووه و نیمه ریگهی نهوهمان داوه، چونکه نیمه نهو ستاتویهمان له خۆرهلاتی ناوین دروستکرد و تییدا جینگهمان بهکوردان نهدا و نکۆلیمان لهکوردان کرد و پارچهمان کردن و تهسلیمی نهو داگیرکهرانهمان کردن، نهوانیش لهسر نهو بنهمایه نهو سیاسهتی نکۆلی و قړکردنهپان بهپۆوه بردووه، نیمه لهمهدا بهرپرسیارین و دهخوازین تاوانی خۆمان بسپرنهوه، بۆیمش نیمه دهخوازین کیشی کورد چارهرسر ببیت و...". دمیانتوانی ودها بکهن. بهلام جورتهپان نیشان نهدا و نهو دمرهتەشیان بهکارنههینا. مهسهلهی نهوان تهنیا مهسهلهی جورتهتکردن پان نهکردن نییه، بهلکو بهرژهوهندییه سیاسی و ئابوورییهکانیان نهمه دهخوازیّت. نهوړوپا بهتهواوی بهرژهومندى سیاسی و ئابووری بۆخوی بهبنهما ومردمگريّت، نهگهر بهرژهومندى سیاسی و ئابووریپان له کۆمهلکوژی کورداندا بیت، نهوا نهوان نهمه بهبنهما ومردمگرن، بۆ نهوان دیموکراسی، نازادی و مافی رډ گرنګ نییه، نهو کاته با بلین نهوړوپا دهلیت: "لهبهر نهودی نهمریکا فشاریکى زوری بۆهیناپن نیمهش نهماندحتوانی...". لهوانهیه بیانووپهکی بهمجۆره بدۆزنهوه و بخوازن راستینې خۆپان بشارنهوه. نهمه راستیش نییه. بهس با بلین وایه، دادگای نهوان (دادگای مافی مروفی نهوړوپا) بپریاریکى دا که دادگایى سمرۆك ئاپۆ له ئیمیرالی راست پیک نههاتووه و پپوېسته سمرلەنوئ دادگایى بکریتهوه، کهچی کۆنسهی نهوړوپا گووتی: "پپوېست ناکات سمرلەنوئ دادگایى بکریتهوه" و گووتی: "نهو بپریارهى تورکيا ومريگرتووه راسته" ههروهها گووتی: "نهگهر دادگاییش بکریتهوه دیسان نهو بپریاره دمريتهوه، بۆیمش نهو بپریاره لهشوینى خۆپدايه و پپوېست ناکات دادگایى بکریتهوه". کهچی نهمهش دمرهتەتيك بوو بۆ نهودی تاوانهکانى خۆپان بسپرنهوه و خهتا و ههلهکانى خۆپان بهلاوه بنین. بهلام بهم بپریارمیان ئاشکرا بوو که بهنهنقهست ناخوازن

كيشه‌ی كورد چارەسەر بېيیت. بۆيەش خاوەندارپیتی لەتاوانەکانی خۆیان دەكەن و ئەوەی لەبەرەمبەر كوردان كردووێانە خاوەندارپیتی لێدەكەن و پێداگریشی لەسەر دەكەن، گرنگپیتی ئەو بېیارە ئەمەیه. چونكە سەرۆك ئاڤۆ چەندیەن ئاگرەبەستی راگەیاندوو.

نیستاش (۱) جاریکی دیکە ئاگرەبەستی راگەیاندوو، ئەو ئاگرەبەستانە کاریگەری خۆی لەسەر هەندێك دەورووبەر كردوو. بۆ ئەمەش چەندیەن كۆنفرانسی وەك "كۆنفرانسی تورکیا لە ناشتی خۆی دەمگەپیت" سازدەران. دەولەتی تورکیا دەخوازپیت ئاگرەبەستەكە پووچەڵ بكاتەوه و دەخوازپیت كۆمەڵكوژی نوێ پېشبخات، رێك لەو كەشوەه‌وايەدا، ئەو بېیارە‌ی خودی دادگای ئەوان وەرگیرتوو دەلێت: "پێویست ناكات دادگایی بكریتەوه"، هەمیش زۆر بەناشكرايی لەگەڵ سیاسەتی نكۆلی و قێكردن دایە و پێداگریشی لەسەر دەكات و خاوەندارپیتی لەسیاسەت و تاوانەکانی خۆی دەكات. ئەمانە هەمووی بەدیار دەخات كە ئەوروپا ناخوازپیت كیشەكە چارەسەر بېيیت، بەلكو بەپێچەوانەوه دەخوازپیت كیشەكە بەردەوام بېيیت و شەر و كۆمەڵكوژی بەردەوام بكات.

بۆیە ئەوروپا رۆلێکی زۆر خراب لەبەرەمبەر كوردان دەگێرپیت. پێویستە كوردان باش لەو راستییە تێبگەن. ئەوروپا لەبەرەمبەر كوردان تاوانبارە و پێداگریشی لەسەر تاوانەکانی دەكات و تادیت تاوانەکانی خۆی مەزن و قوولتر دەكاتەوه و پێویستە كورد ئەمە ببینن، پێویستە كورد بەناشكرا لەدژی سیاسەتی ئەوروپا رابووستن، بۆ ئەوەی ئەوروپا دەستبەرداری ئەو سیاسەتە بېيیت كە لەدژی كوردان پەڕەوی دەكات. داواي لێبوردن لە كوردان بكات و داوا بكات كورد لێی ببورن و لێی خۆش بن. ئەوەش مەگەر تەنیا بەوه دەبێت كە كیشەكە پەسند بكات و هەول و تەقەللا بدات بۆ ئەوەی چارەسەر بېيیت و لەم روومە ئەگەر رۆلی خۆی بینی ئەوا دەتوانپیت خۆی لە تاوانەکانی پاك بكاتەوه و خۆی بەعەفوكردن بدات، ئەگەر وەها نەبێت ئەوا پێویستە هەروا زوو بەزوویی لەتاوانەکانی ئەوروپا نەبۆردرپیت.

ئەمپروش (۲) دیسان ئەمریکا بەگوێرە‌ی هەلومەرجی خەریكە نیستا پیلانگێرپیهك رێك دەخات، قاچ (پایە)ی ئەوروپای ئەو پیلانگێرپیهی تەواو كردوو و كەوتۆتە جموجۆڵەوه، سەرمتا ئەلمانیا هیژشی كرد، پاشان یەكپیتی ئەوروپا بېیاری دادگای مافی مەروۇفی ئەوروپا لەدادگاییكردنی سەرۆك پێكنەهینا، پاشان نەمجارمیان دادگایی مافی

مروفي نهوړوپا سهارهت بهوډي ريژهي (۱۰٪) ي بهنداوي ههلبژاردن لهتورکيا پيشليکردني مافي مروفي تيډا نيهه و بو نارامي تورکيا نهو برپاره ومړگيراهه و لهجي خوي دايه(۲) نيدي پاشانيش فهرنسا و بهلزيکا هيرشيان هينايه سهرمان.(۴) نهمانه ههمووي کي نوزگانيزه دهکات؟ نهامريکا نوزگانيزه دهکات، نهلمانياش له نهوړوپا جيبهجي دهکات. نهوهي نههمه له نهوړوپادا بيک دينيت نهلمانيايه، نيستا نهلمانيا لهيهکيتي نهوړوپادا بهرپرسياري خوولي شوش مانگهي يهکيتي نهوړوپايه، نهلمانيا نهمانه له نهوړوپادا نوزگانيزه دهکات، واتا قاجي يهکهمي پيلانگيري له نهوړوپادا نهلمانيايه، نهو لهپراکتیکا ههمووي جيبهجي دهکات. نهلمانيا سالي (۱۹۹۶) بهبرپاري ناتو (NATO) نهركي پي سپردرا كهوا لهبهرامبر (PKK) تورکيا بپاريژيت، لهو ريکهوته بهدواوه ههميشه لهگهل تورکيايه بو دزايهتيکردني (PKK) و تهفگهري کوردان. ههمووها نهلمانيا له ميژووېكي کونهوه پهيوهندي خوي لهگهل دهولتهي تورکيا ههمووه و ههيه، نهو پهيوهندييهش پهيوهندييهکي بههيز و توکمهيه، لهسر بنه ماي بهرژموندی سياسي و نابووريه، بو نهوهي نههمه بپاريژيت لهدزي (PKK) و کورد رادومستيت. نهلمانيا دهخوازيت ههم له نهلمانيا و ههميش لهتهواوي نهوړوپا کوردان بتوينيتهوه و بيانخاته خزمهتي خويانهوه، چونکه (PKK) ناهيلايت کورد لهوي تتهپتهوه و بکهوپته خزمهتي نهوانهوه، (PKK) کوردی لهسر بنه ماي نهتهوهي و راتي پهروهرده کردوه و دميژنيت و دپاخاتهوه خزمهتي خودی کوردهوه و بهرمو کورستانيش ناراستهيان دهکات و دپاخاتهوه خزمهتي کورستان. بو نههمهش پهلاماري (PKK) ددهن.

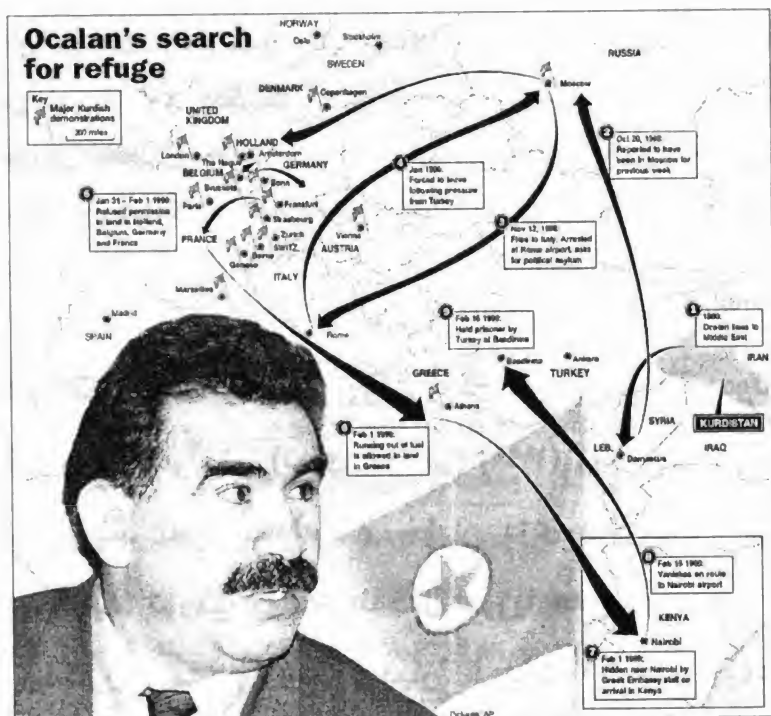
ومکوتريش؛ لهميژوودا نهلمانيا بهردهوام لهدزي نازادي و ديموکراسي راوهستاوه، نهوهي لهجيهاندا جهنگي پهکهم و دووهي جيهانيش بهرپاکرد نهلمانيا بوو. نهوهي لهنيو خويدا سوسياليستهکانی دهگرت و دميکوش نهلمانيا بوو، نهوهي لهدزي جولهکه کومه لکوزيان نهنجام دا نهلمانيا بوو، نهوهي لهدزي سيستمی سوقييهت راوهستا و له پهروشولاکوردني سوقييهتيشدا لهواي نهامريکا نهركي خوي جيبهجي کردبيت له نهوړوپادا نهلمانيا بوو، نهوهي هاوکاري "نيحاد و تهرقيهکان"(۵) کرد تاکو کومه لکوزي نهرمهنييهکان نهنجام بدن نهلمانيا بوو، نهوهي فيکري فاشيزمی دا به

تورکیا و بشتیوانی له م فیکرمیه کرد له تورکیادا ئەلمانیا بوو، بۆیه ئەلمانیا لەدزی (PKK) و سەرۆک ئاپۆش رادەمۆستیت... هەر تەنیا بەخۆی دزایەتی ناکات، ئیدی بەناوی ناتۆ و سەرمايه‌داریشه‌وه له ئەوروپا ئەو ئەمریک پێک دێنیت. لەهه‌موو دووژمنایه‌تییه‌کاندا ئەلمانیا هه‌نگاوی یه‌که‌م ده‌هاوێژیت، پاشان ئەوانه‌ی دیکه هه‌نگاو ده‌هاوێژن یان پێیان به‌هاوێشتن ده‌دات. له‌سالی (١٩٩٢) یه‌شدا ئەلمانیا هاته‌سه‌ر ته‌فگهر و (PKK) ی به‌تیرۆریست راگه‌یاندا، پاشان یه‌که‌سه‌ر فەرهنساش هاته‌سه‌ر ته‌فگهر و نه‌ویش به‌تیرۆریست راگه‌یاندا. ئەم‌پ‌رۆش (٦) سه‌رما ئەلمانیا هاته‌سه‌ر ته‌فگهر پاشان فەرهنساش هاته سه‌ر ته‌فگهر. ئیدی ئەمه پیلانگێڕیه‌کی نیۆدمۆلته‌تییه، له هه‌لومه‌رجیه‌کی نوێدا به‌رپۆه دمب‌ریت، کۆردیناتۆری ئەمریکا ئەمه کۆردینه ده‌کات، به‌مجۆره هاجی ئەوروپای ئەو پیلانگێڕیه‌ی دروستکرد و خسته‌یه جموجۆله‌وه.

ئێستاش له‌سه‌ر هاج (پایه‌ی ئێراق رادەمۆستیت. هاجی ئێراقیش له‌بهره‌تدا کێیه؟ (ی ن ک) و (پ د ک). ئێستا له‌سه‌ر ئەو هاجه راوسته ده‌کەن و ده‌خوازن ئەو هاجه‌ش بخه‌نه جموجۆله‌وه بۆ ئەوه‌ی بتوانن پیلانگێڕیه‌که بگه‌یه‌ننه ئامانج، تاكو (PKK) له‌هه‌یزی چاره‌سه‌ری دم‌ربخه‌ن و کوردان له‌ژێر کاریگه‌ری (PKK) دم‌ربخه‌ن و بیخه‌نه ژێر کۆنترۆلی خۆیانه‌وه. ئیدی "رالستۆن" هات و "مه‌سه‌ود بارزانی" بیخی و قسه‌ی له‌گه‌ڵدا کرد. "رالستۆن" له‌ تورکیادا گووتی: "من له‌و باوم‌پ‌ردام که ده‌توانم قه‌ناعه‌ت به‌ مه‌سه‌ود بارزانی به‌یخه‌م، من به‌ مه‌سه‌ود بارزانی م گووتوووه: (PKK) بۆ ئێوه مه‌ترسیداره، بۆ ئێراق و تورکیا مه‌ترسیداره، له‌و باوم‌پ‌رش دام که من قه‌ناعه‌تی پێیخه‌م و پێی به‌په‌سه‌ند کردن بده‌م..." پاشان "نێچیرهان بارزانی" چوووه ئەمریکا، "عه‌بدوللا گویل"یش له‌ تورکیاوه چوووه ئەمریکا... ئێستا (٧) هه‌ردووکیان له‌م رۆژانه به‌ سه‌رۆکایه‌تی ئەمریکا یه‌کتر دم‌بینن، به‌مه‌ش ده‌خوازن نیوانی تورکیا و (ی ن ک) - پ د ک) باش بکه‌ن، که هاجی پیلانگێڕی له‌ ئێراقیش بخه‌نه نیو جموجۆله‌وه، بۆ ئەوه‌ی بتوانن زه‌بر له‌ته‌فگه‌ر به‌هه‌شتین و کوردان له‌ژێر کاریگه‌ری ته‌فگه‌ر دم‌ربخه‌ن و به‌ته‌واوی بیخه‌نه ژێر کاریگه‌ری خۆیانه‌وه. ئێستا پیلانگێڕی ئه‌مجاریان به‌و شیوه‌یه رێکخه‌ست. له‌ تورکیادا به‌ته‌واوی هاشیزم پێشه‌ده‌خه‌ن و بشتیوانیان لێده‌که‌ن، هاشیزمیش به‌ته‌واوی کورد و (PKK) ی کردۆته ئامانجی خۆی، ده‌خوازیت کۆمه‌لگۆزی ئه‌نجام بدات.

لەدەرمەش ئەمەرىكا پىلانگىرې نېودەمۆلەتى ئۆرگانىزە دىمكات، ھەردوو ھاجى ئەوروپا و ئىراق دروست دىمكات، ئەو ھاجانە (پايە)پانەش دەخاتە خىزمەتى تورگىاۋە، فاشىزىمى تورگىاش سوود لەمە وەردەمگىرېت و جورئەتى زىاتەر وەردەمگىرېت و دەلىت: "مەن دەتوانم كۆمەتكۈزۈش ئەنجام بىدەم و ئەنجامگىرېش بىم". ھەر بۇيەش خۇى لەناشتى و چارمەركردنى كېشەكە نىزىك ناكاتەۋە. ئەگەر خۇى نىزىك ناكاتەۋە ئەو ھىزە لە ئەمەرىكا و ئەلمانىا وەردەمگىرېت.

ھىشتا پېئويىست دىمكات لەسەر رۇلى يەكە بەيەكەى ئەو دەۋلەتانە لە پىلانگىرې نېودەمۆلەتى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹) زىاتەر شرۇفە بىكرېت. چۈنكە زۇرېك لەو دەۋلەتانە خۇيان دۇى يەگىرېش، يۇنانىستان دۇى تورگىايە، تورگىا كېشەى لەگەل سورىا ھەيە، روسىا و ئەمەرىكا دۇى يەكترن. بەلام وەكو دىار دەبېت لەچارچېۋەى ئەو پىلانگىرېيەدا سەۋدا و مامەلە و رېككەۋەتنىكى گەۋرە و ھەمە لايەن ھەيە... لەلايەكى دېكەشەۋە، لەو كاتەۋە تاكو ئىستا لە تورگىادا ھەندىك لىدوان دەدرېت، لەو لىدوانانەدا بەدىار دەكەۋېت كە تورگىا لەم پىلانگىرېيەدا زىدە رۇلىكى وەھاي نەبۋو، وەك بلېى تەنىا لە چاۋمروانى دەستگىر كەرنەكە دابوۋبېت، ئەگەرنا زىدە رۇلىكى چالاكى لەسەر كەۋەتنى پىلانگىرېيەكەدا نەبىنىبېت، تەنانەت زۇر لە لىپرسراۋە گەۋرمەكانى ناو دەۋلەتىش ئاگايان لەپىلانگىرېيەكى وەھا نەبۋو، كە سەرۆك دەستگىر دىمكرېت. مەۋفە ئەمە چۇن ھەلەسەنگىنېت...؟

نه خشی دهرکوتنی رینه ر ئۆجه لان له رۆژه لاتى ناوینه وه بۆ نه وروپا

رۆلى تورکیا لهو پیلانگیریهیدا زۆر کهمه، وهک چۆن لهفیلمیکیدا ههندیکی نهکتهر رۆلیکی زۆر سادهمیان ددهنئ، پێی دهئین "هیگوران" واته نهو رۆلهی به تورکیای ددهن نهمهیه. بۆ نموونه کاتیکی نهو پیلانگیریه پیکهات و سهروکیان بهدیگرت و تهسلیمی تورکیایان کردوه "بوئهله نهجهوید" سهروک وهزیران بوو، تاکو مردیش دمیگوت: "من نازانم بۆچی ئۆجه لان یان تهسلیمی ئیمه کردوه؟" تامردنیش ههر نهو قسهیهی دهکرد. نهمهش نهوه بهدیار دهخات که رۆلی تورکیا له پیلانگیریهکهیدا زۆر کهمه. لهبنهپهتدا رۆلی ههندیکی دهولت سهردهکیه، یهکه میان: نهمریکایه، که ههموو نهو پیلانگیریهی ئۆرگانیزه کردوه لهپرکتیکدا، به سهروکیایهتی نهمریکا ههموو ههنگاوهکانی پیلانگیریهکه و دهولتهکان ئۆرگانیزه کران و پیلانگیریهکه پیکهات، نهگهر ودها نهباهیه هیچ هیزیک نهیده توانی ئهم پیلانگیریه جیهه جی بکات. رۆلی

نېنگلته راش سهرمكییه، نهو دی بیرۆكهی نهو پیلانگېرییهی پېشخستبوو و لهسهر نهو بیرۆكهمېش پیلاننامهی دارشتبوو نېنگلته رایه، بویه رۆلئیک سهرمکی لهم پیلانگېرییه دا همیه، له دزی کوردان، نه خاسمه له دزی نهو کوردانهی ئیرادهی نازادی بهمناخه و مرده گر، نهو دی سیاست دهستنی شان دمکات و دایدهریژیت نېنگلته رایه. نه مریکا نهو سیاسته ی نېنگلته را دهستنی شان کړدووه جېبه جی دهکات. نه مهیه رۆلی نه مریکا. چونکه له گۆرهبانی کوردستاندا نهو دی باش له کیشهی کورد تیدمکات و نه زموونیکې تۆکمه ی همیه نینگلیزن. بویه نینگلته را هممو سیاسته کان له دزی کوردان دهستنی شان دمکات و پشیدمخات، نهو دی له پراکتیکشدا جېبه جی دهکات و ریکیدمخات و سهرپرستی دمکات، نه مریکایه.

ههروه ها ئیسرا ئیلیش یمکیکه لهو دموله تانه ی که رۆلئیک سهرمکی بینیه، هم له روی ئیستخباراتی و هم زیاترکردنی فشار و گوشار بۆ سهر سوریا هاوکاری تورکیای کړدووه و جورته ی به تورکیا داوه. میسریش رۆلئیک سهرمکی بینیه، گۆرهبانی عهرمبی بهتلهوای هان دا که له گهل سوریا نه بن، بۆ نهو دی پیلانگېرییه که بیک بیت، له رووه رۆلئیک سهرمکی بین. پۆنانستانیش رۆلئیک سهرمکی بین که سهرۆک له سوریا دهربخه و بتوان له پراکتیکدا پیلانگېرییه که جېبه جی بکه ن. چونکه نه گهر پۆنانستان رۆلئیک وهای و مرنه گرتبایه، دیسان نهو پیلانگېرییه سهرینه دهگرت، وانا رۆلئیک سهرمکی بین له سهرمکهوتنی پیلانگېرییه که. نه لمانیش رۆلئیک سهرمکی بین له پراکتیزمکردنی پیلانگېرییه که دا. نه گهر نه لمانیا کاتیک که سهرۆک چووه ئیتالیا بیگووتبایه: "من وهک برپارم داوه دستگیری دهکهم" چونکه پشتر برپاریکی وهای هه بوو، نهوا نهو پیلانگېرییه پیکنه دههات. ههروه ها "ماسیمو دالیم"ی سهرۆک وهزیرانی نهو کاته ی ئیتالیا خواستی له گهل نه لمانیادا بیکه وه کیشهی کورد بکه نه رۆژمفی یه کیتی نهو روپا، نه لمانیا خاونداریتی لینه کړد، له مهشدا نه لمانیا رۆلئیک نیکه تیف و سهرمکی بین.

ههروه ها کورده وابسته کانیش رۆلئیک سهرمکیان لهو پیلانگېرییه دا بین. وهک دمناریت؛ پیلانگېری نیودموله تی بهرئیکه ی ریکهوتنی واشتو نه وه کهوته واری ههرمییه ته وه. لهو ریکهوتنه دا (ی ن ک) و (پ د ک) هه ن. نه گهر (ی ن ک) و (پ د ک) لهو

PKK میژوویک له ناگر

ریککه ووتنه دا به شدار نه بوونایه و ری پیلانگپرپیان نه کردایه وه و په سندیان نه کردبایه، دیسان نهو پیلانگپرپیه جیبه جی نه ده بوو. چونکه (ی ن ک) و (پ د ک) چمنده موحتاجی نه مریکا بوون، نه مریکاش نه ومنده موحتاجی (ی ن ک) و (پ د ک) بوو. چونکه له ریگه ی نه وانه وه دمکه ووتنه ئیراقه وه، نه گهر نهوان نهو پیلانگپرپیه یان په سند نه کردبایه، نهوا نه مریکا و نینگلته را نه یاندمتوانی نهو پیلانگپرپیه نه منجام بدن. نه گهر هه لوئستیکی ولاتپاریزی و نه خلاقیان و مرگرتبایه نهوا نهو پیلانگپرپیه نه منجام نه ده درا. چونکه نه مریکا و نینگلته را موحتاجی کوردان بوون، به بی کوردان نه یاندمتوانی موداخه له ی سر ئیراق بکن. نه گهر نهو دموئه تانه برپاری پیکه اتنی پیلانگپرپیان و مرگرت، نهوا نهو جورنه ته یان له (ی ن ک) و (پ د ک) و مرگرت. (ی ن ک) و (پ د ک) ش بؤ به رژمووندی حیزبایه تی ته نگی خو یان، ریگرتن له پیشکه ووتنی (PKK) و بیکاریگه رکردنی سهرۆک ئاپو یان له به رژمووندی خو یاندا بی نی؛ ئیدی نه گهر سهرۆک دمستگیر بکرت و بیکاریگه ر ببیت و ته فگه ر ته سفیه بکرت نهوا کوردستان بؤ نهوان دهمینیته وه، حیساباتیک ی وها یان کرد. واتا حیساباتیک ی نه ته و می یان نه کرد، حیساباتیک ی ئینسانیانهمیان نه کرد، به لکو حیساباتیان به گو پره ی به رژمووندی ته نگی حزبایه تی خو یان و بؤ خودی خو یان کرد. بویه هاندمریوون بؤ پیکه یانانی نهو پیلانگپرپیه. کاتیک که سهرۆک له رۆماش بوو، زور به ناشکرا دۆسیه یان دمنارد بؤ نهوه ی نه وروپا سهرۆک په سند نه کات، مامه له یان له گه ئیدا وه ک مامه له کردن له گه له تیروریستیک بیت. رۆلئیک ی وها سهرمکیان بی نی، نه گهر پیلانگپرپ ی سهریگرت نهوا به مشیومیه سهریگرت. نه گهر وها نه بووایه، نهو پیلانگپرپیه سهرینه ده گرت.

روسیا، کینیا رۆلئان که مته ... بؤ نهوونه؛ ئیتالیا وه ک ده ولت زیده رۆلئیک ی وها ی نییه. به لām بیگومان له ناو ده ولته دا به شیک رۆلئان تیدا هه یه، که له گه له نه مریکا و نینگلته را دا شو ی نیان گرت.

نه گهر مرۆف بروانیت نهو دموئه تانه ی له نیوان خوشیاندا کیش و گرفت یان هه یه، همندیکشیان له همندیک روومه له یه کتره وه نزیکن، له همندیک لای دیکه شه وه له سهر همندیک مه سه له له دزی یه کتر راده وستن. به لām لهو پیلانگپرپیه دا ههر هه موویان رۆلی سهرمکی یان لاومکیان و مرگرت. نه مه به ته واوی نه مریکا ئۆرگانیزمی دمکرد،

نەگەر ومها نەبووايه نەم ھەموو دەرژەتەنە کە بەرژەوئەندىيەکانیان لەئەوانى دیکە جیاوازترە و بەرژەوئەندىيان لەپەکتر جوداترە نەیانەتوانى ھەموویان بەمشێوئە لەم پیلانگێرپێدە، بگەشتەناپە لای پەکتر. ئەمە ئەمریکا ھەموویانى بۆ لای پەک کۆکردووە. ھەموو ھێزى سیاسى، دىپلۆماسى، ئابوورى و ئىستخباراتى خۆى بەکارھێنا لەناکامى ئەودا پیلانگێرپێدە ھێندە فراوان ئەنجامدرا. ئیدى ھەر لایەنە و بەرژەوئەندىيەکى لەم پیلانگێرپێدە ھەبوو و بەدەستیانھێنا. یۆنانستان بۆ کێشەى دوورگەکانى "قوبرس" و "ئەگە" ھەندىک سوودى وەرگرت. ھەروەھا روسیا بۆ خەتى "گازى شین" و بۆ مەسەلەى جەپانستان سوودمەند بوو. دەرژەتەنى دیکەش ھەن کە بەگوێرەى بەرژەوئەندىيەکانى خۆیان سوودیان وەرگرت. واتا سەودا و مامەلەى سیاسى و ئابوورى بوو، ھەندىک لەمە تورکیا داى، ھەندىکیش ئەمریکا و ئینگلتەرا و ئەوان دایان، لەناکامى ئەودا نەم ھەموو دەرژەتەنە بەشداریان لەم پیلانگێرپێدە کرد. ئیدى بەمجۆرە پیلانگێرپى نیۆدەرژەتەنى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹) پێکھات.

پێش ئەوەى سەرۆک ئاپۆ بەم پیلانگێرپێدە نیۆدەرژەتەنییە دەستگیر بکەیت لەناخافتنیکى خۆیدا دەلیت: "من لەپارتى ئێو وازدەھێنم" ھەمیش لەو لێدوانانەى کە لەمیانەى بەشداریکردنى لەبەرنامەى تەلەفریۆنیدا یان لەرێى شیکردنەھموکانى جەختى لەسەر ئەو دەکەردووە، کە "پێویستە (PKK) خۆى بگۆڕێت" ھەروەھا لە دەستگیرکردنىشى گووتى: "ھەفتایى لاواز و دۆستایەتى ساختە بوونە ھاکتەریک بۆ ئەنجامگیربوونی پیلانگێرپێدە" ئەگەر مرۆڤ ئەمانە ھەمووی بپێتە لای پەک دەکرێ لەو گۆتەنەدا چى تێبگەین...؟

پراكتيكي چمتهگهریتي نه هیلايت، بۇ نه وهی تهفگهر به تهواوی له سمر زيهنييهت و راسته رتي خوی به ره و پيشه وه بجيت. نهو زيهنييه تهی چته گهریتي پيشده خست، دزی پارتی و گهریلا و گهل ته خريباتی ده کرد، به مەش نهو زهمينهیهی ناواده کرد که دووژمن ليه وه سوو دمه ند دبوو. نه مەش نه میده هیشت تهفگهر بگاته نامانجه کانی خوی، خواستی نه مه نه هیلايت و له م پيناوشدا زور هه ولیدا و کاری کرد.

چته گهریتي بوجی هینده به هیز بوو و توانی نهو هه موو ته خريباته بکات؟ هۆکاریک له هۆکارمه کانی نه مه، نهو کادیرانهی کۆمیته ی ناومندی بوون که دبووایه رۆلی خویان بگيرابایه، به تهواوی رۆلی خویان نه بیني. واتا له گهل زيهنييه تی سهرۆک ئاپویدا به تهواوی نه بوونه یه ک، نه رکی نه م زيهنييه تهی له پراكتيکنا به تهواوی پیکنه هینا، نیدی ليرمه هه فاليتی لاواز (نيوه چل) دهرکه وت. نه گهر سهرۆک ده لیت: "هه فاليتی لاواز" له بهر نه م هۆیه یه واده لیت. واتا هه فاليتيه ک که به تهواوی نه رکی خوی پیکنه هیناوه. هه فاليتی له گهل سهرۆک ده کات و هه فاليتی له گهل نهو زيهنييه ته شدا ده کات و له سمر نهو به نه مایه ش ده ژیت و تیدمه کوشیت. به لام نهو زيهنييه ته به تهواوی له پراكتيکنا پیکناهینیت. بۆیه ناتوانیت چته گهریتي بیکاریگهر بکات. نهو کاره ی که سهرۆک له دزی چته گهریتي پيشیخستوو، نهو شه ره ی له دزی چته گهریتي به ره پای کردوو، ناتوانیت به تهواوی شوینی خوی تیدا بگريت و به تهواوی له گهل نهو هه ول و رهنجه خوی ناکاته یه ک. بۆیه نهو کاره ی که وا سهرۆک له دزی چته گهریتي ده یکرد، له وانیه له هه نلیک لایه نه وه ریکری لیکرد بیت و ته خريباته که ی که متر کرد بیته وه، به لام به تهواوی نه یتوانی نهو زيهنييه تهی چته گهریتي له ناو پارتی و گهریلا ته واو بیکاریگهر بکات. نیدی پیلانگيری له مه دا سوو دمه ند بوو، بۆیه ده لیت: "هه فاليتی نيوه چل".

له لایه کی دیکه شه وه نامازه به "دۆستی ساخته" ده کات، دۆسته ساخته کان بۇ نه وه ی پیلانگيری پیکبیت کاریان کرد، هه فاليتی (نيوه چل) یش به تهواوی خاومنداريتی له نه رک و به ره برسیاريتی نه کرد و نه یتوانی نهو زهمينهیه نه هیلايت که وا پیلانگيريتی تیدا پيشده مکویت و به تهواوی سهرۆکی کردۆته نامانجی خوی. بۆیه ده لیت: "هه فاليتی

PKK میژرویک له ناگر

نيومچل" نیدی دہلیت: "پیلانگیرپتی لہسر ہمالیتی نیومچل و دوستاہتی ساختہ
ہیشکھوت".

سەرۆك ئاپۇ بۇجى گوتى: " من له (PKK) وازدېنم؟" چونكه ئەو (PKK) يەى دىمىخواست ئاۋاى بىكات بىمتەۋاى ئاۋانەبۈۋ، لەم پېناۋەدا ھەموو ھىز و تواناى خۇى خستەگەر، بۇخۇى رۇزىك ژيانىكى شەخسى نەژيا، ژيانى خۇى بىمتەۋاى بۇ ئەۋە تەرخانكرد گە ئەو (PKK) يەى دىمىخواست، ئەو گەرلايەتتىيەى دىمىخواست، ئەو خەباتەى دىمىخواست پېشېبىخات، بۇ ئەم مەبەستە ژيا، بۇيە ژيانى شەخسى لەخۇى حەرام كرد، بەم تىكۇشانەى زۆر ھەنگاۋىشى پېشخست، بەلام ئەو ئامانجەى لەپېش خۇى دانابوۋ بىمتەۋاى پىكنەھات. چونكه چەتەگەرېتى نەيھىشت پىكېبىت. چەتەگەرېتى لەھەندىك روۋەۋە (PKK) ى لە (PKK) پىبوۋن دەرخت و چەمكى خۇىشى بىناۋى (PKK) ۋە بلاۋكردەۋە. بەمەش گورزىكى كوشندەى لە (PKK) ۋەشانە...

ئايامرۇف دىتوانىت ھەممۇ شىتېك بىخاتە ئەستۇي چەتە گەرىتتېيەو؟

بېگومان ئەمە رووئىكى مەسەلەكەيە... ھەلبەتتە دووژمنىش راستەوخۇ و ناراستەوخۇ ھەول و تەقەللای خۇى ھەيە. وەكوتريش ئەو گاديرانە ھەن كە بەرپرسيارىتى خۇيان پېكنەھىناوہ. ھەريۇيە چەتەگەرېتى لەھەموو ئەمانە سوودمەند بوو و ئەو تەخريباتانەى ئەنجام دا. بۇيە نەپەيشت سەرۇك ئەو (PKK) و گەريلايەتى و خەباتەى دىخوازېت بمتەواوى و لەھەموو روويكەوہ بالادىست بكات. سەرۇك زۇر ھەولى دا كەوا تەفكەر لەسەر بناخەى رەسەنى خۇى بەھيژ بكات و بەرپۇوى ببات. بەلام ئەمە بمتەواووتى بەدينەھات. تەنانەت لەھەندىك رووہوہ بەپېچەوانە كەوتەوہ. چەندە بەشەو و رۇژ ھەول و رەنجى دا كە رېگىرى لەچەتەگەرېتى بكات و ئەو شتانەى لەدمرەوى (PKK)ن و زەرەر لە (PKK) دەدەن و ئەو شتانەى (PKK) لەراستينەى (PKK) دوور دەخاتەوہ نەھيائيت، بيىنى كەھيژى خۇى بەشى ئەمە ناكات. واتا ليژەدا بەتەنيا دەمىننەتەوہ، بيىنى بەمشۇويە چەندە كارېش بكات ناتوانيت بەنامانجەكانى

خوی بگات. چمنده خواستی نهو کادیرانهی په یووستی تمفگهرن له مه تیښگه و روئی خویان بتهواوی بیین و له گهل همول و رمنجی سرؤك خوی بکاته پهك، بیینی چمنده له پیناومدا کاردمکات، کادیرانی پابهندی تمفگهریش ناتوانن بتهواوی له مه تیښگه و بتهواوی خویان له گهل همولی سرؤك بکمنه پهك. بویهش همول و رمنجی سرؤك ومها دمینیتهوه و یان نمنجام بهدمست ناخات یان بهنیوهجلی دمینیتهوه، له همنلیك رووهوه نمنجام دمات و له همنلیك رووی تریشهوه نمنجام نادات، بهمش ناتوانیت ری لمپیش تهخریباتهکان بگرئت.

هلهبته پیلانگپریش لهجیبهجیگردن دایه، بیگومان له دؤخیکی ومهادا همولی سرؤك سنووردار دمینیتهوه، نهو خمتی چتهگهریتییه، (PKK) له (PKK) یبوون دوور دمخاتهوه، (PKK) له (PKK) دا دمکاته کمینه، له دؤخیکی ومهادا چتهگهریتی زیاتر بههیز دمبیت، چونکه پیلانگپریش دهخوازیت تمفگهر و گهل لهو خمت و ریباره دمربخات. سرؤك نهو مترسییهی بیینی، بویه گووتی: "من له (PKK) نیستقاله دمکم" بهمش خواستی کادیرانی پابهند به (PKK) بهمژینیت و نهو مترسییه له کادیران تیښگهمنیت، بؤ نهوهی نهو کادیرانه خاونداریتی له خمت و ریباری تمفگهر بکهن، بؤ نهوهی کادیر لهوپرې هیزهوه له دؤی پیلانگپریتی رابوستیت، تاكو نهو زمینیهش نه هیلیت که پیلانگپریتی لییهوه سوودمهند ببیت، نهو زمینیهه وشك بکات، چونکه بیینی ومکوتر سمره پای هموو همول و رمنجهکانی نمنجام بهدمست ناخات، کادیر ناهاهژینیت و له گهل رمنجی سرؤك نابیتیههك. چونکه دمیزانی کادیران بهسوزداری پابهندن به سرؤكهوه، گهلیش پابهنده به سرؤكهوه، نهگهر سرؤك له دؤخیکی ومها پیلانگپرانه دا بلتیت: "من له (PKK) نیستقاله دمکم". نهوا هژانندیك لهسر گهل و کادیران دروست دمکات، لهوانیهه نهو کاته کادیران و گهل بتوانن له دؤی پیلانگپریش رابوستن و له دؤی نهو زمینیهه که پیلانگپریش دمتوانن لییهوه سوودمهند بن، رابوستن. بهمشیههش نهو کاته دمتوانیت نمنجامگیر ببیت. لهبر نهوه بوو سرؤك ومهای گووت. واتا نهك دمېخواست له (PKK) نیستقاله بکات و لیی دمربچیت، چونکه رمنجیکی مهنی لهنیو نهو پارتيههه همیه و سرؤك همروا رمنج ناداته لایهكهوه، نه خاسمه رمنجیکی ومها مهنیش، نومیلکی ومها مهن بهلاوه نانیت.

PKK میژوویك له ئاگر

ئەو بەتەواۋى بۇ ئەۋەى جىددىيەتى رەۋشەكە بەتىگەپاندىن بىدات، ئەۋەى گووت. بېگومان ئەمە واتاپەكى سىياسى و ئايدىۋۇلۇزى خۇى ھەبوو...

لەساتى قۇناخى پىلانگىرىيەكەدا، رېك كاتېك كە سەرۇك دەستگىركا (PKK) لەنىۋ شەشەمىن كۆنگرەى خۇى دابوو. پېش كۆنگرەش ئەو پەيام و رېنمايپانەى سەرۇك ئاپۇ لەرىگەى بەشداربوونى لەبەرنامەكانى تەلەفىزىۋنەۋە پان بەشىۋازى دېكە دەيدا ھەموۋى زىاتر لەخالىكدا چىر دەبوۋەۋە كە" پېۋىستە (PKK) خۇى بگۇرپىت" ئىدى بە (PKK) پەكى بەمچۆرە كار و سەرگەۋتن نابىت، بەلام رېك لەدۇخىكى ۋەھادا لە (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹)دا سەرۇك ئاپۇ دەستگىر دەكەن و تەسلىمى توركىاى دەكەنەۋە. بەمەش پىلانگىرى نېۋدەۋلەتى دەگاتە خالىكى ئەنجامگىر. لەو قۇناخەدا شەشەمىن كۆنگرە سازدەدرىت. لەدۇخىكى ۋەھادا؛ كۆنگرە چۇن بەرپۇۋە دەچىت و بەردەۋام دەكات و چۇن بەننەجام دەكات؟ كەشۋەۋاى نېۋ كۆنگرە چۇن بوو؟

سەرۇك ئاپۇ نەك لە شەشەمىن كۆنگرەدا، بەلكو لەبەنەرەتدا لە پېنچەمىن كۆنگرەۋە، پىرۇسەى گۇرپانكارى خستە بەردەم تەفكەر، بەلام ئەو گۇرپانكارىيەى سەرۇك خستبوۋىە پېش پېنچەمىن كۆنگرەۋە، كۆنگرە بەتەۋاۋى لىى تېنەگەپشت و جىبەجىى نەكرد، ھەندىك گۇرپانكارى كەمى ئەنجام دا. چۈنكە تەفكەر ئەو كاتە بۇ گۇرپانكارى نامادە نەبوو، سەرۇك ئەو گۇرپانكارىيەى خستە بەردەم پېنچەمىن كۆنگرەۋە بۇ ئەۋەى گۇرپانكارى لەتەفكەردا ئەنجام بىدات، شەشەمىن كۆنگرە بىنى كە كەمىكى پېكەتۋە، خۋاستى لەو كۆنگرەيەدا ئەنجامى بىدات و تەۋاۋى بكات. بۇيە زىاتر قورساىى خستە

گۆرپانکارى، بۇ ئەومى گۆرپانکارى ئەنجام بىرئىت. نەك لەبەر ئەومى پىلانگىرپى و دۆخى پىلانگىرپىتى ھەبوو و خواستى گۆرپانکارى بکات تاكو پىلانگىرپىيەكە ھوچەل بکاتەوہ. ھەلەبەتە سەرۆك ھەر لەپىنچەمىن کۆنگردا لەسالى (۱۹۹۵)دا ئەو مەترسىيەنەى بىنيبوو، ھەر لەو کاتەوہ و لەھەلومەرجى ئەو کاتەدا گۆرپانکارى بەپىووست زانىبوو، چونکە زانى کە تەفکەر بەھوچۆرە ناتوانىت بەنامانج بگات. ھەلەبەتە تادەھات مەترسىيەکانىش مەزنىر دىبوون، ھەم لەدەروە مەترسىيەکان مەزن دىبوون، ھەمىش ئەو زەمىنەىيەى کەوا پىلانگىرپان لەناوموہ سوودى لى دىبين، لەئارادايە. ئەو چەمکانەى چەتەگەرپىتى تەخريباتى دىکرد، ھەم ناھىلەت تەفکەر لەسەر بناخەى خۆى بگاتە نامانجەکانى، ھەمىش لەدەروە سوود لەو دۆخە و مردەگرن کە چەتەگەرپىتى لەناوموہ دروستى کردبوو، دىخوازن ئەو زەمىنەىيەى بەھىتر بکەن بۇ ئەومى زياتر بىنە سەر تەفکەر. سەرۆك ئەو کاتە بىنيبووى، ئىدى خواستى بە پىنچەمىن کۆنگرە رىگىرى لىبکات، ھەرچەندە لە پىنچەمىن کۆنگردا ھەندىک ھەنگاوى گۆرپانکارى ھاویشتران، بەلام ئەو ھەنگاوە تىرى ئەمەى نەدەکرد، ئەمەش رىى لەبەردەم پىلانگىرپى و چەتەگەرپىش نەگرت. بۆيە ھەم پىلانگىرپىتى پەرميسەند، ھەمىش چەتەگەرپىتى تەخريباتى مەزنىرى کرد. بۆيە سەرۆك ھەم گووتى: "من لە (PKK) ئىستقالە دەدەم"، و ھەمىش گووتى: "پىووستە (PKK) لە شەشەمىن کۆنگردا گۆرپانکارى بکات، بەمشىومىيە نابىت".

ھەلەبەتە شەشەمىن کۆنگرە لەدۆخى پىلانگىرپىتىدا ئەنجام دەرا، سەرۆك نەيدەخواست ھەروا پەكسەر کۆنگرە سازبىرئىت و کۆتايى پىبىت، بەلكو دىخواست بەردەوام بکات و کۆبوونەومەکانى بەردەوامى پىبىرئىت، بۇ ئەومى بەشداربووانى کۆنگرە و تەواوى تەفکەر چاودىرى ئەو رەوشە جىدىيە بکەن کە لەئارادا بوو، تاكو بتوانىت بەگۆيرەى ئەمە ھەنگاو بەاوتىزن. نەگەر بکرى رىگىرى لە پىلانگىرپىيەكە بکرىت، ئەگەر پىلانگىرپىيەكە نەنجامىش درا ئەوا تەفکەر بەگۆيرەى ئەوہ بپار و مەرىگىت و زەبرى بەرنەکەوتىت، بۆيە سەرۆك دىخواست کۆبوونەومەکانى کۆنگرە بەردەوام بىت، ھەر تەنیا مەسەلەى گۆرپانکارى نەبوو، بەلكو ھەم ھەنگاوى گۆرپانکارى ھەبوو، ھەمىش پىلانگىرپىيەكى بەرچاوا لەئارادا بوو، پىووستە تەفکەر رووبەرووى پىلانگىرپىتى بىتەوہ، ئەگەر بکرى

بتوانیت پووجهلی بکاتهوه، نهگهر پووجهلیش نهکرایهوه و پیلانگپریهکه نهمنجام درا نهوا زمبری بهرنهکهوئیت و ته دبیری پپوئست و مربرگرت.

بیگومان سمرۆک چهنده لهم رووهوه ههولئ ددها، پیلانگپرانیش بهههمان شیوه کاریان دهکرد، بۆ نهوهی پیلانگپریهکه بهنهمنجام بگهیهنن. لهناو ئیمهشدا نهو گروپهه چهته سوودیان لهو دۆخه و مردهگرت. چونکه دهیانینی پیلانگپریهکه لهناوادیه و سمرۆک وهکو رابردوو ناتوانیت موداخهله بکات، تادیت توانستی سهرۆک تهنگهتاو دهبیئت، نهوانیش نههمیان تهواو بهدرفهت زانی و خواستیان لهدۆخیکه وههادا بۆخویان ههنگاو بهاوئزن، بۆیه ئالۆزیشیان دروست دهکرد، بۆ نهوهی کۆنگره لهسهر رۆژمفی خوی بهرپوه نهچیت و لهروژمفدا لهریلادان و دوورکهتنهوه دروست ببیت، بۆ نهوهی بهناسانی بتوانن ههنگاو بهاوئزن، نهوانهش نهو حیساباتانهیان دهکرد، ئیدی نههمش پیلانگپریهکهی لهناوهوهی تهفگهردا تهواو دهکرد. نههمش نهیدمهئشت کۆنگره لهسهر پیلانگپریهکه راوهسته بکات و لهدزی پیلانگپری ته دبیر و مربرگرت. ههلبهته ئامانجی نهوانیش نهوه بوو، که کۆنگره نهتوانیت به ساخی گفتوگۆ بکات و بریار و مربرگرت، بۆیه ههولیان ددها ئالۆزی دروست بکهن، تاکو بتوانن ههنگاو بهاوئزن.

بۆ نهوونه "د. سلیمان" و نهوان زۆر بهناشکرا نهو ههنگاومیان دههاوئشت، "ههرهاد" و "بۆتان"یش ههولیان ددها نهوانهه که پاشان ههلاتن زیاتر بوروئینن و نهو زهمینهه بههیزتر بکهن؟ چۆن بههانه بدهنه دهستی نهوان، نهوانیش وهما نزیك دهبوونهوه. بیگومان لهبنهپرمندا "بۆتان" لهگهڵ نهوان بوو و لهگهڵ گروپی "د. سلیمان" و نهوان بوو، ئیمه نهوهمان نهدهزانی. واتا نهوهی لمبهراجاومان بوو "د. سلیمان" و نهوان بوون. لهبنهپرمندا نهوهی نهو گروپهه دهخسته جموجۆلهوه "بۆتان" بوو. "بۆتان" لهو کۆنگرهیهشدا و له حهفتهمین کۆنگره و ههشتهمین کۆنگرهشدا دواي نهوهش بهشاراوهی زۆر شتی کرد، تا کۆتاییش خوی شاردهوه، پاشان راستینهه نهو ناشکرا کرا، که لهبنهپرمندا لهناو پارتیدا نهوهی چهتهگهریتی پێشدهختا و بههیزی دهکات و بهردهوام گروپی چهتهگهریتی دهوورۆزینیت و لهپشتیان رادهوهستیت و نهوهی ههنگاو بهوان دههاوئزیت دهرکهوت که "بۆتان" ه. بۆیه ئیدی له شهشهمین کۆنگرهدا نهو گروپهه چهتهگهریتی خواستی لهدۆخی پیلانگپریتیدا سوودمهههه ببیئت و ههنگاو

بهاويزيت و تهنانت خواستی بالادستيتي خویشی لهناو پارتیدا دروست بکات. همرچنده نه مهیان بؤ نه چوو هسمر و ريگيری ليکرا، چونکه به ته و اوای خوای ريکخسته نه کردبوو، نهوان دميانخواست له کونگردها همنگاوای خو ريکخسته کردن بهاويزن و خويان به هيز بکن، پاشانیش بالادستيتي خويان لهسمر پارتی دروست بکن و پارتی بځمنه ژيرکيفی خويانهوه. به لام رنی له پيش گيرا. شه شمين کونگره به مشيويه سازدرا.

له لایه کهوه؛ نهو گروهی چته گهریتي سمرنج (ترکيزی) کونگره پهرشوبلاو دمکردموه، بؤ نهوای کونگره نه توانیت لهسمر رۆژمفی خوای راوسته بکات و بهرپوه بچیت. له لایه کی دیکه شهوه؛ "کانی پلاماز" هه بوو، نهو زانیاری هه لای به کونگره دا، که گوايه "سهرۆک له ژير ممترسیدا نییه، سهرۆک له شوینی ساخلام دایه" چونکه نهو له نهو روپا هاتبوو و زانیاری به کونگره راگهاند و کونگرش بهو زانیاریانه باومری کرد، کاتیک که سهرۆکیش له کینیا دستگیر کرا کونگره هیشتا ته و او نه بیوو، که چی نهویش دمیگوت: "سهرۆک له یونانستانه" بۆیه نییه و اماند زمانی سهرۆک له یونانستانه، کاتیک که گووتیان: "له کینیا دستگیر کراوه و ته سلیمی تورکیایان کردوتهوه" نییه هه موو له شوینی خواماندا وشک بووین، ناشکرا بوو که نهو زانیاریانهی داویمتی هه له بووه، نهو کاته همنیک له هه فالانیش گووتیان: "نهوه نییه هه له خه له تاندووه" و تهنانت خواستی بیکوژن، له وانهیه زور کس ئاگاداری نه مه نه بییت، به لام نییه نه مانه یشت نهوه رووبات، نییه ریمان لهوه گرت. نهو کاته ش نییه به نهومان گووت: "تو گووت له یونانستانه، که چی له کینیا دمرچوو، نه مه چۆن بوو؟" دمیگوت: "که من هاتم له یونانستان بوو، من قسم له گه لیدا کرد، سهرۆک لهوای بوو و مه سه له که چاره سهر بیوو، هه لیمته له بهر نه مه من هاتم بؤ ئیره، وادپاره له دواي من دمریانخستوه و بؤ کینیا یان ناردوه، نهو کاته رهوشیکی ودها له نارادا نه بوو، دواي من نه مه روویداوه، من هیچ زانیاریه که لهسهر نهو شتانه نییه". ئیدی مه سه له که ی ودها روونکردموه. نییه ش گوتمان: "له وانهیه واییت" واتا نهو نییه واییت که به منقه ست ناخه له تینیت، به لگو له وانهیه نهو چوو بیته یونانستان و چاو بیتکه ووتنی له گه لدا نه نجام داییت و چاو بیتکه و تنه که باش دمر باز بووه و سهرۆکیش چۆته یونانستان.

چونكه گووتى: "سەرۆك هات و گه‌پشته پۇنانستان و ئىستا له پۇنانستانه، ئىدى له‌وئش دهمىنئته‌وه، همنىك كەسش به‌ئىنيان داوه". گووتمان له‌وانه‌يه نه‌ويان هه‌لخه‌لمتاند بىت، به‌لام پاشان ئاشكرابوو كه‌ نه‌و زانيارى هه‌له‌ى به‌ ئيمه‌ و كۆنگره‌ داوه، به‌منه‌نقه‌ستش ئه‌وه‌ى كردوه، بۆ نه‌وه‌ى كۆنگره‌ زېده‌ گفتوگۆى له‌سهر نه‌كات و ته‌دبىر و مرنه‌گىردىت و كۆنگرمش واتىبكات كه‌ زېده‌ مەترسى له‌ئارادا نىيه‌. هه‌له‌به‌ته‌ وه‌هايشى لىهات. بۆيه‌ كۆنگره‌ به‌ته‌واوى له‌ره‌وشه‌كه‌ تينه‌گه‌يشتبوو، له‌و له‌مىستۆكه‌ى نه‌نجام دمدا تينه‌گه‌يشت. بۆيه‌ش نه‌و برپاره‌ى پىويستبوو و مرگىرپايه‌ و نه‌و ته‌دبىرانه‌ى كه‌ پىويستبوو بىرپايه‌ نه‌يتوانى و مرىگىرت. كاتىكش كه‌ بىلانگىرى جىبه‌جىكرا و سەرۆك ده‌ستگىركرا و ته‌سلىمى توركياشيان كردوه، ئىدى له‌وى ئيمه‌ كۆتاييمان به‌ كۆنگره‌ هىنا و په‌كسهر هه‌لئىزاردنى به‌رپۆمه‌برايه‌تيمان هىنايه‌ پىشه‌وه، تاكو ئيمه‌ به‌رپۆمه‌برايه‌تيمه‌ك هه‌لئىزىرين و په‌كسهر بكه‌وينه‌ نىو پراكتيك و جموجۆله‌وه، بۆ نه‌وه‌ى بتوانين چالاكى عه‌سكه‌رى به‌هيز بكه‌ين. ئيمه‌ برپارمان له‌سهر نه‌وه‌ و مرگرت، به‌مشىوميه‌ كۆنگره‌ كۆتايى پىهات.

بىگومان دواى كۆنگره‌ هه‌ننىك كىشه‌ى دىكه‌ش دمركه‌وته‌رپوو، زېده‌ترش كىشه‌ى ژن بوو. بۆچى نه‌و كىشه‌يه‌ دمركه‌وته‌رپوو؟ چونكه‌ برپارىكى كۆنگره‌ په‌سندكرا كه‌؛ پىويسته‌ ژن پارتىيه‌كى خۆى دروست بكات. نه‌مه‌ش هه‌نگاوىكى زۆر به‌هيز بوو له‌ئاستى رىكخستنى ژندا، نه‌مه‌ داخوازى سەرۆك و داخوازى كۆنگرمش بوو، نه‌و برپاره‌ و مرگىرا، پىويستبوو دواى كۆنگرمش ژنان كۆنگره‌ى خۆيان سازىدن و خۆ بكه‌نه‌ پارتىيه‌ك و وه‌ك پارتىيه‌ك خۆيان رابگه‌يه‌نن. بىگومان كۆنگره‌شيان سازدا و برپارى پارتىيوونىشيان دا. بىگومان تا نه‌و كاته‌ سەرۆك راوسته‌ى له‌سهر مه‌سه‌له‌ى ژن و ته‌مگه‌رى ژن و په‌رورمه‌ى ژن دمكرد، له‌به‌ر نه‌وه‌ى سەرۆك له‌سهر نه‌و كاره‌ راوسته‌ى دمكرد، گۆمىته‌ى ناوه‌ندى زېده‌ راوسته‌ى له‌سهر ته‌مگه‌رى ژن نه‌دمكرد. وانا نه‌و نه‌ركه‌ى به‌نه‌ركى خۆى نه‌ده‌زانى، ده‌يگووت: "سەرۆك نه‌و نه‌ركه‌ به‌رپۆه‌ ده‌بات، با نه‌و به‌رپۆه‌ى ببات، نه‌گه‌ر ئيمه‌ش بخوازين نه‌و نه‌ركه‌ پىك بىنين نه‌وا له‌وانه‌يه‌ ئيمه‌ بۆ سەرۆك و بۆ ژنىش كىشه‌ و گه‌فت دروست بكه‌ين". گۆمىته‌ى ناوه‌ندى نه‌په‌ده‌خواست له‌سهر نه‌و نه‌ركه‌ راوسته‌ بكات و نه‌و نه‌ركه‌ى به‌ سەرۆك سپاردبوو. تا نه‌و كاته‌ى

سەرۆك بە دىلگىرا ژن تەنيا سەرۆكى بە موخاتەب دىبىنى و ئەودى لە ھەموو روونكەو ھاوکارى ژنى دىمىرد سەرۆك بوو، ئەودى ھىز و وزە بەژن دەدات سەرۆك بوو. بەلام كاتىك كە سەرۆك دەستگىر كرا، ئىدى كۆمىتەى ناومىندى ناچاربوو لەسەر ھەموو كار و خەباتى ژنىش رابووستىت، ئەو ئەرکەى سەرۆك بۆ ژن جىبەجىبى دىمىرد، ئىدى پىوېستبوو كۆمىتەى ناومىندى جىبەجىبى بىكات. بىگومان كۆمىتەى ناومىندى ئەو كاتە لەساىكۆلۆژىيائى ژن تىنەگەمىشت، واتا ژن لە چ ساىكۆلۆژىيائەكدا دىژىت، لەمەدا كەوتە نىو خەتاو. خەتايەكە چى بوو؟ پىوېستبوو كۆمىتەى ناومىندى لەو تىگەپىشتابە كە تاكو ئىستا لەسەر خەباتى ژن راوستەى نەكردوو و بۆ ژن ھىز و وزمىەكى پىنەداو، ھەمووى سەرۆك ئەنجامى داو، كاتىك كە سەرۆك دەستگىر كرا، ژن لەنىو ساىكۆلۆژىيائەكى بەمجۆردا دەژيا وەك بلىت: "تاكو ئىستا ئەو كۆمىتەى ناومىندىيە لەسەر ئىمە و خەباتى ئىمە راوستەى نەدەكرد، كەچى بە دەستگىرکردنى سەرۆك لەسەر ئىمە راوستە دەكات، لەوانەيە كۆمىتەى ناومىندى بخوازىت ئىمە بخاتە ژىر رىكىفى خۆيەو". ئىدى ئىمە بەتەواوى لەم ساىكۆلۆژىيائە تىنگەپىشتىن. لەمەدا كۆمىتەى ناومىندى كەوتە نىو ھەلەو. بىگومان يەكسەر دواى دەستگىرکردنى سەرۆك، كۆمىتەى ناومىندى خواستى ئەو ئەرکەى كەوا سەرۆك بۆ ژن بەرپۆوى دىمىرد، پىكى بىنىت، بەلام ژن كاردانەوئى نىشان دا، لە كاردانەوئەكەشدا مافدار بوو؛ كاردانەوئەكى وەھاي نىشان دا: "تاكو ئىستا بۆچى لەسەر ئىمە راوستەى نەدەكرد، بۆچى ئىستا راوستەمان لەسەر دەكات؟". چونكە سەرۆك لە ژندا ئىرادىيەكى ئافراندا بوو، ژن لەو دىمىرسا كە كۆمىتەى ناومىندى ئەو ئىرادە ئازادە بخاتە ژىر رىكىفى خۆيەو. بۆيە كاردانەوئەى نىشان دا. ئىدى كۆمىتەى ناومىندىيش لەو تىنەگەمىشت و بە پىداگىرىيەو خواستى ژن بخاتە سەر راستەپى تەفكەرەو، چونكە پىلانگىرپى لەنارادايە و دەخوازىت رىكخستىن پارچە پارچە بىكات و پەرشوبلاوئى پىبىكات، ژنىش باش لەدۆخى پىلاگىرپىتى تىنەگەمىشتبوو، تەفكەر چۆن بتوانىت لەبەرامبەر پىلانگىرپىيەكە رابووستىت؟ ژن مەترسىيەكانى سەر تەفكەرى نەبىنىبوو، تەنيا ئىرادەى خۆى بەبىنەما وەردەگرت، واتا لەھەموو روونكەو لەگەل تەفكەردا خۆى نەدەكردە يەك، ئەمەش مەترسى لەگەل خۆيدا دەھىتا، بۆيە كۆمىتەى ناومىندى دىخواست رىگىرى لەو مەترسىيە بىكات، بۆيە

دېخواست ژن له هه موو روويكهوه له گهڼ تېفكر رابوستيټ. ژنيش تازه همنكاوي پارتېبووني هاويشتبوو، دېخواست همنديك به خويوهو خهريك بېټ، نه مېش له دڅي پيلانگيږيټيدا مېترسي دروست دمكرد و كه ميك دووركهوتنه موي دمهينايه ناراو، كوميته ي ناوونديش دېخواست ري له مې بگريټ، ئيدي نهو نزيكبوونمهوانه كيښه و گرھتي نايهوه. هه م له بهرپوه بهر ايه تي ژن هه له هېوو، هه م له كوميتي ناوونديدا هه له هېوو، هه له كوميتي ناووندي نهو مېوو كه له ساپكولوزياي ژن تي نه دمگيشت، هه له كه ي ژنيش لهو دابوو؛ پيلانگيږي و نامانجي پيلانگيږيټي چييه لي تي نه دمگيشت، رولي خوي له دڅيكي وهادا چييه تي نه دمگيشت. بويه هه لوپسته كه ي كه ميك جياوازي پيشخت، به ناوي ئيراده ي نازاد موه.

نهو گروپه ي چته گمريټي خواستي نهو كيښمېش بڅ خوي به كار بهيټيټ، تاكو بتوانيټ له نيوان تېفكر و ژندا پارچه بوونيك دروست بكات. بڅ نه مېه ستمش هه ول و تمه للاي زوري دا، به نه يني هه فالاني كچي وروژاند، له ناو نه وانيشدا همنديك هېوون له گه لياندا له نيو پميوننديدا بوون، هه فالاني ژنيان له دزي تېفكر دهوروژاند، خواستيان به ته واوي پچرانيك دروست بكمن، نه مېش لهو دڅهدا كيښمېه كي مېزني دروستكرد، بڅ نه موي ئيم نهو كيښمېه چارسمر بكمن ئيم چووينه سهر كيښه كه و له مېشدا همنديك كه موكورې دمركهوت. له ناكامدا نه گم به گويږه ي داخوازي تېفكر و تېفكمري ژنيش نه بوويټي، به لام نهو كيښمېه كه ميك چارسمر بوو، وانا هه لوپستي تېفكر و ژن بووه بهك هه لوپست...

به دهستگيركردني سهروك ناپو ئيدي ته واوي خهباتي ديپلوماسي نه م تېفكمره مروف دهخاته نيو بيركردنهوه و رامانهوه، نهو بهيونه ليه ديپلوماسيانه ي تا نهو كاته بهرپوه چووبوون چون بووه و له سهر چ بنه مايهك بهرپوه چووه تارادميهك نهو خهباته ديپلوماسييه ي نه نجام درابوو كهوته ژر پرسيار موه. كهواته مروف

دەتوانىت بلىت جۇر و شىۋازمەكانى پەيوەندىيە دىپلۇماسىيەكانىش پەككك لەو ھۇكارانەى ئەنجامگىر بوونى پىلانگىرپىيە كە بوو...؟

ئەمە ھۇكارىكى سەرەكى نىيە، بەلام ھەلبەتە لە كار و خەباتى دىپلۇماسىدا ئەو بەدىار كەوت كەوا دىپلۇماسىيەكى تۆكەمە بەرپۆە نەبراوہ. وەكوترىش ھەندىك لەوانەى كەوا كارى دىپلۇماسىيان دەرەد كەوتبوونە خزمەتى دەولەتەكانەوہ، ھەمىش ئەو دەولەتانەى پىلانگىرپىيەكە بەرپۆە دەبەن. بۆيە ئەو زانىارىيانەى بەئىمەيان دەدا بەدىاركەوت كەوا ھەندىك لەو زانىارىيانە راست نىن. بىگومان لەبەنەرەتدا دواى ئەوہى پىلانگىرپىيەكە ئەنجامگىر بوو، ئەو كاتە وەك كۆمىتەى ناومندى تەفكەر ئىمە لەو مەسەلەيە تىگەپىشتىن، ھەلبەتە تەفكەر چووسەر ئەو مەسەلەيە و خواستى حىساب و لىپرسىنەوش لەگەل ھەندىكىاندا بكات، بۆيە ئەوانە ھەلاتن، ئەوانەى كە زىاتر تاوانبارن، كە بەئەنقەست پارتىيان ھەلخەلەتاندووہ، ئەوانە سىخوړپىيان كەردبوو، ئەوانەى ھەلاتن... بۇ نموونە؛ ھەندىكىش لەوانە سىخوړپىتيان نەكەردبوو، بەلام لەنزىكبوونەوہى ئەو دەولەتانە تىنەگەپىشتبوون، بۆيەش ھەلخەلەتتېرaboون، ئەوانەش بەمچۆرە خزمەتى پىلانگىرپىتيان كەردبوو.

بۇنموونە؛ "عاكف ھەسەن" پك ھەبوو لەكارى دىپلۇماسىدا، ئاشكرا بوۇ كەوا پەيوەندى لەگەل دەرەگى ئىستىخباراتى ھەپەنسى و دەرەگى ئىستىخباراتى ئەمەرىكى (CIA) پەوہ ھەبووہ و كەوتۆتە خزمەتى ئەوانەوہ. "ئەمىن" پك ھەبوو لە ئەلمانىا، دەرەكەوت كەوا كەوتۆتە خزمەتى دەرەگى ئىستىخباراتى ئەلمانى پەوہ. "ماھىر" پك ھەبوو لە روسىا، دەرەكەوت كەوا ھەم كەوتۆتە خزمەتى دەرەگى ئىستىخباراتى روسى پەوہ، ھەم خزمەتى ماھىاى روسىاوہ. واتا ئەو دەرەگى ئىستىخباراتىيانە ئەوانەيان بەكارھىناوہ بۇ ئەوہى لەرپەگەى ئەوانىشەوہ پىلانگىرپىتى بەرپۆە ببەن. واتا كەسانى بەمچۆرە بەتەواوى كەوتبوونە خزمەتى دەرەگى ئىستىخباراتىيەكانەوہ.

ھەندىك ھەفالىش ھەبوون، ئەوانە نەكەوتبوونە خزمەتى دەرەگى ئىستىخباراتىيەكانەوہ، بەراستىش نىازى ئەوان پاك و دروستبووہ و بۇ تەفكەر كارىان كەردوہ و دىپلۇماسىيان

ئەو دەستگىر كړدنه دمرکه وټنه ږوو چېبوون؟ ئەو ئەگه رانه ی ئەو کاته تەفگەر شیمانە ی دمرکد چېبوو؟

بېگومان کەسێک باومړی نەدەکرد کە بە پیلانگێرپیهکی نیودموهتی سەرۆک ئاپو دەستگىر بکړیت و تەسليم بە تورکيا بکړیتەوه. کاتێک کە ئەو پیلانگېرپیه بهوجۆره بېکهاک کارىگهريپیهکی گهوره ی لهسەر هه موو کەسێک کرد، ئەو کارىگهريپیه ی لهسەر گه ل دروستبوو، ئەوه بوو، داخوا تەفگەر بەردەوام دەبێت یان نا؟ دوودلییهکی بهمجۆره لههه نديک لهخه لکدا دروستبوو، لهزۆریه ی خه لکدا له دزى پیلانگېر ی راوستان و خاونداریتیان له سەرۆک و تەفگەر کرد. دمتوانم بڵێم لههه موو بهشەکانی کوردستان و لهدمروه ی ولات گه ل له دزى پیلانگېر ی رابوو ه سەرپێیان، زۆر سەر هه لدان و چالاکی ئەنجام دران، تەنانەت له رۆژهه لاتى کوردستاندا نزیکه ی په نجا کەس لهخه لک شه هید بوون، سەر هه لدانێکی مه زن بهرپابوو. کەسێکیش وهما باومړی نەدەکرد کە بە دەستگىر كړدنى سەرۆک گه ل بهمشيوميه رابېتته سەرپێیان. تەنانەت ئەو کاته "مادلين ئۆلیرايت" ی ومزیرى دمرهوى ئەمريکا گووتی: "ئێمه وهما مهزندهمان نەدەکرد...!!"

بهگوێره ی ئەوان ئەگەر سەرۆک دەستگىر بکړیت ئەوا نیدی ئیراده ی گه ل و ئیراده ی تەفگەر دمشکیت و بهناسانی ئەنجامگىر دهن، مهزندهميه کی وهمايان هه بوو، کاتێک کە لهتهواوی کوردستان گه ل رابوو ه سەرپێیان. ئەوانیش شۆک بوون، بۆیه دهیگووت: "ئێمه مهزندهمان نەدەکرد ئەنجامی بهو شیوميه دمرکه ویتە ږوو". لههه موو شوپنێک گه ل هه موو شتیکی خسته بهرچاو و رابوونه سەرپێیان. واتا لهناستیکی زۆر بهرزدا گه ل خاونداریتی له سەرۆک و تەفگەر کرد، خاونداریتی لهخوی کرد. لهناو گه لدا زۆر کەسی ولاتپاریز بۆ سەرۆک خۆیان سووتاند، هه م بهرلهوى دەستگىریش بکړیت، هه میش دواى ئەوه ی دەستگىرگرا، بهدمیان کەس خۆیان سووتاند.

مرۆف ئەگەر له مېژوو بېروانییت، دمیبنیت کە؛ ئەم هه موو سەرۆکە دمرکه ووتوون، چهنلین پێغه مبه ر دمرکه ووتوون، کەسانێک کەوا له زانستدا هه نگاوی مه زنیان هاویشتوو ه دمرکه ووتوون، ه یچ کاتێک بۆ یه کێک له وانه کەسێک خوی نه سووتاند، لهرووداوی

د مستگړ كړدنې سهرؤكدا تاكو ئېستا نزيكهى (۸۵) كهس خؤيان سووتاندووه. نهمه شتيكه ههرگيز رووى نه داوه، شتيكه له مېژوړدا هيچ رووينه داوه.

بوچى نهو ههموو كهسه خؤيان سووتاند...؟ بهمه همم پابه نديبوونى خؤيان بو سهرؤك نيشان دا، همم پيلانگيړپيان له خؤياندا سووتاند و توانديانه وه، همميش په ياميكي به هيزيان به پيلانگيړان دا؛ " نهگهر دان به نيمه دا نه نين و دان به نيرادهى نيمه دا نه نين و به مشيويه بينه سهر نيمه و پيلانگيړتي له سهر نيمه به ردهوام بكهن، چؤن نيمه خؤمان دسووتنين نهوا ئيومش دسووتنين " نهو په يامه يان به پيلانگيړان دا. له قوناخي پيلانگيړپيه كه دا، چ بهرله وهى سهرؤك د مستگړ بكرتي و چ له دواى د مستگړ كړدنه كهش زؤر كهسى ولاتباريز خؤيان كرده تويك ناگر، نهو چالاكييهى نهوان گوزارشت لهمه دهكات، خه لكى نيمه گووتيان: " ئيوه پيلانگيړ و هيچ كهسيكى تريش ناتوانيت خؤرمان تاريك بكهن " چونكه سهرؤكيان بوخؤيان وهك " خؤر " دمبيني و بو خؤيان به سهرچاوهى رووناكيان دمبيني، بو خؤيان وهك سهرچاوهى هيزيان دمبيني. پيلانگيړان دميانخواست سهرچاوهى رووناكي، هيژ و وزه، زانايبوون و هوشيارى، باوهري و مؤرالى نهو گهله له ناو ببهن. بؤيه گهل له دهو روبهري سهرؤك بووه په رزينيكى ناگر، خواستى بهمجؤره خؤى بپاريزيت، خاومنداري تي كردن له سهرؤك خاومنداري تي كردن بوو له خؤى، بؤيه گهل هي نده خؤى كرده تويك ناگر، هي نده خؤى دسووتاند، هي نده له ههموو شوينيك رابووه سهرپيان.

له مېژوړوى گهلى كورددا، دمتوانم بلنم: " نهمه ههنگاو و قهله مېازيكى نوئ بوو، كولتووريكى نوئ بوو، نه خلافيكي نوئ بوو، ئيدى نه وهى كه سهرؤك به سالان له ناو كؤمه لكاي كورددا چانديبووى به مشيويه بهرهم و نهنجامى خؤى ده دا. بيگومان له ناو گهلا له شتيكى ديكه شدا دوودلى هه بوو، واتا سهرؤك د مستگړ كرا، نيا تهمگهر له سهر بيان دهمينيتوه يان نا؟ دوودلييه كى وهايان هه بوو، چونكه گهل ههموو شتيكى خؤى خستبووه ناو نهو تهمگهره وه، چارمنووسى خؤى بهم تهمگهره وه بهيوهست كرده بوو، پيلانگيړپيه كى نيودموله تي مهن له دزى نهم تهمگهره بهرپوه دهچوو، ئيچساسى گهل به هيژ بوو و له وه تيددهگه يشت كهوا يارى به چارمنووسى نهو دهكرت، دهخوازن ههموو رهنجى نهو گهله بسرنه وه و بهرخؤدانى نهو گهله دابمركيننه وه.

دهخوازن جاريكى ديكه دل و ميشكى نهوان سړېكه، و رشى بكن. نيدى بويه دووډلييك له نارادا بوو، داخوا له دزى نهو پيلانگيرپيه كه سرؤكيش تييدا ديل كهوتووه، تefكر هه لوښت چى دمبيت، دهمينيتهوه و بهرخودان دهكات يان نامينيتهوه و تسليم دمبيت؟ نايا نهگر بخوازيټ بمينيتهوه دتوانيت يان ناتوانيت؟ هيږى خوى بهشى نهمه دهكات؟ دلهر اوگيپهكى ودها هه بوو، نيدى نهو رابوونهى گهل، بؤ نهوه بوو تاكو هيږ و وزه به تefكر بدات، تاكو تefكر بتوانيت له دزى پيلانگيرپيهكه رابومستيت، كه باومړى، مؤړال و پشتگيرى گهل بيبينيت و بتوانيت له دزى پيلانگيرپيهكه رابومستيت. بويه نهو رابوونه رابوونيكى ميژرووى بوو.

همروها دواى ديلكردى سرؤك له كوردستاندا گه ليك گهنج و لاو تefلى تefكر بوون، نه ممش بووه ولاميك بؤ پيلانگيران. وانا لاوان بيبان كه پيلانگيرپيتى دهخوازيټ نيرادهى تefكر و گهل بشكيټيت، بيبان له دزى نه ممش تefكر و گهل له بهرخودان دايه، لاوان خاومنداريتيان له تefكر و گهل كرد. بويه تefليبوونيكى مهن هاته ناراو، بهسدهان لاو تefلى بوون، نيدى نهو تefليبوونه بووه ولاميك بؤ پيلانگيرى، لاوان بهم تefليبوونهى خويان له بهرامبهر پيلانگيرپيتيدا نه يانهشت پيلانگيرپيتى سهرېكه وټ و بهنامانجهكانى خوى بگات، تefلى تefكر و گهريلا دمبوون، گهريلايان به هيتر كرد، پيلانگيرپيتيان كرده هوى شكهننى خودى پيلانگيرپيهكه، كرديانه هؤكارى مهنكردى تefكر و هيږمكاني گهريلا، تاكو بهرخودان مهن بكن، لاوان بهمشيوميه هه لوستمه يان له بهرامبهر پيلانگيرپيتى كرد. هر له باشوورى خورناواى كوردستاندا، يه كسر دواى پيلانگيرپيهكه نزيكهى هزار گهنج تefلى ريزهكانى تefكر و گهريلا بوون، نه ممش ولاميكى به هيږ بوو، چؤن له رؤژه لاتى كوردستاندا كه كه سيك مهندهى نه دمكرد، گهل رابووه سهرپيان و نزيكهى په نجا شهيدى دا و سهره لدانيكى به هيږى پيشخت. له باشوورى خورناواشدا نزيكهى هزار گهنج تefلى ريزهكانى گهريلا بوون، به تefليبوونى خويان ولاميكى دز بهرانهى پيلانگيرپيتيان دايه وه. نهو تefليبوونهى لاوان له دزى پيلانگيران بهرخودانيك بوو، ولاميك بوو. له بهشهكانى ديكه كوردستانيشدا تefليبوون هه بوو، به لام بهقورساى لهو بهشه دا تefليبوون پيشكهوت، بؤچى؟ چونكه سرؤك سالهائى سال له سوريا مابووه وه،

چووبووو نېو گهلهكهمان له باشووری خورناوای كوردستان و لمانو گهله خهباتی كرددبوو، بهسهدان كهسی ولاتپارېز لهنزيكهوه سهرؤكيان ناسيبوو، خهبات و رهنج و كهسیتی نهويان ناسيبوو و بهمهش خوی ناسيبوو، بویه بهمشيوميه خاونداریتی له رهنجی سهرؤك كرد، چونكه لهريگهی سهرؤكهوه باشووری خورناوای كوردستان رابووو سهرېتيان، كاتيك كه سهرؤك به پيلانگيرپيهك دمستگيركرا، باشووری رورناوای كوردستانیش بهتفليبوونی خوی خاونداریتی لهسهرؤك كرد و بهوبهري هيزهوه لهدزی پيلانگيرپیتی راوستا.

بيگومان لمانو دؤستهكانی تمفگهريشدا دوودلييهك ههبوو؛ ئايا تمفگه لهبهرامبهر پيلانگيرپیتی خوی دمپاريزيت يان نا؟ بهردموام دمكات يان نا؟ لهنيو زوربهشياندا دوودلييهكي ومها روويدا.

دمستگيركردنی سهرؤك كاريگهري لهسهر تمفگهريش كرد، به كادير و شهرفانيشهوه، ههنديكيان دميانگووت: "ئیدی سهرؤك دمستگير كراوه، پيلانگيرپيهكي نيودولهتی مهزن لهسهر ئيمه بهريوه دهچیت... ئیدی ههموو شتيك كؤتاييهات، ئيمه ناتوانين لهدزی پيلانگيرپي رابووستين و ههنگاو بهاويزين، ئیدی پيلانگيرپي ئيمه ههموو كردۆته ئامانج و دهخوازن ههموومان تهسفيه بكهن و بمانكوژن، پيوسته ئيمه ههر چؤنیک بيت گيانی خؤمان رزگار بكهين". چهمكنی بهمجؤره لهالی ههنديك لهكادييران و شهرفاناندا ههبوو. زياتريش گروپی چهته ئهو چهمكنی پهرمپيددا، دمبيینی كه بهدمستگير كردنی سهرؤك ئاپو ههموو كهسيك شؤك بووه، دمىخواست سوود لهو دؤخه ومريگريت، بباموپرى و بى مۇرالى تهشهنه پيبدات، بؤ ئهوهی پهرشوبلاوی لهنيو تمفگهردا پيشبخات. كاری ئهوانه بهتهواوی ئهومبووه كه چؤن مۇرالى و باومپرى له كادييران و شهرفاناندا بشکينن و وابكهن كه دمستبهرداری تمفگهري ببن، دميانخواست ومها شلؤزانيك بخهنه نيو تمفگهريموه، بخهنه نيو كادييران و شهرفانانهوه. بيگومان تمفگهري لهدزی ئهمه راوستا و نهپهيشت ئهوانه زيده تهخريبات دروست بكهن.

لهلايهکی ديكهوه؛ لهنيو كادييران و شهرفاناندا دوودلييهك ههبوو، وهك چؤن لمانو گهل و دؤستاندا دوودلييهك ههبوو؛ داخوا تمفگهري دمتوانيت خوی بپاريزيت؟ بهردموام بكات يان نا؟ واتا لهنيوان تمفگهري و پيلانگيرپيتيدا مابوونهوه، داخوا تمفگهري سهردمكهويت

یان پیلانگێرپیتی سەردەمەکووت؟ ئەمەش بۆ باوەڕێ ه. بۆ مۆراییەکی لەکادیراندا دروستکردبوو، تا ماومێهەکی دوور و درێژیش نەیتوانی خۆی لەژێر ئەو کاریگەراییە رزگار بکردبایە. تەفگەر لەدژی ئەمەش راوستا و هەولیدا گە بۆ ئەوەی ئەو کاریگەراییە بشکێنێت و باومپی و مۆرāl و رۆحی ئەوان بەهێز بکات. ئیدی بەخەباتی بێوچان ئەو کاریگەراییەش سڕایەوه، لەکادیراندا باومپی و مۆرāl بەهێز کرایەوه.

لەناو بەشیکی تەفگەریشدا پیلانگێرپییەکە بوو هۆی ئەوەی لەدژی پیلانگێرپییەکە بەهێزتر رابووستێت و بەبێووستی دەبینی گە تەفگەر بەهەموو هێز و توانایەکییەوه لەدژی پیلانگێرپی رابووستێت. مادام پیلانگێرپییەکە دەخوازێت ئیمە تەسفیە بکات، بێووستە ئیمەش ئەو بەکەینە هۆی بەرخۆدانێکی بەهێز و تۆکمە. چونکە ئیمە ئەو لە سەرۆک ئاپۆ تیگەشیستبووین؛ بێووستە خودی پیلانگێرپییەکە بکاتە ھاکتەری پووچەل کردنەوهی پیلانگێرپی و تەفگەر بەهێز بکات. هەر خیانهتێک بێووستە بێتە ھاکتەری ئەوەی خیانهت بنێ بکەیت و تەفگەر بەهێزتر بکەیت. ئیمە ئەوەمان لە سەرۆک ئاپۆ وەرگرتوو و لێی فێر ببووین و تیگەشیستبووین. شۆرشگێرپیتی ئەم تەفگەرە بەتەواوی لەسەر ئەو بنەمایە بوو، چونکە کاتی خۆی هەفال "حەقی قەرار"یش بە پیلانگێرپییەک شەهید کرا، سەرۆک ئاپۆ ئەو پیلانگێرپییە وەرگەراندە ھاوێشتنی پینگاڤ (هەنگاو)یکی میژوویی مەزن گە پارتیبوونی تەفگەر بوو.

بۆیە بێووستبوو پیلانگێرپی نیودەولەتیش ببوایە هۆی ئەوەی ئیمە پیلانگێرپییەکە پووچەل بکەینەوه و تەفگەر بەهێز بکەین و لەئامانجی خۆی دوور نەکەوێتەوه و لەسەر بناخە خۆی بەرپۆه بجێت. نزیکبوونەوهی هەندێک لەکادیرانیشت لەسەر ئەو بنەمایە بوو. ئیدی بە دەستگیرکردنی سەرۆک تەفگەر و گەل گێشەییەکی بەمجۆرە ژیا. چونکە تەفگەریش مەزەندە ئەوەی نەدەکرد گە بەمشێمە پیلانگێرپییەکی وەها ئەنجام بدرێت و سەرۆک دەستگیر بکریێت. هەم تەفگەر و هەمیش گەل بەبێ ئامادەکاریی رۆبەرپووی ئەو پیلانگێرپییە ببوونەوه. گەچی سەرۆک بەرلەوه دەیخواست تەفگەر و گەلیش بۆ رۆژیکی وەها ئامادەبکات، هەرچەندە خواستی ئامادەشیان بکات، تەفگەر و گەل زێدە باومپی نەدەکرد گە گەلەکۆمەییەکی وەها لەدۆخیکی وەها ئەنجام دەدرێت. بۆیە گەل و تەفگەریش کاتیێک ئەو پیلانگێرپییە پێکھات بۆ ئامادەکاری بوون،

له بهر نه وه شوكيكي مه زنيان دهرباز كړد، به هوى نهو شوكه وه بۇ ماوميه كى دوور و دريژ نه ياندمتوانى دهربازى بكهن. ئيدى ليږدها پيلانگيږتپييه كه دميوخواست نه نجامگر ببښت. كاتيک كه پيلانگيږان سهرؤكيان دمستگير كړد و له ئيمرالى زيندانيان كړد، پروپاگهندهيه كى زوريشيان كړد: "ئيدى تهواو، وهرن تهسليم ببښه وه" نهو پروپاگهندهيان دهكړد. له لايه كى ديكه شه وه نه مريكا، ئينگلته را و ئيسرائيل به رښى ههنديك كه ناله وه په ياميان بۇ ئيمه (به رڼوم به راپه تى تهفكر) دمنارد، دميانگووت: "ئيوه پڼويسته دمستبهردارى له سهرؤك ئاپو بكهن، ئيدى ئاپو تهواو، پڼويسته ئيوه سهرؤكيكي نوئ بۇخوتان دمستنيشان بكهن و نهو گورآنكارپيانه ئيمه دميوخوازين نه نجامى بدن، نهو كاته شانسى ژيانتان بۇ دمښتپه وه، نه گهر ئيوه ودها نه كهن نهوا تا شهن مانگى ديكه ئيمه ئيوه تهسفيه دهكهن..." بهوانه دميانخواست ئيمه بترسينن و تهسليممان وهربرگرن، نامانجى نهوان له ناردنى نهو په يامانه نهو بوو، بۇ نه وهى تهفكر و نهو جهماومرهى له ژپړ كاريگهرى تهفكر دايه به تهواوى بخه نه خزمه تى خو يانه وه، نهو تهفكره له ناو ببهن، نهو كوردهى سهرؤك ئاپو نافراندى له ناوى ببهن، كورديكي ودها دروست بكهن كه شهو و رؤژ له خزمه تى نهواندا بښت. بۇ هم مه بهسته ههول و تهقه للايان ددها، چونكه دميانزانى به دمستگير كړدى سهرؤك ههنديك دوودلى و بڼياومړى و شوكبوون هم له ناو گهل و هميش له ناو كاديرانى تهفكردها، له نارادايه، ئيدى چي بكهن بۇ نه وهى هممه بگه يه نه نه رادهى تهسفيه كړدن و تهسليم وهرگرتن؟ له پيناو ده كاربان دهكړد و نهو پروپاگهنده و په يام ناردنه شيان له جوارچپوهى نهو مه بهسته دابوو، بۇ نه وهى تهفكر نه توانيت روو به پرووى نهو پروپاگهنده ببښت وه و خوى بپاريژيت و پووجه لايان بكاته وه، خواستيان نهو توانستهى له دمست تهفكره ريشدا بوو نه هيلن، خواستيان دمرگاي كه نالى راگه يانندن له سهر تهفكره دابخهن. بۇ نه وهى يه كلايه نه پروپاگهندهى خو يان پيشبخهن، تاكو به ناسانى نه نجام به دمستبخهن.

بيگومان تهفكر ههوليدا كه بۇ نه وهى بتوانيت خوى بپاريژيت و نهو شوكبوونهى له نارادايه دهربازى بكات، نهو دوودلييه كه وا هميه به لاوهى بښت و پيلانگيږپيه كه بكاته هاكتهرى پووجهل كړدنه وهى خودى پيلانگيږپيه كه. تهفكر راوهستهى له سهر نه مه كړد. چونكه زور هيز و لايهن دمستيان دمخسته ناو تهفكره رموه، بۇ نه وهى يان

تەفكەر بەتەواوی بخەنە ژېر کاریگەری خۆیانەوه، ئەگەر ئەمەشیان پینەکریت ئەوا پارچە پارچە بکەن و هەندیک لەو پارچانە بخەنە ژېر کاریگەری خۆیانەوه. لەم روومو هەندیک مواخەلە و هایشیان کرد. ئەمە مەترسییەکی مەزنی بۆ تەفکەر دروست دەکرد، پێویستبوو تەفکەر هەم لەدژی ئەو موداخەلانە راوستابایە، بۆ ئەوەی بتوانیت یەکیتی خۆی بپارێزیت، هەمیش پێویستبوو لەدژی بیلانگیرپیهکە رابووستابایە و باومپی و مۆرالی لەناو خۆی و گەلدا بەهیز و تۆکمە بکردبایە، بۆ ئەوەی نەگەوێتە ژېر مەترسییەوه. بۆیە ئەو کاتە بەرپۆمبەرایەتی تەفکەر هەم بۆ دەرەوه و هەمیش بۆ ناوخۆی خۆی لەدژی ئەو چەمک و دەستیۆمردانانە دەخواییت تەفکەر پارچە بکات و تەسفیە بکات راوستا، لەدژی دوودلی و بی باومپی راوستا، هەموو تەریکیزی بەرپۆمبەرایەتی لەسەر ئەو بوو کە؛ بتوانیت یەکیتی تەفکەر بپارێزیت و تەفکەر لەو چەمک و دەستیۆمردانانە تەسفیەگەران رزگار بکات و ناستی شەر بەرزتر بکاتەوه، تەفکەر لەسەر ئەمە راوستە دەکرد.

بیگومان چەمکی چەتەگەریتی و ئەوانەش کە نوینەرایەتی ئەو چەمکیان دەکرد (د). سلیمان و زمکی بچووک و ئەوانە) خواستیان لەو دۆخەدا هەڵمەتیک دژ بە تەفکەر بکەن، لە شەشەمین کۆنگرەدا خواستیان ئەمە بەرپۆد ببەن، بەلام نەیانتوانی، ئەمجارە خواستیان دوودلی و بیباومپی بەهیز بکەن و تەفکەر بەرمو تەسفیەبوون ببەن، تەفکەر بەسەریاندا چوو، بینیان کە ناتوانن شتیک بکەن، هەلاتن. پاشان خواستیان لەدەرەوه و بەهاوکاری هەندیک هیژ و لایەن، جا چ دەولەت بن یان پارتی و ریکخراو بن، زمبریک لەتەفکەر بدم، بیگومان تەفکەر بەباومپییهوه لەدژی ئەمە راوستا و نەیانتوانی تەخریباتیکی مەزن بکەن. ئەوەی لەبنەرەتدا ئەو گروپە دەخستە جموجۆلەوه "بۆتان" بوو، "بۆتان" هەتا کۆتایی بەشاراومپی ئەمە دەکرد، کاتیک کە بیی ئەو گروپە ناتوانیت زمبر لەتەفکەر بدات، واتا ناتوانیت تەفکەر بخاتە دەستی خۆیهوه، خۆی شارەموو. ئەو "د.سلیمان" و "زمکی بچووک"ی خستبوووە جۆلەوه، ئەوانەش شکستیان هێنا و هەلاتن و چوونە لای (ی ن ک). خواستیان بەهاوکاری (ی ن ک) هەندیک هیژ بکەن و زمبر لەتەفکەر بوشینن، لەم پێناویشدا زۆر هەوڵیاندا دیسان بی ئەنجام مانەوه. تەنانەت دواي ئەمە "زمکی بچووک" گووتبووی: "بۆتانیش لەگەڵ نییە بوو،

بۇتان خۇي ئيمى خسته جموجۇلوه، ئيمى هاتين (هەلاتين) كەچى ئەو نەهات"، بېگومان "بۇتان" خۇي شاردبووه، چونكه بينيان سەرنەكەوتوون، لەبەرئەوه خۇي شاردموه. ئەگەرنا ئەويش لەناو پيلانگيرپيهكە دابوو، ھەميشە ئەوانەى پيلانگيرپى ئەنجام دەمدن تاكو پيلانگيرپيهكە سەرنەكەوت پت خۇيان ناشكرا ناكەن.

بۇ ئەموانە؛ لەزۇر پيلانگيرپيدا، ئەوانەى پيلانگيرپيهكە بەرپو ھەبەن ديار نين، بەلام پاشان خۇيان ناشكرا دەكەن. واتا كە پيلانگيرپيهكەيان سەركەوت خۇيان لەپشت بەردموه ناشكرا دەكەن، ھەلبەتە كە سەركەوتنيشيان بەدەستەھينا خۇيان ناشكرا ناكەن و خۇيان دشارنەوه، بۇ ئەوى بتوانن بەشپوازيكى ديكە پيلانگيرپيتى خۇيان بەردموام بکەن، "بۇتان" پش وھاي دەکرد. ئيدى بۇيە "زەكى بچووك" ئەو ناخافتەنى كەردبوو، گووتبوى: "ئيمى خسته جموجۇلوه ئيمى هاتين و ھېووايە خۇيشى ھاتبايە كەچى نەهات". بېگومان وايە، چونكه ئەو پيلانگيرپيهى "بۇتان" پەردى پيدەدا بئەنجام مابوووه، بۇيە ئەو كاتە ھەلنەھاتبوو و خۇي لەناو تەفكەردا شاردبووه، بۇ ئەوى بتوانيت سەرنەنوئ پيلانگيرپيتى ديكە پەره پييدات، ئەزموونيش لەو پيلانگيرپيهى ترى وەربگريت كەنەنجامى داوه و تييدا سەرنەكەوتووه، تاكو بتوانيت سەرنەنوئ پيلانگيرپيتيهكى ديكە ئەنجام بەدات. بۇيە ھەلنەھاتبوو.

دواى دەستگيرکردنى سەرۆك؛ "فەرھاد" و "بۇتان" رەوشەكەيان بۇخۇيان بەدەرفەتتيكى مەزن زانى؛ تا ئەو كاتە لەدۇى سەرۆك كاريان دەکرد، دووژمناپەتيان دەکرد، بەلام لەبەر ئەوى سەرۆك بالادەست بوو نەياندەتوانى بەناشكرا ئەمە بکەن. كە سەرۆك دەستگيركرا ئەمەيان بۇخۇيان بە ھەليك زانى، پيلانگيرپەكانيش پەياميان دەنارد و دەيانگووت: "ئاپۇ كۇتاپيھات، سەرۆككى نوئ بۇخوتان دەستنيشان بکەن" زۇر بەناشكرا خيتابى "فەرھاد"يان دەکرد، گەوا بکەوتتە نيو جموجۇلوه و ئەوان پشتيوانى ليەدەكەن، كاتيك ئەو پەيامانەشيان وەرگرت، بە دەستگيرکردنى سەرۆكيش بۇشاپيەك دروست ببوو، ئەو ئالۆزيەش لەنارادا بوو، ئەو جەمکانە تەشەنەيان سەندبوو، ئەو دوودليانەى ھەبوون، ئەو موداخەلانەى لەسەر تەفكەر دەكران، بەمانە ھەمووى خواستيان دەرفەت وەربگرن كە تەفكەر بىخەنە دەستى خۇيانەوه، ئيدى كەوتتە نيو ھەلپەى ئەمەوه.

کاتېک که سەرۆک دستگیر کړا من مه زنده دی نه ووم دمکرد که ئیمه بکه وینه نیو کیسه و گرفتې بېم جور موه. بوجی؟ چونکه هیشتا له "زهلی" نهو کاته سەرۆک به کردار له سمر تەفکەر بوو، تەفکەر به هیز بوو "فهرهاد" به هاوکاری همندیک پارتی و دولتمت له دزی سەرۆک راوستا و خواستی تەفکەر بخاته نیو دستی خوږه وه. نه ووی له هه لومهرجی نهو کاته دا نهو همنگاوی له دزی سەرۆک و تەفکەر هاویشتیبت، نهوا مروف دزمانیت کهوا به دستگیر کردنی سەرۆک نهو همنگاوی له "زهلی" هاویشتبوو دیسان دمیهاویشتیته وه. هه لته به پیمایشیان دمنارد که "سەرۆکیکی نوی بۆخوتان دستنیشان بکمن". له ناو نهو تەفکەر مشدا نه ووی زور خواستیبتی تەفکەر بخاته دستی خوږه وه و خوی بکاته سەرۆکیکی کى بوو؟ "فهرهاد" بوو. له دمره وهی نهو کهسی دیکه نه بوو. بویه "فهرهاد" که نهو پیمانه شی و مرگرت ته و او دکه ویتته جموجو له وه، بویه ئیمه مه زنده میه کی وهامان له سمر نهو هه بوو، به لام ئایا ئیمه دمتوانین ریی له به ردم بگرین؟ بۆ دۆخی نهو کاته نهمه زه حمت بوو، به لام ئایا دمتوانین نهمه دوا بخره؟ نه و دمره دمره بېوایه. چونکه "فهرهاد" و "بۆتان" و نهوان هیشتا باش خویان ریکخسته نه کردبوو، پیداوېستی نهوانیش به کات هه بوو، نه گهر ئیمه که میک توانست یان دمره فتم به وان بدین و واتیکه گن که: "له پېش ئیمه هیج کۆسپ و ئاسته نگیک له نارادا نه و او، ئیمه دمتوانین به ناسانی خومان به ریکخستن بکهین" نه و نهوان له ناو تەفکهردا دمی نه وه و همنگا و دهاویشزن و به لایه نی کهم له و کاته دا کیسه و گرفتې مه زن دروست ناکه. نهمه بۆ ئیمهش گرنگ بوو. بۆ ئیمهش کات پېوېستبوو. بۆ نهوان تا کو بتوان خویان ریکبخره کات پېوېستبوو، بۆ ئیمهش کات پېوېستبوو، چونکه له و دۆخه دا نه گهر نه وانه کیسه و گرفتمان بۆ دمرنه خه، تا کو بتوانین به هه موو توانست و هیزی خومانه وه له دزی دستبومردانه که (پیلانگېریه که) رابوستین، بۆ نه ووی بتوانین پووجه لی بکهینه وه و په کیستی تەفکەر بپاریزین... بویه لی ردا من که پشته نه نجامیک؛ نه گهر ریکه یان بۆ بکهینه وه، نه و "فهرهاد" ده لیت: "ریم بۆکرا و مته وه و هیج ئاسته نگیکم له به ردمه دا نییه، من دمتوانم به ناسانی خوم ریکبخره، دمتوانم تەفکەر بخه مه دستی خومه وه" نهو کاته له ناو تەفکهردا دمی نیته وه و تەفکەر سوودی لیومر دمگرت. نهو موداخه لانه ی له دمره وه له سمر تەفکەر دروست دین، تەفکەر

د متوانیت که میان بکاتهوه و لاوازیان بکات و په کیتی تهفګمر بپاریزیت، "فهرهاد" ناتوانیت زیده مهترسی دروست بکات. چونکه "فهرهاد" ناوی زړابوو، بهپراکتیکی خوی له "زملی" بهرلهوه و دواى نهوه نهو شتانهى کردوویهتی لهناو تهفګمردا ناوی زړابوو، تهناهنهت کهمیک لهناو گهلشدا ناوی زړابوو، بویه "فهرهاد" نهیدمتوانی مهترسی دروست بکات، لهوانهیه ههنديک تهخربباتی بکردبایه، تهفګمر دهیتوانی نهو تهخربباتانهى نههیلایه. بهم حیساباتنه من نزیکبوومهوه، نزیکبوونهوهیمکی بهمشویمه پيشخست. نهمه دههاته حیساباتى "فهرهاد"یش. چونکه بؤ نهو کات بپوویستبوو تاکو بتوانیت خوی ریڅخسته بکات. نهګمر دواى دهستگیرکردنی سهرؤک بکهوتبایهته جموجولنهوه نهوا نهیدمتوانی نهنجامیش بهدمستبخت، بؤ نهوهى تهفګمر بخته دهستی خویهوه بپوویستبوو خوی ریڅبخت. لهلایهکی دیکهشهوه باومړی و متمانیهګیش به کادیران بدات، که گوايه خاوهنداریتی لهتهفګمر دمکات و لهدزی پیلانګیریتی رادهوستیت، تاکو بتوانیت بهناسانی کارپګهربیان لهسر بکات و بهناسانیش تهفګمر بخته دهستی خویهوه. نیدی دواى پیلانګیریهکه کیشهیمکی بهمجورهمان لهپیش بوو. "فهرهاد" نهیدمتوانی ببیته مهترسی، لهبنهړهتدا مهترسی سهرمکی "بؤتان" دروستی دمکرد. چونکه رهوشی "بؤتان" لهناو تهفګمردا کهمیک دمزانرا و تیګهیشتن لهبارمیهوه ههبوو، بهلام لهناو گهلدا نهدمزانرا، کادیرانی تهفګمریش بهتهواوی رهوشی "بؤتان"یان نهدمزانى. سالى (۱۷۸۸) سهرؤک رهخنهى زوری کردبوو، لهکونگرهى جوارهمدانیمه رهخنهیمان کردبوو، له پینجهمین کونگرهشدا نیمه دیسان رهخنهیمان کردبوو، لهسالى (۱۹۹۷)دا سهرؤکایهتی بهتهواوی لهګهربلای دوورخستهوه، بهلام سهرمپای نههمش ههموو کادیران بهتهواوی رهوشی نهویان نهدمزانى، واتا شتی گشتیان دمزانى، نهو جموجولانهى لهدواى دهستگیرکردنی سهرؤک بهرپوهى دمبرد زیده کهمیک نهیدمزانى، نهخاسمه لهناو گهلدا هیچ نهدمزانرا، بویه نهوهى مهترسی دروستدمکرد، "بؤتان" و گروپهکهى نهوبوو. نهوانه (فهرهاد و بؤتان) لهدزی تهفګمر ریڅدمکهون، چونکه خویان پهک گروپ نهبوون، بهلام موحتاجی پهکتریوون و پهککیان بى نهومیتریان نهیدمتوانی لهدزی تهفګمر ههنگاو بهاویژیت. نیدی نهوانه ریڅکهوتتییکی بهمجورهمان لهګهل پهکتر کرد، بؤ نهوهى بتوانن لهدواى دهستگیرکردنی سهرؤک تهفګمر

بخه نه دمستی خوځاننه وه، له سهر نهو بنه مايه کاريان کرد، تا له کۆتاييدا رموشی نهوانيش
ناشکرا بوو، له دواى دمستگير کردنى سهرۆك نهو کيشانهى تهفگهر تييدا دهژيا نهو کيشانه
بوون.

پهراونزماکان:

(۱) مه بهستی کاتی سازدانی نهو دیدارمیه.

(۲) مه بهستی کاتی سازدانی نهو دیدارمیه.

(۳) رږژمى (۶۰٪): نهو رږژمیه وهك ماددمیهكى یاساپیه لهدمستووری تورکیا كه هر پارتیكى سیاسى دمبیت نهو رږژمیهى دهنك بهدهست بینیت تا بتوانیت بکهوږته په رله مانه وه. نهو ماددمیه زیاتر له دزى پارتیه کوردیپیهکان دانراوه.

(۴) مه بهستی نهو هه لئمه تی دمستگیرکردنانهیه كه له کۆتایی سالی (۲۰۰۶) و سهرمتای سالی (۲۰۰۷) دا سهرمتا نه لمانیا و پاشان هه رنسا و به لژیکا له نهو روپا دژ به چالاكوانان و سیاسه تمه دارانی كورد لهو ولاتانه به رپوهی دمبهن، هه روهها له بهرام بهر دمزگا و كۆمه له كوردیپیهکانی نیو نهو ولاتانه دا هه لئمه تی پشكنین و چاوسووركردنه و میان په پیره و كوردوه

(۵) ئیتحاد و تهرقییهکان: سهرمتا به ناوی ئیتحادی عوسمانی وهك رږخستنیکى نه ینى له دزى دمسه لاتی عمبدولحه میدی دووهم له (۲۱) ی مایسی سالی (۱۸۸۹) له نهسته نبؤل دامه زرا. له (۷) ی تشرینی په گهم تا (۸) ی تشرینی دووهمی سالی (۱۹۰۸) په گهم كۆنگره ی ئیتحاد و تهرقی سازدمدریت و وهك پارتیه كه خو ی دناسینیت. ئیتحاد و تهرقی خاوهن بیریکى تۆرانى شو قینیسى بوون. نهو كاته دمو له تی نه لمانیا بۆ نه وهی پښگه ی خو ی له ناو ئیمبراتورى عوسمانی تۆكمه تر بکات، هاوکارى پشتیوانییه كى زۆرى ئیتحادییه كانی كرد، سهركرده بالاکانى ئیتحاد و تهرقی " نه نومر پاشا، جه مال پاشا و ته لعمت پاشا" بوون. ئیتحاد و تهرمقیچیه كانی رۆلێكى سهره كیان له كۆمه لكوزیپیه كانی دژ به نه رمه نییه كانی و كوردمهكان هه بوو. نیستاش له سهر هه مان رږچكه ی ئیتحاد و تهرمقیچیه كانی دژ به گه لى كورد و گه لانی ديكه ی تورکیا سیاسه تی تۆرانى و شو قینیه تی خو یان به رپوه دمبهن، به وانه دهگووتریت ئیتحاد و تهرمقیچیه نو پیه كانی.

(۶) مه بهستی کاتی نهجامدانى نهو دیدارمیه.

(۷) مه بهستی کاتی نهجامدانى نهو دیدارمیه.

بهشی هه شتەم:
ژانی گۆرانیکاری ... به رهو
پارادیگمایه کی نوێ
(۲۰۰۰ - ۲۰۰۳)

ئيمرالى...

ئەو دوورگەيەى خۆرى

ليۆههەلدى...!!

دەستپيكرنى قۇناخى دادگايى ئيمرالى و ئەو هەلۆيىستەى كەوا
سەرۆك ئاپۇ لەميانەى بەرگرىنامەكەى يەكەميدا (مانيفىستۆى
چارەسەرى ديموكراتيانەى كىشەى كورد) لەدادگايى ئيمرالى
دەردەبريىت لەناو ئەو هەموو هيرش و پيلانگيرى و موداخەلە و
كىشە و گەرفتانەدا ئەو كاتە تەفكەر چۆن لەو دادگايەى و لەو
هەلۆيىستەى سەرۆك ئاپۇ نواندى دەپروانى...؟

كاتيىك كە دادگايى ئيمرالى دەستپيكر، سەرۆك لەوى زىدە بەرگرىيەكى وەهاى لەخۆى
نەكرد، هەلبەتە دۆخىكى وەهاش نەبوو كە بەرگرى لەخۆى بكات. لەژىر هيرشيكى
تيرۆريستانەدا ئەو دادگاييكرنە نەنجام درا، واتا لەرووى ئايديۆلۇژى و سياسىيدا
لينجكردنىكيان پيشخست. بەم كەشوهەوايەش خواستيان دۆخى بەرگرى لەخۆكردن
نەهينلەوه، بۆيە دۆخىكى بەرگرى لەخۆكرديان بۆ سەرۆك نەهيشتەوه كەوا بەرگرى
لەخۆى بكات. سەرۆك لەو دۆخەدا نەيدەتوانى بەرگرى لەخۆى بكات، خواستى

لەدادگایى ئیمیرالیدا رېگەى چارەسەرى بىداتە پېش دەولەتى تورکيا، ئەو لەیستۆکانەى نەنجام دەدرېن تېیىگەمەنیت، ئەگەر تورکيا بەراستى دەخوازېت نەمەتە ئەو لەیستۆکانەو، ئەگەر دەخوازېت زەرەر نەبىنېت گووتى: "ئەمە رېگەکەمەتى" لەوئ رېى چارەسەرى خستەپېش تورکيا. ئەوئ سەرۆک لەوئ کردى ئەمە بوو. بۇیە لەو دادگایىدە بەرگى لەخۆکردنى پېشنەخست، ئەگەر نیازنکى تورکيا ھەمە کە کېشەى کورد چارەسەر بکات، ئەگەر ناخوازېت لەنېو کېشەى مەزندا بژیت و نەمەتە لەیستۆکى پىلانگېرپىيەکەو. گووتى: "ئەو ئەمەمە رېگەکەى" و ئەو رېگەمەى دەستنىشان کرد، ئەوئ لەو دادگایىدە کردى ئەمە بوو.

ئەگەر دۆخ و ھەلومەرجى بەرگى لەخۆکردن ھەبووایە، بەو شېومە تېرۆر و "لینجکردن" یان بەرپۆە نەبىردبايە، سەرۆک ئەو بەرگىنامانەى پاشان بۆ دادگای مافى مرۆفې ئەوروپای پېشیخست ئەو لەو دادگایىدە پېشیدەخست. بەلام ئەو دەرفەتەیان پېنەدا. واتا خواستیان گوايە بەو دادگایى سەرۆک بەتەواوى و بەسیاسى بکۆژن. ھەلەمەتە بەر لەومش کەمپىنېکى ناوژراندنى بەھىزىان بەرپۆەبىرد، گوايە لەرووى حقوقىيەو ئەمەش تەواو بکەن، ئەو دادگایى ئەنجامدرا دادگایى نەبوو، بەلکە ئەو لىنج و تېرۆرى بەرپۆەیان برد خواستیان لەرووى حقوقىيەو تەواوى بکەن، ئەو سىنارىيەک بوو، سىنارىيەکە نووسرابوو، دەیانخواست ئەو سىنارىيە جېيەجې بکەن. ئەوئ لەو دادگایىدە روویدا ئەمەبوو.

بېگومان ھەموو کەسێک مەزەندەى جىاوازی دەکرد؛ "ئیتىر یان وەک ھەفلاڤ مەھمەد خەمىرى دوورموش و کەمال پىر و ئەوان لەرەوشەکە نزىک دەبیتەو" یان "زۆر جىاوازتر نزىک دەبیتەو" بېگومان لەوئ نەدەگرا ئەمە ببايە، سەرۆک نەیدەتوانى وەک ھەفلاڤ "مەھمەد خەمىرى دوورموش و کەمال پىر" نزىک ببايەو. چونکە پىلانگېرپىيەکى زۆر مەزن ھەبوو، پېوېستبوو رېگىرى لېکىردبايە، ئەوئ پىلانگېران دەیانخواست لە ئیمیرالى پېیىگەن جىبوو؟ دەیانوېست سەرۆک تەسلىم بېیت، ئەگەر تەسلىمىش نەبیت بکەوئتە نېو بەرخۆدانىکى وشک و قەباو، بەمشېومە دەتوانن کۆتایى بە سەرۆک بەنن، واتا یان بە تەسلىمى بیکۆژن یاخود بەجەستەمى بیکۆژن. ھەلەمەتە ھەر دوو شېوازەکەش وەک یەک بوو. بېگومان سەرۆک لەو نامانجانەى

بيلانگېرېيه كې تېگېشت، بۇيه نه هاته نهو لهيستوكهوه. وانا لهو دادگاييه دا؛ نمركيكي چون پېك بېنيت؟ مېژوو نمركيكي چون له سرؤك دهوازيت؟ بهرزه ووندى گهلى كورد و تمفكر چ لهسرؤك دهوازيت؟ بهرزه ووندى گه لان چ دهوازيت، نهوهى دايه پېشخوى. له بهر نهوهى مزمندى هيچ كسيك لهوى پېك نه هات، بۇيه همر كسيكش شؤك بوون. سرؤك له همنگاوى يه كه مدا له دادگايى ئيمرالى دا بهمشيوهيه بيلانگېرېيه كې پووجهل كردهوه. وانا نهوانه دميانخواست بهو دادگاييه ههم نامانجهكانى خويان بېپېكن و ههميش گوايه بهرنگهى حقوقى جېبه جېي بكن. سرؤك نه كهوته نهو لهيستوكهوه...

ههر پهيوهست بهقوناخي ئيمرالييهوه؛ لهكاتى دمستگيرگرىنى تاكو ئيستاش تاكه رېگهى پهيوهمنى نېوان سرؤك ئاپؤ لهگه ل گه ل و تمفكر بهگشتى تهنيا پارېزمران بووه. بهلام ومكو ديار دمبېت له رېگهى پارېزمرانېشهوه همنديك لهيستوك بهرپوه دمېردرا. بؤدموونه پارېزمر "ئهحممد زمكى ئوخچى ئۇغلو" ههبوو، نهو پارېزمره چون بوو به پارېزمرى سرؤك ئاپؤ و دميانخواست چ لهيستوكېك ئه نجام بدات و بؤ چ نامانجېك ئه نجامى دمدا؟ پېم وايه نهو كاته نهو تاكه كسيك بوو كه بېووه پارېزمرى سرؤك ئاپؤ...

بېگومان لهدمستېيكا زور زهحممى ههبوو بؤ دروستكرىنى پهيوهمنى و تهماس له نېوان سرؤك و تمفكردا، بؤچى؟ چوتكه نهو كاته بهناوى پارېزمرېتييهوه "ئهحممد زمكى ئوخچى ئۇغلو" كهوته ناو مهسه له كهوه و نه ياندمه هېشت پارېزمرانى ديكه بكهونه مهسه له كهوه. نهو پارېزمرانهى دميانخواست بكهونه نېو مهسه له كهوه، پهسنديان نهدمكردن و دميانترساندن و ههرشه يان لېدمكردن. "ئهحممد زمكى ئوخچى ئۇغلو" پهيوهمنى خوى لهگه ل دمولمى توركيادا ههبوو، بۇيه دميانخواست له رېگهى "ئهحممد

زەمکی ئۇخچى ئۇغلۇ"وہ بالادەستى خۇيان بەسەر دۇخەكە بەسپىنن و دۇخەكە بەتەواوى بەلای خۇياندا بشکیننەوہ، بۇ ئەوہى بتوانن لەنیوان سەرۆک و تەفگەرەدا ھەم پەچراندنیک دروست بکەن، ھەمیش گرت و ئالۆزیپەکیش بنینەوہ و ناکۆکیەک دروست بکەن. چونکە ئامانجى پیلانگىران جیبوو؟ پەيوەندى نیوان سەرۆک و گەل و تەفگەر بېچرپنن، بۇ ئەوہى تەفگەر و گەل لەژىر کارىگەرى سەرۆک دەریخەن و بیخەنە خزمەتى خۇیانەوہ، ئیدى ھەر لەسەرمتای قۇناخى ئیمەرالىدا "ئەحمەد زەمکی ئۇخچى ئۇغلۇ" گەوتە نیو مەسەلەکەوہ. "ئەحمەد زەمکی ئۇخچى ئۇغلۇ" لەیستۆکی ئەنجام دەدا، ئەوہى سەرۆک لەلای ئەو باسى دەرکەد ئەو نەیدەخواست بیگەیمەنیتە تەفگەر، دەیخواست شتى بەپىچەوانەى ئەمە بگەیمەنیتە تەفگەر، ئەوہى تەفگەریش بەپىچەوانە بگەیمەنیتە سەرۆک. بەمجۆرە ناکۆکی بنیتەوہ و باوەرى و مەمانە نەھیلەیت و لەدزى پەکتر دەریانبخت، لەیستۆکی بەمجۆرەى دەرکەد. لەلایەکی دیکەشمەوہ؛ دەیخواست سەرۆک بترسینیت و رابیکیشیتە نیو بەرخۇدانیکى قەبەوہ، بەمەش لەناوېریت. سەرۆک بینى کە "ئەحمەد زەمکی ئۇخچى ئۇغلۇ" لەیستۆکی وەدا دەرکەت. پىشتىش ئەوہى دەناسى، بۆیە لەیستۆکەکەى ئەو بەسەرەکەوت. ئیدى سەرۆک ئەوہى وەک پارىزەرى خۇى پەسند نەکەد، کە بینى وەدا لەیستۆک و پیلان دەرکەپنن، ھىدى ھىدى ئەوہى لەدەرخت و پارىزەرانى دیکە گەوتە دەورەوہ (ناو مەسەلەکەوہ). تا ئەو کاتەى پارىزەرانى دیکە گەوتە دەورەوہ، لە پەيوەندى نیوان ئیمە و سەرۆکدا زۆر کیشە و زۆرى و زەحمەتى دەرکەوت. "ئەحمەد زەمکی ئۇخچى ئۇغلۇ" لەیستۆکی پەر خرابى ئەنجام دەدا، ھەولى دەدا سەرۆک و تەفگەر بەینیتە دۇخى دزایەتیکەرنى پەکتر و سەرۆک بخاتە نیو بەرخۇدانیکى قەبەوہ و بەرەو لەناوېردى ببات.

لەبەر ئەوہى سەرۆک پىشتەر ئەو کەسەى دەناسى و براى ئەوہى دەناسى، لەو لەیستۆکانەى کەوا ئەو لەو پیلانگىرپەدا دەرکەد، دەیزانى و تیلەگەمەشت، بۆیە رینگەى نەدا ئەو لەیستۆکانە بەسەر بکەوت.

هر لهو قۇناخه دا دوو ههنگاوى مهزن هاوېشتران؛ يهكه مينيان
كشانلنه وهى هيزمگان بوو لهباكوورمه بۇ سهر سنوور،
دووه مينيشيان ناردنى دوو گروپ بوو، بهناوى گروپى ناشتى و
نيازپاكى بۇ توركيا. نهو دوو ههنگاوه چۇن و به چ نامانجيك
هاوېشتران؟ نهو كيْشانهى لهميانهى هاوېشتنى نهو دوو ههنگاوه دا
دمركهوتن چيبوون؟ ههرومه ها هر دوو ههنگاو چ نهنجاميكي لهكهل
خۇيدا هينا؟

هر كهس واتيندكه پشت گوايه: " دواى نهوهى سهرۇك هاته ئيمرالى گۇرپانكارى
لهمفكردا نهنجام دا، نهو گۇرپانكارى بهىرادى خوى پېشينه خست، بهلكو دمولتمتى
توركيا فشارى دروست كر دووه و گوايه لهناكامى نهو فشارانه دا سهرۇك ئاپۇ نهو
گۇرپانكارى بهىانهى نهنجام داوه، نامانجيش لهو گۇرپانكارى بهىانهى نهوه بووه كه دمولتمتى توركيا
بهريگهى سهرۇك ئاپۇ ههموو نهو دهستكهوتانهى (PKK) بهدمستهي نهواوه تهسفيه بكات
و ههموو شتيك لهناوببات و تمفكر بهتمهواوى بخاته خزمهتى دمولتمتهوه"
پروپاگهندهى بهمشيوميهيان زۇر دمكرد. نهمه بوختانيكي زۇر مهزن بوو، نهوانهى نهو
پروپاگهندهيان دمكرد دووژمنايهتتيمكى زۇر مهزنيان بۇ سهرۇك دمكرد و
دهيانخواست بهمشيوميه تۇله له سهرۇك بكهنهوه. چونكه سهرۇك راستينهى نهوانى
ناشكرا كر دوو و گهلى لهوان ناگادار كر دوو وهوه، بۇيهش ئيفلاسيان كر دوو، تا نهو
كاتهى راستينهى نهوان ناشكرا نهبوو، بهناوى كوردايهتتيموه بازارگانيهكى مهزنيان
دمكرد و لهسر نهمه دهزيان. بهلام سهرۇك ئاپۇ راستينهى نهوانى دمرخستهروو و
بهمهش ئيفلاسيان كرد، ئيدى نهماندهتوانى چيتر بهناوى كوردايهتتيموه بازارگاني
بكهن. ئيدى كاتيک كه سهرۇك دهستگيركرا نهمهيان بۇخۇيان به ههليک زانى و
خواستيان تۇلهى خۇيان بستي نهوهوه. بۇيه دهستيان بهو پروپاگهندهان كرد، بۇ نهوهى
ئالوزى لهسر گهل دروستبكهن و سهرى كادي رانيش تيكل و پيكل بكهن. بهمهش

نەك تۆلەي خۇيان دمكردمده، تەنانەت كەوتبوونه خزمەتی پیلانگېرییهوه و داخواییهکانی پیلانگېرېتیان پېك دمهینا، ئیدی بې وېژدانیهکی مهزن، بوختان و دووژمنایهتییهکی مهزنیان دمکرد، مهگەر كهسیك بیویژدان بیت، دلّی خوی رض کردبیت، ئەمەي بکردبایه. هەر كهسیكیش دمهزانیّت كه ئەوهی نەتهوايهتی له كوردستاندا پېشخست، ئەوهی پهكیتی گەلی كورد، دلّ و رۆحیكى پهكگرتووانه ی بۆ گەلی كورد نافراند، ئەوهی كوردیكى نوئی خولقاند سەرۆك ئاپۆ بوو، ئەوهی ریزی بۆ گەلی كورد دروستكرد سەرۆك ئاپۆ بوو، ئەوهی كیشی كوردی خسته ناویندی سیاسەتی جیهانمده سەرۆك ئاپۆ بوو، بےسەرۆك ئاپۆوه كوردان رابوونه سەرپېیان و بوونه ئیرادیهکی مهزن، ئەوهی بۆ گەلی كورد بەدەستیهیناوه مهگەر كهسیكى بیویژدان بتوانیّت نكۆلی لیبكات، كهسیك كهوا خاومن وېژدان بیت، ناتوانیّت هەروها بووختان بكات و دووژمنایهتی بكات.

سەرۆك ئاپۆ هەر له سالی (۱۹۸۲) وه دەستی به گۆرانیكاری لهنیو تەفكەردا كرد. ئەمه هەر كهسیكیش دمهزانیّت كه ئەو گۆرانیكارییانمی لهسالی (۱۹۸۲) وه دەستیپێكرد بوو خواستی له پینجهمین كۆنگرهدا قوول و فراوانتری بكاتهوه. ئەمانه هەمووی بهلگەدارن و به ديكۆمینت ماون و پارێزراون. تەفكەر هەندێك هەنگاوی بۆ گۆرانیكاری و خۆنوێكردنهوه هاوێشت، بهگۆپەری داخوای سەرۆك هەنگاوی نەهاوێشت، له شەشەمین كۆنگرهدا خواستی تهواوی بكات، پیلانگېرییهكه نەپهێشت ئەمه پێكبیت.

هەلبەتە پیلانگېرپان بېنیان كهوا سەرۆك ئاپۆ خەریكه نوێبوونهوهیهکی مهزن له تەفكەردا ئەنجام دەیات، پاكکردنهوهیهك له تەفكەردا دینیتەدی، ئەگەر ئەمه ئەنجام بدریت، ئەوا پیلانگېری سەرناكهوێت. سەرۆك هەم نوێبوونهوهی له تەفكەردا ئەنجام دەیات، هەمیش تەفكەری دمهخته سەر راستهپێی سیاسی و دیموكراتییهوه، ئەگەر تەفكەریش بكهوێتە سەر ئەو رێگەیه ئەوا مسۆگەر پیلانگېری پووچەل دهبیتەوه. هەلبەتە بۆیه پیلانگېرپان ئەنجام دا، بۆ ئەوهی بتوانن رێگری لهمه بكەن. تاكو هەم رێی دیالۆگ نەكریتەوه و كیشكه نەكهوێتە سەرپێی سیاسی و دیموكراتی و چارەسەر نەبیت، چونكه لهگەڵ هیساباتی ئەوان پهكانگیر نابیتەوه، هەمیش لهتەفكەردا ئەو

قوولېووننه و نوېووننه ویهی سمرۆك كړوویهتی پېشنهكهویت، بۇ نهودی تهفكر سهرنهكهویت و نامانجی خوی پېكنههینیت.

كاتيك كه سمرۆك دهستگیركرا گووتی: "نمو كارهی من لهپیش خۆم دانابوو بمنيوهجلی مايموه، همنديكيانم پېكېناوه و همنديكيشم پېكنههیناوه" نهمانش ههمووی بهلگمدارن. ئیدی نمو كارهی لهنيوهدا ماومتهوه، له ئيمرالی تهواوی كړد. نهودی له ئيمرالی كړدی نهومبوو، نهك پېناؤزهك له ئيمرالی دهستپېكړد بېت و وهك بانگهشهی بۇ دمكمن، گوايه بهداخوازی دهولمتی توركيا دهستی پېكړدبیت. نهمه بووختان (نیفتر) و جهواشهكارپیهکی مهنه و بهمنقهست نمو بووختان و جهواشهكارپیانمان كړد، ههموو نهمانه به بهلگموه همن. نهگهر مروڤ میژووی (PKK) ليكولېنموه بكات نمو دهتوانیت نهمانه ببینیت.

سمرۆك ئاپو كاتيك لهسالی (۱۹۸۸)دا ناگرېهستی راگهياند، نمو كاته لهتهلهفزيؤندا ناخفيوو، چهند رۆژك پيش ئیستا(۱) جارېکی ديكه بهبؤنهی راگهياننې پېنجهمين ناگرېهستهوه ههمان نمو ناخافتنانهی سالی (۱۹۸۸)كړدېووی بیستمانهوه، كهچی له توركيا دا زور كس و كهناي راگهياننې گووتېويان: "ئاپو له ئيمرالیهوه قسه دمكات و كاسپتهكهشې بۇ تهلهفزيؤن دمنېردیت و بلاوی دمكمنهوه، نهمه چؤن وا دمېیت؟" واتا ودها تيگمېشتن كه نمو ناخافتنانه تازه كراوه، كهچی تازه نهكران، بهلكو لهسالی (۱۹۸۸)دا كراوه. نهمه چ بهديار دهخات؟ نهوه بهديار دهخات كهوا سمرۆك گۆرانكاری و نوېووننهودی له ئيمرالیهوه دهستی پېنكهردوه. كاتيك كه نمو شيواندن و جهواشهكارپيانه دمكران و لهناو ئيمهشدا همنديك كس نمو شيواندن و جهواشهكارپيان بؤخويان بهمنه ما وهرگرت، سمرۆك گووتی: "من فيكری خۆم نهگۆپوه، بهلكو لهفيكری مندا هلاؤپړدكردن و قوولېووننه وهیه" راستييهكهشې همر وهايه، نمو كارهی كه لهسالی (۱۹۸۲)وه دهستپېكړد، له "ئيمرالی" تهواوی كړد، نهودی له ئيمرالی نهمجامی دا نهوميه. پيوېسته نهم راستييه وهای لئی تيگمېن.

سمرۆك همر لهسالی (۱۹۹۱)دا بېری لهوه دمكردموه كه هيزمكاني گهرېلا بۇ باشوور بكشينیتهوه، بؤچی؟ چونكه نمو كاته "نهمههدين نهرېمگان" له توركيا سمرۆك وهيران بوو، همنديك نامهی بۇ ئيمه نارد، ئيمهش وهلامی نمو نامانهمان داپهوه،

راسته موخو نمېوون، ناراسته موخو بوون، نهو کاته من له لای سمرۆك بووم، نیمه گفتوگومان کرد، نایا "نهرېمگان" دمتوانیت ههنگاو بهاوېژنیت؟ تا چه ند شینگیر و جلدیه؟ نایا بۆ نهو می ههنگاو بهاوېژنیت و جورنمتی پېنجهین بۆ نهو می کیشهکه بکهوېته سهرېنی چارسه سهریهوه و بۆ نهو می شهر و پیکه داند و گیرمشویننی (پراواکسیون) روونه داتهوه، نایا دمتوانین هیژمکانی گهریلا بۆ باشوور بکیشینهوه؟ چونکه له سالې (۱۹۹۲) دا پراواکسیونیک نهنجامندرا، پیناژوی ناگر بهستهکه شوینندرا، بۆ نهو می جارېکی دیکه نهمه دووبات نه بېتهوه، نایا دمتوانین هیژمگانان بۆ سهر سنوور بکیشینهوه. چونکه نیمه دهمانزانی نهو می له تورکیا خوازپاری چارسه سهری نین به هیژن و پراواکسیون دمکن، لهوانمیه لهناو نیمه شدا کهسانی وهک "شهمین ساکیک" پراواکسیون بکه نهوه، بۆ نهو می ریگری لهمه بکرنیت نهو کاته بیرمان لیی کردوه و گفتوگومان له سهری کرد. نهو کاته سمرۆك گووتی: "نیمه دمتوانین هیژمگانان بکیشینهوه" واتا نهو بیرکردنهوهیه ههر لهو کاتهوه لهئارادا بوو، چونکه سمرۆك ئیدی نهیده خواست شهر پېش بکهوېت، چونکه نهو می به شهر چارسه سهر بکراپایه نه مابوو، نهو شتهی به شهر چارسه سهر بکراپایه چارسه سهر گرابوو، نهو می دیکه پېوېستبوو به ریگی سیاسی و دیالوگ و دیموکراتییانه چارسه سهر بکرنیت. به لام تورکیا نه کهوته سهر نهو ریگاپهوه. کاتیک که سمرۆك له ئیمرالی گووتی: "با شهر رابوستیت و با هیژمگانان بۆ باشوور بکیشینهوه" نهو برپاره ی له ئیمرالی بهوه نه دابوو، به لکو ههر له سالې (۱۹۹۶) وه گفتوگو و تاوتووی دمکرد. کاتیک که پیلانگیریش بهمشیهیه پیکهات، سمرۆك باش لهنامانجهکانی پیلانگیریه کهش تیگه بشتبوو؛ که دمخوازن شهرکی مهزن له نیوان (PKK) و تورکیا بهرپا بکهن، چونکه نهمه مهترسیدار بوو، پېوېستبوو پیلانگیریه که پووجهل بکرنیتوه، ئیدی مادام نهوان دمخوازن شهر و کۆمه لکوژییه کی مهزن پېش بخن، نهوا پېوېسته نهمه پووجهل بکرنیتوه، ریگای نهمه جیهه؟ نه گهر شهر ی راوهستاند و هیژمکانی بۆ باشوور کشاندوه نهوا همول و داخوای نهوان پووجهل دمبیتوه و بهمشیهیه ریگری له سهر کهوتنی پیلانگیریه که دمکرد. بۆیه سمرۆك نهمه ی پېشخست. له بهر نهوش ته فکهر نهمه ی په سننگرد. ئیدی بهمه ری له پېش نه گهر روودانی کۆمه لکوژییه که به سهر کورداندا گرت، ری له بهر دم ته خریبات گرت،

بۇ ئەۋەى پىلانگىرپىيەكە پوۋچەل بىكرىتەۋە و ئەگەر بىكرىت دۇخەكە بەرەو چارەسەرى بچىت، چونكە سەرۇك له ئىمرالىش رى چارەسەرى خستە بەردەم توركيياۋە، گووتى: "ئەمەيە رى چارەسەرى" لەسەر ئەو بىنەمايەش بۇ ئەۋەى بتوانىت توركياش رابكىشىتە سەر ئەو رىگايەۋە ئەم ھەنگاۋەى ھاۋىشت، نەك توركييا ئەمەى دىخواست، بەلكو سەرۇك خواستى بەم ھەنگاۋە توركييا رابكىشىتە سەر راستەپى چارەسەرى. له توركيادا ئەۋەى لەسەر سياست بالادىست ئەۋەى كە نكۆلى و قىرگىن بىمىنچىنە وىردەگىن، بۇيەش شەر بىمىنەما وىردەگىن. ئەۋەى دىخواست سوود لەدەستگىرگىنى سەرۇكىش وىرگىن و زىر له تەفگەر بوشىن. واتا لەجۋارچىۋەى نامانجەكانى پىلانگىرپىيا دىخولانەۋە و كارپان دىكرى. سەرۇك لەدادگايى ئىمرالىدا ھەۋلى دا زەمىنەى چارەسەرى پىشبات، لەسەر ئەو بىنەمايەش شەرى راۋەستاند، ھىزەكانى گەريلاشى بۇ باشوور كشانەۋە، بۇ ئەۋەى زەمىنەى چارەسەرى بەھىز بىكات، بۇ ئەۋەى توركييا بۇ سەر ئەو رىگايە رابكىشىت و بىمىجۋرە پىلانگىرپىيەكەش پوۋچەل بىكاتەۋە، بۇ ئەۋەى شەر و تەخىرات و كۆمەلكۆزى مەزن روۋنەدات. ئەمە بۇ ئەو مەبەستە بوو.

دۋاى ئەۋەش بۇ ئەۋەى ئەم ھەنگاۋەى ھاۋىشتوۋىەتى بەھىزتر بىكات و زەمىنە و توانستى چارەسەرى تۆكەتر بىكات سەرۇك گووتى: "با گروپى ناشتىش بىن" لەسەر ئەم بىنەمايەش گروپىك له ئەۋروپا و گروپىكىش لەناو گەريلا له چيادا بۇ توركيامان نارد، بەنامەۋە رەۋانەى توركيامان كىرن. لەگەل ئەۋاندا نامەمان بۇ سەرۇك كۆمار، سەرۇك وەزىران، سەرۇكى ھەرماندارى سوپا، پەرلەمان و حكومەتى توركييا رەۋانە كىرد، بۇ ئەۋەى بتوانىن توركييا رابكىشىنە سەرپى چارەسەرى، چونكە لەمەدا سوود بەرژۋەندى كوردىش و توركياشى تىدا ھەبوو، ئەۋەى پىلانگىرپىيەكەيان ئەمىجام دابوو ئەماندەخواست چارەسەرى پىشكەۋىت. دىخواست شەر پەرمىسىنىت. ئىدى سەرۇك بۇ ئەۋەى پىلانگىرپىتى و نامانجەكانى پىلانگىرپىتى پوۋچەل بىكاتەۋە ھەموو ئەم ھەنگاۋەى ھاۋىشت، تاكو توركياش رابكىشىتە زەمىنەى چارەسەرى، نەك توركييا خواستىتى سەرۇك رابكىشىتە خەتى خۇيەۋە، پىۋىستە ئەم راستىيە وىكو خۇى لىنى تىبگەين، بەم شىۋەى بىۋىزدانى نەكرىت.

نډو هډنگاوې سەرۆك دواى دىستىگر كړدى خوى هاوېشتى ههمووى لىسالى (۱۹۹۱) دا بېكهوه گفټوگومان لىسر كړدووه، تەنانەت نډو كاته من لىدزى نډوش راوستام، من نډو كاته گووتم: "نډگر نېمه هيزمكاني گهريلا بكيښيننهوه لهوانهيه زهبريشمان بهركهويټ، چونكه نډگر تۆ گهريلا بكيښيننهوه، پاشان نډگر چاريسمرى بېشنهكهويټ، نډو دىبېت چارېكى ديكه بيخهيتنهوه ناو باكوور و جيگر كړدنهوهيان زور زحمتته، نډمه لهگهډ خويلا بوشايپهكى مەزنىش دېنېته ناراو، لهوانهيه زهبريشمان بهركهويټ. وهك دىلېن؛ بيلان و لىستوكى عوسمانيهكان زور، مېژووى توركيا ههمووى لىستوك و بيلانگېرپيه..." سەرۆكيش دىگووت: "راسته، بهلام بېويسته نېمه كيښمكه بخهينه سمر راستهړنى چاريسمرى و دبالوكهوه، وانا همتا كوتايى همر بهشمر نابيت، نډو شهرى كه كړدمان نډوه كړدمان، نډو شتى بېويستبوو بهشمر چاريسمرى بكهين نډو چاريسمران كړد، ئيدى بېويسته نېمه تەفكهرمكهمان بخهينه سمر نډو رېگهيموه" ئيدى "نډرېهكان" يش همدېك نامى دمنارد، دىخواست لىنېمه تېبكات كه نېمه دمخوازين چى بكهين و چى نهكهين، همدېك تېروانىنى نډوانيش ههيوو. بويه سەرۆك دىگووت: "نډگر نىحتمالىكى كهميش بېت نډو لهوانهيه مرؤف بتوانيت همدېك همدكاو به "نډرېهكان" و توركيا بهاويزت. بۆ نډوى نډو همدكاوانه بهاويزن، نېمه دمتوانين همدېك جورنەت بهنډوان بدمين، بۆ نډوونه؛ گهريلا بكيښيننهوه، تەنانەت نډگر بېويست بكات چمند گروپتكيښ بنېرين، بۆ نډوى باومېرى و متمانە دروست ببېت، نېمه نډو كاته سالى (۱۹۹۱) لىسر نډو مەسلانە گفټوگومان دمكرد، ئيدى كه بيلانگېرپيش بېكهات و سەرۆك لىمانانجى بيلانگېرپيش تېگهيش، كه دمخوازين رېى چاريسمرى دلبخن و شهر و بېكدادان بههيز بكهين، نډو شتى كهوا سەرۆك لىسالى (۱۹۹۱) دا دىخواست جيېهجيې بكات، نډو لهقوناخى دواى دىستىگر كړدنيشا خستيه رؤزفقهوه، نډگر خستيه پراكتيكهوه بۆ نډو مەسلانە خستيه پراكتيكهوه.

بېگومان نډمه همدېك كاريگمى لىسر توركيا كړد، كهشوهوا و زمينيهيكى رهخساند. سەرۆك گهلى كورد و تەفكهرى ههموو نامادمكرد بۆ نډوى كيښمكه بكهويته سمرېنى سياسى و چاريسمرى، همدېك كاريگمى لىسر دمولتيش كړد. بهلام دمولت

ئەو ھەنگاوەی نەھاوێشت، ئەو زەمینەییە کە سەرۆك بۆ دەولەتیشی نامادەكرد دەولەت سوودی ئێنەمییە نەشیخواست سوودی ئی وەربەگرت. بۆچی؟ چونكە پیلانگیران نەیانەشت دەولەت لەم ڕووە ھەنگاوە ھاوێژیت، ئەگەر دەولەت ھەنگاوی نەھاوێشت ئەوا لەبەر ئەم ھۆیە ھەنگاوی نەھاوێشت. دواى رووداوەكەى (١١)ى ئەیلولى (٢٠٠١) كە لە ئەمریکا روویدا، ئەمریکا لەدژی تیرۆریزم سیاسەتێكى پێشخست، ئەوانەى لە تورکیاشدا لەدژی چارەسەرى رادەدوستان، گووتیان: "ئەمە بۆ ئێمە دەرڤەت و ھەلیكە، پێویست ناکات ھەنگاوە بۆ چارەسەرى ھاوێژین. ئێمە دەتوانین لەو دۆخ و كەشووھەوايەدا سوود وەربگیرین، زەبەر لە (PKK) بوەشین. بۆیە ھەنگاوی چارەسەریان نەھاوێشت. لەبەر ئەمە ھەرچەندە سەرۆك ئەو ھەنگاوانەى ھاوێشت و زەمینەى نامادەكرد، دەولەت ئەو ھەنگاوەى نەھاوێشت.

لەو دوو ھەنگاوەى ھاوێشترا، ھەم كشاننەوێ ھێزەكان و ھەمیش ناردنى دوو گروپی ناشتی و نیازپاکی، لەكاتى پراكتیزەكردنیدا چ كێشە و گرفتێكى لەگەڵ خۆیدا ھینا...؟

كاتێك تەفكەر ئەو ھەنگاوانەى ھاوێشت، ھەم لەناو تەفكەردا ھەندێك كەس لەدژی ئەو ھەنگاوانە رادەدوستان، ھەمیش لەدەروەى تەفكەر، ئەوانەى دووژمنایەتى ئەو تەفكەرەیان دەكرد، خواستیان ھەندێك كێشە و گرفت بۆ تەفكەر دروست بكەن. ئەوانەى لەدەروەى ئێمە بوون دەیانگووت: "ئیدی (PKK) تەسلىم دەبیت، بۆچی شەڕ ناکات؟ بۆچی گروپ لەئێو گەڕیلا و ئەوروپا دەنیرێت بۆ تورکیا؟ ئەمە تەسلىمیەتە، ئیدی ئاپۆ كەوتۆتە خزمەتى سوپای تورکیاوە، تەفكەر تەسفیە دەكات، پێویستە شەڕ بكەن". ئەوانە ئەمجارە بەمشێوەیە پڕوپاگەندەیان دەكرد، كاتێكیش كە ئێمە شەڕمان كرد ھەر ھەمان ئەو كەس و لایەنە دەیانگووت: "بۆچی شەڕ دەكەن؟ بەمە رێی دیالۆگ و چارەسەرى دادەخەن و ناھێلن كێشەى كورد بكەوتە سەرپێى چارەسەرییەو" كاتێكیش كە ئێمە شەڕمان راوستاند و گروپمان ناردە تورکیا و

هېژمكلمان نهكشېنموه. ئىدى تمفكر لهسمر نهمه راوستهى كرد و رمخنهى نمو
ههلوېستانهيانى كرد و روونكردنهوى دا، لهناكامدا تمفكر بهو شېوهپه نمو
ناستهنگيهى دمرباز كرد.

ئو ئالوگورانهى لهدواى پيلانگېرپيهكه لهناو تمفكردا رووياندا و
ئو چهمكنهى سمريانهلدا چوڼ رهنكدانهوى خوى لهناو نهدام و
كاديرانى ناو زيندانهكانى باكوور و توركييا داپهوه؟

لهناو زيندانهكانيشدا چمندين چهك و نزيكبوونهوه سمريانهلدا؛ يهكيكيان نمو
چهكه بوو كه خمتى تمفكمرى بهمنچينه ومردمگرت، ههلبهته له زيندانهكاندا
بهقورساى نهوان بوون و بالادستيش همر نهوان بوون. نمو همنگاوانهى كه سهروك
دميهاوېشت نهوان دميانخواست لىي تيېگه و بهگوپړمى نهمهش همنكاو بهاوېژن، له
زينداندا زوربهى كاديران، دمتوانم بلييم (۹۵٪) كاديرانى نيو زيندانهكان نمو خمتهمان
بهبنهما ومردمگرت. چهمكنهكانى ديكهش ههبوون؛ كه يهكيكيان لهشهخسى "محممد
جان يوجه" دا دمركهوتبوو، نهوانه نزيكهى ده كهسيك دمبوون له زيندانهكان، نهوانه
سؤسياليزمى بنيادنراويان بهمنچينه ومردمگرت، واتا لهدزى نمو همنكاوانه رادموستان
كه تمفكر ديهاوېشت و رمتيان دمكردموه. نهوان دميانگووت: "سهروك و (PKK)
لهخمت و نامانجى خوځيان دوور كهوتوونهتموه، پئويسته نمو خمتهى رابردوو بهرپوه
بجيت". نمو گروهه خاومنداريتييان لهو چهكه دمكرد. واتا نمو نوپبوونهوانهى كهوا
سهروك له تمفكردا پيشيدمخست نهوانه رمتيان دمكردموه. بوچى؟ چونكه زيهنييمت و
چهكى سؤسياليزمى بنيادنراويان بوخوځيان بهبنهما ومردمگرت. سهروكيش بتمهواوى
تمفكمرى له سؤسياليزمى بنيادنراو پاك دمكردموه، كهچى نهوان پينداگرييان لهسمر
زيهنييمتى سؤسياليزمى بنيادنراو دمكرد. بويه دزابهتى سهروك و تمفكمران دمكرد.
نهوانه بتمهواوى دؤگماتيزميان بوخوځيان بهبنهما ومردمگرت.

گروپېكې تړېش له زېنداندا هه بوو، "فهرحان" ناوېك سهركيښى نهو گروپهې دهكرد، نهوانهش گروپېكې بچووك بوون، نزيكهې (۲۵) كهس دمبوون نهوانېش سهبارمت بهو نوېبوونه وميهې كهوا سهرؤك له تمفگهردا پېشيدمخست، دميانگوت: "نېمه لهگهل نهو نوېبوونه وانه داين" بهلام نهومشيان بؤخؤيان دهكرد به بيانوونېك كه تمفگهر له خمتى خؤى دمربخمن. تاكو خهتېكى ديكه پېشبخهن، بهتهواوى خهتېكى لېبرالياننه پېشبخهن، وانا لهؤېر ناوى گؤرانكارى و نوېبوونه ومدا پېويسته تمفگهر دمستبهردارى مېژووى خؤى بېيت. دمستبهردارى له رمنجى خؤى بكات، دمستبهردارى لههه موو شتېكى خؤى بېيت. نهوانهش دميانخواست نوېبوونه ومى وهها پېشبخهن. بېگومان نه مه خهتېكى نكؤليكارانه بوو، خمتېك بوو بهناوى گؤران و نوېبوونه وموه نكؤليكردى بهبنه ما ومردمگرت. بېگومان تمفگهر له دؤى همدوو خهتېش راوستا. يهكيكيان نوېبوونه ومه رمتدكانته ومه، نه ومى تړيشيان بهناوى نوېبوونه وموه تمفگهر و مېژوومكهى و بههاكانى و پرمسيپهكانى خمتى رمتدكردمه و خهتېكى ديكه له پېش خؤى دادمنييت. بؤيه همدوو كيشيان نكؤليكرديان بهبنچينه ومردمگرت.

تمفگهر له دؤى همدوو نهو چه مكهش راوستا و مه حكومى كرد و نهو ته خريباتانهى هر دوو گروپ دميانخواست نهنجامگر نه بوون. هه لېمته هيزكى نهوتؤشيان نه بوو، هم ژمارهى خؤيان پر كه م بوو، هم ميش لهرووى نايدېولؤزى و رېكخستنيديا توانستېكى بههيزيان نه بوو، لهناو تمفگهر يشدا كاريگهريبهكى نهوتؤيان نه بوو. له زيندانيشدا هر كهس پراكتيكي نهوانه ميان دزمانى، هم له زينداندا و هم ميش لهدمروه دزمانرا. هه لېمته كه "محمهد جان پوجه" دمستگر كرابوو، تمسليم ببوو. هه فالان و هه فال "مستهفا قهرسو" و نهوان بؤ نه ومى لهسهر تمفگهر نه بېته بهلا و دووژمن له دؤى تمفگهر بهكارى نههينيت، هاوكاريان كريدوو و له شوېنى تمسليمكارانيان دمرخستبوو و خستبوويانه نيو هه فالانه ومه، بؤ نه ومى بېپارېزن. رموشى نهو ومها بوو.

سهبارمت به "فهرحان" يش؛ سهرؤك لهكاتى خؤيدا له نهكاديمياى مهعسوم قؤرقماز قاوى دابوو (دمريكردبوو). له مېژووى نه م تمفگهرده سهرؤك دوو كهسى لهناو تمفگهر دمركردوو، همروا زوو بهزووى كهسيكى ومدمرنه دمننا. چونكه سهرؤك دميگوت: "نمگهر كهسيك سهدا يهك (۱٪) باشهى هه بېت بؤ نېمه نهو له سهدا يهك (۱٪) بهبنچينه

و بهینه‌مای و مردم‌گرین" نزیکیوونه‌وی خوی بۆ کهسه‌کان له‌سەر ئەو بنه‌مایه‌ بوو. واته‌ باومرپییمکی به‌هیزی به‌ مرۆفه‌کان، کهسه‌کان هه‌بوو، کهسیک جه‌نله‌ بیهیز و نه‌زانیش بیئت مرۆف دعتوانیئت بیکاته‌ کهسیکی تیگه‌میشوو.

سەرۆک دمیگووت: " له‌ کوردستاندا کهسیک له‌ من لاوازتر و نه‌زانتر و ترسنۆکتر نه‌بوو، نه‌گه‌ر من له‌خۆمدا ئەو هیز و کهسیتی و پێشکه‌وتنم ئافراندا، ئەوا هه‌ر مرۆفیکی کورد دعتوانیئت به‌و شیومیه‌ خوی بنافرینیئت". باومرپی به‌مه‌ هه‌بووه‌ و فه‌لسه‌فه‌ی خوی نه‌مه‌یه‌، هه‌ر مرۆفییک دعتوانیئت بییته‌ هیزیکی مه‌زن، له‌مرۆف به‌هیزتر نییه‌، چونکه‌ هه‌موو شتیك ئەه‌لی مرۆف دروستی دمکات، شتیك نییه‌ له‌دمست مرۆف دمربیئت، به‌و نزیکیوونه‌ومیه‌ له‌مرۆف نزیکیووه‌وه‌، بۆیه‌ سەرۆک مرۆفی به‌هیز دمکرد و دمیخسته‌ سەر پیی خوی. ئیدی سەرۆک نزیکیوونه‌وی خوی له‌سەر ئەو بنه‌مایه‌ بوو، بۆیه‌ زوو به‌زوو مرۆفیکی به‌لاوه‌ نه‌ده‌نا. به‌لام ته‌نیا دوو مرۆفی به‌لاوه‌ ناوه‌، که‌ په‌کیکیان ئەو "فه‌رحان"ه‌ بوو، چوو‌بوو له‌ زیندان دیسان په‌یومندی له‌گه‌ڵ هه‌فالاندا دروستکردبووه‌وه‌، ره‌خنه‌دانی خوی دابوو، هه‌فالانی زیندانیش له‌ "زیندانی ئه‌سته‌نبۆل" ره‌وشی ئەویان نه‌زانیوو و په‌سنه‌یان کردبووه‌وه‌. ئیدی په‌کیک له‌وانه‌ی گیشه‌ و گه‌رتی دمه‌نایه‌وه‌ ئەبوو. "فه‌رحان" خیتابی چی دمکرد؟ خیتابی کهسه‌ لاواز و بی‌ وزه‌ و تواناکانی دمکرد، کهسیک باومرپی و مۆپالی خوی که‌م بیئت یان تیغه‌میشوو بیئت. هه‌لبه‌ته‌ بۆیه‌ چه‌مکیکی ته‌ماو لیبرالی به‌بنه‌ما و مردم‌گرت. ئیدی له‌و زیندانه‌دا هه‌نلیک که‌سی وه‌های له‌ده‌وری خوی کۆکردبووه‌وه‌، نزیکه‌ی (۲۰ تا ۲۵) که‌س دمیوون. ئەو که‌سانه‌ی که‌ له‌ زیندانه‌دا به‌رگه‌یان نه‌گرتبوو، ئەوه‌ی نیوه‌ ته‌سلیم بووبیئت و باومرپی خوی شکابووبیئت، ئەوه‌جۆره‌ که‌سانه‌ی له‌ده‌وری خوی کۆکردبووه‌. ئەو نوێبوونه‌وانه‌ی که‌ له‌نیۆ ته‌مگه‌ردا به‌دیها‌تبوو بۆخوی دمکرد دمه‌ماکیک. بۆیه‌ نه‌یانتوانی زیده‌ کاریگه‌ری خۆیان دروست بکه‌ن، چونکه‌ هیزیکی ئەوتۆی خۆیان نه‌بوو.

له‌و قۆناخه‌ و له‌دۆخیکی وه‌هادا، له‌لایه‌ك مه‌یل و چه‌مکی نکۆلیکردن، ره‌تکردنه‌وه‌ و دوودلی دمه‌ینا. له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه‌

سووربوون و شیلگیری بۇ پرۇسەى گۇرپان و نوئوبوونەو و گۇرپانکاری ستراتیزی لهگەل خۇیدا دەهینا، له دۇخیکی وەهادا حەوتەمین کۆنگرمی (PKK) که کۆنگرمیهکی ئاوارته بوو، سازدەدریت... ئەو چەمک و مەیلانە چۆن لەناو کۆنگرمدا رەنگ دەدەنەو؟ تا چەند و چۆن گۇرپانکاری ستراتیزی له کۆنگرمدا خۇی بەرۇژمە دەکات؟ لەم روومووە کۆنگرە چ گۇرپانکارییهکی سەرەکی ئەنجام دەدات و چ رێنمایى و بېرپار و ئاکامیك لهگەل خۇیدا دینیت؟

کاتیک حەوتەمین کۆنگرە سازدا هیشتا کاریگرمی پیلانگێرپیهکه لەسەر تەفکەر مابوو. لەناو تەفکەردا گروپی چەتەگەرپیتی "د. سلیمان" و "زەمکی بچووک" سەرپهه‌لدا، هەلبەتە سەرۆکی ئەو گروپەش "بۆتان" بوو. بەلام "بۆتان" خۆی نیشان نەدەدا و وا خۆی نیشانەدا که لهگەل تەفکەر دایە، وانا ساختەکاری بەو شیومیهی. دەرکە، ئەو گروپە چەتەیه بێباومرپی بۆخۆی. بەبەنەما و مردەگرتبوو و بەمەش خیتابی کادیرانی دەرکە، ئەو دوودلییهی لەکادیراندا هەبوو بۆخۆی بەبناخە و مردەگرت. که چۆن بتوانن ئەو دوودلییه قوولتر بکەنەو و بیکەیننە بێباومرپیتی؟ چۆن بتوانن. ئەوانە لهتەفکەر دابێژن؟ ئەمەیان بۆ خۆیان بەبەنەما و مردەگرت. بۆیه خیتابی سۆز و غەریزە و لاوازی ئەوانیان دەرکە. کێ کێشەى شەخسى خۆی هەیه، کێ لهگەل رێکخستندا کێشە و گرفتى هەیه، کێ بۆ ئەو قوناخە و لەبەرامبەر ئەو قوناخەدا. دوودلی. خۆی هەیه، کێ له بێباومرپیدا دەریت؟ کێ دەخوازیت ژيانیکى شەخسى بۆخۆی بژیت؟ خیتابی هەموو ئەوانەیان دەرکە. دەیانخواست ئەو چەمک و مەیلانەى لەدژی رێکخستن و ناکەونە ناو رێکخستەو بەهێز بکەن، لەسەر ئەو بێنەمايش تەفکەر بێخەنە دەستی خۆیانەو. بێگومان ئەوانە هێز و توانستی خۆیان له پیلانگێرپیهکه و هێزە دەرەکییهکان و مردەگرت. دەیانبێنى هێزە دەرەکییهکان دینەسەر تەفکەر، دەیانخواست سوود لەمە وەرگیرن، تەنانەت هەندیکیان پەيوەندیشیان لهگەل ئەو هێزانەدا هەبوو. لەرێگەى

نەوانەوه دمیانخواست لەنیۆ تەفگەردا نەنجامگیر ببن. لەو باوەرشدای بوون کە نەنجامگیر دەبن. هەرچی کیشە و گرفتێ نیۆ تەفگەر هەبوو لەدژی تەفگەر بەکاریان دەهێنا و بەمەش دمیانخواست بەسەر تەفگەردا زāl ببن.

بۆ نموونە؛ ئەو کیشەیهی ژن کە لەدوای شەشەمین کۆنگرە دەرکەوتبوو، دمیانخواست بۆ خۆیان بکەنە بنەمایەک، بەمەش خیتابی هەفālانی کچیان دەکرد، گواپە "ناحەقی لەنیۆه کراوه، نیۆه راستن، نیۆه راستبوون و تەفگەر هەڵبەوو، بەرپۆمبەراییەتی تەفگەر هەڵبەوو، ناحەقی لەنیۆه کراوه..." تاکو بەمە هەفālانی کچ لەدژی تەفگەر بوروزێن. ئەو کادیرائەیی ئەو کاتە لەنیۆ دوودلی و بیباوەریدا دەژیان خیتابی نەوانەیان دەکرد، بۆ ئەوەی نەوانە بخەنە ژێر کاریگەری خۆیانەوه، تا بتوانن بێ بریاری نەوان قوولتر بکەنەوه. بەهەندێکیان گوتیبوو: "ئیدی پێویستە بۆخۆمان بژین... تاکو ئیستا خەباتمان کرد، ئیستاش پیلانگیرێ هەیە، سەرۆکیشت دەستگیرکرا و ئیدی شتیکی نەماوه ئیمە بیکەین، پێویستە ژانی شەخسی خۆمان بەبەنجینە وەرگیرین"، ئیدی خیتابی ئەو جۆرە کەسانەیان دەکرد.

هەروەها ئەو کاتە "ناسر" هەبوو، مەیل و جەمەکانی ئەویش هەبوو، کە بەتەواوی ناپێکخستنی (نانارشیزم)ی بەبنەما وەردەگرت، لەدژی جەمەکانی تەفگەر رادەدوستا، "ناسر" دەپوگوت: "ئەو رەخنە و رەخنەدانه چییە؟ ئیدی پێویست ناکات، هەرکەسێک چۆنی دەوێت با وەها بژیت و چۆنی دەپوێت کاربکات با وەها کاربکات" ئەمەش لەگەڵ حیساباتێ هەندێک کەسدا یەکانگیر دەبوو. ئیدی گروپی جەتەگەریتی دمیخواست بەتەواوی سوود لەو مەیل و جەمە وەرگیرێت و حیساباتێ خۆی پێشبخات. واکا هەرچی کیشە کادیرائان هەبوو، هەرچی کیشە کادیرائان و رێکخستن هەبوو هەموویان بۆخۆیان دەکردە زەمینەیک و لەسەر ئەو بنەمایەش بتوانن لەدژی تەفگەر رێککەوتنیکی دروستبکەن، تاکو بتوانن لەکۆنگرەدا نەنجام بەدەست بخەن. نەوانە واکا حیساباتییان دەکرد کە دەتوانن نەنجامگیریش ببن. دمیانگوت: "ئیدی گروپیکی بجووک هەیە کە تەفگەر بەبنەما وەردەگرت، نەوانەیی دیکە دەتوانن هەموویان بەناسانی رێکخستە بکەین" لەسەر ئەو بناخەییە حیساباتێ خۆیان پێشخستبوو.

بېگومان کاتيک نېمه کهوتينه کونگرده، بينيمان ههوايهکی ودها دروستبووه و لهسر نهو بنهمايه کاريان کردووه و نامادهکاريان کردووه و دمخوازن لهکونگرده نهنجام بهدمست بخمن. تا سازدانی ههوتهمين کونگره، نهو نوېبوونهوميی سهرۆک له تهمگهردا پېشخستووه، هېشتا تهمگهر و کاديپران بهتهواوی لئی تيئهگهيشتبوون. لهمهشدا زنده يهکلایي بوونهوميهک بهدينههاتبوو، سهرۆک لهسر چ بنهمايهک گورانکاری و نوېبوونهوميی نهنجام دما و هوولی دمکردووه؟ نهو کاته ههنديک ناخاهتنی سهرۆک لهريگهی باريزمرانييهوه دههاتن و دهگهيشتنه تهمگهر. بهلام نهمه بهتهواوی تيگهيشتن لئی بهدينههاتبوو، بۆيه ههنديک کهسپش بهگوپرهی خویان لئی تيئهگهيشتن. ئیدی گورانکاریبهکی چۆن لهکونگرده نهنجام دمدریت؟ يهکلایي نهببوو ههرکهسيک دميخواست بهگوپرهی خوی گورانکاری نهنجام بدات. ئیدی نهو گروپه چتهگهرييهی "د. سلیمان" و نهوان بينيويوان که لهنيو کاديپراندا يهکلایي بوونهوميهک نييه. نهگهر خيتابی نهوجۆره کاديپرانه بکهمن نهوا دمتوانن بهشداربووانی کونگره بخهنه سهرپييان، دمتوانن کونگرهش بخهنه دمستی خویانهوه، کاتيک که کونگره دمستپيکرد، که ههنديک ناخاهتن کران نهمه زانرا. واتا نهوانه خيتابی سۆز و غهريزه و نارېکخستن دکهمن و لهژېر ناوی گورانکاریدا بهتهواوی بهگوپرهی ههرکهسيک واتاپهک به گورانکاری دممن و بهتهواوی بې پېکخستن و پهرشوبلاوی پېشدهخهمن، نهمه کاريگهری خويشی ههيه. بۆيه من نهو کاته ههئسام قسهمن کرد و گووتم: "ليردا رۆحی "سهمير" دهگهپيژت و دمسووپيژت، من نهوه دمبينم..." کاتيک من نهو قسهيهمن کرد، کاريگهرييهکی خوی لهسر کونگره کرد. نهو ههوا و ئاتموسفيری تا نهو کاته دروستکراوو، گۆرا. واتا بهشدارانی کونگره تيگهيشتن که گروپي چتهگهريی دمحوازيت جی بکات...؟ چونکه راستينهی نهوان ناشکرا بوو، تا نهو کاته بهشدارانی کونگره زنده نهياندمزانی که نهو گروپه دمحوازن چيبکهمن؟! بهقورسايی لهکونگرده بهشدارانی کونگره وريابوونهوه. بۆيه لهسر خهتی سهرۆک کۆکردنهوميهک لهکونگرده بهديهات. کاتيک که نهمهيان بينی، ئیدی زانيان که ناتوانن ئالۆزی لهناو کونگرده دروستبکهمن، ناتوانن ههروا خيتابی سۆز و غهريزه ههموو کهسيک بکهمن، خویان بۆ دواوه کشاندموه. نهو تاکتيکهی که "سهمير" لهناو کاديپراندا که له گۆرهبانی

فهلستینییه‌کاندا بووین له‌یه‌که‌مین کونفرانس و دوومین کونگره به‌ړیوه‌ی دمېرد،
 نه‌وانه‌ش هه‌مان شتیان به‌ړیوه‌ی دمېرد. چونکه "سه‌میر" یش سوودی له که‌موکوپری و
 هه‌لکه‌ان و کی‌شه‌کانی کادیر له‌ناو ری‌ک‌خستندا و مردم‌گرت. نه‌و شی‌وازه‌ی به‌ړیوه‌ی دمېرد
 هه‌مان شی‌واز بوو. واتا کی‌شه‌کانی کادیر چو‌ن له‌ناو ری‌ک‌خستندا قوول بکاته‌وه؟ چو‌ن
 دا‌خوازیه‌ی شه‌خسیه‌ی‌ه‌کانیان زیاتر بوروژینی‌ت و ختووکه‌یان بدات؟ نه‌وانیش و‌مکو
 "سه‌میر" خیتابی نه‌و شتانه‌یان دم‌گرد، خیتابی مه‌یله‌کانی نه‌وانیان دم‌گرد. نه‌وانه‌ش
 هه‌مان شتیان دم‌گرد، له‌بهر نه‌وه‌ش بوو من گووتم: "لیردا ر‌وحی "سه‌میر"
 دم‌گه‌ریت...!!". ئیدی له‌ناکامی نه‌ومدا له‌کونگره‌ی ک‌ؤ‌گردنه‌ومیه‌ک هاته‌ ناراه، کونگره
 نه‌که‌وته مه‌ترسیه‌وه و به‌سهرکه‌وت.

نه‌وان وا‌ حیسابیان دم‌گرد که له‌کونگره‌دا نه‌نجام‌گیر د‌مین و تم‌ف‌کمر ده‌خه‌نه‌ی ده‌ستی
 خو‌یانه‌وه. هه‌ل‌به‌ته له‌پشت نه‌وانیشدا چ‌ه‌ن‌دین ده‌ول‌ت و پارتی هه‌بوون، ب‌ویه‌ی وا
 مه‌زنده‌یان دم‌گرد که‌وا به‌ناسانی ده‌توانن نه‌نجام به‌ده‌س‌بخه‌ن...

له‌م رووم‌وه؛ هی‌زه د‌مرم‌کیه‌کان چ‌ ئوم‌ید و چ‌اوم‌روانیه‌کیان له‌ناکامی کونگره‌ی هه‌بوو...؟

به‌لئ، ئوم‌ید و چ‌اوم‌روانی هی‌زه د‌مرم‌کیه‌کانیش هه‌بوو، واتا نه‌وانیش وا‌ حیسابیان
 دم‌گرد که به‌گو‌یر‌ی نه‌و زانیاریانه‌ی نه‌و گروپه به‌وانیان داوه، ده‌یان‌گووت: "به‌ناسانی
 نه‌و کونگره‌یه‌ی ده‌خه‌نه‌ی ده‌ستی خو‌یانه‌وه". نه‌وان چ‌اوم‌روانیه‌کی به‌و شی‌ومه‌یان
 هه‌بوو. بی‌گومان چ‌اوم‌روانیه‌کانی نه‌وانیش بی‌ه‌وده بوو و بوو‌چ‌هل بووه‌وه. و‌مکو نه‌وان
 مه‌زنده‌یان دم‌گرد کونگره‌ی و‌ده‌ا نه‌نجام نه‌درا، به‌ل‌کو کونگره‌ی که‌م‌یک له‌سهر نه‌و
 روژمه‌فانه‌ی که‌وا سهر‌وک دیاری کردبوو سازدرا، له‌وانه‌یه به‌ قوول‌یش له‌و
 نو‌ی‌بوونه‌ومیه‌ی که‌وا سهر‌وک له‌ناو تم‌ف‌که‌ردا پی‌شیده‌خست به‌ته‌واوی تی‌گه‌یشتن به‌دی
 نه‌هات‌بی‌ت. به‌لام له‌سهر نه‌و بنه‌مایه کونگره‌ی به‌ړیوه‌چ‌وو و نه‌نجام درا. ئیدی له
 کونگره‌دا هه‌ن‌دیک گ‌ؤ‌ران‌کاری نه‌نجام درا. نه‌و گروپه چ‌ه‌ته‌گه‌ریه‌ی ده‌یان‌خواست به‌و

كۆنگرىمىيە تەفكەر بەتەواوى لەمېژوو و رمگى خۆى دابېرېنن. ئامانجىكى ودهايران ھەبوو. بېگومان ئەمە رووينەدا. واتا لەژىر ناوى گۆرانكارىيدا دميانخواست ئەمە نەنجام بدن، رى لەپېش ئەمە گىرا. كۆنگرە ھەندىك گۆرانكارى كرد و خستىيە بەردەم خۆى. وەك مەسەلەى (ERNK) و (ARGK) و (PKK) گەلنىك ھەنگاو ھاوېشتران. بېگومان لىرەدا ھەندىك ھەلە و كىماسىش روويان دا. ئەو ھەلە و كەموكورپيانە جىبوون؟ يەكلىك لەوانە، ھەلەشانەنەوى (ERNK) بوو، ئەمە ھەلەيەكى مەزن بوو. ئەو ھەلەيە پاشان سەرۆك بىنى و خواستى بە دامەزراندنى كۆنگرەى گەلى كوردستان (كۆنگرا گەل KONGRA GEL) ئەم ھەلەيە راست بكا تەو، بۆ ئەو مەبەستە كۆنگرەى گەلى پېشخست. يەكلىك لەھەلە مەزنەكانى ھەوتەمىن كۆنگرە ئەو خالەدا بوو. ئەمە لەكاتىكدا سەرۆك ئەو نوېبوونەومىيە پېشىدەخت لەسەر چ بنەمايەك بوو؟ لەسەر ئەو بنەمايە بوو كە دەبووايە تەفكەر بکەوېتە سەررېى دىالۆگ و رىى سياسى و ديموكراتىيانە بۆخۆى بناخە وەربگرېت. ئەمەش مەگەر لەسەر گەل و رىكخستنى گەل پېشكەوت. واتا نىدى تاكتىك گەريلا نىيە، تاكتىك بزافى گەلە، سەرھەلەدانە، بەرخۆدانى گەلە، رىكخستنى گەلە، چالاكى گەلە، گەلىش بەبى رىكخستن ناتوانىت خۆى بكا تە ھىزىك و بکەوېتە نىو چالاكى نواندەنەو. (ERNK) رىكخستنى گەل بوو، ئەو ستراتىزى و تاكتىكەى كەوا سەرۆك پېشىدەخت نەك لەسەر گەريلا، بەلگەو لەسەر بنەماى گەل پېشىدەخت. پىوېست دەكات تۆش رىكخستن و رىكخستەبوونى گەل بەھىز بکەيت، چالاكىيەكانى گەل بەھىز بکەيت. ئىمە چىمان كرد؟ ئىمە رىكخستنى گەلان خستە لايەكەو. لەمەدا ھەلەى مەزنان نەنجام دا. لەبەر ئەووى رىكخستنى گەل (ERNK) مان ھەلەشانەنەو و گەلان بەبى رىكخستن ھىشتەو، بۆيە سەرھەلەدانى گەل پېشەكەوت، لەبەر ئەووى سەرھەلەدانىش پېشەكەوت، ھۆناخى چارەسەرەش پېشەكەوت، بەگوېرەى ئەمەش ستراتىز و تاكتىك و رىكخستەبوون و چالاكىش پېشەكەوت. نىدى ئەمەش نەكەوتە خزمەتى ئەو خەبات و ھەلەلەنانەى كە سەرۆك دەيكرد بۆ ئەووى رىى چارەسەرى بكا تەو و بەھىزى بكات. ئەگەر توركيا بۆ چارەسەرى ھەنگاوى نەھاوېشت يەكلىك لە ھۆكارمەكانى ئەووبوو كە بزافى گەل پېشەكەوت تاكو فشار بخاتە سەر توركيا و ناچارى ھەنگاو ھاوېشتنى بكات. بۆيە

قوناخی چارمهری پېشنهکهوت. نهگمر سهرههلان پېشېکهوتبايه، لهوانهبوو تورکياش همنديک ههنگاوی بهاوېشتبايه، نهودی ههنگاوی به تورکيا هاوېشتبايه نههمبوو، نهودی قوناخی چارمهری پېشخستبايه نههمبوو، نهویش پېشنهکهوت. بۇچی؟ چونکه ئېمه ريکخستنی گهل (ERNK) مان نههیش و ههلمانوشاندوه، بۇيه سهرههلان پېشنهکهوت و قوناخی چارمهری پېشنهکهوت. ئېمه بهمه ههلهی ههره مهزلمان کرد. لهجوارچېوهی برؤسهی نوېبوونهوه و گۇرانکارییدا همنديک ههنگاوی چهوتيشمان هاوېشت. ئیدی نهمه له تهمگهردا ناهاوسهنگيهکی دروستکرد. وانا پيلانگيران سهرمتا دميانخواست تهمگهر نوېبوونهوه لهخویدا نهجام نهادات، بۇ نهودی بتوانن بهناسانی زهر لهتهمگهر بوشينن. کاتيک که بينيان سهرۆک سووره و نوېبوونهوه ههر پېشدهخات، نههمجاره ههولياندا تيگهيشتنی راست لهو نوېبوونهوميه بهدينهيهت، بهلکو تيگهيشتنی ههله لهسر نهو نوېبوونهوميه بکريت و بهههلهش پراکتيزه بکريت. ئیدی بهمشيوميه زهر لهتهمگهر بوشينن.

وهک چۇن له سؤفیهتدا کاتيک که "گۇرباتشؤف" دمستی به نوپکردنهوه کرد و نهوانه کاریان دمکرد که نهو نوېبوونهوميهيان لهذی خودی سؤفیهت بهکارهینا و بهمهش سؤفیهتيان بهرشوبلاوه پيکرد، بۇ تهمگهری ئيمهش خواستيان ههمان شت بکهن، خواستيان سوود له ههلهکانی ئيمهش وهرېگرن، تاکو بتوانن نهو قوناخه پېچهوانه بکهنهوه، که لهبری نوېبوونهوه بهرشوبلاوی دروست بکهن. بۇيه ئېمه لهو قوناخه لهنیو مەترسی بهمجۆردا دمژايين، چونکه لهژېر پيلانگيری و هيرش و موداخهلهیهکی مهزن دايين و سهرۆکيش دمستگيرکراوه، تۆ بئيتو نوېبوونهوه پېشخهيهت، نهمه ههروا ئاسان نييه. وانا لهوانهبوو نهو نوېبوونهوميه وهک سؤفیهت تهمگهریش تيک بدات و ههليومشينيتهوه. نهو مەترسیيه لهئارادا ههبوو، ئیدی ئيمهش کارمان دمکرد که نهکهوينه نیو رهوش و دۆخیکی وهک نهودی سؤفیهت و رووبهرووی ودها رهوش و دۆخیک نهبينهوه.

ئېمه لهنیو مەترسی و زهممهتی ودهادا دمژايين، ههم لهژېر پيلانگيريهکهدا نهو نوېبوونهوميه نهجام دمدریت، که مەترسیداره، ههمیش نهو نوېبوونهوميهی سهرۆک بهرهو پېشهوهی دمبات، بهتهواوی تيگهيشتن لیی بهدينههاتوه، ههموو نهمانه مەترسی

له گهل خویدا دهینا. بویه له ناو ئیمه شدا ههنلیک کهس دمیانخواست له ژیر ناوی نویبونه وهدا پهرشوبلاوی و لیک هه لومشانندنه وه پېشبخهن. بویه ئیمه له ههنلیک رووه وه به ته دبیر له پرۆسه ی نویبونه وه که نزیك دمیووینه وه. واتا ئیمه نه ماندمتوانی نه و گۆرانکاریانه ی که پتویستبوو له کات و ساتی خویدا نه منجای بدمین نه و ههنگاوانه مان بهاویشتبايه. به لام دهمانیینی؛ نه گهر نه و ههنگاوه بهاویشین له ژیر ممترسیدا دمبین، بویه نه و ههنگاوه مان نه هاویشت و درنگمان خست. بیکومان نه مانه هه مووی بۆ ئیمه کیسه و گرفت ی دمنایه وه. ئیدی له حه وته مین کۆنگره دا ههنلیک ههنگاومان هاویشت، ههنگاوی راستمان هاویشت، ههنلیک ههنگاویش که پتویستبوو بیانه اویشین، که دهمانیینی نه گهر بهاویشین ممترسیداره، نه مانهاویشت. ههنلیک ههنگاویش که هاویشتمان به راستمان دزمانی، به لام پاشان دمرکه وت به هه له نه و ههنگاوه مان هاویشتووه. ئیدی نه و ههنگاوه هه لانه ی که هاویشتبوومان و نه و ههنگاوانه ش که پتویستبوو بهاویشتریت نه هاویشتران بۆ ئیمه ممترسی و کیسه و گرفت ی دمنایه وه...

وهك له شروقه كه ی خوشتاندا باستان لیوه ی کرد؛ له لایه كه وه نه و گروپه چه ته گهرییه ی د. سلیمان و زهکی بچووك هه لئین، له لایه کی دیکه شه وه نه و چه مک و مهیلانه ی له دوا ی شه شه مین کۆنگره وه له لایه ن ههنلیک له کهسانی ناو ته فگهری ژندا پهرمیسهنلبوو، وهکو دیاردمبیت له کۆنگره ی حه وته میشدا سه ره ه لده داته وه و خوی دووپات دمکاته وه. واتا نه وه ی به دیار دمکه ویت؛ نه و رینمای ی و بریار و ههنگاوانه ی حه وته مین کۆنگره بۆ نویبونه وه و گۆرانکاری نه منجای دا زۆر به زه حمه تی پراکتیزه دمکریت. هه م ئومید و چاوهروانییه گانی هیزه دمره کییه گان پووچه ل دمبیته وه، هه میش

ئەوێ دەمخووزیڤ ئه‌نجام بدیریڤ به‌ته‌واوی ناتوانیڤ هه‌نگاوی بۆ
بنریڤ. له‌رموشیڤکی وه‌هادا، ئەو پراکتیکه‌ی ته‌فگهر له‌دوای
حه‌وته‌مین کۆنگره‌وه چۆن به‌رپۆه ده‌چیت...؟

هه‌لبه‌ته وه‌کو گووتم؛ گروپی چه‌ته‌گه‌ری حیساباتی سه‌ره‌کی خۆیان له‌سه‌ر ته‌فگه‌ری
ژن کردبوو. چونکه‌ دوای کۆنگره‌ی شه‌شم کیشی ژن له‌ته‌فگه‌ردا ده‌رکه‌وتبوو،
حیساباتی خۆیان له‌سه‌ر ئەوه‌ کردبوو، که‌ له‌حه‌وته‌مین کۆنگره‌مدا، له‌سه‌ر ئەو کیشیه‌
هه‌نگاو به‌هاوێژن و ئه‌نجام به‌ده‌سته‌بخه‌ن. بۆیه‌ خیتابی ژنانیان ده‌کرد و ده‌یانگووت:
"ناحه‌قی له‌به‌رامبه‌ر ئیوه‌ کراوه..." ده‌یانخواست به‌مشپۆمه‌ پراواکسیۆن بکه‌ن. بۆیه
هه‌ندیڤ پراواکسیۆنیڤ ئه‌نجام دران.

بێگومان له‌ناو ته‌فگه‌ری ژنیڤدا که‌سانێڤ هه‌بوون په‌یوه‌ندیان به‌ "بۆتان" و ئەوانه‌وه
هه‌بوو. له‌به‌نه‌رپه‌رتدا "بۆتان" ئەوانه‌ی ده‌خسته‌ ناو پراواکسیۆنه‌وه. هه‌لبه‌ته ئیمه‌ ئەو
کاته‌ نه‌مانده‌زان، ئیمه‌ وامانه‌زانێ که‌وا ته‌نیا "د.سه‌لیمان" و "ناسر" پراواکسیۆن
ده‌که‌ن، به‌لام له‌به‌نه‌رپه‌رتدا ئەوه‌ی پراواکه‌ی ده‌کرد "بۆتان" بوو، به‌لام خۆی ده‌شارده‌وه،
خۆی وانیشانه‌دا که‌ له‌گه‌ڵ ته‌فگه‌ردایه‌، پاشان ئیمه‌ له‌م راستیه‌ تیگه‌یه‌شتین. بۆیه
ته‌فگه‌ری ژن هه‌م له‌کۆنگره‌ی حه‌وته‌مدا، هه‌میش له‌دوای کۆنگره‌وه هه‌ندیڤ کیشی و
گه‌رفتیان بۆ ته‌فگه‌ر نایه‌وه، له‌به‌ر ئەوه‌ی ئەوانیان وروژاند بوو. بێگومان ئیمه‌ نه‌هاتینه
نیو ئه‌م وروژاندن (تحریش) ده‌وه. ئەوان ده‌یانخواست که‌ ئیمه‌ بوروژین، تا‌کو نه‌مه‌ش
له‌دژی ئیمه‌ به‌کاربه‌ین و ئه‌نجامگیر ببین، ئیمه‌ هه‌ندیڤ له‌و له‌یستۆکه‌ تیگه‌یه‌شتین،
بۆیه ئیمه‌ نه‌وروژاین و ما‌قوولانه‌ نزیک بووینه‌وه، بۆیه ئەو تاکتیکه‌ی ئەوان پووجه‌ڵ
بووه‌وه. هه‌لبه‌ته له‌م رووه‌وه زه‌هیریڤی مه‌زنیان خوارد. حیساباتی سه‌ره‌کی خۆیان
له‌سه‌ر ژن کردبوو، ئەو حیساباته‌ش به‌مشپۆمه‌ پووجه‌ڵ کرایه‌وه.

له‌دوای کۆنگره‌شه‌وه؛ هه‌موو هه‌ولێ خۆیان بۆ ئەوه‌ چڕ کردبووه‌ که‌ بتوانن بپارمه‌کانی
کۆنگره‌ پووجه‌ڵ بکه‌نه‌وه و ئەو هه‌نگاوانه‌ی ته‌فگه‌ر ده‌خوایڤت بیانه‌هاوێژیت پووجه‌ڵی
بکه‌نه‌وه، هه‌روه‌ها ئەو هه‌له‌ و که‌مورپیانه‌ی له‌نیو ته‌فگه‌ردا له‌نارادایه‌ له‌دژی ته‌فگه‌ر

به کاربهێنن لهسهر نهو مهسهلانه کاریان کرد. له میانهای پهپوهندییان بههێزی دهرموش خواستیان نهو ههنگاوانه ی بهناوی گۆرپانکارییهوه بهههله هاوێشتبوومان، ههروهها نهو ههنگاوانه ی کهوا پێویستبوون بیهاوێژین و نهمانهاوێشتوو، که ههمووی نهمانه کێشه ی لهگهڵ خۆیدا هێنا له دژی تهفگهر بهکاربهێنن، لهسهر نهو بنهمایه دهمستیان به جموجۆل کرد. ئیدی گوایه: "گۆرپانکاری نهبووه، لهگۆرپانکاری دهرتسین، ناهێلن گۆرپانکاری نهمنجام بدریت، ناهێلن بهگۆهری خهتی سهروک گۆرپانکاری بکریت..." بهمشێوهیه نهو پرۆپاگهاندانهیان دهکرد، بهمهش دهیانخواست ئالۆزی دروستبکهن، خواستیان کێشهکانی تهفگهر له دژی تهفگهر بهکاربهێنن و لهمهش نهمنجام بهدمستبخه. کاتی که دهمستیان بهوجۆره کارانه کرد، بێگومان تهفگهریش جووه سهریان و بانگهێشتی جدیدییهتی کردن و بێانی گووت: "نهگهر دهخوازن گفتوگۆ بکهن بهفهرمی گفتوگۆ بکهن، بهو شیوهیه بهنهێنی گفتوگۆ کردن، کێشه ی تهفگهر له دژی تهفگهر، کێشه ی کادیر له دژی کادیر بهکارمههێنن..." بێگومان کاتی که نهو زهمینهیه ی پرۆپاگهاندیهیان لهسهر دهکرد لهدمستی نهولمان دهرخست، ئیدی نهیاندمتوانی شتی بکهن، بۆیه نهو تاوان و خراپهکارییه ی کردبوویان ناشکرابیوو، که لهگهڵ ههندی که هێزی دهرموه نهو شتانهیان کردوو، بۆیه لهناو تهفگهر ههلاتن، ههلاتن و چوونه لای (ی ن ک) لهوێش خواستیان بههاوکاری (ی ن ک) زهبر لهتهفگهر بوهشین. ئیدی چوون گووتیان: "تهفگهر لاواز بووه و کێشه ی زۆری تیکهوتوو، کهس گۆنسه ی سهروکا بهته ی تهفگهر بهجیدی وهرناگریت، کهس لهگهڵ نهواندا نهماوه، زۆر کهم لهگهڵاندا ماوه، نهگهر مروف هێرشیان بکاتهسهر نهو ناتوانن شه ی بکهن و بهرگه بگرن و ههموویان تهسلیم دهن." زانیاری بهو شیوهیان به (ی ن ک) داوو، (ی ن ک)ش لهسهر بنهمای نهو زانیاریانه جموجۆلیان کرد. ئیدی شه ی سالی (٢٠٠٠) بهو شیوهیه روویدا، نهو گروپه چهتهگهریه ی که ههلاتن، "دسلیمان" و نهوان، چوونه لای (ی ن ک) و (ی ن ک)شیان وروژاند، لهلایهکی دیکهشهوه (ی ن ک) حیساباتی دیکهیشی ههبوو، کاتی که نهو زانیارییه ههڵانهشی دهمسکوت و باومهری بهو زانیاریانهش کرد و پهلاماری تهفگهری دا و خواستی زهبر له تهفگهر بدات، نهو لهمهدا دهمستی ئێرانیش ههبوو، دهمستی تورکیاش ههبوو. بۆیه شه ی سالی (٢٠٠٠) زۆر مهترسیدار بوو. دوا ی دهمستگیرکردنی سهروک

خواستیان بهو شهره تفکهر تهسليم و مرېگرن. بویه تفکهر بهرخودانيکي بههيزي پيشخست. نهو بهرخودانه بهرخودانيکي زور بههيزه، نهگهر تفکهر بهرخوداني نهکردبايه. نهوا لهوانهبوو پيلانگيرپيهکه تهواو (کامل) ببايه. چونکه نامانجي نهو شهره نهوه بوو که نيرادهی تفکهر بشکينن و تهسليمي و مرېگرن. وا حيساباتيان دمکرد که تفکهر ناتوانيت بهرخودان بکات و خوی بپاريزيت. بهلام تفکهر لهو نيازميان تيگهپشت و نهمهي کرده هوی بهرخودانيکي مهن. بویه بهرخوداني سالي (۲۰۰۰) بهرخودانيکي ميژووييه. شهيداني نهو کاتهش لهميژووي تفکهری نيمهدا خاومن تايبهتهندييهکي خويانن. ههموو شهيدان تايبهتهندي خويان ههيه، بهلام ههنديک شهيد ههه لهههنديک قوناخدا زور گرنگن. چونکه چارمنووسي تفکهر دستنيشان دهگهن. شهيداني سالي (۲۰۰۰) پش شهيدی بهمجورمن، چارمنووسي تفکهر يان دستنيشان کرد. بویه لهميژووي تفکهردا شوينيکي تايبهت و شکودار و گرنگيان ههيه.

دواي کونگره، تفکهر لهلايهکهوه لهبهرامبهر شهرى سالي (۲۰۰۰) راوستا و بهرخودانيکي بههيزي پيشخست، لهلايهکي دیکهوه لهدزی نهو تهخريباتانهی گروپی چتهگهرتي ههلاتوو راوستا، بؤ نهوهی نهو تهخريباتانه نههياتيت. لهلايهکي دیکهشهوه لهسر نهوه راوستهی دهکرد که نهو بپارانهي له حهوتهمين کونگرهدا و مرېگرتوو پراکتيزهی بکات.

هروهه تفکهر تاکتيکي سهرههلداني خستبووه بهرنامهی خويهوه، بهلام ريکخستن (ريکخراو)ی نهمه لهنارادا نييه. بویه خواستی لهميانهی کؤبوونهوميهک نهمه راست بکاتهوه، بهر لهشهرى سالي (۲۰۰۰) کؤبوونهوميهکي ناومندی سازدرا. لهو کؤبوونهوميهدا نييه بپارمان دا که ههنديک ههنگاو سهبارت به ريکخستهبوون بهاويزين، خواستمان نهو ههلايهی که لهکونگرهی حهوتهمدا کردوومانه راستی بکهينهوه، بهلام که نهو ههنگاوهمان هاويشت هيشتا کؤبوونهومه که تهواو نهبوو (ى ن ک) هيرشى بؤ سر نييه کرد. لهبهر نهوهی نامانجي هيرشهکesh تهسليم و مرگرتنى نييه بوو، پئويستبوو لهبهرامبهر نهو هيرشه رابوستينهوه و خومان بپاريزين. بویه بهههموو هيز و تواناکاري و تهرکيزی خومانهوه لهدزی نهو هيرشه راوستاين، نهمهش نهو ههنگاوهی

ئیمه دمانخواست لهرووی ریکخته بوونهوه بیهاوئیزین زور درنگ کهوت. ئهمهش بۆ ئیمه بووه زمرر و لهدمستدانیک. ههلبهته لهکۆنگرهی چهوتهمدا ههنگاوئیکى ههلهمان هاوئشتبوو، خواستمان لهو کۆبوونهومیهی بهر لهشهر راستی بکهینهوه، لهم روومه ههندیك بپاریشمان و مرگرت که ههنگاوی بۆ بهاوئیزین، بهلام هیرشى (ى ن ك) لهبهردهم ئهمه بووه ناستهنگ. ئیمهش ههموو تهرکیزمان لهسهر نهو شهره بوو، بۆیه نهو بپارانهمان زور درنگ کهوته پراکتیکهوه. ئهمهش زور شتى لهدمست ئیمه دا.

بهرلهوهی شهر دمست پێیکات، ههندیك جموجۆل لهئارادابوون که ئاماژهی بهدمستپێکردنی هیرشیکى بهو جۆرهی (ى ن ك) دهدا، بۆ نموونه: نهو دامودمزگایانهی نهو کاتهی لهناوچهی سنووری ئیدارهى (ى ن ك) دا ههبوون یهك بهدواى یهك لهژیر فشاردا دادهخران، پاشانیش هیرش کرایه سهر کامپی قهرهداخ و کۆمهلکوژییهکی لیکهوتهوه، ئیدی ئاتمۆسفیرى شهرى دروستکرد. نهو شهره لهرووی کاتهوه زۆری نهخایاند، بهلام ههندیك مهسهلهشی لهگهڵ خۆیدا یهکلایى کردموه. کهواته ئهم شهره ههم بۆ هیزه دهرمکییهکان، ههمیش بۆ گروپی چهته، یان دوودل و بێ باومرمانی ناو تهفگهر، بهج واتایهك دمها؟ ههروهها چ ئههجامیکى لهگهڵ خۆیدا هینا...؟

نهو شهره لهلایهکهوه، زهبرێکی مهزنى لهئیمه دا، لهلایهکی دیکهشهوه، بۆ نهوهی تهفگهر خۆی کۆبکاتهوه خزمهتى کرد. زور لهو کادیرانهی لهنیو کێشهدا بوون، کاتیک که بینی (ى ن ك) هیرشى سهر تهفگهر دمکات، نهمهیان کرده مهسهلهی شهرهف و کهرامهت بۆخۆیان، واتا تیگمبشتن که پیلانگیریهکه بهوجۆره تهواو (کامل) دمکریت.

ئەمەش بۆ ھەر کەسێک بەواتای مردن دێت. بۆیە ئیدی زۆر لەو کادیرانەی لەنیو کێشە دابوون، کێشەکەی خۆیان خستە لایەکەوە و کەوتنە نیو بەرخۆدانەوە و لەگەڵ تەمفگەردا بوونە پەک، لەم روودووە ئەو ھێرش و پەلامارە لەدژمان کرا خزمەتی بەتەمفگەر گەیاند، تاکو تەمفگەر زووتر خۆی کۆبکاتەوە، ھەروەھا توانی ئەو کێشانەی کە کادیران تێیدا دمژیان و ئەو خرابەکاریانەی گروپی چەتەگەری دروستیان کردبوو بەلاوە بنیّت و چەمکەکانی تەمفگەر لەکادیراندا بچەسپێنێت. بەلام لەروویکی دیکە، ھەلبەتە زەرمەریکی مەزنی لەئێمە دا. واتا ئێمە کۆنگرەمان سازدابوو و ھەندیک بریارمان وەرگرتبوو، پاشان کۆبوونەوومان کرد و ھەندیک بریاری دیکەمان وەرگرت تاکو ئێمە خەباتی خۆمان بەھێز بکەین، زیاتریش بتوانین سەرھەڵدان لەباکووری کوردستان بەھێز بکەین تاکو تاکتیکی خۆمان بەرپۆوە ببەین. بەلام ئەو شەرە ریگری لەمە کرد کە بتوانین ئەو ھەنگاوە بەاوێژین، شەرەگە نەبھیشت ئەو ھەنگاوە بەاوێژین و زەرمەری لەئێمە دا. ھەروەھا ئێمە دەمانخواست کە لەگەڵ ھێزەکانی باشوور پەيوەندییەکانی خۆمان خۆش بکەین، ریگری لەمەش کرا، لەبری ئەمە دووژمناوەتی لەنیوان ئێمە و (ی ن ک) دا دروستبوو، لەم روودووە زەرمەریکی لەئێمە دا. لەو شەرەشدا زۆر ھەقانی ئێمە شەھید بوون، نزیکەی (۱۰۰) ھەقانی شەھیدبوون، ھەموویان کادیر بوون. ئێمە نەماندەخواست ئەو کادیرانە لەشەردا لەبەرەمبەر (ی ن ک) شەھید ببن، لەم روودووە زەرمەری لەئێمە دا. ئێمە دەمانخواست پەيوەندی خۆمان لەگەڵ ھێزەکانی باشوور باش ببێت. نزیکبوونەووەی ئێمە لەسەر ئەو بنەمایە بوو، تەنانەت ئەو کاتە پەيوەندییمان لەگەڵ (ی ن ک) ھەبوو، (ی ن ک) بەئێمە گووت: "ئێمە ھاوکاریتان دەکەین، ئێمە پشٹیوانی لەنیو دەکەین..." ئێمەش گووتمان: "ئەمە باشە، ئەوەی کە دەخوازێت ھەر ئەوەیە و راستیش ئەوەیە..." بەلام بینیمان (ی ن ک) ھێرشێ سەر ئێمە کرد. سەرەتا لە "کامپی قەرەداخ" دەستیان پێکرد، پێش ئەوەش ھەقانیان گرتین، دەزگاگانی ئێمەیان گرت، ئێمە زێدە دەنگمان نەکرد، لە "قەرەداخ" یان دەورووبەری ھەقانیان گرت و گەمارۆیان دان. ئێمە لەریگە حەزبێ زەحمەتکێشانێ کوردستان مەو خەبەرمان نارد و پێمان گووتن: "بە (ی ن ک) بلێن با ھیزی خۆیان لەوێ بکشیێنەو، با ئەمە نەبێتە ھۆی شەر لەنیوانماندا". ئێمە کە بینیمان ھێرشێ سەر

"قهرمداخ" یان کرد، ههڤالانیاښ شهیدکرد و دمستگیریاښ کردن. نهوه به‌دیارکه‌وت که نهوان به‌داخستن دمرگاکلانمان، دمستگیرکردنی ههڤالانمان و به‌هیرشی سهر "کامپی قهرمداخ" ده‌خوازن تمفکمر به‌تموای تسلیم وهریگرن. نزیک‌بوونه‌وهی (ی ن ک) دیاربوو. بویه‌ش نیدی ئیمه بخوازیښ و نه‌خوازیښ دمبیت خۆمان بپاریزیښ. به‌نیمه‌یان گووتبوو: "پشتیوانیتان لیدمکه‌ین و هاوکاریتان دمکه‌ین..." که‌چی بینیمان ده‌خوازن تسلیممان وهریگرن و ته‌سفیه‌مان بکه‌ن. بینیمان ره‌وشیکی زۆر مه‌ترسیدار رووبه‌روومان دمبیت‌ه‌وه، ناچار‌بووین خۆمان بپاریزیښ. ئیمه دمستبه‌رداریمان له‌کارمکانی دیکه‌ی خۆمان کرد، بۆ نه‌وه‌ی خۆمان بپاریزیښ. تا‌کو ته‌سفیه نه‌بین. نیدی نه‌مه زۆر زهرمری له‌نیمه‌ دا.

نه‌گهر نه‌و شه‌ره نه‌بایه، ئیمه دهمانخواست له‌با‌کوور سهره‌ل‌دان پ‌یش‌بخه‌ین. نه‌گهر له‌و قۆناخه‌دا سهره‌ل‌دان پ‌یش‌بکه‌وت‌بایه، له‌وانه‌بوو تورکیا بۆ چاره‌سهری هه‌نیک هه‌نگاوی بهاو‌پ‌شت‌بایه. چونکه نه‌و کاته ره‌وش جودا بوو. نه‌گهر ئیمه نه‌و هه‌نگاوه‌مان نه‌هاو‌پ‌شت نه‌وا نه‌و شه‌ره نه‌پ‌ه‌پ‌شت نه‌و هه‌نگاوه‌ بهاو‌پ‌زیښ. بویه زهرمریکی به‌و شیومی‌یه له‌نیمه‌ دا...

له‌سالی (۲۰۰۲)دا هه‌شته‌مین کۆنگره سازده‌ری‌ت، له‌و کۆنگره‌یه‌دا (PKK) ناوی خۆی دمگۆر‌پ‌ت و دمبیته "کۆنگره‌ی نازادی و دیموکراتی کوردستان - KADEK". نه‌و هه‌لانه‌ی له‌کۆنگره‌ی حه‌وته‌م کران هه‌شته‌مین کۆنگره تاجه‌ند توانی نه‌و هه‌لانه راست بکاته‌وه؟ هه‌روه‌ها نه‌و ناوگۆر‌پ‌نه به‌ چ ئامانجیک نه‌نجام درا، نه‌مه له‌کاتی‌که‌دا له‌سالی (۱۹۷۸) وه تا نه‌و کاته ههر به‌ (PKK) ده‌ناسرا؟ هه‌شته‌مین کۆنگره چ هه‌نگاو‌یکی هاو‌پ‌شت؟ هه‌روه‌ها به‌رحاوت‌ترین رۆژم‌فی کۆنگره چی‌بوو؟

دواى حەوتەمىن كۆنگره من له ولات نەبووم، لەدەروە بووم، بەر لەوى هەشتەمىن كۆنگره سازبدرېت من گەرامەوه، بۆيه له نامادەكارىيەكانى كۆنگردا من نامادە نەبووم. هەلبەتە كاتېك كە گەرامەوه نامادەكارىيەكان تەواو بيوون و كۆنگرەش دەستپېنكرد. ئەو گۆرانكارى و نوڤبوانەومىيەى له حەوتەمىن كۆنگردا پېشمانخستبوو پېويستبوو له هەشتەمىن كۆنگردا تەواومان بگرديايە. بەلام ئەمە له هەشتەمىن كۆنگردا ئەنجام نەدرا، سەرۆك ئەو بەرگرىنامەيەى بۆ دادگای مافى مرۆفې نەوروپاى نووسىبوو، گەياندبوويه دەستى تەفكەر. هەرچەندە كاتېكى كەم بەدەستەوه مابوو بۆ سازدانى كۆنگره كە ئەو بەرگرىنامەيە گەيشتە دەستى تەفكەر، بەلام كە گەيشتەوه دەستى تەفكەر كاديران پەرومردەشيان لەسەر ئەو بەرگرىنامەيە بىنيبوو. واتا بۆ كاديران و بۆ تەفكەر قوناخېك بوو وەك قوناخى بەر له حەوتەمىن كۆنگره نەبوو، تەمانەت بۆ كۆنگرهى حەوتەم لەرېگەى ديدار لەگەڵ پارېزمەكانيدا هەندېك تېروانين و تېبىنى خۆى نارېبوو. بۆيەش ئەو نوڤبوانەومىيەى لەتەفكەردا پېشەدەخست، لە دووتوڤى ئەو ديدارانەيدا هەبوو، بەلام مرۆف نەيدەتوانى بەتەواوى لىى تېبگات، بەلام بەرېگەى بەرگرىنامەكەيەوه ئېدى مرۆف دەيتوانى بەناسانى لىى تېبگات. واتا ئەو زەحمەتییەى كە له حەوتەمىن كۆنگردا بىنيبوومان دەمانتوانى له هەشتەمىن كۆنگردا هەمان زەحمەتى نەبىنين، چونكە تارادەيەك له زۆر روووه يەكلايى بوونەوه هەبوو. واتا سەرۆك بناخەيەكى تىۆرى بەهيزى لەبەرگرىنامەكەيدا داړشتبوو، لەرووى فەلسەفې، نايدىۆلۆژى نزيكبوونەومىيەكى بەهيز و تۆكمەى پېشخستبوو، بەلام لەرووى رېكخستنىيەوه هېشتا يەكلايى بوونەومىيەك بەتەواوى لەنارادا نەبوو. چونكە بەگۆيرەى ئەو شىكرەنەوه و هەلسەنگەنەنەى سەرۆك، مرۆف چ گۆرانكارىيەك لەرووى رېكخستنىيەوه ئەنجام بدات؟ چ مۆدىلېكى رېكخستنى پېشخات؟ هېشتا سەرۆك لىبراوانە و يەكلايەكەرەوه پېشەنەخستبوو. لەم روووه ئيمە كېشەمان هەبوو. هەلبەتە شتى هەرە گرنگيش ئەومبوو، لەرووى رېكخستنىيەوه پېويستبوو نوڤبوانەومىيەك ئەنجام بدارايە. بۆ ئەوى نوڤبوانەومىيەك لەرووى رېكخستنىيەوه ئەنجام بدرېت، سەرۆك لەرووى فەلسەفې و نايدىۆلۆژىيەوه نوڤبوانەومىيەكى بەهيزى پېشخستبوو، بەلام ئەمە لەرووى رېكخستنىيەوه چۆن تەواو (كامل) بكرېت؟ لەم روووه تېگەيشتن

بەدینە ھاتبوو. چونکە تا ئەو کاتە ھەم لەدیارمکانیدا و ھەمیش لەبەرگرينامەکانیدا سەرۆک ھیشتا مۆدیلی رێکخستنی ئەوێ پێشنەخستبوو. لێردا ئێمە زەحمەتییە کەمان دەبین. پێویستبوو لەرووی رێکخستنی شەو نوێبوونەووە ئەنجام بدرابایە.

ئیدی مەسەلەى کۆنگرەى ئازادى و دیموکراتى کوردستان (KADEK) بەمشێوەیە پێکھات. ئەو کاتە (PKK) ش بەتیرۆریست راگەیەنرا بوو، بۆیە ھەڤالان پێشتر ناوی (KADEK) یان پێشنیار کردبوو. ئیدی لەکۆنگرەدا ناوی (PKK) مان گۆڕی و کردمان بە (KADEK). ئەمە لەرووی نیاز و نزیکبوونەووە ھەر تەنیا گۆرانیکارییە کە نەبوو لەناودا، و ئا گۆرانیکارییە کیش بوو لەمۆدیلی رێکخستنییدا. نیاز (نییەت) ئەو بوو، بۆیەش ناوێکمان نەکردبوو "پارتى..." بەلکو کردبوومان بە "کۆنگرەى.." و ئا بەگوێرەى ئەو ھەلسەفە و ئایدیۆلۆژیایە کەوا سەرۆک پێشیدەخست، ئێمە دەمانگوت: "پێویستە (کۆنگرە)یە کە دابەزینین". ئەمە راستبوو و ھەلە نەبوو، ئێمە لەبەرپەتدا دەمانتوانی ئەو ھەلەمەى لەکۆنگرەى ھەوتەمدا کردبوومان بەو شێوەیە راستی بکەینەووە. و ئا ئێمە لەبەرگرينامەکەدا ئەوێمان ھەلەدھێنجا کە دەتوانین مۆدیلیکى کۆنگرە پێشخەین. بەلام لەکۆنگرەى ھەشتەمیشدا دیسان ھەلەمەى مەزەمان کرد. ئەو ھەلەمە چیبوو؟ ئێمە پارتیمان ھەلەماندەووە و لەجێى ئەو (KADEK) مان پێشخست. ئەمەش ھەلەمەى دیکەى مەزەمان بوو. پێویستبوو لە ھەشتەمین کۆنگرەدا پارتى ھەلەنەو ھەلەبەو، بەلکو پێویستبوو پارتى بەمابەووە و ئێمە رێکخستنى گەلان پێشخستبایە. چونکە ئێمە رێکخستنى گەل (ERNK) مان لە ھەوتەمین کۆنگرەدا ھەلەماندەبوو، پاشان کە ئەو بۆشاییەمان بینی، ئێمە ھەندیک تەدبیرمان وەرگرت، بەلام پێویستبوو لەکۆنگرەدا ئەو ھەنگاوێمان ھاوێشتبایە. ئیدی (KADEK) کەمێک لەو پێداویستیەووە سەرپەلدا. کەمێکیش لە نزیکبوونەووە (شیکردنەووە) بەرگرينامەکەدا ھەلەنەجراوو. بۆیە ئەو ھەنگاوى (KADEK) مان پێشخست. بەلام (KADEK) نەبوو بە "پارتى" و نەبوو بە "کۆنگرە"ش. راستە ناوێکى "کۆنگرە..." بوو، بەلام سیستمەمەکەشى "پارتى" بوو. و ئا لەنیوان "پارتى" و "کۆنگرە"دا مایەو. نەبوو بە "پارتى"یە کە و نەبوو بە "کۆنگرە"یە کیش. بۆیەش (KADEK) نەبوو ھۆی گۆرانیکارییە کە و ھەشتەمین کۆنگرەش زیندە رۆلێکى ئەوتوى نەگێرا.

ههلهی ههره مهزنیښ نهو مېوو که پارتیمان هه لومشاندوه. وانا نیمه ریکخستنئ
 نایدیولؤزی و ریکخستنئ گادیرانمان هه لومشاندوه. نهگهرچی (KADEK) رؤلی نیمچه
 پارتییهمکی دمبینی، بؤیه زیده لهکادیراندا پهرشوبلاوپیهمکی نه هیئایه ناراه و دیسان
 لهخؤوهی گرت، کادیرانی لهخؤوه گرت و ریکخستنئ لهخؤوه گرت که پهرشوبلاو
 نه بیټ، بهلام لهکادیر و لمریکخستنیشدا پیښکتهوتنیکی ئه منجم نهدا. ههلهته لهرووی
 ریکخستهکردنی گهلیشدا زیده پیښکتهوتنیک بهدینه هات. چونکه زیدهتر دهمانخواست
 نهرکی "پارتی" بخرینه ئهستوی (KADEK) وه و پیکیبیټیت. لهلایهکی دیکه شهوه
 نهرکی "کؤنگره" یهمکی بخرینه پیښ، بؤیه نه بهتهواوی نه وهی "پارتی" یهمکی پیکیټینا
 و نه بهتهواویش نه وهی "کؤنگره" کهی پیکیټینا. ئیدی هه شتهمین کؤنگره زیده رؤلی
 خوی نه بینئ. ههرچهنده نهو ههنگاوهی له حوتهمین کؤنگره دا هاویشتبوو مان
 پیویستبوو له هه شتهمین کؤنگره دا تهواو ببايه و تهفگهر لهرووی ریکخستنیه وه
 بکتهوتبايه قؤناخیکی نوپوه. دهموايه ههلهکهی حوتهمین کؤنگره راست بکردبايه وه،
 ههروهها نهو کهموکورپیهمی لهئارادا همبوو پرېکرا ببايه وه، نهو ههنگاوانه کی که لهرووی
 ریکخستنیه وه پیویستبوو له حوتهمین کؤنگره دا بمانهاویشتبایه و نه مانهاویشتبوو،
 تهواومان بکردبايه و تهفگهر بهتهواوی بهگوپرهی ستراتیژ و تاکیکی نوئ نوپوونوهی
 خوی تهواو (کامل) بکردبايه و بکتهوتبايه قؤناخیکی نوپوه. نه وهی که دمخواسترا نهوه
 بوو. بهلام نه مه ئه منجم نهدرا. نه ههلهکانی حوتهمین کؤنگره مان راستکردوه، نه
 کهموکورپیهمکانیشمان پرکردوه. بؤیه هه شتهمین کؤنگره رؤلی خوی نهگپرا. لهوانه به
 لهبرکردنه وه و رماندا گؤرانکاری روویدا بیټ، همننیک برپار وهرگیران، بهلام
 له بهنرته دا رؤلی هه شتهمین کؤنگره بهگوپرهی نهو بهرگیرانمیهی که بؤ دادگای مافی
 مرؤفی نه وروپا (بهرگیرانمیهی لهدولمتی راهیبی سؤمهرمه بهرمو شارستانیهی
 دیموگراتی) نووسرابوو پیویستبوو لهرووی ریکخستنیه وه ههنگاو هاویشترابايه، وانا
 نهو نوپوونوهیهی کهوا سهرؤک له تهفگهر دا پیښیختبوو پیویستبوو له هه شتهمین
 کؤنگره دا تهواو بکردبايه، تهفگهر بهتهواوی بکتهوتبايه نیو قؤناخی نوپوه، لهسر
 ستراتیژ و تاکیکی نوئ، فلهسهفه و نایدیولؤزیای نوپدا خوی بهریکخستن بکردبايه و

بکمو تبايه نيو پراکتیکهوه، ئیدى نهوهى که رووینه دا نهو بوو. بویه هه شتمین کونگره رولیکى مهزنى نه بیى.

لهو قوناخه دا، له نیو ته فکهر دا، دوو رووداوى شهید بوون روودمه دن، که کاریگهرى خوى له سهر ته فکهر کرد. یه کیکیان شهید بوونی هه فال "گولان" ه و نهوهى تریش شهید بوونی هه فال ئه ردال (نهنگین سنجار) ه، ئەم دوو رووداوى شهید بوونه هه ژاندىک له نیو ته فکهر دا دروست دمکه ن. چونکه رووداوى بهمشیه وه له نیو ته فکهر دا هیچ رووینه دا بوو... له دۆخیکى وهادا نهو دوو رووداوه چۆن لیکه دریته وه؟

شهید بوونی هه فال "گولان" بۆ ئیمه گرنگ بوو، چونکه هه فال "گولان" له بهر پومبه رایه تی "هیزی تاپه بت ÖZEL KUVVET" دا جیکه خوى دهگرت، له ریکه ستنکر دنى "هیزی تاپه بت" دا بهر برسیاری تی خوى هه بوو، له کاتى سازدانى کونگره ی ته فکهرى ژندا شهید بوو. بویه نهو شهید بوونه هه بۆ ته فکهرى ژن، هه بۆ "هیزی تاپه بت" هه میش بۆ پارتیمان گرنگ بوو، نهو شهید بوونه بۆ خوى پیلانگێریه ک بوو، نهو هه فاله به پیلانگێرى شهید کرا، بویه ته فکهر بۆ نهوهى نهو پیلانگێریه ئاشکرا بکات رووداوه که ی خسته ژیر لیکۆلینه وه، بۆ نهوهى لیکۆلینه وه که به راستى و دروستى بهر پوه بچیت و بگهینه ئه نجام و پیلانگێریه که ئاشکرا بکه ی کۆمسیۆنىک (لێزنه یه کى لیکۆلینه وه) مان پیکه ینا و نهو کۆمسیۆنه ده ستى به کار کرد، له ناکامى راپورتى نهو کۆمسیۆنه دا، کۆنسه ی سه رۆکایه تی گووتى: "نهو راپورته که مه، پێویسته لیکۆلینه وه که زیاتر قوول ببیته وه". چونکه راپورته که هیشتا یه کلا یی بوونه وه یه ک (سافییوونیک) ی به دینه هی نا بوو. واتا کۆمسیۆنه که لیکۆلینه وه یه کى ئه نجام دا بوو، به لام به ته واوى قوول نه ببوو وه و به یه کلا یی بوونه وه

و سافيوونېك نهگهيشتبوو، له ليكولېنهوهكهدا ههنگاوېك هاوېشتر بوو، لهسهر نهو
بنهمايه كونسى سهرؤكايمتى برپارى دا كه نهو ليكولېنهوويه زياتر قوول بېيتهوه و
به كومسيونېكى تر قوولتر بېيتهوه، كومسيونېكى نوئ پېكها، نهو كومسيونېش زېده
كارمكهى خوى پېشنهخت، چونكه نهوانهى لهو كومسيونېنهدا بهشداربوون نهركى
ديكهيان لههستؤ گرتبوو، نهپانتوانيبوو بهتهواوى ههموو كاتى خويان بؤ تهرخان
بكه. نهو ههفالانه گووتيان: "نېمه بهو شيويه ناتوانين، نه دھتوانين كارى كومسيون
پېكېنين و نه دھتوانين كارمكاني ديكهش راپهړنين، نهگهر دمكرېت با كومسيونېكى
نوئ پېكېيت". نېمېش وهك كونسى سهرؤكايمتى نهوهمان بهراست زانى، نېمه
كومسيونېكى نويمان پېكېينا، كه نهو كومسيونېنه ههموو كاتى خوى لهسهر نهو كاره
رابوهستيت، بؤ نهوهى بگهينه نهنجام. كاتيك كه نهو كومسيونېنه دروستبوو و دهستى
بهكارگرد، من گووتم: "پنويسته نيوه تاراپورتى خوتان ناماده دهكهن هېچ زانياريهك
دمربارهى ليكولېنهوهكهى خوتان بههېچ كهسيك نهدمن، زانيارى به منيش مەدمن. بؤ
نهوهى نيوه بتوانن نهنجام ومربگرن، ههرچيهك لهنېمه دهخوازن نېمه نامادهين كه بؤ
نيوهى ناماده بكهين" نهوانيش دهستيان به ليكولېنهوهكه گرد، راپورتيان نامادمگرد و
هينايان. كاتيك كه راپورتهكهميان دايه من، سهرؤكى نهو كومسيونېنهش كهسيك بوو
بهناوى "مهروان تورك" گووتى: "پېشنيازى نېمه نهويه كه نهو راپورته تهنيا
ههفالانى بياو لهنيو كونسى سهرؤكايمتى بيخويننهوه و ههفالانى زنى ناو كونسى
سهرؤكايمتى نهپخويننهوه" نهمه لهكاتيكدا ليكولېنهوهكه پهيوهست به كونسى
سهرؤكايمتى بهرپوه دمېردا، پېشنيازېكى بهمجوره راست نهبوو، كاتيك كه نهو
پېشنيازى كرد من گووتم: "بؤچى جى بووه؟" گووتى: "تؤ بيخويننهوه دھزانيت
بؤچيه؟" منيش گووتم: "نيوه نيشى خوتان تهواوگرد، نيدى كونسى ههرچ برپارېك
بدات، بهگوپرهى نهمه نيوه ههلسوكهوت دهكهن، نېستا كارى نيوه تهواو، نهو
ليكولېنهويهى نيوه نهنجامتان داوه، رېكخستن يان پهسندى دهكات يان دهليت:"
ليكولېنهوهكه هيشتا كهمه و پنويسته قوولتر بېيتهوه، كومسيونېكهى نيوه بهرپوهى
بپاتهوه، يان كومسيونېكى ديكه بهرپوهى ببات، نهوا پاشان بهديار دهكهوېت، بهلام نيوه
هېچ قسمةك لېره و لهوى نهدركىتن". من راپورتهكهم خويننهوه بېنيم

ليکوالينمونهکميان لسمر بنه ماى لوزيکيک پيشخستبووه که تهواوى تهفگهرى ژنيان گوناهار کردووه، لمانکاميشدا ناوى سى ژنيان هيناوه که نهوان بهرپرسيارن لهپيلانگيرى شههيدبوونى نمو ههفاله دا و پيوسته نهوانه دستگر بکړين و بکهونه ژير ليکوالينمونه. بېگومان نيمه بهردو کونگرى گشتى "کونگرى گهل" يش دهجووين. کاتيش زورکهم ماوه، نهگهر نمو ليکوالينمونه و نمو راپورته بخهينه رۇزفهموه، نهوا بۇ نيمه کيشه و گرفت دمنيتمونه، چونکه له کونگرى شهشم و جهوتهم دا کيشه تهفگهرى ژنان دمرکوت، نهگهر بهر لسانزدانى کونگرى "کونگرى گهل" ش نمو راپورته بخهينه رۇزفهموه، من دهمزانى که کيشه جلدى دهردمکهوئت. نهمه لهلايهک، لهلايهکى دیکشمونه نمو لوزيکى کؤمسيؤنمکه کارى پيکرديوو لؤزهکيکى راست نمبوو، نهومش دمبينرا. بۇيه گووتمان نيمه. بيهيلىنمونه بۇ دواى جفاتى گشتى کونگرى گهل، بۇ نهوى هم کيشه دهرنمکهوئت و هميش لهبهر نهوى نمو ليکوالينمونه راست بهرپوه نهجووه، نمو کؤمسيؤنهى نمو ليکوالينمونهى بهرپوه برديووه بابهند به "فهرهاد" و "بۇتان" بهرپوهى برديوو، بهگوپهرى داخوازي نهوان بهرپوهى برديوو، بهم ليکوالينمونه دميانخواست بهو نامانجان بهگن که خستبوويانه پيش خويانمونه، نمو شههيدبوونه و ليکوالينمونه بۇ خويان بکمنه همنگاويک. و تاکتيکى خويان لسمر نهوه دانابوو، بۇ نهوى بتوان تهفگهرى ژن بخمنه ژير کؤنترؤلى خويانمونه. ئيدى دميانخواست بهم ليکوالينمونه نهوه بکمن. دميانگووت، "سى کمس لمانه دا بهرپرسيارن و پيوسته بکمنه ژير ليکوالينمونه، پيوسته نيمه نمرکيان ليومربرگينهوه و بيانخمنه ژير ليکوالينمونه". خوشيان لهژرموه بهرپوه بهرايمتبييهکى نويشيان بۇ کؤرديناسيؤنى تهفگهرى ژن ناماده کردووه، تاكو بهمشيؤميه تهفگهرى ژن بخمنه ژيرکؤنترؤلى خويانمونه. چونکه تاکتيکى خويان لسمر "ريؤورمى کؤمهلايمتى" و لسمر مهسهلهى رمگزاميتى (الجنسوية). پيشهخمن، دشزانن که تهفگهرى ژن دوى نهمه رادموستيت، نمو کاتش نهماندمتوانى نهنجام ومريگن، بۇيه پيوسته تهفگهرى ژن بخمنه ژير کؤنترؤلى خويانمونه، تاكو بتوان تاکتيکى خويان پراگتيزه بکمن. "بۇتان" و "فهرهاد" يش بهرنگى "مهروان تورک" نمو ليکوالينمونه بهو شيؤميه پيشخستبوو. نمو راپورتهى ناماده گرابوو راپورتيکى راست نمبوو، نامانجى نهوان بهتهواوى نهومبوو

كه بېرنگې نېمېوه تېفكېرى ژن بېكارېگېر بېكېن، بۇ نېمېوهى بېتوانن لېمېكېمېن كۆنگرې جېفالى گشتى كۆنگرې گېلېشدا تېفكېر بېخېنه دېستى خۇيانېمېوه. بېگومان لېمېر نېمېوهى نېمېه لېمېه تېگېمېشتېن، رېگېمان لېمې لېمېستۆكه گرت، كاتېك كه بېنېمان نېمې راپۆرتې بېر له لېمېكېمېن كۆنگرې "جېفالى گشتى" ناخېمېنه رۆژمېمېوه، فشارېان لېمېر مېن دروستكرد كه بېخېمېنه رۆژمېمېوه، بېنېان كه مېن ناخېمېنه رۆژمېمېوه، لېمېرېمېوه وابلېوان كردهوه گواپېه:" له لېكۆلېنېمېوهكېدا دېرگېموتووه كه سى كچ لېمېهېلېبوونى هېفان "گولان"دا بېرېرېسېارن، بېوېسته نېمې سى كچې بېكېونه ژېر لېكۆلېنېمېوه، كهچې ناېانخېمېنه ژېر لېكۆلېنېمېوه و دېانېارېژن..." بېمېش خواسېتان فشار لېمېر نېمېه دروستېكېن و نېمېش بېكارېگېر بېكېن. بۇ نېمېوهى بېتوانن بېناسانې نېمې لېمېستۆكهى نېنجامى دېدېن سېرېكېون. نېدى نېمې شېهېلېبوونې، بۆپېه نېمې بېلانگېرېپېه گرنگ بوو. گرېپى خېانېتكار و چېتېگېراپى "بۆتان" و "فېرهاد" دېانېخواست نېمېه لېمېزى تېفكېر بېكارېهېنن، بۇ نېمېوهى تېفكېر بېخېنه دېستى خۇيانېمېوه. نېوانېهى نېمې هېفالهېان شېهېد كردهوو و نېمې بېلانگېرېپېهشېان نېنجام دابوو هېر نېوانن، هېم نېوان نېنجامېان دابوو و هېمېش دېانېخواست بېخېنه سېر هېنېك كېسى دېكه، هېنېك كچ، بۇ نېمېوهى بېتوانن كېانېش بېكارېگېر بېكېن، نېمېش بېكارېگېر بېكېن، بېمېش تېفكېر بېخېنه دېستى خۇيانېمېوه.

بېگومان نېمېه تاكتېكى نېوانمان خراپ كرد، نېمېه نېمانېهېشت نېمې تاكتېكه پېك بېت، نېمانېهېشت نېرادهى تېفكېرى ژنان بېشكېنن و ژنان بېتمېواوى بېكارېگېر بېكېن. چېنېه خواسېتان لېمېر نېمېه فشار و گوشار بېكېن بۇ نېمېوهى نېمې هېنگاوه بېاوپۆژېن نېمانېهېشت نېمېش رېوېدات. كاتېك كه بېنېان نېمېه ناېېن بېنامرالى مېمېستى نېوان و ناكېوېنه ناو لېمېستۆكى نېوانېمېوه، گواپېه بېمېش بېانخېمېنه ژېر تۆمېتېوه، بۇ نېمېوهى بېكارېگېرمان بېكېن، تاكو بېلېن:" لېكۆلېنېمېوهكېه بېرېوېه چوو، بېرېرېسېارى شېهېلېبوونى نېمې هېفاله دېرگېموتووه، نېوانېه نېمې كېسانېه ناگرن و دېانېارېژن". بۇ نېمېوهى نېمېجارېان نېمېه بېكارېگېر و تاوانبار بېكېن و بېناسانې تېفكېر بېخېنه دېستى خۇيانېمېوه. بېگومان كاتېك نېمې گوشار و فشارېهى نېوانمان بېوچېل كردهوه، نېمې تاكتېكى نېوانېش زېبېرى بېرگېوت.

سمبارت به شهیدبوونی همقال "نمرال"؛ له (۱۵) ی نابی (۲۰۰۲) لمنزیک گوندی "سوورهدی" کڅبوونموه و مؤزالتیک سازدراوو، هم همقالانی گهریلا و هممیش گمل تییدا ناماده ببوون، کڅمیتیمهکی نامادمارکی نمو مؤزال و کڅبوونموهیه همبوو و بهرنامهی نمو کڅبوونموهیه هممووی نمو کڅمیتیمه بهرپوهی دمیرد، همقال "نمرال" خویشی نمو کڅمیتیمهیدا بوو، له بهرنامهکهدا شانؤگهریش همبوو، ناوهرؤکی شانؤپیهکمش سمبارت بهیادهموری هلممبازی (۱۵) ی ناب بوو. پئوپستبوو له شانؤپیهکهدا چهک نتمهقیتریت، بهلام له دیمهمنیکی شانؤپیهکهدا چهک و تمقانینی چهک همیه، خوی نممه هلمیهکه، چونکه مهراسیمیکی هینده ممرنه و خه لک هاتوو، گهریلا نامادیه، چؤن دمیت فیشک بن، فیشکی راستهقیتمش بهکار نه هیتیریت. بهلام شانؤکاران له شانؤپیهکهدا باوهرپیان بهخویان همیه و به لؤزیکي "دی کیش نییه" له دیمهمنیکی شانؤپیهکهدا فیشک دتمهقیتم، پاشان همقالان ناگاداریان دمکنموه، دملین: "با چهک نتمهقیتریت، گمل و همقالان نامادمن، باش نییه نموک رووداوتیک روویدات، با بهی تمقانینی فیشک بیت" همقالان موداخله دمکن، نموانیش دملین: "تمواو تهمیرمان و مرگرت، جیدی فیشک ناتمهقیتریت"، کچیک که له سوئدموه تمغلی نییه ببوو و هاتبوو، نهویش گهریلا بوو، نمو شانؤپیهشدا بهشدار ببوو، له چهکهکی نمو هودا فیشک ماوه، دمبووايه فیشکی تییدا نمیت و نتمهقیتریت، بهلام نمو کچه چهکهکی دتمهقیتم و فیشکیک به همقال "نمرال" دمکویت، فیشکیکي تریش به همقال "خه لات سؤران" که خه لکی باشووری ممرن بوو، دمکویت، نمو دوو همقاله همرلموئ شهید دمبن، به بهرجاوی همقالان و گه لموه. رووداومکه بهمشپوهیه روویدا. بیگومان سمبارت بهم رووداوه لیکولینموه دهستیپیکرد، هلممه له بهر نمو نا همنگی (۱۵) ی ناب بوو، به کامیرای فیدیوی وینهی نا همنگه کش دمگیرا، بؤیه همموو وینه (تصویر) مکانی نمو نا همنگه کش درا به کڅمسیؤنی لیکولینموه نمو رووداوه، له نا کامی لیکولینموه کهدا به دیارکوت که رووداومکه بهمنقهست نمبووه و (همزا) یه و لهم رووموه نیازیکی خراپ له نارادا نییه. بهلام بیگومان له تهمیر و مرگرتندا، کیماسی جیدی له نارادایه، لمنزیکبوونموه و لؤزیکي کارمکهدا (نامادمارکی نا همنگه کهدا) کیماسی همیه.

بۆیه له ئاکامی لیکۆتینهوهکه دا هه نندیک رهخنه و هه نندیک ته دبیریش پيشکهوت، بۆ نمونه؛ نهگهر رووداوهکه به نه نهقهستيش نه بووبیته، نهوا نهوهی رووداوهکهی له دست دهرجوو بوو دستگیرکرا، نهوهی نهو شانۆپیهی نامادمکرد دستگیرکرا، چونکه زانیاری نه داوو که بهو شیویه چهک له شانۆپیهکه دا دمه قینریت، ههر نهو کاته که چهک له شانۆپیهکه دا ته قینراوو، هه فالان رهخنه یان کردبوون، گووتبوویان: "بۆچی چهک دمه قینریت؟ بۆچی نهو چهک ته قانندنانه تان قه دهخه نه کرد، به تابه تهی به هه فالان "نهردال" و نهوان گووتراوو، چونکه هه فالان "نهردال" خۆی بهرپرسیاری کۆمیتتهی نامادمکاری ناههنگه کهش بوو، هه فالان "نهردال" یش ده لیت: "باشه پێیان ده لیم، ئیدی با چهک نه ته قینن، گووتمان؛ یادی (v) ی تابه، نهگهر به شیویهکی زیندوو بهرجهستهی نهو هه لمه ته. بکه مین باش ده بێت، بۆیه رێمان لینه گرتبوون" کاتیک که هه فالان نهوه رهخنه دمکهن، نهویش ده لیت: "ناگاداریان دمکه مه وه با چیدی چهک نه ته قینن" ناگاداریشیان دمکه ته وه، گوايه هه موو فیشه کهکانیش له مه خزنه کان دهرده خه، به لام ئیدی نهو کهچه له یام دمکات، فیشه کهکانی مه خزنهی چهکه کهی دهریخات، وامه زندهی دمکرد که فیشهکی تیدا نه ماوه، بهو شیویه چهکه کهی دمه قینیت. رووداوهکه وهها روویدا.

پێگومان راگه یانندهکانی تورکیا خواستیان نهو رووداوه له دزی ته فکهر به کاربهێتن، ئیدی گووتیان: "له ناوخۆیاندا شه ر روویداوه و په کترین کوشتوو، "نهردال" یان کوشتوو... "نازانم ده یانگوت: "نهردال له دزی شه ر رادموه ستا، هه نندیکیان شه ریان ده خواست بۆیه کوژراوه" ههروهها ده یانگوت: "نهردال بووه به بهرپرسیار بۆیه کوژراوه"، واته خواستیان نهو رووداوه له دزی ته فکهر به کاربهێتن، به مهش خیزانی شه هید "نهردال" بوروژینن و له دزی ته فکهر به کاربهێتن. خه لکی نهو ناوجهیه (مه رهش) یش له دزی ته فکهر بوروژینن، نه مه بۆ نهو مه بهسته بوو، هه لبه ته نه مهشی هه نندیک سه رنیشیهی بۆ ئیبه دروستکرد. ئیدی خیزانه کهی (خانه واده کهی) هه فالان "نهردال" هاته لاما، بۆ خانه واده کهیمان باش کرد که رووداوهکه چۆن بووه و شوینی رووداوهکه شه مان نیشاندان، گووتمان: "ئیهو ده توانن خۆشتان بهرسن، نه مهش کاسیتی وینه گیرای ناههنگه کهیشه، بیه نه لای کهسانی پهبۆر، له روومه ده توانن نیشانیان

بدن، دیاره که رووداوکه بهههقهست نهبووه و ئییه لیكۆلینهوهشمان لهسهری کردوو. ئهمهش راپۆرتی کۆمسیۆنی لیكۆلینهوهی رووداوکهیه، شتیکی وههای تیدا نییه که رووداوێکی بهههقهست بوویت. بهلام ئهو رووداو تاراڤیهك سهرنیسهی بۆ تهفگهر دروستکرد.

چونکه گروپه خائینهکە "فهراڤاد" و "بۆتان" خانەوادەکەى هههال "ئهردال" ی بهگژ تهفگهر وهدمنا، گوايه: "ئهردال به پلان و بهههقهست کوزراوه، ئهردال زۆر پيشدهکهوت، بۆیه کوزراوه" هم وروژاندنهکانی دمرگاکانی راگهياندنی تورکيا و ههميش ورژننهکانی ئهو گروپه کارپگهري لهسهر خانەوادەکەى و لهسهر خهلی ئهو ناوجهيهش کرد. خانەوادەکەى لهو قهناعهته دابوون که گروپى خيانهتکار (بۆتان و فهراڤاد) هههال "ئهردال" يان شههيد کردبیت، ئهمه قهناعهتى نهوان بوو، چونکه هههال "ئهردال" پابهندی تهفگهربوو، هههالتيکی زۆر دروستبوو، له هيزی پاراستنی گهل (HPG) شدا پيشدهکهوت، ئیدی خانەوادەکەى دميانگووت: "ئهو گروپه نهويان شههيدکردوو" ئیهمهش گووتمان: "نا، راسته ئهو گروپه خائين، بهلام شتیکی وهها نییه و له لیكۆلینهوهشدا نهگهيشتووین به نهجاميکی بهمجۆروه". دواى ئهوهی ئهو گروپه لهناو ئییه دمرچوون و خيانهتيان لهدزی تهفگهر کرد و دهستیان لهرووداوی شههيدبوونی هههال "ئهردال" يش وهدا و خواستیان بيخههه سهه نهستۆی تهفگهر و گووتیان: "تهفگهر کوشتوویهتی". ئهو کاته خانەوادەکەى گهيشته ئهو قهناعهتهی که نهوان نهوميان نهجام دابیت و دميخهه نهستۆی تهفگهرهوه، بۆیه خانەوادەکەى دميانگووت: "ئهو گروپه نهميان کردوو، چونکه نهوانه لهدزی تهفگهرن لهدزی ئهو هههالانهشن که سهروک بهبههه وهدمگرن. بۆیه نهوانيان بههۆکار دهرانی" ئییه گووتمان: "نا، ههههههه نهوانه خائينيش بن، لهدزی تهفگهریش راوهستا بن، بهلام له لیكۆلینهوه و راستی رووداوکهدا شتیکی وهها بهديار ناكهویت"، مهسهلهی هههال "ئهردال" يش بهمشيويه بوو.

پهراویژمگان:

(۱) مه‌به‌ستی گاتی سازدانی نهم دیدارمیه.

بەشی نوێەم:

بەرەو سیستەمی ئازادی گەل...

(۲۰۰۶ - ۲۰۰۳)

1870

1871

1872

گیژاوه قوولەکه

لهسالی (٢٠٠٣) دا بهشیوهیهکی کرداری ئەمریکا موداخەلە ی ئیراق و ناوچهکە ی کرد. لهناکامیشدا رژیمی بهعس پووخوا. ئەو موداخەلەیه بهگشتی و کهوتنی رژیمی بهعسی بهتایبهتی به چ واتایهك دههات؟ ئەو دهرفت و ههلوهرجهی ئەو موداخەلەیه لهگهڵ خۆیدا هیئای چیبوو... ؟

ئەو موداخەلەیهی ئەمریکا لهسەر ئیراق کردی، موداخەلەیهکه بۆ سەر خۆرههلاتی ناوین، ئەو موداخەلەیه که بهسهروکایهتی ئەمریکا نههجام درا بۆ چارهسهرکردنی کیشهکانی سیستمی سهرمایه‌داری بوو. نامانجی ئەو موداخەلەیه ئەومبوو که خۆرههلاتی ناوین ههم لهرووی نابووری و سیاسی و ههمیش لهرووی کولتووورییهوه، به‌گوێهری سیستمی سهرمایه‌داری ناماده بکات، تاکو ئەم ناوچهیه بکهوێته خزمهتی ئەو سیستمهوه. چونکه ئیستا خۆرههلاتی ناوین لهههموو روویکهوه لهگهڵ سیستمی سهرمایه‌داری لهنیو ناکۆکی دایه، لهم رووهوه رژیمه‌کانی ناوچهکه ههم لهگهڵ گهلانی ناوچهکه ههمیش لهگهڵ سیستمی سهرمایه‌داری لهنیو ناکۆکییهکی مه‌زن‌دا ده‌ژین، ههم گهلانی ناوچهکه ده‌خوازن لهو رژیمانه رزگاربان ببیت، ههمیش سیستمی سهرمایه‌داری ده‌خوازیت ناوچهکه به‌ته‌واوی بخاته خزمهتی سیستمهوه، چونکه به‌م دۆخه‌ی ئیستایه‌وه خزمهتی سیستمه‌که ناکات. ئیدی له‌میان‌ه‌ی ئەو موداخەلەیه‌وه سیستمی سهرمایه‌داری خواستی ئەو رژیمانه‌ی خۆرههلاتی ناوین بگوێهریت، تاکو ناوچهکه لهرووی سیاسی، نابووری، کولتوووری و کۆمه‌لایه‌تییه‌وه به‌گوێهری سهرمایه‌داری (کاپیتالیزم) رێکبخات. هه‌روه‌ها بۆ ئەوه‌ی ئیسرائیلیش به‌هێز بکات، ئەو

مەترسیانەى لەناوچەكە بۇ ئیسرائیلیش لەناردان نەهیتایت. بېگومان ئامانجى موداخەلەكە ئەمەیه و ئەمە موداخەلەیهكى مەزنە. ئیدى بۇ ئەودى ئەو موداخەلەیه بكات، بەرلەو موداخەلەى گەندەوى كرد، بەمەش ھەنگاویكى ھاویشت و رژیمی بەعسی رووخاند. چونكە ئەودى بخوازیت لەجیهاندا بالادەست بێت، ئەودى بخوازیت كیشەكانى سیستەمى سەرمايەدارى چارەسەر بكات، ئەودى سەرۆكایەتى ئەو سیستەمە دمكات پێویستە خۆرەلەتى ناوین ھازانج بكات. ئەگەر وەھا نەبیت ھەم ناتوانیت سەرۆكایەتى بكات و ھەمیش ناتوانیت كیشەكانى سیستەم چارەسەر بكات. چونكە خۆرەلەتى ناوین وەك بېرپەرى پشنى جیھانە، ھەروەھا خۆرەلەتى ناوین لانكەى شارستانیەتە و دایكایەتى بۇ شارستانیەت گردووە، بۆیە پێویستە تۆ خۆرەلەتى ناوین بخەیتە دەستى خۆتەو و بەگوێرەى خواستى خۆت نامادەى بكەیت، تاكو بتوانیت بالادەستى خۆت پێكبینیت. ئیدى ئەو موداخەلەیهى كە لەسەر خۆرەلەتى ناوین ئەنجام درا لەسەر ئەو بنەمايە بوو.

بۆچی لەئێراقەو دەستپێكرد؟

ئەمە ھۆكاری خۆى ھەیه، چونكە رژیمی بەعس رژیمیك بوو لەجیهاندا گۆشەگیر ببوو، رژیمیك بوو لەناو گەلى خۆیدا گۆشەگیر ببوو، بۆیە ھەم لەناوخۆ و ھەم لەدەرەویدا، ھەموو كەسێك لەدژی ئەو رژیمە بوو و بەناسانى دەیتوانى بپرووخینیت. لەلایەكى دیکەشەو، لەخۆرەلەتى ناویندا، لەدەرەوێ توركیا، سوپای ھەرە مەزن لە ئێراق دروستكرا بوو. ھەلبەتە ئەودى توركیا لەبەر ئەودى ئەندامى ناتۆیە و بۇ سیستەم مەترسى دروستناكات، بەلگە ھەمیشە لەخزمەتى سیستەم دابوو، بەلام ئەودى ئێراق مەترسى بۇ سەر سیستەم و بۇ ناوچەكە دروست دمكرد، پێویستبوو ئەو سوپایە ھەلۆشینیتەو و پەرشوبلاوێ پێبكات، ھۆكاریكیش ئەو بوو كە موداخەلەى سەر ئێراقیان بۆخۆیان بەبنچینە وەرگرت. ھۆكاری سێپەمیش ئەوێ كە لە ئێراقدا وزە (پەترۆل و سامانە سروشتییەكانى دیکە) ھەیه، ئەو شوپنەنەى دیکە كە وزمیان تێدايە لەژێر كۆنترۆلى ئەمريكا دان، لەژێر كۆنترۆلى سیستەم دان، بەلام لە ئێراق و ئێراندا

PKK مېژورېك له ناگر

سەرچاوهكانى وزه زېده لهژېر كۆنترۆلدا نەبوون، ئەمەش كېشەيان بۇ دەنیتەوه. دمیانتوانى ئەوهى ئىراق بەگۆږهى ئىران، بەناسانتر بېرووخینن، تاكو بتوانن ئىرانیش بەتمەنیا بهیننەوه و پاشان بەهەموو هېزی خۆیانەوه بچنە سەر ئىران. ئىراق له پەترۆلدا دەولەمەننە و پېوستان بەوه هەبوو كۆنترۆلى سەر پەترۆلیان بکەردبايه، هەموو كەسکیش دمیخواست لەو رژێمه رزگارى ببايه، بۆیه ئەو موداخەلەیهیان لەسەر ئىراق پېکھینا.

لەلایەكى دیکەشەوه لەدزی ئىراق ئۆپۆزسیونیش هەبوو، بۇ ئەوهى بتوانریت ئەو رژێمه بېرووخینریت. لەشۆڤانانى دیکە ئۆپۆزسیونىكى وها بەهېز لەنارادا نەبوو، بەرێگەى ئەو ئۆپۆزسیونەوه دمیانتوانى ئەنجام بەدمستبەخن. ئیدى بۇ ئەوهى ئەو موداخەلەیه ئەنجام بەریت و سەرکەوتوو بېت، پېوویستبوو تەدبیری ئەوهشیان وەرېگرتبايه كە چ شتێك ئەو موداخەلەیه (دەستپۆردانە) دەخاتە مەترسییهوه. ئیدى بەر له موداخەلەكه به پیلانگێرپیهكى نیودەولەتى هاتنە سەر سەرۆك ئاڤۆ و (PKK)، تاكو بتوانن زەبرێك لەتەفكەر بدن و بېخەنە ژېر فشار و گوشارەوه، بۇ ئەوهى موداخەلەى خۆیان بەناسانى پېشېخن، بۇ ئەوهى (PKK) زېده سوود لەو موداخەلەیه وەرنەگریت. چونكه (PKK) له كوردستانیشدا پێگه (ستووند - قاچ)ى موداخەلەكهى لاواز دەكرد، لەناوچەكەشدا (PKK) و سەرۆك ئاڤۆ دەبوونە ئومىیێك بۇ گەلانى ناوچەكه. ئەگەر زەبر لەو تەفكەرە نەویشینن، هەم موداخەلەكه لاواز دەكات و هەمیش دەمخاتە ژېر مەترسییهوه. ئەگەر موداخەلەكه ببیت ئەوا لەوانەیه سوود لەو موداخەلەمیش وەرېگریت. چونكه دواى موداخەلەكهى كەنداو (شەرى پەكەمى كەنداوى سالى ١٩٩١)، (PKK) سوودمەند بوو، ئەمەیان بېنېبوو و لەمە ئەزموونیان وەرگرتبوو، بۇ ئەوهى لەو موداخەلەیهى ئەمجارەى سەر ئىراق (PKK) سوودمەند نەبیت پېوویستە بەرلەوه تەدبیر وەرېگرن و زەبرى لێبوشینن. بەمەش هاتنە سەر تەفكەر و سەرۆکیان بەدیگرت، هێرش و فشارێكى زۆریان بۇ سەر تەفكەر هینا، تاكو تەفكەر مژوولى خۆى و كېشەكانى ببیت. بۇ ئەوهى ئەوان بتوانن بەناسانى موداخەلەى خۆیان ئەنجام بدن و سەرېكەون، هەروەها بتوانن ئەو خەتەى كە كوردان دەخاتە خزمەتى سیستەمەوه بەهېز بکەن و بەمەش بتوانن پێگه و بالادەستى خۆیان له كوردستاندا تۆكەتر بکەن و

كوردانىش له ستراتېژىيەتى خۇياندا بۇخۇيان بىكەنە ھىزىكى سەرەكى، ئىدى موداخەلەكەيان بەمشىۋەيە پېشخست و رۇمىيان رووخاند. بەلام دواى ئەۋەدى رۇمىيان رووخاند ئەو ئامانجانەى لەپېش خۇيان دانابوو بېكەنەھات، تاكو ئىستاش ئەو ئەنجامەيان بەدىنەھىناۋە.

راستە رۇمىيان رووخاند، لەمەدا ئەنجامگىر بوون، لەدواى رووخاندنىشەۋە ھەندىك ھەنگاۋى تريان ھەلھىنا. واتا بۇ ئەۋەدى ئىراق بەگوپرىدى بەرژەۋەندىيەكانى سىستەمى سەرمايەدارى رېكېخەن ھەندىك ھەنگاۋيان ھاۋىشت. بەلام ئەۋانە دىمانخواست لەماۋەيەكى كورتدا بەئامانجەكانى خۇيان بگەن، لەمەدا بەئامانج نەگەپشتن، ھەرچەندە ھەنگاۋىشيان ھاۋىشتىت، ھېستاش لەسەر ئەۋە ھەلۋەستە دىكەن تاكو ھەنگاۋى دىكە بەھاۋىژن. ئەو كاتەى موداخەلەكە لەسەر ئىراق ئەنجام درا و رۇمىيان رووخا، ئەۋا بۇ تەفكەرەكەمان و بۇ كوردان شتىكى نوئى دىركەۋت، دىرفەتتىكى نوئى بۇ تەفكەرەكەمان و گەلەكەمان و گەلانى ناۋچەكە رەخساند، ھەم ئەو ستاتۋىيە لەناۋچەكە كە لەسەر بىنەماى نكۆلى و قىركردى كوردان ئاۋاكرابوو تىكىدا، ھەمىش بۇ ئەۋەدى كورد لە شىۋەگرتى سەرلەنوئى خۇرەلەتى ناۋىندا جىگە و بىگەپەك بگرتىت توانست و دۇخىكى ھىنايە ئاراۋە. ئەمە شتىكى باش و زەمىنەيەكى باش بوو. بەلام لەلايەكى دىكەۋە، ئەمىرىكا خواستى لە كوردستاندا خەتتىكى مىللىگەرايى كە سىستەمى سەرمايەدارى بەبىنەما و دىرەگرتىت و دىكەۋىتە خەمەتى ئەو سىستەمەۋە بەبىنچىنە و دىرەگرتىت و خواستى بەھىزى بىكات. ئىدى لەسەر ئەو بىنەمايە ھاۋكارى خەتى مىللىگەرايى كورد و لەباشووردا كوردى بەحكومەت و تەنانت كوردى بەنىۋە دەۋلەتتىك. خواستى ئەمە بۇ ھەموو كوردان سەرنجراگېش بىكات و ئاراستەى ھەموو كوردان بىداتە ئەو خەتە، كە كوردان لەژىر خەتى نازادى و سەربەخۇى سەرۋىك ئاپۇ و (PKK) دىرېخات، ھەۋلىكى بەمچۆرەمان دا.

سەرۋىك لەم روۋەۋە چىكرد؟ بىنى كە لە باشوور دەسەلەتتىكى مىللىگەرايى لەسەر ئايدىۋىلۇزىيەكى مىللىگەرايى ئاۋادىبىت، پەرلەمان و حكومەت لەسەر ئەو بىنەمايە ئاۋا دىرەگرتىت، ئەمىرىكا پىرۋەى خۇى بۇ خۇرەلەتى ناۋىن لەناۋچەكە پىشەدەخات، سەرۋىكىش ھەم بۇ كوردان و ھەمىش بۇ گەلانى ناۋچەكە پىرۋەيەكى پىشخست. ئەو

PKK میڙوویک له ناگر

پرۆژمیه چیبوو؟ پرۆژهی نازادی و دیموکراتی گهلانی پېشخست. ههلبهته لهرووی نایدیولۆزی و فەلسەفییەوه خەتەکهی پېشخستبوو، ئیدی لەسەر ئەو بنەمایەش مۆدیلی "کۆنگرە گەل"ی پېشخست، ئەمەش موداخەلە سەرۆک ئاپۆ بوو، موداخەلە گەلان بوو، کە بتوانن ئەلتهرناتیفی خۆیان لەبەرامبەر پرۆژەکهی ئەمریکا پېشبخەن. چونکە ئەو پرۆژمیهی کە ئەمریکا لەناوچەکەدا پېشخست تەنیا بۆ بەرزەموندییەکانی خۆی و سیستم بوو، نەک بۆ گهلانی ناوچەکە. ئەگەر تۆ لەبەرامبەر ئەو موداخەلە گەلان پېشنەخەیت و پرۆژە گەلان پېشنەخەیت ئەوا بۆ ئەلتهرناتیف دەمینیتهوه، ئەو کاتە گهلانی ناوچەکە زەبرێکی مەزنیان لێدەدرێت. ئیدی بۆ ئەوەی ئەمە روونەدات، وەک چۆن ئەمریکا پرۆژە خۆرهەلاتی ناوی پېشخست سەرۆکیش "پرۆژە شارستانییهتی دیموکراتی" پېشخست و لەسەر ئەو بنەمایەش مۆدیلی "کۆنگرە گەل"ی پېشخست. تاكو بتوانیت بەم مۆدیلە هەم گهلانی ناوچەکە بۆ ئەلتهرناتیف نەهێڵیتەوه، هەمیش بەم مۆدیل و خەتە بتوانیت لە کوردستاندا خەتی گەل بگهیەنیت سەرکەوتن. ئەمە بۆ ئەو مەبەستە بوو. ئیدی رۆک لێردا "بۆتان" و "فەرهاد" کەوتنە جموجۆڵەوه، ئەو خەتە کە لەناو تەفکەرەدا چەتەگەریتی بەبنەما و مردمگرت، تەواو لەو قۆناخەدا کەوتە جموجۆڵەوه. واتا بەمەزەندە ئەوان ئەگەر ئەو خەتی چەتەگەریتییه لەو قۆناخەدا بکەویتە جموجۆڵەوه ئەوا دەتوانیت ئەنجامگیر ببیت و بالادەستی خۆی لەنیو تەفکەرەدا دروستبکات. چونکە ئەو گروپی چەتەگەرییه پەيوەندى خۆی هەم لەگەڵ پارتەکانی باشوور، هەمیش لەگەڵ ئەمریکا دا هەبوو، ئەگەر بەهاوکاری ئەوان بکەویتە جموجۆڵەوه، ئەوا دەتوانیت ئەنجامگیر ببیت و زāl ببیت. هەندێک خۆیان لەناو تەفکەریشدا بەریکخستن کردبوو، واتا خواستیان لەم موداخەلەیهی ئەمریکا و لەرووخاندنی رژیمی نێراقتا و بەپیشکەوتنی خەتی میلیکیەرایى لەناو تەفکەری کورداندا سوودمەند بین، بەمەش خەتی خۆیان لەناو تەفکەری (PKK) دا بەسەر بخەن. بێگومان ئەوانە دواى دەستگیرکردنی سەرۆک دەستیان بە خۆریکخستن کردبوو لەناو تەفکەرەدا، ئێمە ئەمەمان لەسالی (٢٠٠٢)وه دەستینیشان کردبوو؛ لە کۆتایی سالی (٢٠٠٢)دا ئێمە کۆبوونەومیهکی ناومنییمان سازکرد بۆ ئەوەی بچینە سەر ئەو خەتە. لەو

كۆبۈنە ۋە مەيداندا چوۋىنە سەر ئەو خەتە و رەخنەشمان كىردن، ئەوانە بىنپان كە ئىمە لە بىلانى ئەوان تىگەشتوۋىن و دەچىنە سەريان، ئەوا تاكتىكىيەنە ھەلۋىكە مەوتىيان كىرد، گۈايە ئەو رەخنانەي بۇ ئەوان كىردوۋمانە پەسەندىيان كىردوۋە و بەمىشۋىمە رەخنەي خۇپيان دا، تاكو بىتوانن بەئاسانى خۇ بەرپىكەشتن بىكەن. ئىدى ئەو سەركۈنە و رەخنە كىردنەي بۇ سەر ئەوان دەرگىت پوۋچەل بىكەنەۋە. چۈنكە بىنپان ئەمگەر لەدزى ئەمە رابوۋستىن رەۋشى ئەوان بەتەۋاۋى ئاشكرا دەپىت، لەۋانەيە ئەو نامانجانەي لەپىش خۇپيان دانابوۋ، بىكەۋىتە ژېر مەترىسيەۋە و بى ئىنجام بەمىننەۋە، ئىدى بۇ ئەۋەي نەكەۋنە نىۋ رەۋشىكى بەۋجۈرەۋە و بىتوانن ھەۋلەكانى تەفكەر پوۋچەل بىكەنەۋە و رېگىرى لەمە بىكەن، ۋەك بىللى رەخنەيەكە و كراۋە و پەسەندىيان كىردوۋە، رەخنەدانى خۇپيان دا، بۇ ئەۋەي كەس بەسەر ئەۋاندا نەچىت، تاكو ئەۋانىش بىتوانن دىسان كارى خۇپيان بەردەۋام بىكەن. بەراستىش ۋە ھاى لىتات.

لەبەنەرەتدا ئىمە خواستمان لەۋ كۆبۈنە ۋە مەيداندا رەۋشى ئەۋان يەكلايى بىكەنەۋە و بىكارىگەريان بىكەين، ئىمە ھەنگاۋمان بۇ ئەمە ھاۋىشت و ئەۋانىش بەۋ شىۋىمە ۋەلامىيان داپەۋە. ئىدى لەمەدا بەرپۋىمەرايەتى ئىمە كەۋتە نىۋ دوۋدلىيەۋە و نەچۈنە سەريان. ھەلەبەتە ئەۋانە بىنپان كە ئىدى تەفكەر لەرەۋشى ئەۋان تىگەشتوۋە و دەچىتە سەريان، ئەۋانە بەۋ ھەنگاۋمىيان (بەرەخنەدانى شىكى خۇپيان) چوۋنى تەفكەر بۇ سەر ئەۋان رەخنە كىردىيان لاۋاز كىرد و كارى خۇشيان بەھىز كىرد، كاتىك كە ئىمە كەشتىنە سالى (۲۰۰۲) سەرۋك بەرگىرنامەي ئەسىنا (گوردى ئازاد ناسنامەي خۇرەلەتلى ناۋىتى نۆپىيە) بۇ ئىمە نارد، لەۋ بەرگىرنامەيەدا ئەۋ خەتەي بەرپىكەي بەرگىرنامەكەي بۇ دادگاى ماقى مەۋقى ئەۋروپا (لەمەۋلەتى راھىيى سۆمەرەۋە بەرەۋ شارسەتەننىيەتى دىمەۋكراتى) پىشخەستىۋو، سەرۋك لەرپىكەي بەرگىرنامەكەي بۇ ئەسىناۋە موداخەلەمەكى بۇ تەفكەر كىردىۋو، چۈنكە بىنى كە لەروۋى رېكەستىنىيەۋە ھىچ گۇرپانكارىيەك ئىنجام نەدراۋە، ئەمەش مەترسى لەگەل خۇپدا دەھىنەت، پىۋىستە تەفكەر لەروۋى رېكەستىنىيەۋە گۇرپانكارى ئىنجام بىدات. ئىدى لەسەر چ بىنەمايەك ئەۋ گۇرپانكارىيە بىكات؟ ۋەلامى ئەۋەي لەۋ بەرگىرنامەيە (بەرگىرنامەكەي ئەسىنا) داپەۋە و كەپانەيە تەفكەر، سەرۋك گەۋتى: "من يەكلايەنە ئاگرەست رادەمگەيەنم، تاكو رۇزى

په كې نه لول، يان نه موځا ناگر په سته كه دمېټه دوولايه نه پانيش نه گهر نه بېټ نه وا
 شمر دمستېښكات". نه مهې خسته بهر دم ته فگهر، تاكو ته فگهر گشتوگوي له سهر بكت
 و به برپارېك بكت. بوجې؟ چونكه سمرؤك بېني كه نه مريكا موداخه له يه كې كرووه،
 نهو موداخه له يه هم له كوردستان و هه مېش له ناوچه كه دا پېشده كه وېت، پرؤزه
 خوي داناوه، له سهر نهو بېنه ماپش ههنگاو ده او پېژېت. نه گهر له بهرام بهر نهو
 موداخه له يه موداخه له يه پېشده كه وېت نهو مەترسداره، هم بؤ كوردان و هه مېش
 بؤ گهلانې ناوچه كه. چونكه به ته واوي بې نه لته رناتيف دمېننه وه. بؤيه سمرؤك ټاپو
 چي گووتبوو؟ گووتبوو: "با كؤنگره ي نازادي و دېموكراتي كوردستان (KADEK) و
 كؤنگره ي نه ته مه يي كوردستان (KNK) بېنه يه و با جفاقي گشتي كؤنگره ي گهل
 ناو ابېټ. هه مېش زوو ناوا بېټ"، ئيدي به مشيويه سمرؤك له بهرام بهر
 موداخه له كې نه مريكا موداخه له يه كه له كوردستان و ناوچه كه پېشده خست،
 نه لته رناتيفي گهلانې بهر يه كې مۇدېلي "كؤنگره ي گهل" پېشده خست. نه مه بؤ نهو
 مه بېسته بوو. چونكه نه گهر ودها نه بابه نهو نه مريكا پرؤزمه كې خوي به پېشده خست،
 نهو كاته گهلان و گهلي كورديش زمره دمكهن. بوجي دېموكوت: "نه گهر ناگر په سته كه
 يه كلاپه نه بېنېته وه نهو كؤتايي پېټ؟" چونكه دېبېني؛ نه گهر لهو قؤناخه دا
 ناگر په سته نه بېټه دوولايه نه و چار سه مري پېشده كه وېت، نهو توركي بهرنامه ي خوي
 بهر پوه دمبات، نه مريكا ش بهرنامه ي خوي بهر پوه دمبات، ليرده ته فگهر و گهل
 زمره مهنه دمېن، له لايه كه وه كېشه كانې توركيا جلدېين، نه گهر چار سه مري
 په سندنه كرد و توش شمېر پېشده خست، به گوپره ي نهو بارودوخه ي نهو كاته ي توركياي
 تيدا بوو، كېشه كانې بهر دم توركيا گران بېوون، نهو رهوشې شمېش نهو كېشانه
 فورستر دمكات، توركيا ناتواني شمر بخاته پېش خوي، له وانه يه ههنگاو بؤ چار سه مري
 بهاو پېژېت. ئيدي بؤيه سمرؤك گووتې: "من يه كلاپه نه ناگر په سته رادمكهنم". چونكه
 دمېزاني كه نه گهر توركيا كېشه كانې خوي چار سه مري كرد نهو ههنگاو بؤ چار سه مري كردني
 كېشه ي كورد ناهاو پېژېت. نه گهر تؤ پېش نهو توركيات خسته سمرېني چار سه مري نهو
 دمكرېت ههنگاو بهاو پېژېت، نهو توانسته ش هه بوو.

هروڼه کاتيک که سمرۆک نهوانهشی گهيانده نيمه، بڅوڅيشی کهوتبووه نيو مانگرتهوه(۱). واتا له زيندان بهرخوډانيکي پيشخستبوو، بهم بهرخوډانهش دهخواست تمفګر و گهل بڅاته جموجوڼهوه. چونکه دهبيبي نهګر تمفګر و گهل نهکهونه جموجوڼهوه نهوا مهترسی لهئارادايه، نهامريکا موداخهلهی کردووه و پيشيدمخات، لهګوردانیشدا موداخهلهی کردووه، ههلبته پيلانګيرپيهکی نيودوملعتيش ههيه، نهوا نهامريکا لهوانهيه تمفګر تمنګاو بکات. تمنانمت نهو کاته لهوانهيه پيلانګيرپيهکه بهردوام ببیت و بهنامانجی خوڅيشی بکات. ئیدی بڅ نهوهی نهوانه روونهدن و ريګيری لهبهردم بکات کهوته نيو بهرخوډانيکموه. بهممش گهل و تمفګر نهو کاته دهکهونه نيو بهرخوډانهوه. نهو کاته دهتوانیت پيلانګيرپيتی نهامريکا و تورکيا لهسمر تمفګمري کوردان خراب بکريت. لهسمر نهو بنهمايه تمفګر کڅوبوونهوهی بهرفراوانی ناومندی سازکرد، بڅ نهوهی ههموو نهو مهسلاننه گشتوګڅ بکات و بيکاته بپيار.

کاتيک که نيمه دهستان به کڅوبوونهوهکه کرد، ئیدی نهو گروهی خيانت (فهرهاد - بڅتان) و نهوان خواستيان رڅڅمفی کڅوبوونهوهکه بګڅړن و نهو کڅوبوونهوميه پووجهل بکمنهوه. چونکه قسهيان لهګهل نهامريکا کردبوو، زانيارپيان به نهامريکا دابوو، که تمفګر دهخوازيت جيبکات!! بڅيه نهامريکيهکانيش سځ شتيان دابوو پيش نهو گروهيهوه، يکهګم: دهستبهرداری ئوچهلان ببن و ئوچهلان بهلاوه بنين، دووم: نهو گروهی نهمنقهره - واتا نهو گروهی سهرمتا، نهو ههفالانهای که همر لهسهرمتاوه له نهمنقهره همنګاويان بڅ ئاواګردنی نهو تمفګره هاوښتبوو - نهو گروهيه بهلاوه بنين. چونکه نهګر نهو گروهيه نهمنه لايهکهوه نيوه ناتوان تمفګر بڅمنه دهستی خوڅانهوه. سييهمينيش: نيوه ژيانی تمفګر بګڅړن. نهګر نيوه نهو کارانمتان کرد نهوا نيمه نيوه بهبنجينه (موخاتهب) وهردهګرين، نهګر نهو همنګاوانهتان نمنا نهوا نيمه بهيومندی لهګهل نيوه پيشناخمين. ئیدی نهو مهسلاننهيان لهګهل "بڅتان" باسکردبوو. "بڅتان" لهسمر نهو بنهمايانه هاتبووه کڅوبوونهوهوه، که کڅوبوونهوهکه گشتوګڅ لهسمر نهو شتانه نهکات که سمرۆک خستبوويه پيش تمفګرموه. چونکه نهګر نهو شتانه ببنه بپيار نهوا تمفګر همنګاو دههاوښت، ئیدی تمفګر بهدهستخستن و خستنه ژير کڅنرڅلی خوڅيان بهدينايهت، پيلانګيرپيتيهکمش بهتهواوی پووجهل دهبيتوهوه. بڅيه

PKK میژرونیك له ناگر

تەفكەر پېۋىستە ئەو شتانە نەكاتە بېرىار، ئەگەر نەيكاتە بېرىار ئەوا دمتوانن پېلانى خۇيان لەسەر تەفكەر بەرپۆە ببەن، لەبەرئەو ئەو كۆبۈونەومىيە ھەم بۇ ئىمە گرنگ بوو و ھەمىش بۇ ئەوان گرنگ بوو.

ومكوتريش كاتېك كە كۆبۈونەوئەكە سازدمگرا "محەمد عەلى بېراند" (۲) لە كەنالى ئاسمانى (CNN turk) دا گووتى: "پېلانى ئەمريكا بۇ (PKK) ئەومىيە كە دەخوازىت گەريلا بۇ توركييا بنىرئەتەو (بگەرپىنئەتەو) و نزيكەى سەد لەبەرپۆەبەرانى (PKK) ش بنىرئەتە نەروئز "رېك ئىمە ئەو كاتە لە كۆبۈونەوئەكە دابووېن كە ئەوئە لە تەلەفزيۇن باسكرد، ئەمە موداخەلەكردن بوو بۇ ئەو كۆبۈونەومىيە. لەدەروە وەھا موداخەلەيان دىمكرد و لەناومەشدا بەرپۆەگەى ئەو گروپى چەتەگەر و خيانەتكارەو موداخەلەيان دىمكرد، تاكو ئەو كۆبۈونەومىيە تېك بچىت. بەراستىش لەمىژووى تەفكەرى ئىمەدا يەكەمجارە شتېك كە سەرۆك خستېئىيە پېش تەفكەر و نەبووبىت بە بېرىار، ئەمە يەكەمجار بوو. بەرلەو ھەموو كاتېك و جارېك ھەرچىيەكى دابووبىتە پېش تەفكەر، ئەوا تەفكەر كەردوويەتى بەبېرىار، لەوانىيە لەپراكتىكدا پېكنەھاتبىت، يان كەم پېك ھاتبىت، بەلام كەردوويەتى بە بېرىار، كەچى ئەو يەكەمجار بوو لەو كۆبۈونەوئەدە ئەو شتەى سەرۆك خستىيە پېش تەفكەر نەبوو بېرىار. ئىدى ئەو گروپى خائىن نەبېشت ئەو بېرىارە وەربگىردىت. كاتېك كە كۆبۈونەومەكە بەمشىومە كۆتايى ھات، چ ئامانچىكيان بەدەستخست؟ گووتيان: "كەواتە ئىدى حاكىميەتى سەرۆك لەسەر تەفكەر نەماو، ئەو كاتە ئىمە دمتوانن بەناسانى ئەنجامگىر بېين، كەواتە "بۆتان" و "فەرھاد" و ئەوان بەھىزن و دمتوانن تەفكەر بىخەنە ژېردەستى خۇيانەو، ئىدى ئەگەر ئىمە ھەندېك ھاوگارىيان بىكەين، ئەوا لە كۆنگرەدا دمتوانن تەفكەر بىخەنە دەستى خۇيانەو". "بۆتان" و "فەرھاد" و ئەوانىش وەھا حىسابيان كەردىبوو، بېنيان كە لەكۆبۈونەومەكەدا نەيانەبىشت ئەو بېرىارەى كە سەرۆك پېشنىيازى كەردو، بىرئەت. ئىدى گووتيان: "دمتوانن لەكۆنگرەشدا ئەنجامگىر بېين. دواى ئەو كۆبۈونەومىيە تاكو سازدانى كۆنگرە كەوتنە نېو ئامادەكارىيەكى بىمجۆرەو، كە بىتوانن لەكۆنگرەدا ئەنجامى تەواو وەربگرن. ئىدى كۆمىتەى ئامادەكارى بۇ سازدانى كۆنگرە ئاواكرا، ئەو كۆمىتەيەى ئامادەكارىش بەتەواوى بەگوپرەى ئەوان كارى كەردو، ئەو بەلگانەى ئامادەشيان

كردبوو بۇ كۆنگره بهتهواوى بهگويړى نهوان نامادميان كړدبوو. واتا بهپيلان و بهرنامه كاريان دمكرد. بۇيهش متمانه و باومړى نهوميان دابوو كه دمتوان بهناسانى لهكۆنگرهدا نهمنجام بهدمستبخه.

بيگومان نيېم خهتايهكمان كړد، نهو خهتايه چيپوو؟ لهو كۆبوونهوميې كه لهسالى (۲۰۰۲)دا نهمنجامان دابوو چووينه سر نهوان و رځنهيايمان كړدبوو، نهوانيش لهمه تيگهيشتن و ههولياندا رځنه و چوونهسر نهوانى نيېم پووجهل بكهمنوه، لهم رووموه تاكتيكيان كړد، وهك بللى رځنهيايان پهسند كړدبيټ و رځنهدانى خويان دا و لهمهدا نيېميان خهلهتاند. لهبهرمهتدا نيېم لهو خالهدا كهوتينه خهتا (ههلهوه)وه، واتا ورك نهوه وايه تۆ مارپك بريندار بكهيت و نهپكوژيت، ئيدى نهو ماره هاردمبيټ. كۆبوونهومى سالى (۲۰۰۲) وهماى ليهاټ، خهتاكه لهويوه دىستى پيكرد. پيويستبوو نيېم لهو تاكتيكيه نهوان تيگهيشتبينايه، دمبووايه لهكۆبوونهومكهدا و لهدواى كۆبوونهومكش بچووباينايه سهرپان و بهتهواوى بيكارپگهرمان بكرديانايه، نيېم نهومان نهكرد. ئيدى لهومدا خهتامان كړد. خهتاى دووميش لهكۆبوونهومى سالى (۲۰۰۲)دا كړدمان، كه كۆبوونهومكه كۆتايى هات، پيويستبوو نيېم سهبارت بهوان زانياريمان به سرړوك دابايه، كه رهوشيكي وهما لهنارادايه، نهگهر نيېم زانياريمان به سرړوك دابايه، لهوانهيه موداخهلهى سرړوك زوو نهمنجام بدرابايه، لهوانهيه نهو تهخريباتانهى كهوا پاشان تييدا زياين، كهمر روويدا بايه. بۇچى نهو خهتايهمان كړد؟ چونكه سرړوك لهنيو بهرخۇدان دابوو، هاتن و چوونى پاريزمران نهبوو، بۇيه نيېم گووتمان: " نيېم ناتوانين زانيارى به سرړوك بدمين، ههلهته نيېم برپارمان ومركرتووه كه كۆنگره سازبدرپټ، سى مانگ ماوه كه كۆنگره نهمنجام بدرپټ. سرړوك لهبيدارپكيديا لهگهل پاريزمرهكانى گووتبووى: " نهو بهرپومبهرپهتايه ههيه، نهگهر كۆنگره سازدرا با له بهرپومبهرپهتايديا شوپن نهگرن با له " كۆميتهى زانست، رۆشنگهرى هونهر(۲)"دا شوپن بگرن" نيېم ش گووتمان: " ههرچونيك بيت كۆنگره سازدمدرپټ، ههلهته نهو بهرپومبهرپهتايهش دمگوردرپټ، ئيدى پيويست ناكات مهسهلهكه مەزن بكهين"، ئيدى لهمهدا كهوتينه نيو خهتاوه، ههرچهنده سى مانگى مابوويټ بۇ كۆنگره و بهرپومبهرپهتايهكش بگوردرپټ، پيويستبوو نهو رهوشى كه دمركهوتبوو، نيېم به

سهرؤگمان بگووتبايه. راسته بهرخؤدانى سهرؤك ههبوو، نهگهر رهوشهكهمان بؤ پاريزهرانى روون بكردبايهوه، نهوا لهوانهبوو بهرئگهيهك لهريگاكاهان نهو زانياريپانهيان بگهيهنديبايه لاي سهرؤك، نهو كاته سهرؤكيش دميتوانى موداخهلهيهكى بكردبايه، لهوانهبوو نهو تهخريباته لهو ئاستهه رووينهدابايه، نيدى ئيمه لهمههه خهتامان كرد.

وهكو تريس ئيمه كؤميتهى ئامادهكاريمان ئاواكرد، تاكو نهو كؤميتهى ههموو ئامادهكارپهكانى بؤ سازدانى كؤنگره جئبهجئ بكردبايه. له نهرىتى تهفگهرى ئيمهشدا نهرىتئكى وهها ههيه كه كؤميتهى ئامادهكار ههموو شتئك ئاماده دمكات و كهسيكىش موداخهلهى كارى نهوان ناكات، ئيمه گووتمان: " نهوه كولتوور و نهرىتئكى ئيمهيه، با ديسان ههروا بيئت". بيگومان نهو گروه خيانهتكاره نهو كولتوور و نهرىتيمان بيئيل كرد، بهنهيئى كؤميتهى ئامادهكارى بهرپوه دمبهد و دمستى لهكاروبارى كؤميتهكه ومردهه، كؤميتهى ئامادهكارىش بهتهواوى كهوتبووه ژئير كاريگهرى نهوانهوه و ههموو شتئكى بهگوپهرى نهوان كرد. كاتئك كه ئيمه هاتينه كؤنگرهوه ئينجا لهو مهسهلهيه تيگهيشتين، واتا نهوان بهپيلان و برؤگرام ئامادهكارپيان كردووه كه بهسهر كؤنگرههه زالا بن، لهم روومشهوه زؤر ههنگاوپان هاويشتووه. ئيمه كارى تهفگهرمان بهرپوه دمبهد، نهوانهش بؤ نهوه كاريان كردووه كه چؤن بتوانن تهفگهر بخهنه دمستى خؤپانهوه، نيدى سووديان لهنزىكبوونهوه و خهتاكانى ئيمه ومرگرتبوو، نهو ئامادهكارپianeيان كردبوو و خؤپان ئامادهكردبوو.

ئیدی گەل دەبیته خاوەن

سیستەمی خۆی...!!

دوای ئەوەی ئامادەکاری سازدانی کۆنگرەکە تەواو دەبیته، ئیدی کۆنگرەکە سازدەدریته، ئەم کۆنگرەیه نۆیەمین کۆنگرە تەفەکرە، دووەمین کۆنگرە (KADEK) هە کە تییدا (KADEK) خۆی هەڵدەمۆشینیتهوه و "کۆنگرە گەلی کوردستان" دادەمەزریت. بەگوێرە ئێوە مەسەلانی بەر لەسازدانی کۆنگرە باستان لێیهوه کرد، کەشوههوا ئێوە کۆنگرەکە چۆن بوو و ئێوە مەیل و چەمکانە دیارکەرەوتن چیبوو؟ ئێوە رێنمایی و شروفاڵە سەرۆک ئاپۆ ناردبووی تاجەندە رەنگدانەوهی خۆی لەسەر کۆنگرە هەبوو؟ ئێوە کێشە و گرفتانی دەبایە کۆنگرە چارەسەری بکەربایە تاجەند چارەسەریانی کرد؟

سەرۆک ئێوە کەموکۆپی و هەڵانە کە لە حەوتەمین و هەشتەمین کۆنگرەدا دیارکەرەوتن بێنی و خواستی ئەوانە بەرێگە "کۆنگرە گەل" وە راستیکاتەوه. کۆنگرە گەل رێکخستەبوونی گەل بوو، چونکە ئێمە ئێوە رێکخستەبوونمان

هه لومشان دبووه (٤) بۆیه ستراتیژ و تاکتیک بهرپوه نه ده چوو. ئیدی مۆدیلى "کۆنگرهى گهل" ی پېشخست و نه مهى بهرپهگهى کۆنگرهى گهل راستکردموه، له م روومه کۆنگرهى گهل گرنگ بوو. له لایهکى دیکه شهوه له بهر نه وه گرنگ بوو که له بهر امبهر پرۆژهى نه مریکا پرۆژههکى بۆ گهلان پېشدهخست، کۆنگرهى گهل یش نه و پرۆژهه بوو.

بېگومان گروپى خیانتهکار، بهرپهگهى پهپوهندى خوى بهدمروه، پهپوهندى خوځان له گهل پیلانگېرېان دروستکردبوو، دميانخواست نه و پرۆژهه پووجهل بکه نه وه، نه و ههنگاوهى که سهرۆک بۆ گهلان دميهاوېشت، دميانخواست پووجهل بکه نه وه. وکوتريش دميانخواست نه و ههنگاوه بکه نه ههنگاوى بالادستبوون بهسهر تهفگهر. نه و نامادهکارىيانهى که کردبوويان، بهتهواوى لهسهر نه و بنه مايه بوو. بۆیه کاتيک که جفاتى گشتى کۆنگرهى گهل کۆبووه وه (په که مين کۆنگرهى خوى کرد)، ئيمه بينيمان دوخه کهيان شيواندوه، ئیدی کارى خوځان بهناشکرا بهرپوه دمېرد، باومېريان بهخوځان هه بوو که نه نجام دمگرن، بۆيهش ئیدی بهناشکرا کارى خوځان دمکرد، کولتور و نه خلاقى تهفگهرىيان بهتهواوى خستبووه لایه که وه. ئیدی کارى خوځان بېباکانه و بېپهروا بهرپوه دمېرد، زۆر شيوازيان بهکارهينا بۆ نه وهى نه نجام بهدستبخه ن. له و باومېرش دابوون که نه نجام دمگرن. دميانخواست بهرله وهى جفاتى گشتى کۆبېيته وه نه نجام بگرن و بهمشيويه بکه ونه نيو جفاتى گشتى هه موو کار و نامادهکارىيهکانى نه وان لهسهر نه و بنه مايه بوو. بهر له وهى جفاتى گشتى کۆبېيته وه، ئيمه دوا کۆبوونه وهى مه رکميزيان دوو رۆژ بهر له سازدانى کۆنگره سازدا. نه و کۆبوونه وميه شمان بۆچى سازدا؟ چونکه بينيمان نه و بهلگانهى که کۆميتهى نامادهکار بۆ کۆنگره نامادهى کردوه، زۆر شتى هه له و لهدمروهى خه تى تهفگهرى تېدايه. ئيمه گووتمان: "با نه وانه راست بکه مينه وه و گفتوگوى لهسهر بکه ين، بۆ نه وهى له جفاتى گشتى دا زېده گفتوگوى لهسهر نه کرېت، تاكو جفاتى گشتى نه که ويته ژېر مه ترسييه وه". چونکه زۆر کهسى نوئ هاتبوون تهفلى دهستهى گشتى بېوون، زېده تهفگهرىيان نه دمناسى، زېده جفاتى گشتىيان نه دمناسى، ئيمه گووتمان: "بهر له کۆنگره هه نديک له و مه سه لانه چارمه سر بکه ين، بۆ نه وهى له وى زېده کيشه دروست نه بېت^١ و کارپه گهرى خراپ دروست نه کات، تهمانه ت بۆ نه وهى پارچه بېوون دروست نه بېت، بۆيه نه و کۆبوونه وميه مان سازدا.

همروهه ئيمه نيازى نهوانمان بينى و بهو شيوازانى بهرپوهيان دميرد، دميينرا كه دمخوازن بهر له كۆنگره نهنجام بهدمست بخهن و بهو شيوميه بكهونه نيو جفاتى گشتييهوه. واتا بهرلهوهى جفاتى گشتى دروست ببيت مهسهلهكان تهواو بكهن و كۆنگره بخهنه دمستى خوځپانهوه. ئيدى بۇ نهوهى ريگيرى لهمه بكهين نهو كۆبوونهوميهمان سازدا، ئيمه له كۆبوونهوهكهدا همنديك گشتوگومان كرد، له كۆتايى كۆبوونهوهكه دابوو، من بينيم "بۆتان" - بېگومان پيشر لهنيوان خوځپاندا قسهيان كردهوه و خوځيان ناماده كردهوه - ههفال "ههرسوو"ى كرده نامانج و يهكسهر همنديك قسهى لهدزى نهو ههفاله كرد، ههم بهيى هوكار، ههميش ئاخافتنى گران بوون، كه ئاخافتنى دهمروهى نهخلاق و كولتور و شيوازي ئيمه بوون، نهمه وروژاندن (تخريض)ك بوو. بېگومان لهبهر نهوهى له مهسهلهكه تيگهپشتين، ئيمه نهمانهپشت نهو وروژاندنه رووبدات. كه بينيان بهو شيوازه نهنجام بهدمستناخن، مهسهلهى شههيديوونى ههفال "گولان"يان خسته رۆژمهوه، گووتيان: "پيوسته نهو سى كچانه نهكهونه كۆنگرموه، نهگهر نهوان بكهونه كۆنگرموه نهوا ئيمه ناكهوينه كۆنگرموه..." بهمشيوميه ههرشهيان له كۆنگره كرد، نهوانه دميانخواست سوود له ههستياريتى دۆخهكه و مريگرن و وامهزمندميان دكدرد كه؛ نهگهر نهو ههرشهيهيان كرد، نهوا ئيمه ههنگاو بۇ دواوه دهاويژين، بۇ نهوهى كۆنگره نهكهويته ژېر مهترسييهوه. بهمش داخوازي نهوان پيك دمهينين، كه نهو داخوازييهى نهوانمان پيكيينا، نهوا دمتوانن تاكتيكى خوځيان بهرپوه ببهن. تاكتيكى نهوان چى بوو؟ بهگوپردهى چهك و روانينى نهوان ئيمه و ههفالانى كچ ريككهتووين، پيوسته نهوان نهو ريككهوتنه تيك بدن. تاكو بتوانن نهنجام بگرن، بۇ نهوهى نهو ريككهوتنه تيك بدن پيوسته ئيمه و ههفالانى كچ بهگزيهكهدا بدن. بۇ نهو مهبهستهش بهو شيوميه شههيديوونى ههفال "گولان"يان خراب بهكارهينا. كاتييك كه بينيان نهو ههرشه و گوشارهى نهوان بهرپوه ناچيت سهرناگريت، چونكه كاتييك نهو گوشارميان كرد منيش گووتم: "ئيدى من بهراستى نازانم نهو كۆبوونهوميه بهمشيوميه بهردموام بكات، كى نهو كۆبوونهوميه بهردموام دمكات با ببيكات" و من له كۆبوونهوهكه دمرجووم، كاتييك كه منيش دمرجووم همنديك له ههفالانى ديكهش بهدواى مندا دمرجوون، بهمشيوميه كۆبوونهوهكه كۆتايى

هات. بۇيە تاکتیکی ئەوان تیکچوو، لەبەر ئەوەی تیکچوو ئەمجارمیان تاکتیکیکی دیکەیان بەرپۆه برد؛ "بۇتان" و "فەرهاد" و ئەوان چوونە شوینیک کۆبوونەوه و برپاریان وەرگرت کە "بەشداری لەکۆنگرەدا ناکەین تا داخوازییەکانی ئێمە جیبەجی نەکریت". هەرپەشە و گوشاریکی وەهايان کرد. خواستیان بەمشۆمیه کەسانی بېلاپەنیش بکەنە لایەنگری خۆیان. ئیدی "ئەکرەم" یک هەبوو، گووتی: "رەوش مەترسیدارە، "بۇتان" و "فەرهاد" و ئەوان دەلێن؛ ئەگەر داخوازییەکانمان جیبەجی نەکریت ئەوا ئێمە بەشداری لە کۆنگرە ناکەین، بۇيە رەوشە کە مەترسیدارە..." منیش گووتم: "ئەگەر بەشداری کۆنگرە دەین با بېن، ئەگەر بەشداریش نابن با هەر بەشداری نەین، هیچ نییە من پێی نییە" بە ئاشکرا لەسەر کۆنگرە هەرپەشە و مەترسی هەیه و گیرەشپۆینیەک پەرەپێدەم، ئەمەش پەسەند ناکریت، من گووتم: "ئەگەر وەها بێت ئەوا ئەو کۆنگرە ئەرەج نادریت و منیش خۆم بەشداری ئەو کۆنگرە نابم" کاتیک کە بېنیان من ملکەجی بۆ هەرپەشە و گوشارمکانی ئەوان ناکەم، گووتی: "من دەچم لەگەڵ کۆمیتەى ئامادەکار قەسە دەکەم" منیش گووتم: "برۆ قەسەیان لەگەڵ بکە" گووتی: "من دەخوازم لەگەڵ هەمفالاى کچ قەسە بکەم" گووتم: "دەخوازیت لەگەڵ کیدا قەسە بکەیت برۆ قەسە لەگەڵدا بکە، هیچ نییە من پێی نییە" بېگومان ئەو "ئەکرەم"ە چوو لە کۆمیتەى ئامادەکار، ئەوانەى نێو کۆمیتەى ئامادەکاریش، کە لەگەڵ ئەواندا بوون، هاتن گووتیان: "ئەگەر تۆ بەشداری کۆنگرە نەکەیت نابیت، خەلک کۆبوونەوه، ئەمە باش نابیت، پێویستە تۆ برپاری خۆت بگۆریت" من پێداگریم کرد، ئیدی گووتیان: "با ئێمە کۆبوونەوهیەک سازبەین و برپاریک وەرگیرین، تا ئێمە برپاریک وەردەگیرین تۆ هیچ برپاریک وەرمەگرە" منیش گووتم: "من چاومپێی برپاری نیووم" ئەوانیش دەچن لەنیوان خۆیاندا قەسە دەکەن و لەگەڵ هەمفالاى کچ قەسە دەکەن، بە هەمفالاى کچ بەپەسەند کردن دەمەن کە ئەو سێ هەمفالا کچانە بەشداری لە کۆنگرە نەکەن، بەمشۆمیه داخوازی "بۇتان" و "فەرهاد" جیبەجی دەکەن، دەچنە لای ئەوانیش و بېنیان دەلێن: "ئەوا داخوازی ئێوەمان پێکەینا" و هاتنە لای من و گووتیان: "مەسەلەکە چارەسەر بوو" گووتم: "چۆن چارەسەرتان کرد؟" گووتیان: "ئیدی ئەو سێ کچانە بەشداری لە کۆنگرە ناکەن، ئێمە بەو شۆمیه چارەسەرمان کردوو" منیش

گووتم: "بەگوێرەى خۆتان چارەسەرتان کردوو، بەگوێرەى تێپروانیى منیش مەسەلەكە چارەسەر نەبوو، من ئەمە پەسەند ناکەم و بەشدارى كۆنگرەش نابم و من دەپۆم" بێگومان كە بیانیان من جەدیدییم. زۆر گەفتوگۆمان کرد، هەمفالاى دیکەش هاتن گووتیان: "بۆ ئەوێ كۆنگرە بە سەلامەتى دەرباز ببیت و ئەمەش دژ بە تەفكەر بەكار نەهێنن بۆیستە تۆ بەشدارى كۆنگرە ببیت" لەسەر ئەو بێمەلایە گووتم: "بۆ خاترى ئەوێ كۆنگرە سەلامەت بەرپۆهە بچیت من دەمێنمەوه و بەشدارى كۆنگرە دەبم".

واتا پێش ئەوێ بچینە كۆنگرەوه، بەو شیۆمیه پراواكسیۆن و هەمپەشە و گوشاریان دەكرد، تاكو بتوانن ئەنجام وەربگیرن. واتا كەشیتى گرز و بارگراویى كراویان دروستكرد، پروپاگەندە و رێكخستەكردنیان ئەنجام دەدا، دەیانگوت: "لەنیۆ تەفكەر دوو لایەن هەیە، یەكەمیان: خەتى سەرۆك بەبەنەما وەردەگرت، دووهمیشیان: خەتیکە لەدزى خەتى سەرۆك رادەموستیت. ئیدی بەخۆیان دەگوت: "ئێمە خەتى سەرۆك بەبەنەما وەردەگیرن و ریفۆرمخوایین و گۆڕانكارى دەخوایین" بەئێمەشیان دەگوت: "ئەمانە دۆگماتیک و چەمبەستوون و ناخوازن گۆڕانكارى ئەنجام بگریت" پروپاگەندەیهكى بەمجۆریان پێشەخست، لەسەر ئەو بێمەلایەش خۆیان رێكخستە دەكرد. ئەوانەى نەكەوتەبایەتە ژێر كاریگەرى ئەوانیشەوه، دەیانخواست تۆمەتبارى بكەن و فشارى بۆ بێنن و بەمشۆمیه بێكارىگەرى بكەن و ئەنجام بەدەستبێخەن.

لەبەنەرەتدا نامانجى ئەوان سەرۆك بوو، نەك ئێمە. بەلام نەیاندمتوانى بەناشكرا لەدزى سەرۆك رابووستن و بیانگووتبایە: "لەدزى سەرۆك و خەتى سەرۆكین و پەسەندى ناكەین". چونكە كادییان و گەل پەپووستى سەرۆك، ئەگەر بەمشۆمیان بگووتبایە، ئەوا لەسەرەتاوه ئیفلاسیان دەكرد و نەیاندمتوانى كەسێك بخەڵەتێنن و ئەنجام بەدەست بێخەن. بۆ ئەوێ هەركەس بخەڵەتێنن و ئەو شتەى دەشیكەن كەس لێى تێنەگات خۆیان لەپشت سەرۆك دەشاردەوه، خۆیان وانیشان دەدا كە دەخوازن لەسەر خەتى سەرۆك بەرپۆهە بچن، ئێمەشیان وانیشان دەدا كە لەدزى خەتى سەرۆكین، بەمەش كاردانەوێ كادییان و گەل لەبەرامبەر ئێمە دروست بكەن، بۆ ئەوێ بتوانن ئەو كاردانەومیه رێكخستە بكەن و رێكخستن لەژێر كۆنترۆلى ئێمە دەربێخەن و بێخەنە دەستى خۆیانەوه، كە رێكخستنیشیان خستە دەستى خۆیانەوه، هەلبەتە دەتوانن ئیشى سەرۆك بەناسانى

تهواو بکهن. نهگهر ئيمهيان دمکرده نامانچ بۇ نهو مهبهسته بوو. چونکه دميانزانی تاگو ئيمه بيکارپگهر نهگهن نهوا ناتوانن ريکخستن بخهنه دوستی خوځپانهوه، بۇ نهووی ريکخستن بخهنه دوستی خوځپانهوه، دميانخواست سهرمتا ئيمه بيکارپگهر بکهن، نهو پرپاگهاندانه و لميستوکانهيان بۇ نهو مهبهسته دهکرد، تاگو کس له رموشی نهوان تينهگات و هموو کهسيک بخهلمتينن و نمنجام بگرن.

پيشرتريش من باسم لييهوه کرد که له پيلانگيږي شهيدکردنی ههفال "حمقی قهرار" دا چوڻ لهناوهووی ئيمه و دهرمووی ئيمه دا دوستيان لهگهل پهکتر تيکهلاو کردبوو و ههفال "حمقی قهرار" يان شهيد کرد، دواي نهووی شهيديشيان کرد دميانگووت: "ئيمه حهقيجين" بهممش دميانخواست راستينهی خوځيان بشارنهوه و ريکخستن بخهنه دوستی خوځپانهوه، نهوانهش ههمان تاکتيکيان بهرپوه دمبرد. بيگومان تيگهيشتنی بهردموام لهو تاکتيکه و ناشکراکردنی شتيکی همروا ناسان نهبوو. ههروهها نهوانه خيتابی لاوازيهکانی مروفيان دمکرد، خيتابی مهیلی نهوانيان دمکرد، بهممش دميانخواست هموو لاوازيهکانی کادير له دزی کادير و تمفگهر بهکاربهينن و بوخوځيان بهکاری بهينن و بهممش نهنجامگير ببن. ئیدی گفت و بهئینی زوريان بهوان دها و دميانگووت: "نهگهر ئيمه بووينه نهمدامی بهرپومبهرایهتی نهوا ههنده شتهتان بۇ دمکهين و ئيوه دمئيرينه فلان شوپن و نازاتم بۇ ئيوه چ دروست دهکهن..." "سياسهتهدارانی چینی بالادستيش بۇ نهووی گهلانی خوځيان بخهلمتينن ههزار دروی وها دهکهن، نهوانهش بههممان شيوه نهو شيواز و نوسلوبهيان بهرپوه دمبرد. بيگومان زور کس له دؤخیکی وهادا که پراواکهيان کردبوو و راستی و چهوتيان تيکهل پهکتر کردبوو، چ راسته و چ ههلهيه نهياندمتوانی لهيهکتری جودا بکهنهوه. نهوانه بهمنقهست دؤخیکی وهايان دروستکردبوو، بۇ نهووی بتوانن لهو دؤخه ئالوزهدا بهناسانی نهو پيلانگيږييهی بهرپوهی دمهن بيگهيهننه نمنجام و نهنجامگير ببن، لهنيو ئاتموسفيريکی بهمجورهدا ئيمه چووينه نيو کؤبوونهوه (کؤنگره)ی جفاتی گشتیيهوه.

بيگومان له کؤبوونهوه (کؤنگره)ی جفاتی گشتیيدا نيازی نهوان زياتر ناشکرا بوو، سهروک گووتبووی: "نهگهر کؤنگره سازدا، با ههفالانی بهرپومبهرایهتی ئيستا بهشداری له بهرپومبهرایهتی نويدا نهکهن"، ئيمهش له کؤبوونهووی ناومندی خوماندا نهو

برپارهمان وهرگرتبوو، من لسه ر نهو بنه مایه له راگه یانندا ریپورتاژیکیشم له گه لدا کرابوو، لهو ریپورتاژمدا گووتیووم: "نه گهر کونگره سازیدریت ئیمه ی هه فالانی کون ناکه وینه نیو بهرپو مبهرایه تی نویوه" نه وه ته دبیریک بوو، هه م نامادمکردنی گه ل بوو، هه میش ته دبیریک بوو، من بینیم که "فه رهاد" و "بۆتان" و نه وان ده خوازن نهو برپاره خراب به کار به یئن و پشیل ی بکه ن و ئیمه نهو برپاره پیک به یئین و نه وانیش پیکینه هیئن و له بهرپو مبهرایه تی نویشدا به یئینه وه، هه لبه ته به نه یئنی له یستوکیکی به مجورمشیان پشیده خست. ئیمه چۆن بهو مه سه له یه مان زانی؟ نهو هه فالانه ی که له نهو روپاوه له ناو گه ل هاتبوون، له گه ل هه ندیکیان قسه و باسیان کردبوو و گووتیویان: "له بهرپو مبهرایه تی کوندا با "فه رهاد" و "بۆتان" و ههرومه "رمزا ئالتون" به یئینه وه، با نه وانی دیکه نه میئنه وه، نه گهر هه موو هه فاله کونه کان له بهرپو مبهرایه تییدا نه میئن باش نابیت..." شه خسی خویان به وان به په سنکری دن دابوو، هه ندیک پرپاگه ندمشیان کردبوو. بیگومان نهو که سانه ی که له نهو روپا هاتبوون به منیان گووت: "پئویسته تۆش له بهرپو مبهرایه تییدا به یئینییه وه" من گووتم: "بۆچی من به یئینه وه؟ ته علیماتی سه روک له بهرچاوانه، برپاری ئیمه له بهرچاوانه، ریپورتاژکه ی من له بهرچاوانه، نه خلاقیکی ئیمه هه یه، ئیمه ناتوانین نه وانه هه مووی ژیرپی بکه ین" به لام من دهرکم به وه کرد که مه سه له که نه وه نییه که ده خوازن من له بهرپو مبهرایه تییدا به یئینه وه، مه سه له که نهو موبوو که نه وانه له یستوکی ده که ن و ده خوازن له بهرپو مبهرایه تییدا به یئینه وه، ده خوازن هه لویستی ئیمه له م بارمییه و بزانن، بۆ نه وه ی ته دبیر وهریگرن، بۆ نه وه ی هه لویستی ئیمه تی بگه ن نهو قسانه دمکه ن. نهو که سانه ش بهو شیومیه بۆ نامانجه کانی خویان به کارده هیئن. کاتیکی که بینیم رهوشه که به مجورییه، منیش له جفاتی گشتییدا نهو دم ناشکرا کرد و گووتم: "برپاری سه روک و ته فگهر نه وه بوو که هه فالانی بهرپو مبهرایه تی کون له بهرپو مبهرایه تی نویندا جینه گرن. به لام به داخه وه وادیار ده بیی که هه ندیک له هه فالان ده خوازن نهو برپاره پشیل بکه ن" به مشیومیه نهو دمان ناشکرا کرد. من به نه نقه ست ناشکرام کرد، بۆ نه وه ی ده ست لهو کارمیان به ریدمن. ههرومه داوی نه وه ی من نهو قسه یه م کرد "فه رهاد" هه لسا و گووتی: "نهو برپاره کاتی (KADEK) وهرمانگرتوه، هه لبه ته

نیستاش (KADEK) مان هه‌لومشاندوتهوه، بۆیه ئهم برپاره برپاریکی به‌سهرچوو " به‌مشیمیه نیازی خوی ناشکرا کرد، دیسانیش من بینیم که ناخوازن دستبهرداری نهوه ببن، بۆیه من ناخافتنیکی دیکهم کرد و گووتم: " پئویسته نهوه هه‌م‌فالانه‌ی دیکهم له به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا به‌میننهوه، نهوه هه‌م‌فالانه‌ی که برپاریان دابوو نه‌که‌ونه به‌پۆمبه‌رایه‌تی نوپوه، پئویسته له‌به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا به‌میننهوه " ئیدی هه‌م‌فالان "عه‌باس و جه‌مال و... هتد" دوای ناخافتنی من له به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا مانهوه. نه‌گهر وه‌ها نه‌بایه، نه‌وا نهوه هه‌م‌فالانه‌ش به‌گوپهری ته‌علیماتی سه‌روک و برپاری ئیمه‌ خۆیان له به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا ده‌گشاندموه و نه‌ده‌که‌وتنه‌ نیو به‌پۆمبه‌رایه‌تییهوه. چونکه من بینیم که نه‌گهر نهوه هه‌م‌فالانه له به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا نه‌میننهوه، نه‌وا ته‌نیا نه‌وان ده‌میننهوه، نه‌گهر هه‌موو هه‌م‌فالان له به‌پۆمبه‌رایه‌تیدا ده‌ریکه‌ون و ته‌نیا نه‌وان (گروپه‌که‌ی فهرهاد و بۆتان) به‌میننهوه نه‌وا ته‌م‌گهر به‌ته‌واوی ده‌که‌وێته‌ دستێ نه‌وانهوه، بۆ نه‌وه‌ی ئهمه‌ روونه‌دات، به‌ هه‌م‌فالانم گووت: " پئویسته ئیوه به‌میننهوه " هه‌م‌فالانیش به‌و شیومیه مانهوه. لێرمدا له‌یستۆکی نه‌وان که‌مێک خراپ بوو. له‌پاشاندا کاتی‌ک که هه‌لبژاردن نه‌نجام درا، "فهرهاد" و "بۆتان" ده‌چن ده‌بینن له‌وانه‌یه‌ خۆیان له‌هه‌لبژاردنه‌که‌دا به‌سه‌رنه‌که‌ون، بۆیه دیسان پراواکسیۆنیکی دیکه‌یان کرد؛ هه‌ردووکیان نامه‌یه‌کیان نووسیوو که گوايه: " ئیمه‌ نیستقاله‌ ده‌که‌ین " و بۆ هه‌م‌فال "زوبیر ئایدار" (ه) یان ناردبوو، هه‌م‌فالان هاتن به‌منیان گووت، منیش گووتم: " نه‌گهر نیستقاله‌ ده‌که‌ن با بیکه‌ن " هه‌لبه‌ته‌ نه‌ومش گوشار (شانتاز) ێک بوو، هه‌ره‌شه‌یه‌ک بوو، پاشان وادیاره هه‌م‌فال "زوبیر" و نه‌وانیش چوو بوون قسه‌یان له‌که‌ندا کردبوون، به‌و شیومیه دستبهرداری نه‌وا کاره‌ بپوون. له‌ناکامی هه‌لبژاردنه‌کاندا نه‌وانیش بۆ به‌پۆمبه‌رایه‌تی ده‌رچوو بوون، نه‌وا به‌پۆمبه‌رایه‌تییه‌ی که دروست بوو به‌زۆری له‌وان دروست بپوو. بێگومان کاتی‌ک که بینیان به‌پۆمبه‌رایه‌تی به‌زۆری له‌گروپی خۆیان، نه‌وا به‌گوپهری خوشیان ئه‌رک و کاریان دابه‌شکرد. ئیدی گووتیان: " ئیدی ئیمه‌ نه‌نجامگیر بووین و که‌س نه‌ماوه موداخه‌له‌یه‌ک بکات " گه‌یشته‌بونه‌ نه‌وه قه‌ناعه‌ته‌، چونکه نه‌وانه‌ چ حیساباتیکیان ده‌کرد؟ ده‌یانگووت: " نه‌گهر له‌ کۆنگره‌دا هه‌ندی‌ک که‌س بیانه‌خواسته‌بایه شتیکیان بکرنه‌بایه نه‌وا ده‌یانکرد، ئیدی کۆنگره‌ش ته‌واو بوو،

بەرپۆبەرایەتیش بەزۆری لەدەست ئێمە دایە، بەگوێزەری خوێشان ئەرک و کار دابەش دەکەین، ئیدی مەسەلەکە تەواو بوو..." ئەوانە حیسابی وەهایان دەکرد. بێگومان کاتیەک کە ئێمە هاتینە کۆنگرە و ئەو دۆخەمان بینی، کە کۆنگرەش دەستیپێکرد و لەیستۆکی ئەوانیشمان بینی، ئەو کاتە من جیم بەهەفالاڵان گووت؟ بێمگووتن: "ئێمە رووبەرۆوی مەترسییەکی مەزن بووینەتەو، یان دەبێت ئێمە تەفکەر تەسلیمی ئەوان بکەین، یانیش دەبێت ئێمە لەدژی ئەوان رابووستین، ئەو کاتە پارچەبوون لەکۆنگرەدا روودەدات. هەم تەسلیمکردن و هەمیش پارچەکردن هەردووکیان مەترسیدارن. چونکە ئەوان لەهەردوو رێگا پەکیکیان دەخەنە پێش ئێمەو، دەرمان کە هەستیاریتی و پەيوەستبوونی ئێمە بۆ تەفکەر هەیە، بەمشێوەیە پارچەبوون پەسند ناکەین، ئەو کاتە ئێمە تەفکەر تەسلیمی ئەوان دەکەین. ئەوانە حیساباتێکی وەهایان دەکرد. ئێمە رێگەی پارچەبوون نادەین، ئێمە ملکەچی ئەوان دەبین... حیساباتێکی بەمجۆریان کردبوو، بۆیە من بە هەفالاڵانم گووت: "هەردووکیان مەترسیدارە، با وریا بین بۆ ئەوێ پارچەبوونیەک روودەدات، هەروەها با ئێمە زیاتر لەدژی ئەو شتەمان بین کە زۆر مەترسیدارن، بەو شیوەیە کۆنگرە بەسەلامەتی تەواو ببێت، ئەگەر ئەوانە دەستبەرداری ئەو کارەیان نەبوون، ئەوا ئێمە پاشان دەتوانین موداخەلە بکەین، هەندێک خراپەکاری روودەدات، بەلام مەترسی دروست نابێت، هەفالاڵانیش ئەومیان پەسند کرد. ئیدی ئەوانە دیمانگووت: "ئەوان لە کۆنگرەدا رێی پارچەبوونیان نەدایە بەرچاو، چونکە ئەگەر وابووایە ئەوا ئەومیان بەسەر ئێمەدا دەسەپاند، کەواتە لەمەودوا شتیکی دیکە بیکەن نەماو، تەفکەریش بەقورسایە لەدەست ئێمە دایە، ئیدی دەتوانین بەناسانی وەک خوێمان دەمانەوێت بیکەین و مەزەندەش ناکەین کەوا هیچ موداخەلەیهکی دیکە بکریت و مەسەلەکە کۆتایی هات..."

بێگومان دواي ئەوێ کۆنگرە جەفاتی گشتی دامەزراندنی "کۆنگرە گەل" تەواو بوو، بەرپۆبەرایەتی نوێش کۆبوووەو، من بە "فەرهاد" و "بۆتان"م گووت: "ئەوێ روویدا ئەوێ روویدا، پێویستە هەموو شتیەک لەم دۆڵەدا بمینیتەو، لێرە نەجیتە دەرەو، پێویستە ئێوێ دەست لەو کارە بەردەن، ئەگەر دەست بەرنەدەن ئەوا پەسند ناکریت" هەروەها گووتم: "ئێوێ کۆبوونەوێ دەکەن پێویستە هەستیاریتی تەفکەر

"عمباس" ناچار بکمن دستبهردارۍ تهفګر و نهرکی تهفګر ببین، دهخوازن نهو برپاره بکمنه برپاری تهواوی همفالانی کچ، که گوايه تهفګری ژن و "بوتان" و "قهرهاد" همموویان پیکهوه بیننه سهر نیمه و نیمه بیکاریګر بکمن. بیګومان ژنان نهو برپارهۍ نهوانیان پهسند نهکردبوو، کاتیک که دمبووايه نیمه کۆبوونهومیهک نهنجامبدمین، پیش سازدانی نهو کۆبوونهومیه نهوان نهو برپارمیان ودرګرتبوو و نهو کارمیان کردبوو، لهلایهکی دیکهشوه بهر له کۆبوونهومکه "نهرکم" خواستی بهریګهۍ همننیک لههمفالان، پاسهوانهکانی منیش له من دوور بخاتهوه. چونکه نهو همفالانه تینهدمګهپشتن که مهسهلهکه چییه، دمیانخواست سوود له نیازپاکی نهو همفالانه ودرېګرن و پاسهوانهکانی نیمه له نیمه دوور بخهنهوه، بهو همفالانهۍ گووتبوو: "هیزی عهسکهری له دمووربهرمیان ههیه، نهو پاسهوانانه قهرمبالقی دروست دمکن، با پاسهوانهکان لیړه دوور بکونهوه باشتره." نهو همفالانهۍ به نیازپاکی خویان هاتن به منیان گووت: "لیړه هیزی عهسکهری همیه، پیویست بهپاسهوانی نریک ناکات، نیر لیړه زور قهرمبالغ دمیّت با نهو پاسهوانانه لیړه دهریکهون باشتره" بیګومان زانیم نهمه فیتی "نهرکم" ه، دشمرانی که نامانجیان چییه. منیش بهو همفالانهۍ گووت: "نهمانه پاسهوانی نیمهن، نهرګر من به پاسهوانهکانم بلیم: "لیړه برؤن" نهوا پاسهوانهکانم منیش لهګهال خویان دمین، نهرګر من لیړه بمینم نهوا پاسهوانهکانیش لیړه دهمیننهوه" من پیمگووتن: "تو بهوه دیاره بهمن دهلیت لیړه برؤ". نهو همفالنه گووتی: "من شتیکی ودها نالیم". گووتم: "تو دهلیت: با پاسهوانهکانی من لیړه بهجیهیلن و درېچن؟! نا من بهجیناهیلن و لیړه ناچن" کاتیک من وهام گووت: "نهو کاته نهو همفالانه تیګهپشتن که له ژپرمودا شتیک ههیه، نیدی نهو همفالنه بیدنگ بوو. بؤچی ودهایان دکرد؟ کاتیک که نیمه کهوتینه کۆبوونهوه به من و همفالان "عمباس" بلین دست لهنهرک بهرېدن، دمرانن که نیمه دست لهنهرک بهرنادمین، به چهک و بهزورهملیئی وامن لییکهن که نیمه نیستقاله بکهن، نهرګر پاسهوانهکانی نیمه لهوی بن نهوا ناتوانن نهمه لهبهرامبهر نیمه نهنجام بدن، بویه دهخوازن پاسهوانهکان لهنیمه دوور بخهنهوه، تاکو چهک بخهنه سهر سهرمان و گوايه بهزورهملیئی تهفګر لهدمست نیمه درېخن، که بهتهواوی تهفګر بخهنه دمستی

خویانهوه، واتا دمایخواست که کودمتایهک ئهمنجام بدن، ئههه بۆ نهو مههسته بوو. بېگومان لهبهر نهوهی ئیهمه لهو لهیستۆکه تیگهیشتبووین، نهو لهیستۆکه ههمووی تیگچوو، نه بهرینگی ژنانهوه توانیان نهو لهیستۆکه ئهمنجام بدن، نه بهرینگی کودمتایهکی عهسکهری توانیان ئهمنجامگیر ببن.

کاتیك که بینیان بهو شیومیه ئهمنجامگیر نهبوون، تهنیا یهک رینگه مایهوه، بییان وابوو نهههش لهرینگی سهروکهوه دهری ببیت، که بتوان بهگوهری خویان زانیاری بگهیهننه سهروک، که سهروک لهدزی ئیهمه بخهنه جموجولهوه، نهههش دوا ئومیدیان بوو، چونکه بهخویان ههرچیبهکیان دهری نهیاندمتوانی ئهمنجام بهدهستبخه، دمایزانای که کادیران و گهل پهيوهستن به سهروکهوه، نهگهر سهروک رهخنهی ئیهمه بکات و ئیهمه شهرمهزار بکات نهو کاته دمتوان کادیران و گهل لهژیر کاریگهری ئیهمه دهریخه، چونکه پروپاگهنديان دهری و لهسهه ئیهمه دماینگوت: "نهوانه لهدزی سهروک، ناھیلن ئیهمه خمتی سهروک جیبهجی بکهین"، ئیدی نهگهر سهروکیش رهخنهی ئیهمه بکات و مهحکومان بکات نهو کاته دهلین: "دههرموون سهروک چی بۆ نهوان دهلین!!" نهو کاته دمتوان تهفگهر لهژیر کۆنترۆلی ئیهمه دهریخه. نهو لهیستۆکهیان دهری، لهیستۆکیکی زۆر گلاو بوو؛ که چۆن ئیهمه و سهروک بخهنه دزی پهکترهوه، چۆن وابکهن که سهروک رهخنهی ئیهمه بکات، چۆن وابکهن که سهروک ئیهمه مهحکوم بکات، تاکو باومهری گهل و کادیران و سهروک بهئیهمه نهمینیت، تاکو بتوان بهناسانی تهفگهر بخهنه ژیردهستی خویانهوه. نهو لهیستۆکهی دماینکرد نههه بوو.

بېگومان سهروک ئاگاداری شتیك نهبوو، هیچ زانیارییهک لهدهست سهروک نهبوو، نهو زانیاریانهی پنی گهیشتبوو، ههمووی "بۆتان" و "فهراهاد" و نهوان ناردهبوویان، بهناوی "کۆنگرهی گهل" و بهرپوهبهرایهتی ژنهوه، دمایزانای که ناردهی زانیاری بهناوی نهوانهوه، بهناوی نهو دمرگایانه سهروک باومهر دهکات. ئیدی نهو کاته دمتوان لهیستۆکی خویان بهرپوه ببن، ئیدی نهو زانیاریانهی ناردهبوویان بهناوی نهو دمرگایانهوه ناردهبوویان، ههمیش زانیارییهکی وههایان دابوو که گوايه ئیهمه لهدزی سهروکین، لهدزی خانهوادهی سهروکین، ئیهمه لهدزی نهو کادیرانهین که سهروک بهینهما وهردهگرن، ئیهمه پهيوهنهیمان لهگهل ئیران و سوریا دروستکردوه، ئیهمه

کودمتامان بهسەر سەرۆکدا کردوو، ئیمه هه موومان دهرگاگامان بهرووی سەرۆکدا داخستوو، ئه و زانیاریانهی که نارنجوویان لهسەر ئه و بنه مایانه بوو. سەرۆک دهرک به و دهکات که پیلانگێڕیهک لهئارادایه، بهگۆڕه ی ئه و زانیاریانهی پێشی دهکات ئه و ئیمه له ناو پیلانگێڕیهک داين و له دزی سەرۆک پیلانگێڕی ئه منجام دهمدين، له لایهکی دیکه شه وه سەرۆک ناخوایهت باومر به مه بکات و ده لیت: " ئه وه چۆن ده بێت؟" چونکه ئامانجی پیلانگێڕیهک ئه و مبوو که رێکخستن له ژێر کاریگه ری سەرۆک دهربخه ن، ئه مه ئامانجه که یان بوو، بهگۆڕه ی ئه و زانیاریانهی پێیدهکات سەرۆک دهرک به و دهکات که پیلانگێڕیهک پێشهکه ویت، وهک بلی ته فکمر له ژێر کۆنترۆلی سەرۆکدا دهرده چیت و ده که ویته ژێر کۆنترۆلی هه ندیک له ده ولته کانه وه. چونکه ده ولته تانی ناوچه کهش ئامانجیک به و جوهریان هه بوو و بۆ ئه م مه به ستهش کاریان دهرکرد. بهگۆڕه ی ئه و زانیاریانهی به ده سته گه یشتبوو ئه و؛ دوو ته ره ف هه ن؛ په کیکیان "فه ره اد" و "بۆتان" ه ئه وه ی ته ریش ئیمه یه ن، ئه وان گوایه ریفۆرمخوازن و ئیمه دۆگماتیکه ن، شه ر شه ری ده سه لاته ... ئه و زانیاریانهی پێیدهکات له سهر ئه و بنه مایانه یه. هه ره وها ئه زموونی کاتی شه ری (١٩٩٢) یش هه بوو، سەرۆک ئه و ئه زموونه ی له به رچاو گرت، له و شه ره شدا "فه ره اد" له لایهک بوو و ئیمهش له لایهک بووین، له "خوگورک" دا "فه ره اد" ته سلیم بوو، سەرۆک ئه و کاته بۆ "فه ره اد" گووتی: " له سهر خه تی ته سلیم کارییه" بۆ ئیمهش گووتی: " له سهر خه تی چه پ، ئه و خه ته ی دموکریته و دهریته" ئه م هه لسه نگاندنه ی له دوا ی شه ری (١٩٩٢) دا کردبوو، ئیدی بیی که ئیستاش هه ر ئیمه دوو ته ره فیه ن؛ ته ره فیک "فه ره اد" و ته ره فه که ی ته ریش ئیمه یه ن. بۆ "فه ره اد" ریفۆرمیست و ئیمهش دۆگماتیک، بۆیه سەرۆک هه م ئه و زانیاریانهی له به رچاو گرتبوو، هه میش ئه زموونی کاتی شه ری (١٩٩٢) ی له به رچاو گرت، له سهر ئه و بنه مایه هه لسه نگاندنی کرد، له هه لسه نگاندنه کانی خۆیشیدا بۆ ئه وه ی په کلاپی بکاته وه ده یگوت: " ئه گه ر هه ندیک زانیاری به من نه گه یشتوو و من نازانه ره وه که چییه و هه لسه نگاندنه کانی من هه لهن، هه مفلان ده توان زانیاری دیکه بگه یه ننه من، ئه گه ر هه لesh هه بیته ده توانه راستیبه که مه وه و لیبوردن ده خوازم" ده یخواست ئه و مه سه له یهش په کلاپی بکاته وه. بیگومان به ره له وه ی زانیاری به سەرۆک بگات، ئه وانه هه لاتن، که هه لاتن، سەرۆک

له مه مه له كه تيگميشت كه نه وه نيمه نين له پيلانگيرپيه كه دا شوين دمگرين، بهلكو نه وه "فهرهاد" و "بوتان"ن بهشدارن له پيلانگيرپيه كه دا. هه ليه ته گووتی: "نمه پيلانگيرپيه و پيلانگيرپيه كي نه مريكا يه، پيوسته هه موو كه سيك بهر نه فرمتي بدات"، تا نه و رادميه هه لوپستي خو ي بهشداري و بهرووني ديار كرد. وانا بيني كه نه و زانيار يانه ي پيگه يشتو وه زانيار ي راست نين، نه و ي له نا و پيلانگيرپيه كه ش دايه "فهرهاد" و "بوتان"ن، نه ك نيمه بين.

بيگومان "فهرهاد" و "بوتان" دميانگووت: "نه گهر سهروك نه وانه ره خنه بكات و مه حكوميان بكات، نه و نيمه بهناساني دمتوانين تهفگهر بخهينه دهستي خو مانه وه" نه گهر جاري كي ديكه نه وانه بو بهشداري كردن له دوو ممين كو بوونه وه ي جفاتي گشتي گهرانه وه نه و بو نه و مه بهسته گهرانه وه، گهرانه وه تاكو تهفگهر بخهينه دهستي خو يانه وه، دميانگووت: "نيشي جومعه و عهباس ته و او و كو تايي هات، هه ميش به دهستي سهروك ته و او گران، نه گهر نه و ره خنه گران، نيني كادي ران و گمل با وهر به جومعه و عهباس و نه وان ناكهن، نيمه دمتوانين تهفگهر بخهينه دهستمانه وه، هه روه ها نه گهر ره خنه گران نه و جومعه و عهباس و نه وان بهكار دانه وه (ره فعل) له سهروك نزيك دهينه وه، نه و كاته نيمه ش ده ليين؛ ها برونن، نيمه دميانگووت نه وانه له دزي سهروكن، نيوه نه و متان په سندن نه دمه كرد، فهرموون برونن وا به چاوي خو تان دهيينن كه چون دزي سهروكن" نه و كاته له ميستوكه ميان به سهر دمه كه و ت، نيني با وهر پيه كي به و جوريان هه بوو، بويه گهرانه وه.

بيگومان سهروك نزيك بوونه و مه يه كي پوله تيك (سياسي) ي بهرپوه ده برد، بو نه و ي نه وانه له نا و تهفگهر دا بميننه وه، نيمه له وه تيده گميشتين. نيمه ش نه و مان بهينه ما وهر دمگرت، تاكو له نا و تهفگهر دا بميننه وه، بويه له و كو بوونه وانه دا نيمه شه رپيكي نايديولوزيمان له مبرامبريان نه كرد، چونكه نه گهر نيمه نه و شه رمان بكر دبايه، نه و هه ليه هاتن، بويه نيمه له هه لسه نگاننه كاندا به ته و او ي هه لسه نگاننني سياسي يانه مان بهينه ما وهر دمگرت. من خو م به ته و او ي نه و دم بهينه ما وهر دمگرت، بو نه و ي بتوانين نه وانه له نا و تهفگهر دا به يلينه وه.

له لایه کی دیکه شهوه؛ من گووتم: " پیو یسته لیکولینه وه (لیپرسینه وه) پهک بکریته وه؛ داخوا کی له ناو پیلانگتیریه که دایه و کی تئیدا نییه و رولی کی چیه و چ نییه و کی خرابه کاری کردوه با ناشکرا بییت. با نهو برپاروش بیردرینه جقاتی گشتی و با کومسیونی نهو لیکولینه وه میهش له جقاتی گشتی دا دستنیشان بکریت و رموشی کی چیه با روون بیته وه..." نه مهش پئینیا زی من بوو. له لایه که وه نزیکبونه وه میه کی سیاسیمان ده کرد و له لایه کی دیکه شهوه پئینیا زمان کرد که لیپرسینه وه (لیکولینه وه) بهرپوه بجیت، بۆ نه وهی راستی بۆ هه موو که سیک ناشکرا بییت. ئیدی جقاتی گشتی برپاری لیکولینه وهی و مرگرت، کاتیک که نهو برپاروش و مرگیرا، دوا ی نه وه من له کوبونه وهی جقاتی گشتی دا گووتم: " له یستوک کی مهن له سهر تهفگهر هیه، پیو یسته نهو له یستوک ش تیگ بدریت، بۆ نه وهی تیگیش بدریت ههرچیه که له من بخوازیت نهوا من نامادم پتکی بهینم، نه گهر زه هریش بیت نهوا من دمیخومه وه..." ئیدی له یستوک که گه یسته کوتای، "فهرا هاد" و "بوتان" بینیا که ئیدی مومکین نییه تهفگهر بخه نه ژیردهستی خویانه وه، مومکین نییه ئیمه بیتاریگهر بکه، ههروها له یستوک و خیانه تی نهوانیش دهرکهوته روو و ناشکرا بووه، ئیدی شتیکی بیکه نه ماوه و ناتوان تهفگهر بخه نه دهستی خویانه وه، بۆیه هه لاتن...

دوا ی نه وهی که هه لاتن، په کسه له بهره ی دژدا دهستیان به هیرش کرد و گووتیا ن: " مه سه له ی بنچینه می ئیمه سه روک و خه تی نه وه" تا نهو کاته دمیانگووت: " مه سه له ی ئیمه جومه و عه باسه و نهوان کیشنه له بهرده م ئیمه دا، ئیمه سه روک به بنه ما و مرده گرین" به لام که رموشی نهوان ناشکرا بوو. و سه رنه که و تن و هه لاتن نینجا گووتیا ن: " مه سه له ی بنه رختی ئیمه خه ت و ریبا زی سه روکه" و اتا به راستینه ی خویانه وه ناشکرا بوون، ته نا نه ت گووتیا ن: " نه که له ئیستا وه، به لگو له (۱۹۹۱) وه با و مرمان به سه روکی پارتی و خه تی سه روک نه ما بوو" ئیدی دهستیان به هیرش کردن بۆ سه ر سه روک کرد، به مهش خواستیان که وا تهفگهر ته سفیه و پارچه بکه، مادام به ده ست نهوان نه که و ت، نه مجاره پارچه و ته سفیه ی بکه. بۆیه که و تنه نیو هیرشیکی مه زنه وه، ئیدی ههرچیه که ده ها ته به رده میا ن له دژی سه روک دمیانگووت...

هه‌رحیه‌کیان کرد و نه‌کرد نه‌بانتوانی پارچه‌بوون ئه‌نجام بده‌ن و ته‌سفیه‌ی بکه‌ن و له‌مه‌شدا له‌یستۆکه‌کیان پووچه‌ل بوومه‌.

له‌بهر ئه‌وه‌ی به‌ته‌واوی بی‌نه‌نجام مانه‌وه‌ ئه‌وا ریکه‌وته‌نی نیوان "فه‌ره‌اد" و "بۆتان"یش کۆتایی بی‌هات. چونکه‌ ئه‌وانه‌ له‌دژی ته‌فکه‌ر ریکه‌وته‌بوون، که‌ ته‌فکه‌ر به‌خه‌نه‌ ده‌ستی خۆیا‌نه‌وه‌، بۆیه‌ زۆر هه‌ول و ته‌قه‌للایان دا، ئه‌مجامگیر نه‌بوون، ئیدی هه‌لاتن بۆ ئه‌وه‌ی ته‌فکه‌ر پارچه‌ بکه‌ن و که‌وته‌نی نیو هێرش و پڕوپاگه‌نده‌ کردنه‌وه‌، ئه‌مه‌ش سه‌رینه‌گرت، شتیکی بی‌که‌ن نه‌ما‌بوو، سه‌رنه‌که‌وته‌بوون، ئیدی ریکه‌وته‌نی ئه‌وانیش تا ئه‌و خاله‌ بوو، بۆیه‌ ریکه‌وته‌نی نیوانیان بی‌واتا ده‌مایه‌وه‌، ئه‌و شته‌ی له‌سه‌ری ریکه‌وته‌بوون و خسته‌بوویانه‌ بی‌ش خۆیا‌نه‌وه‌ به‌دینه‌هاتبوو، بۆیه‌ نه‌یانده‌توانی ئه‌و ریکه‌وته‌نی نیوانیان به‌رپۆه‌ به‌ه‌ و به‌رده‌وامی پی‌ده‌ن. بۆیه‌ ئه‌مجاره‌ که‌وته‌نه‌ دزایه‌تی‌کردنی یه‌گه‌ر، به‌مه‌ش له‌نیوان خۆیا‌ندا پارچه‌ پارچه‌ بوون. هه‌لبه‌ته‌ بی‌شتریش یه‌گه‌رتوو نه‌بوون، به‌مجۆره‌ ئه‌و ریکه‌وته‌نی نیوانیان تی‌کچوو و هه‌لومه‌شایه‌وه‌.

وادیا‌ره‌ له‌و قۆناخه‌دا ئه‌و گروپه‌ چه‌ندین شرو‌فه‌ و هه‌له‌سه‌نگه‌ندنی سه‌رو‌ك ئاپۆشیان به‌کارده‌هێنا، وابزانم له‌به‌رگرینه‌مه‌که‌ی ئه‌سینا (کوردی ئازاد ناسنامه‌ی خۆره‌هلای‌تی ناوینی نو‌بی‌ه‌)دا سه‌رو‌ك ئاماژه‌ی به‌ ریفۆرم‌کردن داوه‌؛ ریفۆرمی سیاسی، ریکه‌خته‌نی و کۆمه‌لایه‌تی، ئه‌و گروپه‌ ئه‌و زاراوانه‌یان به‌کارده‌هێنا. خالی سه‌رنج‌پراکی‌ش ئه‌وه‌یه‌ که‌ چۆن توانیان ئه‌و چه‌مک و زاراوانه‌ بۆ سوودی خۆیان به‌کاربه‌ی‌ن، ئه‌مه‌ له‌کاتی‌که‌دا پی‌شینه‌ی پراکتیکی که‌سانی نیو ئه‌و گروپه‌ دیار و به‌رحاو بوو، له‌کۆنگره‌شدا وه‌کو با‌ستان کرد تارا‌دمیه‌ک ئه‌وان هازانجیان کرد... ئه‌مه‌ چۆن روویدا؟

هه‌لبته کاتیک که نه‌وانه هه‌لاتن و روښتن، من نه‌و کاته گووتم: "تمفگهری نی‌مه رشایه‌وه، ههرچهنده نی‌مه که‌می‌ک نازارمان بی‌نی، به‌لام نی‌دی له‌مه‌ودوا ده‌حه‌سی‌ینه‌وه". بۆچی من نه‌مهم گووت؟ چونکه ههرچی بی‌سی و خرابی نی‌و نه‌و تمفگهره هه‌بوو له‌نه‌وانه‌وه دروست‌ببوو، نه‌وانه هه‌موویان زۆر خراب‌بیان له‌ناو تمفگهردا تمشه‌نه‌پیدا، به‌ روښتنی نه‌وانیش تمفگهر له‌نه‌وان و له‌ بی‌سی نه‌وان رزگاری بوو. نی‌دی تمفگهر ده‌میتوانی خۆی پاک بکاته‌وه و له‌سهر بنا‌خه‌ی خۆی هه‌نگاو به‌او‌یزیت. بۆیه من نه‌و گووتنه‌م کرد، من گووتم: "تمفگهر رشایه‌وه، نی‌مه نازارمان چه‌شت، به‌لام نی‌دی تمفگهر ده‌حه‌سی‌ینه‌وه، نی‌دی ده‌توانین له‌سهر بنا‌خه‌ی خۆمان بژین و هه‌نگاو به‌او‌یزین". چونکه نه‌وانه نه‌یانده‌ه‌یشت نی‌مه له‌سهر بنا‌خه‌ی خۆمان ب‌رۆین، نه‌وانه به‌رده‌موام له‌نی‌و تمفگهردا بی‌سی و خرابه‌کاریان ده‌کرد و هه‌موو خراب‌یه‌کی خۆشیان خسته‌ سهر تمفگهر و روښتن. گووتمان: "ههرچۆنی‌ک بی‌ت ده‌توانین بی‌سی‌یه‌کانی نه‌وان خاو‌ین بکه‌ینه‌وه، ده‌توانین تمفگهر خاو‌ین بکه‌ینه‌وه، له‌مه‌ودوا تمفگهر ده‌توانیت له‌سهر بنا‌خه‌ی خۆی کاربکات و به‌رپۆه ب‌روات". نه‌گهر من نه‌و هه‌له‌سه‌نگانه‌نه‌م کرد له‌بهر نه‌و هۆیه‌ بوو.

چونکه نه‌گهر مرۆف باش لی‌کۆل‌ینه‌وه له‌سهر می‌زووی نه‌و تمفگهره بکات نه‌وا ده‌بی‌نیت که ههرچی خرابی و گه‌ماریه‌ک ده‌رکه‌وتوو، له‌نه‌واندا ده‌رکه‌وتوو، نه‌وانه هه‌موو نه‌و خرابه‌کارییه‌یان کردوو، نه‌وان چه‌ته‌گه‌ریان پ‌یش‌خست، نه‌وان لی‌برال‌یزم‌بوونیان پ‌یش‌خست، نه‌وان سه‌کته‌ریزم (تونگه‌رابی)یان پ‌یش‌خست، نه‌وان یاریان به‌ به‌ها ماددی و مه‌عه‌نه‌وییه‌کانی نه‌و تمفگهره‌وه کرد... نی‌دی نه‌و ته‌خ‌ریباتانه‌ی کرد‌بوویان نه‌وا کرد‌بوویان، نی‌دی به‌هه‌لات‌نیان شتی‌کی دی‌که نه‌ما‌بوو بی‌که‌ن، ته‌خ‌ریباتیان له‌ناو تمفگهردا کرد‌بوو، نی‌دی شتی‌ک که به‌ هه‌لات‌نی خۆیان بی‌که‌ن نه‌ما‌بوو، بۆیه من گووتم: "نی‌دی ده‌حه‌سی‌ینه‌وه و له‌ به‌لایه‌ک رزگارمان بوو"

نه‌گهر له‌ناو تمفگهردا نه‌و هه‌موو گه‌ماری و خراب‌یه‌یان کرد‌بیت، که‌واته چۆن له‌ یه‌که‌مین کۆنگره‌ی ج‌فاتی گشتی "کۆنگره‌ی گه‌ل"دا به‌رپۆمه‌برایه‌تیان خسته‌ ده‌ستی خۆیان‌مه‌وه...؟ بی‌گومان هۆکاری خۆی هه‌یه، یه‌که‌میان: نی‌مه له‌و‌یدا هه‌ن‌نیک خه‌تاما‌ن کرد و سوودی‌ان له‌خه‌تا‌کانی نی‌مه و مرگرت، خۆیان باش به‌ر‌ن‌ک‌خستن کرد‌بوو. هه‌روه‌ها

لهزۆر شوێندا ئهو بهشداربووانه‌ی كه دهبووايه به‌هه‌لبژاردن بپه‌نه‌ جفا‌ی گشتی، به‌تاڵیان كردبووه‌ و له‌په‌نگه‌ی فشار و كه‌سانى خۆيان، پیاوانى خۆيان، كردبووه به‌شداربووى كۆنگره‌ی جفا‌ی گشتیه‌وه‌...

بۆ نموونه؛ له‌ پارتى ژيانى ئازادى كوردستان (PJAK) دا سێ جار هه‌لبژاردن ده‌كرێت، هه‌ر سێ جارێش ئه‌وانه‌ی هه‌لبژێردرێن به‌گوێهرى ئه‌وان نین و پیاوی ئه‌وان نین، "قه‌ره‌اد" به‌فشار و گوشار ئهو هه‌لبژاردنايه به‌تاڵ ده‌كاتوه‌. ئهو كاته هه‌فالان ده‌لێن: "مادام سێ جار به‌هه‌لبژاردن به‌شداربووان (پاڵتوراوان) هه‌لبژێردرێن و ئیوه به‌سندى ناکه‌ن، كه‌واته ئیوه كێ ده‌خوازن ئه‌وان بپه‌نه كۆنگره‌وه‌..." واته به‌گوێهرى خۆيان به‌شدارانى كۆنگره ده‌ستنيشان ده‌كه‌ن. هه‌روه‌ها له‌نیۆ ته‌فكه‌رى لاوانيشدا ديسان به‌مشيويه ده‌كه‌ن. ئیمه به‌و شتانه‌مان نه‌زانیبوو، پاشان پیمانزانى و هه‌ستمان بپێكرد. دووه‌ميشيان: ئه‌وانه‌ی له‌نیۆ كه‌له‌وه ته‌فلى كۆنگره ببوون نه‌ياندمزانى له‌ناو ته‌فكه‌ردا چ كێشه و گه‌رتێك هه‌يه، ئیمه هه‌ريه‌كه و له‌جێگه‌یه‌كدا له‌نیۆ كاردا بووین، "قه‌ره‌اد" و "بۆتان" و ئه‌وان چه‌ند رۆژێك به‌ر له‌ كۆنگره دانیشتون و كێ هاتوو به‌ رۆژان و به‌سه‌عاتان هه‌ر ناخافتيان بۆ كردوو، كه‌ چۆن ئه‌وان پابه‌ندى سه‌رۆكن و چۆن به‌گوێهرى سه‌رۆك ده‌یخولزێت گۆرانه‌كارى ده‌خوازن، چۆن ئیمه‌ش دۆگماتيكي‌ن و چه‌قه‌به‌ستووین و له‌به‌رده‌م گۆرانه‌كاریدا ئاسته‌نگیین... ئهو ناخافتنانه‌يان كردوو. ئیدی ئهو كه‌سانه‌شیان خستۆته ژێر كاریگه‌رى خۆپانه‌وه. هه‌روه‌ها هه‌ندێك له‌هه‌فالانی‌ش كه‌ به‌یوه‌ستى ته‌فكه‌رىش بوون، به‌فشار و هه‌ره‌شه‌ی ناشكرا بپێكاریگه‌ریان كردوون. ئیدی به‌هه‌ندێكیان گووتوو: "ئیوه دۆگماتيكن، ئیمه ریفۆرمخوازن، ئیوه چه‌قه‌به‌ستوون" به‌مشيويه ئه‌وانه‌يان خستۆته ژێر قۆمه‌ته‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی بپێكاریگه‌ریان بكه‌ن. ئیدی له‌ناكامی ئه‌مدا بوونه زۆریه‌ له‌كۆنگره‌دا و زۆریه‌ به‌رپوه‌به‌رایه‌تیان خسته ده‌ستى خۆپانه‌وه.

هه‌روه‌ها له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئیمه ئامانه‌جێكى وه‌هامان نه‌بوو كه‌ هه‌ندێك كه‌س به‌تایبه‌ت بۆ به‌رپوه‌به‌رایه‌تى ده‌ستنيشان بكه‌ین، ئیمه شیوه و شیوازیكى دیموكراتیانه‌مان بۆ ئه‌م مه‌به‌سته به‌رپوه‌ ده‌بێد، كوله‌توور و ئه‌خلاق و نه‌ریتیكى ئیمه له‌م رووه‌وه هه‌بوو. واته ئیمه موداخه‌له‌ی ئێرا ده‌ی كه‌سیكه‌مان نه‌كرد، كێ ده‌خولزێت بپێته ئه‌ندامی

بهړپوهبهرايه تې با بېټ، جفاتې گشتې دهخوازېت كې بكا ته نهندامې بهړپوهبهرايه تې با بېكات، چه مك و نه خلافتيكي گشتې نيمه ودها هه بوو، كه چي نهوانه موداخه له ي نيراده ي مروقه كانيان دكرد: " نيوه فلان كهس مه كهن به نهندامې بهړپوهبهرايه تې و فيسار بكه نه به نهندامې بهړپوهبهرايه تې، نه گهر نيوه فلان كهس بكه نه نهندامې بهړپوهبهرايه تې نيمه ودها و ودهاتان بؤ دمكه ين. واتا نهو شيوازانه يان هه موو به كارهيئابوو، له ناكامي نه ودها به قورسا يي له بهړپوهبهرايه تيدا شوي نگر بوون. له لايه كي ديكه شه وه له جفاتې گشتې دا دؤخه كه يان شيواندبوو (پراواكه كردبوو). وهك بلين: " يان ته فكه ر ته سليم به نيمه بكه نه، نه گهرنا نه و ته فكه ر پارچه دمكه ين" نه و هيان خستبووه پيش نيمه وه. نيمه ش نه ودهمان به ممرسي دمزاني، بؤيه ش نيمه زيده موداخه له مان نه دكرد، نهوانه سووديشيان له مه بيني و ههنديك چه مكي خو يانيان له جفاتې گشتې دا پيشخست، نه و نامادماريپانه ي له ريگاري كوميته ي نامادماريپه وه كردبوويان به مه ته وويان كرد، بؤيه ش قورسا ييه كيان بؤخويان دروستكردبوو و زور كهس نه ياندمزاني چ له يستوكيك نه منجم ددرېت و ودها باومريان دمكرد كه نهوانه شتيك دمكه نه و په يوستي سرؤكن. چونكه نه مه به كاردمه ين و نه و مه ترسيپانه يان نه دمبيني، نه گهر قورسا يي خو يان له كؤنگرما دروستكرد له بهر نه و هو يه بوو، نهك به راستي خه تي سرؤكيان به بنه ما ومرددگرت، يان به و شيويه به يزيبون، ودها نه بوو. نهوانه ياريان به چه مك و زارواه و هه لسه نگاننده كاني سرؤك دمكرد و دميانشيواند و ناواختي چهك و هه لسه نگاننده كانيان پوچ دمكردم وه. نيدي به گوي ره ي خو يان چه مكه كاني "بهموكراسي، نازادي و نازادي تاك" يان ليكده ايه وه و به گوي ره ي خو يان چه مككي دمرومي ريخستن و ژيانتيكي جوداي ژيان ي ريخستنيان پيشده خست، زيده تريش خيتابي سؤزي مروقه كانيان دمكرد، له مه وه نه منجمگر بوون و قورسا يي خو يان دروستكرد... نه مه بووه هو كاري نه و هازانجكردنه يان...

وهكو ديار دمبېت ته سفيه گمري تي له يه كه مين كؤنگره ي جفاتې گشتې "كؤنگره ي گهل" دا به و شيويه دمبېت و چوارچيومه كي روون

دمبیتهوه، نهی له دووهمین و سییهمین کؤبوونهوهی جقاتی گشتی "کؤنگرهی گهل" دا ناکوکی و جموجؤلهکانی نهو گروه به چ رمنگیک بهدیار دمکهویت؟ چونکه دواي پهکهمین کؤنگره ههلدین و پاشان دمکهړپنهوه ناو تمفکمر و تهنانهت بهشداري دووهمین کؤنگره یان بلین دووهمین کؤبوونهوهی جقاتی گشتی کؤنگرهی گهلپیش دهبین...

ههلېمه دواي پهکهمین کؤنگرهی جقاتی گشتی ههلاتبوون و چووبوونه نیړاق. نییدی سرؤکیش دمیخواست همرچؤنیک بیت بیانگهړپنیتتهوه بؤ چیا و بؤ ناو تمفکمر، بؤ نهوهی ئهمریکا و ئهوان لهذی تمفکمر بهکاریان نههینن، بؤ نهوهی (ی ن ک) و (پ د ک) بهکاریان نههینن. چونکه (ی ن ک) و (پ د ک) دمیانخواست ئهو ههلاتنهی ئهوان لهذی تمفکمر بهکاریهینن و بهریگهی ئهوانهوه تمفکمر بخهنه ژېر چاودېری خویانهوه، ئهگهر ئهمهش نهکړیت، ئهوا تمفکمر پارچه پارچه بکهن و لاواز و بیتوانای بکهن. سرؤک ئهو مترسییهی دهبینی، بؤ نهوهی لهذی تمفکمر بهکار نههیندرېن دمیخواست له نیړاق دمریانبخات و بیانگهړپنیتتهوه بؤ چیا و لهناو تمفکمریشدا بیانھیلیتتهوه. نییدی سرؤک گووتی: "با لیژنهمیهک ناوا بکړیت و ئهو لیژنهمیه بهبی لایهنی ههلسوکهوت بکات، هم بؤ بؤتان و فمرهاد، هم بؤ جومعه و ئهوان با ئهو لیژنهمیه کار بکات تاكو کؤبوونهوهی ئاوارتهی جقاتی گشتی سازدمدریت، لهویش ئهو کیسه و گرفتانه چارهسمر بکړیت، نییدی با لیژنهی سمرلهنوئ بنیادنانهوه پیکبیت... لهسمر ئهو بنهمایه ئهو لیژنهمیه پیکات. ئهو لیژنهمیه دهستی بهکارهکانی کرد و ئیمهش هاوکاری ئهو لیژنهمیهمان دمکرد، تاكو داخوازی سرؤک بیتهدی. نییدی ئهوانه لهسمر ئهو بنهمایه گهړانهوه، ومکو گووتم: "رهخنهی سرؤک همبوو، رهخنهکانیش زیاتر بؤ ئیمه بوو، ئهوانه بهمه باومړپان کرد و گووتیان: "ئهگهر ئیمه بچینهوه دمتوانین تمفکمر بخرینهوه دهستی خؤمان" بؤیه گهړانهوه، نهک گهړانهوه و تمفلی کؤبوونهوهی جقاتی

گشتی بېنن و کیشهکان چارسمەر بکەن، بۆ ئەوە گەرابوونەوه بەنومبیدی ئەومببون گەوا له دووهمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتیدا تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه بۆ ئەو مەبەستە گەرانەوه، ئیمە بەر له کۆبوونەوهی جقاتی گشتی چەند کۆبوونەومبەکمان کرد و بەو کۆبوونەوانەوه چووینە دووهمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی، بەلام کە بېنیان ناتوان تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه و رموشی ئەوانیش ناشکرا بوو، ئیدی جارێکی دیکە هەڵاتنەوه و رۆیشتن.

هەڵبەتە دووهمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی کۆبوونەبەکی ئاوارتە (ناناسایی) بوو، زۆردتر ئەو کیشانە دەرکەوتبوون کردبووی رۆژمفی خۆیەوه تاكو چارسمەریان بکات. واتا لەتەفگەردا پارچەبوون و تەسفیه روونەدات و ئەو گروپەش لەناو تەفگەردا بھێلایتەوه. ئەو کۆبوونەوه ئاوارتەبە بۆ ئەو مەبەستە بوو. بۆ ئەمەش ئیمە هەولماندا. بەلام ئەوانەش بېنیان کە ناتوان تەفگەر بخەنە دەستی خۆیانەوه، ئەوا هەلاتن و رۆیشتن. ئیدی ئەو مەسەلەمەش لەهەموو روویکەوه دەرکەوتەرپوو کە مەسەلەکە چیبە و چی نییە. واتا ئەرکی دووهمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی ئەومببوو کە ئەو کیشە و گرافتانە سەریانەهێلداوه چارسمەریان بکات، هەر ئەمەشی کردبووه رۆژمفی خۆی، رۆژمفی دیکە نەبوو.

دوای ئەوەی ئەوانە هەلاتن و رۆیشتن و رموشی ئەوان یەکلایی بوووه؛ تەفگەر لەدزی خیانت و تەسفیه گەڕیستی کەوتە نیو خەبات و کارمە، بەمەش هەنگاوی هاوچشت و کاریگەریبەکانی ئەوانی هەندێک کەم کردەوه، تەخریباتەکانی کەم کردەوه، رێگری لەبەردەم تەسفیه بوون و خیانت کرد. لەسەر ئەو بنەمایەش سییەمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتی ئەنجامدرا. جقاتی گشتی ئەوەی خستە رۆژمفی خۆیەوه کە مۆدیلی "کۆنگرە گەل" چۆن پێشبخڕیت؟ ئەو تەخریبات و تەسفیه گەریبە ئەنجام درابوو تاجەند کاریگەری لەسەر کادیران و گەل کردوو، راوستە لەسەر ئەو مەسەلانە کرد، تاكو لەسەر ئەو مەسەلانە باش تیگەپشتن بێتەدی، بۆ ئەوەی کادیران و گەلیش بەتەواوی لەژێر کاریگەری و تەسفیه گەری رزگار بکات. لەبەرپەتدا سییەمین کۆبوونەوه ئەمە بۆخۆی کردە نامانج. هەروەها ویستی مۆدیلی "کۆنگرە گەل" بەرمە پێشەوه ببات. چونکە لە یەکەمین و دووهمین کۆبوونەوهی جقاتی گشتیدا تیگەپشتی راست بۆ

مۇدېلى "كۆنگرى گەل" بەدىنەھاتىبوو، گروپى خىيانەتكار و تەسفىيەگەراى چەتەگەر نەپانەشت تىگەپشت بۇ مۇدېلى "كۆنگرى گەل" دروست بېيت. بۇيە پېويستبوو لەميانەى سىيەمىن كۆنگرەو تىگەپشت لەمەدا بەدىھاتبايە، يەككە لەئەركەكانىش ئەمە بوو، لەم روومەو ھەنگاوى ھاوېشت.

ئىدى چوارەمىن كۆبوونەوۋى جقاتى گشتى كۆنگرى گەل تەسفىيەگەرېتى لەدواى خۇى بەجىيەشتبوو، تەفگەر لەھەولې ئەوداىبوو كەوا چۆن بتوانرېت "كۆنگرى گەل" بەھىز بكرېت و ئەو ھەنگاوانەى لەم روومەو ھاوېشتراون ھەلە و كەموكوپرېيەكانى جىن؟ چۆن بتوانرېت ئەو ھەلە و كەموكوپرېيانە نەھىلرېت؟ لەبنەمادا لەسەر ئەو مەسەلانە راوستەى كرد. چونكە لەسىستەمى "كۆنگرى گەل" دا ھەم كېماسى تېدا ھەبوو، ھەمىش ھەلەى تېدا ھەبوو. پېويستبوو ئەمەى بەتېگەپشتن دابايە و تەدبىرى ئەوۋى وەرىگرتبايە و مۇدېلى خۇيشى قوول بىكردبايەوۋە. ئىدى چوارەمىن كۆبوونەوۋە (كۆنگرە)ى جقاتى گشتى ئەو ئەركەى پېكەينا. لەبنەپەتدا مۇدېلى "كۆنگرى گەل" لەسىيەمىن و چوارەمىن كۆبوونەوۋەكانى جقاتى گشتىدا گەتوگۇى لەسەرەكرا، تاكو تىگەپشتن لىي بېتە ئاراوۋە؛ كە جىيە و جى نىيە. لەمەكەمىن و دووۋەمىن كۆبوونەوۋە (كۆنگرە)دا زېدە ئاخافتن و گەتوگۇ ئەنجام نەدرا. بۇيەش تىگەپشتن لىي بەدىنەھات، ھەرىكە و بەگوپرەى خۇى لىي نىزىكبووۋەوۋە. بېگومان لەمەكەمىن كۆنگرە (كۆبوونەوۋە)دا بەتەواوى ئالۇزى و تەفلىھەفى ھەبوو، تەسفىيەگەرېتى ھىنايە ئاراوۋە، دووۋەمىن كۆنگرەش ئاوارتە بوو، بۇ ئەوۋى رېگىرى لەو تەسفىيەگەرېتىيە بكرېت كە بەرمىسەننېبوو. لەم روومەو ھەنگاوى ھاوېشتراون. ھەلەتە ئەو گروپەى خىيانەت داپران و رۇيشتن، ئەو كارەى ئېمە ئەنجاممان دابوو ئالا دەرەكەوت. واتا ئېمە دەمانخواست لەناو ئېمەدا بەمىننەوۋە، لەئاكامدا ئەنجامگىر نەبووېن و ئەوان نەمانەوۋە ھەلاتن. بۇيە ئەو ئەركەى كە لەمەكەمىن و دووۋەمىن كۆبوونەوۋەدا خىستبوومانە پېش خۇمان و پېكەھات، پېويستبوو سىيەمىن كۆبوونەوۋەى جقاتى گشتى بىخىستبايە پېشخۇيەوۋە، ئەو ئەركانەى پېكەھاتبوون سىيەمىن كۆبوونەوۋە كردى بەرۇژمەى خۇى. چوارەمىن كۆنگرە (كۆبوونەوۋە) لەم روومەو ھەنگاوۋەكانى تەواو كرد، ئەو ھەلە و كەموكوپرېيانەى لەمۇدېلى

PKK مېژوونك له ناگر

"كۆنگره گهل" دا هه بوو دهستنيشاني كرد و خواستی راستيان بكا ته وه، برپاری له سهر نهمه دا.

له حه وته مين كۆنگره ي (PKK) له سالی (۲۰۰۰) دا گۆرانكاری ستراتيژی به شيوهيه كي فهرمی برپاری له سهر دهريت، ئايا تاجه ند ئه و گۆرانكارييه ستراتيژيه بۆهر پارچه يه ك له پارچه كان رهنگدانه وهی خوی هه بوو؟ ئه و كي شه و گرفتانه ی له پرۆسه ی گۆرانكاری ستراتيژی هاتنه ئاراهه چي بوون؟

كاتيك كه (PKK) له كوردستاندا دهستی به كار و تيكۆشان كرد، په كيتي گهلی كورد و تهواوی كوردستانی به بنه ما و مرگرت، هيچ كاتيك كوردستانی ته نيا له به شيكا نه بينی، به لكو گهلی كوردی له هر چوار پارچه دا بينی، بۆيه له و رۆژه وهی دهركه وتوه كي شهی هه موو كورد و كوردستانی دا به پيشخوی و نه وهی كرده ئامانج كه چۆن بتوانيت چارسه ري بكات. له بهر نه وهی سهرمتا ستراتيژيه تي كوردستان يكي سهر به خۆ و ديموكرات و ئازادی كرده ئامانج، و اتا په كيتي گهلی كورد و دهوله تيكي كوردی كرده ئامانج. بۆيه له م پينا وه دا خه باتی كرد، له سهر ئه و بنه مايه زۆر پيشكه وتن و هوشيار كرده وهی به دييه نا، رۆحيكي كوردانه و په كيتيه كي له نيوان گهلی كورد خولقاند و نه ته وه ي بوون و ئيراده ی كوردانی نا هرا ند.

كاتيك كه سه رۆك له سالی (۱۹۹۲) وه دهستی به گۆرانكاری ستراتيژی كرد و هه ولیدا كاريگه ري سۆسياليزمی بنيادنرا و له سهر ته فگه ر نه هيليت و نوپوونه وه يه ك له ته فگه ردا بينيت ه دی، سه بارمت به مه سه له ی پارچه كانی كوردستانيش هه ندیک گۆرانكاری نه نجام دا. چونكه تهواوی ته فگه ري هه م له كاريگه ري سۆسياليزمی بنيادنرا و رزگار كرد، بۆيه نوپوونه وه يه كي تۆكه می نه نجام دا، هه ميش له ستراتيژدا گۆرانكاری نه نجام دا، نه مه ش نوپوونه وه يه كي زۆر مه زن بوو. پيشتر ته فگه ر كي شه ی كوردی هر ته نيا وه ك كي شه ی ئازادی گهل نه ده بينی، شانبه شانی نه مه ش وه ك مه سه له ی

دەولەتیشى دەپىنى. واتا: "ئەگەر تۆ دەخوازىت كېشەى گەلى كورد چارەسەر بىكەيت، ئەوا دەپىت تۆ دەولەتتىكى كوردى ئاوا بىكەيت، بەمشۆمىيە كېشەى كورد چارەسەر دەپىت، ئەگەر دەولەت ئاوا نەكرېت ئەوا كېشەكە چارەسەر نابېت و ئازادى و دېموكراتىش نايەتەدى". ئەم تېروانىنە ستراتېزىيە كارىگەرى سۆسىيالىزىمى بنىادنراو بوو، بەلام كە سۆسىيالىزىمى بنىادنراو تەسفىيەبوو، ھەندىك راستىنەى ئاشكرا كورد كە" مەسەلەى ئازادى و دېموكراسى مەسەلەى دەولەت نىيە، تەنانەت ئەگەر تۆ دەولەتت بەبنەما و مرگرت ئەوا تۆ ناتوانىت ئازادى و دېموكراتى بەتەواوى بەدېبھىنىت" ئەو راستىيە روون بووودە گەوا مەسەلەى ئازادى و دېموكراتى مەسەلەى دەولەت (دروستكردن يان نەكردن) نىيە. بەلام تا ئەو كاتە، تېروانىنى و ما نەبوو، بەلكو ئەگەر تۆ دەخوازىت كوردستان رزگار بىكەيت ئەوا پېويستە تۆ دەولەتتىك ئاوا بىكەيت. تا ئەو كاتە و ما تىگەشتىبووین و لەم پېناووشدا كارمان دەكرد.

بەلام بەھەلەشاندەنەو و تەسفىيەبوونى سۆفھىيەت ئىمە بىنىمان كە دەولەت چارەسەر نىيە، تەنانەت ئەو كەسەى بەراستى دەخوازىت ئازادى و دېموكراسى و عدالەت بېنىتەدى، پېويستە دەولەت بەبنەما و مرنەگرېت، چونكە دەولەت بەھەر شۆمىيەك بېت با بېىت، ھاكىمىيەت (بالادەستى) بەبناخە و مردهگرېت، ئەگەر بالادەستىش بەبناخە و مرگرت ئەوا بالادەستىتى لەسەر كۆيلايەتى بنىاد دەنرېت، ئەگەر لەشۆپنىكنا كۆيلايەتى نەبېت ئەوا بالادەستىش نابېت. بۆيە ئەگەر تۆ بالادەستىت بەبناخە و مرگرت ئەوا بالادەستىتى لەسەر كۆيلايەتى بنىاد دەنرېت، كەواتە ئەمە ئازادى، دېموكراسى و يەكسانى ناھىنىتەدى. بۆيە بىنىمان كە كېشەى كورد كېشەى دەولەت (دەولەتبوون) نىيە. كېشەى كورد كېشەى ئازادىيە (ئازادىبوونە). واتا مەرج نىيە تەنيا بە دروستكردن دەولەت ئازادى و دېموكراسى بېتەدى. چونكە زۆر دەولەتیش دروستكرارون، بەلام ئازادى و دېموكراسىش تېدا بەدىنەھاتوودە. گەلى عەرمب بىست و دوو دەولەتەيان ھەيە، بەلام كېشەى ئازادى و دېموكراسىيان ھەيە.

بۆيە سەرۆك لە ھەلسەفە و ئايدىيولۇزى خۇيدا، نىزىكبوونەھەيەكى نوپى پېشخست و ھەلسەفە و فېكر و ئايدىيولۇزىي خۇى لەژېر كارىگەرى سۆسىيالىزىمى بنىادنراودا رزگاركرد و خاوپنى كرمەو، بىنى كە دەولەت ھۆكارى سەپاندنى كۆيلايەتتىيە نەك

بەدپهينانى ئازادى و ئازاديش ناهيئيتەدى. لەسەر ئەو بنەمايە دەستبەردارى دەولەت (دامەزراننى دەولەت) بوو.

پېشتر ئەو سىستەمەى كەوا سەرۆك پېشىدەخست بەتەواوى لەسەر بنەماى ئاواكردى دەولەت پېشىدەخست، ديموكراسيش پارچەپەك بوو لەو سىستەمەى دەولەت و لەناو ئەو سىستەمەدا بوو، ئىدى بىنى كە ئەگەر تۆ ديموكراسى لەناو سىستەمەى دەولەتدا بەبنەما وەربگريت ئەوا هيچ كاتىك ديموكراسى راستەقىنە ناپەتەدى. سەرۆك لەدەرەوى دەولەت سىستەمەى ديموكراسى كردە ئامانج. وەك چۆن دەولەت سىستەمەىكە ئەوا ديموكراسيش سىستەمەىكە، سىستەمەى ديموكراسى وەك ئەلتەرناتىفى دەولەتە، ئەگەر تۆ سىستەمەى ديموكراسى وەك ئەلتەرناتىفى دەولەت بىينى و ئەو سىستەمەت بەبناخە وەرگرت تۆ دەتوانيت ئازادى و ديموكراسى فەراھەم بكەيت.

ئىدى سەرۆك سىستەمەى خۆى بەتەواوى لەسەر بناخەى ديموكراسى پېشخست، بۆ ئەووى سىستەمەى ديموكراسيش ئاوا بکات، ئەوا لەسەر بنەماى كۆمەلگای ژێرەو (خوارەو) سەقامگير كرد، لەسەر بنەماى گەل بنيادی نا، بۆ ئەووى بتوانيت سىستەمەى ديموكراسى پێك بهيئيت. چونكە ئەگەر تۆ كۆمەلگایەكى ئازاد بنياد نەنييت - هەلبەتە كۆمەلگای ئازاديش لەسەر بنەماى تاكى ئازاد بنياد دەنریت - ئەگەر تۆ لەشەخسدا (لەتاكددا) ئازادى نەئافريئيت، لەكۆمەلگادا ئازادى نەئافريئيت، ئەوا تۆ ناتوانيت سىستەمەى ديموكراسيش بئافريئيت. چونكە سىستەمەى ديموكراسى لەسەر كۆمەلگایەكى ئازاد و كەسيئتيەىكى ئازاد بنياد دەنریت. هەلبەتە كاتىك تۆ دەتوانيت كۆمەلگایەكى ئازاد و كەسيئتيەىكى ئازاديش بنياد بنييت كە تۆ كۆمەلگای خوارەو بەبناخە وەربگريت. كاتىك كە تۆ ديموكراسى، شۆرشى رەگەزى و شۆرشى ئيكۆلۆژيت بەبناخە وەرگرت ئينجا دەتوانيت كۆمەلگایەكى ئازاد و كەسيئتيەىكى ئازاد بئافريئيت. كاتىك كە تۆ لەنيوان كۆمەلگا و تاكددا هاوسەنگيت بەبناخە وەرگرت، تۆ لەنيوان ژېرى سۆزدارى (الذكاء العاطفي) و ژېرى ئەنالىتيكى (الذكاء التحليلي) دا هاوسەنگى بەبناخە وەربگريت ئينجا دەتوانيت كۆمەلگایەكى ئازاد و كەسيئتيەىكى ئازاد بنياد بنييت. سەرۆك سىستەمەى خۆى لەسەر ئەو بنەمايە پېشخست و دەخوازيت لەسەر

بنه‌ماي زانست، ئايدېيولۇزىيا، ئەخلاق و سياست كۆمەلگاپه‌كى نازاد و كەسپتېيه‌كى نازاد و سيستمېكى نازاد و سيستمېكى ديموكراسى پېشېخات.

سەرۆك ئاپۇ دىخوازېت كېشەي كوردېش لەنيۇ ئەو سيستمەدا چارەسەر بىكات، ئەك لەنيۇ سيستمەي دەولەتدا. بۇيە دەستبەردارى دەولەتېكى سەربەخۇ بوو. چونكە ئېمە پېشان دەمانگوت: "دەولەتېكى سەربەخۇي كورد" كاتېك كە ئېمە دەستبەردارى ئەمە بووين زۇر كەس و لايەن ھېرشيان كرده سەرمان و گووتيان: "ئىدى ئاپۇ و (PKK) دەستبەردارى كوردان بوون، پېشان دەيانگوت؛ كوردستانېكى نازاد و يەكگرتوو و ديموكرات و ھەموو كەسپكى لەسەر ئەو بنەمايە دەخستە نيۇ جموجۇلەو، ئىستاش دەستبەردارى لەھەموو بەشەكانى دېكە بوون، تەنيا باكوور بەبنەما وەردەگرن..."

گواپە بەشەكانى دېكە دەفرۇشېت، پىروپاگەندەيەكى بەمجۇرەيان پېشخست، ئەمە بووختانېك بوو و راست نەبوو. ەك چۇن (PKK) كېشەي كورد لەھەر چوار پارچەدا بېنى، دواي ئەوەي كە ستراتېزى خۇشى گۇرې ديسان كېشەي كوردى لەھەر چوار پارچەي كوردستاندا بېنى، ھېچ كاتېك لەمەدا گۇرپانكارى نەكردوو و دەستبەردارى پارچەكان نەبوو، لەپراكتېكىشدا، پېشتر بەناوى بەشەكان (پارچەكان) رېكخستنىكى بۇ ھەر پارچەيەك دروست نەكردبوو، بەلام دواي ئەوەي كە ستراتېزى خۇي گۇرې، بەناوى بەشەكانېش رېكخستنى دامەزراند، كەواتە ئەگەر يەكېك دەستبەردارى بەشەكانى كوردستان بووبېت، چۇن بەناوى بەشەكانى دېكە و بۇ بەشەكانى دېكە رېكخستن دادەمەزرېنېت؟. ئەمە لەكاتېكا بەگۇرەي ستراتېزى خۇي، ئەو ھەنگاوى لە پارچەكانى كوردستاندا ھاوېشتوو مانە، ئىستا لەرابردوو قوولتر و بەھېزتر بوو؛ پېشتر تېكۇشانى ئېمە گشتى (عام) بوو، بەلام لەميانەي ستراتېزى نوپدا ئېمە رېكخستن و رېكخستەبوونى بەشەكانمان دامەزراند و پېشمانخست. ئەگەر يەكېك دەستبەردارى بەشەكان (پارچەكان) بووبېت چۇن بەناوى ئەو بەشانەو رېكخستن و رېكخستەبوون پېشەخات؟. سەرۆك لەھەموو بەرگىرنامەكانى خۇشىدا بەناشكرا و بەروونى كېشەي كورد بە كېشەي ھەموو پارچەكان دەبىنېت، زۇر بەروونى و ناشكراي ئەمە خستۇتەروو، كېشەي كورد تەنيا لەبەشېكدا نابىنېت، لەرېكخستەبووندا تەنيا بەشېك بەبنەما وەرنەگرت، بەلكو ھەموو بەشەكان بەبنەما وەردەگرت. ئەو پىروپاگەندەيە

د میانګرد شتون د و بووختانګردن بوو. تا نه مړوښ له پېښ چاوانه، نه وې بې هه موو به شه ګانی دیکه ی کوردستانیش خه بات و تیکوښان دهکات ته نیا ته مڼګه ری (PKK) یه، له دهره وې ته مڼګه ری (PKK) ګامه پارتی بې هه ر چوار پارچه ی کوردستان ریڅخستن و ریڅخسته بوونی پېښخستووه؟ هیچ پارتیه کی وها نییه. نه مړو هه موو که سیکیښ نه مه دمینیټ و له پېښ چاوانیشه، له هه ر چوار پارچه دا خه ګ له م ته مڼګه رمدا به ښاردن و بې هه ر چوار پارچه شه ر دهکمن و خه بات دهکمن و شه هیدیش دمېن.

بې نمونه؛ له باکوور، له ماری "مووش" چوارده هه فالی هه ر چوار پارچه به یه که ووه شه هیدبوون (۶) له روژه لاتی کوردستان هه فالانی خه لکی هه ر چوار پارچه ی کوردستان له وې ګار و خه بات دهکمن و شه هیدیش دمېن، له به شه ګانی دیکه ښ به هه مان شتو میه. نه مه هه موو که سیګ دمینیټ. نیدی نه وې که یه کیټی کورد و روحي کورد و نه ته و میبوونی کوردان ناوا دهکات و موړال و هوښیاری و توانایی کوردان د هافرینیټ نه م ته مڼګه رمیه.

نه ګر باشوور بوته هه وارمیه و زله یز مګانی جیهانیښ پشتیوانی لیدمګن، کوا نه م هه وارمیه ی باشوور چهنده بې به شه ګانی دیکه ی کوردستان کاردهکات؟ بې نه وې له به شه ګانی دیکه کیښمه که چارمه ر بیټ چهنده ګاری بې دهکات؟ کاردهکات یان نایکات؟ نه مه له پېښ چاوانه و هه موو که س دمینیټ. مه ګر که سیکی بېو یژدان بتوانیټ نکولی له مه بکات.

پېښریښ (PKK) بې ته وای کوردستان خه باتی دمګرد، به لام ګشتګیرانه دمایه ووه، به مه ش له کوردستاندا هه ندیک پېښکه و تن به دیهات و ګمیښته ناسټیک، نیدی نه ګر تیکوښانی تو هه ر ګشتګیرانه (بشکل عام) به مایه، نه و تو نه تدمتوانی له و ناسته ی هیه زیاتر په ری پېدهیت. بویه نیدی پېوېستبوو له هه ر به شیکی کوردستان ریڅخستن و ریڅخسته بوون پېښکه و تبايه، ته مڼګه نه مه ی نه نجام دا، نه ک هه ر دمستبه رداري به شه ګان نه بوو، به لکو به پېچه وانه ووه زیاتر قورسایي خسته سم به شه ګان. به ګوی به شه ګانه ووه ریڅخستن و ریڅخسته بوونی پېښخست، ګار و خه باتی پېښخست، نه مه ش نه ووه به دیار دهکات که نه م ته مڼګه ر ته وای کوردستان به بنچینه و مرده ګریت، نه ک ته نیا به شیک، کوردستان ته نیا له به شیکدا نابینیټ، هه ر ته نیا چارمه ری له به شیکشدا

نابیت. بویه سهرۆك دمخوازیت لهنیوان ههر چوار پارچهشدا پهیوهندی پهرمبسیښت. ههرچهنده شیومگرتنی ههر پارچمیهك جودا جودایه، نهمهش لهبهرچاو دهگریټ، بهلام لهنیوان كوردان خویان و كوردان و گهلانی ديكه چ جوړه پهیوهندییهك بهبنهما ومردمگریټ، نهوا لهنیوان ههر چوار پارچهشدا ههمان پهیوهندی بهبنهما ومردمگریټ. ريككهوتنی نیوان كوردان لهنیوان ههر چوار پارچه دمخوازیت، ريككهوتنی نیوان كوردان و گهلانی ناوچهكه دمخوازیت، نهمانه روون و ناشكران.

بویه نهم تهمگهر و سهرۆكه هیچ كاتیك دستبهردارى بهشهكانی ديكه نهیوون، بهلكو تا هاتووه كار و خهباتی خویان لههمموو بهشهكان بههیزتر كردووه، شتی ههره راستیش نهمهیه. ښدی نهمه راستیهكه و همموو كهسیك دمیبینیت، دووژمنیش دمیبینیت، ههر كهسیكى ولاتپاریز و خاومن ویزدانیس دمیبینیت. نهوهی نهمرؤ لهروژهلاتی كوردستاندا خهبات و شهر دمكات نهم تهمگهرمیه، نهوهی نهمرؤ لهباكووری كوردستان و باشووری روژناوای كوردستاندا خهبات و تيككوشان دمكات ههر نهم تهمگهرمیه، لهوانهیه لهباشووری ممزندا خهبات و تيككوشانی خوئی زور پيشنهخستبیت، بهلام دیسان ههر بهههمان چهك و تیروانینهوه خهبات دمكات. نهمه همموو كهسیك دمیبینیت و دمشرانیت. نهوهی بو گهلای كورد هیز و موړال و هوشیاری و ویزدان و روچی بهرخودان دمنافرنیت ههر نهو تهمگهرمیه. ههلبهته لهبهر نهومشه كه دمیپته نامانجی همموو داگیركهران، دمیپته نامانجی همموو چهوسینهه و ستمكاران. بوچی لهناو همموو تهمگهرمكندا نهو تهمگهره دمیپته نامانجی همموو هیز و لایهنیكى ستمكار؟ گوايه همموو پارتهكان ههر كوردن و بو كوردان خهبات دمكهن، كهواته بوچی دمولمتانی داگیركهر، دمولمتانی سهرمایهدار بهو شیومییهی سهرۆك نابو و (PKK) دمكهنه نامانج، نهو سهرۆك و پارتانهی ديكه كورد ناكمنه نامانجی خویان؟ هوكار چییه؟ هوكار نهومیه كه نهم تهمگهره پمكىتى كوردان و روچی بهرخودانفانی كوردان، ههرودها پمكىتى روچی كوردان، نهمهومییوونی كوردان لهسهر بنهماى ښردمیهكى نازاد بنیاد دمنیت، بویه كردوویانه بمانمانجی خویان، نهمگر نهم تهمگهرمش ودهكو پارتهكانی ديكه بكدبایه، وادیاره نهومنده نهمدبووه نامانجی همموو نهو لایهمنانه، نهگهر وابووايه نهوا ومك چوون دمولمتانی داگیركهر و دمولمتانی سهرمایهدار و ښمپریالیست

لهگهل ههنديک پارتی کورد دۆستایهتی دمکهن و چارمنووسی خۆیان لهگهلایندا دمکهنهیهک، وادیاره لهگهل ئیهمشدا دهیانکردمیهک، پهیومندی دۆستایهتی خۆیان لهگهل ئیهمش دروست دمکرد. نهگهر پهیومندی و دۆستایهتی لهگهل ئیهم دروست ناکهن و هیرش و شالو دپننه سهر نهه تهمگهره و دهخوازن نهه تهمگهره له کۆل خۆیان بکههنهوه و لئی رزگار ببن، کهواته نهه تهمگهره زیان بهوانه ههموویان دهگهیمنیت. بهگویهری نهوان کورد ناخافرنیت، نهو کوردی بهگویهری خۆیان دروستیان کردوه، لهوان دهستیپنیهوه، کوردیکی بکه دهخافرنیت، بۆیه دهیکهنا نامانجی خۆیان. نههمش لهبهرجاوانه و روون و ناشکرایه...

لهبهرامبهر نهو گۆرانکارییه ستراتیژییهدا نهو تهسفیهگهریهی دهرکهوت چ کاریگهریهکی خۆی لهسهر خهبات و تیکۆشانی ههر پارچهیهک لهپارچهکانی کوردستان کرد، تاجهنده توانیان تیکۆشانی نهو پارچانه بۆخۆیان بهکار بهینن و کاریگهری خۆیان لهسهر ههر پارچهیهکی کوردستان و دهرهوی ولات بکهن؟ رهنگدانهوهی نهه تهسفیهگهریتیه لهسهر خهبات و تیکۆشانی نهو پارچانه چیبوو؟

بیگومان گروپی چهتهگهری دهیانخواست تهمگهر بهتهواوی بهخهنه دهستی خۆیانوه، نهه تهمگهرمش ههر تهنیا لهبهشیکی کوردستان نهبوو، بهلکو لهههموو بهشهکاندا ههموو و خۆی بهریکخستن کردوه، بۆیه دهیانخواست لهههر هوار بهشیشدا تهمگهر بهخهنه دهستی خۆیانوه، تهمگهر بهگویهری ستراتیژی خۆی ههنديک ریکخستن و ریکخستهیوونی له پارچهکاندا پشدهخست، نهوانهش ههول و تهقهلالایان دمه که نهو ریکخستنه پشنهکهویت، بهلکو نهو ریکخستنه دامهزاون بکهویت دهستی نهوانهوه. بۆ نهه مهیهسته زۆر ههولایندا. نامانجی نهوان ههره نهوه نهبوو لهو تهمگهرهده بهشیک لهو تهمگهره بهخهنه دهستی خۆیانوه، بهلکو نامانجیان نهومبوو

ئەركی دیکەیان خستۆتە رۆژمفی خۆیانەوه و راوستە لەسەر ئەو ئەركانەى خۆیان دەكەن و بەرپۆه دەچن. بەلام ئەمە بەو واتایە نایەت ئەو تەخریباتانەى كردبوویان و ئەو كارىگەرییەى ئەوان دروستیان كردبوو بەتەواوى نەماوه. چونكە بەناوى دیموكراسى، نازادى، مافى شەخسى و دژى مەركەزى بوون و... هتد زۆر چەمكى هەلەیان بلاوكردهوه و بێشخست. بۆیه زۆر كەس نەیاندمزانى ئەمە چیه؟ بۆ ئەوهى لەچەمكەكانى ئەم تەفكەرە بۆ دیموكراسییەت و نازادى تیبگات و ئەو گۆرانكارى و نوێبوونەوهیەى ئەنجام دراوه تیبگات و پەرەى پێدات، مامیەكى زۆرى خایاند، كارىگەرى ئەوان بەمقورسایى نەما، بەلام هێشتاش كارىگەرى بچوك بچوكى خۆى هەماوه، بێگومان بۆ ئەوهى ئەمەش بەتەواوى نەمێنیت، كاتیش پێویستە. بەلام ئیدى بۆ تەفكەر كێشە نین و تەفكەر ئەو كێشەیهى لەدواى خۆى بەجێهشتووه.

لە (٢٩)ى تشرینی دووهمى سالى (٢٠٠٤)دا لەموسڵ رووداوى شەهیدبوونی هەفال شیلان كوبانى (مەيسا باقى) و چوار هەفالى دیکە (جەمیل، فوناد، زەمكەریا، جوان) روویدا. دیارە ئەو هەفاله مامیەكى درێژ لەنیو ئەم تەفكەرمدا بووه و رۆلێكى بەرچاوى لەبەرزكردنەوهى تیکۆشانى ژنیش هەبوو، هۆكارى شەهیدبوونی هەفال شیلان و هەفالهكانى لەنیو ئەو دۆخەى كە روویدا چیبوو و بۆچی خۆى و هەفالهكانى کرانه ئامانج...؟

ئەوانەى ئەو هەفالانەیان لەموسڵ دەستگیرکرد و شەهیدیان كردن، تیرۆریستە ئیسلامییەكان بوون، ئەوانە بوون كە بەناوى ئیسلامییەتەوه تیرۆریزم تەشەنە پێدەمدن. ئەوانە گرتیان و شەهیدیان كردن. بێگومان، ئەوانە ئەو هەفالانەیان نەدمناسى، هەندێك كەس ئەو زانیاریانەیان بەوان داوو، لەسەر ئەو زانیاریانە هەفالانیان گرت و شەهیدیان كردن. ئەوانەى هەفالانیان گوشت دمیانزانى كە ئەو

ههڤالانه کوردن و لای نهوانیش کورد هاوپهیمانی ئەمریکا و ئیسرائیل، نهوان کورد وادمبین و ومها تیگه‌یشتوون. ئیدی مادام نهوانه کوردن، ومه‌اش زانیاریان پیدابووون که ئەم ههڤالانه نهو کوردانه‌ن که له‌گه‌ل ئەمریکان، نهوانه‌ش نهو ههڤالانه‌یان گرتبوو و به‌موجۆره شه‌هیدیان کردن. دوا‌ی نه‌وه‌ی کوشتیانن تیگه‌یشتن که نهوانه به‌و شیویه نین که زانیاریان پیدابووون، به‌لام ئیدی کوشتبوو‌یانن. ته‌نانه‌ت هه‌ندیکیان په‌شیمان بوونه‌وه‌ی خو‌شیان نیشان دابوو و گووتبوویان: "ئیمه نه‌مانزانی و به‌نه‌زانی نه‌وانمان کوشت، ئیمه به‌مانزانیابه نه‌وانه (PKK) پین نه‌مانده‌کوشتن، ئیدی به‌ئیمه‌یان گووتبوو نه‌وانه نهو کوردانه‌ن که له‌گه‌ل ئەمریکایه‌کاندا جموجۆل ده‌کهن..."

کی نهو زانیاریانه‌ی به‌وان دابوو؟ چۆن نهو زانیاریانه‌یان به‌وان دابوو؟

خائینه‌کانی ناو ئیمه نهو زانیاریانه‌یان به‌نه‌وان دابوو، له‌موسل هه‌ندیك عه‌ربه هه‌بوون په‌یومندی ئیمه له‌گه‌ل‌ئاندا هه‌بوو، کاتیك نهو خائینه‌نه له‌موسل و ده‌وربه‌ری کار و جموجۆلیان ده‌کرد، نهو عه‌رمبانه‌یان خستبووه ژێر کاریگه‌ری خو‌یا‌نه‌وه که ئیمه په‌یومندیان له‌گه‌ل‌ئاندا هه‌بوو، به‌ریگه‌ی نهو عه‌رمبانه‌وه نهو زانیاریانه‌یان دابوووه نهو گروه تیرۆریستییه‌ی که هه‌ڤالانیان شه‌هیدکرد بوو، نهو گروهی هه‌ڤالانیان شه‌هیدکرد په‌یومندی خو‌یان له‌گه‌ل ئیستخباراتی سوریا هه‌بووه. نهو گروه خیا‌نه‌تکاره له‌لایه‌که‌وه په‌یومندیان له‌گه‌ل ئیستخباراتی سوریا هه‌بوو و زانیاریان به ئیستخباراتی سوریا دابوو، هه‌میش به‌و گروه ئیسلامییه‌وه، تۆره‌کانی ئیستخباراتی سوریا له‌ناو نهو گروه ئیسلامیانه‌دا هه‌بووه و هاوکاریشیان کردوون. ئیدی به‌مجۆره به‌پیلانگێریه‌ک شه‌هیدیان کردن.

بۆیه له‌لایه‌که‌وه له‌ریگه‌ی نهو عه‌رمبانه‌وه زانیاریان ناردبوو، له‌لایه‌کی دیکه‌شه‌وه له‌ریگه‌ی ئیستخباراتی سوریاوه نهو زانیارییه‌یان گه‌یانده‌بووه نهو گروه تیرۆریسته‌وه.

نیستخباراتی سوریاش بهو گروهه نهو ههڤالانهی بهکوشتن دا. نهو شهیدبوونه و کۆمه‌لکوزییه بهوجۆره روویدا.

بۆچی ههڤال "شیلان" و ههڤالانی دیکه‌ی له‌گه‌لیداوون به‌نامانجیان گرتبوون؟ هۆکاری خۆی هه‌یه. ههر له‌یه‌که‌مین کۆنگره‌ی جڤاتی گشتیدا له‌ناو ههڤالانی کچدا نه‌وه‌ی له‌به‌رامبه‌ر گروهی خیانه‌تکار هه‌لویستی وهرگرت بۆیه‌که‌مجار ههڤال "شیلان" بوو، ههڤال "شیلان" له‌نیو پارتی په‌کیتی دیموکراتی (PYD) شدا له‌دژی نه‌و چه‌مکی چه‌ته‌گه‌ریتییه راوه‌ستا، له‌دژی که‌ماله سوور (که‌مال شاهین) و نه‌وان راوه‌ستا، نه‌وانه بیینیان که نه‌گه‌ر "شیلان" بیکاریگه‌ر نه‌کریت نه‌وا ناتوانن (PYD) به‌خه‌نه نیو ده‌ستی خۆیانوه.

ههر له‌ده‌ستپێکدا کاتیك که کامپی (PYD) له‌ کانێ شیلان(٧) بوو، دوا‌ی په‌که‌مین کۆبوونه‌وه‌ی جڤاتی گشتی که ههڤال "شیلان" خواستبووی بچیته نه‌و، "که‌ماله سوور" و "فه‌ره‌اد" و نه‌وان هه‌ره‌شه‌یان کردبوو که "شیلان" نه‌چیته نه‌و، سه‌ره‌رای نه‌مه‌ش ههڤال "شیلان" هه‌رجوو‌بوو، له‌ویش ههڤالانی نه‌وییان ناماده‌کردبوو، که کاتیك ههڤال "شیلان" چوو نه‌و نه‌و ههڤالانه له‌دژی ههڤال "شیلان" به‌خه‌نه جموجۆله‌وه، بۆ نه‌وه‌ی ههڤال "شیلان" نه‌توانیت له‌و ب‌می‌نیته‌وه، سووکایه‌تیان به‌رامبه‌ری کردبوو، به‌لام دیسان ههڤال "شیلان" به‌جورنه‌ته‌وه له‌دژی هه‌ره‌شه‌کانی نه‌وان راوه‌ستایه‌وه. له‌نیو (PYD) شدا له‌دژی چه‌مه‌که‌کانیان خه‌بات و شه‌ری کرد و ته‌سلیمی چه‌مه‌که‌کانی نه‌وان نه‌بوو و نه‌شی‌خواست که (PYD) یش ته‌سلیمی چه‌مه‌که‌کانیان ب‌پیت. تاده‌هات نه‌و خه‌تی ته‌سفیه‌گه‌ریتییه‌ی به‌رته‌سک کرده‌وه، به‌خۆی هاته‌ لای ئیمه و ههڤالانی کچی نارده‌ لامان، ههڤالانی (PYD) ی نارده‌ لای ئیمه، ته‌نانه‌ت نه‌وانه‌ی که له‌نیو ته‌فگه‌ری ژندا بوون و له‌گه‌ل گروهی "فه‌ره‌اد" و "بۆتان" بوون هه‌ره‌شه‌یان لیک‌کردبوو و ب‌یان گووتبوو: "بۆچی ده‌چیته‌ لای جومه‌ه (جه‌میل بایک)؟" ب‌یویسته نه‌چیته‌ لای نه‌و، ته‌نانه‌ت له‌به‌رامبه‌ر نه‌و هه‌ره‌شه‌نه‌دا ههڤال "شیلان" هه‌نگاوی بۆ دواوه نه‌هاو‌یشت و خۆی هاته‌ لام و ههڤالانی دیکه‌ی کچ و ههڤالانی (PYD) ی نارده‌ لای من بۆ نه‌وه‌ی له‌گه‌ل‌ئاندا قسه‌ بکه‌م و سه‌بارته‌ به‌دۆخه‌که‌ گه‌توگۆیان له‌گه‌ل‌دا بکه‌م. ب‌یگومان ئیمه‌ ب‌یکه‌وه له‌دژی نه‌و خه‌ته هه‌م له‌ناو ته‌فگه‌ر

بهگشتی و همیش لهناو (PYD) دا جموجوئیکه از ٠ شخصست. چوڼ لهناو تمفکهردا بهگشتی گروپی چپتهگهري خیانهتکار ناشکرا بوون و شکستیان هیڼا و ههلاتن و روښتن، لهناو (PYD) شدا بهههمان شیوه شکستیان هیڼا و ههلاتن و روښتن. ههلبهته نهوانیش پیکهوه کاریان دمکرد. نیدی (PYD) بهتهواوی لهژیر کؤنترؤلی نهواندا دمرچوو. تهنانت ههفال "شیلان" ز نهو مهبهسته چوووه خورناوای کوردستان و لهویش کار و خهباتی کرد، لهویش چهکه خیانهتکارییهکان و تهسفیهگهريیهکانی نهوانی به گهل و کادیران ناساندبوو و تییکهپانددبوون، لهویش نهیهیشت نهو گروپه خیانهتکاره تهخریبات بکات، نهو گروپه خواستیان بهریگهی نیستخباراتی سوریا بهگرتنی بدمن، کهمیگ مابوو دمستگیر بکرتیت، ههفال "شیلان" ناچارما له سوریا دمرکهویت، نیمه گووتمان: "لهوئ دمرکهوه و وهرموه" چونکه دمستگیریان بکردبایه لهناویان دمبرد. ههفال "شیلان" گهراپهوه، بهلام دهچوووه موسل و لهسهر سنوور

پهپوهندی لهگهل ریڅخستنهکانی نهوئ دمکرد. واتا له موسلهوه کار و خهباتی باشووری خورناو و سوریای بهرپوه دمبرد، سهرپهرشتیاری نهو کار و خهباتهی نهوئ بوو، نیستخباراتی سوریا بهمهی زانی، خائینهکانیش بهو جوره زمبریان لهو ههفال و ههفالانی لهگهلیدا بوون دا. واتا تولهی خوځیان کردموه، لهبر نهوهی هم بهگشتی و همیش لهنیوان (PYD) دا لهدزی چهکه تهسفیهگهريیهکان راوستابوو و راستینهی نهوانی ناشکرا کردبوو و تمفکهری لهژیر کؤنترؤلی نهوان دمرخستبوو. نهوانیش بهو شیومیه پیلانیان دانا و تولهی خوځیان کردموه، نهو رووداوی شهیدبوونه بهو شیومیه روویدا.

بیگومان نهو شهیدبوونه بؤ نیمه گرنک بوو، بویه پیویستبوو نهوهمان بکردبایه بناخهی پیشکوتنی تمفکهر، بناخهی مهزنبوونی (PYD)، وهک چوڼ شهیدبوونی ههفال "حمقی قهرار" مان کرده بناخهی دامهزاندنی (PKK) و (PKK) مان لهسهر نهو بنهمایه ناواکرد، پیویستبوو شهیدبوونی ههفال "شیلان" یش ببايه هوکاري نهوهی (PYD) بهرمو پيشهوه ببهين و بههيزی بکهين. بیگومان نیمه لهسهر نهو بنهمایه لهو

روودادی شه‌هیدبوونی هه‌فال "شیلان" و هه‌فالانی نزیك بووینه‌وه، به‌و شیومه کاریگه‌ری چه‌مکه ته‌سفیه‌گه‌ریه‌کانی نه‌وانمان بی‌کاریگه‌ر کرد.

دوای ئهوهی "كۆنگرهی گهل" ئاوادهبیّت و تارادهمیهك رۆل و
 پێگهكهی دیاردهمبیّت، پاشان كار بۆ سهرلهنوئ ئاواكردنهوهی
 (PKK)ش دهمكریّت. پێش ئهمهش سهرۆك ئاپۆ رۆلێكی بهمجۆرهی
 به "كۆمیتهی زانست، رۆشنگهری، هونهر"ی دابوو لهنیو كۆنگرهی
 گهل دا... بهلام پاشان پرۆژهی سهرلهنوئ بنیادنانهوهی (PKK)
 پێشكهوت و لهسالی (2005)دا یهكهمین كۆنگره بۆ سهرلهنوئ
 ئاواكردنهوهی (PKK) سازدهمكریّت و (PKK) بنیاد دهنریتهوه.
 لیڤدا سهرلهنوئ بنیادنانهوهی (PKK) بهچ واتایهك دیّت؟ ئهمرۆ
 لهنیو ئهم تهفگهردا بهگشتی ئهو رۆل و پێگهیهی كه (PKK)ی
 نوئ لهئهمستۆی خۆی گرتووه چیه؟

ئەمەلىيەتتە بىر پارە ھەلەنەي ئىمە لە ھەوتەمىن كۆنگرەدا سەبارەت بىناۋ گۆرۈپ دىمان و لە ھەشتەمىن كۆنگرەدا لەسەرى بەردەوام بوۈپ، سەرۈك بەرىگەي ئاۋاكرىنى مۇدېلى "كۆنگرەي گەل" مودە ئەمەلىيەتتە راستكردەمە. واتا ئىمە رېڭخستى گەل (ERNK) مان تەسفىيە كرىدبۇ، سەرۈك بەرىگەي ئاۋاكرىنى "كۆنگرەي گەل" ۋە جارىكى دىكە ئەمەلىيەتتە ھەنگاۋى ھاۋىشت و ئەمەلىيەتتە راستكردەمە، كاتىك كە مۇدېلى "كۆنگرەي گەل" ېشى پېشخست گۈۋى: "با كۆمىتەي زانست، رۇشنگەرى، ھونەر ئەركى پارتى جىيەجى بىكەت". واتا ئەركى ئايدىۋولۇزى، ھەلسەقى و ئەخلاقى جىيەجى بىكەت. ئەمەلىيەتتە ئەركى خستە ئەستۋى "كۆمىتەي زانست، رۇشنگەرى، ھونەر" مودە. بېگومان لەمەر ئەمەلىيەتتە گروپى خىيانەتكار ھەم مۇدېلى "كۆنگرەي گەل" يان شىۋاند و نىمانھىشت تىگەمىشت ئەمەلىيەتتە

مؤدېله بهدروستی بېته نارو، ههمېش بهناوی "ځنگړی گهل" گهلېك چه مکی هه لمان پېشخست و تەسفیه گهرېتېيان نه نجام دا. هه لېته "کۆمیتە ی زانست، رۆشنگەری، هونەر" یش نه میتوانی له دۆخیکی وهادا ئەو نەرگه خوی پیکهېنیت، سەرۆک که بېنی ئەو کۆمیتە یه ناتوانیت ئەو نەرگه جېبه جې بکات. ههم له بهر ئەوهی ئەو پرۆژە یه که پېشکەشی کردوو، سېشنه گه وتوو، ههمېش تەسفیه گهریتى تەشەنه ی سەندبوو، بهشیومیه کی زور مەترسیدار تەشەنه ی سەندبوو، بۆیه موداخەلە ی ئەو دۆخه ی کرد. چونکه دمرکی به وه کرد که تەسفیه گهریتى له نیو کادیراندا پهرمېسەندوو. بۆچی؟ چونکه کادیران بې رېکخستن ماونه تەوه، له کادیراندا پهرشوبلاوی و تەسفیه گهریتى پهرمېسەندوو، ئەمه بۆ ناو گەلیش شۆر دهبیتەوه. بۆیه پېویستە رېگیرى له مه بکړیت. که بېنی ئەمه بهرېگه ی "کۆمیتە ی زانست، رۆشنگەری، هونەر" نه نجام نادریت، بۆیه گووتی: "پېویستە سەرلەنوئ (PKK) ناوابکړیتەوه" واتا پېویست دەکات رېکخستنی کادیران جارېکی دیکه ناوابکړیتەوه، بۆ ئەوهی له کادیراندا کۆکردنه ومیه ک بېته دی و ئەو پهرشوبلاوییه له پهرمېسەندوو و ئەو تەسفیه گهریتیه ی له ناکامی ئەو پهرشوبلاوییه پهرمېسەندوو رېگیرى لېبکړیت. سەرلەنوئ ناواکردنه وهی (PKK) بۆ ئەو مەبهسته بوو.

بۆیه پېویستبوو (PKK) ناوا بکړیتەوه. چونکه ئەم تەفکهره تەفکهرى کادیرانېشه، کاتیک که کادیرانېش بې رېکخستن مانه وه پهرشوبلاوی پهرمېسەند و که مېک مابوو تەفکهرېش تەسفیه بېت. بۆ ئەوهی رېگیرى له مه بکړیت و کۆکردنه ومیه ک بېنیتەدی گووتی: "با (PKK) دایمەرزیتەوه، به لām پېویستە له سەر بناخه یه کی نوئ ناوابکړیتەوه" کاتیک که سەرمتا (PKK) دامەزرا سۆسیالیزمی بنیادنراو هه بوو، ههموو له ژېر کارېگه رى سۆسیالیزمی بنیادنراو دابوون، پاشان که سەرۆک بۆ ئەوهی تەفکهر له کارېگه ریه کانى سۆسیالیزمی بنیادنراو خاوین بکاته وه زور کارى کرد. هه لېته ئیستاش که کارېگه رى سۆسیالیزمی بنیادنراوی له نايدیولۆزىای خوی خاوین کردۆته وه، ئەوا به مه قوولېوونه ومیه کی له نايدیولۆزىای خۆیدا نه نجام دا. به گویره ی نه مهش مؤدیلېکی رېکخستنی له پارتیبوونیشدا پېشخستبوو، که مؤدیلې گۆنگره ی گهل بوو، بۆیه پېویستبوو "PKK ی نوئ" له سەرینه مای ئەو مؤدیلە نوپیه ناوابکړیت، نه ک له سەر

مؤدېلى كۆن. چونكه مؤدېلى كۆنى پارتىيوونى (PKK) لهسر بنه‌ماى مؤدېلى "بەلشەفيك"ى ئاواكرابوو. هەلبەتە ئەو مؤدېلەش، كه سؤفيمەت نمونەكه‌ى بوو، تەسفیه ببوو، تۆ نەتەدتوانى جاريكى ديكە (PKK) لهسر بنه‌ماى ئەو مؤدېلە ئاواكبەيتەوه، هەلبەتە خودى ئەو مؤدېلە خۆى لەدونىادا نەما بوو و تەسفیه ببوو، بۆيه پيويستبوو له پارتىيووندا مؤدېلىكى نوئ پيشخريت، ئيدى پيويستبوو (PKK)ى نوئ لهسر مؤدېلىكى نوئ ئاواكبريت، ئەو مؤدېلەش سەرۆك له بەرگرينامەكه‌ى خويىدا چوارچيۆهكه‌ى دارشتبوو، كه لهسر كامە مؤدېل ئاوا ببیت. ئيدى (PKK)ى كۆن دەولەت و دمسەلاتى بۆخۆى بەبنەما وەرگرتبوو، مەسەلەى چارەسەرگردنى كيشەى گەلى ژێردەستە و ديارىگردنى چارنووسى خۆى لەمەسەلەى دەولەتدا دەبينیەوه، لهسر ئەو بنەمايه خۆى ئاواگردبوو. لەپارتيدا چەمكى دولەت و دمسەلات هەبوو، بۆيه (PKK) دەولەت و دمسەلاتى كرديوو نامانجى خۆى، چونكه ديارىگردنى چارنووسى گەلى كوردى بەجودابوون و بەدەولەتتىكى سەربەخۆ و جوداى دابوو پيشخۆى. هەروەها ستراتيزى خۆى بەگوێرەى رهوشى ئەو كاتەى جيهان پيشخستبوو، تاكتيكى خۆى لهسر بنەماى "شەرى گەلى درێزخايەن" دارشتبوو، شەرێك كه ئەو كاتە تەفكەرمانى گەلانى ژێردەستە بەرپۆميان دەبرد. رهوشى جيهانىش گۆردرابوو، بەناوى سۆسياليزم ئەو سۆسياليزمەى لەئارادا بوو پەرشوبلاو ببوو، ئيدى تۆ ناتوانيت بەو سۆسياليزمە و بەو مؤدېلەى ئەو سۆسياليزمە ريكخستن پيشخەيت. سەرۆك له فەلسەفە و نايدىۆلۆژياى خويىدا نوپييونەوه‌يهكى بەهيزى ئەنجام دا، بەتەواوى دەستى له دەولەت و دمسەلات بەردا، زېهنيەتتىكى نوپى پيشخست، بەگوێرەى ئەو زېهنيەتەش كۆلتوور و ئەخلافتىكى نوئ و سياسەتتىكى نوپى پيشخست. بۆيەش پيويستبوو ئەو پارتىيەى ئاوا ببیت لهسر ئەو بنەمايه ئاوا ببیت. ئيدى (PKK)ى نوئ لهسر ئەو بنەمايانە ئاوابوو. لهسر بنەماى سيسەمى ديموكراسى ئاوا بوو، نەك لهسر بنەماى سيسەمى دەولەتگەرا.

واتا هيچ نامانجىكى سياسى خۆى نيه‌يه؟

پېښو ته نامانجی خوی بهمه‌واوی ناپیديولؤزی و نه‌خلاقى بېت، خه‌باتى ناپیديولؤزی و نه‌خلاقى پېکېښت، سیاسه‌تیش له‌سمر نه‌و بنه‌مايه پېکېښت، نه‌ک له‌سمر بنه‌ماي ناواکردنى دمه‌لات و دموه‌لت، به‌لکو پېښو ته پارتى له‌سمر بنه‌ماي ناواکردنى سيستمىكى ديموکراتى کاربکات و سياسه‌ت بکات و خوی نه‌کاته هه‌موو شتيك. چونکه هه‌ر پارتیه‌ک که به‌گوږه‌رى مۆدىلى سؤفیه‌ت و به‌لشه‌فيک دروستېبووایه، نه‌وا خوی دمکرده هه‌موو شتيك؛ دموه‌لت، دمه‌لات، پارتى، چين و هه‌موو شتيك. نه‌گه‌ر تۆ پارتیه‌کى نوئ پېشېخه‌يت، پېښو ته به‌مشيويه خوی نه‌کاته ناوه‌ندى هه‌موو شتيك، پارتى رۆلى خوی هه‌يه، نه‌ويش سياسه‌تکردنه، رۆلى پارتى سياسه‌تکردنه، سياسه‌تیش له‌سمر چ بنه‌مايه‌ک بکات؟. له‌سمر بنه‌ماي ناپیديولؤزی و نه‌خلاق سياسه‌ت بکات تاكو بتوانيت کۆمه‌لگایه‌کى نوئ پېشېخات و به‌ردموام نوئى بکاته‌وه، هه‌روه‌ها پېداويستیه‌کانى کۆمه‌لگا له‌رووى نازادى و ديموکراسى و عه‌داله‌ت بېښته‌دى، ئیدى پېښو (PKK) ى نوئ له‌سمر نه‌و بنه‌مايه ناوا بکړيت. بۆيه سه‌رؤک دمه‌سته‌واژه‌ى "(PKK) ى نوئ" ى به‌کاره‌ينا. چونکه (PKK) ى نوئ له‌هه‌موو روويکه‌وه له (PKK) ى کۆن جوداته‌ره.

راسته له‌سمر خه‌بات و ميراسى نه‌و ناواکراوه، به‌لام وه‌کو نه‌و ناوا نه‌بووه، نه‌رکى (PKK) ى پېشو له (PKK) ى ئیستا جياوازترېوو، (PKK) ى پېشو به‌مه‌واوی سيستمى دموه‌لت و دمه‌لاتى بؤخوی به‌بنه‌ما و مرده‌گرت. له‌فه‌لسفه‌ و ناپیديولؤزیای سه‌رؤکدا دموه‌لت و دمه‌لات نييه، به‌لکو سيستمى ديموکراسى هه‌يه، پېښو ته هه‌موو شتيكى به‌گوږه‌رى نه‌و سيستمه‌ رېکېخړت، پارتیش بؤ نه‌وميه که بتوانيت پېشه‌نگايه‌تى بؤ نه‌و سيستمه‌ بکات. هه‌ر پارتیه‌کيش که ناوا بکړيت پېښو ته به‌مه‌واوی له‌سمر بنه‌ماي نه‌و سيستمه‌ خوی ناوا بکات. له‌سمر بنه‌ماي ديموکراسى، شوړشى ژن (رمگه‌زى)، شوړشى ئیکولؤزى، له‌سمر نه‌و بنه‌مايه‌ش نه‌خلاقى نوئ پېشېخات. پېښو ته پارتى له‌سمر نه‌و سى ستوند و پاڼانه سياسه‌ت بکات، ئیدى نه‌و کاته نه‌و پارتیه‌ دمېته پارتیه‌کى نوئ، به‌مه‌واوی به‌گوږه‌رى زېه‌نيه‌تیکى نوئ، کولتور و نه‌خلاقىكى نوئ خوی ناوا بکات، تاكو بتوانيت کۆمه‌لگایه‌کى نوئ، سيستمىكى نوئ ناوا بکات و پېشه‌نگايه‌تى بؤ بکات. له‌و سيستمه‌دا نه‌رکى پارتى پېشه‌نگيه، پېشه‌نگى ناپیديولؤزى

و ئهخلاقییه، سیاسهتیش لهسهر ئهه و بنه مایه دمکات. ئههرکی پارتی سیاسهتکردنه، نهک بهرپوهربردنی دموکرت و دمه لآت.

له (۱) ی حوزمیرانی (۲۰۰۴) دا له لایهن تهفگهر موه هه له مهتیک (هه له مبابزیک) ئه نهجام درا. بهر له هاویشتنی ئهه هه له مهته رهوشه که جیبوو؟ ئهه هه له مهته به چ ئامانجیک هاویشتر و چ نه نهجامیکی له گهه خۆیدا هیئا؟

له دووه مین کۆنگره ی جفاتی گشتی دا ئهه برپاره و مرگهرا، چونکه هیزه پیلانگه پرمان کهوتیوونه نیو جموجولهوه، بهرنگه ی گروپی خیانهتکار موه دهیانخواست تهفگهر بهخه نه دمهت خۆیا نهوه، دموکرتی داگیر که رهش له مه سوودمه نه دبوو و دهیخواست هیرشه گانی خۆی زیاتر بکات، له بهرام بهر تهفگهر دا له هه موو روویکه وه هیرشیکی مهزن پێشه کهوت، هه له لایهن دموکرتی داگیر که رهوه، هه مپش له لایهن ئه مریکا وه. ته نهانمهت له ناو کوردانی به کزینگهرا و میلیگهراشدا بۆ ئهه مه بهسته کهوتیوونه نیو جموجولهوه، بهمجهوره هیرشیکی مهزنیان لهسهر تهفگهر په ره پێده دا، هیرشه عهسکهری، سیاسی، نایدیۆلۆژی و رێکخهستنی لهسهر گهه و تهفگهر په ره ی دمه نه دب، پێویسته بوو که تهفگهر له بهرام بهر ئهه هیرشانه بهرگری له خۆی به کردبایه. چونکه ئه گهر بهرگری له خۆی نه کردبایه، ئهه ئهه هیرشانه مه تر سیدار ده بوون و تهفگهر زمهری بهر ده کهوت، گهه زمهری بهر ده کهوت. ئیدی بۆیه تهفگهر له یهکی حوزمهیراندا برپاری "بهرگری رهه" ی و مرگرت. واته له بهرام بهر هیرشه گاندا بهرگری له خۆی بکات و خۆی بهر پێژیت.

ئهه برپاره راگه یان دنی شه پ نه بوو، گۆرانه کاری نه بوو له ستراتیژی و تاکتیکدا، به لکو به تهواوی له بهرام بهر هیرشه گاندا خۆی بهر پێژیت تهفگهر ئهه برپاره ی و مرگرت، لهسهر ئهه و بنه مایهش تهفگهر خۆی بهر پێکخهستن کرد تا کو به توانیت بهرگری له خۆی بکات، له بهرام بهر هیرشه گان راوهستا و وه لایه هیرشه گانی دایه وه، چونکه تا کو ئهه کاته

وهلامی نه دمه دایه وه، له بهر نه وهی وهلامی نه دایه وه هیږشه کانیښ تاده هات زیدمتر و ممترسیدارتر دمبوون، بهرادیه ک تمفګر نه پیدم توانی خوئی بپارېزیت و بهرو ته سفیه بوون دهچوو، نهو هیږشانهی له سر تمفګر دمکران، تمفګری خستبووه نیو رموشکی به مجورمه. نهګر نهو برپاره و مرنه گیرابیه و نهو پیڅاژویه (قوناخه) بهر دموام بپایه، نهوا تمفګر بی خو پاراستن بوو، هیږشه کان زیدمبوون و تمفګر له هه موو لایه ګم وه زمبری بهر دمه کوهت. نه ممش تمفګری بهرو له ناوچوون دمېر. نیدی بؤ نه وهی نه مه روونه دات تمفګر نهو برپارهی و مرګرت تاګو بهرګری له خوئی بکات و نهګر هر هیږشیک روویدا بتوانیت زمبری بهر نه ګه ویت و وهلامی نهو هیږشانه بداته وه، له سر نهو بنه مایه نیمه همنګاومان هاوېشت.

کاتیګ نیمه نهو برپاره مان و مرګرت ګروپی خیانه تګاریښ هیشتا له ناو تمفګر مابوون و هه لنه هاتبوون، نهوانه ګووتیان: "نهو برپاره چییه؟ نه مه ګه پرانه و میه بؤ ستراتیژی رابردو" نهوانهی دمره وهی نیم ممش، نهوانهی نهو هیږشانه یان له سر تمفګر دمکر و دمیانه خواست تمفګر بیتوانا بګه و پهره به ته سفیه ګردنی بدن و ته سلیمی بګه، نهوانه ش ګووتیان: "نه مه چ برپارېکه؟ بؤچی نهو برپارمتان و مرګرت؟" نهو برپارمیان به هه له زانی. وانا به ګوړدې نهوانه دمبووایه تمفګر بهرګری له خوئی نه کات، بؤ نه وهی نهوانیش بتوانن بهناسانی نه منجا مګر بېن. ته نانه ت له ناو نیم ممشدا له بهر نه وهی هیشتا کاریګه ری نهو ګروپه هه بوو و پروپاګنده و چه مکی هه لیه یان بلا و ګردبوو وه، هیشتا کاریګه ری نهوان مابوو، هه ندیک له هه فالان دمیانه ګووت: "بؤچی تمفګر نه م برپارهی و مرګرت؟ توبلیتی نه م برپاره جاریکی دیکه نیمه دمه ګه پرنیت وه بؤ ستراتیژی کون؟" بؤیه به دوودلی لهو برپارهی تمفګر نزیګ دمبوونه وه، ته نانه ت هه ندیکیان له دزی نهو برپارم ش راوستان. کاتیګ نیمه برپاری بهرګری رهوا (پاراستنی رهوا) مان پېڅخست، ته نانه ت (HPG) ش له دوودلی دابوو؛ توبلیتی تمفګر به ته و اوای خاونداری نهو برپاره دمکات یان نا؟ نهګر له سر مه تادا بهرګری رهوا به لاوازی پېڅکهوت له بهر نهو هویه بوو. چونکه هه موو تمفګر له پشت نهو برپاره رانه ووستا، له پشت (HPG) رانه ووستا، (HPG) ش نه مه ی بېنی، بؤیه نه مه کاریګه ری له سر (HPG) ش ګردبوو، بهر پو مبه رایم تی تمفګر له دزی نهو چه مکه راوستان، نهو هیږشانهی له سر نهو بنه مایه

له دمرهوه دمکریټ، نهوهی که هه لمه ته که لاواز دمکات و خهبات لاواز دمکات و مەترسییه کان مه زنتر دمکات له دزی نهو چه مکهانه شه ری کرد، نیدی له ناکامی نهوه دا کاریگه ری خیانه تکاری و هیژمکانی دمرهوه که م بۆوه.

نهو هه لمه ته یه کی حوزمیران بهو شیویه پیشکهوت و ته فگهر به وجۆره خوی پاراست. نیدی نه گهر ئیمه گه یشتینه رۆزی نه مپۆ، نهوا له سر بنه مای نهو برپاره گه یشتینه رۆزی نه مپۆ. ناشکرا بوو که نهو برپاره تاجه ند راستبووه، نه گهر نهو برپاره مان و مر نه گرتبا یه نهوا ته فگهر خوی کۆنه دمر کردهوه، به لکو ته فگهر زمبری مه زنی به رده کهوت. چونکه ته فگهر بئ خۆپاراستن مابۆوه، بۆیه هه موو که سیك هیرش له سر ته فگهر دکرد، هه موو که سیكیش چه نده هیرش دکرد نه وه نده نه نجام گیر دمیوو، نیدی به م برپاره ریگری له مه کرا، ته فگهر خوی کۆکرده وه و جار یکی دیکه گووتی: "من هه م...!!" به م هه لۆیسته ی و به تی کۆشانی خوی نهو هیرشانه ی له سر خوی که م کرده وه و بیکاریگه ری کردن و خۆی به هیژ کرد. هیرشکارانی ش بینیان که هه روا زۆر به ناسانی ناتوانن نه م ته فگهره وه ها ته سلیم بکه ن و به رشوبلاوی پێبکه ن، نه مه یان بیی. بۆیه ته نانه ت ته فگهر هه ر خوی کۆنه کرده وه، به لکو نهو پراکتیکه ی به گه ریلا و سه ره لدانیش پێشیخستبوو کاریگه ری له سر گه لیك هیژ و لایه ن کرد و سیاسه تی نه وان و به رژه وه ندی نه وان یان خسته ژیر مه ترسییه وه. بۆیه ناچار بوون گووتیان: "با (PKK) و ئاپۆ ناگر به سیك رابگه یه ن..."

نهو هیژانه هه موویان به م برپاره و له ناکامی پراکتیکی نهو برپاره وه ته فگهر نه وانی راکیشایه وه نهو دۆخه وه. نه گهر نه وانه داوایان له سه روک کرد که ناگر به ست رابگه یه نیټ، له بهر نه ومیوو داوایان کرد، نه گهر وه ها نه بایه که سیك نهو داوایه ی له سه روک ئاپۆ نه دکرد، هه موو که سیك به نیمه ی ده گووت: "سه روگهر ده بیټ ده ستبه ردار ی سه روک و (PKK) ببن" چونکه به ریگه ی گروپی خیانه تکاره وه بهو هیوا یه بوون که ته فگهر به خه نه ده ستی خۆپانه وه، نه گهر نه مه ش مه یسه ر نه بیټ نهوا ته فگهر پارچه بکه ن و به رشوبلاوی بکه نه وه، بۆیه ده یانگووت: "نیدی نهو ته فگهره مرد..." هه ر بۆیه به ناشکرا ده یانگووت: "ده ست له ئاپۆ و (PKK) به ربه دن، نیدی نه وانه نوێنه رایه تی کوردان ناکه ن" چونکه ده یانگووت: "نیدی نهو ته فگهره به ره و

تەسفیەبوون دەچیت"، بۆیە ئەو بانگەوازییەیان دەکرد. بەلام ئەو بریارە یەکی حوزمیران، رینگیری لەمە کرد و تەفگەر خۆی کۆکردموه و سەرھەلدان و گەریلا و بەرگری رموای بەھێز بوون.

ئیدی بەمە (PKK) جاریکی دیکە لەسیاسەتی ناوچەگەدا شوینی خۆی گرتەوہ. چونکە لەسیاسەتی ناوچەگەیان دەرخیستبوو، جاریکی دیکە کەوتەوہ نیو سیاسەتی ناوچەگە و شوینی خۆی گرتەوہ و کاریگەری لەسەر سیاسەتی ناوچەگە کرد، کاریگەری لەسەر سیاسەت و بەرژمەوندی دەولەت و پارتەکانی کرد، بۆیە ناچاربوون گووتیان: "با سەرۆک ناگر بەست رابگە یەنیت". ئیدی ئەگەر ئیمە بەو ناستە گەشتین ئەوا بەھۆی بریاری یەکی حوزمیرانەوہ بەدیھات.

کاتیك سەرۆک ئەمە ی وەك پێشنیاز پێشکەشی تەفگەری کرد و تەفگەریش کردی بەبریار و وەك هەنگاوێك ھاوێشتی، پیلانگێڕان و دەولەتی داگیرکەر زۆرتووڤە بوون، ئەو گۆشەگێرییە لەسەر سەرۆک بەرپۆمیان دەبرد توندترین کرد، کەمێك مابوو سەرۆک لەناو بێن. وەك بلیی بەسەرۆک بلین: "تۆ بۆ تەفگەر وریا دەکەیتەوہ؟ تۆ بۆ ناھێلێت تەفگەر تەسفیە بېیت؟ ئیمە دەخووزین تەسفیە ی بکەین، تۆش ناھێلێت تەسفیە بېیت". بۆیە خواستیان بەو شیومێ تۆلە ی خوێان لەسەرۆک بکەنەوہ، بۆیە گۆشەگێرییە بەرپۆمیان دەبرد، لەناستیکی زۆر وەحشیگەرانە پێشیانخست کە؛ یان ێ خۆی خۆی لەناو ببیات یان ئەمە نەکات و تەسلیم بېیت. تا ئەو ناستە وەحشییەتیان بە پێشخست، سەرۆکیش نە تەسلیمی ئەوان بوو و نە خۆیشی لەناو برد، بەلکو لەبەرەمبەر ئەواندا بەرخۆدان ی خۆی پێشخست و پێداگری لەسەر رینگای چارەسەری کرد. بێنیان کە پێداگری لەسەر ئەمە دەکات، ئەمجارمیان لەبەرەمبەر ئەوہدا چییان کرد، ھەولیاندا سەرۆک لەنیوان مردن و ژياندا بھێلنەوہ، ئەو سیاسەتەیان بەرپۆہ برد، بۆ ئەوہی ھەموو رۆژ بیکوژن، سیاسەتیکی ھێندە وەحشیگەرانەیان لەسەر سەرۆک پێشخست. چونکە ھێشتنەوہی لەنیوان مردن و ژياندا، ھەموو رۆژ مردنە و ژيانبوونیش ھەر مردنە، کەس ناتوانیت بەرگە ی ئەمە بگرت، ئەو کاتە یان خۆی دەکوژیت یان تەسلیم دەبیت.

PKK میژروپك له ئاگر

ئىدى سەرۆك لەدزى ئەو سىياسەتەش راوستاىەو، لەبەر ئەوەى لەدزى ئەو سىياسەتە راوستاىەو، بىنيان بەمەش ناتوانن ئەنجام بگرن. بۆيە كەمىك ھەنگاويان ھاويشت و گووتيان: "با ئاپۆ ئاگر بەست رابگەيەنیت..."

سیستەمیک

لەدەرەوهی کۆشک و سەراکانی

دەولەت...!!

لەنەورۆزی سالی (۲۰۰۵) دا سیستەمی کۆما کۆمەلانی کوردستان (KKK) لەلایەن سەرۆک ئاپۆوه راگەیەنرا، گەلی کوردیش لەمیانە ی پیرۆزکردنی نەورۆزدا خاوەندارێتی لەسیستەمی (KKV) کرد. هەلبەتە گەوهەری ئەو سیستەمەش کۆنڤیدرالیزمی دیموکراتییە. راگەیانندی ئەو سیستەمە ج رەنگدانەومێهکی لەناو تەفکەر و گەلدا هەبوو؟ پەرۆزی کۆنڤیدرالیزمی دیموکراتیک خاوەن چ ناوەرۆک و گەوهەریکە و لەسەر چ بنەمایەک پێشدمکەوێت؟ تا رۆزی ئەمڕۆ لەماوەی ئەم یەک دوو سالەدا تا چەند توانیویەتی هەنگاو بۆ پراکتیزمکردنی بەهاوێژیت، لەم روومەدا تا چ ئاستێک پێکەتوووە؟

سەرۆك به سالان لهرووی فەلسەفی، ئاییدیولۆژی و تیۆریدا تێكۆشانی كردووه و ههنگاوی هاوێشتووه، تا گه‌یشته‌ ئه‌و ئاسته‌ی بتوانیت ئه‌وه‌ روون بکاته‌وه‌ که‌ مۆدیلی ئه‌و رێکخستنه‌ لهرووی تیۆرییه‌وه‌ له‌سەر چ بنه‌مایه‌که‌ و لهرووی پراکتیکیشه‌وه‌ چۆن بێکدیت. کاتیکی دواي ئه‌وه‌ی هه‌موو ئه‌وانه‌ی ته‌واوکرد و یه‌کلایي کرده‌وه‌ ئینجا له‌سەر ئه‌و بنه‌مایه‌ سیسته‌می کۆما کۆمه‌لێن کوردستان (KKK) یان به‌ناویکی دیکه‌ "کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی" ی راگه‌یانده‌، ئالاکه‌یشی ده‌ستنیشان کرد و گووتی: "ئالاکه‌ی ئه‌مه‌یه‌ و سیسته‌مه‌که‌شی ئه‌مه‌یه‌، منیش به‌شهرمه‌فه‌وه‌ سه‌رۆکایه‌تی ئه‌و سیسته‌مه‌ له‌ئه‌ستۆی خۆم ده‌گرم" واته‌ کاتیکی به‌ته‌واوی لهرووی ئاییدیولۆژی، فەلسەفی، رێکخستنی، تاکتیکی و سیاسي چوارچۆیه‌که‌ی دیارکرد، ئینجا به‌فه‌رمی رایگه‌یانده‌. تا ئه‌و کاته‌ (سالی ۲۰۰۵) مژوولی روونکردنه‌وه‌ی سیسته‌مه‌که‌ و یه‌کلایي کردنه‌وه‌ی بوو، بۆیه‌ تا ئه‌و کاته‌ش راینه‌گه‌یانده‌بوو. ئیدی کاتیکی له‌هه‌موو روویکه‌وه‌ سیسته‌مه‌که‌ی روونکرده‌وه‌ و یه‌کلایي کرده‌وه‌ ئه‌و کاته‌ رایگه‌یانده‌.

وه‌کو‌تریش له‌روژی نه‌ورۆژدا رایانگه‌یانده‌، به‌مه‌ش واته‌یه‌کی مه‌زنی به‌ نه‌ورۆژ به‌خشی. بۆیه‌ له‌نه‌ورۆژدا رایگه‌یانده‌، چونکه‌ نه‌ورۆژ بۆ گه‌لی کورد و گه‌لانی خۆره‌هلانی ناوین واته‌یه‌کی خۆی هه‌بوو، سیسته‌می کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیش هه‌ر ته‌نیا بۆ کوردان نه‌بوو، به‌لکو‌ بۆ گه‌لانی ناوچه‌که‌ش بوو، ته‌نانه‌ت ئه‌و مۆدیله‌ی سیسته‌می بۆ ته‌واوی مرقه‌یه‌تی راگه‌یانده‌ و پێشیخست. هه‌لبه‌ته‌ نه‌ورۆژ ته‌نیا بۆ کوردان نییه‌، بۆ گه‌لانی ناوچه‌که‌ و ته‌نانه‌ت بۆ ته‌واوی گه‌لانی جیهانییه‌، چونکه‌ واته‌ی "ئازادی" هه‌یه‌. ئیدی سەرۆک له‌نه‌ورۆژدا رایگه‌یانده‌، به‌مه‌ش هه‌م واته‌ی به‌نه‌ورۆژ به‌خشیه‌وه‌، هه‌میشه‌ پرديکی له‌نیوان ئه‌مپڕۆ و میژوودا دروستکرد.

بێگومان کاتیکی سیسته‌می کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی و ئالاکه‌ی راگه‌یانده‌، ئه‌وا له‌ناو گه‌لدا ده‌نگدانه‌وه‌یه‌کی مه‌زنی دایه‌وه‌ و کاریگه‌رییه‌کی مه‌زنی دروستکرد، گه‌ل یه‌کسه‌ر خاوه‌نداریتی لێکرد و له‌نه‌ورۆژی هه‌مان سالدا زۆر به‌ئاشکرایي خاوه‌نداریتی له‌ کۆنفیدرالیزمی دیموکراتی کرد و ئالاکه‌یشی به‌رزکرده‌وه‌. داگیرکه‌ران ئه‌و مه‌زمه‌نیه‌یان نه‌ده‌کرد که‌ گه‌ل یه‌کسه‌ر خاوه‌نداریتی لێبکاته‌. هه‌لبه‌ته‌ کاتیکی رایگه‌یانده‌ دوو سێ رۆژ مابوو بۆ جه‌ژنی نه‌ورۆژ. کاتیکی که‌ له‌نه‌ورۆژدا بیانی گه‌ل هه‌مووی ئالای کۆما

كۆمەلانى كوردستان (KKK) ى بهرزكردۆتهوه گەل بهدروشمەكان و ئالاكان خاومندارپیتی لیکرد، ئەمە داگیرکەرانیشی شۆك کرد. وانا چۆن لەکاتیکی وەها زۆرکەمدا هیندە نامادەمکاری بۆ کرا و هیندە خاومندارپیتی لیکرد؟ ئەومیان بۆ روون نەبوووە کە ئەو تەفکەرە پێیان دەگووت: "ئیمە بهرپگەى بۆتان و "فەرهاد"مە ئیفلجمان کرد، ئیدی ناتوانیت پشتی خۆی راست بکاتەوه" بېنیاں پې بههیزمەوه دەکەوتەپروو کە؛ تەفکەر نەك هەر بێهیز نەبوو، بەلکو پې بههیزتر بوو. ئیدی لێردا بۆیان دەركەوت کە تەسلىمبوونی ئەو تەفکەرە یان تەسفیەکردنی ئەو تەفکەرە زۆر دژوارە. چەندە دەلێن: "ئیمە وا زەبرمان لێدان، ئیمە وا ئەنجام دەگرین" کەچی دەبینین تەفکەر جارێکی دیکە لەبەرامبەریاندا بههیزمەوه دەردەکەوێت. ئەمەش ترس و شلەزانیکى لەوان دروستکرد. ئیدی چۆن ئەمە بیکاریگەر بکەن؟

دەولەتى داگیرکەرى تورک لەبەرامبەر ئەمە یەكسەر کەوتە جموجۆلەوه؛ چۆن گەلى كورد ئالای كۆما كۆمەلانى كوردستان (KKK) ى بهرزكردەوه توركياش یەكسەر ئالای توركياى بهرزكردەوه و دایەدەستى هەموو كەسێك و "پراواكسیۆنى ئالای" (۸) دەستپێكرد. بۆچی؟ چونكە ئالای توركيا نوێنەرایەتى سیستەمەكەى توركياى دەكرد، ئەو ئالایەى سەرۆك دایە دەستى كوردان نوێنەرایەتى سیستەمىكى دیکەى دەكرد. ئەمە هەر تەنیا ئالایەكى ئاسایی نەبوو، بەلکو ئالایەك بۆ گەل و میللەتێك بوو، ئالای سیستەمێك بوو، بۆیە مەسەلەى ئالاکە لە توركياىدا زۆر گرنگ بوو، لەشەرى نیوان ئالاکاندا گوزارشتى لەشەرى سیستەمەكان دەكرد. چونكە سەرۆك ئاڤۆ ئالایەكى دابوو دەستى كورد و مرۆڤایەتییەوه، ئەو ئالایە ئالای سیستەمێك بوو. بۆیە یەكسەر ئالای توركيايان لەبەرامبەرىدا بهرزكردەوه، بهرپگەى پراواكسیۆنى ئالاکانەوه خواستیان ئەو كاریگەرییە نەهێلن. چونكە ئەگەر ئەو كاریگەرییەى دروست بوو نەسپنەوه ئەوا لەلای توركياش ئەو هەنگاوه دەهاوێشترێت و یەكێتى نیوان گەلى كورد و تورك دێتەدى. ئەمەش چارەسەرى بەرمە پێشەوه دەبات، بۆیە ئەمان مەترسیدار بىنى و بە پێویستیان زانى رێگىرى لەمە بكرێت. ئیدی لەبەر ئەوه تیرۆرىكى مەزنیان لەسەر دیموكراتیخوازانى تورك پێشخست، بۆ ئەوى بەتەواوى دیموكراتیخوازانى تورك تەسلىم بکەن، تاكو بەرهى توركيا سەلامەت بێت. بهرپگەى پراواكسیۆنى ئالاکان و لینجکردنەوه

خواستيان كوردان گۆشهگير بكن و چاوى گهلى كورد بترسین و سهرههئدان پهره نەسینیت و بههیز نهبیٹ، بۇ ئەوہى بتوانن كۆنترۆلى گەل بكن، بتوانن گەريلاش بهتەنيا لەجيا عاسى و گۆشهگير بكن و زمبريشى لیبەن. هەر بۆیه شانبهسانى پراواكسيۆنهكەى ئالا و بەلینجكردن يەكسەر ئامادەكارى ئۆپەراسیۆنیشیان پېشخست، تاكو بتوانن رېگرى لەو پېفاژۆیه بكن و رووبەرۆوى مەترسى نەبنەوہ.

ئیدى بۆیه راگەيانندى كۇما كۆمەلانى كوردستان (KKK) يەكسەر كارىگەريەكى بههیزی خۆى كرد، لەناو گەلدا يەكسەر گەل خاومنداريتى لىكرد. لەوانەبه گەل بهقوولایى لەمە تینەگەيشتبیت، بەلام باومرپیهكى تۆكەمى بەسەرۆك هەبوو، ئەو سیستەمەى راشیگەيانندبوو بەرجەستەيان كرد و پېشتریش كەمىك تىیدا ژيابوون و لەپراكتيكى ئەو تەفكەرەشدا، لەهەندىك شویندا تىیدا ژيابوون، بۆیه ئەگەر بهقوولاییش نەبیٹ بەلام تارادەمەك دەیانزانى چيیه و يەكسەر خاومنداريتيان لىكرد. چونكە لە حیلواندا ئیمە پراكتيكىكى كۇما كۆمەلانى كوردستان مان پېشخستبوو. لە باتمانیش كەمىك تىیدا ژيابوون، لەهەندىك شوینی دىكەشدا تىیدا ژيابووين و گەل نەمانەيان دەزانى و لىى نامۆ نەبوون. بۆیه خاومنداريتى لىكرد.

كەواتە بناخەى سیستەمى كۆنفيذراليزمى ديموكراتى چيیه؟

ئەو سیستەمە لەدەرەوہى دەولەت سیستەمىكى ديموكراتى بۆخۆى بەبنەما وەردەگریت، ديموكراسیەت وەك سیستەمىك دەبینیت و ئەو سیستەمەش لەدەرەوہى دەولەت دەبینیت. سیستەمى ديموكراسى بە ئەلتەرناتيفى سیستەمى دەولەتگەرا دەزانیت. ديموكراسى وەك لەدەولەتدا هەیه تەنيا شیۆمیهكى (شكلىكى) ئیدارى نابیت، لەو سیستەمەدا لەبەر ئەوہى دەستپۆیى (صلاحیة) و هیز لەئارادا نییه، لەبەر ئەوہى بەتەواوى ئازادى، ديموكراسى، يەكسانى و عەدالەت بەبنەما وەردەگریت و بالادەستیتى و دەسلەت و دەولەت بەبناخە وەرنەگریت، بۆیه دابەشکردنى دەستپۆیش لەئارادا نییه، بەو شیۆمیه دابەشکردنى هیزیش لەئارادا نییه، لەو سیستەمەى كە دەولەت بەبناخە وەردەگریت، دابەشکردنى هیز هەیه، چونكە ئەگەر ئەمە نەكات ناتوانیت بالادەستیتى

خوی بهرپوښت، نه و کاته حاکمیهت (بالادستیتي) دهکوهیته ژیر مهترسییه وه. بویه هیزی دادومری، یاسادانان، جېبه جیکردن دابهش دهکهن، تاکو سیستهم بهرپوه بچیت. چونکه سیستهم لهسهر دمهلات و حاکمیهت ناواکراوه، بویه نه و جودابوونهش دهکهن تاکو نهکهنه ژیر مهترسییه وه. نه و سیستهمه سهروک بهناوی کوما کومه لانی کوردستان موه پېشیده خات، تییدا سیستهم لهسهر دمهلات و دهولمت و حاکمیهت ناوای ناکات. بویه دابهشکردنی هیز بهبنه ما و مرناگریت. پهکک لهخاله سهرمکیهکانی کونفیدرالیزمی دیموکراتیش نه وهیه.

هرومه نه و سیستهمه بهتهواوی کومه لگای ژیر موه (خواره وه) بوخوی بهبنه ما و مردهگریت، بهلام نه و سیستهمه حاکمیهت بهبنه ما و مردهگریت، جا به چ شویمهک دمیت بابیت، کومه لگای سهر موه (ژور موه) بوخوی بهبنه ما و مردهگریت. نه و سیستهمه که سهروک پېشیده خات؛ لهکومه لگادا کومه لگای خواره وه بهبنه ما و مردهگریت، بویهش دیموکراسییه تی راستهوخو (الديمقراطية المباشرة) بهبناخه و مردهگریت نهک دیموکراسییه تی نوینه رایه تی (الديمقراطية النيابية). له سیستهمی دمهلاتداریتیدا دیموکراسی ئیدارمیهک و پارچهیهکی نه و سیستهمهیه و لهناو خودی نه و دایه، بویهش دیموکراسییه تی نوینه رایه تی بهبنه ما و مردهگریت. لهبهر نه مەش هیچ کاتیک بهتهواوی دیموکراسی تییدا بهرجهسته نابیت. بهلام لهبهر نه وهی لهسیستهمی کونفیدرالیزمی دیموکراتیدا کومه لگای خواره وه بهبناخه و مردهگریت، نه و دیموکراسییه تی راستهوخو بهتهواوی بهبنه چینه و مردهگریت. پهکک لهخاله جیاوازمکانیشی نه مەیه.

له کونفیدرالیزمی دیموکراتیدا پېویسته هه موو کهسک بهزمان، ناسنامه، کولتور و بهرژموندییهکانی خویه وه خوی ریکبخت و بهنازادیش گوزارشت لهخوی بکات. واتا لیرده ژماره نفوسی هر گه لیک، ناپینیک، ناپینزلیک،... هتد چهند دمیت بابیت، هیچ کاتیک پېوانه ی زورینه و کهمینه، گهره یی و بچوکی بهبنه ما و مرناگریت، بهلگو عدالمت بهبنه ما و مردهگریت، مافی نه و بهبناخه و مردهگریت. بۆ نمونه؛ چۆن مافی میلله تیکی سهد ملیونی ههیه، میلله تیکی چهند هزار کهسیش هه مان مافی ههیه،

مافهكانیان وهك یهكه، چۆن ئهم ده‌لێت: "زمانی و كولتور و ناسنامه‌ی من" نه‌ویش هه‌مان مافی هه‌یه كه ب‌لێت: "زمان و كولتور و ناسنامه‌ی من".

مرۆف نه‌گهر سه‌رنج ب‌داته میژوو؛ ده‌بینێت كه ئهو شه‌ڕانه‌ی به‌رپا‌بوون له‌سه‌ر چی به‌رپا‌بوون؟ ئه‌وه‌ی به‌هێز بووه هه‌موو شتیکی به‌مافی خۆی زانیوه، به‌لام به‌مافی ئه‌وه‌ی دیکه‌ی نه‌زانیوه و خواستوو‌یه‌تی له‌ناوی ب‌بات، بۆیه شه‌ڕه‌كان به‌رپا‌بوونه. شه‌ڕه‌كان یان له‌نیوان گه‌لندا یان له‌نیوان ئایینه‌كان و ئایینه‌زا‌کاندا روویداوه، یاخود له‌نیوان چینه‌کانیشدا روویداوه، چینی‌ك خۆی با‌ل‌ده‌ست ده‌بینێت، هه‌موو شتی‌ك به‌مافی خۆی ده‌زانیت، بۆ چینه‌که‌ی دیکه‌ش به‌مافی نازانیت و له‌به‌رامبه‌ریدا زو‌لم و چه‌وسانه‌وه به‌بنه‌ما و مرده‌گریت، ئیدی له‌نیوان چینه‌کاندا شه‌ڕ به‌رپا ده‌بیت. هه‌روه‌ها له‌نیوان رمگه‌زه‌کاندا شه‌ڕ دهرکه‌وتوووه، دمه‌لاتی پیاو هه‌یه پیاو هه‌موو شتی‌ك به‌مافی خۆی ده‌زانیت، به‌لام به‌ مافی ژنانه‌ی نازانیت، ئه‌وه‌ی كه بۆ ژن به‌مافی ده‌زانیت چیه‌؟ ته‌نیا شوو بکات و مال و مندا‌لی هه‌بیت و پیاو‌مه‌که‌ی خۆی تی‌ربکات و ئیشو‌کاری ماله‌وه بکات، ببیته ژنی‌کی ماله‌وه.

هه‌روه‌ها له‌ژینگه و سروشتدا ته‌خ‌ریباتی‌کی مه‌زن له‌نا‌رادایه و هاوسه‌نگی نیوان مرۆف - کۆمه‌لگا، کۆمه‌لگا - ژینگه نه‌ماوه، بۆ ئه‌وه‌ی ده‌ستکه‌وت و کار و قازانج زیاتر بکه‌ن ب‌ئینوور سروشت تی‌که‌ده‌دریت. هه‌لبه‌ته ئه‌مه‌ش ژپانی مرۆف ده‌خاته مه‌ترسییه‌وه، به‌ری‌که‌ی ئه‌تۆم و کیمیای و بایۆ‌لۆژی و...هتد، ب‌ئینوور به‌کاربه‌ردن (نیسته‌لاک کردن) و ب‌یسبوونی‌کی مه‌زن و نه‌خۆشی مه‌زن دروست ده‌کات، ژپانی مرۆفیش ده‌خاته مه‌ترسییه‌وه. له‌لایه‌کی دیکه‌وه مرۆف خۆی به‌پارچه‌یه‌کی سروشت نازانیت، ده‌خوازیت به‌سه‌ر سروشتدا زāl ببیت، هه‌میش ب‌ئینوور ده‌خوازیت به‌سه‌ریدا زāl ببیت، ئیدی ئه‌مانه هه‌مووی کیشه بۆ مرۆفایه‌تی دروستده‌که‌ن.

لیره‌وه کۆنفیدرا‌لیزمی دیموکراتی کیشه مرۆفایه‌تییه‌کان به‌بناخه و مرده‌گریت. واتا ده‌خوازیت، هاوسه‌نگییه‌ی تی‌که‌چوووه و ئهو ناهاوسه‌نگییه‌ی له‌نیوان مرۆف و سروشتدا هه‌یه به‌سه‌ر بکات و هاوسه‌نگ بکاته‌وه، هه‌روه‌ها مرۆف خۆی به‌پارچه‌یه‌ک له سروشت بزانیت و له‌گه‌ل سروشتدا به‌یه‌که‌وه بژین. ب‌ئینوور با‌ل‌ده‌ستی‌تی خۆی به‌سه‌ر سروشتدا ده‌خوات و تی‌که‌دان و وێرانکردن ئه‌نجام نه‌دات.

له لایمکی دیکه شهوه؛ له نیوان تاک و کۆمه لگادا هاوسهنگ، تیکچوو، یان کۆمه لگا نکۆلی له تاک دهکات و یانیش تاک نکۆلی له کۆمه لگا دهکات. ئەم سیستمه ههولدهدات له نیوان تاک و کۆمه لگادا هاوسهنگی دروست بکات. ههروهها له نیوان دهولت - تاک و کۆمه لگادا ناهاوسهنگی دروستبووه، دهولت ههموو شتیک به قوربانی خۆی دهکات، تهنا نهت تاک و کۆمه لگاش، پێویسته له بهرامبهر دهولت و کۆمه لگا و تاک بپارێزریت، پێویسته له نیوان ههردوو رهگهزدا یهکسانی و هاوسهنگی بێته دی، ههروهها نیوان ئایینهکان، ئایینه زاکان، میلله تاندا هاوسهنگی دروست ببیت و نهو ناهاوسهنگیهی له ئارادایه نه مینیت. بۆ ههموو کهسیک نازادی و به نازادی گوزارشت له خۆکردن هه بێت. له مهسهلهی چینهکاندا، چینیك به سههر چینیکی دیکه دا زال نه بێت و دمه لاتی دار نه بێت. له گه وه ههری کۆنفیدرالیزمی دیموکراتیدا ئەمانه به بناخه و مرده گیردیت، که ههموو کهسیک، چی به مافی خۆی دمرانیته دهبیت به مافی نهوهی بهرامبهریشی بزانیته، شتیک که به شایستهی خۆی دهبینیته به شایستهی نهوهی دیکه شی ببینیته، تاگو له سههر بنه مای نکۆلی و گوشتوبهری و له ناو بردن نهژین، یهکتری پهسند بکهن و به یهکه وه بزین، ژیان له سههر بنه مای نکۆلی و قهرکردن و توانه وه و له ناو بردن بهرپوه نه چیت، ههموو کهسیک به ناسنامه، زمان، ئایین، کولتور و بهرژه و هندییهکانی خۆی خۆی ریکبخت و گوزارشت له خۆی بکات. به لām ههموو کهسیکیش له بهرامبهر نهوانه ی دیکه خۆی بهرپرسیار ببینیته. و اتا وهک چۆن نهوهی دیکه خۆی له بهرامبهر تو و نهوانی دیکه خۆی بهرپرسیار دهبینیته، پێویسته تۆش له بهرامبهر نهوانه ی دیکه خۆت به بهرپرسیار ببینیته، پێکه وه بزین و کاربکهن، ههموو شتیک پێکه وه دابهش بکهن (پارقه بکهن). و اتا دمک بیه بکات که به مافی نهوهی دیکه و نهوانه ی دیکه ناتوانیت بزیت، وهک چۆن دهخوازیت بزیت و مافی ژیا نی ههیه، نهوهی له بهرامبهریشی دایه به ههمان شپوه مافی ژیا نی ههیه، پێویسته پێکه وه بزین و له بهرامبهر یهکتری به بهرپرسیار نهوه بزین، تاگو یهکیتییهکی به هیز بێته دی و کیشه و گرفت و پارچه بوون روونه دات، ناچهقی و زو له و نکۆلی و شههر روونه دات. ئیدی راستینه ی ئەم سیستمه به کورتی و پووختی نهومیه.

کونفیدرالیزمی دیموکراتی ئیدارمیه کی ناومندی ناخوازیت، به لگو ئیدارمیه کی خوځی (مهحلی) به لام له ناومندی کدا و له کوردیناسونیکدا بگه نه وه یه گتری به بنچینه و مرد دگریت، بۆ نه وه دی هه موو که سیك نوینه رایه تی خو ی له و کوردیناسیونه دا بکات، تا کو بتوانن به یه که وه بژین، پارچه بوون و ناحه قیش روونه دا ت. و اتا ناومندی تی به بنه ما و مرناگریت و نکۆلی له لۆکالی (خوځی) ناکات و لاوازی ناکات، هه رو مه ا لۆکالی تی (خوځی) به هیز ناکات و ناومندی تی ش به ته واوی به لاوه نانیت، به مشیومه له نیوان ناومند و خوځیشدا هاوسه نگییه ک دروست ده کات، تا کو بتوانیت کومه لگا له نیو ناهاوسه نگییدا نه ژیت و کیشه و حاکییه ت و زولم و توندوتیژی روونه دا ت، تا کو مافی هه موو که سیك بپاریژیت و له ویدا ناشتی، عه دا له ت، نازادی و یه کسان ی سه قامگیر ببیت. سیسته می کونفیدرالیزمی دیموکراتی به ته واوی له سه ر نه و بنه مایه ناوا ده کرایت...

له سیسته می کونفیدرالیزمی دیموکراتیدا کیشه ی جوگرافیا و سنوور، که له رابردوودا و تا ئیستایشی له گه لدا بیت زۆر گه ل، نه ته وه و... هتد کیشه و نا کوکیان له نیواندا هه بووه و هه یه، په یوه ست به مه شه وه کیشه ی ئابووری و سه رچاوه ئابوورییه کان چۆن چاره سه ر ده کراین؟

کیشه جوگرافییه کان له چییه وه سه رچاوه ده گرن؟ له نه نجامی ناعه دا له تی و حه قیه کانه وه دمر ده که ویت، له نه نجامی نکۆلی و هړکردن و توه نه وه دمر ده که ویت. نه گه ر نکۆلیکردن نه بیت و یه گتری په سندرکردن و پیکه وه ژیان سه قامگیر بووبیت، که هه ر که س به ناسنامه و نازادی و راستینه ی خو ی گوزارشت له خو ی بکات و خو ی ری کبخت، مه سه له ی جوگرافیا نابیته کیشیه ک، مه سه له سنوورییه کان نابنه کیشیه ک، نه گه ر ده بنه کیشه له به ر نه و هۆکارمیه. چه نده جوگرافیا و ریژه ی دانشتوانی خو ی مه زنتر و زیاتر بکات نه ومند ه ش ده سه لاتداریتی خو ی مه زنتر و زیاتر ده کات، چه نده که م ببیته وه، نه و ده سه لاتداریتییه که یی که متر ده بیته وه، یان بلتین؛ لاوازییه کانی

زیاتر دېن بډیه هه موو نهو کیشه جوگراف. سنووریانه ددردهکون. له کونفیدرالیزمی دیموکراتیدا مهسهلهی جوگرافیا گرنجیتی خوئی لهدمست دمدات، واتا ژمارهی دانیشتون (نفوس)ی خوئی زیده بووه، کهم بووه، توانستهکان کهمبوونه یان زیادبوونه، کیشیهکی بهمشپوهیه لهئارادا نامینیت، بډیهش شهری سنووردهکان، شهر لهسر جوگرافیا روونادات.

سهبارمت بهمهسهلهی نابووړیش؛ نهک بهگوړه کarkerدن، بهلگو بهتهواوی بهگوړه "پیداویستی" و دابهشکردن (پارقهکردن) کایه نابووړی بهپړوه دهجیت. نیستا نهو نابووړیهی لهئارادایه، لهسر چ بنهمایهکه؟ لهسر بنهمای کارگردنه، واتا هه موو شتیک کراوه به مولک و سامان و دمفرؤشریت و دهکړیته سهرمایه و پاروه قازانج (ربح). واتا نهو بهرههه می بهرههه دهیئریت لهسر چ بنهمایه؟ لهسر بنهمای مهتریال (سهرمایه، کالآ) و کاره. ئیدی هه موو شتیک دهکړیته کالآ و دمفرؤشریت. بوجی نهو کالایه دمفرؤشریت؟ تاکو قازانج بکات، هه میس بیسنوور قازانجکردن، نابووړی نیستا بهتهواوی لهسر نهو بنهمایهه. ئیدی نههه بؤ مروؤ کیشهی جدی دروست دمکات و تهریباتی جدی دینیه ئاراهه؛ برسیبون، ههزاری، ناحهقی و خرابی دروست دمکات، له مروؤ و ژینگه و سروشتدا تهریبات دروست دمکات، پیوسته نابووړی لهسر بنهمای "پیداویستی" و "پیکهینان" و دابهشکردن (توزیع) بیت. چه می نابووړی کؤما کؤمه لانی کوردستان لهسر نهو بنهمایهه، بهمهش دهلین "نابووړی سروشتی" واتا نهو نابووړیهی کهوا پیداویستییهکانی مروؤ بهبنچینه و مردمگړیت، نهوهی لهنیوان مروؤهکاندا ههیه دابهشکردن (توزیع) بهبنه ما و مردمگړیت و بهرههه مینانیشی بهتهواوی لهسر نهو بنهمایهه. نهگهر وهابیت، نهوا لهسروشتدا تهریبات دروست ناکات و له مروؤیشدا تهریبات دروست ناکات، نههه ناعه داله تیش دروست ناکات، دهوله مهنه بون - ههزاریبون و برسیبونیش ناهینیته وه کایه وه، کؤمه لگا بهرمو هه لدرانیش دروست ناکات، سیاستی نابووړی کونفیدرالیزمی دیموکراتی لهسر نهو بنهمایه بهپړوه دهجیت...

فيان، ئەلەفتەريا

ئەو بليسانەى واتايان بۇ ھەموو

شتيک گەراندەوہ...!

لەشەوى (1/2ى شوباتى 2006)دا ھەفالى فيان جاف (لەمىلا والى حوسىن) چالاككەىك ئەنجام دەدات، ھەم بۇ شەرمەزارکردنى ئەو زولم و چەوسانەوہىەى لەبەرەمبەر گەلى كورد دەكرىت، ھەمىش لەبەرەمبەر ئەو گۆشەگىرىيەى بەسەر سەرۆك ئاپۇدا سەپىنرا بوو. لەشەخسى ھەفالى فيان دا ئەو چالاككەىك چۆن شرۆفە دەكەن؟ ئىوہ خوشتان ھەفالى فيانتان لەنزىكەوہ دەناسى، ھەفالى فيان كەسىتتىيەكى چۆن بوو؟

مرۆف دەتوانىت لەچالاككەىكەى ھەفالى "فيان"دا كەسىتتى ھەفالى "فيان"يش بناسىت و تىيىگات كە چ كەسىتتىيەكى ھەبوو؟ كەسىتتى ھەفالى "فيان" ئەو كەسىتتىيەكە سەرۆك ئاپۇ خواستووويەتى لەكەسىتتى مرۆفى كورددا، لەكۆمەلگەى كورددا پىشېخات. ئەو كەسىتتىيەكە لەناو (PKK)دا بەرجەستەبووہ، ئەو كەسىتتىيەكە تەنبا

له ناستی هه نډیک له هه هه لاندووه. که سیټی هه فال "فیان" که سیټی (PKK) یه، پراگتیکوونی که سیټی (PKK) یه، هه به ژیا نی خوی و هه میس به چالاکیه که ی خویشی. که سیټیه که به ته وای خوی له خوی دهر خستوه و بؤ خوی نازیت، بؤ بنه ماله که ی و عه شیرمه که ی و جینه که ی و ناوچه که ی خوی نه ژیاوه، نهو که سیټیه که بؤ پارچه کی کوردستان یان ته نیا بؤ میلله تیک نه ژیا، چونکه که سیټی (PKK) نهو که سیټیه که خوی له هه موو نه وانه دهرده خات و له که سیټی خویدا بهر ژوموندی مرو فایه تی، بهر ژوموندی گه لان و گه لی کورد به بنه ما و مرده گریت، نهو ی که به ته وای خوی له گه ل نازادی کلیل کردوه، به ته وای بؤ نازادی ده ژیت و بؤ نازادی دهریت، ژیان و مردنی خوی به گویره نازادی ریکده خات، له دهرده ی نه مه ژیا نیکی دیکه و مردنیکی دیکه به سند ناکات، که سیټی هه فال "فیان" یس که سیټی (PKK) یه و (PKK) له که سیټی نه ودا بهرجه سته بووه. که سیټیه که خاوه ن موړال و باوهری، هوشیاری و زانایی، نیراده و فیداکاری و جورته بوو، به بی مهرج خوی ته قلی کردبوو، هه فال و گه ل و سهروکی خوی خوشدو یست، مرو فایه تی خوشدو یست، هه به تیگه یشتن و هه میس به بی که یان.

"فیان" که سیټیه که بوو نه که به ته علیمات و فهران و چاودی ری کردن هه لسو که ت و جموجول بکات، به لگو به ته وای به گویره پیداو یستییه کان هه لسو که موت و جموجولی دمگرد، پیداو یستییه کان دمبینیت و دمپخاته پیخوی و له سه ر بنه مای دابینکردنی نهو پیداو یستییه پیداغری دهکات تا کو نهو پیداو یستییه پیکبینیت. له ژیا نی خویدا به ته وای ساده و دلنرم بوو، نهو ژیا نه ی که گه له که ی تییدا ده ژیت، ده ژیا. که سیټی هه فال "فیان" که سیټیه کی به مجوره بوو. واتا که سیټی (PKK) یه، نهو که سیټیه که سهروک نا پو دمپخواست له مرو ف و کو مه لگای کورددا بنیا ی بنیت. هه فال "فیان" نهو که سیټیه ی بؤ خوی به بنه ما و مرگرت.

له که سیټی هه فال "فیان" دا تو خیزانت نه دمبینی، عه شیرمه ت نه دمبینی، جه مکی مه حه لی و ناوچه گهریت و پارچه گهریتیت نه دمبینی، به لگو له که سیټی خویدا به ته وای ناستی هره پیگه یشتو ی گه لی کورد و ناستی مرو فایه تی به بنه ما و مرگرتبوو و به مشیومیه له خویدا سه رتا پاگری نافراندبوو، بؤ خوی نه ده ژیا، ژیا نیکی شه خسی

خوی نه‌بوو، هه‌موو شتیکی خستبووه راژدی نازادی و به‌نازادی هه‌لده‌ستا و دادمنیشت و ده‌ژیا، له‌که‌سیتی خویدا ژنیتی باوی کوشتبوو، له‌خویدا چلیسی و کویلایه‌تی کوشتبوو و به‌ته‌واوی که‌سیتییه‌کی نازاد و ئیراده‌یه‌کی نازادی له‌که‌سیتی خویدا ئافرانده‌بوو و پېشیخستبوو.

هه‌لته‌ته نه‌گه‌ر مروڤ له‌و چالاکییه‌ی که هه‌فال "فیان" نه‌نجامی دابوو پروانیت نه‌وا ده‌توانیت له‌که‌سیتییه‌که‌شی تیښگات. له‌سه‌ر سه‌روک ئاپو زولمیکي مه‌زن و وحشییه‌تیکی مه‌زن به‌رپوه ده‌چیت، هه‌فال "فیان" نه‌مه په‌سند ناکات، نه‌و زولمه‌ی له‌سه‌ر سه‌روک ئاپو په‌پرته ده‌کریت زولمیکه له‌سه‌ر مروڤایه‌تی و گه‌لی کورد و ته‌فگه‌ر ، بویه په‌سندی ناکات. چونکه سه‌روک ئاپو به‌هایه‌کی مروڤایه‌تی مه‌زنه و سه‌روکی گه‌لیک و ته‌فگه‌ریکه، ئیراده‌ی گه‌ل و ته‌فگه‌ریکه، نه‌و سه‌روکیکه نه‌ک ته‌نیا ده‌خوازیت کیشه‌ی ته‌فگه‌ریک یان گه‌لیک چاره‌سه‌ر بکات، به‌لکو ده‌خوازیت کیشه‌ی ته‌واوی مروڤایه‌تی چاره‌سه‌ر بکات، ده‌خوازیت کیشه‌ی ژن چاره‌سه‌ر بکات. سه‌ره‌پای نه‌مه کاتیک و وحشییه‌تیک له‌سه‌ر نه‌و سه‌روکه به‌رپوه ده‌چیت نه‌وا به‌و واتایه دی‌ت که نه‌و و وحشییه‌ته له‌سه‌ر نه‌و ته‌فگه‌ره و گه‌لی کورد و ژن و ته‌واوی مروڤایه‌تی به‌رپوه ده‌چیت.

ئیدی هه‌فال "فیان" نه‌مه‌ی په‌سند نه‌کرد و له‌دژی نه‌وه به‌رکوکینیکی مه‌زنه‌وه راوه‌ستا. بی‌نی که و وحشییه‌تیکی هینده مه‌زن له‌سه‌ر سه‌روک به‌رپوه ده‌چیت، که‌چی له‌دونیا‌دا که‌س ده‌نگی خوی ناکات، له‌ناو گه‌لیشدا کاردانه‌وه‌یه‌کی وده‌ا مه‌زن به‌دیار ناکه‌ویت، ته‌نانه‌ت له‌ناو ته‌فگه‌ریشدا وه‌لامیکي مه‌زنی نه‌مه نادریته‌وه. نه‌مه‌ی په‌سند نه‌کرد، نه‌و سه‌روکه بۆ نه‌م ته‌فگه‌ره، بۆ نازادی نه‌م گه‌له، بۆ نازادی ژن، بۆ مروڤایه‌تی له‌ژیر نه‌و زولمه‌دا ده‌ژیت و به‌رخ‌ودانی‌ک پېشده‌خت، چۆن مروڤایه‌تی، ژن، گه‌لی کورد و ملیتانانی (PKK) نه‌مه نابین؟ بۆچی له‌دژی نه‌و و وحشییه‌ته به‌هه‌موو توانستی خویانه‌وه به‌نه‌رکی خویان رانابن؟ ئیدی کاردانه‌وه‌ی خوی له‌به‌رامبه‌ر نه‌وه بوو، واته هه‌م له‌دژی زولم و زوری، هه‌میش له‌دژی نه‌وه‌ی که له‌به‌رامبه‌ر نه‌و زولم و زورییه زیده کاردانه‌وه نیشان نادریت، به‌و چالاکییه‌ی خوی نه‌مه‌ی پروتستو کرد و له‌دژی نه‌مه راوه‌ستا. به‌مه‌ش خواستی که؛ ته‌فگه‌ر، ژن، گه‌ل و مروڤایه‌تی له‌دژی نه‌و زولم و

وہحشییہتہ بختہ نیو جموجولہوہ، چونکہ بہو شیومیہ خووسوتاندن (گر لهخوبہردان) و لهخویدا سووتاندنی زولم، لهخویدا سووتاندنی نہو مهیلہی کەوا لهبهرامبەر زولم نهرکی خوئی پیک ناهینیت، چلاکیهکی ههروا ناسان نییه و کاریگهریهکی مهزن دروست دمکات. ههر کەس ناتوانیت گر لهخو بهربدات. بویه مرؤف دزمانیت کە نهوهی نهمه نهنجام دمدات کەسیتییهکی مهزنه، کەسیتییهکە بؤ مرؤفایهتی، بؤ ژن، بؤ گەلی کورد و ههفالانی خوئی دمؤیت. نهوهی بؤ خودی خوئی ژیانیکی شهخسی بؤیت و دوودلییهکی خوئی ههبیٹ، ناتوانیت چالاکیهکی ودها پئیشبخات، بهو چالاکیهکی خوئی خواستی نهرکی ههرکەسێک لهههر کەسێک تئیبگهیهنیت، تاکو ههرکەس نهرکی خوئی پیک بینیت، بویه نهو چالاکیهکی پئیشخست. ههلبهته نهو نامانهی کە پئیش نهنجامدانی چالاکیهکە نووسیووی ههن، باسی نهوه دمکات کە بؤچی نهو چالاکیهکی پئیشخستوه. لهو نامانهیدا بانگهوازی خوئی بؤ ههموو کەسێک ههمیه، بؤ نهوهی نهرک و بهرپرسیاریتی خوئیان پئیکهینن.

بیگومان له باشووری مهزندا، کچیکی ودها دهریکهویت و لهو ناستهیدا نهو چالاکیه پئیشبخات، نهمه بؤ باشووری مهزنیش پپر گرنگه. چونکہ له باشووری مهزندا حکومەت و بهرلهمان و قهواریهکی کوردان ئاوابوه، نهوانه چهنده دمکهونه راژه (خزمت)ی تهواوی کوردانهوه؟ ههفال "هیان" دهرک بهمه دمکات، دمبینیت کە ناکهویت ته راژهی ههموو کوردان. تهنانت لهههنلێک رووموه کئشه و گرفت بؤ بهشهکانی دیکه و بؤ تمفگهری نازادپخوازیش دروست دمکات. تهنانت لهم رووموه هوشیارییهک و هۆشداریهکیش دئینته ئاراوه، رهخنهیهکیش پئیشهخات.

بویه چالاکی ههفال "هیان" چالاکیهکی مهزنه، پئویسته ههر کەسێک "هیان" بناسیت و لئی تئیبگات، چالاکیهکە بناسیت و تئیبگات. ههفال "هیان" نهو چالاکیهکی لهزوی چیدا پئیشخست؟ چی پرؤتستؤ کرد؟ چی خواست؟ چؤن خواستی نهرکی ههرکەسێک به ههرکەسێک بناسینیت و تئیبگهیهنیت و چؤن خستییه پئیش ههرکەسێک وه؟ پئویسته ههرکەس نهمانه بینیت، لهبهرامبهر نهمهشدا لئپرسینهوه لهگهڵ خوئی بکات (خوئی موحاسهبه بکات) کە بهراستی نهو بهرپرسیاریتی و نهرکی ههفال "هیان" بهیری ههموو کەسێکی هینابهوه و خستییه پئیش ههموو کەسێک، چهنده لئی

تېگه‌یشتووه و چەندە پېکیه‌یښاوه؟ پټو‌یسته خو موخاسه‌به‌کردن‌یکې به‌مجوره بکړیت و هر کس راستینه‌ی خو‌ی بناسیت و تټی‌بگات و به‌رپر‌سیار‌یت‌ی خو‌ی له‌به‌رام‌به‌ر میژوو و ژن و نازادی و گه‌لی کورد بزانی‌ت و جټی‌به‌جټی بکات. هه‌فال "فیان" نهمه له‌هه‌ر کس‌یک ده‌خو‌ازی‌ت. وه‌ک چو‌ن هه‌فال "فیان" له‌کس‌یت‌ی خو‌یدا (PKK) به‌رجه‌سته‌کرد و ملیتانی‌ت‌ی (PKK) له‌پرا‌گتی‌کدا پټ‌که‌یښا و خواستی به‌شه‌هید‌بوونی خو‌یشی هه‌نگاو به‌ته‌ف‌گه‌ر و گه‌ل و ژن و مرؤ‌فایه‌تی به‌او‌یز‌یت، پټو‌یسته هه‌موو کس‌یک‌یش له‌به‌رام‌به‌ر هه‌فال "فیان" خو‌ی قه‌رز‌ار‌بار ببینی‌ت و قه‌رز‌ی خو‌یشی به‌پټ‌که‌یښانی ئه‌رک و به‌رپر‌سیار‌یت‌ی خو‌ی بدا‌ته‌وه. نه‌و کاته هه‌رکس د‌متوان‌یت ویز‌دانی خو‌ی به‌هس‌ین‌یت‌ته‌وه، ئه‌گه‌ر وه‌ها نه‌بی‌ت، کس ناتوان‌یت ویز‌دانی خو‌ی به‌هس‌ین‌یت‌ته‌وه.

نه‌خاسه‌ کس‌یت‌یه‌کی به‌مجوره و چالاکیه‌کی به‌مجوره که له‌کس‌یت‌ی باشو‌وردا به‌رجه‌سته‌ی کرد، نهمه زو‌ر گرنگه. نهمه له‌باشو‌وردا هه‌روا به‌ناسانی پټ‌شناکه‌و‌یت. چو‌نکه رژی‌می به‌عس زو‌ر ته‌خ‌ری‌بات‌ی له‌کس‌یت‌ی مرؤ‌فی کور‌دا کردووه، له‌ناو ئه‌و ته‌خ‌ری‌بات‌انه‌دا هه‌فال "فیان" هه‌نگاو‌ی هاو‌پشت. بټ‌گومان وزه و توانستی ئه‌و هه‌نگاوه نهم ته‌ف‌گه‌ر و سه‌رو‌که به‌ هه‌فال "فیان" به‌خشی. ئه‌و کس‌یت‌یه نهم ته‌ف‌گه‌ره له هه‌فال "فیان" پټ‌ش‌خت. بټ‌گومان ئه‌گه‌ر هه‌فال "فیان" یش بؤ ئه‌وه‌ی ئه‌و کس‌یت‌یه له‌خو‌یدا پټ‌که‌یښ‌یت به‌دل‌ کاری نه‌کرد‌بایه، نهم ته‌ف‌گه‌ره نه‌مید‌توان‌ی نهم کس‌یت‌یه له‌وه‌فال‌ه‌دا بنیاد بن‌یت. که‌واته ئه‌و هه‌فال‌ه‌ش خواستی نه‌و کس‌یت‌یه پټ‌ک به‌ی‌ن‌یت، نهم ته‌ف‌گه‌ره‌ش بؤ ئه‌وه‌ی ئه‌و کس‌یت‌یه له‌وه‌فال‌ه‌دا پټ‌که‌یښ‌یت کار‌یک‌رد، له‌ناکامی ئه‌وه‌دا نه‌و کس‌یت‌یه خو‌لقا.

(PKK) کس‌یت‌ی به‌مجوره بؤ کوردان و بؤ مرؤ‌فایه‌تی د‌منا‌فر‌ین‌یت. تا‌کو ئی‌ستا کامه ژن بؤ نازادی خو‌ی سو‌وتاند‌وو؟ له‌میژووی باشو‌وری کوردستان‌دا په‌که‌مین جاره نهمه رو‌وده‌دات، ته‌نانه‌ت د‌متوانم ب‌ل‌یم له‌میژووی مرؤ‌فایه‌تی‌دا، له‌وانه‌یه تا‌ک تا‌ک رو‌وی‌دا بی‌ت، به‌لام له‌میژووی کوردان‌دا چالاکیه‌کی نه‌وازم‌یه، ئه‌وه‌ی له‌میژووی گه‌لانی د‌یکه‌دا تا‌ک تا‌ک رو‌وی‌دا بی‌ت، ئی‌ستا له‌کو‌مه‌ل‌گای کور‌دا ئاسای‌ی بو‌وه، له‌زو‌ربه‌ی هه‌ره زو‌ری مرؤ‌فی کور‌دا نهمه پټ‌شه‌که‌و‌یت. نهمه کو‌لتو‌وری‌کی نو‌پیه، نه‌خلاق‌یت‌کی نو‌پیه، ئیدی

نهمه ناواگردنی کهسیتی و کۆمه‌لگایه‌که له‌سهر گولتووویکی نوێ و نه‌خلاقیکی نوێ. ئیدی راستینه‌ی ژنی کوردیش راستینه‌ی "فیان"ه، "فیان" له‌که‌سیتی خۆیدا راستینه‌ی ژنی کوردی خسته‌پوو، واتا بۆ ژنی کورد له‌دمرووی نازادی ژیانیکی دیکه نییه، بپویسته له‌ژیانی ساخته‌دا، ژیانیک که ههر رۆژ ژن دمکوژیت و ههر رۆژ دایدمرووخینیت خۆی رزگاربات، خۆی خاوپن بکاته‌وه، ئیدی "فیان" خۆی له‌و ژیانه دمرخست و خۆی پاککردمه‌وه، ئه‌وه‌ی خسته‌پوو که ژنی کورد گامه‌ ریگا بۆخۆی به‌بنه‌ما و مریگریت، به‌گامه‌ ریگا خۆی پاک بکاته‌وه و خۆی بگه‌یه‌نیته‌ که‌سیتی خۆی و ئیراده‌ی خۆی و ناسنامه‌ی خۆی؟ بۆیه‌ پراکتیکبونی خۆی مه‌زن ئافرانده‌، مه‌زن ژیا، ئیدی نه‌گهر نه‌مپووش "فیان" ده‌ژی و نه‌مره‌ له‌بهر ئه‌وه‌یه. "فیان" خۆی نه‌مر کرد، بۆیه "فیان" نامریت. له‌که‌سیتی خۆیدا ههم ژنیتی باوی گوشت، ههم کۆیلايه‌تی گوشت، ههميش مرینی گوشت. بۆیه مه‌زن ئافرا و مه‌زن ژیا، ئیدی ههر که‌سێک ده‌خوازیت "فیان" بناسیت، پارتی ئه‌و، ئاییدیولۆژیای ئه‌و، سه‌روکی ئه‌و بناسیت.

تاكو ئه‌م ته‌فگهره‌ هه‌بیت "فیان" ههمیشه ده‌ژیت و نه‌مر ده‌بیت. ئه‌م ته‌فگهره‌ ههمیشه "فیان" ده‌کاته‌ هۆکاریک که ژن مه‌زن بکات، گهل مه‌زن بکات، نازادی و عه‌دالته مه‌زن بکات، "فیان" یش دمی‌زانی که نزیکیبونه‌وه‌ی ئه‌م ته‌فگهره‌ له‌سهر ئه‌و به‌مايه‌، هه‌لبه‌ته بۆیه ئه‌و که‌سیتییه‌ی به‌بنچینه و مرگرت. بێ دوودلی بۆ نازادی، بۆ یری شه‌هیدبونی دایه‌ پێشخۆی. چونکه ئه‌و چالاکییه‌ی پێشخستوه به‌ته‌واوی له‌پیناو نازادی دایه‌، له‌دژی زولم و وه‌حشییه‌ت و کۆیلايه‌تییه‌، ره‌تکردنه‌وه‌ی ئه‌مانه‌یه. دمی‌زانی که ئه‌م ته‌فگهره‌ په‌کیک له‌دژی زولم و کۆیلايه‌تی رابوستیت و بۆ نازادی بژیت و بمریت دمی‌کاته‌ بناخه‌یه‌ک بۆ خۆی و ههمیشه ته‌فگهر له‌سهر ئه‌و به‌مايه‌ ژن و گهل و مرو‌فایه‌تی پێشده‌خات، بۆیه به‌ باومرپیه‌کی مه‌زن ئه‌و چالاکییه‌ی خسته‌پێشخۆی، واتا باومرپری خۆی به‌ هه‌فالی خۆی و به‌ ته‌فگهری خۆی و به‌ گه‌لی خۆی به‌هێزه که ئه‌و چالاکییه‌ مه‌زن‌تریش بکه‌ن و له‌سهر ئه‌و به‌مايه‌ ئیراده‌ی خۆیان و ناسنامه‌ی خۆیان و که‌سیتی خۆیان مه‌زن ده‌که‌ن، له‌و باومرپیه‌وه ئه‌و چالاکییه‌ی پێشخست. هه‌لبه‌ته راستینه‌ی ئه‌م ته‌فگهره‌ش، ئه‌وه‌یه. "فیان" ده‌بیته‌ بناخه‌ی ئه‌م

تەفگەرە و ئەم گەلە، تا ئەم تەفگەر و گەلە هەبن لەسەر راستینەى ڤیان بەرپۆه دەچن...

دواى شەهیدبوونی هەڤال ڤیان بەچەند رۆژیک ئەلەفتەریای کچه یۆنانی لە یۆنانستانەوه چالاکییەکی بەهەمان شیۆهى ئەنجام دا. ئەو چالاکییەى ئەلەفتەریا جیا لەهەموو چالاکییە پرۆتستۆییەکانى دیکە واتا و شروڤه‌ی زۆر هەلده‌گیریت... لیڤه‌دا چالاکییەکه‌ى ئەلەفتەریا چۆن شروڤه‌ و لیڤدانه‌وه‌ى بۆده‌گیریت؟

شەهید روناھى (نائىرە ئۆلف) بەرەگەز

نەئمان

"ئەلەفتەريا" ژىنكى يۇنانى بوو، شوى كرىبوو و دوو مىندالى ھەبوو، بۇ سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و گەلى كورد خۇى سووتاند. بېگومان چالاكىيەكەى "ئەلەفتەريا" واتايەكى مەزنى خۇى ھەيە، چونكە لەپىلانگىرپىيە نىودەولەتتەيەكەى (۱۵)ى شوباتى (۱۹۹۹)دا دەولەتى يۇنان رۇلىكى زۇر خراپى بىنى. وانا ئەگەر پىلانگىرپىيەكە لەپراكتىكىدا پىكەت لىرمەدا رۇلى يۇنانستان مەزە. چونكە لەدمرچوونى سەرۇك لە سورىاوه و چوونى بۇ يۇنانستان، يۇنانستان سەرۇكى بانگىشت (دەعوەت) كرىبوو، سەرۇك بەو دۇستايەتتە باومرى كرىد و چووە يۇنانستان، كاتىك كە چووە يۇنانستان بېگومان يۇنانستان خامندارى لە سەرۇك نەكرە.

بېگومان مېژووى يۇنانستان دەزانىت كە بە پىلانگىرپىتى بەناوبانگە و لەم روووه زۇر حىكايەت و داستانى ئەوانىش ھەيە، لەم بارمىەوه بەناوبانگن. وانا كارەكتەرى يۇنان كەمىك لەمىژووى خۇيەوه دىت. بۇيەش كارەكتەرىكە پىلانگىرپىتى بەبناخە ومردەگرىت و لەسەر پىلانگىرپىتى دەزىت، دوورپووى، درۇ، ھەئخەلەتاندن، فرۇشتن و ھەموو شتىك لەو كارەكتەرمەدا ھەيە. ئىدى لەپىلانگىرپى نىودەولەتى دىزى سەرۇك ئاپۇشدا يۇنانستان خامندارىتى لەمىژووى خۇى كرىد، خامندارىتى لەكارەكتەرى خۇى . بۇيە ئەگەر ژىنكى يۇنانى لە يۇنانستان دەرىكەوئىت و بۇ سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و ى كورد خۇى بسووتىنىت ئەوا زۇر گرنگە. ھەئبەتە ئەمە وەلامىكە بۇ خيانەتى دەولەتى يۇنانستان، بەم چالاكىيە "ئەلەفتەريا" خيانەتى دەولەتى يۇنانستانى لەخۇيدا سووتاند و تەواندەوه. ئەو چالاكىيەى ھەر تەنيا لەدزى خيانەتى دەولەتى يۇنانستان نەبوو، بەلكو لەدزى خيانەتى كورد، لەدزى ھەموو ئەو خيانەتەنى لە گەلى كورد دەكرىن، لەدزى ئەو پىلانگىرپىيەنى لەدزى گەلى كورد و سەرۇكى گەلى كورد دەكرىت ئەو چالاكىيەى نەنجام دا. بېگومان ئەو جۇرە چالاكىيە، تا چالاكىيەكەى "ئەلەفتەريا" زىدەتر لەنىوان كوردان و لەنىو توركان دەركەوتوو، ئەمە يەكەمجارە كەوا لەمىللەتىكى دىكە چالاكىيەكى بەمجۇرە پىشكەوئىت. بېگومان ئەگەر ئەوانە لە سەرۇك ئاپۇ و (PKK) و گەلى كورددا خۇيان نەبىنيايە، كەسىتى و ناسنامە و ئىرادەى خۇيان نەبىنيايە، ئومىد و باومرى و خەيالى خۇيان نەبىنيايە، وادىارە ژىنكى يۇنانى و

خاومن دوو منډال به مشیومیه خوی نه دسووتاند و ودها له خویدا خیانهتی نه دتواندوه.

نیمه "نهلهمفتمريا" مان نه دمناسی و هیچ کاتیک نیمه بهروردمشمان نه کردبوو و هیچ توانستیکشمان پئی نه داوه، بهلکو به توانستی خوی چهنده له سرړوك ناپو و تمفگهری نازادیخوازی گهلی کورد تیگهیشتووه، نهوا هه مووی همر به توانستی خوی تیگهیشتووه، بهتهواوی به توانست و هیزی خوییهوه خوی پیگه یاندووه، نه نیمه بهروردمه مان کردووه و نه نیمه توانستیکمان پئی داوه، نه کادیریکی تمفگهریش بوو، بیگومان نه گهر کهسیک کادیری نه م تمفگهره نه بیټ و ههم کوردیش نه بیټ و ژنیکی یونانی بیټ، ودها به توانستی خوی له م تمفگهره تیگات، به گویره ی نهو توانست و تیگهیشته ی خوی لهو ناسته بهرزه دا چالاکیه کی به مجوره پیکینیت و خاومنداری له سرړوك و تمفگهر و گهلی کورد بکات و له دزی هه موو هیرشیک و خیانه تکارییه ک رابوستیت و له جهسته ی خویدا هه موو نهو خیانهت و هیرشانه بسوتینیت بیگومان و اتایه کی مه زنی خوی هه یه. همر کهسیکی کوردی خاومن ویزدان دمتوانیت له م نه نجام بوخوی هه لېهینیت، نه ک همر ته نیا کادیرانی نه م تمفگهره بهلکو کهسانی ولاتباریزیش دمتوانن له "نهلهمفتمريا" پروانن که چوون مروف له دزی دووژمنی خوی رابوستیت، له دزی خیانهت رابوستیت، که چوون خاومنداریتی له ولات و گهل و ناسنامه و ئیراده و کهسیتی و نازادی خوی بکات، چوون ئه رک و بهرپرسیاریتی خوی جیهه جی بکات، دمتوانیت له م رووه و نه نجام دمریخت. نه گهر ژنیکی یونانی خاومنی دوو منډال له پیناو کوردان و نازادی کورداندا خوی دسوتینیت نهوا پیویسته همر مروفیکی کورد له دزی دووژمنی خوی و خیانهت خوی بکاته توپیک ناگر. نه گهر "نهلهمفتمريا" بوخوی به بنه ما و مرگریټ و نه نجامی بوخوی لی هه لېهینجیت، زیده زانایی و نه زمونیشی پیوست ناکات. ته نیا لهو پروانیت دمتوانیت به ناسانی نهوه ببینیت که چوون بزیټ؟ چوون کار بکات؟ چوون خاومنداریتی له نازادی و له خودی خوی بکات و چوون له دزی دووژمن رابوستیت. بویه چالاکیه که ی "نهلهمفتمريا" زورگرنگه.

نه گهر ژنیکی یونانی له پیناو نه م تمفگهر و سرړوكه خوی دسوتینیت کهواته لهو سرړوكه دا خوی و نازادی و نومیدی خوی دببینیت، بویه نهو چالاکیه نه نجام ددهات.

نەگەر وەها نەبیت بۆچی خۆی وەها دمسووتینیت؟ لەمیژوودا شتیکی بەمجۆرە هیچ نەبێنراوە، کەواتە لەو سەرۆکەدا نازادی، نازادی ژن، نازادی گەلان دەبینیت، لەو سەرۆکەدا سەرکەوتن دەبینیت، دەبینیت کە ئەو سەرۆکە لەدژی هەموو جۆرە زولمێک رادەمەستیت، بۆیە بۆ ئەو سەرۆکە خۆی دمسووتینیت. بۆچی بۆ یەکێکی دیکە ئەو چالاکییە پێشنەخستوو؟ ژنیکی یۆنانییە، نەگەر نامانجیکی مەزنی لەپێشدا نەبیت، بۆچی بۆ کەسیکی یۆنانی یان کەسیکی دیکە خۆی ناسووتینیت، بۆ سەرۆک ئاپۆ خۆی دمسووتینیت؟ پێویستە هەموو مەرووفیک کە خوازیاری نازادی و دیموکراسییە، خوازیاری بەدبەختانی ناسنامە و ئیرادییە لەسەر ئەوە بەجەدی راوستە بکات و بۆخۆی ئەنجام هەلەپنجیت، کە چۆن بژیت و چۆن نەژیت؟ چۆن لەدژی زولم و خیانت رابومستیت؟ دمتوانیت لەم چالاکییەدا دمرکی پێبکات.

چالاکییەکە "ئەلمەتەریا" نەک تەنیا بۆ گەلی کورد بەلکو بۆ مەروفاپەتیش گەرنە و مەزنە. بۆپەش گەلی کورد هیچ کاتێک "ئەلمەتەریا" لەیاد ناکات، "ئەلمەتەریا" لەدلی گەلی کورددا جێیەکی مەزنی بۆخۆی کردووە، لەدلی مەروفاپەتیدا جێیەکی مەزنی بۆخۆی کردووە، بوو مێژووێک، بوو پێوانە و کۆلتور و ئەخلاقی. مەروفاپەتی و گەلی کورد و (PKK) قەرزازیاری "ئەلمەتەریا". پێویستە ئەو قەرزە خۆیان بەدەنەو، مەروفاپەتی ئەو قەرزە دەداتەو یان نا، من ئیستا ناتوانم شتێک بڵێم، بەلام گەلی کورد و (PKK) بۆ ئەوەی ئەو قەرزە خۆیان بەدەنەو هەمیشە "ئەلمەتەریا" بۆخۆیان بەبەنجینە وەرمەگرن. "ئەلمەتەریا" خەتیکی دایە پێش ئێمە، پێوانەییەکی دایە پێش ئێمە، بۆ ئەوەی ئێمە هەمیشە لەسەر ئەو بنەمایە بژین، لەدەرەوێ ئەمە هیچ کاتێک ژیاڵیکی دیکە بەشایستەیی خۆمان نابینین و لێشی نزیک نابینەو.

لێردا پێویستە دمرک بەم راستییە بکەیت کە تەفگەری (PKK)، تەفگەریکی نییە هەر تەنیا نازادی گەلی کورد بەبەناخە وەربگریت، خۆی تەفگەریکی نازادییە، لەبەر ئەوەی تەفگەریکی نازادییە، کەواتە کەسیک نازادپەخواز بێت و دەخوازێت بۆ نازادی کاربکات و دمیەوێت ئەو تەفگەرە بناسێت، نەک تەنیا هەر کورد، بەلکو سەرنجی هەرکەسێک بۆ لای خۆی رادەگێشێت. بۆیە زۆر کەس لەدەرەوێ کوردان لەم تەفگەرەدا بەشدار دەبن. هەر لەدەستپێکەو تاروژی ئەمەرو زۆر شەهیدی (PKK) هەیە کە بەرەگەز کورد نین و

مروځايه تيپيه كېدو كېدو ته ژېر پېيانه وه و دهخوازيت له ژېر پېيانې رزگار بكت، نه و
 نېسانيه ته كېدو زور تايپه تمه ندى له ده ستاوه، جارېكي دېكه نه و تايپه تمه ندى يانه
 بۇ دمگه رېنېتېه وه، نه مه يان بېنې، بېنېان كه نه م تمگه ره دهخوازيت كېشه
 مروځايه تيپيه كان؛ كېشه نازادى، دېموكراسى، په كسانى، عه دالمت و ناشتى چار سمر
 بكت... بېنېان نه وانه كې له م تمگه ره دا چې دمگرن بۇ بهر ژموندى خويان چېناگرن.
 بهلكو به ته وواوى بۇ نازادى و نازادى مروځايه تي چې دمگرن، نېدى نه لقه دى دوايش
 "نه له مته رېا" په، ژنېكي پوځانيه و خاوهن دوو منداله و نه بهر و مرده يه كې نه م
 تمگه ره دى بېنېوه و نه تمگه ره توانستې پېداوه، بهلكو به گوږه دى توانست و دمرغه دى
 خوى بېستو وېمېتى و لېكولېنه وه دى كردووه، نېدى چېنده لېي تېگه پشته وه نه و منده ش
 له سمر نه وه مه زن رابوو، مه زن ژيا. نه گهر "نه له مته رېا" له م تمگه ره و سر و كېدا
 نازادى ژن و نازادى گېلان و مروځايه تي نه بېنېايه، وادپاره له م تمگه ره نزيك
 نه دېمووه وه، بۇ نه م سر و كېش به و جوړه خوى نه دېسو و تاند و خوى نه دېسو و تاند وه.
 كه واته له م تمگه ره دا سر كه وېتى بېنېوه و خوى بېنېوه ته وه. له پېناو نه م تمگه ره دا
 نه و چالاكېه دى نه نجام داوه. نه مه ش سېلاندى نه وېه.

بۇيه تاديت نه م تمگه ره سهرنجى مروځايه تي رادېكېشيت، هر كه س دهخوازيت زياتر
 له م سر و كې و تمگه ره تېبگات. چونكه له مېژوودا كه سېك بۇ كه سېكي دېكه خوى
 نه سو و تاندووه، ته نانه ت بۇ پېغه مېهر كان كه س خوى نه سو و تاندووه، بۇ سر و كې ئاپو
 نزيكه سېد كه س كه له نېوانياندا كورد هېه، تورك، عهرمې، نه رمن، زور كه س كه
 له نه ته وه و گېلى دېكه خويان سو و تاندووه. هر كه س دهخوازيت له مه تېبگات، تا لېي
 تېدېمگات دمېنيت له خوى تېدېمگات، چېنده ش له خوى تېبگات نه و منده له سر و كې ئاپو
 و فېكر و فېله مېه كه دى تېدېمگات. نېدى گېلان نه وانه نازادى، دېموكراسى، عه دالمت و
 په كسانى دهخوازن نه م تمگه ره و سر و كې بۇخويان نوميديك دمېن. نه وانه دى
 سهر دېست، داگېر كېر و خوينرېزېشن هه موويان نه م تمگه ره و نه م سر و كې بۇخويان
 به مه تر سى دمران. هه م دووژمنايه دى بۇ نه م تمگه ره په رده مېنيت، هه مېش
 دۇستايه دى و باومرې بۇ نه م تمگه ره په رده مېنيت، له نېو سهرمايه داران و چېنى
 سهر دېستدا دووژمنايه تيپيه كې مه زن پېشده كه وېت. بۇيه جفاكى خواره وه، ژېردېستان و

زولمليکراوان، جا چ چين و تويز بن، يان رمگهز و نمتوهه بن، بۇ ئەوانەش دىيىتە ئومىدلىكى مەزن. ئىستا راستىنەى ئەم تەفگەرە وەمايە، بەو شىۋەمىش دىمكەوتۇتە روو، ھەر كەسك بەگۈپرەى ئەم راستىيە يان لىي نزيك دىيىتەوہ يان دووژمنايەتى دىمكات. ئەوانەى بۇخۇيان وەك ئومىدلىكى دىيىن، ئەوا لەگەل ئەم تەفگەرەدا جىدەگرن، ئەوانەش كە ئەم تەفگەرە بۇخۇيان بەمەترسى دىزانن ئەوا دووژمنايەتى ئەم تەفگەرە دىكەن. بۇيە ئەگەر ئىمە دەخوازىن پىۋانەيەك بۇخۇمان دروستبەيىن، ئەمە پىۋانەيەكە، كى دووژمنايەتى دىمكات و كى دۇستايەتى دىمكات، لىرەدا پىۋىستە جىاوازی بىكەيىن، ئەوہى دووژمنايەتى دىمكات مروۇ دىزانىت كە دووژمنايەتى گەلى كورد و گەلان و مروۇفايەتى دىمكات، دووژمنايەتى ئازادى و دىموكراسى، عەدالەت و ئاشتى دىمكات. ئەمە لەشەخسى ئەو تەفگەرەدا ھىندە روونبۇتەوہ، ئەم تەفگەرە ئەمە زىاتر رووندىمكاتەوہ، ئەو جىاوازىيە زىاتر يەكلايى دىمكاتەوہ.

ئىستا تەفگەرى (PKK) يەكلايەنە ئاگرىبەستى راگەياندووہ، زۇر قسە و باس لەسەر ئەو ئاگرىبەستە دىكرىت. بىرۇكەى ئەو ئاگرىبەستە لەبنەرەتدا لەكوپوہ دەستىپىكرەد؟ تانىستا ھەلۋىستى ھىزە دىمەكىيەگان، ھەرىمىيەگان و توركىا لەم ئاگرىبەستەدا چۆن بووہ؟ ھەروەھا ئىستا ئەو ئاگرىبەستە گەشىتۇتە چ خالىك و چى لەگەل خۇيدا ھىناوہ؟ چاومرئ دىكرىت بگاتە چ خالىك؟ ئايا ئەم ئاگرىبەستە دواى ئەزموونى چەنلىن ئاگرىبەستى رابردو، شانسى ئەوہى ھەيە كە بگاتە ئاشتىيەكى ھەمىشەيى و ھەنگاوپك بۇ چارمەرى كىشەى كورد؟

نهم تمفگهره لهسالی (۱۹۹۲) وه دمستی بهناگر بهست کردوو. تاكو ئیستا پینچ جار بهكلايهنه ناگر بهستی راگهياندوه. نهمه جی دهخاته پروو؟ نهوه دهخاته پروو كه نهم تمفگهره شهر ناخوازیت و نایه ویت کیشهی گهلی كورد به شهر چارسمر بكات، بهلكو دهیه ویت بهرنگه دیالوگ و بهرنگه سیاسی و دیموكراتیایانه چارسمری بكات. نهگهر نهو پینچ جار بهكلايهنه ناگر بهست پیشدهخات بۆ نهم مه بهستهیه. نهگهر بیخواستبایه کیشهكهی به شهر چارسمر بگردبایه، هینده بهكلايهنه ناگر بهستی پیشنه دهخست. نهمه راستینهی نهم تمفگهرهش دهخاته پروو، راستینهی دهولمتی تورکیاش ناشكرا دمكات، كه دهولمتی تورکیا ناخوازیت کیشهی كورد به دیالوگ و بهرنگه سیاسی و دیموكراتیایانه چارسمر بكات، بهلكو دهیه ویت به نكولی و كومه لكوژی و لهناوبردن و ژینوساید و توانندنهوه (ناسمیلایسیون) چارسمر بكات.

لیرده نهگهر نهم ناگر بهستهی ئیستا كهوا سرۆك پیشیخت له بهرنهوه بوو كه گهلیك هیژ و لایمن داویان گردبوو، بۆیه لهسهر نهو بنه مایه سرۆك ئاپۆ نهم ناگر بهستهی پیشیخت. چونكه سرۆك پیدایهتی لهسهر چارسمری کیشهی گهلی كورد بهرنگه سیاسی دمكات. بۆ نهم مه بهسته ههول و كاری زۆر جددی کردوو. كاتیك كه زۆر هیژ و لایه نیش؛ لهوانه هیژه كوردیهكانی باشوور (ی ن ك - پ د ك)، ههروهها نهمریكا و نهو روپاش داویان كرد، لهناو تورکیاشدا ههم هیژ و لایه نه سفیلهكان، ههمیش ههندیك دامودمزگای ناو دهولمت، ههموویان داوی ناگر بهستیان كرد، و گووتیان: "نهگهر ناگر بهستیك رابگهیه ندریت نهوا ئیمهش بۆ چارسمری كاردكهین" ههروهها ههر تمنا داوی ناگر بهستیان نهكرد، بهلكو بهلئینیان دا كه بۆ چارسمریش كاربهكن، نهو گووتنانهیان كرد و نهو بهلئینانهیان دا. لهسهر نهو بنه مایهش سرۆك ئاپۆ ناگر بهستی راگهیاند.

نزیكبوونی نهو هیژ و لایه نانه داوی راگهیانندی ناگر بهستهكه

چیوو؟

دواى ئەوەى ناگرىبەستەكە راگەيەندرا، ئەوا هەموويانى مورتاح كرد (حەساندەوه) و دلخۆشى كردن. بەلام بۆ ئەوەى ناگرىبەستەكە پېشكەوێت و ببیتە دوو لایەنە و كێشەكە بكەوێتە سەرپێى چارەسەرى هێچيان نەكرد. ئەوانەى كە ناگرىبەستيان دەخواست و دميانگوت: "ئەگەر ناگرىبەست راگەيەنن ئەوا ئێمە بۆ چارەسەرى كار دەكەين..." دواى ئەوەى ناگرىبەستەكە راگەيەندرا هەموويان بێدەنگ بوون، هەموويان بەئەرك و كارى دیکهوه خۆيان خەريك كرد.

كەواتە بۆچى ئەو هێز و لایەنانە داوايان كرد كە سەرۆك ئاپۆ ناگرىبەستێك راگەيەنیت؟ ئەگەر مەرۆك لەنزیكبوونەوهى ئەوانە لەدواى راگەياندنێى ناگرىبەستەكە بروانییت ئەوا تێدەگات بۆچى ئەو داوايەيان لە سەرۆك ئاپۆ و تەفكەر كرد. مەرۆك لەوه تێدەگات كە ئەو لایەن و هێزانە بێنیا كە؛ تەفكەر هەنگاوى هاوێشت، بە سەرھەلدان و بە گەریلا بەرخۆدانێكى مەزنى پێشخست، جارێكى دیکە لەسیاسەتى خۆرھەلاتى ناویندا جینگە و پینگەپەكى بەھێزى گرتەوه. چونكە ئەوان دميانخواست لەو پینگەپەى دەرێخەن، كەچى تەفكەر پینگەى بەھێزترى گرت و كاریگەرى لەسەر سیاسەتى ناوچەكە زیاتر كرد، كاریگەرى لەسەر سیاسەتى زۆر هێز و لایەن كرد و بەرژمەوندییەكانى ئەوانى خستە مەترسییەوه، بۆ ئەوەى بتوانن سیاسەت و بەرژمەوندییەكانى خۆيان لەژێر مەترسییەكان دەرێخەن، داواى ناگرىبەستيان كرد. بۆیە كە ناگرىبەستەكە راگەيەندرا هەموويانى حەساندەوه و دلخۆشى كردن. ئیدى بۆخۆيان بەكارى دیکهوه مژووول بوون و لەسەر ناگرىبەستەكە راوستانەیان نەكرد. دەولەتى توركياش بێنى كە راگەياندنێى ناگرىبەستەكە كەشوھەواپەكى باشى لەگەڵ خۆیدا هێناوه. بەلام دواى ئەوه بێنى كە ئەوانەى داواى ناگرىبەستيان كردووه، تەنیا داواى ناگرىبەستيان كردووه، واتا بۆ ئەوەى كێشەكان چارەسەر ببیت هێچ هەنگاو ناھاوێژن، تەنانەت ئەوانەى كە دەخوازن ناگرىبەستەكە پېشكەوێت و بیکەيەننە چارەسەرى، زۆر كەم و لاوازن، ئیدى هەولیاندا بۆ ئەوەى ئەو كەشوھەواپە كپ بكەنەوه، چۆن ناگرىبەستەكە بێكاریگەر بكەن؟ چیبكەن تاكو بتوانن زەبر لەتەفكەر بدن؟ ئەومیان بەبەنما وەرگرت. ئەگەر ئەو هێز و لایەنانەى داواى ناگرىبەستيان كردبوو خاونداریان لێبكدبايە و بۆ چارەسەرى هەول و

تهقه لایان بډابایه، نهوا کښه که دهکته سهرپې چارسه ری. واتا هیژکی مهزی نهوتوی تورکیا نییه که له دوی نهو ناگرهسته هی نیمه رابوستیت.

بهلام نهوهی لهسهر سیاستی تورکیا بالادسته سوپای تورکیایه، نهویش بیینی که نهوانه بؤ بهرژموندی خوځیان ناگرهسته که دهخوازن نهک بؤ چارسه ری، نهوانه ی چارسه ری دهخوازن زور کهم و لاوازن، بویه بیینی همر خووی بالادست و بههیزه، نهگمر له دوی ناگرهسته که رابوستیت نهوا دهتوانیت ناگرهسته که بیکاریگر بکات و نهو کهشوهواپه ی ناگرهسته که دروستیشی کردووه تیکی بدات. سوپای تورکیا له لایه که لهمه سوودمند بوو، له لایه کی دیکه شهوه بیینی که ئیران و سوریاش پشتیوانی له سیاستی سوپای تورکیا دهکهن، سوری و ئیرانیش ناخوازن کښه که چارسه ری ببییت. چونکه نهگمر کښه که چارسه ری ببییت، نهوا لهوانه یه تورکیا له دمست بدن و هاوپهیمانیتی و ریکهوتی نیوانیان تیک بچیت و تورکیا بهتهواوی بهردو لای نهمریکا بروات، نهمش بؤخوځیان به مهترسیدار دمران، بویهش پیویست دهکات ناگرهسته که پیښه که ویت، چارسه ری پیښه که ویت، پیویست دهکات شهر بهرپا ببیتهوه، که شهریش بهرپا بووهوه تورکیا لهو ریکهوتن و هاوپهیمانیتی بهمان دور ناکه ویتتهوه. بویه ئیران و سوریاش له پشت سیاستی سوپای تورکیا راوستان، سوپای تورکیا و ژمنرالکانی نهوانیش نهمه یان بؤخوځیان وهک هیژک و پشتیوانیه که دمیینی. همرهوا سوپای تورکیا دمیینی که نهمریکا له ئیراق موحتاجی تورکیایه، بؤ نهوهی پرؤزه و سیاستی خووی له ناوچه که پیښخات موحتاجی تورکیایه و پیویستی پیی ههیه، نهو کاته دهتوانیت لهم رووهوه نهمریکاش بؤ لای سیاستی خووی رابکښیت، دهتوانیت نهو روپاش رابکښیتته نیو سیاستی خوویهوه، نهو کاته پیویست نییه ههنگاو بؤ چارسه ری بنیت، دهتوانیت لهسهر نهو سیاستی نکولی و لهناوبردنه ی پیښتر پهیره ی کردووه بهردموام ببییت و بیگه یه نیتته سهرکهوتن. سوپای تورکیا نهمه ی بهبنه ما و مرگرت. لهسهر سمرؤک ناڅو و دامودزگا دیموکراتی و مدهدنییه کان له تورکیا و له کوردستاندا، همرهوا لهسهر گهل و گهریلا نؤپه راسیون، فشار و گوشار، کوشتن و نهشکه نجه ی خووی بهردموام بوو و زیاتر پهردی پندا، تاکو بتوانیت ری له بهردم کهسه منلنی نهو کهشوهواپه ی ناگرهسته که دروستیکردووه بگریت، هه میش بتوانن

لهو دۆخه سوود و مرېگرن و زمېر له تېفګر بدن، به مشیومیه له ناگر به سته که نړیک بوونه وه. نهو کس و هیژ و لایه نانه ی د میانخواست ناگر به سته که بهر و چار سمری ناراسته گیر بکهن، له نه منقهره کؤنفرانسیکیان سازدا، "په شار که مال" و نه وانیش ته فلیب وون. له کؤنفرانسه که دا برپاری باشیشیان و مرګرت و نومیدیکیشیان به خشی، به شداران کؤنفرانسه که گووتیان: "نیمه همر ته نیا له جوارچیوهی کؤنفرانسه که دا نامینینه وه، به لکو بؤ نه وهی نهو برپاران به خینه پراکتیکه وه هه وله کانی خؤمان بهر دموه ام ده که ین، وانا نیمه خؤمان ده که ینه تېفګر یکی ناشتی و چار سمری..." کاتیک که ده ولتهی تورکیا و سوپایه که ی بینیان تېفګر یکی به مشیومیه له ناو تورکیا دا پېشده که ویت، نهو میان به ممترسی زانی، نیدی هه ولیان دا که چؤن نهو کؤنفرانسه پوچ بکه نه وه؟ هه ولیان دمدا که چؤن بتوان نه وانه ی نهو کؤنفرانسیه یان سازاوه و نهو برپاران هیان و مرګرت ووه بترسینن. تاکو نهو کاره پېشنه که ویت و نه بیت تېفګر ی، بؤ نه وهی ته نگه تاویان نه کات. نیدی له جوارچیومیه دا رؤژ نامه وانی نه رمه نی "هیرانت دینک" یان کوشت (۹) که به مه بتوان کاریګه ی نهو کؤنفرانسه نه هیلن. نه وانه ی بؤ چار سمری کپشه که کار ده که ن و دؤستایه تی کوردان ده که ن بترسینن، تاکو ده سته برداری نهو کاره بب، نهو تاوان هیان بؤ نهو مه به سته نه نجام دا.

همروها له کاتیکدا که مه سه له ی کؤمه لکوزی نه رمه نییه کان له رؤژمفی مه جلیسی نه مریکا دایه، بهم کوشتنه وه لامیکی نهو به رؤژمفکر د نه یان دایه وه. وانا: "نه گهر نیوه به مشیومیه خاونداریتی له نه رمه نییه کان بکهن، نیوه به مشیومیه له مه جلیسی خؤتان برپار و مرېگرن، نهوا نیمه ش نه رمه نییه کان ده کوژین، نیمه له دزی نیوه راده ووستین." نهو به یامه یان دا. وانا "پیویسته که س خاونداریتی له نه رمه نییه کان نه کات." بؤ نه وهی له مه جلیسدا برپار سه باره ت به نه رمه نییه کان و کومه لکوزیه که یان و مرنه گرن خواستیان ریګری له مه بکهن.

و مکتوریش به کوشتنی "هیرانت دینک" خواستیان له تورکیا شوفینیزمی تورک به هیژ بکهن و میلیګه رای و نه ژاد به رستی به هیژ بکهن، نه مه ش له دزی کوردان و (PKK) به نه گهر و جموجؤله وه، نامانجیکی نهو کوشتنه یان نه مه بوو. بیګومان کاتیک که "هیرانت دینک" یان کوشت، نه وانه مه زمنده ی نهو میان نه ده کرد که که س بهو شیمیه

خاومنداريتي له "هیرانت دینك" بکات، مەراسیمیکي زور مەزنی بۇ کرا، ئەوانەى کە تەقلى ئەو مەراسیمەبوون گووتیان: "ئیمە ھەموومان "هیرانت دینك" ین، ھەموومان ئەرمەنین" ئەمە کەشوهەوا و دۇخیکى دیکەى له تورکیا پېشخست، ئەوانەى ئەو تاوانەیان ئەنجام دا بینیان ئەو ترسەى دمیانخواست دروستى بکەن، دروست نەبوو و ئەنجامگیر نەبوون، ئەو شۆفینیزمەى دمیانخواست بەو تاوانە پېشیبخەن پېشنەکەوت و تەواو بەپېچەوانەى ئەمە، ئەو تاوانەیان لەسەر ئەستۆى دەولەت مایەو، لەسەر ئەستۆى میلیگەرایى تورکیا مایەو، دەولەت و ھیزە میلیگەراگانى زور تەنگەتاو کرد، وەك بلېى لەسەر تاوان دەستگیر کرابن وابوو. له تورکیادا ھیزە دیموکراتیخوازەکان، تەنانەت ھیزە لیبرالەکانیش ئەو تاوانەیان مەحکوم و ریسوا کرد، دەستیان بە موخاسەبەکردن و مەحکومکردنى میلیگەرایى تورک کرد. ئەمە چى لەگەل خۇیدا ھینا؟ ئەمە ئەگەر رېگیرى لیتەکریت، ئەوا دۆستایەتى مەزنىش بۇ کوردان دروست دەکات، ئەوانەى ئەمپړ گووتیان: "ئیمە ھەموو ئەرمەنین" ئەوا سبەپنیش دەلێن: "ئیمە ھەموو کوردین" ئەمە مەترسییەكى مەزنە، تەنانەت لەو مەراسیمەدا گووتیشیان: "ئیمە ھەموومان کوردین"، بۆیە بینیان کە شۆفینیزم گورزیکى مەزن دەخوات، یەكسەر دەولەت و ھیزە فاشیست و شۆفینیزستەکان کەوتنە نیو جموجۆلەو، تاكو رېگیرى لەو کەشوهەوابە بکەن و بۇ ئەوەى پېچەوانەى وەرگەرپننەو، تاكو بتوانن دیسان نامانجەکانى خۇیان پیکبەینن. بۆیە ئیدى له "دەنیز باپکال" دەو بگرە تا دەگاتە "دەقەلت باخچەلى" و ھەموویان، ئەوانەى ناو حکومەت و دەولەت گووتیان: "میلیگەرایەتى بربېرى پشتى تورکیایە" و خاومنداريتیان لیکرد. گووتیان: "ھیرش بۇ سەر میلیگەرایى ھەمە و ئیمە ئەو پەسند ناکەین. ئەم ھیرشە لەدزى دەولەتە، لەدزى ھیزە میلیگەراکانە، ئەمە بۇ دواروژى کۆمارى تورکیا مەترسیدارە" یەكسەر کەوتنە ناو ھیرش و گوشار و فشاردەو، بۇ ئەوەى ھەرکەس بێدەنگ بکەن، بۇ ئەوەى موخاسەبەى میلیگەرایەتى و دەولەت پېشنەکەوێت، بەمەش تەفکەرى کورد بەھیز نەبیت و چارەسەرى کیشەى کورد پېشنەکەوێت. ئیدى ئەمجارە شەپۆلێكى شۆفینیزمى بەھیزیان بەناشکرا پېشخست، بۇ ئەوەى ھەموو کەسیك بترسینن، زور بەناشکرایى گووتیان: "ئیمە ھیرانت دینكنین و ئیمە ئەرمەنى نین و ئیمە ھەموو تورکین، ھەموو کەس

PKK میژروپك له ناگر

توركه، نهوهی تورك نهبيت پېويسته نهژيت" بهناشكرا و بې پېچ و پهنا نهوهی "هیرانت دېنك"ی كوشت خاونداریتیا لیکرد، گووتیان: "نیمه هه موو ئوگونین" (۱۰) بهمهش خواستیان كۆمهلگا بهتهواوی بترسیئن، هیزه دیموكراتیخوازمكان بترسیئن و تهسلیمیان بكهن، ئیدی دهستیان بهههپشه كردن كرد. نهو كهسانه ی به دیموكراتیخواز دهناسرین، ههر له "پهشار كهمال"هوه بگره تا دمكاته "ئۆرهان پاموك" (۱۱) و نهوان ههپشه ی كوشتنیان لیکردن. ئیدی له لایه كهوه خاونداریتیا لېكوزمکان كرد، له لایه کی ديكه شهوه ههپشه میان لهو كەس و هیزه دیموكراتیخوازانه كرد، بۆ نهوهی بتوانن شۆفیئیزی تورك بپاریزن و جاریکی ديكه زمبری بهرنه كهوئ، بهلكو نهو شۆفیئیزمه له دزی كوردان بخهنه جموجۆلهوه.

دهولتی تورکیا بهو شیومیه و بهناشكرا خاونداریتی له شۆفیئیزم دمكات، شۆفیئیزم پېشدهخات و دهخوازیت زالی بكات. بۆیهش ههر كهسیك لهناوهوه له دزی (PKK) و كوردان دهخاته نیو جموجۆلهوه، ئۆپهراسیونی سمربازی مهزن و فراوان دمكات، گرتن، سووكایهتی و نهشكهنجه چروپ و بهرفراوانتر دمكات. له دمهروموش دمیوهیت هه موو دهولەتان له دزی (PKK) بخاته نیو جموجۆلهوه، بینوییهتی كه نه مریكا پېويستی پئی ههیه، نه وروپا پېويستی پئی ههیه، هه لېهته هیزمكانی ناوچه كه، وهك سوريا و ئیرانیس پېويستیان پئی ههیه، دهخوازیت سوود له مانه و مرگرت و ههر كەس له دزی (PKK) بخاته نیو جموجۆلهوه.

نه مریكاش بۆ بهرژه و هندییه كانی خوی، بۆ نهوهی تورکیا به لای خۆیدا رابكیشیت و ریکكهوتی نیوان تورکیا، سوريا و ئیران تیک بدات، بۆ نهوهی بتوانیت له ئیراق نهجامگیر ببیت و شالو و موداخله ی خوی بۆ ئیران و سوريا پېشبخات و ستراتیزی خوی له خۆره لاتی ناوین پێك ببینیت، نهوا (PKK) و كوردان دمكات قوربانی. بهمهش داخوازییه كانی تورکیا پێك دبینیت، بۆیه نه مریكا جاریکی ديكه دهخوازیت نهو پیلانگێرپیهی كهوا له دزی (PKK) پېشخستبوو بهگوێهری هه لومهرجی نوی ریکببخاتهوه. ئیدی پێگه ی نه وروپای نهو پیلانگێرپیهی دروستكرد، نه وروپای خسته نیو جموجۆلهوه، نه لمانیا كهوته نیو هیرشه وه، هه رهنسا و بهلژیکا كهوتنه نیو هیرشكردنه وه، سهرلەنوئ دادگا پیکردنه وهی سهرۆکیان پووچه ل كردهوه، هه روهها بۆ

نډهوى له توركيادا كورد لههه لېزار دنه كاندا سمرنه كهون ريژهى (۱۰٪) پان دانابوو، دادگاي مافى مروفي نهو روپا نهووى په سندر كړد و گووتى: "نهمه بؤ نارامى توركييا پيوسته و پيشليكردن نييه بؤ مافى مروفي" زور بهناشكرامى له دزى (PKK) و سمرؤك و كوردان كهوتنه نيو جموجو لهوه. بهمهش هم داخوازيه كانى نه مريكا پيكندين، هميش داخوازيه كانى توركييا پيكندين، بؤ نهووى بتوانن بهر مومندويه كانى خويان له توركييا و لمرى توركييا شهوه، له خو ره لاتي ناوين بهارنزن.

بيگومان نه مريكا دميه وېت پيگه د دوومى نهو پيلانگي پيهش پيشبخت، نه م پايه و پيگه يهش له نيراقه و زياتر دهخوازيت بهرى (ى ن ك) و (پ د ك) دهو پيشبخت. ئيدى بويه كؤبوونهوه لمگهل (ى ن ك) و (پ د ك) سازدمكهن و نيوان نهوان و تورك كؤبوونهوه ريكندهخن. "رالسئون" (۱۲) هات و "مسعود بارزاني" بينى و گووتى: "من له سمر مترسى (PKK) لمگهل مسعود بارزاني قسم كړدوه، كه چهنده بؤ (ى ن ك) و (پ د ك) و باشوور مترسيداره، لهو باومردام كه قناعه تى پيهينم" پاشان "نيچرفان بارزاني" چووه نه مريكا، "عبداللا گويل" يش له توركيياوه چووه نه مريكا، لهوى ديدار نمنجام دمدن. ليردا دياره كه همنديك همنگوايان له م رووهوه هاوېشتووه "ئعديپ باشمر" كؤرديناتؤرى توركييا (۱۳) ناخفتنيكى كړد و گووتى: "نهگهر سوودى ههبيت نهوا دمتوانم ديدار لمگهل تالعبانى و بارزاني سازبدهم" نهمه لهكاتيكدا پيش نهوه هيچ كاتيک نهميدهخواست ديدار لمگهل نهوانه سازبدا و نهوانه بيبينيت. ئيدى نهگهر نهمرؤ كه دهليت: "نهگهر سوودى ههبيت دمتوانم نهوانيش بيبينم، دياره له ناخافتنه كاندا؛ لهناخافتنى سمرانى نه مريكا و "تالعبانى" و "بارزاني" دا، لهناخافتنى "نيچرفان بارزاني" و "عبداللا گويل" دا كه نه مريكا كؤردينه هه موويان دمكات همنديك همنگوايان له م رووهوه بهرمو پيشهوه هه لهنياوه تاكو "ئعديپ باشمر" يش لهناخافتنى خويدا هه لوپستىكى نوې پيشدهخت. ئيدى نهمهش نهوه بهديار دهخت كه پي پيلانگي پيه كه له باشوورى كوردستانيش واخهريكه پيشدهكه وېت، تاكو بتوانن له نهو روپا و له باشووريش زهر له تهمگهر بومشين.

نهم پيلانگي پيه بهتواوى نه مريكا نؤرگانيزه دمكات. ناشكرا بوو كه نهو ميكانيزمى كؤرديناتؤريه بؤ نهوه دروستبووه تاكو پيلانگي پيه كه بهگويره هه لومهرجى تازه

ريځبځمن و كوردینه ی بځمن. ئیدى پایه (قاج)ى ئه وروپا ئه لمانیا نوینه رایه تی دمکات، ئه لمانیا ئه وروپا دمخاته نیو جموجو له وه و له ئه وروپاش هر هر ئه لمانیا كوردینه ی دمکات. له ئیراقیشدا بۇ نه وه ی بتوانن به و شیومیه ئه منجامگیر ببن، دهخوازن پایه ی دووهمیش له (ى ن ك) و (پ د ك) دروستبځمن. له ناووه هاشیزم پیښدهځمن، له دمروموش به و شیومیه پیلانگېرى پیښدهځمن، بۇ نه وه ی بتوانن نه منجام به ددستبځمن.

ئیستا نریځبوونه وه له ناگر به سته که له سر نه و بنه مایه یه. ئه مریکا و ئه وروپا و (ى ن ك) و (پ د ك) ش نه ك بۇ نه وه ی ناگر به سته پیښبځه ویت و به رو چارسمرى ناراسته گیر ببیت، هه ولدمدن، به لځو دهخوازن ناگر به سته که بځمنه نامراز و ریځه ی ته سفیه كړدنى تمفځه رى (PKK)، ئیستا بۇ نه و نامانجه كاردمځمن. هه لبه ته تورکیا هیچ جارېك ناگر به سته په سندنه كړدوه، دواى نه م ناگر به سته ش هیرشه كانى خوى زور زیاتر و فراوانتر كړدوه. وانا دهخوازن تمفځه ر له ناو ببهن بځمن. هه لبه ته بویه ئیستا ناگر به سته که ومكو پیویسته به ریوه ناچیت. به م حاله شه وه مومكین نییه ناگر به سته که بپاریزیت. ئیمه تاكو ئیستا په كلاپه نه ناگر به سته مان راځمپاندوه و پیداگیرمان له سر ناگر به سته که كړدوه، له ژیر نه و هیرشانه شدا ئیمه برپارى ناگر به سته خومان دمپاریزین، ئیمه دهخوازن نه و ناگر به سته بپاریزیت، به لام كمس ناگر به سته په سندن ناكات و هر كه ستيكیش شهرى له به رامبه ر (PKK) راځمپاندوه. دملین: "یان نیوه ته سلیم ببن، یانیش ئیمه نیوه ته سفیه دمځمین" نه میه وه لامى نه وان، نه و هه نځاوه ی دمپهاوینن به و واتایه دیت. بیگومان تمفځه رى (PKK) خوى دمپاریزیت، به و شیومیه ته سلیم نابیت، هه تاكو دواپیش هه رخوى دمپاریزیت. بویه نه و پیڅاژویه (هوناخه) ی پیښدهځه ویت، پیڅاژویه که دهخوازنیت تیتدا تمفځه ر ته سفیه بځمن. له هه موو شوینیکه وه؛ هه میش زور به ناشكرا هیرش و فشار زیاتر دمځمن... ته نانت شتیكى ومكو ناشتی یان چارسمرى بۇ كوردان ناهیننه نیو نه قلى خوشیانه وه. بیر له وه دمځمنه وه كه چون له ناویان ببهن. نه ممش ناشارنه وه و به ناشكرا دملین: "ئیمه ته سفیه یان دمځمین". نریځبوونه ومپان له م ناگر به سته ومهایه.

هه لبه ته ئیمه چهنده همولیشمان داوه تاكو ناگر به سته که ببیته دوو لاپه نه، وادپاره نه م نایه ته دی، به لځو دهخوازن زمبر له تمفځه ر بوشینن. هه لبه ته تمفځه ریش

ناتوانیت بهو شیومیه پیداکری لمسر ئاگر بهستهکه بکات. نهگهر پیداکریش بکات
بیسووده، بویه لمهرامبهر نهو هیرشانه تهفگهر و گهل خویان دهپاریزن.

بهره و لوتكهی سهركهوتن...

دواى ههموو نهو پرسيارانهى سهارمت بهمیژوو و تیځوشانى سى
سال زیاترى تمفگهرى (PKK) کردم؛ نهمرؤ داهاتووى نه
تمفگهره، ناسؤی پیشكهوتن و مهزنبوون و سهركهوتنى نه تمفگهره
چؤن دهبین؟

نهم تمفگهره بهی میراس دهمتى به تیځوشان کرد، بهی توانست و دهمتیپکرد، له نیو
نهبوونى و سهختى و دژواریهكى مهزندا دهمتیپکرد و به تهواوى لهسهر هیز و
توانستى خؤى سهریهلدا. ههر له دهستیپكهوه زؤر به دژوارى و زهمهتى سهریهلدا،
زؤر هیز و لایهن ههر لهسهرمتاوه خواستیان ناستهنگى له بهردهم دهركهوتنى نهو
تمفگهره دروستبکهن، بؤ نهوى هیچ دهرنهكهوئت، نه تمفگهره پیداکرى کرد، نهو
ناستهنگیانه زهمهتیش بن له بهردهم خؤیدا لایرد و دهركهوتن و پیهلگرتن
(انطلاق) خؤى نهجام دا، لهو رؤزموه تاوگو رؤزگارى نهمرؤ بهردهم له نیو
بهرخؤدانیکى مهزن دابووه، به بهرخؤدان و توانست و هیزی خؤیهوه لهسهر پیان
مایهوه و پیشكهوت، بهردهمامیش خواستیان ریگری له تمفگهره بکهن، بؤ نهوى نه
تمفگهره تهسلیم و مرېگرن و تهسفیهى بکهن. بهلام نه تمفگهره نه تهسلیم بوو و نه
تهسفیه بوو، تارؤزى نهمرؤش هاتووه. له مهودواش ههر لهسهر هیزی خؤی خؤى،
لهسهر توانست و نیمکانیهتى خؤى، لهسهر رؤحى خؤى بهردهم دهمیت تا
نامانجهکانى خؤى به دیدنیئت. نه مه کاروانیکى نازادییه و میژووېكى پر له بهرخؤدانه.

PKK میژروونك له ناگر

بۆيەش تا ئەم كاروانە دىمكاته ئامانجەكانى خۇى شىلگىرانە ھەر بەردىموام دىمىت، چ ئاستىمكى و سەختى و دژوارى دىمىن بابىن، ئەم كاروانە ھەر بەردىموام دىمىت. وەك چۆن تاكو ئىستا بەردىموام بوو، لەمەودىناش ھەروا بەردىموام دىمىت. بە نكۆلى و قىركردن و پىلانگىرپى ناتوانن ھەروا ئەم تەمگەرە تەسلىم وەربىگرن و تەسفىيەى بىكەن. ئەم تەمگەرە چەندە نكۆلى لىكراو و چەندە خواستوويناە لەناوى بىن، تەسلىم بىيىت و تەسفىيەى بىكەن، ئەوانەى ھەموو كىردۆتە ھۆكارى ئەوەى كە تەسلىم و تەسفىيەى نەيىت. بۆيەش نەيانتوانىوە ئەنجامگىر بىن. چونكە ئەم تەمگەرە ھەمىشە خۇى دىنافرىنىيەتەو، لەبەر ئەوەى لەسەر ھىزى خۇى رابوو و باومەرى بەخۇى دىمكات، ھەروا بەناسانى ناتوانن تەسلىمى وەربىگرن و تەسفىيەى بىكەن. ئەم تەمگەرە تەمگەرىكى وەھا بەرتەسك نىيە، ھەر تەنيا تەمگەرى كادىران نىيە، ئەم تەمگەرە بۆتە تەمگەرى گەل، كەوتۆتە نىو دلى گەلەو، لەھەر چوار پارچەى كوردستان و لەدەرەوەى كوردستان، ھەروەھا ھەر تەنيا نەكەوتۆتە دلى كوردانەو، بەلگو كەوتۆتە دلى گەلانى دىكەشەو، كەسانى دىكەشەو. بۆيە تەسفىيەى كىردنى و تەسلىم وەربگرتنى ئەم تەمگەرە زۆر دژوارە. ئىدى بۆتە تەمگەرى ملىۇنان مەوۇف، بۆتە تەمگەرى گەلان، نەك ھەر تەنيا گەلى كورد، جگە لە گەلى كوردىش زۆر كەسى دىكە لەنىو گەلانى دىكەدا جىيان تىيدا گرتوو و بەشداربوونە و ئەم تەمگەرەيان بۇخۇيان كىردۆتە ئومىيلىك...

ھەروەھا لەرىگەى تىكۆشان و بەرخۇدانى ئەم تەمگەرەوە رەنجىكى پىر. مەزن ئافرىنارەو، بەھای زۆر مەزن ئافرىندىراون، شەھىدبوونى زۆر مەزنى داو، بەملىۇنان كەس كۆچبەرەوونە، بەھەزاران گوند تىكىدراون و سووتىندراون، لەباكووردا مەوۇف نەماو بەدەست داگىر كەرمەوە نەشكەنجە نەدرابىت، بۆيە گەل چارەنووسى خۇى لەگەل ئەم تەمگەرەدا كىردۆتە يەك، زۆر بەناشكرایى نەمەش دىمىژن: "بى سەرۆك، بى (PKK) ژيان نابىت" و "(PKK) گەلە و گەلىش ئىمەين" وەھا دەلئىن: "ھەر ھەلۆيىست و نىزىكبوونەومىيەك لە سەرۆك ئاپۇ و (PKK)، ھەلۆيىست و نىزىكبوونەومىيە لە كىشەى گەلى كورد" نەمانە ھەر كەس بەناشكرا و بى پىچ و پەنا دىمىژن. ئەمەرىكا ھىندە پىلانگىرپىيەكى مەزن لەسەر تەمگەر بەرپۆە دىمبات، ھەرچى دىمۆلتە ئەم دونىايە ھەمە لەزى ئەم تەمگەرە دىخاتە جموجۆلەو، كەچى ناتوانىت ئىرادەكەى تىك بشكىنىت و

تسلیمی و مبرگریټ. چونکه گهلی کورد برپاری خوی داوه که بهنازادی بڅیت، یانیش هیچ نه څیت. ئیدی گهلی کورد بهرنگه یی هم تفکهره وه نهو ژپانه یی که سیستمی کاپیتالیزم، داگیرکهران و بهکړنگیراوانی کورد بهسندان ساله بهسهریدا سهپاند بوو، رمیکردوته وه و نهو ژپانه بهسند ناکات و چیدی تییدا ناڅیت، ئیرادمیهکی نازادی خوی دمرخستوته ورو، له مهشدا پیداکړی دمکات و دهلیت: "پان دمبیت من بهنازادی بڅیم یانیش ناڅیم" هم برپاره یی داوه، بویه بهرخودانیکي مهزن دمکات، بویه له دږی هم هموو پیلانگیریه رادهوستیت. نهگهر وهما نه بایه له میژر بوو هم تفکهره یان تسلیم دبوو، یانیش ته سفیه دبوو. زپه نییعت و فلسفه یه کی هم تفکهره همیه؛ که سیتی هم تفکهره و گهلی هم تفکهره به ته وای له سر نهو بنه مایه نافریندراوه، نهو فلسفه و زپه نییعت به چییه؟ "پان من بهنازادی دڅیم یانیش ناڅیم" بهم فلسفه یه کومه لگایه کی به مشیومه و مروفیکي به مشیومه و تفکهریکي به مشیومه یی خولقاندووه، خیانت و بهکړنگیراوتی و تسلیمی ییعت بهسند ناکات، سهودا و مامه له و درو بهسند ناکات، ته نیا و ته نیا دهلیت: "نهگهر من بڅیم بڅ نازادی دڅیم، نهگهر بشمرم هر بڅ نازادی دڅیم" هم روووه برپاری خوی داوه، نهگهر تفکهریک، میله مټیک برپاری وهما بدات نهوا هیچ هیژک ناتوانیت ریکړی لیټکات، هیژیکي له مه مهنریش له نارادا نییه، هم هیژه دمتوانیت له بهرام بهر هر هیژیکي دیکه رابوستیت و راوستاوه و له مه و دواش هر رادهوستیت.

زور کهس بڅ نازادی خویان سووتاندووه، نهوه یی بڅ نازادی خوی بسووتینیت، کی دمتوانیت نازادیان لیټستینیته وه؟ نهوه یی هم به خوازیت نهوا نهوانیش دسووتینن. بڅیسته هر کهس هم راستیه بڅینیت. چمنده له سر نکولی و له ناوبردن پیداکړی بکن، نهوا هم تفکهرمش زیاتر له سر نازادی پیداکړی دمکات. نهو برپاره یی گهل و تفکهر داویه تی نه مه یه: "پان بهنازادی بڅین یانیش نهو ژپانه بهسند ناکه یی، وهک بلتی؛ تییدا نه ژپاوم و تییدا ناڅیم"، بویه تا نهو نامانجانیه یی له پش خوی داناوه پیکنه هیټیت دمسبهرداری له خهبات و ټیکوشان و بهرخودان ناکات. سهختی و دږواری چمنده دڅین با بڅین، خیانت چمنده دمبیت با بڅیت، پیلانگیر چمنده دمبیت با بڅیت، دمسبهرداری له مه ناکات. بڅیسته هموو که سیک هم راستیه به مشیومه

PKK میژروڼك له ناگر

تیبځات. چونکه هم تمفګره، هممو خیانت و پیلانګیرتیبیهك دهكاته هوۍ نهومی كهوا نیراده و خهباتی خوۍ بههیزتر بکات، شهرۍ نازادی بههیزتر بکات، نهګمر تمفګمرېك بهم ههلسمفیهه جموجوڼ بکات، نهوا كهس ناتوانیت ریګیری لیبکات. تاكو نیستا زور هوډ و تمقهللایان دا كه تسلیم بییت و تمسفیهی بکهن. بهلام نهنجامیان نهګرت و لهممو دواش همر ناتوانن نهنجام بګرن. چونکه هم تمفګره رمنجیكى مهزنی داوه، بههای زور مهزنی ئافراندهوه، هم گهله چارمنووسی خوۍ لهګهډل هم تمفګهردها كړدوته پهك، هممو شتیكى خوۍ خسوته نیو هم تمفګهرموه و دزمانیت كه نهګمر هم تمفګره بهسمر نهكهویت، نهوا هممو شتیك لهدمست دمدات، مروځایهتی خویشی لهدمست دمدات. نهمه باش دزمانیت. بویه خاومنداریتی له سمروك و (PKK) دمكات، خاومنداریتی له بهها و رمنجهكانی خوۍ دمكات، خاومنداریتی لهدهاتوو و مروځایهتیبوونی خوۍ دمكات.

هم زیهنییهته و هم دلله هم تمفګهردها خولقاوه، بویه ناتوانن شكستی پییهینن. شتی همره راست نهومیه كه نیرادهی هم تمفګره پهسند بکهن و ریژ هم گهله بګرن. بانګهوازی من بؤ هممو كهسك نهمهیه. پیویسته كهس بیړیزی لهبهامبهر هم تمفګمر و گهله نهكات و حیساباتی ههله نهكات، نهوانهی تاكو نیستا دووژمنایهتیان كړدوه، با ههولبدن خوځیان بهم گهله به عمفوكردن بدن، پیویسته نازادی و مافی هم گهله پهسند بکهن، مهګمر تمنیا بهمشیومیه بتوانن خوځیان و تاوانهكانی خوځیان به عمفوكردن بدن، نهګهرنا نهګمر تاوانهكانی خوځیان قورستر بکهن، نهوا حیساب پرسینهوه و لیپرسینهومش قورستر دمییت. پیویسته هممو كهسك نهو راستینهیهش ومها تیبځات.

هم تمفګره ئامانجی مهزنی لهپیش خوۍ داناوه، بویهش پراكتیكبوونی خویشی مهزن دمركهوتوتهپوو. چونكه چارمهركردنی كیشهكانی مروځایهتی لهپیش خوۍ داناوه، بویه لهدزی نهو زیهنییهتهی نهمرپو له دونیادا همیه و بالادسته شهر دمكات، لهدزی نهو نهخلاق و كولتووری لهو زیهنییهتهوه سهرچاوهی ګرتووه شهر دمكات، شهرپكی هینده مهزن پیشدهخت، دهخوازیت دونیایهك بګوریت، لهبهرامبهر دونیایهك رادهموستیت، هم جورنهتهی لهخویدا خولقاندوه، ئامانجی خوۍ ومها مهزنه، نهوهی

نهقل و دلی خوۍ بهگوږهړی نهمه مهن خولقاندبیت، نهوا بهگوږهړی نهمهش دهزیت و کاردمکات. بویه همروا بهناسانی ناتوانن نهم تهفگهره تسلیم و مرېگرن و پهرشوبلاوهی پېیکهن. نهم تهفگهره تۉویکی هاویشتووه، هممیش تۉویکی مهنی هاویشتووه، نهم تۉوه تادیت بلاودمبیتهوه، ناشتوانن ریگری له بلاوېوونهوهی بکهن، ناتوانن به گرتن و کوشتن و پیلانگړیتی، ریگری لییکهن. زیاتر لهچوار هزار گوندیان تیكداه، بهملیونان کهسیان کۉچهر کردووه و لهکولانان فرپیان داوون و برسیان کردوون، هممویان نهمشکهنجه دهرین، سووکایهتی ههره مهن برامبر کوردان دمکهن، همموو شیوه زولم و چهوسانهومیهک بهرپوه دمهن، تاکو نیستا سرۉکی نهو گهله دستگر کراوه، بههمزاران کهسیان له کوچه و کۉلانهکاندا کوشت، دهولمتی ههره زلهیز هاتنه سر نهم تهفگر و گهله چ نهنجامتکیان بهدمست خست؟ هیچ نهنجامتکی لینهکهوتهوه، همموو کات دهلین: "نیمه نهنجامگر بووین". کهچی دهیین جاریکی دیکه زور مهنتر سریهلدايهوه، وده درختی بهروو وایه، تۉ دهرپتهوه، کهچی جاریکی دیکه لهسر ههمان رهگدا سرههلدهداتهوه و دمبیته پینچ شمش رمگی دیکه. راستینهی نهم تهفگهره ومهایه. بۉچی؟ چونکه لهسر راستینهیهک و بناخهیهکی راست و نامانجیکی راست سریهلداوه، لهسر بنجینهیهکی مرۉفایهتی و کارمکتیری مرۉفایهتی سریهلداوه و دهخوازیت کیشه مرۉفایهتییهکان چارهر بکات، کی دمتوانیت ریگری لهم تهفگهره بکات و تسلیمی و مرېگری؟ تاکو نیستا سهلیندراوه که کهس ناتوانیت نهنجامگر ببیت.

ومکو دیاره دهخوازن زیاتریش بۉیان بسملیت، هیشتاش نومیډیکی ومهایان همیه که دمتوانن تسلیمی و مرېگرن یان پهرشوبلاوهی پېیکهن، بویه دهستبهرداری خرابهکاری خۉیان نابن و بی ویزدانی دمکهن، مادام ومهایه و هیشتاش نومیډیکی ومهایان همیه، نهوا نهم تهفگهرمش تا نهو نومیډهیان نهوان مایهپوچ نهکات و نهلین: "نیمه همموو شتیکیان لهبرامبری کرد و نهمانتوانی تسلیمی و مرېگرن و پهرشوبلاومیان پېیکهین" نهوا نهم تهفگهرمش بهرخۉدانی خوۍ بهردموام دمکات. بهداخهوه نیمه نهماندهخواست ودها بیت، بهلام ومکو دیاره بۉ نهوهی نهو نومیډی نهوان نهمینیت پیویسته نیمه نهو بهرخۉدانهش زیاتر و زیاتر بکهن، پیویسته گهلی کورد نهم

راستییه باش تیښگات. بویه پېویست دهکات بهرخودانی خوی بههیزتر بکات. لیرمدا شهریکی ئیراده بهرپوه دهچیت، نهوان دهخوازن ئیرادهی خویان بهئیمه به پهسندکردن بدن، ئیمه ناخوازن پهسندی بکهین و ئیمهش خاومندارپتی لهئیرادهی خومان دهکمین، لهناکامی نهو شهرمدا دمیبت لایهک ئیرادهی نهومیت پهسند بکات. ئیمه ومکو کورد پیشر لهکوندا ئیرادهی نهوانمان پهسندکردبوو، بهلام لهگهل سهرهلدان و پیشکوتنی نهو تمفکمره ئیدی ئیرادهی نهوان همرگیز پهسند ناکهینهوه و رمتانکردوتهوه، لهپیناو گهیشتن به ئیرادمیهکی نازاد و سهربهخوشدا دستمان به تیځوشان و بهرخودان کردوو و تا رۆزگاری نهمرۆش ههر لهنیو تیځوشان و بهرخودان داین و تاگهیشتن به نازادی و تهواوی مافهکان نهو تیځوشان و بهرخودانه ههر بهردهوام دمیبت و بهرهو سهرکهوتن ههلهکشیئت. بیگومان نهگمر ئیمه پهسندمان بکردبایه نهوا رمتان نهدمکردموه، پېویسته نهوان ئیرادهی ئیمه پهسند بکهن، ئیرادهی نازادی پهسند بکهن، ئیمه به بهرخودانی خومان ئیرادهی نهوانمان شکاند، بهلام نهوان دمیانهویت جاریکی دیکه ئیرادهی شکیراوی خویان به پهسندکردنهوه بدن، نهههش هیچ مومکین نییه، ئیمه ئیدی برپارمان داوه؛ یان ئیمه بهئیراده و ناسنامه و نازادی و زمان و کولتووری راستینهی خومان دهژین یانیش ئیمه ناژین. نههه به چ واتایهک دیت؟ پېویسته ههرکس بیزانیت و بهگوپرهی نههه برپاری خوی بدات...

دوا پهیام و گووتنی ئیوه چیه بۆ نهو کهسانهی که نهو میژووو دهخویننهوه؟

نهوهی که من بیلیم نهوهیه؛ پېویسته بزانن که سهرۆک ئاپۆ و (PKK) ههر تهنیا بۆ باکووری کوردستان نیین و تهنیا لهپیناو باکوور شهر و تیځوشان ناکهن، بهلکو لهپیناو تهواوی پارچهکانی کوردستاندا شهر و خهباتی نازادپخوانه پیشدهخن. سهرۆک ئاپۆ و (PKK) دهخوازن رۆحی کورد و پهکیتی کورد مهزن بکهن، دهخوازن کیشی کورد لهتهواوی پارچهکاندا جارمهسهر بکهن. کیشی کورد ههر تهنیا کیشی پارچهیهک نییه،

كوردستان تهنيا پهك پارچه نيبه و كورد تهنيا لهپهك پارچهدا نيبه، كورد و كوردستان بههر چوار پارچهى خويهوه كورد و كوردستانه، نهوهى دهليت؛ من بۇ كورد و كوردستان كار و خهبات دمكه، ناچاره هر چوار پارچه بداته پيشخوى و بۇ نهوهى لههر چوار پارچهدا كيشهى كورد چارسهر بكات خهبات و بهرخودان پيشبخت، پيوسته هه مو توانستى خوى بخاته خزمهت و راژدى هر چوار پارچهكهوه، پيوسته پهك رۇحيى كوردان و پهكيتى كوردان بغولقينييت، تا كيشهكه لههر چوار پارچهى كوردستان چارسهر نهبييت رانهووستييت و ژيانى شهخسى لهخوى حهرام بكات. سهرؤك ئاڤۇ و (PKK) لهو رۆژموهى دمركهوتووه تا رۆژى نهمرؤ لهسهر نهو بنهمايه كارايان كردووه، بويه سهرؤك ئاڤۇ، (PKK) هيز و وزى گهلى كوردن، زانايى و توانستى گهلى كوردن، دل و ويزدانى گهلى كوردن، كورد به (PKK) و سهرؤك ئاڤووه مهزن بوون و لهمهش زياتر مهزن دمبن. نهگهر نهمرؤ له باشووردا نيوه دمهلهتيكى كوردى ئاوا بووه ليږدها پيوسته لهمهدا كهس رهنجى سهرؤك ئاڤۇ و (PKK) لهياد نهكات. پيوسته ريز لهمهش بگيرديت.

كاتيك كه سهرؤك ئاڤۇ به پيلانگيرپيهكى نيودهولمتى دمستگيركا، لهنيو فرؤكهدا گووتى: "لهوانهيه شهخسى من زهرر بكه، بهلام كوردانم به قازانجى مهزن گهياندووه" نهمه راسته. نيدي ناكامى نهمهش نهمرؤ لهباشوورى كوردستان لهبرچاوان دايه. نهگهر ئيستا قهوارميهك لهباشوور ئاوابوو، نهوا ليږدها بهرهنجى گهلهكهمان لهباشوور و رهنجى (PKK)، ههروهها هاوكارى نهريكا ئاوابوو و پيوسته هه مو كهسيك نهو راستيه بيبنييت. نهگهر خهباتى (PKK) نهبايه، (PKK) توركيائى موحتاجى (ى ن ك) و (پ د ك) نهكردبايه، (ى ن ك) و (پ د ك)ش هاوكاريان له توركيائى ومرنهگرتبايه هيچ جاريك نهپاندمتوانى ببنه هيز. (PKK) رينى توركيائى و بهريگهى توركياشهوه بۇ هه موو دونيائى بۇ نهوان كردهوه، خهبات و تيوكوشانى (PKK) نهو ريگيهى كردهوه، نهگهر ودها نهبايه نهوا هيچ كاتيك ريگهى توركيائى بۇ باشوور نهدهكرايهوه، هيڭدهش ريگهى دونيا بۇ باشوور نهدهكرايهوه، توركياش هيڭده هاوكارى نهوانى نهدمكرد، نهه ههنگاوه (PKK) بهتوركيائى هاويشت، (PKK) توركيائى خسته ناو نهو ههلهيهوه و نهمرؤ توركيائى نهو ههلهيهى خوى دمبينييت و ژهنرال و سهرانى توركيائى

دهلین: "نیمه بهدمستی خومان لهباکووری ئیراق (باشووری کوردستان) دموکریکمان
 ئواکرد، نیمه خواستمان (ی ن ک) و (پ د ک) و (PKK) بهگز یهکیاندا بدمین و بهمهش
 کورد بهکورد بهکوشتن بدمین و کوردان وهما تهسفییه بکهین، بهلام پاشان بهدیارکهوت
 که کوردان قازانجیان کرد و نیمه دۆراندمان". نهمرۆ نهو قسهیه دمکهن. ئیدی نهگهر
 تورکیا دۆراندی و نهو ههلهانهی کرد، نهوا (PKK) تورکیا خسته ناو نهو ههلهمهوه.
 لهناکامی نهوهدا لهباشوور دموکرت ئاوابوو، پیویسته ههموو کهسیک نهو راستینه
 بزانیت.

پیویسته ههر کهسیکیش بزانیت که تا لهباکووری کوردستان کیشهکه چارسمهر نهبیت
 نهوا کورد هیچ ناحهسیتهوه. نهمرۆ نهو راستیهش لهباشوور لهپیش جاوانه.
 تورکیا تازه لهوه گهیشتهوه که (PKK) نهو ههلهیهی پی کردوو و خسته خزمهتی
 ئواکردنی دموکریک لهباشوور، لهبهر نهمه ئیستا رکوکینیکی مهزنی لهبهرامبههر
 سمرۆک ئاپ و (PKK) ههروهما لهدری باشووریش ههلگرتوو، دهخوازیت تۆلهی خوی
 بکاتهوه، دهخوازیت ههلهکانی خوی راست بکاتهوه، دهلین: "من چۆن نهو ههلهانه
 کرد؟ من دهمخواست کوردان لهناوبههم، کهچی من کوردم کرده هیز" ههروهما دهلین:
 "ئاپ و (PKK) نهو ههلهمان بهمن کرد" بۆیه دهخوازیت تۆلهی خوی بکاتهوه.
 بههاوکاری تورکیا دموکرت لهباشوور ئاوا بوو، دیسان دهخوازیت چۆن ئاواکردوو
 تیکیشی بداتهوه، لهه پیناوهشدا کار دهکات. پیویست دهکات گهلهکهمان لهباشوور نهمه
 ببین، نرخ و بههای (PKK) ببین و بیزان. چونکه (PKK) گهلی کوردی لهباشوور
 گمیانده قازانجی مهن، نهگهر دهخوازن نهو دمسکهوتانهی بهدمستهاتوون بپاریزن و
 دمسکهوتی زیاتریش به دهمستههین، پیویست دهکات (PKK) بپاریزن و ریزی لیبگرن و
 بیشتیوانی لیبکهن. (PKK) چهنده کار بکات، نهوا باشوور نهوهنده قازانجی مهزن
 دهکات، تا ئیستا چهندهی قازانج کردوو، نهوا لهمهوداوش زیاتر قازانج دهکات. بۆیه
 پیویسته (PKK) وهک چاوی خویان بپاریزن، (PKK) هیزی نهوانه، رۆحی نهوانه،
 (PKK) گهرنتی نهوانه.

ههروهما با ههرمهشکهانی تورکیا بۆ سهر باشوور لهلایهک بمینیت، نهگهر چارسمهری
 لهباکوور به دینهیمت نهوا گهلهکهمان لهباشوور ناحهسیتهوه و بهردهوام لهسهر نهوان

مەترسی ھەمە، ئەگەر تورکیا دەرڤەت و ھەلی بۆ بڕەخسێت، ئەوا ھەرجی دەستکەوتی بەدیھاتوو بەفەرۆی دەمات و تێکی دەمات و کۆمەلگۆزی ئەنجام دەمات. بۆیە پێویستە گەلەکەمان لەباشووردا باش لەراستینە ی تورکیا تێبگات.

لەو رۆژانەدا لەدادگایی ئەنفالدا بەدیارکەوت؛ کاتێک کە رژیمی سەددام کوردی ئەنفال کردوو، ئەوا بەھاوکاری سوپای تورکیا ئەمە ی ئەنجام داو، ئەمەش روون و ئاشکرایە، کە ھەر چییەک بەسەر باشووردا ھاتوو، ھەر تەنیا سەددام و پارتی بەعس و سوپای ئێراق بەسەرینەھێناون، بەلگە ئەمە ی بەھاوکاری دەولەتی تورکیا پێکھێناو، ئیدی دادگاییەکە لەپیش چاوانە. (۸) مادام ئەگەر راستی مەسەلەکە و ھاھیە، پێویستە گەلەکەمان لەباشوور دووژمنی خۆی ببینێت و بناسێت کە لەبەرئەتدا مەترسییەکان لەکوێو دین، ببینێت. ئەو ی لەبەرئامبەر ئەو مەترسیانە رادەووستێت (PKK) یە، پێویست دەگات خۆی لەگەڵ (PKK) دا بکاتە یەک و ھیز بە (PKK) ببەخسێت، بۆ ئەو ی ھەم ئەو مەترسییە ی لەسەر خۆی لەئارادایە کەم بکاتەو و ئەو مەترسییانە پووچەڵ بکاتەو، ھەمیش کاتێک لەسەردەمی حوکمی سەددامدا ئەو کۆمەلگۆزی و ئەشکەنجەیی بەسەریھاتوو رۆلی تورکیای تیدا ببینێت، پێویستە جارێکی دیکە دەرڤەتی بەمجۆرە بە تورکیا ئەداتەو، بۆئەمەش پێویستە بەھەموو ھیزی خۆی پشتیوانی (PKK) بکات، تاکو (PKK) بتوانێت چارەسەری لەباکووری کوردستان پێشبخات، بۆ ئەو ی ئەو مەترسییانە ی تورکیاش دروستی دەگات نەبھیلت.

لەوانە یە پێشتر زێدە ئەو ئیمکانییەت و توانستە ی خۆی نەبوویت، پێشان دەیانگوت: "دەوروبەری ئیمە گیراوە" بەلام ئەمڕۆ بوونەتە خاوەن قەوارە، تەنانەت لەئاستی ئێراقیشدا قورسای خۆیان ھەمە، ئەمریکا و سیستەمی کاپیتالیزمیش پشتیوانیان لێدەگات، دەتوانن ئەو ھیزی خۆیان بخرنە خزمەتی گەلەکە ی خۆیان لەپارچەکانی دیکەشدا. بۆ ئەو ی لەپارچەکانی دیکەشدا چارەسەری پێشکەوت، ئەوا پێویستە لەباکوور چارەسەری بێتەدی. ئەگەر لەباکوور کێشە ی کورد چارەسەر بوو، ئەوا لەپارچەکانی دیکەشدا پێشەدەکوێت، ئەو ی ناھێلێت ئەمە بێتەدی تورکیایە. ئەمە راستینە یەکە و ئەگەر ئیمە دەمانەوێت چارەسەری لەتەواوی کوردستان پێشبخەین و رۆح و یەکیتی کوردان بەھیز بکەین و لە کوردستاندا ئازادی ببینەدی

ئەوا پېۋىستە بەھەموو ھىزى خۇمانەۋە ھەول بدمىن لەباكوور چارەسەرى بېتەدى. ھەلۋىستى ھەرە راستىش ئەمەيە. بۆيە پېۋىستە پىشتىۋانى لە (PKK) بىكەن، نەك باشوور بېتە ئامرازى تورگيا. ئىستا تورگيا ھەول دەدات ديسان لەنيۋان كوردان دووژمناپەتى دروست بىكەتەۋە، پېۋىستە ئەم لەيىستۆكە بىيىن و نەكەۋنە نىۋ ئەم لەيىستۆكەۋە، پېۋىستە دووژمناپەتى (PKK) و براى خۇيان نەكەن. ئەگەر دووژمناپەتى بىكەن ئەوا دووژمناپەتى خۇيان دەكەن، چەندە دۇستاپەتى (PKK) بىكەن ئەۋەندە قازانجى مەزن دەكەن. تورگيا دەپەۋىت جارىكى دىكە نىۋان كوردانى باكوور و باشوور شەپ بەرپا بىكەتەۋە، لەنيۋان (پ د ك) و (ى ن ك) و (PKK) شەپ بەرپا بىكات، بۇ ئەۋەدى كورد نەبەنەيەك، تاكو دەسەلاتدارىتى خۇى لاواز نەبىت و نەكەۋىتە مەترىسيەۋە. لەم پىناۋەشدا ھەول و تەقەللاى زۇر دەدات، ئىدى چۇن تۆلە لە (PKK) بىكەتەۋە؟ دەپەۋىت شەپكى بىمەجۇرە بەرپا بىكات و تاكو تۆلەى خۇى بىستىنىتەۋە. چۈنكە دەللىت: (PKK) ئەۋ ھەلەپەى بەمەن كەرد، مى خستە خزمەتى ئاۋاكەردى دەۋلەتلىك لەباشوور "بەمەش دەپەۋىت بەۋجۇرە تۆلەى خۇى لە (PKK) و ھەمىش لەباشوور بىكەتەۋە، پېۋىستە ئىمەش ھەموو لاپەكەمان ئەۋ دەرفەتەى پىنەدەمىن. با ئەنقالەكان و رۆلى تورگيا تىيدا و ئەۋ دادگاپىەش بىخەينە پىش چاۋمان، پېۋىستە ئىمەش پىلانە گلاۋەكانى تورگيا ھەلۋەشنىنەۋە.

ئىمە گەمىشتۋىنەتە ئەۋ قۇناخەى كە بگەينە ئامانچ. ئىدى پېۋىستە ھەموو كەسلىك پىشتىۋانى ئەمە بىكات. نەك ئەمە لاواز بىكات يان تىكىبىدات، دەۋلەتەنى داگىركەر و دەۋلەتەنى دىكە ئەمە دەخۋازن و بەرژەۋەندى ئەۋان وا دەخۋازىت. بەرژەۋەندىيەكانى گەلى كوردىش وا دەخۋازىت كە لەدزى ئەۋان رابۋەستىت. وا دەخۋازىت لەگەل براى خۇى بېتەيەك، ئەگەر كوردان بىنە يەك، دلى خۇيان بىكەنە يەك، لەسەر ئىرادە و ئازادى خۇيان پىداگىرى بىكەن، ئەۋا كەس ناتۋانىت كوردان تىك بىشكىنىت، ئەمە راستىيەكە، پېۋىستە كورد نەترسىت، پېۋىستە كورد حىسابى زۇر مەزنىر بىكات. ئەگەر حىسابى خۇى مەزن كەرد، ئەۋا دەتۋانىت خۇى بىكاتە ھىزى يەكەمىن لەناۋچەكەدا. ئەم رۆژە ھاتۋەۋە و ئەۋ دەرفەت و تۋانستە رەخساۋە، ئەمە دەمىنىتەۋە سەر كوردان، ئەگەر يەكلىتى نىۋان خۇيان بەھىز بىكەن و لەھەموو پارچەكاندا چارەسەرى پىشبخەن و

PKK میژروپك له ناگر

كيشه كورد چارمهر بكن و ببنه هيزى يهكهم لهناوچهكهدا، ببنه هيزى نازادى،
يانيش خيانهت لهخومان بكهين و گورز لهخومان بوشينين، نهو لهسهر كوردان
دهمينيتهوه.

من لهو باومرهدام نيدى گهلهكهمان لهباشوور له راستييهكان تيدمكات و لهراستينهى
(PKK)ش تيدمكات، باش لهمه تيدمكات كه (PKK) بؤ تهواوى كوردستان و باشوور
بهتايبمت گوزارشت لهچى دمكات و ناكهويته نيو لهيستوكهكانهوه، بهلكو شانبهشانى
(PKK) لهدزى لهيستوكهكان رادهوستيت و نهو لهيستوكانه تيك دمدات...

زؤر سوپاس بؤ نهه ديداره...

سوپاس بؤ توش...

پهراویز مگان:

- (۱) مېهېستې ټولو مانگرتنه يه که سهرۆک ټولو کاته له زېنداندا دژ به هه ټسوکه و ته کانی حکومتی تورکیا ټهنجامی دا. له ټاکامدا داوای کرد کهوا پارېزهرانی و برا و خوشکه کانی بۆ ماومیهک سهرردانی نه کهن سهرردانی نه کهن.
- (۲) محهمه د عهلی بیراند: رۆژنامه وانیکې به ناوبانگی تورکیایه، به ووه دهناسریت که زۆر له دمرگای میت (MIT) و کهسانی بالادستی نیو دهوټه تی تورکیاوه نزیکه.
- (۳) کۆمیته ی زانست، رۆشننگه ری، هونه ر: کۆمیته یه که له کۆمیته کانی نیو بیکهاته ی کۆنگره ی گهل.
- (۴) مېهېستې هه ټوشاندنه ووه ی به ره ی رزگار یخوازی نه ته و مېی کوردستان (ERNK) بوو له کۆنگره ی حه و ته مدها.
- (۵) ههر له و کۆنگره یه ی جفات ی گشتیدا هه قال "زوبیر ټاېدار" وهک سهرۆکی دیوانی کۆنگره ی گهل هه ټبزیردرا.
- (۶) مېهېستې رووداوی شهیدبوونی ټولو چوارده گه ریلا یه یه که له ناوچه ی مووش له (۲۴) مانگی ئاداری (۲۰۰۶) دا له ټاکامی هېرش ی چه کی کیمیاوی سوپای تورکیا شهید بوون.
- (۷) کانی شیلان: دۆلته که له چپای قهنیدیل، کانیه کی به و ناوه لییه. ټولو کاته که مېی په رومردمېی پارتی یه کیتی دیموکراتی (PYD) ی لیبوو.
- (۸) په راواکسیونی ئالا: مېهېستې رووداوه گېر شه یو ټینییه که ی دوا ی پېرۆزکردنی جهونی نه ورۆزی (۲۰۰۵) و خاومنداریتی گهل کورد له راگه یانننی سیسته می (KKK) بوو له لایه ن رېبه ر ئۆجه لانه وه، که حکومتی تورکیا زۆر ته نگه تاو بوو و بۆ ټه ووه ی شه ری کورد - تورک به ریابکات هات ئالا ی تورکیای دایه دهستی هه موو که سیک و کردی به شه ره ئالا.

(۹) هيرانت دېنك: رۇژنامەوانى بەناوبانگى نەرمەنى لىرىكەوتى (۱۶) ى مانگى (۱) ى (۲۰۰۷) كوژرا و پاشان بكوژانى ئەو رۇژنامەوانە ئاشكرابوون كە پشتيوانىيەكى مەزنيان لەناو دمولەتدا ھەيە.

(۱۰) ئۆگون سامەست: ئەو كەسە بوو كە رۇژنامەوان ھيرانت دېنكى گوشت.

(۱۱) ئۆرھان پامووك: رۇماننووسىكى بەناوبانگى توركيپە و لەسالى ۲۰۰۷دا خەلاتى نۆبلى لەبوارى ئەدمىيات و مرگرت.

(۱۲) جۇزىف رالستون كۆنەزەنپال و سەرمايەدارىكى گەورەى ئەمريكيە و نوپنەرى ئەمريكا بوو لە كۆردىناتۆرى مەسەلەى PKK و پاش ئەوەى ئەو كۆردىناتۆرىيە سى قۆلىيەى نىوان ئەمريكا و توركيپە و ئىراق لەقۇناخى يەكەمىدا بىنەنجام بوو رالستون دەستى لەو نەركەى خۆى كىشاپەو.

(۱۳) ئەدىب باشەر ژەنپاللىكى خانەنشىنكراوى توركيپە و نوپنەرى توركيپە بوو لە كۆردىناتۆرە سى قۆلىيەكەى مەسەلەى PKK ئەوېش پاشان دەستى لەنەركەكەى خۆى كىشاپەو.

(۱۴) مەبەستى ئاشكرابوونى ئەو بەلگەنەپە كە لە كاتى دادگايىكردى سەرانى رۇيىمى بەعسدا دەرگەوتن كە سوپاى توركيپە ھاوكارى سوپاى ئىراقى كر دوو بۆ بەنەنجام كەياندىنى پروسە بەدناوەكانى ئەنفال.

پرۆسه ی تواندنه وده که زیاتر و زووتر نه نجام بگریت. بهرېز بايک پېنج سال لهوئ دهخوینیت، کاتیک که دمربازی پولى شه شم دهبیت له بهر نهوهی خویندگارېکی زیرهک بوو له سهر برپاری بهرپوه بهرایه تی خویندنگایه که دهینیرنه نهقه ره بۇ خویندنی خویندنگای ماموستایانی بالا. لهو خویندنگایه نهقه ره ماموستای قوناخی ناومندی و دواناومندی لیدم دهچیت. له بهر نهوهی بهرېزی قوتا بییه کی زیرهک دهبیت له خویندنی خویدا، بهرپاری لیداره ی قوتا بخانه دهینیرنه نهقه ره تاگو نهو قوتا بخانه بخوینیت.

★ بهرېزی دهچیت نهقه ره و لهوئ له تافیکردنه وهی و مرگرتندا سهر دمه کویت و دهچیت نهو خویندنگایه وه. لهوئ سالتیک له قوناخی نامادمه کاری دهخوینیت بۇ نهوهی بهچیت زانکو، لهو قوناخه شدا سهر دمه کویت و دهچیت زانکو.

★ له زانکوی نهقه ره له "کولیزو زمان، مېژوو، جوگرافیا" دا و مر دمه گیر دیت، لهو کولیزه شدا دهچیت بهشی زمان و نه دهبیاتی تورکی.

★ له سالی (۱۹۷۲) دا له زانکو دا هه فال که مال پیر دهناسیت که په کی که لهو سی سهر کردانه ی گروپی سهرمتای نا پوچیتیان ناوا کردوه. ئیدی له پری هه فال که مال پیره وه سهر وک ئوجه لان دهناسیت و دمست به تیکوشانی شورشگیرې دمکات.

★ تا قوناخی سییه می کولیز شان به شانی خویندنه که ی پهری به تیکوشانی شورشگیرې خوئ دۇ به فاشیسته کان دمدا.

★ له سالی چواره می زانکو دا دهست بهرداری خویندن دهبیت. چونکه هه موو زیان و کاتی خوئ بۇ تیکوشانی شورشگیرې تی تهرخان کرد، ئیدی کاتیک که دمربازی سالی چواره دهبیت به ته وای دهست بهرداری له خویندندا دمکات. چونکه وهک گروپی سهرمتای ته فکهری نا پوچی برپار دمدم که تیکوشان بگوازنه وه بۇ کوردستان و له م پیناومشدا دمگه رپنه وه کوردستان و دمست به خه بات و تیکوشان دمکهن. کاتیک که له گه ل په کمه گروپدا دمگه رپنه وه کوردستان سهرمتا دهچیته شاری "عهنتاب" و دمست به جموجوئل و جالاکي شورشگیرې دمکات.

PKK مېژووېك له ناگر

★ وەك يەكېك لەنەندامانی دەستەي دامەزرېنەري تەفكەري نابۇجېتي و (PKK) لەنيو تېكۆشانی شۆرېشگېرېدا تېكۆشاوہ. ئېدى لەو رۆژوہ تاكو رۆژى نەمېرۆ لەتېكۆشاندا بەردەوامە و لەسەرجەم ئاستەكانى تېكۆشاندا كار و خەباتى كردوہ...
★ ئېستا جېگرى سەرۆكى كۆما جفاكېن كوردستان (KCK) يە.

كرۋنۆلۆژىي مېژووى

پارتى كرىكارانى كوردستان

(PKK)

* لهدواى كودمىتاكەى (۱۱)ى ئادارى سالى (۱۹۷۱) رەموتى شۆرشگىپرى و جەپگەرى لەژىر كاريگەرى شۆرشى گەلى فېتنام و بزاڤى لاوانى پاريسى (۱۹۶۸)دا لەنيو لاوان لەتوركيدا لەبرەو دابوو و ئاتمۇسفىرىكى شۆرشگىپرى خولقابوو.

*سەرۆك ئاپۇش سەبارەت بە كورد و كىشەگەى و گرافتەكانى دىكەى كۆمەلگا لەنيو ليگەرىن و ليكۆلېنەو داپە و تادېت زياتر لە راستىنەى كىشە و گرافتەكان و ناكۆكىيەكان قوولتر دەبىتەو. بەھاتنىشى بۆ ئەنقەرە و زانكۆى ئەنقەرە و كۆليزى زانستە سىياسىيەكان و ئەو دۆخ و ئاتمۇسفىرەى لەپەرمسەندىن دابوو بەرەموتى جەپگەرى و شۆرشگىپرى ئەو كاتە كاريگەر دەبىت. بەتايبەتى زياتر بزاڤەكانى پارتى - بەرەمى - رزگارى گەلى توركيا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) بەرئەبرايمەتى "ماھىر چاپان" و نەرتەشى رزگارى گەلى توركيا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) بەرئەبرايمەتى "دەنيز گەزمىش" و ئارتەشى شۆرشگىپرى رزگارخوواى كرىكاران و جووتيارانى توركيا (TİKKO) بەرئەبرايمەتى "ئىبراھىم كاپاك كاپا"ى لەھەموو گروپەكانى دىكەى جەپگەر كاريگەر دەبىت و لەگروپەكانى دىكەى جەپەرەو باشتريان دەبىنى.

* بۇيە لەدژى شەهیدبوونی ماھیر چاپان سەرۆکی بەرەى - پارتى - رزگارى گەلى تورکيا (Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) و نۆ لەهاورپیکانى لە(۲۱)ى ئادارى (۱۹۷۲)دا لە ناوچەى قەلەمەرە، ھەروەھا بۆ رېگىرى لە لەسیدارمەدانى دەنیز گەزمیش سەرۆکی ئارتمشى رزگارى گەلى تورکيا (Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu) و دوو لە ھاورپیکانى "يوسف ئەسلان و حوسین ئینان" رۆبەر ئۆجەلان لەگەڵ ھاورپیکەى بەناوى "دوغان فەرتنە" پېشەنگاپەتى رېپۆئانپیکى پەرتۆستۆپى دەکەن لە کۆلێزى زانستە سیاسىيەکانى زانکۆى ئەنقەرە. بەھۆى ئەو پېشەنگاپەتیکردنەى لەرېپۆئانەکەدا دەستگىر دەکرىت و نزیکەى (۷) مانگ لەزیندانى "ماماک"دا دەمىنپیتەو، لەماوێ زیندانىبوونیدا بىر لە ئاواکردنى گروپیکى ریکخستنى شۆرپگىرپى دەکاتەو، لەدواى ئازادبوونی لەزینداندا ھەموو ھەول و تیکۆشانپیکى بۆ ئەو مەبەستە دەپیت.

* دواى ئازادبوونی لەزیندان و گەرانەوێ بۆ خویندن، لەرېگای ئەدرەسپک کە دوغان فەرتنە دەپیت، ھەردوو ھەفائ "حەقى قەرار و کەمال پىر" دەناسیت، ئیدى بەیەکەو دەزىن و تیدەمکۆشن و یەکەم گروپى ئایدیۆلۆژى تەفکەرى ئاپۆچیتى بنیاد دەنن.

* لەنەورۆزى (۱۹۷۲)دا لە لەمیانەى گەشتیکى ئاساپیدا لەگەڵ چەند ھاورپیکەى زانکۆیدا بۆ بەنداونى "چووبوک"، بۆ یەکەم جار سەرۆک ئۆجەلان ئەو دەرنەنجامە فیکریيەى لەمیانەى ھوولبوونەو و لیکەپەنى تیۆرىدا پېیگەشتبوو لەلای ئەو ھاورپیکانەى باس دەکات و خوازیارە ھەلۆپست و بىر و راپان لەمبارمەو بەزانپت، تاکو بناخەى یەکەم گروپ دارپۆزپت. لەو کۆمەلە ھاورپیکەیدا تەنیا "عەلى حەمیدەر قەمپتان" تپیدا دەمىنپیتەو و تاکو ئیستا لەنیو تیکۆشاندا بەردەوامە. ئیدى لەو کاتە بەدواو سەرۆک تیکۆشانى خۆى دەگەیمەنپتە ئاستى گروپیکى ئایدیۆلۆژى و بەناوى "شۆرپگىرپانى کوردستان" یان بەناوى "تەفکەرى ئاپۆچى"یەو لەزانکۆ و ھەندپک گەپەکى ھەزارنشین و کوردنشینى ئەنقەرەدا فیکەر و بىروباویرپى خۆیان بلۆدەمەنەو.

* لەسالى (۱۹۷۶)دا لە ئەنقەرە لە "ژوورى بېناسازان" ى "کۆمەلەى ئەندازیاران" سیمینارپیکى سەبارت بە فیکەر و بىر و باویرپى خۆى سازکرد. ئەمەش یەکەم جار بوو سەرۆک ئاپۆ لەدەرەوێ گروپەکە تپروانین و دەرنەنجامە فیکریيەکانى خۆى بە ئاشکرا بۆ خەلکى دیکە باس بکات و راپدەگەیمەنپت.

* له (۱۹۷۶) دا له نهنقهردا په كهم كۆبوونه وى گروهه كه له گهرمكى "ديكمان" نهنجام ددرېت. نه م كۆبوونه وى په كهم كۆبوونه وى فهرمى تهفگهرى ئاپوچيتيه، كه تييدا برپارى گهرانه وه له نهنقهردوه بۇ كوردستان و دهستگردن به تيگوشانى ئايدولوزى سياسى و ريگخستنى ددرېت.

* له سالى (۱۹۷۶) له كاتى مهشقيكرنى همقالان له سر به كارهينانى دهمانچه، همقال "عەلى دوغان يلدرم" له گهرمكى "تووزلوچاير"ى نهنقهردا فيشهكى له دست دمردهجيت و شهيد دميت. نه مه په كهم شهيدى تهفگهرى (PKK) په.

* له سالى (۱۹۷۶) دا سرؤك ئاپو په كهم ناميلكه دنووسيت بهناوى "ميژوى كۆلؤنبايزم" نه م ناميلكه په سرهتا له سر كاسيت تۆمار دكرت و پاشان له لايهن همقال "مهممد خهبرى دوورموش" وه دكرت ناميلكه.

* له (۸) ى ئادارى (۱۹۷۷) دا له شارى ديڤرسيمدا همقال "ئايدن گول" به دستى ريگخراوى چهپى توركى رزگارخوازانى گهل (Halkin Kurtuluşu) شهيد دكرت. چونكه دستبردارى نه وان بووه و تەفلى تهفگهرى ئاپوچيتى بووه. به مهش تهفگهرى ئاپوچيتى په كهم شهيدى خوى ددات.

* له (۱۵/۱۹۷۷) دا همقال "حمقى قمرار" ياريددمرى په كهمى سرؤك ئۆجهلان به دستى ريگخراوى سيخورى "ستيركا سورسور" Sitërka soror له چايخانه يه كه له گهرمكى نوورى بازار باشى شارى "عەنتاب" له ميانه ي پيلانگيرپه كدا به دستى سيخور "عەلنەددين قاپان" شهيد دكرت.

* له پايزى (۱۹۷۷) دا سرؤك ئۆجهلان دست به نووسينى په كهم رهشنووسى پروگرامى پارتيه كى سياسى كرد و له زستان و به هارى (۱۹۷۸) به سر ته ووى كاديرانى تهفگهرمه كدا بلاو دكرت وه، بۇ نه وى هممويان په رومردى له سر بدين و تيږوانينى خويانى له سر بدن. نه و رهشنووسه پاشان دميت به پروگرامى (PKK).

* له (۹) ى ئادارى ۱۹۷۸ دا له عەنتاب به دستى رزگارخوازانى گهل (Halkin Kurtuluşu) همقال پاريزم "همسەن ئايدن" شهيد دمه وپت.

* له سالى (۱۹۷۷) وه تا به رپابوونى كودمى سهرىازى (۱۲) ى نه ميلولى (۱۹۸۰) چه ندين ريگخراوى فاشيستى و چهپى توركى و ريگخراوى كوردى دزايه تى تهفگهرى ئاپوچى

(PKK) پان دمكرد و همنسېك لهو رېكخراوانه دژايمتى خۇيان گهيانده ناستى كوشتن و هيرش و پهلاماردانيش. لهميانهى لهو هيرش و پهلامارداناندها بهدميان كادير و همودارى تمفكهرى ئاپوچييان شهيد كرد.

* لهبههارى (۱۹۷۷) وه تا (۱) ى گولانى (۱۹۷۷) سهروك ئاپو له كوردستاندا زنجيرميهك كؤبوونهوهى بؤ كاديرانى پيشكهوتوى تمفكهرمكه نهىجام دا. وهك نامادمكارميهك بؤ نووسينى ريشنووسى بهرنامهى پارتى. نهىم زنجيره كؤبوونهوهيه بهماراتونى جقيهكان دمناسريت.

* لهشموى (۲۰۱۱) ى گولانى (۱۹۷۸) لهكاتى كؤبوونهوهيهكى نهينيدا لهشاروچكهى حيلواندا همقال "خهليل جاوزون" لهلايهن عهشيرمى سليمانانموه شهيد دمييت.

* بؤيه لهههمان سالدا (۱۹۷۸) دا لهشاروچكهى "حيلوان" چالاكييهك لهدزى سهروك جاش و سهروكى عهشيرمى سليمانان نهىجام ددريت. لهو چالاكييهدا سهروك عهشيرمهكه و چهندين جاشى لهو عهشيرمه دموكوزرين، لهناكامدا "حيلوان" دكهويته دهمتى ئاپوچييهكان، نهوانيش دمهلات. بهجهماومرى شاروچكهكه دسپيرن و دمهلاتى گهل ئاوا دمهكن. بريندارمكانيشيان دمهنه نهخوشخانهى دياربهكر، لهويش لهبمردم نهخوشخانهكهدا ديسان هيرشيان دمكريتوه سهر و چهندين كهسى ديكهيان بريندار دمييت ناچار بريندارمكاني دياربهكروش دمهنه عهنتاب، لهويش لييان ددهنهوه دموكوزرين...

* له (۲۷/۱۱/۱۹۷۸) دا لهگوندى "هيس" ى سهر به قهزاي "ليجه" ى شارى "نامهد"، بهنامادهبوونى بيستو دوو تا بيستو سى كهس، كه دوويان كچ بوون، يهكهىم كؤنگرهى تمفكهرى ئاپوچيتى نهىجام ددريت و لهو كؤنگرهيهدا پارتى كريكارنى كوردستان (PKK) دامهمزريت.

* له (۲۰/۷/۱۹۷۹) دا لهگوندى "قرباشى" ى سهر به شاروچكهى "حيلوان" ى سهر به شارى "نورفه" چالاكييهك لهبهرامبهر كهوورمترين بمرنگيراو "مهممد جهلال بوچاك" ى سهروكى عهشيرمى بوچاك لهلايهن ئاپوچييهكانهوه نهىجام ددريت و لهناكامدا "مهممد جهلال" بمريندارى خوى رزگار دمكات. بهىم چالاكييه دامهزانينى (PKK) رادمگيهندرريت. لهو چالاكييهدا همقال "سالىج كهندان" شهيد دمييت.

PKK میژوونك له ناگر

* له ريكهوتی نیوان (۲۷ - ۲۴) ی کانونی یه كه می (۱۹۷۸) دا دهولمتی تورك به هاوكاری هیزه هاشیسته كانی نهوكاته كۆمه لكوژییه کی مه زن له شاری "مه رعش" نه نجام دهدات، نه م كۆمه لكوژییه وهك كار دانه ومیهك بۆ په ره سه نندنی ته فكه ری ئاپوچیتی و دامه زرانندی (PKK) و ههنگاوێك بۆ نه نجامدانی كوده تایه کی سه ربازی نه نجام درا. له و كۆمه لكوژییه دا به سه دان كهس كوژران. ههروه ها شانبه شانی نه و كۆمه لكوژییه ش حوكمی عورفی "رهوشی ئاوارته" ی له (۱۳) پارێزگا كه (۱۰) یان له باكووری كوردستان بوو راگه یاند.

* له سالی (۱۹۷۹) دا له هه ئبزاردنی شاره وانیدا، له شاره كانی حیلوان و باتمان لایه نگرانی (PKK) له هه ئبزاردنه كاندا سه رده كه ون. به لām دوا ی (۲) مانگ سه روکی هه ئبژێردراوی شاره وانی باتمان "ئه دیپ سۆلماز" له لایه ن دهوله ته وه تیرۆر ده كرێت. نه و نه زموونه ی شاره كانی حیلوان و باتمان به نموونه یه کی دیموكراتیانه ی ده سه لاتی گه ل و كۆنفیدرالیزمی دیموكراتیانه داده نرێت.

* وهك ته دبیر و مرگرتنێك له به رامبه ر نه گه ری به رپابوو نی كوده تایه کی سه ربازی، له سه رمه تای ته مموزی (۱۹۷۹) دا به هاوكاری هه فاتی شه هید "ئه ده هم نه كچان" سه روك ئۆجه لان توركیا و باكووری كوردستان به جی دیلێت و به نه ئتی به ره و باشووری رۆژناوای كوردستان و سوریا ده روات و له وێ له مائی خزمێکی شه هید "ئه ده هم نه كچان" له شارۆچكه ی كوبانی به نه ئتی ماومیهك ده مینێته وه.

* هه ر له هه مان سالدā له ده مه شق رێكه راوه هه له ستینییه كان ده ناسیت و په یوه نندیان له گه لدا ده به ستیت و توانستی نه وه ده نا فرینیت تا له لوبناندا له كامپی په رومردمی هه له ستینییه كاندا كادی را نی (PKK) تییدا په رومردمی ئایدیۆلۆژی، سیاسی و گه ریلای ده بین. هه ر له كو تابی هه مان سالدā به ده میان كادی ری (PKK) بۆ مه شق و په رومرده بینین ده ربازی كامپی هه له ستینییه كان له لوبنان ده بین.

* له (۱۳/۹/۱۹۸۰) دا وهك سه روك شیمانه ی ده كر؛ كوده تایه کی سه ربازی له توركیا نه نجام ده دریت و به هه زاران كه سی سفیل ده كوژرێن و به ده میان هه زار كه سی دیکه ش ده خرێنه زیندانه وه و برپاری داخستنی سه رجه م بارته سیاسییه كان و رێكه راوه مه ده نییه كان و ته وای رۆژنامه و گو فاره كان ده دریت و هه موویان داده خرێن و حوكمی جۆنتای

سهربازی دمه لاتدار و بالادست دمېت. همروها ته وای تورکيا و باکووری کوردستان کهوته ژېر حوکمی عورفیه وه. لهو هه لمه ته دا به سهدان کادیری (PKK) و هزاران لایه نگرې (PKK) و کهسانی ولاتپاریزیش دمستگیر دکرین. له ناکامی نه شکسته چه په کی هوفیگه رانه وه کادیرانی (PKK) له زیندانی "نامه د" بهر خودانیکی مه زن نه نجام دمدن.

* له (۱۵) ی ته مموزی (۱۹۸۱) دا په که مین کونفرانسی (PKK) له لوبنان نه نجام ددریت و تییدا برپاری گه رانه وه بۇ ولات و نامادگاری بۇ دمستگردن به خه باتی پروپاگهنده ی چه کداری (الدعاية المسلحة) و دمستگردن به تیکوشانی چه کداری ددریت.

* له ررؤزی نه وررؤزی (۱۹۸۲) دا هه فال "مزلوم دوغان" له ژېر دروشمی "بهر خودان ژپانه، تهلیمیه ت مردنه" دا له حوجره ی (۹) ی قاتی (۴) ی زیندانی "نامه د" دا ناگر له جهسته ی خوی به ردمدات و شهید دمېت. به مەش به دوایدا زنجیریه ک چالاکي بهر خودانفانی لهو زیندانه دمست پیدمکات، پاشان نهو بهر خودانفانییه زیندانه کانی دیکه ی باکوور و تورکیاش دمگریته وه.

* له کاترمیری نیوان دوو تا سیتی شهوی (۱۹۸۱) ی مانگی (۵) ی سالی (۱۹۸۲) دا له قاوشی (۳۳) ی قاتی (۲) ی زیندانی "نامه د" دا بۇ به رده و امکردنی چالاکیه بهر خودانییه که ی هه فال "مزلوم دوغان" هه فالان "فهراد کورتای، مەحمود زمنگین، شەرف ئانیک، نه جمی ئۆنەر" به دروشمی "بهر خودان ژپانه، تهلیمیه ت مردنه" هر چواریان به په که وه گر له جهسته ی خویان به ردمدن و شهید دمن. نه م چالاکیه به "چالاکي شمی چوار قارمانه که" به ناوبانگه.

* له (۱۹۸۲/۱۷) دا هه فالان "مهممد خهیری دوورموش، که مال پیر، عاکیف پلماز، عه لی چیچک" دمستیان به مانگرتن له خواردن کرد و پاش (۱۵ روژ له مانگرتن هر چواریان دمبردیننه نه خوشخانه ی سهربازی "دیاربەکر" و هه موویان لهوی شهید بوون. که مال پیر له حوجره ی (۱) ی قاتی (۴) دابوو، له ررؤزی (۱۹۸۲/۷) دا شهید بوو.

هه فال "مهممد خهیری دوورموش" له حوجره ی (۲) ی قاتی (۴) دابوو، له ررؤزی (۱۹۸۲/۱۳) دا شهید بوو. هه فال "عاکف پلماز" له قاتی (۲) دابوو، له ررؤزی (۱۹۸۲/۱۵) دا شهید بوو. هه فال "عه لی چیچک" له ررؤزی (۱۹۸۲/۱۷) دا شهید بوو.

PKK میژوویک له ناگر

★ له سالې (۱۹۸۲) دا له بهامبهر هیرشی ئیسرائیل بۇ سەر باشووری لوبنان و کمبې ههلهستینییهکاندا (PKK) برپاری پشتیوانیکردنی گهلی ههلهستین و لوبنان دمدات و له شارمکانی بهیروت، حهسبایا، ئهلامور، سهیدا سور.. بهگشتی و له ههلائی شهقیف و ههلائی سهلاحمدینی ئهویوینی بهتایبهتی بهرخوډانیکی مهزن له بهرامبهر سوپای ئیسرائیلییهکان دهکهن، نهو بهرخوډانه کارنگهارییهکی مهزن لهسهر پهیوهندی کورد - عهزهب دهکات.

★ له (۲۰) ی ئابی (۱۹۸۲) دا له لوبناندا دوومین کۆنگرهی (PKK) نهتجام دهریت و برپاری گهپانهوه بۇ ولات و دهستکردن به تیکۆشانی چهکداری دهریت، بهمهش بهشیومهکی پراکتیکی گهپانهوه بۇ ولات دهست پیدهگریت و نیت ههفالان گروپ گروپ بۇ ولات دهگهپینهوه.

★ له (۲۵/۱۹۸۲) دا ئهندانی کۆمیتهی ناومندی (PKK) ههفال "محمد فهرسوونگور" و ههفال "ئیراهیم بیلگین" لهشهری ناوخوی نیوان (ی ن ک) و حزبی شیوعی ئیراق که بهشهری قهناقا و پشتهاشان دهناسریت شههید دهکرین. نهو دوو ههفاله لهگهله دوو ههفالی دیکهیان بهمهبهستی راووستانی شهری براکوژی نهوکاتهی نیوان هیزمکانی باشوور و فهرههمکردنی ناشتی و تهباپی نیوان لایهنهکان سهردانی بارهگای نهو بارت و لایهنهانیان دهکرد: لهو ههولنهیان دابوون که شههید دهکرین.

★ لهسالانی (۱۹۸۲ - ۱۹۸۴) دا چهندی گروپ و پهکینهی گهزیلایی بهرهو ولات دهگهپینهوه و لهسهر سنووری نیوان باکوور - باشووری کوردستان (تورکیا - ئیراق) جیگیردین و دهست به پروپاگهندهی چهکداری دهکهن و ئامادهکاری بۇ ئهجامدانی ههلهتهیکی چهکداری لهباکووری کوردستان دهکهن.

★ له (۱۵) ی ئابی (۱۹۸۴) دا دواي ئامادهکارییهکی چروپ به فهرماندهیی و سهربههرشتی ههفال عهگید (مهسوم قۆرقمان) له شارۆچکهکانی "ئهروه - شهمزینان" ههلهتهی چهکداری دهستپیدهکات و پهکهه فیشهک دمهقهریت، بهمهش تیکۆشانی چهکداری (PKK) دهستپیدهکات و ههلهمهباریکی میژووی له میژووی تیکۆشانی (PKK) و گهله کورد دههاوێشتریت. ههروهها لهگهله نهو ههلهمهتهدا هیزی رزگازی کوردستان (HRK) رادهگهیهندریت.

PKK مېژورېك له ئاگر

* لەرۇزى نەورۇزى (۱۹۸۵) دا بەرمەي رزگار پەخماز: "مىي كوردستان (ئەنيا رزگاريا نەتمەوا كوردستان ERNK) رادەگەپەندىرېت. بەم بەرمەيە يىرتى بوو لە رېكخستەنە جەماوەرى و ديموكراتىيەكانى گەل كوردستان.

* لە (۱۹۸۱/۲/۲۸) دا بەپىلانېكى ھاوبەشى دەزگا ئىستخباراتىيەكانى (CIA) ى ئەمەرىكى و (MIT) ى تەركى و (SAPO) ى سوېد: "ئۆلف پالەم" ى سەرۆك وەزىرانى سوېد تىرۆر كرا، پالەم كەسايەتتىمكى ئەنتەرناسىئونال و سۆسىال - ديموكرات بوو و سەرۆكى پارتى سۆسىال - ديموكراتى سوېد بوو، دۆستىكى دلسۆزى گەل كورد و (PKK) بوو. بەنامانجى ناووزاندىنى (PKK) لە ئەوروپا، ئەو تاوانەيان دايە پال (PKK). بەلام پاش مەمۇمەك لە لىكۆلىفەو و بەدواداچوونىكى زۆر، تاوانى تىرۆركردنى ناوېراو ئاشكرا بوو و زانرا كە (CIA) و (MIT) و (SAPO) تىرۆريان كىردووه.

* لە (۱۹۸۱/۲/۲۸) دا ھەفالى ەمگىد (مەعسوم قۇرقماز) ھەرياندارى ھەلمەتى (۱۵) ى ئاب و (HRK) لەميانەى شەر و بېكدادانىكىدا لەجىاي گلبار شەھىد دەبېت. شەھىدبوونى كارىگەرىيەكى مەزن لەسەر ئاراستەى تېكۆشانى چەكدارى دەكات.

* لە (۱۹۸۱/۱۰/۲۵) دا كۆنگەرى سىيەمى (PKK) لە ئەكەنىمىي مەعسوم قۇرقماز لە بۆلى بېقاع لە لوېنان بەسترا. لەو كۆنگەرىيەدا سەرۆك ئۆجەلان شىكرىنەومەمكى پېر گرىنگ سەبارەت بە تالە كۆمەلگا، سۆسىالىزم، سۆسىالىزمى بنىادنراو و بەسەپايىبوونى كەريلا و پارتىبوون دەكات. ھەر لەم كۆنگەرىيەدا بېريارى ئاواكرىنى "ئارتەشى رزگار پەخمازى گەلى كوردستان ARGK" درا.

* لە (۱۹۸۸/۵) حكومەتى ئەلمانىا ھەفالى: "ئوران كالكان و ەلى جەمىدەر قەمىتان" و جەند ئەمەنامىكى بېكەى (PKK) ى گرت و خىستىيە زىندانەو. ئەلمانىا دەيوويست لەكەسايەتى ئەو سەرگردانەدا: تېكۆشانى (PKK) و خەياتى ئازادپەخوازى گەلى كوردستان بىخەنە ژېر ركيفى خۇيانەو، ئەگەرنا مارژىنال يان تەسفىەى بىكەن. بەلام بەرگرېكرىنى رەوايانە و ياساپىلانەى ئەو سەرگردانەى (PKK) لە داڭگاسى دۆسلۇرقەدا وایكرد كە ئاراستەى دادگايىيەكە بە بەرژوموندى حكومەتى ئەلمانىا بەرژوۋە نەچوو، ناچار ئازادكران.

PKK میژروپک له ناگر

★ له گولانی (۱۹۹۰) دا کونفرانسی نه تهومی دووهی (PKK) به ستر. رۆزمفی گشتی کونفرانسه که هه لسه نگانندی پراکتیکی دوی سییه مین کۆنگره بوو، که لهو پراکتیکه دا چه مکی چه ته گهریتی مۆرکی خۆی لیدا بوو. بۆیه لهو کونفرانسه چه ته گهریتی مه حکوم کرا و برپاری خهبات له دزی چه ته گهریتی درا.

★ له رۆژی نه ورۆزی (۱۹۹۰) دا کچه خویندکاری کۆلیزی پزیشکی زانکۆی ديجله "زمکيه ئالکان" له سه ره لاکه ی شاری نامه د گری له جهسته ی خۆی بهردا و به گیانی خۆی نه ورۆزی پیرۆز کرد.

★ له نه ورۆزی (۱۹۹۰) تا سالی (۱۹۹۲) دا له زۆربه ی شار و شارۆچکه کانی باکووری کوردستاندا سه ره له دانی گهل بهرپا بوو. تیکۆشان گه پشته ناستیکی گه له ری و گهل و گهریلا بوونه یه ک. سه ره تا هه فال زانا (کامهران دوندان) له (۱۰/۱۲/۱۹۹۰) له ماردین شه هید ده بییت و سه ره له دانی له شارۆچکه ی نسیبین ده ستپیده کات. ههروه ها هه ره لهو سه ره له دانه دا له "جزیره" و "یۆتان" یش سه ره له دانی بهر فراوان ده بییت و له نیۆ سه ره له دانه که دا هه فال بیڕه هان (بنهوش ئاگال) له سالی (۱۹۹۲) له "جزیره" شه هید ده بییت.

★ له پایزی (۱۹۹۰) دا کۆنگره ی چواره می (PKK) له کوردستان به ستر. که نوینه ری هه ره چوار پارچه ی ولات و کورده مانی دهره وه ی ولات تییدا به شدار بوون، نه م کۆنگره یه به کۆنگره ی نه تهومی ناسینه را. له م کۆنگره یه دا، برپاری مه زنه کردنی سوپای گهریلا و فراوان کردنی شه ر و پێشخستنی سه ره له دانی گهل له باکووری کوردستان درا. ههروه ها برپار درا که نه مچوومه ن (مه جلیس) ی نه تهومی دابه مزریت.

★ له سالی (۱۹۹۱) دا بۆیه که مین جار کونفرانسیکی تایبهت به گهراوه مانی زیندانه کانی تورکیا و باکووری کوردستان له نه مکه ایمای مه مسم قۆرقماز له "دۆلی بیقاع" ی لوبنان دا سازدرا.

★ له سالی (۱۹۹۱) دا پارتی نازادی کوردستان (PAK) له لایه ن هه فالان و کادیسانی خه لکی باشوور که تا نه و کاته له نیۆ (PKK) دا له تیکۆشان دابوون دامه زرا.

★ له (۱۰/۷/۱۹۹۲) وهداد ئایدن سه ره وکی لقی دیاربه کری (DEP) شه هید ده مکریت و له ناکامدا سه ره له دانیکی مه زن بهرپا ده بییت.

PKK میڭروپك له ناگر

- ★ له (كوتایى كانونى بوودمى (۱۹۹۲) تا سهرمتای شویاتى (۱۹۹۵) کونگره ی پینجهمى (PKK) له کوردستان به ستره لهم کونگره یهدا برپارى نه هیشتنى ته سفیه گهریتى و چته گهریتى درا، ههروه ها برپار و پیداکرى له سهر پینخستنى پارتیبوون درا...
- ★ له به هارى (۱۹۹۵) دا سوپای تورکيا به هاوکارى (پ د ک) ئۆپهراسیۆنىكى مه زنى به نلوى ئۆپهراسیۆنى پۆلايين (CELİK OPERASYONU) به نامانجى له ناویردى (PKK) نه نجام دا. به لام وهك هه موو ئۆپهراسیۆنه كانى به كه به و نامانجى خوى نه گمیشته و زمیرىكى مه زنى خوارد.
- ★ له نه مورۆزى (۱۹۹۵) دا له میانى کونفرانسى كندا، په گیتى نه ته وه یی دیموکراتى کوردستان (YNDK) دامه زرا، له و کونفرانس هدا شه هید دسروان به سكرتیرى گشتى هه لیزردا، زۆرى نه برده له لایهن (پ د ک) و (ى ن ک) وه هه ولئى مارژینالکردن و پارچه کردنى درا و ههر په کى كيان له لای خویه وه (YNDK) په كى ساخته و گریندراوى خویان دروستکرد.
- له سالى (۱۹۹۹) وه (YNDK) وهك ریکخستن هه لوشاپه وه.
- ★ له (۱۹۹۵/۲/۲۱) دا په كه م كه نائى ئاسمانى كوردان (MED -TV) له نه وروپا كراپه وه و ده ستى به په خشى فهرمى خوى كرد و بووه هیزى كى معنه وه مه زن و هه له مبرزى كى میڭروپى له یواری راگه یانینى كوردیدا.
- ★ له (۱۹۹۵/۴/۲۱) به رله مانى كوردستان له دهره وه ی ولایت (PKDW) دامه زرا. نه و به رله مانه وهك سه كۆپه كى سیاسى و دیپلوماسى گه لى كورد رۆلێكى گرنكى بېنى له ناساندینى دۆزى ره وای گه لى كوردستان له ناستى نه وروپیدا. نه و به رله مانه له نوپنه رى زۆر پارت و ریکخراوى سیاسى و مه دمنى و كه سپه یه تى سه ربه خوى ههر چوار پارچه ی كوردستان و هه مندهران پێكهاتبوو و تا سالى (۱۹۹۹) خه باتى خوى به رده وام كرد و پاشان له چوار چیوه ی كۆنگره ی نه ته وه یى كوردستان (KNK) دا درێژى به خه باتى سیاسى و دیپلوماسى خوى دا.
- ★ له (۱۹۹۵/۸/۲۶) دا شه ر له نیوان (PKK) و (پ د ک) هه لگى سا و تا كوتایى نه و ساله به رده وام بوو. پاشان (PKK) ئاگر به ستى راگه یاند و (پ د ک) ش نه و ئاگر به ستى په سندرده و تا مانگى گولانى (۱۹۹۷) به رده وام بوو. له میانى به شداریكردنى (پ د ک) له ئۆپهراسیۆنه كانى سوپای تورکيا له (۱۴/۵/۱۹۹۷) دیسان شه ر و پێكدادان ده ستی پێكرده وه.

- * لەنایاری (۱۹۹۱) دا كۆنفرانسی چوارەمی (PKK) بەسترا.
- * لە (۱۹۹۵/۱۲/۲۲) جاريكى دېكە ئاگر بەستى يەكلايمەنى لەبەرامبەر تورگيا و (پ د ك) راگهياند. بەلام ديسان ئەو ئاگر بەستەش بى وەلام مايەو.
- * لە (۱۹۹۶) دا لەميانهى پيلانگير يەكى هەمەلايمەنى: لە شام ترومبيليكى بۆمبېزىكراو لەنزىك شوپنى مانەوى سەرۆك ئاپۆ تهقىندرايمەو. لەم پيلانگير يەدا نىستخباتى چەندين دەولەت هەندىك هيزى كوردانىش تيلدا بەشداز بوون. بەلام پيلانەكە سەرناگەويەت.
- * لە (۱۹۹۶/۶/۲۰) كچە گەريلاى (ARGK) هەفان زيلان (زەيتەب كنجى) لە شارى ديزسيم لەبەرامبەر پيلانگير يەكەى (۶) ى ئاياردا لەنيو ژمارەيك ئەفسەر و سەربازى داگر كەرى تورك چالاك يەكى گيانبازى ئەنجام دا و خوى تهقاندەو و بەدەيان سەرباز و ئەفسەرى توركى كوشت.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۲۴) دا دكتور سىروان، سكرتيرى گشتى يەكيتى ئەتەوڤى ديموكراتى كوردستان "YNDK" لەنزىك گوندى "قەلاچووغمى خەى كەرىم" ى سەر بەناوچەى "ئاخچەلەر" بەدەستى چەكدارانى (پ د ك) لەگەل هەفان "حاجى قامشولوى، عەگيد گەرميانى، بابان، ديلان ماردىنى دا شەهيد كران.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۲۵) دا لە شارى ئامەد هەفان رەوشەن (لەيلا كەپلان) بە چالاك يەكى گيانبازى رووبەرووى دووژمن بۆو.
- * لە (۱۹۹۶/۱۰/۲۹) دا لە شارى سىواس هەفان بەرمان (گولەر ئاچ) بە چالاك يەكى گيانبازى رووبەرووى دووژمن بۆو.
- * لە (۱۹۹۷/۵/۱۲) دا بەپاڤەشتى (پ د ك) سوپاى تورك ئۆپەراسيونيكى مەزنى دۆى (PKK) و باشوورى كوردستان ئەنجام دا.
- * لە (۱۹۹۷/۵/۱۶) دا چەكدارانى (پ د ك) لە شارى هەولير بەلامازى بىكە و بارەگاكەنى "YNDK" و نووسينگەى رۆژنامەى ولات و نەخشەخانەى مانگى سوورى كوردستان نوپنەر يەمى باشوورى (PKK) و مەلەمنى رۆشنيرى مېژووتاميا و نووسينگەى "MEDTV" يان دا و لەئاكامدا كۆمەلكون يەكى مەزنى ئەنجام دزا و بە دميان شۆپشگير و بريندارى شەر و نەخش و نووسەر و رۆشنير و ولاتپاريز شەهيد و شونبزر كران.

★ لهسهرمتای حوزمیرانی (۱۹۹۷) دا له همریمی زلم به دمستی گهریلاکانی "ARGK" کۆپتهریکی سوپای داگیرکهری تورک بهردرایهوه که چهلنن گهوره نهفسهری بهرپوههری ئۆپهراسیونهکهی تیدا کوزران و لهناوچوون. پاشان دموهلمتی تورک پاشهکشیی خوی له ئۆپهراسیونهکه راگهپاند.

★ له (۲۰) ی ئهیلولی (۱۹۹۷) دا جاریکی دیکه داگیرکهری تورک پهلاماری باشووری کوردستانی دایهوه و دیسان شکستی هینا.

★ له (۱۹/۱۹۹۸) دا بهبۆنه ی رۆژی ناشتی جیهانییهوه و لهپیناو زمینه خۆشکردن بۆ دیالۆگ و چارمههرکردنی کیشه ی کورد (PKK) ناگریهستیکی پهکلاپهنه ی راگهپاند. بهلام نهو بانکهوازییه ی ناشتیش وهک بانکهوازمکانی دیکه بهپیلانگپری وهلام درایهوه.

★ له (۱۷/۱۹۹۸) دا بهسهرپهرشتی و هاوکاری نهمریکا و تورکیا ریککهوتنی واشنتۆن لهنیوان (ی ن ک) و (پ د ک) ئهنجام درا، لهم ریککهوتنه دا پیلاننامه ی تهسفیهکردنی رهبهر ئۆجهلان و (PKK) درا، که پاشان نهو ریککهوتنه بهشیومهکی کرداری لهریککهوتی (۱۱/۱۹۹۸) دهستیپیکرد و بهتۆمهتی دالدهدانی رهبهر ئۆجهلان ههرمهشه لهسوریا دمکریت. رهبهر ئۆجهلان له خۆرههلاتی ناوینهوه (سوریا) بهرمو نهوورویا (یۆنان) چوو.

★ له (۱۹۹۸) دا سهما پوجه له زیندانی ساغمالجیلهر (له نهستهنبۆل) دزی مهپله خیانهتکارییهکان و هیرش و شالۆمهکانی رژیمی تورکیا ناگر له جهسته ی خوی بهردمدات و پرۆتستۆی خیانت و داگیرکاری دمکات.

★ له (۱۰/۱۹۹۸) دا رهبهر ئۆجهلان سوریا بهجیدیلایت و بهرمو یۆنانستان بهرپدمکهویت. بهلام ههر له فرۆکهخانهوه نهوانه ی بانکهیشتیان کردووه پيشوازی لیناکهن و خاومنداری له بانکهیشتنامهکهی خۆیان ناکهن. بۆیه رهبهر ئۆجهلان بهرمو روسیا بهرپدمکهویت. دواى ماومهك حكومهتی روسیاش پهسندناکات رهبهر ئۆجهلان لهوئ بمینیتهوه، بۆیه جاریکی دیکه دمگهپتهوه یۆنانستان. بهلام دیسان ریکه ی مانهوه ی پینادهن. بۆیه رهوانه ی سهفهرتی یۆنانستان له "کینیا" دمکریت. ئیدی دواى مانهوه ی چهند رۆژیک لهو سهفهرته لهفرۆکهخانه ی نهو ولاته دهرفیندریت و بهدمستگیرکراوی تهسلیمی تورکیا دمکریتهوه.

* له (۱۵/۲/۱۹۹۹) دا رېبهر ئۆجه لان به پیلانگېرپیه کی نیوده ولته تی له ولاتی "کینیا" وه دمره ښندړیت و دمستگیر دهگریت و ته سلیمی تورکیا دهگریته وه. لهو کاته وه تاکو نیستا لهزیندانی نیمرالی له نیو رموشیکی پر دژواردا له ژووریتی تاکه که سیدیدا زیندانی کراوه.

* له کاتی دمستپنکردنی پیلانگېرپی نیوده ولته تی و دمرجوونی رېبهر ئۆجه لان له سوریاوه بؤ نه وروپا و پاشان دمستگیرکردنی و ته سلیمکردنه وهی به تورکیا زیاتر له (۸۵) کس له کادیران و دؤست و ههواداران له ههر جوارپارچه ی کوردستان و دمره وهی ولت، چ به چالاکی فیدایی دژی هیژمکانی دووژمن یان به ناگر له خو بهردان چالاکی گیانبازیان نه منجم دا و نهو پیلانگېرپیه یان مه حکوم و پرؤتستؤ کرد. نه گهر بانگه وازی چه ندین جاره ی رېبهر ئۆجه لان بؤ دمستبهردان لهو جوړه چالاکیه نه بووایه، نهوا نهو شیوه چالاکیانه زیاتر بهربلاو و فراوان دمبوو...

* له شوباتی (۱۹۹۹) دا شه شه مین کؤنگره ی (PKK) سازدرا، له نائوساتی به ستنی کؤنگره که دا هه والی رفاندن و دمستگیرکردنی رېبهر ئۆجه لان به پیلانگېرپیه کی نیوده ولته تی دمبیسرتیت... ئیدی کؤنگره دمستبهرداری رؤژمه کانی خوی دمبیت و برپاری بهر زکردنه وهی شهر و بهر خؤدانی نه ته ومیی دمدریت...

* له سالی (۱۹۹۹) دا برپاری گشانده وهی سه رجهم هیژمکانی گهریلا له تورکیا و باکووری کوردستانه وه بؤ سهر سنووری باشوور دمدریت، له پیناو دروستکردنی زهمینه ی دیالوگ و ناشتی و چارمه ری.

* له (۱۹۹۹) دا دوو گروپی ناشتی به مه به ستی نیشان دانی نیازپاکی و داخوازی دیالوگ و ناشتی به رهو تورکیا به پنده کون. نه م دوو گروپه په کیکیان له ناو هیژمکانی گهریلا و نه وهی تریشیان له نه وروپاوه هه لگری نامه و په یامی ناشتی و نیازپاکی بوون و نهو نامه یه ناراسته ی سه رؤک کؤمار و سه رؤکی بهرله مان و سه رؤک ومزیران و سه رؤک نه رکانی گشتی گرابوون. به لام ههر له گه ل گه یشتنی هه ردو و گروپه که دمستگیر کران و هیچ وه لامیکی نهو نامانه یان نه دایه وه.

* له زستانی سالی (۲۰۰۰) دا هه وته مین کؤنگره ی (PKK) به شیوه یه کی ناوارته ساز دمدریت. لهو کؤنگرمیه دا برپار له سهر گؤرانی ستراتیژی (PKK) دهدریت.

PKK میژووێك له ناگر

* له ئه پیلۆلی (۲۰۰۰) دا (ی ن ک) بوای داخستنی هه موو باره گاکانی وەک "روژنامه ی ولاته مه لبه ندی روژنیریری میژوو پوتامیا، به کیتی نه ته و مبی دیموکراتی کوردستان، بیرو ی به یوه ندیبه کانی (PKK) و.... هتد، به لاماری که مبی به رو مه ردیبه قهره داخی دا و پاشان هیرش و شالوده گانی خو ی بو سه ر قه ندیل ده ستبێگر د و شه ر و بێکدادان به رمی سه ند....

* له سالی (۲۰۰۱) دا شه شه مین کۆنفرانسی (PKK) ساز درا.

* له هاوینی (۲۰۰۱) به که مین کۆنفرانسی هیزی پاراستنی گهل (HPG) ساز ده دریت. بریاری هه ره گرنگ کر ده وه ی نه کادی میای نه فسه ری عه سه کری بکری ته وه.

* له سالی (۲۰۰۲) دا هه شه مین کۆنگره ی (PKK) ساز ده دریت. له م کۆنگره یه دا ناوی (PKK) ده گۆر د ریت و ده بیته کۆنگره ی نازادی و دیموکراتی کوردستان (KADEK).

* له کۆتایی سالی (۲۰۰۲) دا دوو مه مین کۆنگره ی (KADEK) ساز ده دریت. له م کۆنگره یه دا (KADEK) خو ی هه لده و مه شین ته وه و کۆنگره ی گهل کوردستان (KONGRA GEL) داده مه زریت. له هه مان کاتدا نه و کۆنگره یه ده بیته به که مین کۆنگره ی "کۆنگره ی گهل" یش. به لام به هو ی مه یل و جموجۆله ته سفیه گه راپیه کانه وه سیسته می کۆنگره ی گهل به شیو مه کی راست جێگیر نابیت و له گهل خویدا به رشو یلاو ی دینیت.

* له (۱۵) ی (۲۰۰۲) دا هه فال ئه ردال (نه نگین سپنجه ر) فه رمان ده ی (HPG) به رو وداوێك شه هید بوو.

* له (۲۰۰۴) دا دوو مه مین کۆبوونه وه (کۆنگره ی) حیفاتی گشتی کۆنگره ی گهل ساز ده دریت. له و کۆنگره یه دا مه یل و جموجۆله ته سفیه گه راپیه کان زیاتر ناشکرا و مه حکوم ده کریت.

* له (۱۶/۲۰۰۴) دا له سه ر بنه مای ماقی به رگری له خو کردندا، هه لمه تیککی به رفراوانی به رگری له خو کردن ئه نجام ده دریت. له میانه ی نه و هه لمه ته دا ته فکه ر خو ی کۆده کاته وه و هیرش و پیلانگیریه کان بێکاری گه ر ده کات و چاریکی دیکه توانستی هه نگاو هاوێشتن به ره و پێشه وه ده نافری نیت.

* له (۱۲/۲۰۰۴) له میانه ی پیلانگیریه کدا و به نامانجی شکاندنی ئیراده ی گهل کورد له روژناوای کوردستاندا هیزه گانی رژیمی سوریا کۆمه لوژی به کیان له قامیشلو ئه نجام دا،

PKK مېژورېك له ناگر

نەو كۆمەلگوزىيە لەگەل خۆيدا سەرھەلداڻ ھەموو رۇڭئاواى كوردستانى گرتەو و ھاوسۆزى و پشتيوانى نەتەوھىي لەتەواوى كوردستان پتەوتركرد.

* لە (۳۰ - ۲۲) ى گولانى (۲۰۰۵) دا سيپەمىن كۆبوونەوھى جفاتى گشتى كۆنگرەى گەل سازدەدرېت.

* لە (۲۹/۱۱/۲۰۰۴) دا ھەفان "شيلان گوبانى، جەمىل، زەگەريا، ھوناد، جوان" لەمىانەى پىلانگىرپىيەكدا لە دەوروبەرى شارى موسل شەھىد دەكرىن. ئەو ھەفالاڻە لە بەرپۆمبەرايمتى پارتى پەكيتى نيموگراتى (PYD) دا بوون.

* لە نەورۆزى (۲۰۰۵) دا رېبەر ئۆجەلان لەرېگەى پارىزمەركانىيەو سىستەمى كۆما كۆمەلەين كوردستان (KKK) رادەگەيەنېت و گەلىش لەمىانەى پىرۆزبايەكانى جەزنى نەورۆزى ھەمان سالدا وەك رىفراندۆمىكى جەماومرى و گەلەرى ئەو سىستەمە پەسند دەكات و بە ھەلكردى ئەو ئالايەى رېبەر ئۆجەلان بۆ (KKK) وصفى كرىبوو خەلك دروستيان كرد و لەناھەنگەكانى پىرۆزبايىدا بەرزيان كرىمەو. لەو كاتەو (KKK) كە پاشان ناوى كۆردرا و بوو كۆما جفاكەين كوردستان (KCK) يەگەمىن سىستەمى گەلە لەمېژوودا كە لەدەرمەو پىكەتەى دەولەتگەرايەو دادەمەزرىت و بەرپۆمبە دەجىت.

* لەشەوى (۲۱) ى شوباتى (۲۰۰۶) دا ھەفان فيان ئەندامى دەستەى دامەزرىنەرى (PKK ى: ئى) و ھەرمەندارى ھىزى پاراستنى گەل (HPG) و پەژا ستار (YJA STAR) وچەى ھەفتانيندا بۆ پرۆتستۆكردى پىلانگىرپى (۱۵) ى شوباتى (۱۹۹۹) و كۆشەگىركردنى رېبەر ئۆجەلان لەزىندانى ئيمرالى و لەبەرامبەر ئەو زولم و جەوسانەومىيەى لە گەلى كورد و ژنانى كورد دەكرىت بەجالاكىيەكى گيانبازى ناگرى لە جەستەى خۆى بەردا و شەھىدبوو. شەھىد فيان لەواى خۆيدا نامەيەكى (۲۲) لاپەرمىي بەجىنەيشتوو، لەو نامەيەدا بەھوولى باس لە ھۆكارى ئەنجامدانى ئەو چالاكىيەى خۆى دەكات.

* لە ئادارى (۲۰۰۶) دا كچە يۆنانى ئەلەفەتەريا فۇرتاكى لە يۆنانستانەو دژ بەسياسەتى كۆشەگىرى لەسەر سەرۆك ئۆجەلان و كوشتوبىركردنى گەلى كورد چالاكىيەكى گيانبازى ئەنجام دا و ناگرى لەجەستەى خۆى بەردا.

* لە (۲۰۰۶) چوارەمىن كۆبوونەوھى جفاتى گشتى كۆنگرەى گەل سازدرا.

* له (۱۱۲/۲۰۰۷) دا پارێزمرانی رێبەر ئۆجهلان له ئەوروپادا له میانەى كۆنفرانسیكى رۆژنامەوانیدا رایانگهیاند كە رێبەر ئۆجهلان له زیندانى ئیمیرالیدا بە ماددى سترانسىۆم و گرۆم ژمەرخوارد كراوە. بەمەش بۆ ناپەزایى دەرپرین بەرامبەر بەو پلانگێڕپیهى ژمەرخواردنە گەلى كورد له هەر چوار پارچهى كوردستان و دەرەوهى وڵات بەچەندین شیوه دەستیان بە چالاكى پرۆتستۆیى كرد.

* هەر داوى ئەو كۆنفرانسه رۆژنامەوانییهدا بە بەشداری (۸) كەس، (۸) یان هەمیشەیی و (۵۰) یان بەنۆره لەبەردەم بیانییهى دادگای مافى مرۆفای ئەوروپا له ستراسبۇرگ دەستیان بە مانگرتنى بێكۆتایی كرد، بەمەبەستى شەرمەزاركردنى پیلانى ژمەرخواردكردنى رێبەر ئۆجهلان و فشارخستنه سەر رێكخراوى دژ بە ئەشكەنجە (CPT) بۆ ئەوهى دەستەپەك پزیشكى سەربەخۆ سەردانى ئیمیرالى بكات و بەزووترین كات پشكنینى پزیشكى ئەنجام بدرێت و چارەسەر بكرێت و له زیندانى ئیمیرالى دەربرێت. ئەو چالاکییه (۲۹) ی خایاند. ئەو رێكخراوه لەژێر فشارى ئەو چالاکییانەدا سەردانى ئیمیرالى كرد، بەلام تا ئیستا ئەنجامى پشكنینەگەى ناشكرا نەگەردوووە!!

* له (۱۱۱/۲۰۰۷) دا لەجوارچیوهى تێكۆشان بۆ راوستانننى زوڵم و تیرۆرى دەوڵەتى توركیا و داگیركەرانى دیکەى كوردستان و زەمینە خۆشكردن بۆ چارەسەرکردنى كێشەى گەلى كورد و ئازادى رێبەر ئۆجهلاندا، هەڵمەتى "ئێتر بەسە" بەچەندین شیوه و جۆرى چالاكى نواندن دەستپێكردوو و تا ئیستا بەردەوامە....

* له (۲۰/۱۱/۲۰۰۷) دا كۆنسهى بەرپۆمبەاریهتى كۆما جفاكێن كوردستان (KCK) و دیوانى سەرۆكایهتى كۆنگرهى گەل پرۆژمیهكى چارەسەرى بەناوى "چارنامەى چارەسەرى دیموکراتیانە" ی له حەوت خاڵدا پێشكەش كرد، بەمەبەستى چارەسەرکردنى كێشەى كورد. بەلام ئەم پرۆژمیه بە پیلانگێڕى و ئۆپەراسیۆنى بەفرراوانى سەربازى وهلام درایهوه.

* رۆژى (۲/۲۰۰۸) حكومەتى هەریمی كوردستان بۆ چەندین جار و لەدەرەوهى یاسا بارهگای "هەولێر" و "سلیمانى" ی پارتى چارەسەرى دیموکراتى كوردستان (PCDK) داخستەوه.

* رۆژی (5 2008) حکومهتی هه‌ریمی کوردستان ئابلقه‌ی ئابووری و راگه‌یانندی له‌سه‌ر بناری قه‌ندیل (هه‌ریمی پاراستنی میدیا) و کامپی ئاواره‌کانی مه‌خمور سه‌پاند.

* له‌شه‌وی (15 - 16) ی مانگی (12) ی (2008) دا (52) فرۆگه‌ی جه‌نگی سوپای تورک گونده‌کانی باشووری کوردستانیان بۆردومان کرد. له‌ ئاکامدا (2) گوندنشیینی بناری قه‌ندیل و (5) گه‌ریلا شه‌هیدبوون و به‌ده‌یان گه‌سیش بریندار بوون. هه‌روه‌ها جه‌ندی نەخۆشخانه و خوێندنگا و خانووی گوندنشین وێران کران و به‌سه‌دان سه‌ر مه‌ریش له‌ناوچوون.

کورتکراوهی

ناوی پارت و ریکخراوهکان

کونگرا گەل KONGAR GEL: کونگره‌ی گەلی کوردستان.

PKK: پارتیا کارکەمەزێن کوردستان، پارتی گرێکارانی کوردستان.

KNK: کونگره‌ی نەتەووبوویی کوردستان

KJB: کۆما ژنێن بێند

YAJK: پەکییتی ئازادی ژنانی کوردستان

PAJK: پارتی ئازادی ژنانی کوردستان

ARGK: ئارتەشی رزگاریخوازی گەلی کوردستان

ERNK: ئەنیا رزگاریا نەتەوا کوردستان، پان بەره‌ی رزگاریخوازی نەتەووبوویی

کوردستان

YAJK: پەکییتی ئازادی ژنانی کوردستان

HEP: پارتی رهنجی گەل

DEP: پارتی رهنجی دیموکراتی

DEHAP: پارتی گەلی دیموکراتی

HADEP: پارتی دیموکراتی گەل

HRK: هێزی رزگاری کوردستان

(KCK)KKK: کۆما کۆمەڵانی کوردستان، پان کۆما جفاکێن کوردستان

PKDW: پەرلەمانی کوردستان لەدەرەوه‌ی کوردستان

HPG: هێزی پاراستنی گەل.

TÜRKİYE İHTİLALCI İŞÇİ KÖYLÜ :TİİKKO

KURTULUŞ ORDUSU ئارتەشی رزگارپخوازی کرێکاران و جووتیارانی

شۆرشگێری تورکیا

DDKD :Devrimci Demokratik Kültür Dernekleri کۆمهلهکانی

کولتووری دیموکراتی شۆرشگێر

DEV-YOL :DEVİRMCİ YOL رێگای شۆرشگێری

DEV-SOL :DEVİRMCİ SOL چهپی شۆرشگێر

ADYÖD :ANKARA DEVİRMCİ YÜKSEK ÖĞRENİM

DERNEĞİ کۆمهلهی خوێندکارانی خوێندنی بالای شۆرشگێر له ئەنقەرە

TSP :TÜRKİYE SOSYALİST PARTİSİ پارتی سۆسیالیستی تورکیا

TSIP :TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ پارتی کرێکارانی

سۆسیالیستی تورکیا

THKO :TÜRKİYE HALK KURTULUŞ ORDUSU ئارتەشی

رزگاری گەلی تورکیا

THKP-C :Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi بمرە - پارتی -

رزگاری گەلی تورکیا.

KUK :Kürdistan Ulusal Kurtuluşçuları رزگارپخوازانى نەتەوێى

کوردستان.

UDG :Ulusal Demokratik Güçbirliği یهکێتی هێزه دیموکراتییە

نەتەوێیەکان

PSK :Partiya Sosyalist a Kürdistan پارتی سۆسیالیستی کوردستان

پ د ک پارتی دیموکراتی کوردستان

ی ن ک: یهکێتی نیشتمانی کوردستان

فهرههنگۆکی ههندیك

له وشه و زاراوهكان

ئهكادیمیای مهعسوم قۆرقماز: ئهكادیمیای بهروردیهی تهفگهری (PKK) بوو، تییدا بهروردی هیکری، سیاسی و عهسکهری بهرپۆمهدهچوو. شوێنی ئهو ئهكادیمیایه له دۆلی "بیقاع"ی لوبنان بوو، لهسهرمتهای سالانی ههشتاکانی سهدهی رابردوودا (PKK) بههاوکاری ریکخراوه شۆرشگێڕه فهلهستینییهکانی وهك "بههری دیموکراتی فهلهستینی" دایمهزراند. لهدوای شههیدبوونی ههفال عهگید (مهعسوم قۆرقماز) و ومهرگرتنی برپاری بهسوپایبوون (بهئارتشهبوون) و دامهزراندنی (ARGK) له کۆنگرهی سیپهم (1981)دا، وهك ریزگرتن و بیرمورییهکی شههیدبوونی ههفال عهگید، ئهو ئهكادیمیایه بهناوی ئهوهوه کرا. لهسالی (1982)دا لهژێر فشاریکی زۆری ئهمریکا و تورکیادا بۆ سهر حکومهتی لوبنان، ئهو ئهكادیمیایه داخرا.

بههرگری رهوا: بههرگری رهوا مافیکی سروشتی و گهردوونی ههموو کهمس و هیژ و لایهن گهل و نهتهومیهکه لهیواره سیاسی، سهربازی و یاساییهکانهوه و بهندیکی نیو جاپنامهی جیهانی مافی مرۆفیشه. لهبهرامبهر ههر هیژ و پهلاماردانیك مافی بههرگری لهخۆکردن مافیکی رهوایه، تهئانهت پێشیلکردنی ههره مهزن بههرگری لهخۆنهکردنه، واتا بهکارنههینانی ئهو مافیه. بههرگری رهوا سێ جۆره یان بلێن سێ ناستی ههیه: بههرگری رهوای پاسیف، بههرگری رهوای چالاک، بههرگری رهوای سهرتاسهری.

بهرپۆمهبرایهتی هراکتیکی: (سهرۆکایهتی مهیدانی، یان سهرۆکایهتی تاکتیکی) بهو بهرپۆمهبرایهتییه دهگوترێت که بهرپرسیار و سهرپهرشتیکار و جێبهجێکاره له هراکتیکدا.

بکهری نادیار: واتا ئهو کاره که بکهرمکه دیار نییه و نازانرێت کێ کردوویهتی. بهلام لهم پهرتووکهدا مهبهست له دهستهواژهی (بکهری نادیار) سهرجهم ئهو کاره تیرۆریستانیه که لهسهرمتهای سالانی نهوهمهکانهوه تاوهکو ئیستا لهباکووری کوردستان و تورکیا لهلایهن دهولهتی تورکیاوه و لهریگهی ریکخراوه شاراوه و نهئینییهکانی وهك "

میت، حزبوللا، ژیتهم، کونترآگهریلا، نۆزمل تیم...هتد" بهرپوه دمېردرېت. نهو کاره تیرۆریستیانهی لهژېر ناوی "بکهری نادیارهوه ئهمنجام دمدرېت، بهشیکه له" تیرۆری دموئەت"ی تورکیا که بهردموام له دزی گهلی کورد بهگشتی و نازادپخواز و دیموکراتیخوازمکان له کوردستان و تورکیا بهرپوهی دمیات. لهسهرمقای نهو دمهکانهوه تاوډکو ئیستا قوربانیاڼی "بکهری نادیار" زیاتر له (۱۰۰۰۰) دمهزار کهسه، که له نیویاندا روژنامهوان، هونهرمه‌ند، نووسهر، چالاکوانانی بواری مافی مرؤف و حقوق، سیاستمه‌دار، مامؤستا، خویندمهان، کاسبکار، جووتیار، شوان، ههروه‌ها ژن، مندال و پیریش هه‌ن. تیرۆرکردنی نووسهری گه‌وره‌ی کورد موسا عه‌ن‌ته‌ر که ته‌مه‌نی له‌سه‌رووی هه‌شتاوه‌ بوو، نموونه‌یه‌کی قوربانی تیرۆری دموئەتی تورکیا‌یه. نه‌وه‌ی جیی سه‌رنجه‌ تا ئیستا په‌ک که‌سیش له‌سه‌ر نه‌و تاوانانه‌ی له‌ژېر ناوی "بکهری نادیار" کراوه، له‌لایه‌ن دادگای دموئەته‌وه‌ سزا نه‌دراوه، ته‌نانه‌ت نه‌گه‌ر بکه‌ره‌که‌ ناشکراش ببیت هه‌ر سزا نادرېت، به‌لکو دمه‌پارېزېت و ئیمتیازی زیاتری پېنده‌درېت، بۆتموونه؛ ته‌قاندنه‌وه‌ی په‌رتوو‌کخانه‌ی ئومید له‌ شه‌مزینان له (۹)ی مانگی تشرینی دووه‌می سالی (۲۰۰۵) گه‌ل تاوانبارانیان له‌سه‌ر تاوانه‌که‌ و به‌دمیان به‌لگه‌وه‌ ده‌ستگیرکرد که‌چی داداگا به‌رپه‌لای کردنه‌وه....

به‌لشه‌فیک؛ وشه‌یه‌کی روسیه، واتا زۆرینه. کاتی‌ک که "لینین" له‌سالی (۱۹۰۴) دا مۆدیلکی ریکخستنی بۆ پارتی کۆمۆنیستی روسیا پېشنیاز کرد، زۆربه‌ی به‌شدارانی کۆنگره‌که‌ له‌گه‌ل مۆدیله‌که‌ی "لینین" دابوون و که‌مینه‌ش له‌دزی نه‌و مۆدیله‌ پېشنیازکراوه‌ی "لینین" نه‌بوون. به‌زمانی روسی به‌زۆرینه‌کانیان ده‌گوت "به‌لشه‌فیک" به‌ که‌مینه‌کانیش "مه‌نشه‌فیک". نه‌و مۆدیله‌ی که‌ "لینین" پېشنیازی کردبوو؛ میکانیزمه‌ی "ناوه‌ندی دیموکراتی" به‌بنه‌ما ده‌گرت و ده‌بوو ئه‌ندامی پارتی ئاماده‌ بیت له‌شانه‌یه‌کی ریکخستنی‌دا جیگه‌ بگریت و ببیته‌ ئه‌ندامی شانه‌یه‌کی ریکخستنی ئه‌وکاته ئه‌ندامی‌تی نه‌و که‌سه‌ په‌سند ده‌کرا. به‌لام "مه‌نشه‌فیه‌گان" پێیان وابوو مه‌رج نییه ئه‌ندام ببیته ئه‌ندامی ئۆرگانیک ریکخستنی، به‌لکو هه‌ر که‌سی‌ک به‌رنامه‌ و بیروب‌و‌جوونی پارتی په‌سند کرد و کاری بۆکرد نه‌وا ئه‌ندامی پارتیه‌. کاتی‌ک که به‌لشه‌فیکه‌کان له‌میان‌ه‌ی شۆرشى ئۆکتۆبه‌ری (۱۹۱۷) دا سه‌رده‌که‌ون و ده‌سه‌لات ده‌گره‌

دمست، نهوا بهگوږمى چه مكه كانى خوځيان سؤففيه تيان بهرپوه برد. بهو شيوه ريځخستنپه ي كه "لينين" دايهينا دهگووتريت شيوه ريځخستنې بهلشفه يانه و له ههموو جيهاندا بووه مؤديلى پارت و ريځخراوه كؤمؤنيستې و سؤسيالېستپه كان.

تسفپه گهرپتي: برپتيه لهو ههولانه ي لهناو ريځخستندا دراون بؤ بهلاپدا بردنى ريځخستن و گوږپنى هپلى تيځؤشاني ريځخستن.

تفگهر: بزووتنه وه، بزاځ، جولانه وه، جموجؤل. بهلام له دووتوپى ئهم پهرتووكه دا وشه (تفگهر) له زؤر كاتدا بهواتاى تفگهرى ئاپؤچى يان تفگهرى (PKK) دپت.

چه ته گهرپتي: له بنه پرمدا نهو چه مكى چه ته گهرپتيه له چه مكى گونديتپيه وه دمرچوو. له بنه مادا چه مكى چه ته گهرپتي سالى (۱۹۸۷) دمستپيكرد و "كؤر جه مال" نوپنه رايه تى نهو چه مكه ي دمكرد و لهناو تفگهر و لهناو گهريلادا پهره ي پيدا. هرچنده نهو چه مكه چوار چه ته كان له پراكتيكدا پيشيانخست و بههيزيان كرد، بهلام له بنچينه شدا ئه بوبه گر (خه ليل نه تاج) و بؤتان (نيزامه ددين تاش) كه دوو بهرپرسيارى ئه و كاته بوون، نهو خه ته ي ئه وانيان دمباراست، نه وانه بوونه هؤى نه وه ي خه تى چه ته گهرپتي و ريځخستنكردنى چه ته گهرپتي ئه و منده ته شه نه بكات و نه و منده ته خريبات له گه ل خوځيدا بهي نيئت. له بنه مادا، له ژير بهرپرسيارپتي ههردوو كياندا نهو خه ته و نهو ههموو ته خريباتانه رووياندا. بهرپر جه ميل بايك له م بارمپه وه ده لپت: "نهو پراكتيكه ي له ماردپن و بؤتان و دهو روبه رى له دؤى گونده كان، له دؤى كه ساني سفيل پيشكه وت له ژير ناوى "نه وانه سيخوړن، چه تن و جاشن" تسفپه كردنى نهو كه سانه هه مووى له ژير بهرپرسيارپتي "نيزامه ددين تاش و خه ليل نه تاج" دا پيشكه وت...". له سالانى (۲۰۰۴. ۲۰۰۵) شدا نهو كه سانه خواستيان ئيدى تاپبه تمه نديتي چه ته گهرپتي و تسفپه گهرپتي خوځيان به ته واوى بسه پيئن. بلام كه له مه دا سهرنه كه وتن، بهپه كه وه لهنيو ريځخستندا هه لاتن.

چوار چه ته: به "كؤر جه مال، هؤگر، مه تپن، شه مدين ساكيك" دهگووتريت "چوار چه ته" كه. چونكه نه وانه سهرگيشى پراكتيكى چه ته گهرپتيان لهنيو تفگهردا كردووه. نه وانه لهنيو تيځؤشاني گهريلاييدا له دمره وى نامانچ و پرمسيپ و ريبازى (PKK)

چالاکي و جموجول و هه‌ل‌سوک‌ه‌وتیان کردوو. نه‌و چه‌تانه به‌سوود و مرگرتن له ره‌وشی پر دزوارى خه‌باتى گه‌ربلایى له هه‌شتاگان و سروشتى بیکهاته‌ی گوندی‌تی و گوندنشینى کۆمه‌لگای کوردستان و خوشکردنى زمینی‌ی چه‌ته‌گه‌ری‌تی له‌لایه‌ن هه‌ردوو به‌رپر‌سیارى نه‌و کاته‌ی گه‌ربلا "خه‌لیل نه‌تاج" و "نیزام‌ده‌دین تاش" نه‌و چه‌تانه چه‌مکى چه‌ته‌گه‌ری‌تی خو‌یان ته‌شه‌نه‌پیدا. سه‌رم‌پ‌رای هه‌موو ته‌دبیر‌ه‌کانى سه‌رۆک و ریک‌خستن، به‌لام زه‌رم‌ر و زیانیکی زۆریان له ته‌فگه‌ر و گه‌ل دا، چه‌ندین چه‌مکى دواکه‌وتوو و هه‌؛ "گروپ‌چیتی، پیر‌پیر‌یتی، ته‌که‌تول، به‌کاره‌ینانى توندوتی‌زی له‌رادمه‌دم‌ر و بى‌ هو، مولکیه‌تى شه‌خسى، ده‌سه‌لات‌خ‌وازی‌تی، پیلانگه‌ری‌تی، گوندی‌تی و... هتد" یان له‌ناو ته‌فگه‌ردا په‌ره‌ پیدا. دواى هه‌ول و کۆش‌شیتی زۆرى سه‌رۆک و هه‌فالانى ملیتان و گشت ته‌فگه‌ر توانرا نه‌و چه‌تانه و چه‌مه‌که‌کانیان ریسوا و بیکاریگه‌ر بکړن و پاشماوه‌کانیان به‌س‌ر‌دری‌ته‌وه، به‌مه‌ش ته‌فگه‌ر له‌که‌سانى چه‌ته و چه‌مه‌که چه‌ته‌گه‌ریه‌کانیان پاک بکړی‌ته‌وه و ته‌فگه‌ر بکه‌وی‌ته‌وه سه‌ر ره‌وت و راسته‌پ‌ری‌ی خو‌ی.

دیموکراتی راسته‌وخۆ؛ بریتیه له‌و سیسته‌مه‌ی که گه‌ل راسته‌وخۆ خو‌ی به‌پ‌ړ‌وه ده‌بات. نه‌م سیسته‌مه له‌خواره‌وه بۆ سه‌رم‌وه خو‌ی بنیاد ده‌نی‌ت و دیموکراسیه‌ت ته‌نیا میکانیزمیکی ئیدارى نییه، به‌ل‌گو خودی سیسته‌مه‌که‌یه و گه‌ل هه‌مووی به‌یه‌که‌وه مومارمه‌ی ده‌که‌ن، نه‌ک ته‌نیا نوخبه‌یه‌کی سیاسى بالاده‌ست. هه‌روه‌ها نه‌م سیسته‌مه له‌دم‌ره‌وه‌ی زه‌هنیه‌ت و بیکهاته‌ی ده‌وله‌تگه‌رایه‌وه به‌پ‌ړ‌وه‌ده‌چیت.

دیموکراتی نو‌پ‌نه‌رایه‌تى؛ بریتیه له‌و سیسته‌مه‌ی که گه‌ل نو‌پ‌نه‌رانى خو‌ی بۆ نۆرگانه‌کانى ده‌سه‌لات و ده‌وله‌ت هه‌ل‌ده‌ب‌زیر‌یت و له‌پ‌ر‌تگه‌ی نه‌و نو‌پ‌نه‌رانه‌یه‌وه به‌شدارى له‌ده‌سه‌لات ده‌کات. واتا دیموکراسیه‌ت وه‌ک میکانیزمیکی ئیدارى ده‌وله‌ت بۆ ده‌ستاو ده‌ستکردنى ده‌سه‌لات کارى پ‌ید‌ه‌ک‌ر‌یت، نه‌ک وه‌ک سیسته‌می‌ک که ئیراده‌ی گه‌ل راسته‌وخۆ به‌شدارى تیدا ده‌کات، به‌ل‌گو به‌نو‌پ‌نه‌رایه‌تى گه‌ل نوخبه‌یه‌کی سیاسى مومارمه‌ی ده‌سه‌لات ده‌کات.

سۆسیالیزمى بنیادنراو: سۆسیالیزمى رینال، به‌و نه‌زم‌وونه ده‌گووت‌ر‌یت که سۆفییه‌ت و چین و ولاتانى نه‌وروپای رۆژه‌لات و هه‌ندیک ولاتى نه‌مریکای لاتین په‌پ‌ره‌ویان کرد و خواستیان سۆسیالیزم په‌پ‌ره‌و بکه‌ن. به‌لام له‌ج‌ب‌به‌ج‌ب‌کردندا له‌جه‌وه‌هر و راستینه‌ی

سۆسیالیزمی زانستی لایاندا و لهناکامدا لهسهرمتای نهوهدهکانی سهدهی رابردودا نهو نهزموونانه بهرمو ههلومشانهوه چوون. نیستاش ههنديک ولاتی وهك چین و کۆریای باکوور و کوبا پینداگری لهسهر ههمان نهزموون دهکهن. نهو زاراوهیه وهك نامازمهك بۆ دوورکهوتنهوهی نهو نهزموونه له راستینهی سۆسیالیزم بهکاردههینریت...ههروها بۆ ههموو نهقلیهت، چهك، کولتور، شیوازی بیرکردنهوه و ژيان و کارنیک دهگووتریت که لهو نهزموونهدا سهریههلهئاوه، یان خوازیار بیئت لاسایی بکاتهوه.

ژیری سۆزداری و ژیری نههالیتیکی: بهپیتی زانست ژیری مرۆف دوولایهنهیه؛ لایهنی سۆزداری و لایهنی شیکاری. ژیری سۆزداری نهو لایهنهی پیکهاتهی ژیری مرۆفه که سۆز بهسهریدا زاله و رهنگدانهوهی خۆی لهههلسوکهوت و مامهلهکردن لهگهه رووداو و دیاردمهکاندا. ژیری شیکاریش بریتیه لهو بهشهی ژیری مرۆف که بیشت بهزانیاری و پیندراوهکان دهبهستیت و داپراو لهسۆز مامهله لهگهه رووداوهکاندا دهکات. کۆمههنگای ژیرهوه: بریتیه لهسهرجهم نهو رهگهز، توپژ و چین، ناپین، ناپینزا، نهتنیک و گهلهنهی ژیردمسته و چهوساومن. وهك ژن، کۆیله، سهپان، جوتیار، گرێکار.... کۆمههنگای سههرموه: بریتیه له سههرجهم رهگهز، توپژ و چینه دهبههلاتدار و بالادهستهکان، نهوانهی لهناستی سهروودا لهدهسهلات و دهولمهتا شوینگیرن. وهك: پیاو، تهکنوکران، خانهدان، کۆیلهداران، دهرمهگ، بۆرژوا...هتد.

کۆمینالی دیموکراتی: (کۆمههنگاری دیموکراتی) لهسهر بنهمای بهها کۆمههنگاریی و ههرموهزییهکان بنیاد دهنریت. شانبهشانی لهبهرچاوغرتنی ماف نازادییهکانی تاک، ماف و نازادییهکانی کۆمههنگاکان و پیکهاته نهتنیکییهکانیش بههادار دهبینیت. گۆرهبانی سههرۆکایهتی: بهشوینی مانهوهی سههرۆکایهتی (PKK) بهتایبهتی سههرۆک نۆجهلان دهگوترا. له سالانی نیوان (۱۹۷۹ - ۱۹۹۸) گۆرهبانی سههرۆکایهتی لوبنان و سوریا بوو. نهو گۆرهبانه شوینی سههرمکی پهرومرد و قوولبوونهوهی فیکری بوو.

میللیگهرای سههرمتایی: بریتیه لهو چهك و پیکهاتهیهی که بانگهشهی نهتهومهیبوون دهکات، بهلام لهرووی کردارییهوه پینداویستییهکانی نهتهومهیبوونیش نه لهرووی زیهنی و نه لهرووی کردارییهوه لهخۆیدا بهرجهسته ناکات و بهدیناهینیت.

PKK میژوویك له ناگر

بهنگو پېوانه خپلهكى و ناوچه گمريهكان له بواره فيكرى و سياسى و كولتورى و نابووريهكان بهسهر نهو پيكاها ته و ريځخستنه دا زاله.

ناتمسفيړ: كهشوههوا

ناژيتاسون: خيتابى جهماسى، هاندان.

نه لته رناتيف: به ديل، جيگره وه.

نه نته رناسوناليست: كهسى نيونه ته وميى

نهما تۇر: ناپروفيشال، رانه هاتوو، بهكسيك دهگوتريت كه كارېك بكات بهلام نهيكردبيته بيشه و خوى تيدا قوول نهكردبيته وه.

نوبز ټكتيف: بابتهى

نورگانيزه: بهرپومبردن، سهرپه رشتيكردن، ريځخسته كردن.

نيكولوزى: زانستى زينگه، زينگه ناسى، زينگه پاريزى.

نيئسياتيف: دمستپيشخهري، مبادره.

بايكوت: نهچوونه سهر كار، يان نهچوونه دهوام.

پارادېگما: جيهانبينى، ديدگا.

پارفه كردن: دابهشكردن،

پيڅاژو: پيواژو، قوناخ، دوخ، دوخى بهرپوهچوو يان دوخى بهرپوهبراو.

پراواكسيون: گيرمشيوپنى. ناالوزى دروستكردن.

پرؤتستؤ: شهرمهزار و مه حكومكردن

جفات: نهنجوومهن، شورا

جفاك: كؤمه لگا

جفين: كؤبوونه وه، گردبوونه وه

چيېوون: دروست بوون، ئافرانلن

ديروك: ميژوو.

دۇگماتيك: ، نهقل و مستاو، قالمچى، چمقبهستوو، بهو كهسانه دمكووتريت كه بهشيوميكي رهها له مەسەلەكان دمروانييت و باومپى بهگۆران و پيشكهوتن نهبييت.

دياليكتيك: جهدهلييهت

تەفلىهەف: تىكەل و پىكەل، ئالۆز.

تەفلىبوون: بهشداربوون

تەرز: شيواز، نوسلوب.

تيم: گروپ، دەستە، مەفرەزە.

رەوش: بارودۇخ، ھەلومەرج.

رۆژەف: باسوخواس، نهجيندا، بابەتى باس.

زەلال: روون، ئاشكرا، سازگار.

كاپيتاليزم: سەرمايه دارى

كەنالىزمەكردن: ئاراستەكردن، رېپرەودان.

كۆردىناتۆر: كارگېر

كۆردىناسيۇن: ليژنەى تەنسيق، ئىنجوومەنى كارگېرى، ئىنجوومەنى تەنسيق.

كۆنسيېت: پىلان، نەخشەيەكى كار.

كىماسى: كەموكۆرى.

قالا: پووج، بەتال، بۇش.

سەنتراليزم: ناومندگەرايى

سۆبژيكتيف: خودى (ژاتى)

ستاتۆ: ھەوارە، كيان، پىكھاتە... ستاتۆپارېز: قەوارەپارېز يان كۆنەپارېز.

شانناز: ھەرەشە، گوشار، بەكارهينانى كارتى فشار.

لەيستۆك: يارى، گەمە. بۇ پىلانگىرپيش بەكار ديت.

لينجىكردن: بېكارىگەركردن، گۆشەگىركردن.

مارژېنال: بېكارىگەر، بچووككردن.

مەترىال: كەرمستە.

مژوول: خەرىك، مژوولبوون: خەرىكبوون.

ملىتان: شۇرېشگېرى پروفېشنالى فېداكار

نۇرمال: ناساى.

نيۇلۇتېك: چەرخى بەردىنى نوئ.

ليستی ناوی ټولو همکاران و دوست و لایهنگرانمې که لهماوې نړیکې
سې مانگدا لمریکهوتې نیوان (۱۹۹۸/۱۱/۱۰) و (۱۹۹۹/۱۲/۱۲) بهجالاکې
فیډایی پان خوښووتاننډن پان شیوازی دیکې جالاکې لمدوی
پیلانگنېرې نیودمولهتې دهستگیرکردنې سمرۆک ټاپو راوستانهوه.

ژماره	ناوی جالاکوان	رېکتهوتې ټهنگامدان جالاکې	شوینې ټهنگامدانې جالاکې
۱	محمد خالدا نورال	(۱۹۹۸/۱۰/۹)	زیندانی مهرعش
۲	موراد کایا	(۱۹۹۸/۱۰/۱۸)	زیندانی بارتن
۳	محمد گول	(۱۹۹۸/۱۰/۱۹)	زیندانی ټهماسیا
۴	عملی ټایډن	(۱۹۹۸/۱۰/۱۹)	زیندانی ټهماسیا
۵	ممرال کاشو توراجاک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۰)	زیندانی چاناک ټاله
۶	بولمند بایرام	(۱۹۹۸/۱۰/۲۱)	زیندانی ټادیهمان
۷	عیسمت ټینانچ	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی یوزگات
۸	حسین عیسا حسین	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	ټامیشلی
۹	ټهتاح ټهرمتاش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	ټامهه
۱۰	سهلامت مهنتش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی میدیات
۱۱	ټاینور ټارتان	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی میدیات
۱۲	محمد باریانک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۲)	زیندانی ټهلهپستان "مهرش"
۱۳	چمنمت گونش	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی عهنتاب
۱۴	سهری ټیپک	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی ساکاریا
۱۵	ټایسل جهیلان	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی ساکاریا
۱۶	سهمهه ټوکتای	(۱۹۹۸/۱۰/۲۴)	زیندانی کونیا

۱۷	میرزا سەفیملی	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی ئەرزپۇم
۱۸	موسلیم محەمەد	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی عەنتاب
۱۹	کەنەمان قەرە حەسەنۆ - لی	(۱۹۹۸/۱۰/۲۶)	زیندانی ئەرزپۇم
۲۰	بەرزان ئۆزتورک	(۱۹۹۸/۱۱/۱)	ئەلمانیا(۱۹۹۹/۱/۴) شەهیدبوو
۲۱	محەمەد نایدن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۲)	زیندانی جەناک قالە
۲۲	ئەردال جەگەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۲)	زیندانی ماردین
۲۳	عەباس سەرتکایا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۴)	زیندانی عومرانی
۲۴	عیسەمت ئاکای	(۱۹۹۸/۱۱/۱۴)	زیندانی ئادیهەمان
۲۵	موحەبیەدین سەفیملی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی ئامەد
۲۶	عومەر شەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی عومرانی
۲۷	عەدنان ئۆزجان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی بوسا
۲۸	قاری ئیلهان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۵)	زیندانی سێرت
۲۹	سیراجەدین حەسەن	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی بوسا
۳۰	رەمەزان مالکۆج	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی عومرانی
۳۱	عەزیمە ئینان	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی باتمان
۳۲	رەمزیه زەنگین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی باتمان
۳۳	ئیدریس باشاران	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی جەبیهان
۳۴	حانیفی کوزو	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی سێرت
۳۵	حەمدوللا داشجی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی ماردین
۳۶	عەلی ئەربەک	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	زیندانی ماردین
۳۷	مستەفا شاھین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۶)	ئەلمانیا
۳۸	ئەحمەد پلیرم	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	مۆسکۆ
۳۹	محەمەد تورگای	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی کۆنیا
۴۰	زەینەب عەرەب	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی عەنتاب
۴۱	رەمەزان ئینیپەللی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	زیندانی کۆنیا
۴۲	رەمزى ئاککوش	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	مۆسکۆ

۴۳	فاتمه نۆزمن (رۆژبین)	(۱۹۹۸/۱۱/۱۷)	یوکسەكۇفا، چالاكى فیدایی
۴۴	نەمروئلا داملاچی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	قامیشلی
۴۵	سولیمان گولتەمکین	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانی ترابزۆن
۴۶	سەید بایرام	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	دێرك(باشووری رۆژئاوا)
۴۷	زولکیف یلماز	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	رۆما
۴۸	فەتیحه عەبدوئلا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانی مەلاتیه
۴۹	عوسمان تینیت	(۱۹۹۸/۱۱/۱۸)	زیندانی مەلاتیه
۵۰	هازل سولوك	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندانی عەنتاب
۵۱	خەلیل ئاکنجی	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندانی بورسا
۵۲	جەنگیز کایا	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	زیندانی ناگری
۵۳	حەمید چاکر	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	نامەد
۵۴	مەتین پورتسەفەر	(۱۹۹۸/۱۱/۱۹)	کۆجائەلی
۵۵	زەهرا رزگار	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	رۆژھەلاتی کوردستان
۵۶	نوری ناچار	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	زیندانی ئۆردوو
۵۷	جەمیل ئۆزالپ	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	نامەد
۵۸	میرزا حویبوکچو	(۱۹۹۸/۱۱/۲۷)	زیندانی باتمان \ لەئەنجامی چالاکی مانگرتن شەهیدبوو
۵۹	حوسنییه ئۆروج (بنەفش)	(۱۹۹۸/۱۲/۱)	لیجە (چالاکی فیدایی)
۶۰	حەسەن تاشکن	(۱۹۹۸/۱۲/۲)	ئەلمانیا
۶۱	جیهاد شێخۆ	(۱۹۹۸/۱۲/۱۰)	قوبرس
۶۲	تاقییه گولتەمکین	(۱۹۹۸/۱۲/۱۲)	زیندانی سیواس
۶۳	خەدیجە ھالای	(۱۹۹۸/۱۲/۱۳)	ئەستەمبۆل
۶۴	گولستان تاش	(۱۹۹۸/۱۲/۱۶)	باتمان

روسیا	(۱۹۹۸/۱۲/۲۱)	تایلان نۆزگور قەھرمان	۶۵
عمەتاب	(۱۹۹۸/۱۲/۲۴)	مەجیدین ئشك	۶۶
وان /جالاکی فیدایی	(۱۹۹۸/۱۲/۲۴)	حەمدیە گاپان (بەروار)	۶۷
لەجالاکی رەفاندنی فرۇكەدا	(۱۹۹۸/۱۲/۲۹)	ئەردال ئاكسو	۶۸
سلیمانی - لەشەوی (۲۶) ۱۹۹۹/۲/۲۷ (شەهیدبوو	(۱۹۹۹/۲/۱۸۱۷)	سیروان رەنوف	۶۹
یوکسەكۇفا /جالاکی فیدایی	(۱۹۹۹/۲/۲۵)	فەلات قادار	۷۰
باشكەلا /جالاکی فیدایی	(۱۹۹۹/۲/۵)	نورەددین شاهین(قەرەد بەروار)	۷۱
دەولنا /جالاکی فیدایی	(۱۹۹۹/۲/۱۰)	شاهین حوسین	۷۲
نەرزۆم /جالاکی فیدایی	حوزمیرانی) (۱۹۹۹	دیلان گەمەر	۷۳
بینگۆل /جالاکی فیدایی	(۱۹۹۹/۴/۵)	باھی تاتلی (باران شاهین)	۷۴
	۱۹۹۹	نەزەات باراجی (شەھرستان بۆتان)	۷۵
زیندانی بارتە (۱۹۹۹/۱۲/۶) لە نەخۆشخانە شەهیدبوو	(۱۹۹۹/۱۱/۲۰)	یافوز گوزەل	۷۶
روسیا	(۱۹۹۹/۱۲/)	حوکمیە سەمیان (رووکەن بیریتان)	۷۷
زیندانی ورمی	(۱۹۹۹/۶/۳۰)	ریناس	۷۸

زیندانی ناگرئ لهنه خوښخانه ی ناگرئ شه هیدبوو	۲۰۰۰	موسلم	۷۹
--	------	-------	----

کۆتایی

شەھید عەگید (مەعسوم قۇرقماز)

ئەكادېمىيە مەھسۇم كۆركماز - دۇنى بىقاع

رەببەر ئۆجەلان ئەگەن پۈتۈك ئەكادىران - دۇنى بىقاع

سەيەمىن كۆنگرەي (PKK)

سییه مین کۆنگره‌ی کۆنگره‌ی (PKK)

نهكاد يميای مه عسوم قورقماز - دۆلى بيقاع - لوبنان

رېښوانيتكى جه ماوهرى نه نه وروپا

رئیسوانیکی جه ماومری له نه وروپا

شهید جه مزه له گه نّ ریبه ر ئوجه لاند

رئیس‌انگیزی جہساورى لہ نہورپا

رېښوانىڭكى جەماوەرى

كۆمەنىك بلاكراوى تەڭكەرى ناپۇچى

شەھىد ئەمىنە - ئەزىزىيەتچى جەمەتى ئەمەلىي
ئەمەلىي ئەمەلىي (1992 - شەھىدكە)

راگەيەندى ئاگىرىستى يەكلايەنە لە
كۆنفرانستىكى رۆژنامە وانىدا
17 - 3 - 1993

رێڤیوانی جە ماوێ

YJA-STAR پۆلیك گه‌ریلاي

شهید بیریتان (گولناز قهرمان)

Sersala Damezrandina PKK'ê li we pîroz be

پۆستەریك سەبارەت بە سائپوژی
دامەزراندنی (PKK)

كۆبوونه و هیه کی جه ماوهری ئەشاری نامەد

شەھید د. سیروان ئەگەن رییەرنۆجەلان - 1991

لۆگۆی یه کهم که نالی ئاسمانی کوردی

لۆگۆی دووهم که نالی ئاسمانی کوردی

رؤسائى (و ل ا ت) يادى نووسد ره شه هيدى كالى 16 ي كوڤنى 1997 نه هه رنيز ده كات ره

شهید شهزاد خان خانانی ولایت بدخشان
 له کومه لکونیزه کډه ولیر له پانګوای ز د ت له ۱۶/۵/۱۹۹۷، شهیدګرا

شهید هیلمین سهرحه د
 له کومه لکونیزه کډه ولیر شهیدګرا
 له ۱۶/۵/۱۹۹۷،

شہید سائج (جہان نساغاچ)
لہ کومہ لکورتیہ کھی ہولیر (1997/5/16)
شہید کرا

شہید ہوزان

پۇلىك گەريلا ھىزى پاراستى گەل HPG

شەھىد زىلان ، زەينەب كىناجى ،

شەھىد بەرمەن (گۈلەر نۇتاج) ،

پۆلىك گەريلاى YJA-STAR

شەھىد سىروان رەنووف

شەھىد تەيھان ، نوڤەد پەنگۇن ،

شەھید مەریەم ئەگەن زۆرەر ئۆچەلەن و ھەمقائىدە

شەھید سەما ئۆچە

شەھید رووناھى

چالاکیہ کی پروتستوی

رئیسەر ئۆجەلان ئە بەناو دادگای ئیمرالیدا

پۆلنیک گەریلا ئەکاتی بەلئیندانى شۆرشگىرىدا

شهید گولان

شهید خلات سوران

شەھید نەردال (نەنگین سىنجاڭ)

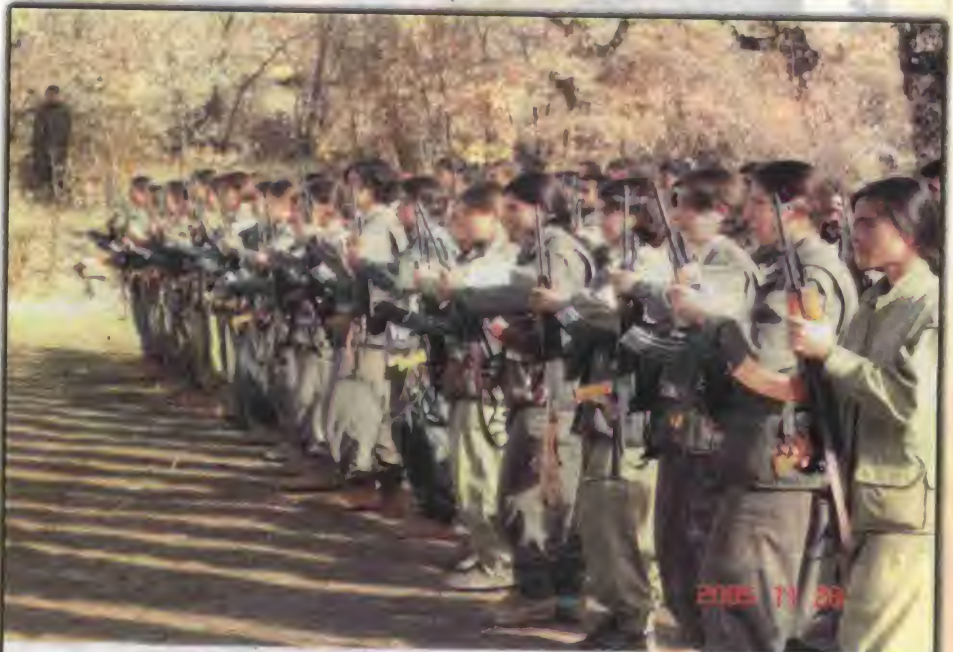
نەوروژى سائى 2005

كاتیك كه ئیرادەى ئازادى گەل دیتە مەیدان...

دووهمین کۆبوونهوهی جقاتی گشتی کۆنگرهی گهل

مهراستی مهزبازی ریزگرتن لیدیادی شهیدان

شەھید شیلان (مەيسا باقى)

شەھید جەمیل

پۆلىك گەريلا لەكاتى مەشکردندا

شهید قیان جاف

شهید نه له فته ریا له گهل مندا له کانیدا

شهید نه له فته ریا

شهید نوودەم (نووتە)
بەرگەز ئەلمان

شهید ئەمارە (بەرگەز تورك)

هه‌شالان (جه‌میل بایک، مسته‌فا قه‌ره‌سوو، دوران کالکان)

هه‌شان موراو قه‌ره‌یێژان سلوو له‌هه‌شالانی دمکات

کۆبوونه وهیه کی جه ماوه ری نه به ردهم باره گای (پ چ د ک)

AKIF ZAGROS

SIRWAN NARI

شهیدان

عاکف زاگروۆس و سیروان ناری

هەندىك لە ئارم و ئالاكانى تەقگەرى ئاپوچى

ئالاي (PKK)

لەكۆنگرەى يەكەمەو ٣١ كۆنگرەى پىنجەم
1995 - 1978

نالای (PKK) له کۆنگره‌ی جهوته مه‌وه
تا کۆنگره‌ی هه‌شته‌م -
باشان بووه نالای KADEK

نالای کۆنگره‌ی گه‌لی کوردستان

ناپمی پارتی ئازادی ژنانی کوردستان PAJK

چەپكىڭ ويىنە لە ميژووى تىكۆشانى (PKK)

هەفان جەمىل بايىك سەزو دەداتە ھەفالىنى خۇي

كۆنگرەيەكى رۆژنامەوانى بۆ راكە ياندنى ئاكرەست

رئیسەر ئۆجه لان له گەل هه قال جه میل بایکدا

هه قال جه میل بایک

شهید سیروان له نه خوشخانه دا

شهید سیروان رهنووف له نه خوشخانه دا

چواردە كەريلاى شەھىدى كىمىياپارانه كەى سوپاى توركيا له
 25 = 3 = 2006 هەريشمى مووشى له

شەھىد زەكىيە نەلکان

شەھىد زىلان رۆژھەلاتى

شه هید دایکه عایشه که له ناکامی هه‌رشه ناسمانییه‌که‌ی
 فرۆکه جه‌نگیبه‌کانی تورکیا له 2008-12-16

رژیمی تورکیا هه‌موو گیانه‌وه‌ریکی کوردستانیش
 به‌دووژمنی خۆی ده‌زانیت

گەریلاکانی ھێزی تایبەتی HPG

گەریلاکانی ھێزی تایبەتی HPG

پەیمانێ شۆرشگیرانەی گەریلا

PKK

ئىدى (PKK) تەڭگەرىكە ۋەك رووبار ھەمىشە شە پۇل دەدات و دەھەركىت و خۇي نويدەكاتەۋە و پىشەدەكەۋىت. ئەمەش سەرچاۋى خۇي ئە فەلسەفە و ئايدىۋولۇژياكەيەۋە ۋەردەگىرىت. بۇيە كەس ناتۋانىت بە لۇژىكى باۋ و ئەئارادا راست ئە (PKK) تىبگات، چونكە (PKK) بەگۈيرەي ئەۋ لۇژىكە باۋى ھەيە ئاۋا نەبۋەۋە بەرپۋە ناچىت و كارناكات، بەلكۈ ئەدەرەۋى ئەۋ زىھنىيەت و لۇژىكەي ھەيە ئاۋاۋبۋەۋە بەرپۋەدەچىت و كاردەكات، بۇيە ئەۋ زىھنىيەتەي ئەئارادايە ناتۋانىت ئە (PKK) تىبگات.